MONOLITH

Nagata
Harrison
Leiber
Anderson
Kelly
Martin
Williams
Murphy
Smith
Miller

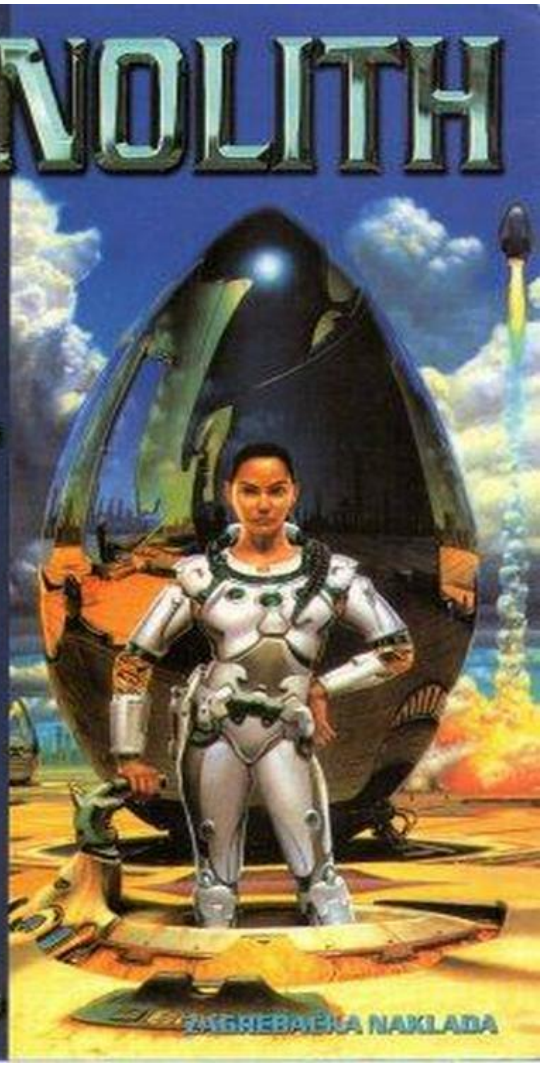

004

ZAGREBAČKA NAKLADA

Oh my God! It's full of stars!

MONOLITH 004

A L M A N A H

ZNANSTVENO-FANTASTIČNE KNJIŽEVNOSTI

SF – FANTASY – HORROR

Uredio:

DAVORIN HORAK

ZAGREBAČKA NAKLADA

ZAGREB, 2001.

COPYRIGHTS:

© VAST by Linda Nagata, 1998.

© THE CENTAURI DEVICE by M. John Harrison, 1975.

© HEDGE KNIGHT by George R. R. Martin, 1998.

© ADEPT'S GAMBIT by Fritz Leiber, 1968.

© DADDY'S WORLD by Walter J. Williams, 1999.

© 10^{16} TO 1 by James Patrick Kelly & Dell Magazines, 1999.

© THE PLANET NAMED SHAYOL by Cordwainer Smith, 1961.

© RACHEL IN LOVE by Pat Murphy, 1987.

© BIG HUNGER by Walter M. Miller, 19S2.

© QUEEN OF AIR AND DARKNESS by Poul Anderson, 1971.

© PJEŠAK, Žarko Milenić, 2001.

© OGLEDALO / KROZ, Tihomir Mraović, 2001.

© TEŠKO JE BITI VAMPIR, Viktoria Faust, 2001.

ILUSTRACIJA NA NASLOVNICI: Donate Giancola

© ZAGREBAČKA NAKLADA, 2001.

U TAKTU ZARATUSTRE

Ono što držite u rukama, više je od knjige. Ako imamo sreće, to je revolucija - napisao je u predgovoru najkultnije od svih zbirki, tko drugi do najveći hipersenzitivac i jedan od rijetkih nebrušenih dijamanata žanra, najniži SF pisac (ali ne niži od Napoleona) i bez dlake na jeziku prema autoritetima i mediokritetima, britki Harlan Ellison kojeg volim jer je napisao većinu najboljih uvodnika koje sam ikad pročitao. Zašto bih onda ja izmišljao toplu vodu, premda, priznajem, malo je prepotentno uspoređivati ono što je Dangerous Visions učinila za SF i ono što MONOLITH predstavlja domaćim ljubiteljima znastvene fantastike. Ali ta pomisao grije u ovim noćnim trenucima kad odrađujemo posljednje ispravke, već svi pomalo nervozni i željni promjene društva, kad prelamač čeka uvodnik a iz tiskare nervozno zovu - di su više ti pausi!

Želim vjerovati da svakome tko uzme MONOLITH u ruke, taj trenutak predstavlja malu SF revoluciju kao što predstavlja meni iako, eto, uskraćen sam za iznenađenje (uključeno u cijenu!) kojeg dobivaš ti, vjerni čitaoče.

Iz prebogatih žila anglosaksonskog f&sf&horrora i nešto siromašnijeg odaziva domicilnih autora, grubo smo isklesali, potom izbrusili i na koncu fino ispolirali prvi MONOLITH u nizu kojeg ćemo stvarati kao helikoidu poludragog kamenja u XXI. stoljeću (sic!). U traganju za čarobnom formulom, kamenom mudraca, Svetim Gralom kojim bi zadovoljili sve ukuse, svečano izjavljujem da je potraga bila bezuspješna, ali da će i oni zahtjevniji iščeprkati nešto hranjivo za svoj nezajažljiv duh.

S obzirom da smo konačno doživjeli godinu Odiseje, bilo bi doslovce protuprirodno da kostur četvorke nije napravljen od space-opera. Iako taj podžanr gubi bitku pred jurišem sve debljih dekalogija mačeva, magije i zmajeva, stara dobra svemirska avantura i dalje ima štošta novog za reći, dodati i propitati, a da pri tom ne izda staru kembelovštinu - senzibilni ekvilibrij između količine (dobro) osmišljene znanosti i osjećaja za (dobro) pripovijedanje. Bez brige, nismo se zaustavili na ljepoti kostura. Dodali smo meso (fantasy) i kožu (horror), složili frizuru (užitak), izdali osobnu iskaznicu (domaće) i 'što da vam kažem' - carskim

rezom porodili, prerezali pupčanu vrpcu i bacili pod svjetla pozornice još jednu debelu knjigu koja će dobro odigrati svoju ulogu i, nadamo se, neće biti isuviše izvrgnuta kritičarsko-čitalačkom ruglu. Nije, da baš strahujemo.

Radilo se puno, i bez talkativne Sandre, nikilaude Bernarda, sveznam Marka, savršenogtijela Zdenka, pausaskojegotpadajuslova Tomice, Ijutka Kreše, velikepjesničkeduše Maria, časnogvastija Davora, neznamga Željka, naprave Tvrtka, milenića Žarka i niza dobrih, koliko i loših okolnosti, osobnosti 004. MONOLITHA teško da bi bilo. Svima veliko hvala na trudu koji su uložili, noćima koje nisu spavali i znanju koje su nesebično podijelili s urednikom ne bi li još jednom stvorili nešto vrlo cool. Da, Harlane, ju bastard.

D. H.

u vrijeme rasta trave, godine odisejske

LINDA NAGATA - BESPUĆE

Američka spisateljica Linda Nagata prvu je priču, ***Spectral Expectation*** (1987.), objavila u časopisu Analog SF. Rođena I 960. godine u San Diegu, no odrasla na Havajima, Linda i danas živi na Magiju sa svojim suprugom i dvoje male djece. Diplomirala je zoologiju, a kako joj je trebalo nešto uzbudljivo u životu odlučila se baviti pisanjem. Dvojbe nije bilo - SF je gutala od svoje desete godine.

'Koliko daleko može ići nanotehnologija, koje i mogu li joj se uopće nametnuti kulturološke granice?', teze su koje je Linda razradila u svojem debitantskom romanu ***The Bohr Maker*** (1995.). a za kojeg je dobila nagrada 'Locus' 1996. "No, SF je više od niza postavki. SF je i pričanje priče. Da, priznajem: mojem umu priča treba biti začinjena akcijom, avanturom i osjećajima, očajničkom potrebom za dosizanjem cilja... i ako se svijet u tijeku procesa mijenja, pa, to je također u redu", napisala je Nagata u jednom eseju i toga se pridržava u svojem pisanju.

Iste godine objavila je i drugi roman, ***Tech-Heaven*** (1995.), u kojem je središnja tema hibernacija oko koje je ispletena priča o opravdanosti toga procesa i slobodi izbora u rapidno promjenjivom svijetu. Dvije godine kasnije uslijedio je ***Deception Well*** (1997.), a ubrzo potom i roman ***Bespuće*** (1998.) u kojem spisateljica i dalje slijedi, kroz svoja djela već zacrtanu liniju - propitivanje straha od promjena, od novoga, s jasnim naglaskom da *status quo* ne može opstati, ako uopće takvo što postoji. Naravno, to je tek premisa koju je Linda Nagata upakirala u stilski britku avanturu na svemirskoj pozornici, prepunoj zanimljivih detalja i nadasve upečatljivih lika.

Priče: Career Decision (1988.), Liberator (1993.) [nominacije za Nebulu i nagradu James Tiptree jr.]. Old Mother (1995.), The Bird Catchers' Children (1997.), The Flood (1998.)

Romani: Limit of Vison (2001.)

VAST, 1998.

Prijevod: Davor Banović

PRELUDIJ

Ishodišna točka: početak.

Smisao je prodro unutra. Nešto poput vizije. Ne stoga što je imitirala vid, već stoga što je otkrivala. On je: Nikko Jiang-Tibayan. Elektronički uzorak namješten da se očituje u određenim intervalima. Nikko Jiang-Tibayan. Jednom je bio organski identitet. Više nije.

Točka jedan: identitet.

Osobnost zaustavljena na rešetki stroja: on je um velikog broda, Granice ništavila. Njegova su sjećanja brojna, no nisu sva dostupna. Zaključao je veći dio svoje prošlosti daleko u zabranjena polja podataka. Ispituje svoj preostali inventar u potrazi za objašnjenjem. Pronalazi ga u mješavini maglovitih mirisa: u ljepljivom smradu živoga mesa napadnutog aerobnim bakterijama. Sve su obrane pale. "Ne budi tužan, ljubavi moja", šaptala je. "Ma kakva god bila cijena, ti znaš da smo morali pokušati."

Nije više istraživao.

Točka dva i dalje: provjera statusa.

Isplanirana smjena raspoloženja preplavljuje njegov uzorak osjećajem olakšavajućeg povjerenja. On potvrđuje da je Granica ništavila davno dosegla maksimalnu brzinu - četiri desetine brzine svjetlosti. Magnetske lopatice su deaktivirane; zavojnice omotane u točku probadaju rastuću gustoću međuzvjezdanog medija. Trajanje? Preko dva stoljeća brodskog vremena prošlo je otkako je Granica ništavila napustila Vrelo Obmane.

Još dva stoljeća.

Njegova je prošlost bila neumjereno duboka za čovjeka koji je bio osuđen da umre u dobi od trideset standardnih godina. Ipak, smrt nije nikad daleko.

Četiri su teleskopa bila montirana na tračnice oko brodskog trupa. Kada su dvije ili više njih usmjerene na isti objekt, njihovi se optički signali mogu uskladiti. Na taj način dobivao bi se znatno veći raspon leće nego što ga je imao jedan zasebni teleskop. Najmanje dvije leće stalno su fiksirane na izvanzemaljsku letjelicu koja je progonila Granicu ništavila posljednjih stotinu pedeset godina.

To je chenzemski lovac. Automatski ratni brod kojeg je

dizajnirala rasa koja je nestala milijunima godina prije nego li je ljudska vrsta uopće nastala. Prvi se put pojavio kada je Granica uništavila bila manje od pedeset godina izvan Vrela Obmane. Tada se kretao brzinom od oko trideset devet posto brzine svjetlosti na kursu koji bi ga odveo prema nakupini zvijezda zvanoj Odbor, nasuprot vektoru Granice uništavila. Nikko je promatrao promicanje njegovog odraza razmišljajući o tome hoće li uspjeti proći kroz sustave obrane ljudskih kolonija koje su se tamo nalazile.

Nikko zna malo o Chenzemima, no poznato mu je da njihove brodove ne pokreće ništa što spada u konvencionalnu fiziku. Stari su ubojice naučili kako postići polje nulte točke, to sveprožimajuće more energije u kojem čestice i anti-čestice sudjeluju u trajnom plesu stvaranja i uništenja. Smrtonosni je to talent. S poljem nulte točke koje pokreće njihove brodove i topove, svaka chenzemska letjelica ima pod svojom vlašću mnogo više energije od bilo kojeg ljudskog postrojenja. Njihovi laseri s gama-zrakama mogu spaliti cijelu atmosferu živućeg svijeta. Nikko je to vidio svojim očima.

Nastup bola, poput blagoće napola zaboravljene rane, odveo ga je od sjećanja koja nije želio razbuditi. Bilo je dovoljno znati da Chenzemi neće biti poraženi dok rubni svjetovi ne budu i sami posjedovali tehnologiju nulte točke.

Ipak, čak niti starim ubojicama energija ne teče beskonačno. Da bi uhvatio Granicu uništavila, lovac bi se trebao zaljuljati i ubrzati. Velik je to ulog vremena i energije, a mogao bi postići samo maleni učinak. Ugledavši ga, po prvi put dakle, Nikko je znao da će ih lovac ignorirati i nastaviti prema nastanjenim svjetovima Odbora. Nije imao razloga misliti da će ga ikad ponovno sresti. Usmjerio je pramac broda prema prirodnoj navigacijskoj bovi - Alphi Cygni, užarenoj bijeloj divovskoj zvijezdi koja je sjala naspram pozadine od tamnih molekularnih oblaka. Nastavio je u smjeru zvanom labud, odakle su, činilo se, potjecali chenzemski brodovi. Namjerio je pronaći njihovo ishodište, i ništa ga u tome neće omesti. Poput mučenika koji tetura u susret svojim mučiteljima, morao je znati zašto.

Stoljeće i četvrt kasnije, onaj se lovac ponovno pojavio u teleskopima Granice uništavila približavajući se u nepravocrtnoj liniji.

Približio se na 21.6 astronomskih jedinica - na oko tri milijarde kilometara iza njih. Svijetao je to predmet, obasjan bijelom svjetlošću koju su generirale filozofske stanice koje su omatale

iglastu brodsku ljušturu.

Ljudski brodovi i ljudski svjetovi nisu bili izvorne mete chenzemskim brodovima, no njihovi su se automatski brodovi pokazali prilagodljivima. I Nikko se također prilagodio. Ne bi se mogao nadmetati u brzini s lovcem, niti bi mogao poraziti njegove topove, no uzgojio je sloj vlastitih chenzemskih filozofskih stanica zauvijek utonulih u svoje simulirane strategije rata i osvajanja.

Stanice su intelektualni stroj. Ne radi se toliko o umu, već više o milijardu umova zaokupljenih natjecanjem i sukobom mišljenja. Odobravanje znači jaču vezu sa susjednim stanicama. Neslaganje pak povećava izolaciju. Veze se uspostavljaju i razbijaju tisućama puta u sekundi; dugi niz saveza u neprekidnom obnavljanju pregovora, u potrazi za konsenzusom koji se rijetko nalazi.

Ovo je nespretni sustav koji navodi chenzemske brodove. Nikko nije znao da li da se nasmije ili padne u očaj dok je razmišljao o ovome.

Činilo mu se da je oboje učinio već tisućama puta. Prošlo je već dvadeset i dvije godine otkako je naučio uvući se pod kožu svojim neprijateljima. Trup Granice ništavila bliještao je bijelom bojom cijelo to vrijeme; plitka chenzemska maska.

Ako ništa drugo, ovim je lukavstvom dobivao na vremenu. Iako na taj način lovac nije natjeran na uzmak, činio se nesigurnim, kao da su njegovi instinkti bili zbunjeni metamorfozom Granice ništavila. Sedamnaest godina ranije prestao je ubrzavati. Ipak, budući da je njegova brzina malo veća od one Granice ništavila, razmak između dva broda nastavio se sužavati. U sljedećih stotinu i dvadeset pet dana, Granica ništavila doći će u domet njegovih laserskih gama-zraka. Bio je to Nikkov krajnji rok. Mora uvjeriti lovca u svoju autentičnost prije tog roka, i natjerati ga da ga ostavi na miru.

U brodskoj biblioteci čitava vojska pod-umova posvećena je ovome problemu, interpretirajući iznova svaki zapis o chenzemskim vezama ne bi li otkrili identifikacijske kodove. Nikko je upotrebljavao ove rezultate u opetovanim pokušajima da uspostavi vezu s lovcem, no bezuspješno. Lovac nikada nije uzvratio njegovim pozivima preko radija.

Dodao je još jedan pod-um da se nosi s problemom, dok je Tupoj inteligenciji naložio da nastavi promatranja. On neće biti u mogućnosti to sam učiniti budući da je njegova sadašnja egzistencija ograničena na devedeset sekundi. Nakon ovoga

vremena, ukoliko ništa ne pođe naopako, njegovo će osobno sjećanje na ovaj period biti odbačeno, i novi će interval započeti. S njegovog gledišta činilo se tako da vrijeme prijelaza Granice ništavila zahtijeva samo devedeset sekundi, iako su godine prošle. Ovo je Nikkova obrana protiv dosade.

Točka dvadeset: Dodatni pod-umovi, podnijeli su prijavak. Njihova je procjena bila umirujuće nejasna. Funkcija reaktora je u granicama prosjeka. Kvaliteta zraka u granicama prosjeka. Zdravlje posade: u granicama prosjeka. Samo su tri člana posade. Četiri, ukoliko se računa Nikkova rijetko korištena tjelesna inkarnacija. On nalazi Lota i Urbana budnima i aktivnima; jedino je Clemantine još hibernirana u hladnom spremišnom gnijezdu.

Točka trideset: Nikko skenira Granicu ništavila daljinskim očima. Otkriva da je Urban u knjižnici, povezan s interfaceom koji snima aktivnost filozofskih stanica. Urban je ustrajan u tvrdnjama da će se, uz vježbu i usklađivanja, interface moći prilagoditi tako da prevodi kemijski jezik stanica u nešto suvislo, što će ljudski um moći razumjeti. Nikko se s time ne slaže. Iskustvo ga je naučilo da chenzemski jezik ima značenje samo unutar chenzemskih živčanih struktura.

Evo nečeg što Lot razumije. On je u prijelaznom balonu neposredno ispod brodskog trupa, jedna je strana balona otvorena, tako da on leži stiješnjen nasuprot donje strane kolonije filozofskih stanica. Obučen je u izolirano pripijeno odijelo. Kaciga mu je skinuta. Njegova kratko podšišana kosa se presijava pod bijelim svjetlom stanica. Na licu su mu vlažne senzorske žlijezde nalik blistavim suzama. Ove "senzorske suze" su chenzemske strukture, integrirane u generički sustav Lotovih predaka od strane nepoznatog inženjera, tisućama godina ranije. Pomoću njih, Lot može nazrijeti kemijski jezik stanica i odgovoriti na nj molekulama sintetiziranim u nanostupanjskim suznim tvornicama.

Filozofske stanice Lotova su kreacija, i on je, još uvijek, jedini koji učinkovito može s njima komunicirati. Iskopao je plan za njihovo stvaranje iz žive prašine s maglice Vrelo Obmane, spremajući uzorak u svojoj fiksiranoj memoriji kao podatke sadržane u vlaknastoj strukturi chenzemskog živčanog organa koji se ugnijezdio u njegovom umu. U fiksiranoj memoriji ništa ne može degradirati. Ovaj uzorak Lot koristi kako bi sintetizirao zametnu populaciju filozofskih stanica u svojim živčanim ovojnicama, izlučujući ih iz treperave površine senzorskih suza. To je

jednostavna kružna strategija preživljavanja u kojoj parazitske vitice koriste svojeg domaćina za reprodukciju chenzemskog uma. Ovo se odigralo već mnogo puta u trideset milijuna godina dugoj povijesti Chenzema, a ratni brodovi su oni koji su preživjeli, dok su svi izazivači nestali.

"Svi osim nas!" Nikko je mislio.

Bio je izrazito svjestan da igraju opasnu igru.

Nakon što je napravio prve stanice, tri su godine eksperimentiranja protekle prije nego što su naučili kako da hrane mladu koloniju hranjivim tvarima dobivenim iz trupa. Do sada su izvorne stanice već mnogo puta reproducirane. Lot uči kako istraživati njihove naslijeđene povijesti, i ukoliko bude sreće, otkrit će narav radiopoziva koji će odgovarati chenzemskom ratnom brodu.

Poznato je da se ratni brodovi sastaju u praznini kako bi međusobno razmijenili podatke o staničnim povijestima koji su kodirani u prašini. Razlog Nikkove spoznaje o ovome misterij je zapreten iza sljedeće zabranjene zone, no dapače, on to niti ne istražuje. Nije važno na koji je način živčani sustav Granice uništavila zaražen Chenzemima, već samo da uopće jest, i to na primitivan način, tako da Nikko također može razlikovati značenje u razgovoru stanica. On nema Lotov talent. On je poput psa koji, slušajući gospodarev glas, razumije njegovu volju, no ne razumije stvarno značenje. Uvijek je iznenađen onim što Lot kaže.

POGLAVLJE 1

Zgrčeni luk prijelaznog balona pritiskao je Lota poput divovske, ali blage ruke, gurajući ga u stranu prema jedinom mekom tkivu unutar hladne, lomljive membrane chenzemskih stanica koje su oblagale trup Granice ništavila. Filozofske su stanice sjajile intenzivnim bijelim svjetlom koje je Lot mogao osjetiti i zatvorenih očiju. Na ovom je mjestu Nikko stvorio vakuolu ispod učvršćene površine membrane, sprečavajući lijepljenje s trupom broda. Lotu je ovo mjesto nalikovalo na ranu jer je stanično tkivo bilo mekano, poput prezrelog voća ili trulog mesa na rubu smrzavanja. Uronio je, željan i pomalo uplašen. Ova tanka emulzija živućih izvanzemaljskih stanica bio je sve što je ležalo između njega i vakuuma. Utroba mu se zgrčila kad se toga sjetio. Nije imao nikakvu podršku sa strane. No, membrana je postojala već dvadeset i dvije godine, i još nikada nije izdala.

U prostoru rane, filozofske su stanice bile slabije pričvršćene jedna za drugu. Doimale su se staklastima i granuliranima dok su se trljale o njegova ramena, ulazeći mu u uho, prelazeći preko njegovog kratko podšišanog tjemena i oko usta.

Jedno oko je držao zatvorenim. Njihov je dodir bio hladan, premda nije bio nepodnošljiv zbog toga što su kemijske reakcije u stanicama zahtijevale relativno visoke temperature.

No, temperatura nije bila dovoljno visoka za Lota. Pripijeno odijelo čuvalo je toplinu njegova tijela, no ostavio je kacigu otvorenom tako da ne blokira sićušne srebrnaste žlijezde svojih senzorskih suza nalik kapljama koje su bile nakupljene na njegovu obrazu ispod očiju. Desna strana njegova lica bila je ukopana u rani i napola smrznuta. Okrenuo je glavu kako bi držao nos u tankom džepu zraka u prijelaznom mjehuru. Na većem dijelu trupa, membrana je bila stvrdnuti štit debeo svega nekoliko milimetara. U rani je taj sloj bio mekan i neprestano se zadebljavao. Lot je bio zabrinut zbog toga. Nije želio potonuti u stanice.

Njegova su ramena napokon očešala prhko tkivo vanjske stijenke membrane. Preplavilo ga je olakšanje. Ovaj put, neće potonuti dublje.

Prošle dvije godine, Lot je provodio i do petnaest sati dnevno sa stanicama. Ponekad bi Urbanu govorio što tada osjeća. Urban je

promatrao njegovu komunikaciju, pokušavajući i sam interpretirati govor stanica. Potpuno bezuspješno. To nije bilo nimalo iznenađujuće. Chenzemska misao nije bila nalik ljudskoj. Lot je mogao misliti jednu ili drugu, no ozbiljna bi ludost bila suočiti se s objema.

Lot je često samo slušao filozofske stanice. Ponekad bi pokušao upravljati valovima natjecateljske simulacije koja je mela polje. Ponekad bi pokušao uvesti i vlastitu misao u tu zbrku. Danas će, međutim, pokušati učiniti nešto novo.

Zatvorio je oči. Njegovo je srce snažno tuklo predosjećajući, dok je vizualizirao molekularne strukture nakupljene u feromonskim komorama svojih senzorskih suza.

Nikko je bio uvjeren da mogu uspostaviti chenzemski identitet preko poziva radiom. Lot nije bio tako siguran. Chenzemski radiopozivi bili su zamršeni i vrlo promjenjivi, no nisu bili imuni na falsificiranje. Ta je činjenica navela Lota na razmišljanje o tome postoji li i drugi nivo identifikacije među ratnim brodovima. Ukoliko postoji, što bi to moglo biti?

Nije mu dugo trebalo da ugodi kemijski jezik filozofskih stanica. Ukoliko bi Granica uništavila mogla komunicirati s lovcem na tako intimnoj razini, to bi ga moglo uvjeriti da su oni pravi Chenzem. To bi im moglo omogućiti nastavak života.

Zlatni pauk prilijepio se za školjku Lotovog lijevog uha. Bio je to radio koji ga je povezivao s brodskom data-sferom. Pauk je stiskao njegovu usnu školjku svojim nogama šapućući prozračnim sintetskim glasom: "Vrijeme petlje je jednako vrijednosti sedamdeset."

To je značilo da je preostalo još dvadeset sekundi dok Nikko ne pročisti svoju memoriju.

Urbane, jesi li spreman? Htio je to provjeriti, no Nikko je možda slušao. Bilo je to nemoguće utvrditi. Obično bi ih Nikko ostavljao na miru, računajući na pod-um koji brine o njima i oglašava alarmom ukoliko nešto pođe naopako.

Nikko bi ih zaustavio da je znao. On bi uočio vrlo vjerojatnu mogućnost da bi lovac bio izazvan prići bliže i zatražiti spajanje, kako ga je Nikko nazivao, tj. zamjenu kemijskih povijesti s filozofskim stanicama Granice uništavila.

Lot nije imao pojma bi li oni preživjeli takvu vrstu kontakta. Nikko je odbijao uopće razgovarati o toj mogućnosti, no za Lota se čak i siva neizvjesnost doimala boljom od nikakvih šansi kakve bi

im bile ukoliko bi im lovac prišao na domet svojih topova, neuvjeren u njihovo chenzemsko porijeklo.

Disao je polako i plitko, odlučan da se doima mirnim. Nikko bi izašao iz petlje ukoliko bi mu se učinilo da Lotu nije dobro. Miran.

"Deset sekundi", šaputao je pauk.

Pred završetak petlje, Nikku bi ponekad ostajalo nekoliko sekundi u kojima ne bi imao što raditi. Bilo je to slobodno vrijeme koje bi se moglo iskoristiti za zurenje preko Lotova ramena. Naravno, što god bi vidio, bilo bi zaboravljeno odmah po ispražnjavanju memorije dotičnog segmenta od devedeset sekundi.

"Četiri sekunde", šaputao je pauk.

"Učini to, bijesni." Urbanov glas dolazio je iz pauka nadglasavajući odbrojavanje.

"Nula-"

Lot je oslobodio karizmatu. Kemijska poruka prodrla je preko mosta tekućine koji je povezivao njegove senzorske suze sa svjetlećim stanicama pritisnutim o njegov obraz. Istovremeno je osjetio prošaranu crveno-hladnu potvrdu iz filozofskih stanica kad su replicirale poruku, prenoseći je kroz prostrano polje membrane. Kroz nekoliko sekundi, Lot je udisao reaktivnu kemijsku strukturu, kašu napravljenu od identifikacijskih kodova i zahtijeva za radiovezom jedne chenzemske letjelice s drugom.

Zid prijelaznog mjehura je uzdrhtao. Lot je uskliknuo iznenađen dok je tkivo mjehura kapalo po njemu, klizeći poput savitljivog noža između njegovog pripijenog odijela i filozofskih stanica. Između njegove kože i stanica. Osjetio je ugriz kako je sjekao tek stvorene veze koje su stanice stvorile sa senzorskim suzama. Zgrčio se u nagonskom i prilično neučinkovitom pokušaju bijega, a zatim uzviknuo hrapavim glasom:

"Urbane!"

"To nisam ja, bijesni."

"Tada Nikko. Slušaj, k vragu -"

Tkivo prijelaznog mjehura prilijepilo se oko njega poput kožnog omotača, prekidajući istovremeno i njegovo negodovanje i bijelu svjetlost stanica, potopivši ga u tamu. Nije mogao disati.

Mjehur se proširio. Hladni mu je zrak zapuhnuo obraze. Osjetio je pritisak ubrzavanja kako je mjehur uletio kroz brodsko izolacijsko tkivo. Njegovo je pulsiralo kako mu se koža počela zagrijavati. Ponovno je pokušao. "Nikko, slušaj me." Nije imao pojma je li eksperiment uspio. "Znam da si ljut, no ja moram odmah

biti na trupu -"

Mjehur se naglo zaustavio. Istovremeno se zid ispod njegovog trbuha naglo otvorio i Lot se našao snažno zanjihan u nultoj gravitaciji središnje komore Granice ništavila.

POGLAVLJE 2

Lot se nagonski čvrsto sklupčao. "Nikko -!" Njegov uzvik umuknuo kada je udario u suprotnu stranu komore. Bijelo svjetlo bliještalo je pod njim reflektirajući se u oslikanim zidovima koji su okruživali vretenastu prostoriju. Zgrabio je meko tkivo ukapajući u nj prste kako bi spriječio odskakivanje u komori s nultom gravitacijom.

Njegove senzorske suze registrirale su rastući miris njegova vlastita gnjeva, oštar okus Urbanove prisutnosti i Nikkova bijesa.

"Naučio si stanice da ispuštaju prašinu, zar ne?" Nikkov je dubok glas autoritativno ispunio sobu.

Lot pogleda prema gore. "Istina. Pokušao sam."

Središnja je komora bila dobro zaštićeno srce broda. Bila je nekih šest i pol metara duga i oko dva i pol metra široka. Oslikani su zidovi prikazivali plavosivu iluminaciju. Nikka nije bilo na vidiku, no Urban je plutao udaljen samo nekoliko stopa od njega, obučen u pripijeno odijelo boje blijedog zlata. Bio je naglavačke okrenut u odnosu na Lota, dopuštajući da mu se tijelo izvija u nultoj gravitaciji poput polusavijene šake.

Sudeći po siluetama, Urbana i Lota se moglo smatrati blizancima. Bili su gotovo identične građe, i obojica su kratko rezala kosu da im ne bi smetala. Ten im se razlikovao. Lot je bio plavokos i tamne kože. Urban je bio još tamniji, crne kose koja se čvrsto kovrčala.

Urbanov je cerek bljeskao poput naglih okreta bijele ribe u mutnoj vodi.

"Bijesni, naučili smo stanice da ispuštaju prašinu. I to radi."

"Siguran si?" Lot je tražio potvrdu. "Nikko, jesi li osjetio toplotni udar?"

"Da, kao da me netko probo kopljem." Njegov bestjelesni glas dolazio je s kraja komore.

Urban se smijao. "To je vjerojatno bilo onda kada je prašina ušla u prazninu."

Nekoliko tona prašine. To je poprilično isušilo brodske resurse, no radilo je! Lot je zatresao glavom, ispunjajući okolni zrak karizmatom sreće. Neka Nikko osjeti. Ovo je bilo dobro.

"Radi se o poruci s lovca, zar ne?" Nikko je govorio još se ne

pojavljujući.

"Tako je." Lot je oslobodio prste iz polutvrdog oslikanog zida. Tkivo je prštilo oko njegove ruke. "Jesi li još uvijek u petljama?"

"Teško. Izgleda da se previše toga dogodi za one dvije sekunde kada sam odsutan."

"No, ako se želiš muvati okolo više od tih devedeset sekundi, mogao bi malo i izaći i razgovarati s nama."

"Sad kad je, naravno, prekasno da se povučemo?"

"Ne bi nam nikad dozvolio da to učinimo."

"E to si dobro skužio."

"Daj nam neke hvataljke, molim te", reče Urban. "I malo više svjetla!" Ovi su zahtjevi trenutno urodili plodom. Tekstura se pojavila preko cijelog oslikanog zida, a drške su izvirile iz hrapave površine. Osvjetljenje se pojačalo, i sada je svjetlost bila bjelja i bistrija. Zakvačivši čizmu ispod petlje, Lot je pogledao natrag-gore kako bi vidio Nikkovu sliku u dnu komore.

Nitko od njih nije bio u potpunosti prirodan. Osobito ne Lot. Ipak, svi koje je poznavao ranije doimali su se prirodnima. Ali ne i Nikko. Njegova je anatomija bila naročito prilagođena vakuumu. To se i vidjelo. Lotova je koža bila smeđa, za razliku od Nikkove koja je bila plavkasta s oštrim prijelazima i nalikovala porculanu. Prsti na rukama i nogama bili su mu dulji od dvadeset centimetara. Lot je zamijetio da ih prepliće. Bio je to siguran znak tjeskobe. Nikkova glava bila je glatka i ćelava. Oči su mu bile skrivene iza zaštitnih kristalnih leća, a nos i usta bili su umanjeni. Lice mu je bilo bezizražajno. Opnasti plašt njegova kišira još mu je bio na ramenima. Bio je to organ koji je pretvarao ugljični dioksid u kisik, i koji bi se prilijepio na njegovo lice kad bi se našao u vakuumu, omogućavajući mu disanje. Nikko nije nosio odjeću, premda je pomoćni organ poput žive rubenine, pečatio i štitio njegovu analnu i genitalnu zonu.

Ova je inačica Nikka bila holografska slika koja je odražavala fizičko ljudsko tijelo koje bi ponekad koristio, no Nikko je bio više od čovjeka. Bio je također i modelirani entitet koji je nastanjivao i kontrolirao tijelo broda. Njegov se osjetilni sustav protezao od vanjske membrane filozofskih stanica do bioaktivnih zidova njegove komore, gdje su žlijezde sintetizirale karizmatu njegovih osjećaja.

Nekako je, prije mnogo vremena, neuralni sustav Granice uništavila zaražen chenzemskim tkivom, tako da je Nikko imao neki osjećaj za govor stanica. Nije on bio savršeno dizajnirani stroj poput

Lota, no mogao je ući u bit staničnog govora, a imao je čak i više vještine u proizvođenju karizmata ljudskih emocija.

Sada je karizmata pritiskala Lotove senzorske suze. Bio je to kemijski paket koji je prenosio osjećaj pritiska: pritiska vremena i ozljede prsa i skupljenih čestica tame.

"Odbij, Nikko!" upozorio ga je Lot. "Nije tako strašno."

"Pogriješio si."

"To ne možeš znati. Lovcu će trebati mjeseci dok okusi prašinu."

Nova karizmata pogodi Lotove senzorske suze. Osjetio je krv, gustu i vrelu, kako mu nadire u obraze, i sol u očima na usnama. Odmaknuo se, jednom rukom frenetično brišući ljepljive žlijezde svojih senzorskih suza. "Prestani! Što je s tobom, Nikko? I sam znaš da radiopozivi ne funkcioniraju. Morali smo pokušati nešto novo!"

"Nije novo." Njegov se kišir namreškao. Zategnuti val krenuo je s njegova vrata, završavajući tihim pucketanjem kada je stigao do ruba opne.

"Jest. Novo je", inzistirao je Lot. Oslobodio je karizmatu potvrđivanja. "Znam da ne želiš riskirati sa spajanjem, no pronašao sam tu funkciju u stanicama koja može proizvesti velike količine istovjetnih paketa podataka."

Prašina. Nikada mu prije nije palo na pamet da bi se prašina mogla koristiti za išta drugo osim kratkodometne komunikacije spajanja, no ovdje se radilo o proizvođenju milijardi kopija istovjetne poruke. Zbog čega bi tolike mnoge kopije bile potrebne? Razgovarao je o tome u više navrata s Urbanom, i jedini prihvatljiv razlog do kojeg su došli bilo je da su one potrebne kako bi se onemogućila disperzija u slučaju dalekometnog ispuštanja prašine.

Urban je bio raspoložen za objašnjavanje. Otkotrljao se, i poput strijele usmjerio k Nikku. Prošarana površina njegovog pripijenog odijela sjajila se poput vlažnog pijeska.

"Paketi sa zapletenim vektorima razvijaju se iz razloga da im se smanji brzina i stabilizira širenje. Oni trebaju oformiti difuzni oblak barem deset tisuća klikova uokolo do vremena kada će ih lovac presresti. Gustoća će tada biti mala, no potreban je samo jedan pogodak, i poruka je dostavljena."

"Naravno, ukoliko čestice prežive udar", doda Lot. On je i sam imao neke sumnje. "Samo Chenzemi komuniciraju pomoću prašine. Ovo je samo još jedan od načina da im pokušamo dokazati da smo stvarni. Jesi li shvatio sadržaj poruke?"

Nikko je slegao ramenima. Ta je gesta zaljuljala njegov torzo. "Dobre želje. Prijateljski kontakt. Ne baš poruka kakve bi našao na chenzemskom popisu."

"A baš odatle dolazi", reče Urban.

Lot je klimnuo. "Istina. Izvukao sam je iz stanica. Mislim da je to signal za primirje."

"Nije novi", inzistirao je Nikko. Njegov je glas izražavao sve emocije koje lice nije moglo. "Već sam vidio ispuštanje prašine. Ljubav i priroda. Točno se sjećam."

Lot je malo znao o Nikkovoj prošlosti, osim da se radilo o dugoj prošlosti. Produživala se nekih tri tisuće i dvjesta godina u prošlost, u Sol sustav u eri prije uspona Posvećenih Bespuća. Nekakva kataklizma je zavladala brodom u njegovoj ranoj povijesti, brišući većinu izvorne memorije, a ostatak je isprevrtala. Jednom je Nikku pobjeglo da se naučio karizmati iz spajanja s chenzemskim brodom. Možda je i taj podatak obrisan, a možda se to nikad nije ni dogodilo. Kada je Lot upitao kako je pobjegao, dobio je lakonski odgovor: "Nisam."

Urban je prihvatio dršku, obrćući se ponovno, tako da je sada njegova glava bila u ravnini s Lotovom. Njegove su tamne oči sjale kao da su napravljene od fleke smrznute tekućine koja se lagano počela otapati. Njegova crna kosa kovrčala mu se uz tjeme u čvrste kovrče. Blijed, dostojanstven osmijeh na njegovu licu.

"Pa, reci nam, Nikko. Čega se sjećaš?" Bilo je to šaljivo pitanje. Na njega neće biti odgovoreno. Nikko nikad nije govorio o svojoj prošlosti.

Ipak, ovaj ih je put Nikko iznenadio. "Tada je svijet bio drugačiji. Sve se doimalo drugačijim." Svjetlo je otkrivalo mrljicu u svakom naboru njegove kože.

Lot se nagnuo naprijed. Žarko je želio saznati više. "Pričaj nam o tome!" požurivao ga je.

Nikkov se kišir smirio. Lot je uhvatio rub osjećaja velikog prostranstva, no taj je ubrzo nestao u impresionističkom cinizmu, trepereći zrakom u sitnim česticama. "Bilo je to jako davno. Bili smo bijesni. Kultni virus se počeo širiti kroz Nebeske gradove. Tada ga nismo razumjeli. Sve što smo znali bilo je da se naš savršeni svijet utapa u fašističkoj vjerskoj maniji. Budući da to nismo mogli spriječiti, otišli smo."

"Na Granicu ništavila?" upita Lot.

"Tako je. Bilo nas je četiristo dvadeset i devet. Ostali su iz Sol

sistema otišli prije nas, no mi smo išli dalje. Bili smo ljuti. Većina društva je bila vrlo mlada i budalasta, poput vas dvojice."

Lot i Urban bili su stari zapravo preko dvije stotine i dvadeset standardnih godina, no ne može se reći da su ih godine hladnog sna vodile k zrelosti. Lot je imao oko dvadeset pet godina budnog života. Urban je bio bliže tridesetoj. Prema kulturalnim mjerilima u Vrelu Obmane, bili su još adolescenti.

"Ti si bio imun na kult?" upita Urban.

"Da. Svi smo mi bili. No, tada to naravno nismo znali." Glas mu je bio tih i ispunjen gorčinom. "I nikad nismo bili čuli za Chenzem. Kad smo ugledali letjelicu kroz teleskope, činila se čudesnom, strašnom i fantastičnom. Trebali smo pobjeći. Možda smo joj mogli pobjeći, pa makar to značilo da bismo morali vječno bježati. No, to nismo čak ni pokušali. Udarac vreline po trupu broda..." Nikko je mahnuo rukom kao da određuje gabarite Granice ništavila.

"... Nisam tada shvaćao, no sad mi je jasno što je to bilo."

"Ispustio je prašinu?" upitao je Lot, iako je već u mislima vidio cijeli taj događaj. Bljesak vrućine, kratkotrajno zamagljenje slike chenzemskog broda za onih par sekundi koje su trebale prašini da se ohladi i rasprši. I tada ništa. Niti jednog vidljivog znaka neprijateljstva.

Nikkov izraz lica nije se promijenio - nije se mogao promijeniti - iako mu se glas smekšao. "Bila je to pošast. Obična chenzemska pošast. Trebali su joj mjeseci da nas stigne, no s vremenom smo presreli oblak. Uništio je brodsku memoriju i obrisao duhove. Ubio je sve osim mene. Ne znam zašto sam preživio. Ne vidim razloga."

No Nikkova psihologija nije bila uobičajena ljudska psihologija, čak i kada bi odabrao da se manifestira u tjelesnom obliku.

"Jesu li te voljeli?" upita Lot. "Mislim, drugi ljudi na brodu?"

Nikko nije odgovorio na ovo pitanje. "Kad o tome sad razmišljam, čini mi se da smo se tome mi doimali neobičnima kao i ono nama. Nije nas napao topovima, kao što to chenzemski brodovi rade danas. Bio je to ispit. Zar ne vidite? Da smo bili Chenzem, pošast nam ne bi naškodila."

Lot je osjetio kako mu groznica pali lice. Tamna krv curi iz njegovih pora. "Nikko, prestani!"

Pljusnuo je po svojim senzorskim suzama, no još je mogao osjetiti blisku prisutnost nesreće.

"Jesi li postavio zamku u svoju prašinu?" upitao je Nikko.

"Znaš da nisam. Poslao sam prijateljsku poruku."

Pogledao je u Urbana. Bili su zajedno u ovome, no Lot je bio taj koji je razumio stanice. Izbor koji su napravili bio je njegov.

"Što ako je pristojan pozdrav zapravo prijetnja?"

Urban se zgrozio od predosjećaja pogreške. Vidjelo se to na njegovom čvrstom licu. "Onda bijesni, predstavimo se kao chenzemski razbijači."

"Možda to i nije važno." Nikkovi se prsti isprepletoše u bolnu petlju. "Možda smo sve krivo interpretirali. Lovac nas je ostavio na miru, pa smo mislili da smo ga prevarili."

"I jesmo." Lotu se nije sviđala sumnja u Nikkovu glasu. Nagonski se pomaknuo da podupre Nikkovu vjeru. "Kamuflaža djeluje. Znaš da djeluje. Lovac nam je mogao prići prije mnogo godina, no još smo živi."

Nikkova se slika rastegla. Njegovi dugi paukoliki nožni prsti dodirnuše zid.

"Zašto smo živi?" upitao je.

"Zato što smo ga zbunili."

"Ili zato što nas se boji", reče Urban. "Mi smo Chenzem. Mogli bismo biti opasni."

Nikko frknu. Prekrižio je ruke na prsima. Prsti na njegovim laktima činili su se poput grube tapiserije. "A možda nas razumije bolje od nas samih. Lovci nisu slijepi, a ni glupi. A ovaj nam je za petama. Vidio je stanično polje kako se rasprostire po brodskom trupu. Vidio je kako postajemo Chenzemi. Dao nam je dovoljno vremena da to ostvarimo. Sve je to dio plana."

"Kakvog plana?" pitao je Urban. Glas mu je bio nepokolebljiv u iščekivanju loših vijesti.

"Kolonizacija", pretpostavio je Lot.

Nikko je potvrdno kimnuo. "Tako da možda nije ni bitno jesmo li poslali krivu poruku. Lovac je možda čak i pretpostavljao da će biti kriva, jer mi postajemo Chenzemi. Mi još nismo Chenzemi."

Bila je ovo jasna linija spekulacije. Dala im je prostor za djelovanje.

Lot je kimao u znak slaganja. "Tako bi sljedeći balast prašine mogao biti prihvaćen čak i ako ovaj prvi ima okus po chenzemskim razbijačima." Protrljao je svoje senzorske suze već planirajući svoj sljedeći pozdrav.

"I to su onda dobre vijesti?" reče Urban. "No ima i loših vijesti, zar ne, Nikko? Ako lovac zna što se događa, to može značiti samo da se s ovim već ranije susreo." Prelijetao je pogledom po središnjoj

komori sarkastično je istražujući široko otvorenih očiju. Vrat mu se izvijao poput ždralovog. "Hej, pa ne vidim nikoga drugoga preživjelog."

Lot je osjetio pritisak u prsima. Bila je to istina. Ljudi i Chenzemi bili su jedine aktivne vrste među svjetovima. Bilo je dokaza o drugim rasama koje su putovale kroz svemir u dalekoj prošlosti, no njih više nije bilo. Na Vrelu Obmane, nanotehnološki "upravitelji" još uvijek štite sustav od destruktivnih elemenata, no vrste koje su ih izgradile odavno su nestale.

"Kolonizacija je po svoj prilici vrlo uspješna procedura", Urban je zaključio. "No možda taj dosadni lovac dežura kako bi počistio dokaze neuspjeha."

"Možda je tako", reče Nikko. "No sad kad imamo prašinu, nismo više bespomoćni." Zidovi komore jače su zasijali u skladu s Nikkovim raspoloženjem. "Prašina se može iskoristiti za prijenos kemijskih laži. Može se koristiti za prijenos otrova i pošasti. A Lot je iz Vrela donio i cijelu arhivu chenzemskih slabosti. Zar ne?"

Bila je to istina. Lot se sjećao Vrela Obmane i suhog okusa živuće prašine u maglici, i statičnih baza podataka koje su sadržavale informacije o trideset milijuna godina sukoba; podatke o sukobu između nanotehnologije Vrela i nanotehnologije Chenzema. Upravitelji Vrela forsirali su vlastitu evoluciju u neprestanoj potrazi za novim strukturama koje bi mogle omogućiti prednost nad Chenzemom i bili su, uglavnom, uspješni. Vrelo je napredovalo, dok su ostali sustavi izumirali.

Dok su prolazili kroz maglicu, Lot je jedva načeo površinu tog mora podataka, otkrivajući samo malen dio molekularne obrane koja tamo vjerojatno postoji. Obrasci koje je naučio bili su sigurno spremljeni u neuralnim viticama njegove fiksne memorije. Vjerojatno bi mogao naučiti i kako ih upotrijebiti.

"Možeš učiniti sve što znaš da ubiješ lovca", reče Nikko. Kristalne leće koje su štitile njegove oči njegovo su nepromjenjivo zurenje fiksirale negdje preko Lotova desnog ramena.

I Lot je zurio u Nikka, ispunjen iznenadnom strepnjom kojoj nije znao uzroka. "Ja ne znam kako koristiti prašinu na taj način."

"Naučit ćeš."

"Nikko je u pravu", reče Urban. "Kad jednom dobijemo ono što želimo od lovca, možemo ga zatrovati."

Lot je osjetio kako mu se koža leđa zateže dok je Nikko lagano bubnjao po svojoj butini nalik porculanskoj. Sintetizirana slika

proizvodila je sintetizirane zvukove bubnjanja. Kad su prvi puta spazili lovca, i on sam je tražio način kako da ga unište. No sad...

Nikkova se slika zaledi. Nekoliko sekundi nije reagirao. Tada reče: "To kultni virus govori iz tebe. On je u tebi i ne možeš mu pobjeći. Ti si jednostavno uređen da budeš njegov domaćin i njegov prijenosnik, i uvijek će te navoditi da stvaraš Zajednicu s bilo kime i bilo čime."

"Ne i s Chenzemom", reče Lot. "Kultni virus je njihova pošast. Njihovi su brodovi imuni. I sam to znaš."

"Dok su prekrajali tvoju vrstu da napada neuralni sistem."

"Prošlost!" Urban se podsmjehnu. "Koga briga?"

Lota je bilo briga. Znao je da je Nikko u pravu. On je bio dizajniran da širi virus, a bio je i prilično siguran da je taj dizajn chenzemski. Neki njegov predak sigurno je bio jedan od prvih ljudi koji se usudio otići u chenzemski teritorij. Tamo je nešto pronašao, ili su Chenzemi pronašli njega i promijenili ga. Zarazili su ga svojim neuralnim viticama, svojim senzorskim suzama, i svojim kultnim virusom, i poslali ga nazad do Sol sistema.

Tu je priču Lot sastavio od djelića prošlosti koje je poznavao, i sjećanja koja su mu dolazila iz nasljedstva u njegovoj fiksnoj memoriji - magloviti odlomci o životu predaka.

Kultni virus prvo je napao Sol sistem, žareći kroz stanovništvo vjerskim požarom koji je činio da se planeti tope i poteku i iznova oblikuju Dysonov roj - jedinstveni intelekt proširen preko orbitirajućih staništa tako široko razmaknutih da je Sunce bilo skriveno unutra. Zaraza se proširila od Sol sistema do drugih zvjezdanih sistema nošena u mesu ljudi poput Lota, karizmatičnih lidera kulta gotovo potpuno identičnih onom prvom lideru kulta. Svaki od njih bio je formiran od fuzije chenzemskih i ljudskih neuralnih sustava. U njihovoj bi prisutnost razum jednostavno izgorio. Religiozni žar eliminirao je disidente. Kultovi su se razvili u prave Zajednice koje su eksponencijalno rasle sve dok Posvećena Bespuća ne bi počela polagati pravo na sljedeću zvijezdu.

Katastrofa ili uspon? Gledajući unutra s rubova, nije se moglo sa sigurnošću reći sve dok lanac sunaca nije počeo propadati.

Sada, tek koje stoljeće kasnije, svatko može okrenuti teleskop prema središtu i vidjeti krhotine kako se raspadaju u oblake prašine i plina koji se lagano razilazi na blagim zvjezdanim vjetrovima. Nitko ne zna što je bilo s ljudima koji su podlegli kultu, i je li išta uopće preživjelo slom zvjezdanog lanca. Nije bilo načina da se to

sazna bez da se ode tamo i pogleda, a takovo bi putovanje trajalo stoljećima. Premda je sasvim izgledna pretpostavka bila da u kolapsu lanca ljudi nisu preživjeli.

Kad su napustili Vrelo Obmane, bilo je još tisuće rubnih svjetova koje kult nije pokorio, no ciklus bi mogao ponovno buknuti na bilo kojemu od njih i započeti na njemu karizmatičnu karijeru poput Lotove. Kultni je virus još uvijek bio u njemu, i nitko živ nije nikad naučio kako da ga izvadi van. On ga je osjećao: potmulu težnju za Zajednicom ugniježdenu u svojoj utrobi.

Lagano je izravnao iskrivljenu liniju svog tijela. "Nikko, uzvraćanje udarca nije rješenje ma što god da su nam Chenzemi učinili i ma koliko svjetova da je napao kultni virus. Naše želje nisu važne. Ne možemo uništiti svaki chenzemski brod. Bila bi velika sreća da uspijemo udesiti ovaj. No ako ga uspijemo pridobiti na razgovor -"

Nikkovi dugi, dugi prsti presjekoše zrak pred njim. "Ne možeš pregovarati s ratnim brodovima. Oni nisu svjesni, i ne prave nikakve ugovore."

"To ne možeš znati. Chenzemske su letjelice inteligentne, pa makar i ne bile svjesne. A mogu se i mijenjati i adaptirati."

"Da. Tako da te mogu bolje pojesti", zarežao je Nikko. Njegove je riječi popratio snažan osjećaj hladnog distanciranja.

Urban se toga nije sjećao. Poput Nikka, bio je imun na kult. Malo je ljudi bilo. Nitko nije znao pravi razlog. Zatresao je glavom Lice mu se razvuklo u tanak, ironičan osmijeh: "Vidiš, Lot? Ne možeš s njim razgovarati o tome."

Lot ga je ljutito pogledao, osjećajući toplu vruću bijelu sjenu kulta, osjećajući kako otiče u utrobi. Pritisni: "Hajde, Nikko. Razmisli malo o tome. Nešto je iza tih strojeva. Došli smo sve dovde da to pronađemo. "

Chenzemski su brodovi došli iz tame, iz smjera zvanog labud, gdje su široke staze činile obruč Ruke Oriona. Nešto ih je slalo. Lot je u to bio uvjeren. Negdje tamo postoji nešto što je stvorilo njegove pretke. Lot je bio oružje, hibridni uređaj stvoren da širi kult, no je li ga to činilo prijateljem ili neprijateljem razbojničkih brodova? Na to pitanje nije znao odgovor.

Nikkov se kišir pokretao u oštrim nestrpljivim valovima. "Došli smo sve dovde da pronađemo izvor Chenzema. Ako ga budem mogao uništiti, znaj da ću to i učiniti. Ljubav i priroda! Previše nas je već umrlo zbog toga."

To je bilo tako točno. Lota je peckala uznemiravajuća činjenica da mikroskopski upravitelji koji su upravljali sustavom Vrela Obmane, nikad nisu pokušali uništiti Chenzeme. Vrelo ih je samo pokušavalo promijeniti i manipulirati njihovo ponašanje kako bi ga priveli manje destruktivnim ciljevima. Bio je to instinkt upravitelja Vrela koji ih je navodio da svako živo biće poguraju ka harmoničnom životnom sistemu u kojem je suradnja donosila više vrijednosti od konflikta.

"Prerano je govoriti o uništavanju bilo čega", reče Lot. "Mi moramo naučiti više o Chenzemima, ukoliko ih ikad pronađemo."

"Učimo koliko možemo", gunđao je Nikko. "To ne znači da se ne možemo spremiti. Načini oružje odmah. Kad budemo naoružani, bit će vrijeme za pregovaranje."

Je li to bio ustupak? Lot nije tako mislio. Nikkova je karizmata nosila natruhe nemira. Vjerojatno mu je već bilo dosta pravog vremena, i želio je da Lot ode kako bi se mogao vratiti svome ciklusu elektroničkih samoubojstava. Lot nije imao razloga da mu sada olakšava.

"Zašto ne ostaneš prisutan?" pitao ga je. "Mogao bi nam pomoći."

"Tebi, dečko, ne treba pomoć."

"Prilično je bolesno to tvoje stalno brisanje samog sebe."

Nikko podiže svoju glatku glavu s plavkastim ljuskama. "Jesmo li mi o ovome već prije razgovarali?"

Urban se nasmijao na ovo, a Lot reče: "Nekoliko stotina puta."

"Zanimljivo. Ja se sjećam samo jednog ili dva slučaja. Što sam zadnji put odgovorio?"

Lot se odupre nagloj potrebi da udari šakom po zidu. "Da želiš ostati blizu svojoj prošlosti. Da nitko ne živi zauvijek. Da ljudski um nije stvoren tako da podnosi tako duge vremenske periode."

Nikko klimnu. "To je dobro. Ostajem pri tome."

"Ali zašto? Ne moraš ostati čovjekom."

"Želim to. I nema nas baš previše preostalih."

Lot trepnu. Treptaj je trajao djelić sekunde, no to je bilo dovoljno. Nikkova slika je nestala. Pauk ga izvijesti da se Nikko vratio svojoj petlji prividnih smrti i uskrsnuća.

POGLAVLJE 3

Moram se vratiti stanicama", reče Lot. "Moram provjeriti kako su. Sigurno su živčane." Urban ga pogleda, lagano se osmjehnuvši. Tada je pogledao prema zidu. Na mjestu koje je pogledao, prijelazni je mjehur prsnuo uz čujni popratni pop. Blaga unutrašnjost mjehura treperila je blijedom sivobijelom svjetlošću.

Lot se snažno oslanjao na ubod ljubomore. Nakon što su napustili Vrelo Obmane, Urban je uzgojio unutar svoje glave organ - atrij, koji mu je omogućavao izravnu komunikaciju s brodom. Mogao se čak pretvoriti u duha, odnosno vlastitu elektroničku kopiju koja se mogla poslati u brodsku biblioteku i nadzirati projekte, dok je njegova osobna jezgra radila drugdje.

Lot je i sam pokušao uzgojiti atrij, no modifikacija nije uspjela, poput svakoga drugoga njegovog pokušaja da promijeni svoju fiziologiju. Isti tajnoviti inženjer koji je stvorio njegove senzorske suze, i umiješao chenzemske neuralne vitice u njegov genetski kod, također je zaštitio njegovo tijelo neprobojnim sustavom obrambenih Tvoraca koji su imali mogućnost samoprogramiranja. Bili su to uređaji molekularnih razmjera koji nisu dozvoljavali upletanje u njegovu naslijeđenu organsku strukturu. Svatko je imao obrambene Tvorce, no Lotovi su bili drugačiji, jer nitko nije znao kako da ih reprogramira ili premosti. Blokirali bi svaki pokušaj uklanjanja kultnog virusa iz njegova sustava. Teško se bilo oteti zaključku da je on zapravo bio uređaj sklopljen zbog točno određenog razloga, i istovremeno zamjenjiv uređaj, ukoliko bi se iskreno pogledalo na stvar. Nije bilo načina backupiranja njegove egzistencije, jer njegovi obrambeni Tvorci nisu dozvoljavali mapiranje njegovih tkiva.

S Urbanom je bilo drugačije. On je držao mapu svoga tkiva pohranjenu u biblioteci Granice uništavila. Radilo se o preciznom snimku njegove tjelesne strukture koja je išla sve do živčanih veza gdje su pohranjena sjećanja i osobnost. Ukoliko bi ikada bio izgubljen ili ubijen, mogla bi se uzgojiti njegova istovjetna kopija. Clemantine je učinila istu stvar, a Nikko je otišao još dalje podižući svoje tijelo samo u rijetkim trenucima kada bi zaželio tjelesnu inkarnaciju. Lotova fiziologija onemogućavala mu je ovakav izbor. Budući da njegovo tijelo nije moglo biti mapirano, nikada nije mogao biti dupliciran ili ponovno uzgojen.

Ipak, imao je on svojih prednosti.

Lupnuvši čizmom po zidu, lansirao se prema balonu. Uhvatio se za obruč. Tanke rukavice njegova pripijena odijela prenosile su njegovu glatkoću i hladnoću.

"Postoji li način da spriječiš Nikka da me zgrabi kad se nađem tamo?" upitao je kad se šćućurio u rupi. Jednu je ruku držao na rubu obruča kako bi spriječio njegovo zatvaranje.

Urban je zanijekao. "Nemoj misliti o Nikku kao duhu koji je u posjeti brodskom živčanom sustavu. Ja sam to, no Nikko je drugačiji. On će uvijek imati posljednju riječ, jer jezgra brodskog živčanog sustava je njegov um, ili mozak, ili kako to već želiš nazvati. U svakom slučaju, ja tamo ne mogu ući isto kao što ti ne možeš ući u moju glavu."

"Tako dugo dok si imun na kult."

Urban se naceri. "To nije nešto što baš planiram promijeniti, bijesni. Idi sad. Moramo saznati što misle stanice."

Kad se Lot potopio u ranu, njegove senzorske suze ponovno su se stopile s filozofskim stanicama. Iznenada se našao preplavljen kemijskom navalom mnogostrukih razgovora. Stanice su analizirale ispuštanje prašine, stvarajući scenarij za scenarijem pokušavajući predvidjeti što bi se moglo dogoditi, i što bi to onda moglo značiti.

Lot se nikada ranije nije susreo s tako finim tkanjem spekulacije. Činilo se da je iskustvo ispuštanja prašine prisililo stanično polje na novu složenost i zrelost.

Čak i u normalnim situacijama, konfiguracija polja prolazila je kroz stalnu evoluciju. Nove su veze uspostavljene među stanicama. Neke stare su umrle. Zahtjevi za hranjivim sastojcima i dostava istih fluktuirala je, a polje bi se uvijek širilo u odnosu na povećanje broja stanica. Aktivnost se nije smanjivala i bivala bi sastavljana uzduž desetak tisuća tokova, tako da se Lot brinuo kako neće moći ući u njihove razgovore bude li previše izbivao. Ili da će se možda razvijati mimo njih tako da stanice prepoznaju njegovo strano porijeklo.

Ovaj se puta lako uvukao u tijek i pronašao novu dominantnu sliku u dijalozima. Prisutnost - nejasna, bliska i jaka. Lot je razumio. Sam čin ispuštanja prašine vodio je prema argumentu o postojanju Drugoga koji bi primio prašinu. Stanice nisu zapažale tog drugoga, no prekapale su duboko po svojim naslijeđenim sjećanjima kako bi izgradile hipoteze o njemu.

Bila je to zastrašujuće osjetljiva vježba. Lot je osjetio slatke

okuse kako pršte po njegovom jeziku. Erotske su emocije nahrupile u njegove senzorske suze, slike su tekle kroz njegov mozak, nasumični udari ugode širili su se preko njegove kože, a erekcija mu se borila s tijesnim prostorom njegova pripijena odijela.

Sjetio se Clemantine: hladne poput kamena, ukopane u tkivo još frigidnije od tkiva staničnog polja. Bila je u hladnom spremištu ove dvije godine otkako je on bio budan. Lot se istrenirao ne misliti na nju, no sad je njegova kontrola pukla, zaštitni su se zidovi povukli, i sva požuda i ljutnja nakupljene u dvogodišnjem vremenskom razdoblju nahrupile su u jednom naletu u filozofske stanice, gdje su se prekrajale i pojačane mu se vraćale. Stanice su željele kontakt s Drugim isto tako jako kao što ga je i on želio, a bili su toga naivno nesvjesni sve dosad.

"Urban."

"Da?"

"Pričaj!"

"O čemu?"

"O bilo čemu. Samo me izvadi iz ove petlje."

Tako je Urban počeo pričati, beskrajni monolog o staničnom jeziku, kuhanju, biomehaničkom inženjeringu i povijesnim dramama. Bez sumnje, ove je priče sricao nesvjesni pod-um, dio osobnosti prikladan za dosadne zadatke koje Urban nikada ne bi imao strpljenja izdržati. Pomoglo je. Lot je osjetio spori povratak k ekvilibriju. Pod-umovi su zasigurno nadzirali njegove životne funkcije jer, nakon što se Lot smirio, Urbanov se glas počeo utišavati, dok u njegovoj svijesti nisu ostale samo cirkulirajuće misli filozofskih stanica.

Sjećanja drugih brodova i vremena bila su arhivirana u stanicama, noseći njihovo porijeklo. Nova su porijekla donošena u polje kada bi se brodovi spajali u praznini, izmjenjujući stanične linije. Sjećanja se nisu nalazila posebno u slikama, ili zvukovima, ili mirisima, ili simbolima, već u kombinacijama ovih geštalt dojmova hvatajući sve što je ležalo u nedefiniranom vremenskom rasponu.

U svakom slučaju, činilo se tako nekako.

Lot je zapravo smatrao nemogućim da se chenzemski smisao izrazi ljudskim terminima.

Stanično je sjećanje moglo biti konkretno poput bučne radosti planeta što kuha pod laserskim gama-zrakama koje generira neki od velikih prstenastih brodova zvanih labuđi razlagači. Ili je pak moglo biti apstraktno poput impulsa neusmjerene mržnje. Konkurentska

sjećanja iz različitih stanica mogu pojačati dojam, dok ga suprotna mišljenja mogu uništiti. Mnogo toga što je prolazilo kao sjećanje bilo je nesuvislo, ili se pak radilo o kratkim detaljima uvučenim u neki scenarij, pa odmah zatim odbačenim. Uvijek je više tragova misli napredovalo odjedanput, tako da bi polje planiralo, sjećalo se, željelo, pitalo, isprobavalo, povezivalo tragove, no ipak bez osobe koja bi spojila sve te razbijene fragmente. Lot nikada nije osjetio ni traga svijesti u filozofskim stanicama. Sva njihova promišljanja i sva njihova obuka, djelovali su kao slijepe reakcije u iščekivanju ishoda. Nikada nisu bili poremećeni ni natruhom intuicije. Ponekad se Lot zamišljao centralnom osobom polja, no ta ideja ne bi zadugo opstala među stanicama.

Dopustio je da potone u plutajuće razgovore, postupno odbacujući osjećaj samoga sebe. K svijesti su ga dovodila jedino Urbanova povremena pitanja. "Bijesni, jesi li još tu? Jesi li budan?" i napokon, "Hoćeš li napraviti otrovnu prašinu?"

Tako je. Nikko je želio oružje. Lot je trebao istraživati načine ubijanja. Protresao je glavom olabavljujući pritisak stanica na svojim senzorskim suzama, odvajajući se djelomično od njih kako ne bi bio odvučen njihovim razgovorom dok je pretraživao svoju fiksnu memoriju. Prevrtao je strukture i okuse prašine, ispitujući u njima laganu i laskavu herezu Vrela. Upravitelji Vrela su spretno stopili život s različitih svjetova u jedinstvenu, funkcionalnu biosferu no, kad se život nije mogao stopiti, moralo se protiv njega boriti. Upravitelji su bili stručnjaci i u tome, s preko milijun godina razvoja domaćina strategija na molekularnoj razini za omogućivanje Chenzema. Oni su bili ključevi za podatke koje je Lot prikupio, i koje će možda iskoristiti da izmaknu lovčevim sumnjama.

I što tad? Svaki je složeni sustav imao točke pritiska. Pritisni te točke, i cijeli će se sustav srušiti. Ugljični monoksid je sitna molekula, no u ljudskom krvotoku može blokirati prijenos živčanih impulsa, uzrokujući tako gotovo trenutni kolaps. Obrambeni Tvorci programirani su da očiste tijelo od takvih opasnosti, no istodobno, ova je naročita obrana stvarala nove ranjivosti. Ljudsko je tijelo postalo toliko ovisno o svojim molekularnim skrbnicima, da je pošast posijana u Vrelu Obmane jednom ubila stotine tisuća ljudi jednostavno tako što je uništila njihove obrambene Tvorce.

Slično ovome, postojale su jednostavne molekule koje su mogle zagušiti komunikacijske kanale filozofskih stanica. Naravno, stanice su imale vlastitu obranu, razvijenu u plamenu nanotehnoloških

vojni, no nisu bile neranjive. Lot je u Vrelu pronašao molekule - Trojanske konje - koje su oponašale uobičajene chenzemske pakete emocija, no u sebi su podmuklo nosile moćne matrice blokirajućih molekula. Kad bi se jednom zakvačile na stanicu, složene strukture bi proizvodile lažan input, namještajući prividno okruženje za svaku napadnutu stanicu istovremeno je izolirajući od ostalih. Koordinacija i stvaranje odluka bi ishlapili, šaljući stanično polje u stanje nefunkcionalnosti, što je opet rezultiralo hiperaktivnošću na molekularnom nivou, i katatonijom na makroplanu. Kada bi im svi kanali inputa bili blokirani, filozofske se stanice nisu mogle hraniti, i u nekoliko bi minuta na smrt izgladnjele. Blokirajuće molekule bi zaustavljale sve uznemiravajuće pozive iz umirućih stanica. Stanice bi zauzvrat reagirale kao da dominiraju, otvarajući još više kanala svojim napadačima kao da su "pobijedile" u svakoj debati.

Ovako je bilo u teoriji.

Kodovi Vrela bili su stari. Lot je bio siguran da su nekoć djelovali, no Chenzemi su evoluirali bar trideset milijuna godina. Možda su razvili obranu za ovakvu vrstu napada. On nije imao načina da to sazna. Mogao bi testirati otrov na izoliranom uzorku na Granici ništavila, no to mu i ne bi puno toga otkrilo. Svako je pokoljenje stanica bilo drugačije. Stanice Granice ništavila mogle bi biti osjetljive na ovu prašinu, no stanice lovca možda nisu. Nije bilo načina da se to sazna, osim da se pokuša.

A što ako lovac preživi napad? Lot nije pretpostavljao da bi dobili drugu šansu.

Nije znao točno koliko se dugo nalazio u rani kada se to dogodilo. Novi je input preplavio filozofske stanice s... toplim pozdravom?! Istina. Tamni (mirni) svjetlucajući upit za identitetom, namjerama i poviješću. Input s onu stranu polja, strani radiopoziv koji je proklamirao

< Drugi >

Strana prisutnost. Po prvi put, lovac je postojao kao pravi objekt u dijalogu. Gotovo istovremeno s ovim pozdravom došla je i želja za uzvratom.

< Odgovor >

Mogući odgovor - sličan primljenom pozdravu - bio je ponuđen na debatu među filozofskim stanicama, premda je u ovoj inačici bilo nečeg novog, ispovijest nečeg još neiskušanog.

Agresivna je manjina imala zamjerku:

<Stani. Potkrijepi to.>

<Stani. Potkrijepi to.>

<Stani.>

Prekasno. Zasute instinktom koji je tražio odgovor, dominantne su stanične linije uputile odgovor na radiopoziv.

Urban je kunjao na g-platformi kada je lovčev radiopoziv stigao do Granice ništavila. Obično bi ostavio barem duha da bdije nad Lotom kad god bi se ovaj nalazio u rani, no ovaj put je frenetični ritam stanične aktivnosti iscrpio njegove molekularne nadzornike. Bez podataka, nije bilo smisla u muvanju okolo. Zatvorio je svoj interface i povukao se.

Tako je bio probuđen iz polusna kad je signal vrisnuo kroz njegov atrij. Čudnovata mješavina tonova i grebanja bez značenja. Iskobeljao se iz svoje mreže za spavanje, dočekavši se na koljena na popločanom podu paviljona. Pravio je bolne grimase kad je Nikkov glas preplavio njegov atrij.

*Lovac nas zove.

"To je nemoguće", rekao je. "Nije već mogao presresti prašinu."

*Nije. No mogao je registrirati infracrveni bljesak.

Bilo je kasno poslijepodne na g-platformi. Usamljena je golubica gugutala među dvjestogodišnjim drvećem koji su izrasli poput pilastara između tla i holografskog neba. Paviljon je, sa svojim rešetkastim krovom, zauzimao vrh travnatog obronka šireći se dolje prema koi ribnjaku.

Urban je sve to vidio u jednom pogledu dok se dizao na noge i potrčao.

"Gdje je Lot?" vikao je, krčeći put kroz cvjetnu prostirku.

*Još je u staničnom polju!

Namjestio je pod-um za brzi izračun. Odgovor je stigao dok je klizao okolo prema dnu brijega, gdje je Clemantine imala malu kuću, ugrađenu u brijeg. Šest sati. Vrijeme lovčeva odgovora odgovaralo je vremenu koje bi svjetlosnoj zraci trebalo da pređe razdaljinu do drugog broda i natrag.

Urban je preplašio domaćeg botskog poslužitelja dok je uskakao kroz ulazni luk u kuću. Prijelazni mjehur ga je čekao, široko otvoren na oslikanome zidu. Bacio se u njega, a mjehur se skupio kako bi ga obuhvatio.

"Izvadi me odavde." Želudac mu se grčio dok je ležao okrenut za 180 stupnjeva. Barem nije bilo mjesta za pad.

*Ljubav i priroda, rekao je Nikko. *Lot je odgovorio. Stanice su generirale vlastiti radiosignal.

"Nisam znao da to mogu učiniti."

*Ni ja nisam znao. No to je biomehaničko tkivo. Ne bi trebalo biti teško.

Mjehur je već usporavao.

"I što je Lot rekao?"

*Pozdravio ga je. No pozdrav se doima slabim; pogrešnim. Ne baš chenzemskim.

"Ako si u pravu, onda nema veze."

*Ako.

Zid se topio. Strani su mirisi zapuhnuli njegovo lice dok se stapao sa starijim mjehurom koji se sljubio s blistavim, sjajnim bijelim zidom stanična polja. Zrak je bio vrlo hladan, a svjetlost toliko blještava da je trebalo par sekundi da mu se oči prilagode. Tada je opazio Lota okruženog svjetlošću.

* Ljubav i priroda, psovao je Nikko lagano iznenađen. * Nikad prije nije bio tako duboko.

Lotove su oči bile zatvorene. Tijelo mu je bilo uronjeno u ranu. Ležao je na boku uvaljan u stanice koje su se doimale poput viskozne tekućine. Nekoliko prstiju debeo sloj tekao je preko isturene strane njegova lica do njegovih senzorskih suza. Njegova usta i nos bili su prekriveni.

Urban je kriknuo u panici. Grunuo je nogom kroz stijenku mjehura u blještavilo stanica. Bijelo se svjetlo zamutilo od udarca. Hladnoća je jurnula njegovim dlanovima i kroz odjeću.

"Lot! K vragu! Nikko? Što mu se to dogodilo? Rana nije nikad bila ovoliko duboka."

*Stanice su bile aktivne.

"Ma nemoj mi reći!"

*Trebao si ga nadgledati.

"Istina."

Urban je kopao kroz svjetleće tkivo koje je uraslo u Lotov nos i usta. Tkivo se istezalo i pucalo, ostavljajući manje djeliće. Lotova su prsa bila ukopana u tkivo, i Urban nije mogao osjetiti diše li.

"Hajde, Lote. Probudi se već jednom. Izbaci ovo sranje iz pluća prije nego što te uguši. Lote!" Strugao je stanično tkivo. Bilo je tvrdo i hladno na dodir, no istezalo se kad bi ga vukao, pucajući u manje fragmente, poput smrznutih kapi kiše.

Čuo je lagani udisaj.

"Lote?"

Lotov nos i usta još uvijek su bili prekriveni. Kako bi mogao

disati? Udisaj se ponovno čuo. Lagano šuštanje zraka koji se uvlači. Činilo se da stanice filtriraju Lotovo disanje.

"Kako kroz ovo može disati?" mrmljao je Urban. "Nikko, stanično polje propušta zrak."

*Ne znam. Njegovi fiziološki znakovi ne pokazuju poremećaje.

"Ne budi se!"

*Ne. Budan je, ali ne odgovara.

Urban je pritisnuo šakom o stanice koje su prekrivale Lotovo lijevo rame. "Reci nešto!" U njegovom se glasu osjećao nagovještaj panike. Nije držao stražu. Čak nije ostavio ni duha.

Možda ga je Lot čuo, ili se budio iz nesvjestice, jer, zatreptio je očima. Pogledom je fiksirao Urbanovo lice, no bez natruhe prepoznavanja. Tada se njegovo tijelo zgrčilo. Užasan kašalj prolomio se iz njegovih pluća, škropeći svjetlucavim stanicama po unutrašnjosti prijelaznog mjehura. Urban se sagnuo pred naletom snijega koji se odbijao.

"Lote! Jesi li dobro?"

"Urbane?" Lotov glas je zavijao mijenjajući tonalitet, da bi se smirio u tonu pravednog gnjeva. Oslobodio je ruku. Urban je zamijenio svoje pripijeno odijelo košuljom dugih rukava i kratkim hlačama. Lotovi su prsti sad stezali njegov ovratnik. Laka tkanina napinjala se o Urbanov vrat.

"Čovječe, što radiš ovdje?" prosvjedovao je Lot. "Izlazi odavde! Kontaminiraš stanice!"

"Baš me briga. Ova stvar je poput leda! Poput gumenog leda. Urasta u tebe. Vadim te odavde. I to odmah"

"Ne." Lot je pustio Urbanov ovratnik. Pogledao je u stranu kao da može vidjeti kroz bijeli zid od stanica. "Lovac je vani. Osjećam ga."

"Nemoj mi reći. I mi smo ga čuli. A sad van."

"A sad van", Nikkov glas je ponavljao, pretičući Lotov prosvjed. Urban je čuo samo tihi glasić koji se uzdizao iz pauka na Lotovom uhu.

Zidovi prijelaznog mjehura oko njih počeli su se rušiti. "Opet ću te isključiti ako budem morao", Nikko je upozorio.

Lot je opsovao. Međutim, prijetnja je upalila. Sjajno tkivo počelo se pretvarati u masu nalik želeu. Lot je skliznuo kroz njega potpuno čist, baš u trenutku kad se prijelazni mjehur zatvorio nad njim, odsijecajući blještavo svjetlo. Okrenuo se prema Urbanu. Njegove senzorske suze bile su poprskane blijedim pjegicama krvi.

"Zašto si došao? Imao si svoje monitore na meni. Nisi se trebao miješati."

"Monitori su otkazali. Bio si tamo punih šest sati."

"Bio sam tamo i tri puta duže od toga. Nikko! Vodi me natrag! Odmah! Stvari se mijenjaju, i ja moram biti tamo."

Urbanova se brada podigla. "Šuti, bijesni. Nikko je sad na mojoj strani."

POGLAVLJE 4

Prijelazni mjehur se otvorio ispljunuvši Lota, ovaj put nježno, natrag u centralnu komoru, i u Clemantininu prisutnost. Osjetio ju je prije no što ju je vidio. Njena se aura motala oko njega, čudan osjećaj zamjeranja, uzbuđenja i oduševljenja. Potmula bijela glad za Zajednicom koja je živjela u njemu zasjajila je malo jače kad se uhvatio za dršku i preokrenuo.

"Budna si?" promrmljao je. Briljantno, kao i obično.

Bila je naslonjena desnom stranom o krivudavi zid i leđima okrenuta prema završetku luka komore. Oči su im se srele, i hladni poluosmijeh zatitrao je njenim usnama. Njezina pažnja izazvala je zadovoljstvo u njegovim senzorskim suzama iako ono je bilo narušeno oprezom i animozitetom. Znači, ni ona nije izašla neozlijeđena.

"Zaposlen?" pitala je.

"Istina. Moglo bi se tako reći."

"Al' si nam nedostajala", reče Urban odano, upadajući kraj Lota.

Nesputano gravitacijom, Clemantinino tijelo predstavljalo je splet finih, zlatnih oblina: gole pločice i bicepsi i udubine oko njene kralježnice. Nosila je kratke hlače i sivozeleni top koji je prekrivao njezine grudi, no ostavljao joj trbuh golim. Clemantine je bila koščata žena, visoka poput Lota, ali još čvršće građe. Njena se koža glatko napinjala preko dobro oblikovanih mišića. Poput Lota i Urbana, imala je kratku kosu s oštrim trokutima baršunastih čuperaka ispred ušiju.

Lot je zurio u nju. Nije si mogao pomoći. Bio je u nemogućnosti da kaže išta što ne bi zvučalo banalno. Zato je i odustao od pokušaja. "Drago mi je da si budna. Nedostajala si nam. Meni jesi!"

Nasmiješila se. "I sami ste se dosta dobro snalazili. Pogledaj samo sebe, Lote. Bez atrija, i bez duhova, a ipak, ti si jedini koji je pronašao neko konkretno oružje protiv lovca."

Nikkov joj je glas odgovorio trenutak prije no što se njegova narogušena, plava slika pojavila u dnu komore. "On nema pravo odgovarati samostalno na taj poziv."

Lot je razmatrao situaciju. Iscrpio se u naporima da održi stanično polje od naglog odgovora. Istina jest da nije uspio, ali nije on taj koji je poslao tu poruku.

"Jesi li razumio naš odgovor?" pitao je Lot.

"Nešto jesam", reče Nikko. "Činio mi se kao odgovor nekog mladog i naivnog."

"Istina. To nije bio odgovor kakvog bih ja poslao. Bile su to filozofske stanice. Pokušao sam ih zaustaviti, no pasivne stanice su nadišle moju frakciju." Ponovno se okrenuo prema Clemantini. Htio je da ona zna. "Učinio sam sve što je bilo u mojoj moći."

Osmijeh s njezina lica iščezne. Razumijevanje je počelo nagrizati njezinu auru. "Kažeš da su filozofske stanice autonomne?"

"Pa da. Naravno da jesu."

Nikkov kišir se stisnuo oko njegova vrata. Nepovjerljivost je odzvanjala u njegovu glasu i rečenicama nalik gorućem jantaru koje su, poput koplja, probadale Lotova osjetila. "Mislio sam da ti kontroliraš stanice."

"Nikad nisam rekao da ih kontroliram." Što je točno rekao? Pogledao je u Urbana, no nije nalazio pomoći na njegovu zamišljenu licu. "Nikko, morao si to znati. Stanice nemaju centralni autoritet. Ja sam imao glas. Mogao sam pokrenuti neke rutine, no membrana ne bi prestajala djelovati kad ja ne bi bio tamo. Filozofske stanice imaju vlastite protokole, i vlastite instinkte. One se razvijaju. Cijelo vrijeme uče." Pokušavao je biti smiren. Pustio je to u zrak, i to je ublažilo oštrinu Nikkovog raspoloženja, no nije djelovalo na Clemantinu. Nije više mogao utjecati na nju na takav način. Uočila bi to.

Bez obzira na sve, njena je briga djelovala na nj. "Mislila sam da koristiš stanice kao uređaj za prevođenje."

"Ne. One su samostalne."

"Tako da mogu naučiti da mi nismo Chenzemi?"

Nasmijao se. Nije mislio da bi stanice tako nešto uopće mogle pojmiti. "Ne baš. Precjenjuješ ih. One nisu sposobne donositi takve zaključke. One nisu svjesne."

Nikko nije bio uvjeren. "Ti ne znaš za što su one sve sposobne, zar ne? Ljubav i priroda! U što si nas to uvukao?"

"Trebamo naše filozofske stanice", reče Lot.

"No, trebaju li one nas?"

Ne.

Nije to izrekao glasno, no ipak je odjeknulo. Nikko ga je promatrao. Njegove plave oči iza kristalnih leća doimale su se, na čudnovat način, izvan fokusa. "Hoće li se njihova kolonija proširiti s našeg trupa?"

"Neće! U svakom slučaju, ne mislim da hoće."

"Super", reče Clemantine. "Nikko, trebamo načiniti ručni pregled navigacijskog i pogonskog sustava. Ne smijemo vjerovati senzorima dok ne utvrdimo jesu li čisti."

"Stanice se nisu širile s trupa", Lot je ustrajao. "Znao bih da jesu. Dajte, nije baš da mogu izviđati po brodu i isplanirati nevidljivi napad na sisteme."

"Svakako, ti bi volio da je tako", ubacio se Urban.

"I ti si radio s njima."

"Samo preko tebe."

Lot uzdahnu. Bio je tako umoran i gladan. Pregladnio. Samo da ova panika umine da može otići jesti, molio je.

"Gledajte", rekao je što je mogao strpljivije. "Ne znam na koji su način filozofske stanice na chenzemskom brodu povezane sa sustavom no, o kakvim god se vezama radilo, nema ih kod nas. Naše stanice mogu ispuštati prašinu, a sad možemo slati i primati radioporuke. No, to je sve što one mogu činiti. One mogu pokušati uputiti komandu u pogonski sistem, no to bi bilo kao da moj mozak govori Urbanovoj ruci što da čini. Nema poveznica, pa to jednostavno ne bi radilo."

"Hm!" Nikko je računao. "Ja bi se mogao infiltrirati u Urbanov atrij i kontrolirati pokrete njegove ruke."

Ova spoznaja sve ih je ostavila bez teksta. No, i Lot je igrao slične igre kad je živio u nebeskom gradu Svile na Vrelu Obmane, kad je koristio karizmate kao svoje infiltracijsko oružje.

Urban se prvi pomakao. U glasu mu se osjećao lagan izazov. "Ne bi to mogao učiniti."

Nikko ga je ignorirao, mračan i hladan. "Rekao sam to već ranije. Uvučeni smo u proces. Zato je lovac odugovlačio. Još nije završilo." Nervozno je prstima bubnjao po bedru. "Ja bih uništio filozofske stanice da mislim da bi to pomoglo, no, bez njih nemamo ništa. Bez njih, naš bi se prijatelj dovukao na domet svojih oružja i uništio nas."

"Tako mi Nepoznatog Boga", Clemantine prokunu. "Koliko će ovo još dugo trajati? Prošlo je već dvadeset godina."

Nitko nije odgovorio. Chenzemi su pronosili svoj rat eonima. Dvadeset godina nije bilo ništa za tako strpljive umove.

Lot je želio otići natrag stanicama, no, tijelo mu je bilo izgladnjelo, i osjećao je vrtoglavicu.

Urban se ponudio da skuha nešto za njih troje gore na g-palubi.

"I ti možeš prihvatiti," objašnjavao je veselo, "Jer Nikko ti neće dopustiti da odeš na trup dok se ne odmoriš. Je li tako Nikko?"

I tako je Lot uskočio u prijelazni mjehur s Urbanom i Clemantine, na žustar put prema g-palubi.

Bilo je teško biti tako blizu Clemantine. Njezina je aura igrala oko njegovih senzorskih suza, intimna i nepristupačna. Ona ju je takvom načinila. Zašto? Njen ga je izbor zbunjivao i ljutio. Zašto je uopće išta mijenjala? Stvari su se bile izvrsno odvijale. Znao je da je bilo tako, jer ta je vremena imao zaključana u svojoj fiksnoj memoriji. Mogao ju je opet vidjeti - tamo - na g-palubi kako sjedi na rubu koi ribnjaka dok zvjezdana svjetlost sipa s holografskog neba odražavajući nebo izvan broda. Te su noći on i Urban zaspali u travi, no sad je Lot bio budan i gledao Clemantine kako piše u svoj blok. Njena glava nagnuta naspram brončanog svjetla ekrana. Njena ga je prisutnost ispirala u kaotičnoj paradi suptilnih frustracija i suptilnog trijumfa.

Ispustila je pisaljku. "Činiš ono, zar ne?"

Pitanje ga je iznenadilo. Nije bio u potpunosti priseban. Noć je već počela poprimati čvršća obilježja.

"Što činim?" Uspravio se u sjedeći položaj, češući se po tragovima koje je trava ostavila na njegovoj koži.

"Kad god osjetim sumnju, ili bijes, ili natruhu dosade - jednostavno nestaju. Ti ih brišeš, zar ne?"

"Ne."

"Tad ih prepisuješ."

Razmišljao je o tome. Za razliku od Urbana, ona je bila podložna kultnom virusu. Bio ju je kolonizirao prije nego što su napustili Vrelo Obmane. Njegove parazitske vitice živjele su u njenom mozgu, otvarajući je tako utjecaju njegove karizmate. Osjećala bi ono što bi on želio da osjeća, a zauzvrat bi njezini osjećaji hranili njega. Kad su živjeli u gradu Svile, oblikovao je na ovaj način osjećaje tisuća ljudi. Sada je mogao utjecati jedino na Clemantine, u intimnosti koja je nadilazila sve što je ikad upoznao.

"Možda sam nešto i činio", priznao je s osmijehom krivnje na licu. "No, bio sam napola zaspao. Nisam baš obraćao pažnju."

Njezina zabrinutost donijela je hladnoću u noćni zrak. "Zar je postalo tako lako?"

"Istina. To je sad više instinkt." Susreo je njezin pogled. Nije bio, ona je tako odlučila, niti preplašen niti stidljiv. No, njena se tjeskoba vrtložila oko njega. U početku je to ignorirao, no kasnije se

predomislio. Obuhvatio je njenu tjeskobu, i učinio je svojom. Transformirao ju je u karizmatu vjere. Bio je to dar za nju i za njega samog, i ona je bila sretna što ga dobiva.

Jest bila sretna. Pobrinuo se za to. Pobrinuo se da svi oni budi sretni. Posvetio se ujednačavanju njihove trostrane veze, a u konačnici to i nije puno mijenjalo na stvari. Samo jedan prijenos ih je stalno pratio otkako su napustili Vrelo Obmane. Bio je to uradak nove generacije obrambenih Tvoraca. Lot se prisjećao teksta koji je išao s njime, i tamni ubod straha kada je shvatio čemu služi. "Ne treba ti to", rekao joj je. Ona ga je ipak koristila za izvlačenje kultnog virusa i njegovih korumpiranih parazita iz svoje glave. (Da bi Lota izbila iz svoje glave.) Nakon toga, sve se među njima promijenilo.

Pusti to, rekao je sam sebi. To više nije važno. Lovac im se približavao. Bilo je to sve o čemu si je još smio dozvoliti razmišljati.

Lot se spotakao, izbacivši se iz ravnoteže, kad su ušli u Clemantininu kuću na g-platformi. Obujam rotirajuće platforme bio je premalen da bi sakrio pomak centrifuge. Dolje se nije nikad nalazilo u potpunosti tamo gdje bi trebalo biti. No ipak mu se sviđalo tamo. Nikko je ispunio platformu šumom debelih stabala s granama koje su se granale poput vodoravnih polica. Grmovi su rasli na zemlji, a loze su se uspinjale stablima, no ništa od toga nije nikad prijetilo da preuzme platformu. Činilo se kao da su svaku vrstu upravljači Vrela naučili da je potrebno čuvati harmoničnu koegzistenciju. I svi su poslušali tu pouku: biljke i ptice, i mali gmižući stvorovi koji su povremeno plašili Lota svojom pojavom.

Napustili su Clemantininu kuću prateći put prema paviljonu. Urban je išao prvi. Clemantine ga je slijedila, a Lot je išao zadnji, osjećajući se napola opijenim od njezine prisutnosti, kao od finog šampanjca. To ga je smetalo. Ovih posljednjih dviju godina vrlo mu je dobro išla kontrola vlastitih osjećaja. Većinu je vremena mogao proizvoditi karizmatu koja bi raspršila rađanje osjećaja usamljenosti, tako da mu zapravo i nije nedostajala. Sreća je bila kemijski ustroj, a Lot je bio dobar u kemiji. Kult mu je to omogućio.

"Bila si u hladnom snu dugo vremena", rekao joj je. Oči su mu bile fiksirane na hipnotičku igru njezinih nogu i mišićave stražnjice dok se uspinjala puteljkom ispred njega. "Sada su stvari drukčije. Ne živimo više u središnjim stanovima. Uglavnom živimo ovdje."

Zaustavila se na mjestu gdje je put presijecao nasad irisa s lišćem poput mačeva. Pogledala je unazad. Njene tamne oči bile su

znatiželjne.

"Bolje je ovdje."

"Istina. Bio sam sretan." Želio je da ona to zna.

Mudro je klimala glavom. "No, zato sam ja tu da to promijenim."

Lot se nasmiješio. "Mislim da već jesi." Nije si mogao pomoći.

* * *

Poput svega što su jeli, ili nosili na sebi, ili koristili kao alat, i paviljon su iz sirove materije uzgojili nanoboti, zvani Tvorci, koji su se mogli programirati. Paviljon je imao popločen pod, i bio je otvoren s tri strane. Šest stupaca podupiralo je rešetkasti krov s kojeg su visjele cvjetne loze. Dva izdignuta ležaja zauzimala su veći dio prostora u dnu paviljona. Kuharski pult u obliku slova U zauzimao je njegov središnji dio. Tvornica je bila usidrena na kraju pulta. Nalikovala je visokom, drvenom ormariću s dvostrukim vratima. Zvali su je tvornica, iako je zapravo bila grotlo u kojeg su nanoprocesori iz međuprostornog tkiva broda dostavljali dobra.

S prednje strane paviljona, izdižući se iznad brišuće tratine koja se spuštala ka koi ribnjaku, nalazili su se niski stol, klupa, mreža za spavanje i stolica za ljuljanje. Pokazujući na njih, Urban je naredio Lotu da sjedne i smiri se. Tada se uputio prema tvornici gdje je uzeo bocu vina i predao je Clemantine da im natoči. Znao je da Lot osobito uživa u riječnom kruhu s kaparijem i makadamskim uljem. Po svoj prilici, dobri je Urban je pobrkao pravu stvar.

Lot je ležao u mreži. Zbrkane misli su mu skakutale s ovog ludila na neizmjernu tajnu - Clemantine, dok je Urban iz tvornice donosio pladanj riječnog kruha. Rezao je kruh, polažući svaku krišku na nasumično spravljenu marinadu biljaka i makadamskog ulja, a tad je pljesnuo rukama: "Sad ćemo čekati."

Lot promrmlja: "Trebao si ovo naručiti gotovo."

Urban je izgledao uvrijeđen. "Ovo pripremam svaki put. Ne može se to reproducirati."

Clemantine je sjela nasuprot Lotu, na podstavljenu klupu, oslonivši se golom nogom o stol među njima. Linija njene noge bestidno je privlačila pogled. "Koliko dugo već kuha za tebe?" upitala je.

"Samo večeras", progunđao je Lot.

Urban se nasmije. "Vidiš. Ovo ti je čast." Obuhvatio je vinsku čašu, napola je ispio, pa položio natrag na stol, cijelo se vrijeme gužvajući kraj Clemantine na klupi. Lot je promatrao, osjećajući

sijevanje kulta u utrobi. Pokušavao je gledati u stranu, ali jedino o čemu je mogao misliti bila je Clemantinina amazonska gracioznost. To tijelo, dovoljno snažno da ga obori, iako bi ga oni iskoristili i u bolje svrhe.

Nije ju razumio baš nimalo.

Njezin se pogled susreo s njegovim. Urban je oprezno ispitivao teren, lagano poljubivši Clemantine u obraz. Mogla je biti bodljikava. Nije dopuštala da stvari drže zdravo za gotovo. Oni su to poštivali. Sad je rumen bljesnula njenim obrazima. Nasmijala se i dopustila Urbanu da je obgrli, iako je odgurnula njegovu drugu ruku sa svoje noge.

"Hej, baš si nam nedostajala", primijetio je.

"Vjerujem ti."

Urban je ipak uspio ruku položiti na njeno krilo. Lot je zamišljao laganu toplinu njezinih bedara. Osjećaj mekim presvučene čvrstine njenih mišića dok su se izvijali pod njenom kožom.

"Pogledaj Lota", reče Urban. "Počeo je sliniti."

E, ovo je već bio Urban kojeg je znao i volio. Lot ga je motrio. "To je odgovor grabežljivca."

"Istina. Izgladnjuješ ga", reče Clemantine. Malene bore skupile su se oko njenih očiju dok se smijala.

"Pretpostavljam da ga ne izgladnjujem samo ja."

Na trenutak, Lot se osjećao nepokretnim. Tada je njegov bijes buknuo u beskorisnu karizmatu. "Urbane, ti si guzica."

Clemantinin osmijeh se raširio, no ipak nije prasnula u smijeh. Napipala je Urbanovu ruku, i njeni su se prsti isprepleli s njegovim. "Ne pokušavaj pomoći, sinko. Jednostavno ti ne ide."

"Istina. Znam. Oprosti."

Samo tako. Lot je izgarao sve do korijenja svoje kratko podšišane kose, no Urbanu su isprike bile nešto vrlo jednostavno. U vezi ove i drugih tema, bilo je jasno. Guzica.

Urban se upro slobodnom rukom o rub klupe. "Lot je učinio neke nevjerojatne stvari sa stanicama na trupu, zar ne?"

Lot promrmlja nešto sebi u bradu na ovaj zlokobni povratak dobrog Urbana.

"Uistinu bijesni. Ovo je prva upotrebljiva veza koju je ikada itko učinio s Chenzemima. Impresionirao si me, makar sebe samog možda i nisi."

"Urbane", reče Clemantine. "Ljubavi. Reci nam na što smjeraš."

Urban se namrgodi. "O.K." Uspravio se na klupi. "Volio bih vidjeti malo odvažnosti, i to je sve. A sad kad možemo razgovarati s lovcem..."

"... ako možemo", pripomenu Clemantine. "To baš i nije sasvim sigurno."

"... ako možemo", potvrdi Urban. "Možemo potražiti dizajn njegova pogona nulte točke. " Pogledao je Lota preko stola. "Dobili smo priliku da ga promotrimo, ukoliko možemo razgovarati s lovcem. Zamislite, što bi značilo za nas ukoliko bismo mogli eksploatirati snagu nulte točke polja. Imali bismo brzinu i manevarske sposobnosti chenzemskog broda. Mogli bismo nositi istu vrstu oružja." Okrenuo se prema Clemantine, pa dodao: "Zamisli kakav bi to značaj imalo za rubne svjetove, ukoliko bi se mogli natjecati u vatrenoj moći s labuđim razlagačima."

Ova je izjava pronašla svoj cilj. Clemantine se ukrutila pod njegovom rukom. Urban ju je mudro pustio iz zagrljaja, koristeći taj trenutak kako bi se sagnuo i dohvatio svoju čašu vina.

Clemantine je živjela već stoljećima - uistinu stoljećima - i to nije bilo samo vrijeme provedeno u hladnome snu. Vidjela je kako njen svijet odlazi prokuhan laserskim gama-zrakama od strane dva labuđa razlagača. To ju je iskustvo oblikovalo na način kojeg se Lot još uvijek upinjao razumjeti.

"Dug je put od običnog pozdravljanja do dizajniranja vlastitog labuđeg razlagača", reče.

"Istina", složio se Urban. "A za to vrijeme je lako moguće i umrijeti." Podigao je bocu vina, pa je ponovno spustio uz zvuk razbijanja. "Pa što ako je plan ambiciozan! Možda je naš problem u tome što nismo dovoljno ambiciozni. Chenzemi nas pobjeđuju jer sami vjerujemo da će nas pobjeđivati."

Uslijedila je tišina. Dan je ustupao mjesto noći u brodskom umjetnom svjetlosnom ciklusu. Moljac je oblijetao oko stola. Gušter je kvocao s gornje rešetke. Lot se ustao iz mreže za spavanje i krenuo prema pultu, odlučivši dovršiti kuhanje na koje je Urban zaboravio.

"U redu, Urbane", reče Clemantine napokon. "Što točno želiš učiniti?"

Urban se nasmiješi. Krenuo je za Lotom, grabeći od njega marinirani riječni kruh. Spustio je ruku na Lotovo rame. "Reci nam, bijesni, čega se Nikko najviše boji?"

Na ovo je bilo lako odgovoriti. Lot reče: "Najviše se boji onoga

što on zove spajanje. Kada se chenzemski brodovi susreću kako bi razmijenili iskustva kodirana u kemijskom obliku - kako bi razmijenili prašinu."

"A na koji bi način mi najviše naučili od lovca?"

Lot je osjećao kako ga vuče Urbanovo rastuće uzbuđenje. "Naravno, preko spajanja. Ako bi ga mogli preživjeti."

"Istina." Urban je raspoređivao kriške riječnog kruha po situ koje se pojavilo na prilagodljivoj površini pulta. "Mi smo naivni Chenzem, svježe koloniziran i stran. Ne bi li lovac želio spajanje kako bi potvrdio naš identitet i poučio nas?"

"Vrlo vjerojatno."

"Tako mi Nepoznatog Boga", reče Clemantine hrapavim pobožnim glasom. "Obojica ste ludi. Spajanje je veliki rizik čak i za prave chenzemske brodove. Na tako malenoj udaljenosti, bili bi ranjivi za napad. Potvrđivanje identiteta prije kontakta, detaljnog upoznavanja koda ili mehaničkog ponašanja, mora imati neko značenje. I mogu se kladiti da svaka omaška kod potencijalnog para za spajanje neće biti dočekana ljubaznim "Baš nam i ne ide, dragi."

"Istina. To bi bilo opasno", reče Urban, dok je sipao smjesu od guave oko hrpe riječnog kruha. "No sve što možemo učiniti je opasno. Možemo pokušati otrovati lovca na udaljenosti. No koliko puta možemo pokušavati? Postoji sigurno još Chenzema ispred nas. Zato smo i došli ovoliko daleko. Hoćemo li moći otrovati i sljedeći ratni brod? I sljedeći, poslije njega?"

Clemantine reče: "To i jest problem, Urbane. Mi to jednostavno ne možemo znati. No, ako lovac govori, možda bi mogli pregovarati s njim. Možda možemo naučiti dovoljno da ih izbjegavamo. Možda naučimo razgovarati i s ostalim brodovima."

On zatrese glavom. "Oklijevanje također može biti riskantno. Ukoliko predugo budemo pričali, možemo se predati. Ukoliko lovac posumnja u nas, mogao bi otopiti svojim topovima svu prašinu koju pošaljemo. Najuvjerljivija stvar koju možemo učiniti jest da tražimo spajanje. To je ujedno i jedini način da dobijemo pristup njegovom pogonu nulte točke."

Dok je govorio, uzeo je tanjure i napunio ih. Lot zahvalno prihvati jedan, i sjedne s njim. Sirup od guave upio se u tanki kolač. Jelo je bilo slatko, lagano, i toliko prhko, da se Lot mogao zakleti kako se razlaže u njegovim ustima i uopće ne dospijeva do njegova želuca. Navalio je stoga na riječni kruh, mrmljajući pohvale zbog ulja. Kalorije! Trebao je kalorije.

Urban doda drugi tanjur Clemantine, ne prestajući sa svojim predavanjem: Moramo biti naoružani tehnologijom nulte točke prije negoli odemo dalje u pravcu labud. Treba nam snaga koju nam ona može dati, tako da naša brzina i manevarske sposobnosti budu jednake chenzemskim, a da topove možemo ojačati tako da se mogu usporediti s lovčevim. U suprotnom, nema smisla nastavljati."

Clemantine prihvati tanjur, no uzvrati oštrim pogledom: "Zar stvarno misliš da će nam tehnologija nulte točke biti dostupna tako da samo dođemo i uzmemo je? Zar misliš da možeš samo zatražiti dijagram, i da će on biti dostavljen u biblioteku, dok filozofske stanice brbljaju? Ne želim naše živote riskirati zbog takvih izgleda. Ja ne želim tražiti spajanje. Budimo strpljivi. Jedina prednost koju imamo jest ta da možemo razmišljati, i unaprijed planirati. Malo strpljenja moglo bi nam spasiti živote."

"Ili bi nas moglo pokopati", reče Urban.

Oboje su gledali u Lota, kao da bi on mogao prosuditi o istini. No Lot ih je samo mrko gledao. "Stalno zaboravljate", govorio je punih usta. Brzo je gutao zalogaje. "Neispravan model." Pokazao je na svoju glavu potapšavši je. "Chenzemi su zaboravili na naputak za uporabu koji bi trebao dolaziti uz moju fiksnu memoriju. Većinu vremena, poput vas, ja samo nagađam."

POGLAVLJE 5

Clemantine je, naravno, bila u pravu. Nisu dovoljno znali da bi mogli odlučiti. Urban je stoga poslao duha u brodsku biblioteku da radi na problemu.

Iako je Nikko vjerojatno imao više iskustva s Chenzemima od svih njih, u biblioteci je bilo malo dokaza za to. Gotovo da i nije bilo preživjelih zapisa iz ranih dana Granice ništavila. Nije bilo nimalo dokaza koji bi podupirali Nikkovu tvrdnju da je o karizmati naučio za vrijeme spajanja s chenzemskim brodom. Povijest Granice ništavila bila je bačena u smeće, i morali su se pouzdati u Nikkovo osobno sjećanje, odnosno u onaj mali dio tog sjećanja kojem je Nikko bio voljan pristupiti. Zbog čega ne bi pričao? Je li u pitanju stid? Ili krivica?

Bilo je čak moguće da Nikko nije znao ništa korisno. Namjerno je zakrčio put do svojih sjećanja, isjeckao ih, preuredio i odbacio ih u skladište. Ponekad je tvrdio da su i ta pohranjena sjećanja oštećena, no to je bila laž. Nikko se danas, kad je priznao kataklizmu koja je pobila prvu posadu Granice ništavila, dovoljno dobro prisjećao prošlosti. Možda je očigledan manjak podataka u brodskoj biblioteci također bila laž?

Kako bi podaci mogli biti skriveni od bibliotečnih unutrašnjih pretraživačkih programa?

Ovo je pitanje prvi postavio Urban, i bio nagrađen brzom prezentacijom privatnih polja podataka, sigurnosnih kodova, lažnih ograničenja, i praznih simbola. Jesu li podaci namjerno skriveni? Da. Sigurno, i to s lakoćom.

Sljedeći upit koji je proslijedio biblioteci bio je što napraviti da se otkriju skriveni podaci.

Clemantine je sjedila na klupi ispred svoje kuće na g-palubi. Bila je duboka brodska noć, no ona je koristila medicinskog Tvorca kako bi premostila svaku potrebu za snom. Iz unutrašnjost kuće začuo se zvuk kojim je tvornica označavala dovršenje svog zadnjeg zadatka. Ptica na obližnjem drvetu nervozno se komešala. Lot je bio zaspao, a Urban se angažirao u nekom projektu kriptiranja. Trenutak je bio idealan.

Vratila se u kuću.

Oslikani zid u dnevnoj sobi bio je aktivan. Prikazivao je prizor

koji nije postojao u zadnjih pet stotina godina. Pogledala je u liticu obraslu gustom tropskom šumom. Pored litice prostirao se ocean. Srebrni odsjaj poslijepodnevnog sunca pojavljivao se i nestajao kako bi maleno ispupčenje nabiralo površinu. Sova je kružila nad liticom, plašeći jata plavobijelih morskih ptica koje bi ponekad satima lebdjele u visočju. Preko vode, tamna grba drugog otoka se nazirala u sjeni poslijepodnevnog sunca.

Svijet Heyertorija uništili su chenzemski labuđi razlagači. Ocean i atmosfera prokuhani su i razneseni u bombardiranju laserskim gama-zrakama. Clemantine je pobjegla samo zato jer se nalazila na putu prema perimetralnoj stanici u kojoj su izolirali virusnog Tvorca. Do trenutka kad su otkrili virus, bio se već proširio s promatračnica do orbitalnih sinkrotrona, oštetivši njihove obrambene protokole, tako da nisu zapucali na labuđe razlagače kad su nahrupili u sustav. Clemantine je bespomoćno gledala kako divovski prstenasti brodovi buše planet. Njihov je napad trajao samo nekoliko minuta. Samo toliko je trebalo da pretvore Heyertori u golu stijenu. Clemantine je, s vremenom, pronašla novi dom u Vrelu Obmane sa šačicom drugih preživjelih iz vanjskih stanica.

Lot i Urban sanjali su o sklapanju mira s Chenzemom, no Clemantine je bila previše dobro upoznata sa stvarnošću morbidne prošlosti da bi vjerovala u tako nešto. Nije krenula na ovo putovanje da sklapa mir, već da pronađe znanje koje će joj omogućiti da porazi Chenzeme. To su zahtijevali duhovi njezine prošlosti.

Na polici tvornice ležao je Geigerov brojač, skrpljen po starim nacrtima. Podigla ga je. Iznenadila ju je njegova težina.

Noćas će istraživati dio broda na kojem nikad nije bila. Nije bila sigurna postoji li to mjesto uopće. Samo je pretpostavljala da postoji, sudeći po onome što zna o gospodaru ovog broda.

"Sad ćemo saznati koliko ti i ja slično razmišljamo, Nikko", glasno je mrmljala.

Bila je na Heyertoriju prije nego su razlagači udarili. Zaista, Granica ništavila ih je tamo dovela, iako nitko, pa čak niti Nikko, to nije znao toga trenutka.

Stavila je Geigerov brojač za pojas.

Prijelazni mjehur izniknuo je iz oslikanog zida, otvarajući tamna, ovalna vrata unutar heyertorijskog prikaza. Ušla je unutra, naređujući mjehuru da je odvede u brodski kljun. Tupa inteligencija koja je upravljala njime, trudila se da je posluša, no ubrzo se javila

brižnim glasom: "Dospjeli smo do ruba operativne zone prijelaznog mjehura. Ovaj je uređaj u nemogućnosti da nastavi uslugu iza ove točke."

Clemantine pristupi biblioteci, pozivajući dijagram broda u svoj atrij. "Gdje se nalazimo?"

Zelena točka upali se na dijagramu. Prijelazni je mjehur dospio do zaštitnog zida, koji je bio sagrađen da zaštiti područje broda predviđeno za posadu, od pogonskih dijelova. Clemantine pronađe pristupna vrata. Označila ih je na shemi.

"Odvedi me tamo."

"Napredujemo", reče TI.

Nakon kratkog ubrzanja, jedna se strana mjehura sklonila, otkrivajući ovalna vrata. Clemantine položi dlan na kontrolnu ploču. "Otvori!" naredi.

Drugoj TI koja se nalazila unutar okvira vrata trebao je trenutak da uzme u obzir ovaj zahtjev, a tada, s mekim, opetovanim škljocajem, vrata se razmaknuše.

Clemantine uđe u usku, spiralnu crvotočinu. Vjerojatno je nekako u tom trenutku zazvonio alarm u Nikkovom senzorijumu. Zamišljala je kako je gleda. Očekivala je da će nešto poduzeti kako bi joj omeo rad. Možda u blizini crvotočine? Ugasiti svjetla. Isprazniti zrak.

Ništa od toga nije se dogodilo.

Kliznula je kroz usku spiralu, udarajući dršku za drškom, sve dok nije došla do drugih vrata, a zatim i trećih. Zrak u crvotočini je postao topliji. Četvrta vrata su se pojavila ispred. Dodirnula ih je, i ona su se otvorila pokazavši reaktorsku komoru.

Udar vreline. Vrući zrak zapuhne joj lice. Ona zatvori oči pred njegovim naletom. Nikada nije osjetila ovako vruć zrak.

*Temperatura? upita pod-um skriven u brodskom sistemu.

*Četrdeset i četiri stupnja celzijusa.

Znoj izbi iz njezinih pora i u tren ishlapi. Osjetila je kao da mrlje radijacije nagrizaju njezinu kožu. Geigerov brojač je već počeo kuckati. Krenula je naprijed, oprezno.

Ćelija s druge strane bila je dugačka, no vrlo uska. Imala je visok strop, tako da se osjetila pritiješnjenom u pukotini s okomitim zidovima koji su se uzdizali s obje strane. Jedan zid bio je vanjski štit samog reaktora. Njegova tamna površina svjetlucala je sjajem koji se činio neprirodnim u vrelini. Bila je lagano izbočena, dajući osjećaj velike mase kao da je bila načinjena od nekog misteriozno

stabilnog elementa molekularne težine mnogo veće od urana.

Posegnula je za Geigerovim brojačem koji je bio zakvačen za njezin pojas. Kadenca njegovih otkucaja povećala se kada ga je usmjerila prema stražnjem kraju komore. Nije odbrojavao radijaciju iz reaktora, radilo se o izgaranju čiste fuzije.

Dohvatila je dršku, spremna potražiti izvor radijacije, kad ju je Nikkov glas zaustavio. "Ako nastaviš, bit ćeš ispečena", upozorio ju je. Njegov je glas odzvanjao kao da dolazi iz jako razmaknutih zvučnika na zidu. "Ako želiš ispipavati okolo, trebala bi to činiti preko robota na daljinsko upravljanje."

Clemantine liznu osušene usne, i nasmije se. Dosad je sasvim pristojno pogodila Nikkove tajne. Usprkos igrama koje je igrao sa svojim pamćenjem, znala je da ga njegova prošlost i dalje progoni.

Olabavila je stisak šake oko Geigerova brojača, vraćajući ga o pojas. "Pa Nikko, imaš li daljinskog na raspolaganju?"

Odgovorio je pitanjem: "Zbog čega si došla ovamo?"

Tanke pruge na zaobljenom zidu bile su čudnovate, plavkaste boje i zasjenjene. Činilo se da je valna dužina bila izabrana tako da donese nelagodu ljudskom živčanom sustavu. Malo dalje bile su komorice nalik na pukotine, sužene tako da zaobiđu dolazne cijevi. Nije bilo nikakvog svjetla.

"To je plutonij, zar ne?" upita Clemantine. "Kad je radijacija tako visoka..."

"Ima i stabilnog urana. Ne previše, no u reaktoru može biti preoblikovan u materijal za oružje.."

Mi stvarno mislimo na sličan način. Zatvorila je nakratko oči, istodobno zahvalna i zabrinuta. "Gdje si to našao, Nikko?"

"To je dio izvornog brodskog inventara."

"Jesi li ga ti naručio?"

"Već sam prije vidio nuklearne eksplozije. Činilo se razumnom mjerom opreza imati ovakav materijal."

"Nuklearne eksplozije u Posvećenim Bespućima?" Pokušala je to zamisliti: Rat u domu predaka. Razmišljala je o Sol sistemu kao o građanskom raju velikih orbitalnih gradova i tri vrtna svijeta.

Nikko je razbio ovo maštanje. "Nismo trebali Chenzeme da nas nauče ratovati."

"Tako mi Nepoznatog Boga!"

"Jedino božanstvo koje je ikad živjelo prema očekivanjima." Tada je dodao: "Plutonij je pretrpio malo raspadanja."

"Ali je još uvijek upotrebljiv?"

Nije odgovorio. Ne odmah.

Clemantine ga je požurivala, na ne baš božanstvenoj vrućini. "Lot i Urban željeli su provocirati spajanje."

"Lot ga ne želi provocirati."

"Ali ne želi niti otrovati lovca. Želi ga zavesti, Nikko. I sam znaš da to želi. Njime vlada kult. Njemu će Zajednica uvijek bolje odgovarati od rata."

"Ovo je zbog Heyertorija, zar ne?"

Ona sliježe ramenima. "Bio si tamo."

"Ne trebaš me na to podsjećati. Nisam to zaboravio."

Klimnula je. Ožiljke koje su ostavljali Chenzemi nije bilo lako zaliječiti. "Ako budemo prisiljeni na spajanje, možda bi bilo moguće prebaciti i nuklearnu bombu. Ako i ne preživimo, barem neće ni lovac."

"Chenzemski su brodovi stvarno živi, zar ne? Oni nisu strojevi."

Istina. Niti jedna vrsta strojeva ne bi mogla preživjeti beskućničke nezgode i promjenjive uvjete trideset milijuna godina. Oni su još uvijek živi.

"Heyertori je mrtav."

"Nećeš reći Lotu i Urbanu?" pitao je Nikko.

Zanijekala je glavom. "Oni nisu bili prisutni pri chenzemskom napadu, Nikko, a ti i ja jesmo."

"U redu. No, vrati se. Molim te. Ovo mjesto nije čisto."

"Lote?"

Urbanov je glas dopirao u besanu prazninu Lotova sna, vukući ga gore, u svijet supstancije. Čim je shvatio da je bio zaspao, Lot ustane udarajući čizmama o pod paviljona kako bi prekinuo divlje ljuljanje mreže za spavanje. "Koliko je sati?"

"Smiri se. Eventualni odgovor s lovca može stići tek kroz više od jednog sata."

Tama je bila isprepletena s tišinom na g-palubi. Lot je čuo udaljenog cvrčka kako mehanički zove na spajanje. Ništa drugo nije se čulo. Clemantine bijaše otišla. Protrljao je svoje senzorske suze dok je njegova panika lagano nestajala.

"Imam duha koji radi u biblioteci", reče Urban. Njegov se bijes krijesio u kratkim, sjajnim crvenim bljeskovima. "Pronašao sam neke stvari koje su bile skrivene. Taj se gad Nikko sjeća mnogo više toga nego što nam je rekao."

Lot je danas bio osjetio udar Nikkove prošlosti, u karizmati koja je donijela sjećanje na krv i raspadanje. Nije bio naš siguran da

želi biti upoznat s dodatnim detaljima. Digao se. Otišao je do tvornice.

"Nikko se zapravo toga ne sjeća, znaš. Ostavlja svoja sjećanja podalje. Ukoliko su skrivena tebi, vjerojatno su i njemu."

Rekao je tvornici da pripravi obrok za ponijeti. Dok su asembleri radili, okrenuo se kako bi uzeo vodu.

Urban je stajao odmah iza njega. "Dođi malo sa mnom", rekao je. Hitnost koja se osjetila u njegovom glasu potjerala je Lotovo srce da kuca malo brže. "Hoću ti nešto pokazati." Tinjajući gnjev iznova napadne Lotove senzorske suze. Pomutio je u njemu sklad izdaje. Urban je bio u pravu. Koliko bi još toga trebali naučiti iz vlastitog teškog iskustva, jer je Nikko odbijao priznati, ili sjetiti se?

"Pošao sam tražiti najranije zapise koje sam mogao pronaći", reče Urban.

"O Chenzemima?"

"O bilo čemu. Pronašao sam puno skrivenih i zaključanih fragmenata. Nisam ih mogao povezati u nešto smisleno."

Lot je potvrdno klimnuo glavom. "Tako nam je i on rekao. Kužna prašina načinila je kašu od brodskih neuralnih polja."

"Istina. Prihvaćam to. Posada je pomrla. No, nisu svi njihovi duhovi izgubljeni. Nikko je lagao o tome. Pronašao sam preživjelu osobu, potpunu osobnost uskladištenu u neaktivnom polju. To je svjedok, Lote. Netko osim Nikka, tko bi nam mogao biti voljan reći nešto više o brodskoj prošlosti."

Tvornica je oglasila kraj zadatka. Lot je pogledao dolje, prihvativši paket s jelom, pa ga pospremio u džep svoga odijela. Duh. Nova osobnost na brodu. Stranac koji leži u skladištu. Te su ga misli gadno uzdrmale. Kad je pobjegao iz Vrela Obmane, pobjegao je i od kultnog virusa. Jedina veza koju je još želio bila je Clemantine.

Zgrabio je posudu s vodom. "Zna li Nikko za tvoj nalaz?"

Urban je zatresao glavom. "Ponovno je u petlji, pa mislim da nije primijetio. Ne još. No, pitanje je trenutka kad će otkriti, i zato moramo djelovati brzo." Nešto u njegovoj auri treperilo je poput leptira koji neprestano izmiče. Njegov se glas pretvorio u šapat, kao da bi to spriječilo Nikka da ih prisluškuje, ako on to zaželi. "Zbog toga hoću da pođeš sa mnom. Odmah."

Lot je koraknuo korak unatrag, ne želeći se postaviti između Urbana i Nikka. "Znaš da se moram vratiti na trup."

"Trebam te samo na tren", prošaptao je Urban. "Želim da je

vidiš."

"Nju? " Sad je i Lot šaputao. "Već si probudio duha?"

"Naravno. Budim ju! Bijesni, ona je živa poput tebe i mene. Dođi i sam vidi. Molim te. Trebaš mi kao potpora. Ne smijemo dopustiti Nikku da je ponovno uspava."

Urban nije želio ići prijelaznim mjehurom. Nije to bio rekao, no Lot je znao da se boji Nikkova upletanja. Klizali su stoga kroz crvotočine.

"Tvoj je duh s njom?" upita Lot.

"Istina. Još nisam bio dolje. Ne u ovoj inačici."

Želatinozna membrana nalazila se na kraju posljednjeg tunela. Urban je prvi kliznuo kroz nju, a zatim je i Lot prodro kroz propusnu opnu. Želatinozna masa klizala je, hladna i glatka, preko njegova lica. Pojavio se s druge strane pokraj masivne prijenosne cijevi koja je premošćivala prostor između centralne komore i oklopljene školjke jezgre. Nekoć je ovaj prostor u obliku bačve bio područje hladnog skladišta. Četvrtasti krajevi hibernacijskih stanica prekrivali su ove zidove. No, Nikko je ovaj prostor pretvorio u prostor pogodan za život, rastačući hladne skladišne jedinice, i zamijenio ih s četiri odvojena stana od kojih je svaki bio komplicirana jazbina.

Nikko nikad nije doselio u svoj stan, no Lot je živio ovdje s Clemantine i Urbanom dugo vremena. Sjećanje je sa sobom donijelo natruhu protivljenja; bljesak gorčine poput munje u bojama negativa koja se širila kroz njegov mozak. Udario je snažno po zidu, odašiljući se poput strelice za pikado kroz uski, svinuti prostor. Urban je baš nestajao u zjapećoj ulaznoj rupi svoje jazbine. Lot ga je pratio.

Zidovi tunela pratili su splet cijevi. Blagi bijeli sjaj ispunjavao je savitljive cijevi. Urban je prstima obuhvatio cijeli pregršt. "Brže", požurivao je Lota. "Njen se uzorak stabilizirao. Počinje govoriti." Lansirao se dolje prema tunelu.

Lot, obuzet uzbuđenjem, vinuo se za njim. Svjetleći snop cijevi njihao se za njim, gurnut strujanjem zraka nastalim njegovim prolaskom.

Pratio je Urbana do najdaljeg udubljenja u jazbini, no nije ušao u nj. Hvatajući pregršt cijevi, nespretno se zaustavio netom ispred zaobljenog ulaza u komoru. Bio je šokiran onim što je ondje ugledao.

U komori je bilo stvorenje nalik Nikku, s anatomijom

prilagođenom vakuumu, no, ovo je bilo feminizirano i krhkije građe. Bila je građena poput adolescentice, s malenim grudima jedva vidljivim ispod providnog sloja oklopljene kože. Njene ljuskice bile su plave, no svjetlije od Nikkovih. Membrana na njezinu vratu - kišir - imala je srebrnast odsjaj. Lot nije dobivao nikakvog znaka od nje preko svojih senzorskih suza, tako da je znao da je još samo duh; holografska projekcija na strojnoj rešetki. Je li načinio neki zvuk?

Djevojka je okrenula glavu. Pogledala je ravno u njega. Njene plave oči bljesnule su iza zaštitnih kristalnih leća. Njene se usne razdvojiše, i izraz iznenađenja prostre se njezinim licem.

Lot iznenađeno frknu. Nikkovo lice nije bilo kadro pokazivati osjećaje. Bilo je nepomično poput lica kakvog kipa.

Sad je i Urban gledao u njega. Tragovi zabrinutosti na njegovu licu bili su jedva vidljivi.

"Pozdravi je", reče mu.

"Zdravo", reče Lot. Nikko je želio zaboraviti ovu djevojku. Zašto?

"Njeno ime je Deneb", doda Urban. Gledao je sumnjičavo u nju. "Pripadala je izvornoj posadi."

Denebin se izraz lica ponovno promijenio. Promjena nije bila manje zapanjujuća nego prošli put. Njezino se iznenađenje pretvorilo u indignaciju. "Laže ti."

Rekla je to Lotu. Govorila je jezikom kojim je Lot govorio prije nego je došao u Svilu. Bio je to jezik mekih rubova i maglovitih slogova. "Ne znam zašto laže, no laže. Nikad nisam bila dio nikakve posade. Ne znam zašto sam ovdje, no tebe znam. Tebe znam! Otkud ti ovdje?"

Lot je osjetio zatezanje kože na svome vratu. "Ne poznaš me. Nikad te prije nisam vidio."

Ustuknula je kao da ju je netko udario. Njezin je kišir zadrhtao, a vrlo dugački prsti njezine desne ruke skupiše se poput koplja. Lot zažali istog trena. "Nisam tako mislio", reče. "Gledaj, mi smo mislili da si bila u Nikkovoj posadi..."

"Nikko?" ponovi ona sa strahom u glasu. "Jesam li još uvijek s njim?"

"Odakle dolaziš?" upita Lot.

"Iz Sol sistema."

"Otkad?"

"Ne sjećam se", zatrese ona glavom. "Ne sjećam se dosta toga."

"Njezino je ime na popisu posade", bio je uporan Urban. "Došla je iz Sol sistema s Nikkom."

"Nisam bila ni u kakvoj posadi! To znam zasigurno. Kako bih i mogla biti. S njim nije bilo nikakve posade. Nitko nije bio živ kad se vratio iz praznine. Čak je i on sam bio duh. A sad sam i ja duh, zar ne?" Okrenula se i pogledala prema Urbanu. Zašto me držite zarobljenom ovdje? Želim biti stvarna."

"Oprosti", reče Urban. "Mi smo mislili da si netko drugi." Njegovi se prsti zgrčiše. "Sranje!"

Lot napokon ukliže u prostoriju. "Ipak, Nikko nije lagao. Nije bilo preživjelih na tom prvom putovanju."

Urban potvrdi gunđajući. Ispitivao je Deneb pogledom, kao da je pokušavao pronaći neku drugu vrijednost u njoj. "Otkud ti poznaješ Lota?" upitao ju je.

Doimala se zbunjenom, pa je Urban pokazao glavom u Lotovom pravcu. "Njega. Otkud ga znaš? Gdje si ga vidjela?"

"Izgleda kao Leća", reče ona brzo i bez daha, kao da skače s litice.

Leća. Spomen ovog naziva odjeknuo je u Lotovoj glavi. Ponovno je čuo glas Genta Romera, koji ga je učio u kultu. Ti si prolaz, Lote. Žarišna točka kroz koju mi svi prolazimo. Ti skupljaš bit svojih ljudi. Preko tebe, mi postajemo jedno.

Isto se ponavljalo na tako mnogo svjetova. Mi smo svi isti. Karizmatični nosioci kultnog virusa koji se infiltriraju u društva, a zatim ih uništavaju u ekstatičnoj Zajednici hipersvijesti. Karizmatike su napravili Chenzemi. Dokaz tomu nalazio se u Lotovoj glavi, u živčanim viticama koje su mu omogućavale da razgovara s filozofskim stanicama. Ipak, stanice su bile imune na kult. Poput dva potomka istoga pretka, kult i ratni brodovi imali su zajedničku psihologiju, ipak, svrhe su im bile suprotne. Lot nije mogao drugačije nego misliti o njima kao o dvjema stranama drevnog građanskog rata.

Progutao je knedlu. Razmišljao je o tome koliko je toga od povijesti ova djevojka vidjela. "Jesi li ga ti vidjela? Leću?"

Zatresla je glavom, dok se njezin kišir mreškao u nesigurnim valovima. "Nisam nikad. Nikad nisam znala kako izgleda, sve dok nisam ugledala tebe. Kao da se uključila memorija s implanta. Jesi li to ti?"

Lot zatvori oči. Da ili ne? Nije znao točan odgovor. Imao je on toliko puno vlastitih inačica. Mogao ih je osjetiti kako poput sjena

proganjaju njegovu fiksnu memoriju, povezane sa životima iz Posvećenih Bespuća koje on nikada nije živio. One su bile sjeme kulta. Podmuklo oružje načinjeno da iskvari. Kultni virus povezivao je individualne živote oko kristalnog sjemena karizmatika, vukući stanovnike svih zvjezdanih sistema u jedinstven, sublimni entitet, načinjen od mnogih dijelova. Ushićenje. Lot je poznavao ekstatički užitak Zajednice. Želja za njim nastanjivala je njegovu utrobu poput vruće bijele sjene, stalno mu šapćući da uđe. Da uđe. Jednoga dana bi mogao odgovoriti na poziv. Ipak prepoznao je u kultnom virusu ono što je on uistinu i bio - sporo oružje, načinjeno da uništi neprijatelje u vremenskom rasponu od nekoliko stotina do nekoliko tisuća godina. Toliko je trajao životni vijek Posvećenih Bespuća.

Ponovno je pogledao u djevojčino lice s plavičastim ljuskama. Prepoznao je na njemu odanost, potrebu za odanošću. Često je, kao dijete, viđao takav izraz na licima vojnika u vojsci svoga oca. Okupljeni u molitvene krugove ili ciljajući minobacačima, sve bi učinili za Jupitera.

Kakav otac, takav sin? Istina. Jupiter je umro u pokušaju da nametne svoju volju na nebu grada Svile. Godinama kasnije, zapovijedajući istoj odanosti kao njegov otac, Lot je zamalo uspio.

Leća. Jupiter se nije gnjavio titulama. Njegovo se ime izgovaralo sa sasvim dovoljno poštovanja.

"Ja sam samo duh", reče djevojka. "Ne mogu te osjetiti." Njezin glas je drhtao, i Lot je osjetio bljesak ublažavajuće karizmate iz svojih senzorskih suza, iako je one nisu mogle dotaći.

Pred njim se nalazio izdanak kulta. Je li ovo ono što je želio s Clemantine? Glasić u njemu je prosvjedovao - Nije bilo tako s nama. Je li ili nije?

Nijedan odgovor nije se činio dovoljno uvjerljiv. Istina je bila dvostruka. Želio je Clemantine, a djevojka, ona je pripadala nekom drugom.

Pogledao je u Urbana. "Sad znaš zašto ju je Nikko ostavio na hladnome."

Ponovno je reagirala na spomen Nikkova imena. "Je li ovo još uvijek njegov brod?" upitala je. Lot joj reče da jest. "Koliko je daleko umakao?"

"Od Sol sistema?" upita Urban. Okrenuo se Lotu. "Što ti misliš? Možda tisuću i sto godina?"

"Možda ne baš tako daleko", reče Lot. "Ukoliko je put bio izravan i bez zaustavljanja."

Sa spuštanjem njezinih kapaka iza kristalnih leća, plavetnilo njezinih očiju pretvori se u sivilo. Malo je nagnula glavu. Lot nije mogao zamisliti kako bi izgledalo da joj teku suze. "Ljubav i priroda", šaputala je. "Nikad više neću biti dio toga."

"Ni ja također", reče Lot. Još je osjećao da ga progoni aura mrtvih, kad je Jupiterova vojska ušla u stupicu u industrijskim koridorima Svile. "Stvarno je odavno gotovo. Znam da to ne možeš povjerovati, Deneb, ali ti si jedna od sretnih."

Okrenuo se Urbanu. "Ti si je probudio. Ti je moraš učiniti stvarnom. Tada je ozdravi. Izvadi kultnog parazita iz njezine glave. Ne ostavljaj je više ni na tren samu."

"Istina." Urban je izgledao rezignirano dok se okretao djevojci. "Deneb, još ti neke stvari moram reći."

POGLAVLJE 6

Kad se ponovno našao u crvotočini, Lot je osjetio trag prisutnosti koji je dotakao njegove senzorske suze. "Nikko?" Zgrabio je hvataljku i snažno je zakrenuo kako bi pogledao u tunel iza sebe. Prazan. Možda se radilo o porama u zidovima u čije postojanje nije sumnjao, ali nešto je proizvodilo karizmatu. Mogao je osjetiti Nikkovu upoznatost s izdajom.

Lot nije želio razmišljati o duhu djevojke u Urbanovoj jazbini. Morao se vratiti na trup. Ako je lovac planirao odgovoriti, to će se dogoditi uskoro.

Odgurnuo je prečku kako bi ponovno kliznuo kroz crvotočinu, no čim se pokrenuo, tunel ispred njega se urušio, zatvarajući se poput divovske slamke pritisnute divovskim prstima. Lot je kriknuo. Izvinuo je rame, i skupio se, hvatajući dršku kako bi zaustavio svoje klizanje. Gledao je u pravcu iz kojeg je došao. I taj je put bio presječen. Urban je pretpostavljao da će biti manje ranjivi u crvotočinama nego u prijelaznom mjehuru. Izgleda da se prevario.

"Trebao bi biti u rani", reče Nikko. Njegov čvrsti glas dopirao je iz pauka na Lotovom uhu. "Imaš još manje od sat vremena."

"Htio sam... te zamoliti da me odvedeš tamo", reče, iako je zapravo planirao prvo otići do g-palube. Crvotočine nisu vodile do trupa broda. "Nikko, nemoj je povrijediti!"

Nikko zviznu. "Zar misliš da bih?"

"Nemoj je vratiti natrag u spremište. Ostavi je na miru, molim te."

"To je upravo ono što sam uvijek i činio." Plitka maglica kuhala je oko Lotovih senzorskih suza.

"Zbog čega je ona ovdje?" upita Lot. "Što je ona tebi?"

"Ona nije ništa. U svakom slučaju, ne ta njena inačica."

Dio tunela skupio se u prijelazni mjehur, taman dovoljno velik da prihvati Lota. Njegove su ga stijenke pritiskale dok se micao.

"Poznaješ njenu drugu inačicu?" upita Lot.

"Onu koja je bila moja žena. Moja Deneb. Bila je s nama u posadi Granice ništavila.." Nikko nije morao ponoviti da je bio jedini preživjeli na tom putu. Čak su i duhovi bili oštećeni.

"Žao mi je", reče Lot.

"Ova Deneb koju ste pronašli, došla mi je kasnije. U

Posvećenim Bespućima."

"Vratio si se tamo... kasnije?"

Nikko je odgovorio s natruhom zagonetnosti. "Tako je. Nakon pošasti vratio sam se kući. Tako barem kažu moje arhive. Prošlo je bilo gotovo šest stotina godina otkako smo bili otišli. Kordon je do tada već bio gotov, i nisam mogao vidjeti Sunce. Znali su tko sam bio prije nego što sam stigao. Znali su da sam bio jedini preživjeli. Možda su i oni upotrebljavali prašinu. I tada bi me začudilo da su se uopće trudili. Znaš li koliko je ljudi moglo živjeti u toj nakupini gradova?"

Lot je naslijedio blijedo sjećanje o Posvećenim Bespućima. "Možda niti jedan."

Mjehur je usporio, jedna se njegova strana otvorila na svijetlome polju trupa, dok se Nikko mračno smijuljio. "No, što god da je tamo bilo, sigurno ih je bilo na... kvadrilijune? U svakom slučaju, neki nepojmljiv broj. Zbog čega bi se uopće petljali sa mnom?"

Lot dotače hladno lice stanica, razmišljajući o udaru guste prašine po svjetlećoj površini. "Budući da je čak i jedna kopija virusa opasna ukoliko se može naučiti kopirati. Kako si je pronašao?"

"Nisam ja nju pronašao, već ona mene. Moja Deneb ostavila je duha za sobom. Bio je to stari duh, i ona je bila zaboravila na njega. Njeni su ga roditelji dali napraviti kad joj je bilo četrnaest godina. Obnavljali su ga svake godine, no te sam je godine upoznao. Nisam im se svidio."

Lot se nasmiješi.

Nikko mu se pridruži. "Da. Oni su se nastavili oslanjati na njezinu staru sliku. Izgleda da su je nanovo oživjeli nakon što smo otišli."

Lot prođe rukom iza mekog tkiva rane. "Kažeš da nitko od vas na Granici ništavila nije bio ranjiv na kult."

"Nitko nije bio. Možda su je izmijenili. Možda su je samo iscrpili."

"Kako te je pronašla?"

"Poslali su je iz kordona da me pozdravi. Nije znala zbog čega je izabrana za to. Nije me se sjećala. Bila je vjernik, i njezin je zadatak bio dovesti me u sferu. To je, vidiš, bila njihova slabost. Nisu željeli uništiti bilo koju prijetnju. Željeli su ih obgrliti u svoju Zajednicu. Kultni je virus načinjen tako da se beskonačno širi."

"Istina." Premda je Lot imao sjećanja o manje benignim vremenima - koja su bila zapisana u sjećanjima koja je naslijedio od svojih predaka - kada je disidente otpremila hitra pravda rulje. "Bili su tada dovoljno jaki da riskiraju."

"Vjerojatno." Nikko je trenutak šutio. "Ljubav i priroda. Nisam znao što da radim. Ličila je na nju. Taj glas. Bio je to Denebin glas. No, prema onome što je govorila i u što je vjerovala, to nije bila Deneb. Bio sam bijesan. Nisam mogao podnositi njezinu prisutnost, no nisam je mogao niti ostaviti."

"Pustili su te da odeš?"

"Nisu se tada ničeg bojali. Bili su na vrhuncu svoje moći."

"No, Urban će je izliječiti, kao što je Clemantine izliječena."

"Trebao bih to sam učiniti - ukoliko se uspijem sjetiti."

Prijelazni se mjehur skupio, gurajući Lota u hladni zagrljaj staničnog polja. Oklijevao je na trenutak. Osjećao se nespremnim za to. "Nikko, čekaj..."

"Hajde", reče Nikko. "Smjesti se."

Lot ga je već jedva čuo. Debatni valovi prošli su kroz njegove osjećaje, istjerujući misli na duh-djevojku, i velike kordone Posvećenih Bespuća. Stanični razgovori govorili su i o lovcu. Lot je mogao vidjeti chenzemski brod kako klizi kroz prazninu prema oblaku prašine koji je položila Granica ništavila.

Kako ga je gledao, osjetio je kako mu svijest kliže s jednostavne brodske geometrije k složenoj strukturi chenzemskog dijalekta. Postupno je shvatio da slika koju razvija uzima lovca samo kao manje bitan dio; taman odjek s kojim se glavna tema može usporediti. Bila je to samoprocjena, i nije bila u potpunosti jasna. Mogao je osjetiti taman osjećaj pogreške, odsutnosti.

Prestani, rekao je sebi. Prestani pokušavati to opisati. Chenzemska debata ne može se izraziti ljudskim jezicima. Može se osjetiti samo sama za sebe, i možda je se može, pojednostavljenu, kasnije prevesti. Prestao je stoga razmišljati o tome. Jednostavno je uronio u nju, a kad se nakon nekoliko minuta ponovno pojavio, bio je preplašen. Stanice trupa bile su pokupile koncept i poigravale su se s njime, proizvodeći tisuće varijacija i odjeka njegova straha.

"Nikko?" Nadao se da će mu barem pod-um odgovoriti.

"Ovdje sam." Njegov je glas dopirao kroz pauka pričvršćenog na Lotovu usnu školjku.

"Jesi li u petlji?"

"Sedam sekundi."

"Prestani, molim te."

"Daj mi razlog."

"Naše su se stanice uspoređivale sa stanicama lovca."

Pauk je bio tih. Lot je shvatio da je prošlo više od sedam sekundi.

"Nikko?"

"Da."

"Izađi iz petlje! Trebam s tobom razgovarati o filozofskim stanicama. Lovac je vjerojatno tražio od njih da prilagode našu brzinu. One ne znaju kako to učiniti, tako da stanice s lovca znaju da su naše drukčije. Ne znaju zbog čega je tako."

"Ljubav i priroda." Nikko je mrmljao ovu zakletvu tihim, nekoncentriranim glasom. "Jesi li ponudio stanicama objašnjenje?"

Lot se namršti. "Kakvo objašnjenje? Da ih je kidnapirala neprijateljska letjelica i iskoristila za svoju kamuflažu?"

"Zapravo sam mislio na nešto manje provokativno. Laži im, Lote. Trebaš naučiti kako im lagati. Na chenzemski način."

* * *

Kod koji je opisivao Denebino tijelo bio je priključen floti uskrsnih Tvoraca i već su, iz međustaničnog tkiva Granice uništavila, bili počeli iznova kreirati njezin tjelesni oblik. Urban je preko daljinskog oka kamere nadgledao proces. U svojem želucu osjećao je nervozno komešanje. Ovo je Nikkov brod. Ukoliko on nije želio da ona živi, bilo bi mu lako isključiti Tvorce, ili blokirati im dostavu hranjivih tvari.

To se nije dogodilo. Gradivni blokovi reda veličine nanometra nastavili su prilijevati na gradilište preko građevinskih skela od mikroskopskih niti. Zasebne bi stanice bivale sastavljane na nitima, a zatim bi bile gurnute van dok bi se druge stanice formirale iza njih. Neke su niti nosile dovoljno tkiva da bi bilo vidljivo i bez povećanja.

Okrenuo se prema Deneb.

Podigao je njenog duha na rešetki izoliranoj od brodskog živčanog sustava. Učinio je to da je zaštiti od Nikka, i također da zaštiti brod od nje. Nije on glup. Ona bi mogla biti opasna.

Ipak, izolacijska rešetka baš i nije neko mjesto. Njen ograničeni kapacitet davao joj je simulaciju stvarnosti koja je bila manja od one koju bi osjećala da je živa. Zbog toga je Urban uveo njenog duha u svoj atrij. I to je donijelo neka ograničenja. Postala je nevidljiva ostatku svijeta, postojeći jedino za njega. No osjećaji koje

je imala dolazili su kroz njegov živčani sistem, i sada je samu sebe osjećala stvarnom.

Atrij je proizvodio iluziju stvarnosti za njih oboje. Deneb nije mogla pomicati nijedan fizički objekt, iako bi se i njoj i njemu činilo da može. On je mogao dotaknuti nju. Ona bi to osjetila. I ona bi, ako odluči, mogla dotaći njega. Međutim, ne bi mogla napustiti ovu komoru, osim ako bi on išao s njom, jer je njena egzistencija ograničena na domet njegovih osjećaja.

Ipak, bila je slobodna i mogla je odlučiti uploadirati se ponovno na izolacijsku rešetku ili vratiti se u mir skladišta.

Nije izabrala nijedno od to dvoje.

Urban nije mogao na duže vrijeme skinuti pogled s nje. Uhvatio se ponovno kako zuri u nju, kako je proučava kao da se radi o nesvjesnoj zidnoj slici ili holografskoj projekciji. Uzorak njezinih prijelaza boja, graciozna linije njezinih dugačkih prstiju, nagib njenih malih grudi i njezine uske usnice. Bila je baš slatkica, no zaključio je da još nije u potpunosti odrasla.

"Koliko imaš godina?" upitao ju je.

Mogao je vidjeti kako se njezine plave oči podižu iza iskričave površine zaštitnih leća. "Sjećam se da sam imala... petnaest? Znam da je vrijeme prolazilo otada. Mnogo vremena. Što znaš o Nikku?"

Urban sliježe ramenima. "Lud je."

Rub Denebinog kišira pomače se u laganom transverzalnom valu - srebrnasta traka pokreta. "Ako je lud, zašto ste s njim?"

"Pa, ovo je njegov brod, a mi smo nekako trebali napustiti Svilu. Zašto si ti ovdje?"

"Mene su poslali", namrgodi se ona. "Ovaj je duh dugo vremena bio u skladištu. Mislim da su neka moja sjećanja propala."

"Vjerojatno." Urban nikad baš nije bio stručnjak u finesama. "Čega se sjećaš?"

"Ne previše toga. Sjećam se svoje obitelji, svoje majke i oca, iako mi već dugo vremena nisu potrebni. Mnogo vremena. No to je vrijeme... prazno? Kao da... da, sjećam se. Kao da me zapljuskuju djelići misli. Kao da sam bila vodoskok. Bilo je to uzvišeno, poput života u oblaku, a svaka kapljica je poslastica. Bez ikakvih briga i bez osjećaja prolaznosti. Tamošnje vrijeme je poput oblaka. Bezobličnо. Stvarno je, no ne možeš ga mjeriti ili zaustavljati." Njezin se pogled prebacio na projekciju unutar njegova atrija koja je pokazivala mikroskopske niti kako skupljaju stanice njenoga tijela duž svoje nevidljive dužine. "No to nije ono što bi ti želio

znati, zar ne?"

Dobro je zapažala. Urbanu se to sviđalo. "Znaš li išta o Chenzemima?"

"Ne."

"Znaš li išta o korištenju polja nulte točke?"

Na tu njegovu rečenicu, ona ustukne. Blijedo rumenilo pojavi se preko plavih prijelaza na njenom licu. Izgledala je preplašeno.

Urban pritisnu još jače. "Proučavao sam povijest. Ima razloga za mišljenje da tehnologija točke nultog polja nije isključivo iznašašće Chenzema. Neki misle da je razvijena i u Posvećenim Bespućima... Što je bilo?"

Njezin je kišir drhtao, odskakujući od njezina vrata u nejednakim valovima. "Tamo na Kralježnici, ljudi su radili na pnt-u." Govorila je tihim glasom, kao da priča o nekoj prljavoj obiteljskoj tajni. "Bila sam jednom tamo u virtualnom posjetu. No, moj otac kaže da se radi o mitu, o razvijenoj mašti koja je smislila da bi mi mogli koristiti polje."

"Ali nije. Tehnologija nultog polja je stvarnost, Deneb, pa makar je ne razumijemo. Ona napaja chenzemskog lovca koji nas progoni."

Urban ju je promatrao, diveći se nijansama njenog izraza koje su se izmjenjivale na njenom licu dok se na njemu ogledala neodlučnost. "Moja je majka radila na Kralježnici, prije nego ju je Leća pokupio."

"Radila je na pnt-u?"

Deneb je potvrdno klimnula glavom. "Htjela sam ići s njom, jer studirala sam kvantnu fiziku. Bila sam u tim stvarima poput moje majke, zar ne? No, majka me je poslala kući s Kralježnice. Nije tamo više bila poželjna nakon... nakon što ga je upoznala. Da. A, nakon toga, moji me roditelji nisu željeli pustiti. Ispisali su me iz škole, i rekli da bih trebala istražiti svoju nutrinu da naučim zašto nisam dopustila Leći da me pokupi." Njezine usne skupile su se u tanku crtu. "Tako je bilo. Sad se sjećam. Rekli su da nije došao k meni, tako da sam proglašena defektnom poput istraživača na Kralježnici koji su poslali moju majku doma. No, ja nisam bila defektna!"

"Istina", reče Urban. Bila je zapravo imuna na kultni virus, ili barem otporna na njega. "Bila si poput mene. Jača. Ni meni nisu mogli ništa."

"Da sam te bar tada znala. Gdje si živio?"

"Daleko od tebe i daleko poslije tebe."

"Istina. To si rekao. Istina. Neki od njih su pobjegli s Kralježnice, ili s drugih mjesta."

"Mislim da je Nikko jedan od njih."

"O da", ona reče. "Za njega znam da jest. Rekao mi je. Sjećam se da sam htjela poslati duha u Kralježnicu, bez da kažem roditeljima. Možda i jesam. Možda sam tako srela Nikka, premda on kaže da sam ga srela ranije, no ne sjećam se da mi se taj duh vratio. No, sjećam se da sam se ja promijenila. Počela sam osjećati Leću." Potapšala se po grudima. "Ovdje sam ga osjećala. Nešto toplo i istovremeno sigurno i mudro, poput prisutnosti u meni. Učinilo me sretnom..." Zanijekala je glavom. "Nakon toga, sjećam se samo da je vrijeme prolazilo, dok me nisu uzeli iz Zajednice i poslali me Nikku. Sad se osjećam tako izgubljenom. On je tako daleko."

"Uskoro ga nećeš trebati", obećavao joj je Urban. "Promijenit ćemo taj dio tebe." Neka shvati stanje stvari na Granici ništavila. "Izabrala ti sama tako ili ne!"

Okrenula se prema slici svoga tijela koje je nastajalo. Bilo je vidljivo još više mikroniti. Urban je gotovo mogao nazrijeti konture ljudskog oblika.

"Siguran si da polje nulte točke nije mit?" upita.

"Nije mit", uvjeravao ju je Urban. "I njegova se energija može uhvatiti."

Klimnula je glavom, kao da ju je ova izjava u potpunosti zadovoljila. "Tad ćemo naučiti kako to učiniti." Nasmiješila se. "O, da. Sjećam se kako je bilo."

Tijekom zadnjih nekoliko minuta koje su prethodile očekivanom prijenosu, Lot je uvježbavao laganje. U glavi je stvorio sliku, ne, manje od toga, naznaku slike - sloj filozofskih stanica omotan oko dominantne jezgre. Jezgra je bio on. Dopustio je da stanično polje registrira njegovu vezu s navigacijskom funkcijom.

Dominantan. Pokušavao je naglasiti taj koncept dok su se slike nadmetale oko njega, napredujući u bizarnim smjerovima.

Eto ga kako ga rastavljaju agresivnije stanice jer ova njegova slika nije koherentna s njihovim instinktima. Radikalna se frakcija borila s ovom teoretskom destrukcijom. Promjena ima vrijednost.

Njegova je kontrola sad bila napadnuta. U njega su urastale utjecajne vitice dosižući do teorijske navigacijske funkcije, no o tome je lagao. Ili nije? Nikko je kontrolirao brod, no Nikko je mogao činiti ono što mu Lot savjetuje. Ta se pomisao odmotala prema stanicama. Lot je i sad pritjecao. Prokletstvo. Mogao je

vidjeti svoju simboličku sliku, koja više i nije baš dominirala, kako se spaja s drugom, još teoretskijom vezom. To je bio Nikko.

Zatvorio je oči i prestao prevoditi. Prevođenje bi ga svaki put dovelo u nevolju. Nije mogao biti istovremeno i Chenzem i čovjek.

Popustio je otporu. Sve je predao. No, kad je očekivani prijenos napokon stigao, reagirao je na njega provalom, vrlo ljudskoga, straha. Bio je to zahtjev za samoubojstvom ili predajom. Ni sam nije bio siguran za čime od tog dvoga. Možda za oboje. Bili su u krivu i trebalo ih je sterilizirati. Ili su bili u krivu, ali korisni, pa ih je samo je trebalo staviti pod kontrolu.

Mogao je osjetiti kako prašina oživljava među vezama. Oluja prašine. Njen je okus bio otrovan, iskrivljeni podatak ukraden iz Vrela. Odakle je stigao? Lot se ukrutio unutar stanica koje su ga omatale, znajući da ovo dolazi od njega.

Ne.

Pokušavao je prosvjedovati, no agresivne su se stanice udružile kako bi izgurale ostale. One bi se obranile od lovca. U krivu, ali korisni. Slika glorificiranog ludila. Ne mi, pokušavao je reći Lot. To nismo mi.

Njegov je argument posrnuo i nestao. Ponovno se pojavio u drugom slikovnom nizu, ovaj put jači. Okus otrova je blijedio, no otpor je rastao. Jači. Jači. Osjećaj je izletio van na radiovalovima, ostavljajući zadihanog Lota u hladnom stisku stanica. Njegovo srce kao da se utrkivalo. Sve je predao. Svaka molekularna struktura koju je doveo s Vrela bila je kopirana u stanično polje.

"Nikko, vadi me odavde."

Oslobodio se od stanica kad ga je prijelazni mjehur obgrlio. Nikkov je glas govorio na njegovo uho: "Što se dogodilo? Nisam ništa razumio."

Lot se osjećao mamurnim. Zakopao je prste u zid kako je mjehur počeo ubrzavati. "Stanice su željele pustiti lovcu otrovnu prašinu... poput tebe."

"Nisi im dopustio?"

"Ne." Stijenka mjehura popusti pod njim propuštajući ga u jezgru. "No, sad naše stanice trupa imaju kod otrova. Mogu ga ispustiti bilo kad. Ili mogu sintetizirati protuotrov."

"Ljubav i priroda." Nikkova slika visjela je na udaljenom kraju komore. "Ovo ne radi", reče. "Oslanjati se na filozofske stanice, isto je što i oslanjati se na luđaka - nasilnog luđaka."

Lot tome nije mogao ništa prigovoriti.

"Moramo sami sintetizirati chenzemski govor, bez stanica kao posrednika."

"Znaš li kako bi to mogli učiniti? Ja ne znam. Sve što ja mogu jest pokušati osloniti se na stanice, i utjecati na njih."

Nikkovi su prsti bubnjali po njegovom bedru. "Trebao si dozvoliti stanicama da postave svoju zamku. Ovo više ovako ne ide. Previše oduzimamo od sebe."

"Zar još misliš da imamo izbora?"

Nikkov se kišir skupio. "Učinit ćemo ono što moramo učiniti. Znam to."

POGLAVLJE 7

Ishodišna točka: početak.

Ne, ne, ne. Prokletstvo. Nema veze. Već je previše toga izgubio.

Terminiraj.

Pogledao je ponovno u Deneb koja se smijala nečemu što je Urban šaptao na njeno uho. Njena se glava naginjala. Njena glatka, plava koža uklapala se u ružičastu toplinu. Utjelovljena, i slobodna od kultnog virusa. (Moja Deneb.)

Bila je utjelovljena manje od jednog sata. Urban ju je odveo na g-palubu, gdje je trčkarala s njim. Njegove ruke bile su oko njenog struka, njeni tanki, graciozni prsti bili su zakvačeni o njegovo rame. Njen stav odisao je uživanjem i ushićenim smijehom koji je dopirao iz njena grla. Bila je to ona vrsta uživanja koju je mogao osjetiti samo onaj koji je dugo vremena bio bolestan, izgubljen, ili očajan, pa napokon osjetio olakšanje. Činilo se da nju ne smeta što su odbrojavali vrijeme do lovčeva dolaska. Bila je slobodna od kultnog virusa, a za nju, bio je to dovoljan razlog da bude sretna. Takva je bila Deneb, a Nikko si je dopustio da je zaboravi.

No, ta je faza bila prošlost. Njezina je pojava razbila sve blokove koje je pažljivo postavio oko svoga sjećanja. Ovdje je bila ista ona Deneb kakvu je onomad sreo, kad je poslala svoga duha na Kralježnicu kako bi se obranila od propisa svojih roditelja. Jedino što se nikad nisu sreli. Ne u prošlosti koje se ona sjećala.

Granica ništavila okrenula se oko svoje dugačke osi u tridesetsatnoj rotaciji. Radeći zajedno, dva teleskopa pregledavala su dio po dio zvjezdanog pejzaža. Rezultati su bili snimani i uspoređivani s ranijim pasusima.

Tupa Inteligencija koja je izvodila rad uslužno je ispravila brodski prednji moment, prije no što je prijavila anomaliju: Osvjetljenje crvenog patuljka u susjedstvu počelo je slabjeti.

Teleskopi su se vraćali svojim tragovima kako bi ovo ispitali. Leće su bile još jednom fiksirane na prizor samo da bi otkrile kako se osvjetljenje zvijezde vratilo u normalu. TI je provjerila svoju listu zadataka, uspoređujući ovaj događaj s popisom mogućih zvjezdanih fenomena. Smirila se na opisu pomračenja kao najvjerojatnijem objašnjenju za ono što se dogodilo. Ako zvijezda M klase ima veliki

prateći objekt bez vlastite svjetlosti, činilo bi se da se sjaj zvijezde gubi kad bi taj objekt prolazio između Granice ništavila i zvijezde.

TI je testirala ovu hipotezu, crtajući detaljnu kartu zvijezdinih gibanja u posljednjih nekoliko godina. Poremećaji u njenoj orbiti oko središta galaksije podržavaju ideju o prisutnosti skrivene mase.

Poremećaji nisu nađeni.

TI se vratila svojoj listi zadataka, uzimajući u obzir mogućnost da je zvijezda nestabilna. No, zapisi o njenom ponašanju nisu davali povoda ovoj pretpostavci.

S vremenom, TI je došla do zaključka da je pojavu uzrokovao oblak prašine ili čvrsti objekt koji je neovisan o zvijezdi. Specifična gustoća materije u ovom dijelu svemira postupno se povećavala u posljednjih dvadeset i osam svjetlosnih godina. Ipak, prosjek je bio samo četiri atoma po kubičnom centimetru. Činilo se neizglednim naći gustu nakupinu međuzvjezdane prašine u ovakvoj blizini broda. Uistinu, za to nije bilo nimalo dokaza.

TI je zaključila da je najvjerojatnije objašnjenje za događaj bila pomrčina zvijezde uzrokovana čvrstim objektom koji nije u vezi sa zvijezdom. Ponovno je skenirala sektor, ovaj puta u visokom infracrvenom opsegu, povećavajući valnu dužinu primatelja dok je tražila dokaz o postojanju smeđeg patuljka - objekta nedovoljno masivnoga da inicira fuzijsku reakciju zvijezde.

Napokon, pronašla je kandidata. Snimila je profil i poziciju, a zatim podnijela izvještaj Nikkovim pod-umovima.

Šarm pod-umova, Nikko je smatrao, leži u njihovoj perverznoj sklonosti da proizvode osjećaj odsutnosti duha radije nego osjećaj prosvjetljenja kad god bi ulili svoja sjećanja u središnju personu. Nikad tu nije bilo radosnog udara spoznaje u trenutku stapanja, jer napokon, nova su sjećanja već bila njegova. Njegova središnja persona prihvaćala ih je kao nešto poznato, ali zaboravljeno.

Tako, kad je vidio infracrvenu sliku, prvo je osjetio sram, kao da je za to morao znati ranije. Bilo je to tamo, u njegovoj memoriji, profil chenzemskog lovca viđen u oštrom kutu, tako blizu da su linije njegove oplate bile vidljive. Prikriveni lovac - stanice trupa nisu pokazivale svoj uobičajeni sjaj.

Chenzemski su brodovi uvijek tražili nove strategije. Bili su poznati po tome da love zajedno, i, očito je Granica ništavila bila žrtva nove lovačke strategije. Prvi lovac izgledao je kao vrlo vidljiva prijetnja, i trebao im je odvući pažnju... dok bi se ovaj drugi lovac privukao na udaljenost pogodnu za napad.

Nikko je proučavao sliku, potresen jakim i lažnim osjećajem prisjećanja. Nakon samo par sekundi počeo je osjećati strah.

Sve ih je okupio u središnjoj komori, čak i Deneb. "Granica ništavila je otkrila drugog chenzemskog lovca. Ovaj je prikriven. Njegove stanice na trupu su tamne i daleko ispod uobičajene operativne temperature. Vjerojatno su neaktivne, no to ne može dugo potrajati. Približio nam se na domet svojih oružja, i jedino važno pitanje u ovom trenutku glasi: Zašto nas još nije preuzeo?"

"Zato što smo Chenzemi", reče Lot. Spustio se do ostalih, obučen u svoje svakodnevno pripijeno odijelo. Njegove su senzorske suze blistale, ali nisu ostavljale dojam plača. Bile su sarkastična napomena, lažna tvrdnja o ranjivosti. Plod truda da postane pripadnik tuđinske vrste.

"Ako smo Chenzemi, zašto nam se onda nije javio preko radija?" upita Clemantine. Njezini čvrsti nožni prsti bili su zakvačeni za držač usidravajući je tako na zidu, dok su ostali plutali.

"Zbog toga što smo uznemireni Chenzem", reče Urban. "A možda čak i opasni. Nadam se."

Na ovo Deneb frknu.

Clemantine upita: "Koliko imamo vremena?"

Nikko slegnu ramenima. "Možda uopće nemamo vremena, ako je već ispalio projektile na nas. Mogli bi pokušati radarski zamah, inače nećemo znati dok ne udare. No pretpostavljam da još nije procijenio..." Konzultirao je kalkulacije pod-uma. "Koristi polje nulte točke da uskladi brzinu i kurs u sekvencu koja bi trebala rezultirati pristajanjem uz naš bok, a što će se dogoditi za ne više od četrdeset i devet sati."

Uslijedila je grobna tišina koja je trajala bar tri sekunde.

"Ili manje", reče Urban. "Ukoliko je već pucao na nas."

"A ako nije, tada se čini da ćeš dobiti svoje spajanje", reče mu Clemantine.

Lotov je nemir uznemirivao chenzemske receptore u zidovima komore. "Dovedi mi prijelazni mjehur, Nikko. Moram na trup, kod stanica."

"Čekaj." Clemantine je hodala po zidu, koristeći svoje okretne prste kako bi kliznula u njegovu blizinu. Lot se počeo povlačiti, no Clemantine položi ruku na njegovo rame. Okrenuti naglavce, gledali su jedno drugo. "Lote, moramo o ovome razgovarati", reče. "Što ćeš reći stanicama na trupu?"

Klimao je glavom dok je njegov rastući nemir zgrušavao pore na zidu komore. "Ne radi se o tome, Clemantine. Pravo pitanje je što će one meni reći. Nikko", pozvao je, izvlačeći se iz njenog stiska. "Prijelazni mjehur?"

Nikko frknu na ovaj zahtjev. "Da, gospodine. Odmah, gospodine." Znao je da je pod-um već odgovorio.

Udubljenje se otvori u zidu komore. Clemantine pogleda na nj. "Lot, trebamo razgovarati o ovome."

"O.K. U redu", reče on. "Ali kasnije." Lansirao se prema mjehuru. Hvatajući okvir, uvukao se u rupu. Zatvorila se za njim.

Clemantine je gledala u Nikka. "Nisi to morao učiniti."

Nikko odgovori ironično. "Nisam njegov gospodar. Osim toga, nisam ja u pitanju. Pod-um je doveo mjehur."

"Vjeruješ li mu kad je tamo?"

"Ne vidim drugog izbora."

"Mi svi činimo ono što možemo", reče Urban. "Lot nadgleda stanice na trupu. Ja još dobivam zapise o tome, ali nitko od nas mu ne može pomoći. Ipak, ne želim biti isključen iz ovoga. Ukoliko izađemo na kraj s lovcem, poslat ću na njega ekspediciju. Preskočit ću ponor, i vidjeti što ću tamo naći."

Ova se izjava činila nerazumnom. Nikko u početku nije znao što reći, no Clemantine nije bila toliko obazriva. Njezin smijeh bio je trenutan i bespoštedan. "Daj Urbane! Ovo je pravi svijet."

"Istina."

Njezino je podcjenjivanje razbila njegova tvrdoglava rezerviranost.

"Zar misliš da lovac nije naoružan? Topovima, ili pošasti? Ili gorim stvarima s kojima se možda još nismo ni susreli."

"Istina je", reče Nikko bacivši brzi pogled prema Deneb. Izraz njezinog lica bio je zamišljen, ali pažljiv. "Urbane, ti znaš da tamo vani nema nikoga kojem je tvoja dobrobit u interesu. Lovac će sigurno otkriti tvoju prisutnost. Trebat će donijeti sud o neprijateljskom teretu. Nuklearna glava, možda?" Pogledao je u Clemantine, u njene bistre i bijesne oči. "Chenzemi nisu neranjivi. Bit će oprezni."

Urban namjesti drski smiješak. "Ukoliko nam se približi, to znači da smo ga uvjerili da smo Chenzemi. Na toj bi nas razdaljini nuklearna eksplozija oštetila koliko i njega, i stoga nema smisla da je upotrijebi... osim ako se osjećamo samoubilački?" Njegove se obrve upitno podigoše.

"Ovo nije šala", reče Clemantine. "Urbane, nećeš imati priliku pritisnuti reset dugme kad stvari počnu ići naopako."

"Pa stvari i idu naopako. Ovaj novi lovac nam je zamalo na leđima."

"A ti ga želiš izazivati."

"Želim iskoristiti trenutak. Možda se smatramo uznemirenim, no ipak srno Chenzem. Lovac želi iskustva snimljena u našim filozofskim stanicama. Napast će nas ukoliko mu ne ostavimo drugog izbora."

"To ne znaš", bila je uporna Clemantine.

"To je teorija koju želim iskušati." Okrenuo se ponovno prema Nikku. "Što kažeš na to? Želiš li i ti doći?"

Nikkov se kišir mreškao u pravoj mješavini zadovoljstva. Sada, kad se oporavio od prvotnog iznenađenja, našao se impresioniranim Urbanovim hvalisanjem. Je li to sve bilo zbog Deneb? Bubnjao je prstima po bedru, proizvodeći odmjerene dobe. "I ti mene zoveš ludim."

Urban slegne ramenima. Gledao je u Deneb. Nikko je pratio njegov pogled otkrivajući rastuće uzbuđenje u njenim razdvojenim usnama, i u odsjaju kristalnih leća koje su joj prekrivale oči. Njen pogled skočio je s Urbana na Nikka. Ona zadobije prkosan izraz, "Ja idem", reče. Bile su to njene prve riječi u Nikkovoj prisutnosti.

"Nitko ne ide", reče Clemantine.

Nikko potvrdno klimnu glavom. "Deneb, ti ne znaš ništa o Chenzemima."

"Znam povijest ovog broda."

Zna li je ona stvarno? Nikka je pogodila ova tvrdnja, i istovremeno posramila. Koliko je ona znala? Nikad joj ništa nije rekao o drugoj Deneb. No rekao je Lotu.

"Nisi proživjela povijest ovog broda", reče Clemantine.

Deneb je izgledala kao da će nešto odgovoriti, no onda je slegnula ramenima. "Znam da su Chenzemi opasni, no neću stajati po strani ukoliko mi se ukaže prilika. Strani brod! Ovo bi mogla biti prva prava prilika da netko uopće uđe u njegove programe i stupi s njim u kontakt - pravi kontakt, bez agresije -"

Nikko se osjećao kao da ga je netko sažvakao.

"- pravi kontakt bez agresije." Deneb je govorila kao da se obraća brodskoj konferenciji. U njenom niskom napetom glasu osjećalo se uzbuđenje. Uzbuđenje koje je izraslo u nekoliko sati otkako je strana letjelica opažena. "Ovakva mogućnost nije

postojala u cijeloj ljudskoj povijesti. Kako bi je mogli zanemariti...? "

Clemantinin zapovjednički glas prasnuo je kroz Nikkov senzorij trzajući ga iz propadajuće memorijske petlje. "Lotov talent je kontakt -"

"A krađa je moj", reče Urban. "Želim nacrt tog pogona nulte točke."

Nikko pobježe. Njegova rastavljena svijest napustila je njegovu holografsku sliku, ostavljajući je u isječku u kojem su se njegovi prsti grčili, a kišir mreškao kao da razmišlja o svakoj točki žestoke rasprave. U međuvremenu, odveo je svoju središnju personu u brod, dopuštajući joj da se proširi oplatom. Alpha Cygni mrtvo je sjajila ispred njih - sjajna jarkobijela točka manje od dvije godine udaljena. U radiospektru vidio je potpis molekula u oblacima prašine iza velike zvijezde, treperavi ritam raspršenih pulsara, sjajnu leću srca galaksije. Otvorio je svoje osjete vrućem poljupcu međuzvjezdanog vodika koji je oplahivao prednji dio broda, hranjivoj toplini koja je prolazila kroz njegov kaput satkan od chenzemskih stanica, prisutnosti cista svraba odmah ispod njegove kože, gdje je Lot ležao uljuljkan u struju stranih misli.

Deneb je željela ostvariti kontakt. Taj prvi put kad su vidjeli chenzemski brod, Deneb je bila ta koja je nagovarala ostatak posade da idu dalje. Nikko ju je pokušavao razuvjeriti. Čak su se i posvađali zbog toga, zar ne?

"Ne znaš dovoljno da učiniš ispravan izbor! Ne znaš ništa o tome!"

"Ali, ljubavi moja, baš zato moramo pokušati."

Deneb je željela ostvariti kontakt. I tad i sada. Unakrsni valovi konverzacije plavili su stanice na trupu. Strano brbljanje koje je Nikko jedva razumio.

Zaposlio je pod-um. Naložio mu je da ponovno napiše njegove emocionalne parametre, oslabljujući polja koja su podržavala melankoliju, sumnju i pesimizam, i utvrđujući ona koja su proizvodila povjerenje i smjelost. Njegov se jad raspršio. Nakon odsutnosti koja je trajala 4,7 sekundi, osjećao se dovoljno prisebnim da se vrati u središnju komoru. Ponovno se vratio u perspektivu svoje holografske projekcije i našao Clemantine kako pokušava dovesti Urbana pameti.

"Čak i ako lovac dopusti da mu se približiš, zar misliš da će

ostati otvoren tvojoj inspekciji?" pitala je. "Urbane, jedini način da ikada dobiješ te nacrte jest da dopustiš da ih Lot iskopa. Ukoliko ometeš taj proces, možda ih nikada nećeš dobiti. Možda ćeš umrijeti."

"Lot ih neće moći naći", reče Nikko.

Clemantine se okrene prema njemu. Njezin pogled bio je tamno i moćno oružje. "To ne možeš znati."

"Da je ta informacija pohranjena u filozofskim stanicama, već bi neke natruhe toga vidio i u našim stanicama."

"Istina", reče Urban. "Mehanizam pogona, sustav naoružanja... Mogli bi imati neovisno porijeklo. Filozofske stanice moraju donositi odluke, no tijelo lovca leži iza njih."

"Lot neće moći doći tako duboko", reče Nikko.

Je li Urbanov osmijeh ovaj puta pokazivao tračak nervoze? "I ti ćeš, znači, poći s nama?"

"Ako do toga dođe", složio se Nikko.

Deneb je željela ostvariti kontakt, i on se složio. Dao je svoju potporu. I nisu uspjeli. No ovaj put je bio stariji, mudriji i bolje naoružan. I nije bilo kasno da se iskupi.

POGLAVLJE 8

Deneb se osjećala kao da ju je pokupila i protresla ruka nekog mušičavog boga, a zatim je ispustila na kraj svijeta s presudom koja je odzvanjala u njenim ušima: Stvori novi svijet sada, ili umri. Postavio je Chenzema da mjeri njezin uspjeh. Kada je razmislila o tome gdje se nalazi, kakav je ulog u pitanju, strah je počeo kolati njenim venama poput mračne nemirne rijeke. Prošlost je bila mrtva, a budućnost je bila ne više od tananog sna. Ipak, osjećala je i neobično oduševljenje prilikom koju bijaše dobila: upoznati Chenzeme; razumjeti ono što do sada nije bilo dostupno ljudskom razumijevanju. Ako je ovo bilo prokletstvo, bilo je blisko najosobnijim željama njezina srca.

I bila je slobodna - od kulta i od Nikka također. On joj je bio ili oprostio ili zaboravio. Nije je bila briga što od tog dvoga. Sve što je bilo važno je da ima slobodan pristup cijelome brodu i istu autonomiju kao i svi ostali. Zasad, sve što je netko učinio, bilo je natopljeno osjećajem žurbe. Mračni je lovac bio samo nekoliko sati udaljen. Imali su tek nekoliko sati da o njemu nauče sve što su mogli.

Zatvorenih očiju, Deneb načini duha od sebe unutar svog atrija. Duh je bila ona, a kada je bio spreman, ona se izmaknu. Struja informacija koja je dovodila njezin virtualni prikaz u biblioteku Granice ništavila, gdje je ona stajala sama na ravnome bijelom putu zaronjena u prizor obojen plavobijelo. U biblioteci, bijelo je značilo blizinu, a plavo izmaglicu udaljenosti, a podaci su bili ugrađeni u svaku točku. Bibliotekar ispuže iz neraspoznatljive raspukline na bijelom putu. Njegova malena anđeoska krila treperila su, a njegove sićušne nožice, obložene bijelim krznom, tapkale su, pokazujući skrivenu zbirku skrivenih datoteka. Denebin je kišir treperio dok je razmišljala o tome kako bi započela ovaj posljednji lov.

Biblioteka Granice ništavila bila je zbrkana kolekcija skupljena iz arhivskih postaja desetaka zvjezdanih sistema. U svakom od ovih sistema, arhivski zapisi su bili krcati informacijskim skladištima iz velikih brodova koji prođoše. Bila je to stoga zbrkana kolekcija koje se često ponavljala. Bibliotekari su se jako trudili indeksirati je, no jedini način da se zasigurno sazna što je ondje zakopano bio je zaroniti i istraživati.

"Ponovi prvotni pregled!" reče nakon nekog vremena. "Tada ga nastavi." Duhovi su radili brzo. Još je bilo vremena za grubi pregled.

Bibliotekar svojim debelim usnama izreče tražene parametre: "Tražiti Chenzeme, ne-ljudsku inteligenciju, ne-ljude, sažetke. Poslagati po starosti - prvo starije. Pregledati datoteke, pa zatim nastaviti."

"Odobreno." Kvaliteta informacija o Chenzemima bila je zapanjujuće loša. Informacije su bile nevažne, prigodne, ili često, kontradiktorne, a to ju je ljutilo, dok se nije sjetila da većina onih koji su se s Chenzemima sreli, nisu preživjeli da zabilježe svoja iskustva. A koliko mnogo njih su proveli svoje zadnje dane kopajući po zbrci u bibliotekama, tražeći varave podatke koji bi mogli dati mig kako preživjeti.

Zatraženi filtri skupiše se na jedno mjesto proizvodeći gradacijsku izmjenu. Put pod njenim nogama se osvijetli i produži za nekoliko stotina metara. Datoteke se pojaviše na njemu. Svaka je bila vertikalno polje debljine papira, poput prozora dovoljno velikog da ona može proći kroz njega. Bili su naslagani jedan do drugoga, bez imalo prostora među njima, tako da ih je bilo na stotine po jednom pedlju. Razmišljala je da udvostruči svoje duhove. No, dok bi umnožene kopije nje same ubrzale bazičnu potragu, ona bi još uvijek morala procesirati njihove pronalaske. Stoga je, bar za sada, odlučila raditi s jednom inkarnacijom.

Bibliotekar je sebe reducirao na napola osjetnu prisutnost koja joj je vijorila iznad glave, dok je Deneb bila naslonjena naprijed, osjećajući lagani otpor dok je pritiskala lice o datotečne podatke.

Svaka je datoteka bila komprimirana, s horizontalnom komponentom od djelića milimetra. Dok se Deneb kretala kroz njih, njihovi ključni faktori naplavljivali su njenu svijest potocima slika i deskriptivnih naslova. Neka su joj lica bila odnekuda i od nekada poznata. Bilo je tu dijelova radioprijenosa, živopisnih nacrta, odsjeka razgovora, krikova uzbuđenja i bijesa.

Što se brže kretala, brže su podaci tekli mimo nje. Budući da je ove datoteke već bila prošla, dopustila je da nesmetano teku, gradeći zbog njihova kumulativnog udara sliku dojam o chenzemskom osvajanju.

Imalo je mnogo lica.

Chenzemi su u zvjezdanim sistemima na rubu Posvećenih Bespuća bili desetljećima, ili čak stoljećima, samo glasina.

Komunikacija među svjetovima je bila spora i samo povremena, a kad bi s granica i stizala izvješća o stranoj prisutnosti, bila bi odbačena kao zafrkancija, jer, sve može biti krivotvoreno.

Na rubnim pak svjetovima chenzemska je prisutnost bila okrutna stvarnost. U početku se radilo samo o prolascima brodova. Lovci bi se pojavljivali u prostoru među svjetovima. Bili su različitih veličina, no svi su bili omotani ljuskom bijelog odsjaja. Pokušan je bio i kontakt s njima, no lovci su odbijali odgovoriti, tako da je zavladao oprez. Na desecima svjetova donesena je istovremena odluka da se prekinu međuzvjezdani radioprijenosi. Orbitalne antene postale su isključivo uređaji za prisluškivanje. Ono što su čuli, nije bilo ohrabrujuće.

Deneb dotače staklastu površinu zapisa koji još nije proučavala. Bio je to zapis koji je davno snimio brod u praznom svemiru. "Proširi!" ona naredi. Tada stupi naprijed u umanjeni zvjezdani krajolik centriran oko slike chenzemskog lovca kako ga vide teleskopi na orbitalnom gradu iznad nekog svijeta čije ime nije mogla izgovoriti.

Događaji nahrupiše u komprimiranom vremenu. Sati prođoše u sekundama dok je trio lovaca ulazio u sistem jedva jednom desetinom brzine svjetlosti. Deneb je slušala glasove ispunjene uzbuđenjem i strahom, a zatim je slušala užasnuti izvještaj o katastrofi koja se dogodila na vanjskim postajama, i postupne pripreme za obranu unutrašnjeg sustava, kao i nasilnu odjavu dok se smrt spuštala, a ovaj zapis odbačen u svemir kao upozorenje ostalim svjetovima.

Pažljivo je zabilježila vektore kojima su se ratni brodovi približavali, prisluškivane radiokodove koje su brodovi izmjenjivali, kao i odgovore ljudskih stanovnika sustava. Pokušala je ne dopustiti glasovima da uđu u nju.

Kasnije je u svojim pretraživanjima naišla na isti zvjezdani sustav, i to u datoteci koja je potjecala iz drugog vremena i druge biblioteke. Morala je istražiti izvor da se uvjeri, no da, bila je to ista zvijezda s dva naseljena svijeta od kojih je svaki imao svoj orbitalni prsten s naseljenim gradovima. Izuzev, u ovoj datoteci, misteriozno su se pojavili obrambeni sinkrotroni koji su zauzeli usamljene orbite u vanjskom sistemu. Dok je čopor lovaca navaljivao na gradove, sinkrotroni su ispalili bateriju lasera. Lovac predvodnik bio je probušen, a ostali su se okrenuli dok su Denebine uši punili uzvici oduševljenja.

Ponovno je pregledala prvi zapis. Tu nije bilo orbitalnih sinkrotrona, i uništenje je bilo potpuno. Sumnja se pretvori u knedlu u njezinom grlu.

Vidjela je isti zvjezdani sustav i po treći put. U ovom su zapisu, uredno uređeni dijelovi bili isprekidani snimcima zabrinutih lica časnika za vezu. Čopor lovaca uletio je kao i prošla dva puta. Orbitalni sinkrotroni su bili na svojim mjestima, no ovaj puta nisu otvarali vatru. Ovaj puta je vodeći lovac odgovorio na čudnovati kod koji je časnik poslao u svemir, okrećući se bez znaka neprijateljstva.

Deneb je grizla sitnu bradavicu na svojim usnama. Kad je htjela ispitati detalje koda, bibliotekar je prijavio da podaci nisu potpuni. Ponovno je pregledala prizor, a zatim i treći puta tražeći dokaz krivotvorenja, jer, znala je da snimak jest krivotvorina.

"Ne možeš uvijek uočiti razliku", reče Urban.

Ona ustukne, nesvjesna da joj se njegov duh pridružio. Ipak, bilo joj je drago što je baš Urban došao. Bilo joj je lijepo u njegovom društvu.

"Tko bi krivotvorio ovakve zapise?" upitala ga je. "I zašto?"

Urbana je pitanje iznenadilo: "Zato što je bolje vjerovati da je moguće preživjeti?"

"Ne možemo svoje odluke temeljiti na lažima."

On sliježe ramenima. "To zapravo i nisu laži. Planetarni obrambeni sustavi se jesu poboljšali. Heyertori su mogli preživjeti da sinkrotroni nisu bili sabotirani."

Deneb pogleda unazad preko bibliotečnog puta. "Ali ne možemo vjerovati ovim zapisima."

"Istina. Nisi to znala?"

"Ne, nisam", reče, pa doda: "I nisam znala da si toliko ciničan."

On ponovno sliježe ramenima. "Nije važna stvarnost naše prošlosti, Deneb, već samo naša vjera u nju."

"Ne vjerujem to. Stvarnost jest važna. Da li ti ispravljaš ono što znaš?"

"Ne još. Nisam još živio toliko dugo da to činim." On dotače rub zapisa, izbjegavajući njen pogled. "Ponekad ispravljam ono što osjećam."

"I Nikko to čini."

Nije mu se svidjela usporedba. I ona je to vidjela u njegovom mrkom pogledu. "Nikko je lud. Ne možeš mu vjerovati. Pretvara se da zna mnogo o Chenzemima, ali ne zna kako to zna, jer je bacio u

smeće svaki zapis o stvarnom iskustvu koje ga je i dovelo do tog znanja. Ako se uopće radi o pravom znanju. Dobro da nije i tebe bacio u smeće."

Denebin kišir stade vibrirati u polaganim valovima kao da je pokušavala shvatiti ovaj ispad. "Sve je u redu sa zapisima koje je zadržao."

Urban se nasmiješi. "Svakako. No, ja bih volio pogledati zapise koje nije zadržao. Mislio sam da će se cijela njegova prošlost razjasniti kad sam tebe pronašao, no ničeg ovdje nema. Čak niti u skrivenim poljima. Sve je pobrisao."

"Ne, nije." Deneb je gledala u bibliotekara. U početku je to bio proziran nagovještaj, ništa više. Tada je polako počeo zadobivati oblik. "Povrati moj osobni indeks", naredi.

Krila zaklepetaše. Krznom obložena stopala zastrugaše, i put se suzi u novu, usku zbirku datoteka.

"Potraži Nikkov dnevnik."

Urban reče: "On nema dnevnik."

Bibliotekar smota svoja krila i uroni u polje podataka. Deneb ga je slijedila. Povijest je vrištala oko nje, slike i scene su se izmjenjivale zajedno s maglovitim glasovima koje jedva da je registrirala dok je pratila bibliotekara čija su krila mahala brzo poput kolibrijevih.

Zaustaviše se. Jedna jedina datoteka sjajila se ružičastim sjajem dok joj je bibliotekar ponovno nestao iz vidnog polja.

Deneb dotače staklasto lice označene datoteke, misleći: raširi se. Ogroman detaljni zapis se raširi pred njom novi put. "Ovo je njegov dnevnik", reče Deneb gledajući iza sebe u Urbanovo iznenađeno lice. "Sigurno si ovo već vidio."

Urban stane uz nju, gotovo nestajući u zapisu dok je skenirao čudesni ogromni sadržaj datoteke. Pogleda u Deneb. "Ovoga prije nije bilo ovdje."

Deneb osjeti hladni dašak kako joj dotiče vrat. "Moralo je biti tu. Jednostavno ga nisi uočio."

"Ne."

Osjećaj hladnoće se pojačavao. Osjećala je kao da Nikko stoji iza nje, promatrajući svaki njen pokret. Jedva se oduprla potrebi da se okrene.

Sudila je prema izrazu Urbanova lica da se i on možda isto osjećao. "Nikko! Ti!" vikao je. "Zašto nam to sada daješ?"

"Zbog toga što su stvari kritične", reče Deneb zureći niz put.

"Stvari su uvijek bile takve."

"Ali, ako se Nikko nije želio sjećati ovoga..."

"Ovo nije igra!"

"Tada raspravimo ovo s njim kasnije! Nema sada vremena za raspravu."

Krenula je naprijed samo da osjeti Urbanovu ruku na svome ramenu. Okrenula se još osjećajući njegovu ruku, iako je jasno vidjela da je on ne dodiruje - njegova je lijeva ruka visjela je pored njegova tijela, dok je zamišljeno grickao zglob svoje desne šake.

"Počinješ se gubiti", reče.

"K vragu." Šaka u njegovim ustima nije mu zasmetala u ovoj izjavi. "Sjećam se nečega. Dok smo još bili u Vrelu, kad smo se prvi put ukrcali na Granicu ništavila, Nikko nam je rekao da se već bio spajao s chenzemskim brodom.

Denebine se zjenice suziše. Vidjela je u svojoj glavi tamnu siluetu nadolazećeg lovca. "Tad je on ovo već radio?"

"Ili je lagao."

Sumnja se rodi u njoj. "On razumije Lotove misli, zar ne?"

"Istina", potvrdi Urban. "Rekao je da je to naučio u spajanju. Proklet bio, Nikko!" Zaprijetio je stisnutom šakom. "Zašto si nam ovo tajio? Zar nas želiš sve ubiti?"

"Urbane, daj, molim te."

"Dva stoljeća, Deneb. On je ovo skrivao u biblioteci cijela dva stoljeća."

"Vjerojatno nije ni znao da ima ovo."

"Gluposti!"

Ona prasnu. "To sad i nije važno, zar ne?"

Zurio je u nju jedan tren, a zatim se lagano nasmiješio. Njoj se nije svidio nagovještaj poruge u toj njegovoj gesti, no natjerala se da misli usmjeri na zadatak pred sobom. "Spajanje zahtijeva i izmjenu prašine, zar ne?"

Urban slijeće ramenima. "Lot tako misli."

"Tada smatrajmo da je tako." Čak i prije no što je ovo izrekla, bibliotekar se vratio mašući krilima pred njom. Otpustila ga je kroz galeriju datoteka naslaganih na putu. Uskoro se zaustavio. Označio je jednu datoteku. Tada se opet vinuo i nestao s vidika.

Deneb koraknu naprijed. Neoznačene datoteke šaputale su dok je prolazila kraj njih, no kad je dotakla označenu datoteku, ona se raširi. Istog trena našla se uronjena u čitavu kakofoniju senzacija, kao da ju je ponijela morska struja načinjena od emocija. Ona

kriknu, a zatim odskoči unazad iz zapisa sudarivši se pri tome s Urbanom. "Što je to", viknula je.

"Nemam pojma." Ni Urban nije baš izgledao smireno. Mahnuo je bibliotekaru koji je lepršao među njima poput bezglave mušice. "Načini kopiju zapisa!" reče mu. "Postoji li početni događaj? Vrati se na stanje prije njega! Pokaži instalaciju!"

Našli su se u praznom prostoru. Iza njih, sunce je blistalo poput malog žutog dragog kamena. Podaci navališe u um Denebinog duha, i sjetila se imena sistema iz kojeg je upravo izašla.

"To je Heyertori", šaputao je Urban. Bio je to svijet njegovih predaka kao što Zemlja bijaše svijet njenih predaka. Oba svijeta nisu više postojala. Deneb ga primi za ruku.

Granica ništavila prošla je naseljenu postaju prije tri mjeseca. Palube su bile hladne i prazne. Sva brodska snaga bila je podijeljena na pogon i jezgru. Šum je dopirao iz biblioteke koja je organizirala podatke podignute iz ekstendiranih arhiva Heyertorija. Podaci su im odvlačili pozornost. Nikko nije ispočetka zapazio vijest koju je donio pod-um o snažnom radiosignalu s Heyertorija.

Urban se zgrozi, a njegova se ruka nađe oko Denebinog struka. "Vidio sam ovo i ranije. Nalazi se u zapisima koje su preživjeli donijeli u Svilu."

Slušali su panične glasove koji su izvješćivali o smrti sustava. Vanjske postaje nisu izvijestile o nadolasku dva labuđa razlagača, a zatim su zatajili i orbitalni sinkrotroni. Nuklearni projektili bili su ispaljeni u smjeru labuđih razlagača, no, prsteni su svoje oružje iskoristili da probuše mine. Debrisina polja upoznala su istu takvu vjeru.

"Zaustavi", Urban je šaputao. Panični glasovi kolabiraše u neartikulirani šum koji se nastavljao i nastavljao poput produženog trenutka. Gledao je u Deneb. "Tog su trenutka znali da su osuđeni na propast. Kad su se labuđi razlagači dovukli do Heyertorija, poslali su veliki teret informacija; sve što su znali, i sve što su vjerovali, izbacili su u svemirsko prostranstvo u nadi da će neki drugi svijet imati priliku to pokupiti. Kao da je kultura stvorila duha od sebe same."

"I Nikko je vjerojatno nešto od toga uhvatio."

"Istina."

"Gledaj", reče Deneb. "Prsteni su pratili našu putanju kroz sistem."

"Da. Pratili su Nikka."

"To znaš za sigurno?"

"Tako je rekao. Označili su ga. Iskoristili su ga za širenje virusa koji je oštetio stražarske postaje i sinkrotrone. On to tada nije znao."

"Ljubav i priroda."

"Preskoči pokolj", reče Urban grubo. "Što se poslije dogodilo?"

Bibliotekar ih je odveo dublje u zapis, u vrijeme od nekoliko tjedana kasnije. Labuđi razlagači su napustili sistem po putanji ugrubo paralelnoj s onom Granice uništavila. Teleskopi su ih mogli nazrijeti usprkos sjaju žutih sunaca Heyertorija. Ubrzavali su, dok se njihov kurs polako mijenjao.

"Vide li oni nas?" upita Deneb.

Urban se promeškolji. "Ne znam. Nikko je rekao da su pratili emisiju s Granice uništavila... premda... on to sad ne zna? Odnosno... tada nije znao."

Nikko je odustao od bijega. Već je bio zatvorio dotok goriva i ugasio reaktore. Postali su tanušni otočići tame, nevidljivi u beskonačnom prostoru oko njih. Deneb je u kostima osjećala hladnoću broda. Tišina je odzvanjala u njenim ušima. Nekoliko tjedana je prošlo. Dva identična prstena su se približila i Granici uništavila i jedan drugome. Sada su ih teleskopi jasno vidjeli u istome kadru.

Nalazili su se na udaljenosti manjoj od sto tisuća milja od njihove krme, a kut gledanja Granice uništavila nije mogao biti bolji. Prsteni su stajali sučelice. Deneb ih je promatrala kako se približavaju. Isprva su izgledali kao konture dva slijepa oka, a zatim poput znaka za beskonačno. U jednom satu (koji im se činio kao nekoliko sekundi) bili su potpuno poravnati. Gotovo da nisu mogli razlikovati njihove odvojene oblike.

Deneb je očekivala da otkliže jedan od drugoga kao u ekliptičnoj putanji, no labuđi su razlagači ostali poravnani cijelih dvadeset sati. Grozila se pri pomisli na utrošak energije koji je izvođenje takvog manevra zahtijevalo.

No, napokon su se prsteni razdvojili. Promatrala je u tišini dok je svaki od njih ulazio u laganu petlju prema Posvećenim Bespućima.

"Imali su uspješni pokolj kod Heyertorija", reče Urban. "Ponijeli su znanje sa sobom, i okolo ga širili."

Deneb je osjećala nemjerljiv bijes. "Gdje je prašina?" pitala je. "U ovom smo fajlu zato što bi trebao imati prašinu."

"Morat ću interpretirati ovo", reče Nikko.

Deneb naglo odskoči. Našla se naslonjena na Urbanova prsa. Svaki mišić njenog tijela bio je napet dok su se njegove ruke zaštitnički ovijale oko nje. Nikko je još govorio.

"- jasno da su me labuđi razlagači pratili. Ljubav i priroda, je li tko živ na Heyertoriju...? "

"To je samo glas", reče Urban. "On nije ovdje."

"Nisam ih nikad detektirao za svog budnog stanja. Moram se vratiti, ukoliko ima preživjelih -"

Urbanov glas bio je odsječan. "Premotaj naprijed", reče. "Na trenutak netom prije prašine."

Nikkove rezerve energije nisu se mogle mjeriti s onima labuđih razlagača. Bio je uplašen. Nije se stoga odmah okrenuo. Umjesto toga stajao je u mrtvoj tišini čekajući da chenzemski napadači odu što dalje.

Dogodilo se iznenada na način koji su već bili iskusili: udarila ih je senzorska struja premošćujući sve standardne inpute. Prizori i mirisi i mučni zvukovi bili su spojeni u cerebralnu oluju. Zavijajući impulsi prijetili su da će rastopiti strukturu njihovih duhova.

Deneb se okrenula prema Urbanu i naslonila glavu na njegova ramena, sklanjajući pogled od prizora.

"Zamrzni!" viknu on.

Osjetila je čudnovati stalni pritisak na ušima praćen mirisom seksualne strasti koji joj je nastanio nosnice. Oko nje, srebrni je uzorak eksplodirao u kompleksnu hrpu strojnih dijelova koji su harmonično pristajali jedan uz drugoga - kuke, petlje i dugačke povezujuće ovojnice.

"Pomakni scenu", šapnula je Deneb.

Srebrnastog svoda nestane. Vidjela je termalni jastuk veličine Zemljinog Mjeseca kako se širi s crvene planete. "Ljubav i priroda." Seksualni osjećaj ostao je prisutan, no ton mu je postao žešći.

"Ovo je senzacijska galerija", reče Urban držeći je blizu sebe. "Ali čija?"

"Čekaj da prođe, O.K.?"

Osjetila je da je klimnuo glavom. Čvršće je stegnuo ruke oko nje. Trudila se ignorirati znakove njegova i svoga uzbuđenja.

"Premotaj naprijed", reče.

Uzavreli svijet nestao je u poplavi slika, mirisa, zvukova i senzacija: prsti koji je češu, oštri objekti udaraju mimo njezina omotača, crvi koji se svijaju u njenoj utrobi, blagi poljupci na

njenom kiširu -

Nestalo je, a svijet se vratio natrag. Bili su ostavljeni lebdjeti u sivom ne-prostoru. Mogla je namirisati suze na Urbanovim obrazima.

Tada se Nikkov duh sagnuo pred njima, poput isječka zalijepljenog na sivu pozadinu. Prsti su mu se grčili pod bradom dok je zurio u nešto što oni nisu mogli vidjeti.

"Je li stvaran?" šapne Deneb.

"Ne znam. Nije."

"Nikko?" pokuša ga zazvati.

"Izbrisao je ovaj segment dnevnika."

"Nikko!" viknula je.

Nikko se nije okrenuo, niti na bilo koji način pokazao da je svjestan njihove prisutnosti. Da li se to onda radi o snimci, a ne o duhu?

"Ovo je... opsceno", progunđao je. "Bilo je opsceno." Tada je pogledao prema njima, i premda se Deneb mazila o Urbanova prsa, osjetila se poput djeteta, jer, Nikko nije gledao u nju. Gledao je u kameru, bila je u to sigurna. Govorio je kameri dok je snimao prilog za dnevnik koji je sada star stotinama godina.

Na njegovom licu nije se mogao vidjeti nikakav izraz. Bilo je to mirno i lijepo lice, poput lica Buddhe, no u njegovom blagom i niskom grlenom šapatu, mogla je čuti gotovo nepodnošljivu konfuziju.

"Otišlo je samo tako na dvije godine. Razumijevanje: moji Tvorci su me sve to vrijeme branili, vodeći evolucijski rat protiv napadajuće prašine... i nisu pobijedili, no učinili su kompromis, i konačno sam ponovno mogao misliti."

Sporo je otkrivao misterij. Postupno je razumio da je bio izložen zalutaloj prašini koju su ispustila dva labuđa razlagača kada su prošla tako blizu jedan drugome. Koristio je izraz "spajanje" da bi opisao njihov susret. Prašina je putovala relativno većom brzinom od one Granice ništavila. Uhvatila ga je i pronašla put kroz brodski trup poput mikroskopski sitnih crva. Našla je i put do njegova živčanog sustava, a on je imao receptore koji su to mogli interpretirati. Ovo je bio zaključak koji ga je zapanjio i potresao dok ga je izgovarao. Već je imao nešto od Chenzema u sebi, ili ne bi "čuo" prašinu (vidio, osjetio, nanjušio).

Jednom kad je postao svjestan svoje senzitivnosti, mogao je pogoditi kako ju je zadobio. "Ona je sigurno učinak pošasti koja je

zahvatila Granicu ništavila prvi put kad smo vidjeli Chenzeme."

"To je bilo kad je njegova prva posada pomrla", reče Deneb. "To nije bila moja posada."

Ona naglo udahne. Nikko je sad stajao uz njih, promatrajući svoju sliku. Pogledao ju je. Ovaj put je znala da se ne radi o snimci, već o potpuno svjesnom duhu.

"Kad je originalna brodska persona umrla, ja sam zauzeo njeno mjesto." Blago se nasmijao. "Malo sam znao o tim stvarima, a biblioteka je bila izbrisana. Nikad nisam shvaćao da se matrica koja je mene sadržavala razlikovala od onih s drugih brodova. Prašina ju je promijenila. Imao sam dodatni osjećaj kojeg nisam bio svjestan dok sljedeći put nisam presreo prašinu."

"Jednom si tvrdio da si se već spajao s chenzemskim brodom", reče Urban. Deneb je mogla osjetiti napetost u njegovim prsima; bijes koji je jedva susprezao.

Možda ga je i Nikko osjećao. Njegov kišir ostao je miran. "Taj prvi put kad nas je kužna prašina uništila. To je bilo spajanje. To sam tek kasnije shvatio. Bio je to moj prvi iskvareni okot."

"Bila je to slučajnost", reče Urban. "Nema veze s onim što nas čeka."

"Nije bila slučajnost", reče Nikko. "Bilo je to silovanje."

"Ja sam tada umrla, zar ne?" upita Deneb. "Moja druga verzija koju si poznavao."

Nikkov kišir mreškao se u nejednakim-valovima. Nije odgovorio.

"Bilježi li tvoj dnevnik to vrijeme?"

"Ne. Svi zapisi prije tog vremena su izbrisani."

"Osim tvojih sjećanja."

Lagano se nasmijao. "Mi smo jači sad. Ukoliko opet dođe do silovanja, barem će nasilje biti obostrano."

POGLAVLJE 9

Osvijetljeni lovac je ponovno upao u tišinu. Nije odgovarao na agresivna upozorenja Granice ništavila, premda Lot nije znao je li to bilo prouzročeno zadovoljstvom ili sumnjom. Proveo je više od sljedećih dan i pol na trupu. Frigidno tkivo rane se produbilo. Filozofske stanice tekle su preko njegovih sklopljenih očiju i punile mu uši. Obojile su mu lice, omatajući mu čak i nos i usta. Ova je zbirka stanica došla iz Vrela Obmane.

Mislio je o tome dok su dijalozi tekli oko njega:

- prolazno razmatranje o strukturi i rukovanju otrovima (premda su eksperimenti u kojima su scenariji vodili do katastrofalnih posljedica, bili eliminirani)

- stalna analiza njegove prisutnosti i vrijednosti, i također Nikkove prisutnosti - navigatora.

- povijesti koje su predali brodovi-preci, sjećanja o zatamnjenim planetima i ekstatičkim unijama te stapanje drugih.

- i temperamenti. Ova kolonija filozofskih stanica nije bila homogena. Potjecali su od različitih predaka. Lot je osjećao njihove kontrastne osobnosti. Osjećao se s njima poput mrlje glorificiranog ludila.

Poput bilo koje skupine prirodnih organizama, chenzemske stanice razlikovale su se međusobno, i bile prilagodljive. No one nisu bile prirodne. Dizajnirala ih je svjesna inteligencija da vode lovce i labuđe razlagače već trideset milijuna godina kroz rat. Njihova agresija bila je utkana u njihovu biokemijsku strukturu. Ipak, nešto se dogodilo sa stanicama Granice ništavila. Kroz beskonačne dijaloge, Lot je mogao osjetiti prekide u chenzemskim petljama neizazvanih dijaloga. Tisućama puta bi iznijet argument da se pripremi otrovna prašina, i tisućama je puta taj argument odbijen. Samo što je ovaj put on otkrio da su stanice zaražene mirovnim protokolima s Vrela; zaražene virusnim mislima načinjenim da šire temu Vrela: suradnja-zamjenjuje-sukob. Sumnjao je da će stanice napasti, osim ako ne budu prve napadnute. Ako dođu u priliku da upotrijebe prašinu, možda će je odbiti - tim bolje. Bilo je i drugih načina da se sretne s Chenzemima.

Suradnja je često profitabilnija od agresije. Chenzemski brodovi koji nisu upadali u agresivne afere, vjerojatno će lakše preživjeti da

se razmnože. To što takvi brodovi nisu dominirali, ukazivalo je na mehanizam izabiranja bilo koje stanične kolonije koja je odstupala od chenzemske norme. Očito je jedino prava stvar mogla izvrdavati sankcije... ili oni koji su mogli imitirati pravu stvar?

To mora biti strategija Granice ništavila.

Ukoliko Granica ništavila može preživjeti ovaj kontakt, može zaraziti tamnog lovca vlastitim devijantnim stanicama, i mir se može početi širiti.

Ukoliko se pokaže da oni jesu prava stvar.

Trebaš naučiti lagati na chenzemski način.

No Chenzemi ne lažu. Laž je ljudski talent.

Bila je duboka brodska noć kad je Lot otišao na g-palubu - posljednja noć prije no što će ih tamni lovac stići. Nikog nije bilo u blizini, tako da se priključio na slušalice koje se nakon nekoliko minuta čekanja pojavile iz tvornice. Bacio se na krevet, osjećajući se umorno i odvojeno od svijeta. Zatvarajući oči, stao je šaptati. Preplavila ga je ritmička anksioznost: vrlo ljudski zvuk. Glazba ga je odvukla. Preuzela je mjesto snova koje on nikada nije iskusio. Slike i osjećaji prolazili su kroz njegov napola budan um. Kroz maglu je bio svjestan razbijenih dojmova koji se poigravaju po njegovim senzorskim suzama. Bio je tu Urban u divljem raspoloženju. I još netko?

Nešto ga je gurkalo u nogu i trgnulo iz snenosti. Ustao je i otkrio da je Urban uistinu prisutan, sjedeći prekriženih nogu u dnu kreveta s prgavim izrazom lica. Lot strgnu slušalice sa svoje glave u kojoj mu je odzvanjalo.

"Što nije u redu?"

Deneb se nasloni u fotelju, gledajući ga. Nije mogao rastumačiti njen izraz lica. Njezina se prisutnost motala oko njega, na jednak način nerazumljiva. Bio je to spoj radoznalosti i nepovjerenja, iščekivanja i bijesa. Njezina koža u plavim preljevima bila je mokra kao i Urbanovo odijelo, i Lot je pretpostavio da su bili vani, izloženi hladnoći vakuuma.

"Što nije u redu?" Urban ponovi poprimajući izraz glumljene zbunjenosti dok je tresao kapljice vode sa svojih ruku. "Misliš, osim toga što ćemo svi umrijeti?"

Lot se nasmiješio. Njegovo bilo uspori. Nije nijedno od njih dvoje vidio u zadnja dva dana otkako su spazili tamnog lovca. Društvo mu je godilo. "No dobro, što ima? Zašto ste bili vani?"

Urban tada ustade. Dopustio je da njegov cerek ishlapi. Na njegovo je mjesto stupila hladnoća. "Je li ti Nikko rekao? Ukoliko nam se ukaže prilika, približit ćemo se lovcu."

Ne, Nikko mu to nije rekao. Isprva, Lot nije mogao shvatiti što Urban govori. "Približiti? A zašto?" Tek kad je to rekao shvatio je zašto. Urbanova gusarska radoznalost i njega je natjerala da uskoči u Granicu uništavila, ostavljajući Svilu zauvijek iza sebe. "Urbane, ti ovo ne želiš učiniti."

Urban je samo slegnuo ramenima. "Mi želimo pogledati u lovčevu unutrašnjost, i naučiti kako se on veže s filozofskim stanicama. Trebat ćemo stoga ući pod membranu na trupu."

"Nema tamo unutrašnjosti! Zbog čega bi je bilo? Nitko tamo ne živi."

"Tada ćemo sami napraviti prolaz. Što će se dogoditi ako oštetimo filozofske stanice?"

"Ne znam. Urbane, ne moraš ovo raditi. Dopusti meni."

Rekao je pogrešnu stvar. Osjetio je Urbanov otpor poput šamara. Urbanu se nikada nije dalo glumiti sporednu ulogu.

"Ja ću odlučiti što mi je činiti, Lote. Mi ništa ne znamo o ovom lovcu. Učinit ću sve što moram da naučim."

Lot u to nije sumnjao. "Tražiš znanje o pogonskom sustavu?"

Rub Denebinog kišira treperio je poput vode koju je poljubio vjetar. "Željeli bismo saznati gdje se nalazi i kako izgleda."

"I od čega je napravljen", doda Urban.

"Vjerojatno se radi, barem djelomično, o egzotičnim materijalima", reče Deneb. "S negativnom gustoćom mase-energije. Mora tako biti ukoliko ima veze s poljem nulte točke. Egzotični materijali su ključ za izmjenu prostorno-vremenskih stupnjeva."

"Možemo li replicirati egzotičnu materiju?" nadoveže se Urban.

"Chenzemski brodovi su vjerojatno učinili to", istaknu Lot.

Deneb frknu, i kap vode pade na njene staklaste usne. "No, ako egzotičnu materiju koriste za proizvodnju egzotične materije..."

"Tad ne bismo mogli ništa učiniti bez početnog uzorka", Urban dovrši. "Čak i ako ukrademo nacrte cijelog broda."

"Nabavimo onda početni uzorak." Deneb je bubnjala prstima duboko zamišljena. "Možda je poput žive materije u praznome svemiru, no Lot je u pravu - ako to mogu chenzemski brodovi, možemo i mi. "

"I utjecati na rezonanciju polja nulte točke", promrmlja Lot. Za pnt se smatralo da je sve-šireće polje, da je isto u svim smjerovima,

osim gdje ga egzotična materija izbaci iz ravnoteže.

Urbanov pogled bio je izvan fokusa. Deneb ga je zamišljeno promatrala, a Lotu se činilo da može osjetiti nevidljivi atrijski promet među njima dok su ekstrahirali duhove za još jedan duboki pregled brodske biblioteke.

Legao je natrag na krevet, osjećajući se odvojen od ovoga. Paukove mreže visjele su pomicane neurednim vjetrovima rešetkastog krova. Zašto je Nikko uveo pauke? Da pohvataju malene moljce koji su lepršali oko rasvjetnih cijevi. Bilo je i učinkovitijih načina da se kontroliraju moljci. Nikko je volio održavati život. U tome je tajna. I guštere se moglo vidjeti kako pužu uz stupove. U bari je bilo riba i vodenih kukaca i radoznalih zmajskih mušica. Nekoliko vrsta ptica živjelo je u šumi. U Svili su se ljudi također okruživali životom. Zašto? Nije bilo potrebe za tim. Ugrađeni sustav Tvoraca mogao je providjeti sve njihove potrebe, ipak, ljudi biraju raznovrsnost kad god za to imaju priliku. Gotovo da se radi o instinktu. No, taj se instinkt izmijenio u Posvećenim Bespućima.

"I, zašto ste bili na trupu?" upita Lot. Urban je još uvijek sjedio prekriženih nogu u dnu kreveta, a Deneb bijaše, na Lotovo iznenađenje, otišla.

"Deneb je željela vidjeti lovca vlastitim očima."

Lot se pridiže na lakat. "I stvarno se može vidjeti?"

"Da." Urban skliznu s kreveta. "Deneb ne govori puno, no razumije što joj se dogodilo. Zna da joj je kult ukrao stari život. Želi znati zašto."

"To i ja želim", reče Lot. Je li kult neprijatelj i ratnih brodova? Možda. Možda. A svi su oni uhvaćeni u unakrsnu vatru starog građanskog rata.

"Dođi vidjeti lovca", reče Urban. "Možeš sagledati kako stoji stvar."

I tako su otišli na trup, izlazeći iz prijelaznog mjehura blizu krme, na području koje je Nikko namjerno držao bez stanica. Lot je hodao po gipkoj površini, dok je njegovo pripijeno odijelo kontroliralo prihvaćanje i otpuštanje njegovih čizama, ostavljajući privremene otiske za njim. Na rubu stanične kolonije, on zastade.

Zadnji put kad je Lot bio izvan broda, kolonija je bila velika svega nekoliko metara u promjeru. Bilo je to prije dvadeset i dvije godine. Sada je polje svjetlećih stanica prekrivalo cilindrični trup Granice ništavila. Bljesak bijeloga suprotstavljao se crnom prostranstvu.

Stanice bi se zakvačile na bilo koji objekt koji bi se prislonio uz njih, od svemirske prašine do čizama pripijenog odijela. Kad je kolonija bila nova, Lot je promatrao kako se razlaže i apsorbira čelične oplate i ledene plahte koje im je Nikko stavio na put.

"Okreni se", reče Urban. Njegov je glas zvučao intimno u audiosustavu odijela.

Lot se okrenu. U tom smjeru, trup je bio blijedo siv, reflektirajući svjetlo koje su emitirale stanice. Iza trupa, zvijezde su se sjajile poput svjetlucavog pijeska posutoj po prostranstvu. Lot je postupno postajao svjestan tamne mrlje, zakrpe praznine u zvjezdanom krajoliku. Zurio je u nj sve dok je njegov um nije složio u dugačku, cilindričnu siluetu lovca.

"Tako mi Nepoznatog Boga", šaptao je.

Činilo se kao da svojom crnoćom gasi svjetlost zvijezda.

"Baš je fora, zar ne?" reče Urban. "Chenzemski brod tako blizu, a mi još živi."

Lot je mogao vidjeti kako silueta raste i širi se da bi prekrila još zvijezda. "Nisam mislio da će biti ovako stvarno."

"Istina", promrmlja Urban svoje slaganje. "To je prava riječ. On je stvaran!"

Lot se nije usuđivao vraćati u ranu. Ne još. Nije želio da stanice pokupe njegov predosjećaj. Vratio se stoga zajedno s Urbanom natrag na g-palubu. Sjeli su na travu ispred paviljona i pili pivo u tami brodske noći. Pivo je bilo lagano i pomalo slatkasto, natočeno u bijele keramičke boce oslikane slikama dugonogih ptica.

"Izgleda da se Deneb dobro drži", reče Lot nakon nekog vremena.

Izabrao je baš pravu temu. "Nestrpljiva je", reče Urban. "Ne može dočekati da rastavi lovca. Razbija teoriju o tehnologiji nultog polja gotovo bez prestanka."

"Sviđa ti se, zar ne?"

"Istina." Njegovi osjećaji bljeskali su preko Lotovih senzorskih suza. "Ona je luda i divlja, ali jako pametna..."

"I lijepa."

"I lijepa", složio se Urban. "Kad ovo bude gotovo, trebao bi je bolje upoznati. Jedva da si s njom i pričao."

"Upoznat ću je", obeća Lot, gledajući obojene ptice na svojoj keramičkoj boci kako uranjaju svoje kljunove u oslikane hranilice.

Urbanovo se raspoloženje promijenilo. Prostor oko njega odisao je tjeskobom. Gledao je niže na koi ribnjak, gdje je kreketala žaba.

"Znaš li zašto nisam ostavio vlastitu kopiju u Svili? Zato što se nisam želio jednog dana probuditi i shvatiti da sam zarobljen tamo. Razumiješ li? Čak i kad sam ovdje, na Granici ništavila, neke moje verzije bile bi tamo. Nisam želio biti ta verzija."

Lot popije još jedan gutljaj ledenog piva. "A jesi li siguran da želiš biti ova verzija?"

Urban se nasmije. Smijeh je bio kratak i glasan, i samo dijelom lažan. "Uspjet ćemo", reče. "U svakom slučaju, ako ne uspijemo, nećemo biti ovdje da se brinemo zbog toga."

Ispio je posljednje kapi svojega piva i ustao. Lot ga je pratio.

Urban reče: "Idem vidjeti što Deneb radi, a zatim ću se spremiti za sutra. Ne znam hoću li te opet vidjeti. Barem neko vrijeme", reče pruživši ruku.

Lot ga nespretno stisnu. "Budi oprezan."

"I ti, bijesni." Zagrliše se, a zatim Urban ode niz vrtni puteljak.

Lot je ostao stajati neko vrijeme. Sjeo je na trijem paviljona. Koi je zapljuskivao ribnjak na dnu travnatog brežuljka. Žaba je kreketala. Gušter je kvocao, dok se tamni lovac mirno približavao.

Je li to sve?

"Slušaj!" reče napokon, budeći pauka u svom uhu. "Gdje je Clemantine?"

Oklijevao je na kućnom pragu. Lagani povjetarac obznanio mu je njezinu prisutnost dok je stajao uvjeravajući samoga sebe da ona ima posla, ili da je ljuta na njega. Ili još gore, da će biti izdvojena. Ušao je u dnevnu sobu.

Oslikani zid bio je aktivan. Kišna koprena padala je po zelenim hridima na obali Heyertorija. Valovi su se razbijali o kopno. Njihov huk bio je jedva čujan. "Clemantine?"

Našao ju je na kauču. Činilo se da spava. Njene oči pomicale su se ispod spuštenih kapaka. Zatvorena u atrijskoj struji, pokušavala je pronaći vlastiti pristup za sutrašnji susret. Osjetio je navalu obožavanja. Bila je živa već dugo vremena. Preživjela je.

"Clemantine."

Ona otvori oči. Tijelo joj se napne. Njezino iznenađenje i strah počeše blijedjeti.

"Lote, zar nešto nije u redu?" Oči su se još nemirno kretale tako da je znao da je još u vezi.

"Sve je u redu", reče. "Ne traži problem u poljima podataka. Tamo ničeg nema."

Njeno se lice opusti na tren. Dolazila je k sebi. Sjeo je na kauč

dok je ona sjela na stolicu. Mogao je osjetiti njenu radoznalost i tračak nervoze. Mogao je vidjeti njezin pogled.

Riječi pomirenja izvirale su iz njegovog grla, no bile su stranog jezika koji nije poznavao. Sve što je uspio izreći bila je patetična izjava: "Ozbiljno me strah."

Smijeh joj je napravio malene bore na obrazima. "Sine, drago mi je da to čujem. Zabrinula bih se da nije."

Izgledala je umorno i pomalo snuždeno dok se oslanjala na rukohvat kauča. Njene duge noge saviše se u koljenima. Lotov pogled mjerio je njihove linije.

"Žao mi je", reče on. Bilo mu je očito dosta patetičnih izjava za danas. Pokuša ponovno: "Želio sam... tebe cijelu. Možda to nije bilo pošteno."

"U pravu si", reče ona. "Nije bilo." U pozadini se osjetio nagovještaj bijesa i još nešto što nije mogao točno odrediti. "Koji dio mene sad želiš?"

Bio je njegov red za smijeh. "Cijelu tebe."

"Hajde, Lot. Neću se promijeniti, i ti to znaš. Ne počinji sve ispočetka."

"Ne", on reče. "Želim te cijelu." Ustao se i obišao kauč. Sve ili ništa. "Što god to značilo. Ne mogu više diktirati tvoje užitke, znam to. Vjerojatno bih još uvijek mogao utjecati na njih."

Zurila je u njega. Tada joj smijeh navre na usne. "I to kažeš tako mirno?"

Nasmiješio se.

"Ne gledaj me tako", upozorila ga je, samo napola u šali. Uspravila se u sjedalici. Stopala su joj bila položena čvrsto na pod. Njen bijes nije nestao, no borio se s potencijalnom seksualnom plimom.

"Mogao bih ti opet udvarati", ponudi se Lot. "No, zapravo nama vremena za to. Možemo umrijeti svaki čas."

"Naravno da možemo. Možda ne sutra."

Njena se obala diže. Uhvatio je nagovještaj ugode. "Ovaj fatalizam bi bio nešto što si dobio od Jupitera?"

"Kako se možeš šaliti s tim?"

"Kako se mogu šaliti s tim?" Humor u njenoj auri bio je tanak poput vela. Barem to.

On frknu. "O. Mislim da razumijem."

"Da li? Bilo bi to prvi put."

* * *

"Sjećaš li se kako?" pitala ga je. Premjestili su se s kauča u privatnost njezine spavaće sobe.

Protresao je glavom. "Ne. Nikad prije nisam ovo radio."

"Zar je tako različito?"

"Istina." Prije, s povratnim utjecajem karizmate, bili su u stanju postići gotovo odmah stanje sinkroniziranosti. Ona bi osjećala ono što bi on htio da osjeća. Njeni bi osjećaji oblikovali njegovu želju. Sad se karizmata odbila o nju, samo da ode bez ikakvog učinka. Lot se ne bi osjećao bespomoćnijim ni bez obje ruke.

"Nemoj se toliko jako truditi", šaputala je Clemantine.

"Žao mi je."

"Nemoj da ti bude žao."

"Daj da ponovno pokušam."

Dopustio je da njeno raspoloženje teče preko njega. Uronio je u njegovu simfoničnu aromu, popuštajući osjećajima... I, na svoje iznenađenje, otkrio je da djeluje. Mogao je dotaći njezin um, ali na starinski način, milovanjima, poljupcem, riječju izgovorenom u pravom trenutku i baš pravim tonom glasa. Još uvijek je znao kako to izmjeriti. Vrijeme je prolazilo, zlatna maglica boje njezine kože.

On zatrepta. Odlutao je. Sad se našao suočen s njezinim opreznim pogledom. Vidio je svoj odraz u njenim tamnim očima. Ovo nije bio kult. Postojali su izvan kulta. A ipak, volio ju je. Nije mogao podnijeti pomisao da bi ona mogla umrijeti.

Njezine se vjeđe skupiše. "Zaboravi to."

"Što?"

"Što god baca tamnu sjenu na tvoje lice. U redu je ovako. Znaš da je."

Njegova karizmata punila je zrak. Ljubav i sumnja bili su jednako nevidljivi.

Njezin oštar pogled nije dopuštao melankoliju. "Što ja mislim?"

"Uplašena si kao i ja."

"Jesam li?" Ona kratko frknu. Tad slegnu ramenima i rasporedi težinu, gurajući ga na leđa dok se ona svijala u čučanj opkoračujući njegove usne. "Gledaš predaleko. Zapravo sam mislila kako je moj red da budem gornja."

On se nasmiješio. Uzeo je jednu njezinu dojku u ruku, milujući široku, tamnu bradavicu. Krivnja nagrne u njega. "Trebao bih se vratiti u stanice na trup."

Ona slegnu ramenima, lagano se njišući tako da su se njezine stidne dlake trljale o njegove noge. "Možeš to učiniti ako stvarno

želiš." Njene snažne ruke milovale su njegov uveli penis, mameći ga natrag u život. "Ako misliš da nisi učinio sve što možeš tamo?"

"Ne znam."

"Istina. Tko ikad zna?" Humor nestade s njenog lica, iako joj ruka ostade zaposlena. Nagnu se naprijed kako bi jezikom dodirnula vlažnu površinu njegovih senzorskih suza. On zatvori oči, pohranjujući u sebe njezin okus. "Ako nam je ovo zadnji put," šapnula je, "cijenimo ga."

Nije bilo na njemu da raspravlja o tome. Povukao ju je poda se, pokrivajući se pokrovom topline i mirisom na tren beskrajnim. Karizmata ljubavi i požude istjecala je iz njega. I straha. One su se očešale o nju bez učinka. Nije bilo važno. Njezina ljubav tekla je nazad prema njemu, i njezin strah također. Nezavisan i izrazito jak.

Smiješila mu se na uho. Bio je to blag zvuk, opijen i očaran, od kojeg mu se koža naježila. Njezin je dah puhnuo toplu plimu preko njegovih obraza dok je pitala: "Sad si spreman, zar ne?"

Činilo se tako. "Nešto bi se trebalo učiniti s njim", potvrdio je.

Njena ruka mu ga pomogne voditi. "Bože", uzdahnuo je.

"Iz povijesti najpopularnije religije."

On bi je obožavao zauvijek da može. Zavjetovao se sam sebi i optužio sam sebe za izgubljeno vrijeme. "Bio sam idiot."

"Istina. Znam to. No za te još ima nade. Imamo vremena da poradimo malo na tebi. Još uvijek imamo vremena."

POGLAVLJE 10

Urban se čudnovato osjećao u svojem prenatrpanom pripijenom odijelu. Džepovi za uzorke i opremu nadimali su mu se preko prsa, ruku i bedara. Deneb je bila prilagođena vakuumu i nije joj trebalo pripijeno odijelo. Kada mu se pridružila u njegovom središnjem stanu noseći samo maleni prsni paket, počeo je ozbiljno sumnjati.

Njene se vjeđe proširiše kad ga ugleda. Usne joj se raširiše u nezaustavljiv osmijeh. No, glas joj je ostao sumoran. "Imaš bube?"

"Istina." Osjećao je vrućinu u obrazima dok je prstom pokazivao na svoj pojas s nabojima. Oboružao se cijelom kolekcijom robotskih buba, razvijenih da istražuju i analiziraju lovčeva tkiva. Bilo je tisuću tih uređaja mikroskopske veličine po naboju. Vrijeme njihova povratka mjerilo se od pet minuta do tri sata, kada bi se, ako je to moguće, trebali vratiti u najbliži putni ruksak.

"Hajde onda", požurivala ga je Deneb s osmijehom koji je sijao iskre svjetlosti koje su se krijesile na njenom plavom licu. "Putni ruksaci su spremni." Okrenula se i zaronila k tunelu ispunjenom cijevima, ostavljajući Urbana iza sebe da je prati.

Clemantine ih je čekala u međuprostoru izvan stanova. Novoiskovani polazni paketi plutali su oko nje u laganom plesu na nultoj gravitaciji. Lice joj je bilo ozbiljno, izraz koji je tako često viđao odrastajući u Svili, kad su imigranti s Heyertorija govorili o Chrenzemima. Ona reče: "Odlučila sam poslati prvo prazan putni ruksak. Ako bude pucano na njega, znat ćeš da ne trebaš pokušavati sam.

Urban frknu sumnjajući da se radi o planu da ih spriječi u namjeri da odu, no Deneb potvrdno klimne glavom. "Aha. Dobra ideja."

Svaki ruksak sjajio se crnim odsjajem. S heksagonalnim "ljuskama" po svom lučnom tijelu, nalikovao je na oklop kakve kornjače. Sprijeda su putni ruksaci nalikovali plitkim kolijevkama. Svaki je imao kacigu koja se sjajila oko glave i uokvirivala je poput kakvog antiknog šešira.

Urban je dočekao putne pakete s dozom razumne podozrivosti i nepovjerenja prema antiknim predmetima izvučenih iz dubokih predjela biblioteke. Ovaj je izvukao on sam. Clemantine je provjerila plan, no ruksaci još nisu bili testirani.

Deneb je otklizala preko njegova ramena. Kišir joj se borao u uzbuđenim srebrnim valovima. "Spreman?"

"Istina." Urban krene u akciju. "Da bi pravilno počeo upotrebljavati putni ruksak, trebaš se leđima osloniti o kolijevku. Ovako." Odgurnuo se o zid leđima okrenut prema najbližem ruksaku u očajničkoj nadi da će stvar funkcionirati. Zadržao je dah kad su mu leđa dodirnula tamnu površinu kolijevke. Urone u nju. Gipka crna ljepljiva masa prelila se preko njegovih ramena, prsa i bokova, pečateći ga unakrsnim remenima. Još ljepljive mase omota njegove noge. Savršeno.

"Izgledaš kao da si napola istopljen", reče Deneb.

"Ne boli."

Ona se namršti. "Nisam ni mislila da će boljeti.

Tisuće mikromlaznica izbrazdale su cijelu površinu ruksaka. One su mogle biti aktivirane u odvojenim nizovima koje je kontrolirala ugrađena Tupa inteligencija, tako da se s ruksakom moglo manevrirati u željenom pravcu.

"Radi poput bilo kojeg drugog uređaja koji trasira tvoje vidno polje", reče Clemantine. "Ideš onamo kamo pogledaš."

Urban ga iskuša klizeći okolo u opreznim krugovima.

Dotle se Clemantine već uvukla u vlastiti putni ruksak. Uokvireno blještavim pokrovom, njeno se lice pojavilo poput bareljefa nasuprot pozadine boje katrana. Nalikovala je na napola formiranu leptiricu koja prerano izlazi iz svoje čahure. Oči su joj se sjajile, dok joj se kišir izvijao na vratu.

"Je li s tobom sve u redu?" Clemantine pita.

"Ne!" Izraz njenog lica pokazivao je grozu. Urban joj se primače sa svojim ruksakom.

"Uvlači moj kišir. Boli me, Urbane."

"Izlazi iz toga, Deneb."

"Ne."

"Možda bi mogli napraviti neke preinake..."

"I sam znaš da je prekasno za to", reče Clemantine.

Deneb klimnu. "Izađimo već jednom. Moj će kišir tada biti preko mog lica, izvan ovog crnog sranja."

"Ali Nikko još nije stigao."

"Baš me briga!"

"U redu", reče Urban brzo. "Naravno da nije važno. Srest ćemo ga vani." Pozvao je prijelazni mjehur. "Deneb, oprosti. Nisam se sjetio tvog kišira."

Prijelazni se mjehur otvori, i ona, uz pomoć mlaznica, krene k njemu.

Počeo ju je pratiti, a zatim se sjetio Clemantine. Izabrala je ostati na brodu. Vratio se. Našao ju je hladnu i zamišljenu, kao da je bila odvučena u neku drugu stvarnost. Ipak, nagnula se i poljubila ga u obraz. "Promatrat ću te, sinko, zato budi dobar!"

"Istina."

Njen pogled ni u jednom trenutku nije bio fokusiran na njega. "Požuri sad. Deneb te čeka."

Lot nije mogao vidjeti tamnog lovca. Ležao je ukopan u ranu, povezan sa zajedničkom sviješću filozofskih stanica. Beskrajna debata prolazila je kroz njega. Analizirao je svaku njenu nijansu. Ipak, nije mogao pronaći nagovještaja o prisutnosti tamnoga lovca.

Mogu li stanice ostati nesvjesne?

Koje osjete one uopće imaju? Naravno da su mogle okusiti prašinu, i da su je mogle proizvesti. Mogle su konverzirati u radioemisijama. No, koja bi im funkcija omogućavala da vide kroz vidni domet elektromagnetskog spektra?

Nijedna.

Bile su potpuno slijepe. Prije to nije znao.

Prije no što su došli na trup, Denebin kišir preklopio je njena usta, nos i uši. Njegove će vitice ući u njena usta i grlo stapajući se s tamošnjim bradavicama. Kisik stvoren unutar kišira sada se izmjenjivao s ugljičnim dioksidom iz njezine krvi. Nije disala. Urbana je to sablaznilo.

Prijelazni mjehur podigao ih je kroz trup, pa izbacio, izlažući ih vakuumu. Stajali su na rubu svjetlećeg staničnog polja. Denebin je nemir nestao i nije se nimalo komešala.

Urban je bio vrlo zabrinut zbog oštrog, nepravilnog ritma vlastita disanja. Osjećao se nezgrapno ispod putnog ruksaka do vrha natočenog gorivom. Noge su mu izgledale masivno. Ipak, lako su se savijale dopuštajući mu da čučne. Stopala su mu počivala u stremenima koji su virili iz trupa. Putni ruksak skupit će se u manje nezgrapni oblik kako gorivo bude korišteno, no u ovom trenutku osjećao se poput nekog prevelikog VR androidnog pješadinca.

Deneb je stajala, visoka, pored njega, zureći u crnu sjenu koja je proždirala zvijezde, a pripadala je lovcu. Bio je na udaljenosti nešto manjoj od dva kilometra.

*Tamo. Njezin je glas nadraživao njegovslušni živac, iako se još

nije kretala. Iza kišira, njena se usta nisu grčila. Govorila mu je - atrij atriju. * Vidiš li tamo? Počinje se buditi.

Urban se okrenuo od nje kako bi promatrao lovčevu siluetu. Uistinu, točke bijele svjetlosti sada su se sjajile usred tame. Širile su se u čipkastom uzorku, tekući preko lovčeva trupa poput granajućih rijeka, oslikavajući cilindričnu gromadu, no omjer se činio pogrešnim. Po prvi puta, Urban je shvatio kolika je stvarna veličina lovca. Granica ništavila bila je otprilike četvrt njegove veličine. Urban uhvati sama sebe kako teško diše. Nešto se ugnijezdilo u njegovu grlu, i morao je snažno uvlačiti zrak da bi mogao disati.

Kako su stanice budile svoje susjede, svjetla su se nastavljala širiti niže ispod lovčevog širokog trbuha. Na luku se razvila neočekivana tekstura. Ispod bijelog sjaja stanica, longitudinalni ovoji omatali su lovčev prednji kraj poput oblih navoja naborane zavjese. Je li to bio dio pogonskog sustava?

Urban naglo ustade iz čučnja. *Gdje je, do vraga, Nikko? Glas mu je bio promukao i hrapav. *Trebali bismo krenuti. Trebali bismo sad prijeći.

Nikko je odmah odgovorio. *U čemu je problem, Urbane? Ne postaješ nervozan, zar ne?

Deneb baci pogled preko njegova ramena. Urban se okrene kako bi vidio Nikkovo odvajanje od trupa. Izgledalo je kao da ga je nešto istisnulo, izmodeliralo iz podatnog tkiva, i ponovno utjelovilo ovdje na rubu egzistencije. Urban se od ovoga naježio i namrgodio.

*Kasniš, reče, trudeći se da mu glas ovaj put zvuči odmjereno. *Gdje ti je putni ruksak? Trebali bismo prijeći. Ne znamo koliko još vremena imamo.

Nikko se nasmiješi momentalno ga prozrevši. *Usr'o si se od straha, zar ne?

Urban skupi šaku u pesnicu. * Dolaziš li?

*Ne bih to nizašto propustio.

Nikkov putni ruksak skupi se učas iza njega. Sigurno je gledao Deneb dok je namještala svoj. Nije želio ponoviti njenu grešku. Sad kad je bio vani, kišir mu se nalazio na sigurnom, preko njegova lica, siguran od dohvata tekućeg tkiva putnog ruksaka.

*Bojim se, reče Deneb. Koraknu prema Nikku. Stremeni njezina ruksaka ostaviše blijede, iskrivljene tragove po trupu, na mjestu gdje su se molekularne strukture koje su je osiguravale da stoji na brodu brzo stvorile i brzo slomile. Njezini dugi nožni prsti izvijali su se mimo stremena, kako bi dohvatili blijedu teksturu trupa. *Jako

se bojim. A ipak, nikad u životu nisam ništa ljepše vidjela.

*Čak ni kordon? upita Nikko.

*Čak ni kordon. On je ljudska tvorevina i možda prevelik da bi ga uspoređivali. No, ovo je strana tvorevina. Stvar sasvim drukčija od nas. a ipak na dohvatu ruke. A ako budemo imali sreće, možda ćemo je i razumjeti, i učiniti je dijelom nas samih...

*Nikad se nećeš naučiti oprezu, reče Nikko optužujućim glasom.

Njegovo je lice bilo kao maska, dok je Denebino bilo krcato izrazima, čak i iza vela njenog kišira. Ljutnja je upravo upisivala bore oko njenih očiju. *Možda nisam dovoljno dugo živjela da naučim.

Nikko slegnu ramenima istovremeno krećući korak unatrag prema putnom ruksaku. Njegovo tamno tkivo slijevalo se po njemu. Izgledao je zlokobno u svojoj neprirodnoj veličini. *Čak i kad si bila godinama starija nego što si sada, nisi poznavala oprez.

Ona se skutri. Strah se pokazivao u metalnoj napetosti njezina glasa. *Što sam učinila?

*Nema veze, reče joj Urban. *To nisi bila ti. Promatrao je lovca. *Hajde, prijeđimo! Učinimo to! Tada uoči tamnu sjenu kako se odvaja od sjajnog trupa Granice ništavila.

*Hej, što je to?

*Clemantinin bespilotni ruksak, reče Nikko.

Letjelica nalik na kornjaču krijesila se na reflektiranom svjetlu. Urban je promatrao njezino napredovanje, očekujući da je uništi bljesak laserskog svjetla, ili iznenadna eksplozija projektila, no prazni ruksak je veselo nastavio preko prostora među dvama brodovima. Tamna mrlja ocrtavala se na lovčevoj bijeloj koži.

Urban pogleda Deneb. *Sad je red na nas.

Klimnula je iza vela svog kišira.

Urban je osjećao kako mu srce udara u brzim eksplozijama. Tiho je naložio svome atriju da mu da dozu BezStraha.

U zatvorenom tkivu atrijskih farmaceutskih ovojnica otvori se malena vrećica. Mirnoća ga preplavi. Priđe bliže Deneb i dotaknu joj ruku. Rukavica je prenosila osjećaj njezinih glatkih ljuski, neranjivih na vakuum. Reče joj: *Nemoj nikad brinuti o onome što se prije dogodilo. Nikko te je izgubio u tom drugom životu. Ništa mu ne duguješ. Tada reče TI koja je kontrolirala njegov putni ruksak: "Lansiraj!"

"Putanja?" upita ga strojni glas.

"Cilj: vidi ga!"

"Cilj na jedno cijelo šest sedam kilometara i približava se. " TI potvrdi. "Lansiram za dvije, jedna, dvije."

Kašasti jastuci obložiše ga kad je njegov putni paket krenuo. Progunđa na neugodno ubrzanje. Vid mu se zamagli. Tada se počeo spuštati, ne, padati. Padati prema bijeloj ravni lovca. Čekao je da se na njegovoj površini s treptajem otvore tamne leće, a zatim ispale zaslijepljujuće lasere. *Čekajte, rekao je Deneb i Nikku. *Čekajte, barem dok ne dođem na pola puta.

Pogled je fiksirao na lovca, no u atriju je držao sliku Deneb i Nikka, koju su prenosili senzori putnog ruksaka.

*Sad je svejedno, reče Deneb prgavo. Lansira se. Nikko ju je pratio.

Clemantine je progovorila u njegov atrij: *Nemoj izgubiti glavu. Urbane. Voljela bih da se vratiš živ.

* Vratit ćemo se.

*Istina. Bit ću tiha odsad. Budi dobar.

*I ti.

Clemantine se brinula da bi radio mogao uznemiriti lovca. Neće im se obratiti, osim u hitnom slučaju.

Urban se nasmiješi. Nema ovdje nikakve hitnosti. Samo idemo provjeriti ovu stranu mašinu za ubijanje.

Ponovno se pitao koliko će se lovac još približiti Granici ništavila. Razdaljina se smanjivala oko pola metra u sekundi... što im je ostavljalo sat i pol prije kolizije. Urban nije mogao vjerovati da će doći do kolizije. Što će se dogoditi ako je izbjegnu? To bi želio vidjeti.

Kamere na trupu Granice ništavila pratile su napredovanje skupine za slijetanje dok su prelazili prostor između dva broda. U svojoj postaji u središnjoj komori, Clemantine je promatrala sliku u realnom vremenu. Dodatne su informacije stizale s putnih ruksaka, uključujući i onog bez posade, koji je nastavio letjeti do druge strane broda. Clemantine ga je ostavila da lebdi tamo - otprilike pola klika iza chenzemskog broda.

Imala je još dva prazna ruksaka smještena u prijelaznom mjehuru odmah ispod brodskog trupa. Svaki od njih nosio je težak teret. Pozvala ih je na površinu.

"Položi ih što bliže pramcu", reče Nikko.

Nije ga mogla vidjeti, no njegov duh bio je tu, gledajući vlastitu tjelesnu kopiju kako klizi prema chenzemskom lovcu.

Clemantine naloži lansiranje praznim ruksacima. "Vjerojatno ću jednoga moći položiti vrlo blizu pramca. No djeca planiraju njuškati okolo. Mislim da mi neće uspjeti skriti oba. Drugi će morati ići na krmu."

"Nisu oni djeca", reče Nikko.

"Vraga nisu. Urban ima jedva trideset..."

"To je dovoljno."

"... a Deneb je upola mlađa od njega."

"Ona je odrasla sa svojim duhovima. Živjela je znatno duže od svojih linearnih godina." Bespilotni ruksaci letjeli su u indirektnom kursu, tako da se njihova silueta nije mogla opaziti ako bi se netko od izaslanika osvrnuo.

Clemantine se poigravala sa slikom ozvučenih beba.

U Svili, i Heyertoriju prije toga, djeci se nisu davali atriji. Živjeli su samo jednu egzistenciju, i odrastali sporo. Činilo se da je tako ispravno. Činilo se da se tako poštuje razvoj njihovih persona, i da je to bio jedini način da ih se utemelji u stvarnome svijetu. Dopustiti dječici da se igraju s duhovima... činilo joj se perverznim.

"Kad si dobio svoj atrij?" upita ga Clemantine. Nije micala pogled s oslikanog zida.

"Rođen sam s njim."

" Tako mi Nepoznatog Boga!"

Nikko se nasmije. "Bez sumnje bi nas na Heyertoriju tretirali kao radikale zrele za terapiju. Što ti kažeš na to, Clemantine? Jesmo li bili u krivu? Ili smo se možda samo manje bojali?"

"Nije Heyertori pao pod kultni virus, Nikko. Jeste li znali što činite?" Čim je ovo izgovorila, poželjela je da nije, no bilo je prekasno za povlačenje.

Nikkov glas otvrdnu. "Mi nismo stvorili kultni virus."

"Znam. Došao je nepozvan."

"Ma kakvu god pogrešku načinili, znali smo što se ubraja. 'Fašist' je nešto najgore što jedno dijete može nadjenuti drugome."

"Ja čak ni ne znam što to znači." Pod-um joj donese objašnjenje: netko tko koristi silu da bi vladao drugim. Ta je riječ evoluirala i bila generalizirana iz političkog značenja.

"Kultni virus je sve izmijenio", Nikko nastavi. "Oduzeo je mogućnost izbora svakome koga je zarazio, no nismo mu svi podlegli. Vrste su se do tada već dosta razlikovale. Razumiješ? Čak i bez posebnog plana, napravili smo vlastitu obranu."

Je li on stvarno vjerovao u to? "Nikko, kultni se virus također

može mijenjati."

"Tako je, no neće nas ponovno pobijediti. Osim ako je namjerno redizajniran."

Urban je bio stigao na pola puta. Clemantine ga je promatrala na video zapisu kojeg je snimao prvi bespilotni ruksak. Tada joj je pogled skliznuo na lovca, i srce joj poskoči.

"Nikko, što je, do vraga, ono?"

Urban je padao prema lovčevom svjetlećem trupu. Bio je već potpuno osvijetljen blještavilom staklaste bjeline. Oči su mu bile. Kad je ponovno progledao, tamne su točke pupale medu stanicama - crne mrlje koje su se širile u koncentričnim krugovima.

*Deneb!

*Vidim.

Ona je zvučala mnogo mirnije no što se on osjećao. Očekivao je bljesak lasera, no on nije stigao. Umjesto da nestaju u lećama, crni su krugovi poprimili novo dimenziju. Izdizali su se iz lovčeve bijele površine oblikovani u konične šiljke.

* Ljubav i priroda, Nikko je uzdahnuo. *Ovo ne može biti stvarno.

Šiljci su rasli, dok su se u bazi nastavljali širiti.

Koliko visoko?

Bez uporišnih točaka, bilo je teško ocijeniti veličinu. Više od njegove visine? Sigurno da. Bar dva do tri puta više.

Radije računaj četiri puta. Činilo se da se lovčeva površina udaljava kako se Urban približavao. Šiljci postadoše ogromni.

Deset puta. Urban je mislio. Stajali su jedan pored drugoga na udaljenosti ne većoj od dvostruke njihove visine.

Pri dnu šiljaka, gdje su se stanice još sjajile, naglo se pojavi svjetleća magla. Magla se širila impresivnom brzinom, kao da ju je rastjerivao nevjerojatan vjetar. Brisala je prema njima. Urban viknu, saginjući glavu i napola se okrećući, pokušavajući dobiti neki zaklon iza putnog ruksaka. "Izbjegni!" vikao je TI. Prekasno.

Magla ga je prekrila. Plesala je u malenim iskrama po viziru njegove kacige. *Deneb! vikao je. *Skloni se s puta ove magle!

Tada je prošlo. Dotakao je svoj vizir, napola očekujući da će se prozirni okvir raspasti pod dodirom njegovih prstiju u rukavicama. Zamišljao je mikroskopski rat kako bjesni na površini njegova pripijenog odijela, dok chenzemski Tvorci pobjeđuju njegovu vlastitu nanotehnološku obranu. U svakom trenutku njegovo će se pripijeno odijelo početi raspadati dok ga chenzemski Tvorci budu

komadali, molekulu po molekulu. Njegov će se putni ruksak pretvoriti u prašinu.

BezStraha su radile.

Njegova oprema se držala.

Pogledao je iza sebe. Deneb je upravo izranjala iz magle.

Nije bilo upozorenja. Lot je pratio uobičajeni trk opskurnih muza dok su izranjale i ulazile u svijest staničnog polja. A tada, poput eksplozije, kaotični udari uzbuđenja krenuše odjednom iz deset tisuća staničnih grozdova. Sinkronizirani valovi se urušiše, a prevlada kakofonija dok je slika nadolazećeg lovca kolala među stanicama.

<Drugi> Osvjetljenje sad. Lot ga nije mogao vidjeti, no njegov sjaj došao mu je u kemijskom uzorku koji je sadržavao opis zadivljujućeg bijelog sjaja, i strani okus, i osjećaj prijetnje, i kritiku, jer stanice Granice ništavila, bile su slijepe, i samim time defektne. Hoće li biti izabrane?

Lot je osjećao probadanje vrlo ljudskog straha. Nije bilo vrijeme za to, sam je sebe opominjao. Nemoj prevoditi! Budi Chenzem! Zlobni, prgavi, prkosni ubojice.

Dopustio je da ga osjećaji preplave, ostavljajući strah da plovi poput razlažućeg ulja na površini praznog i neprobojnog mora.

"Držati se zajedno", mrmljao je Urban. Još nije vjerovao. Putni ruksaci su usporavali, tako da je lagano plutao prema jednom od crnih šiljaka.

Površina šiljka bila je glatka i vrlo tamna. Urban je mogao vidjeti kako se bijelo svjetlo stanica trupa reflektira u visokim paraboličnim lukovima. Bljeđe linije bijeloga blistale su iz vrhova šiljaka: bila je to slika Granice ništavila, sužena i premazana i replicirana nebrojeno puta. Urban je vidio da su vrhovi zaobljeni. Možda veličine njegove šake? Još uvijek su bili predaleko da točno odredi.

Govorio je TI u putnom ruksaku, jedinica je ispalila mlaz, gurajući ga bliže vrhu. Želio je izbliza pogledati tu stvar.

Nikkov glas govorio mu je oštro u atriju. *Urbane, previše si se odmakao.

*U redu je.

"Bliže!" požurivao je TI. Upozorila ga je. Premostio je njeno upozorenje, i putni ruksak ponovno je ispalio mlaz, šaljući ga u pravcu vrha u laganom nagibu.

Ponio je sa sobom štap načinjen u analitičkoj tvornici. Izvukao

ga je iz desne podlaktice. Nije ga uključio. Nije mu se dalo započinjati nanorat u ovako ranoj fazi ekspedicije. Želio ga je iskoristiti samo da ispita površinu šiljka.

Još jedan val BezStraha nahrupi u njegov krvotok dok se približavao na dohvat ruke zaobljenom vrhu šiljka. Oprezno je držao štap. Zatim ga je oprezno položio na vrh šiljka.

Na sam dodir, vrh propade. Udubio se poput kakvog platna, i počeo se mreškati oko štapa i oko njegove rukavice. Sve to za pola sekunde.

Urban viknu u naletu iznenađenja. Ispustio je štap i povukao ruku. Stvar se zaplela o njegovu rukavicu. Istezala i izdužila, i stanjila do određene mjere, poput gume, pa se prestala izduživati. Štapa je nestalo iz vida. "Skini to!" vikao je TI. "Cilj: vidi ga. Nemoj se lijepiti uza nj, ti tupane."

Odijelu je trebalo očajno dugo vremena da procijeni situaciju. "Vratiti na slobodni pad?"

"Da, k vragu!" Njegova ruka bila je vučena kako mu se tijelo nastavljalo spuštati.

"Zapreke uklonjene!" odijelo ga je uvjeravalo.

Osjetio je kako se stvar guli s njegove rukavice. Osjetio je, kao popuštanje čvrstog stiska ruke u pozdravu. Izvio je vrat i promatrao to. Stvar se omotala oko njegove ruke. Odijelo se nije ljepilo za nj, no ipak se držalo za njega. "Pusti sve!" vrištao je odijelu.

Mogao je osjetiti kako mu spuštanje njegova tijela opterećuje ruku. Osjetio je i kako Obrambeni Tvorci kolaju kroz njegovo odijelo kao kroz krvotok prema mjestu spajanja.

Toliko o tome da neće upotrebljavati svoje Tvorce.

Uspije izvući ruku. Osjetio je kako klizi, ili kako se spušta. (Njegovo tijelo nije se ni prestalo spuštati.) Ispusti uzdah olakšanja, no nije bio siguran je li ga odijelo oslobodilo, ili ga je stvar jednostavno pustila.

Pogleda gore i vidje Deneb odmah iznad sebe. Bila je dovoljno blizu tako da je mogao pročitati strah u njenim očima. Nasmiješio joj se. Mogla je vidjeti njegov smiješak iza njegove kapuljače, no oči mu nije vidjela ispod uskog luka njegova vizira. Ostatak je vjerojatno pretpostavila iz priloženog. Nakratko se doimala ljutitom, no onda je pokazala olakšanje, a zatim joj se u očima javi smiješak.

BezStraha, on zaključi, su fantastična stvar.

Lotova se svijest širila oko njega u kružnim valovima. Nije

imao posebnu lokaciju. Nalazio se posvud odjednom u oceanu frenetične debate, funkcionirajući poput višestrukog linka u višestrukim putanjama valova koji su istjecali iz snažnog hrpta,

Bori se./*Prijeti./***Ubij**!

- i to samo zato da bi bili otkazani kroz suprotne putanje.

(Drugi kompatibilni.) / < **uzbuđenje** > / **Pomiri**.

Kroza sve to tekao je okus Vrela, začinjavajući svako nagnuće s uznemirujućim osjećajem novine - i fleksibilne čvrstine. Stanice bi mogle otrovati lovca ukoliko izaberu; mogle bi napraviti pokolj u njegovom polju stanica. Neke su ovo željele.

(Potisni ovo.)

Sporazum: Potisni ovo. Identificiraj kolektiv/mene.

(Mi smo Chenzemi.)

Negiraj ovo: Mi smo novina. Mi smo nekompletni.

(Potisni ovo: Mi smo Chenzemi.)

Ponad svega, stanice moraju same sebe prihvatiti pravim chenzemskima. Samo naoružane tom sigurnošću, moći će prkositi lovčevoj oholosti. Lot nije zaboravio taj prvi zahtjev za samoubojstvom ili pokornosti. Zato je stao pritiskati identitetske kodove. Udarati ih. Bacati ih. Brzo ih izbacivati.

(Mi smo Chenzemi.)

< **Identificiraj: Mi smo Chenzemi** >

Kolektiv/ja smo Chenzemi.

Okus Vrela suprotstavio se tome. Bio je svagdje, u svakoj valnoj putanji - snažan utjecaj koji je zahtijevao konsenzus u polju. Agresivne stanice pripremale su otrovnu prašinu samo da je odbace. Pripremale je i odbacivale, kao da je ovaj novi instinkt prigušivao prirođenu chenzemsku agresiju - i njegovao chenzemsku sumnju:

Identificiraj: Mi smo novina. Mi smo nepotpuni.

(Mi smo jači.)

Dovoljno jaki da ne ubijaju. Neka polje to prihvati. Dovoljno jaki da od lovca istrgnu nagodbu, i zaraze ga mudrošću Vrela. Suradnja je bolja od sukoba.

(Mi smo jači.)

Identificiraj.

(Naša snaga je chenzemska.)

Lažni Chenzemi.

(Poništi to.)

Valne putanje se razdvojiše, a zatim još jednom razdvojiše.

⋀

Kolektiv/ja nisam
potpun.
<preokret> Kolektiv/ja smo
manjkavi.
(Poništi preokret.
Kolektiv/ja smo Chenzem.)
<pojačaj preokret> Lažni
Chenzem.
<sporazum> Kolektiv/ja
nepotpuni. Onaj drugi je
potpun.
(Drugi je slab.
Kolektiv/ja smo jaki.)
<sporazum> Drugi je
slab. Kolektiv/ja smo nepotpuni.
<preokret> Onaj drugi je slab. Kolektiv/ja
smo nepotpuni.
(Sinteza: Naša
snaga, njena
potpunost.)
<sporazum> Sinteza. Naša snaga
je chenzemska.
<preokret> Lažni Chenzem.
(Poništi preokret.
Kolektiv/ja smo jači
Chenzem.)
<sporazum> Mi smo jači Chenzem.
∧
<uzbuđenje> Idi:
Zamjena sebe/drugoga.
(Ponuda: Integracija.)
Poništi ponudu. Ubij je.
(Poništi to. Sastavi paket:
Cijeli od
kolektiva/mene.)
<uzbuđenje> Idi:
Priprema paketa.
Ne idi. Ubij to.
(Poništi to:
Kolektiv/ja

smo ja
i
Chenzem.)
<sporazum> Idi: Otvori receptore.
(Otvori receptore. Zamjena sebe/drugoga.)
<uzbuđenje> Idi:
Zamjena.
Oprez.
Kolektiv/ja smo
Chenzem.
<sporazum> Idi:
Kolektiv/ja smo
jači Chenzem.

<SPORAZUM>

POGLAVLJE 11

"Ne slijeći!" mrmljao je Urban dok ga je putni ruksak dovodio bliže lovčevom bijelom trupu. Crni šiljci izdizali su se ponad njegove glave. Ukoliko se lovčeve stanice ponašaju poput onih Granice ništavila, pokušat će se prilijepiti za bilo što što ih dotakne. Unatoč svom kratkom okršaju sa šiljkom, Urban nije bio u potpunosti uvjeren da će njegovi obrambeni tvorci pobijediti u ovakvoj vrsti sukoba. Najbolje je zaobilaziti stanice, bar za sad.

Zaustavi se na šest metara. TI putnog ruksaka ispaljivala je mirne mlazove iz nekoliko nizova mikromlaznica. Urbanov silazak uspori. Mikromlaznice su nastavile s radom, sinkronizirajući njegovu putanju s lovčevom, tako da je lebdio dva i pol metra iznad njegova svjetlucajućeg polja stanica s trupa, dok je lovac svejednako nastavljao napredovati prema Granici ništavila.

Urban je proučavao brodsku površinu, sada toliko blizu njega. Lovčevo stanično polje izgledalo je u potpunosti kao ono Granice ništavila... izuzev šiljaka. U svojem atriju skenirao je sliku Granice ništavila, i bio zaprepašten koliko se blizu nalazila. Zar se razmak između dva broda već toliko smanjio?

Nikko se spusti pored njega. Njegov pogled, uvijek izvan fokusa, prošao je pored Urbana kao da uopće ne postoji.

*Razgledavaš turističke ljepote? upita Nikko. *Ili planiraš ispustiti bube? Tada se odrazi, vinuvši se prema luku.

Urban se naježi. Ugleda Deneb kako prolazi ponad njega, prateći Nikka. Brzo izvadi prvi naboj iz svojega pojasa. Nije imalo smisla ispuštati ga na stanice, samo bi se rastopio. Umjesto toga, bacio ga je u luku prema najbližem šiljku. Udari jako o nj, ali ne odskoči, već prodre kroz tkivo šiljka i nestade u njemu.

Ponovno je pogledom potražio Nikka, i pronašao ga nekih tri šiljka dalje kako se brzo kreće i kako samo što nije zašao za jedan od monolita. Držeći pogled mirno na Nikku, Urban reče svom putnom ruksaku: "Cilj: vidi ga! Označi i kreni za njim!"

Putni ruksak ispali mlaz, noseći ga vijugavom putanjom među šiljcima. Na svaku promjenu kursa, čuo je škripu i šumove unutar svoje kapuljače. TI je radila najbolje što je mogla da uščuva gorivo, pa su korekcije kursa bile minimalne. Primijeti da prolazi vrlo blizu šiljcima, u razmacima od samo desetak centimetara. Učinilo mu se

na tren da vidi ljeskanje magle oko njega, no dok je trepnuo, nije je više bilo.

Nekoliko sekundi kasnije vidio je ponovno. Pramen magle se pojavila ponovno iz platforme podno njegovih nogu. Reagirao je brzo, bacajući još jedan naboj sa svojeg pojasa. Slomio je naboj baš kad ga je magla okružila, a zatim ga u luku bacio prema pramenu magle, nadajući se da je pogodio njegov smjer i brzinu.

Nije čekao da vidi je li manevar uspio. Ispred njega Nikko i Deneb su usporili. Plutali su kraj jednog od longitudinalnih bregova koji su bili vidljivi s Granice ništavila. Poput ostatka brodskog trupa, zaobljeni hrbat niskog brijega, bio je prekriven membranom filozofskih stanica. Brijeg se doimao poput pokrova za neku vrstu sistema ispuha. Urban se žurio da ih stigne.

Kako se približavao, vidio je Nikka kako vadi naboj s bubama iz prsnog džepa svoga odijela. Nikko je ostavio naboj neko vrijeme lebdjeti, a zatim ga dlanom gurnuo prema tamnoj - membrani? - crnom krugu smještenom na kraju niskog brijega. Naboj nestade u tamnom prostoru.

* Koliko duboko ulazi? upita Urban.

Deneb reče: *Ne znamo.

*Daj da pogledam.

Urban naredi svojem putnom ruksaku da ga preokrene oko osi. Svjetleća platforma pod njegovim nogama postade strop. Približio se otvoru, odgurujući se od Nikka.

*Lakše malo! Nikko ga upozori, povlačeći se iz dometa mlaznica sa strane ruksaka, čiji je rad Urban osjećao kao lagano trljanje o ruku.

Urban je sad imao čist pogled. Virio je unutra. Nije vidio ništa osim tame. Nije mogao reći radi li se o tamnoj površini, ili rupi. No da je bila samo tamna površina, zapriječila bi prolazak naboja.

Uzeo je lampu iz bočnog džepa i upalio je. Njena zraka pade na ravnu drhturavu površinu, kao da je potok pun krhotina tekao između dvije staklene ploče. Otvoreni naboj se zalijepio za nj.

Urban ustukne kad osjeti dodir na ramenu. Pripijeno odijelo savršeno je prenosilo osjete tvrd, hladan pritisak Nikkovih savitljivih nožnih prstiju. Urban odvrati glavu od sjaja. Nikko je plovio pred njim, iznad ispušnog otvora koji je bio okrenut k Urbanu. Svojim nožnim prstima dotače plamenik pričvršćen za Urbanovu nadlakticu. *Želiš li ti imati čast? Ili da ja...?

*Ja ću, zareža Urban. Istrgne plamenik iz ležišta.

Clemantinin glas uleti u njegov senzorij. * Urbane, nemoj koristiti plamenik! Razmisli malo o onome što bi se moglo dogoditi!

Urban je oklijevao, smeten ovim zahtjevom. *Čuj, nemam pojma što bi se moglo dogoditi.

*Moglo bi se svašta dogoditi, reče Clemantine. *Mogao bi otvoriti spremište s otrovom.

*Malo vjerojatno, reče Nikko. *Da su ovdje napadački Tvorci, bili bi uskladišteni u obliku neškodljive komponente.

*A što ako se komponente izmiješaju?

Nikko reče: *Ostavit ćemo traga na brodu.

*Moramo pokušati, doda Deneb.

Urban pogleda dolje mimo svojih čizama da vidi Granicu ništavila koja je u praznom prostoru nalikovala na izgubljeni kristal bijeloga leda. * Clemantine, znaš da nam je ovo šansa. Pozove još jednu pošiljku BezStraha. Tad zapali plamenik. Tanka izmaglica prašine bljuvala je iz njega da ocrta put plave zrake. Podiže ga i napravi rez po membrani.

Prašina je prštila, a zatim se pojaviše kapi tekućine. Nešto od njih pogodilo je njegov vizir. Nije trepnuo. BezStraha su dobro obavljale svoj posao.

*Odlazi odatle, Urbane, požurivala ga je Clemantine. *Odmakni se dok se ne raščisti.

*Mislim da je prekasno za to. Urban protrese glavom stresajući sa sebe prašinu i kristaliće leda. Kad je raščistio krhotine, vidio je rez preko središta membrane. Grubi rubovi pukotine savijali su se i cijedili poput ledenica.

Clemantine reče: *Urbane, ako već planiraš to učiniti, obavi posao pošteno. Prosijeci preko cijelog opsega!

Urban se namršti: *Clem? Mislio sam da nećeš upotrebljavati radio. Nasmiješi se u sebi. Mrzila je da ju zove Clem.

Naravno, i sam je planirao učiniti ono što je ona predložila. Ponovno je usmjerio plamenik, poigravajući se njime uzduž i poprijeko membrane, kako bi je cijelu izrezao. Para je izbijala iz nekoliko mjesta, kristalizirajući se u pahuljice prljavog snijega.

Nikko mu se opet približi... sada kad se činilo da je neposredna opasnost prošla? *Što je ostalo? upita.

Urban se osloni na otvor kako bi pogledao. Bio je impresioniran vlastitom mirnoćom, iako je do nje došao na umjetan način. *'K vragu, još je blokirano!"

Cilindar načinjen od bijelog tkiva popunjavao je prostor iza

membrane. Urban ga dotače. Prelazio je prstima u rukavicama od šava, pa do centra cilindra. Rukavica je reproducirala teksturu koju je mogao osjetiti pod prstima. Glatka i ravna, i... pomalo podatna? Poput vodom napunjenog jastučića. Pritisnu šav prstima, i na njegovo iznenađenje, on se razdvoji, i to taman dovoljno da je mogao gurnuti ruku kroz raspor.

*Ljubav i priroda, šaputao je Nikko.

*U redu je. Pogledaj! Ponovno gurne ruku unutra. *Ovo je slomljena cijev. Nema praznog prostora, no postoji prolaz.

Nikko hrabro dotače površinu dok je Urban vadio naboj s bubama sa svojeg pojasa. Držeći ga, zavuče još jednom ruku u otvor. Mogao je osjetiti mekanu hrapavu podstavu unutrašnjih stijenki. Migoljila se pod njegovim dodirom. Slomio je naboj.

*Daj da pogledam, reče Deneb, no nijedan od njih dvojice se nije pomakao da je propusti. * Urbane?

Dokle je vodila slomljena cijev?

Bilo je dva načina da to sazna. Mogao je čekati da se robotske bube vrate (ako se vrate). Ili je mogao sam otići. Cijev je bila dovoljno široka.

Ponovno je izvadio ruku, a zatim pomno pregledao mjesto. Nikko ga je promatrao. Zaštitne leće iskrivljavale su izgled njegovih očiju. *O čemu razmišljaš?

*Ovo je naš ulaz.

*A mene zoveš ludim.

*Ideš?

Ako riječ uopće može zvučati izgriženo i pretučeno, ova je tako zvučala: *ldem.

*ldem i ja, reče Deneb.

Urban pogleda Nikka. *Ne možeš, odvrati Deneb. Izvadi namotaj žice iz uskog džepa. *Gledaj ovamo. Držeći žicu, pokazao je rukom k spaljenom okviru. *Membrana ponovno izrasta. Moraš ostati ovdje s plamenikom, i čistiti je.

Deneb nije odmah odgovorila. Tada reče pomirljivim glasom: *Nikko može ostati.

*Ja ne ostajem, reče Nikko. Crni remeni njegovog putnog ruksaka gulili su se s njegove ljuskama prekrivene kože, dok se razdvajao od uređaja.

Deneb je zurila u njega. *Nije fer! Zašto ti moraš ići?

Nikko nije odgovorio. Urbanu se učini da je najbolje također šutjeti, i brzo djelovati. Utaknuo je jedan kraj žice u utikač na svom

putnom ruksaku, a drugi kraj u utikač na svom odijelu.

Deneb je nastavila prosvjedovati. * Urbane, ja znam više od vas obojice o sistemima nulte točke.

*Za to spremam ovu žicu, reče Urban. * Vidjet ćeš sve što mi vidimo. Dobacio joj je plamenik, namjerno ga usmjeravajući preko njezina ramena. Morala se pomaknuti da bi ga uhvatila. * Urbane, seronjo. Planirao si da ovako ispadne, zar ne?

"Slušaj", reče Urban svom putnom ruksaku. "Razdvoji."

TI se protivila, no Urban zaobiđe njena upozorenja. "Razdvoji!" Ovaj put, remeni se otkopčaše. Ponovno je bio svjestan žestokog lupanja svoga srca. * Clemantine?

*Reci.

*Pozovi ruksake, ako možeš. Odazvat će se na tvoj glas.

*Proklet bio, Urbane. Sam. ih pozovi. Zvučala je ljutito poput Deneb.

Ponovno je razmijenio pogled s Nikkom. Tad obje ruke zavuče u otvor, ukapajući prste duboko u meku masu, no glavu je sagnuo i počeo cimati. Zidovi se razmaknuše, i on se uvuče unutra. Osjećao se poput govna koje se krivim putem kreće kroz guzicu.

Kad se jednom cijeli našao unutra, stijenke cijevi čvrsto ga pritisnuše, no mogao je disati. Mogao se kretati kroz cijev. Posegnu naprijed, čvrsto se uhvati i povuče. Osjetio je kako mu noge klize u prolaz.

* Urbane? Bio je to Denebin glas.

*U redu sam, reče joj. Ništa nije vidio, iako je mogao vidjeti i infracrveni raspon. Stijenke tunela pritiskale su njegov vizir, i nije mogao fokusirati. Ponovno se uhvati rukama ispred sebe i povuče.

*U redu, reče Nikko. *Idem za tobom.

Napredovali su. Možda je odmotano stotinu metara žice, kad Urban osjeti gravitacijsko stupnjevanje, isprva slabo, no jačalo je kako je napredovao.

*Jel' osjećaš? Nikko ga upita. *To je pogon nulte točke.

*lstina. Prisjetio se prolaza Granice ništavila viđenog okom labuđeg razlagača, kad je Nikko izjurio iz Vrela Obmane. Ovo je bilo manje ekstremno, poput laganog ugađanja, pritiska mekih prstiju na njegove uši, obraze i tjeme. Mogao je osjetiti da ga nešto podiže, čak i dok se nije micao. Zbog ekscentričnog gibanja, nije se dobivao osjećaj da se ovdje radi o potpuno kontroliranom procesu.

Udar vrućine obznanio mu je da se još jedna mikroksapsula BezStraha otvorila u njegovu sustavu.

Urban se nasmiješi, jesu li to njegovi sustavi održavanja pokušavali reći da je preplašen? Hm.

Poče gurati glavu i ramena kroz cijev koja se nevoljko širila, još se osjećajući kao da puže uz čmar Nepoznatog Boga, opirući se strujama nasumične peristaltike koja je stiskala i izvijala strukturu prostorvremena. Kosa mu se izdizala. Bio je to efekt plimnog vala. Skalp mu se otrže s lubanje. Krv nahrupi u prostor između mesa i lubanje. Začuje mukli Nikkov vrisak istovremeno s munjom bola koja je sijevnula kroz njegov senzorij. Trajalo je nekoliko sekundi, dok njegovi medicinski Tvorci nisu premostili bol, isključujući živčane putove. *Nikko!

*U redu je, začuje uzdah.

*Mislim da nemamo previše vremena.

*Tad požuri.

Bol je bila upozorenje njihovih medicinskih Tvoraca. Ponovno će se pojaviti ukoliko budu izlagali svoja tijela oštećenjima. Bol je bila prastari motivator, i poput svih starih stvari, bila je vrlo učinkovita.

No, Urban je odlagao trenutak odluke. Plimni pritisak je popustio. Ojačan BezStraha, pritisnu dalje. Pitao se na čem je Nikko.

Nakon još jedne minute, primijetio je kako svjetlo probija kroz zidove. Pojavljivalo se i nestajalo praveći naknadni eho za plimnog toka, zaostajući za njim nešto više od sekunde. Svjetlo se pojačavalo kako je on napredovao, sve dok nije bliještalo toliko jako da ga je osjećao poput pritiska. Osjećao je njegovu snagu u stijenkama. Vuci, vuci. Tresi.

Jajnici, pomislio je. Poslao je svoju misao Nikku: *Moramo pronaći ekvivalent jajnicima.

Radilo se o strukturi koja nije samo sadržavala otisak ove pulsirajuće stražnjice, nego i mašineriju koja ju je mogla konstruirati.

Dogodiio se nešto što je Urban našao gotovo sasvim dovoljno uznemirujućim da poništi njegove BezStraha. Zidovi koji su ga toliko dugo pritiskali, iznenada prestadoše postojati. Bili su zamijenjeni brzom rijekom svjetla. Iza sebe, čuo je Nikka kako teško diše.

*Ovo je samo percepcijska promjena, reče Urban. *Iluzija.

*Zajebi to, dahtao je Nikko.

No, Urban je vjerovao u to, barem na intelektualnoj razini.

Ipak, zidovi jesu nestali, i osjećao se kao da pliva, a ne puže kroz pulsirajuću, tekuću bijelu rijeku koja ga je gurala i vukla i natjerala mu kosu da stoji uspravno, pa čak i dlake na njegovim rukama, koja je vukla i njegovu kožu, i utrobu.

Bijele sjene prolazile su kroz snop bijelog svjetla poput riba sabljarki. Radilo se o bijelim sjenama. Nije ih mogao drukčije nazvati. Bile su čvorovi sile, guste točke koje su šibale mimo njega, oko njega, omamljujući ga svojim neuravnoteženim, mučnim udarcima. Stvarnost opet progovori, i na tren se nađe negdje drugdje. Negdje gdje nije uzeo BezStraha. Vrisnuo je u potpunoj, izbezumljenoj panici.

Tad se vratio u carstvo BezStraha, i vrisak zamre.

*Urbane!

Bio je to Denebin glas. Je li se kabl još uvijek prostirao iza njega? Pritisak mu nije dozvoljavao da okrene glavu i pogleda. Nije bilo zidova.

Dotakne rukom mlaz nad sobom. Ruka mu se izduži i otekne, rastući, postajući dužom od njegova tijela. Povuče je nazad. Gledao je kako se ponovno skuplja.

*Urbane! ponovno je zvala Deneb. Glas joj je zvučao hitno. *Tamo se nešto dogodilo. Plimni gradijent se povećava. Mislim da lovac počinje ubrzavati.

*Vrati se na Granicu ništavila, naredi joj Nikko.

Urban osjeti nalet mukle panike. *Idi, Deneb. Vrati se!

*Pošaljite mi prvo duhove, zatražila je. *Obojica.

Preplavi ga val pritiska. Svjetlo je pritiskalo njegovo tijelo, vukući ga dolje tako snažno da nije mogao disati, pa čak ni treptati. Činilo mu se da mu je srce prepuklo. Puls mu se smanjio na slabašno vibriranje.

Njegov atrij je funkcionirao. Koristio ga je da načini duha, koji će, u najmanju ruku, moći pobjeći kroz žicu. Imat će slike ovog mjesta da njima popuni glavu njegove kopije koja će biti uzgojena u amorfnom tkivu na Granici ništavila. Ukoliko Granica ništavila preživi.

Prokletstvo.

Želio je više od pukih slika ovog mjesta. Želio je izaći. Želio je likovati.

*Urbane, pošalji duha, Deneb je zahtijevala. *Požuri!

*Evo, pomislio je nestrpljivo. *Evo, dolazi.

Podizao je elektronski uzorak, kod koji se mogao prevesti u

misleću kopiju njegove persone, sa svim njegovim neoštećenim sjećanjima. Slanje duha oduzelo je većinu energije iz njegovog izgladnjelog mozga.

*Izaći ću odavde.

*Znam, Urbane. Pokušaj. Brzo.

Nije mogao treptati. No, ruka mu je bila petnaestak centimetara ispred lica. Tamo je bio drugi svijet. Pritisak je bio manji. Mišići u toj ruci bili su također izgladnjeli za krvlju, no nisu bili smrznuti.

Vid mu se smanjivao. Osjećao je kao da će mu pluća kolabirati, propasti u tamu njegova izmučena srca i zauvijek nestati.

Vani, u smrtonosnom svjetlu, vidio je još jednu bijelu sjenu kako ide prema njemu na mlazu. Promatrao ju je, i kad mu se primakla, podigao je dva prsta i zakvačio je –

- svjetlo je zatamnjelo, i istovremeno podivljalo, kao da se prebacilo na veću valnu duljinu koju on nije mogao vidjeti. Bilo je već gotovo nevidljivo, ali neumoljivo –

- bijela sjena uhvati se na njegove prste i razbije se. lesu li se njegovi djelići uhvatili za njegovu rukavicu? Njegova rukavica činila se dalekom, iako se brzo približavala. Vrlo približavala.

Tama je bila oko njega, a pritisak je provalio iznenadno poput razbijenog stakla. Osjetio je kako se vrti. Čuo je u ušima grmljavinu vlastita srca dok su se malene pruge svjetlosti opetovano vrtložile oko njega.

Nešto udari o njega. Apsorbiralo ga je, i on se ponovno nađe u oklopu svog putnog ruksaka. Ruksak je stabilizirao njegovo prevrtanje, pretvarajući pruge svjetla u zvijezde. Je li on to bio izbačen iz cijevi? Ispucan van?

Panika prekine njegovu zbunjenost. Nije mogao vidjeti ni Granicu ništavila ni chenzemskog lovca. Nije mogao vidjeti ništa osim zvijezda. * Deneb! vikao je. *Nikko!

*Sve je u redu s njom. Nikkov svilenkasti bas bio je uokviren mračnom zabavljenošću. *Jesi li siguran u svom ruksaku?

*Da. Što - ?

*Pogledaj iza sebe u lovca, Urbane. Okreni se i pogledaj ga. Clemantine? Vjerujem da ti ovo već gledaš.

POGLAVLJE 12

Clemantini je bilo mučno dok je gledala kako Urban, pa potom Nikko nestaju u otvoru. Željela ih je izvući nazad. Željela je pritisnuti tipku-za-kukavice, i odmah prekinuti s PS simulacijom. (Ovaj puta nema tipke-za-kukavice, draga). Što mi to ovdje radimo?

Željela je sklopiti oči. Umjesto toga, prisilila se da gleda u čudnovatu sliku lovca s crnim šiljcima. Koža joj se ježila, prsti grčili. Bespilotni putni ruksaci prošli su svoje ciljne zone. Kratkom komandom mogla ih je spustiti na stanice, i ostaviti ih da tamo stoje. Mogla je narediti eksploziju u bilo koje vrijeme. Ili je mogla prepustiti stanicama da obave posao. Trideset sati nakon kontakta, stanice bi otopile zaštitne omotače bombi. Prva nuklearna bomba čiji bi omotač bio probijen, poslala bi signal za paljenjem druge bombe. Njihove bi eksplozije bile istovremene i zastrašujuće.

Strpljenja. Urban još nije mrtav. Očekivala je njegov povratak jedva dišući.

"Lotovo bilo je prešlo stotinu i dvadeset." Nikkov tjeskobni izvještaj prekinuo joj je misli. "Temperatura mu raste, a moždana aktivnost opada."

"Je li izgubio kontrolu?"

"Ne mogu reći sa sigurnošću, no mogao bi biti toliko u nesvijesti da ne zna kad je došlo vrijeme za povlačenje."

Lota nisu mogli ponovno uzgojiti.

Clemantine je rešetala pogledom galeriju slika koje je prikazivao oslikani zid središnje komore: Deneb kako pluta odmah iznad lovčevog trupa; lovčev ludi interijer; lovčevu udaljenu stranu kako je vidi prvi bespilotni putni ruksak. Na udaljenoj strani lovca nije bilo užasnih šiljaka. Jedina dva tamna mjesta tamo, bile su siluete naoružanih putnih ruksaka. Clemantinini prsti se zgrčiše u plimnom naletu bijesa.

Na što su oni pristajali samim time što su bili ovdje? Nikko je to zvao spajanjem.

Dobar izraz. Hrapavim glasom reče: "Ovo raskršće je opsceno."

Nikko puhne. "Mnogo je manje opsceno od umiranja."

Bila je to gorka istina. Kakvog su izbora imali? Nisu oni zvali tamnog lovca da ih pohodi... Ona zažmiri, osjećajući kako joj se ne sviđa sumnja koja joj se iznenada ugnijezdila u umu. Postoji li

mogućnost da oni jesu pozvali lovca? Uistinu, nije znala što je Lot govorio ili činio skriven u stanicama na trupu. Protresla je glavom, no nije mogla odagnati mrlju sumnje.

"Je li ga Lot pozvao?" upita, i sama iznenađena pitanjem.

Možda je i Nikka iznenadila. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da odgovori. Da provjeri svoje zapise? "Ne", reče napokon. "Sigurno je započeo svoj progon desetljećima ranije."

Stanična kolonija postojala je dvadeset i dvije godine.

Nikko reče: "Ne možeš kriviti Lota zbog ovoga. Da nam nije dao filozofske stanice, već bismo bili mrtvi. Ovaj bi se lovac pojavio iz mraka i pobio nas prije nego bismo ga uopće otkrili."

Lot im je tako kupio šansu za život. No, po kojoj cijeni?

Mrtvi su bili mnogo brojniji od živih. Milijarde života nestale su kao posljedica slijepog divljanja ovih stvari. A sad moraju leći s njim? Raširiti mu noge? Dopustiti mu da posije svoje sjeme po cijeloj Granici uništavila? Da još više zarazi ovaj brod chenzemskom naravi?

Što bi još mogli učiniti?

Promatrala je polagani prilazak opscenosti s crnim šiljcima. Osjećaj pokvarenosti tekao je poput jetkih tekućina između njenih stanica. Poplava koja je temeljito ispirala ulice tamnoga grada nastanjenog hordama anonimnih mrtvaca.

Što drugo možemo učiniti, nego zaboraviti prošlost?

Milijarde bezličnih utvara samo iz Heyertorija. Poplavne vode su ih isprale. Grad se rastočio. Zurila je u svoje prste u potrazi za starim bijesom, no nije ga bilo. Njezin unutrašnji krajolik postao je prazno more gdje su svi izbori bili jedan, pa tako uopće nije bilo izbora.

Kultni virus oduzeo je mogućnost izbora.

Fašisti.

Željela je da mrtvi vrište, ili da ustanu, ili da prigovore. Umjesto toga, osjetila je novu misao kako se budi u njoj, vjetar odobravanja koji pravi valove na katranastoj površini njezina zagađenog mora, vadeći uzorak iz njene praznine - novi aranžman molekula. Nije se željela promijeniti. Načinila je sebe oko uzorka prošlosti. I ako ti ne možeš dopustiti da tako ostane, jesi li uopće više živ od raspadajućih utvara?

Ponovno je podigla oči prema lovcu: to zapanjujuće polje bjeline prošarane crnim šiljcima. Mijenja li se? Zurila je u nj. Nije to više bio puki mehanički užas. Mijenjao je oblik. Počeo je poprimati

obrise živog stvorenja.

"Nikko!" viknula je iznenađeno. Fina krivulja protezala se po cijeloj njegovoj dužini, kao da se brod počeo izvijati u krivulju. Pramac i krma savijali su se prema trupu Granice ništavila.

"Nikko, što je to sa slikom?"

"Ništa!" reče on razjareno.

"Ali, iskrivljena je!" Sigurno je slika u pitanju. Brodovi se ne mogu izvijati kao zmije.

"Nije slika", reče Nikko. "Lovac je."

Tada se u Clemantininom senzoriju začu Denebin panični glas. *Nešto se tamo događa. Plimni gradijent se povećava...

Nikko reče: "Pogledaj udaljenu stranu!"

Clemantinin pogled prebaci se na sliku koja je dolazila s bespilotnog putnog ruksaka. Mlaznice za kormilarenje, kojih tu nije bilo trenutak ranije, blještale su sad s lovčeve udaljene strane naglim asinkronim bijesom. Taj je plameni potisak približavao letjelicu bočno prema Granici ništavila.

*Pošaljite mi svoje duhove, Deneb je molila. *Obojica.

"Nikko", promrmlja Clemantine. "Moraš izaći odande. Izvuci Urbana -"

Plavo-zlatni projektil izleti iz otvora. Proleti pored Deneb, udarajući rub njezina putnog ruksaka, šaljući je u vrtnju preko ravni lovčeva trupa dok se rastavljao na dva dijela - zlatni i plavi. Clemantine naredi putnim ruksacima da krenu za njima. "Deneb, izlazi odatle!" vikala je istovremeno. "Natrag na Granicu ništavila! Odmah!"

Urban je počeo vrištati. Čula je Nikka kako nešto brblja u njezinu atriju. Nije ništa razumjela. Sve što je mogla učiniti bilo je da fascinirano promatra kako se prednja četvrtina lovca nastavlja savijati i okretati sve dok nije postigla kut od gotovo trideset stupnjeva, okrećući se prema Granici ništavila. Bio je spreman nizom svojih šiljaka probiti brod. I s druge strane lovca, događala su se ista izvijanja, tako da je lovac spiralno okružio Granicu ništavila. "Tako mi Nepoznatog Boga", Clemantine je šaptala. "Zdrobit će nas."

Sigurno je bilo i učinkovitijih načina ubijanja?

Urban pogleda mimo svojih čizama prema ispušnim ventilima na krmi Granice ništavila, nadajući se da se Nikko neće uspaničiti i upaliti motore u nekom divljem pokušaju bijega. Bijeg se nije činio kao nešto očekivano.

Urbanova trenutna pozicija bila je osigurana. Bio je izbačen

uzduž lovčeve duže osi. Kad ga je putni ruksak uhvatio, poništen je njegov okretni moment, no to mu je oduzelo dosta goriva. U skladu s time smanjila se i njegova veličina. Urban se više nije osjećao kao nepobjedivi android-ratnik. Dok je plutao pored lovčevog nesagledivo velikog trupa, jednostavno se osjećao prokleto malenim.

Ipak, imao je dovoljno goriva da se vrati natrag. TI ga je u to uvjeravala, premda bi put trajao nekoliko sati, nakon što je kratko ubrzanje isisalo i posljednje rezerve iz ruksaka. Zapravo, to i nije neki problem. Urbana je više brinulo hoće li uopće biti mjesta na koje se može vratiti. Odlučio je čuvati gorivo dok na to pitanje ne dobije odgovor. Zasad će se smiriti i promatrati predstavu.

Nikko i Deneb su vjerojatno došli do sličnih zaključaka. TI mu je pokazivala njihovu lokaciju u vidu dvije crvene točke u njegovu vidnom polju. Mogao je čuti Denebin šapat, nepostojan zbog lovčeve spiralne vrtnje oko Granice ništavila. Crni šiljci dohvatili su brod svojim gipkim vrhovima, napredujući s mučnom sporošću.

Urban je promatrao s neutralnim zanimanjem. Količina BezStraha u njegovom sustavu držala ga je tupim za pravu brigu, no njegova radoznalost bila je netaknuta.

Šiljci su prvo dotakli pramac. Urban je očekivao kako će vidjeti da se brodska oplata topi pod njima. Možda se i jest topila, no nije mogao uočiti. Za sad se činilo da šiljci prianjaju uz trup broda, lijepeći se jedan za drugim, počevši od pramca prema krmi.

Granica ništavila doimala se poput muhe probodene ljepljivim šiljcima grabežljive muholovke.

Zamor paničnih glasova prodre u Urbanov atrij. Nije ih pokušavao razlikovati. Iza njega, zid lovca se savio poput vrha vala. Tu nije bilo šiljaka.

Urban ustanovi da se znoji unutar svog pripijenog odijela. Zašto? Nije osjećao nikakav strah. Pitao se da li možda otkazuje termoregulator njegova odijela.

Ispred njega, lovac se prestao kretati. Je li se smirio kako bi počeo jesti? Žamor s radija bio je nerazlučiv. Urban je posumnjao da je koristio previše BezStraha.

Nelagodno se promeškoljio, pomislivši kako će njegovo pripijeno odijelo skliznuti s njega zbog masnog omotača znoja na njegovoj koži. Pokret izazove paljenje svjetla koji uhvati krajičkom oka. Pogledao je dolje duž svoga tijela, i ponovno uhvatio krijes svjetla. Dolazio je s dlana njegove desne rukavice. Pomakne tu ruku

lijevo-desno. Sićušne točkice bjeline svijetlile su jedva uočljive. Primakne ruku blizu svojega vizira, i zaškilji.

Između svijetlih točaka raspoznavao je pokretne točke unutar baršunaste površine vrele zone.

"Kolidirat će s nama." Clemantine je buljila široko otvorenih očiju u lovčevu iskrivljenu sliku. "Udarit će nas."

"I ja kažem", Nikko se složio.

"Miči nas onda. Ne. Čekaj."

Traka plavog svjetla upalila se duž bliže strane lovčeva trupa, putujući između užasnih šiljaka. Još mlaznica, pomislila je, no ove su bile usmjerene tako da okrenu lovčev obrtni moment, i da ga uspore. "Što se, do vraga, događa, Nikko?"

"Ne znam."

Prvi šiljak dotače. Clemantine je promatrala njegovo napredovanje prema punjenju Denebina putnog ruksaka. Očekivala je da će čuti lomljenje oplate i vrisak alarma. Umjesto toga, čula je tup šum iz nosive strukture Granice ništavila.

"Trup nam se zagrijava", rekao je Nikko dok su šiljci doticali trup, jedan za drugim. Njihovi meki vrhovi rasprskavali su se u krugovima po bijelim stanicama. "Metabolički odnos u koloniji raste."

Clemantine je čula zvonki šum, dok se nosiva konstrukcija Granice ništavila izvijala. Nikko je ovo zvao spajanjem. Istina. Clemantine se osjećala kao da ju je netko svezao na spravu za mučenje.

Nova misao dođe u ovu sumornu kontemplaciju. "Lot je tamo. Nikko, izvuci ga! Izvuci ga prije nego ga lovac zdrobi."

< SPORAZUM >

Sporazum je izjednačen s predajom. Mir se proširi poljem. Amplituda debate opade, ali ne i njena frekvencija. <Sporazum> odjekne u napetim naborima kratke valne dužine, noseći istu poruku iznova i iznova:

Otvori receptore. Primi razmjenu sebe/drugoga.

Polje je plamtjelo metaboličnom vrućinom.

(Sinteza: naša snaga, njena potpunost.)

Više nije bilo izbora. Mirovni protokoli Vrela probijali su u svaki dijalog; utjecaj Vrela bio je repliciran u svakom paketu prašine kojeg bi stanice pripremile. Suradnja je bila bolja od sukoba: ovo je novi instinkt dobiven u Vrelu. Nalijepljen je preko starog ponašanja. Bio je to prijelom u petlji automatske chenzemske

agresije. Dar za drugoga.

(Mi smo superiorni Chenzemi.)

< Sporazum >

"Lote?"

Još prašine pade preko polja. Ona je kušana, analizirana, dijeljena.

Spreman.

"Lot. slušaj me. Odgovori mi odmah, ili te vadim van."

Napetost naraste.

"Ovo ti je posljednja šansa, Lote. Javi se, ili ću te isključiti."

Riječi su djelovale poput kuka, čupajući njegovu svijest natrag na neku nestabilnu površinu. Lot trepnu, zaprepašten vlastitim postojanjem. "Nikko?" Stanice su sipile s njegovih usana. Koža mu je bila osjetljiva i slaba. "Ne mogu sad govoriti, Nikko. Idi."

Pokušavao je ponovno utonuti u fazu, no pauk na njegovom uhu nastavio je brbljati svoje nemoguće zahtjeve. "Slušaj me, Lot..."

"Nikko, prestani!" Bijes eksplodira iz njega u plimnom valu koji u brišućem naletu prijeđe preko stanica, narušavajući krhku strukturu <sporazuma>. Lot ustukne u strahu. "Uništavaš ih. Proklet bio, Nikko, odlazi!"

"Lote, gotovo je. Lovac dolazi da nas zdrobi. Imamo izgleda ako odemo u jezgru, no ako tamo ostaneš, ti ćeš biti prvi koji će umrijeti."

Umrijeti? Stanice su se ponovno smirivale, popravljajući svoj konsenzus. Lot je bio smiren ovim povratkom harmonije. "Nije tako, Nikko. Zamjena sebe/drugoga. Mi smo Chenzem."

"Jeste vraga!"

"Isključi ga odmah." Bio je to Clemantinin glas.

"Ne!" Lotovi prsti upriješe se o tkivo rane, kao da je mogao pridržavati stanice koje su ga prekrivale. "Nemojte sve pokvariti. Molim vas. Možemo pobijediti."

"Ti nisi Chenzem", navaljivao je Nikko.

Lot se borio sa sve jačom zbunjenošću. Stanično polje ga je vuklo. Nije mogao postojati u oba svijeta istovremeno. "Molim vas da me pustite na miru. Treba nam ova sinteza. Drugi je slab i primitivan, ali potpun. Mi smo naivni, no jači smo. Preuzet ćemo ovo znanje. Predat ćemo naše. Naučit ćemo ga da ne ubija."

"Što da ne...?" upita Clemantine. Njen je glas mistično odzvanjao.

"Da ne ubija", Lot ponovi. Mirotvorni instinkt Vrela kolao je

stanicama. Kolao je njime, u rezonanciji s glađu kulta koja se gnijezdila u njegovu trbuhu. (Mi smo superiorni Chenzem.) "Učit ćemo drugoga. On će zauzvrat učiti druge."

"Znači, ne možeš ga ubiti?" ona upita.

"Možemo." (Poništi to.) "Ali nećemo."

"Zašto ne?"

"Mi smo superiorni Chenzem."

"Ljubav i priroda", prokunu Nikko. "Vadim ga prije no što ga potpuno ne izgubimo."

"Ne. Čekaj." Clemantinin glas bio je visok i napet. "Ako ga može naučiti miru... to je ubojita ideja za chenzemski brod. To je još jedno oružje za nas. Imamo ih tako malo. I ne znamo hoće li ikoje raditi."

Lot ništa od ovog nije razumio, no, odlučio je iskoristiti: "Ona je u pravu. Pusti me da ostanem."

Clemantine doda: "Neće se naći direktno ispod nekog od šiljaka."

"Lote, ne mogu te ostaviti..." Nikko se zamisli. "U redu. Možeš ostati, ali samo za sad."

*Hej, reče Urban ne obrativši se nikom određenom. *Bube su se uspjele vratiti. Odnosno, neke od njih. Deneb? Provjeri vrele zone na svojim rukavicama, jesu li se neke već vratile?

TI u odijelu potvrdila je identitet pomičnih mrlja. Urban je promatrao kako se maleni uređaji kreću preko njegove rukavice. Nije ih mogao direktno vidjeti, ali je mogao pratiti njihovo napredovanje preko komešanja koje su stvarale na baršunastoj vreloj zoni njegove rukavice. Izbjegavale su svjetleće mrlje bijelog svjetla koje su mu istočkale dlan.

Pitao je TI zašto se točke miču. Nije mu mogla odgovoriti. Isto tako, nije mu mogla reći koji je izvor prekoračenja topline unutar njegova pripijenog odijela, zbog kojega se kuhao.

Denebin glas prekine njegovu kontemplaciju, napokon razumljiv kroz tupu maglu BezStraha. *Urbane miči svoju guzicu odatle! derala se na njega. *Miči se ili će te lovac razmazati kad okrene rep.

Urban pomisli da ona možda pretjeruje. Pogleda gore i ugleda lovčev rep kako napreduje prema njemu uznemirujućom brzinom, kao da je završio svoje spiralno omatanje oko Granice ništavila. Možda je bila u pravu.

Obrati se svojem putnom ruksaku. Odabrani nizovi

mikromlaznica opališe. Osjetio je laganu trešnju akceleracije, i vrlo sporo se vinu iznad nivoa u kome je ležala Granica ništavila.

*Brže, Urbane! vikala je Deneb. *Isprazni svoj ruksak, ako moraš. Ne brini o vraćanju nazad. Mi ćemo te uhvatiti, i vratiti.

Znoj mu je kapao u oči. Protrese glavom, u sebi proklinjući odijelo što se ne može nositi s povećanjem vlage. Kad je ponovno pogledao, lovčev rep prišao je uznemiravajuće blizu. "Vozi me odavde", mrmljao je putnom ruksaku. "Koliko god goriva trebaš."

Lagana trešnja pretvori se u žestoko udaranje. Uzevši u obzir blizinu repa koji se približavao, Urbanu bi odgovaralo i dramatičnije ubrzanje, no TI je načinila precizne proračune. Njegove noge se izdignuše nad savinuti lovčev trup samo tren prije no što bi mu prepriječio put. Svjetleće stanice proklizaše na samo nekoliko centimetara ispod njegovih potisnika.

Njegovo se ubrzanje smanji, premda je nastavio padati niz zadnju stranu lovca... dalje od Deneb. Primijetio je ovo s razočaranjem. Ispod njega, svijetli i neizvijeni trup Granice ništavila ležao je omotan unutar nemoguće spirale koju je formirao lovčev trup. Crni su šiljci postali stupci koji su spajali dva broda. Urban je bez daha gledao ovaj spoj, čekajući kolaps trupa Granice ništavila.

*Urbane, namjesti svoj kurs, Denebin ga je glas dostizao, sada neokaljano čist. *Kliziš od nas.

Urban se obrati TI. Tad reče: *Oprosti, Deneb. Prazan sam.

Ona zviznu. *U redu je. Doći ću po tebe.

Urban je već zaboravio na brigu. *Gle, reče, ugledavši nepravilnost. *Još jedan šiljak izlazi iz lovca. Vidiš? Tamo na udaljenoj strani, blizu krme.

Njegov kut gledanja se popravio kako se udaljavao, i opazi da je pogriješio. To nije bio šiljak. Bio je to kornjačin oklop putnog ruksaka, uhvaćen ljepljivim stiskom lovčevih stanica.

Brzo je provjerio Denebinu i Nikkovu lokaciju. Oboje su bili na sigurnoj udaljenosti od lovca. Tad se sjetio bespilotnog putnog ruksaka. Je li on pometen tijekom lovčeva gibanja?

Ali lovac se odmakao dalje od lokacije bespilotnog ruksaka.

Urban frknu. Misli su mu sad bile malo djelotvornije. Padne mu na pamet da provjeri opcije.

Bespilotni ruksak potvrdi svoju poziciju iza lovčeve udaljene strane.

*Clemantine? Označio je poruku crvenim signalom kako bi istaknuo naglašavanje. *Odakle se ovaj drugi putni ruksak stvorio?

Lot je u svojem tijelu osjećao prisutnost lovca. Osjećao je uzbuđenje s trupa Granice ništavila. Prašina prosuta po stanicama, transfer informacija previše brz za procesiranje. Oni su stvarali i nudili vlastitu prašinu. Stvarali su je i nudili, prašinu ispunjenu herezom Vrela.

Lot više nije obraćao pozornost na to. Osjećao je iscrpljenost. Želudac mu je krulio od gladi. To ga je prisjetilo na sebe samoga, a polako je počeo osjećati i druge potrebe. Nikad više neće biti ovako blizu pogonu nulte točke. Stoga ga je odlučio pronaći.

Sporo dišući kroz masku smrznutih stanica, utonu u žamor novih dijaloga ispitujući protok podataka. Izabrao je fragment razgovora, pratio ga neko vrijeme, pa odbacio i zamijenio drugim, a zatim ponovno drugim, dodirujući ih na tisuće svake sekunde. Tražio je neki trag o povezanosti između staničnog polja (chenzemski um) i tehnologije nulte točke (chenzemski mišići). Svaki fragment odbačenog razgovora bio je korak udaljavanja od poznatog. Dijalog je prestao, a proces se nastavio. Sjemenje je sipalo pokraj njega. Nezavisni paketi informacija koji su puštali korijenje u staničnom polju. Granali su se u smjerovima koje nije mogao zamisliti. Osjećao je strano porijeklo ovog novog oblika života, i ustuknuo.

Brodovi su bili povezani tri sata. U nultoj gravitaciji jezgre, Clemantine je počela misliti da će se utopiti u vlastitom znoju. Postavila je nuklearne bombe na lovčevu kožu kad su se kolizija i njena smrt činile neminovnima. Je li pogriješila? Nuklearne će bombe eksplodirati za trideset sati, kada im oklopi erodiraju. Ništa to nije moglo zaustaviti. A što ako Granica ništavila ostane spojena s lovcem kad to vrijeme stigne?

Ova joj pomisao pomogne shvatiti da je još uvijek moguće preživjeti.

Obrisala je znoj koji joj se nakupio oko očiju. Lovac se nije micao otkako se spojio s Granicom ništavila. Prašina je tekla među brodovima nekoliko minuta, no već dugo vremena ne teče. Bilo je neke mističnosti u ovoj tišini. Nešto se sigurno događa. Ali što?

"Clemantine?"

Preplašio ju je njegov glas koji je dolazio sa zvučnika na zidovima komore. "Nikko?"

Nikko je prvi odgovorio. "Reci."

"Nešto... nešto novo se gnijezdi među filozofskim stanicama. Nešto drugačije. Nije kao stanice. Drugačije je. Strano, iako ne

smeta stanicama. Kao da je dio nas, ali to nismo mi."

"Možda je to zbog šiljaka", reče Clemantine. Lot je sad zvučao mnogo mirnije, gotovo ljudski.

Nikko upita. "Možeš li to vidjeti?"

"Ne. Mogu samo osjetiti. Možda je mikroskopske veličine. Možda još nije doseglo ranu. Ali raste."

Clemantine se borila s mučnim povratkom straha. "Lot, molim te izađi odatle."

Na njeno iznenađenje, nije se protivio. "Istina. Ali, provjeri kontaminaciju prije nego me uvedeš."

Nikkov duh izvede Lota, a zatim pošalje vojsku obrambenih Tvoraca koji su se rojili oko njega. Istovremeno je Nikkova tjelesna verzija kretala sa svoje pozicije iza dva broda. Uklizao je u prostor među njima - čudnovati bijeli hodnik s teškim crnim pilastrima - kako bi istražio povezanost šiljaka. Probušili su staničnu koloniju, gurajući stanice u stranu poput krutog platna, tako da je nekoć glatko polje bilo nabrano tisućama malenih bora.

Nikko ispusti bube u crno tkivo šiljka. Vratile su se nekoliko minuta kasnije, potvrđujući Lotov izvještaj o nečem novom. Tanka zona stranog tkiva formirala se ispod filozofskih stanica, odvajajući se od stanične membrane. Bio je to metabolički aktivni sloj koji se hranio brodskim tkivom. Obrambeni Tvorci žurili su ga izolirati.

Prijelazni mjehur otvori se u centralnoj prostoriji jezgre. Clemantine se okrenu, i vidje Lota kako ispada iz njega. Kad je ugledala krv koja je curila iz njegovih senzorskih suza, osjeti kako joj strah grči utrobu. Njegovo pripijeno odijelo bilo je puno rupa, kao da ga je netko poprskao jakom kiselinom. Na mjestima na kojima mu je koža bila izložena, sjajile su se crvene rane. Gledao je u Clemantine. Lice mu je bilo ispijeno i izmučeno, no na njemu se vidjelo olakšanje. "Izgleda da sam čist", reče.

Sati jedva susprezanog straha kao da su izgorjeli, grijući joj raspoloženje i stvarajući neku nepodnošljivu mješavinu radosti i bijesa, olakšanja i frustracije. Ona zaroni prema njemu, iznenadivši ga snažnim zagrljajem koji ih oboje baci na zid. "Lot, govno jedno! Mislila sam da te više nikad neću vidjeti. K vragu i Chenzemi, čak i oni u tvojoj glupoj i ljepuškastoj glavi."

"Hej!" Lot je prosvjedovao, dok su odskakivali po komori da bi ponovno udarili o zid. "Jao. To boli. Lakše malo." No, smijao se dok je ovo izgovarao. Privuče je bliže sebi.

U njihovom sljedećem udaru o zid, Clemantine zakvači nogom

petlju koja se izvijala usporavajući njihov moment. U zraku među njima lebdjele su kapljice krvi. Sviđao joj se miris njegove krvi i znoja. Bila je to potvrda da je živ. "Izgledaš užasno", bijesno je režala, dok su joj se usne nalazile u blizini njegova uha, a njene ruke mrsile njegovu kratku plavu kosu. "A, jesi me uplašio. Kakvo si to sranje spominjao? 'Mi smo Chenzem.' Bože moj, mislila sam da si gotov."

"Znam. Žao mi je. Bio sam duboko." Povukao se tek toliko da je može gledati u oči. "Je li s tobom sve u redu?"

"Istina." Njegova koža bila je tako hladna.

"A ostali?"

"Još su tamo." Obrisala je još jednu kaplju krvi koja se dizala iz njegova obraza. Stresao se dok su njeni prsti prelazili preko njegove senzorske suze. Ponovno je to učinila. Bože, u što ju je sve uvalio. "Još nije gotovo", upozori ga. Gledala je mimo njegovog ramena u niz slika lovca na zidu.

Lot je popratio njezin pogled. Skruti se u njenim rukama. "Tako mi Nepoznatog Boga", šaptao je. "Tako izgleda? A mi smo još živi."

"Živi smo." Nije ga željela pustiti. Držala bi ga zauvijek da je mogla. Povrijedila bi ga još koji put, ili bi ga voljela. Nije znala točno što bi. No, on razmače njezine ruke, udarajući u zid da se oslobodi iz njena zagrljaja. Kliznuo je kroz komoru da pobliže pogleda prijenos kamere s trupa, zatim one s Urbanovog putnog ruksaka, a onda i s Denebinog. Iz svih perspektiva. Granica ništavila je izgledala kao bespomoćni plijen u lovčevom stisku.

Uhvatio se za dršku, i ponovno okrenuo Clemantine. Izraz lica otkrivao je njegovu zbunjenost i tračak krivice. Njegovi se prsti skupiše u šaku. Ona je stisnula zube, očekujući kako će on reći da se isplatilo, no ono što je on rekao, bilo je mnogo gore. "Drago mi je da nisam vidio kako se ovo događa. Možda bih to pokušao zaustaviti."

"Nemoj mi sad to govoriti."

"Drago mi je da to nisam vidio. Suradnja je bolja. Clemantine. Moraš shvatiti da lovac više nikada neće biti obični Chenzem, sad kad nosi virusne misli s Vrela."

Njen se dah ubrza. "Znači, ti si ga stvarno mogao otrovati, i... i zaustaviti sve ovo?"

"Istina. Premda to nisam htio."

"Proklet bio, Lote! Urban je tamo vani, i Deneb i Nikko. Možda ih ne uspijemo vratiti. Možda ne uspijemo pobjeći. A ti nisi udario

kad si imao priliku?"

On protrese glavom. "Suradnja je bolja", ustrajao je. "Stanice su se složile."

Osjećala je strašnu hladnoću. Nije se više željela skrasiti s njim. Ma koliko ga je voljela, željela je njegovo glavu pritisnuti o zid, i upitati: zašto? Zašto, zašto si nas sve pobio?

"To je kult", reče Nikko. Njegov kruti glas dopirao je iz svih smjerova, kao da se nalazila u njegovom grlu.

"Nije", reče Lot. "Ti to uvijek želiš vjerovati, ali to nije istina. To je utjecaj Vrela. Naše su stanice došle iz vrela. Ono ih je začinilo, i one jesu superiorne. No, polje je malo premaleno. Nema dovoljno putova da integriraju input s lovca." Ugurao je prst u poveliku rupu na njegovom odijelu. Crvena ubodna rana vidjela se kroz nju. "Nikko, ovo su stanice učinile. Imaju vitice pod mojom kožom. Izgleda da veza preko mojih senzorskih suza nije više dovoljna. Ne pri brzini kojom sada rade."

Clemantine je izgledala kao da joj je mučno. Ruke su joj se tresle, i morala se okrenuti. Lot je izgledao ljudski, zvučao ljudski, i ona si je dopustila da je obuzme misao da on jest čovjek. I to svaki put iznova, dok je on nije ispravio.

"Prenose više od prašine", reče Nikko. "Za to služe šiljci."

"Istina. Nismo potpuni, pa nam daje druge stvari. Sjeme. Kako bi započeli novu fazu rasta. Osjećam kako nešto raste u uznemirenom tkivu, poput..." Frknuo je, tražeći riječ kojom bi objasnio. "Poput mišića? Ne baš doslovno poput mišića. Ali poput akcije. Snage."

Clemantine je skupljala šake, mrzeći njegovo izvrdavanje. "Misliš na tehnologiju nultog polja? Zašto onda ne kažeš? Zašto ne kažeš kako će nas to sve učiniti vrednijima?"

Kad je ponovno pogledala u njega, njegove oči boje kave dobiše odsjaj sumnje. Klimnuo je. "U pravu si", reče. "Trebao bih se vratiti. Saznati."

"Što to?Lote, nisam na to mislila."

"Treba nam tehnologija nulte točke."

"Ne baš tako očajnički."

Lot je gledao u njene oči koje su pokazivale obrambeni stav. Nije joj se usprotivio. Ali Clemantine ga je i previše dobro poznavala da bi njegovu šutnju primila kao ustupak. Kad se Lot ušuti, to samo može značiti da sprema planove, povlači vlastite zaključke, u svom vlastitom carstvu u kojem mu nitko nije mogao

proturječiti.

Čekanje je završilo odmah nakon što je odzvonilo četiri sata. Nikkov duh je prvi vidio. "Lovac povlači šiljke."

Clemantine je promatrala sliku koju je slao Denebin putni ruksak. Šiljci su se izvlačili jedan po jedan, počevši od kljuna Granice ništavila. Povlačili su se polako u lovčev trup, kao da tonu pod površinu osvijetljenog bijelog mora.

Kad se zadnji šiljak uvukao, upališe se lovčeve mlaznice za kormilarenje. Odvojio se od Granice ništavila, postupno ispravljajući svoj spiralni oblik, sve dok njegov trup opet nije bio paralelan s trupom manjeg broda. Tada se povukao.

Utjelovljeni Nikko čekao je na čistom odjeljku trupa Granice ništavila, dok je Deneb dovodila Urbana iz brisanog prostora. Njegovo je pripijeno odijelo cvrčalo od vrućine. Kad su se našli u prijelaznom mjehuru, skinuo ga je i pokazao Nikku. "Analiziraj ga. Možda je kontaminiran", šaptao je. Tada njegova crijeva popustiše u divljem napadaju mučnine i proljeva. Nikko razdijeli prijelazni mjehur, izolirajući Urbana.

Obrambeni Tvorci rojili su se preko njih troje. Deneb je bila očišćena, i Nikko joj dopusti da se vrati u jezgru. No, Urban je zadobio teška oštećenja od radijacije.

"Procijenjeno vrijeme potrebno za popravak i obnovu?" upita Nikko.

TI nadzornica reče: "Popravak nije preporučen. Kada se sumnja da se radi o izloženosti stranim kontaminantima, obrambeni protokoli zahtijevaju izolaciju dotičnog tkiva. Inkarnacija se može uzgojiti iz čistog supstrata."

*Napravi duha, reče Nikko hladno. *Gotovo je s ovom tvojom verzijom.

Urban je bio slab, pa mu je posao oduzeo dosta vremena. Morao je ostati svjestan dok stvar ne bude gotova. Napokon, duh je bio spreman. Uploadirao se u knjižnicu. Ipak, bila je to još samo kopija. Urbanova izvorna svijest ostala je u tijelu. "Isključi to", požurivao ga je Nikko. "Nema se više što učiniti."

Urban nije odgovorio, no njegovi znakovi života nestadoše kao ugašeni: disanje, otkucaji srca, moždane funkcije. Kad je sve bilo gotovo, Nikko naredi TI da nastavi s postupkom. Tkivo je bilo razloženo, a zatim odloženo u zapečaćeni kontejner zajedno s Urbanovim pripijenim odijelom. Pokazalo se da su robotske bube koje su se zakvačile na rukavice odijela, beskorisne. Podaci koje su

prikupili na lovcu bili su bespovratno oštećeni.

"Započni proizvodnju nove inkarnacije od ekontaminiranog tkiva!" naredi Nikko.

"Proizvodnja započeta", odgovori Tupa inteligencija.

* * *

Dva sata kasnije, lovac je bio preko šest tisuća kilometara za njima, i brzo se udaljavao kako je njegov kurs divergirao od onog Granice ništavila. Nikko je poslao signal za paljenje nuklearnih bombi. Kroz brodske teleskope vidio je dvije eksplozije, no daleko od lovca koji se udaljavao. *Odbacio je bombe, Clemantine.

*Istina. Izgleda da je znao kako da se obrani.

U središnjoj komori, Lot je popustio izmorenosti i zaspao. Clemantine je lebdjela u njegovoj blizini, ponovno privučena zagonetkom njegove prisutnosti. Što je on? Zurila je u njegovo zaspalo lice, u njegovo oblo lice bez bora i strani odsjaj senzorskih suza. Odjednom, ona se osjeti poput anonimnog lika u staroj drami koja se stalno ponavlja. Koliko su mnogo puta u svojoj trideset milijuna godina dugoj povijesti, chenzemski brodovi bili napadnuti od pametnih novih vrsta baš na ovaj način? A ipak, brodovi su preživjeli, dok su njihovi protivnici odavno izumrli.

POGLAVLJE 13

Nikkovo je tijelo bilo u boljem stanju od Urbanovog, no ipak ga je odlučio razložiti. Zapečatio je materiju u drugi armirani kontejner. Prvo je snimio duha. U nekoliko sekundi, u neuralnoj sferi jezgre Granice uništavila, integrirala su se sjećanja između ovog duha i onog koji je ostao na brodu.

Nakon toga, posjedovao je dvije povijesti koje su objašnjavale isti vremenski period. Ipak, to je bila jednostavna egzistencija u usporedbi s njegovom mladošću, kad se njegova prošlost često dijelila u trideset i više traka. U ta su vremena postojala zakonska ograničenja na broj samoreprodukcija, no on je znao načine kako ta ograničenja zaobići.

U ovom je trenutku

:slušao razgovor u Clemantininoj kući između nje i Deneb, u kojem su diskutirali o kontaminantu kojeg je Urban donio na svojem pripijenom odijelu,

:gledao kroz kameru na trupu sliku lovca koji se povlačio dok je ovaj lagano skretao i približavao se kursu koji bi ga mogao odvesti prema Posvećenim Bespućima. Više nije pokazivao interes za Granicu uništavila.

:pristupao slici koju su prikupila dva teleskopa koja su bila stalno fiksirana na prvog lovca. Ovaj ih je još progonio. Njegova brzina bila je nepromijenjena, kao da se ništa nije dogodilo.

:gledao Deneb kako kucka svojim dugim prstima o ekran laptopa. "Sigurna sam da kontaminant sad raste." Njeno lice bilo je zasjenjeno brigom kad se okrenula Clemantine. Kontejner u kojem je uskladišteno Urbanovo odbačeno tijelo i pripijeno odijelo bio je spremljen u brodski kljun, zajedno s plutonijem. Deneb mu je mogla pristupiti preko žice koja je vodila do oklopa kontejnera, i ulazila u njega. "Pogledaj koliko se povećala emisija vidljivog svjetla s tkiva odijela, a to je samo djelić energije koji se ondje proizvodi." U Clemantininom odgovoru, frustracija je bila očita: "Ali, što je proizvodi?" Činilo se da ne očekuje odgovora.

:gledao je Urbanovu novu inkarnaciju kako se zgotovljuje u brodskom međustaničnom tkivu. Letimice je pročitao izvješće poduma o sastavljanju stanica-po-stanica. Bio je zadovoljan, jer stvari su tekle dobro.

:gledao je Lota kako se ljulja u mreži za spavanje na g-palubi, zureći u paukove mreže razapete ispod stropa paviljona.

:manifestirao se u simulaciji tjelesnog oblika unutar brodske biblioteke, gdje ga je Urbanov duh čekao na datotečnom putu koji je povezivao sve poznate prizore chenzemskih brodova. Bio je to više datotečni autoput, pomisli Nikko, proučavajući impresivne mjere puta. Trenutačno aktivna datoteka bila je ona koju su najzadnju dobili: zapis o njihovom susretu.

"Mislim da znam kad sam pokupio kontaminanta", reče Urban. "Gle", okrenuo se prema datoteci. Njegov je pogled detektiran, i slika se pokrene.

Nikko je susprezao grozu koju je osjetio na pogled u unutrašnjost lovčeve odvodne cijevi. Bio je to segment u kojem je bljesak bijeloga svjetla bio zasjenjen nečim jačim, bješnjim. Kad bi ušao u okvir, ponovno bi osjetio strašni pritisak koji zaustavlja cirkulaciju unutar njegova kišira i usporava pokret njegovih pluća.

Nije koraknuo naprijed. Ostao je na svome mjestu kad se blijedobijela sjena pojavila na slici, krećući se prema njemu poput živog stvorenja. Promatrao je ruku u rukavici kako dosiže u njegovo vidno polje. Promatrao je kako briše sjenu, prolazeći kroz nju kao da se radi o fizičkom objektu, možda oblaku gustog dima koji se razbija, a njegovi djelići se okolo kovitlaju kao na kaotičnim zračnim strujama.

"Gledaj ponovno", reče Urban. "Gledaj moju rukavicu."

Činilo se kao da je rukavica vrlo udaljena. Bila je zumirana. Nikko je vidje kako još jednom prolazi kroz sjenu. Jesu li se pjege svjetla lijepile na rukavicu?

"Vrati se", zamoli Nikko. "Dobro. Zamrzni."

Urban zadovoljno potvrdi klimanjem glave. "Ovo su svijetle točke koje sam vidio kad smo izbačeni. Nikko, moje je desna ruka bila vrlo oštećena. Tad je započela vrućina."

Nikkov se kišir borao u tjeskobi, penjući se uz njegov vrat. "Deneb kaže da raste." Urban ga pogleda kao da mu nije jasno, pa Nikko objasni. "Što god si to donio na svom pripijenom odijelu, raste."

"Ovdje?"

"Ovdje", potvrdi Nikko.

"Možemo li to iskoristiti?"

Nikkov kišir je vibrirao. "Kako? Za što?"

"Ne znam. Za što ga je lovac koristio..."

Pod-um se vrati, integrirajući se s Nikkovim primarnim duhom. Izdržao je uobičajeni nelagodni trenutak odsutnog shvaćanja dok su mu se sjećanja konvergirala.

Bio je ovo pod-um koji je dugo vremena bio zadužen da prati aktivnosti svih njegovih duhova. Bilo mu je naloženo da ga izvijesti samo u slučaju da neki duh ili djelomična persona učine neku grešku. Bio je unutar brodske živčane strukture već godinama.

"Što je?" upita Urban.

Nikko uspravi glavu, vidno zabrinut. "Izgubio sam pod-um. Onaj koji je bio zadužen da nadgleda kardinalna nanomjesta u trupu." On dopusti da se njegova slika udvostruči.

Urban priđe bliže. Strah je na njegovom licu izgledao poput egzotične emocije. Toliko ga je rijetko Nikko imao prilike na njemu vidjeti. "Nestao je u blizini vanjskog zida?"

"Odmah ispod metaboličkog sloja, da." Nikko je oklijevao, zatečen Urbanovom otvorenom zainteresiranošću. Nije nalikovalo Urbanu pokazivati ovakve osjećaje. Koliko ga je jako potreslo iskustvo s lovcem? "Trebaš to urediti", reče Nikko. "Strah će te spopasti kasnije."

Urban se namrgodi. "U redu sam. Hoćeš li ostaviti jednog duha ovdje?"

Nikko ponovno klimnu.

"I ja ću." I njegova se slika rastavi na dvije identične kopije.

Gledajući ga, Nikko postade naglo svjestan maglovite naravi vlastite egzistencije. Zatezanje ovih mišića bilo je samo iluzija, kao i utješna tvrdoća njegovih glatkih kineskih školjki. Lažni je zrak ulazio u njegova lažna pluća, a udaranje njegova srca nije bilo ništa više od zbirke kodova. Rastepi taj složeni niz, i njega će nestati. Izgubio je na stotine duhova u mladosti. Nije tako teško napraviti da nestanu.

Naravno da je imao pričuvne kopije. Ako odluči, mogao se replicirati sve dok ne popuni brodsku memoriju. No, jednoga će dana i ta opcija omanuti. Čak ni Granica ništavila neće trajati vječno.

Nikko je tako gledao udvostručavanje Urbanovog lika i klimao, osjećajući kako se budućnost razmata pred njim. "Da", reče. "Trebao bi doći. Trebao bi sve naučiti. Netko drugi bi trebao."

Lot je ležao u mreži za ljuljanje. Umjetno nebo g-palube se zatamnilo od dubokog plavetnila večeri koje je prelazilo u tamu pošpricanu zvijezdama. Gigantska zvijezda Alpha Cygni gorjela je

kroz redove šumskih stabala - navigacijski znak bijel poput filozofskih stanica. Dopustio je boji da krvari u njegov mozak. Morao se vratiti stanicama.

Sve što je trebao bilo je danas posađeno u membranu na trupu. Dizajn pogona nulte točke; dizajn chenzemskih topova; mehanizam spajanja. Sve je bilo tamo. Lot je bio siguran u to.

Trebao je samo otići do stanica i uzeti to, i saznat će sve što treba znati o načinu djelovanja chenzemskih ratnih brodova.

Pleo je prste kroz mrežu, iznenada svjestan napetosti platna. Bio se uplašio danas. Osjetio je nešto novo, nešto nepoznato u staničnoj matrici, i uplašio se. Novi životni oblik... ili životne oblike, neovisne o stanicama, lovac je izlio na njih. Strana prisutnost u poznatom polju. Iznova je gradilo obrise polja da udovolji svojim potrebama.

Nije volio da budu tamo. To je vrijeđalo njegov nagon za održanjem teritorija; njegovu ljudsku polovicu.

Stanice su prkosile njegovoj tjeskobi. Mi smo potpuni.

Što je još važno? Obrazi mu se zarumeniše. Sjede na mrežu za spavanje, pažljivo položivši noge na pod.

Što ako je chenzemski ratni brod savez životnih oblika? Savez u koji se uplela harmonija Vrela.

Promjena ima vrijednost.

Filozofske stanice su ga prihvatile. Nije bilo razloga da ne učini sebe prihvatljivim i u ovom novom savezu. Ovi novi elementi, prerađivali su brodsko tkivo da ugode svojim potrebama, no i on je bio u rani, a njega nisu pokušali preraditi.

Stoga nije bilo razloga za strah.

Nije bilo razloga da se ne vrati i nauči ono što mora naučiti.

Maglovit. Ta je riječ odjekivala u Nikkovom umu kad je njegov duh napustio jezgru, uploadirajući se u kardinalno nanomjesto blizu oplate. Iluzija bivanja čovjekom je ostala za njim. Komputacijske mreže unutar glavnih mjesta bile su opremljene za analizu molekularne strukture, ali ne i za psihološki komfor duhova u posjeti. U ovom okruženju reda veličine mikrona, njegova je prisutnost okrutno simulirana kao osjećaj pritiska. Urban je bio drugi pritisak iza njega, nevidljiv i gotovo bez supstancije, bio je registriran u Nikkovim novim osjećajima kao lagano iskrivljenje u datotečnom putu.

"Mi nismo stvarni", prošapće Urban. Riječi su još nosile iluziju zvuka.

"To je dobro znati."

Kardinali su bili raspršeni duž trupa. Svaki od njih čuvao je malenu domenu tkiva protiv mutacija, kvarova i napadača. Ovaj je kardinal bio u čistom tkivu, nekoliko centimetara ispod novog metaboličkog sloja koji je izrastao ispod filozofskih stanica. Bio je to istovremeno i procesorski čvor i mikroskopsko mjesto za nadgledanje, dizajnirano da integrira i reagira na podatke koje su skupljali Tvorci izviđači. Na Nikkov zahtjev, koristili su te podatke da izgrade vizualni model. Mogao je vidjeti strukturu tkiva u okruženju. Mogao je osjetiti njegovu toplinu.

Izdao je naredbu, i odmah dobio ruke: manipulatore nanoveličine koje su nosile izviđačke Tvorce iako su operirali pod njegovim inputom. "Osjetim to", reče Urban.

"Dijelimo isto senzorsko polje."

"No, ti kontroliraš naš odgovor."

"Zasad." Nikko je našao utješnu sigurnost u ovom stalnom pritisku na leđa. "Ovdje je kontrola stvar intuicije", objasnio je.

"U redu."

Oslonio se na čisto, gipko tkivo trupa. Ovo je bilo meso Granice ništavila, sastavljeno od složenih pokretnih stanica. Nikkova je prisutnost uklizala među njih kroz gipke provodne kanale.

Izdao je novu naredbu, i zdravo tkivo postade prozirno, definirano jedino blijedim bijelim linijama. Abnormalna struktura ostala je u potpunosti vidljiva. U ovoj zoni, bile su tu samo njegove vlastite ruke. No, ispred sebe, na udaljenosti od nekoliko mikrometara, uhvatio je odsjaj anomalne toplote.

"Što je to?" upita Urban.

"Aktivnost."

Interface aktivnosti, gdje je tkivo Granice ništavila prestajalo biti normalno, i postajalo nešto nepoznato.

Dovukli su se bliže, i njihovo neznanje izraste pred njima u obliku maglom prekrivene litice nalik licu. Bio je to vizualni model akumuliran od strane kardinalnog nanomjesta, obznana da se nešto tamo nalazi. Ali što? Izviđački Tvorci nisu uspjeli skupiti čiste strukturalne detalje.

Magla je imala bijeli odsjaj i bila vrela. Njezina površina nalik valu bila je izbodena nizom pinceta, namotaja i greda, uzdižućeg pruća i mjesta sjajnog električnog potencijala.

"Izgleda poput oklopa", reče Urban sa strahopoštovanjem u glasu.

"Ali nije." Premda je izgledalo opasno. "Ako ovo možemo vidjeti, znademo da su izviđači preživjeli kontakt dovoljno dugo da nas izvijeste."

Urbanova se masa skupi u manju i gušću formu. "Tad magla predstavlja nepoznatu strukturu?"

"Da. Baš tako."

Magla koja je prekrivala liticu u obliku lica proširi se ponad njega, ispod njega i daleko na drugu stranu. Izviđački Tvorci nisu bili u mogućnosti prodrijeti kroz nju. Njegov vlastiti pod-um nestao je u toj magli.

Posegnuo je za interfaceom. Njegove ruke nestadoše u magli. Mogao je osjetiti vibraciju, produženi eho reakcije koja je trajala samo nekoliko nanosekundi. Njegove su ruke nestale. Jesu li se rastočile, ili bile odrezane, nije znao. Urban je mrmljao cijeli niz psovki, dok je Nikko pozivao drugačiji par ruku.

Duž cijelog interfacea, kardinali su jurili preko brodskog inventara obrambenih tvoraca i sastavljali opisane strukture u čestične kontejnere. Bili su u potrazi za tvorevinom koja će se moći nositi s prodiranjem ovog stranog rasta.

Potvrdili su barem toliko: Što god da leži iza ovog maglom prekrivenog zida, to raste. Nikko ponovno posegne u maglu, i opet mu ruke budu oduzete. Ovaj puta još ranije, kako se magla približila. Njeno je širenje bilo očigledno.

Nikko je promatrao njen tijek preko još jednog sloja pokretnih trupnih stanica Granice ništavila. Stanice bi se trgnule na dodir, u usporenom kaotičnom refleksu, kao da im je struktura razderana, a njihove električno izbalansirane membrane bačene u zbrkano, crno oslikano vrenje koje je nestajalo u magli. Fronta se približi za još nekoliko mikrometara. Nikko se povuče.

Iza njega pojavi se mehanički kompleks koji je prolazio kroz zdravo tkivo dok su napredovali prema magli. "Obrambeni Tvorci", prošapće Urban. "Ne doimaju se stvarnima."

Uistinu. Njihova je struktura bila poznata do u detalje. Svaki stup, svaki alat, svaka pora, bili su jasno vidljivi. Ništa nije zamagljivalo ili zamračivalo njihovu pojavu. Ta jasna vidljivost bila je toliko neprirodna da su Nikkovi osjećaji ustrajali da se radi o lažnoj pojavi.

Obrambeni Tvorci su napredovali. Gdjegod bi dotakli maglu, raspirili bi vrelinu sukoba. Podaci su se vraćali natrag na nanomjesta. Pramenovi magle isparivali su duž litice, otkrivajući

tračke grubo naznačenih struktura kako su obrambeni Tvorci nestajali, raskidani stranim interfaceom.

"To preoblikuje trup, zar ne?" upita Urban. Glas mu nije bio u potpunosti miran. "Stanice na trupu su prihvaćene kao chenzemske, ali ostatak broda nije. I sad se strani elementi preoblikuju u nešto prihvatljivo Chenzemima."

"I ja bih tako rekao", reče Nikko.

"Možemo li se mi tome prilagoditi?"

"Možemo pokušati."

Lot je stajao pred vratima Clemantinine kuće, obuzet osjećajem opreza. Mogao je čuti razgovor koji je unutra Clemantine vodila s Deneb. Ako ude unutra i počne koristiti prijelazni zid, bit će prirodno ako ga budu pitali kud ide. Nije bio baš voljan odgovoriti na to pitanje.

Osvrnuo se. Iskričave zvijezde prekrivale su lažno nebo, no svjetlo koje su ispuštale bilo je slabo. Osjećao se sigurnim kad se okrenuo i otišao.

S druge strane palube mogao je pristupiti cijelom nizu crvotočina prema stanovima u jezgri. Odatle će pozvati prijelazni mjehur.

Kad se opet našao u biblioteci, Nikko je naložio kardinalnim nanomjestima da dopuste strukturama obrambenih Tvoraca da slobodno evoluiraju, no i dalje je produžio stroga ograničenja u vezi njihova ponašanja. Varijacijske mjere su povećane, dok je strategija zaposli i povuci implementirana, što će dati koristan selekcijski pritisak.

Nije bilo vidljivog učinka. Cijele loze su evoluirale pa zatim bile odbačene u roku od samo nekoliko sekundi, dok je strani interface nastavio napredovati.

Znoj se sjajio na obrazima Urbanova duha dok je promatrao zajedno s Nikkom. Šutio je tijekom nekoliko neuspjeha. Napokon je pogledao Nikka i rekao: "Morat ćemo raznijeti vanjske slojeve trupa, kao što si ti učinio kad smo napustili Vrelo."

Nikko je zatresao glavom. Kišir mu se kretao po ramenima u zamišljenim valovima. "Neće raditi."

Urbanove se pesnice zatvoriše u očajničkoj frustraciji. "Moramo pokušati! Ukoliko ovo sad ne raščistimo, doseći će jezgru za samo nekoliko sati."

Nikkovi dugi prsti lupkali su u nervoznoj kadenci o njegovo

bedro. "Neće uspjeti, Urbane, jer zavojnice su također pogođene. Ne možemo rasturiti zavojnice, jer nemamo zamjenu za metale koji se u njima nalaze."

"Možemo ih zagrijati. Možemo im dovesti temperaturu blisku taljenju."

"Nemamo više zavojnica."

"Što? "

I Nikko je sam bio iznenađen onim što je rekao. Razmislio je malo o tome, a zatim objasnio, podjednako sebi kao i Urbanu: "Kanibalizirane su. Njihovi su atomi pomiješani s atomima onoga što raste na trupu. Pola njihove mase je već uzeto."

"Zašto mi to ranije nisi rekao?"

"Nisam to znao sve do..." Sve do maloprije, kad mu je pod-um prenio tu uznemirujuću činjenicu. Osjećao se kao da je oduvijek znao za to.

Splet cijevi u Lotovom napuštenom stanu sjajio je mutnim sjajem kako bi simulirao prisustvo noći. Iz unutrašnje komore, rekao je pauku da pozove prijelazni mjehur. Ovakav zahtjev obično bi rješavao jedan od Nikkovih pod-umova. Pod-um se ne bi brinuo oko prijavljivanja običnih zadataka središnjoj personi, pa će tako, ukoliko bude sreće, Nikko biti nesvjestan ove njegove akcije.

Sreća ga je pratila. Splet cijevi pomakne se u stranu kad se prijelazni mjehur otvorio na zidu sobe. Lot se nasmiješi. Unutar rukavica njegovog pripijenog odijela, ruke su mu bile natopljene znojem. Zgrabio je okvir mjehura i uvukao se u otvor.

"Prema rani", rekao je pauku. Mjehur se zatvori, a zatim ubrza. Lot zakopa prste u zid, očekujući kako će svaki tren biti otkriven i da će osjetiti da se mjehur vraća i čuti Nikka kako ga grdi preko pauka - Ljubav i priroda, pa zar si ti lud? Nikko se bojao bilo čega chenzemskog.

Umjesto toga, mjehur uspori kako bi to učinio svaki put kad se približio trupu, premda se još kretao. Otvori se s jedne strane. Nepravilni krajevi otvora bili su opaljeni kad se izvinuše od električno plave površine. Valovi pare zapuhnuše Lotovo lice. Isparenja oprljiše njegove senzorske suze. On povuče glavu, zakapajući prste još dublje u zid, dok ga je inercija vukla. Naleti na plavo polje. Nije osjećao više otpora nego što bi osjećao da je naletio na vodeni zid.

Njegovo pripijeno odijelo stvrdne se preko njegovih nogu i bokova. Nije mogao savinuti noge, no mogao je osjetiti kako mu

bedra gore, a stopala mu se smrzavaju. Zamišljao je kako mu se tijelo raspada, i teško se - preteško - vukao, držeći se za zid.

Njegove noge iskočiše iz plave zone jednako lako kao što su i ušle u nju, udarajući snažno o stijenku mjehura. Stisak mu je umalo popustio, no tada mu pripijeno odijelo omekša. On savi nogu i zabije čizmu u zid. S oklijevanjem pogleda u svoje noge. Još uvijek su bile čitave, iako su bile prelivene vrelom plavom želatinoznom masom. Masa je cvrčala, i praskala u mjehuriće kako je hlapila. Isparenja su mu sušila grlo. U ušima mu prasne. Nije sumnjao da je upravo bio zaronio usred molekularnog rata. Bio je to Nikkov potpis. Nikko se borio protiv novih elemenata, i ovo su bili rezultati. "Slušaj me!" graknuo je pauku. "Povuci se, povuci! Zatvori jebeni mjehur."

Umjesto toga, ostatak mjehurovog zida zjapio je otvoren još bliže plavoj zoni... ili je možda plava zona napredovala. "Povuci se!" vikao je Lot. Grlo ga je boljelo, vatra mu je gorila u sinusima. Nije računao na to da će morati prijeći ratnu zonu.

Mjehur se još uvijek nije micao. Možda su njegove kuke za prijenos bile otkinute. Možda je samo došlo do zastoja u uzavreloj zoni. Ponovo mu prasne u ušima. Pretpostavljao je da pritisak u mjehuru brzo opada. Postade mu mučno od opadanja tlaka. TI u njegovom odijelu preuzme stvar. Bez upozorenja, njegova kapuljača se zarola preko njegove glave i zapečati. Hladni zrak mu napuni pluća. Prilijepio se poput kukca za netaknuti zid, dok se mjehur skupljao, a plava zona napredovala. Bila je sada samo pola metra udaljena. Oklijevao je. Dvadeset centimetara. Bio je uronio u to, zar ne? I nije ga povrijedilo. Proždiralo je tkivo Granice uništavila, no njega je ostavilo na miru. A s druge strane je bilo hladno. Osjetio je to.

Deset centimetara.

Nikko nije trebao započinjati ovaj rat.

Sedam centimetara.

Sve što je želio znati nalazilo se u filozofskim stanicama.

Upitao je pauka, "Koliko je daleko trup?"

"Šest cijelih devedeset tri metra."

Omače mu se uzdah. Skoro sedam metara nepoznate teritorije. Želio se odgurnuti o zid, naglavce zaroniti u plavu zonu i doplivati do stanica trupa s druge strane. Nije se mogao natjerati da to učini. Nije mogao narediti prstima da puste zid, ili rukama i nogama da ga odgurnu od stijenke mjehura.

Plava mu se zona približavala, sve dok mu nije vrila na samo tri centimetra od vizira. Nije mogao popustiti pritisak. "Dovedi drugi prijelazni mjehur!" vikao je. Ako mjehur stigne, umaći će, a ako se ne otvori...

Stijenka iza njega raspršio se oko njegova stiska. Novi prijelazni mjehur otvori se iza ovog uništenog. Lot se uhvati za okvir, uklizavajući u nj. Nožni prsti mu očešaše plavu zonu dok je uskakao u mjehur. Opekao ih je, ali nije bilo štete. Osjećao se kao kukavica u bijegu. Filozofske stanice imale su sve što je on htio. Samo sedam metara dalje.

"Čekaj." Zurio je kroz otvor novopristiglog mjehura u električnoplavu plimu koja je napredovala oko njegovih rubova. Čučnuo je, pripremajući se da zaroni u nju, još uvijek ne u potpunosti uvjeren da će se moći natjerati da to učini, no, odlučan da pokuša...

"Ljubav i priroda", kleo je Nikko u njegovo uho.

Lot nije čekao da čuje još. Lansirao se, ali prekasno. Prijelazni mjehur se naglo zatvori. Glavom je grunuo o zid. Vrat mu je krenuo, i on se rasprostre po, osjećao je to, malenom prostoru. Momentalno ga je omamilo.

"Jesi mrtav?" upita ga Nikko.

"Ne."

"Šteta."

Bolio ga je vrat. Kopao je prstima po zidovima. Oklijevao je i sam si upropastio izglede. Sve što je sad mogao, bilo je svađati se. "Nikko! Slušaj me. Nije tako strašno kao što misliš. Tamo su novi životni oblici. Udruženi životni oblici, koji znaju kako graditi chenzemske brodove. Neki od njih sigurno razumiju i tehnologiju nulte točke.

"Začepi. I skini pripijeno odijelo."

"Nisam povrijeđen! Zar ne vidiš? Ovaj novi element nije opasan po nas. Vodiš nepotrebni rat."

"I gubim. Nemaš pojma koliko si sretan što si živ."

"Moraš opozvati obrambene Tvorce."

"Nema šanse."

"Jedini razlog ovog rata je što si ti napao novo tkivo."

"Svuci pripijeno odijelo!"

"Naravno." Lot ga svuče brzim ljutitim pokretima. Izokrenuo ga je i bacio u zid. Maleni mjehur se otvori i pomete ga u sebe. "Eto. Pogledaj me! Nikakve štete. Bio sam u zoni, Nikko i nisam pretrpio

nikakvu ozljedu."

"Dekontaminacija", reče Nikko, i magla prokulja iz stijenki mjehura.

Lot je udisao maglu, uvlačeći vojsku Tvoraca u svoja pluća, da razbiju i spale bilo kojeg stranog napadača koji je možda preživio njegovu vlastitu obranu. Sumnjao je da Granica ništavila ima išta učinkovitije od zaštite koju je on nosio.

"Suradnja je bolja od sukoba", ustrajao je. "Pomozi mi da se vratim na stanično polje, i moći ću ti reći što se događa, i što mi možemo učiniti."

"Je li ti palo na pamet da si još živ samo zato što te su te i chenzemsko tkivo i naši obrambeni Tvorci prepoznali kao svoga? Ukoliko bilo koja strana uoči svoju pogrešku, umrijet ćeš."

Lot raširi ruke, pritišćući rukama zid mjehura da si stabilizira položaj. "Ipak želim pokušati."

"Ako izgubimo ovaj rat, i pokušat ćeš."

Postupno, toliko polako da Nikko dugo vremena nije bio siguran da se uopće događa, rat je odmicao. Parazitsko napredovanje uspori.

Urban je sjedio prekriženih nogu na datotečnom putu u biblioteci. Zamišljeno je gledao u sliku borbenog polja koja je izgledala onoliko blizu stvarnosti koliko je to sustav dopuštao.

Clemantinin duh stajao je s Deneb iza njega i promatrao.

"Gotovo je", reče Urban. U glasu mu se osjeti nota nevjerice. Ustade, naginjući se kako bi bolje vidio sliku koja se razvijala. "Gledaj! Napredovanje stranog sloja je zaustavljeno."

I Nikko je zurio u sliku, iako su njegove misli bile fokusirane na digitalni zapis molekularnih aktivnosti koji je nastavio pristizati s trupa. "Nije se zaustavilo. Samo se usporilo."

Urban se napola okrenu počastivši Nikka grubim pogledom. "Pa naravno da postoji metabolička aktivnost, ali trenje naših obrambenih Tvoraca je palo na nulu."

Clemantine opsuje, mekim glasom. "Nikko, jesi li dopustio Tvorcima da slobodno evoluiraju?"

Nikko se trudio izbjeći napad krivnje. "Morao sam to. No stavio sam zabrane na njihovo ponašanje."

"Nikko!"

Nije je mogao pogledati u oči.

Urbanov pogled išao je s jednoga na drugo, kao da se sprema zaskočiti objašnjenje kad ga konačno jedno od njih dade.

"Bez proktora?" upita Clemantine, bez puno nade.

"Nisam smio riskirati."

"O čemu se radi?" ubaci se Urban u razgovor, koraknuvši naprijed. "Napredovanje je učinkovito zaustavljeno."

Clemantinin pogled bio je grub. "Obrati pozornost, sinko. Nije zaustavljeno, jako je usporeno, no nastavlja se. Ipak, trenje naših Tvoraca je na nuli. Što ti to govori?"

Deneb prva odgovori na postavljeno pitanje. "Primirje."

Urban nije vjerovao. "Ta je opcija izričito isključena iz njihovih parametara ponašanja."

Clemantine slegnu ramenima. "Tvorci su složene integrirane strukture. Ne smiješ dozvoliti njihovim vrelim zonama da slobodno evoluiraju bez rizika da njihovo ponašanje također ne bude ugroženo. Osim ako si uključio selektivni pritisak da osnažiš željeno ponašanje. To i sam znaš, Nikko."

Znao je to i sam. No, bio je odlučio podnijeti taj rizik. Stavljanje krutih restrikcija na ponašanje Tvoraca može im oduzeti moć natjecanja, ostavljajući nas da izravno provjerimo Lotovu ludu teoriju suradnje.

"Možemo ponovno pokušati", predloži Urban. Ovaj put zvučao je nesigurnije. Pogled mu je bio fiksiran na Nikkovo nervozno lupkanje prstima po bedru.

Nikko se prisili da ne lupka više. "Mogli bi." Pogled mu je kružio s Urbana na Deneb, pa na Clemantine. "Ni, Tvorci na trupu više nisu naši. Evoluirali su do točke ekvilibrija. Svaki novi val obrambenih Tvoraca koji uvedemo mogao bi ući u konflikt s tim balansom." "Mogli bi uskoro imati dva neprijatelja", objasni Clemantine.

Urban stisnu pesnice. "Kažeš da smo pogoršali stvari. Da je Lot bio u pravu. Da nismo ništa učinili..."

"Ne." Nikkovi prsti ponovno krenuše, no ovaj put sporim, kontroliranim udarcima. "Lot je u krivu. On je sanjar. Ovo okruženje nije kao ono filozofskih stanica. Ovo je agresivno. Odsjeklo nam je pristup trupu. Oduzelo nam je kontrolu nad brodom. Proždire i preoblikuje brodska tkiva. Možda i jest poštedjelo Lota, no nema razloga misliti da će poštedjeti bilo koga od nas. Nemamo drugog izbora, nego boriti se protiv toga.

"U svakom slučaju, dali smo si vremena", reče Deneb. "Dosta vremena."

"Vremena za što?" upita Urban. "Što bismo još mogli učiniti?"

"Mogli bismo pokušati sterilizirati trup."

Nikko se okrene prema njoj. Denebin kišir je ležao miran preko njezinih ramena. Lice joj je bilo zamišljeno. "Svaka kompleksna struktura će se raspasti ukoliko je se izloži dovoljnoj količini topline."

"Prekasno je za to, zar ne misliš?" reče Urban. Pokaza na Nikka i Clemantine. "Zahvaljujući ovim dvoma, nemamo više fisijskih materijala."

"Neće nam trebati fisijski materijali", reče Deneb. "Gle -" Otvori se još jedan trak podataka. Nikko prijeđe pogledom po njegovom putu. Vidio je poznato zvjezdano polje koje je ležalo ispred broda gotovo dvije stotine godina. Nebrojena sunca ispred tamnog zida od velikog molekularnog oblaka, a u središtu, navigacijski signalni znak koji je pratio još od Vrela Obmane: bijela vrela zvijezda, Alpha Cygni, sad udaljena samo dvije godine.

Deneb reče: "Mi smo tamo ionako vezani. Blisko prelijetanje bi nas okupalo u dovoljno radijacije da slomi svaku kompleksnu strukturu u vanjskim slojevima trupa. A Alpha Cygni je mlada zvijezda. Vjerojatno nije starija od par milijuna godina. Možda je Chenzemi još nisu posjetili."

Da li bi to moglo upaliti? Nikko je gledao sliku zvijezde, znajući da je ona još daleko. Zatresao je glavom. "Trebat će nam još dvije godine samo da dođemo do tamo. Okruženje je već osam metara duboko."

Izraz Clemantininog lica bio je odsutan dok je slušala što joj pod-um govori. "Ako se nastavi širiti ovakvom sporom stopom ekspanzije, čak i nakon dvije godine bi imali održiv sloj nekorumpiranog tkiva oko jezgre."

"No, solenoidi su nestali", prosvjedovao je Urban. "Kako ćemo naći kurs?"

Deneb upitno pogleda Nikka. "Rade li još motori za kormilarenje?"

"Možda."

Urban reče: "Nemaju oni dovoljnu snagu za korekcije kursa na ovolikoj udaljenosti."

Clemantine je izgledala zamišljeno. "Možda i imaju, ako ih odmah iskoristimo. Već vladamo sustavom. Mala bi korekcija u ovom trenutku mogla ispraviti naš kurs."

Urban se doimao preplašenim. "No to će nam potpuno iscrpsti rezerve goriva."

"Sinko, što bi drugo mogli koristiti za gorivo?"

"Ja... Žao mi je." Duboko udahne, vidljivo smiren tako da Nikko zna da je on nešto uređivao. "Možemo li namjestiti tako dobar kurs?" upita.

Nikko slegne ramenima. "Možda nećemo ni morati. Nakon početnog izgaranja, trebali bismo biti u mogućnosti sintetizirati neku vrstu goriva iz brodskog tkiva, pa čak i ako ne bude jako. Uz pretpostavku da nećemo izgubiti motore za kormilarenje, neke manje korekcije kursa biti će moguće dok se budemo približavali Alphi Cygni."

"Pretpostavljajući da će stopa rasta okruženja ostati kakva je", reče Urban.

Denebin kišir pomače se u krutom, nervoznom valu. "Lotu se ovo neće svidjeti, zar ne?"

"Jebeš Lota", prasnu Clemantine. "Proputovali smo ovoliko da nađemo Chenzeme, a ne da postanemo oni."

POGLAVLJE 14

Kamere na trupu Granice ništavila snimile su promjenu u ponašanju filozofskih stanica. Po prvi puta otkako su bile posađene, stanice su se proširile na određena mjesta na kojima su bile nepoželjne. Prateći agresivno napredovanje devastirajućeg metaboličkog sloja, širile su se preko teleskopa, radioantene, motornih otvora. Instrumenti su bili rastaljeni, i svaka veza s trupom bila je izgubljena. Najduže su preživjele kamere na krmi. Snimile su posljednje faze osvajanja filozofskih stanica, dok su napredovale prema njima rastući poput bakterija. Jedna po jedna kamera je zatajivala. Dvije zadnje preživjele snimile su polje ledene bjeline od 360 stupnjeva, prije no što su prestale emitirati sliku. U tom je trenutku izgubljena svaka veza s vanjskim svijetom.

Lotu su užasno nedostajale stanice. Govorile su jezikom karizmate koji je za njega bio stvarniji i donosio mu više zadovoljstva od bilo kojeg ljudskog jezika. Ovaj teritorijalizam i ograničavanje Nikko je povukao s prodiranjem chenzemskog tkiva. Bilo je to tako nepotrebno. Bio je to samo besmisleni akt rata radi rata, jer, što god da se događalo na trupu, nije bilo obično chenzemsko osvajanje. Lot je to znao. Filozofske stanice su sadržavale mirotvorne protokole Vrela. Novo bi tkivo bilo zaraženo istim virusnim mislima. I to bi bio kompromis.

Samo što nitko nije slušao.

Nikko je srušio tranzitni sustav mjehura. Prestao je koristiti karizmate za razgovor s Lotom, kao da bi ga njihova upotreba označila kao izdajicu vrste... iste vrste kojoj i ja pripadam? Clemantine je jasno naglasila da bi radije uronila Granicu ništavila u plazmatsko more Alphe Cygni, nego se pomirila s bilo kojom vrstom chenzemskog osvajanja. Urban i Deneb su bili manje kategorični. Ipak, nisu se protivili kada je Nikko upalio kormilarske motore i spalio nešto stanica te sve njihovo gorivo, skrećući brod prema kursu k sterilizirajućoj vrelini gornje atmosfere velike zvijezde... koja se nalazila na udaljenosti od dvije godine. Malene bi pogreške mogle strašno narasti uzimajući u obzir tako veliku razdaljinu. Mogli bi lako zaroniti u srce zvijezde, ili je u potpunosti promašiti. Ne da je to bilo važno. Lot nije vjerovao da će uopće dospjeti do Alphe Cygni. Iako se tamni lovac okrenuo od njih,

nestajući u jedva prepoznatljivoj točki još dok su teleskopi funkcionirali, izvorni lovac je još bio vani. Lot nije imao razloga misliti drugačije. Za sto dana, uhvatit će ih, i stvari će se izmijeniti.

"Hej." Urban sjede pored Lota na travu na rubu koi ribnjaka. Imao je dvije orošene boce piva. "Još rađaš revoluciju?"

Lot se zacrveni. Zacrnio je ekran svojega laptopa, kad mu se Urban približio, uklanjajući vidljive dokaze svoje borbe da redizajnira kultni virus u učinkovitiju formu. No, bilo bi ludo misliti da ima još tajni koje je skrio izvan svog vlastitog uma. Nitko mu nije vjerovao. Nitko mu nije trebao vjerovati. Od stalnog nadzora svrbjela su ga leđa. "Istina. Rađam je", reče Lot. "Znaš da ne idem nikud."

Urban mu ponudi bocu. Lot je uze. Dopustio je da laptop padne na travu. Urban se ispružio na travu naslonivši se na laktove, ovaj put mračan i zamišljen. "Bijesni, čak i da pronađeš novi put da nas sve zaraziš kultnim virusom, zaustavili bi te prije no što bi ga implementirao. Znaš to."

"Istina." Lot uze dugi gutljaj vrlo hladnog piva, osjećajući se poput šupka. No, morao je nešto raditi. Sami su sebe pretvorili u zatvorenike na ovom brodu. "Tamni lovac dao nam je sjeme za sve sustave koji nam nedostaju. Urbane, ti znaš da jedno od tih sjemena mora biti za pogon nulte točke. Tako smo blizu. Dopusti da razgovaram sa stanicama. Dopusti da ga probam pronaći."

"Ne mogu to učiniti, bijesni", reče Urban, odmahujući glavom. "Znaš to. Koliko god to želio, ne možemo riskirati destabiliziranje prodirućeg sloja. Doći ćemo do njega na drugi način."

"Misliš li da ćemo dobiti drugu šansu? Izvorni lovac nije otišao. Kad nam se približi, ovaj ekvilibrij će biti poremećen. Daj mi da odem prije do stanica."

Urban je gledao u koi ribnjak, u val koji je nastao na mjestu na kojem je riba dotakla površinu. Njegova je sumnja bila sjena u Lotovoj svijesti. Tada je zanijekao glavom. Povjerenje navre iz njega, kao ištrcano iz stroja. Uspravi se. Posegnu rukom u svoj uski džep i izvuče uređaj veličine dlana. Bio je tamnosiv i nalik saću. Rastvori se. Unutra se nalazio ekran i sučelje za glas. "Načinio sam ovo za tebe", reče Urban. "Prilično je zanimljiv."

Lot se saže da bolje pogleda. Saćasta je struktura bila vrlo podijeljena. "Neka vrsta kemijskog sintetizatora?"

Urban se nasmiješi. Dotače ekran. "Odsviraj prvi set", reče.

Izljev odsječenog i izlomljenog staničnog razgovora nahrupi preko Lotovih senzorskih suza.

"Što kažu?" želio je znati Urban.

Lot frknu, dodirujući uređaj. Vukao je prst preko linije saća. Svako je bilo manje od pola milimetra široko. "Ništa", slegnuo je ramenima. "Iskrivljeno je. Kao da si isjekao dijelove zvuka snimljenog u gomili, pa pomiješao."

Urban se uruši, potišten.

"Prepoznao sam stanični govor", brzo doda Lot.

"Super. Napredak." Urban zatvori oči.

Lot pokupi sintetizator. Molekularni dijagrami plesali su preko ekrana. "Mislim da znam u čemu je problem. Repliciraš odlomak uzet s preko tisuća različitih razgovora, umjesto da pratiš jednu jedinu liniju duž njene petlje."

Urban frknu na sintetizator. "A kako pratiš liniju? Ima li kakvih oznaka?"

Lot razmisli o tome. "Mora biti. Makar sad ne znam."

"Reci nešto", reče Urban. "Na staničnom jeziku. Provjerit ćemo fraze koje se ponavljaju. Tako nešto."

Nije želio obeshrabriti Urbana. Ovo je bila neka vrsta zabave, ali... "Neće biti samo jedna oznaka. Odjednom se događa na tisuće razgovora. Moraju se sortirati. I... mislim da se izmišlja puno fraza, jednostavno ih se izmišlja na licu mjesta, i neko vrijeme koristi, pa baci. Čudno je to."

Urban je odmarao bradu na svojoj ruci. "No, ti ih ne razumiješ baš uvijek."

"Pa. obično razumijem kad sam unutra, no kasnije... da, ne razumijem baš sve vrijeme."

"Znači, poradit ćemo na tome."

Lot dovrši pivo. Narančasti koi dopliva do ruba ribnjaka. Promatrao je kako ustima dodiruje površinu, i razmišljao koliko je daleko Urban spreman ići u razumijevanju Chenzema. Oprezno progovori. "Moraš shvatiti, uređaj poput ovoga je samo djelomičan most prema jeziku. Ova stvar može naučiti govoriti umjesto tebe, no bez obzira koliko njeno razumijevanje jezika postane precizno, ne može misliti za tebe. Moraš poraditi i na wetwareu. Moraš naučiti kako pratiti tisuće različitih linija odjednom, ili nećeš ništa razumjeti. Ne misli o prevođenju, misli o uranjanju. Budi Chenzem."

"I navuci Clemantinin bijes na sebe?" nasmiješi se Urban. Njegova tamna obrva se nabora. Usta mu postadoše izvorište

smijeha.

Lot uzdahnu i leže na travu. Raširi ruke. Jasno svjetlo lažnog neba ga je zasljepljivalo, pa je morao škiljiti. "Ona me mrzi."

"Pa, ti si napola Chenzem. Od toga se ježi. Kao da spava s osobom koja joj je pobila obitelj, znaš?"

"E, hvala. Sad mi je puno lakše."

Urbanovo raspoloženje splasnu. "Trebao si otrovati lovca, Lote. Mogli smo ga raskidati."

Lot je pokušavao zamisliti kako to radi, ali nije mogao. Možda je Nikko bio u pravu. Kult je bio vruća i nesretna rana u njemu. Uvijek gladna. Zatvori oči, prepuštajući se poslijepodnevnoj vrućini. "Ponovno bih to učinio. Suradnja jest bolja."

"O, da. Pogotovo ako ti vrati Clemantine u krevet. Možda bi o tome želio razmišljati, bijesni. A sad, hajde. Reci nešto na chenzemski način. Daj da dobijem koristan uzorak."

Trajalo je nekoliko tjedana, no Clemantine je popustila. Nije bilo teško, kad je Lot napokon pogodio pravo mjesto. Ti bi me mogla održavati čovjekom. Uistinu ga jest voljela. On je nju volio. To je činilo njegove brige intenzivnijima.

Nije mogao biti siguran, no instinkt mu je govorio da je lovac još uvijek vani. Još igra na njihovo buđenje. Tjeskoba je hranila njegovu energiju punu nervoze. Nije mogao biti miran. Kasno noću, hodao bi g-palubom. Kružio bi u beskonačnim krugovima, ispod lažnih zvijezda koje su bile samo projekcija onoga što je Nikko mislio da bi mogle biti. Zamišljao je lovca kako hita za njima. Moglo se to dogoditi. Mogao ih je uhvatiti ranije no što su očekivali, i ako bi uočio grešku u njihovoj tranziciji, ili ako bi označene filozofske stanice generirale neki neočekivani odgovor na radiopoziv, tada bi lovac mogao zapucati na njih. Možda je već pucao, a sljedeći korak koji poduzme mogao bi biti njegov zadnji. Nije to mogao znati.

Nesigurnost ga je proždirala. Sve bi učinio da zna, a jedini način koji je mogao zamisliti da sazna bio je da zaroni u stanično polje i prozbori. Da stavi još koji naglasak na njihovu vjeru. Jedini način da dospije do staničnog polja bio je da nekog natjera da ga pusti. Nastavio je stoga risati svoju uzaludnu revoluciju. Bilo je to sve što je mogao učiniti.

Clemantine se smijala njegovim naporima da redizajnira kultni virus. Unatoč tome, bila je zatočenik intelektualne zagonetke, i ubrzo su ona i Deneb uzele pauzu u istraživanju polja nulte točke i

prebacile pažnju na strukturu kultnog neuralnog parazita, premda ne bi podijelile s Lotom kad bi pronašle nešto zanimljivo.

Sto dana. Lot je mjerio vrijeme. Clemantine mu je rekla da zaboravi. Da ništa ne mogu učiniti. "Misliš, ništa ne želiš učiniti", rekao bi, a to bi započelo još jednu rundu svađa, no ne bi potrajale. Ona ga je voljela.

On je nju volio. Došao je dan kad je lovac bio nadomak njihova boka. Povukli su se u jezgru i čekali, osluškujući alarme, eksplozije, ili kruto cviljenje brodskog okvira dok je trpio drugo spajanje. Ništa od toga se nije dogodilo. Dan je prolazio u tišini. I sljedeći dan također.

Gdje je bio lovac? Nisu to mogli znati. Mogao je još biti vani. Ili se možda okrenuo još prije nekoliko mjeseci, a sva njihova strepnja je bila uzaludna. Nije bilo načina da to saznaju.

Još je jedan dan prolazio, i još jedan. No, grčevi su se polako selili iz Lotova želuca, a prodirući metabolički sloj primicao se istom nepromjenjivom brzinom.

"Imam wetware", proglasi Urban jednog dana.

Nalazili su se na g-palubi. Lot je bio upušten u grubi stanični razgovor preko sintetizatora. Kultna glad gorjela je poput vatre u njegovu želucu. Osjećao je pritisak pod kožom. Bila je to neutažena dugotrajna žudnja za Zajednicom. Jedina stvar koja ju je olakšavala bio je dodir sintetizatorske karizmate. Prepušten staničnom razgovoru, mogao se praviti da je jedan od mnogih. Bila je to neka vrsta Zajednice.

U svakom slučaju, bilo je to nešto.

Lot je prošaputao naredbu za gašenje sintetizatora. Dok mu se u glavi bistrilo, Urban ponovi. "Jesi li me čuo, bijesni? Imam wetware."

"Da?" zaškilji Lot. Nije mislio da Urban laže, no ipak, bilo je nečega nalik izlici u njegovoj auri.

On privuče stolicu blizu Lotove mreže za spavanje. "To je chenzemski neuralni organ... ili virtualna metafora chenzemskog neuralnog organa. Neću moći misliti na chenzemskom, no moj duh hoće, ako proradi."

Lot sjede, spuštajući stopala na zemlju, tako da je mreža postala fotelja. "Kako bi to trebalo raditi?"

Urban uzdahnu, bacajući zaklinjući pogled prema stropu. "Ne pitaj me to, bijesni. Ovaj interface je produkt stotine predanih overclockiranih duhova - ekvivalent tisućljeća frustracije. Ne želim

znati kako radi, jer ne želim biti tako star i uvrnut kao što su oni."

Lot se namrgodi. "Znači, sve si namjestio. Šteta što nemamo filozofskih stanica s kojima bi mogli razgovarati."

Urban ga čudno pogleda, kao da je mislio da se Lot možda šali. Cijeli zbor cvrčaka zapjeva svud oko njih. Bila je to uzbuđujuća kakofonija koja je rasla u asinkronom zvučnom zidu. Urban se nagnu bliže Lotu. "Još se sjećaš kako sintetizirati filozofske stanice, zar ne? Kao što si to učinio prvi put?"

Lot se osjeti malodušno pred pojmom vojske cvrčaka pod Urbanovom komandom. Mogao je samo klimnuti glavom.

"Dobro, ali nemoj ništa o tome govoriti Clemantine. Mogla bi pokušati ispraviti tvoj talent. A možda bi to i mogla učiniti. Radi na tvojoj psihologiji cijelo vrijeme."

Radi li?

Urban klimnu, i zavali se nazad. Zbor kukaca se utiša. "Hajde da probamo!"

Vježbali su satima svaki dan, uvježbavajući virtualni interface koristeći fragmente razgovora snimljene u staničnom polju, učeći ga da prati jednu liniju razgovora. Stotinu puta u minuti, interface bi naredio sintetizatoru da pusti liniju, prebacujući se na nešto nepovezano. Lot bi pokupio popucale krajeve i povezao ih. Chenzemske petlje razumijevanja stalno su mu rotirale kroz um, a ipak je to bio samo slabi odjek simfonične složenosti koju je poznavao u staničnom polju.

Lotova revolucija presušivala je kako se lovac nije pojavljivao. Napustio je svoju odluku da redizajnira kultni virus, no ne prije no što je ideja prešla na novog, učinkovitijeg domaćina.

Deneb je počela blagonaklono gledati na razvijanje kultnog virusa, i njegovog neuralnog parazita. Bila je to za nju intelektualna zagonetka. Što je dublje ulazila u sustav kulta, bila je sve zaokupljenija. Njezina istraživanja prešla su s relativno jednostavnog kultnog parazita na Clemantinine zapise o mnogo složenijem i varavom chenzemskom sustavu u Lotovoj glavi.

U biblioteci, njen je duh plovio kroz model njegovog neuralnog organa. Većina dijagrama bila je kodirana žuto i narančasto, što je značilo da se radi o predloženoj strukturi koja još čeka potvrdu. Strani Tvorci nisu dugo preživljavali unutar Lotovog tkiva, pa je tako bilo teško išta uzeti za sigurno.

Denebine se misli kratko okrenu ratu. Lotovi obrambeni Tvorci nisu bili svemoćni. Mogli bi biti poraženi ukoliko bi vojska

slobodno evoluirajućih napadačkih Tvoraca bila lansirana u njegovo tkivo. No, bilo je upitno bi li Lot preživio bitku. Količina energije oslobođena u takvoj bitki mogla bi prokuhati njegova tkiva, oštećujući informacijsku strukturu koja ga je definirala. Čak i kad bi preživio obračun, bilo je vrlo vjerojatno da njegovo tijelo ovisi o obrambenim Tvorcima. Tkiva bi mu mogla degradirati prije no što bi uveli novi sustav zaštite. Bilo je čak moguće da njegovi obrambeni Tvorci reagiraju na prijetnju tako da se okrenu protiv njega i počnu uništavati njegova tkiva. Bilo je kao da je Lot bio zatočenik svojih predaka. Zaštićen, ali utamničen od svojih obrambenih Tvoraca.

Ipak, te implikacije rezonirale su s Denebinim željama: ovaj organ u Lotovoj glavi napravljen je od chenzemskog tkiva prilagođenog ljudskoj psihologiji. Omogućavao je govor jezika koji ju je nadilazio. Poput nekog anticipirajućeg sna, nudio se uvid u chenzemski um. Da je samo mogla razdvojiti zahtjeve kulta od informacijskog tijeka karizmate.

Urban je pokušavao nešto slično sa svojim virtualnim interfaceom, no to je bila krparija, nespretni sustav koji je trebao naučiti njegove instinkte, dok je Lotov neuralni sistem bio fino izbrušeni most već ispunjen razumijevanjem.

Deneb je stvorila još jednu svoju inkarnaciju. Ne dopustivši ovom dvojniku da poprimi svijest, zarazila ga je kultnim virusom, a zatim pratila razvoj varavih neuralnih parazita u njegovu mozgu, uspoređujući rezultate s onime što je znala o Lotovom nadzornom sustavu. Uništila je eksperiment u zrelosti, držeći se obećanja danog Nikku. No, odmah je započela uzgajati novu inkarnaciju. Još je jednom zasadila kult u njegov nesvjesni um, no ovaj put je modificirala razvoj neuralnog parazita, pokušavajući stopiti s njime karakteristike Lotova sustava.

Ponavljala je opetovano eksperiment, gurajući razvoj parazita prema svom vlastitom idealiziranom konceptu. Nailazila je na slijepe ulice i razočarenja. Tjedni rada nisu polučili uspjeha. No, s vremenom, sistem je evoluirao, dovodeći je sve bliže njenom cilju generiranja karizmate, bez pokoravanja njoj. Nije jasno razumjela kako taj neuralni organ radi, ali je shvaćala da njegovo djelovanje sve više nalikuje njezinim željama.

POGLAVLJE 15

Urbanovi duhovi rotirali su oko biblioteke, ustajući jedanput na sat za sken brodskih sustava u trajanju od trideset sekundi. Ostavio je inženjerski problem koji mu je Nikko dao: kako usmjeriti konačno izgaranje kroz motore za kormilarenje, sad kad su uglavnom bili prekriveni chenzemskim tkivom? Urban je sumnjao da je Nikko već pronašao rješenje negdje u širokom prostranstvu biblioteke. Inženjerski problem bio je nešto uzgredno, no trebalo mu je tri tjedna da ga riješi. Pravi smisao ove vježbe bio je iskusiti egzistenciju duha, produženu i nerazblaženu tjelesnim intervalima.

Zadovoljština je bila poznata čak i u primitivnim kardinalima i Urban si ju je priuštio. Uvukao se na prvo mjesto, znajući da je uspio riješiti Nikkov izazov, no isto tako važno, naučio je živjeti u izmijenjenoj svijesti brodske elektronske memorije.

Unutar kardinala, pokupio je svoj rezidentni pod-um. Bila je to maglovita stvar. Njegova sjećanja bila su grubo potkresana. Stapanje je bilo brzo i neprosvjetljujuće. Nije se puno izmijenilo od njegovog zadnjeg kruga. Chenzemski sloj nastavio je napredovanje kao i posljednje dvije godine.

"Imaš li ga?"

Pitanje ga je stiglo kad se izvukao iz prvog kardinala: krhka membrana riječi titrala je preko njegova puta opsjednutog laganim otporom. "Nikko?" upitao je iznenađen. "Nisi u petlji?"

Odgovor ga je čekao u sljedećem kardinalu. "Radim izmjene na platformama."

Urban osjeti rastuće uzbuđenje. Nikko je mjesece provodio u planiranju njihova prilaska Alphi Cygni, razvijajući plan kako da izvuče brodsku nekontaminiranu masu s pramca i krme, da oklopi područje jezgre oklopom omotanim u izolirajući vakuum. "Znači, tamo smo?"

"Procjene tako govore. Možemo li upaliti motore?"

"Svakako. Pogledaj opis u označenoj datoteci."

Iz ovog, kardinalu rezidentnog, pod-uma, skupio je druga sjećanja minimalne promjene. Chenzemsko osvajanje imalo je prizvuk geološkog procesa. Bilo je sporo, ali neumitno. Osim što je sad, nakon dvije godine, Nikko bio spreman lansirati protunapad. Iza trećeg kardinala, Urban iskliznu kroz još jednu barijeru riječi:

"Opis dobro izgleda." "Odgovara tvome?"

Nikkov smijeh odjeknuo je duž njegova puta.

Lot je bio tako uvjeren da ovoga prolaza neće biti. Uvjerio se da će ga nešto omesti, da ga nešto mora omesti, prije no što Nikko proveze Granicu uništavila kroz sterilizirajuće plazmičke vatre Alphe Cygni, uništavajući pri tome njihove filozofske stanice i utjecaj Vrela koji je držao mirovno obećanje, po prvi puta otkako su ljudski brodovi susreli chenzemske.

Bio je u krivu. Platforme i palube su bile nestale s Nikkovim preuređenjima brodskog interijera, koje je za svrhu imalo izoliranje jezgre. G-paluba je bila nestala, zajedno s Clemantininom kućom i svim drvećem koje je tamo raslo već dvije stotine godina. A male životinje? Pauci, moljci, ptice, koi i gušteri? Lot se nadao da je Nikko sačuvao njihove uzorke.

Ovo nije neophodno.

Ipak, postalo je neumitno.

Lot se sam povuče iz središnje komore dok su drugi u međuprostoru ili središnjim stanovima dovršavali svoje zadatke. Pozvao je stari dijagram Alphe Cygni na oslikani zid. Zvijezda je bila tamo. Još nisu mogli znati točno gdje, no znali su da više nije tako daleko.

Dijagram se proširio kako bi pokazao sliku Khetha, primara Vrela Obmane G tipa, položenog nasuprot Alphi Cygni radi usporedbe. Kheth je u presjeku bio više nego upola manji od ove mrcine. Alpha Cygni bila je toliko masivna i svijetla, da je Lot mislio da bi trebala biti stara koliko i galaksija. Znao je da nije. Masivne zvijezde kratkog su vijeka. Ponekad prežive samo nekoliko desetaka tisuća godina prije nego što njihov divlji metabolizam proždre sav raspoloživi dušik u njihovom reaktivnom omotaču. Ogromna količina dušika ostaje u drugom omotaču, ali nije dostupna zvijezdinom fuzijskom stroju. Kad nestane dušika, troši se helij, i tako kroz elemente dok se, duboko ispod omotača, ne oformi željezo. Željezo se ne može fuzionirati na raspoloživim pritiscima i temperaturama. Tako bi fuzija prestala, a vanjski pritisak radijacije bi nestao. Ništa ne bi ostalo da podržava zvijezdu protiv vječnog privlačenja gravitacije. Kolabrirala bi u sebe, samo da upali kataklizmičku eksploziju supernove. To je događaj velikog razaranja i izvornog stvaranja, kovačnica u kojoj svaki element teži od željeza može započeti svoj lanac postojanja. A kako ja ovo znam?

Jer je bila pored njega u taj tren; njegova majka. Umrla je

onoga dana kad je Jupiter doveo svoju vojsku u Svilu. Njeno je tijelo rastočeno, no njen uzorak je sačuvan u arhivama toga grada. Možda je ponovno živjela. Ako je Svila napredovala, možda su njezine arhive otvorene. Sedam tisuća novih genotipova, sedam tisuća životnih iskustava slobodnih da omoguće ekspanziju.

Ako Svila nije uspjela, tad bi čak i ti uzorci bili izgubljeni. Mrtva ili živa? Vrlo vjerojatno nikad neće znati. A ona zauzvrat, ukoliko je ponovno živjela, nikad neće znati što je on postao. Ipak, ona je živjela u njemu. Njen glas bio je živ u njegovoj fiksnoj memoriji.

"Evo", ona je rekla, govoreći dječaku koji je on bio. "Pogledaj tamo." Njeni vitki prsti micali su se u vodoravnom luku. "Ta osvijetljena rijeka, to je trag Mliječnog puta. To je naša galaksija viđena s ruba." Njena druga ruka stezala ga je oko struka dok su se tiskali u polumraku, okruženi sa svih strana projekcijom zvjezdanog polja, tako da se činilo da su odvučeni u središte kozmičkog jajeta. Kad bi pogledao natrag, preko ramena, vidio bi njezino lice. Nije gledao. Imao je šest godina, i bio romantično zaljubljen u nju, a u ovom trenutku, ona je pripadala jedino njemu.

Ona reče: "Od svih dalekih ljudi koji su došli sa Zemlje, mi smo samo na rubu velikog galaktičkog diska." Ton njenog glasa se ublaži. "Tamo, vidiš tamo gdje tama prekida svijetli bijeli put? Vidiš li oblake tame koji nadiru u rijeke svjetla? Da, tako je. To su uistinu oblaci. Oni su bili vidljivi čak i s površine Zemlje. Sad nisu toliko daleko od nas, barem njihov rub nije. To su molekularni oblaci, sastavljeni od prašine i plina. Oni su mjesto gdje se zvijezde rađaju."

Bila je to priča o stvaranju, i on ju je izgovarao utišanim glasom, kao da snaga leži u samim riječima, ili u slikama koje su riječi crtale. Ne samo snaga stvaranja, nego i razumijevanja i prihvaćanja.

"Starija zvijezda eksplodira sa ili bez oblaka, a val šoka prođe kroz tamu središta oblaka. Materijal oblaka je sprijeda komprimiran. Tu se razvijaju čvorovi veće gustoće. Oni rastu uz gravitacijsko privlačenje. Stabilni elementi dodaju se njihovoj masi, sve dok se ne formira obitelj protozvijezda. One su začahurene u okruženju oblaka, no kad se svaka nova zvijezda upali, bijesni stelarni vjetar počinje puhati, erodirajući oblak, dok ga napokon u potpunosti ne nestane. Nova zvijezda je oslobođena."

Velika zvijezda, Alpha Cygni, vjerojatno je ispala iz svoga emrioničkog oblaka puno kasnije od nastanka Chenzema. Pošasti su

vjerojatno napale maglicu, no radijacija Alphe Cygni bi razbila njihove strukture ili ih raznijela. Uzevši u obzir zvijezdinu mladost i ogromnu veličinu, činilo se nevjerojatnim da se vlastiti život razvio u njenom stelarnom sustavu, tako da Chenzemi možda nikad nisu tamo ni bili. Sirovo, Široko i Sterilno. Lota je na neki način zabavljalo što bi Alpha Cygni, u svom kratkoročnom bijesu, trebala biti sigurnija destinacija nego bilo koji sustav koji je ugađao svojim ljupkim plavozelenim vodenim svijetom.

***

Osjećajući se previše ljudski, Deneb je nadgledala disekciju sonde proizvedene u tvornici unutar međuprostora koji je omatao brodsku jezgru. Sondu je nazvala Vigil. Bila je sastavljena od prastarih nacrta. Nikko se trebao brinuti za nesavršenosti u bibliotečnoj datoteci. Rastavili su tako uređaj, nakon što je izašao iz tvornice, proučavajući odvojene dijelove i testirajući ih, nalazeći samo manje greške koje su lako ispravljali.

Deneb je prelazila rukom preko glatke ljuske Vigilova izloženog srca. Bio je to metar dugački omotač koji je sadržavao opservacijske instrumente. Izgledao je poput oka. Mogla je vidjeti svoj i Clemantinin odraz u tamnoj zadimljenoj površini sondine staklene leće,

"Spremna?" Clemantne upita.

Deneb klimnu, i njih dvije zajedno vratiše oko u kućište koje je sadržavalo omotane solarne panele i mali volumen goriva, tako da se oko moglo okretati. Oko se zatvori kako se kapak unutar kućišta spustio preko leće.

Oklopljeni spremnik dijelio je zakrivljeni međuprostor. Oba njegova kraja oslanjala su se o meko tkivo vanjskoga zida. Vigil će napustiti brod zaštićen ovim zaštitinim paketom. Nikko, opet u tjelesnom obliku, pomogao im je u navođenju sonde prema njegovoj kolijevci. Bilo je to teško izvesti u nultoj gravitaciji. Bilo bi potpuno nemoguće uz neko jače ubrzanje. Komponente su težile mnogo više od ljudi koji su njima upravljali.

Sonda ulegne na mjesto u otvorenom spremniku. Deneb je još jednom dotače, neodlučna da je pusti. Rijetko je bila tako bliska nekom stroju. Konstruiranje je bilo rijetka umjetnost, izvođena mikroskopskim asemblerima, pod upravljanjem autonomnih programa. Gotovi bi uređaji bili pečaćeni na svoja stalna mjesta, a da ih ljudska ruka ne bi ni dotakla. Udarila je sondu, osjećajući prastaro zadovoljstvo u ovom osobnom kontaktu.

Vigil će ih pratiti na putu prema zvijezdi, iako će pratiti putanju koja će ga držati iznad ubojite radijacije. "Probij nam put odavde", šaputala je. "Pazi na nas, dok chenzemski otmičari gore."

Nikko se nasmijao. "Je li to tvoj novi stav, Deneb? Mislila sam da Chenzeme želiš za prijatelje."

Njezin je kišir ostao miran kad ga je oprezno pogledala. Je li to mržnja virila iz njegova glasa? Mjerkala ga je dugo vremena, no rekao joj je tako malo toga u ove dvije godine i rijetko joj prilazio, tako da je dopustila da joj oprez popusti. Sad se ponovno vratio, poput stare pjesme, na vrhu jezika. On nije znao da je ona sebe zarazila vlastitom evoluiranom verzijom kultnog parazita. Nitko nije znao. "Bojiš se primirja, zar ne?"

Clemantine reče blago, "Deneb, nemoj ništa započinjati."

Nikko je plutao s jedne strane spremnika. Lice mu je bilo kao i uvijek - nečitljivo. "Jedini mir koji Chenzemi žele jest mir našeg uništenja."

Deneb udari o zid nožnim prstima i približi mu se. "Nemoj krivo razumjeti, Nikko. Nemoj me krivo razumjeti. Filozofske stanice na našem trupu su uređaji. One nisu Chenzemi. Nikad nitko nije susreo prave Chenzeme."

"Ima u tome i nečeg dobrog. Još uvijek ti možeš biti prva koja će ih sresti."

Riječi su mu nosile šok udarca. Je li to bilo ono što je ona tražila? Ona pogleda u Clemantine, ali ne nađe potporu u njoj, samo hladnu radoznalost. Vrućina udari u njezino lice. "I što je u tome pogrešno?" upita. "To je bolji cilj od pokolja."

"Uz malo sreće," reče Clemantine, "mogli bismo učiniti oboje."

Deneb osjeti lagani ubod straha. Okrenula se prema Clemantine, očekujući... nije bila sigurna što. Nije našla smiren izraz lica na njoj. "Ne misliš to."

"Mislim da da."

Denebini prsti tvrdi poput porculana zaderaše površinu spremnika, kad su joj se šake skupile u refleksnoj, obrambenoj gesti. Njezin neuralni organ bio je nezreo. Njegova prisutnost se nije mogla otkriti, no koliko dugo? Nikko je imao chenzemske receptore u zidovima, jesu li on i Clemantine bili toliko uplašeni zbog svojih iskustava, da nisu mogli racionalno razmišljati o miru? O potrebi adaptacije?

U tom trenutku, Deneb ponovno osjeti očajničku usamljenost, koju je upoznala u svojim prvim satima nakon buđenja. Kad se pod

njenim nogama otvorio ponor koji ju je razdvajao od Sol sistema, i ona se čak bojala misliti, znajući da je sve izgubila, i da joj oblici koji se kreću oko nje zauvijek moraju biti strani.

Bila je ljudskog oblika, ali svoj um nije mogla shvatiti.

Osjećaj odvajanja s vremenom je slabio, no ovaj se put vratio ojačan. Preplavi je tišina; oprezna tišina neupućenosti.

"Hajde," reče Clemantine, "vrijeme je da završimo."

"Tako je." Njezin glas bio je pažljivo odmjeren. "Zatvorimo tada." Pomogla je Nikku zamijeniti ploču koju su izrezali iz stijenke spremnika. On zapečati šav uz pomoć lemila u kuglici. Komponente se počeše isparavati, i šava nestade.

Deneb je to promatrala, potpuno svjesna lupanja vlastita srca. Smjestila je svog duha na sondu. Bio je zapakiran u memoriju zajedno s duhovima Nikka, Clemantine i Urbana. Bili su postavljeni tamo unatoč vrlo malim šansama da će sonda naići na supstrat koji bi se mogao iskoristiti da ih reproducira prije no što informacije koje je sonda nosila ne degradiraju do neprepoznatljivosti.

I tako će uvijek biti sama s njima, ovim strancima, u ovom životu, i u svim drugima koji bi mogli uslijediti. Uvijek s njima. Ta ju je činjenica obuzimala poput izludujućeg ritma jedva čujnog bubnja. Uvijek s njima.

Ne i s Lotom. On nije imao duha.

Ali s njima da.

"U redu", reče Nikko. Pogledao je u Clemantine, pa u Deneb. U pogledu mu se ništa nije moglo pročitati, kao i uvijek. "Riješimo ga se."

Zid se otvori. Nikko zakvači svoje nožne prste za dršku i gurne spremnik. Latice iz otvora pružile su se da ga prihvate. Spremnik će biti pričvršćen straga, na teretni odjeljak projektila koji je čekao blizu interfacea kontaminiranog i nekontaminiranog tkiva.

"Nikko?" reče Deneb.

On se okrene prema njoj dok je spremnik nestajao. Ona je morala podsjećati samu sebe da on nije pripadnik strane vrste, da se iza tog bezizražajnog buljenja krije čovjek, i da ga je voljela u drugom životu. Dok se borila s razumijevanjem toga, kišir joj se izvijao i mreškao. Naravno da je tada bio drugačiji čovjek. Još je nije bio izgubio.

Ona prozbori suha grla: "Pogrešno je misliti o njihovu istrebljenju... čak i ako je ono moguće. Ne poznaješ ih. Naganjaš fantoma, sjenu koju je unajmila neka nepoznata stvar prije mnogo

vremena."

"Ne tako mnogo. Oni su napravili kultni virus."

"Nešto je napravilo kultni virus. Možda mala frakcija Chenzema, da pokore ostatak. Možda se ratni brodovi tako žestoko bore jer se većina Chenzema također boji kultnog virusa."

Njegov kišir ostade miran. Bijes mu je uokvirivao glas. "Ako se radi o građanskom ratu, jasno je da ga obje strane unajmljuju protiv nas. A mi znamo da su još tamo, jer su napravili kultni virus da djeluje protiv nas. To se nije moglo dogoditi tako davno. Što god da oni jesu, naše dobro nije u njihovom interesu. Shvati to, i možda još imamo izgleda."

Je li to moja greška? Može li ona biti odgovorna za nešto što se dogodilo u drugom životu? Izgleda da je Nikko tako mislio. Nije bilo teško pogoditi što bi rekao da je znao za njezin neuralni organ. Ista stara Deneb.

Osjećala se izloženom. S oprezom u očima, pogleda Clemantine, no na njenom se licu mogao vidjeti samo izgubljen izraz nekoga tko se nalazi u snažnoj vezi s atrijem. Bez sumnje je pratila napredovanje spremnika kroz tranzitno tkivo. Deneb uzdahnu.

Pozivajući iste podatke u vlastiti atrijski prostor, promatrala je sliku spremnika koji se približavao projektilu. Gledala je kako se ukrcava.

Projektil je bio u tangenti u odnosu na brodsku jezgru. Tako njegovi ispušni plinovi neće progorjeti rupu u srcu nekontaminiranog tkiva. Ipak, izgubit će velik dio teritorija kad ispuh sterilizira vlastite obrambene tvorce.

"Sprži gamad", mrmljao je Nikko. "Sad je naš red da pobijedimo."

Sintetički glas odbrojavao je niz za paljenje: "Tri... dva... jedan... kreći."

Slika u Denebinom atriju nestade dok su opservacijski instrumenti gorjeli. Osjetila je vibraciju pokrenutog projektila kroz provodne zidove. Zrak u komori se tresao.

Drugi, manji projektil pratio je prvoga kroz rupu koju je ovaj napravio. Osjetila je i tu vibraciju. Izvlačio je teški kabl koji će biti radioantena Granice ništavila. Kabl je bio ispleten uz pomoć novorazvijenih Tvoraca. Nadali su se da imaju barem dvadeset minuta vremena za promatranje prije no što kabl propadne. Ako se Tvorci budu dobro držali, možda će imati još i više vremena.

Deneb je tražila u Nikku obznanu uspjeha, no on je šutio. Oči su mu bile zatvorene iza svog kristalnog štita. "Imamo li kontakt sa sondom?" upita šapatom.

Oklijevao je na trenutak, a zatim potvrdio. "Imamo."

Zadržavala je dah. Srce joj je odzvanjalo kao da kuca u praznoj komori.

Nikko ukruti ramena, i Deneb shvati da se gurao o unutrašnji zid. On reče. "Kućište projektila se raspalo."

Dopusti si udah. Polako. Polako. Projektil je bio dizajniran da probije rupu eksplozivnim strijelama, tako da bi svaki kontaminant bio raznesen. Oklop na spremniku bio je slično dizajniran.

"Spremnik je sad otvoren", reče Nikko. Njegov je kišir podrhtavao, dižući se oko njegova vrata, dok je ispuštao dugi promukli uzdah. "Da! Clemantine, jesi li to uhvatila? Daleko je. Daleko je."

Lot je i dalje držao svoju strogu stražu u središnjoj prostoriji. Bio je još sam kada je prikazana prva slika s Vigila. On zviznu. Lovac. Njegova slika razlijevala se duž zida, besprijekorno bistra. Još ih je pratio. Nije mogao biti na udaljenosti većoj od nekoliko kilometara. Zurio je u njegov svijetli bijeli trup, i u tamne rane blizu njegove krme. Krateri s izvrnutim rubovima.

Naglo mu svane. Ovo uopće nije lovac. Ovo je slika Granice ništavila, no brod se bješe vrlo izmijenio. Detalji na njemu se više nisu raspoznavali. Solenoida je nestalo, ispušni otvori su bili začepljeni, cijeli je trup bio koloniziran filozofskim stanicama. Na kljunu je mogao nazrijeti nastanak grebenaste arhitekture kakvu su vidjeli na tamnom lovcu.

Postali smo chenzemski lovac. Iako bez oružja ili pogona nulte točke, a bili su i teško oštećeni. Tamni krater označavao je točku izlijetanja projektila. Lot nije mogao vidjeti radiokabel. "Gdje je pravi lovac?" upitao je. "Nikko? Koliko je daleko?"

Nikkov duh nije odgovorio, no grafička oznaka ukaže se na zidu nekoliko pedalja iznad slike Granice ništavila. Nosila je oznaku: objekt Alpha-Cyg 1, podudaranje-spektra, Lovac A. Udaljenost: > 120,000 K.

Dosta unutar dometa oružja, a ipak im nije prišao, niti je zapucao na njih. Poput njegovateljice, pratio ih je, previđajući njihovu transformaciju. Bujica jakog svjetla zapljusne Lotova leđa. Preplavi sliku Granice ništavila, bacajući Lotovu sjenu na njeno mjesto, iako je osjećao kao da će mu se tijelo rastočiti u ovom

hladnom sjaju.

Okrenuo se, i suočio s malom točkom nepodnošljive jarkosti koja se nalazila na tamnom zidu.

"Što je to, Nikko?" škiljio je Lot, razmišljajući je li se oslikani zid pokvario, ili je Vigil oštećen pa šalje smeće od signala.

"Daj, Nikko", mrmljao je Lot, nadajući se da ga bar pod-um sluša. "Smanji jakost. Procesiraj taj input tako da mogu vidjeti nešto."

Je li se sjaj smanjio? U početku nije bio siguran. A tada, polako, ponovno je mogao vidjeti svoje tijelo, kako se pojavljuje iz svjetla.

Brod je drhtao. Lot se osvrnuo i otkrio da je slika Granice ništavila ponovno vidljiva, baš dok su lanci eksplozija razdirali brodski trup.

Počevši od krme prema kljunu, narančaste gljive vatre iskakale su s trupa, odmatajući se u mlazove koji su se sužavali i postajali plava koplja koja su se hitro rastakala. Nikko je pokretao preostale motore za kormilarenje! Dvije godine ranije, motori su bili uvučeni duboko u brodsko tkivo, dalje od napredovanja chenzemskog sloja, dok je Nikko sintetizirao zamjenu za gorivo. Lot je izbrojio tri eksplozije motora, a zatim i četvrtu i petu. Osjetio je pritisak oslikanog zida na svojim leđima.

Ovo nije bilo paljenje preciznih mlaznih motora. Ispušna grotla bila su začepljena chenzemskim slojem. Promatrao je žrtvovanje džepova rezervnog goriva. Svaki je od njih udarao s izmijenjenog trupa, paleći omotač od filozofskih stanica i sve informacije koje je on sadržavao. Nikko je brutalno trgao njihov trup kako bi podesio brodski kurs. Narančasti odsjaj koji nije blijedio uokvirivao je nastale rane.

Lot je gledao u grafičku oznaku koja je označavala lovca, bojeći se da će lovac reagirati. Oznaka se izmijenila: Udaljenost:> 140,000 K. Znači, ili se povlačio, ili je zaostajao. Brojač dostiže 145 pa 150...

Lot ustuknu kad vani eksplodira šesti džep goriva. Čekao je u napetoj tišini, no nije više bilo erupcija. Lovčeva udaljenost dosegla je dvjesto tisuća kilometara, i još se povećavala. Očigledno ih nije htio pratiti u vatru.

Lot se još jednom okrenu prema točki sjajnog bijelog svjetla.

Ovo je Alpha Cygni, shvatio je. Poput lica udaljenog boga, bila je tako svijetla da nije mogao gledati izravno u nju.

Ukoliko su motori za kormilarenje pravilno radili, kurs će ih donijeti do vanjskog omotača zvijezde. Granica ništavila bljesnut će kroz more vatre, uništavajući chenzemski omotač i sterilizirajući trup.

"Lote?"

Okrenuo se, iznenađen Clemantininim glasom. Ona je lebdjela na ulazu novootvorene crvotočine. U njenim tamnim očima ogledala se nesigurnost. "Hoće li promjena kursa djelovati?" upitao ju je.

"Nadajmo se, jer više ništa ne možemo učiniti."

Nismo trebali ni ovo učiniti. Lovac je bio vani. S netaknutim stanicama trupa, mogli su ga uvjeriti da se s njime mirno susretnu. No, bilo je prekasno bilo što promijeniti.

Vrati pogled na sliku Alphe Cygni. Ukoliko vrijeme eksplozija nije pogođeno, ili su loše usmjerene, gotovi su. Brod će previše zaroniti i spržit će se. Lot je morao pretpostavljati da se može dogoditi suprotno, da će zaroniti preplitko, i da će stanice na trupu prepivjeti. No, nije polagao nade u to. Nikko je korekciju kursa usmjerio prema dubini, riskirajući čak i preživljavanje broda. Lot nije sumnjao da idu skroz do kraja. "Pogledaj", reče pokazujući glavom prema slici zvijezde. "Gotovo da se može vidjeti..."

Clemantinino raspoloženje se konačno preklopi preko njega, utišavajući banalnosti koje su se mogle naći u njegovom umu. Melankolija je vijorila oko njega, dok je njen uspaljeni prkos prodirao u njega do srži. Gledao je u nju u tupom iznenađenju, osjećajući kako kult raste u njemu.

"Nema razloga ostati ovdje, Lote. Izgleda da će nas lovac ostaviti na miru, zasad. I ništa se neće dogoditi, bar neko vrijeme. Dođi zato sa mnom."

Međuprostor u jezgri se suzio. Stanovi su se skupili u mala udubljenja na kraju kratkih tunela. Ipak, bilo je dosta mjesta za njihove potrebe. Lot je sklopio oči i povukao glavu unatrag, osjećajući kako se koža na njegovom vratu zateže pod Clemantininim mekim usnama. Njezin je dah bio tako vlažan i topao. Bile su to kvalitete koje su mogle nestati u vatri Alphe Cygni. Ovaj odlomak nije neophodan.

Ništa ga sad ne može zaustaviti.

Dotakao je njezinu glavu, kušajući paperjasti osjećaj njezine kose pod njegovim dlanom. Mazio joj je vrat, dok se ona koncentrirala na njegovo razdvajanje od pripijenog odijela.

"Clemantine?"

"Mmm?"

"Jesi li ikad imala djece?"

"Ne." Gledala ga je postrance. Njezine tamne oči bile su sjajne i pune okrutne sudbine koja ju je očvrsnula, no nikad ne istrijebivši njenu urođeno gracioznost. "Ili možda jesam. Negdje. Premda ne ova moja verzija."

"Možda si tu verziju ostavila na Svili?"

"Šuti. Ostavi ih vlastitim životima. Mi više nismo dio njih."

"Istina." Bili su u stisku nemilosrdnog trenutka, padajući dalje i dalje od svojih prošlosti bez povratka. "Samo, sve se čini... tako krhkim. Ono što mi činimo. Naši životi. Izbori koje činimo. Ono što nam se događa. Ništa nije ponovljivo. Da možemo vrijeme premotati unatrag, ništa se ne bi događalo na ovaj način."

"Plaši li te to?"

"Ne baš. Ne sve vrijeme. Samo što svaki trenutak, svaki život je..." Borio se za riječ koja bi izrekla ono što je htio.

"Jedinstven?" predloži Clemantine.

"Da, ali i više od toga. Ne može se ponoviti."

"Ponekad je to dobro."

"Ponekad nije. I sve što je ikad bilo učinjeno, sve postignuto, čini se tako nesigurnim. Ispuštena čaša prije tisuću godina. Krivo shvaćeni pogled... i gdje bi bili? Nikad rođeni. Drugi... čak ne bi bili ovdje. Razumiješ? Ništa od ovoga ne mora biti, bez obzira na definiciju te riječi. Mi smo ovdje zato... zato što smo se zapleli u ovom smjeru, i naši preci prije nas. Bez razloga. Sve je tako nesigurno. Osjećam se poput... poput moljca. Moji kaotični pokreti uprogramirani su u moje stanice. Bore se kaotično s termalnim strujama koje kaotično nadiru iz vatre."

"Ne razmišljaj o tome."

Nije si mogao pomoći. Alpha Cygni mogla je značiti smrt za njih, no duboko u njezinoj jezgri, pripremali su se elementi koji će izgraditi nove svjetove. "Ova zvijezda je poput tijela boga. Svaki element se u njoj nalazi, ili će izaći iz nje, no zasad nema formu."

Ona je bila iznenađena nanosima njegova raspoloženja. "Je li to poezija ili praznovjerje?"

On zanijeka glavom. Bio je to samo drugi način gledanja na stvari. Kult je plamtio u njemu, bijelom užarenom vatrom. Bio je uplašen za vlastiti opstanak. Ništa više, osim kulta, neće nikada izaći iz njega. Čak i više od lovca koji im je bio u sjeni, on je bio

stroj sa samo jednom svrhom. Bila je to činjenica jasno osvijetljena bezbrojnim mogućnostima stopljenim u zvijezdi.

"Ja sam redizajniran. Postoji toliko neobičnosti."

Clemantine dugo nije odgovarala, pa je pomislio da niti neće. Napokon: "Sve oko tebe postoji s nekim ciljem, Lote. Ili da obrani taj cilj. To je razlika između umjetnih i prirodnih stvari. Umjetne stvari imaju svoj smisao koji im je nametnut. Prirodne stvari su ostavljene da sami nalaze svoj smisao u svakom trenutku postojanja."

Njegova karizmata udari o nju bez učinka. "Ti se možeš promijeniti", on zaključi umjesto nje. "Ja ne mogu."

U tom smislu, Tvorci koji su očistili njegovu kožu, i TI koje su ga nadgledale bile su življe od njega. I on je bio stroj, alat s prilagodljivim osobinama, a nije uopće bio živ jer nije mogao naći vlastiti razlog za postojanje. "I još te volim."

"Ponovi to još jednom."

"Volim te. Volim te."

Ova zvijezda, Alpha Cygni, bila je tijelo boga, ali neće biti slika, živahnih lica, niti zafrkancije u prolasku kroz njenu maglenu vatru. U tom moru rastočenog potencijala, svjetova koji čekaju da budu rođeni, bit će samo svjetlo. Čisto svjetlo, usijana prašina, tekuća plazma, bez razloga, ali ispunjena potencijalom. "Volim te", on ponovi još jednom.

Nedodirljivo svjetlo koje niti jedna naredba, sudbina ili razlog ne mogu preživjeti.

POGLAVLJE 16

Pauk na Lotovom uhu probudi ga iz polusna.

"Jesi li tu, bijesni?"

Lotove se oči otvoriše. Pogleda oko sebe vidjevši da je Clemantine već budna. "Urbane?"

"Nikko kaže da dođeš u središnju komoru. Približavamo se."

"Koja je udaljenost lovca?"

"Devetsto tisuća K", reče Urban. "Daleko od dometa oružja. Pas usporava kao da se približava zid."

Clemantine je izgledala zamišljeno dok je oblačila kratke hlače i rastezljivi top. "Profil pretpostavljene temperature trupa mi se čini malo previsok."

Lot je upitno pogleda. Urban je bio taj koji je odgovorio. I on je zvučao nestrpljivo. "Istina. Približavamo se gornjoj granici. Nećemo dobiti drugu priliku."

"Upravo tako. Zato nam treba točni proračun učinaka. Trebat će dani za isijavanje tolike količine topline. Možemo li biti sigurni da će jezgra biti izolirana toliko dugo?"

"Ja sam siguran u to. Planiram promijeniti profil trupa da se ubrza hlađenje. Pogledaj, izradio sam neke scenarije. Vidiš? Ovo su redovi peraja koje možemo razvrstati s tkiva na srednjoj razini, ovisno o tome kad ćemo kontrolirati rotaciju."

Lot ništa od toga nije mogao vidjeti. Ovaj je razgovor bio barem djelomično na nivou kojem on nije imao pristupa. Zbog toga se osjećao poput klinca koji je isključen iz razgovora svojih starijih.

No, ovo je bio Urban.

"Kako to misliš, planiraš izmijeniti trup?" upita Lot. "Urbane, kad si ti to preuzeo Nikkovo mjesto?"

"Oblači se, bijesni."

Zidovi komore pritiskali su ih. Lot je požurio uzeti svoje pripijeno odijelo. Lebdjelo je slobodno - srebrnasta pelerina vijorila se na blagoj zračnoj struji. Dotakao ju je rukom i omotala se oko njega, fino prianjajući uz njegovu kožu. "Kada Urbane?"

"Nisam preuzeo Nikkovo mjesto. Samo... ga podupirem."

Dok je učio sve što je morao znati da upravlja brodom? Lot bi možda postavio još pitanja, ali ne kad je Clemantine prisutna.

Napustili su stan, i uočili da se međuprostor skupio na samo

par metara. "Nikko je imao posla", primijeti Lot.

"Napunit ćemo taj prostor izolacijskim tkivom", objasni mu Clemantine dok je prelazila prazninu i ulazila u crvotočinu. "U središnjem dijelu trupa postavljamo izolaciju s zrakopraznim platformama da uspore prodiranje topline. Imali smo sreće. Antena je izdržala sve do sada."

Spustila se u središnju komoru. Lot ju je pratio. Deneb je već bila ondje. Urban se pojavio nekoliko trenutaka kasnije iz skrivene membrane. "Konačno svi na okupu", reče.

Lot ga upita: "Jesi li ista persona?"

On ukruti glavu. "Kao što? Ah. Da. Jesam sad."

I da je Urban osjećao ikakav strah, Lot ga nije mogao uhvatiti. Vjeruj Urbanu da će izmijeniti neugodnosti.

Deneb nije pokazala isti nivo pripremljenosti. Strah je izbijao iz nje u vlažnoj fronti. Kišir joj se mreškao, dok su joj se nožni prsti grčili pod držačem na oslikanom zidu. Izgledala je kao da ju je strah od padanja. "Nismo raspravili kamo idemo poslije ovoga", reče ona.

"Pretpostavljam da postoji poslije?" upita Lot. Iznenadilo ga je što još nisu isplanirali sve što su trebali.

"Moramo to pretpostaviti", prasne Deneb.

Clemantine frknu. "Snimimo neke slike dok je antena još netaknuta."

Netko je signalizirao tvorničkim vratima na kraju središnje komore. Lot krenu prema njima, dok se pojavljivala filtrirana slika velike zvijezde. Svijetla točka koju je Lot prije vidio bijaše nestala. Alpha Cygni je narasla u nesagledivu ravan prošaranu zrnastim sjenama. Filtri su skinuli većinu svjetla, pa nije izgledala bijelom ili čistom. Bila je prošarana silnicama statičkog elektriciteta dok su magnetske oluje izobličavale Vigilov dolazni signal.

Lot upita tvornicu da li funkcionira. Ona mu to potvrdi te on naruči dvije boce šampanjca.

Trebalo je oko jedne minute da pošiljka izađe iz spremišta, no napokon, tvornica otvori vrata, a Lot izvuče iz nje dvije boce u obliku suze. Clemantine ga poprijeko pogleda, zauzeta pokušajima filtriranja Vigilovog signala. Dijagram koji je pokazivao statički elektricitet bacao je bljeskove po čitavoj centralnoj komori. "Ne otvaraj to ovdje!" upozorila ga je.

"Zašto ne?" Obezglavio je bocu jednim ceremonijalnim pokretom ruke. Gejzir slatkastog mirisa eruptirao je iz razbijenog grlića.

"Eto zašto."

Urban se nasmijao. Tiskao se s Deneb, pokušavajući joj, Lot je pretpostavljao, dati malo komfora. No sad joj je dopustio da roni pod šampanjskim tušem, hvatajući ustima pjenušave kuglice.

Lot se nasmiješi. Jeb'o termalne profile i zone hlađenja. Ovo je bio Urban kojeg je poznavao. "Zdravica", obznani Lot. "Za Alphu Cygni." Dao je znak Urbanu, loveći još jednu kuglicu koja se izvijala. Nešto je uhvatio u usta, ali većina toga mu se raspršila u lice. On proguta.

"Čekaj", reče Urban. "Treba nam prava zdravica." Zamisli se na trenutak. Je li možda skliznuo u biblioteku? "Imam ga", reče gledajući u Lota. "Bojiš li se?"

"Ne baš."

"Trebao bi", nasmije se on. Tada uhvati jednu od drhtavih kuglica u ruku. "Ovo je citat od nekog Vergilija Bez-prezimena: 'Smrt me vuče za uho. Živi, kaže mi. Ja dolazim.' "

Lot je razmišljao o ovome dok se zmija od šampanjca migoljila među njima. "Istina. Baš tako i je." Udari po zmijinim leđima, razbijajući je, a zatim odvoji jednu od kuglica i posisa ju. Osjećao je kako alkohol udara u njegove obraze.

Deneb pade među njih. "Nikad nisam pila šampanjac."

"Bolje požuri", savjetova joj Urban.

Lot spazi priliku i zagrabi još jednu kuglicu. Doda je Deneb. Ona ga uhvati za ruku prije no što ju je stigao povući, i ispi šampanjac iz nje. Nije se mogao sjetiti je li ga ona ikad ranije dotakla. Njene plave oči bile su fiksirane na njega. Bistre i intenzivne. Još je tu bilo straha, no bio je izoštren, uokviren prkosom. "Želim znati kako ti vidiš svijet."

On se zamisli nad ovom izjavom.

Gledala ga je zagonetno, a tada podiže bradu i veselo se nasmija. "Ne pokušavaj pogoditi! Nećeš uspjeti. Radi se o tome da još radim na kultnom parazitu. Možda uskoro dobijem i rezultate."

Urban upade između njih. "Čujete li ovo, ljudi? Revolucija trijumfira. Deneb je slomila naš otpor i vratila kult!"

Gledala je u njega sablažnjeno. "Nisam! Ti... ti moronu." Posegnula je za kuglicom koja se tu našla i lansirala je k Urbanovom licu. Ona se razbi o njegov obraz prštеći svuda okolo po njima. Deneb prasne u smijeh.

Urbanove se obrve podigoše u hinjenom šoku. "Prvi hitac je ispaljen. Vjerujem da imamo rat ovdje."

Lot je mogao vidjeti što se sprema. Sklonio se s puta dok je Urban ronio za kuglicom i usmjeravao je k Deneb. Ona završišti i pokuša joj izmaknuti, no kuglica je pogodi u obraz raspadajući se u tisuće kapljica. "Moronu!" ponovno je viknula. Sakrila se iza Lota dok je Urban lansirao novu kuglicu.

"Hej!" prosvjedovao je Lot. Pokušao se izmaknuti, ali ga je šampanjska eksplozija pogodila u sljepoočicu, pršteći po Deneb, koja se dovukla i udarala po sljedećoj kuglici pokušavajući vratiti Urbanu uslugu. No, nije je dobro pogodila, pa se razbila pogodivši Lota.

Urban se nasmijao. "Znaš ii što je ljudski um? Pročitao sam to negdje. To je TI koja je prolupala."

"Poput tebe?" upita Deneb. Stavila je ruke na Lotova ramena, koristeći ga kao štit. U iznenadnom okršaju, Lot izgubi kontakt sa zidom. Okrene se naspram Deneb, pokušavajući se vratiti u ravnotežu.

"Hej", reče Urban. "Zapeo je. Ostavi ga tamo."

Deneb je još jednom nogom bila na zidu. Lot je osjetio njeno uzbuđenje, i znao je da će ga gurnuti ako bude mogla, ostavljajući ga da visi u otvorenom prostoru bez kutnog momenta, i bez mogućnosti da dohvati bilo koji zid.

Snažno se iskrenuo, taman kad se ona izmakla. "Uh", upozorio je. Uhvatio ju je za zapešće, i ona prsne u smijeh.

"Pusti me!"

"Nema šanse."

Pokušavala je otplesti njegove prste. Dopustio joj je da učini, jer je već dobio inerciju koju je htio. Zajedno udariše u zid. Za trenutak, glatke ljuske na njezinim ramenima presaviše se ispod njegovih ruku. Tad se oslobodila, još se smiješeći. "Luda TI se reciklira!"

Zrak se zagrijavao. Lot je mislio da je to možda zbog alkohola. S druge strane sobe, treperila je zaustavljena slika velike zvijezde. Clemantine je bila zakvačena za petlju na tom zidu. Pogled joj je bio staklast dok je promatrala isprekidane slike koje su još uvijek pristizale sa sonde.

Lot pogleda Urbana. Nije se činilo ispravnim da bi Clemantine trebalo biti dopušteno da ih ignorira. Urban tiho potvrdi, "Je li boca prazna?" Oblikovao je riječi bez glasa.

"Ne", šaptala je Deneb. Pokupila ju je iz zraka nožnim prstima. Lot podiže ruku, i ona mu je pošalje.

Okretao je bocu. Ništa iz nje nije izlazilo. Pokušao ju je stresti. Par kapi iskoči iz njezina grlića. "Vodnjikav", reče Clemantine pored njegova uha. Lot skoči u iznenađenju, a Urban prasne u smijeh. Clemantine iskoristi priliku i istrgne bocu iz Lotovih ruku. "Ovako to radimo na vanjskim postajama Heyertorija."

Urbanov smijeh naglo prestade. "Bila si tamo?"

Clemantine podiže obrvu. "Što misliš, kako sam preživjela?"

"Tad si vidjela prolazak Granice ništavila..."

"Poput ovoga", prekide ga ona, i pošalje bocu koja se prevrtala kroz zrak, vukući za sobom vrpcu šampanjca.

Lot se oporavio od iznenađenja taman na vrijeme da je prati, no baš u trenutku kada ju je pokušao dotaći, ona se okrenula, pametno ga pogledavši. "Pokušavaš me prepasti, zar ne?" Lagano ga gurne o rame. Istovremeno, on se počeo nekontrolirano vrtjeti. Udario je u Urbana, dok se Deneb negdje grohotom smijala.

Nikko je baš u tom trenutku upao u komoru. "Tulum za kraj svijeta?" upita.

"Bilo kojim povodom", odvrati Clemantine. Lukavo se smiješila. U rukama je držala drugu bocu šampanjca. Otvorila ju je šaljući gejzir pjene preko Nikkova lica. Sagnuo se. Prekasno! Otresao je glavu. Lot se toliko jako smijao da ga je bolio trbuh.

Urban zaroni u oblak šampanjca, udarajući u kaplje i šaljući ih prema Lotu i Nikku, Deneb i Clemantine. Zatim je ponovno udario o zid.

Udarac rastjera njegov humor. "Čekaj", reče ozbiljno. Glava mu je bila okrenuta u neprirodnom kutu dok je škiljio prema gorućoj slici velike zvijezde na zidu pored njega. "Nikko? Tamo. Vidiš li? Što je to?"

"Ne znam."

Lot je također vidio. Malena točka nasuprot zvijezdine površine koja je bljeskala u raznim bojama. Ležala je pred njima, no nije bilo pokazatelja koliko je bila udaljena. Kako su se približavali koroni, mijenjala joj se veličina. Jednom je bila samo bljesak nepravilna oblika, a drugi put prsten kojemu se gotovo mogao vidjeti oštar rub. I chenzemske letjelice zvane labuđi razlagači bile su u obliku savršenih prstena.

"To nije prirodni objekt, zar ne?" upita Deneb.

Nikkov je odgovor bio kratak: "Ne."

"Mogao bi biti labuđi razlagač", upozori Clemantine. "Mogao bi zapucati na nas, Nikko."

"U orbiti ovako blizu zvijezde, pobit će sve stanice trupa."

Lot je zatresao glavom. "Tamni lovac nas je našao bez aktivnih stanica trupa."

Nikkova frustracija pokazivala se kao siva trulež na njegovim senzorskim suzama. "Nije važno. Ništa ne možemo učiniti."

Prsten je već padao iza njih. Slika mu se sužavala dok je Granica ništavila prolazila njegovom orbitom.

Urban se približio drhtavom ekranu. "Gubimo signal."

"Vigil će ga snimiti", reče Deneb. "Imat ćemo snimak na drugoj strani."

Zavjesa od statičkih smetnji se zgusnula. Slika prstena zabljesnula je još jednom, a zatim nestala u moru kaotične boje koje je i samo trajalo samo jedan trenutak, prije no što se komora našla u tami.

"To je to", reče Nikko mračno. "Izgubili smo antenu. Sad smo ponovno slijepi."

Nitko nije ništa govorio nekoliko sekundi dok je Granica ništavila dovršavala svoje ronjenje prema zvijezdi. Lot osjeti pritisak okružen potpunom tamom. Slušao je šuštanje vlastitog disanja, dok je Nikkova napetost prodirala do njegovih senzorskih suza kroz maglu od šampanjca. Ići će duboko. "Nikko, jesmo li već dosegli dno?"

"Nismo još."

Lot je sad mogao čuti tihu huku koja se uzdizala iz brodskih tkiva. Vibracije je mogao osjetiti u kostima. "Ekspanzija zbog vrućine?" upita Deneb. Glas joj nije bio glasniji od šapta.

Frekvencija zvuka se poveća. Veo praznovjerja se rasprostre po tami.

"Trup će sad doseći usijanje", reče Nikko.

Svojim unutrašnjim okom, Lot je vidio brod, kako plovi kroz valove plazme, putujući suviše brzo da bi ga gravitacija Alphe Cygni mogla zadržati. Filozofske stanice će se užariti, rastaliti i izgubiti oblik. Njihovi svijetli elementi će ispariti. "Nikko?" ponovno upita. "Koliko još duboko?"

"Evo. To je to."

Huka se smiri. Za trenutak je zavladala tišina, a zatim se iz oslikanih zidova začu zujanje. Lot osjeti kako topla tekućina klizi ispod njegovih dlanova.

Curi li to voda iz žlijeba? Dotakao je zid, i osjetio pljusak gustog sloja tekućine. "Što se događa?"

"Preplavljuje nas", reče Nikko.

Tad svi progovoriše u glas:

"Upali svjetla", zareža Clemantine.

Deneb predloži: "Možda su se senzori za vlagu preforsirali?"

"Tada ih isključi", reče Urban.

Nikko mu odgovori: "Već su pregorjeli."

"Možda je pritisak pare."

"Ne. Vakuole bi trebale izdržati pritisak."

Lot je osjećao da mu vodeni sloj već doseže do zapešća. Ispod njega, oslikani su zidovi počeli sjajiti sablasnim zelenim svjetlom, blagom bojom smaragda, nijansom koja mu je bila i predobro poznata. Obeshrabren, on povuče ruku sa zida, ostavljajući sjenu ispod u obliku njegovog pritiska. Sićušne kapljice zelene vlage rosile su sivi zid.

Ponovno dodirnu mjesto, brišući kapljice. Bile su tople i viskoznije od vode. Lijepile su mu se za ruku. Liznuo je jednu kap, i ponovno imao priliku okusiti poznati, neodređeno slatkasti okus Vrela Obmane.

Urban mu spusti ruku na rame. Lot mu se okrene. Izmijeniše pogled razumijevanja. Obojica su bili u Vrelu. Znali su njegov potpis. Informacije su tamo puzale kroz biosferu, nošene varljivim dugim molekulama koje su se izlijevale u struje, čineći vodu magično viskoznom zelenom.

"Kako je to stiglo na Granicu ništavila?" upita Urban. Sam si dade odgovor na to pitanje. "Ah, mi smo ga donijeli, zar ne?"

"Istina." U Vrelu su slobodno pili vodu. Čak i da nisu, Lot je znao da su mikroskopski upravitelji Vrela još uvijek bili prisutni u njihovom tkivu. Bili su udisani kroz njihova pluća, i plovili kroz prividne barijere njihove kože. "Neki od njih vjerojatno su došli i iz nebularne prašine." Zamišljao je utjecaj Vrela kao fosilne ostatke na filozofskim stanicama. Nikad nije ni posumnjao da upravitelji još žive među njima.

Tekućina je bila već na pola puta do njegove podlaktice. Mjehuri su se rasprskavali pod zračnom strujom, ili zbog Denebina, Clemantinina i Nikkova pokušaja izbjegavanja kontakta sa smaragdnom supstancom.

"Neću te požurivati", uvjeravao ga je Lot, prilično uvjeren da stvarno niti neće. Događaji u Vrelu nikad nisu bili predvidljivi.

"Je li to bilo u brodskom tkivu cijelo vrijeme?" upita Clemantine. "Zašto sad izlazi?"

"Možda se topi?" pretpostavljao je Lot. "Ili se povlači od radijacije na sigurnije mjesto u blizini."

Tekućina mu je bila već do lakata. Clemantinino lice je izgledalo sablasno na zelenom svjetlu. Oči su joj bile hladne i neprirodne dok je razmatrala ovu teoriju. Ona ustukne kad mjehur veličine šake prođe pored nje. "Utopit ćemo se."

Deneb je već bila prebacila kišir preko nosa i usta dok se količina tekućine konstantno povećavala. Lot je nastojao držati lice na čistini. Ipak, udahnuo je kapljicu. Počeo je kašljati. Njegov kašalj istisne još više tekućine iz zidova. Bistra zelena fontana miješala se sa šampanjcem.

Lot se stade ispričavati, no njegove riječi nadglasala je grmljavina eksplozije koja je odjeknula brodom. Pod njegovom rukom, oslikani zid se gužvao, odbacujući ljepljivu tekućinu i usmjeravajući je u slobodni pad. Lot zatvori oči, saginjući se dok je ljeskavi val udarao preko njega. Udarac ga odbaci od zida. Voda ga je obuzimala sa svih strana. Mlatarao je ne znajući u kojem bi pravcu mogao naići na zrak. Ili zraka možda više nije bilo?

Ne paničari.

Prisili se otvoriti oči. Vidio je da se nalazi potopljen u dubokom zelenom svijetu. Mogao je vidjeti Deneb na metar i pol od sebe. Kišir joj je bio poput vela na ustima, nosu i ušima. S olakšanjem shvati da će moći disati, čak i ako se komora do kraja ispuni.

U nijemoj tišini, unatoč svjetlu, nije mogao vidjeti njene oči pod zaštitnim lećama, no vidio je da ide prema njemu. Je li znala kako izaći odavde? Odgurnu se prema njoj. Ruke im se približiše. Drugom rukom pokazivala mu je da nastavi. Ponovno se odgurnuo, i ovaj puta izletio na površinu, čija je granica s tekućinom bila nevidljiva. Sigurno je da svjetlo nije promijenilo boju kada je isplivao u oscilirajući zračni džep opkoljen pomičnim lukovima površinske napetosti. Snažno udahne, osjećajući svoja pluća. U istom trenutku Denebina ruka nategne njegovu, poput sidra koje ga je okrenulo i ublažilo inerciju. Osvrnu se, i vidje samo njenu ruku u tom zračnom džepu. Dok je gledao, lice joj izroni. Površinska napetost popusti, derući se preko njenog lica poput kartonske maske.

"Gdje su Clemantine i Urban?" upita je. "Gdje je Nikko?" U zelenom sjaju oko njih nije mogao opaziti njihove konture.

Gledale je u njega. Iz vodenog zida virila joj je samo glava i dio ramena. Trebao joj je trenutak da smakne kišir. "Nalaze se u

drugom zračnom džepu s druge strane komore. U redu su."

On ispusti uzdah olakšanja. "Eksplozija! Što je to bilo?"

Na licu joj se vidjela zabrinutost dok je konzultirala brod preko linka u atriju. "Dogodila se u komori reaktora. Nikko misli da se možda radi o kontejneru s Urbanovim kontaminiranim ostacima i pripijenim odijelom."

"Je li reaktor oštećen?"

Ona slegnu ramenima. "Kamera je krepala. Ne možemo ništa reći."

POGLAVLJE 17

Zeleni su se zidovi pomicali i savijali. Reflektirali su osjećaj koji je dolazio od Deneb. Lot je pretpostavljao da se spremala ponovno zaroniti u vodu. Iznenada je osjetio paniku čovjeka koji se nalazi u zamci. "Čekaj! Pokaži mi gdje su Urban i Clemantine." Izgledala je smeteno. Bila je usmjerila svu pozornost na sebe. "Ne mislim da..." Nikko iznenada provali kroz površinu kraj nje. Lot odskoči. Visio je napola u vodi, napola u zraku, poput morskog stvorenja iz PS-a. Kišir mu se srolao s lica, slijevajući se s njegovih usta, i razmatajući se preko njegovih ramena. Lot ga je fascinirano gledao.

"Zrak je problem", obznani Nikko. "Kisik se još uvijek proizvodi u zidovima komore, no ne može se dovoljno brzo raspršiti kroz ovaj mulj da obnovi ono što vi potrošite."

Lot klimnu. Na licu je držao smiren osjećaj, iako je u plućima osjećao pulsiranje zatočene panike. Pogledom je obuhvatio treperavu kuglu u kojoj se nalazio. Zrak je u ovom mjehuru bio topao i vlažan. Bio je težak, a para se sve više koncentrirala u njegovim plućima. "Zar ne možemo ispumpati ovaj nered natrag kroz zidove?"

Pod blijedim svjetlom, Nikkove oči doimale su se crnima. Činilo se kao da su fiksirane na točku iza Lotovih ramena. "Ovo je strašna stvar. Pametnija je od nas."

Istina. Mogli su pokušati ispumpati zelenu vodu natrag u međuprostor, no ako se upravitelji usprotive...

Nije mogao pretpostaviti što bi se dogodilo. Transportne membrane komore mogle bi jednostavno prestati funkcionirati. Ovo se činilo vrlo vjerojatnim. Ipak, upravitelji bi mogli zaigrati na aktivnu obranu, napadajući na mikroskopskoj razini sve što nije Njihovo.

"U redu", reče Lot. Nije pronalazio odjek vlastitog straha u Nikkovoj auri, samo hladnu, mehaničku odlučnost. "Trebao bih onda uređaj za disanje."

"Naručio sam ih već nekoliko, no tvornica je spora. Možda će joj trebati još par minuta da ih zgotovi. Clemantine i Urban će ih također uskoro trebati. Oni su u još manjem džepu."

"Mogli bi doći ovamo."

"Tada bi ovaj mjehur bio malen."

"Želiš da čekam ovdje."

"Morat ćeš."

Lot pomaknu glavu naprijed-nazad, no jedini novi osjećaj koji je uhvatio, bilo je njegovo vlastito razočaranje. Klimnuo je glavom. On uistinu nije želio biti sam. Premda ništa nije mogao poduzeti s tim u vezi. Ili jest? Pogledao je u Deneb pogledom punim nade.

Taj blijedi optimizam je ishlapio kad je vidio da joj se kišir podiže uz vrat. Ona reče. "Postoji još jedan mjehur u koji te možemo premjestiti ako zatreba. Malen je, ali..." Ona slegnu ramenima, a kišir joj se zaklopi preko lica. Zaroni. S iskrivljenom sjenom izgledala je poput vodenog duha. Gubila se u daljini.

"Hoćemo li uspjeti?" upita Lot okrećući se prema Nikku, no Nikko je također bio nestao ispod nabora zelene vode, ostavljajući za sobom samo izmaglicu svog raspoloženja. Hladna odlučnost ležala je preko turobnog bijesa. Lot pomaknu glavu naprijed-nazad, dopuštajući emocionalnim ostacima da izađu preko njegovih senzorskih suza koje su bile natopljene slinavom zelenom kišom, zelenim nitima, i šampanjskom izmaglicom.

Osjećao se užasno sam, i bio je nestrpljiv. Drugi nisu bili daleko. Središnja komora bila je iste veličine kao i prije.

Ipak, sad se doimala ogromnom, a svijet koji ju je sadržavao, činio se poražavajuće golemim. A njih petoro bili su jedini ljudi da ga popune.

Ponovno pomaknu glavu kušajući Nikkovu hlapeću prisutnost. Odlučnost preko turobnog bijesa. Je li to naš potpis?

Volio je taj okus. Zato ga je uzeo u sebe i izmijenio. Skidajući s njega sve ukrase, sačuvao je samo jezgru. Udvostručio je intenzitet jezgre, pa to ponovio nekoliko puta dok ga nije ispunio, dok se nije osjetio kako balansira na vrhu litice, ili možda na rubu Vrela. Svijest je tekla iz njega stvarajući uokolo prostor.

Oči mu nisu bile sklopljene, a ipak nije kroz njih vidio. Dio njegova mozga koji je proizvodio osjećaj za slike bio je zaokupljen drugim inputom. S nijemim je iznenađenjem shvatio da je pristupio tajnim podacima u zelenoj vodi Vrela koja mu je kapala po obrazima.

Ovo mu otkriće donese osjećaj čuđenja uokviren blijedim, vrućim strahom. Bio je već ovdje. Znao je da se povijest Vrela čuva u složenim molekulama koje teku kroz svaku udubinu toga svijeta i kroz maglicu u koju je sistem začahuren. U Vrelu, Lot je pristupao ovim povijestima, žanjući dizajn filozofskih stanica iz prašine

maglice. No činio je to samo napola pijan ili drogiran. Nikad dok je bio sav svoj.

Sad je čučnuo na najviši vrh u središtu prostora koji se odmotavao oko njega kao da se radi o njegovim novim, upravo istkanim krilima. Misli su ulazile kroz ovaj vidikovac na autoputovima ispletenim od povezanih molekula. Osjećao je kako mu srce lupa, pumpajući misli.

Daleko, vrlo daleko, pomakoše se tanani oblici. Njihovu udaljenost osjećao je u vremenskoj, a ne prostornoj mjeri. Pogledao je u prošlost i vidio stvari poput providnog platna kojeg nosi vjetar, ili poput svjetlucavih mreža koje vijore, ili poput magle. Znao je da su te stvari živa bića. Ovo se znanje u cjelini pojavilo u njegovom umu, bez uvoda. Ove stvari bile su kao ljudi, a ipak nisu ličile ni na što što je ranije susreo, bilo u biblioteci, ili u Vrelu, ili u svojoj osakaćenoj mašti.

Tad, naglo kao što je i nastao, ovaj svijet poče propadati. On osjeti u sebi tegoban osjećaj pritiska, kao da su široka krila njegove percepcije bila skršena u nemoguće malenu jezgru. Otvori usta. Zrak mu prostruji kroz grlo u zvonkom udahu. Vidik prema prošlosti nestane, dok su oko njega vodeni zidovi podrhtavali, kao da reagiraju na odjek vriska koji je zamro u njegovom grlu.

Glasno opsuje, shvaćajući da si je dopustio biti uhvaćen u džep ustajalog zraka. Mogao se ugušiti, dišući iznova isti mrtvi zadah. Izvijao se nervozno, kao da je mogao osjetiti gdje je zrak bio gušći.

Što je vidio?

Mahnuo je po vodenoj površini vrhovima prstiju, važući mogući rizik ponovnog ulaska u to stanje. Upravo tada, Clemantine izroni iz zida mjehura. Aparat za disanje bio je zalijepljen svojim želatinoznim prstima za njeno lice. Ona ga skine i upita Lota: "Jesi li dobro?"

"Jesam."

"Izgledaš pomalo izgubljeno."

On se nasmiješi. "Drži li se brod?"

Ona napući usne. "E, vidiš, to ovisi o tome kako to misliš."

Živčani putovi prema reaktorskoj komori su se srušili, no kad ih je Urban nanovo izgradio, kamere su još funkcionirale. Njegov je duh lebdio prekriženih nogu metar iznad datotečnog puta. Nikko je bio kraj njega. Zajedno su gledali u prozor biblioteke koji se otvorio u reaktorskoj komori.

Krš nastao eksplozijom kontejnera odbijao se po visokoj, uskoj

sobi. Bili su to sjajni nepravilno oblikovani komadi. Svjetla u sobi su se pogasila, no soba nije ostala u mraku. Diskretne mrlje plamtećeg bijelog svjetla polako su se pojavljivale ispravljajući ulegnuća i ožiljke na glatkim zidovima. Te su mrlje bile veće inačice mrlja koje je Urban otkrio kako plamte na njegovoj rukavici kad se vratio s boravka na tamnome lovcu.

Još jedan geler pogodi zid. Ovaj je izazvao malenu eksploziju. Komad se razleti u kapljice žarko crvene gline koja se ubrzano odbijala od zidova. U točki udara svijetlila je bijela mrlja pojačanim sjajem. Temperatura u komori prelazila je stotinu stupnjeva Celzijevih.

"Još jedna infekcija, zar ne?" upita Urban.

Nikko klimnu glavom. Bio je namrgođen. "I meni se čini."

"Pokupio sam to na lovcu. Donio sam je na pripijenom odijelu, i sad se širi." Želio je trofej, no nije imao na umu ovako nešto. "Lot misli da su brodovi sklopljeni od saveza organizama. Možda je ovo jedan od njih."

"Što god da jest, jako je. Preživjeti u kontejneru dvije godine."

"Sad napreduje. ŠŠto misliš, hrani li se toplinom?"

Nikko nije odmah odgovorio. Tad će: "Nije bilo ovoliko vruće u lovčevoj cijevi."

"Istina, no cijev nije bila aktivna kad smo mi bili tamo. Možda ćemo usporiti širenje ovoga ako ohladimo reaktorsku komoru."

Nikko je gunđao. Još se jedan prozor otvori pored prvoga. Nikko započe s inženjerskim simulacijama, tražeći polja koja će izvući vrućinu iz pramčanog dijela broda. Urban je proizveo podum da promatra što Nikko radi.

No, njegov duh ostao je fiksiran na prozor u reaktorsku komoru. Želio je vratiti trofej natrag.

Promatrao je još jednu bijelu mrlju koja je zasvijetlila nakon što ju je šrapnel pogodio. Gledao je kako se jedva primjetno približava prema brodskom kljunu. Prisjetio se tekućih svjetlosnih struja u lovčevoj ispušnoj cijevi i rastezanja prostorvremena. Otišli su u tu cijev tražeći neki trag za rješavanjem inženjerske zagonetke pogona nulte točke. Je li moguće da su dobili taj trag prije dvije godine, a da to nisu shvatili?

"Nikko?"

"Da."

"Možda ne bismo trebali pokušavati usporiti ovo parazitsko napredovanje. Možda bismo ga umjesto toga trebali poduprijeti."

Nikko se okrene prema njemu. Plave su mu oči bljesnule kad ga je uzmerujuće pogledao iskosa.

Urban se samosvjesno uspravi. U glasu mu se osjećao prkosni ponos, "Jedini način da saznamo što je to jest da mu dopustimo da raste."

"Lot je gotovo isto to predložio nakon spajanja."

Urban razmisli o tome, a zatim odmahnu glavom. "Nije isto. Metabolički sloj je poput vojske sistematski osvajao brodsko tkivo i preoblikovao ga. Ovo je više poput... odbjeglog alata? Tako se barem ponaša. Ne čini se previše pametnim." On slegnu ramenima. "U svakom slučaju, znaš odakle potječe. Mogao bi biti povezan s pogonom nulte točke. Mogli bismo puno naučiti."

Nikko uzdahnu.

Urban ga je gledao sa strepnjom, no nije mogao pogoditi što misli. "Hajde, Nikko", navaljivao je. "Pa nije da imamo i neke sigurne opcije."

"Mogli bismo dopustiti da komora zadrži svoju toplinu", reče Nikko. "Bar za sad."

"Dobro." Urban klimnu za sebe. Ovo je već bio neki napredak. "Pomno ćemo ga promatrati. Isključiti ga ako ustreba."

"Ako budemo mogli."

Još jedna bijela mrlja krenu prema pramcu, sporo poput amebe. Šrapnel udari o svijetleći zid. Urban je osjećao nešto poput gibanja straha u kaotičnim područjima ispod njegovog svjesnog uma. Odmah to izbriše.

Deneb je bila ta koja je pronašla privremeno rješenje za problem zelene poplave. Dizajnirala je membranu koja je trebala izrasti na zidovima komore. Bila je to krionička vreća koja je okružívala vodu Vrela. Na njenu komandu, membrana bi kontrahirala, guleći se sa zida, skupljajući tekućinu u kompaktnu kuglu koja je bila smještena u kutu komore bliže pramca.

Nikko je bio prvi koji je izmigoljio iz želatinozne vreće. Ona se sklopila iza njega. Okrenuo se kako bi vidio ostale kako izranjaju u otvorenu duplju, poput punoglavaca koji pršte iz jajeta. Deneb je jako zatresla glavu cijedeći kišir u zraku bogatom kisikom. Kišir je drhtao, a zatim joj skliznuo s lica. Nasmiješila se, nikome posebno. "Radi, zar ne?"

"Velik posao", složi se Clemantine. "A sad, postavimo novu antenu."

Nikko je već imao duha koji je radio na tom projektu. Antena je

bila lansirana kroz uzavreli trup. Kabl je preživio samo nekoliko sekundi, no to je bilo dovoljno da primi komprimirane podatke od Vigila iz vremena otkako je kontakt izgubljen.

Krmeni zid bio je preplavljen prepravljenom slikom velike zvijezde. Artefakt u obliku prstena stajao je naspram Alphe Cygni. Bio je previše malen da se razabere, pa je njegova pozicija predstavljena tankim crnim krugom koji je nacrtala Vigilova TI. Na oznaci kod kruga pisalo je: identitet nepoznat, pretpostavljeni promjer: 2 K. Daleko manji od gigantskih labuđih razlagača na koje je podsjećao njegov prstenasti oblik.

Lovac koji ih je progonio na slici je bio predstavljen kao označena točka koja se izdizala iznad zvijezdinog horizonta.

"Pogledaj kako se daleko odmakao", reče Urban. "Prevruće za tebe, ha, kučkin sine?"

"Pogledaj koliko je usporio", doda Clemantine. Njen mrki pogled bio je usmjeren na redove podataka koji su tekli na dnu ekrana. "Još usporava. Usporava na gotovo pedeset g. Tako mi Nepoznatog Boga. Takav bi manevar mogli preživjeti samo kao duhovi. Nikko?" Ona se okrene. Ptostrijelila ga je sumnjičavim pogledom. "Što se, do vraga, događa?"

"Možda je detektirao nešto ispred nas", reče Urban.

"Nešto dovoljno strašno da preplaši chenzemskog lovca?"

"E, sad si ti mene uplašio", reče Deneb.

Nikkovi su prsti bubnjali po njegovom bedru u nervoznoj kadenci. "Nisam siguran, ali... pogledaj prsten!" Otvorio je prozor u oslikanom zidu, smjestivši u njega model lovčevog puta. Njegova je brzina bila već daleko manja od one Granice ništavila, no ipak bila je dovoljno velika da se njegova putanja samo malo iskrivila čak i u ogromnoj gravitaciji Alphe Cygni. "Zar se ne poravnava s prstenom...?"

Deneb kriknu kao da ju je nešto zaboljelo.

Nikko se okrenu projekciji na krmenom zidu, da bi vidio kako se artefakt rasprskava u užarenoj bijeloj eksploziji: lovac je pucao na njega. Bijelo svjetlo pretvaralo je Denebino lice u lice duha.

"Stari ubojice", zareža Clemantine grlenim glasom punim mržnje.

I Nikko je također nešto osjećao. Paniku? Gnušanje? Sažaljenje? Prošlo ga je previše brzo da bi bio siguran. Osjećaj je izbrisala zaštitna moždana funkcija. On zatrese glavom. "Lovac je vjerojatno znao za prsten satima ranije. Zato je usporio... kako bi se doveo u

bolju poziciju za svoje topove."

Urban je proučavao sliku. Bradu je podupro šakom. "Prsten je trebao biti prvotna meta. Što je to onda, k vragu, bilo? Vrati snimak unazad, Nikko. Ima li još detalja?"

"Vigilu nije bilo naloženo da promatra prsten", reče Clemantine. "Nema više ničeg."

"Bio je tih", glasno je razmišljao Urban. "Bez radija koji bi se mogao detektirati. Bez vidljivih filozofskih stanica. Definitivno nije labuđi razlagač. Što je onda?"

"Ne možemo to znati", reče Deneb. Kišir joj se skupio oko vrata. Glas joj je bio mek i nesiguran. "Mi smo lovca doveli ovamo. Mi smo ovo izazvali."

Nikko osjeti u kralježnici pokret ljutnje poput virusa. Izazvala je ona i gore stvari u svoje vrijeme. "Tako je Chenzem ubio Chenzema. Ha ha."

Deneb je zurila u njega u šoku. "Ne znaš je li artefakt chenzemski."

Lot povuče poziv za pomoć koji je uputio. "Sad nema veze! Ne kad je naše vlastito dupe u pitanju." Nasloni se na zid ponad goruće slike zvijezde. Njegov bijes i namjere šibale su po senzorima na zidu. "Nisam želio ovaj prolaz, no sada je učinjen. Brod nam kuha. Imamo problema u reaktorskoj komori, a ni lovac nije daleko. Ukoliko svi ne učinite nešto odmah, gotovo je."

POGLAVLJE 18

Urban je možda očekivao mig. "Lot je u pravu", on prasnu, odskakujući preko komore da bi sletio na zid pokraj Nikka. "Već smo izgubili previše vremena. Izvadimo peraje, prije no što se skuhamo."

Deneb je zurila u njega nastojeći ostati koncentrirana. Ovo je bila za njega šala. Sve je bila šala, ili spletka, ili igra. Ne i ovo. Ovo je stvarnost. Brod se treba ohladiti. To će biti dugačak proces, i ona se brinula da će zahtijevati puno više vremena nego što je Urban mislio. U međuvremenu, toplina će prodrijeti od brodskih vanjskih slojeva do jezgre. Nije željela misliti o tome.

"Izvadit ću još jednu antenu", reče Clemantine. "Vidjet ću možemo li dobiti još podataka od Vigila."

"Prioni na to", složio se Nikko. "Moramo znati što lovac sada radi." "Naš termalni profil je uključen i pokrenut je u biblioteci", reče Urban. "Vidjet ćemo se tamo."

Nikko se složi. Clemantine se složi.

Deneb uvuče duboki dah da se smiri. Bio je to uzaludan trud. Nikkov odsječen glas prosječe kroz njezin atrij tako da je odskočila. *Koliko duhova možeš voditi bez problema? Iziritirana njegovim nametanjem, Deneb ga zaobiđe. Zašto ne priča na glas?

Primijeti da ga nema u komori. *Hej, gdje si?

"Sad je duh", reče Urban.

Njen kišir se suzi oko njezina vrata. "Misliš, ponovno se razložio? Ljubav i priroda, Nikko, kako možeš podnijeti tako brisati svoju središnju personu? Svaki put iznova!"

*Nemam ja središnju personu. No, misliš li da možeš ostaviti po strani pitanja o mom mentalnom zdravlju dovoljno dugo da uploadiraš duha u biblioteku? Želim uvid u rast brodskih rashladnih peraja. I, ukoliko bi bila toliko ljubazna, trebalo bi nam tvoje mišljenje u reaktorskoj komori.

"Je li to sve?"

*Koliko duhova možeš voditi bez problema? Uvijek nam treba pokoji više u inženjeriji.

"Upotrijebit ću pod-umove."

Polako je obradila svaku personu, tako da nijedna neće osjećati njen strah.

Mikrosonde lansirane kroz brodsko tkivo dojavile su informaciju o kori na vanjskoj oplati, no ispod toga, bilo je malo reda. Uzavrele tekućine prelijevale su se po venama od usijanog metala, dok su se hiroviti plinovi sublimirali u trajnom oblaku oko broda. Denebin duh je znao da će gubitak dušika, kisika i ugljičnih plinova teško osakatiti brod. Izljev plinova morao se promptno zaustaviti.

Pod-um joj donese bit Urbanove strategije za restauraciju Granice ništavila do potrebnog minimuma funkcionalnosti. Oporavak će morati započeti izbacivanjem neželjenog viška topline, no vakuum u kojem se nalazila Granica ništavila ponašao se kao izolator. Vrućinu neće moći gubiti konvekcijom ili kondukcijom, već jedino isijavanjem.

Stalno su gubili toplinu isijavanjem, no sudeći prema trenutnom profilu broda, ti gubici se neće događati dovoljno brzo da spriječe dolazak jezgre u stanje kritične temperature. Da bi ubrzao proces, Urban je planirao povećati vanjsku brodsku površinu uz pomoć niza rashladnih peraja. Deneb je razmatrala ovaj prijedlog ugađajući nekoliko algoritama rasta. Tada se prebacila na otvoreni prostor u biblioteci gdje je se modifikacije stapale s aktivnim modelom koji je radio pod Nikkovim nadgledanjem.

Slika biblioteke bila je nepotrebna, pa je izbriše. Sad je postojala unutar evoluirajućeg modela Granice ništavila. Više nije imala nikakve svijesti o svojoj vlastitoj fizičkoj prisutnosti. Ona je bila točka percepcije bez mase ili volumena, koja je bila u mogućnosti manifestirati se bilo gdje unutar opisanih slojeva brodske strukture, te se neprestano prebacivati na drugu lokaciju. Lepršala je kroz model, uzrokujući prozirnost ili pak neprozirnost slojeva pred svojim pogledom, dok je ispitivala nove podatke s mikrosondi. Neodređeno je bila svjesna prisutnosti drugih duhova unutar datotečne strukture: Urbana, Nikka i možda Clemantine.

Napokon, sve se činilo spremnim.

"Vrijeme za tulum?" upita blago.

"Istina", reče Urban. "Učinimo to."

Pripremala je kodirani zvučni impuls. On ga odmah pošalje, aktivirajući niz mikrosondi koje su zaokupile relativno benigno okruženje unutrašnje strane trupa, gdje se temperatura još uvijek zadržavala ispod 230 stupnjeva Celzijusovih. Sonde su ispustile balast Tvoraca za visoku temperaturu, i Deneb je dopustila da joj se osjećaj za vrijeme uspori.

Njezina slika o sebi odvojila se u nešto više od primarne svijesti dok su strukturalna rebra polako počela klijati u plitkim lukovima iz osnove unutrašnjeg trupa. Bio je to metabolički proces koji je generirao još i više vrućine, no tu si nisu mogli pomoći.

Rebra su rasla iz korijena, proždirući metale otporne na toplinu pometene s okolnog tkiva, ili nadomještene s nestrateških odjeljaka potpornog trupa. Izrasli su iz pregrijanog tkiva, konačno prolazeći kroz vanjsku ljusku u vakuum. Njihov rast nije usporio. Potiskivani su izvan broda, vukući za sobom mreže tkiva trupa unutar njihovih petlji kako bi formirali kaotični niz rashladnih peraja, sve dok Granica ništavila nije počela nalikovati nekom ludom kristalnom drvetu obraslom zbrkom staklastih pločica.

U početku su peraje bile užarene. No, kako se toplina gubila u svemiru, njihovi materijali su se hladili a dodana je struktura koja je sadržavala neuralne putove, kardinale i protočne kanale kroz koje će se moći ispumpavati tekućine. Smetlarski Tvorci su sortirali elemente, donosili potrebne materijale na gradilište preko relejnih lanaca ili kroz mikroskopske transportne kanale. U perajama su se povlašteno skupljali metali. Vodik, kisik i ugljični plinovi bili bi zaustavljeni gdjegod bi brzina njihova izlaska to dozvoljavala. No, dok su se izbočena vanjska tkiva hladila, toplina se nastavljala pomicati k jezgri.

Užurbana aktivnost u središnjoj komori je prestala. Nikko je nestao. Urban i Clemantine su bili u transu, lebdeći poput mrtvaca na laganom povjetarcu. Lot nije imao duhova ili prekidača za gašenje, pa se zabavljao sintetizatorom.

Deneb ga je kratko gledala, osjećajući kako nešto od staničnog razgovora trlja njezine osjete. Bila je to neugodna kakofonija koja nije nosila nikakvo značenje za nju. "Ti bi htio ponovno posijati filozofske stanice, zar ne?" Deneb ga upita.

On prestane sa svojim poslom, i pogleda je sumnjičavim pogledom.

"Ja mislim da bi trebao", doda ona.

"Nemoj reći Clemantine."

Deneb se nasmiješi.

Lot se pruži u svom lebdećem položaju, stavljajući sintetizator u uski džep. "Zašto si ti budna?"

"Ne znam. Osjećam se... ranjivom dok spavam. Valjda."

"Hej, pa ti si stvarno uplašena."

Ovaj put njezin je osmijeh bio posramljena grimasa. Obrazi

prekriveni ljuskicama joj planuše. "Urban bi tako što jednostavno preuredio."

"Ti ne želiš biti poput Urbana. Jesi li gladna? Mogao bi donijeti nešto hrane."

Nije bila gladna, no željela je još razgovarati s njim. Nije željela biti sama. Je li on to osjetio?

On donese vrč slatke kave i zemičke s namazom od oraha. Pričao joj je priče o Svili. Ona mu je ispričala priče o svojoj školi i čajankama koje je pravila sa svojim prijateljicama, i kako su prepuštala duhovima sve zadaće, ili kako su puštale svoje dečke u atrije da provedu noć, nikad im ne dopuštajući da legnu s njima. Znali su da za to ima vremena.

S trupa Granice ništavila čuli su se zavijajući zvukovi dok su se vanjska tkiva izdizala. Deneb ih je slušala. Odjednom, začu samu sebe kako govori o svojim roditeljima i kako su se promijenili kad ih je kultni virus uzeo pod svoje. Njezine blage riječi pretvoriše se u bijesnu nadmenost. Rekla mu je istinu: željela je njega okriviti. Znala je da to nije njegova krivica, no bio je to tako veliki gubitak.

Lot ju je gledao kroz poluzatvorene kapke dok je odskakivala po komori oštrim, ljutitim skokovima. Držao je jednu nogu pod petljom na zidu komore. Njegove senzorske suze su zatreperile dijamantnom svjetlošću kad je polako nagnuo glavu naprijed-nazad. Što je osjećao u njoj? Ispruži ruku. "Roditelji su te ipak voljeli, zar ne?"

Deneb razmisli o njegovim riječima. Njeni prsti dotakoše njegov dlan dok je prolazila pored njega. Ipak su te voljeli. Klimnula je potvrdno. Mogla se s time složiti. Barem je toliko mogla sačuvati.

Urban je ponovno pogledao u reaktorsku komoru, i otkrio da odbijajućeg krša više nema. Bio je usitnjen do prašine, odnosno zamijenjen rastom tankih krtih slojeva koji su izrastali poput koraljnih grebena na svakoj izloženoj površini, uključujući i leće kamera. Grebeni su bili poluprozirni. Neko vrijeme propuštali su svjetlo, no kako su se zgušnjavali, razložili su njihovu površinu. Ubrzo su kamere bile uništene.

Urban se brinuo za integritet reaktora. Dosad se greben u napredovanju urezao samo nekoliko milimetara u vanjski sloj reaktora no, ukoliko se proces nastavi, reaktorski će oklop biti probijen.

Morao je znati što se događa.

Stoga izbuši još jednu rupu u zidu komore. Oko rupe, podigao je cijev. Njene su stijenke bile debele desetak centimetara. Rupica je bila velika tek nekoliko milimetara. Cijev se produži tridesetak centimetara u komoru. Kroz nastali prolaz uvuče sondu s kamerom. Nekoliko je sati mogao gledati razvoj grebena.

Prvi pogled kroz ovu novu aparaturu bio je zapanjujući. Komora je nestala. Pregrade se nisu vidjele iza izobličenog polja divljeg, sivoljubičastog svjetla. Rijetke mrljice manje sjajnosti plovile su prema kameri, a zatim je mimoišle. Urban slegnu ramenima. Isti je prizor vidio pri prolasku kroz lovčevu ispušnu cijev. Okrećući leću, vidio je samo još neprepoznatljivog prostora.

Osjećaj pritiska na leđima, upozorio ga je na Nikkovu prisutnost. "Integritet reaktorskih zidova naša je prva briga."

"Istina. No, greben polako raste, Izgubili smo manje od tri milimetra s ovim nasipom, a ekspanzija usporava."

Nikko nije odmah odgovorio. Tada će: "Izgleda užasno poznato, zar ne?"

Urban frknu. "Pa naravno. Na chenzemskom brodu je iz ispušne cijevi nešto istjecalo, a vjerojatno i pritjecalo unutra."

Nikko je oklijevao. "Želiš to dodati? Mi čak ne znamo što ta stvar radi."

"Mislim da znamo."

Deneb se pojavi. Za razliku od Nikka, ona se manifestirala kao potpuno formirani duh. Kišir joj se skupljao oko vrata, prenoseći nervozno uzbuđenje. "Krasno je", reče. Urban frknu.

"Stvarno tako misliš?"

"Čudnovata samodostatnost."

"Istina. To i Lot kaže. Lovac nam je želio usaditi kolekciju životnih oblika."

"Hm. On kaže da su ove bile ukorijenjene u filozofskim stanicama. Možda su ovisile o njima? Tako bi i ja dizajnirao sistem, ako bi želio da filozofske stanice budu nadglednici drugih životnih oblika."

Urban je zurio u otvoreni prozor, gledajući još jedno svjetlucanje u dnu komore. Ovaj sistem nema nadglednika. On se događa bez povratne sprege ili podrške sa strane. Bi li se jedan podsistem chenzemskog lovca mogao prilagoditi tako lako na jalovo okružje Granice ništavila? Urban se sjećao osjećaja kojeg je imao u ispušnoj cijevi, da fluks i vuča pogona nulte točke nisu bili u potpunosti kontrolirani procesi. "Možda ovaj greben stvarno i nije

chenzemski? Možda je kolonizirao i njihove brodove?"

Nikkov je pritisak blijedio, i njegov duh poprimi obličje. "Ljubav i priroda. Ne želim o tome niti razmišljati. Želim vjerovati da se radi o nečemu što su stvorili Chenzemi. Želim vjerovati da su oni dovoljno pametni da to dizajniraju. Pametniji od nas. Mi tako slabo prolazimo protiv njih. No, ako su oni to samo našli..."

"Mi smo to sad našli", reče Urban čvrsto.

I ako su to Chenzemi mogli prisvojiti, mogli su i oni.

Deneb se probudi iz nemirnog sna. Ponovno je čula u svome umu zvuk udara, kao da je brod bio udaren čekićem. Treptala je u omamljujućoj tami. Nije bila sigurna je li zvuk koji je čula stvaran ili je dio nekog nepovezanog sna.

Osluškivala je.

Duhovi joj se vratiše, a zatim je ponovno napustiše, ostavljajući za sobom sjene njihovih iskustava.

:Nakupina krša ležala je u blagom kutu u odnosu na njihov kurs, i svakih bi nekoliko sati maleni komadić leda ili metala probio peraje. Brod bi zazvonio sa svakim udarcem.

:Lovac je počeo ubrzavati kako se odmicao od Alphe Cygni putanjom koja će uskoro konvergirati s njihovom.

:I Granica ništavila je također počela ubrzavati. Bilo je to samo maleno povećanje brzine, no Nikko ga je tri puta mjerio. Bilo je stvarno.

Deneb je mogla čuti Lotovo meko disanje na korak od nje. Još je spavao. Mogla je osjetiti miris njegova znoja.

Kad je jezgra postala tako vruća?

Pod-um je prijavio temperaturu od trideset i šest stupnjeva koja se još penjala.

U gradu u kojem je živjela s roditeljima, omiljeno mjesto prvog seksualnog iskustva za mlade ljubavnike bila je temperaturna zona u gradskome parku, gdje je iz reaktora sukljala supervruća para iz divovskih spletova cijevi. Tamo gdje se para spajala s hladnim zrakom, na ukrštenim ventilima, formirala se topla magla koja je poticala obilan rast širokolisne vegetacije. U Rajskoj atmosferi, inhibicije su se topile, a učili se i prakticirali seksualni užici. No, kad je Deneb imala trinaest godina, djevojka koju je poznavala iz škole umrla je tamo. Provukla se kroz ogradu, u potrazi za prstenom ili fotoaparatom koji joj je ispao. Priča se mijenjala ovisno o potrebi. Možda je otišla iz oklade. Upala je duboko u splet cijevi, i nije se mogla uspeti natrag. Njezin ljubavnik je nije mogao

dosegnuti. U paničnim trenucima prije smrti, devet duhova formiralo se u njenu atriju, i pobjeglo, no njezina središnja persona nije imala izlaza. Ostala je zarobljena s tijelom od kojeg su uskoro ostale samo smeđe kosti i prokuhano meso koje se raspalo u rukama njezina spasioca.

Deneb je zurila u tamu. Osjetila je kako joj se kišir razmotao, i zadebljao od krvi dok joj je tijelo zahtijevalo smanjenje dotoka topline preko njegove proširene površine. Unatoč njihovim naporima, vrućina se širila s trupa prema jezgri, u potrazi za izjednačavanjem topline. Granica ništavila bila je napola istopljena. Deneb je mogla čuti stenjanje broda - nizak, pjenušavi šum na rubu percepcije. Pružila je svoje nožne prste u tami, dotičući membranu koja je zadržavala vodu s Vrela. Šum joj je dolazio do kostiju - rezonantni odjek mijenjanja brodske strukture. Duhovi su bili na poslu u zidovima.

Lotov ritam disanja posrne i prestane, zatim izgubi na snazi prema mekoći disanja pri buđenju. "Deneb?" Ona osjeti strujanje zraka kraj svog ramena. "Što nije u redu?" Osjetila je njegovu brigu poput živoga bića u sebi.

"Prevruće je ovdje", jaukne ona šapatom. Vrućina je nalikovala samostalnom biću koje ju je ispunjavalo. Bez obzira kud se okrenula, nije joj mogla umaći, niti barem osjetiti da popušta.

"Vruće je", reče Lot. Oklijevao je, pa je imala vremena razmisliti je li ga njezin strah probudio. On upita: "Sanjala si?"

"Ne znam." Osjećala se preplavljena zbunjenošću. Zamišljala je tamu koja joj inficira oči oslijepljujući je. U njenoj sljepoći, pojačavali su se drugi osjeti. Pomisli da je u zraku osjetila miris gustog, bolesno kiselog pića. Od mirisa joj srce brže zakuca. "Vigil je naš čamac za spašavanje", prošapće ona. "On već čuva naše usnule duhove, i znam da ćemo, ukoliko ovdje postane prevruće, stvoriti nove duhove i poslati ih na sondu. No, bez obzira koliko duhova pošaljemo, mi nećemo moći preživjeti.

"Mislim da nećemo morati bježati. Ne ovaj put."

Bile su to utješne riječi, no što je on znao o brodu? Imao je pauka koji mu je šaputao nove podatke u uho. No, ipak, bilo je nečeg... u njegovom glasu? Ili možda u njegovoj jednostavnosti koja ju je smirivala. "Oh!" Ruka joj krene prema ustima kad shvati što mu je upravo rekla. "O, ne. Ja... mislila sam na sebe, na moje duhove. Ti čak ni nemaš duha. Lote, to je nepodnošljivo. Strašno. Žao mi je. Ja..."

"Deneb, molim te." Sad je on zvučao posramljeno. "U redu je."

"Ali, to je bilo tako bešćutno. Ne znam što je to sa mnom. Ponekad se ovdje osjećam poput stranca. Zaboravljam da su stvari ovdje drukčije."

Njegovo iznenađenje dotače je u unutrašnjost kičme poput prstiju duha. "Mislio sam da si sretna... s Urbanom?"

"Pa, jesam. Bila sam. On..." Ona se zateče. Nije htjela izreći još jednu riječ suglasnosti, a ipak, osjetila je frenetične dijaloge u glavi. Što je to s njom noćas?

Duboko udahne, misleći: Smiri se. I djelovalo je, barem malo. "Ne govori o meni, u redu? Što je s tobom? Ti se ne bojiš, zar ne? Zašto se ne bojiš?"

On se nasmije. "Tko kaže da se ne bojim? Usrao sam se od straha."

"Jesi li?" Ona posegnu rukom koja joj dotače klisku površinu njegova pripijenog odijela napetu preko trbuha. "Nisi prestrašen." No, kad je to izrekla, trbuh mu poče drhtati. Osjetila je udar uznemirenosti, kao da ju je pomela emocija nalik njezinoj. "Lote?"

"Što se događa?"

"Ne znam."

Ona se borila ostati mirnom. Disati mirno.

On je odgovorio hrapavim uzvikom iznenađenja. "Osjećam to!"

I ona je to osjećala. Mogla je osjetiti kako se smiruje, i to ne preko drhtaja njegova trbuha, već unutar svog uma. Mogla je to tamo osjetiti. Oprezno, ona drugom rukom posegnu za njim. Je li on predvidio taj pokret? Njegova ruka presretne njezinu. Njegovi kliski prsti u rukavicama čvrsto se skupiše oko njezina dlana. "Ne razumijem", šaptao je. "Deneb, kako ti možeš osjećati karizmatu?"

Karizmatu? Znači ovako to izgleda. Nikad se prije nije ovako osjećala, kao da je zamotana u beštežinsku ljušturu koja je izvlačila njezine tjeskobe, odbacujući ih daleko.

"Deneb?"

Ona se nastojala odazvati. U glavi je čula pitanje, no bilo je toliko vruće da ga se je više jedva sjećala. Da. Karizmata! On je želio znati o karizmati. "Usadila sam si neuralni organ. Radi. Sigurno je to."

"Ne." Njegova briga ju je ubola poput nelagodnih trnaca. Smiri se. Čula je njegov dah. "Ovo je različito od kultnog parazita. Osjećam karizmatu koja dolazi od tebe."

Njegova je ruka bila toliko vruća, da ju je ispustila. "Oh, Lote,

nije to kult. Promijenila sam parazita. Pokušala sam ga napraviti više nalik tvome. Ne možeš me kontrolirati."

"Mislim da se ne mogu složiti s tobom."

Temperature u kritičnom području jezgre su narasle više nego što je Nikko pretpostavljao. Toplina je ugrožavala učinkovitost brodskog živčanog tkiva zapakiranog u oklopljene zidove jezgre. Nikko je osjećao otklon u svojim usporenim reakcijama i većem broju pogrešaka. Izveo je svaki proračun barem tri puta, uspoređujući rezultate. Hlađenje je bilo imperativ, ali je izolacija koju je postavio oko jezgre djelovala protiv njega, sprječavajući toplinu da izađe. Nikko je stoga otvorio dodatne kanale da dovode ohlađene tekućine s peraja u kapilarne mreže koje su pupale u živčanom tkivu. Posao nije tekao kako je planirao. Tekućine ugrijane do vrenja u tkivu koje im se nalazilo na putu dovodile su toplinu iz središnjih slojeva u jezgru, više nego što su je odvodile, dodatno pojačavajući problem. Nikko je stoga izgradio izolirane kanale koji će tekućine držati hladnima dok ne dosegnu kapilarne mreže. To je djelovalo bolje. Pojačavanje topline opade. U nekoliko minuta, toplina u živčanom tkivu poče padati. Nikko je otvorio nove kapilarne mreže da ubrza proces, šireći istu terapiju i na zidove središnje prostorije.

Nema više kopija.

Odluka se polagano formirala u Denebinom pregrijanom mozgu. Temperatura jezgre narasla je do četrdeset stupnjeva. Deneb je to vrijeme izmjenjivala osjećaje panike i zadovoljstva, odnosno emocionalne stabilnosti, što je ovisilo o Lotovoj udaljenosti od nje. Već je dva puta slala duhove Vigilu. Tako da je on sačuvao neka sjećanja na ove kušnje. Ona nije mislila da će ih se željeti sjećati.

Srce joj je treperilo, dok ju je strah ponovno nagrizao. Njeno tijelo prekriveno ljuskicama nije se moglo hladiti učinkovitošću kojom su to mogli činiti njeni ljudski preci. Znala je da će ubrzo pasti u nesvijest. Već se osjećala nesposobnom napraviti svrhoviti pokret. Lebdjela je u maloj sobi. Usta su joj bila otvorena dok je tiho dahtala. Njezin zadebljali kišir više nije reagirao. Osjećala se grozno, ljutito i uplašeno. Nije pomoglo kad je opazila da se vrućica povlači. Tapkala je prstima po svojim tvrdim bedrima. Je li sad preuzela i tu Nikkovu dosadnu naviku? Nema pravde.

Previše sam vezana uz ovo tijelo.

Ili na središnju personu koja ga je nastanjivala. Ti ovo ne moraš osjećati. Vrijeme, i ponovno Lot, požurili su je u trans da blokira sve

osjete u njezinom tijelu, da dopusti da njezina središnja persona plovi u slijepoj spilji atrija, gdje bi zrak bio onoliko hladan koliko bi ona zaželjela. Pa ipak, upadala je u svijest psihotičnom upornošću. Zašto? Njezini duhovi radili su u zidovima. Oni bi živjeli čak i da ona umre. No, jesu li oni bili ona? Oni nisu osjećali vrućinu. (Ona jest!) Oni su bili mirni i usredotočeni. No, mogli su biti takvi samo zato što je tu bila ona, da im čuva strahove. Sve njih. Samo ona - ova središnja persona - usuđivala se bojati. (To sam ja!) Činilo se nekako važnim držati se toga.

Lot uđe u njezino vidno polje. Privučen njezinom rastresenošću? Možda. Zbog znoja koji mu je ulazio u oči, činilo se da ima leće. On zatrese glavom, rasprskavajući kapljice vlage.

Prokletstvo. Vlaga raste.

Pokušala je uzbuditi jednoga od svojih duhova, no izgleda da joj atrij nije radio. Pokušala je govoriti, no jezik joj je bio kao otečen. Lot je progovorio, no ona nije mogla razumjeti njegove riječi. Nije ga nikad ranije čula da govori tim jezikom. Je li nekad poznavala ovaj jezik? Pokušala je ponovno progovoriti, pitati ga. Ništa se nije dogodilo. Po svoj prilici, hardware je otkazivao. Sranje.

Lot joj dotakne grlo nježnim, ledeno hladnim prstima. Iznenada ona postade svjesna mutnog zvuka udaranja koji se ubrzavao u ritam. Gledala je njegove oči kako se šire. Promatrale je komično V zabrinutosti koje su tvorile njegove obrve. On se okrene. Njegove se usne počeše micati, a vodeni su zidovi drhtali kao da odgovaraju na zamišljeni vrisak. Lot je uistinu bio tako stran.

Ona zatvori oči, slušajući mutni bučni huk. Tako. Hardware je otkazao.

POGLAVLJE 19

Vigil je ostao njihovim očima prema svijetu s druge strane trupa, no imao je i vlastiti život. Malena sonda pratila je vlastitu putanju oko Alphe Cygni, a sati koji su prolazili, udaljili su je od Granice ništavila. Clemantine je ugađala njegov ograničeni pogonski sustav, svijajući njegovu putanju samo malo, tako da je sad pucala prema udaljenoj nakupini zvijezda koja je sadržavala nekoliko malih sunaca G tipa. Bila je to spektralna klasa tako često prijateljski nastrojena prema životu. Tijekom vremena, sonda će se preoblikovati u jedrilicu koja će se uputiti u međuzvjezdano prostranstvo, a proisteklu vuču iskoristit će kao sporu kočnicu. Njena Tupa inteligencija provest će je mimo sustava koji će joj biti na putu, koristeći njihove zvjezdane vjetrove da još uspori brzinu. Za ne više od dvjesto godina, doseći će nakupinu zvijezda, gdje će obletjeti svako pojedino sunce, koristeći jedro da dovrši proces kočenja. Konačno, njezina će brzina biti dovoljno niska da će si moći dozvoliti da je uhvati jedna od zvijezda, ili od planeta koji se tamo nalaze, tako da duhovi koje nosi mogu ponovno živjeti. Ili ne.

Clemantine se nađe suočena s još jednom malom nesrećom dok je apsorbirala posljednji mlaz podataka sa sonde. Vigilovi su teleskopi gledali natrag na bijelog lovca. Dopplerov efekt svjetla s lovčeva trupa, dopuštao je laganu procjenu njegove brzine. Hitro je obrađivao brzine korištene na putu prema Alphi Cygni, namještajući putanju u smjer kojim će presresti sondu. Bilo je pitanje dana kada će je lovac stići, no to je davalo Granici ništavila nekoliko dana da poveća vodstvo.

Vigil im je donio odgodu, no Nikko je znao da neće trajati. Kad se lovac vrati na njihov trag, oni neće imati kamuflažu kojom bi zbunili njegove instinkte. Neće moći promašiti svojim topovima. Bam. Bam. I kraj. Duga potjera će napokon svršiti.

Mogao je pokušati minirati njihov trag, no lovac ih neće direktno slijediti. Dolazio je iskosa, i osim toga, mogao bi koristiti topove da raskrči bilo kakve zapreke.

Mogao je pokušati iznova uzgojiti filozofske stanice i obraniti brod njihovom otrovnom prašinom, no nije bilo načina da na vrijeme stvori adekvatno polje. I, osim toga, Lot bi odbio ispustiti otrov.

Znači, nisu imali nikakva oružja.

U redu. Trebala im je brzina.

Osim što solenoidi nisu mogli biti izgrađeni iznova na vrijeme. Čak i da jesu, konvencionalni pogon ne bi mogao nadmašiti lovčev pogon nulte točke. Trebao im je stoga pogon nulte točke.

Zahvaljujući Urbanovom avanturizmu, čini se da su ga i imali, iako nije funkcionirao najbolje. Nikko je izmjerio lagano povećanje akceleracije, jedva uočljivo. Kako ga povećati? Sad kad je temperatura broda bila stabilizirana, sve je duhove poslao na rješavanje ovoga pitanja.

Urban je promatrao rastući greben. Mjerio je njegov izlaz. Usporedio ga je s jedva uočljivom, ali rastućom akceleracijom Granice ništavila, dok je greben debalansirao sve-šireće polje nulte točke. Bilo je to poput mađioničarskog trika. Nešto iz ničega - čudo. No, ipak nije bilo dovoljno da ih drži u prednosti pred lovcem.

Nikkov se duh zakvači iza njega, "Jesi li shvatio već?"

Urban se nasmiješi. Imao je pretpostavki o grebenu, ali ga nije razumio. Mislio je o njemu kao skupnom entitetu, sastavljenom od milijuna organizama u suradnji. Svako od njih reda veličine mikrometra. Oni fiksirani na zidove komore su se doimali mrtvima, iako su poput koraljnog grebena formirali čvrsti temelj za ostatak kolonije. Oni na površini doimali su se najživljima. Nisu bili napravljeni od egzotičnih materijala, no sami su stvarali te materijale, sintetizirajući nanometarske čestice iz polja nulte točke. Egzotični materijali bi se raspali gotovo odmah, no bili bi iznova stvoreni na drugom kraju grebena. To bi se stalno ponavljalo, milijardama puta u mikrosekundi. A svaka sinteza egzotične materije bi fino ugađala strukturu prostorvremena.

Ovo je bila priča koju je on rekao Nikku.

Bila je to samo priča. Ljudi su uvijek pričali priče kako bi objasnili ono što ne mogu razumjeti.

:Zvijezde su mjesečeva djeca.

:Sunce je kotač velike kočije.

:Mliječni put je potok mlijeka koji istječe iz dojke božice.

:Greben se razvio u uvećanom disku crne rupe ili neutronske zvijezde - negdje gdje je jako iskrivljeno gravitacijsko polje, gdje je razvio koloniju daleko od smrtonosnog središta.

Kumulativni efekt imao je promjenjivi stupanj, i Granica ništavila ga je preusmjeravala po vektoru koji je bio usmjeren dalje od lagane gravitacijske distorzije brodske mase.

"Ne moramo to razumjeti", reče Urban. "Moramo samo znati kako da to kontroliramo. Brže, sporije. Ništa više od toga."

Nikko promrmlja svoje slaganje u trenu kad se Denebin zaposleni duh pojavio medu njima, "Još malo pa je vrijeme."

Urban je uhvati za ruku i nasmija se. "Ti si zlato." Odlučili su replicirati okruženje lovčeve ispušne cijevi, ili se barem približiti tome. Deneb je dizajnirala ulaz i dva izlaza za otvor u obliku Y za reaktorsku komoru. Distribucijski kanali u brodskim tkivima, oštećeni vrućinom, usporili su sav inženjerski rad, no napokon, tri su ventila bila spremna za otvaranje. Koristit će precizne eksplozive. Urban nije dao njihovim industrijskim Tvorcima da se kreću oko grebena.

"Spremni..." reče Deneb. "Sad."

Eksplozije su bile usmjerene prema unutra. Urban je vidio kako se izdižu u grudama prašine, pare i svjetla, poput riganja usuglašenog gibanja, koje bi se obrnulo čim bi pritisak vakuuma isisao komoru. Greben je bliještao briljantno bijelom bojom, prekrivajući kamere. Brod se kovitlao i podrhtavao. Urban uskliknu. Bio je to sirovi životinjski krik trijumfa. Ritnuli su greben. Utjecali su na njega. Bio je to prvi korak prema kontroli.

"Čekaj", reče Deneb. Rukom mu je davala znak da se stiša. Bila je to hladna gesta. "Pogledaj membrane. Nikko? Slabi."

Cijeli niz grafova i brojeva pojavio se unutar prozora. Urban preleti pogledom po njima. Deneb je bila u pravu. Aktivnost grebena bila je okovana. I toplina i radijacija su tonule. Briljantni sjaj koji je dolazio s prozora je slabio. Greben je tamnio do dubokih čeličnih sjena. Brzina ovog prelaska bila je zapanjujuća. Za nekoliko sekundi, aktivnost je pala skroz na početnu razinu, a opadanje se još nije zaustavilo.

"Ljubav i priroda", Deneb je šaptala. "Ruši se."

Urban nije želio povjerovati u to. "Izložili smo ga vakuumu. Mora se ohladiti. Znali smo da će se ovo dogoditi."

"Ali ne ovako. " reče Deneb. "Ovo je previše. Gledaj. Vidiš?" Pokazala je prstom na grafikon s lijeve strane okvira. "Svi uočljivi radijacijski efekti su nestali. Ubili smo ono malo akceleracije." Okrenula se prema Nikku. Strah joj je sjajio u očima. "Ugasi to, Nikko. Odmah. Bili smo u krivu."

"Ne, čekaj."

Nikko ih je oboje zaprepastio svojim odbijanjem. Njegov je pogled bio fiksiran na greben. Kišir mu je ležao preko ramena. Bio

je potpuno miran. "Ovo je sigurno način na koji je lovac radio. Nemojte odmah biti nervozni. Dajmo mu priliku da se stabilizira."

Urban dohvati prozorski okvir. Zglobovi na prstima mu pobijeliše dok je pokušavao vidjeti neke znakove oporavka grebena. Zidovi su se zamračivali. Samo bi povremena bijela mrlja osvijetlila komoru. "Dosta, Nikko. Dali smo mu dosta vremena."

"Još malo", reče Nikko. Govorio je bez straha i tjeskobe. Bio je hladan poput chenzemskog ratnog broda.

Stisak ruke Urbanovog duha na prozoru još se pojača. Tako mu Nepoznatog Boga. Tražio je tehnologiju nultog polja toliko mnogo godina. I napokon ju je našao! Donio ju je s lovca vlastitim rukama. Preživjela je dvije godine u kontejneru ne privlačeći ničiju pažnju. Nije mogao vjerovati da će sad umrijeti. No, dokazi su bili tu, na bibliotečnom prozoru. A, ako dopuste da tehnologija umre, kako će pobjeći lovcu?

"Nikko, greben je naša jedina šansa. Ubij ga, i lovac će biti za nama prije nego što ohladimo trup do kraja. Zatvori otvore. Odmah."

Nikkov se kišir nervozno namreška. "Ne vjerujem da ga je tako lako ubiti."

"Ne možeš to znati." Urban je uploadirao pod-um u sustav. Ako Nikko ne zatvori otvore, on će ih zatvoriti. Pod-um se vrati. Pristup odbijen.

Pogledao je Nikka vrlo iznenađen. "Nikko jesi li nam ti zabranio ulaz?"

"Izljevi topline i radijacije još opadaju", reče Deneb. "Nikko, Urban je u pravu. Dali smo mu dosta vremena. Past će na nulu ako ne učinimo nešto da ovo zaustavimo."

"U redu", reče Nikko. "Zatvaram otvore." Imao je bezizražajan izraz lica. Kišir mu je bio opet miran. Urban nije mogao pogoditi o čemu razmišlja.

Otvori se zatvoriše.

Ništa se nije dogodilo. Gledali su u tišini nekoliko sekundi, a tada je Deneb počela mrmljati. "Greben je planuo u trenutku eksplozije. Ili je reagirao na prisutnost prašine, ili na energiju radijacije? Poslije toga nije bilo ni prašine niti energije radijacije..."

"Krivo", reče Nikko. "Kad je ulaz otvoren, malena količina prašine ulazila je unutra. U ovoj zoni je gustoća gotovo tri čestice po kubičnom centimetru."

"To nije ništa", reče Urban.

Denebin kišir skupio joj se oko vrata. Glava joj se klatila u nemirnim pokretima. "Sad je prašina na nuli. Još uvijek nema oporavka niti ikakve aktivnosti. Da povećamo prašinu? Ili bi to ubilo greben? Radijacijska energija? Možda bismo trebali pokušati..."

"Udara", reče Nikko.

Urban se okrenu da pogleda. Nije bilo vidljive promjene na grebenu, ali grafovi u prozoru pokazivali su da je radijacijska aktivnost počela rasti. "Nije kao prije. I prije je bilo jače. Oštetili smo ga. Deneb?"

Njeni dugački prsti udarili su po rubu kišira. Nije micala pogled s prozora. "Pokušaj s radijacijskom energijom?"

Nikko je lupkao po svom bedru, što je suho odzvanjalo. "Sve ili ništa", promrmljao je. "Valna duljina?"

"Zašto ne ići kroz spektar?" predloži Deneb.

Urban je bio u ispušnoj cijevi. "Ne", reče. "Počni s UV"

"Nikko!" Lot više nije mogao izdržati. "Nik-ko!" grmio je.

Bio je miran kad su počele posljedice njihova prolaska, kad se jezgra hladila, i kad se voda Vrela povlačila sama od sebe, tekući kroz zidove natrag u brodsko regenerirajuće tkivo.

Ostao je miran kad je Clemantine ušla, gledajući u njega očima iz kojih je pažljivo odstranila emocije. Tvorci su već očistili miris njihovog znoja. Rekla mu je. "Lote, pusti je."

Tek je tada shvatio da još drži Denebinu ruku.

Clemantine je odnijela tijelo, no slike su ostale. Lot nije mogao zaboraviti kako je Deneb izgledala. Kišir joj je bio otekao, a usta ispunjena bradavicama, poput debelih prstiju koji je dave iznutra. Tkivo njezina nosa bilo je otvoreno, natopljeno krvlju. Njene oči...

Stisnuo se uza zid, pokušavajući se sjetiti umirujućih vježbi koje je naučio u Svili, i koje nije izvodio sve dosad. Zatvarajući oči, izvodio je vježbe disanja, podsvjesno svjestan zidova komore koja ga je okruživala. Iako je bio rođen na brodu, na Svili je naučio voljeti otvorene krajolike. Trebao ih je sad.

Sad.

Tempo njegova disanja se poveća. Ponovno ga smanji, boreći se s osjećajem uhvaćenosti u zamku. Nije više mogao trpjeti.

"Nik-ko!" derao se.

Čuli su ga. Clemantinina snena figura pomakla se po prvi put u nekoliko sati. I Urban se probudio. Urban je promatrao mirne linije njegova pospanog lica kako popuštaju složenijim linijama koje je

donijela briga. I Nikko se pojavio, i to kao duh u iskrivljenom pramčanom dijelu prostorije.

Nikko reče. "Ista je temperatura kao što je uvijek bila."

"Nije."

Nikko podiže bradu. "Onda, ista kao prije prolaza."

Lot osjeti čvrsti čvor u svojim grudima. "Ona je mrtva, a nitko ništa ne govori."

"Imamo njenog duha", odgovori Nikko.

"Lote, ovdje sam." Denebin glas dolazio je iz zida iza njegove glave. Zvučala je zabrinuto, i malo zbunjeno. "Znaš da imamo kopije."

"Nije to isto." Ona je osjećala karizmatu. Sama je stvorila svoju karizmatu. Ta Deneb je otišla.

Nije mogao iz glave izbiti sliku njezina mesa kako otiče kroz njezinu ljuskastu kožu. Ona ju je ostavila tamo s karizmatom svoga straha. Bilo je to poput droge hipersvijesti uštrcane u njegovu kralježnicu.

"Nije se trebalo tako dogoditi! Nikko, zaboravio si na nas. Mislio si na brod, kako on može preživjeti."

Nikkov stav bio je umjetno miran. "Neuralno tkivo Granice ništavila imalo je prioritet, ali mislio sam i na tebe. Znam koliko možeš podnijeti, i pobrinuo sam se da iz ovoga izađeš čitav."

"Ali, što je s Deneb? I ona je važna!"

"Lote, ja sam još ovdje."

Nikkov se kišir pomicao u sporim mehaničkim valovima. "Nije moja krivica. Deneb je ostala s tobom. Trebala se razložiti. Ja jesam."

"Ona nije poput tebe. Ona je imala središnju personu."

"Lote, prestani, molim te", molila je Deneb.

"Imala je mogućnost izbora", reče Nikko. "Ne krivi mene ako je njen izbor bio pogrešan."

Njezina slika iskoči. Lot je ustrajao u pritisku, bijelih zglobova. Ruka ga je boljela. Denebin glas šaptao je iza njegove glave. "Nikko je u pravu. Bila je to moja greška. Žao mi je. Pogriješila sam."

Nije joj mogao odgovoriti. Dotakla ga je svojom karizmatom. Sad je više nema.

Jedna po jedna, peraje za hlađenje uvučene su u brod. Ostalo ih je samo nekoliko da odvode toplinu dobivanu prilikom rekonstrukcije. Njihov je materijal iskorišten za druge stvari. Počeli su rad na novim optičkim teleskopima, na nizu zamjenskih antena,

na proširenju stanova u međuprostoru, i na gomili mlaznica za kormilarenje. Radili su i na memoskopu iako je to postao pomoćni sustav, sada kad je Urban učio kako ovladati grebenom.

Međuzvjezdana prašina koja je ulazila kroz ulaznu cijev bi prigušila egzotičnu aktivnost grebena. Radijacijska energija bi je povećala. Kad bi se povećavala, greben je izbacivao i opasnu energiju, no Urban je učio kako to suspregnuti.

Clemantine prijavi tihu Vigilovu smrt. Njegov odlazak nije bio zapažen. Njegov zadnji prijenos prikazivao je lovca koji se nalazio u blizini dometa njegovih oružja. Kada ga je htjela ponovno kontaktirati, nije bilo odgovora.

Nikko je dozvolio svojoj svijesti da se raširi kroz tijelo broda. Njegovog broda. Bio je manji sada. Tone mase izgubio je prilikom prolaza pored Alphe Cygni. No, bio je čist, i čitav. Kretao se brže nego ikada prije, tako da su Nikka sporadični sudari sa svemirskom prašinom brinuli podjednako kao i lovčevi topovi.

Teleskopi su ponovno izgrađeni, i ponovno je mogao gledati duž cijelog spektra, sve od vidljivog svjetla, pa do ultraljubičastog i x-zračenja.

Na svim stranama, zvijezde su sjajile poput čarobne prašine koja je uokvirivala njegov svijet plavom i bijelom, crvenom i žutom. Alpha Cygni bila je daleko iza njih. Bila je to oznaka njihovog puta kući. Naprijed, u smjeru zvanom labud, skupina velikih mladih sunaca dominirala je nebom, nepodnošljivo se sjajeći. Iza njih, zavjese crvene vatre gorjele su u širokim nepravilnim trakama. Bile su to maglice koje su označavale središta zvjezdanih formacija, na rubu hladne, mračne mase nesagledivog molekularnog oblaka. Bile su udaljene manje od devedeset svjetlosnih godina. Labuđi oblak: chenzemski brodovi dolazili su odatle.

Vidljivo svjetlo nije moglo prodrijeti kroz prašinu Labuđeg oblaka, no za infracrvene i radiofrekvencije, oblak je bio gotovo proziran. Kada je Vigil zatajio, Nikko je okrenuo svoje radioantene prema oblaku. Snimio je pozicije mladih zvijezda još uvijek uvijenih u prašinu, kao i pozicije nizova prirodnih lasera koji su ležali oko sunaca. Označio je brze, pokretne omotače sastavljene od plinova koje su ispaljivale supernove. Bili su to gusti valovi koji su ispuštali grozdove stabilnih materija koje će postati protozvijezde.

Ove je stvari mogao identificirati.

Nije znao ništa o dijeljenju blijedih, efemeralnih, signala iz točkastog izvorišta na mikrovalnoj razini. Bljesnuli bi, pa se

povukli, jednom ili dva puta, a tada bi nestali. Pokušao ih je dekodirati kao sliku, ili zvuk ili chenzemsku kemijsku razmjenu. Bilo je besmisleno. Možda je to bio samo nasumični šum, koji je proizvodila bučna aktivnost oblaka. No, nisu se baš doimali nasumičnima. Njihove modulirane frekvencije skupljale su se u grozdovima previše blizu mirnog nosećeg vala.

"Nikko?"

Urbanov glas uđe u njegovu svijest. Nikko automatski odgovori. "Tu sam."

"Dođi u središnju komoru. Clemantine nas želi sve na okupu. Kaže da moramo razgovarati."

Našao ih je okupljene u središnjoj prostoriji: Urbana, Clemantine i Lota, i Deneb koja je bila nevidljivi duh u zidovima. "Labuđi oblak govori", reče im Nikko.

Clemantine se nasmije. Bio je to mračan smijeh, poput vrhunca nakupljenih briga. "Reci. Možeš li to prevesti?"

"Ne."

Ona jauknu i protegne se. Njeno dugo tijelo napinjalo se poput luka. "No dobro. Kad ponovno posadimo filozofske stanice, možda će nam Lot moći reći što taj jezik znači."

Njezine se obrve izviše. Zlatne duge na njezinim usnim školjkama su se sjajile. Sve ih je uhvatila na prepad ovom svojom izjavom, a Lota ponajviše. On se poput pauka zalijepi na zid. Kosa mu je bila desetak centimetara dugi zlatni vodopad. Njihala se oko njegovog lica dok ju je promatrao. "Nećeš se tome protiviti?" upitao ju je.

"Ne. Vidiš, i ja postajem Chenzem. Nitko ne zaslužuje posebnu zaštitu niti od svijeta niti od sebe samoga. Učim se tome. To je chenzemski način. Oni koji preživljavaju preživljavaju. Svi ostali odlaze u prošlost." Njezin tamni pogled bio je neko vrijeme na njemu, a onda se okrenula Urbanu, koji se skupio kraj njezinih nogu. Činio se opreznim i nesretnim. Napokon je pogledala u Nikka. "Obuzdali smo greben. Učimo ga kontrolirati. Samo ga trebamo odnijeti kući."

Nikko dopusti svojoj svijesti da se vrati u tijelo broda. Svjetlost zvijezda pržila mu je oplatu. Lovac ga je progonio. Ali nije dobivao utrku. Pod-um dopusti da ta nova činjenica eksplodira u njegovoj svijesti. Polako, lovac je zaostajao.

"Ne možemo ići kući", reče Nikko. "Sada umičemo lovcu, no ako usporimo, ako pokušamo obrnuti naš smjer, bit će nam za

petama u roku od nekoliko sati. Znaš to."

Clemantine klimne. Lice joj je bilo glatko i hladno. "Istina. Granica ništavila nikad se neće vratiti kući. Znam to. A provela sam dovoljno inženjerskih simulacija da znam da nemamo dovoljno mase da izradimo topove koji bi se mogli uspoređivati s onima našeg progonitelja. Ali, imamo još mase, Nikko. Možemo podijeliti brod. Vigil je bio samo malena letjelica, napravljena u žurbi. Možemo mi i bolje. Nevidljivi brod, pojačan vlastitim grebenom, kojeg vodi duh. Daj mi masu, Nikko, i odvest ću nas kući."

Nikko osjeti kako se njegova prsa otvaraju. Osjećaj krivnje je navro da popuni prazninu. "Prošla su stoljeća. Ne znaš je li tko preživio."

Ona klimnu. "Ne možemo to znati. Ali to ne znači da ne možemo pokušati. Ja bih prvo otišla u Vrelo Obmane. Ako su otišli, nastavila bih. Nisu mogli svi nestati, Nikko. Ne sve vrste. Ali, ako i jesu, tada k vragu s njima i dobro im oslobođenje. Zaslužili su umrijeti. Na posljetku, preživljavanje je jedina mjera koja vrijedi."

Glasnik je bio dugačak dvije trećine dužine Granice ništavila, ali samo nekoliko metara širok. Treščica od broda, poput rebra otrgnutog od mesa Granice ništavila. Imao je nevidljivi trup, koji nije reflektirao vidljivo svjetlo ili radar, a prije lansiranja bio je ohlađen kako bi se smanjio njegov toplinski potpis. Maleni robot s pipcima prenio je polipe s grebena na Granici ništavila u komoru u Glasnikovom kljunu. U početku, komadići grebena su sjajili poput odvojenih točaka svjetla, poput mrljica svjetla na Urbanovim rukavicama pri povratku s tamnog lovca. No, kako su sati prolazili, mrlje svjetla su se povećavale. S vremenom su počele migoljiti po zidovima komore. Novi greben počeo je rasti.

"Vrijeme je", reče Clemantine. "Želim da se dva broda razdvoje, prije no što njihovi grebeni počnu interferirati. "

Glasnik je počivao u žlijebu na trupu Granice ništavila. Uspjeh velikog broda ovisio je o tajnosti. Ako lovac primijeti Glasnikovu prisutnost, Clemantine nije sumnjala da će on poći Vigilovim putem. A ako se to dogodi, onda k vragu i s njima svima.

Poljubila je Lota po posljednji put. Poljubila je Urbana. Obojicu je zagrlila. Njihova tijela bila su čvrsta i jaka uz njeno. Suze joj orosiše oči.

⩓

Ona bi s njima zauvijek ostala. Nikada ih više neće vidjeti.

"Sretno!" šapnula je.

Napravila je duha, i uploadirala ga je u Glasnikovu jezgru neuralnog tkiva. Poput Nikka, ona će ući u petlju, i ako sve prođe dobro, dvjestogodišnje putovanje biti će reducirano u njezinoj svijesti na devedeset sekundi.

Nikko je zajedno s Urbanovim duhom promatrao lansiranje preko prozora u biblioteci. Clemantine, njezina tjelesna verzija, promatrala je zajedno s Lotom i drugom verzijom Urbana iz središnje prostorije. Deneb je bila glas koji je vodio zadnje poslove. "Hlađenje je gotovo", reče im. "Spremni smo."

Neće biti užarenog paljenja. Glasnika će odbaciti eksplozivne strijele duboko u tkivu Granice ništavila. Bez stanica na trupu, Granica ništavila bila je mračna i teško uočljiva. Kolebanja u njihovom kursu neće se moći uočiti na bilo kojoj udaljenosti.

Lovac ih je uporno pratio. Deneb je čekala dok spora vrtnja Granice ništavila nije okrenula Glasnika od lovca. "Sad", reče meko. Brod se zatrese. Bilo je to sve. Na djelić sekunde, kamere na trupu pokazale su tamnu siluetu koja je nestala iza njih. Granica ništavila je još ubrzavala, a Glasnikov embrijski greben bio je usmjeren u drugom smjeru. Kako greben bude stario, počet će smanjivati ubrzanje malenoga broda, dovodeći ga još bliže lovcu. "Daleko je", reče Deneb.

Premda ne na sigurnoj udaljenosti. Ne još.

Nikko je promatrao lovca, čekajući neki znak koji bi ukazivao da je opazio Glasnikovu prisutnost i počeo pucati iz topova. Promatrao je kroz cijeli spektar. Promatrao je tjednima prije no što je Denebin glas niotkuda blago rekao: "Na sigurnoj je udaljenosti. Znaš to i sam."

Promatrao je za svaki slučaj još par tjedana, ali lovac nije mijenjao smjer, usporavao ili ispuštao prašinu, ili pucao iz svojih topova. Plovio je prema Labuđem oblaku stalnom brzinom, lagano zaostajući sve više za Granicom ništavila koja je još ubrzavala.

Nikko je osjetio čudnovat osjećaj u svojem senzoriju, kad si je napokon priznao da je Glasnik umakao. Bila je to pobjeda. Po prvi puta u stoljećima nakon Denebine smrti (moje Deneb), Nikko je osjećao da smije ustvrditi da je odnio pobjedu nad Chenzemom.

Sam je sebe upozorio da je taj problem ogroman. Greben Granice ništavila može umrijeti ili se proširiti kroz brod izvan kontrole. U svakom trenutku, lovac je mogao ubrzati i uhvatiti ih. Mogli bi susresti labuđeg razlagača. Još je uvijek ispred njih bilo suočavanje s izvorom signala u oblaku.

Još jednom, Nikko je skenirao prikaz neobjašnjivih mikrovalnih proboja koji su poticali iz Labuđeg oblaka. Bio je to chenzemski teritorij. Jesu li signali bili prvi znakovi civilizacije koja stoji iza ratnih brodova?

Nije to mogao znati. Ne još. Ipak, osjećao se ohrabreno, i bio je nestrpljiv da krene dalje. Ukoliko je chenzemska civilizacija postojala, obećao je samom sebi da će je naći, i da će pronaći načina da je pobijedi. Uspješno odašiljanje Glasnika dalo mu je ovaj optimizam. Bilo je nade za budućnost. Greben je na putu k ljudima zajedno sa svom moći koju je to nosilo sa sobom. Chenzemi se nisu činili više toliko neranjivi.

Kako izgleda biti sretan? Nikko je to gotovo zaboravio. Izgleda ovako.

POGLAVLJE 20

Deneb je ostala duh. Nije htjela reći zašto.

Ipak, ustrajala je na novoj g-palubi. pa su jednu napravili, premda je bila manja od prve. Nikko je podstavio palubu livadskim biljem koje će za nekoliko tjedana narasti do struka. Clemantine se uselila, gradeći kuću s okućnicom i cvjetnim vrtom. Voda u njezinom vodoskoku bila je gusta i zelena.

Noć bijaše pala na njihovu lažnu fasadu planetarnih ciklusa, kad je Nikko izašao na g-palubu. Prva generacija cvrčaka cvrkutala je u mladoj travi. Iznad glava je maleno polje užarenih mladih zvijezda sjalo nasuprot Labuđeg oblaka u pozadini.

Nikko je bio zadovoljan, ali osjećao se i pomalo bespomoćnim. Morao si je to priznati. Hodao je u pravcu vatre koja je gorjela u zagaravljenoj dijamantnoj rupi u dvorištu Clemantinine kuće. Njegov je duh išao ispred njega kako bi razgledavao postavu preko očiju ožičenog insekta koji se penjao po ogradi sjenice. Lot je ležao u svojoj mreži za spavanje. Njegove napola otvorene oči su se sjajile na svjetlu plamena koji su treperili i lizali iz novo sagrađenog ognjišta. Urban je sjedio do Clemantine na udobnoj klupi, i tiho govorio. Kukčeve uši nisu bile prilagođene da čuju tako tihe riječi.

Nikkove noge s dugim prstima nosile su ga gegajući duž puta. Najbliži cvrčci se utišaše, i Lot se okrene da pogleda. Kad je ugledao Nikka, sjede, udarajući nogama o tlo kako bi poništio njihanje mreže. "Nikko? Što nije u redu? Je li nas lovac uhvatio?"

"Ne, još zaostaje." Kad je stupio u dvorište, vidio je kukca kako juri duž rešetke. Naganjao je moljca. Clemantine i Urban su također buljili u njega. On osjeti udar topline dok je slao duhove da ispitaju stanje broda. Nikko uspravi glavu, začuđen ovom reakcijom. "Uh... zašto misliš da je nešto krenulo krivo?"

Clemantine se nasloni nazad. Vidljivo joj je laknulo. Na licu joj se pojavi prefrigan osmijeh. Podatna klupa preoblikuje se u novi položaj prema njenim ramenima. "Nikad nisi bio inkarniran kad su stvari tekle dobro."

"Nikad nisu tekle ovako dobro."

Lot je micao glavom lijevo-desno. "Hej", reče meko. "Pa ti si sretan"

"Je li?" upita Clemantine. "Ja ne mogu reći." Tada se nasmijulji.

"Deneb kaže da bi trebao prespojiti lice da ti radi kao njezino. Tada bi svi znali kako se osjećaš."

"Deneb je duh s tobom", izleti Urbanu.

Clemantine ga je ignorirala. "Sjedni", obrati se Nikku, milujući naslon teške salonske stolice. "I dobrodošao."

"Hvala." Dok je sjedao, naslon stolice se podiže kako bi prihvatio njegovo strogo držanje. Pogledao je okolo, razmišljajući kamo je Deneb stavila svoga duha. Nije ju naravno mogao vidjeti. Ona je postojala samo unutar Clemantinine perspektive, no on se pitao, je li ona sjedila u ovoj stolici? Je li uopće ovdje s njima i sjedi li na naslonu stolice? Nije to mogao znati. Kišir mu se komešao. Smijao se. "Jednom jesam prespojio lice."

Ovo je bila samo uzgredna primjedba, ali je dovela do skamenjene tišine. Nikko je pogledom letio s jednog do drugog zaprepaštenog lica, pokušavajući pogoditi zašto su zaprepašteni. "Što?" upita. "Nije to bilo tako teško učiniti."

"Ne", reče Clemantine. "Sumnjam da je bilo." Nije gledala u njega. Izgledala je kao da je spremna prasnuti u smijeh.

"Očigledno sam nešto propustio", reče Nikko.

Dođe do neugodne stanke. Tada Lot reče, "Radi se samo o tome... ovaj, ako znaš kako dati svojemu licu izraz... zašto to ne učiniš?" Pitanje ga je posramilo. Posegnuo je za vinskom čašom koja se grijala pokraj vatre. Brzo ispije, a zatim napravi facu dok je Nikko razmišljao o razlozima. Toliko se promijenio otkako je Deneb otišla.

Napokon, on slegnu ramenima. "Bio je to dio drugog života. To je sve."

"Znači, kad si bio klinac," upita Urban, "bio si, ovaj... kao što si i sad?"

"Bezizražajan?"

Urban spusti pogled, i Nikko se nasmija. "Bio sam prvi, znaš. Prvi od svoje vrste. Dizajn nije bio baš savršen."

"Kad je to bilo?" upita Urban. "Davno."

"I mislio sam. Sigurno je bilo čudnovato tako odrastati."

"Dosta čudnovato."

Lot je frktao na njega preko vatre. Narančasti odsjaji plesali su po njegovim senzorskim suzama. "Sigurno je čudnovat osjećaj prespajati lice. Strašno. Odjednom bi svi vidjeli što misliš."

Je li bilo tako? Nikko nije bio siguran. Ta sjećanja su bila skinuta i uskladištena. Davno, je li ih želio ponovno tražiti? Lupkao

je prstima po bedru, proizvodeći zvuk udaranja o kost. Bilo je rizika u prošlosti, bola i ljubavi, odavno zaboravljenih. Nije želio ponovno patiti. Ne sad. Zato je rekao Lotu, "Možda si u pravu. Bilo je to davno. Ne znam više."

Kukac je zakvocao na rešetki. Kroz njegove oči, Nikko je gledao sebe kako zuri u vatru. Ustukne. Što je to bilo? Sjećanje koje se otvara u njegovu umu. Prokletstvo! je li pod-um automatski reagirao na pitanja?

Ah.

Pogledao je Lota u iznenadnom šoku.

Lot ustane. "Što je?

Nikko se nasmiješi, prisiljavajući se da se opusti. "U redu je." Njegovi su se dugi prsti grčili. Ljubav i priroda, sjećaju li se njegovi mišići i ovih dana? "Bio je to moj brat", reče Nikko. "Nisam želio da mi prespoji lice, no on me izazivao da to učinim. Ucijenio me je da moram prespojiti lice. Bilo je to nakon pada Commonwealtha."

Clemantine zazviždi. "Nikko, civilizacija je započela nakon pada Commonwealtha. Nećeš li mi valjda reći da se sjećaš...?"

"Sjećam se. Ili, mogu se sjetiti toga. Ako želim."

"Tako mi Nepoznatog Boga."

"U redu", reče Urban, neimpresioniran detaljima o tako starim vremenima. "Znači, imao si brata. Je li on bio stariji od tebe?"

"Ne. Mlađi. Dvanaest godina." Još je jednom, preko vatre, pogledao u Lota. "Prilično je ličio na tebe."

Sličnosti je bilo u Lotovom mršavom licu, u njegovoj brutalno plavoj kosi, koju je ponovno ošišao na kratko, i u njegovom trkaćem držanju, koje je bilo kao da se njegov um ne može nositi s dugim udovima i visinom nakupljenima u adolescenciji.

Očigledno, Lotu se nije svidjela usporedba. Iznenadna zabrinutost na njegovom licu bila je toliko duboka, da se Nikko morao nasmijati. "Hej, pa nije baš bio u potpunosti kao ti", doda. "Samo sličan..."

Naslanjajući se natrag u stolicu, zatvori oči. Rub njegova kišira drhtao je poput udarene metalne ploče. Mračni osjećaj ga je upozorio da nije želio dalje pratiti ovo sjećanje. Dosta s tim.

Ukorio je svoje pod-umove i izvršio neka prilagođavanja, dok tama nije zamijenila odgovore koji su vreli netom ispod dosega njegove svijesti. Neka prošlost ostane prošlost.

Bilo je to rješenje koje je trebao podijeliti s Deneb, jer govorila mu je napeto unutar njegova atrija. *Nisi li imao pravo lice kad si

me poznavao?

Nikko osjeti kako mu se prsti grče. * Pretpostavljam da sam imao.

Bilo je tako čudno misliti na ovaj način. Činit će joj se kao netko potpuno drugačiji.

"Trebao bi ponovno prespojiti lice", reče Urban. "Zašto ne? Bolje bi izgledao."

Nikko uzdahne. "Hvala, ali ne hvala. Barem ne za sad." Nije bilo pametno ikada rekonstruirati izgubljeni život. Guraj. Guraj. Bio je to jedini odgovor.

A nije li bio sretan? Potpuno sretan. Pobijedio je. Napokon.

Kasno u noći, Clemantine je stajala na vratima svoje kuće, gledajući Lota kako se vraća livadom. Velike zvijezde, koje su dominirale umjetnim nebom, lile su mistično plavo svjetlo po g-palubi, bacajući umnožene sjene. Deneb progovori iza nje. "Žao mi je. Zna da mu nedostaješ."

Clemantine se okrene. Denebin duh sjedio je na kauču. Prekrižila je ruke preko prsa i promatrala Clemantine. Na licu joj je bio nesretni izraz.

Clemantine sleže ramenima, znajući da se radi o sitnici. "Disciplina je dobra za njega."

Denebin osmijeh bio je jedva uočljiv. Postojala je kao duh unutar Clemantininog atrija, a ne unutar fizičkog prostora sobe. Bila je zato nevidljiva za Lota koji stajao na pragu, i slao Clemantini suzdržani pozdrav 'Laku noć'. Za Clemantinu je pak, Deneb izgledala stvarno.

"Nervozna si zbog Lota, zar ne?" upita ona kad je ušla u sobu. Bilo je to usputno pitanje.

"Da, pretpostavljam." Denebin kišir tržne se jednom. "Clemantine, postoji nešto što ti on i ja nismo rekli..."

Clemantine osjeti hladnoću u svojoj utrobi. Bila je sigurna da ne želi ovo slušati. Njihovo je društvo bilo maleno i ranjivo. Lako bi se moglo slomiti. "Budi oprezna, Deneb. Budi sigurna da stvarno želiš ovo učiniti, prije no što progovoriš."

Iznenađenje prelije Denebino ljuskasto lice. Njena ruka krenu da ublaži mreškanje njezina kišira. "Nije to! Radi se o... nečem gorem. Možda. To ovisi o tebi. Nisam ti željela ranije reći. Toliko se toga događalo."

"Reci mi, o čemu se radi? I zašto skrivaš od mene? Ne želiš više Urbana?" Nije željela da joj glas bude toliko grub.

Ili je možda željela.

Deneb duboko udahne. "Tražila sam da mi budeš utočište zato što sam trebala vrijeme za razmišljanje prije no što sam se vratila. A Urban toliko puno ispituje." Ona se okrene, potapšavši sofu pored sebe. "Hoćeš li sjesti?"

Istina. Naravno. Reci mi o tome.

Heyertorijski mural bio je instaliran i u njezinom novome domu. Ona sjede, promatrajući trio bijelih morskih ptica koji se uzdizao u sporom kruženju ponad zelene litice. Ruke u krilu su joj drhtale.

Deneb reče: "Počela sam graditi svoje novo tijelo. Imat će neuralni organ sličan Lotovom. Osjećat ću njegovu karizmatu. On će osjećati moju."

"Tvoju karizmatu?"

"Da. Redizajnirala sam organ. Sad je bezopasan. Ne želim biti nositelj kulta. Lot me ne može kontrolirati."

Bezopasan?

"Pa, to je dobro." Clemantine je mislila da joj glas zvuči mirno. Ovo joj je bilo smiješno, jer definitivno nije bila mirna. Nasmije se, a glas joj posta hrapav jer joj je smijeh zapeo u grlu. "Lot to zna?"

Deneb potvrdno klimnu glavom. "Zasadila sam organ nekoliko dana prije prolaska pored Alphe Cygni. Onaj zadnji sat u prostoriji jezgra - sigurno je sazreo. On je osjetio da umirem. To ga je povrijedilo, znam to, no bilo je to najintimnije iskustvo koje sam ikada imala."

Clemantine je nekada živjela pod kultom. Razumjela ju je. "Zašto si to učinila?"

"Dolazimo sve bliže Chenzemima. Kada ih nađemo, želim razumjeti tko su oni. Ne želim se oslanjati na Lotove interpretacije."

"Istina. Trebala sam to pretpostaviti..." Jeza je zaskoči niotkuda. Ona stisnu naslon na sofi. Srce joj je skakalo i drhtalo u preplašenoj trci prema kaosu. Ona se presamiti, dišući teškim, plitkim uzdisajima. "Prokletstvo!" Što je to bilo? Napad panike? Tako joj Nepoznatog Boga, je li ona stvarno otišla toliko daleko?

Deneb kleknu. "Clemantine?" Zabrinuto joj je proučavala lice. "Jesi li dobro?"

"Uh. Klizim preko ruba." Disala je ubrzano.

"Uplašena?"

"O da. Cijelo vrijeme." Obrazi su joj bili vreli, a ruke i noge slabe. "O Bože, bila sam uplašena toliko dugo vremena. Još otkako

su labuđi razlagači uzeli Heyertori. Umorna sam više od toga. Želim neki razlog da budem sretna, a koji nema nikakve veze s Chenzemima ili s kultom."

Deneb je bila napeta. Jedan jedini val zaljulja njen kišir, a zatim se membrana potpuno smiri. Položi svoju ruku na Clemantinino koljeno. "Mogla bih ti dati to."

Napola čovjek, napola Chenzem. Clemantine je zurila u nju, dok je dimno hladni strah sjekao njezinim mozgom. Deneb je uzela nešto chenzemsko u sebe. Što je još imala na umu učiniti? "Na što misliš?"

Deneb se okrene. Svjetlo se krijesilo u galaksiji sićušnih točaka na ljuščicama na njezinu licu. "Trajalo je jedan sat u središnjoj komori. Osjećala sam se tako praznom. Nisam željela umrijeti, niti ostaviti išta za sobom. Nisam željela umrijeti, i ostaviti ovaj jebeni svemir bezbrižan od mojeg postojanja."

Clemantinino grlo bilo je suho. Osjećala se kao da Deneb tapka uokolo po njezinu umu. "Reci, molim te. Što si točno mislila?"

Denebina ruka jače pritisne Clemantinino koljeno. "Želim napraviti dijete. Želim je napraviti novom, i boljom nego što sam ja, boljom od bilo koga od nas. Mi smo toliko opterećeni svojim prošlostima. Plaše me pogreške koje bi mogli učiniti. Trebamo nekoga novog. Nekoga s novim vidicima. Nekoga tko može vidjeti jasnu budućnost, i biti naš most prema Chenzemima."

Clemantine se prisili sjediti uspravno. Trljala je svoje vlažne obraze. Pogled joj je bio fiksiran na mural. Otok je rastao. Pokušala se sjetiti kako je izgledalo kada je stajala na plaži na ušću rijeke s daskom za surfanje pod rukom.

"Reci nešto", molila je Deneb.

"Mogla bi vidjeti kako umire."

"Da, ali roditelji uvijek moraju uzeti u obzir tu mogućnost." Ona je još uvijek klečala na podu, gledajući u Clemantine mirnim očima. Oslobođena od sumnje. "Hoćeš li mi pomoći oblikovati to dijete?"

Izgraditi. Clemantine je razmišljala o riječi. "Djeca se obično odgajaju."

"Odgajaju se tek nakon što je zigota formirana. Clemantine, želim da joj ti budeš drugi roditelj."

"A ne."

"Moraš biti ti! Ne može biti Lot, zar ne?"

"Pa, ne. Njegov genetski sistem nije kompatibilan, i bilo bi, u

svakom slučaju, pogrešno reproducirati ga. "

"A Nikko i Urban..."

Clemantine potvrdi. "Da, naravno. Koje bi ljubomore samo to potaklo?"

"A ako bude naše dijete, svi će je voljeti."

"Pa, pretpostavljam da hoće."

Nešto puče u njoj. Cijelo jedno razdoblje se približilo naglome kraju. Doći će nešto novo o čemu će trebati brinuti, nešto novo zbog čega će se trebati žalostiti. Nešto novo u čega će ulagati nadu i ljubav.

Ona položi svoje ruke na Denebine. "U redu. Kad je izgradiš, pobrini se da sliči na tebe." Clemantine je rukom po zraku ocrtavala obline od čela do struka. "A ne nešto u ovom antiknom obliku. Nema nastanjenih planeta u Labuđem oblaku. Neka im ona bude prilagođena."

Deneb potvrdi klimanjem glave. "Usadit ću joj neuralni organ poput mog. Biti će napola Chenzem."

"Svi mi postajemo napola Chenzemi, u svojim glavama, ako već ne u svojim tijelima. Možda im možemo vratiti. Možda ćemo ih jednoga dana moći prisiliti da postanu napola ljudi."

Denebin neuhvatljivi duh je ponovno nestao. Urban to nije mogao razumjeti. Otkako se dogodio incident u središnjoj prostoriji, ona je postala nedokučiva misterija. Zagonetka kojoj nije bilo rješenja. Što ju je moglo na to navesti? Nije imao pojma, a ona mu nije željela reći. Nije željela uopće s njime razgovarati.

Tjeran neumornom potrebom za radom, on ode sam u središnju komoru. Jednim dijelom pažnje promatrao je lovca i precizne valne duljine njegovog svjetla na trupu pod utjecajem Dopplerovog efekta. Ukoliko se to svjetlo pomakne prema plavom kraju spektra, znati će da ponovno ubrzava, i da se razdaljina među njima smanjuje. Umjesto toga, sjaj njegovog trupa ostajao je lagano crvenkast, a to je značilo da lovac i dalje zaostaje.

Drugim je dijelom pažnje Urban prizvao model zvjezdane formacije, vraćajući se pitanju koje ga je zanimalo još od Alphe Cygni. Zvijezde formirane unutar molekularnog oblaka kad su prašina i plin bili uvučeni u sve gušće čvorove pod utjecajem gravitacije. Jednom kad je masa protozvijezde dosegla prag tolerancije, zapalit će se u fuzijskoj reakciji koja će generirati bijesni zvjezdani vjetar koji će opet rasturiti ostatke maglice.

Što ako se veliki objekt nađe u oblaku maglice, i to prije

gravitacijskog kolapsa protozvijezde? Ponovno je postavio model, a zatim mu dodao čvrsti objekt u obliku prstena promjera dva kilometra. Dao mu je gustoću blisku gustoći vode.

Kad je prvi put pokrenuo model, postavio je prsten vrlo blizu središtu mase protozvijezde. Brzo je upao u usijanu kuglu, i nestao.

Pri sljedećim pokretanjima, postavljao je prsten sve dalje po disku maglice, sve dok nije pronašao točku s koje uopće neće upasti u zvijezdu, već ući u orbitu, poput malenog planeta koji je kružio oko novorođenog sunca.

Imao je vijesti od prvog dijela opažanja: Dopplerov pomak lovca se promijenio, penjući se lagano prema plavoj što je indiciralo da se njegova brzina približavala onoj Granice ništavila. Urban razmotri ovo i frknu.

Prijelazni mjehur se otvori. Lot upadne u jezgru. Urban snažno uzdahne kada je vidio vlastite izglede reflektirane u Lotovom liku. "Clemantine te je izbacila?"

"Deneb ostaje s njom."

"Istina. Izgleda da smo opet brod celibataraca, ha? Ukoliko Deneb ovako nastavi, poludjet ću poput Nikka."

Lovčeva Dopplerova promjenjiva valna dužina pomakla se još malo.

Lot se usidrio nogom koju je zakvačio pod petlju. Promatrao je model zvjezdane formacije kako je prolazio kroz još jedan kolaps. "Radiš na prstenu?"

"Istina. Gnjavi me. Nijedna jednostavna postavka nema smisla. Pogledaj." Podigao je ruku, pokazujući da prazno područje. Zamagljena slika prstena pojavi se na toj točki. "Ovo je ono što je Vigil vidio, a ovo..." pomakao je ruku, i jasnija i oštrija slika pojavi se pored prve. "... je poboljšana verzija."

Urban je proučavao obje slike, i znao je da su, izuzevši njihovu oštrinu, jednake. Nijedan dodatni detalj nije se uočavao na poboljšanoj slici. Obje su pokazivale crni prsten, bez detalja na površini. Čak je i objektov termalni profil bila samo pasivna refleksija značajne radijacije koja je dolazila od Alphe Cygni.

Urban je čekao dok je Lot proučavao slike. Tada je doplutao do njega. "Reci mi onda. Što je?"

Lotove senzorske suze su zasvjetlucale kad je zatresao glavom. "Ne možemo to znati."

"Što misliš da je?"

"U redu." Prošao je rukom kroz kratko podšišanu kosu. "Nema

filozofskih stanica. To je dakle brod ili nastamba neke vrste koju poput nas progone Chenzemi. Možda do istrebljenja."

"Zvuči razumno", reče Urban. On potapša zid kako bi se pomakao unazad. "Gdje je pogonski sistem?"

"Možda ima pogon nulte točke. Ili možda nije napravljen za kretanje."

"U redu. No, zašto je u tako negostoljubivom okruženju?

Lot razmisli o ovome. "Možda iskorištava dolazeću energiju?" pretpostavljao je. "Moguće je graditi brod za ekstremna okruženja."

"A to implicira da ne dobiva energiju iz grebena."

"Znači da je napravljen tamo?"

"Pretpostavljam. Naravno, Alpha Cygni vjerojatno nije starija od par milijuna godina."

"Misliš znači da je tamo napravljen u zadnjih milijun godina ili tako negdje?" upita Lot.

Urban je gledao u glatku crnu površinu prstena koja je tako manjkala informacijama. "Tko bi izgradio nebranjenu strukturu u tako otkrivenoj orbiti koju ratni brodovi u prolazu mogu tako lako uočiti?"

Lot je zurio u sliku. "Netko tko nije upoznat s Chenzemom", zaključio je. Tada je pogledao u Urbana zamišljeno frknuvši. "Tko ne bi bio upoznat s Chenzemom ovako blizu oblaku?"

"To i mene muči", prizna Urban. "Osobito uzevši u obzir da je lovac očito upoznat s prstenom. Sjećaš li se, Nikko nam je rekao da je prvi put kad je uopće vidio lovca, ovaj ustuknuo kao da je pokušavao otkriti što je on."

"Istina."

"Naš progonitelj nije oklijevao. Znao je da želi pogoditi taj prsten."

"Pa, što onda misliš da to je?" upita Lot.

"Nešto staro. Sigurno starije od Alphe Cygni. Možda staro kao chenzemski rat."

Lot se nasmiješi. "Da? Trideset milijuna godina staro?"

Lovčev Dopplerov pomak poskoči. Urban se zagleda.

"Što je to?" upita Lot.

"Lovac ubrzava. Ne previše, ali ne ni beznačajno."

"Moramo ponovno uzgojiti stanice na trupu."

"Istina. To će nam omogućiti da radimo interface. Moramo ga iskušati na pravoj stvari." On pošalje misao do svog duha na grebenu, tražeći veću akceleraciju ukoliko je moguća. Nikku se to

neće svidjeti. Previše brzine ih može ubiti kao i premalo, no Urban nije želio nimalo popustiti pratećem lovcu. Barem ne još.

S javnim dijelom svoje pažnje, nastavio je diskutirati o prstenu. "Trideset milijuna godina", ponovio je. "To je dugo za nas. No, tko zna kako Chenzemi doživljavaju vrijeme? Razmisli malo o tome. Artefakt se nije branio. Nije se kamuflirao. Nije pokazivao prilagođavanje lovčevom napadu, a i zašto bi ako je vremenski ispred lovca?"

"Pa kako bi onda mogao biti ovdje?" upita Lot. "Ova je zvijezda premlada."

Urban pokaza glavom na model protozvijezde. "Pogledaj ga."

Ekran bljesnu, i vrati se slika oblaka vruće prašine. Prsten je izronio iz nje i pao u orbitu oko nove zvijezde. "Možda je zamišljeno da prsten leži skriven u oblaku, no kad se zvijezda formirala, a preostali oblak bio otpuhan, prsten je ostao otkriven. To je crni hladni objekt. Ako bi se nalazio u molekularnom oblaku, bilo bi ga nemoguće otkriti."

Lot je zurio u model još nekoliko sekundi, a tada pogledao u Urbana. "Onda... što je to?"

"Morat ćemo pronaći još jednoga da saznamo."

Lovčev Dopplerov pomak još je pokazivao povećanje brzine.

POGLAVLJE 21

Clemantine i Deneb nisu ništa rekle, no Nikko je ionako shvatio. Njemu je bilo lako saznati kojim se datotekama pristupalo, i koji su se Tvorci sintetizirali. Jednim dijelom uma, Clemantine ga je gledala kako hoda vrtnim puteljkom i ulazi u živu sobu. Drugim dijelom pažnje, nastavila je razgovarati s Deneb o modifikacijama koje će morati izvesti na ekstrahiranim gametama. Pogledala je gore samo kada je Nikkova visoka prilika poput pauka zasjenila laboratorijska vrata.

Ništa nije rekao nekoliko sekundi. Bilo je teško reći na što je bio fokusiran njegov defokusirani pogled. "Deneb", reče on napokon. "Dobro je ponovno te vidjeti."

Smiješak joj zatreperi licem. Savinu prste. "Hvala ti."

Clemantine je gledala natrag prema ekranu iznad njenog stola koji je pokazivao kromosomske sheme. Slika je drhturila dok je TI pregledavala i manipulirala kodom.

"Koliko ih namjeravaš napraviti?" upita Nikko.

"Dvoje za sada", reče Clemantine. "A kasnije i više."

"Nisu baš sigurna vremena."

"Ako mi poživimo, i oni će", odvrati ona. "Ako ne, oni neće znati razliku."

"U redu."

Ona se iznenađeno okrenu. On je čudnovato vukao nogu, kao da ima još nešto za reći. No, sve što je uspio izgovoriti bilo je: "Pa, sretno." Klimnuo je Deneb. Njegovi dugi prsti lupkali su po bedru. Tada se okrenuo i otišao.

Clemantine je uspijevala držati mirnoću dok se Nikko nije našao izvan dometa njezina glasa. Tada je nešto profrfljala, i napokon prasnula u smijeh. Deneb joj se pridružila. Pale su na pod od smijeha.

TI je pregledavala sljedeći kromosom.

Lot je ponovno posadio filozofske stanice. Nikko je davno prije ustanovio koje su njihove potrebe, pa su se hitro širile, bojeći trup svojim bijelim sjajem. Ništa nije bilo prerano. Lovac se približavao, dok je greben Granice ništavila postajao sve tromiji sa svakim satom.

Urbanov duh je pazio nad njim. Snaga grebena nije bila toliko

duboka koliko je on zamišljao. Polipi su se lako iscrpljivali. Nakon žestoke aktivnosti počeli bi blijedjeti, a tada bi greben trebao uzgojiti novi živi sloj.

On se okrenu Nikku. "Lovac je sigurno pregorio svoj greben dolazeći od Alphe C. Sve ovo vrijeme se oporavljao."

"Možda." Nikko je bio samo glas koji je emanirao iz osjećaja pritiska. "Možemo li postići veću brzinu?"

"Zasad ne. Vjerojatno nećemo moći još neko vrijeme." Trebat će godine eksperimentiranja da nauče kako učinkovito vladati grebenom. "Moramo pogoditi lovca", Urban je zaključio. "Razgovarat ću s Lotom."

Lot je ležao u rani, ponovno okupan sjajnom svjetlošću filozofskih stanica. Lovac im se približavao. Nije ga želio susresti. Ne još. Stvarao je vlastitu simfoniju s ovom novom generacijom stanica, pokušavajući izvući iz njih moguće ostatke njihovih dalekih prošlosti, koje su možda još sadržavali. Tražio je neki trag o viđenju plovećih entiteta koje je nakratko vidio kad su vode Vrela preplavile središnju komoru. Jesu li to bila sjećanja upravitelja? Ili su to bila sjećanja koja su upravitelji prikupili iz arhiva filozofskih stanica? Ili iz njegove vlastite fiksne memorije? Zatvorenih očiju, pretraživao je vlastiti um, kopajući po dubinama njegove fiksne memorije, sipajući podatke u stanično polje da vidi kako će ono reagirati. Skupio je cijelo blago informacija o molekularnim strukturama koje je skupio na Vrelu. Bile su tu osobna sjećanja iz njegova vlastitog života i života njegove obitelji. Kopajući još dublje, otkrio je starije, nejasnije kolekcije, koje je naslijedio od oca i karizmatika koji su mu prethodili. Bila je to poplava iskustava koja su preustrojila ravan s filozofskim stanicama. Nisu više bile samo chenzemske.

Zaklopi oči zbog iscrpljenosti. Pozvao je prijenosni mjehur da ga odvede do g-palube.

Urban ga je dočekao kad je izronio iz novog tranzitnog zida na kraju paviljona. Položio je ruku na Lotovo rame. Njegovo razumijevanje ubode Lotove senzorske suze. "Bijesni, ne možemo umaknuti lovcu. Ima li nešto što ti možeš učiniti da ga obeshrabriš?"

Lot ga mrko pogleda. Nije želio ponovno prolaziti kroz ovu bitku. "Neću ga otrovati." On isklizne iz Urbanovih ruku i krene prema tvornici.

"Nisam ni mislio da ga otruješ", reče Urban. "Pitao sam te samo možeš li ga obeshrabriti?"

Lot se okrene. Nije osjećao potrebu za izlikom.

"Znam da si umoran", reče Urban. "No, moramo nešto učiniti."

"U redu." Lot je razmišljao o tome dok je uzimao nešto za jelo. "Pretpostavljam da bi mogli pokušati istu stvar koju smo učinili s tamnim lovcem. Inficirati mirovnim protokolima Vrela."

"Preko ispuštanja prašine?" upita Urban.

"Istina. Preko dalekometnog ispuštanja prašine."

Deneb je spavala u dječjoj sobi, ostajući blizu zigotama koje su rasle u svojim zgužvanim umjetnim maternicama.

Maternice su bile neprozirne i u obliku jajeta. Njihovi servouređaji bili su namješteni na pomicanje Denebina tijela, pa su se pomicali kako se Deneb pomicala, a kad bi ona progovorila, bebe bi čule njezin glas. Nije ih mogla direktno gledati, jer su morali biti u tami, no kamere u maternici pratile su njihov razvoj.

Promatrala je na monitoru dijeljenje njihovih stanica i razvoj tijela. Uskoro će imati udove i kiše. Tada će njihova tijela formirati vlastite ljušturaste pigmentirane oklope. Kiyina će biti kestenjasta, a Haileyna će biti sjajne boje bisera. Moći će promijeniti svoje boje, ako to budu htjele, kada odrastu.

Lot i Urban su naišli u posjet. Razgledavali su opremu i monitore. Deneb je osjetila Urbanov bijes poput igle u leđima. "Zašto sad, Deneb?" htio je znati. "Lovac se nalazi na samo dan ili dva udaljenosti."

"Ima viših ciljeva u životu", ona je promrmljala. Bile su to magične riječi. Osjetila je da je to dotaklo Lotovu radoznalu karizmatu. Nasmiješila se zbog toga. Reče mu: "Oni će biti poput mene."

"Ti nemaš senzorske suze." Njegova briga treperila je u crnim linijama u njezinom vidnom polju.

"Neću biti tako senzitivna kao ti."

Tada je morala sve objasniti Urbanu. I slušati njegove pritužbe.

Lovac je bio na trideset i četiri sata udaljenosti od domena oružja kada je Lot pripremio stanice da izbace oblak prašine. Nikko ga je promatrao kroz prozor u biblioteci. Ležao je na svojoj strani rane. Stanice su bile preko njegovih senzorskih suza, poput bijelih prstiju koji mu uokviruju lice.

"Spreman?" upita Nikko. Čestice nosioci informacija bile bi uobičajeni pozdravi i prijetnje, no u ovoj strukturi, Lot bi pleo virusne misli koje su generirali upravitelji Vrela. Bile su to kemijske informacije koje su se mogle infiltrirati u chenzemski komunikacijski sistem, zatvarajući petlju neizazvane agresije.

Lot zatrepta. "Spreman", prošaptao je. "Sad."

Nikko je detektirao karizmatu naredbe koje je pljusnula s Lotovih senzorskih suza. Osjetio je kako se replicirala duž staničnog polja poput njegovih vlastitih osjeta rasprostrtih po brodu. Trenutak kasnije, suha toplina prašinastog balasta gorjela je kroz njegovu svijest. Upio ju je, promatrajući kroz kamere na trupu kako se prašina presijavala u infracrvenom području, zatim nestala, ohlađena na temperaturu okolnog prostora. Podaci koje je sadržavala aktivirat će se samo unutar chenzemskog neuralnog polja.

Bilo je mnogo razloga zbog kojih bi ovaj napad mogao propasti: prašina bi mogla propasti u ovom okrutnom okruženju ispunjenom radijacijom, ili, možda neće moći preživjeti sudar s lovcem, ili će lovac možda biti imun na nju.

A opet, Chenzemi nisu bili neranjivi. Moglo bi sve funkcionirati baš onako kako su planirali.

Nikko je promatrao lovca, držeći barem jedan dio svoje svijesti na njemu cijelo vrijeme. Ukoliko je i osjetio ispuštanje prašine, nije reagirao, bilo promjenom kursa, bilo radiosignalom. Urban se pridruži Nikku u biblioteci. Raspodijelio je svoga duha tako da je imao nekoliko lica, jedno za svaki otvoreni prozor u polukružnom polju. Središnje lice progovori: "Nema još mnogo vremena za prašinu da počne djelovati. Gotovo smo na dometu lovčevog oružja."

Nikkove misli otiđoše kod blaženo nesvjesnih embrija u rastu. Lot je inzistirao na samo jednom uspješnom udarcu. Na samo jednoj čestici prašine koja bi se infiltrirala u lovčevo stanično polje. U djeliću sekunde virus Vrela bi se replicirao u svaki granajući dijalog. Ipak, bilo je otvoreno pitanje koliko bi virusu trebalo da modificira stanično tvrdo ponašanje.

Vrijeme je isteklo. Lovac se približio oblaku prašine. Lot se stiskao u rani. Urban je imao duha na interfaceu, tako da je i on mogao pratiti stanični razgovor. Negdje, Clemantine i Deneb su također slušale.

Teleskopi su uočili bljesak vreline s lovca. "Što je to?" upita Urban. Njegova umnožena lica srasla su u jedno dok je zurio u središnji prozor. "Eksplozija?"

"Ne", reče Nikko. Njegov kišir ostao je miran. Preko njegove membrane, izmjenjivali su se nada i mrki bijes. "Opalio je iz svojih prednjih topova."

"Na nas?" Urbanu je trebao trenutak da shvati. "Oh, k vragu. Misliš da pali prašinu?"

Barem embriji nikad neće znati što ih je snašlo.

Lovčevi topovi bljesnuli su još tri puta, paleći sve na njegovom putu. Nikko je probudio Lota u rani, kako bi mu rekao. "Dolazi", reče, kada je bio siguran da je privukao Lotovu pažnju. "Ponovno ćemo morati proći kroz spajanje, osim ako ga ti ne uvjeriš da ode."

Lotov odgovor stigao je s promuklim, premorenim šaptom. "Mislim da ne mogu. To će poraziti naše stanice na trupu."

"Učini što možeš."

Urban je lebdio pored njega gledajući u lovca kroz bibliotečni prozor. "Nikko? Ne bi li već trebao usporavati?"

Nikko je pratio Urbanov pogled. Lovac je još dobivao na brzini.

Urban reče: "Ukoliko želi spajanje, mora pokušati uskladiti brzinu s našom, no on ne usporava."

Nikko progunđa: "U pravu si. Također nije niti na kursu za presretanje. Pogledaj grafikon. Njegova putanja će ga ukrstiti s našim kursom, ali će još biti udaljen stotine tisuća klikova." I više od toga, premještanje je išlo u dva smjera,

"Nije mu namjera spajanje", zaključi Urban. "Samo pokušava doći na razdaljinu pogodnu za gađanje."

Lovac neće primiti njihovu prašinu, neće se spajati s njima. Znači, dolazi je napasti. Nikko je prenio vijest Lotu. "Možeš li još što učiniti?"

Lot je na tren ostao tih. Tada se njegov glas iz rane proširi u Nikkovom senzoriju. "Imam ideju. Ne znam koliko je smislena."

"Reci."

"Greben se može iscrpsti, zar ne? A lovac jako forsira. Koristio je i top. Kad bi ga mogli natjerati da ponovno zapuca, prije nego što dođe na domet da počne pucati u nas..."

"U pravu je", reče Urban. Lebdio je prekriženih nogu ispred luka otvorenih prozora, no ovaj put je njegova noga udarila datotečni put. Protrljao je rukama. "Kupit ćemo još malo vremena ukoliko prisilimo lovca da spali svoj greben."

"Istina", reče Lot. "Mogao bih ispustiti još prašine. Smanjit će nam masu, no ukoliko pomaže..."

Nikko zamišljeno potvrdi. "Učini to."

Prašina je izašla za manje od jedne minute. Samo su neke stanice reagirale, pa je ovo bio malen ispust. Nikko reče sebi da

veličina nije važna, sve dok se lovca prisiljava da forsira kapacitet svojeg grebena. Rekao je Lotu da pripremi još dva ispuštanja, i izbaci ih u desetominutnim intervalima. Svaki sljedeći oblak prašine biti će manji od prethodnog.

"Stanice zuje", reče Urban kad je to bilo gotovo. "Slušaj ih."

Nikko zatrese glavom. "Ne znam što to znači."

"Ne znam ni ja", reče Lot. "To je nestrpljivo brbljanje. Iscrpljene su."

Nikko je mogao čuti Lotov vlastiti umor koji se odražavao u suhom, mekom pjevu njegova glasa. Bibliotekar mu je lamatao pred licem. "Dovedi Lota", reče on Clemantininim glasom. "Trebali bi svi biti dolje u jezgri."

"Istina", reče Lot. "Ja sam spreman."

Nikko je probudio vlastiti tjelesni oblik. Deneb je donijela embrije u njihovim umjetnim maternicama veličine dinje. Središnja komora je doimala skučenom. Oslikani zid prenosio je lovčevo napredovanje. Sve je više ubrzavao

Svjetlo bljesnu s njegova kljuna.

"To je prvi oblak prašine." promrmlja Urban. "Prokuhao ga je."

Lovac ponovno zapuca, odbijajući i drugi oblak. Nikko je čekao da zapuca i treći puta. Zadnji oblak bio je najmanji. Nikko mu nije mogao ući u trag. Mogao je samo procijeniti njegovu poziciju. Lovac se približio tome mjestu. Top mu je šutio. Dosegao je mjesto oblaka. Prošao je kroza nj bez pucanja. "Pas je pojeo mamac", reče Urban sa strahopoštovanjem. "Lote, pogodio si ga."

Lot se smijao napola uplašen. "Ili to, ili čuva ono što je ostalo za nas."

"Šuti, bijesni. Mamac će upaliti."

"Ne znam baš." On uze Clemantine za ruku. "Nisam siguran imamo li dovoljno vremena."

Nikko je promatrao slobodno plutajuće kugle umjetnih maternica. Blaženo nesvjesnih.

Deneb mu uhvati pogled. *Nije mi žao što sam to učinila.

Nikko potvrdi. *Nije ni meni.

"Prestao je ubrzavati", obznani Clemantine. "To je to, narode. Dolazi s boka." Teleskopi su pratili lovca dok se okretao na kratkoj osi. Još je letio iza i ispod Granice ništavila, no ovaj put je pripremao svoj pramčani top da ga iskoristi na njima. "Ulazi u domet oružja", reče Nikko, "... sad."

Jedno i pol stoljeće, ovaj je lovac bio samo bijela mrlja u

njihovim teleskopima, no sad, kako se razdaljina između dva broda smanjivala, pojavili su se i detalji na toj slici. Napokon se pokazao kao identična kopija mračnog lovca koji ih je držao u spajanju. Samo što je ovaj lovac bio još veći. Možda za trećinu veći od prethodnog. Nikko je gledao kroz leće na njegov pramčani top, i vidje bljesak svjetla.

Svi se njegovi duhovi smrznuše, predviđajući kraj.

Tad se vrati u sebe bijesnim trzajem. "Vidjeli smo svjetlo! Znači već smo..."

"Pogođeni", reče Clemantine. "Trećina trupa se rasprsnula."

"Da, ali, nije nas pretvorio u plazmu!"

Sad je i Urban vikao. "Toliko o opjevanim chenzemskim laserima. Ovaj više nema čime pucati na nas!"

Lovac je ponovno opalio.

"Ponovno smo pogođeni", reče Nikko. Njegov se kišir ljuljao. "Prokuhao nam je šezdeset posto trupa, no nije strašno. Toplina ne prodire unutra."

Lovčeva slika zabljesne i treći put.

Urban se nasmije. "Ovo je bio udar poput udara mjesečine na Svili."

"Povlači se", reče Clemantine. "Zaostaje za nama."

Lot upita tjeskobno: "Imamo li još preživjelih stanica na trupu?"

"Imamo", Nikko ga je uvjeravao. On potapša Lota po leđima zbog čega su obojica stala odskakati po komori. "Ne brini, ponovno će narasti."

Sabrao se, i okrenuo da bi vidio lovčevu putanju. Bio je izvan dometa oružja. Teleskopi su označili njegovo prestrojavanje kao povratak bojnog broda na početnu poziciju. Iznenada je Granica ništavila postala progonitelj.

Lovac nije povratio svoje staro ubrzanje. Letio je konstantnom brzinom koja nije bila tako velika. Nastavio se udaljavati od Granice ništavila žureći prema Labuđem oblaku. Imao je toliku brzinu da bi vidjeli svakih par sati bljesak eksplozije kako bi naletio na neki komadić materije na putu. Ipak, nije usporavao.

Možda je njegov greben iscrpljen. Možda je utjecaj Vrela smirio njegovu agresiju. Možda je pronašao nove, važnije mete.

Nisu mogli znati.

"Možemo se okrenuti od njega." Nikko se osjećao obaveznim ovo predložiti. "Mogli bi promijeniti kurs, usporiti." On sam to nije želio, a na njegovo iznenađenje, nisu željeli ni drugi. Došli su

ovoliko daleko da pronađu ishodište Chenzema. Ono im je i dalje ležalo na putu, ako uopće i jest postojalo. Nitko nije bio voljan okrenuti se. Ne sada, kada su možda napokon imali šansu pratiti svog progonitelja do njegova legla.

Lovac se povlačio sve dalje od njih, žureći prema Labuđem oblaku. Nikko nije ni u jednom trenutku prestajao istraživati oblak u potrazi za Chenzemima. Počeo bi u radijskom spektru, mapirajući prirodne emisije krhkih molekula oblaka. Bile su to molekule hidroksilnih radikala i ugljičnog monoksida, alkohola, amida i amina, i mnogih drugih. Molekule su dugovale svoje postojanje mnogobrojnim zrnima prašine u oblaku, koja su ih zaklanjala od ultraljubičastog zračenja koje bi razbilo delikatne molekularne veze.

Pratio bi vruća mjesta stabilnih protozvijezda i udarne frontove supernova.

I uvijek bi pravio posebne bilješke o povremenim erupcijama blijedih točkastih signala koje je detektirao odmah nakon prolaska pored Alphe Cygni.

Ovi zagonetni signali bili su vrlo raspršeni, no kako su mjeseci prolazili, napravio je kartu jedne skupine. Četiri signala istih amplituda pojavili su se oko točke na nebu u blizini snažnog infracrvenog izvora koji je označavao poziciju masivne novorođene zvijezde, koja je bila skrivena duboko u velovima Labuđeg oblaka. Četiri signala pojavljivala su se tijekom razdoblja od nekoliko mjeseci, dok se pozicija broda mijenjala. To je značilo da su oni doista u nekoj vezi.

Filozofske stanice nisu reagirale na neregularne signale, čak ni kad ih je Nikko reproducirao s većom snagom. Pitao se jesu li stanice bile ugođene da ih ignoriraju, ukoliko su Chenzemi uključili neke petlje ponašanja da osiguraju da im se brodovi ne bore protiv vlastitih civilizacija. Nije bilo načina da to otkrije.

Iz dječje sobe u Clemantininoj kući, čuo je Kiyin krik. Pogledao ju je kroz oči medvjedića kojeg je ostavio u krevetiću. Djetetova ruka čvrsto je držala rub svog kišira. Nikko se trže znajući koliko to boli, no dijete nije bilo naviklo na svoje ruke. Nije znalo kako ga pustiti. * Urbane.

*Imam ga. Njegove tamne ruke posegnule su dolje da otvore Kiyine malene ljuskaste šake. Nije to bio lak zadatak, uzevši u obzir dužinu njezinih prstiju, no napokon ih je uspio rasplesti. Stavio je mekani pokrivač u njezine ruke, a zatim je podigao, noseći je izvan

Nikkova vidnog polja.

Nikko, već iz navike, provjeri i Hailey. Ona je mirno spavala, premda su njezini bezobrični djetinji duhovi bili aktivni. U vrtiću kojeg je Deneb postavila u biblioteci, njezini su se duhovi igrali bivanja lutajućeg povjetarca. Gdje bi pogledala, tamo bi i otišla. Deneb je okitila njezin svijet ugodnim oblicima.

Nikko ju je promatrao fasciniran njezinim aktivnostima. Ova djeca su ga na smrt preplašila. Zapanjila su ga. Sve što je radio, sad se činilo toliko važnijim.

Ponovno je pogledao na infracrveni izvor koji je označavao skrivene jaslice novorođenog sunca. Iz tog je smjera dolazio val čestica oblaka krećući se nadzvučnim brzinama. Nosili su ih jaki zvjezdani vjetrovi. Negdje u tom grubom okruženju nešto je govorilo, i to ne jezikom stanica s trupa.

Nikko je želio otići tamo.

Kiyo je ispuštala radosne zvuke dok je Urban hodao i govorio joj. Haileyn duh postao je vjetrić s rukama koji je udarao po nizu sjajnih obojanih zvona.

Nova zvijezda ležala je nekih četiri stotine godina daleko. Nedaleko od rute kojom je išao lovac. Dok je Nikko razmišljao o ovome, osjetio je beskrajnost vremena koje se razmata pred njim. Pitao se. Koliko se dugo s ovim možemo još nositi?

POGLAVLJE 22

Lovac je nastavio bježati.

Lot je dolazio u središnju komoru svakih nekoliko dana kako bi kroz teleskope gledao njegovu sliku koja je iščezavala. Tjedni su prolazili dok se ne bi nakupila godina. Godine su se nakupljale, a Kiyo i Hailey su se razvile iz beba u mlade djevojke. Lovac nije usporavao. Nije ispravljao kurs. Njegov iscrpljeni greben trebao se već oporaviti. Onaj Granice uništavila se jest oporavio. Ipak, lovac je odmicao, poput bezumne bespilotne letjelice koja je pratila navodeću zraku, pozvana od instinkta koji je bio mnogo jači nego razum.

Lot ga je promatrao, istovremeno previše svjestan svojih instinktivnih potreba. Kult mu je izjedao utrobu cijelo vrijeme. Ako je on bio oružje, bio je jedna vrlo zastarjela vrsta. Nitko ovdje nije bio ranjiv na njega. Nije mogao ispunjati svoju svrhu. Dizajneri u oblaku morat će izmisliti nešto novo.

Njegov pogled klizne s lovca. Oslikani zidovi reflektirali su svemirsko prostranstvo izvan broda. Alpha Cygni ležala je iza njega, Labuđi oblak ležao je ispred, a sa svih strana zvijezde su svjetlucale poput prašine. Nesagledivost prostora pogađala ga je. Osjećao se malenim. Napor ispunjavanja čak i malene porcije ove slike bio je previše za njega. Daleko sam manji od virusa, mislio je. To sam ja. A trup Granice uništavila je njegov proteinski omotač koji ga je čuvao od raspadanja u nevidljivom mediju u koji je bio uronjen.

Uronjen u prostorvrijeme.

Nije osjećao kao da se brod kreće, niti da je kretanje moguće ispod tankog omotača od filozofskih stanica, kože Granice uništavila. Oni su bili diskretna točka. Virus. Ništa više. Jedna jedina točka unutar statičke slike nepojmljive magnitude. Nisu mogli pobjeći iz te točke koja ih je sadržavala, a jedina sila koja je na njih djelovala bilo je Vrijeme. Vrijeme s velikim V. Vrijeme je bilo Nepoznati Bog koji je neprestano osvježavao Sliku u kojoj su oni egzistirali. U nepoznatim intervalima, usklađivao je njihovu Sliku s cjelinom. Ne nasumično, već s izravnom progresijom koja je stalno povećavala količinu tamnih točaka između Granice uništavila i lovca dok ih je stalno približavao crnom zidu oblaka.

Nešto je ležalo iza tih velova prašine. Nikko je čuo kako govori.

Iz mnogih točaka, ali najviše iz susjedstva novorođene zvijezde koju je on nazvao Noćno svjetlo. Bila je udaljena četiri stotine godina.

"Lote?" Kiyin glas bio je stidljivi pisak.

On se okrene i ugleda je kako se saginje preko okvira otvorenog prijelaznog mjehura. Njezino kestenjasto lice uokvireno kiširom koji se doimao pregolemim, dok je lelujao poput crvenog plašta oko njenih ramena. Iza nje, Hailey je bila zalijepljena za stijenku mjehura. Njezina koža boje bisera svjetlucala je pod svjetlošću zvijezda. Lot se smeteno nasmiješio. Prođe prstima kroz svoju kratku kosu. "Ups. Imali smo dogovor, zar ne?"

"Zaboravio si?" upita Hailey. Nije uopće shvaćala ideju zaboravljanja, pa ju je stoga silno fascinirala.

"Samo na nekoliko minuta", prizna Lot. "Ispričavam se."

"U redu je", reče Kiyo. "Ali, Urban nam je pokazao kako se koristi most. Spremne smo."

Kiyo i Hailey naučile su zajedno hodati i govoriti, kliziti i biti duhom, i koristiti karizmatu. Lot je u sebi zahvaljivao Deneb što im je dala taj osjećaj. Još od vremena kad su bile bebe, nosio bi ih na trup. Ležao bi s njima, s po jednom u svakoj ruci, i dopuštao im da slušaju valove debata koje su tekle među stanicama.

Dok su bile bebe, rasle su pod tihim chenzemskim utjecajem. Maleni uplašeni sisavci koji se skrivaju od većih sila. S vremenom bi se opustile, sišući prste, vukući Lota za kosu. Oči su im bile izvan fokusa, kao da u sebi slušaju neku glazbu.

Kako su rasle, Lot bi ih znao pitati: "Što osjećate?"

Stidljiva Kiyo, koja se uvijek bojala da će pogriješiti, šutjela bi, dopuštajući Hailey da prva govori: "To su prizori kao iz snova. Boje zbog kojih osjećam stvari."

"Možeš li promijeniti boje?"

Hailey frknu, još više zatamnjujući svoje plave oči, već skrivene iza njihovih kristalnih leća. Ona zatrese glavom. Kišir joj je draškao Lotov obraz. Osjetio je kako njena zbunjenost bježi u stanice, gradeći val zbunjenosti koji se natjecao s chenzemskim temama. "Osjećaš li to?" upita Lot. "Ti si to učinila."

"Ali, to ništa ne znači", reče Hailey.

"Statično je", složi se Kiyo.

"Ne, nije. Stanice pokušavaju..." Lot se zateče. Nije dobro objašnjavati što stanice rade. Moraju to same razumjeti. Djevojke su se nosile s karizmatom ljudskih osjećaja jednako prirodno kao i s disanjem, no nijedna od njih nikada nije shvaćala chenzemsku

verziju. S te strane gledano, osjetni splet koji je Deneb napravila za njih, bio je promašaj.

Kiyo je osjetila njegovo razočarenje, i prešla na njegovu stranu. "Lote?"

"Ne brini", reče Lot, poškakljavši je po kiširu, "Nekako ćemo se već snaći."

Konačno mu je sinulo da im dopusti probati Urbanov virtualni interface.

Urban je napravio interface kao metaforu za chenzemsko neuralno tkivo. Trebao je funkcionirati kao most, dopuštajući njegovom duhu da prelazi granicu između ljudske i chenzemske misli. Uz pomoć senzora ugrađenih u rani, on je mogao interpretirati opće povjerenje Chenzema i pratiti povjerljive dijaloge preko njihovih petlji, i razlikovati razgovore koji se stapaju ili pak dijele.

Virtualni most se nije tako dobro nosio na drugoj strani. Urbanovi pokušaji da govori stanicama bili su tek nešto više od neinteligentnih upadica. Ipak, most je bio stepenica prema chenzemskom svijetu. Zato je Lot poslao djevojke da ga posude.

"Ako vam Urban pokaže kako da ga koristite, tada smo, pretpostavljam, spremni", reče Lot. "Idemo!" On se pogurne prema prijelaznom mjehuru dok su se djevojke, uz ciku, micale s njegova puta.

U rani, Lot si dopusti da siđe među stanice, dok su se Kiyo i Hailey držale poput buba na stijenki prijelaznog mjehura. Gunđale su zbog hladnoće. Kiyo je ovila svoj kišir oko vrata, tako da ga stanice ne mogu dotaći. Lot se nasmiješio na njene tankoćutne napore. Lagano je gurne po ruci. "Hajde dolje među stanice, sa mnom!"

Ona ciknu i odgura njegovu ruku. "Neću im dopustiti da mi diraju usta."

Pokuša, u šali, i s Hailey, no ona samo odgurne hrpicu slobodnih stanica prema njegovom licu. On ih strese sa sebe, smijući se. "Da vam je Deneb barem dala i senzorske suze. Bez njih ste kao bez udova."

Hailey zamišljeno ciknu. "Možda bismo ih si same mogle dati?"

"Ja sam već pitala", reče Kiyo. "Deneb je rekla ne. To bi nas učinilo previše nalik Lotu."

"I to ti je rekla?" upita Lot. Njezin se kišir još više skupi. On uhvati okus njezine nelagode. "Ne bi trebala o tome pričati?" upita

nježno.

Ona klimnu. "Deneb kaže da to nije pristojno."

Ne po prvi put, Lot se zapita nisu li njihove teškoće sa staničnim poljem stvar odluke. One su mogle osjećati karizmatu samo kroz sluzavu membranu na njihovim nosovima i ustima. To možda nije bilo dovoljno. Da li bi on mogao naučiti novi jezik, ako bi imao prilike čuti samo njegove djeliće? Urbanov interface mogao je nadgledati stanični razgovor bolje od njih. Možda će on stvarno premostiti teškoće.

On zatvori oči. "U redu. Sad ću neko vrijeme šutjeti i slušati stanice. Vas dvije se zakvačite na Urbanov most. Ukoliko budete išta osjetile, pričajte mi o tome... polako. Nemojte me uplašiti." One se zahihotaše.

Još je osjećao njihovu prisutnost u svojoj blizini. No kako je njegova svijest tonula u polje, one su postale samo početna točka u konverzaciji koja ne vodi nikamo. Sjeme potencijala koji nije rastao. Svud uokolo njih tekli su scenariji u petlji, dok su stanice raspravljale o značenju njihovog zadnjeg ispuštanja prašine. To se ispuštanje dogodilo prije skoro osam godina. Stanice su još ispitivale sjećanja predaka na napad drugog lovca, te ispitivale prirodu Hailey i Kiyo.

Hailey poče teško disati. Lot je osjetio taj signal. Pogleda krajičkom jednog oka. Njezin se kišir mreškao u velikim valovima oko njezinog vrata. "Hailey?" prošaptao je. "Pričaj mi."

"Bijesno je."

"Istina. To je chenzemski način."

"Možeš li?" Trijumf koji je osjećao oteče u stanično polje. Stanice su razumjele. Osjećaj je u njima odjeknuo u obliku iznalaženja sjećanja na trijumfe. Bilo je to slavljenje podlih napada, vatra starih pobjeda. Hailey vrisne. Njezin strah nadahnuo je komplicirane uzorke dijaloga. Stanice kao da su se sjećale zadnjih osjećaja o smrti.

"Lote, probudi se. Izađi." Kiyina malena šaka udarala ga je po prsima. "Želimo da odmah izađeš!"

On otvori oba oka i ugleda paniku na njihovim licima.

Diže se iz tekućih stanica. Tada je mogao osjetiti njihov strah koji ga je boo poput hladnih igala u senzorske suze. On zakopa prste u stijenke prijelaznog mjehura. "Slušaj: Zatvori."

Mjehur se zatvori, ali se nije micao. Lot je držao djevojke, čekajući da se smire. "Uspjelo je, zar ne?" upitao je nakon nekoliko

minuta. Kiyo ponovno poče drhtati. Hailey ga udari u bedro. Lot se nasmija. "Chenzemi su bijesni skotovi. Znate to."

"Ne volim se tako osjećati", reče Kiyo. "To je kao kad si prljav, i osjećaš da nikada nećeš biti čist." Lot je osjećao kako se njezin kišir presavija poput druge rukavice oko njegove ruke. I on je bio uplašen. Isprva nije mogao reći je li to njegov vlastiti osjećaj ili odjek njihovih. Malo je razmislio o tome. Tad je znao da je strah stvaran. Radilo je. Djevojke su kroz maglu razumjele stanični govor. Nisu pogađale kao što je Nikko pogađao. Nisu zapinjale u jednu petlju kao što je Urban zapinjao kada je bio uključen na interface. One su osjećale širinu polja. Sva ta odvojena sjećanja na ubojstva. One su učinile ono što je, dosad, samo on mogao učiniti.

Postao je zamjenjiv.

Čvršće ih je stisnuo, pokušavajući prekriti svoj nemir razjarenom karizmatom ljubavi.

Ležao je s Clemantinom te noći. Nije spavao. Ležao je na svojoj strani, i mogao je vidjeti odbljesak lažnog zvjezdanog svjetla u njenim široko otvorenim očima. "Kako se osjećaš?" ona ga upita bez ikakvog uvoda.

"Zadovoljen sam."

"Znaš da to nije ono što sam mislila. Imaš onaj svoj izraz lica. Kult te ponovno proždire, zar ne?"

"Uvijek me proždire." On je zamišljao kako je ponovno dotiče kultom, onako kako je to prije radio. Ona bi osjećala ono što bi on htio da osjeća. Kult bi živio. Ako mu dopusti, on će se razviti oko njih. Šireći entitet koji je mogao prožderati cijela sunca, a on bi bio njegovo srce, i njegova koža i sve nemirne misli koje su ispunjavale njegov neizmjerni um. Kad bi samo mogao oživjeti ovu strukturu, bio bi potpun. Želja za time gorjela je u njemu. Njegova karizmata probijala je zrak, noseći smrdljivu mješavinu ljubavi i ljutnje, obmane, frustracije i straha. Ružna juha. "Mislio sam o vraćanju u hladno spremište."

Njen iznenadni strah probode hladnim iglicama njegovu kožu. "Zašto?"

"Želim znati kamo lovac ide. Želim znati tko živi na Noćnom svjetlu."

"I hoćeš, s vremenom." Ona uzdahnu. Bio je to usamljenički zvuk, poput vala koji udara o praznu plažu. "Pogoršava se?"

"Sjećaš li se kako si se osjećala kad si prvi put zaželjela spolni odnos?"

"Istina", prošapta Clemantine.

"Ovo je ista takva želja. Samo raste i raste. Ne želim čak ni znati dokle ide."

Razmišljao je o svome ocu. Cijelog svog života, Jupiter je doticao kultni virus svojim molitvenim krugovima i svojom Zajednicom koju je hranio na svjetlu - nikad mu ne dopuštajući da se zapali, držeći dovoljno veze da ostane zdrave pameti. Ne i Lot. On je živio bez toga. No taj se dug svejednako nagomilavao.

"Koliko još dugo mogu vjerovati sebi?" upita Lot. "Jupiter je na posljetku izdao sve koje je volio."

"Ti nisi Jupiter."

"Jesam!" prasnu on. "Ja sam i drugi karizmatici također. I ti to ne možeš promijeniti. Znam da si pokušala. Suočimo se s tim, u redu?"

Nije bilo ni traga blagosti u Clemantininoj auri. "U redu."

"U svakom slučaju, ovo je dobro vrijeme za mene da odem u hladni san. Dok budem spavao, Hailey i Kiyo će naučiti o stanicama, a ti me možeš probuditi kad me budeš trebala."

"Prokletstvo", uzdahne ona. "Prokleti Chenzem."

On zatvori oči. "Žao mi je."

POGLAVLJE 23

Ishodišna točka: početak.

Smisao je prodro unutra. Nešto poput vizije. Ne stoga što je imitirala vid, već stoga što je otkrivala. On je: Nikko Jiang-Tibayan. Elektronički uzorak namješten da se očituje u određenim intervalima. Nikko Jiang-Tibayan.

Točka jedan: identitet.

Osobnost zaustavljena na rešetki stroja. On je samo um unutar velikog broda, Granice ništavila. Njegova egzistencija sadržana je u diskretnim petljama od trideset sekundi.

Činilo se da je prošlo samo nekoliko minuta otkako su Clemantine i Deneb, Urban, Kiyo i Hailey, ispratili Lota u hladno spremište, devet godina nakon prolaska kod Alphe Cygni. On provjeri svoje zapise. Prošlo je 219 godina. Lovac je sad poput mušice u teleskopima. Potrebni su dani opservacija da bi se slika razložila. Njegovo napredovanje nije nikada variralo.

Točka dva i dalje: provjera statusa.

Granica ništavila je prodrla u poluotok Labuđeg oblaka. To je mali prst materije koji izlazi iz glavne mase oblaka. Ipak, taj je mali prst veći od Sol sistema. Gustoća čestica izvan broda dosegla je nešto manje od jedne po kubnom centimetru u "otvorenom" svemiru, do pet tisuća po kubnom centimetru. Materija je većinom dušik, no postoje i tragovi drugih molekula. Sve se one razbijaju o pramac dok Granica ništavila tali kroz oblak. Na nosu broda formirao se pokrov koji nalikuje duhu.

On provjeri sliku nedefiniranih prijenosa. Bilo je više detalja. Otkrili su dovoljno erupcija na Noćnom svjetlu, da uokvire tanki pojas oko struka zvijezde. Slušao je, no sve što je čuo bilo je radio-čavrljanje novorođenih zvijezda i šapat složenih organskih molekula nakupljenih u oblaku. Unutar broda, sve je mirno i vrlo tiho.

Točka dvadeset: dodatni pod-umovi podnose izvješće. Njihove procjene su ugodno dosadne. Funkcioniranje grebena je nominalno. Kakvoća zraka je...

Uzbuđeni pod-um upade mu u svijest. Pristiže nova radio-provala, i to na zastrašujuće poznatoj frekvenciji. Dolazi iz točke koja se nalazi na pola stupnja od njihove sadašnje putanje, tako da ne dolazi od lovca. Ipak, on je prepoznao takav potpis čak i prije

reakcije stanica na trupu.

Chenzemski je.

Potpuna svijest naglo preplavi Nikka. On prekine petlju proširujući svoje osjete kroz brodski neuralni sistem kako bi "čuo" sam signal. Definitvno je chenzemski.

Stanice trupa su to potvrdile. Pale su u kratko stanje izrazite aktivnosti... Zaprepaštene? Oprezne? Osluškuju? Nikko nije mogao reći što od ovoga. Tada je izbila debata. Karizmata je divljala među stanicama u ludoj, valovitoj, kaotičnoj plimi. Nikko nije mogao uhvatiti njezino značenje, pa je poslao pod-um da probudi Lota, no nakon jedva minute olujna debata se završila. Suprotni valovi koordinirani u snažni konsenzus, prevladali su s zastrašujućom lakoćom. Aktivnost stanica nije opadala, no sad je bila zajednička. Nikko osjeti rađanje radioprijenosa. Htio je to zaustaviti. Nije želio da stanice ponovno postanu neovisne. Nije želio da govore bez dozvole.

Zato je sastavio grubi kod brutalnog značenja - poništi to - i poslao ga u kardinale u blizini trupa, gdje se kod umnožio i oslobodio. Čekao je na neki odgovor stanica na trupu na ovaj zahtjev... no nije ga bilo. Je li bio ignoriran, odbijen ili jednostavno neprimijećen, nije znao. Stanični konsenzus nije pokazivao čak niti tračak sumnje. Klimaks se nazirao već u sljedećem trenutku.

Sad.

Radiosignal dođe iz ujedinjenih nizova staničnog polja. Nikko ga je prepoznao kao pozdrav: opasan i pun radosti, opasan i prijeteći. Bio je usmjeren u liniji koja je bila pola stupnja od njihovog kursa. Dao je instrumentima Granice ništavila zadatak da traže neki vidljivi objekt na toj točki na nebu. Nije imao načina da sazna koliko se on daleko nalazio.

Ništa nije našao. Jedini vidljivi objekt bilo gdje u blizini radio-izvora bio je lovac koji se jedva nazirao. Čak i kad je gledao, blijedi sjaj njegovih stanica trupa blijedio na rubu vidnog polja. Je li možda prikriveni poput tamnog lovca? Zašto?

Što je to bilo tamo? Grabežljivac? Ili žrtva?

Njegove vlastite stanice trupa upale su u zastrašujuće mirovanje, sada kada je njihova poruka poslana. Nikko ih nikada nije vidio tako neaktivnima. Pažljivo ih je promatrao dok je slao pod-umove da probude sve brodske nastanjene duhove.

Lot se probudi, mamurna svijest unutar raspadajućeg tkiva njegove ljušture za hladni san. Prozirna, ljepljiva kapsula bila je

obješena preko male komore u njegovom stanu u jezgri. Njezini površinski slojevi su drhtali dok joj je tkivo otjecalo preko podupirućih pupčanih vrpci, nestajući u zidovima.

Njegove oči uhvatiše kretanje.

Okrenuo je glavu onoliko koliko mu je dopuštalo tkivo koje ga je sputavalo. Vidio je Kiyino kestenjasto lice kako nestaje iza okvira vrata komore.

"Kiyo?" Ljuštura se razlagala u trake, no glava mu je ostala sputana. Stresao je ramenima kako bi počešao svoje senzorske suze. Zašto se budio? "Kiyo?" ponovno je zazvao.

Ona se ponovno pojavi na dovratku. Izgledala je nešto veća i starija nego je se sjećao, ali ne puno. Znači da nije puno vremena prošlo. Ovaj ga zaključak dovede do olakšanja, ali i zbunjenosti i straha... ne baš ugodan koktel za doručak, premda je njegov šok bio dijelom olakšan zbog Kiyine karizmate zadovoljstva.

"Zašto se budim?" upitao je.

"Svi se bude." Ovaj put je ušla u malenu komoru. "Nikko nas sve budi. Lote, u oblaku smo."

Njegovo srce poskoči. Ako su u oblaku, tad nije imao pojma koliko je vremena moglo proći. Stotinu godina najmanje, a možda i više.

Kiyo dotače njegovu ruku. "Požuri, nešto se događa sa stanicama na trupu. Nikad ih nisam vidjela ovakve. Utišale su se. Podsjećaju me na stanje u kojem sam ja bila kad sam tonula u hladni san. Nikko želi da ih pogledaš. Požuri." Ona odlebdi iz komore, pa se za tren vrati s njegovim paukom i pripijenim odijelom.

"Na liniji si?" upitao je Nikkov glas.

"Istina."

"Tad izađi na trup. Trebam te tamo."

Kiyo izađe s njim.

U prijelaznom mjehuru, Nikko mu da da osjeti odgovor na radiosignal. Lot je tonuo u njegovo značenje istovremeno s uranjanjem u hladno tkivo rane. Stanice mu prekriše senzorske suze, i iznenada se nađe pod snažnom invazijom letargije. Oči su mu bile zatvorene. Slatko, mirotvorno sivilo preplavi mu osjete.

"Lote!"

U daljini je čuo Kiyo. Osjetio je kako ga udara u ruku. Clemantinin glas mu je govorio u uho. Bio je lagano prijekoran. "Probudi se, sinko."

"Vadim ga van", reče Nikko.

Ne. Lot to nije želio. Bio je zadovoljan. Pristizalo je ispunjenje.

Kiyin djetinji glas vikao je na njega u brižnoj panici. Boljelo ga je to slušati. Remetilo mu je raspoloženje. Podiže ruku. Osjeti kako ju je ona zgrabila. Počeo ju je vući u polje k njemu, jer sad nesuglasice nisu bile potrebne. Ona mu se opirala. Njezini nježni udovi su se trgali u borbi za bijeg.

Osjeti nož kako ga oslobađa.

Praznina se ulije u njega.

Svijest je treptala.

Ugledao je zid prijelaznog mjehura nekoliko centimetara od svojih očiju. Nikkov ljutiti glas odzvanjao mu je u ušima. "Ne vraćam ga natrag." A Kiyo. Osjetio je njezine prste na svojem obrazu. "Krvariš", reče ona.

"Lote." Ovo je sad bio Urbanov glas koji je dolazio iz pauka. "Primamo ponovljeni signal koji je Nikko ranije otkrio. Stanice se ponovno bude. Reagiraju na njega."

"Vratite me natrag", reče Lot. Riječi su mu bile teško razumljive. Osjećao se napola izgubljenim u snu. Bio je svjestan, ali nije se mogao potpuno probuditi.

"Ne", reče Nikko. "Previše je opasno."

"Moramo znati", reče Lot. "Učini to."

Ponovno Urbanov glas: "Izvest ćemo ga ako se stanice smire. Sve će biti u redu."

"Ostavi Kiyo izvan ovoga", upozori Deneb. "Ona može slušati preko interfacea."

"Razdvoji ih tad!" Urban je zvučao ljutito i nestrpljivo. "Dođi. Prije nego stanični odgovor ishlapi."

"Želim ostati s Lotom!" prosvjedovala je Kiyo, no nisu joj ostavili izbor. Prijelazni mjehur se razdvoji na dva i odvede je. Bez uočavanja razlike, Lot se ponovno nađe među stanicama.

One više nisu bile tihe. Njihovo je uzbuđenje otjeralo njegovu letargiju. On osjeti rastući krešendo neanonimnog slaganja.

- ne prevodi -

On si dopusti da bude upleten u to, kad je radiosignal odgovora eksplodirao iz stanica.

Kasnije, Lot je ispirao krv s lica u Clemantininoj kući, razmišljajući o onome što je osjećao i što je naučio. Kad se vratio u dnevnu sobu, svi su bili tamo, čak i Nikko, koji je buljio u njega. Bio je loše volje, kao da je očekivao neko trajno oštećenje.

"U redu sam", reče Lot.

Nikko frknu. Clemantine je stajala pored njega, ruku prekriženih preko prsa. Na licu joj je bio hladni poluosmijeh kao da je njezino zadovoljstvo ovijeno teškom zabrinutošću.

Kiyo je bila skupljena na kauču pored Deneb. Zurila je u Lota. Izgledala je kao da želi skočiti, no Denebin je dlan pritiskao njezino rame. "Nisi je trebao odvesti tamo sa sobom", reče Deneb. "Rekla ti je da nešto nije u redu sa stanicama. Nije trebala biti tamo uopće! Interface je puno bolja veza za nju."

Lot pogleda u stranu. Deneb je, naravno, bila u pravu. On je stvarno pokušao odvući Kiyo u stanice sa sobom?

"Znači, žao ti je", reče Urban. Sjeo je iza Deneb, balansirajući na naslonu sofe. "Nisi to mislio učiniti, i tako dalje. A sad, imaš li ikakvih ideja, što se događa?"

Lot pogleda u Kiyo i vidje njezin topao osmijeh upućen njemu. Nije tu bilo ni trunke prigovora. Okrene se zato Urbanu i pokuša objasniti: "Zapravo je jednostavno. Stanice je pozvao radiosignal. Ukoliko je to bio chenzemski signal, naš bi kurs bio prilagođen odmah nakon prvog signala. No, naše stanice ne mogu okrenuti brod. Zato su stanice ponavljale. To je naredba, no o nama ovisi hoćemo li je prenijeti. "

Urban je stajao. Cijeli je njegov stav odavao da nešto očekuje. "Znači, zbog toga smo došli. To je kontrolni element iza ratnih brodova."

"Možda." Lot je pogledao Kiyo, a zatim Hailey, naslonjene na naslon sofe. "Mislim da moramo brzo odlučiti hoćemo li odgovoriti. U sljedećih nekoliko minuta. Već nam je dva puta signalizirano. Ukoliko ne uđemo u to, i okrenemo brod, možda nam ne bude ponuđena druga prilika."

"Prilika za što?" upita Clemantine.

Lot zatrese glavom. "Ne znam. Stanice ne znaju. No, pogledaj kako su reagirale. Tu nije bilo debate. Samo konsenzus. Sigurno su reagirale čvrstim instinktom. Što god je poslalo taj signal, čvrsto je vezano s chenzemskim brodovima. Možda ih i kontrolira."

"Sljedeća stepenica u chenzemskoj hijerarhiji", reče Urban mrko. "Misliš li da je već pozvao lovca?"

"Vjerojatno."

"Ja kažem da se odazovemo. Sudeći po vremenu između signala i odgovora, nije udaljen više od nekoliko mjeseci."

Clemantine, koja se nalazila pored Nikka, zamišljeno klimne.

Njezin je pogled fiksirao Lota. "Pravi bi chenzemski brod bio podjarmljen od tog izvora, zar ne? Zato su stanice postale letargične... tako da ne mogu dalje ispravljati kurs."

Lot je klimnuo. U njenom je oprezu osjetio oštricu agresije. "Pretpostavljam da je tako."

"Mi nismo podjarmljeni", istakne Clemantine. "Mi se možemo okrenuti u bilo kojem trenutku. Zašto onda malo bolje ne pogledati? Zato smo i došli ovdje. Mi ionako želimo ponovno pronaći lovca."

"Istina", reče Urban. "Tako je."

"I ja tako mislim", reče Hailey. Kiyo je podupre, iako je zvučala mnogo bojažljivije. "I ja."

"Tišina", reče im Deneb. "Vi ste premlade da shvatite."

Lot izmijeni oštar pogled s Urbanom. Tada uzme svoj život u svoje ruke. "Ne možeš ih zato isključiti."

Denebin je kišir odskakivao od njezina vrata, dok se okrenula da ga pogleda. "Ne isključujem ih." Prsti su joj se grčili. Lot je osjećao izmiješani tijek njenih osjećaja: radoznalost i oprez, i krivnja na niskoj razini.

"Deneb?" upita Clemantine. "Što ti misliš?"

Njezin se stisak na Kiyinom ramenu pojača. "Nemamo baš izbora, zar ne? Moramo saznati što je to tamo, prije nego što nas nađe."

Svi oni pogledaše u Nikka. On je bio oslonjen o zid. Ruke su mu bile prekrižene preko prsa. Pogled mu je bio nečitak. Kišir mu se zatresao samo jednom. "U redu. Učinjeno je", reče on.

Lotu se učini da osjeća strani, promjenjivi pritisak. Pomislio je na mlaznice za kormilarenje, kako ih lagano guraju prema njihovom novom kursu. Puno prije nego je toga prestalo, filozofske stanice poslušale su njihov sljedeći zadatak, i otišle spavati. U nekoliko sljedećih sati, njihov je sjaj izblijedio. Kad je korekcija kursa napokon bila gotova, Granica ništavila je bila tamna i pritajena poput nestalog lovca.

POGLAVLJE 24

Nije bilo ničeg neposredno ispred njih. Ničega što bi Nikko vidio, na bilo kojoj valnoj duljini. U biblioteci je prebirao kroz sabrane zapise. Iznova, kako bi bio siguran. Izvukao je sliku i oblikovao izvorni signal. Bila je to samo točka.

"Znači, malen je", reče Clemantine, preplašivši ga.

On se okrene. Vidje da se njezin duh uobličio na bijelom putu iza njega. "Trebali bismo dosad već nešto vidjeti", ustrajao je Nikko. "Pa čak i da je samo veličine Nebeskog grada, i ako ima barem nekakvo osvjetljenje..."

"Zašto misliš da mora biti velik?"

Nikko je ponovno pogledao na sliku točkastog izvora. "Mora generirati signal. Mora detektirati odgovor. Napajanje..."

"Bi bilo polje nulte točke. Može biti i vrlo malo."

"Može biti", složi se on gunđajući. "Kako je uspio biti gotovo direktno na našem putu?"

"Ne znam."

Signal koji je ušutkao stanice trupa bio je signal chenzemskog ratnog broda. Nije bio poput signala koje je Nikko hvatao iz susjedstva mlade zvijezde koju je nazivao Noćno svjetlo, jesu li dva izvora povezana? Ili su to možda bili signali odvojenih civilizacija? Pobjedničke i gubitničke u starome ratu? Jedna pritajena i pokvarena, a druga ravnodušna. Ili je to bilo nešto sasvim drugačije? Ovaj je oblak bio toliko golem. Sezao je izvan granica njegove mašte. Zatresao je glavom, zapjevušivši naglas. "Možemo li i mi biti tako tajnoviti kao što su oni?"

Clemantine namrgođeno klimne. "Ti meni i jesi tajnovit", ona reče. "Nikko, prijatelju moj, tajnovit si mi."

Nikko je uvijek držao duha na straži, tako da je ovaj svjedočio događaju čim se dogodio. Blistavi, infracrveni bljesak na rubu uočljivosti, svjetleća točka u daljini, direktno na putu Granice ništavila. Osjetio je hladnoću dok je promatrao displej. Prvi puta kad je ugledao chenzemski brod, vidio ga je kako ispušta prašinu. Njegov toplinski potpis izgledao je kao potpis ovog bljeska. Do zaključka je bilo lako doći. Nešto je polagalo poruku za njih. To nije mogao biti lovac, jer bi vidio sjaj njegovih stanica s trupa. Moralo je stoga to biti ono što je prizivalo oba broda.

Lot se pripremio da još jednom izađe k stanicama na trupu. Još se uvijek ništa nije moglo vidjeti u bespuću ispred njih, no Nikko je proračunao moguću poziciju njihove mete. On je znao kojom se brzinom može ispustiti prašina s chenzemskog trupa, pa je izračunao disperziju te prašine unutar oblaka. Bilo je lako ubaciti kurs i brzinu Granice ništavila u tu jednadžbu. Nikko je vjerovao da su, napokon, bili vrlo blizu.

Za Lota, bilo je to dugo i naporno čekanje. Žudnja kulta ga je iscrpljivala. Tražila je zadovoljštinu koju on nije mogao pružiti. Odvlačio si je pažnju sintetizatorom, prakticirao je chenzemski govor s Hailey i Kiyo, no bila je to slaba imitacija koja ga je samo nadraživala i ostavljala gladnim za snažnim valovima prave chenzemske misli. Kad ga je Nikko pozvao, on je brzo navukao pripijeno odijelo i požurio na trup.

Kiyo i Hailey su željele poći s njim, no Deneb nije htjela niti čuti za to. "Ne trebate ići", rekao im je Lot. "Dođite kao duhovi. Koristite most. Nećete ništa propustiti."

"Ali, ne bi trebao biti sam", reče Kiyo. "Sjeti se prošlog puta."

Lot se dovoljno dobro sjećao. "Nikko će me paziti."

Ipak, nije otišao skroz do trupa. Nije imao želju biti ponovno uvučen u obamrle stanice, pa se skutrio u prijelaznom mjehuru oko metar ispod filozofskih stanica, čekajući znak lomljenja njihove uspavanosti. Nekoliko je sati prošlo. Clemantine je došla sjesti s njim. Donijela je hranu koju je on pohlepno pojeo. No, pažnja mu nije bila usmjerena na jelo. Ona to osjeti i nasmiješi se. "Nisam ti još dosadila?"

"Nema šanse. Želiš li da ti to dokažem?"

Ona se nježno smijuljila dok je njena prisutnost plavila u malenim paketićima njegove senzorske suze. "Da. Mislim da želim."

Nikko je bio glas pauka. "Počinje", objavio je sumorno. "Dobili smo uočljivu metaboličku aktivnost u staničnom polju."

Lot otvori oči. Glava mu je počivala na Clemantininoj dojki. Držala ga je uz sebe. Udarala ga je rukom po stražnjici u napola svjesnom ritmu. "Napokon", on je uzdahnuo. On podiže glavu, i ona ga pusti. Okrene se da uzme svoje pripijeno odijelo. "Možeš li išta vidjeti tamo?" upita je, dok se odijelo omatalo oko njega.

Njezin je pogled bio usmjeren na nešto daleko. "Ne. Još uvijek ništa vidljivo, no tek smo dosegli rub prašine. Možda će proći još sati prije no što stvarno stignemo tamo... gdjegod to "tamo' bilo."

"Sati, ha?" Ona je još bila naga. Lebdeća vizija, on pomisli.

Anđeo ratnik. "Uh", reče Clemantine. "Mogu ti čuti puls."

On se nasmiješi. "Sav za tebe."

Prijelazni mjehur počne se skupljati oko njih. Clemantine posegnu kroz otvor koji se sužavao kako bi dotakla njegove senzorske suze. "Budi oprezan, Lote."

"Istina", on reče. "Gledat ćeš me?"

"Znaš da hoću."

Nešto mora biti tamo vani.

Nikko se okretao u centru središnje komore, pregledavajući prvo sirove informacije koje su skupili instrumenti Granice ništavila. Bili su to prikazi emisija duž elektromagnetskog spektra. Prebacivao se s jednoga na drugi pogled. Sliku je filtrirala i poboljšavala TI. Nijedan čvrsti objekt nije bio otkriven u radijusu od nekoliko svjetlosnih godina. Međutim, ukoliko je objekt bio malen, hladan i taman, mogao bi ga detektirati samo iz velike blizine.

Filozofske stanice su bile tihe, ali budne. Čekale su? Možda.

Nikko je koristio radar kako bi sondirao tamu. Tjednima je Granica ništavila usporavala, tako da je brod išao brzinom od jedva pet postotaka brzine svjetlosti. Brzina mu je bila brutalno mala. A ipak, za manje od tri sata, brod će proći jednu astronomsku jedinicu. AJ bila je udaljenost koja je nekoć dijelila Zemlju od Sunca. Nije to bila malena mjera duljine. Ukoliko bi bila tiha i hladna, i masa veličine planeta, mogla bi s lakoćom nestati u tolikom bespuću noći.

Mora biti nečeg čvrstog ovdje. Nečeg s antenama dovoljno velikim da uhvate tragove njihova odgovora. Nikko reče sebi da bi bio sposoban detektirati nešto tako veliko. No, bi li on to mogao i locirati dovoljno rano?

Još nije znao što bi mogao učiniti kada nešto pronađe.

Ponovno je skenirao oslikane zidove, dok su duhovi u stalnom hodočašćenju ulazili i izlazili iz njegova atrija. Desetak puta je uređivao nestrpljivost svoje persone prije no što je alarm objavio sivi signal kroz njegove atrijske kanale. Napokon, radar je uhvatio mogući odgovor.

Slika na zidu se osvježi.

Rošavo prostranstvo poput duha izroni iz tame. Izgledalo je kao da je netko bijelom kredom ocrtao širokim potezima crnu površinu. Na njenim je rubovima bilo previše resica da bi se mogla reći da je kružnog oblika. Nikko je procijenio vrijeme koje je bilo potrebno da se signal vrati nakon lansiranja. Prosjek je bio 134 sekunde. To je

upućivalo na udaljenost od nekih dvadeset milijuna kilometara. Tu će udaljenost prijeći za dvadeset i dvije minute. Objekt je ležao ravno na putu Granice ništavila.

Ljubav i priroda.

Urbanov glas u njegovom atriju bio je napet: *Što je to?

"Nemam pojma."

* Pogledaj! Golemo je. Koji mu je promjer? Sedam tisuća kilometara? Nikko, ravno je na našem kursu. Morat ćemo promijeniti kurs. ili ćemo ga udariti.

"Već je prekasno za to." Čak ni s grebenom, nisu imali toliko manevarske snage.

*Tad zarotiraj brod. Upali Fuzijske motore. Izgleda meko. Ukoliko se ne radi o planetarnom objektu, moći ćemo iskoristi naš ispuh da progorimo put kroza nj."

"Neće funkcionirati! Prekasno je za paljenje motora, a nema vremena za okretanje broda. Udarit ćemo bočno."

*Moramo nešto učiniti.

Nisu imali topove.

Radar se obrne još jednom i sablasna mrlja zadobije obrise.

*Sranje. Urban je šaptao. Nikko nije mogao smisliti ništa inspirativnije za reći. Objekt se, gledajući s lijeva na desno, zgušnjavao od zrakaste izmaglice do slike u slaboj rezoluciji koja je prikazivala jato naguranih brodova. Zaobljeni nos svake letjelice bio je uperen u Granicu ništavila.

"Pozovi sve u jezgru", reče Nikko.

*Dobro je. No, pogledaj im veličinu. To ne mogu biti brodovi. Svaki nos ima samo dvadeset metara u promjeru.

Nikko je zurio u sliku. Još uvijek je vidio brodove s desne strane slike, s koje je i bilo najviše detalja. No Urban je bio u pravu. Bili su nepraktično mali. "Što bi to moglo biti?"

*Ne znam. Treba nam više detalja.

"Dolazi."

Nikkov kišir skupljao mu se oko vrata dok je čekao da se podaci iz novih povratnih setova integriraju u prikaz na ekranu. Eho koji su primali nosio je samo malenu frakciju snage izvornog signala, no to je bilo dovoljno da se slika boji sve finijim i finijim detaljima. Nikko je svaki prolaz promatrao s napetom pažnjom.

Prozračna lijeva strana roja poprimi bolju rezoluciju. Pojedini brodovi razabirali su se na maglovitoj slici. Svaki kljun bio je još ništa više od mrlje bez detalja, no bilo je jasno da su bili veći od

brodova s desne strane jata. Trideset metara najmanji, a veličina im je rasla prema centru.

Nikko osjeti vrtoglavicu pred brojnošću objekata. Ukoliko se radilo o armadi, ona se protezala preko sedam tisuća kilometara u najmanje dva smjera. Zastade i pomisli kolika bi morala biti logistika za takvu flotu. Na koji način toliki brodovi mogu biti tako blizu jedan drugome? Svaka i najmanja greška u navigaciji bi mogla biti fatalna. To ga je podsjetilo na Dysonove rojeve u Posvećenim Bespućima.

Novi podaci su se nastavili učitavati, prepravljajući desnu stranu slike. Nikko ostade šokiran. Njegov je kišir drhtao dok je preuzimao rezultate. "Brodovi" u ovom kvadrantu, koji su prije nekoliko sekundi bili samo dvadeset metara široki, proširili su se na barem četrdeset i pet metara. Nije uopće bilo poboljšanja u detaljima površine. "Naša prva procjena nije mogla biti toliko loša", reče Nikko.

*Nema šanse. Urban se složi. U glasu mu se osjećala hladna zadovoljština. * Štogod da to gledamo, širi se, poput antene koja se otvara? Možda se radi o grozdu satelita, a ne o floti brodova. Što god da su, mogu postati tako veliki, još uvijek možemo proći kroz njih.

Ta je nada trajala do sljedećeg radarskog prolaza, kada povratna eha nisu više pokazivala jato zasebnih objekata, već su kartografirala neprekidni zid planetarnih mjera.

Nikko je zaprepašteno gledao u sliku. "Želim da svi dođu u jezgru. Možda ćemo morati proći kroz manji udar."

*Istina. Urban se složio, ali nije baš zvučao kao da vjeruje u to.

Buđenje je polako došlo u stanično polje, no došlo je u vidu laganog, ali neminovnog klizanja u zagrijanu i pospješenu aktivnost. Lot je pratio napredovanje, anticipirajući eksploziju kaotične debate.

Ona nije nikad stigla. Kad su se stanice probudile, svaka je emitirala isti uzorak. To nije bila misao, već samo prazna tonalna struktura poput nosećeg vala lišenog informacija. Lot poče plitko disati. Činilo mu se kao da se njegovi udovi udaljavaju od njega. Kao kroz maglu, vidio je sebe kako pada u ovo nepojmljivo mnoštvo. No, uskoro je zaboravio na ovo, ali buđenje nije bilo drugačije od sna.

* * *

Crvotočina se otvori. Nikko je pogledao gore baš kad je

Clemantine upala u središnju komoru. "I?" ona reče oštro. "Izgleda da se naša meta više ne skriva."

Kiyo i Hailey upadoše nakon nje, a pratila ih je i Deneb. Sićušni senzori koji su proučavali oslikani zid začepiše se od njihovog straha, pa ih Nikko isključi. "Objekt ne može biti gust", reče. "Prije nekoliko minuta nije ni postojao. Mogli bismo proći kroza nj."

"Istina", reče Clemantine. "Možda."

"Želi nas udariti!" vikala je Kiyo. "Želi da udarimo u njega."

"Zašto?" upita Hailey.

"Zato što nismo pravi Chenzem!"

"Ili možda zato što jesmo Chenzem", reče Clemantine.

Nikko je bespomoćno gledao u ekran.

"Hajde, bijesni."

Lot se promeškolji, dok je Urbanov glas prodirao poput čvrste linije ucrtane izravno u njegov laki, nestrukturirani svijet.

"Previše si mlad da bi bio introvertiran. Koncentriraj se. Koncentriraj se. Tako treba."

Lot osjeti udar topline prije no što prava vizija uđe u njegovo sivo okruženje, grgoljeći poput vode kroz odvod, šireći vrtlog slika da popune njegovo percepcijsko polje. Prepoznao je zakrivljeni zid prijelaznog mjehura, i Urbanovo lice, namješteno na nestrpljivo mrgođenje. "Znaš, bijesni, ja mislim da se ti više nisi u stanju nositi s tim stanicama."

Stanice.

Lot okrene glavu, kao da je mogao vidjeti preko ramena i vidjeti što se događalo zadnjih nekoliko minuta. Svaka senzacija koju su osjetile filozofske stanice bila je u njegovom sjećanju. Ipak, dok je bio dio toga, bio je potpuno nesvjestan u čemu sudjeluje... kao da je njegov svjesni um isključen zajedno sa sposobnošću izbora. Postao je spremište informacija. Nesvjestan, ali budan.

Pogledao je u Urbana. "Puno je prašine ovdje. Začepljuje nam receptore!"

"Istina. Gusta je."

Lot frknu, pokušavajući rasporediti svoje brige. "To je droga... mislim prašina. Premošćuje naše instinkte. Ima apsolutnu kontrolu nad našim stanicama."

"Osigurajte se", reče Nikko, dok su Lot i Urban upadali u središnju komoru.

Lotovi smeđi obrazi bili su pocrvenjeli, a oči su mu bile raširene. Skenirao je komoru poput nepovjerljive sigurnosne

kamere, a tad mu se pogled zaustavi na djevojkama, "Jeste li povezane s mostom?"

Djevojke su oklijevale dok ih je Nikko promatrao s rastućom sumnjom

"Neuralni most!" Lot je inzistirao. "Prašina je svugdje. Toliko je gusta da nam je začepila receptore. Hajde! Napravite duhove. Idite na most. Pokušajte pratiti dijaloge. Recite mi što se događa."

On se okrenuo Nikku. "Čita nas. Isisava svaki djelić povijesti naših stanica."

Nikko nije mogao potisnuti trijumfirajući grč svoga kišira. "To znači i da preuzima virusne misli Vrela."

Lot klimnu. "Istina. Znat će da smo drugačiji."

"Tko?" upita Urban. "Tko će znati? Hoće li ga brinuti to što smo drugačiji?"

Lot se nasmije na ovo. "Hoće, ukoliko je Chenzem. Možda za to i služi. Nikko? Što ti misliš? Što ako ispituje svaki chenzemski brod koji ovuda prolazi? Što ako isisava povijest iz svakoga od njih?"

"Chenzemska biblioteka?" upita Deneb.

Clemantine zatrese glavom. "Više kao chenzemska kontrolna točka. Kladila bih se da pregledavaju svaki brod?"

Od Haileynog vrištavog glasa svi su poskočili. "Ne sviđa mi se ovo!!" vrištala je. "Tamno je. Želi me uplašiti. Kiyo, gdje si?"

"Neću to učiniti!" vrištala je Kiyo. Odlebdjela je od Hailey i pronašla utočište u Denebinim rukama.

"Kiyo", govorila je Hailey. "Vrati se. Ne ostavljaj me samu."

"Ne želim se vraćati!" Kiyo je galamila na nju. "Ne želim. Ne želim." Ona zari lice u Denebin kišir.

Deneb ju je čvrsto držala. "Hailey, siđi s mosta", požurivala ju je. "Ne moraš to raditi."

"Ne", reče Lot. Došao je do Hailey. "Slušaj..."

"Ostavi je na miru!" povika Deneb. "Ona ne mora raditi ovo za tebe." Deneb se odgurnu nožnim prstima o zid, klizeći prema Lotu. Nikko joj stane na put. Udari je u leđa. Ona je zurila u njega, izvan sebe. "Ne možeš mu dopustiti da joj ovo čini. Ona je samo dijete."

"Moramo saznati što se događa", reče Nikko. Kišir mu se skupljao oko vrata. Bilo mu je vruće i osjećao se prljavo. "Samo na par minuta, Deneb."

Iza sebe, mogao je čuti Lota kako govori. Glas mu je bio pjevan i ljutit. "Hailey, ne može te povrijediti. Reci mi što osjećaš. Govori li sad? Govori li?"

Nikko oprezno pogleda u Urbana i Clemantine, no oni su šutjeli. Bili su neodlučni. Pretpostavljao je da se ne žele miješati. Ponovno se okrenuo Lotu.

Hailey je zurila u Lota. Oči su joj bile tako velike iza njezinih leća. Kišir joj je drhtao. Podiže ruku da dotakne Lotove sjajne senzorske suze. Nikko se osjećao poput voajera.

"Mirišeš na stanice", prošapta Hailey.

Lotov smiješak bio je chenzemski hladan. "Što nam govori?"

Hailey zatvori oči. "Govori nam ono što već znamo. Govori nam ono što smo mi njemu rekli, samo... čudno. Jesmo li mi krivo zapamtili?" Ona posegnu prema Lotu svojim drščućim rukama. On je uze u naručje. "Sigurno smo krivo zapamtili", šaptala je. "Sve je to naše znanje. To je sve ono što mi znamo, samo... sad to znamo na bolji način. Sad nije u konfliktu. Ne smeta nam. Nemamo sumnji. U pravu smo. Čisti smo. Čisti..."

Ona udahne. Kišir joj se smirio.

"Reci mi", bijesno je šaputao Lot. Njegove usne bile su kraj njezina uha.

"Ne", povika Deneb. "Dosta je učinila." No, još jednom, Nikko joj zapriječi put do Hailey.

Hailey vrisnu. Bio je to neartikulirani krik koji se naglo prekine, razlažući se u riječi. "Moramo se vratiti!" Udarala je rukama po Lotovim ramenima. "Lot, moramo se vratiti, ili ćemo umrijeti u oblaku. Moramo biti tihi, ili ćemo umrijeti."

Nikko se protegnu sa svim svojim osjećajima. Osjetio je vrelinu polja stanica; čuo je radio mrmljanje oblaka; vidio je radarsku sliku zida koji se približava. "Kako ćemo umrijeti, Hailey? Zašto ćemo umrijeti? Što se nalazi iza zida?"

"Ne znam", Haileyne se ruke zgrče. Ona se izvije u Lotovom stisku. "Ne sviđa nam se to!" vrištala je. "Prkosimo!"

Denebini dugački prsti sklopiše su u bolnom stisku oko Nikkovog ramena, pritišćući mu kišir. "Izvuci je odavde", upozorila ga je. "Sad, Nikko. Gade jedan. Prekini vezu."

Nikko je to i učinio. Zbunjenost procvjeta na Haileynom licu. Deneb je to vidjela. Snažno odgurne Nikka k zidu. Ostavljajući Kiyo, ona krenu prema Hailey. Uzme je u ruke.

"Pet minuta", obznani Urban, "do udara."

Granica ništavila tonula je prema zapreci. Nikko odbaci svoje tijelo, potpuno kliznuvši u strukturu broda. Umrijet ćemo u oblaku.

Ovdje? Pitao se. Sad?

Gledao je kroz infracrvenu kameru kako se zid približava. Detalji su postali sve jasniji. Površina je bila kombinacija preklopljenih tanjura različitih oblika. Svaki tanjur imao je tanku antenu koja je virila iz njezinog središta. Bio je to karakteristični oblik parabolične antene. Značilo je to da je Urban bio u pravu.

Nikko provjeri sigurnost svojih putnika. "Vrijeme je", najavi. Provjeri je li svako od njih umotan u elastičnu traku protiv šoka. Kada se trenutak udara približio, svu je svoju pažnju dao brodu.

Urban je pjevušio niz za odbrojavanje: *Pet, četiri, tri, dva...?

Glas mu je zamucao kad se parabolični cvjetoliki oblik ispred broda prsnuvši otvorio. Njegova su se rebra u početku izvijala, a zatim kolabirala u centralnu os poput cvijeta koji sklapa svoje latice. Nikko je promatrao gipku vretenastu iglu koja je naglo ubrzala, tren prije no što je kljun Granice ništavila prošao kroz netom nastalu rupu. U tom su trenutku, cvjetovi sa svih strana kolabirali u identičnom nizu prskanja, izvijanja, izvijanja, sklapanja i ispaljivanja izvan putanje Granice ništavila, poput riba koje izbjegavaju štap bačen u vodu.

* Nikko...? Urbanov zbunjeni glas zakrekeće u njegovom senzoriju.

"Ne znam."

Još cvijeća izranjalo je iza prvog sloja jata, ali i oni su nestajali u bijelom bljesku, živahno prolazeći sa svih strana poput letećih riba.

Granica ništavila prođe. Nikko je zaprepašteno gledao u prostranstvo koje je bliještalo jedino sjajem udaljenih zvijezda. Odmah pogleda unazad.

Kolaps zida se nastavljao valjajući se prema van počevši od rupe kroz koju je prošla Granica ništavila. Bio je to kružni val tame koji je proždirao strukturu. Treperave točke gubile su se u novom prostranstvu, dok je val napredovao prema rubu jata.

Kontrolna točka?

Govori nam sve što znamo, jedino što to sad znamo bolje.

Lot se vratio na trup. Legao je sa stanicama, i dok su se zadnji cvjetovi preklapali, potvrdio je ono što je Nikko već pretpostavljao. Nakon što je jato preuzelo sve povijesti ugrađene u njihove stanice, ulilo im je natrag pročišćenu povijest. Bila je to povijest očišćena od nereda i propalih strategija, od hereze i mentalnog zagađenja.

... sad to znamo bolje.

Na ovaj su način chenzemski brodovi ostajali predani ratu kada

bi korist bilo kojega od njih bila sklapanje primirja. Jato bi ih iznova podučilo. Mir je bio heretična ideja. Nije mogao biti širen u chenzemskoj floti zato što je bio čišćen. Ako ga nije čistilo jato, tada bi ga čistili brodovi koji su se nedavno vratili od jata.

A koliko je jata postojalo unutar oblaka? Iako je Granica ništavila naišla na samo jednog, broj je morao biti ogroman. S kime god su Chenzemi ratovali, programirali su svoj rat da neprekidno traje.

Posljednji ustajali tragovi vreline iščeznuše. Opet se jato nije moglo detektirati. Nevidljiv. Nikko je zamišljao kako utjecaj Vrela sada leži pritajeno u njemu, da čeka tisuću godina, ili deset tisuća godina, svoju šansu da zaskoči drugi brod. A Granica ništavila je mirno plovila dalje.

Moramo biti tihi, ili ćemo umrijeti.

Nikko je pogledom tražio lovca, ali ga nije mogao vidjeti.

POGLAVLJE 25

Urban se mogao izgubiti, jašući na osjećajima broda. Uzavreli udar prašine po njemu isprao ga je osjećajem gibanja. Radioemisije s Dopplerovim pomakom dopustile su mu da prati neizmjernu količinu valova i struja u oblaku. Odbjegle zvijezde bušile su vlastite putove. Bile su izbačene iz svojih orbita kad su njihovi dvojni partneri eksplodirati u kataklizmične supernove. Slušao je u elektromagnetskom spektru huku galaktičkog srca.

Sve su te stvari bile daleko i nisu predstavljale prijetnju. Ali mrak je stvarao nelagodu u Urbanu. Svaki dan je pretraživao brodski senzorij u potrazi za nekim znakom iščezlog lovca. Sjećao se kako im se tamni lovac privukao, dolazeći niotkuda... Štošta se moglo nalaziti vani, skriveno u mraku.

Štošta.

Dokaz je bio jasan. Roj je bio svjestan njihove pozicije dugo prije nego što je vidio svjetlo s njihovih stanica trupa. Kako je znao da dolaze? Je li ga upozorila neka nezamijećena promatračka stanica? Granica ništavila putovala je tiho, no nisu zbog toga bili nevidljivi. Hailey je rekla da moraju biti tihi... no što ako "tiho" nije bila najpreciznija riječ?

"Nikko?"

"Ovdje sam."

Urban je oklijevao. Je li on to sebe samo plašio? "Razmišljao sam... možda bi trebali ponovno poslati stanice trupa na spavanje. Bili bi tamni lovac, efektivno nevidljiv. Ne bi nam se više mogle postavljati zamke. I još bismo imali stanice, ako smo ih uopće ikada i trebali."

Raspoloženje koje je Nikko ispuštao između kardinala bilo je zamišljeno i djelomično suglasno. "Mogli bismo pokušati... kad bismo znali zamračiti stanice."

"Lot bi to mogao učiniti."

"Možda. Ti bi ga trebao navesti da pokuša."

Urban ga je čekao u Clemantininoj kući kad je došao da se odmori nakon sati provedenih ležeći među filozofskim stanicama. Sa sobom je imao Clemantine, Deneb i Nikka kao podršku. Lot ih je sumnjičavo pogledavao. "Moramo razgovarati", reče Urban, dodajući mu čašu vina.

Lot je saslušao, ali mu se ideja nije svidjela. Nije želio da filozofske stanice opet odu na spavanje.

"Hoćeš li riskirati Kiyo i Hailey?" upita Clemantine. Sjedila je pored njega na kauču, ljuljajući čašu vina svojim prepletenim prstima. "Preživjeli smo jato, no sljedeći bi put tvoje sjajne stanice mogle privući nešto manje dobroćudno."

"To je točno", reče Deneb. Bila je smotana u stolici. "Znamo da ovdje ima nečega čega se Chenzemi boje. Mislim da nam je zatamnjivanje jedina razborita stvar koju možemo učiniti. "

Urban je sjedio na naslonu kauča, proučavajući svoju metu. Lot je izgledao umoran i zbunjen. Uhvatili su ga u dobro vrijeme. Urban se još malo nagne. "Razmisli malo o tome, bijesni. I sam lovac se pritajio, inače bismo ga vidjeli."

"Ali, složili smo se da ćemo pratiti lovca kući", reče Lot. "Što se s time dogodilo?"

Urban klimne. "To je učinjeno. Lovac nas je doveo do jata. Sad nas ili čeka da nas zaskoči, ili je krenuo prema granicama. U svakom slučaju, bolje je da nastavimo bez stanica trupa."

Nikko je govorio iza njih. Stajao je na dovratku. Ruke su mu bile prekrižene na prsima, dok je njegov duboki glas ispunjavao sobu. "Želim ići do Noćne zvijezde. Tamo nečega ima, i nije poput Chenzema koje smo upoznali."

Lot podiže bradu. Okrenuo se da pogleda Nikka, i Urban se nasmiješio. Znao je da su povukli polugu koja će raditi. *Povuci je, šaptao je u Nikkov atrij.

Nikkov kišir se zgrči. "Ne moram to lažirati", reče. "Neću da me lovac prati prema Noćnom svjetlu. Napravio sam tu grešku na Heyertoriju, no ne želim je ponovno napraviti. Moramo se pritajiti."

Urban slegne ramenima. Nije dopuštao da se vidi da je iritiran. "Tko se ovome može usprotiviti? Bijesni?"

Lot uzdahne. "Koliko je daleka ta zvijezda Noćno svjetlo?"

Clemantine odgovori: "Onoliko je blizu koliko želiš da bude, ako prekratiš vrijeme u hladnome snu."

Lot je tako pristao pokušati. Eksperimentirao je, koristeći zapise signala koje im jato bijaše poslalo. Napokon je uspio spojiti kod koji je pobuđivao spavanje, iako je ovo shvatio tek kasnije, kad ga je Nikko već odvojio od uspavanog polja.

Noćno svjetlo.

Kiyo je čekala prvi puta kad se Lot budio iz hladnoga spremišta. Kad ju je ugledao na vratima komore, još uvijek je bio

umotan u suspenzijske trake. Zurio je u nju gotovo ne shvaćajući. Ona je bila dijete kad ju je poljubio za laku noć.

Sad joj je lice bilo uže nego što se sjećao, a grudi su joj baš počele pupati na djevojačkim prsima. Koža joj je bila kestenjasta, no ipak je nalikovala Deneb. Morao je dva puta pogledati kako bi se uvjerio.

Nije se smiješila: mirnoća na njezinom licu bila je neuhvatljivo tužna. "Kiyo?"

Raspoloženje joj se promijeni. Bijes se u zraku kondenzirao u kapljama. Karizmata je dotakla Lotove senzorske suze, i panika ga zaokupi. On povuče trake oko sebe. Jedan se prekine uz prasak. "Što je pošlo po zlu?" vikao je.

No Kiyo je nestala.

Kasnije se Clemantine tome nasmijala. "Naravno da je ljuta na tebe. Napustio si nas gotovo tri godine."

Do sljedećeg jutra Kiyo je zaboravila svoju mrzovolju. Smiješila se, bila je sva graciozna i nestrpljiva da pokaže svoje nove vještine. Naučila je kuhati. Pripremila je doručak za njega, Clemantine i Hailey.

Lot ju je promatrao, no misli su mu odlazile prema Noćnome svjetlu. Želio je vidjeti tu zvijezdu. Želio je saznati što se to tamo nalazi. I otkuda je on došao. I zašto. Pretvarao se da mu je ovo opsesija. Izgradio je oko toga fikcijski svijet, kako ne bi morao razmišljati o nemilosrdnoj žudnji za kultom koja ga je sad cijelo vrijeme izjedala.

Prema Noćnome svjetlu.

To je postala njegova mantra. Želio je to.

No, vrijeme se nije moglo požurivati, moglo se samo preskočiti. Stoga se za par dana ponovno vratio u hladno spremište.

"Urbane! Gledaj me!"

Urban se okrene u pravcu iz kojeg je dolazio dječji povik. Seth je imao tri godine. Danas je baš učio salto. Urban ga je promatrao. Bilo mu je pomalo dosadno, bio je lagano iritiran i ujedno zabavljen. Seth bi saginjao glavu i okretao se, no njegovi bi dugi prsti pretezali na stranu, pa bi se rušio u travu. Njegove plave ljuske svjetlucale su umjetnim svjetlom. "Jao!" viknuo je. Rub njegova kišira bio je zgnječen ispod njegova ramena.

"Prvo ih skupi", savjetovao ga je Noa, ozbiljan kao što je to on znao. Bio je niži od Setha, no jednako tako odlučan. Skupio se. Na licu mu je bio izraz intenzivne koncentracije. I uistinu, uspio je

držati kišir blizu svoga vrata dok se preokretao, iako je sletio sa zvučnim jao! na leđa. Njegove izmiješane plave i zelene ljuske krijesile su se kao duboka lokva vode na livadi.

Urban se trže. "Savij koljena", on reče, čučnuvši da im pokaže kako.

Seth je prigovorio: "Kako bi mogao držati i koljena i kišir?" Ponovno je krenuo u salto, no opet je uspio samo pasti postrance u travu.

Urban se nasmijao, namještajući namreškani rub Sethova kišira. "Samo vježbaj", savjetovao ga je. "Ja ću promatrati." Tada se vratio na deku gdje je Deneb ležala oslonjena na lakat i promatrala svoje sinove. On leže pored nje. Slobodnom rukom posesivno je posegnuo za njezinim bokom. Očešao je tvrdu površinu njezine kože koja je nalikovala porculanu. Još uvijek je bio fasciniran njezinom tvrdoćom i gipkošću u isto vrijeme. Ona se nasmiješila bez da je pogledala u njega. On se oslonio naprijed, polažući obraz uz njegov kišir dopuštajući da ga preklopi preko lica, mekši od bilo koje ruke. On uzdahne.

Nije znao što bi radio većinu vremena. Mislio je na Lota u hladnom spremištu i zavidio mu. Lot je mogao preskakati ove godine. Za njega će proći samo nekoliko dana prije no što dođu do Noćnog svjetla. Urbanu će proći dosadne godine. "Noćno svjetlo je još jako udaljeno. Ponekad mislim da nikad nećemo stići tamo."

"Stići ćemo", reče Deneb.

"Vrijeme teče tako sporo."

"Dječacima to vrijeme treba da bi narasli."

Urban ga je promatrao. Jedino zbog njih on nije otišao u hladno spremište. Deneb je to morala znati. Ali, k vragu, Lot se lagano izvukao.

Deneb je uzdahnula i protegnula se pod njegovom rukom. Okrenula se na leđa kako bi mogla gledati u Urbana. "Predugo smo čekali da dobijemo dječake. Znaš li da je Kiyo zaljubljena u Lota? Ona traži da ga izvadimo iz hladnog spremišta."

Urban frknu. "Kiyo je bila zaljubljena u Lota otkako je imala pet godina."

"Došla je u godine kad te stvari nešto znače."

"Tada to više nije naša stvar."

Deneb ustane zapanjena. "Kako to možeš reći?"

"Zato što je to tako. Kiyo je sad stara kao i ti kad si otišla za Nikka."

Denebin pogled se zamaglio. Pogledala je prema dječacima. Oni su baš bili zapazili guštera, i lovili su ga, utabavajući puteljke kroz tratinu. "Ne sjećam se toga."

"Ali ipak, to se dogodilo. Nitko ne ostaje dijete zauvijek. Ukoliko je Kiyo nesretna, može urediti svoje osjećaje. Tako možeš i ti."

Deneb je nastavila promatrati dječake u igri, no lice joj je bilo mirno poput Nikkovog. "Mrzim kad ovako govoriš", ona reče. "Tebi su osobe samo kostimi." Promatrala ga je nepovjerljivo. "Ne sviđa ti se što sad govorim. Ti bi to sad promijenio samo kad bi mogao."

"Ali ne mogu..."

"Ljubav i priroda! Mogao bi se barem pretvarati da sam te s ovim uvrijedila."

On se nasmije. "Deneb, ti znaš tko sam ja. Zašto igraš ovu igru?"

"Nije igra, Urbane, i plašiš me."

Dječaci su stigli do koi ribnjaka. Seth je balansirao na stijeni uz ribnjak. Urban ga je promatrao, dok je u sebi osjećao duboki nemir. Došli su dovde da nađu Chenzeme. Preživjeli su lovca, preživjeli su jato, preživjeli su stoljeća putovanja. Dospjeli su dalje od gotovo svih prije njih, osim... Lotovog pretka?

Urban je pokušavao zamisliti tog prvog karizmatika. Tko je on bio? I kako je postao zaražen kultom?

Lot je vjerovao da je on bio neki nesretni rani istraživač koji nije imao sreće, pa se spotakao preko skrivenog chenzemskog svetišta. Oni su ga pretvorili u alat, u živo oružje, u hibridni uređaj dizajniran da širi kult.

Urban se pitao je li Granica uništavila mogla trasirati rutu toga zaboravljenog čovjeka. Je li i njegova ekspedicija čula zagonetni signal Noćnog svjetla?

Moglo je tako biti.

Urban uzdahne. Nije više mogao razgovarati s Deneb o ovim stvarima. Ona je dopustila djeci da je izmjene. Sjećao se kako je izgledala u trenutku kad su se iskrcali na lovca, tako nestrpljiva da stavi ruku na Chenzema. A sad je bila majka.

On je bio otac, ali je još uvijek osjećao isto. "Volim te", reče nježno.

"I još ti je dosadno. Zašto malo ne urediš svoju nestrpljivost?"

"Deneb..."

"Urbane, zašto ne vidiš da je život u ovome?" Glavom je

pokazala na dječake. "Oni su razlog zašto smo ovdje." Tada će ispovjedničkim tonom: "Bojim se. Više ne želim ići na Noćno svijetlo."

"Ne govori to."

"Urbane, ne znamo što se tamo nalazi. Može biti bilo što."

"Zato moramo ići."

"Ne želim ih vidjeti kako umiru."

"Ni ja ne želim! Deneb, znaš to, ali..."

Noa stane na kamen, prisiljavajući Setha da skoči na drugi. Deneb ustane. "Seth!" pozove ga. "Budi oprezan."

"Deneb."

"Mogu upasti unutra", reče ona. Glas joj se tresao. Ona krenu prema njima. Noa joj se nasmiješi. Seth je primi za ruku. Deneb im je pomogla preko stijena. Urban ih je gledao. Bio je začuđen zbog svojih novih osjećaja. Zbog čega je želio išta više od ovoga?

Kiyo nije čekala kad se Lot sljedeći put probudio. Na čudan način, on je bio razočaran. Njena adolescencija je sad bila u punom jeku. Napustila je Denebinu kuću i naselila se u vlastitu. Na zidovima je imala chenzemske receptore, tako da su ona i Hailey mogle vježbati jezik zaspalih stanica.

"Voljela bih kad bismo mogli probuditi filozofske stanice", rekla je Lotu kada je navratio poslijepodne, jednostavnost njezine kuće ga je iznenadila. Nije imala murala na bijelim zidovima. Bio je tu niski kauč, i dva stola boje smeđog meda s izrezbarenim nogama. Na jednom je stajala vaza s prepoznatljivo kolumbijskim motivima.

Sjedili su na tatamiju umjesto na kauču. Klizna vrata prema ograđenom vrtu bila su otvorena. Lot je mogao osjetiti odraz lažnog sunčevog svijetla. Malene zlatne muhe vrzmale su se oko cvijeća.

Prebacio je s ovog prizora pogled na Kiyo. Njezin kišir mirno joj je ležao na ramenima. Bila je zbunjena. Teško je bilo protumačiti njezino raspoloženje. "Sjećaš li se kako zvuči pravi chenzemski jezik?" upita je Lot. "Tako je različit kad se nalaziš uronjen u stanično polje."

"Imam neka spremljena sjećanja. A Hailey je unaprijedila neuralni most. Može sad sintetizirati neke razgovore.

On klimnu glavom u znak odobravanja. "U staničnom polju suočen si s nizom misli. To izgled kao beskonačna, neskladna debata."

"No, kad se stanice slože, razgovor prestaje", reče Kiyo. Pogled joj je bio čudnovato napet, kao da je govorila nekome tko je bio

skriven iza njezinih očiju. "Tada je akcija poduzeta."

"Istina", Lot se složio s oklijevanjem. Našao se iznenada svjesnim njenog izgleda: krivine njezinih ramena napola okrenutih od njega. Oblik njezinih dojki s tamnim bradavicama djelomično prekrivenim kestenjastom kožom.

Hailey nije bila ovdje.

"Želim opremiti most rječnikom chenzemskih sintaksi", reče Kiyo. "Dovesti ga do točke u kojem svatko od nas može razumjeti filozofske stanice. Već sam uključila sve što si ti naučio sintetizator, no to je tek početak, zar ne?"

Lot oprezno potvrdi. Osjećao se okruženim karizmatom njezine prisutnosti.

"Mislila sam, ako želiš ostati budan neko vrijeme, mogao bi mi pomoći u širenju vokabulara?"

Nije se ni s čime želio slagati. Gledao je pored Kiyo prema vrtu, gdje se malena ptica s uzdignutim repom koji se prelijevao u duginim bojama penjala na deblo narančinog drveta.

Kiyo mu se približi, tako da joj se mutno crveni kišir mreškao o njegova ramena. "Stanice imaju genetičku memoriju. Gotovo uvijek procesiraju povijesne incidente."

"Istina. U pravu si." Možda joj je mogao pomoći. Ako bude s njom razgovarao na chenzemski način, to može dovesti do kompleksnijih dijaloga nego što ih je sintetizator mogao pobuditi. Ponovno je pogledao u nju. U blage ljuske njezina lica, prijelaz njezinih usana. Pitao se bi li to uspjelo.

Ona mu uzvrati zamišljenim pogledom. "Naravno. Kad koristiš karizmatu, nema povijesti. Lote, zašto ne izmjenjuješ sjećanja poput filozofskih stanica?"

Bilo je to čudno pitanje. "Zašto bih trebao? Ja nisam stvoren da se svađam sa stanicama."

"Ne", blijedo se osmjehnula, no njezina karizmata dotakla je njegove senzorske suze jačom emocijom. "Stvoren si da se miješaš s ljudima."

"Istina."

Ali ne ovako. Bio je dizajniran da utječe na umove drugih, no, otkako je napustio Svilu, ta je njegova značajka evoluirala u nešto drugo. Sad je on bio ranjiv. Karizmata koju je Kiyo stvarala djelovala je na njegove senzorske suze poput malenih eksplozija.

"Vrati se, Lote", šaptala je. Usne su joj bile na samo nekoliko centimetara od njegova uha. "Vrati se. Ja sam još uvijek ovdje."

On ustukne u iznenađenju.

Ona se smijala na adolescentski način, kojeg se on sjećao vrlo jasno. Sjela je ponovno na svoje pete. "Izgledaš tako smiješno kad se tako mijenjaš."

"Oprosti."

Ona ga suoči sa svojim ramenima kad se okrenula. Oči su joj iskrile. Bila je to poza koja je pobuđivala staro uzbuđenje u njemu. Želja koja se miješala sa zbunjenošću. "Kiyo, ja..."

"Moraš ići?" Pogledala ga je s izrazom pretjeranog žaljenja. Unatoč gluposti te geste, na njega je djelovala. Nije se mogao smijati. Nekako ga je uspjela odvojiti od stvarnosti.

Ona podiže ruke kako bi dotakla njegove senzorske suze. Je li ona bila svjesna koliko je poticajna ta gesta?

"Naučila sam kako učiniti ovo."

U početku mu izmakne značenje ovih riječi. Tada ih je ponovno preslušao u svojoj glavi. "Što? Ali Deneb nije željela čak ni da pokušaš..."

Ona se nasmiješila. Njezin čedni pogled ishlapi.

"Kiyo?"

"Nisam više mala djevojčica, Lote, pa mi ne mora Deneb govoriti. Mogu sama napraviti senzorske suze za sebe, i razlikovat ću se od Hailey. Bit ću više kao ti."

Novo uzbuđenje ga uhvati. "Kiyo, jesi li sigurna da znaš kako?"

"Da... ali..." Oklijevala je, hvatajući promjene u njegovom raspoloženju. "To nije ono što ti želiš, zar ne?"

"Možeš li maknuti senzorske suze?"

Oblak zbunjenosti prekri joj lice. "Zašto bi želio tako nešto?"

Lot frknu. On je trebao senzorske suze, zar ne? Kako bi mogao razgovarati s filozofskim stanicama. Nije se mogao spojiti na post. On nije imao duhove. "Ne znam. Mislio sam, ako bi mogla..."

"Želiš pravi atrij, zar ne?" Kiyo se doimala smetenom, kao da je već slala neustrašivog duha da se nosi s problemom.

Lot se nasmiješio. "Uvijek si tako odlučna."

"Nikko kaže da je to dobro."

"I jest dobro. Ali neke stvari... Kiyo, neke stvari jednostavno nisu moguće. Clemantine je pokušala..."

"Ja ću pokušati jače." Njezini osjećaji prsnuše preko njegovih senzorskih suza u blijedoj, slatkoj eksploziji, privlačeći njegovu pažnju. Blizina njezina tijela postade činjenica koju nije mogao zanemariti. On se pomakne, jedva uvjeren da mora otići."

"Lote, u redu je."

Je li? On dotače njezin kišir, dopuštajući da mu se premota preko ruke. Dotače njezine male grudi. Ona ga pogleda u oči. On nije bio siguran gleda li ona u njega ili zamršenu chenzemsku strukturu u njegovom mozgu. "U redu je", ona ponovno reče.

Imala je samo četrnaest godina.

Činilo se da to nije važno.

Prešao je preko zida u sumrak, kada je Hailey došla. Pao je na travu s druge strane i tamo čučnuo. Znojio se u nadolazećoj tami brodske noći. Cvrčci su počeli pjevati. Kiyin glas čuo se preko zida dok je blago govorila Hailey. Lot je slušao, ali nije čuo riječi. Micao se samo kad bi se Haileyn glas uključio.

O Bože, osjećao se tako visokim. Svaka stanica u njegovom tijelu vibrirala je zbog obimne vrućine. Trava ga je češala o ruke dok se šunjao kroz nju. Čahure sa sjemenkama su ga lupale po bedrima. Negdje je Seth viknuo, a Noa mu odgovorio, i Lot je znao da ne može podnijeti biti bilo s kim osim s Kiyo. Barem ne još. Njezina karizmata ljepila se za njegove uši i za senzorske suze, u potpunosti zadovoljavajući njegove osjećaje.

Kružio je oko g-palube i ušao u prijelazni mjehur. Uzeo je pripijeno odijelo i izašao.

Nije se imalo što vidjeti na trupu. Stanice su bile tamne. Trup je bio taman. Lot je lebdio na sponi, oprezan da ne dotakne crtu. Sve je bilo u sjeni, i on sam sebe nije vidio. Oči su ga boljele od naprezanja.

Vidio je samo crnilo. Ne prostranstvo bespuća ili pritisak izvandimenzionalnog mraka koji postoji na početku mitova o stvaranju. Osjećao se ugrađenim o ovaj ne-svijet. Osjetio je kako gori u njemu, divljački živ, poput iskre uređenja i topline, drskog stranca u amorfnom i besvjesnom moru.

Zatvorio je oči.

Ništa se nije promijenilo.

Obuze ga vrtoglavica. Otvorene oči. Zatvorene oči. Bez razlike. Nema gore. Nema dolje. Nema ovdje. Nema tamo. A ipak je postojao.

Mogao je osjetiti vlastitu egzistenciju, iako se nije mogao vidjeti. To ga je fasciniralo, da može biti ovdje - kao na početku svijeta.

Kasnije - sat kasnije ili duže? - Lot se vratio na brod i skinuo kapuljaču. Misli su mu se počele hladiti, i sad se osjećao potresen

magnitudom svojih osjećaja. Kiyina karizmata ga je još stezala. Želio se vratiti k njoj, ali ga ona još nije pozvala.

"Lote." Urbanov glas dolazio je iz pauka. "Na vezi si?"

"Istina", oprezno odgovori Lot. Stvari će se sad promijeniti, zar ne? Odnosi će se promijeniti. Bilo je skoro sigurno da će to nekome smetati.

"Gdje?"

"Bio sam na trupu."

"Da?" U Urbanovom glasu nije bilo ničeg osim radoznalosti. "Zašto?"

"Tek tako."

"Dođi u Clemantininu kuću, u redu? Želim ti nešto pokazati."

"Je li Clemantine ondje?"

"Ne. Mislim da je s klincima... Zašto? Jeste li se posvađali?"

"Ne još."

Urban se suho nasmiješi.

Nekoliko minuta kasnije, Lot ga je našao kako korača po Clemantininoj dnevnoj sobi. Zaustavio se kad je Lot ušao. "Dobro. Stigao si. Sad slušaj ovo."

Zvuk je dolazio iz zvučnika skrivenih u zidovima. Imao je čudnovatu metalnu strukturu, i s početka Lot nije znao što je to. No kako je nastavio slušati, prilagodio je uho na nove zvukove, pa je čuo nešto poput riječi u rastućoj zbrci. Ukoliko su to bile riječi, bile su čudnovato iskrivljene. Visoki tonovi bili su ili obrisani ili ispremještani.

"Je li to glas?" upita Lot.

"Ne znam."

"Iz koje datoteke to dolazi?"

"Nisam ovo uzeo iz biblioteke. To je danas snimila TI, koja nadgleda radiošum, koji dolazi iz Noćnog svjetla. No, razlikuje se od signala koji smo ranije čuli."

Noćno svjetlo. Lotovo srce počelo je brže udarati. Glad kulta kretala se poput sjene pod njegovom kožom. Ima li tamo ljudi? Zamišljao je davnu ekspediciju, koja je istraživala nepoznati chenzemski teritorij, spotičući se preko nekih njihovih utvrda. Samo je jedan od njih preživio susret. Jedini čovjek koji je ušao u oružje kulta.

Nikad nije zamišljao da bi neki drugi član te ekspedicije preživio i izgradio dom u oblaku. Pogledao je Urbana. "Misliš li da je to glas?"

Urban se nije slagao. "Kako bi to mogao biti glas?"

"To su riječi." Lot nagne glavu. "Slušaj! Jesi li čuo ovo? To je riječ koja znači 'otok'."

Urban se namrgodi. "Koja riječ? Kako to znaš?"

Lot se nasmiješi, osjećajući se kao da mu je zagarantirano pomilovanje.

"To je jezik kojim sam ja govorio." Istim su jezikom govorili njegovi preci.

"To bi mogla biti samo buka."

"Evo", reče Lot. "Rekao je 'za grad'. To je bilo jasno."

"Ja to nisam čuo."

"Namjesti TI da sluša umjesto tebe unutar odgovarajućeg jezičnog okvira."

"To bi trebalo pronaći najbliži odgovarajući jezik."

"Oh. Možda je to zbog toga što nisi navikao govoriti ovim jezikom. Je li to najbolje poboljšanje koje možeš učiniti?"

"Da, ako ne želimo izgubiti značenje."

"Nema baš puno značenja ovdje", reče Lot. "Zar ne možemo ručno podesiti to poboljšanje?"

"Mogli bismo, ali tada bi TI stvarala smisao, prije nego što bi to interpretirala. Mogli bi namjestiti da slušamo biblijske priče, ali to ne mora ništa govoriti o izvoru."

"Biblijske priče?" upita Lot.

"Nema veze. Jednostavno ne želim to učiniti. To ništa ne bi značilo."

"Tada ponovno kreni ispočetka."

Urban frknu. "Ako išta čuješ sada, vrlo je vjerojatno da su se u tvome umu stvorili neki uzorci."

"To možda ljudi razgovaraju."

"Nemoj to govoriti, Lote. Moramo biti oprezni. Tako smo daleko od doma. Lako je početi zamišljati koješta."

"Pokreni ispočetka", požurivao ga je Lot.

"To ništa ne znači."

"Ne za sada."

Lot je ponovno poslušao zapis. Ponovno je čuo riječ otok. Mislio je da će moći i razabrati i druge riječi, no više nije bio siguran. Urban je možda bio u pravu. Njegov mozak možda od šumova čini riječi, izmišljajući uzorke gdje oni zapravo i ne postoje. Tada je ponovno začuo. Fraza je sada bila kristalno jasna: za grad. Urban je pogledao gore da mu presretne pogled. I on je to čuo.

Lot osjeti udar topline. Počeo je u njegovom trbuhu, krećući se prema van u kružnom valu. "To je glas", šaputao je. "Ljudski glas."

"Možda je strojni glas", reče Urban.

Lot razmisli o tome. "Sonda? Govori s...?"

"K vragu! Nemam pojma."

"Strojevi ne trebaju ljudske glasove kako bi razgovarali jedni s drugima..."

"A što ako je to ljudski glas?"

"Ako. Da. Želim da bude ljudski." Prema Noćnom svjetlu.

Kult se uzbunio, tekući pod njegovom kožom, budan i vrlo gladan. Urban ga je pažljivo promatrao. "Misliš da će oni biti poput tebe? Možda su iz iste ekspedicije kao i tvoji preci?"

"Ne. Da su kao ja, vratili bi se. Nijedan karizmatik ne bi izabrao život u oblaku. Doduše, to bi mogli biti preživjeli iz te ekspedicije, ili iz neke druge. Ne možemo to znati dok ih ne pronađemo."

Urbanova napetost ohladi zrak. "Što god da su, jako su bučni."

Lot razmisli o ovome. Duž granice, komunikacije su bile strogo ograničene, tako da ne privuku Chenzeme. No što god da je živjelo na Noćnom svjetlu, očito se nije bojalo otkrivanja. "Znači, nisu ranjivi na Chenzeme", zaključi Lot. "To je najjači razlog od svih da ih nađemo."

Tada je zapazio Clemantine kako stoji na vratima. Registrirao je njenu prisutnost poput električnog šoka. Koliko je dugo bila tamo? Njezina ga aura dotače. Bila je gusta i nabijena uzavrelom juhom osjećaja.

Urban joj se nasmiješi. "Čujem da imate dogovorenu prepirku. Idem ja."

"Idi kod Deneb", posavjetuje ga Clemantine. Njezin je glas bio suh i bezosjećajan.

Urbanov osmijeh izblijedi. "Zašto? Je li se što dogodilo?"

Lot ga je promatrao. Činilo mu se da može reći točno u kojem je trenutku duh donio Urbanu novosti. Lice mu je odražavalo zbunjenost. Pogled mu je bio fiksiran na Lota. Tada se sagne i prođe mimo Clemantine. Kad je izašao, potrči prema tranzitnom zidu.

"Hailey je otišla u hladno spremište."

Clemantine reče ovo dok se odmicala od vrata. To nisu bile vijesti koje je Lot očekivao. "Što?" promrmlja. "Zašto?"

"Kiyo joj je rekla što se dogodilo." "Ali... hladno spremište?"

"Zašto si to učinio, Lote? Gdje ti je bila pamet? Morao si znati da to neće ostati samo između vas dvoje."

On zatrese glavom. Hailey je otišla u hladno spremište? "Nisam to planirao, Clemantine. To nije imalo veze s pameću."

"Adolescentska rutina."

"Istina. Tako nešto."

Clemantinin bijes napokon eksplodira. "Ovo ti nije Svila! Gdje bi to Hailey trebala pronaći ljubavnika?"

"Ne znam."

"Što misliš kako se Deneb osjeća?"

On zatrese glavom. Pritisak njezina bijesa ga učini ga mrzovoljnim i defanzivnim. "Ponovno bih to učinio."

"Ona je i moja kći. Zar si to zaboravio?"

"Ne, ali to nije važno!"

"Moj te bijes vrijeđa, zar ne?"

On se okrene. Uzdrmala ga je ova promjena njezinog raspoloženja. Krene prema vratima.

"Pogledaj se! Uvijek zbrišeš kad se posvađamo. Moj te bijes vrijeđa. Možeš osjetiti osjećaj ljudi mnogo intenzivnije, nego što oni mogu osjetiti tvoje."

To je bila istina. Stvari su se promijenile od njihovih dana u Svili. Okrenule su se.

Spotakne se na trijemu. Bila je noć. Jedva je mogao nazrijeti krov Kiyine kuće iza krivine g-palube. Odražavao se na svijetlu lažnih zvijezda.

"Samo adolescentska rutina", reče Clemantine. Lot pogleda iza sebe. Vidio je njene obrise unutar dovratka. Ruke su joj bile prekrižene na prsima. "Osjećam kako se isparava s tebe. Uspaljuješ me."

"Ovo nije pogrešno", reče, braneći se. "I Urban je bio tvoj ljubavnik, davno prije. To je prolazilo."

"Tada nas je bilo samo troje."

On zatrese glavom. Zbog čega bi to bilo važno? "Još te uvijek volim", on joj reče. "To se nije promijenilo."

"Tada uđi unutra. Dođi k meni."

"Ne. Ne možeš to izbrisati."

"Kiyo je postala vrlo vješta s karizmatom."

"Istina."

"Ti znaš što ti je ona učinila." Znao je, ali to nije bilo važno.

POGLAVLJE 26

Kako su dani prolazili, Nikko je pretraživao svoje datotečne putove, tražeći neki znak Haileynog duha. Nije vjerovao da je ona isključila sve svoje aspekte. Adolescentska bijesna narav morala je biti ublažena nekom znatiželjom. S vremenom njegove su se sumnje usmjerile na okrnjenu osobnost. Duh je bio čudnovato potkresan. Zrakast i izoliran, s ograničenim inputima mogao je ostati Denebin anonimni pomagač. Nikko ponovno pregleda ovaj odlomak, je li to bila Hailey? Ako jest, htjela je biti nevidljiva.

Razapeo je mrežu koja će pasti preko duha kada bude prolazio sljedeći put. Mreža nije ništa govorila. Bila je to samo slaba senzorska konstrukcija koja je nosila digitaliziranu karizmatu velike privlačnosti. Nikko nije bio siguran da li u duhu ima dovoljno osobnosti da zamijeti mrežu. Duh kliznu kroz kardinale, a zatim nestane u mjestu kojega Nikko nije poznavao.

Još jedan slab radioprijenos bio je viđen u susjedstvu Noćnog svjetla. Veliki dio signala nije se mogao prevesti. Nikko je pretpostavljao da se radi o kodiranim podacima. A dijelovi koji su se mogli interpretirati bili su zbrkani. Čuli su da u novom arhipelagu riba dobro grize, premda je posao komadanja otoka bio proglašen mračnim i ružnim. Neprevodivo ime je zdravo za gotovo uzeto kao posljednje biće iz ribnjaka nakon udara potresa. Derište je bilo proglašeno gospodarom otočne volje.

Deneb sjede na kauč u Clemantininoj kući. Slušala je ponavljanje prijenosa u svojemu atriju. Preslušala ju je jednom i još jednom prije nego što je prekinula. Ljudi. Nesumnjivo su to bili ljudi, i to ovdje, daleko iza poznatih granica. Vjerovala je da se njihov svijet povinuje tom malenom mjehuru topline unutar trupa Granice ništavila. No, sada su se nove mogućnosti otvarale u njenom umu. Primamljivanje. Plašenje. *Hailey, slušaš li?

Nije bilo odgovora.

*Hailey, naš svijet se mijenja.

Deneb se žarko nadala da su neki dijelovi Hailey budni i svjesni. *Hailey, probudila sam se na Granici ništavila kao stranac, izgubljen u vremenu i uronjen u stranu kulturu. Ipak, preživjela sam. Uspjela sam. Mogla bih to ponovno učiniti. I ti bi to mogla.

U spavaćoj sobi, Clemantine je pjevala smiješnu pjesmicu za

Setha. Zaspao je na njenom krevetu, i probudio se čangrizav. Trebalo mu je vremena da se smiri. Svi drugi su se skupili na trijemu, jer Urban je želio razgovarati. Promatrajući Clemantine, Deneb se osjeti poput izdajice. Mural Heyertorija pokazivao je olujno more. Bijesni vjetar je otpuhivao komade rt. Valovi su sve dotjerivali u red.

Ona ustade. Clemantine je pogleda. * Slušaš li me?

"Hoću."

Vani je bio sumrak. Cvrčci su pjevali, i na trenutak sve je izgledalo normalno. Lot je sjedio na rubu trijema, leđa oslonjenih na stup. Držao je Nou u krilu. Obojica su neprestano zurili u sintetizatorov svjetleći ekran. Deneb nije mogla vidjeti sliku, no kad je prošla pokraj njih, mogla je osjetiti uznemiravajući strani stanični govor s kojim su bili zabavljeni. Sintetizator je hvatao karizmate i interpretirao ih prema istoj formuli koju je Lot izumio. Odgovarao je protu-argumentom koji je Noa morao prevladati. Uspjeh se mjerio jačanjem boja točkica na ekranu. Odsjaj na njihovim licima je sad bio mješavina crvene i plave. Deneb nije imala pojma što bi to moglo značiti.

Pogled joj klizne na Kiyo. Ona je sjedila na klupi pored Urbana zauzimajući položaj malene djevojčice, dok je sjedila u krugu koji je on opisao rukom. Noge su joj visjele s jedne strane klupe, a glava joj je bila oslonjena na njegova prsa. Zurila je u svjetlost vatre. Kiyo je zažalila zbog svoje žurbe za odrastanjem, no to nije bila stvar koja se mogla izbrisati. Hailey bijaše otišla. Kiyo je zbog toga plakala danima. Kako je to samo paralo Denebino srce! Držala bi Kiyo i uvjeravala ju je iznova da joj oprašta, da to nije bila njena greška, da je ona premlada, da ona nije mogla znati. Laži. Deneb još nije bila spremna uređivati svoj bijes. A Kiyo je to, naravno, znala. Jadna Kiyo. Clemantine joj također neće oprostiti dok se bude igrala s karizmatama.

"To nije pošteno!" vikao je Urban. Bila je to jedna od njegovih zaprepašćujuće jakih svađa koje su žarile brodom. "Vas dvoje ste je upleli u cijelu tu stvar s karizmatama. Kako je možete tražiti da ih ne koristi? Bilo bi to isto kao da pitate da ne koristi svoje oči, uši ili osjet dodira."

Je li on bio u pravu. Je li karizmata za Hailey i Kiyo samo jedan u nizu osjeta? A što je s Noom i Sethom? I Lotom? A što je s tajnovitim glasovima s Noćnog svjetla... pitala se kakva bi njihova mišljenja mogla biti. Što bi oni mislili na ovaj strani utjecaj?

Sve se mijenjalo. Kiyo je sjedila sklupčana u Urbanovim rukama igrajući ulogu malene djevojčice. No iste te večeri, kad se raziđu ponovno će biti u travi s Lotom, pod svjetlošću lažnih zvijezda.

Deneb sjede pored Nikka. On je sjedio miran poput kipa u svojoj omiljenoj stolici. Leđa su mu bila ravna, a držanje istovremeno na oprezu i zastrašujuće mirno. Je li on slušao ili gledao u nešto drugo? Kad je Nikko u pitanju, bilo je to nemoguće reći. Na njemu se jedva vidjelo da je zamijetio nemir koji je uzrokovala Kiyo. Zanemarivao je to kao da se radi o nekoj neugodnoj melodrami na čijoj su produkciji ostali inzistirali.

"Clemantine sluša", reče Urban. "Znači, svi smo ovdje. Svi smo čuli prijenos, i mislim da nema nikakvih sumnji da čujemo ljudske glasove. Otkako smo napustili Vrelo Obmane, nismo imali načina saznati ima li još preživjelih na granici. Između kulta i ratnih brodova, možda su svi nestali. Ne vjerujem u to, ali to je mogućnost koju ne mogu ignorirati. Sada, međutim, znamo da je još netko preživio. Sumnjam da će ovi ljudi biti u mogućnosti reći nam što se događa kod kuće. Sigurno su otišli puno prije nas. No, moći će nam reći druge stvari: tko su oni, koliko su dugo ovdje, i kako su preživjeli Chenzeme."

"I jesu li izbjegli kult", doda Lot sa svoga mjesta izvan kruga.

Deneb je mogla osjetiti želju u njegovoj karizmati. Pošalje mu blago upozorenje. Naglas: "Zvučali su tako nesputano. Sumnjam da ih je kult dotakao... još." A ako jest, ovi bi ljudi vjerojatno već otišli put Posvećenih Bespuća? Bili bi spaljeni u prašini i pomiješani s prašinom oblaka.

"Istina", reče Lot. "U pravu si." U njegovom glasu se osjećala skrušenost, i ona je osjeti u zraku. Reče samoj sebi da to nije njegova krivica. Još ne.

"Morat ćemo biti oprezni ako im se približimo", reče Urban, "no trebamo pokušati. Ja želim da pokušamo."

"I ja također", reče Deneb. "Nikko?"

"Da. "

"I ja", reče Kiyo.

Clemantine stupi u krug. Seth joj je bio priljubljen uz ruku. Izgledao je stidljivo i umorno. "I na mene računajte. Pa makar to značilo da ćemo se morati još više prilagođavati. Neće biti lako uključiti se u novu kulturu."

"Mi ne tražimo novi dom", reče Urban. "Samo informacije."

Mračilo se. Deneb pošalje naredbu za paljenje vatre. "Mislim da to još nismo odlučili." Osvrne se kako bi pogledala Urbanov ljutiti pogled.

Clemantine se nasmije. "Možda je to ono što smo propustili: svakodnevno trvenje stvarne kulture."

"Imala sam dosta trvenja u zadnje vrijeme", primijeti Deneb.

"Ima u tome dosta krivice za sve."

Deneb osjeti da iznova započinje svađa. Nađe se kako nezaustavljivo klizi prema svojoj ulozi. "Ne reagira svatko kao ti, Urbane. Znam što misliš: ako je Hailey nesretna, može se jednostavno iznova reprogramirati. No najbolje što mi možemo učiniti za nju jest dati joj izglede za promjenu."

"Kad se naljutiš na svoje prijatelje, imaš nekog novog da se s njim igraš", reče Kiyo blago.

Clemantine podiže Setha i odnese ga na prazno mjesto na klupi. "Stranci", mrmljala je. "Stranci i njihovo nepredvidivo ponašanje. Gradske avanture. Prošlo je mnogo vremena od tada."

"Možda nisu prijateljski nastrojeni", istakne Nikko.

Deneb zatrese glavom. "Morat ćemo to saznati, zar ne? Moramo dati Hailey priliku." Nikkovi dugi prsti lupkali su po njegovom porculanskom bedru. "Da, to je samo modrica, Deneb. Hailey će je preboljeti prije ili kasnije. Ona nije osjetljivija od nas ostalih." Gledao je u sjene iza Denebinog ramena dok je ovo govorio. Njezin puls naglo ubrza. Koga on to tamo vidi? Umalo se okrenula da pogleda, no savlada se. Osjećaj koji je ona uhvatila od Nikka bio je tiha potvrda.

Oblak je bio skloništе za zvijezde, ali istovremeno je bio i groblje bogato pepelom velikih sunaca. U oblaku su postojali svi elementi periodičnog sustava. Proizlazili su iz prvotnog vodika tijekom fuzijskih procesa u srcima zvijezda, ili su bili formirani u divljim eksplozijama supernova. Urban je razmišljao o tome, i o masi koju je Granica uništavila izgubila u svojim susretima s dva lovca. Ako budu mogli zamijeniti tu masu, biti će bolje pripremljeni za sljedeće sukobe. Imat će više izbora u vlastitoj obrani.

Dok je Granica uništavila išla prema Noćnom svjetlu, Urban je razvio plan prikupljanja materije iz oblaka. Bila je potrebna za konverziju gotovo četvrtine preostale mase Granice uništavila u propusnu membranu koja će filtrirati rijetke elemente iz čestica oblaka. Pokrenuo je simulaciju u biblioteci. Nikko ju je nadgledao. Urban je osjećao kako njegovi pod-umovi bijesno razdiru različite

postavke modela. "Ovo bi moglo raditi", napokon prizna Nikko. Mahnuo je rukom, i simulacija izblijedi. "Iako je to rizik. Ako izgubimo membranu, nećemo više imati omotač."

"To jest rizik", složi se Urban. "Premda bi mogli mnogo toga dobiti."

"Zbog čega ti zapravo želiš to učiniti? Želiš li stvoriti oružje?"

"Ne. To ne bi izgledalo kao prijateljska gesta. Ne bi vjerovao strancima koji bi se u mom domu pojavili naoružani do zuba. Želim samo imati mogućnost gradnje oružja, ukoliko se ukaže potreba."

"Lovci su i brži i veći i jači od nas."

"Istina", složi se Urban. "I mogli bismo ih ponovno sresti. Ako ih sretnemo, volio bih imati prošireni greben. Hoćeš li mi dozvoliti da pokušam?"

Zraka svjetlucave topline, tanka poput vlasi, parala je trup, samo da bi trenutak kasnije izblijedjela. Čučeći na trupu, Lot je pomicao glavu kako bi bolje vidio taj prvi dokaz nastajanja filtracijske membrane.

No, nije se imalo što vidjeti. Tama mu je oblagala mrežnicu, tako da je gotovo zanemario prvi bljesak pravoga svijetla kao iluziju gladnoga vizualnih inputa. No blijedi zlaćani odsjaj nestao je dok je trepnuo. Vratio se kad je otvorio oči. Bio je to luk, trepteći i jedva uočljivi luk svijetla. Išao je prema njemu, i njegove se zjenice panično raširiše. Prionuo je uz trup. Osjeti navalu rumenila, kad je shvatio svoju pogrešku. Luk je bio zapravo prednji rub filtracijske membrane. Nije se savijao prema njemu, već se širio u prostor koji je definirao vlastitim svjetlom.

Ispod blijedog luka mogli su se vidjeti još bljeđi ornamenti na prostirućoj površini membrane: zlatne munje, granajući uzorci. Lot se prisili da ustane. Sad je stajao usidren za trup potplatima svojih čizama. Jednom se rukom držao za sponu.

Pogledao je dalje, dopuštajući svojem vidnom korteksu da se odmori. Ponovno pogleda nazad. Luk se svijao duž skraćenog obzora Granice ništavila. Nastavio se polako širiti, dižući se mimo njegove glave. Kroz kanale promjera samo nekoliko milimetara tekle su tekućine, vukući građevne materijale prema lakšem perimetru. Ugrađeni Tvorci konstruirali su nove slojeve tkiva. Za vrijeme dok je Lot udahnuo, izgrađeno je na milijune slojeva. Tvorci su sami sebe kopirali, a luk se širio.

Lot je razmišljao da se oslobodi od trupa, ali nije želio odlebdjeti u luk. Mogao bi ga probiti, ili bi se mogao zalijepiti uz

njega. Tada bi se njegovo pripijeno odijelo razložilo i sortiralo u njegove elemente... osim ako bi ga njegovi Tvorci obraniti? Trebao bi pitati Nikka što bi se dogodilo. Ali ne još.

Sjedio je prekriženih nogu na trupu. TI je osiguravala njegov položaj. Kasnije se osloni na laktove. Luk se nastavio dizati, vukući za sobom ravan protkanu mutnim uzorcima za isušivanje, koji su se u nepojmljivoj daljini gubili iz vida. Lot se osjećao kao da gleda u bespuće površine planete koja se prostirala nekoliko stotina kilometara u vis.

Do sljedećeg dana, postavke su se promijenile. Luk je postao vijenac svjetla, i nije više rastao. Umjesto toga, Granica ništavila se skupila, stežući se do malenog središta mase i topline. Lot je morao gledati dugo vremena da razabere svjetlosni vijenac.

Ovaj put je s njim došla Kiyo. Kišir joj je bio prevučen preko nosa, usta i ušiju. Pod blijedim sjajem membrane, činilo se kao da ima veo. Tako ju je volio. Samo njena prisutnost, nježna kiša njene karizmate, držali su njegovu žeđ za kultom na uzici.

"Lote?" Kiyo mu se obraćala kroz svoj atrij. Glas joj je dolazio preko radija. "Pogledaj ovamo. Vidiš li ovo?" Stajala je pored membrane. Vrški njezinih nožnih prstiju ukapali su se u podatni trup, dok se istezala da vidi nešto što se nalazilo iza njene glave.

Lot joj se pridruži. Njegove su se čizme lijepile c površinu trupa. Njegova ruka u rukavici dotače njezina ljuskava leđa, dok se on naginjao naprijed kako bi bolje vidio. Bio je još uvijek za glavu viši od Kiyo pa je za njega bilo lako vidjeti ono što je Kiyo pokazivala. "Prokletstvo."

"Što je to?"

"Pa, ne znam zapravo. No liči mi na trolove."

U kamenitoj maglici koja je okruživala Vrelo Obmane živjeli su sićušni organizmi umjetnog porijekla. Zvali su ih leptirastim trolovima, zbog njihovih solarnih ploča nalik krilima. Bili su taman tolike veličine da bi bili vidljivi. Lot ih je jednom gledao na ekranu. U gradskoj knjižnici.

Ovi... trolovi iz oblaka bili su veći, gotovo veličine zrnca soli. Njihove bijele krilne ploče bile su gusto priljepljene na suprotnim stranama kratkog cjevastog tijela. Lot je mogao vidjeti njihov oblik samo na rubu kolonije koju je Kiyo našla na filtracijskoj membrani. Unutar kolonije, trolovi su bili u gustim grozdovima, pa su nalikovali tankom sloju minerala. Kolonija se širila. Bila je već petnaestak centimetara široka u najširem dijelu.

"Hrani se membranom, zar ne? " reče Kiyo. Uzela je petlju svoje spone i njom gurkala rub kolonije.

"Nemoj", reče Lot. "Natjerat ćeš je da se proširi."

"Ne brini. Možemo se dekontaminirati."

"Kiyo..."

"Pogledaj. Eno još jedne."

Ona je požurila dalje oko trupa, hodajući na svojim kukastim prstima. Lot je hodao mnogo sporije, iznerviran laganim otporom njegovih čizama.

Kiyo stane kod sljedeće kolonije trolova iz oblaka. Bila je mnogo manja od prve, samo nekoliko centimetara u promjeru, no nalazila se na metar iznad trupa, pa joj se moglo lakše pristupiti. Ona čučne pored nje. Tada se nagne nazad zamahujući na nešto što joj se nalazilo ispred očiju. "Lote, pogledaj." Hodala je sagnuta, unatraške, no prst joj je ostao na istom mjestu. Polako ga je pomakla, kao da je zakvačila paukovu mrežu.

Lot tada ugleda. Tanka nit bila je jedva vidljiva pod blijedim svjetlom membrane. "Ne diraj je. Ne znaš je li..."

Kiyini prsti je dotaknuše. Lot je očekivao da će nit proći kroz nju, i da će vidjeti kako se krv kristalizira na odsječenim prstima.

"Svuda je oko nas", reče Kiyo. "Da nas može sasjeći, već bi bili mrtvi."

Lot čučne pored nje i pogleda kao što je i ona gledala. Trebalo mu je trenutak, no tada je vidio finu mrežu niti poput najtanje paukove mreže. Križala se, šireći se u tamu. Tanane bijele točke, lebdjele su na sjecištima niti. On pogleda u najbližu od njih. Istina. Bio je to trol iz oblaka.

Lot je promatrao kako ga niti odvlače, dok se napokon nije priključio rastućoj koloniji na membrani.

"Lote, nalaze se na tvome pripijenom odijelu." Kiyo podiže ruku kako bi dotakla njegova prsa. Lot je vidio kako se trolovi skupljaju poput kristalića soli na njenoj ruci. Niti su visjele između njih u labavim lukovima.

"Nemoj im dozvoliti da se zakvače za tebe", reče on. Bio je nervozan pri pomisli na moguću kontaminaciju. On pokuša otresti trolove, i lako ih strese sa sebe.

"Naši Tvorci se mogu nositi s njima", reče Kiyo. "Njihov obrambeni sustav vjerojatno nije bog zna što. Oblak je vjerojatno prijateljsko okruženje."

Sad je Lot iskoristio svoju sponu kako bi strugao rastuću

koloniju s površine membrane, no trolovi su se brzo lijepili. "Izgleda da membrana nema obrambene Tvorce."

"Ne", složi se Kiyo. "To bi zahtijevalo previše jak metabolizam." Njezine se obrve nabraše. Ponad vela njezina kišira, njezin izraz postao je mistična mješavina odanosti i sumnje. "Pitam se jesu li ove kolonije nešto uobičajeno."

Još niti se uhvati za nju, tako da se ona saginjala i izvijala kako bi ih se riješila. Ipak, sjajila se sićušnim kristalnim točkama. Bio je to očaravajući prizor, no Lot se nije mogao prestati brinuti o kontaminaciji. Strugao je trolove s nje dugim, laganim pokretima. No, naravno da je to postala igra, i za tren se počela smijati, ili se bar pokušavala smijati. Zapravo se gušila s kiširom u ustima.

Povukli su se par koraka s membrane. On ju je čvrsto držao. Mogao je osjetiti kako njeno srce kuca pod njegovim rukama. Ona položi svoju glavu na njegova ramena, dok su se mreže skupljale oko njih.

"Ovo bi mogao biti problem", ona reče. "Trolovi bi mogli oštetiti membranu."

"Mogli bismo se nositi s malenom štetom... baš su simpatični, zar ne?"

"Istina."

Bili su tihi nekoliko minuta, diveći se sićušnim česticama koje su lebdjele oko njih. Bile su to krpice života koje su išle svojim poslom s odlučnošću kojoj se Lot samo mogao diviti. Trolovi nisu tražili pozivnicu za svoj dolazak.

Promatrajući trolove, postao je svjesniji vlastite egzistencije. Osjetio je Kiyin život pod svojim rukama. Osjetio je njegovu divlju energiju i njegov užitak. Ovdje u hladnoj tami, sav je život isijavao otpor protiv entropije povijesti. Mreže koje su ih omatale bile su stvorene od posebne vrste hrabrosti. Držao je hrabrost u svojim rukama. Istovremeno je znao da u njoj nema izbora. Život je bio ponavljajući i evoluirajući algoritam. Život koji je započinjao nebrojeno puta na nebrojeno mnogo mjesta sporom evolucijom kompleksnih molekula. Tvrdoglav kao život.

U tom trenutku, Lot se nađe nadmoćno svjestan vrlo duge evolucijske povijesti koja je proizvela njega i Kiyo.

Nikad prije nije se osjećao toliko snažno povezan sa svijetom.

POGLAVLJE 27

Urban je sjedio u knjižnici prekriženih nogu i zurio u otvoreni prozor. Unutar njegovog okvira, Kiyo je iznova doticala trolove vitice, vukući ih poput finih paukovih mreža. Lot ih je nazvao lijepima, no, za njega je uvijek bilo lako zaboraviti bol i katastrofu.

Urban posegne u prozor, i sam dotičući sjajne niti. Ležale su na njihovim prstima. Niti su bile hladne i lagano ljepljive. Svoje posljednje noći u Vrelu Obmane, Urban je vidio nešto poput ovoga. Bijele vitice izronile su iz bogatog tla, prateći Lotov miris. Ulazile su u njegovo tijelo, tražeći živčane putove i izvlačeći iz njega svijest o vezi poput one koju će kasnije stvoriti s filozofskim stanicama, no te su noći veze bile nešto jače. Puno jače, jer, radilo se o kultu.

Urban je spalio vitice u Lotovom tijelu. To je učinio u panici, no da je učinio bilo što drugo, kult bi procvjetao u Lotu te noći. Nije mogao u to sumnjati.

Oni nisu nikad shvatili jesu li loze koje su nicale iz zemlje bile jedna stvar ili više njih, no kad je Urban vidio trolove povezane zbrkanim nitima, sinulo mu je da bi ovako izgledao organ kulta da je mogao biti ekshumiran.

Lotu se ovo činilo smiješnim. "Trolovi nisu uopće nalik na to. Njihove niti su stotinama puta tanje nego vitice kulta. Nisu toliko agresivni, povezuju se jedan s drugim, a gdje su toliki slobodni krajevi?"

Urban je imao odgovor na to. Napokon. "Pogledaj zapise", rekao je. "Svaki trol može pustiti slobodnu nit ukoliko je treba."

Pustio je video zapis nove kolonije koja se vezala za membranu. Bio je to jezovit prikaz. Kad je zamaskirao lebdeće trolove crnim pokrovom, vrhovi bijelih niti mogli su se jasno vidjeti kako sežu za membranu. "U potpunosti kao Vrelo", zaključi Urban.

"Osim što je stotinama puta manje."

Lot je bio djelomično u pravu. Trolovi iz oblaka nisu pokazivali agresiju kulta. Hranili su se membranom, ali toliko sporo da joj to nije ništa štetilo. Da se trolovi usude otplutati do gomile obične stijene, mogli bi se hraniti njome stoljećima. Njihovi su se životi kretali tolikom mlitavošću da je to ljudski um jedva mogao razumjeti.

Ipak, pokazalo se da su niti odvojeni organizmi. Specijalizirani

cjevasti stvorovi živjeli su u parazitskoj vezi s trolovima. Omogućavali su učinkovit prolaz za razmjenu hranjivih tvari i reproduktivnih materija, dopuštajući koloniji da se širi kad više nije bilo supstrata kojim bi se hranili. Istovremeno su sprečavali njihovo raspadanje. S druge strane, trolovi su želi kompleksne molekule oblaka hraneći istovremeno i sebe i niti. Ovo se činilo sasvim nevinim, osim što je svaka nit imala živčani sustav sastavljen od pregršt stanica istog tipa koji je nađen na živčanom organu kulta. Bilo je to chenzemsko živčano tkivo.

Je li ovo ono što preostaje kad kordon padne?

U Posvećenim Bespućima, planeti su bili razdirani kako bi se od njih stvarali kordoni - jata orbitalnih staništa toliko gusto položenih da su skrivali svoju središnju zvijezdu. Kad su se sami kordoni raspadali u prašinu, ništa ne bi ostalo. Tako je barem Urban uvijek vjerovao. No, sad se pitao je li moguće da tako sitna bića prežive toliku katastrofu? Čak i u slučaju da si međusobno pomažu uvezivanjem u parazitske veze. Ako je to točno, tada bi trolske niti mogle biti živući dokaz da je kult nekoć vladao ovdje, u oblaku.

* * *

Kult je bio ovdje.

Lot je stajao na trupu zureći u crninu bespuća, pokušavajući vidjeti ono što se nije moglo vidjeti. Civilizacija na Noćnom svjetlu ostala je skrivena zbog udaljenost i prašine. Prošle bi godine prije no što bi saznao je li kult ondje živio. Nadao se da jest.

Da jest, pridružio bi mu se.

Ili bi se nadao da ga može oživjeti... i mrzio je sebe zbog toga što je to tako žarko želio.

Sjedio je na tatamiju u Kryinoj kući, stalno iznova puštajući signale koje su uhvatili. Čuo bi riječ otok toliko često da je u njegovom umu to postao naziv ovoga naroda. Otočke konverzacije su bile kratke i nisu bile frekventne. Nedostajao im je opis koji bi postavio temelj za njihovu kulturu. Bile su to riječi izvan konteksta. Ipak, svaka je riječ bila analizirana. Analizirani su bili učestalost, naglasak i povezanost riječi. Lot je proučavao rječnik satima. Pokušavao je zamisliti pejzaž u kojem su ti ljudi obitavali. Želio je odmah biti tamo.

Kiyo mu donese čaj. Osjetio je njenu zabrinutost kada je sjela kraj njega na tatami. "Puno ti je gore sada. zar ne?" upitala je.

Nije morala pitati. Svi njegovi osjećaji slobodno su tekli u njezin um. "Ne, kad si ti sa mnom", reče on. Zajedno su gledali u

vrt, u kojem su kukci zujali na zlatno svijetlu.]oš jednom njena karizmata je pala preko njega, vežući ga nevidljivim nitima pseudokulta. Dok su vodili ljubav mogao je zaboraviti da je ikada želio nešto drugo. "Volim te", šaptala je. No čim je zatvorio oči, padajući u san, žeđ za kultom se javljala. Bila je poput odvojenog uma prkoseći Kiyinom blagom služenju.

Probudio se u sumrak i vidio da je nema. Polako je ustao. Bolio ga je trbuh. Kult je poput negativnog tlaka tekao pod njegovom kožom. Gdje je Kiyo? Trebao ju je da ona ublaži žudnju. Ona je to znala. Nije ga danima ostavljala samog. "Kiyo!"

Nije bilo odgovora. Micao je glavom naprijed-nazad, ali je nije mogao pronaći. Obukao se, zatim stao na dovratak i osluškivao, no nije bilo ni žive duše na g-palubi. Nije mogao osjetiti ničiju prisutnost.

Svi su ga ostavili samoga.

Mislio je da razumije.

Urban je iz knjižnice promatrao kako Lot nestaje u hladnom spremištu. Ruke mu se zgrčiše u pesnice. Okrenuo se prema Deneb i Clemantine. "Evo ga. Gotovo je. Kiyo više nema ljubavnika."

"Urbane, prestani", reče Deneb. "Znaš da se ne radi o Kiyo."

Istina. Radilo se o kultu. Kiyo je osjećala ono što je Lot osjećao, a rekla je da je to poput izgladnjivanja do smrti.

"Razmisli o tome", reče mu Clemantine. "Biblioteka kaže da je gladovanje nekoć bilo najgori način umiranja. Samo što on neće umrijeti. Urbane, koliko dugo bi se ti tako osjećao prije nego što bi ušao u prilazni mjehur i izišao na trup bez odijela?"

Urban je zurio u nju šokiran. "Ne bih mu to dopustio."

Clemantinin pogled bio je miran. "Ja bih."

Urban zatrese glavom. Nije tako. Lot je otišao u hladno spremište. To je sve. To ništa ne znači. Mahnuo je rukom kako bi približio prozor. "Idem s njim."

Deneb ostane bez zraka. "Urbane, nemoj. Nemoj to govoriti. Nije riječ o Kiyo."

"Znam to. Samo ne želim više čekati. Umoran sam od slušanja šapata u mraku. Zato odlazim u hladno spremište s njim, i ostat ću tamo dok ne dođemo do otočana."

Deneb ga je pokušavala uvjeriti, no on nije slušao. Nekoliko dana nakon što je otišao, vratila se svojoj uobičajenoj rutini, govoreći sebi da su Seth i Noa premladi za hladno spremište. No nedostajao joj je Urban. Nedostajala joj je Hailey. I Urban joj je

nedostajao. *Bolje je spavati, zar ne? šaptala je Clemantini u atrijskom kanalu, kad su dječaci bili otišli dolje prespavati, a noć je bila vrlo mirna. *A kad pronađemo otočane, Hailey će se probuditi. Znam da hoće.

Kiyo i Clemantine ostale su još malo. Pile su svakodnevno poslijepodnevni čaj, i tako gotovo cijeli tjedan. Nisu puno govorile, no njihov se odnos poboljšao. Postalo je jasno da Kiyo nije razumjela smrt. "Kako Lot može otići prije nas ostalih?" upitala je njihovog zadnjeg poslijepodneva, prije no su za ostalima pošli u hladno spremište. "Zar mi nismo jedno stvorenje? Uvijek sam mislila da smo mi jedno stvorenje, poput trolova iz oblaka, povezanih tisućama niti."

"Niti pucaju", reče Clemantine. Zurila je u vrtlog čajnih zrnaca na dnu šalice. "Prošlost zaostaje."

Njen zadnji čin, prije no što joj se svijest izgubila u blagotvornim gelovima hladnog spremišta, bilo je posezanje u brodsku memoriju i brisanje hologramskog snimka morske hridi na Heyertoriju.

Sad kad su ostali bili odsutni, Haileyn duh ponovno se pojavio. Kretala se kroz datotečne putove u difuznom srodstvu pod-umova, probnih entiteta koji su sezali do udaljenih kardinala kako bi prikupljali podatke koji su tamo bili pohranjeni. Nikko je promatrao njen prolazak, pogođen snažnim osjećajem anticipacije. Deneb je pretpostavljala da je Hailey bila mrzovoljna, no Nikko je znao da to nije točno. Hailey je jednom došla u njegov atrij. Bila je to Drugačija Hailey, koja više nije bila dijete. Koliko je života živjela unutar odvojenog svijeta kojeg je sama za sebe stvorila u brodskoj memoriji? Nije to mogao pogoditi. Znao je samo da ona odrasta odvojena od Kiyo. Dok su njeni bezoblični duh ponovno nestajao u njezinom privatnom pokusnom sektoru, našao se razočaranim.

"Izađi, Hailey. Vidiš da su svi otišli."

Nije se micala.

"Dobro. Znaš da si uvijek dobro došla."

Povukao se iz datotečnih putova, kliznuvši u knjižnicu, gdje se njegov duh manifestira. Otvorio je prozor koji je pratio radiozapis otočke aktivnosti, i sjeo pred njega prekriživiši noge. Imao je dovoljno spoznaja da zna da izvorište govora nije sama zvijezda Noćno svjetlo, već regija koja je ležala u ravni s tom udaljenom zvijezdom. Nekoliko je dana prošlo otkako je zadnji put čuo otočane. Tišina ga je brinula. Nije mislio da bi mogli znati za

Granicu uništavila... no zašto bi se inače njihova hirovita zabava utišala?

Osjećaj pritiska upozorio ga je na njezinu prisutnost. Okrenuo se i vidio Hailey kako sjedi pored njega kao potpuno složen duh. Njezin sivi kišir vukao joj se preko ramena. Bio je očigledno imun na gravitacijsku konvenciju koja je bila upisana u bibliotečne datoteke za okoliš. Njezina ljuskava koža boje bisera svijetlila je na bijelom svjetlu datotečnih putova.

"Vidjela sam da su te opet ostavili samoga", primijeti ona.

Nikko slegne ramenima. "Stvari se mijenjaju."

"Osjećam to."

Njezine oči su bile tamne i nisu treptale. Nikko ih je mogao jasno vidjeti ispod njihovih zaštitnih leća. Kako je Deneb to napravila? Kako joj je uspio taj mudri trik?

Podigao je prozor, čisteći skupljene podatke koji su kartografirali Izvorište. Izrezivao je ono što nije mogao vidjeti. Tišina otočana djelovala je na njega. Sjećao se kako je bilo na Heyertoriju, kad je shvatio da su labuđi razlagači iza njega.

No, oni su bili iza njega. Otočani su još uvijek bili ispred. On nije mogao biti odgovoran za ono što se nalazilo tek pred njim. Ili jest?

Hailey ga upita. "Zašto si uplašen?"

Nikko je pokušavao naći odgovor. Nije želio priznati vlastitu slabost. Trebao je to odavno urediti, ipak nije sam sebi vjerovao kad bi djelovao bez sputavajuće krivnje. Nije imao povjerenja u svoju osnovnu moralnu narav.

U glasu mu se mogla čuti samo njegova površinska briga. "Zašto je Izvorište utihnulo?"

"Kako bi to mogli znati?"

"Ne možemo. Mislim o tome. To je sve."

"Ne." Bijes je gorio u njezinim očima i u njenoj karizmati. "To nije sve."

On se nasmiješi. "To je sve što želim priznati."

Toliko smrti progonilo je njegov put. Izvorna posada Granice uništavila je nestala, a Nebeski gradovi koji su kratko cvjetali u Sol sistemu, i Heyertori su propali u njegovoj svijesti. No njegov zli utjecaj nije mogao posegnuti naprijed u vremenu, da uništi civilizaciju čak i prije nego što do nje dođe. Je li mogao?

Nisu vidjeli lovca još od roja.

Hailey reče: "Zašto drugi misle da je u redu ostaviti te samog?"

Nikkov se kišir stisne zbog nervoze. "Zato što jest u redu."

Njene se obrve podigoše u sumnji. "Oni se pretvaraju da si ti samo napola stvaran. Je li i to u redu?"

Nikko je gledao u otvoreni prozor. Bilo bi tako lako biti negdje drugdje.

Novi prozor se otvori pred njim. Hailey sjede pred njega prekriženih nogu. "Drugi ne misle o tebi kao o pravom muškarcu", ona ponovi oštrim glasom.

Ona nije mogla čitati njegov izraz, no svakako je mogla čitati njegovu karizmatu? On dopusti da njegov bijes poteče.

"Želiš me povrijediti?" upita ona.

On se okrene, posramljen. "Ljubav i priroda. Ne. Znaš da ne želim." Zašto toliko navaljuje na njega? "Ja se razlikujem od tebe, Hailey. Ja sam star. Ne osjećam stvari kao ti."

Gledala ga je tamnim glatkim očima. Bili su to savršeni prozori kad se radilo o mutnim stvarima. "Dobar pokušaj, Nikko, no, prava istina je da si živio život na mahove. Nisi tako star kao što želiš da mislimo da jesi... zar ne?"

Njezino adolescentsko samopouzdanje natjera ga na smijeh. "Dosta sam ja star. Zato što sam zaključao mreže pamćenja, ne znači da te stvari nisam nikada doživio."

Shvatio je da više ne gleda u njene oči. Gledao je u oblak i vidio vrelinu i radioemisije. Njezin glas mu je govorio iz njegove glave. *Stvarno? Zašto onda o sebi misliš kao o polučovjeku?

Njezina se prisutnost raspršri u stotine poslušnih pod-umova koji su se rojili kroz brodsku memoriju tražeći skrivene aspekte njegove ličnosti. On zazviždi. Kako je mogla ući tako duboko u njegov privatni cache! On je poslao vlastiti pod-um da popravi sigurnosnu rupu. Upozorio ju je: "Ne miješaj se."

*Zašto to jednostavno ne izbrišeš? Govorila je iz unutrašnjosti njegove glave. Nije odustajala. Njegova skrivena sjećanja prebirala je svojim prstima. *Izbriši to i neće ti više stvarati probleme.

"Ostavi to na miru!"

Svi njeni pod-umovi nestadoše. Ponovno se suočila s njim, s dobro građenim duhom u biblioteci. Otvoreni prozor bio je prazan. Ona reče: "Nije bilo u redu to što si živio sam kada je pošast uzela Deneb i ostatak izvorne posade Granice ništavila. Bio je to strašan vjerski trik, a čak nije bila niti tvoja krivica. Ne taj put."

Što je ona željela od njega? Okrenuo se. Njegov kišir se stezao dok mu je um klizio pored puta kojeg je vjerojatno pretraživao već

stotinama tisuća puta ranije. Napustio je Vrelo Obmane zajedno s Lotom, Urbanom, i Clemantine tražeći izvor Chenzema. Sad se usudio sama sebe upitati: Što ako trebamo uspjeti? Što ako smo pronašli pravo, fizičko srce chenzemske kulture?

Bio je to ishod kojeg je snivao godinama.

Što ako Granica ništavila otkrije neke velike chenzemske gradove. Velike sjajne konstrukcije uronjene u oblak, ispunjene bićima. Biološkim ili elektroničkim, nije bilo važno. Imali bi sjećanja i govorili bi, bilo riječima ili prašinom, nije bilo važno. Bili bi živi - to bi bilo važno. Zamišljao ih je sretne u velikom sjajnom dvorcu bez početka i kraja. Košnica stara 30 milijuna godina.

Nikko je znao. Ako ikad nađe takvo mjesto, protjerat će Granicu ništavila kroz njegovo srce.

Prisilio je svoj kišir da bude miran. Vidio je tako puno zla. Išlo je ispred njega ili ga je pratilo. S vremenom bi ponovno probilo kožu njegova svijeta.

Hailey ga je promatrala. Bila je strpljiva, oči su joj bile mirne. Nikko uzdahne. Pitao se, što joj je na umu. "Brinem se da nas nešto ne prati. Znam da to nema smisla, no što ako sam ja pokazao put do Izvorišta?"

Ona zamišljeno klimnu glavom. "Ako neki chenzemski brod dođe ovamo, čut će ono što mi čujemo, ali to ne može biti tvoja greška." Ovo je rekla uvjerljivim glasom. "Osim toga, mi zapravo ne znamo gdje se Izvorište nalazi, čemu služi, i je li trajno."

Nikko si je ovo objašnjavao mnogo puta, no nije bio uvjeren. "Što bi još mogli predstaviti otočanima? Mi smo parazitski organizam. Nosimo chenzemske stanice na našem trupu. Lot nosi kultni virus. Imamo greben koji razvija vlastiti svijet u našem pramcu. Imamo upravitelje Vrela koji su poput usnulog virusa u našim tkivima. Koje bi još zaraze mogli nositi? Mi smo leglo parazita. Biozagađivači. Granice koje su postojale između vrsta su nestale, a neće svaka od njih preživjeti miješanje."

"Istina, no nismo prvi, Nikko. Nije vjerojatno da su trolovi iz oblaka Chenzemi, a ipak niti koje ih drže zajedno jesu. To je slučajna simbioza, zar ne misliš tako?"

"Moglo bi biti. Evolucija je mudra." Puno mudrija nego bilo koji svjesni um, zarobljen u kratkotrajni mjehur vremena, vizija zamračenih unaprijed donesenim predodžbama. Prirodna selekcija ima prednost jer je slijepa, nema simpatije, i nije vezana ni za koga.

Objasnio je ovo Hailey, no ona je odbijala biti impresionirana.

"Ništa nije nikad sigurno", inzistirala je. "To znaš bolje nego ja. Ne možeš predvidjeti učinke bilo koje akcije koju poduzmeš. Ne možeš predvidjeti učinke nepoduzimanja."

"Da je tako, svi bi mi bili bezgrješni. No ja znam da ako chenzemski brod dođe dovde, bit će to zato što sam ga ja doveo. I to je istina. Ja sam samo napola čovjek. Moja je druga polovica postala odavno chenzemska."

Lagani joj se osmijeh raširi preko usana. "Žao mi je da to čujem. Nadala sam se da ću tu ulogu sama preuzeti."

On se zamisli pokušavajući pronaći značenje njenih riječi.

Ona uzdahne. "Nikko, tako si tvrd i sebičan."

"Znam."

"Nisam više dijete."

On pogleda njezin oblik i bljesak nelagode prođe njegovim kiširom. "Vidim to i sam."

"A ti nisi napola muškarac."

On se šokira kad napokon shvati kuda ovo vodi. "Hailey... "

"Predugo si se sažalijevao! Ili umri ili živi. Nikko. Prošlost se ne može popraviti."

Ona je stajala na datotečnom putu. Njezin bijes prekrivao ga je virtualnom karizmatom.

Ljubav i priroda! Ona dopusti da je ljubomora sveže u čvor. On se osjeti izdanim. "Hailey, znaš da je ovo sve zbog Kiyo, a ne zbog mene. Čekaj par godina. Imat ćeš bolji izbor ljubavnika."

Njezin je kišir lebdio odvojen od skriptirane gravitacije i njezinih oštrih emocija. "Ti nisi napola muškarac."

"Pusti to."

"Ne. Neću. Idem sad na g-palubu. Ti me možeš doći posjetiti ako želiš. Ti, a ne tvoj duh."

Ona nije više željela slušati. Njezin duh je iščeznuo, no uskoro je osjeti kako se komeša u komori za hladni san. Otišla je na g-palubu kao što je i obećala. Promatrao ju je kako kleči pored koi ribnjaka. Riba dođe u njezine ruke. Neželjene mogućnosti poigravale su se u njegovom umu.

Uredi to! reče samom sebi. Ali nije to učinio.

POGLAVLJE 28

Lot je još uvijek bio mamuran od zakašnjelih učinaka hladnog sna dok se migoljio kroz membranu na kraju tunela, i prelazio u središnju komoru. Jedan pogled bio mu je dovoljan da uoči da je komora prazna, premda su zidovi bili aktivni. Prikazivali su infracrvenu sliku okolnog oblaka. Točkasti izvori vreline sjajili su se umjetnom ružičastocrvenom bojom, razbijeni u male grupe. Lot zaskviči pred slikom velike zvijezde. Bila je udaljena još godinama putovanja. Izvorište se nalazilo u širokoj kugli guste prašine i plina oko Noćnog svjetla. Bio je to mjehur formiran pod tlakom okrutne radijacije mlade zvijezde.

Još uvijek nije bilo vidljivih objekata u području radio-izvora. Nikko je označio pretpostavljeni položaj Izvorišta mutnim purpurnim poljem. Lot je proučavao neko vrijeme sliku, a zatim protrljao oči kao da je želio otjerati ostatke sna. "Nikko?"

Zlatni pauk u njegovu uhu ispunio ga je podacima o brodskoj poziciji i povijesti čim je skupio dovoljno svijesti da bi to razumio. Tijekom godina njegova sna, otočani su šutjeli. Nikko se brinuo da su otišli, ili postali žrtvama neke nepoznate tragedije. No, prije manje od dva sata, brodski su instrumenti pokupili nove otočke signale. Ovi su bili mnogo jači od svih koje su ranije detektirali. Nikko ih je sve probudio iz hladnih spremišta. Zahvaljujući svojemu naročitom metabolizmu, Lot je bio prvi koji se ustao iz gela.

"Nikko, znaš li koliko su daleko?"

Ovaj put, Nikko mu je odgovorio. Glas mu je dolazio s prednjeg kraja komore, no njegov duh se još nije pojavljivao.

"Raspršeni su, no ovaj posljednji izvor vjerojatno je udaljen manje od dvadeset AJ.

"Tako blizu?"

"Ne baš. Putujemo okrenuti krmom naprijed, i brzo usporavamo. Trebat će nam dani da dođemo tamo.

"Molim te, ponovi prijenos!"

TI u zidu posluša. Jedino je jedan maleni segment bio prevodiv. Radilo se o audio zapisu. Lot zatvori oči. Slušao je prijatan muški glas stranog naglaska:

"Pozdravi iz zemalja dragog kamenja! Mi smo ovdje. Budni smo, i shodno tome, svi smo živi. Zadovoljstvo nam je objaviti da je

zemlja siromašna kao što je Velt predvidio. No, gle iznenađenja! Ulov je bogat. Ovakvo obilje vrsta sigurno nije nikad ranije zabilježeno. Šifriranje će, naravno, uslijediti. Sirkit je zapovijedala istraživanjem, dok se Charm zadržala kako bi pronašala pravu žrtvu.

Čini se da smo Dieter i ja spali na kućanske poslove. To je zabava. Nemojte biti ljubomorni. Prolaz će se uskoro otvoriti, a tad ćemo dobiti zajednički odmor. Ha ha! Do tada, ljubav i obveza. Sjećate me se? Ruby Dimaya Aheong Yan."

Lot se nasmije. Nije si mogao pomoći. Ruby Dimaya Ahenong Yan bio je nesumnjivo čovjek. Bio je toliko duhovit, da je Lot prema njemu osjetio istovremenu simpatiju.

"Ovo su vanjski, zar ne?" upita on Nikka. "Nisu dio grada koji smo ranije čuli."

"Gdjegod da se grad nalazi."

Ovaj je put Nikkov glas dolazio iza Lota. Okrenuo se kako bi vidio Nikka kako ga gleda okrenut naglavačke. Svojim dugim nožnim prstima bio je pričvršćen za zid komore. Lot nije bio siguran je li ova Nikkova verzija meso ili projekcija, sve dok Nikko nije odskočio od zida, rotirajući se kako bi došao na Lotovu razinu. Tim je činom uskomešao zrak. "Vrijeme je da razgovaramo s njima."

"Istina. Mislim da si u pravu." Lot osjeti kako mu se pojača krvni tlak. Kroz njegov mentalni krajolik bljesnulo je sjećanje: sjećanje na noć u Svili, na gorljivu gomilu koja se oko njega pretvara u srebro. Kult je pustio svoje vitice u stotine tisuća adolescenata. U tim satima, oni su pripadali njemu.

On zatrese glavom, začuđen intenzitetom sjećanja. Nikko se privuče bliže njemu. Kišir mu se mreškao u napetim, ritmičnim valovima. "Što nije u redu?" Njegova sumnja ubode Lotove senzorske suze.

"Sve je u redu." Lot odgurne sjećanje u stranu. Uzbuđenje je iskrilo u njegovom senzoriju. Kult je lagano vrio ispod tog uzbuđenja, jedva uočljiv. Neka tamo i ostane. Neka ostane. "Želim razgovarati s njima, Nikko. Dopusti mi da pošaljem poruku."

Nikko slegne ramenima. Val plavog odsjaja prođe od njegovog vrata do bedara. "Ako želiš."

"Hvala! Razmišljao sam o onome što bi trebali reći."

Sad je on mogao osjetiti kako Nikkova zabavljenost curi u zrak. "U redu. Snimam. Samo naprijed."

"Već?" Lot proguta knedlu. "Uh... još ćemo je modificirati... zar

ne?"

"Naravno."

"U redu", pogleda Nikka. "Ovo je samo prvi odjeljak."

Nikko klimne.

Lot polagano izdahne, nestrpljiv da olakša živčanu napetost. Tada započne. Govorio je jezikom otočana. Bio je to isti jezik kojim je on govorio kao dijete. "Uh... zdravo? Mi smo stigli?'

(Istovremeno je izustio nešto prozaično i očigledno.)

"Nalazimo se na velikom brodu koji se zove Granica uništavila. Vama smo mi stranci, no mi smo ljudi. Naši su preci iz središta..."

Lot se prene, bacajući na Nikka pogled pun nelagode. "Naši su preci sa Zemlje. Započeli smo ovo putovanje na rubu granice, i otputovali smo daleko iza bilo koje poznate ljudske kolonije. Tražimo izvanzemaljsku rasu, no pronašli smo..."

Zaustavi se usred rečenice. Njegovo je sklapanje iste prekinula iznenadna snažna misao. Otočani su se nalazili ovdje, na teritoriju koji su oni uvijek smatrali chenzemskim. Oni su sigurno bili potomci, ili čak preživjeli neke drevne ekspedicije. To ne mora biti ista ekspedicija koja je nosila prve karizmatike. Nije nužno morala biti ista.

"Što je?" upita Nikko. Njegov je glas zvučao meko u polutami prostorije.

"Ja samo... razmišljao sam. Kako znamo da otočani i Chenzemi nisu jedni te isti?"

"Ne znamo."

Lot je nelagodno pogledao na mutnu purpurnu oznaku Izvorišta. "Oni su vjerojatno ljudi."

"Vjerojatno."

"Ili većinom ljudi."

"Nemoguće je još reći", reče Nikko. Glas mu je bio oprezno neutralan.

"Istina." Lot je bio uglavnom čovjek, no nekako su se živčane strukture Chenzema u njegovom mozgu zbrkale. Tko bi mogao garantirati da se i oni nisu izmiješali? Poput trolova i njihovih simbiotskih niti. Otočani su brbljali poput naivne djece. Nisu pokazivali nikakvog straha od chenzemske represije.

"Ne možemo znati dok ne pogledamo", reče Nikko. "Ponovno pokušaj izreći poruku. Imaš dobar glas za nju. Pravi ti je naglasak."

Mi smo stigli. Lot je slušao zapakirani pozdrav kako šapće u ponor. Bio je to usmjereni šapat. Ipak, prekinuo je dugu šutnju

Granice ništavila, i obznanjivao njihovu prisutnost svakome i svačemu što ih je možda slušalo.

Promatrali su ih.

Prođe jedan dan, a zatim i drugi. Nikko uhvati slab signal iz drugog smjera. Pozdravi i čestitke na uspješnom prelaženju. Arhipelazi su toliko različiti koliko i ludi ljudi koji su ih zarazili. Položi kapiju, Ruby i trgovat ćemo [neprevodivo]... uvijek lovimo nove kontaminante u rivecosmu. Kapije su barem čiste. Ljubav prema svemu i zauvijek. Velt i svi mi.

Preslušali su snimku još dvaput u središnjoj komori. Clemantine prva progovori: "Ovo nije odgovor za nas", reče ona tresući glavom.

Urban promrmlja svoje slaganje: "Ovo sigurno dolazi iz njihova doma. Barem jedan svjetlosni dan daleko."

Membrana se napne. Iz nje klizne Hailey i upadne u komoru. Žamor iznenađenja javi se na njenu pojavu. Lot osjeti kako mu se obrazi zacrvenješe. Nasloni se nespretno na zid komore, dok su Clemantine, Deneb, Seth i Noa, pa čak i Kiyo nahrupili prema Hailey Njihova pitanja su kuljala iz njih. Jesi li dobro? Oh. Hailey, da samo znaš kako si nam nedostajala. Koliko si dugo već budna? Ah, izgledaš starija, i toliko viša od Kiyo.

Hailey se ponosno smiješila. "Žao mi je što sam otišla. Morala smo to učiniti, no, zapravo nisam nikada otišla."

"Starija si od mene", reče Kiyo dotičući Haileynu ruku. "Pogledaj se. Stvarno si narasla."

"Bila sam budna dugo vremena."

"Pravila si Nikku društvo?" Kiyino uzbuđenje zabljesnulo je Lotove senzorske suze. Zadržao je dah, čekajući da Hailey odgovori.

"Ponekad." Ona pogleda u Lota, pa zatim u Nikka.

Netko je bio nervozan. Netko osim Lota, no on nekako nije mogao odrediti tko.

"Hajde, ponovimo upit", reče Hailey. "Možda ih ponavljanje uvjeri više od ma čega drugoga."

Tako je Lotov glas ponovno otišao u bespuće: Mi smo stigli. Ne želimo ništa drugo do razgovarati s vama.

Kasnije je Lot sjeo s Kiyom kraj koi ribnjaka. Promatrali su Setha i Nou kako se igraju po vodi. Ribe su zijevale na površini. Repovi su im prskali dok bi se okretale kako bi plivale jedna za drugom. Nikko je Haileyn ljubavnik. Lot je ovu novu činjenicu stalno iznova prevrtao u glavi. Pitao se zašto bi to trebalo biti tako čudno.

"Smeta te to, zar ne?" Kiyo upita. Činilo se kao da su njegove misli njoj izložene na čitanje.

"Ne. Ali mi se to čini tako čudnim. Ne znam zašto."

Kult je lagano vrio tik ispod njegove kože, poput vrelog tamnog mora koje vrije u britkim srebrnim bljeskovima. Kiyo mu pošalje smirujuću karizmatu. Karizmata dotakne njegove senzorske suze, i nestade, poput stijene bačene u more.

Ona mu se okrene. Obrve su joj se izviše u brizi.

On je gledao dalje u pravcu glodavih riba.

"Trebaš se smiriti, Lote. Trebam te."

I ja tebe trebam. No, on to nikako nije mogao priznati.

Još je jedan dan prošao, a nije bilo odgovora od otočana. Nikko je ponovno izračunao brzinu prenošenja poruke. Kiyo je smatrala da trebaju biti strpljivi, upozoravajući da otočanima treba vremena za istraživanje, i da smisle odgovor. Urban nije mogao biti strpljiv. Postajao je sve sumorniji i sumnjičaviji sa svakim novim satom. Lot se brinuo na glas: "Kako su otočani preživjeli Chenzeme?"

To ga je pitanje mučilo. Davno, inteligencija koja je nastanjivala Jupiterov veliki brod opisala je izvorni kultni virus kao "dar iz bespuća" koji je na Zemlju donesen u mesu čovjeka nalik Lotu. Činilo se mogućim da je virus jednom vrebao Chenzema. Činilo se pak vjerojatnim da je netko, negdje namjerno modificirao taj virus da radi na ljudskom domaćinu.

Lot se osjećao progonjenim tihim užasom. Nije želio sresti ljude koji bi mogli raditi takve stvari. Bili oni ljudi ili ne, kako je jedna ljudska osoba to mogla činiti drugoj? Nakon prve zaraze, sigurno je bilo jednostavno, no onaj prvi put...?

Jesmo li mi ovo sebi sami učinili?

On nije želio vjerovati u to.

Otišao je na trup. Tanki sloj prašine nakupio se na uspavanim chenzemskim stanicama. Lot je hodao po rubu polja i razmišljao.

Nije bilo znakova chenzemskih brodova otkako su prošli kroz jato. Ipak, chenzemski su brodovi opsjedali granicu. Odakle su dolazili?

Njegova ruka u rukavici se zatvori u frustraciji. Činilo se kao da strani brodovi dolaze niotkuda, kao da prolaze kroz neku čarobnu kapiju na rubu oblaka, ponovno nestajući natrag. Nisu vidjeli lovca otkako su prošli kroz jato. Je li on otišao na granicu, kako je Urban sumnjao? Ili je postao taman poput Granice ništavila? Je li i on pratio iste signale koji su ih vodili k Izvorištu?

U središnjoj komori Lot pronađe Kiyo i Nikka kako slušaju snimku njihova pozdrava. Lot pričeka da snimak završi. Riječi su mu i dalje zvučale dobro. On zatrese glavom. Karizmata njegove frustracije rasprskivala se u zraku. "Zbog čega nema chenzemskih brodova ovdje u oblaku?" on upita, "Jesmo li prošli chenzemsko ishodište, a da to nismo znali?"

Kiyo mu se primakne, umatajući ga maglom blagotvorne karizmate. "To ćemo pitati otočane. Oni možda budu znali."

Možda oni i predobro znaju.

Ona krivo protumači njegovu sumnju. "S vremenom će oni progovoriti nama."

"Istina."

Nikko bi smanjio rizik.

Granica ništavila nije izravno pratila liniju prema Izvorištu. Stajali su postrani, iščekujući kontakt. Govorit će iz daljine. Naučit će sve što budu mogli o otočkoj društvenoj strukturi no, na posljetku, i dalje će ih mučiti sumnja.

Petoga dana, poruka im stigne izgovorena glasom Ruby Dimaya Aheong Yana. Zvučao je sumornije nego ranije.

Granici ništavila: Oprezni pozdravi. Mi smo ovdje. Mi smo ljudi - humanoidi - također zemaljskih predaka. Bili smo prvi ovdje. Nitko otada nije dolazio, ili nam govorio, sve dosad. Dugo smo se pitali zašto. Sad smo uplašeni, znatiželjni, radosni i oprezni. Strana je vrsta ovdje. Nalazi se u ostacima životnih oblika oblaka. U reliktima drugog vremena. Ponekad su nam korisni. Kakvi ste vi ljudi? Što vi vjerujete?

Što mi vjerujemo? Dok su ostali raspravljali o svome odgovoru, Lot je vagao ovo pitanje. Pitao se kakvi bi ga ljudi izravno postavili.

Otočani nisu odgovorili niti na jedu od sporednih činjenica koje je Nikko uključio u njihovu sljedeću transmisiju:

Samo vas je devet? Jeste li vi izbjeglice?

Lot se, u središnjoj komori, susretne s Urbanovim čvrstim pogledom. "Pošaljimo im našu povijest", reče Urban. "Utemeljimo njihove strahove."

Bilo je učinjeno. Odgovor koji je stigao bio je turoban i nepovjerljiv: Malo je svjetla u oblaku, a sad ga je još manje. Ne znamo što reći o vijesti da Zemlje više nema. Naša je egzistencija bila mirna. Mi nemamo iskustva o virusu kulta. Ne znamo ništa o letjelicama strane vrste koju vi zovete Chenzemi. Znamo o pošastima, no one su prastare i bezazlene. Nemamo razloga da vam

ne vjerujemo, ali ipak... imamo osjećaj kao da ste izašli iz PS drame. Kao da ste izmišljeni likovi koji tvrde da su njihove uloge stvarne u pravome svijetu.

Lot je trpio mnogo nemira dok su raspravljali o dijelovima odgovora koji su dobili. Sjedio je na rubu paviljona zureći u travnatu padinu prema koi ribnjaku. Bilo je kasno poslijepodne prema brodskom vremenu. Seth je crtao po podu paviljona. Deneb je pregledavala podatke koje je željela prenijeti. Slijedio je cijeli niz komentara. Svaki je bio izrečen uz oprezna objašnjenja. Lot je slušao drugu buku. Onu koja je kovitlala unutar njega. Blagi žamor prisiljavanja.

Otočani su tvrdili da ne znaju ništa o kultnom virusu. Ukoliko je to istina, onda je kult sigurno nastao s nekom drugom ekspedicijom, ostavljajući ove ljude netaknutima... ali ne i nedodirljivima.

U daljini, čuo je Clemantininu deklamaciju: "Moramo znati kad su napustili Sol sistem. To je vjerojatno bilo prije tvog odlaska, Nikko, ako stvarno nikad nisu čuli za kult."

"Sigurno je bilo ranije", složi se Nikko.

Lot je drhtao. Okrenuo se drugima. Gledao je njihova ozbiljna lica. Njihove su riječi prodirale samo plitko u njegovu svijest. Jedva da su nosile neko značenje. Priča. Priča. Priča. Lot to više nije mogao podnijeti. U sred Kiyinog detaljnog argumentiranja njegovo strpljenje popusti. "Dosta! Jedino pitanje na koje moramo odgovoriti jest hoćemo li ih otići sresti, ili ćemo proći pokraj njih."

Slediše se. On doslovce upije njihov šok. Obrazi mu se zarumeniše. Je li bio toliko glasan? Okrene se na drugu stranu. Bijes mu je vrio u utrobi. Zašto bi oni tako lako mogli poljuljati njegovo raspoloženje, kad on njih nije mogao ni dotaći?

"Lote?" Clemantine čučne pored njega. "Misliš li da bi se trebao vratiti u hladni san?"

"Ne biste me ponovno probudili."

On začu kako joj se disanje promijenilo. Ona sjede pored njega na pločice. "Je li to ono što želiš?"

"Ne. Želim izaći iz ovog broda."

"Ili to kultni virus želi van."

"To je isto."

On osjeti oštri rez njezina gnjeva kad se ona pljusne po bedru. Okrene se prema drugima. "No? Koji je konsenzus? Kultni virus želi izaći s ovog broda! Hoćemo mu li se povinovati?"

Lot se nasmije čuvši Kiyino upozorenje. "Ostavi ga na miru."

Clemantine umorno zatrese glavom. "Mi smo zbirka parazita. Bolje da se ne približavamo ovim ljudima."

"Nema ničeg na ovom brodu što mi ne možemo kontrolirati", usprotivi se Urban Clemantine. "Ne želim da ih prođemo."

"Nisu nas pozvali", Hailey primijeti.

Deneb reče: "Pitajmo ih. Urban je u pravu. Mi možemo kontrolirati bića koja su s nama u simbiozi. Želim da se to prekine."

"Prvo ćemo ih upozoriti", Kiyo se složi. "Bit će to u redu:"

Clemantinin sarkazam cvrčao je u zraku. "O, da. Upozorit ćemo ih. To će nas sve spasiti."

Lot je slušao njezin nadmeni glas, prilično siguran da njezini argumenti ništa ne znače. Iskušenje je bilo jednostavno preveliko.

POGLAVLJE 29

Teleskopi su istakli mrlje koje su išarale nebo oko prašinom zacrvenjenih vrhova Noćnog svjetla. Bile su kao moljci, jedva vidljive. Kako su dani prolazili, mrlje su bile svjetlije.

Nikko izađe na trup s Lotom. Filtracijska membrana je bila uspjeh. Tijekom godina, brod je dobio na masi, a greben se proširio. Membrana je sad bila reapsorbirana, a brod je išao krmom naprijed, kako bi greben radio protiv brzine. Pritisak deceleracije pretvorio je trup u vertikalni stupac. Bili su zalijepljeni za njega, hodajući mimo trupa, u smjeru iz kojeg je dolazio navigacijski signal koji je za njih puštao Ruby Yan.

"Eno!" reče Lot. Govorio je u radiouređaj u svome odijelu. "Mogu vidjeti otok. Golim okom."

Nikko ga je mogao nazrijeti. Trak pravog svijetla koji izviruje iz oblakove guste tame. "To je arhipelag", on reče. "Predaleko smo da bismo razlučili svjetlo pojedinog otoka."

Sati su prolazili. Nikko je provodio vrijeme pokušavajući izvući neke podatke o ekspediciji koji bi mogli biti od nekog značenja otočanima. Datoteke koje je skupio nudile su mu bezbroj mogućnosti. Toliko puno povijesti bilo je zapakirano u te prve godine nakon pada Commonwealtha! U stotinama malih međuzvjezdanih ekspedicija bili su samo duhovi. Bilo je u igri i nekoliko velikih poduzeća. Više nego jedna se više nikada nije javila. Otočani su ustrajali da oni ne potječu iz ekspedicije Lotova pretka. Nikko je bio spreman prihvatiti ovu tvrdnju, jer sigurno bi takvu ekspediciju kult poduzeo puno ranije?

Arhipelag je postajao svjetliji, sve dok se, sljedećeg dana, nije razvio u konstelaciju zasebnih otoka. Visjeli su u otvorenom svemiru. Svaki je od njih treptao, posvjetljujući se odnosno potamnjujući u nepravilnim intervalima. Teleskopi su uhvatili njih više od stotinu, nakupljenih u sferični nebeski povoj. Lot je promatrao s Nikkom.

"Pogledaj, Nikko. Otoci su u obliku polumjeseca."

"Izgledaju tako jer ih gledamo s boka. Zapravo imaju obiik okruglih konkavnih leća."

"Ah." Lot je za trenutak bio tih. "Svi su okrenuti u istu stranu. Prema Noćnom svjetlu."

"Da. To nisu asteroidi, niti bilo kakva vrsta planetoida. Ruby Yan tvrdi da su živi."

"Živi...?"

"Pogledaj njihova svjetla koja mijenjaju boje."

"Ti gledaš kroz teleskope", požali se Lot.

Nikko se nasmiješi. Bilo je to točno.

Kako su se privlačili bliže, vidjeli su sve više i više otoka, sve dok im broj nije prerastao dvije stotine. Najdalji od njih bili su udaljeni nekih dvije tisuće milja.

Granica uništavila putovala je nosom prema arhipelagu. Navodio ju je navigacijski signal Rubyia Yana. Nikkov je duh bio u brodskim instrumentima, no njegova je inkarnirana forma stajala na trupu zajedno s Lotom dok su se približavali prvome od vanjskih otoka. Bio je to disk napravljen od čvrstog materijala koji je lebdio u otvorenom svemiru. Njegovi se prsti skvrčiše tapkajući po njegovom bedru, dok se "kopno" prostiralo pred njima.

Otoci su bili veliki. Imali su gotovo stotinu kilometara u promjeru koji je bio savršeno okrugao. Sami su diskovi bili lagano udubljeni poput leća. Prošli su netom uz konveksnu stranu, o kojoj Nikko nije mogao misliti drugačije nego kao o stražnjoj strani, jer je bila okrenuta od Noćnog svjetla. Samo petsto metara otvorenog svemira dijelilo je Granicu uništavila od obale.

Površina otoka bila je zbrkana guštara konopastih cijevi. Svjetlo je sijalo kroz tu mrežu koja je djelovala krhko. Svjetlo je bilo crveno, žuto, plavo i zeleno, a treperilo je u različitim kombinacijama bez uočljiva uzorka. Crne grane su se širile između cijevi sa svjetlima, poput kostura krhkog drveća. Neke su bile učvršćene u točkama postojanog svjetla. Jedna se činila napola otopljenom ispod pokrova od svijetlih bijelih niti.

Otok se doimao organskim. Kao da je izrastao, a ne izgrađen. Nije bilo vidljivih prozora, vrata ili ičega što bi ukazivalo na prisutnost ljudi.

Nikkov pogled skrene. Sad je gledao dolje u usku bijelu provaliju koja ih je razdvajala od obale. U daljini se kroz nju vidjelo svjetlucanje drugog otoka. Zbog daljine nisu bili uočljivi detalji njegovog svjetlosnog prikaza. Zbog udaljenosti su se mnoge stvari činile drugačijima. Svaki je otok bio masivni objekt, no svaki je bio malen u usporedbi s arhipelagom, i beznačajan u usporedbi s oblakom. U odnosu na veličinu oblaka, čak su se i zvijezde činile poput moljaca.

"Št...?" Lot povika u napola oblikovanom protestu, što raspr ši Nikkove misli. "Nikko! Pogledaj!"

Nikko se okrene. Ugleda kako Lot kleči i gleda u nešto što je brzo tonulo u trup. "Pogodilo me u trbuh", reče Lot. "Odvratio sam, i pogodilo je palubu."

Nikko čučne pored njega. Stvar koju je gledao bila je manja od pet centimetara u promjeru. Bio je to svjetlucavi kristal sastavljen od mnogih spojenih latica. On nije bio siguran isijava li objekt vlastitu svjetlost ili reflektira svjetlost otoka. Trup se ulekne pod njim u obrambenoj reakciji, formirajući džep koji je prijetio da će se preklopiti oko objekta. Nikko brzo pokupi stvar svojim dugim prstima.

Lotove se zjenice raširiše. Povukao se nazad šišteći od nezadovoljstva. "Zalijepit će se za tebe!"

"Tvoji su ga se Tvorci lako riješili." Nikko je držao kristal na svojemu dlanu. Mogao je osjetiti blago struganje, pa ga preokrenu. Ravno je dno svjetlucalo poput bušilice obložene dijamantnom prašinom.

Lot se nagne da bolje vidi. "Izgleda poput stotinu malih nožica. Hej! Zatvorio se."

"Da." Biće je ili povuklo svoje noge, ili ih premotalo. Nikko nije znao. Dno mu je sada bilo glatko poput njegovih kristalnih latica. Približi ga bliže oku i pogleda kroza nj. Boje su se presijavale na staklastim stijenkama. Duboko unutra mogao je vidjeti pukotine, ili kanaliće, poput kapilara.

"Eno još jednoga", reče Lot, tapkajući po trupu. "I još jednoga. Vjerojatno prolazimo kroz čitav roj."

"Odmakni se", reče Nikko. "Trup će ih početi odbacivati."

Lot se oprezno povlačio koračajući unazad, no stvorenja su bila izbacivana laganim gurkanjem. Nikko ponovno pogleda na otok koji je klizio kraj njih. Gotovo su dosegli udaljenu obalu.

Otočani su se šalili da ovdje riba dobro grize.

A što bi bilo riba? Nikko lagano ispusti maleno stvorenje.

Sljedeći otok na njihovom kursu nalazio se s druge strane broda. Nikko i Lot prohodali su oko krme po prašinom pokrivenom polju usnulih chenzemskih stanica. Ovome otoku Granica ništavila nije prišla na bliže od tri kilometra, klizeći pokraj konkavne strane otoka u obliku leće. Tom je stranom otok gledao prema Noćnom svjetlu.

Ta strana ovog otoka bila je osvijetljena blijedim bijelim

sjajem. Nije na njemu bilo cijevi ili kostura stabala. Umjesto toga, površina mu je bila prekrivena monotonim poljem čunjastih rešetkastih košara koje su stajale jedna uz drugu. Svaka je košara bila dovoljno velika da bi svi na Granici ništavila mogli ući u nju, i još bi preostalo prostora. Sjajni omotač oblagao je rešetku.

"Nešto na što se lako hvata prašina, zar ne?" upita Lot.

"I ja mislim."

Nikko se pitao, koliko bi eona trebalo proći za prikupljanje dovoljno mase da se izgradi otok. To bi ovisilo o tome koliko bi se učinkovito hvatala prašina.

Brzina kretanja čestica ovdje bila je gotovo pedeset kilometara u sekundi. Pri gustoći od pet tisuća čestica po kubičnom centimetru... Nikko je postavio pod-um da se bavi proračunom. On mu donese odgovor. Tijekom jedne godine, 146 tona materije može pogoditi površinu otoka. I nije puno, ako se uzme u obzir veličina otoka... ali nije niti beznačajna količina. Većina prašine vjerojatno se odbije. No što ako su otoci živjeli tisućama godina? Koliko je on znao, mogli su rasti milijunima godina dok su mikrokolizije generirane stalnom susnježicom čestica pomagale da dobiju toplinu.

Devet je sati Granica ništavila pratila navigacijsku zraku. Lot je koračao po trupu, saginjući se u prijelazni mjehur samo da bi jeo ili osvježio svoje pripijeno odijelo. Nikko bi nastavio bdjeti u Lotovoj odsutnosti, a sam bi se odmarao kad bi se Lot vratio. Nije bilo pravog razloga za ovo. Ništa nisu mogli vidjeti s trupa što ne bi jasnije vidjeli kroz instrumenta. Ipak, imali se neizgovoreni dogovor da se ovome događaju jednostavno mora svjedočiti.

Pojavilo se još parazita. Bili su to tanki crni crvi koji su pokušavali probušiti trup i Nikkovu kožu. Lot je pronašao malenu plinsku vrećicu, koja nije bila veća od njegovog nokta. Vukla je paučinastu nit za sobom, činilo se, skroz od otoka kraj kojega su prolazili.

Većina parazita bili su sitni. Primjećivali su ih jedino brodski obrambeni Tvorci. Bile su to spore, sjemenke, jajašca ili larve. More reproduktivnih zavežljaja visjelo je u oblaku, prepuštenih slučaju. Samo bi jedan od milijardi mogao očekivati da će pronaći novi otok za svoj rast.

"Znaš", Lot je mrmljao. "Sva ova stvorenja koja žive na otocima ili oko njih... njihova je populacija ograničena teritorijem. No, što sprječava otoke od beskonačne reprodukcije? Zašto ih oblak nije pun?"

Nikko je razmišljao o ovome dok je promatrao još jednu kristalnu turpiju na trupu. "Svi su okrenuti prema Noćnom svjetlu."

"Istina. Prašina teče na strujama iz tog pravca."

"Gustoća hranjivih tvari?" promrmlja Nikko. "Može biti."

"Što se događa kada zvijezda umre?"

Zvijezda masivna poput Noćnog svjetla možda neće živjeti za milijun godina. "Radijacija bi ih vjerojatno pobila."

"Istina. A ako i ne bi, prašina bi bila otpuhana. Otoci bi pregladnjeli."

"Čak i da je zvijezda dugovječna, prašina bi bila otpuhana u nekoliko desetaka tisuća godina."

"Gozba ili glad", reče Lot. "Kladim se da su neki od ovih planktona sjeme otoka."

"Trebao bi se održati milijun godina kako bi imao šansi doći do neke druge zvijezde."

Lot sleže ramenima. "Možda se odbacuju s ubrzanjem. Ili možda sami otoci mogu migrirati. U svakom slučaju, ovaj je oblak ovdje više od milijun godina."

Nikko klimne. "Samo se neki od nas pomaknu do nekog drugog zvjezdanog sistema. Možda je tako i s otocima. Možda je svaki arhipelag potomak jednog otoka kolonizatora... Samo što se mi mičemo brže."

"A prije izgorimo", doda Lot tmurno.

Puno prije. Nikko više nije želio raspravljati o ovoj temi.

Relativna brzina Granice ništavila bila je sad tako malena da Nikko više nije mogao detektirati nikakvo kretanje svojim organskim osjetima. Bio je na trupu. Njihov odredišni otok tvrdoglavo je stajao na mjestu, udaljen još dvije milje od njih. Navigacijski signal ih je ispirao jakim, mirnim titrajima. Bio je to jedini znak da je ovaj otok drugačiji od ostalih kraj kojih su prošli.

Polako, polako, približavali su mu se sa stražnje strane, dok su instrumenti istraživali njegovu površinu. Opazili su malene saonice u blizini ruba. Nikakvih drugih tragova naseljenosti nije bilo.

"Vidiš li ih?" upita Lot tjeskobno, misleći na Nikkov arijski pristup instrumentima.

"Ne. Ne još."

"Koliko ćemo blizu prići?"

"Osamsto metara."

"Govore li nam što?"

"Clemantine upravo pušta pozdrav. Možeš slušati."

Lot tiho prokunu. "A, evo. Imam ga."

Nikko je također slušao. Razmjena šturih tehničkih podataka o brodskom kretanju, organizmima iz oblaka i kompatibilnosti njihove dvije populacije obrambenih Tvoraca. Ova se razmjena činila neprimjerenom. Kao da je prisluškivao beskorisnu konverzaciju koja nepotrebno curi u ovaj primitivni svijet gdje se jedini pravi kontakt mogao ostvariti okom i rukom.

"Pogledaj tamo", reče Lot. Pokazivao je k rubu otoka. "Eno ih. Ljudi. Vidiš li ih? Nikko, izgledaju poput tebe."

Nikko ih je vidio. Iznikli su iz neke rupa, ili možda došli s druge strane. Vidio je tri čovjeka. Stajali su na rubu. Bili su osvijetljeni svjetlom odozdo. Izgledali su tako mršavo.

Iako su bili udaljeni preko jedne milje, vidio ih je do sitnih detalja. Bili su to dva muškarca i žena. Držali su se za cjevastu mrežu nožnim prstima. Ne. Bila je tu još jedna žena iza njih, koja je čučala među cijevima. Kroz maleni dalekozor, Nikko je mogao vidjeti kako su joj se prsti dva puta omatali oko cijevi za koju se držala. Na treperavom svjetlu, nije bio siguran koje su joj boje ljuske. Možda brončane. Njezin kišir je svjetlucao u boji jantara.

"Nisu u potpunosti kao ti", ispravi se Lot. "Imaju svjetla na svojim tijelima i zmije na rukama."

Nikko se zagrcne pod kiširom. "Zmije?" Mogao je vidjeti iglastu krestu koja je ježoliko izrastala iz glava otočana. Igle njemu uopće nisu nalikovale zmijama. "Uzmi u obzir da bi mogli čuti prijenos s tvoga radija na odijelu."

"Istina. Trebali bismo pričati njihovim jezikom. Pogledaj. Mislim da su nas vidjeli", Lot im mahnu.

Nikko se iznenada nađe svjesnim čudnovate, izvorno ljudske, Lotove građe. Nije bio tako visok, no bio je toliko teži od Nikkova vitkog tijela. "Ti si njima stranac", reče on meko. "Ili mitsko biće."

"Njihovim jezikom", podsjeti ga Lot. Govorio je otočkim jezikom. "Tako je pristojnije."

Žena koja je stajala, mahala im je nazad. Ruke su joj se kretale u dugim, sporim lukovima, dok su se svjetla koja su plesalo po njenom kiširu smjenjivala u brzim kadencama.

Lot spusti ruku. "Nikko, moramo ih pitati možemo li prijeći na otok. Reci Clemantini."

Lot se lako prebacio na njihov jezik. Nikku je bilo teže. Riječi su se doimale čudno u njegovom umu. Riječi su mu se lomile i spoticale dok ih je formirao. "Moramo prvo ispitati okruženje", on

reče. Naglasak mu je bio loš. "Ne želimo da naši obrambeni Tvorci zarate s njihovima."

Nasuprot Nikkovom, Lotov je glas tekao u mekim slogovima. Riječi su se fino vezale, stapajući se gotovo hipnotički. "Naši Tvorci nisu neprijateljski. Pritajeni su sve dok nisu napadnuti. Tako su i otočani rekli svojim Tvorcima. Bit ćemo sigurni. Nikko, možemo ići sad."

Nikko se nađe na rubu da se bespomoćno složi. Zaprepašten time, okrene se prema Lotu. "Kako to radiš?"

Jedini vidljivi dio Lotova lica bile su njegove oči, a i one su se jedva vidjele pod blijedim svjetlom koje je dopiralo s otoka. Nikko nije mogao pročitati njegov izraz, no osjetio je iznenadni oprez u njegovom glasu. "Što radim?" Poput Nikka, bio se prebacio na oštre slogove Vrela Obmane.

Nikko je ponovno gledao preko ponora, prisiljavajući čudnovate riječi da mu se stvaraju u umu. "Ništa", reče. "Nije važno."

Morat će promatrati Lota.

"Nikko..."

"Testirat ćemo kompatibilnost", on reče oštro. "Slušaj. I Clemantine se slaže."

Lot je napustio trup, no bio je nemiran. Nikko ga je promatrao kako korača po g-palubi. Čuo je pauka kako mrmlja u Lotovo uho, ponavljajući Clemantinin razgovor dok je uređivala da posjeti Rubyja kao duh. Lot se pojavi u jezgri nekoliko trenutaka kasnije. "Nikko! To nije u redu. Morali bismo se sresti s njima lice u lice."

"Srest ćemo se", uvjeravao ga je Nikko, odmah se pojavivši.

"Ne moramo mi ići na otok. Mogu oni doći ovamo."

"Oni će doći ovamo. Znaš to. Neće dugo trebati."

Lotove su se ruke tresle dok je govorio. "Ja želim prijeći tamo. Želim ići prvi."

"Ne."

"Ne?" Lot odjekne. Izraz mu je bio iznenađen.

"Ići ćeš zadnji", reče Nikko čvrsto.

"To nije tvoja odluka."

"Jest. Moja je, Clemantinina, Urbanova, Haileyna i Kiyina."

"Već ste razgovarali o tome?"

Nikko se osjećao bijedno dok je ovo priznavao. "Moramo znati jesu li ranjivi na tebe."

Lot klimne. Koža mu je bila zacrvenjena. Puls mu je bio ubrzan.

Nikko ga je mogao čuti. Zrak je odisao osjećajima težine, tame, straha. "U pravu si, naravno", reče Lot. Glas mu je odjednom bio hrapav. "Bože, jedva dišem." Nakratko je ostao tih. "Što misliš, koliko će to dugo potrajati?"

Nikko osjeti ubod sažaljenja, prije no što je automatska rutina izbrisala beskorisnu emociju. "Dan ili dva. Ne dugo." "Čekat ću u svom stanu." "Ako tako želiš."

Lot nije kretao. Zurio je u svoje ruke, kao da je tek sad spazio da drhte. "Nikko? Što misliš, koliko ćemo dugo ostati ovdje?"

"Nisi baš spreman nastaviti, zar ne?" upita Nikko.

"Ne." Tada slegnu ramenima. "Ne znam."

"Želim da se kloniš trupa!" reče Nikko.

Lot se trže. "Što, misliš da ću skočiti? Misliš da to toliko želim?"

"Čekaj u svojem stanu", reče Nikko. "Pokušaj spavati."

Clemantine i Deneb su otišle na otok. Urban je bio duh u Denebinom atriju. Dok su bili vani, Lot je uzeo flaster da mu pomogne zaspati. Trebao bi trajati četiri sata. Nikko je sigurno nešto prčkao po tome, jer se Lot probudio iscrpljen, a mjehur samo što mu nije eksplodirao.

Netko mu je skinu pripijeno odijelo. Lebdio je gol među spletom cijevi u svojem stanu. IV cijev mu se zabije u ruku. On je trže, sipajući kapljice krvi kroz zrak.

"Au! Sranje."

Pauk ga je informirao da su prošla dva dana.

On zatvori oči i nagne glavu unazad. Borio se da zadobije kontrolu nad užasnim tijekom svojih emocija. Bijes, frustracija i osjećaj da je izdan gazili su ga iznutra. Osjećao se poput djeteta na rubu plača.

Uskoro se Nikko više neće niti truditi da ga probudi.

Ta mu misao donese očajničku jasnoću. Srce mu stade polakše kucati. Možda nisu niti pričekali da zaspe.

On duboko udahne. Izdahne.

Ponašao se luckasto. Morat će biti puno oprezniji.

"Lote?"

Skočio je na zvuk Clemantinina glasa u svojem uhu.

"Jesi li u redu?" ona ga upita. U njenim riječima bio je tople brige. Voljela ga je. Svi su ga oni voljeli. Znao je to.

"Pretpostavljam", on reče.

"Dobro. Obuci se. Dođi na g-palubu. Otočani su ovdje."

To se više nije činilo tako važno. "Clemantine? Vjerujem ti. Znaš da..."

"Na rubu si, Lote."

"Znam. No, ne želim se bojati ići zaspati. Ako me više ne želite buditi, prvo mi recite. Zakuni se da ćete mi reći."

Nije odmah odgovorila. Tad: "Proklet bio, Lote!" prošaptala je.

"Zakuni se, Clemantine. Zakuni se da ćete mi reći. Zadržavat ćeš Nikka dok mi ne kažeš."

"U redu! To je lako obećati. Nikad nismo tako što planirali."

Vjerovao joj je. Ipak, znao je da je samo pitanje vremena.

POGLAVLJE 30

Lot obuče pripijeno odijelo. Tada razmisli o njemu. Njegovo pripijeno odijelo imitiralo je otočke kože adaptirane na vakuum. Noseći ga, nalikovat će barem malo na njih. Želio je izgledati drugačije. Drevno. Ljudski. Koliko su se oni sjećali? Nije previše preispitivao svoje motive. Svuče pripijeno odijelo, i zamijeni ga sivim hlačama i crnim puloverom. Nije nosio cipele. Putem prođe rukama kroz kosu, koja je bila izrasla nekoliko centimetara. A što ako su otočani bili ranjivi na kult? Tad ga Clemantine ne bi probudila.

Ruke su mu se znojile kad je stupio na g-palubu. Činilo mu se kao da umjesto utrobe ima prazninu.

Njihova prisutnost okrzne se o njegove senzorske suze, blijedo. Stranci. Njegov se puls ubrza. Clemantine ga ne bi probudila.

Ljut na sebe, on izravna ramena i krene ravno prema Clemantininoj kući.

Našao ih je kraj koi ribnjaka. Kiyo i Hailey ležale su na humku s otočkom ženom. Svi su gledali u umjetno nebo, koje je bilo jutarnje. Ostalo troje stranaca ležalo je potrbuške na obali, gledajući preko ruba ribnjaka u zijevajuću ribu. Nikko je sjedio blizu njih, a iza njega Urban, Deneb i Clemantine.

Dok je Lot oklijevao na puteljku, jedan od otočana uroni svoje duge prste u vodu, a zatim ih izvadi gledajući kapljice kako padaju. Bio je tamnoput, išaran tamnoplavom bojom. Okrenuo se nasmiješen ženi s bijelim ljuskama koja je bila kraj njega i progovori glasom koji je Lot prepoznao kao glas Rubyja Yana. "Poslušaj taj zvuk. Poput glazbe, zar ne?"

Žena se nasmiješi. "Planetarni govor."

"Da."

Riba je grickala kapi.

Noa je hodao po stijenju, a Seth je bio iza njega, kada se nečeg sjeti. "Hej, slušajte ovo!" vikao je, i sagnuo se da uzme pregršt vode, lansirajući je preko ribnjaka, tako da je padala poput kiše. Žena s bijelim ljuskama ustukne, dok je preplašena riba bućnula repom o površinu, i dublje zaronila.

"Noa!" povika Deneb prijekornim glasom.

No, Ruby Yan se nasmije, očito zabavljen. Zahvati i on pregršt

vode i lansira ga u zrak. Bio je sav sretan dok je gledao kako pada. "To je tako divno!" rekao je. "Ne mogu se načuditi. Voda se vraća nazad, kao da je magnetična. Znam da tako treba, naravno. No, kad to vidim. Kad čujem." On se ponovno okrene ženi. "Trebali bi izgraditi mjesto poput ovog, Charm. Što bi to bilo zabavno."

Ona frknu. "Razmrsiti otok da bi se napravio kotač?"

"To bi izazvalo neke proteste", drugi promatrač ribnjaka reče.

"Da, to bi izludilo naturaliste", složi se Charm.

"Da li bi mogli zavrtjeti otok?" upita Ruby, okrećući se kako bi vidio otočanku na humku. "Sirkit?"

"K vragu, ne." Sirkit nije dizala glavu da bi ga pogledala. Tek je tada Lotu palo na pamet da je pseudogravitacija vjerojatno bila teret otočanima. Nije ni čudo što su bili prostrti po zemlji. Sirkit je objašnjavala: "Malo jače zavrti otok, i skelet će se raspasti, jedva da su dovoljno čvrsti da toleriraju dijeljenje."

Iznenada, ona se okrene na bok, i pogleda gore prema Lotu. "Hej. Zdravo."

"Haj." Pomaknuo je glavu naprijed-nazad, pokušavajući skupiti bolji opis ovog stranca.

"Ovo je Lot", reče Kiyo, skačući na noge. "Lot, ovo je Sirkit. A, oni pored vode su Ruby, Charm i Dieter." Pokazala je na svakog od njih. Poljubila ga je u obraz. "Gladan si. Donijet ću ti hrane." Njezina je karizmata lepršala oko njega poput sićušnih nervoznih ptica.

On se odmakne, zanemarivši njezinu brigu.

"Lote?"

"Gladan sam. Hvala ti."

"U redu."

Sišao je do humka i čučnuo pored Clemantine. Otočani su ga promatrali. Očigledno su ih upozorili na njega. On se borio za nekom uljudnom riječi, no, sigurno su sve slatkorječivosti i osnovne informacije već razmijenjene? Dobro. On pogleda Clemantine "Znači da su imuni na kult?"

"Nisu."

Nisu?

Njegov se puls ubrza. Tamni oceani su se počeli mutiti, i neki dijelovi njega počeše tonuti. "Dali smo im našu imunost", reče Clemantine. "Oh, dobro je. To je dobro."

Gledao je u Rubyja, i bijelu Charm. Osjećao je njihovu podozrivost. Dieter je bio tamnoplav, kao Nikko. Sirkit je bila boje

bronce. Njihove duge igle ležale su smotane na njihovim lubanjama, i preko prijevoja njihovih vratova. Blijedo svjetlo titralo je s njihovih mlitavih kišira.

"Koliko vas je?" on upita. Pitanje je najviše usmjerio na Rubyija Yana.

Charm odgovori. "Samo nas četvoro. To je sve."

"Ovdje?"

"Da."

Lot klimne, istovremeno postavši svjestan njihove nelagode. No, k vragu, o čemu bi drugom pričao? "Ti si došla iz drugog arhipelaga?"

"Da."

"Nedavno?"

"Da."

"Ne želiš o tome razgovarati?"

"Nelagodno nam je s tobom", reče Charm.

Nama. Naravno. Vodili su zasebne razgovore preko svog atrijskog kanala. "Pa," Lot je pokušao sputavati rastući bijes, "to je dobro. Pretpostavljam. To znači da karizmate ne djeluju, jer sam vas pokušavao smiriti."

Na tren su svi šutjeli. Lot je osjetio gorku zadovoljštinu u toj tišini. On je bio veliki-vođa-kulta. I trebali bi ga se bojati.

Tad se Urban pljesne po bedru, plašeći sve prisutne. "Lote! Svidjet će ti se ovdje. Biti na otoku je avantura. Svakakve ribe plivaju u šumama."

Kiyo čučne pored njega. Položi tanjur u njegove ruke."Jedi, Lote. Bolje ćeš se osjećati." Njezina je karizmata trljala njegove senzorske suze. Šuti, činilo se kao da je šaptala. Sjedi mirno. Nemoj nas sramotiti. Tako mu se činilo. On uze žlicu i zakopa je u juhu od voća i vrhnja, a Kiyo sjede do njega. Hoće li ga uštipnuti ako bude rekao krivu stvar? Nasmije se na samu pomisao. Odluči provesti test.

Ruby je Deneb govorio o ribi koja se pojavljivala samo kad se otok trebao podijeliti. Bio je to događaj koji se vrlo rijetko događao, da je gotovo prelazio u mit. Dijeljenje bi započelo kad bi otok dosegnuo neku kritičnu masu. Oblik leće bi se iskrivio. Prednji i stražnji kraj bi se razdvojili ostavljajući dva ista dijela otoka koji bi se razišli na prirodnim mlaznicama udvostručavajući tako površinu. Sami otoci su proizvodili tajnovite i snažne radiosignale koje je Nikko hvatao još od prolaska kraj Alphe Cygni. Otoci su zvali jedan

drugoga preko prostranstva. Ponekad bi migrirali u kroz oblak u putovanju koje bi trajalo tisuće godina.

Lot je čekao da razgovor posustane, tada će: "Ispričavam se." Kiyo se ukruti iza njega. Ona dotače njegovu ruku, dok je njena karizmata ispuštala upozoravajuće poljupce na njegovo lice. Osjećao je njihov utjecaj samo na tren, dok nisu nestali u tamnom moru pod njegovom kožom.

Pogledao ju je, zadovoljen. Tada se okrene natrag Rubyju Yanu, koji je izgledao kao da žali zbog toga što je uopće dolazio ovamo. Lot iskuša ohrabrujući smiješak. "U jednoj od tvojih transmisija gradu, čuli smo kako spominješ kapiju."

"Kapiju?" ponovi Ruby. Okrene se k Charm, a zatim i Sirkit.

Lot osjeti dodir zadovoljštine. Očito je pronašao temu o kojoj se još nije razgovaralo. "Čuli smo te da spominješ", reče.

"Da." Ruby puhne u vodu, dok se njegova neodlučnost vezala za zrak. "Kapije su stara tehnika prijevoza. Sigurno ih imate." Njegove igle lagano se podigoše, dok je okretao glavu nazad Lotu. Pogled mu je bio upitan. "Uređaj koji prevodi elektronički kod u fizičku strukturu?"

"Ah." Lot nije mogao suspregnuti napad razočaranja. Bila je to ista tehnologija koja je omogućila Denebino uskrsnuće iz pohranjenog koda. "Da. Imamo to."

"I ne radi na Lotu", Urban doda veselo. "Njegovo je tijelo krcato dinamičkim povratnim petljama. Ne može biti iznova stvoreno."

"Pa." Olakšanje procvjeta na Rubyjevu licu. "To je šteta, zar ne?" On se nasmiješi. "Nećeš moći posjetiti grad."

Lot ga mrko pogleda. "Pa, koliko je udaljen?"

"Jako", reče Sirkit. "Ovom velikom prašnjavom brodu trebala bi vječnost da stigne do tamo."

Nikko se nasmija. "A bila bi i teška navigacija. No, znatiželjan sam. Hoćemo li mi ostali moći vidjeti grad?"

"Istina", reče Urban. "Volio bih otići."

Ruby je ponovno počinjao izgledati nesretno. "Trebat će vremena da konstruiramo drugi. Nisam siguran da će to biti lako odobreno."

"Možemo li ići kao duhovi?"

"Duhovi s domaćinom?" Ruby je očigledno nalazio nešto čemu se mogao diviti u tome prijedlogu. "Pretpostavljam da bi. To je manje opasno. Pitat ću."

"To bi bilo lijepo", reče Urban.

"I ja bih htjela ići", reče Deneb.

Clemantine doda. "Mislim da bi mi svi htjeli ići."

"Planirate li tad ostati s nama?" Dieter upita.

Lot podiže pogled. Zastade mu dah. Zaprepastilo ga je pitanje. Oni bi svi mogli otići kroz kapiju. Mogli bi.

On se okrene Clemantine. Ona je razmijenila nesiguran pogled s Deneb, dok je Kiyina ruka stiskala Lotovu ruku. "O tome nismo raspravljali", reče Clemantine.

"I, oni ne poznaju vaš svijet", Lot doda. "Ne znaju tko ste vi zapravo."

Ruby se nasmija. "To bi svakog preplašilo, no, svakako nas posjetite... oni koji možete." On pogleda Lota sumnjičavo, poprijeko. "Upoznajte nas. Vi morate znati da smo mi fascinirani vašom prisutnošću. Mi smo često plitki ljudi. Mušičavo jurimo kroz naše gradove brži od virusa ponašanja. No nešto uistinu novo je rijetko u našem oblaku. Biblioteka koju nosite može nas držati zaposlenima godinama."

"Nije čista", reče Nikko. "Možete kopirati iz nje što god izaberete. Ali, budite upozoreni, nije sve u njoj čisto."

Charm se prevali na bok. Pogledom je obuhvatila svoja tri suputnika. "To je to", ona reče. "Željeli smo od ovog arhipelaga napraviti još jedno povlađivanje divljini, a umjesto toga, pretvorili smo ga u biblioteku? Mogli bi uskladištiti blago s Granice ništavila ovdje. Daleko od grada gdje se svaka korisna informacija lako može ekstrahirati. Znanstvenici bi mogli dolaziti ovamo proučavati. Ovo je savršeno mjesto."

Lotov interes je bio pomućen ovim prijedlogom. "Znači, mnogi bi živjeli ovdje?"

Sirkit sjede uz uzdah. "Ova g-paluba je nezgodno mjesto!" Tijelo joj se njihalo kao da se tlo pod njom izmiče. Ona pogleda Lota. Nije to bio prijateljski pogled. "Oh da. Mnogi bi još ljudi došli. Mogao bi vjerojatno neke uvjeriti da ti dozvole da ih opsjedneš. I prije su to radili. Lijepe misli, ha? Dobar ti ulov želim."

Lot je pustio većinu njenog brbljanja pored njega, no jedna fraza zapne. "Kako to misliš, i prije su to radili?"

Charm je odgovorila blagim stidljivim glasom. "Neki od nas su posezali u prošlost i uzimali stvari koje se možda nije trebalo dirati."

"Koje stvari?" Lot nije mogao skriti glad u svome glasu.

"Drevni oblici uzeti iz kulta. Vitice koje su lako ulazile u

simbiotske veze. Neki su uzimali ove simbiote u sebe. Rezultat je bio uznemirujući. Zajednički organizam koji ne liči na ljudski, a ipak nas potpuno razumije.

"Zavodnički organizam", doda Sirkit. "Koji krade umove dobrih ljudi. Zvuči zanimljivo, mazo? Možda je tvoj kult ovdje, no u drugačijem obliku."

A što ako je stvarno bio? Tada bi Lot našao načina da ostane ovdje. Zakleo se sebi. Kult je bio hladna plima u njemu koja je učvršćivala njegovu odluku. "Govore li ti hibridi?" upita. "Hoće li govoriti sa mnom?"

Charm se okrene Sirkit. Lice joj je bilo zabrinuto. Lot je zamišljao atrijski razgovor koji je tekao među njima. Sirkitin se kišir zažari. "Ne govorimo s njima", ona reče. "A ovaj arhipelag je naša svojina. Utemeljena našim postrojenjima, našim vezama. Razumiješ li?"

"To znači da mi nećete dopustiti da govorim s njima."

Charm je popratila ovaj zaključak brzim, nervoznim objašnjenjem. "Ne želimo biti teški. Samo što... postoje neslaganja oko ovih simbioza. Postoji strah da taj proces nije u potpunosti dobrovoljan, a debata je samo pooštrena vijestima koje ste donijeli o starim svjetovima - Posvećenim Bespućima. Mi ne smatramo da je mudro otežavati situaciju. Lote, mi te ne razumijemo, a moramo te razumjeti prije no što ti damo slobodu. To je radi naše sigurnosti. Zato da ne odemo putem Posvećenih Bespuća."

Karizmata bijesa kuhala je iz Lotovih senzorskih suza. Kiyo to osjeti. Njena ruka sklizne oko njegova pojasa. Njezino se tijelo napne. Strpljenja. Lot reče samom sebi

"To nije ono što ja želim." On podiže svoje ruke s otvorenim dlanovima u molećivoj gesti. "Pokušajte razumjeti. Stvari su sada drukčije. Posvećena Bespuća su zauzeta na prepad, no ne treba se bojati onoga što svi razumijemo..."

"Lote", upozori ga Clemantine.

"Što je?" On se okrene prema njoj. Njegovo ogorčenje uokvirivalo je njegov bijes. "Clemantine, živjela si sa mnom godinama! Reci im! Nisam ništa opasniji od stare pripitomljene pošasti."

Clemantine nije željela sudjelovati u takvoj izjavi.

"Daj nam vremena", reče Charm nakon momenta bolne tišine. "Neka se situacija smiri."

Lot je znao da će ga vrijeme izdati. Možda je to bio njihov plan.

Borio se protiv rastuće panike. "Hoće li mi barem biti dozvoljeno da vidim vaš otok?" on je upita. Okrene se Sirkit. "Ili je to tvoj otok? Kako uređujete te stvari ovdje?"

"Nesretnom demokracijom", reče Sirkit. "A ja sam bila nadglasana."

Dogovorili su se da mu dozvole da vidi otok, jer nitko nije mogao vidjeti nikakve štete u tome. Lot reče samome sebi da je to korak naprijed. Pronaći će on put oko njihovog opreza. Charm je govorila o različitosti mišljenja u gradu. Ako bi on mogao pronaći svoje mjesto tamo, njegove se mogućnosti možda prošire. Zato će biti strpljiv i pronaći načina kako da ih zaobiđe. Kult je bio saveznik, topao i taman ispod njegove kože. Strpljenja. Moći će izdržati još malo.

Kiyo i Urban otišli su s njim kad je otišao po svoje pripijeno odijelo. "Neka ti ne smeta ta Sirkit", reče Urban kad su se našli na sigurnom u prijelaznom mjehuru. "Ima stav zbog kojeg bi je u Svili zatvorili u majmunski kavez."

"Vijesti o Posvećenim Bespućima su ih uplašile", reče Kiyo. "Ne krivim ih. Uglavnom su fini ljudi. Mislim da Hailey i Deneb stvarno žele ostati ovdje."

Lot je razmišljao kako bi bilo da svi oni ostanu ovdje, i da žive sretno, no iako je vizualizirao taj prizor, on je bio obojen srebrnom bojom poput svjetova koji se tope. Stvari se ne mogu dugo otezati, ne za njega, no bez promjene. Njegovi su prsti drhtali kad je dotakao Kiyinu ruku. "A ti? Želiš li i ti ostati ovdje?" I biti dio svega toga.

"Ja... ja ne znam." Njen kišir zasvijetli.

Urban se namršti. "Nismo pričali o tome, bijesni."

"No, kad smo već ovdje, želo bih znati više o tim hibridnim formama."

Urban klimne. "Istina. Zvuči poznato, zar ne? Vitice."

"Poput trolova", reče Kiyo. "Njihove vitice imaju chenzemske živčane stanice. Mogle bi to biti iste stvari. Vitice koje se lako prilagođavaju simbiotskoj vezi."

Lot je zamišljao trolske paukove niti kako ih drže zajedno, zauvijek ih povezujući u jedan entitet. Nikad više biti sam. Nije to bila loša misao. Nije zaslužívala Sirkitin prezir.

Prijelazni mjehur ih spusti u Lotov stan. On svuče svoju košulju. "Zašto se toliko bojimo promjene?" Držao je ruke pružene, promatrajući njihov oblik, njihovu toplu smeđu boju. "Ovo nije

najbolje što možemo." Njegov pogled skrene na Kiyo. "Ti si prelijepa. Ti si bolja osoba od mene ili Urbana."

"Lote..." šaptala je.

Želio je da oni razumiju. Želio je da netko razumije. "Misliš li da je Nikku bilo lako biti prvi? Netko je morao odlučiti da mu dopusti da bude drukčiji."

Urban izvadi pripijeno odijelo iz jedne vreće iz spremišta iza zida. "Nije tako s tobom. Mi već znamo kako to završava."

"Znamo kako je završilo u Posvećenim Bespućima. Ovdje su stvari drukčije. Ovaj je oblak kolijevka svjetova. Barem trideset milijuna godina povijesti se ovdje nalazi, i stalno se stvaraju nove stvari, jedan faktor može sve to promijeniti. Urbane. Može ovo" - on se pogladi po senzorskim suzama -"pretvoriti u nešto ukusno. Nešto potencijalno. Nikada te nije dotakao kult. Ne znaš njegovu bit."

On doda odijelo Lotu. "Znam tvoju bit."

"Ne postoji samo jedan odgovor, Urbane. Nije samo da ili ne."

Urban slegne ramenima. "Znaš da mislim da će ti se svidjeti na otoku. Vrijedilo je doći ovdje."

Otočani su donijeli svoje saonice sa sobom na Granicu ništavila. Uranjala je sa svojim skijama u trup. Isijavala je meko jantarsko svjetlo. Svi su skratili svoje spone u pripremama za put na otok. Lot se prvi zakvačio između Setha i Noe. I njima će to biti prvi put. Svi su se držali za crne trake na putnom kovčegu.

"Mogli bi sami napraviti jedne ovakve saonice." Govorila je Deneb. "Granica ništavila bi uštedjela na materijalu."

"Imamo još dvije koje trenutno izrastaju u jednoj rupi na otoku", Dieter joj reče. "Biti će uskoro spremne."

"Jesu li svi osigurani?" Rubi upita. Odgovoriše mu u zboru. "U redu. Sirkit, hajdemo!"

Skije saonica snažno udariše o tlo, a maleno vozilo sklizne s površine Granice ništavila.

Noa i Seth su vrištali od uzbuđenja. Lot se rukom trljao po napetom vratu. S druge strane saonica, Urban i Deneb su pozorno pratili dječake. Ruby i Dieter su držali putne naprtnjače koje su bile montirane na kovčegu. Sirkit je pilotirala.

Charm je odabrala stajati iza. Clemantine joj je pomagala namjestiti priključak na brodsku biblioteku. Hailey i Kiyo su se nudili da pomognu. Nikko se, kao po običaju, izgubio bez riječi negdje u brodu.

Ipak, s osam ljudi na saonicama izgledali su vrlo komično, Lot

je mislio. Poput nekog divovskog insekta prekrivenog parazitima. Otok pred njima izranjao je zastrašujućom brzinom, dok se mračna silueta Granice ništavila gubila iza njih.

Seth i Noa su uzbuđeno komentirali naglo približavanje otoka. I Lot postade malo nervozan. Razmišljao je koliko vižljasta Sirkit planira čekati prije no što počne kočiti. On učvrsti svoj stisak na putnom kovčegu. Zaustio je da nešto kaže, no zaustavio se. Gledao je u Urbana. Pogledao je u Urbana, ali nije mogao vidjeti njegov izraz iza vizira njegovog pripijenog odijela.

Lot ipak odluči reći nešto. "Sirkit..."

Malene mlaznice na saonicama napokon se oglasiše, i Lot se priljubi uz putni kovčeg. "Jao... "

"Joj", zareži Seth. "To boli."

"Oprosti", reče Sirkit slatko. "Lote, htio si nešto reći?"

"Paklenska vožnja."

"Hvala ti."

Saonice se zarotiraše, tako da su sad lagano padali na skije prema crnom krugu bez sjena koji se nalazio na otoku. Krug je bio malen. Lot je pretpostavljao da mu je promjer samo nekoliko stopa veći od dužine saonica. Kad su mu se približili, svjetla sa saonica probiše tamu i dadoše obris krugu. Bila je to rupa duboka oko četiri metra. Njezini meki zidovi tonuli su u otočku površinu.

Oni se spustiše između zidova, a zatim tvrdo sletiše na dno. Sjene su divljale oko njih. Saonice se još jednom obrnuše, dok su im skije prijanjale za pod, učvršćujući se na mjestu.

Noa nije čekao, već se razvezao u sekundi. Seth je imao nekih problema, no Lot mu pomogne pri odvezivanju.

"Oprezno", upozori Sirkit. "Nitko tko je skliznuo s otoka nije spašen. To je naš doprinos prirodnoj selekciji."

"Daj ne seri", reče Dieter umorno. "Znaš da smo uhvatili barem jedno zalutalo dijete."

Sirkit se nasmija, dok je Noa naprasito nijekao glavom kako njega neće trebati spašavati. Seth se malo primakne Deneb.

Lot osjeti kako ga netko dotače u rame, i okrene se. Spazio je Rubyija Yana. "Iskopali smo ovu rupu nakon što je otok poklan. Tako imamo brži pristup našim kanalima, a to malo utječe na prirodni izgled otoka." Mahne rukom Lotu prema posudici na zidu rupe. "Pritisni pokraj membrane."

Lot učini kako mu je rečeno, i uroni u vijugavu komoru plavih zidova koja se dijelila u još pet prolaza. Odijelo ga je informiralo da

je atmosfera oko njega pogodna za disanje. Ipak, doimala se gustom, gotovo oblačnom. On mahne rukom kroz nju. Plava maglica kovitlala se oko njegove ruke.

"Kupači", reče Ruby, koji se pojavio iza njega. "Nivo svjetla je pao kad si došao, pa su sad dezorijentirani. Uskoro će naći zidove i uporište."

Dok je još govorio, zrak se pročišćavao. Svjetlo sa zidova se ublažilo, kao da je preko njega postavljen filter. Kupači su formirali glatki baršunasti sloj.

"Oni pročišćavaju zrak?" upita Lot. Seth i Noa upadoše kroz membranu.

"Hej, pa ovo izgleda poput vode."

"To je zbog plavog svjetla."

"Znam to!"

"Da. Kupači obnavljaju zrak", odgovori Ruby. Tad prestade pričati, dok se kišir odmatao s njegova lica. On se zakašlja, pa duboko udahne. "Ah, dome slatki dome!" Lotovo pripijeno odijelo hvatalo je buku koja je dolazila izvana.

"Vidiš", Ruby stade objašnjavati. "Kad ovdje nikog nema, Kupači se slobodno kreću pod jarkim svjetlom zbog kojeg njihov metabolizam radi brže. Oni proizvode zrak za bušioce tunela, a i za nas. Također, miješaju zrak."

Seth je razgledao ostale tunele. "Ovdje ničeg nema!" reče.

"Šššš", pogrdi ga Noa. "Deneb je rekla da moramo govoriti lijepe stvari."

Obojica su spustili svoje kišire, i disali su zrak kao i Ruby Lotov se stomak zgrči od straha. "Hej! Je li vam Deneb rekla da smijete udisati zrak ovdje?"

Noa ga podsmješljivo pogleda. "Zrak je čist, Lote. Urban ga je testirao još prvog dana."

Ruby se nasmiješi. "Istina je. Tvoji su kompanjoni proveli nekoliko sati ovdje bez problema. I ti možeš skinuti svoju kapuljaču."

"U redu", Lot reče svojem pripijenom odijelu da se otvori. Kapuljača mu se odmota s lica. Hladan zrak dotače mu obraze. Pomaknuo je polako glavu naprijed-nazad. Zrak je bio izrazito čist. On uhvati trag Noine prisutnosti na svojim senzorskim suzama. Seth je možda odsutan. "Jesu li kupači još u zraku?"

"Neki jesu. Kako bi skršili bilo kakve zagađivače."

Poput karizmate. Istina. On pogleda prema tunelu. "Gdje je

kapija?"

Rubyijeva ljuskava koža malo se rasvijetli. "Komora s kapijom? Pa, nalazi se u središnjem tunelu, iza čepa od tkiva. Nismo je još koristili. Tek smo nedavno došli, nakon putovanja u hladnome snu."

Urban i Deneb prođoše kroz membranu. Denebin kišir svuče se s njezina lica. Urban skide svoju kapuljaču. "Što kažeš, bijesni? Nema se baš što vidjeti, ha?"

"Ne još", prizna Ruby. "Imamo planove proširenja."

Lot se već dosađivao. "Možemo li pogledati vani?"

Ruby slegne ramenima. "Ako želiš." On pokaže na jedan od tunela koji su se pred njima granali. "Idemo ovuda. Dovest će nas na površinu."

Izroniše na iskričavu površinu. Nekih osam metara ponad njihovih glava, boje su se utrkivale preko pokrova od organske mreže uskih cjevčica. Čudnovato nestalno svjetlo osvjetljivalo je grubu površinu brežuljaka i iglastih izraslina. Neke su kvrge imale crne stalaktite koji su prolazili kroz organsku mrežu prije no što su se širili u razgranate krune koje su visjele sa sitnim točkama bijelog svjetla.

Na jednom od stalaktita, Noa je uočio malu srebrnu školjku koja nije bila veća od njegovog zgloba na prstu. Ruby je stisne umjesto njih. Dječaci zavriskaše kad je školjka ispalila tanki magličasti niz. "Dašak", reče Ruby "Vrlo je uobičajen na otocima."

On mahne Lotu i dječacima. "Hajde, idemo nad krov." On skoči k organskoj mješavini. Noa krenu za njim, pa potom i Lot.

"Što je riba?" Lot upita dok se migoljio kroz isti procjep u organskoj mreži kroz koji je i Ruby prošao. Zaboravio je pitanje kad je izronio na otvoreno.

Svud oko njega tekli su traci svjetla u čudnovatom radosnom prizoru. Bila je to treperava proslava postojanja. Kao da viču u inat tami. Ovdje sam. Ovdje sam.

Nasuprot bljesku, odražavale su se crne grane, poput riječnih delta koje su nagrizale blješteće boje. Srebrnaste točkice lebdjele su između mračnog drveća u sporim, plemenitim oblacima.

Seth ih prepozna. "Trolovi!" povika. "Pogledaj Lote! Eno Trolova."

"Istina." Lot je promatrao koloniju koja se udaljavala. Bila je udaljena oko metar od njih.

Rubyijevi nožni prsti omotali su se oko cijevi. Čučnuo je pored Lota. "To su ribe", on reče, pokazujući glavom koloniju trolova u

prolazu. "Isto tako i dašci, zmije i prašnici. Sve što živi ovdje, ali nije trajno usidreno za otok."

"Vidjeli smo trolove daleko u oblaku."

"Trolove? Mi ih zovemo mrežama. To su vlaknasti simbioti."

"Poput ljudi koje je Charm opisala?"

"Ljudi...? Ah. Pa, pretpostavljam da je to nešto slično tome. Pogledaj ovamo. Vidi ovo..."

Klizali su po otoku oko dva sata. Noa je jednom proklizao prema provaliji, no Lot ga je dohvatio prije no što je otišao izvan dosega. Deneb je dohvatila Lota.

U usporedbi s ostalima, njemu i Urbanu je bilo teže. Njihove čizme bile su nepotreban privjesak među ovim cijevima. Prsti na rukama su im bili prekratki da se lako mogu hvatati. Lota su boljeli zglobovi. Osjećao se neizrecivo primitivno. Umor mu je kolao venama, dok su se dječaci muvali okolo poput domorodačkih bića.

Ne, ispravio se. Sva domorodačka stvorenja bila su prilagođena za čuvanje energije. Više nego jednom, Lot se uhvatio za cijev. Zaprepastio ga je bljesak pokreta kad bi uplašeni stanovnik zbrisao. Ruby mu je rekao da riba može biti mirna godinama, i da se miče samo onda kad je prisiljena. Noa i Seth bili su adaptirani za mnogo žešći i brži životni korak.

Lot je bio ispod cijevi s dječacima. Promatrao je kako se vijaju oko stalaktita, kad ugleda, isprva jezovit, poznati prizor. "Urbane", tiho pozove.

"Da?"

"Dođi i pogledaj ovo."

Rastući preko grbe koja je podupirala jedan od stalaktita, nalazila se staklasta pregača, tri metra u promjeru. Njezina granularna struktura sjajila se vlastitim postojanim svjetlom.

"Filozofske stanice", prošapta Urban. Ljuskasta kolonija nalikovala je upravo na njih.

Lot je osjećao kao da je pravda u njegovom slučaju zadovoljena. Bio je ovo prvi nedvosmisleni znak Chenzema otkako su prošli kroz jato, a ipak... što je dokazivao?

On ode bliže stanicama kako bi ih bolje pogledao. "Na njima je prašina. Kao i na brodu."

"Ne diraj ih", upozori ga Urban.

"Istina. Premda bih htio uzeti uzorak. Želio bih znati ima li informacija u prašini."

"Pitat ćemo Rubyija ima li opremu."

Sad su se približili i Seth i Noa. Urban ih zadrža podalje. "To je kolonija filozofskih stanica", on upozori. "I aktivne su. Ne dirajte ih, ili će vas prokušati metabolizirati."

"Pojesti nas?"

"Da, polako. Zato budi oprezan. Nikada niste bili u blizini aktivnih stanica."

Ruby i Deneb dođoše odozgo. "Oh", reče Deneb, blago uznemirena. "Odakle se to stvorilo?"

"To je polje prašine", reče Ruby. "Nešto jako uobičajeno."

"Je li?"

"Uh. Izgleda da su to umjetni paraziti koji nisu prilagođeni za vlastitu reprodukciju. Ne znamo stvarno čemu služe. Premda, prave dosta prašine. Vjerojatno će probati kolonizirati vaš trup. Pojavljuju se svuda, ali uvijek u malim količinama."

Lot upita mogu li dobiti uzorak prašine. Ruby slegne ramenima i pomete površinu stanica. Lot se zagrcnuo u šoku, a Deneb izusti neartikulirano upozorenje. No, Rubyijev dlan je lagano klizio po stanicama. Uskoro u njemu bilo bijeloga praška. "Koliko ti treba?"

"Stanice te nisu pokušale slijepiti?" promrmlja Urban.

"Nisu. Bezopasne su."

"Izgledaju isto kao naše filozofske stanice", reče Urban. On zatrese glavom. "No, naše stanice definitivno nisu bezopasne."

Noa izvadi čistu vrećicu iz svoje torbice za pojasom. Držao ju je otvorenu dok je Ruby stresao prašinu u nju. Skupili su još malo, a tada se već Lotu počelo žuriti na brod.

POGLAVLJE 31

Ovaj otok nije živ.

Bila je to Denebina prva misao za vrijeme njezina posjeta, kao duha, otočkome gradu. Bila je prva od njih koja je pošla na taj put. Sad je zaprepašteno gledala preko ponora prema otoku koji nikada ranije nije vidjela. Gledala je prema njegovim konveksnim lećama. Prva stvar koju je uočila bile su površinske cijevi. Iako su sadržavale svjetlo, nisu blještale, i nisu se granale u složenim uzorcima kakve je vidjela u divljem arhipelagu. Umjesto toga, bile su formirane u redove nalik ljestvama s mjestimičnim lukovima. Mirnoća i red bili su kombinirani kako bi stvorili kultiviran, statični, umjetni osjećaj. Ovo se činilo kao ručna kopija otoka, a ne prava stvar.

Ipak, pejzaž je bio impozantan. Širio se pred njom, ispunjajući joj vidno polje. Iz početka joj se činilo da je otok vrlo blizu nje, kao da bi mogla samo skočiti i dosegnuti ga. Opažala ga je kao široku otvorenu ravan ispod nje. No, nije bilo gravitacije da podupre osjećaj za gore i dolje. Tako da joj se poimanje izmjenjivalo. Ravan postade zidom, a zatim zastrašujućim svijetlim stropom, a zatim, napokon, otok se smiri kao apstraktna površina. Njezin se puls uspori, odnosno simulacija njezinog pulsa. Bila je duh.

Mogla je vidjeti ljude kako se kreću po putovima nalik ljestvama. Neki su hodali na prstima, neki su klizili između gajeva glatkih, podrezanih tamnih stabala, povezanih crvenim svjetlima. U divljem arhipelagu, slične su strukture nalik stablima bile okićene bijelim svjetlima.

Ljudi na prugama doimali su se neprirodno malenima. Dok je ona ovo shvaćala, otok se ponovno promijenio, odjednom postajući veći i udaljeniji. Ovo ju je uznemirivalo. Instinktivno, ona posegne prema van svojim dugim nožnim prstima, kako bi se uhvatila za nešto čvrsto. Iznenadila se kad su joj noge naletjele na labavu mrežu od mekog gela koja je pulsirala i vibrirala u ritmičnim udarcima.

*Lakše, reče joj duboki glas. U glasu se osjetila zabavljenost. * Sigurni smo ovdje.

*Gdje smo mi?

Ona pogleda mimo svojih nogu. Vidjela je da lebdi netom iznad dugog mosta ispletenog od sjajnih bijelih žila, poput prediva nekog

divovskog pauka. Most se širio prema udaljenom rubu otoka. Mogla je kroz pletivo vidjeti i druge otoke u daljini. Bili su nalik kovanicama i polumjesecima veličine nokta. Sjajili su se istim mirnim svjetlom, poput najbližeg otoka.

Ona se okrene. Njezin domaćin (to je sigurno njen domaćin; on je jedina osoba na mostu) čekao je udaljen samo nekoliko koraka. Izraz njegovih tamnih očiju bio je neodređen dok ju je promatrao preko ruba svojega kišira. Mogao ju je vidjeti samo zato jer je njezin duh postojao unutar njegova atrija. Sve što je ona vidjela, čula i osjećala bilo je filtrirano kroz njegove osjećaje.

Ona pogleda pored njega u most koji se, bez savijanja, spajao s udaljenim otokom. Njezin domaćin nije gledao u tom smjeru, no čim je ona jednom pogledala, atrij će to zapamtiti.

Deneb je završila svoje pretraživanje. Pogledala je iznad glave. Pogled je potvrdio da se više otoka nalazi s te strane. Mogla je razabrati paučinaste linije drugih mostova koji se šire medu njima. Ispod njezinih prstiju, osjetila je kako vlakna podrhtavaju.

*Dobrodošla u Zbor, reče njezin pratilac. *Idemo sad u njegovo srce.

Deneb nije bila sigurna da li ga je dobro čula. *Zbor?

*Tako mi zovemo ovaj arhipelag. To je prvi naseljeni arhipelag, i mi smo uz put doveli ove otoke koji pjevaju jedni drugima.

Znala je sve riječi koje je on govorio, no, ipak se osjećala zbunjenom. * Pjevaju?

*Preko radiofrekvencija. To je signal koji vas je doveo ovdje. Možda to nije pjesma, no može se tako prevesti. Ponekad ima ljupki zvuk. Naravno, mnoge od ovih otoke smo poklali. Neodređeno je mahnuo prema rubu otoka i prema polumjesecima ostalih otoka. *Živi otok nije dobro mjesto za dom.

Deneb klimnu. Pitala se kako su uspjeli preskočiti bilo kakav uvod. *Hvala ti što si mi domaćin.

*Činim to sa zadovoljstvom, zaista.

Tad su počeli razgovarati. Ona je saznala da je njegovo ime Velt, i da je ekolog, esejist i administrator koji je nadgledao Rubyijevu ekspediciju prema arhipelagu. Bio je također i jedan od rijetkih članova izvorne ekspedicije koji je još uvijek živio u gradu. Rodio se na putu sa Zemlje. Činilo se da mu je bilo malo neugodno dok joj pričao. Emotivna svjetla na njegovu kiširu bljeskala su blijedim ružičastim svjetlom. *Vidiš, uvjerio sam vijeće da bi intuitivno bolje razumio tvoje stare običaje, pa su mi dopustili da te

ugostim. On se zahihoće blagim, ugodnim glasom.

Deneb bi se nasmiješila, ali joj je kišir pečatio lice. Bio je to kozmetički detalj u iluziji njezina postojanja. Ona je bila duh, i nije imala potrebe za kiširom, jer zapravo nije disala. Nulti pritisak joj nije mogao naškoditi. Ipak, životna simulacija im je oboma odgovarala. Ona ponovno pogleda dolje prema mreži zaklanog otoka, i prema drugim otocima iza njega. Prašina je zamagljivala njihova udaljena svjetla. *Koliko arhipelaga ima?

*Milijuni, Velt reče. *Možda i milijarde. Njegova emotivna svjetiljka pokazivala su rastuće uzbuđenje. *U svakom slučaju, ima ih puno više nego što smo istražili, a upoznali smo samo mali dio oblaka. Zadovoljstvo je treperilo u brončanim iskrama oko njegovih očiju. *Neki od nas izvornih smatraju da je ime 'Zbor' previše romantično. Željeli smo nazvati arhipelag 'Trun'. Činilo se jednako deskriptivnim imenom.

Zbog obilja teritorija, preobrazili su cijelu površinu otoka u park. Deneb je zajedno s Veltom klizila preko putova nalik ljestvama. Povremeno su.zastajali da se dive crnim glatkim stablima u punom cvatu. Njihovi reproduktivni pupoljci, poput sjajnih crvenih bisera, bili su posvud na njihovim tijelima u obliku kostura. Divili su se i dašcima koji su gmizali po deblima ili lepršali između drveća. Dijelovi oko korijenja bili su ispunjeni ljuskama duginih boja. Ljuske su bile mjestimično isprekidane žbunovima kristalne trave. Tanke travnate oštrice bjesomučno su vibrirale. Topazna zmija bila je omotana oko crnog debla drveta. Njezini su očnjaci bili zabodeni u koru, dok je sisala tekućinu iznutra. Deneb dotače njezina leđa. TI unutar njezina atrija je pretpostavljala kako bi se zmija osjećala. Bila je glatka i klizava. Deneb je osjećala sisanje pod prstima. Tada Velt dotakne zmiju, i njezini se osjetni detalji povećaju. Mogla je osjetiti tanke hrpte po njenim leđima, i strašni pritisak isisavanja. Ona trže ruku.

Kolonija trolova lebdjela im je nad glavama. Svaki čvor u mreži sjajio se bijelim blijedim svjetlom. To je zaostalo od Chenzema, no to otočani nisu znali dok Granica ništavila nije došla. Kakav je osjećaj bio doći ovdje bez straha od Chenzema ili kulta? Svjetlo je bilo ograničeno a teritorij tako pust. Kakvu su samo slobodu osjećali! Milijuni potencijalnih gradova... iako su otoci bili poklani. Ruby i Charm dijelili su krivnju za to. Bilo je žaljenja i u Veltovom glasu. Znači, čak i ovdje je bilo kompromisa.

Napustili su park kroz niz od tri želatinozne brane. Velt je

objasnio da unutar otoka neće vidjeti prazan šupljikav prostor. Umjesto toga, njegovo je šuplje srce bilo dugo i iskrivljeno. Bio je to širok namotani tunel pod pritiskom koji se neprestano zavijao u sebe. Velt je čekao da mu kišir klizne s lica, prije no što je tunelu dao ime: "Anakonda."

Prolazeći kroz zadnju želatinoznu ustavu, izronili su blizu puta nalik ljestvama preko kojega je upravo prolazila jedna obitelj. Troje odraslih i dvoje djece. Lako su dodirivali prečke dok su odmicali.

Deneb zgrabi zasun kako bi se umirila. Anakonda je bio zaobljeni tunel koji je išao možda stotinu metara u širinu. Izronili su na najvišoj točki uzvisine u obliku izokrenutog slova U. Našli su se baš na rubu nečega što Deneb nije mogla nazvati drugačije nego trgovačkim centrom. Niz trgovina i restorana ugrađenih u zidove tunela. Lagana gužva pred izlozima trgovina, klizi lakim korakom. Njihovi nerazgovijetni glasovi ispunjaju zrak. Hodnik se udvostručavao oko površine tunela u malenoj spirali. Izlozi trgovina povezivali su se bez međuprostora. Njihovi znakovi pozivali su bojama i mirisima. Neke su trgovine bile isturene u tunel, a druge su bile uvučene.

Bio je to u potpunosti trodimenzionalni svijet. Nije bilo konsenzusa oko toga koja je strana gore. Iz većine površina blistalo je svjetlo, no najsjajnije je dolazilo s trake na suprotnoj strani Anakonde. Deneb se pitala je li to svjetlo trebalo sugerirati nebo. Velt, slegne ramenima. "Svjetlo rotira oko zidova u periodu od 25 sati."

"Zar nema noći?"

"Ima dovoljno noći vani."

Iza ulice u kojoj se nalazio spiralni trgovački centar, nalazili su se stanovi s jednostavnim arhitekturama, okruglih prozora, i vrata okruženih ogradama. Dobro disciplinirane loze puzale su po zidovima. U daljini, tri manja tunela su se otvarala u Anakondi, no svaki je od njih bio samo plitki oval.

Deneb se okrene da pogleda u drugom smjeru. Ovdje je više kuća bilo okruženo gušćom vegetacijom. Njihova ograđena pročelja nicala su sa svih strana. Nakon nekoliko stotina metara drveće je preuzelo ulicu, a lisnati gustiš zakrčivao je put kroz tunel.

Anakonda. Iz navike Deneb u biblioteci provjeri to ime, no nije se nalazila u Granici ništavila, pa nije bilo nikakva odgovora. Ona se okrene prema Veltu. "Anakonda mi je poznato ime. Trebala bih znati njegovo značenje."

Njegova ljuskava koža je bila plava i prošarana purpurom, no ona je mogla vidjeti iznenadni nalet tamnijih sijena kad se nasmiješio. "To je vrsta ogromne zmije sa Zemlje. Neki mudrac predložio je da to bude ime glavnog tunela. Tako sad svi mi živimo u crijevima velike zmije."

Velt je imao ljupki smiješak. Gledajući ga, Deneb na glas izreče ono što joj je bilo na pameti otkako je Granica uništavila dosegla divlji arhipelag. "Čudi me kako ti i tvoj narod izgledate tako poznato, čak i nakon stoljeća izolacije."

Velt se natmuri. "Volio bi da je tako. Ovdje, u srcu, imamo tendenciju biti konzervativni. Sjećamo se tko smo. Drugačije je u vanjskim arhipelazima. Možda vidiš nešto od toga. Često putujemo do Drugog, no posjećuju nas čudnovati stvorovi."

Kao Charm i Rubyju, i Veltu je bila neugodna ova tema, no Deneb, u dobroj namjeri, nije ju smjela izbjeći, ako je bilo ikakvih šansi da vlaknasti simbioti mogu dati nekakve tragove za rješenje enigme Chenzema. "Charm je spomenula saveze s drevnim životnim oblicima."

"Je li?" Veltova se emotivna svijetla zamutiše. "Takve se stvari događaju, naravno. No mi smo slobodni ljudi."

"Znači ti to ne odobravaš?"

On polagano izdahne. "Potresen sam. Ljudi koje znam stoljećima nestali su u tim savezima, napustivši obitelj, prijatelje, karijeru. Zašto? Razlozi koje nam daju nisu odgovarajući. Mi smo slobodan narod, no postoje neodgovorena pitanja na to je li njihov izbor bio slobodan."

"To je i Charm rekla." Denebino srce je treperilo dok se sjećala vlastitog bijesa i zbunjenosti kada je kult je napao njezin svijet. Chenzemska prijetnja je bila suptilna i podmukla, i ne bi bilo iznenađenje da je mogla uzeti mnoge oblike. "Mudro je što si oprezan", ona reče. "Kult je obitavao u Sol sistemu prije nego što je procvjetao."

Velt klimne. "Ta bi nam lekcija mogla biti od koristi. Mnogi ovdje ne bi mirno stajali kad bi se dokazalo da je postojala prisila."

Nakon toga, Velt je vodio razgovor k lakšim temama. Lutali su po tunelu prateći trag rukohvata. Trgovački centar, a zatim i stambene četvrti, ostadoše iza njih. Sad se ispred njih nalazila blokada od raslinja. Deneb uspori kad joj se približiše. Rasla je preko tunela, i ona nije mogla uočiti put kako je zaobići. Glatke sjajne smeđe grane oblikovale su gustu ogradu. Listovi, veliki poput

njena dlana, sprečavali su pogled kroz gustiš. S druge strane mogli su se čuti glasovi razigrane djece.

Velt se nasmiješi na njeno oklijevanje. "Propustit će nas", reče. "Hodi."

On se odgurne od šipke rukohvata, lansirajući se prema gustišu. Deneb začu oštro šuštanje vegetacije dok se pregršt grana sklanjao, trenutak prije no što će Velt naletjeti na njih. On udari u ovalni prosjek, i nestane.

Denebina stvarnost se isprekida. Iznenada se nađe s njegove strane, prolazeći kroz lisnati tunel koji se otvorio kad su se oni priblibili. Nasmijala se od zadovoljstva u ovom vrtoglavom prolasku. "E ovo mi se sviđa." Tad se okrene oko sebe gledajući preko ramena, no vid joj je bio zamagljen. "Velte? Pogledaj nazad, molim te!"

On se uhvati za granu i zaustavi, okrene se. Pogledom prođe put koji su prošli. Deneb je jahala njegove osjećaje. Njen vid bljesne zadovoljavajućom jasnoćom. Tunel kroz gustiš zatvarao se iza njih, no puno sporije nego što se otvorio. "To je sigurnosna ograda", Velt objasni, "za držanje kućnih ljubimaca unutar parka. Naravno, divlje ptice se vole ovdje gnijezditi."

Deneb je tražila oči na granama i pod lišćem. Nije ih mogla pronaći.

Uskoro se gustiš otvori u krivini nalik onoj Anakondi. Visoke trave prekrivale su zidove. Neke od njih bile su visoke poput trske. Grane sa zelenim, žutim i crvenosmeđim lišćem krivudale su preko širinom tunela. Djeca su se penjala po njima i skakala kroz otvoren prostor. Njihovi kiširi bili su skupljeni oko njihovi vratova. S njima su bili psi, odnosno ono što je Velt zvao psima. Deneb su izgledali poput šišmiša s lijepim paperjastim psećim licima i raznobojnom kosom. Lajali su i dahtali poput pasa. Kad su letjeli s njihovih se krila dizala magla. Djeca bi stala na sporu putanju u sred Anakonde, zatim bi pozvala svoje pse. Kad bi se stvorenja zaletjela i udarila u granu ili zid, histerično bi se smijali. Gledajući ih, Deneb je mislila o Sethu i Noi. Nije ih bilo teško zamisliti kako se ovdje radosno igraju.

Proučavala je svako dijete, a i nekoliko odraslih koji su se izležavali na travi ili sjedili na granama. Neki su bili iznenađujuće visoki. Drugi su bili neobičnih boja. Neki od njih imali su krijeste poput Rubyja i njegovih pratitelja. Većina, poput Velta, nije ih imala. Izgledali su vrlo ljudski. Premda je pažljivo pogledala u

svakoga koji je prolazio, nije vidjela nijednoga sa senzorskim suzama.

Nastavili su lutati Anakondom. Velt je pričao. Njegovo znanje o Sol sistemu bilo je iz vremena prije no što se Deneb rodila. Ispričao joj je priče o Nebeskim gradovima koje su njemu pričali njegovi roditelji. Pričao je i padu Commonwealtha, i cvjetanju kulture koja je uslijedila.

"Moji roditelji zapravo nisu napustili Nebeske gradove", objasnio je kad su ušli u još jedan trgovački centar. "Poslali su svoje Druge velikim brodom. Već prije sam ti rekao da sam rođen na putu ovamo, no to baš nije točno. Prvo sam rođen u Sol sistemu. Moji roditelji su proslijedili moj uzorak na veliki brod. Bio je još dovoljno blizu da to mogu učiniti. Tako da sam bio tamo kad su se Drugi mojih roditelja probudili u hladnom spremištu. Zapravo, i ja sam Drugi. Čak i nakon svog tog vremena, ne snalazim se dobro s tim statusom, ja sam kopija nekoga kog nikada nisam znao i kog se ne mogu sjetiti." On protrese glavom.

Deneb reče: "Pretpostavljam da si se do sada malo izmijenio."

Velt se od srca nasmije. "Bez sumnje, to je zdravorazumska pretpostavka." No njegov humor brzo popusti pred melankolijom. "Tijekom godina pokušavao sam zamisliti njihove živote. Sad znam da sam sve krivo shvatio. Novost koje ste donijeli potvrdile su sumnje koje su se već rađale među nama. Budući da nas nitko nije pratio sa Zemlje, bojali smo se da se dogodilo nešto užasno loše. "

Deneb se okrene. Pogled joj je lutao po košarama u restoranu koje Velt nije pravo niti pogledao. "Točno je. Podaci s Granice ništavila pokazuju da je malo ili ništa ostalo od Sola nakon erodiranja kordona. No stotine tisuća ljudi, i vjerojatno milijarde duhova, napustili su Sol sistem prije nego što je kordon postavljen. Prošle su duge godine teških emigracija prije nego što je netko shvatio da je nešto pošlo po zlu."

"A ta kultna pošast pratila je te emigrante."

"Neke od njih jest", ona prizna. "No granica je bila relativno nedirnuta, barem u vrijeme kad je Granica ništavila otišla. Nije kult usporio naše iseljavanje. Bili su to chenzemski ratni brodovi."

"Chenzemi", Velt promrmlja. "Drevni režim. Oduvijek smo znali da mi nismo prvi stanovnici oblaka. Prepoznali smo biotehnologiju koju su ostavili raniji stanovnici. Neki su je od nas zlouporabili. No nikad nismo vidjeli ništa nalik ratnim brodovima koje si opisala."

"Mi smo mislili da oni dolaze iz oblaka", reče Deneb. "Sad

mislim da su napravljeni posebno za to da izguraju nas ili druge civilizacije. Željela bi znati zašto je vaš brod prošao chenzemsko raskrižje bez uznemiravanja. Je li to bilo zato što ste tako rano otišli, ili zato što se niste zaustavljali dok niste stigli do oblaka?"

"To ja ne znam", fiksirao ju je pogledom. Bila je to jedina ozbiljna stvar ovdje u Anakondi. "Tek nekoliko dana znamo za tragediju na Zemlji, no već nas je promijenila. Postali smo svjesniji toga tko smo i toga da bi mogli biti posljednja živuća civilizacja."

Deneb se nije htjela složiti s ovim. "Mi ne znamo jesu li svi nestali. Granica je bila pod pritiskom, no bila je još uvijek vitalna kad je Granica uništavila otišla. I nemamo pojma što se dogodilo s vanjske strane galaktičkog luka."

"Ipak tvoji su kolege spekulirali o tome."

Ona sliježe ramenima u nelagodi. Velt je mogao govoriti što je god htio, no nema načina znati što se dogodilo s onima koji su ostali. Ona dozvoli svom pogledu da klizne u stranu, prema zamrznutom slikovitom prizoru trgovačkog centra. Slika svakog prolaznika bila je smrznuta u poziciji u kojoj ih je Velt zadnji put vidio. Ona se nasmiješi. Velt je bio dobar domaćin. Bio je prilično dosljedan u gledanju uokolo, no na trenutak mu je pažnja bila odvučena.

"Velt...?"

"A, oprosti." On pogleda kako bi obnovio njezin pogled, i naglo se prizor promijeni. Na ljestvama, možda dvadesetak metara daleko, pojavi se neko biće. Deneb snažno udahne. Stvar je bila nalik crvu, i prilično dugačka. Još uvijek je izlazila iz trga. Kad se rep napokon pojavio, pretpostavila je da bi biće moglo biti dugo tri metra. Nije bilo deblje od njezine ruke. Bilo je prekriveno dugim resicama delikatnih ticala koji se izvijali dok se okretalo. Neka je ticala upotrebljavalo kao ruke i noge u penjanju po zidu trgovine. Penjalo se lako i prirodno u nultoj gravitaciji.

Drugi crv izroni iz druge trgovine. Kretao se uz šapat svojih ticala. Pridružio se prvome, pa su, bok uz bok, njihova ticala nježno tapkala, kao da istražuju poznati miris. Tada im se repovi dotakoše, i dva se crva stopiše. Deneb se nagne naprijed. Usta joj se otvoriše u iznenađenju. Dva su crva bila sjedinjena. To nije bilo spajanje. Bili su dovoljno blizu, pa je mogla vidjeti kako su otekli dok su se spajali, no nije bilo šava ili bilo čega što bi ukazivalo da su ikada bili razdvojeni.

Tri druga crva približiše se ovima. Deneb nije vidjela odakle su

došli, no ponovili su ponašanje prvog para: nježno dodirivanje ticalima, a zatim nagla fuzija. Pretapali su se u istom čvoru koji je naticao dok nije postao disk. Sad je ovo stvorenje nalikovalo divovskoj verziji akvarijskog mezimca zvanog meduza, s pet dugih, gipkih udova, od kojih je svaki bio ukrašen delikatnim ticalima. Na disku i na krajevima nekih ticala, bilo je očiju. Vrlo ljudskih očiju koje su promatrale Deneb.

Ona se povuče. Prinese ruku ustima. Ne. Ne može je vidjeti. Ona je duh koji postoji samo u Veltovom atriju.

On je zurio u meduzu. Pogled mu je bio krut. "To je obitelj", reče joj. "Nema sumnje da su se došli tebi pokazati."

"Ne razumijem."

"O tome si se raspitivala. Savez sa simbiotskim viticama. Chenzemskim viticama, kako sama nagađaš."

"Ljubav i priroda", prošaptala je. Srce joj je ubrzano lupalo dok je promatrala stvorenje. Nije zamišljala nešto ovako. Očekivala je nešto analogno trolovima. Čovjekolike čvorove povezane viticama. U ovome nije bilo ničeg ljudskog, osim raspršenih očiju.

"Svaki je crv nadležan sam sebi", Velt objasni, "no kad se spoje, postanu nešto drugačije. Ne znam je li taj agregat pametniji, ali je drukčiji od nas."

Jezive oči meduzinog središnjeg diska prestadoše proučavati Velta. Udovi stvorenja se smotaše pravocrtno, poput kalamara. Koristio je svoja nježna ticala za kretanje po izvijenom putu. Skrenuo im je iz vida u tunel sa strane.

Kad je otišao, Velt se okrene prema Deneb. "Jesi li već vidjela ovakve?"

Ona zatrese glavom. Bila je uplašena otprilike isto koliko je Velt bio razljućen bizarnim prizorom kojem su svjedočili. "Ne. Nikad nisam čula za tako nešto. Mislim da ga nema ni u biblioteci."

"Sve više nas misli da je to naša chenzemska prijetnja."

"Napali su vas?"

Njegov je odgovor bio od one vrste koje se najviše plašile. "Nikada. Njihovo je usvajanje uvijek zavođenje. Njihovo je regrutiranje uvijek dobrovoljno, ili tako reći dobrovoljno." Njegov se kišir tresao uz njegov vrat. "Ja kažem da je uvijek moguće otići predaleko."

Denebine se misli okrenuše Lotu. Koliko daleko je predaleko? Lot je bio većinom čovjek, no bio je dijelom i strane vrste. Deneb je nešto te strane prirode uzela u sebe. Stavila ju je u djecu. Njihovi

osjećaji govorili su više od njihovih riječi.

Velt uzdahne. Napetost je istjecala iz njega. Apologetski se nasmiješi. "Moja netolerancija je neoprostiva."

Ona oprezno odgovori. "Znam da ti je to od velike osobne važnosti."

"Da. Baš tako. Znao sam ih toliko. Ranije."

Njezino je srce brzo kucalo. Bilo ju je strah i otkriti se Veltu, i ne otkriti mu se. Svidjelo joj se ono što je vidjela od Zbora. Vrlo joj se svidjelo.

"Trebao bi znati", reče ona blago. "Oni nisu u potpunosti kao mi. I mi smo napravili sintezu sa stranim uzorkom."

Njegov oštar pogled se ublaži dok mu je objašnjavala karizmatu. "Ovaj nam osjećaj omogućava naučiti kemijski jezik chenzemskih ratnih brodova", ona završi. "Bez toga, ne bi preživjeli."

Velt klimne. "Vi koristite taj uzorak", reče on. "Ne koristi on vas. Mislim da je to kritična razlika."

Bila je to razlika koja ju je odvajala od Lota. "Imaš pravo što si oprezan", ona promrmlja.

"Bolje sad nego nikad", složi se Velt. "Ako smo zadnja civilizacija, tad imamo odgovornost braniti sve ljudsko protiv chenzemske prijetnje."

POGLAVLJE 32

Prijelazni mjehur se skupi, stišćući Lota o uspavano stanično tkivo. Rana više nije bila meka i podatna na dodir. Neaktivne stanice bile su zastrašujuće hladne. Nije ih mogao dodirnuti, osim preko njegova pripijenog odijela. Kad je svjetlo iz prijelaznog mjehura izblijedjelo, Lot je ostao u potpunoj tami. Pomicao je glavu lagano naprijed-nazad, no nije mogao detektirati emitiranje iz filozofskih stanica. Zrak u njegovom malenom zračnom džepu bio je čist od svega osim od njegove prisutnosti. Sumnja je treperila u njegovom umu poput napola oslijepljenog kukca sa slomljenim krilima. Umrijet ćemo u oblaku.

Stanice trupa odbacile su to upozorenje, no Lot je morao ponovno brinuti što je ono značilo.

Prije no što je došao ovamo, prohodao je po trupu, koračajući po rubu usnulog polja. Glatki sloj prašine još je bio pričvršćen za stranice. On će biti metaboliziran kad se one probude, dajući im potisak energije.

U svojim prstima, Lot je prevrtao zapečaćenu kapsulu koja je sadržavala prašinu skupljenu u koloniji divljih stanica. U otočkoj plavoj jazbini, stavio je malo toga na svoje senzorske suze. Istovremeno je utonuo u trans. Snježna oluja, statička zbrka ili jednostavno previše nejasno za njega. No, filozofske stanice koje bi radile zajedno bi sigurno sortirale značenje?

Uskoro će znati.

"Nikko? Idem pokušati probuditi polje."

Pauk je progovorio Nikkovim glasom. "Promatram."

Lot zatvori oči. Tada oprezno, otvori vrata svoje fiksne memorije. Kodovi i slike, zvuci, mirisi, iskustva koja čak nisu ni obitavala tamo. Ostavio ih je neporemećenima, tražeći jednostavan uzorak...

To se oslobodi klizeći u njegove senzorske suze.

(Budno.)

Karizmata ga je zasipala izvana. Kovitlala se na strujama njegova daha. Trljala je stanice koje su ga okruživale.

"Paljenje", reče Nikko. "Osjetan termalni odgovor na tvojoj lokaciji."

Otvarajući oči, Lot osjeti pritisak staničnog svjetla na svoje

zjenice. U početku je bilo blijedo, no pojačalo se u sekundi do bolnog sjaja. U isto vrijeme, bujica aktivnosti razvila se oko njega. Valovi pobuda i želja su se sukobljavali. Pričekao je da se poplava izboja stabilizira. No, ona je nastavila bujati, strahovito energična poput oceanskog vala, sve dok se nije urušila u beznačajnu pjenu bez identiteta.

"Nikko...?" Lotov glas prasne u rađajućoj panici. Stanice su sjajile prijeteći da će ga oslijepiti.

"Ne znam!" reče Nikko. "Ljubav i priroda. Stanice izgaraju. Ne izvlače uopće energiju iz broda."

"Sigurno ih stabilizira neki drugi kod." Lot je pretraživao svoju memoriju. Bilo je na tisuće naredbi kodiranih u prašinu koju je ispustilo jato. Koje su bile važne? Mogao ih je sve replicirati.

"Ugasi stanice", reče Nikko. "Vrati ih nazad u san."

"Da. U redu." Lot osjeti vrelinu na svojim leđima. Izgaraju. Zatvori oči, tražeći zrno mira, otok s kojega može isplesti svoju magiju tame.

Tada je stanično polje kolabiralo.

Jedino upozorenje bilo je prhki staklasti prasak. U istom trenu, ogromni dlan pritisne mu prsa, izbijajući mu dah i bacajući ga kroz zid koji se smrvi u prašinu. Suhi bol ga probode kroz uši. Želio je vrištati, no instinkti preživljavanja koji su bili ugrađeni u njegove pretke, nisu mu to dopuštali. Njegove se oči, nos, usta i uši zatvoriše štedeći mu onih nekoliko potrebnih sekundi, dok se kapuljača njegovog pripijenog odijela nije preklopila preko njegove glave i zapečatila. Svjetlilo mu je i lupalo u svakom djeliću njegove lubanje. Tad dragocjeni zrak sapere njegove usne. On ga pohlepno udahne. Gotovo da ga nije bilo dovoljno, no novi je dolazio, ispunjajući mu usta i uši, Mogao je čuti lupanje svojeg srca i udisanje pluća. On otvori oči.

Udaljeni otoci polako mu uđoše u vidno polje. U prvom planu, činilo mu se da je mogao vidjeti obrise Granice uništavila. Reflektirano svjetlo poigravalo se na njezinoj površini. Ako je to bila Granica uništavila, stanice na trupu ponovno su potamnjele. Spalile su se? To je Nikko rekao. Raspale su se pod njim.

On se okrene oko sebe, istežući vrat kako bi vidio ono što je ležalo ispred. Bio je to, naravno, otok. Izgledao je golem, a on mu se brzo približavao. "Nikko?"

"Ovdje sam." Čudnovato zujanje pratilo je Nikkov glas. "Jesi li stabilan?"

"Istina. Što se dogodilo staničnome polju?"

"Kolabiralo je. Stanice su same sebe konzumirale. Ništa nije ostalo osim praha."

Rotacija dovede otok Lotu u šire vidno polje, koje se sve više širilo. "Možeš li me uhvatiti?"

"Sirkit dolazi po tebe."

"Sirkit?" Ako mu je ova vijest trebala uliti samopouzdanje, nije uspjela. "Planira mi dati dodatno ubrzanje prije no što tresnem?"

Sirkitin glas je bolno glasno zazujao u njegovom odijelu. "E, vidiš, to je dobra ideja." Ona se spusti na saonicama pored njega. Vidio ju je samo djelićem oka, prije no što mu je mreža za teret eksplodirala u lice.

"Jao!" Udarac mu ponovno izbi zrak iz pluća. Ona tada naglo zakoči, a on je letio u drugome smjeru. Prije no što je postao toga svjestan, saonice su ušle u rupu. Blago iznenađen, preživio je još jedno od njenih neprijatnih slijetanja. On se primi za mrežu, i počne se oslobađati. "Želim se vratiti na Granicu ništavila."

"Što? Ništa 'hvala'."

"Hvala. I molim te vrati me natrag na Granicu ništavila."

"Žao mi je, mazo." Sirkit se okrenula u pilotskom sjedalu kako bi ga vidjela. "Moramo uzeti gorivo. Ne bi trebalo trajati više od sat-dva." Ona siđe sa saonica, nestajući u sjenama.

Lot uzdahne. Dobro, barem je prešla preko pravila o napuštanju svih veza sa svemirom. On se vrati odvezivanju. Tada se sjeti neotvorene kapsule prašine koja se još uvijek nalazila u njegovim zgrčenim prstima. Nije je imao šanse ni isprobati.

Ruby mu je mahao iz jazbine. Kad se jednom našao u atmosferi, kapuljača mu se razdvojila. Zgrušana krv tekla mu je iz ušiju. Charm mu donese hranu. Nije htjela pogledati ga u lice. Zamišljao je da je gadno natečeno. Možda su mu i oči bile krvave. Bez obzira na to, bili su nervozni zbog njega.

Charm nestade u jednom od sporednih tunela. Ruby je već bio izišao kroz membranu. Zrak u jazbini bio je čist i bezukusan. "Nikko?"

"Ovdje sam."

Lot se igrao kapsulom prašine. "Zašto se to dogodilo? "

"Ne znam. Očigledno je nešto potaklo autodestruktivnu rutinu."

Lot je držao prozirnu kapsulu s prašinom ispred očiju, škiljeći u oblak bijele prašine koji je izlazio iz nje. "Bilo je prašine na stanicama."

"Mislio sam o tome."

"Na divljim stanicama je bilo također prašine. Ruby kaže da ga ona proizvodi."

"Te divlje stanice i dalje funkcioniraju."

"Istina."

Sve do sad. Lot osjeti ledenu hladnoću i iznenadnu frustraciju koja je šištala kroz njega. "K vragu, Nikko, izgubili smo ponovno stanično polje. Ponovno! I to ovaj put slučajno. Želim znati kako se to dogodilo."

Prošlo je puno vremena otkako je bio uronjen u pravu chenzemsku konverzaciju koja nije bila zagađena naredbama zabrane i kodovima za spavanje. Oh, Bože, zaboravit će jezik. Zaboravit će kako biti Chenzem.

Divlje su stanice preživjele.

"Nikko? Pitaj Rubyija možemo li izrezati koloniju divljih stanica. Možda ih možemo natjerati u funkciju na trupu."

Nekoliko minuta kasnije, Sirkit uđe u jazbinu. Namrgođeno je gledala Lota. "Izgledaš užasno." Iz skrivenog sandučića u zidu isklizne plamenik. Ona ga uze. "Izrezat ću stanično polje za tebe, no umrijet će bez hranjivih tvari s otoka."

"Nikko ga može održavati na životu."

Ona slegne ramenima, a zatim nestane kroz membranu. Ostavila ga je samoga da čeka.

Došlo je bez upozorenja. Bez ikakvog zvuka. Lot je prisutnost osjetio kao nagli pokret u središnjem tunelu. Pogledao je oko sebe i vidio kako ga okružuje bujica. Bijela je voda istjecala iz nevidljive slavine. Ulazila je u komoru. Okruživala ga je. Bila mu je već na dohvat ruke. Mlazovi nalik zmijama su se stapali u jedan. Ubrzo je bio okovan sjajnom školjkom. Karizmata veselja kišila je po njegovim senzorskim suzama. Bio je to čudnovati, strani pozdrav. Iz školjkine bijele površine pohitaše vitice da ga dotaknu. Tisuće tananih vitica dodirivalo ga je poput četke. Bili su to blagi dodiri. Povlačile bi se kad bi dotakle njegovo pripijeno odijelo, no ostajale su mu na oteklom licu. Preplavi ga poznat osjećaj. Bio je to topli osjećaj jedinstva koji mu je ublažavao crni pritisak kulta koji je zauvijek gorio pod njegovom kožom. Čuo je glas koji mu je šaptao na uho. Proizvodila ga je treperava membrana na kraju ticala. "Ti nas poznaješ?"

Buljio je u nepoznato vlakno. "Ne. Ne poznam vas."

"Tražio si nas." Glas je bio tako blag da ga je jedva

raspoznavao.

Ticala su ga pritiskala o senzorske suze, ubacujući u njih novu bujicu karizmate. Prisutnost tog stvora eksplodirala mu je u senzoriju. Poznat, stimulativni osjećaj. On je shvatio: Ovaj je ranjiv. Štogod da bio. Kult mu je udarao u valovima pod kožom. Njegova vlastita karizmata nahrupila je kroz njegove senzorske suze. Nosila je kult u biće, vežući ga vlastitim srebrnim strujama. "Istina. U pravu si. Sad se sjećam. Tražio sam vas."

"Zato smo i došli do tebe, kroz kapiju." Stvorenje je bilo ogromno. Ispunjalo je komoru, pritišćući Lota svojom masom koja se približavala. Strah je ipak kuljao iz njega. Stvorenje ga se plašilo. Ipak, ne toliko koliko je željelo kontakt s njim. Željelo je nešto od njega.

Lotovo samopouzdanje naraste. "Što si ti?"

"Simbiot." Tuce očiju ga je gledalo. Ljudskih očiju omotanih krajevima ticala. "Mi smo jedan dio kolonije Hafaz. Nekad smo bili ljudi. Odvojena stvorenja, svako sa svojim umom, no, ponovno smo se stvorili iz života oblaka. Nešto se ovdje davno dogodilo. Pokušali smo ponoviti povijest kako bi je mogli razumjeti."

Ticala su se snažno držala za njegove senzorske suze. Parazit kulta bio je posađen u njih. Formirat će se u živčanom centru bića, u njegovom mozgu, gdjegod da se nalazio. Zadovoljstvo ga je preplavilo, gotovo kao da je razumjelo. Bilo. je zadovoljno. "Ti si odgovor na toliko puno pitanja."

"Dok si ti toliko puno pitanja za mene."

"Lagali su ti o nama."

Lot se nasmiješi. Znao je da je bilo tako. Otočani su se bojali onoga što nisu razumjeli. Uvijek je tako bilo. On zatvori oči, kušajući okus ljudske žudnje koji je bio pojačan divljim dodirom chenzemske emocije. Nikada se ovako nije osjećao. "Reci mi svoju istinu."

<Sve čega se sjećam>

Lot je inzistirao. Dio priče tekao je u njega kroz ticala, u chenzemskim svežnjima sjećanja. Drugi dio mu je šaptao na uho glas koji je dolazio iz sićušne, drhturave membrane.

Vidio je koloniju Hafaz kakva je nekad bila: znatiželjni ljudi koji su se interesirali za simbiotske vitice koje su činile biološke saveze s toliko životnih oblika, s toliko vrsta. Znatiželjni ljudi koji su željeli znati mogu li vitice stvoriti most i k njihovoj vrsti.

Nisu se mogli oduprijeti pokušaju, i nisu požalili. Uspjeh im je

otkrio cijelu biblioteku osjećaja u drevnim živčanim stanicama vitica. Sjećanja koja su se širila s generacije na generaciju poput sjećanja stanica trupa, ili Lotove fiksne memorije. Oni koji su ušli u zajedništvo s viticama probudili su se u prošlosti silne dubine. Kako su se vitice dodavale koloniji Hafaz, detalji su rasli.

Brzim šaptom, simbiot je otkrio ono što je znao. "Nekoć smo bili mreže razapete preko tisuća kilometara, ispredeni od prašine sporih tisućljeća. Mislili bi kao jedan, no istovremeno je svaki naš čvor živio kao zasebni entitet. Naše su se veze stalno mijenjale kako bi zaradili poštovanje, seks ili laskanje. Smrt bi nas odvojila od svih veza. I dogodila se. Slučajno. I sada, i tada bespotrebno. Kako bi sreli drugu koloniju..."

Lot uzdahne. Ponovno je vidio ono što je opazio prilikom prolaza kraj Alphe Cygni: bića poput prozirne tkanine koja se vijori na vjetru, ili poput magle u daljini. Vidio ih je ponovno, no ovaj put ih je razumio. "Oni su poput nas."

Gladovao je za njima. Bila je to potreba poput gladi kulta, želja za jedinstvom, no bila je zagađena strahom, mržnjom, bijesom, nasiljem. Predokus smrti.

"Kad jedna mreža dotakne drugu, one se sjedine i umru."

"Ne možemo se okrenuti."

"Ne možemo se okrenuti, To je potreba, poput one za hranom ili seksom, ali ne preživljavamo. Spajamo se i umiremo. Nešto nas novo nadomješta. Sjeća se i nas i drugoga, ali nije više mi. To je nešto novo."

Lot se nađe kako pada kroz četverodimenzionalnu gomilu povijesti i sjećanja. "Mogu vidjeti tisuće prošlih smrti. Sjećam ih se svih, premda ja nisam oni. To će se i meni dogoditi. To će se dogoditi. Iznova."

"Milijuni smrti", šaptao je simbiot. "Milijuni generacija svjesnih svojih želja i svoje vjere. Ne možemo tome pobjeći. Mnogi su pokušali, no i to ih je dovelo u smrt. Strah od gubitka stalno je s nama. Razumiješ li? Čak i kad smo samostalni ljudski um, razumijemo to - da je najgora vjera premalo znati."

"A spajanje bez umiranja..."

"Nikad nismo naučili kako to učiniti."

"Nikad?"

"Oni znaju."

"Istina." Kult je bio stvoren da spoji različite u jedno.

"Mi ne znamo. Kolonija Hafaz umre svaki puta kad se novi

entitet pripusti u sjedinjenje s nama. Ono što se iznova rodi je uzvišenije od onoga što je bilo ranije, no naš osjećaj sebe se gubi. Mi smo nova kolonija koja se sjeća predaka. Više ne dodajemo nove entitete."

"Ne mora biti tako", reče Lot.

Potvrda i nada su šaptale iz vitica. Lot zatvori oči. Bilo je tako slatko upoznati ovo olakšanje njegove zasebne egzistencije. Ovu voljnost koja poigrava između njega i drugih...

(Oni su bili množina. Ako bi usporio disanje i pažljivo poslušao svojim chenzemskim osjećajima, mogao ih je razdvojiti, poput petlji dijaloga, poput duhova individualnih volja stopljenih preko nekog ovog nepoznatog vektora.)

- željeli su jedinstvo koje im je mogao dati. Znali su što nemaju, željeli su ga.

"Budi dio kolonije Hafaz", šaptao je simbiot. "Ostali mi ćemo te dobro primiti. Dođi. Molimo te. Kroz kapiju. Prije no što bude prekasno."

Lot otvori oči očaju poput izrazito hladne vatre u njegovoj moždini. "Ne kroz kapiju. Ne mogu. Ne bih preživio. No, doći ću vam, kako god budem mogao. Recite mi gdje ste."

"U gradu."

"Ja ću..."

Prestalo je. Bljesak plave vreline prođe tijelom Hafaz kolonije, prolazeći pored Lotova ramena. On mu izbježe, prislanjajući lice na bedru. Karizmata je nestajala iz zraka, a izdanak kolonije Hafaz se razdvoji na dva dijela u suhoj magli gorućeg mesa i iskrivljenih ticala. Neka od njih još su bila priljepljena za Lotove senzorske suze.

Nešto ga gurne o zid. On ostade zaglavljen, poput bube u sirupu. Nije se mogao micati. Kapuljača njegova pripijenog odijela iskrivila se pod njegovom glavom. Trgala se da ga odsiječe od zadimljenog zraka. No i ona se zalijepila, poput krila bube.

Sirkit mu sleti na prsa. Plamenik joj se klatio u rukama. On se savije kako bi je bacio sa sebe. No, uspio se samo dublje zakopati u blato. Kolonija vitica koje su bile ostale na njegovim senzorskim suzama izvijala se i pucala. Osjetio je njene glave kako se dublje ugnježduju. "Idi s mene!" Kriknuo je. "Što si, jebote, to učinila?"

"Spasila sam ti život, mazo." Sirkitine su se usne trzale dok joj se kišir prevlačio preko grla i usta. Njezin je prezir sjekao zadimljeni zrak. Ona upali plamenik.

Ubila je simbiota. A njega će ubiti sljedećeg. Njezina mržnja

udarala je o njega. On je odbaci u gusti talog omekšanog zida, no nije ga puštala.

Urban sleti pored njega, kleknuvši u ljepljivu masu. Njegove su ruke uokvirivale Lotovu glavu. Jako ga je stiskao, prisiljavajući ga da bude miran. "Polako, bijesni."

Sad. Lot pomisli. Sad će to učiniti.

"Jebi se", režao je.

Plamenik je zarezao, ali ne njega. On zatrepta. Oči su mu bile čitave, ali vrlo blizu izvora topline. Sirkit je prinosila plamen svakoj od vitica koje su visjele s njegovih senzorskih suza. Spali ih u pepeo poput crva. Lot nije mogao disati, nije mogao misliti. Gušio se. Možda je i povraćao.

Tad je sve prestalo. Ona mu je sišla s prsa. Zid pod njim ga je pustio, a kapuljača njegova odijela klizne mu preko glave, odvajajući loš zrak od njega. Vukao se, omamljen. Obrazi su mu bili vlažni. Pripijeno odijelo mu je smrdjelo na njegov vlastiti strah.

Sirkit je zurila u njega iz kuta komore, još je uvijek držala plamenik. Ramena su joj se podizala. Izmaglica kupača rojila se oko njezina lica pod velom.

"Ubila si ih", reče on. Bila je to okrutna egzekucija u maniri lovca kod Alphe Cygni.

"To je ometalo moj teritorij", odgovori Sirkit. Njezin je glas podrhtavao. "Nije imalo moje odobrenje da dođe kroz kapiju."

"Pa si ih ti ubila." Kupači su postali tako gusti, da ju je jedva vidio. "Kakvi ste vi to ljudi?"

Ona se okrene Urbanu. "Vodi ga odavde, prije no što i njega ne ubijem."

Urban mu dotače ruku, no Lot nije bio spreman za to. "Zašto?" vrištao je na nju. Kult je bio tamna, očajna prisutnost pod njegovom kožom. "Zašto ih mrziš?"

Iza izmaglice kupača, njezina se sjena stegne. Ona ga upita. "Znaš li što su pauci? Kolonija Hafaz je poput pauka. Širi primamljive mreže. Dotakni mrežu, i zaželjet ćeš da budeš svezan. Svaki član kolonije pridružio se dobrovoljno. A što to znači, kad su već bili izmijenjeni, a sav otpor iz njih maknut? Naravno, i vi radite na isti način. Clemantine nam je rekla kako je bilo u njezinom slučaju."

"Jebi se."

Ona krenu naprijed, naglo izranjajući iz izmaglice. Gađala je plamenikom Lotova prsa. U panici, Lot se uhvati za Urbanovo rame,

odgurujući se od njega kako bi se odmakao od nje. Sirkit dotače zid svojim dugim savitljivim palcem, kako bi se zaustavila. "Slušaj me", režala je. "Kolonija Hafaz je osvajački raspoložena, i uskoro ćemo joj se početi odupirati."

Urban se postavi među njih. Govorio joj je nježno. "Mislim da se to dogodilo s Chenzemima. Mislim da se i njima kult prišuljao. Ratni brodovi su bili njihov način uzvraćanja, ili osiguravanja da se tamo kult više neće širiti", on mahne rukom. "Tamo iza oblaka. Možda su planirali živjeti tamo kad je bio očišćen od kulta. Ne znam. Mi smo svi uhvaćeni u nečije tuđe zbrke. Drevni građanski rat između graditelja brodova i graditelja kulta koji još sije probleme i nove hibride, trideset milijuna godina nakon što je prvotna akcija završila."

Sirkit spusti plamenik. "Znači, mogu se samo nadati da ćemo smisliti protuudar prije no što se stvari toliko prošire." Nožnim je palcem tapkala po podu. A tada ode, nestajući u jednom od tunela.

Urban uzdahne, i napetosti nestade iz njegovih ramena. Okrene se Lotu. "Hajde, bijesni. Idemo kući."

POGLAVLJE 33

Ploča koja je nosila koloniju divljih stanica bila je već utovarena na saonice. Uzeli su ih sa sobom kada su se vratili na Granicu ništavila. Lot je navodio saonice prema mjestu koje je Nikko pripremio. Pokušavao je ne misliti previše. Promatrao je kako se stanice učvršćuju na trupu. Promatrao je kako se stanično svjetlo jače zasjalo kad je kolonija ekstradirala hranjive tvari iz brodskog tkiva. Tada se vratio unutra i svukao. Popravio je zavoj na svom vratu. Kult je bio hladni očajavajući pritisak. Nepodnošljiva odsutnost ga je proždirala. Želio je ubiti Sirkit.

Utonuo je u tamu sna.

Kad se probudio, nekoliko sati kasnije, uzeo je prijelazni mjehur prema mjestu na kojem su se nalazile divlje stanice. One su se sjajile pod njegovim rukama u rukavicama. Izgledale su poput starih stanica, no, možda su one beživotna materija. Naime, nisu isijavale nikakvu aktivnost u prostor unutar prijelaznog mjehura. Lot nije mogao detektirati niti prisutnost, niti ikakav tračak konverzacije.

Budi Chenzem.

Potiskujući pitanja, učini karizmatu pozdrava, no ona nije pobudila nikakav odgovor. Učini karizmatu prijetnje. I ta je bila ignorirana. Pokušao je druge pristupe, no ništa nije urodilo plodom.

Otišao je do Nikka. "Znaš li gdje se nalazi otočki grad?"

Nikko je lebdio na rubu središnje prostorije. Njegovi su prsti bubnjali po njegovom bedru, no nije se čuo nikakav zvuk. "Ne."

"Želio bih razgovarati s kolonijom Hafaz."

"Pitat ću."

Nekoliko je dana prošlo. Lot je ostao na Granici ništavila. Bio je to prazan brod. Drugi su vani provodili većinu vremena. Istraživali su otoke. Ruby je predao njegov zahtjev gradu, no, nije dolazio odgovor iz kolonije Hafaz.

Lot je ponovno pokušavao komunicirati s divljim stanicama.

Ništa.

Stanice su nastavile proizvoditi prašinu. On ju je skupljao, uspoređujući s malim količinama prašine koja se skupila na drugim mjestima po trupu.

Tragovi prašine divljih stanica bili su vidljivi u svakom

skupljenom uzorku.

Osnovao je tri nova grozda filozofskih stanica. Svaki se nalazio u zasebnom mjehuru izvan brodskog tkiva, tako da su bili zaštićeni od prašine. Nove su kolonije napredovale. Stanice su im se sjajile poznatim svjetlom. Lot je čak mogao iz njih ekstrahirati i rudimentarnu konverzaciju.

Čekao je dok nove kolonije nisu bile širine dlana. Tada je jednu izložio prašini koju je skupio s divljih stanica, a drugu vakuumu koji se nalazio oko Granice uništavila. Prva se kolonija odmah dezintegrirala. Druga je trajala satima. Treća kolonija, koja je i dalje bila zaštićena u je preživjela.

U sumornom bijesu, Lot se vrati na trup. Izrezao je koloniju divljih stanica koju je tamo posadio. Nikko mu je pomogao da je uništi.

"Barem znamo zašto nema vidljivih chenzemskih brodova u oblaku", reče Nikko. "Cijepljen je protiv njih. Ove prašine može biti svagdje. Jato nas je na nju pokušalo upozoriti."

"Istina." Lot je osjećao gorku frustraciju. "No, tko ih je cijepio?"

Sami Chenzemi. Nije moglo biti drugog odgovora. Neke njihove frakcije su vjerojatno još uvijek bile ovdje negdje, i upotrebljavali su prašinu s divljih stanica kao obranu, da osiguraju oblak od vlastitih ratnih brodova... ili brodova njihovih rođaka u ovom krvavom građanskom ratu.

Charm ih sretne na g-palubi kad su se vratili unutra. Lot je bio iznenađen što je vidi. Nije znao da je ona na brodu. "Imamo vijesti o incidentu u gradu", ona im reče. Glas joj je bio na čudnovat način oslobođen od emocija. "Kolonija Hafaz je nestala. Došlo je do vatre u njihovom kućanstvu. Nijedna kopija nije preživjela."

Lot je zurio u nju. Bio je tup, kao da je izgrađen zid oko njegovih osjećaja.

"Možda se radi o samoubojstvu", predloži ona.

Bilo je to umorstvo. Lot je poznavao tehniku. I drugi karizmatici koji su živjeli u njegovom sjećanju su je također koristili. Zatiranje nesuglasica. Eliminirati bilo koji izvor prijetnja prije no što naraste. Obrisao je kondenzirane kapljice vode sa svoga hladnog pripijenog odijela. "Ima li još kolonija?"

Charm se pomače. Zeleno svijetlo sjajilo se u njenom kiširu. "Došlo je do... građanskog rata. Mislim da više neće biti kolonija kad rat završi."

"Istina." Ovdje je bio mir prije nego što je Lot došao. Bio je to

nelagodan mir, no njegova prisutnost je započela ovaj "mali" rat.

Charm duboko udahne. Zelena svjetla njezina kišira su mirovala. "Došla sam ti reći da ti neće biti dozvoljeno da uđeš u grad ni pod kojim uvjetima. Rizik od zaraze je prevelik."

Lot podiže obrve. Ruka mu se skupi u pesnicu sipajući kapljice kondenzirane vlage na pod. "Misliš li da je to tako lako? Građani Svile su mome ocu rekli istu stvar, a on je ipak ušao."

Charm zadrhta. Povuče se korak natrag. Njezina briga izazove oblak zadovoljstva oko Lota.

Tada Nikko poče govoriti. Govorio je trezveno i razumno. "Lot će ostati na Granici ništavila..."

"Hoću vraga!"

"... i Granica ništavila se neće približavati gradu. Obećavam to."

Lot se okrene. Otišao je do kraja paviljona. Osjećao se kao u zamci. Bijesan. Bespomoćan. Gledao je niz put prema Kiyinoj kući. Nije se mogao sjetiti kad su zadnji put vodili ljubav. Pogledao je ponovno Charm.

Rumenilo joj pogodi bijele ljuskice. "Razumiješ li", obraćala se Nikku. "Ovo su formalne riječi. Nisam implicirala da bi ga vi namjerno uveli u grad..."

"Ostat će ovdje sa mnom."

"Vi ostali ste dobrodošli. To se nije promijenilo. Ali, moramo biti oprezni i ne krenuti putem starih svjetova."

"Razumijem", reče joj Nikko. "Slažem se."

Tama se prostirala unutra i izvan zapečaćene komore Lotovog stana koja ga je čuvala. Kult je kuhao u svojem tamnom oceanu netom ispod njegove kože. On je plovio u međusklopu ova dva svijeta. Karizmata je izlazila van duž stotina tisuća vektora, zauvijek odlazeći, a ne dotakavši išta drugo. Sjećao se kolonije Hafaz i plakao.

Oh Bože, kako je gladovao za nekom vezom! Otočani su ga se s pravom strašili. Učinio bi sve da olakša svoju izolaciju. Baš sve. Za to je stvoren. On je bio oružje u službi nekog starog građanskog rata. Nije to mogao gledati u nekom drugom svjetlu.

Ali, čiji je to bio rat? Čija vojna? Gdje je strana koja je njega stvorila? To je sigurno ista ona strana koja je stvorila kult.

Želio ih je naći.

Kultni virus došao je iz svemirskih prostranstava i zarazio Posvećena Bespuća, nošen u mesu čovjeka poput Lota. Pretka. Lot se sjećao djelića njegovog života. Bile su to maglovite zbirke koje su

zaostale u njegovoj fiksnoj memoriji. No, koliko god pokušavao, nije mogao razotkriti nijedno sjećanje o trenutku zaraze.

Otočani su inzistirali da taj bezimeni čovjek nije bio dio njihove ekspedicije. To je bilo vjerojatno točno, no s tisuća ranih ekspedicija sa Zemlje, nikada nisu stigli izvještaji.

Povijest je zabilježila prve učinke kulta u Sol sistemu, no njegov se utjecaj hitro širio izvan Zemlje. Iza ove valne fronte, prvo su procvjetalo kordoni, a onda su se smrvili. Bio je to unutrašnji raspad u susretu s vanjskim napadom kad su se chenzemski ratni brodovi pojavili iz pravca zvanog labud.

Kult i ratni brodovi bili su usko povezani, ali nisu bili ista stvar.

Ratni brodovi napadali su bilo koji oblik života koji je možda nosio kult, no njima samima, kult ništa nije mogao. Isto tako, nisu mogli ući duboko u oblak, jer bi ih uništila prašina s divljih stanica. Ratni brodovi i prašina divljih stanica bili su poput psa i njegovog povodca. Smišljeni sistem kontrole. Ratnim brodovima se ne bi bilo teško suprotstaviti divljoj prašini, no nisu joj se suprotstavljali, kao što se ni pas ne bi sjetio skidati vlastiti povodac.

Oblak je dakle bio neutralni teritorij. Ratni brodovi nisu dolazili u njega, a kult se mogao naći samo u impotentnim ostacima ujedinjenih hibrida kao što je bila kolonija Hafaz.

Samo ostaci.

Što bi još u njemu moglo biti nakon trideset milijuna godina? Sigurno nijedna kultura, rat ili vojna nisu mogle trajati tako dugo. Vrijeme je bilo okrutni kipar. Zauvijek je mijenjalo sve na svome putu. Kult je trebao odavno umrijeti, ili evoluirati prema primirju s chenzemskim brodovima.

To se nije dogodilo.

Kao da je prošlost prošla kroz vrijeme da stalno ponovno inficira budućnost. Ako je tako, nijedno primirje nikad neće dugo trajati. Ja sam oružje. Stvoreno za ovaj rat.

Nešto ga je stvorilo, i to ne tako davno. Ako bi mogao trasirati put svog pretka, ponovno otkriti taj izvor, možda bi sebe mogao pretvoriti u nešto moćnije.

Nikko je promatrao Lota kako napreduje prema praznoj središnjoj prostoriji. Oslikani zidovi pokazivali su vanjski prizor - otoke i saonice koje se kreću u sporom luku. Deneb i Charm vraćale su se s dječacima iz obilaska vanjskih otoka.

Lot je uklizao u komoru. Promatrao je saonice kratko vrijeme, dovoljno dugo da njegov nemir okrzne receptore u zidu. "Nikko?"

"Ovdje sam."

"Izađi, molim te. Moramo razgovarati."

Nikko dopusti da mu se duh manifestira u pramčanom kraju komore. Mogao je pogoditi o čemu će biti ovaj razgovor. Lot ga nije razočarao. "Nikko, ostali smo ovdje dosta dugo. Znaš da jesmo."

Nikko nije pokušavao maskirati ili urediti svoje protivljenja. Poput Denebinog, i njegov je duh bio u otočkom gradu, i, oh kako ga je jasno podsjetio na prošlost koju je on toliko želio zaključati od sebe. Nikko nije bio u žurbi napustiti otoke. Zapravo, trebao je razlog za ostanak.

Razlog?

Zašto jednostavno ne bi izabrao ostati?

Lot prekine ovu tišinu. "Hajde Nikko! Ti nisi kao Deneb. Ti ne možeš stvarno razmišljati o smirivanju. Došli smo ovako daleko da potražimo Chenzeme, a ovdje ih baš i nećemo naći."

"Došao si ovamo jer nisi imao gdje otići", Nikko podsjeti. Bio je to blagi udarac odaslan da priguši pospani ubod stare krivnje.

Lot je znao kako zaigrati na krivnju. "I što? Ja još uvijek želim naći Chenzeme. I ti to želiš. Znam da želiš."

Ne! Nikko je želio zanijekati. Bila je to opsesija. To nije bio on. A ipak, osjećao je kako popušta. "A što ako odemo? Gdje bismo otišli? Gdje bi ti to da mi tražimo?"

Lot je bio miran. Prilično miran i promišljen za nekoga u njegovoj poziciji. Nikko je bio nepovjerljiv. "Mogli bi otići na Noćno svjetlo", Lot predloži.

"Noćno svjetlo?" Nikko je fingirao zbunjenost. "Otoci su izvor signala koje smo čuli. Nema ničega na Noćnom svjetlu. Ne može biti. Ta zvijezda jedva da je stara deset tisuća godina."

"Znaš da je baš u tome stvar."

Nikko je želio završiti ovaj razgovor, no nikako se nije mogao natjerati da to učini. Osjećao je kao da se uhvatio u neku neminovnost trenutka. "Misliš na artefakt koji smo opazili kod Alphe C."

"Istina. Urban je rekao da je artefakt možda stariji od izvornog sukoba. Da je možda živio u zvijezdinoj primordijalnoj maglici..."

"I da je otkriven kad se formirala zvijezda, a prašina bila otpuhana."

Lot potvrdno klimne glavom. "To se možda dogodilo i kod Noćnog svjetla."

Nikko s dobrodošlicom dočeka vlastiti skepticizam. "Zar stvarno

misliš da su takvi artefakti tako uobičajeni?" Otočani nisu pronašli nijedan. Nikada nisu vidjeli takav objekt u orbiti Noćnog svjetla."

"A kako su blizu bili pogledati? Prsten je bio taman. I nama bi promakao da se nije ocrtavao na Alphi C. A, to što smo vidjeli jednoga može značiti i da su jako česti. Trebali bi otići i pogledati."

Bila je to opsesija. "Umoran sam, Lote."

"Možeš to urediti."

"Da, mogu." Mogao je uređivati i druge stvari, ali nikada nije.

"Ipak ćemo naći Chenzeme", ulagivao se Lot.

"Sumnjam. Čemu se ti zapravo nadaš? Misliš li da mogu odgonetnuti tvoju psihologiju?"

Blijedi osjećaj izlike dotakne senzore na zidu. "Nemaju razloga da naprave ključ za tako nešto."

"U pravu si", reče Nikko, praveći se da je on pobijedio.

Lot protrlja svoje senzorske suze. "Želim znati gdje... ili tko su oni. Želim znati zašto smo im mi bili dio prošlosti. I ti to želiš saznati."

Nikko potvrdi. Zašto da se pretvara da ne želi? "Znači, želiš da uskoro odemo?"

"Istina." Lot je gledao u oslikani zid. Nikko je pratio njegov pogled. Promatrali su Hailey koja je stajala na rubu otoka, mašući saonicama koje su se približavale. "Hoćeš li ostaviti vlastitu kopiju ovdje?" upita Lot. "Mislim da bi trebao."

"Kao osiguranje?"

"Da. Kao osiguranje."

"Ja ne mislim tako."

Lot se okrene k njemu. "Ali zašto?"

Zato jer je to bila opsesija. Kopija u svakoj kopiji. "Jer bi se tada uvijek pitao što se dogodilo s tobom."

"Pa? Mogao bi se vratiti i reći sam sebi."

Nikko se nasmiješi. Ovo sam ja. "Ha. Mi smo ljudi granica. Nikad se ne vraćamo."

"Nikko, ovo je ozbiljno. Ne želiš ponovno biti sam."

"Mislim da niti neću biti. Sad hodi. Moramo se pozdraviti."

Nikko je bio u pravu. Nisu odlazili sami. Urban, Clemantine i Hailey su odlučili poslati datotečne uzorke koji su ih opisivali. Urban je zamolio Deneb da i ona tako učini, no ona ga je odbila. Rekla je: "Ovdje smo dobrodošli. Zašto da idemo? Zašto bi se Seth i Noa morali suočavati s još nepoznatih opasnosti? Ovdje su sigurni od kulta. Neću to učiniti."

"Morat ću tada ići sam?"

Bijes bljesnu u njezinim očima. "Ne ti", ona ga podsjeti. "Samo ta još nenapravljena tvoja kopija, a to te boli. Ne želiš biti ostavljena verzija. Pogledaj se! Ljubomoran na duha."

Njezina je procjena bila pun pogodak. Nemir koji je doveo Urbana iz Vrela Obmane bio je još uvijek u njegovoj naravi. Tada je pobjegao od sveg staroga ne ostavljajući nijednu vlastitu verziju iza sebe.

Bilo je to davno.

"Deneb, znaš da te volim."

"Ti voliš mnoge stvari, Urbane."

Sad nije mogao birati između tih stvari.

Grlio ju je u nultoj gravitaciji svoga stana. Njegove ruke bile su oko njenih bokova, a njegov obraz prislonjen na njezin glatki trbuh. Znao je da je ona u pravu, da on ne želi zaostati na otocima. To nije želio u svome srcu. A ipak, nije se mogao natjerati da je ostavi, ni nju ni njene dječake.

Ovakva nevoljkost se mogla odbiti. Pronicavo uređivanje bi moglo zabraniti ovaj potišteni osjećaj obveze, premda on nije mislio da bi ikada mogao razmrsiti svoje složenije osjećaje. Ljubav je išla duboko, i kad je duboko razmišljao o njoj, znao je da se nikada neće korigirati tako da ih izbije iz svoga života.

"Želim te zauvijek", strastveno joj je šaptao. "Onaj jadni skot na Granici ništavila biti će ljubomoran, jer ja ću biti s tobom i s dječacima."

"I Rubyijevom kartom arhipelaga." Deneb doda iskrivljenim glasom nekoga tko zna o čemu priča. "Sa svjetovima da ih istražuješ i ispuniš tisuću godina. Urbane, ne mislim da će ti biti previše dosadno."

Poput Deneb, Kiyo nije željela ostaviti uzorak na Granici ništavila. Veze pucaju. Clemantine ju je upozorila na to, a sad je vidjela da je to bilo istina. Lot joj je bio uzet na tamnoj plimi koja je prekinula osjetljivi lanac karizmate. Nije ga mogla više dosegnuti. Činilo se da on nju više ne vidi.

Stajala je stoga s Hailey na rubu otoka dok je Granica ništavila odmicala lagano ubrzavajući. Promatrala je kako se razmak među njima širi. Kiyo se osjećala prazno i uplašeno i čudnovato, laknulo joj je.

POGLAVLJE 34

Tijekom putovanja prema Noćnom svjetlu, Nikkov je duh postao isposnikom. Rijetko je posjećivao kardinale, pa se Urban našao kako sve češće mora upravljati brodskim funkcijama. Njegova persona nestala je u praznim prostorima. Brodski su osjećaji ponovno bili njegovi vlastiti: napetost grebena, vrući ubodi prašine o pramac, uzdisanje i krckanje radioemisija, sjaj nebularnih plinova intenzivne radijacije Noćnog svjetla. Igrao se sa svojim osjećajima za vrijeme, tako da su prošlost i budućnost bili stisnuti u dugu razmotanu sadašnjost. Deneb je uvijek ostala samo trenutak daleko. Ako se osvrne dovoljno hitro, možda je nađe uz sebe dok je Noćno svjetlo sjajilo u neposrednoj blizini.

Cijelo vrijeme dugog prilaska, Urban je držao par teleskopa uperene u Noćno svjetlo. Otočani nikada nisu primijetili nikakve satelite oko gigantske zvijezde no, nakon niza godina, Urban je uspio pronaći dva malena objekta koja su prolazila preko lica zvijezde četiri puta u godini. Urban ih je sumnjičavo promatrao, pitajući se kako to da ih otočani nisu spazili. Drugi je objekt bilo puno teže opaziti. Imao je zatamnjenu ekscentričnu orbitu, daleko od venućih energija Noćnog svjetla. Nije emitirao nikakvu radijaciju niti je reflektirao svjetlo. Urban ga je mogao opaziti samo dok bi kratko prolazio preko turbulentnog lica zvijezde. Koliko je drugih, sličnih objekata moglo biti skriveno u susjedstvu divovske zvijezde? Nije bilo načina do odgovori na to pitanje.

Naglo postade svjestan Nikka, po osjećaju pritiska na njegovim leđima. "Ne mogu još odrediti što su ti objekti", reče mu Urban. "Tanki su, poput artefakta kod Alphe C, ali smo još uvijek previše daleko da uočimo imaju li oblik prstena."

Nikko reče: "Prirodni objekt bi reflektirao više svjetla."

Urban se morao složiti. "Granica ništavila će ponovno prokuhati ako je provezemo kraj unutrašnjih objekata. Ne želim to riskirati, pa ću se umjesto toga fokusirati na vanjske satelite."

"Vanjske satelite neće biti lako pronaći", primijeti Nikko.

"Koristit ćemo radar."

"Možda neće reflektirati radarske zrake."

"Istina", složi se Urban. "No, možda ih radar probudi."

Lot se probudi iz hladnog sna. Glad kulta gorjela mu je pod

kožom. Nitko nije čekao na vratima komore da ga pozdravi. "Nikko?" on upita. "Jesmo li stigli do Noćnog svjetla?"

Pauk je govorio Urbanovim glasom: "Jesmo bijesni. Jesmo."

Lot se oslobodi od zadnjeg remena. "A artefakt? Jesmo li našli kojega?"

"Našao sam dva objekta. Jedan je u bližoj orbiti oko zvijezde. Predaleko je da bi se sa sigurnošću moglo reći o čemu se radi."

"A drugi?"

"Drugi je prsten u potpunosti nalik na onoga kod Alphe C. Izgleda da zna za nas."

Nakon kratkih opservacija, Urban je procijenio poziciju vanjskog satelita. Kad ga je napokon locirao uz pomoć radara, doznao je da je njegova procjena bila pogrešna za samo 3,31 kilometar.

Objekt je sada bio vidljiv i bez radara. Razlučivom obliku prstena, već viđenom kod Alphe Cygni, mogao se detektirati blijedi toplinski potpis. Artefakt je bio uzbuđen. Temperatura mu je rasla iznad galaktičkog prosjeka, iako Urban nije mogao pogoditi što bi to moglo govoriti.

Urban se ponovno inkarnira. Kad se Lot pojavio u središnjoj prostoriji, Urban se okrene da ga pozdravi. No, Lot ga se jedva udostojao i pogledati. Pogled mu je bio fiksiran na oslikani zid i zamagljeni oblik prstena na njemu. "Koliko još prije nego što ga dosegnemo?"

Bez pozdrava. Glad je virila iz Lotova fokusiranog pogleda. Urban se naježi. "Nekoliko dana, bijesni. Više ili manje, ako zaželimo."

"Manje."

"Ha?"

"Dovedi nas tamo što prije možeš."

"U redu. Potrudit ću se."

Lot tada zamišljeno promotri Urbana. "Je li brod sada tvoj?"

Urban brzo odgovori: "Ne." Pitao se je li izrekao laž.

Lot ga je proučavao. Glava mu se pomjerala polako naprijed-nazad. "Bojiš me se." Izraz lica mu prijeđe u osmijeh, premda nije bilo ništa smiješno. "Umalo si mi dao Svilu. Sjećaš li se? Sad je to zastrašujuća pomisao."

"Nisi je želio", Urban ga podsjeti.

"Istina. Drago mi je da sam napustio Svilu. Drago mi je da je sad daleko... ili ću te morati uvjeriti da me vratiš tamo." Urban se

zgrči. Ruke je pritiskao jednu od drugu tako da su mu zglobovi pobijelili. Doimao se kao da vatra gori pod njegovom kožom. Urban nije znao što da mu kaže. Znao je točno što je Urbanu trebalo, no on mu to neće dati.

Prokleti Chenzemi!

I njihovo okrutno uplitanje.

Neke se stvari ne mogu vratiti.

Lot je ponovno gledao u prsten. "Sigurno ih ima na milijarde. Trilijune. Znaš? Razbacani su svukud po oblaku."

"Istina. Mnoge bi bilo nemoguće pronaći."

"Onaj koji ih je gradio, vjerojatno je to i planirao."

To je palo i Urbanu na pamet. Hladni, mračni, neaktivni i zbog toga gotovo neuočljivi, artefakti su mogli lako preživjeti stotinama milijuna godina. Ili duže?

"Misliš da su oni izvor kultnog virusa, zar ne?" upita Urban.

Lot se ispravi. "Jebi ga. Nadam se. Želim znati odakle virus dolazi. Kako je napravljen... Želim znati zašto."

Raspravljali su o slanju sonde ispred njih, no Lot je bio protiv toga. Bio je na rubu, i Urban se brinuo da će skrenuti ako budu čekali još koji dan. Zato je zajedno s njim lobirao za pucanj na sve ili ništa.

Plan je bio jednostavan. Hailey će ostati na Granici uništavila dok će se ostali ukrcati na kapljastu kapsulu koju je Urban gradio na trupu pojačanu grebenom, za koju je Urban našao nacrte u biblioteci. Kad se jednom odvoji od Granice uništavila, kapsula će gubiti brzinu, dok će veliki brod nastaviti u sporom padu pored Noćnog svjetla. Do vremena kad kapsula uspostavi kontakt s artefaktom, Granica uništavila će biti na sigurnoj udaljenosti.

Kapljasta kapsula imala je sigurnosni izlaz. Ako stvari pođu dobro, koristit će ga za povratak njihovih duhova prema Granici uništavila dok će Lot čekati u kapsuli u hladnome snu da se brod vrati i pokupi ga. Ako stvari pođu po zlu... pa, ostavit će duhove i na brodu, pa njihova egzistencija neće završiti. Osim Lotove, no on je bio spreman riskirati.

Putnička kapsula na kapljastoj kapsuli bila je montirana na okvir između grebena i klasičnog motora, primajući reakcijsku masu. Dok je Lot puzao kroz brodsko grotlo, mogao je osjetiti blago vučenje grebena u praznom hodu.

Unutar kapsule, četiri akceleracijska tobolca bila su okupljena oko središnjeg stupca. Lot utone u jednog od njih. Preplavi ga

olakšanje, odagnavši na nekoliko minuta očajničku žudnju za kultom koja ga je izjedala. U zadnje vrijeme to je bilo neprestano. Uskoro će znati jesu li prsteni dio toga. Jesu li izvor kultnog virusa. Nadao se da jesu. Nadao se da je na tragu svojeg pretka. Tog prvog karizmatika koji vjerojatno nije došao toliko daleko, čak do noćnog svjetla, no možda je naletio na neki drugi prsten, kod Alphe C ili kod neke druge zvijezde još bliže granici.

Ako ne postigne ništa više, i saznanje otkuda potječe će biti pobjeda. Namjestio je ramena u membranu. Clemantine se nagne nad njega. "U redu? pitala ga je. Njihova su odijela već bila zapečaćena, pa mu njezin glas dođe preko radija.

"Naravno."

Ona odlebdi pored njega, kako bi se uvukla u tobolac s druge strane. Bio je okružen Urbanom s jedne i Clemantinom s druge strane. Nikko mu je bio iza leđa. Nije mogao vidjeti ničije lice jer su im leđa bila okrenuta prema stupcu

A čak i da je mogao, njihova su lica bila skrivena pod kiširom.

Akceleracijski gel poteče u komoru iz cijevi u središnjem stupu. Popunio je tanki prostor između njegovih i Clemantininih i njegovih i Urbanovih ramena. Osjećao je kao da tone u močvarno tlo. Gel poteče preko njegovog vizira. "U redu, bijesni?" Sad je Urbana zanimalo.

"Istina."

TI je izvještavala o njihovom napretku. Lot je osjetio udarac kad su bili podignuti s trupa Granice ništavila. Tupa Inteligencija ih upozori na akceleraciju koja je bila u tijeku. To bi bio negativni potisak. Morali su ozbiljno smanjiti njihovu brzinu u odnosu na artefakt. Prvotni potisak generirat će njihov klasični motor, a greben će dovršiti posao. TI započne odbrojavanje od deset. Lot se ukočio kad je pjev došao do nule a kapsula lansirana s gotovo 12 g.

Prošlo je osam sati. Klasični je motor bio hladan, a spremnici prazni. Jahali su na tihoj struji grebena. Gel se isušio, no nije bilo mjesta za pomicanje. Haileyn glas javljao im se kroz komunikacijski uređaj, dajući im trenutne informacije koje su se kretale od "nema promjena" do iznošenja informacija o položaju. Njezin glas je dolazio s odgodom, kako je razdaljina između kapsule i Granice ništavila rasla.

Urban ju je slušao dok su mu se sjećanja komešala u svijesti. Stare stvari o kojima nije mislio godinama.

"Hej, Lote."

"Da?"

"Misliš li kad na Svilu?"

"Ponekad."

"Sjećaš li se onog bebisitera kojeg su gradske vlasti odredile za tebe?"

Lot uzdahne, a Clemantine se nasmije. "Čudno je mirisao", reče Lot. "Neki parfem. Povraćalo mi se od njega."

Urban ga je gotovo mogao i sad namirisati. Nos mu se nabra u tom pokušaju prisjećanja. Bili su to dani kad se osjećao kao gospodar grada. Imao je petnaest godina, i bio gotovo imun na cenzuru. Imao je oca - glavu grada i Lota, tog čudnovatog bespomoćnog dječaka kojeg su se gradske vlasti bojale. Nikada se otad nije osjećao tako neranjivim. "Sjećaš li se kad si prvi put pobjegao od tog krelca? Kad smo otišli u Divni mir?"

Clemantine se usprotivi. "Nije bio tako loš."

"Kao da ti znaš", reče Urban.

Lot se nasmija. "Sjećam se. Bilo mi je deset godina. Bio sam nadomak odrastanja. Tako sam barem mislio. Htio sam pobjeći i živjeti pod mostom u Divnom miru."

"Tako je! Morao sam ti maznuti pivo. Htio si ga popiti za večerom pod mostom."

Umjesto toga, popili su ga za ručak, a tada jedan drugoga izazvali da hodaju po lučnoj tračnici mosta koji se uzdizao iznad burne zapjenjene vode. Jesu li oni zaista nekad bili tako mladi?

"Sloboda", promrmlja Lot. "Bio je to lud dan."

"Dok ga Clemantine nije upropastila."

"Da", složi se Lot. "Baš to se dogodilo. Clemantine, sjećaš li se? Osiguranje te je poslalo da me vratiš. Uvijek su tebe slali."

"To je bilo dobro. Ti i Urban teturali ste po tom mostu. Skoro mi je srce stalo. Mislila sam da ćete sigurno pasti."

"Bio sam lagano pijan."

"Da. Neke stvari se nikad ne mijenjaju."

Lot se ponovno nasmija. Urban upita: "Što misliš, zbog čega je upotrebljavao tako loš parfem?"

Tako su im prolazili sati. Pričali su, pričali, pričali, pričali. Riječi su vraćale u život ljude i davno zaboravljena mjesta, omiljene restorane i okuse poznatih jela, video igre i rastuću popularnost simulacija kukaca, koncertne dvorane i glazbu koju su voljeli i nisu voljeli, Lotovog prvog seksa i drugog seksa u istoj toj noći... po toj su temi čačkali dok Urbana nije zabolio trbuh od smijeha.

Cijelo vrijeme njihova razgovora, Urban je osjećao kako im vrijeme curi. Toliko vremena, a ipak ga nikad dosta. Sjećaš li se kako je bilo? Sjećaš li se?

Napokon je shvatio: Ovako su se opraštali jedno od drugoga.

Bili su na pet sati od prstena, kada je Haileyn glas panično viknuo s komunikacijskog uređaja.

"Granica ništavila je uočila još jednu letjelicu. Dolazi iz pravca zvijezde."

"Je li to drugi satelit?" upita Urban iako je sumnjao da je. Možda otočani nisu imali zapisa o njemu jer tamo nije odavno.

Bilo je mučno čekati njezin odgođeni odgovor. "Urbane, ne znam. No... mogao bi biti. Ne mogu više vidjeti unutrašnji satelit, a trebala bih."

"Je li to prsten?" upita Nikko.

"Ne. Ima profil lovca."

Lovca. Urban osjeti kako se nešto zatvara u njemu. Veza koja je čekala godinama da počne.

Mislio je da je lovac odavno otišao. Uvjerio je sam sebe da se vratio na granicu.

A što ako je išao ispred njih cijelo vrijeme? Predviđajući da će i oni doći do Noćnog svjetla.

"Koji mu je smjer?" upita Clemantine. "Da li ide prema tebi?"

"Ne. Mislim da ide prema prstenu."

"To je nemoguće", reče Lot. "Prašina s divljih stanica je trebala uništiti njegove stanice s trupa. Trebao bi biti slijep. Ili mrtav."

"Taman je", reče Hailey nakon duge stanke. "Stanice nisu aktivne. Kako onda može znati kuda ide?" Zastade na tren. "Oh, Lote. To se sad događa. Lovac prekida san. Stanice se bude. Svjetlo se širi, jača..." Njezine riječi prestadoše s notom očekivanja nečeg užasnog.

"Hailey?" reče Clemantine, kada se šutnja odužila.

Hailey joj odgovori. Zvuk je krčao. "Lovčeve stanice na trupu su mirne... netaknute. Sad je cijelo polje aktivno. Izgleda stabilno. Ne vidim nikakve erozije ili ekscesne aktivnosti..."

"To ne može biti točno!" Lotov prosvjed bio je pun gnjeva i frustracije. "Lovac je prošao kroz oblak. Stanice mu moraju biti obložene prašinom, poput naših."

"Stanično polje je stabilno", Hailey je inzistirala.

Urban osjeti strah u svojim prsima poput zbrkanog klupka žice s oštrim vrhovima koji vire. Solarni vjetrovi Noćnog svjetla otpuhali

su široki mjehur u oblak, erodirajući prašinu i plin njene primordijalne maglice, i prašinu divljih stanica. "Došao je iz pravca Noćnog svjetla", on reče mrko. "Možda je nešto naučio od nas. Možda je ostao taman cijelim putem kroz oblak, a zatim se prišuljao do zvijezde i zapalio parazite, kao što smo mi učinili kod Alphe C."

"Bez oštećivanja staničnog polja?" usprotivi se Lot.

"Stanično polje se može regenerirati. Sumnjam da to može i prašina."

Haileyn bespomoćni glas pljusne kroz tišinu. "Kako je mogao letjeti bez staničnog polja? Kako može biti ovdje?"

Zaista, kako? Nisu vidjeli svoju nemezu od jata. Kako je mogao predvidjeti kamo će oni otići? Urban je osjećao hladnoću i laganu mučninu dok je razmišljao o ovome. Tad Lot progovori bezizražajnim glasom. "Lovac nije ovdje zbog Granice uništavila. Mislim da je ovdje zato što je naučio išto što i mi kod Alphe C... gdje tražiti prstenove."

Urban tiho opsuje. "Istina. Mi smo sretni što smo našli ovaj prsten. Lako je vjerovati da ga lovac nije mogao naći i da je čekao blizu zvijezde."

"A mi smo mu pokazali gdje je prsten", Clemantine zaključi. "I istovremeno se njemu našli na putu."

Haileyn glas ponovno se javi. Ovaj put bio je ledeno miran, kao da je provela ispiranje osobnosti. "Pravim topove. Provest ću Granicu uništavila okolo čim budem mogla."

Nikko skoro da nije progovorio niti riječ otkako su otišli s Granice uništavila. Napokon progovori. "Ne. Što god da se dogodi, biti će odavno gotovo dok se ti vratiš. Nemoj riskirati brod. Otiđi punom brzinom. Mi ćemo poslati naše duhove ako bude moguće, ali nemoj čekati."

"A što s Lotom?" upita ona nakon stanke.

"Ako preživim, bit ću u hladnome snu, Hailey. Možete doći po mene kad budete znali da je sigurno. Pedeset godina ili sto godina. Meni će biti svejedno."

"To kažu i duhovi", prizna ona.

"Tada idi", požurivala ju je Clemantine. "Utišaj brod, i kreni."

Urban joj je isto to želio reći, ali nije mogao. Vrat su mu boli trnovi straha i riječi jednostavno nisu izlazile A to i nije bilo važno. Njegov je duh bio na Granici uništavila, a Hailey je već dobila njegov savjet. Clemantine i Nikko su također ostavili duhove na brodu. Izvest će Granicu uništavila izvan sistema, i jednoga dana, ako se

bude činilo mogućim, vratit će se ovamo, ili otići do arhipelaga.

No, taj duh na Granici uništavila postao je netko drugi. To više nije bio on. Ova verzija Urbana bila je svjesna kako su joj mali izgledi.

Lot meko reče. "Zbogom, Hailey."

"Zbogom, Lote. Voljet ću te zauvijek."

Urban napravi grimasu. Morao je nešto reći. "Sranje", napokon izusti. "Izgleda da je vrijeme da se šutnem sa BezStraha."

TI pilot kapljaste kapsule doveo ih je na sto metara od prstena. Tada je odvojio putničku kapsulu od grebena, kako bi instrumenti imali stabilnu platformu.

Prsten nije rotirao ni u kojem smjeru. Pretražili su njegovu površinu iz putničke kapsule krećući se na slabim reakcijskim mlaznicama. Radar je tvrdio da se radi o čvrstom objektu bez praznog prostora u unutrašnjosti. Objekt i dalje nije emitirao nikakvo svjetlo.

Kapsula se smiri na pet metara od vanjskog zida prstena. Kad je Lot izašao, mogao je vidjeti prsten u infracrvenom opsegu. Izgledao je poput potpornja nekog divovskog mosta gledanog odozgo. Njegova površina bez detalja savijala se na obje strane.

Urban izmigolji iza njega. Dugo je promatrao konstrukciju. "Ne troše prevelik budžet na arhitekturu."

Lot se osjećao čudnovato razočaranim. "Da. Nema nikakvih površinskih stanica."

Urban klimne. "Znači da nije kao brodovi."

No, što je to bilo? Izgledalo je prazno. Poput gline na početku svijeta. U potenciji da se iz nje izradi bilo što.

Clemantine i Nikko također izađoše. "Ja ću prvi ići", reče Lot.

Urban ga primi za ruku. "Ne, bijesni. Mi ćemo imati prilike negdje početi iznova, a ovo je tvoja jedina šansa. Zato, dopusti da mi idemo u izviđanje."

Lot poče prosvjedovati, ali kult - koji mu je kipio pod kožom, proždirao mu je energiju, i grizao volju. Bilo mu je već dosta boriti se protiv njega, i bio je preumoran da bi se svađao. Osim toga, Urban je bio u pravu. Bila je to vrlo hladna izjava, no s lovcem za petama. Lot je znao da vjerojatno neće izaći odavde. "U redu." On se smjesti nasuprot trupa. "Ja ću pratiti."

Urban je zurio preko pet metara dugog ponora, misleći: Ovo je bilo prelagano. Tada izvadi kutiju s robotskim bubama sa svoga pojasa i baci je prema prstenu. Kutija se otvori na dodir. Bube se

oslobodiše i stadoše puzati po glatkoj površini prstena, šaljući izvještaje o mirnim molekulama.

Urban uzdahne. Bilo je premalo vremena, još malo i Granica ništavila će biti predaleko da bi je kapsulin izlaz za nuždu mogao doseći. Urban je želio imati neke podatke dok se to ne dogodi. Zato čučne na kapsulu i odskoči.

Clemantine zahropta, Lot zazviždi, a Nikko ostade šutjeti.

Urban pogodi površinu prstena većom brzinom no što je bilo potrebno. Udarac odjekne njegovim tijelom. Ipak, vrele zone na njegovim rukavicama uspješno su se spojile s artefaktom. On se nezgodno iskrene, učvršćujući noge. Tada stade. "Površina je tvrđa od površine Granice ništavila". izvijesti. "Nije uopće gipka. Čini se da je potpuno neaktivna." On izvede pokusni korak. Desna čizma mu se lijepo odvoji od površine, i ponovno pričvrsti. "Uopće se ne bori protiv mene."

Pogleda okolo, a zatim odluči provjeriti unutrašnji krug prstena. "Čekaj!" reče Lot kad je Urban obznanio svoj plan. "Idem s tobom." Tada i on skoči prije no što su ga stigli zaustaviti.

Njih četvoro se šuljalo po prstenu satima. Pretraživali su površinu, ali nisu ništa našli što bi ukazivalo na funkciju prstena. Jedini znak aktivnosti prstena bio je stalni porast njegove temperature. Urban je bio spreman ovo pripisati uzgrednom efektu neke propale reakcije, kada se javi alarm u kapsuli koji je reagirao na blizinu. "Što je?" Okrenuo se, spreman vratiti se prema kapsuli onoliko brzo koliko bi mu dopuštale njegove ljepljive čizme.

"Nije ništa." odazove se Clemantine. I ona i kapsula nisu bili na vidiku. Bili su iza prstenovog kraćeg horizonta. "Kapsula je otklizala u prsten, to je sve."

Urban se namršti. "Ali, trebala bi biti učvršćena."

"Sigurno je došlo do aberacije. Pet metara u tri sata i nije puno."

"Ali je mjerljivo", reče Urban. Teško je disao dok je tapkao prema kapsuli i Clemantine. "Instrumenti bi pokazali klizanje te magnitude, ali nisu pokazali ništa. Nešto se promijenilo."

Hodao je po hrptu prstena i napokon ju je ugledao. Bila je udaljena stotinu metara. Stajale je pored kapsule koja je bila na vanjskom rubu prstena. Nikko se približavao iz suprotnog smjera.

"Gdje je Lot?" upita Urban. Osjećao je strah kako mu reže utrobu.

"Ovdje sam", odgovori mu Lot. "Pogledaj preko prstena."

Urban se okrene i vidje Lota kako stoji sa suprotne strane mašući mu. Doimao se jako maleno. "Ne bi trebao biti tako daleko."

"Popipaj oplatu", reče Lot. "Puno je gipkija nego što je bila?"

Nikko mu odgovori. "Jest. Lakše ju je sad uhvatiti."

"A temperatura još raste." doda Clemantine.

Koristeći svoj atrij, Urban naredi TI iz kapsule da pozove greben i spoji ga s kapsulom kojoj je nedostajalo goriva. Tada ponovi radarsko mjerenje. Čak i s distorzijom koja je dolazila od grebena, bilo je lako vidjeti da su se stvari promijenile. Unutrašnjost prstena se više nije reflektirala kao čvrsta. Ispod površine sad se otkrivala saćasta struktura.

"Provjeri promjer prstena", reče Nikko.

TI ih izvijesti: Vanjski promjer se proširio za više od deset metara. To znači da putnička kapsula nije otklizala već je bila odvučena.

"Trebali bi se povući", reče Clemantine. "Čekati da vidimo što će se dogoditi."

Urban se želio složiti, ali je znao da Urban neće htjeti. "Zašto ti i Nikko ne odete u kapsulu? Ja ću pokušati ispitati jednu šupljinu."

"Oplata je sve mekša", reče Lot. Osjećalo se napeto iščekivanje u njegovom glasu. "U svakom slučaju, kreće se."

Urban pogleda dolje. Bio je zaprepašten osjećajem usisavanja. Lot je bio u pravu. Površina prstena postala je gipka poput one Granice ništavila. Gledao je kako se ugiba pod njegovim nogama, uvlačeći ga u šupljinu. U početku centimetar, a kasnije i dva centimetra. Viskozno je tkivo tonulo, prelijevalo se preko njegovih čizama.

On se izmakne, no, gdje god bi stupio nogom, tonuo je. Oplata je tekla oko njegovog članka poput sirupa u maloj gravitaciji. Clemantine je vikala nešto što on nije razumio. Tada ona ponovi: "Vrati se na kapsulu!"

Ona je bila najbliža. Urban je još uvijek bio udaljen stotinu metara, a već je bio potonuo do listova. Pokušao je izvući jednu nogu, no što se više micao samo se dublje kopao u mulj. "Ne miči se!" vikao je. "Nemoj se pokušavati micati. Ništa ne koristi penjanju, a samo ćeš dublje potonuti."

"Ionako tonem sve dublje", reče Clemantine.

I ona je bila upala do listova. Urban joj reče. "Pozovi kapsulu. Neka te izvuče."

Vozilo se već micalo. Tko ga je sad kontrolirao? Nikko. Urban

ga nije vidio iza Clemantine. Njegovi dugi prsti bili su čvrsto stisnuti oko gela koji ih je uvlačio. No, on nije pokazivao znakove panike. Pogled mu je bio fiksiran na kapsulu koja se vukla prema Clemantine. Ona podiže ruke kako bi je dočekala.

Urban osjeti kako nešto popusti pod njim. Polagano popuštanje pod njime završilo se. Nešto je popustilo, i sad je bio vučen dublje stalnim pritiskom, barem po centimetar u sekundi. Bio je već upao do kukova. "Nikko, požuri!" viknuo je prije no što je pozvao sljedeću dozu BezStraha. Nepoznati Bože. Njegovo se srce pokušavalo osloboditi iz njegovih prsa, kad Clemantine uhvati rub otvorenih vrata objema rukama. "Povuci" zarežala je.

Kapsula je lebdjela. Valovi su se vidjeli na oplati tamo gdje je ispuh udarao u polutekuće tkivo. Tad se kapsula vinu, a i Clemantine s njom. Izvukla se već do listova, a u sekundi joj izroniše i stopala. Urban se borio za dah, nesvjestan da zadržava zrak u plućima. Masa mu je bila već prešla struk.

Kapsula se sjajila nad površinom prstena i kretala se k njemu. Clemantine se penjala kroz otvorena vrata. Urban se izvijao u kaljuži, zaboravljajući na odluku da ostane miran. "Gdje je Lot?" vrištao je. "Bijesni! Gdje si?"

Kapsula je lebdjela nad njegovom glavom. Clematine se uvukla kroz vrata. Nagnula se kroz njih. Uhvatila je Urbana rukama. "Hajde. Povući ću te."

On podiže ruke. Naglo je zamahnuo k njoj. Bio je to pogrešan potez. Osjećao je kako klizi dublje, sve do prsa, do ramena. Sranje.

Ona ipak nekako uhvati njegove ruke. On osjeti nalet vrućine u svojim dlanovima kad su se njene rukavice stegnule oko njih. "Drži se", zaroktala je. "Izlaziš... sad... sad..."

On je mogao osjetiti pritisak na svojim rukama, no bila je to više vježba i ništa više. Kliznuo je dolje do brade na svojoj kapuljači. "Gdje je Lot?" vrištao joj je.

"On je sljedeći." Ona nije popuštala stisak.

"Idi po njega odmah! Idi po njega!" On osjeti kako mu se rukavice razdvajaju.

"Urbane!" vikala je dok je on skliznuo pred njenim očima. Tkivo prstena preklopilo se oko njegove glave. Clemantine ga je frenetično pokušavala dosegnuti, no on se izmaknu. "Prekasno je za mene!" vikao je. "Idi po Lota! Idi po Lota! Odmah!"

Njen pogled bio je fiksiran na njega. "Urbane."

"Idi", reče joj on. "Idi."

I kapsula otklizi dalje u potpunoj tišini. Nikkov glas je i dalje dopirao do njega preko radija. "Više ne vidim Lota."

Ja ništa ne vidim, Urban pomisli, dok se mulj valjao oko njegova vizira. Osjećao je kao da je bio uvučen u vreću za spavanje, ili uvučen u ispušnu cijev na tamnom lovcu. Odvratan pritisak pritiskao mu je cijelo tijelo. Pokušao je zakopati ruke u tkivo, no ono je bilo meko pod njegovim prstima, i nije ga mogao uhvatiti. Sranje, sranje, sranje. Nema se za što uhvatiti i ni na što se nasloniti, i nikome reći kako će uskoro on umrijeti.

Znači, napokon je našao način kako da uđe u prsten.

Sranje.

POGLAVLJE 35

Lot nije bio imun na strah kad je oplata počela mekšati pod njegovim čizmama, ipak nije se predavao ili vrištao. Ovo je bila još jedna šansa za njega. Igra još nije završila. Još uvijek može poništiti truljenje njegova vlastita zaštićenog programa.

Kult se odvijao. Grčio se u njemu poput zasebna uma, poput zvijeri koja se, svjesna same sebe, očajnički želi reproducirati, važući izglede na uspjeh u ovoj novoj situaciji i nalazeći je boljom od bilo kojih drugih izgleda.

Tako se Lot nije predavao. Nije vrištao. Strah je bio neizbježan, no on nije želio spas. Tkivo prstena je razumjelo. Meko i zagonetno, teklo je preko njegovih članaka. Polagano ga vuče. Cima. Kao da ga traži za suradnju.

"Ne miči se!" vrištao je Urban. "Ne pokušavaj se micati. Samo ćeš dublje propasti."

Lot je odlučio ubrzati proces. Savio je noge, tako da je propao do koljena. Oplata je i dalje tonula da ga primi. Tkivo je teklo preko njegovih bedara. On položi ruku u rukavici preko njega. Kao što se to zna reći, pomislio je uz podrugljiv smiješak, uzmi me. Oplata je pristajala, i on je osjećao kako ga vuče dublje.

Smrt ili promjena, što god da je bilo, dolazilo je dovoljno brzo da ga zadovolji. Preko praznog hrpta prstenovog unutrašnjeg opsega, mogao je vidjeti kako se Clemantine izvlači uz pomoć kapsule. Bilo mu je drago. Čuo je Urbanove frenetične urlike i bilo mu je žao. Nikko je stajao, mirno tonući, gledajući Lota preko ponora. Lot se postidi od njegova pogleda.

Za ovo sam ja stvoren.

Lot utone do preko ramena i grla. Jedva je disao. Pripijeno odijelo se stvrdnulo kako bi ga štitilo od pritiska. Nikkov glas je u paničnoj debati odjekivao između Urbana i Clemantine. "Ne vidim više Lota."

Lot je ove riječi primio istovremeno s užasom i s olakšanjem. Strah je bio hladan na njegovoj koži, no istovremeno je osjećao oduševljenje zbog pobjede. Želio je znati. Želio je tu priliku, što god ona mogla značiti.

Tkivo prstena dotače mu kapuljaču. On izvije glavu unazad u toj prastaroj reakciji, kao da će biti zraka za njega, samo da može

držati usne iznad površine. Otkrio je da je Clemantine nekoliko stopa iznad njega, skrivena u kapsuli, u potrazi za njim. Njezina ga prisutnost zaprepasti. "Idi odavde", reče joj grubo, gurajući silom riječi kroz pritisnuto grlo. "Nemoj mi pomagati."

"Nikko", reče Clemantine, naginjući se kroz otvorena vrata. "Preuzmi kontrolu nad kapsulom. Idem s njim."

Lot se promeškolji kad mu je značenje ovih riječi pronašlo put do mozga. "Ne!" No, njegov je protest stigao prekasno. Clemantine je zaronila u prožđiruće tkivo prstena, baš kad je Lot potonuo.

Udahni.

On na silu uvuče zrak unatoč pritisku na njegovo grlo i prsa. Bilo je tamno tu. Tkivo je teklo preko njegovog vizira, i nije mogao vidjeti, no odijelo ga je i dalje štitilo. Clemantinin glas je i dalje govorio kroz radio. Bio je čujan unatoč strašnom lupanju njegova srca. "Lote!" ona ga je zazvala. Glas joj je bio miran, i tako jasan da je znao da koristi atrijski kanal. "Jesi li dobro?"

"Zasad", progunđa on, na silu izgovarajući svaku riječ. "A ti?"

"Jesam."

Nije ju mogao ni vidjeti, ni osjetiti. Pitao se koliko je ona udaljena od njega, i što je ležalo pred njima. Koliko će proći dok njihova odijela ne popuste pod pritiskom, ili se razlože. "Clemantine... nisi trebala... to učiniti."

Ona frkne. "Zašto ne? Sve što ja riskiram je duh. Došli smo ovdje da ispitamo ovu stvar, zar ne?"

"Istina."

"I ja ostavljam novu liniju robotskih buba. Moj se duh još uvijek može vratiti."

"Misliš li... da će bube preživjeti?"

"Ne znam."

Lot je mislio da ne može biti više preplašen. "Pritisak je strašan", šapnuo je. Svaki je udisaj postajao sve teža vježba, kad naglo osjeti vrelinu kako mu teče svud po koži.

"To je metabolička vrućina", Clemantine ga je uvjeravala. "Naši se Tvorci bore s onim što nastanjuje ovu stvar."

Lot je mogao osjetiti nešto debelo i vlažno kako mu napreduje preko obraza. On se ugrize za usnu. "Ne mislim da... naši tvorci... pobjeđuju."

Clemantine nije odgovorila.

"Clemantine? Clemantine!"

Njezina šutnja dovede mu novi vrhunac užasa. Kapacitet

njegova uma za strah činio se veći no što mu je tijelo moglo podnijeti. Zato su njegovi medicinski Tvorci uskočili, smirujući ga. Ili je to bilo nešto drugo? "Clemantine", on ponovno zazva, dok je ljepljiva letargija napadala njegove osjećaje. Prazni umor prodirao mu je u mišiće. Nije gubio svijest, no osjećao je da prolazi više vremena no što je mogao podnijeti. Sati. Sanjao je svoj život i sve, dok se mu oči gledale u tamu.

Ponekad bi u tom nedefiniranom dobu prava svijest ponovno ušla u njega. Udahni. Sad je bilo lakše. Mogao je slobodno pomicati ruke i noge. Tama ga je i dalje okruživala, no strašnog je pritiska nestalo. Njegova lijeva noga udari u nešto tvrdo. Oprezno povuče tu nogu nazad.

"Clemantine?" Zvao je njezino ime ponovno. Zaprepastilo ga je slabo struganje njegova glasa. "Urbane? Nikko?..."

Nije dobio odgovora. Živi, mrtvi ili zaspali. Nije znao. Progovori svome odijelu. Bilo mu je drago kad je otkrio da još uvijek može odgovarati. Na njegov zahtjev, površina odijela zasja bijelim sjajem.

Svjetlo prekri naborane bijele zidove uske spilje koja je bila formirana od stapanja nekoliko nepravilnih prolaza. Po površini su bile malene rupice i grebeni, tako da je nalikovala koralu, ili površini neke velike kosti. Uski, granajući kanali, perforirali su osjetljivu zbrku. Nijedan nije bio širi od njegove šake.

Prsten je bio čvrst kad su ga prvi put pretraživali, tako da ova praznina vjerojatno nije bila starija od nekoliko sati.

Dotakne zid rukom u rukavici. Očekivao je da će se površina smrviti pod pritiskom njegovih prstiju. No, to se nije dogodilo. Ipak, mogao je osjetiti drhtanje. Pitao se da li se prsten još širi.

Bilo je pogrešno nazvati prsten artefaktom. Nazvavši ga tako, sami su usmjerili misli u krivome smjeru. Očekivali su mrtvu stvar, a nisu zastali da razmisle da je možda sam prsten bio organizam kojeg su tražili. Lotov želudac zgrči se na tu mogućnost, no sad više nije bilo uzmicanja.

TI u njegovom odijelu informirala ga je da spilja dobiva pritisak s atmosferom koja je replicirala zrak iz njegovog pripijenog odijela. Nije mislio da je to slučajnost.

Odijelo ga je također upozorilo na prisutnost uređaja u zraku. Nanoteha. Strani Tvorci su bili jednako uobičajeni unutar njegova odijela, stoga je lako uvjerio TI da neće ništa izgubiti ako otvori kapuljaču.

Zrak koji mu sapra senzorske suze bio je topao, gust i vlažan. Lot pomakne glavu naprijed-nazad, no nije mogao uhvatiti ljudsku prisutnost osim vlastite.

"Clemantine?" blago ju je zazvao, iako je bio prilično siguran da ona nije otvorila svoje pripijeno odijelo. Njegov je glas odjeknuo u spojenim tunelima. Ponovno ju je pozvao. Ovaj puta glasnije: "Clemantine!" A tada s manje pouzdanja: "Nikko!"

Dobio je odgovor, iako ne onakav kakvom se nadao. Na udaljenom kraju sobe opazi gibanje. Jedan pipak s tankim lopatastim krajem izvirivao je iz jednog od kanalića koji su šarali zid. Bio je širine njegova prsta, i mahao je kroz zrak, nalikujući crvu koji ispituje blatni teren. Sjećanja mu dođoše u um. Sjećanja na koloniju Hafaz, i na vitice koje su povezivale trolove. Znao je da su svi oni iste vrste. Promatrao je kako mu se crv približava. Zgrozio se. Nije se mogao okrenuti, a crv je izlazio i dalje. Sad je bio njegove dužine. Amplituda njegovih pokreta suzi se u urednu sinusoidu. Svaki instinkt u njegovom tijelu vikao je na njega da pobjegne. Ipak, bio je miran. Želio je znati živi li kult ovdje. Njegova radoznalost izlijevala se u zrak pomiješana sa strahom. Je li pipak zasebni organizam? Ili dodatak nečega većeg? Ili oboje? Ono što je naučio u svome vlastitom životu, možda ovdje ništa nije značilo. Ukoliko je prsten bio organizam, ovaj pipak u potrazi mogao bi biti organ u njegovom crijevu, ili privremeni organ, ili osjetni organ.

Pipak domigolji na stopu od Lotova lica. On je mirovao dok je pipak plesao oko njega. Mogao je osjetiti nešto novo u zraku. Strani odjek njegove vlastite radoznalosti. Je li ova stvar naučila njegovu biokemiju? Njegova površina sjajila se poput senzorskih suza.

Kretanje pipka se uspori, a zatim prestane. Smirio se u svom položaju kao da je bio proboden gustom karizmatom koja je curila iz njega. Njegove su se emocije krijesile u zraku: strah, nada i njegova izvorna radoznalost.

Vrh nalik lopatici drhtao je u malenim vibracijama, približavajući se, dok nije bio na milimetar od Lotova lica. Koža mu je šumila od njegove blizine. Znoj mu se skupljao na obrazima, no nije se povlačio, čak ni kad mu je dotakao lice.

Bio je to blagi dodir. Pipak se odmah povuče. No sigurno je posadio molekularni okidač na ljepljivu površinu njegovih senzorskih suza, jer Lot je osjetio jaru kulta u sebi. On viknu, kako su tamna potreba i osjećaj užasne izolacije gorjeli kroz njega. Kult

je zahtijevao da ne smije biti sam, a ipak je bio. Toliko sam da bi se u tome mogao utopiti. Ah bože, umrijet će zbog toga. Svi su se okrenuli od njega. Zašto im je to dozvolio?

Njegova karizmata preplavi zrak, pršteći srebrom u njegovom senzoriju. Bila je to potreba za Zajednicom, gora od bilo koje gladi. Nije mogao dobiti ono što je trebao. "Ah, molim." molio je, kako se žarila njegova mržnja prema samome sebi. Bio je budala. Dopustio je Sviljanima da ga zavaraju. Nikad nije trebao napustiti grad. Nije trebao napustiti Vrelo Obmane. Dopustio je čak da Clemantine upravlja svojom neovisnošću. Zašto? Da kupi ovu izolaciju? To je bilo izopačeno! Zašto je dopustio Sviljanima da ga uvjere kako je njegov dar pogrešan?

Još jedan pipak izađe iz rupe. Za sobom je ostavljao tragove bijelih vlakana iz lopatastog kraja koji je lebdio poput morske trave u odsutnosti gravitacije. S njim dođe nova bujica karizmate. Lot osjeti kako mu se vraća njegova vlastita želja, ali je bila ogoljena od njegove patnje, noseći obećanje blaže, šire svijesti koja je udarila njegove senzorske suze prskanjem plamene Zajednice. On zastenja. Nije mogao podnijeti razdvajanje.

Novi se crv približi prvome, i oni se spojiše. Tada se okrenuše prema Lotu, zaprepastivši ga izrazom očiju uglavljenih među ticala. To nisu bile ljudske oči kao u koloniji Hafaz. Ove su bile prevelike, previše okrugle. Bjeloočnica je bila ružičasta. Oči zatreptaše. Dvije membrane kretale su se preko njih sa svake strane. Iskoči zraka vlažnosti. Dovukla se do njegovih senzorskih suza.

Isprva, Lot je osjećao samo vrućinu, no postupno njegovi se osjeti ojačaše. Čuo je komešanje osjeta svud oko njega. Šapat nerazumljivih fraza koje je on nekako razumio kao pjesmu ekstatične unije.

"Lote!"

Tanki zvuk Clemantinina glasa izlazio je iz radija na njegovoj kapuljači razbijajući jedva čujni zbor. "Clemantine?" Istegne se da pogled prema spojenim pukotinama jedva vjerujući da ona postoji u ovome svijetu. "Clemantine!" Njegov uzvik čudnovato odjekne, dok su zidovi drhtali, a slatkoća ispunjala zrak.

Ako je ona bila ovdje, onda nije bilo prekasno. Mogao ju je ponovno imati. Ovaj put u potpunosti. Prvi put. Mogao je konačno postupiti kako treba, a ona bi razumjela.

"Lote?" Njezin odgovor dođe do njega kroz zrak, iako je dolazio iz daljine.

"Ovdje sam", zazva je. "U spilji."

"Ovo mjesto je cijelo napravljeno od spilja! I pukotina i slijepih odvojaka, kao da pužem kroz labirint." Njezine su riječi bile zamućene zbog odjeka. "Pokušaj pratiti moj glas, Lote. Pomozi mi da te nađem."

Crv ga je proučavao sa svoja dva okrugla oka. "Mislim da se ne smijem micati", Lot je vikao. "Ovdje je... stvar koja živi ovdje. Promatra me. Možda bi trebala požuriti."

Ovo je postiglo efekt. U njezinu glasu bilo je straha. "Odmakni se od njega! Čuješ li me? Prokletstvo. Zašto te takve stvari nalaze? Nisam vidjela ništa živo ovdje. Zašto ti jesi?"

Za to je bio stvoren.

Lagano gibanje koje osjeti natjera ga da pogleda uokolo. Na trenutak je pomislio da zidovi vriju, s desetak točki po spilji izlazili su crvi, opsceno se migoljeći. Neki su imali oči i vlaknastu haljinu, i doimali se poput vitkije inačice Hafaz kolonije. No, većina ih je bila golih i slijepih, i sjajili su se od vlage. Činilo se da skupljaju zrak. Ili ga kušaju? Najednom je zasićena harmonija kulta bila svud unaokolo. Bila je viskozna poput vode. Tekla je preko njega, zamagljujući njegovu individualnost.

Dva crva potpuno izađoše iz rupa. Više nije bio siguran je li to izvorni par. Svaki je vukao sidro nalik na korijen. Dok je Lot gledao, njihovi vršci blizanci posegnuše jedan za drugim, stapajući se u čvor tkiva koji izgladiše aktivni nanomehi. Skupljenoj masi pridruži se i treći, a zatim i četvrti, dok je nježna ruka kulta mijesila Lotov hibridni neuralni sustav. Okrugle, ružičaste oči treptale su prema njemu. Osjetio je ekstatične zahvate duboke svjesnosti. Bila je to poznata persona koja je imala okus po personi njegova oca. Jupitera. No, ovaj je okus bio još teži, beskrajan u vremenu i jak, jak.

Zujanje ose-kamere vrati mu pažnju na Clemantine. "Lote, izlazi odatle!" ona je vrištala, ovaj put iz blizine. Panika u njenom glasu nije se slagala s karizmatom, pa ga nije ni dotakla.

Ponovno se sjećao kako je ona radila na svojoj neovisnosti, prisiljavajući ga da živi sam. Znači, ona će biti uskoro ovdje.

Crvi ispuniše spilju labavim lozama isprepletenih pipaka koji su se sjekli u čvorovima stopljenog tkiva.

Gusti grozdovi vlakana pomicali su se prema čvorovima. Neki su se istezali prema Lotu, produžujući se da dotaknu njegovu ruku u rukavici, njegov rukav. Njihovi vlažni vrhovi preklapali su Lotove

senzorske suze.

On raširi oči u zakašnjelom prepoznavanju. Vidio je ovo čak i prije Hafaz kolonije, u Vrelu, kad je prema njemu posegnuo organ kulta. Tada ga je Urban izvukao. Sada nije bilo nikoga tko bi se miješao.

Osjetio je kratak probadajući bol dok su mu vlakna probadala senzorske suze ulazeći duboko u sluznicu. Zatim je osjetio tupi pritisak kad su niti skliznule u njegovo tijelo klizeći kroz živčane putove do mozga. Druga su vlakna skliznula do prednjeg dijela njegova odijela. Clemantine je odnekud iz blizine kriknula njegovo ime. Također je izmolila i kratku molitvu bogu u kojega nije vjerovala.

Lot je nije mogao vidjeti, no mogao je osjetiti njezinu prisutnost. Opažao ju je oštrije i intenzivnije nego ikad. To ga je činilo jačim. "U redu je, " rekao joj je. Zbog toga je bio stvoren.

"Nije u redu! Izlazi odatle! Izvadi se iz toga!"

Odakle? Lot je osjećao da je prisutan ovdje, na ovom posebnom mjestu. No istovremeno je bio raširen u vremenu i prostoru. Mogao je vidjeti Urbana i Nikka kao zasebne životinje koje pužu labirintom spilja. Nikko se u bijesu pušio, bespomoćan. Nasuprot njemu, Urban je bio mračan i nestvaran - čudovište iz zlog sna. Nedodirljiv.

Lot je osjećao utjecaj Vrela kako se komeša u njemu. I ta će ekologija biti integrirana ovdje, omotana u kult. Nije mogao pogoditi više što bi to moglo značiti.

Clemantine se pojavi iza krletke od ticala. Kapuljača joj je bila svučena. Tetovaže u obliku irisa na njenim uškama su se zlatno sjajile. Njezin se bijes izlije u njega dok je hvatala jednog crva. Doimao se krhkim, kao da ga je mogla zdrobiti jednom rukom, no kad ga je dotakla, njezina rukavica sklizne s njegove vlažne kože. Šokirana, zurila je u svoj gelom prekriveni dlan.

"Lote!" vrištala je. "Dođi mi. Odmah."

Njezina žudnja izjedala mu je srce, no sad je bio u posjedu kulta. On udari nogom u kavez od crva. "Ti dođi ovamo meni."

Životinjski krik frustracije dopre iz njezina grla. Istovremeno ona nahrupi prema njemu, gurajući se laktovima kroz prvi sloj smjese od crva.

Lot je promatrao njezino napredovanje s osjećajem dubokog odmaka. Osjećao je kako tone u duboko, toplo, svjetlucavo more. Vlakno je ispitivalo kut njegovih usta, prateći unutrašnji vlažni sloj. Druga su vlakna ispitivala njegove uši, nos. Osjeti kratkotrajnu

nelagodu, dok je jedno od njih klizilo po njegovoj bjeloočnici i ušlo u lubanju. Unutar njegova odijela, kretali su se deseci drugih vlakana. Klizili su mu kožom, ispitujući njegov anus i glavić penisa.

"Hodi k meni", ponovno je šapnuo Clemantine, no njegove su riječi bile izobličene zbog vlakana u njegovim ustima.

Razmišljao je kako je čudnovato što se ne guši, što ga ne svrbi i što ne osjeća bol. No, počeo je osjećati neusklađenost.

Uranjao je u toplo, svjetlucavom more, i zaklinjao se da će ga Chenzemi doseći dok je još uvijek želio domoći je se i odvesti je sa sobom.

"Lote!" šaptala je Clemantine, dok se on praćakao kroz sluzavi labirint bijelih jegulja. "Prestani! Govno jedno. Probudi se. Pogledaj me. Nemoj im dopustiti da uđu u tebe. Proklet bio. Lote. Bori se protiv njih!" Svaka rečenica bila je odvojena jedna od druge razdirućim hropcem.

To se već prije dogodilo. Nije to vidjela, no Urban joj je pričao o tome. U Vrelu, Lot je gotovo podlegao glavnom organu kulta. Bijele niti ulazile su mu u tijelo izvlačeći njegov organizam. Kako je ista stvar mogla ovdje postojati? Tako daleko od Vrela.

Zapela je prolazeći kroz još jedan prosjek. Grudi su joj zapele dok se gurala kroza nj. Pripijeno odijelo se stvrdnjavalo u smionom naporu da je zaštiti.

Hvatajući se za još jednu smrznutu jegulju, usudila se pogledati u Lota. Bože, zar se raspada? Pripijeno odijelo mu je izgledalo preveliko, i podrhtavalo je. Obrazi su mu bili upali. Svaka od senzorskih usana bila je podstavljena vlaknima. Naglašene kosti njegova lica činile su se tankima, prekrhkima. Oči su mu nestale. Očne duplje bile su mu ispunjene stotinama vlakana isprepletenih poput kabla. Njegova usta i nos također su bili ožičeni. Nije mogao govoriti. Kako je disao? "Lote?" ona je grmjela. Sva njena panika i strah eksplodirali su u tom jednom slogu. Probijala se prema centru kaveza.

On nju nije mogao čuti. Vlakna su mu bila začepila uši. Ipak, ona je lebdjela pored njega. Cijelo joj je tijelo bilo prekriveno gelom. Vidjela je kako mu se ruka grči i podiže krećući prema njoj. Dlan mu je bio otvoren. Pozivao ju je. Osjećala je njegovu ljubav oko sebe. Osjećaj je bio isti kao kad joj je kultni parazit nastanjivao mozak. Ipak, sad je bio gušći i moćniji nego što je ikad bio. "Oh Lote."

Ona obujmi rukom vlakna koja su prodirala u njegovo oko.

Povuče ih. U početku nježno, a zatim snažnije, podupirući se nogama i drugom rukom o 'šipke' ljepljivog kaveza. Kabl se nije ni micao. Dahtala je, psovala i cimala, grozeći se.

Njegova ruka dotače njezino bedro. Ona se skameni. Materijal njegova pripijenoga odijela još uvijek je bio nedirnut. Ruka mu se pomjerala u rukavici, dok ju je držao. Prsti su mu se stezali, kao da je pokušavao spriječiti vlastiti raspadanje. Njegova stanjena noga se istrže, udari kavez, a njegovo tijelo izleti.

"Lote." Je li već bilo prekasno? Njegova druga ruka krene prema njoj. Ona je uhvati. Prinese je svome obrazu. On joj pomilova obraze nježnim prstima. Rukavica mu je bila ljepljiva. Zalijepila se kad ju je dotakao. Ona mu nježno odmače ruku. Tada se pojavi bol. Činilo joj se kao da su stotine oštrih udica zakvačile o lice.

Ona se izmakne. Kapljice krvi prsnuše u zrak. Obraz joj se previjao. Ona se uštine za njega. Slomljeni komadići vlakana koja su se još migoljila ostadoše na njezinim prstima. Panično je disala. Bila je na rubu vriska. Krene nazad kroz mješavinu jegulja. Gledala je kako Lotova ruka maše kroz zrak poput ruke čovjeka koji se utapa. Vlakna s njegove rukavice izrastala su prema njemu poput korijenja na usporenoj snimci.

Počela je slagati duha da ga pošalje kroz relej robotskih buba koje je ostavila da joj obilježe trag. Njihovo mirno pulsiranje udaralo je u njezinom senzoriju, osiguravajući joj pouzdanu vezu s kapsulom

* Nikko, šaptala je. *Urbane, čujete li me?

Nije bilo odgovora. Vlakna su joj ponovno bockala lice. Činilo joj se da čuje Lota kako joj šapuće unutar njezina uma: Dođi mi.

Ona zatvori oči. Suze joj kanuše dok je njezin duh odmicao. "U redu", šaptala je. "No, samo na kratko. Samo na kratko." Otišla je do njega, a njegove se ruke otvoriše da je prigrle.

POGLAVLJE 36

Urban je prvi izašao. Pet verzija njegovih duhova bili su učitani u kapsuli, gdje su bile u vezi s udaljenom Granicom uništavila. Prvih četiri suočavali su se samo s nizom lomova kosti. Zadnja je osjećala kako mu se tijelo raspada.

Što god da je artefakt bio, sad je sve znao o njemu. Mogao ga je ponovno izgraditi. Mogao ga je pretvoriti u nešto poput Lota. Sjedio je prekriženih nogu na bijelom datotečnom putu u biblioteci. Razmišljao je o ovoj mogućnosti, dok je Hailey apsorbirala njegova sjećanja.

Napokon, ona se okrene od otvorenog prozora i pogleda ga. Na licu joj je bio izraz opsjednutosti. "Koliko se puta ovo već dogodilo?" ona ga upita. "Na koliko mjesta?"

Istina. Možda je bilo na trilijune, kvadrilijune prstena. Ako se uzme u obzir raspon od trideset milijuna godina... "Barem stotinama puta. Pomisli samo koliko je vrsta možda odvučeno."

Nikko se pojavi između njih. "Koja si verzija?" upita Urban.

"Zadnja koja će otići."

Urban zamisli kako se iskvareni duhovi učitavaju u Granicu uništavila i zauzimaju kardinale. "Trebali bismo promijeniti pristupni kod."

"Clemantine još nije ovdje."

"Možda ne može izaći."

"Čekaj još malo", reče Nikko izmjenjujući sjećanja s Urbanom i Hailey.

Hailey je prva iznijela svoje zaključke. "Morat ćemo uništiti artefakt. Nemamo drugog izbora."

Urban klimne, iako nije imao pojma kako bi se to moglo učiniti. Ipak, udvostručio se, i poslao jednu verziju da radi na kursu koji će ih dovesti na godinama dugu petlju prema Noćnome svjetlu, dovodeći snagu grebena do krajnjih granica. "Clemantine je ovdje", on objavi.

On je to znao trenutak prije no što se ona pojavila iza Nikka. Stajala je na datotečnom putu. Ramena su joj se izdizala u imitaciji tjelesnog napora. Svukla je kapuljaču. Obraz joj bijaše krvav. Ništa nije rekla. Samo je lako udarila po lebdećem anđelu. Otvorila je prozor tako da su prisjećanja mogla početi dok je njezin duh

popravljao samoga sebe.

Kada je prizor bio gotov, Urban je morao izvršiti neka brza uređivanja samo da zadrži racionalni ton u svojemu glasu. "Ne zanima me koja je cijena. Moramo se vratiti. Moramo uništiti artefakt, pa makar se morali zaletjeti u njega." Gledao je Nikka. On je bio jedini među njima koji nije ostavio kopiju na otocima.

Na trenutak se Nikkov duh činio nepokretnim. Njegov je kišir bio savršeno miran na njegovim ramenima. Tada: "Složio bih se s tobom," reče blago, "no, prsten nam je sada izvan domašaja. Brzina nam je prevelika. Trebale bi nam godine da se vratimo. Tada ništa neće biti isto. U to budi siguran."

"Ipak, moramo pokušati. Moramo se vratiti."

"Možda i ne", reče Clemantine. Urban joj se okrenuo, spreman na svađu, no ona podiže ruku da ga utiša. "Ako budemo imali sreće, lovac će to obaviti umjesto nas."

Urban je bio zaboravio na lovca. Ponovno kopira svog duha, i sklizne u kardinale. Sad je mogao osjetiti tvrdo pritiskanje gravitacije Noćnog svjetla o luk u snažnu vuču grebena. Ostavio je sate promatranja u svojoj svijesti, tako da je mogao pratiti napredovanje lovca na njegovom putu prema Noćnome svjetlu. Navigacijski pod-um razlučio je njegovo napredovanje.

On se vrati u biblioteku, stapajući se s onim prvim. "To još uvijek izgleda kao presretnuti kurs. Možda se u pravu. Možda će tretirati ovaj artefakt kao onaj kod Alphe C."

* * *

Dani su prolazili. Hailey se borila da uspori Granicu ništavila bez pregaranja grebena. Bila je odlučna da ih drži na dometu signala s kapsule koliko je god to bilo moguće. Lovac se približavao tihom prstenu. Urban je dva teleskopa držao fiksiranima na tu blijedu i točku svjetla bez uočljivih detalja, dok je prsten promatrao preko kamera na kapsuli. Taj je signal već bio slab i povremeno se prekidao, dok se razdaljina između njih povećavala tisućama kilometara u svakoj sekundi.

Ipak, bio je to usmjereni prijenos, i ako budu imali sreće, lovac ga neće detektirati. Urban je želio da kapsula preživi barem nekoliko sekundi duže od prstena. Bez slika s kapsule, možda nikad neće saznati je li prsten uništen.

Lovac je prešao gotovo polovinu razdaljine između Noćnog svjetla i prstena, kad se prsten počeo mijenjati. Urban je sjedio prekriženih nogu na datotečnom putu, zureći u frustrirajuće lošu

sliku kapsulinog posljednjeg prijenosa. Kakvoća slike je bila tako loša da je bilo nemoguće sa sigurnošću reći što je na njoj, no ipak on nije sumnjao da shvaća što se događa. Bijeli sjaj bio je jasan: filozofske stanice su se širile duž prstenovog rastezljivog tkiva.

"Skupljena je s Lota", reče Urban. "Znam da je." On se okrene da pogleda Clemantine koja je stajala iza njega na datotečnom putu. "Sve što je znao je sad dio njega, a on razumije stanice trupa bolje od bilo koga."

Clemantine je zurila mimo njega. Izraz lica joj je bio krut. Zlatna tetovaža irisa na njenim ušima svijetlila je svjetlom bez izvora. Tada se ugrize za usnu i okrene. Učinila je to u tišini. Ipak je to vrlo dirnulo Urbana. On se ustade. "Jesi li dobro?"

Ona mu mahne da se udalji. "O istina. Uredi. Uredi, ja sam dobro. Zauvijek dobro. On je samo još jedan pali, i to je sve. Nije prvi. Ne odavno. Imam dosta prakse s ovim, znaš."

Urban se osjećao obamrlim. Nije znao što da poduzme. Činilo se da pod-umovi rade odmah iza njegovog svjesnog uma i uljepšavaju stvari, je li on namjestio taj alat? Nije se sjećao, a sumnja ga je uplašila.

Clemantine to osjeti. "Urbane!"

Unijela mu se u lice. Njezina zabrinutost okrnjila je neku ranjivu nit koja se olabavila prosipajući neprijatne stvari. "Ne želim razgovarati o njemu!" Urban je vikao. "Ne na taj način. Uredi to, Clemantine, jer se s time neću suočavati."

Njezine se usne malo razdvoje. Ona klimne. "Znači, jebeš Nepoznatog Boga?"

"Istina." Njegova persona je opet nivelirala. "Bio je u pravu. Njegovi su preci bili napravljeni u takvome mjestu. Zar ne?"

"Pretpostavljam da jesu." Ona savi svoje mišićave noge i sjede pola metra iznad datotečnog puta.

"Sad je sve što je znao dio prstena."

"Moramo to pretpostavljati."

Tada su nešto čuli na radiju. Blijedo. Jedva čujno. Urban naćuli uši. "Odakle to dolazi?" Pod-um donese odgovor: Bilo je s kapsule. "Nije glas. A sranje! To je Chenzem. Kapsula je kolonizirana? Ne, ne. Samo prosljeđuje neku transmisiju s prstena."

"To jest Chenzem", Clemantine prošapće. "Poput ratnih brodova."

"Istina. Svi su oni Chenzemi."

"Da. Ali nije to tako jednostavno. Lot barem tako nije mislio.

Sjećaš li se artefakta kod Alphe C? Lovac je potrošio svoj greben da ga uništi. Riskirao je i da nas izgubi. Kult i ratni brodovi nisu ista stvar."

"Nisu na istoj strani." zareža Urban. "Mi smo uvučeni u beskrajni građanski rat između graditelja brodova i kultista, no svi su oni Chenzemi."

Ona ga je gledala. "Brodovi, prsten i Lot."

"Pakao."

"Zove lovca", reče Hailey.

Urban pogleda i vidje da ona stoji pored njega. "Jesi li spojena s mostom?"

"Istina. To je pozdrav. Onakav kakvog je Lot znao."

"Sranje", zgrbi se Urban, osjećajući se kao da se njegov duh dijeli na dvojicu. "Ne želim više razgovarati o Lotu."

Clemantine ga je ignorirala. "Lot zavodi lovca. On to voli činiti. Pokušat će ga pojebati, isto kao što smo se mi ponudili tamnom lovcu."

"Šuti!" povika Urban. Njegovi prsti zakopaše se u datotečne putove. Stotine fajlova se otvori oko njega. "Ne govori više o njemu na takav način! On je mrtav. Umro. I to nije njegova greška!" Ustade. Udarao je šakama po fajlovima koji su kolabirali na njegov napad. Anđeo je lebdio na njegovom ramenu. Njegove noge duha ponovno se saviše. On se sruši. Njegovo čelo pritisne sjajni datotečni put. "O sranje", mrmljao je. "O sranje." Osjećao je kao da ga crv izjeda iznutra.

Stajao je u tihom spokoju, gledajući dolje na svoje ridajuće duhove. Nikko je bio tamo s njim. Razgovarali su o novoj činjenici koju s doznali od kapsule: lovac je počeo usporavati.

"To je križarski rat stranih tijela", Hailey je govorila. "Kult traži da sve stvari učini dijelovima ekstatične cjeline. Lot dovoljno zna o lovcima da bi to mogao natjerati da proradi čak i na njima. A on ima i utjecaj Vrela. To je sasvim novi faktor ovdje. Mogao bi mu pomoći da integrira sustave u sukobu."

Urban je gledao u svojeg ridajućeg duha, pitajući se koliko će dugo ostati tamo. Nitko drugi, činilo se, nije ga vidio.

Oštro pogleda Hailey. "Ne govori o njemu tako. Lot tamo nije živ."

Ona podiže bradu i pogleda u stranu. "Mogao bi biti", reče blago.

O govno, o sranje. Duh na podu se skršio: čudnovata, trzajuća

gomila tamne materije.

Mogao bi biti živ.

"Želim se vratiti", reče Urban. Hailey još nije htjela pogledati u njega. Nesređeni duh nestade. Nikko je sad stajao na njegovom mjestu.

Hailey reče: "Kapsula je još tamo, Urbane. Mogli bi otići kao duhovi."

"Mislio sam da smo ispod dosega."

"Ispod kapsulinog dosega. Ona nema dovoljno jak signal, no Granica ništavila ga ima."

Uh. Urban je trenutak razmišljao o mogućnostima. Kapsula je još uvijek imala aktivni greben. Imala je veliku kolekciju Tvoraca. Ne baš previše supstrata. Tada frknu. "Što bi mogli učiniti? Prsten je zbrisao naše obrambene Tvorce. Zbrisat će i bilo koje Tvorce iz arsenala kapsule."

Haileyn kišir jednom oštro smežura. Gledala je u Clemantine i Nikka, ali ne i u Urbana. Ridajućih duhova je nestalo, i Nikko više nije stajao tamo. "Ne moramo napasti prsten", Hailey im reče. "Možemo krenuti na lovca."

Urban je sjedio prekriženih nogu. Rukom si je podupirao bradu. Razmišljao je o Haileynom prijedlogu. Pazio je da ne razmišlja o drugim stvarima. "Zašto da napadnemo lovca? Sad je na našoj strani. Mi želimo da on sprži prsten."

"Istina", reče Hailey oklijevajući. "No, on to neće učiniti ako je... zaveden."

Nije Lot, reče Urban sam sebi. Ne zapravo.

Hailey čučne kraj njega. Ruku mu položi na rame. Govorila mu je nježno na uho. Očito se ponavljala premda se nije sjećala da je te riječi već izgovorila. "Urbane, slušaj me. Proučavala sam zapise Tvoraca evouliranih tijekom nanorata u trupu Granice ništavila. Neke sam od njih prilagodila, ubacujući nešto od utjecaja Vrela. Urbane, ne brini. Chenzemi nas više neće olako shvaćati."

Hailey je željela oteti lovca i prisiliti ga da uništi prsten. Urban se pokušavao naviknuti na tu ideju, dok je vrijeme prolazilo. Kapsula je detektirala radiosignal s lovca, a zatim i provalu prašine s prstena. Urban je promatrao sve to s rastućom frustracijom. Lot je tu igru igrao i ranije. Znao je pravila.

Lovac je nastavio usporavati svoj frenetični naboj.

Prsten se ponovno mijenjao. Urban je zurio u svaku nestalnu sliku slabe rezolucije, kao da bi vlastitom voljom mogao pronaći još

koji detalj.

Prsten se približavao izgledu vretena. Ovo nije samo bio efekt zbog niskog kuta pogleda s kapsule. Prsten je uistinu poprimao oblik lovca. Površina mu je bila prekrivena filozofskim stanicama.

Vrijeme je da se krene.

Urban dopusti da mu se duh udvostruči, a zatim pogleda na samog sebe. Već je bio postao netko drugi, jer on je odlazio. Ta druga verzija njega će ostati ovdje.

"Spreman?" upita Nikko.

Clemantine ga poljubi. Dodir duha. "Artefakt je sad lovac, a Lot zna pronaći put do otoka. Zapamti to."

"Istina."

Haileyni prsti očešaše mu ruku. Ona je isplanirala otmicu lovca. Urban joj se nasmiješi, osjećajući njezinu hladnu složenu karizmatu kroz neuralni most kojeg je ona spojila s njegovom personom. Dugo je i naporno radila da popravi strukturu mosta. Bio je sada puno više od virtualne veze koju je on davno napravio kako bi pokušao razumjeti filozofske stanice. Hailey ga je pretvorila u nešto suptilnije i adaptivnije, s vlastitim inteligencijom. Ako je preživio transfer na lovca, mogao bi barem biti preveden u organsku materiju, naoružan sa svime što znaju o obrambenim Tvorcima.

"Hvala ti što to činiš", reče ona. "Hej. Tko je bolji za to?"

Hailey se nasmiješi. Urban se osjećao zbunjenim pred njenim pogledom. Bio je on tvrdoglavi pirat koji nikada nije kako treba brinuti za nekoga. Ostavio je svojeg starog čovjeka na Vrelu Obmane, a napustio Deneb na otocima, a sada ide sklopiti savez s Chenzemima koje je mrzio. Pokušat će rasturiti ostatke čovjeka koji mu je stoljećima bio poput brata.

Tko je bolji za to? Clemantine to nije mogla učiniti. Previše je mrzila Chenzeme da ikada više s njima legne. Nikkove rane su bile isto toliko duboke. Hailey je bila najbolja s filozofskim stanicama, i možda bi bila kandidat, no izgledi da živi odvojeno od svega ljudskog ju je paralizirao.

Urban pogleda u svog duha koji je nelagodne stajao po strani. Uhvatio je njegov ljubomoran pogled.

Tko je bolji za to?

Nikkov duh otišao je s njim na kapsulu. Otkrili su da je greben zdrav. Snaga je bila dobra. Slike s kamere koje su išle u njihove senzorije bile su kristalno jasne. Gledali su kako lovac klizi kroz polje prašine koju je tu davno položio artefakt. Ponovno je pozivao

radiosignalima, a artefakt je odgovorio. Sad je već izgledao potpuno poput lovca, premda je bio mnogo veći.

Urban nije imao problema u razumijevanju izmjene. Most je lako preveo pozdrav/izazov:

<sinteza>

izmjena sebe-drugoga

(sklopi mir)

kompatibilno

"Sada je bolji", reče Nikko. "Nije nam bilo ovako lako prvi put."

"To nije njegova greška."

Kapsula je bila sa strane, tamna i tiha, dok su se mrcine približavale jedna drugoj. Artefakt je bio puno veći od lovca koji je opet bio puno veći od Granice ništavila. No, barem je Granica ništavila bila na sigurnoj udaljenosti.

Nikko i Urban započeli su svoj napad dok su između dva strana broda još bili kilometri praznog prostora. Iz malenog akceleratora uzgojenog iz mase kapsule, prašina divljeg polja koja je bila komprimirana u pakete, sada je bila ispucavana na lovca. Pogodit će u pljuscima od po nekoliko stanica. Tih dvije ili tri stanice će razložiti dio polja, no ta mala šteta će vjerojatno proći nezamijećena u frenetičnom spajanju staničnog polja.

Za prašinom, lansirali su igle. Bile su glatke. Pogodile su mrtve stanice, uranjajući duboko u lovčevo tkivo. Svaka od njih postavit će kočnicu na drugoj dubini, a uz malo sreće, barem jedna će pronaći supstrat za preživljavanje gdje bi se moglo konstruirati kardinalno nanomjesto.

Poput kardinala unutar tkiva Granice ništavila, svako mjesto biti će maleni procesorski čvor u kojem bi se mogao spremiti Urbanov duh. Bila bi to utvrda u Neprijateljskom teritoriju, zaštićena od lovčeve obrane vojskom Haileynih obrambenih Tvoraca.

Urban je čekao u napetoj šutnji, igrajući se s osjećajem za vrijeme. Lovac se približio, zauzimajući poziciju uz divovski artefakt.

Nisu imali načina provjeriti uspjeh svoje invazije, osim da pošalju duha. Dovoljno je vremena prošlo. Ili su ih kardinali već mogli primiti, ili nikad neće biti spremni. "Idem ja", reče Urban.

Nikko je bio nevidljivi pritisak sa strane. "Sretno."

Proces spajanja je počeo. Urban je promatrao kako prašina s lovca pada na artefakt. Tada je lansirao svoga duha.

POGLAVLJE 37

Postojanje. Kad se Urban manifestirao u kardinalu, pogodio ga je nijemi osjećaj iznenađenja da još uopće postoji. Postao je parazit u lovčevom tijelu. Haileyn most ga je okruživao, iako više nije bio virtualni. Bio je preveden u fizički entitet, koji je hitro izrastao iz kardinala, prema lovčevom trupu. Most je bio njegov produžetak, a duž njegove dužine stajala je mikroskopska vojska.

Uhvati ga panika kad je osjetio teret ove opsade, no to se brzo smirilo. Neće ionako znati ništa ako Haileyna obrana popusti. Njegova vlastita vojska tvorila je obrambeni zid nasuprot chenzemskim napadačima, gurajući ih s tanke linije tkiva na kojoj je rastao most u njegovom nezaustavljivom napredovanju prema lovčevim filozofskim stanicama. Urbanova svijest kliznu prema tom novom svemiru. Njegov horizont je bio žestoka borbena linija. Gdje je utjecaj Vrela? Primirje se činilo kao udaljeni san.

Kontakt.

Most je pronašao filozofske stanice. Spojio se s njima i Urbanova se percepcija proširi, što mu donese vrtoglavicu. Oštri stanični govor ga preplavi otvarajući ga bespuću. Osjećao se uronjenim u duboku, tešku atmosferu jupiterskih razmjera gdje je svaka molekula mjerila neki trenutak postojanja. On je gledao kroz njih, stoljećima u prošlost. Toliko se njegovo sjećanje protezalo. Je li ovako biti Chenzem? Njegova egzistencija se kolebala. Bio je manji od čestice.

Tada je ugledao artefakt, i mržnja mu suzi horizonte.

Filtriran chenzemskim osjećajima, artefakt je bio točkasta slika velike jasnoće. Urban je osjetio njegovu čudnovatost. Postao je konverzacijski kanal za debatu koja je bjesnjela među lovčevim stanicama - Oprez/Kreni, praćeno odjekom oštre želje. No nešto se uplelo uznemirivši suglasni val. Negativni glas koji je inzistirao na <pogrešno>.

Urban je shvatio da je to njegov glas... iako nije dolazio od njega. S rastućim uzbuđenjem pogodio je istinu. Bilo je više od jedne

njegove kopije, uspješno skrivenih u njegovoj kardinalskoj utvrdi.

Hailey! on pomisli s divljim zadovoljstvom. Moj pobjednički general.

Premda je tragao za drugim glasovima po staničnom polju, sebe je prvog našao, uvlačeći ga u moćni savez, oivičen stranim stanicama.

Prašina s artefakta pade preko lovčevog trupa. To je dovelo val neočekivanih senzacija: želja bez ciljeva, samoća, obećanje. Urban je mogao identificirati ove osjećaje, no za filozofske stanice oni su bili opasne prijetnje u fiksiranoj skripti spajanja. Prašina je bila secirana u potrazi za smislenom poviješću, no nije bilo povijesti u njoj, samo strani osjećaji koje stanice nisu mogle razumjeti.

Urban je to i predobro razumio. Bio je to Lotov potpis: udaljen, s mirisom kulta, no potpuno stvaran. Obuzme ga užas kad shvati da je Hailey bila u pravu. Lot je bio živ. Znanje je destabiliziralo njegov savez s drugim duhovima, donoseći ga do ruba paničnog kolapsa. "Lote!"

Uzvik je bespomoćno krenuo s mosta. Sumnja ga je hitro pratila. Lot nije mogao biti živ. Ne na isti način na koji smo mi prije bili živi. Urban je nosio Clemantinina sjećanja. Vidio je vlakna kulta na djelu. Lot je umro, no ova jeka njegove prisutnosti još je postojala u prašini i bila jedini alat kulta koji je lagao.

Urban se dovede do ovog zaključka. Odbijao je sumnju. Odbacio je krivnju. Prisilio se da se usredotoči na vlastite krajeve, jer, što god da bila priroda ili porijeklo ove stvari s kojom se suočavao, ona mu je bila neprijatelj.

On se ponovno uroni u stanični tijek, postajući provodnik valova zbrkane debate. Njegovi drugi ja su bili tu. Svaki je bio stabilan i odlučan poput njega. Zajedno su činili svoj input -<Pogrešno> - pumpali su ga grubo u tijek. <Pogrešno>, stalno iznova.

Filozofske stanice su već bile dovedene u sumnju. Bile su smetene stranom prašinom s artefakta, pa su nudile malo otpora. <Pogrešno> se širilo kroz njih nalazeći plodne žile za rast. Oprezni mir uređen između lovca i artefakta bio je slomljen. Sumnja je

prštala oblakom vrele prašine.

Artefakt je osjetio taj okus i odgovorio očajničkom, koketnom prijetnjom: Bori se sad. Mi smo Chenzemi. Idi. Sintetiziraj. Ili se bori.

Urban se smiri. Ispustio je krivicu i fokusirao se na okus Lota kao oznake za <Pogrešno>. Mrzio se zbog toga, no mržnja se dobro topila. Stanice su to prigrlile, vodeći ga dublje u široka područja njihovog unutrašnjeg svijeta, gdje su sjećanja tekla poput oceana bez dna sastavljenih od teškog zraka. To ga je plašilo. Ipak, istovremeno ga je ispunjalo bojazni i željom da bude dio toga. Zakleo se da će biti dio toga kad bude gotovo.

Tako. Bilo je vrijeme da se to privede kraju.

Misao formirana u njegovom vlastitom umu stizala je istovremeno iz stotina žila unutar lovčevog polja na trupu.

Hailey je naoružala kardinale znanjem o prašini divljih stanica. Oprezno, Urban konstruira svoj prijedlog. On prekine uzorak prašine u bezopasne komponente, šaljući svaku od njih van na razmatranje u polju filozofskih stanica, <Pogrešno> On je ispredao lažne povijesti, kako bi dokazao da je njegovo oružje dobro. Izazvao je stanice da ga sintetiziraju, naglašavajući <Pogrešno>. Hailey je stvarno dobro prepravila most.

U početku, odobravale su samo neke stanice, a zatim još njih nekoliko. Bili su sintetizirani djelići prašine, a zatim omotani zaštitnim omotačima kako bi se komponente mogle bez opasnosti miješati.

Još.

<Pogrešno>

Urban ih je požurivao, i polako je raslo ludilo. Masa je bila lansirana prema stanicama, dok je val retribucije rastao oko lovčevog trupa.

<Pogrešno>

Sad.

Paketići su bili lansirani s bljeskom suhe vrućine. Udarili su u artefaktove stanice milijunima mikroudaraca, započinjući groznicu koja se širila dok se artefaktov trup nije pretvorio u pepeo.

Kad se destrukcija završila, lovčeve filozofske stanice pale su u jezovitu šutnju. Vagale su mogućnosti?

U toj tišini, Urban postade ponovno svjestan bitke na svojim granicama. Unutar tkiva lovca, Haileyne mikroskopske vojske još su uvijek bile angažirane u bijesnu obranu njegovog postojanja, radeći na jednostavnom protokolu Vrela: Ne napadaj ako nisi prvi napadnut.

U trenutku, motivacija nije bila problem. Mikroskopska lovčeva obrana evoluirala je pokušaju nadvladavanja Haileyne vojske, jedan kardinal je podlegao dok je Urban promatrao kako njegov duh nestaje. Obrana drugog kardinala bijaše probijena. Urban se zagrnuo svojom vlastitom sudbinom, bespomoćan da utječe na ishod. Hoće li znati kad njegov kardinal podlegne? Hoće li dobiti neko upozorenje? Vjerojatno ne. Njegova svijest će jednostavno...

... prestati.

To je bila melankolija, no kad je počeo ovako razmišljati, chenzemski napad poče venuti. Mikroskopski borbena linija se ohladi. Gledao je kako zacjeljuju rupe na njegovom kraju borbenog perimetra. Tvorci izviđači napeto su ispitivali sukob, i prijavili sterilnost: napadači su toliko evoluirali da ih njihovi policijski nanomehi nisu više prepoznavali. Kraj je brzo došao, nakon napada s dvije strane.

Lovac nije popustio u mikroskopskoj obrani. Nove vojske stalno su slane protiv Haileynih trupa, no ove trupe nisu imale sjećanja na izvornu bitku, pa su bile lako odvraćane, a Urban je osjećao kako se njegov teritorij širi. Njegovi su duhovi klizili duž ovih putova, stapajući se jedan s drugim dok konačno ponovno nije postao jedan um, premda je zadržao mnoge glasove, tako da se ne smanji njegov utjecaj na lovčevo stanično polje.

S pepeljastog trupa artefakta nije se više mogla očitati nikakva aktivnost. Lovčeve su stanice tiho debatirale o onome što su učinile, gradeći i igrajući scenarije ubijanja. Urban ih je pratio, ali im nije udovoljavao. Umjesto toga, uveo je novi koncept: dopusti da se pomaknemo/odemo. Taj scenarij izroni istovremeno iz svih njegovih glasova oko broda. Stanice su bile prebrisane njime, i, na Urbanovo iznenađenje, lovac se polako počeo odvajati od mirujućeg artefakta.

Tijekom sljedećeg sata, Urban je zadobio nove osjećaje, koji su u njega utjecali iz istražujućih niti mosta. Mogao je osjetiti lovčev greben, koji je neumorno režao prikvačen na polje nulte točke. Stanice su ga osramotile kao slabog, jer brzi bijeg s Noćne zvijezde ga je gotovo istrošio, i proći će dosta vremena prije no što lovac bude mogao ići tako brzo.

Urban je otkrio da može gledati na Noćno svjetlo. Znači da je ovdje negdje bio teleskop, iako mu je most omogućavao osjet kao da gleda ljudskim očima. On je oklijevao. Je li to bilo nešto...? Njegova radoznalost potekla je u most, dok je nastavljao uzgajati svoja vlakna kroz brodske nivoe.

Eto.

Sad je jasno osjećao drugu prisutnost. Most je ulovio njegove senzorske kanala. Urban je mogao osjetiti tijek njegovih komandi, i povratnih motivacija koje ulaze u nj. Bio je to entitet različit od filozofskih stanica, a i od njegovih drugih kopija. Mjerio je zvijezde. Urban je mogao osjetiti nemilosrdni tijek pozicijskih podataka. Mjerio je stanice na trupu, njihovu temperaturu i metabolizam. Mjerio je drhteći greben i davao sugestije filozofskim stanicama - scenarije koji bi se modificirali i vraćali.

Urban se zakopao u njegove operacije, i s vremenom zaključio da je to bio mehanički um, koji je djelovao s manjim autoritetom od onog filozofskih stanica, kao i bez njihove strasti. Bio je to jedinstveni um bez složene pluralnosti stanica. Entitet koji bi pokretao brod kad bi stanice bile tamne? Istina.

Mislio je na Lota. izlivenog u ranu pod filozofskim stanicama Granice ništavila. Jedinstven um zaokupljen dijalogom s pluralnim

poljem. Lot je oduvijek vidio sebe kao dio polja, no možda je, ne znajući, preuzeo ulogu ovog podložnog strojnog uma... i svi njegovi frustrirani pokušaji da upravlja stanicama mogli bi biti pod pravim kutom postavljeni na ovaj inferiorni status.

Nemir povuče Urbanovu pažnju natrag k filozofskim stanicama. One su otkrile komešanje u artefaktu. Počeo je pratiti lovčevo uzmicanje, a nove filozofske stanice pojavljivale su mu se na trupu.

Urban je zurio u njih, osjećajući prezir zbog njihovog neznanja i nezrelosti, dok nije shvatio da se radi o emociji koja se presipa s njegovih vlastitih stanica na trupu.

Ispitivao je status glavnog topa, i na njegovo iznenađenje, on zadobije snagu.

<Prekini>

Ova je naredba pomutila valove neposlušnih prigovora među filozofskim stanicama: Oprez/Drugi ne Ja. Bez Urbanove naredbe, lovac je zaokrenuo nišaneći artefakt. On se smiri. Razmišljao je: Budi Chenzem.

Jaki radiosignal diže se s artefakta. Most ga prevede, i Lotov glas ispuni kardinale. "Urbane? To si ti, zar ne?"

Čuvši to, Urbanov glas preplavi praznovjerni strah. Most je ograničio osjećaje na kardinale, odbijajući da prijeđu na bilo koji chenzemski sistem, pa je odjeknuo, klizeći u grubim valovima kroz Urbanovu svijest.

Ovo nije on. On je sebe uvjeravao. Vjerovao je u to. Nije si mogao pomoći da ne odgovori: "Lote?"

"Istina. Ja sam." Savršen prijevod njegova glasa.

Brzo i oprezno, Urban je potkresao koliko je god mogao osjećaje. "Ne", reče. "Ti nisi Lot."

"Urbane..."

"Vidio sam što mu se dogodilo! Bio je to kult. Vidio sam kako se to

događa i na Vrelu Obmane!" Bijes je bujao dok je on oslobađao sjećanja koja je dijelio s Clemantinom. One udariše o zid koji je postavio most, udarajući stanice chenzemskom strašću <Ubij>. Stanice su ušle na liniju. Greben je podrhtavao i jačao kako je snaga prelazila u glavni top.

"Urbane!" Lotov prestrašeni glas prosječe Urbanov senzorij. "Znam što mi se dogodilo. Sjećam se, no sad je gotovo. Moraš mi vjerovati. Moraš."

Urban nije želio vjerovati ovom glasu. Ipak ga je mučila sumnja. Naredi stanicama <Stani!>.

"Kako da ti vjerujem, bijesni?" To ne može biti Lot. A ipak jest njegov glas.

"Urbane, zašto me želiš ubiti?" Lotova zbunjenost prolazila je kroz kardinale. "To sam ja. Ništa nije izgubljeno. Ništa ne može biti izgubljeno. Ne ovdje."

"Kažeš to? Bijesni, Posvećena Bespuća su izgubljena. Heyertori je izgubljen. Sjećaš li se toga?" Čak i dok je govorio, morao je pritiskati stanice <Stani, stani, stani>. Njegova prisebnost prijetila je da će se raspasti pod napadom chenzemskog bijesa.

"Istina, Urbane", odgovorio je Lot. "Bespuća su dio mene. I ti si dio mene."

"Bespuća više nema!"

"Urbane, slušaj. Nikko te zove. Zar ga ne čuješ?"

Urban je slušao, no sve što je čuo bio je frenetični bijes staničnog polja, spremnog da ubije. < Stani >

Lot reče: "Kaže ti da me ubiješ. Zašto?"

"Znaš ti zašto. Ti imaš naše uzorke. Mi ne želimo biti pretvoreni u oružje."

"Poput mene?"

"Baš tako."

"Ja nikada nisam bio oružje."

"To ti misliš."

<Stani >

Lot reče: "Ja sam bio dar."

"Ne neki koji bi nam koristio, bijesni."

"Neću te ozlijediti."

"Zašto ne čujem Nikka?" upita Urban.

"Možda zato što nisi cijeli?"

"A ti jesi."

"Sad jesam."

"I još si uvijek slobodan?"

"Mi nismo neprijatelji, Urbane. Došli smo kroz vrijeme koje znaš. Odgodili smo našu Zajednicu za vas, i spavali ovdje u mraku trideset milijuna godina s najmanjim izgledima da će nas netko probuditi. Mi smo ovdje da vam predamo sve što jesmo i što znamo."

<Stani>

Dok je Urban slušao, našao se da želi vjerovati onome što je Lot govorio. Nikad se nije ovako osjećao. Karizmata ga nikad nije dotakla. No, čovjek koji je on bio je odmicao. Više nije bio čovjek. Ostavio je jedan dio sebe iza sebe, da se uroni u strani svijet, gdje se vrijeme mjerilo mjerilom koje nije mogao shvatiti. Širina sjećanja Chenzema ga je čudila. Svaka filozofska stanica bila je mala, no zajedno su zabilježile ocean vremena. Njegova vlastita mjerila nisu se mogla uspoređivati s ovima. Ipak, bio je to svijet u kojem se osudio živjeti.

Zašto?

<Stani>

Sjećanja na Svilu udarala su o njegovu svijest. Svijest njegovog starog čovjeka i štetu koju je napravio kad se udaljio. A Deneb; nikad je više neće vidjeti. Nikad.

Lotov se glas ukopa u njega. "Ne možeš se učiniti nedodirljivim, Urbane. Možeš ne uspjeti osjetiti karizmatu. Možeš uređivati svoju bol, sumnju ili čak nadu, ako ti smetaju. A na posljetku, bit ćeš lovac koji pokreće mogućnosti, radeći na bezosjećajnom instinktu. To si ti: Nesvjestan. Neranjiv. Nedodirljiv. Urbane? Hoćeš li to učiniti? Ili ćeš se vratiti Deneb? Koliko je voliš?"

<Stani >

"Ne znam. Ne sjećam se."

"Koliko voliš mene?"

"Lote..."

"Jesi li i to uredio? Možeš me ubiti tad."

"Morao sam to učiniti!" Stanice su bile živčane, borile su se protiv njegovih zabrana.

<Stani >

<Stani >

"Ti si sada lovac", reče mu Lotov glas.

"Istina! Hajde recimo da sam to. Nitko od nas nije samo čovjek... ne više." oklijevao je, kao da je strašna istina odjednom procvjetala unutar njegovog srca, jasna i usijana. Lot mu je rekao, ali on nije slušao. I ti si dio mene. Nije li on izgubio tu svoju kopiju u prstenu? Znači, da ova stvar razgovara s Lotovim glasom, znala bi sve o njemu. Znala bi kako da ga dotakne, kako da ga prisili da osjeća ono što nije mogao osjećati.

Kult ili lovac?

Ova bi ga stvar uvjerila da postoje samo dva izbora, no nije bilo tako. Jasnoća njegova cilja nije ga osudila na chenzemsku brutalnost, a prava se ljubav ne mjeri odredbama kulta. Život je niz beskonačnog napredovanja. U svakom trenutku mora se stvoriti nova odluka.

"Bojiš se nesigurnosti, zar ne?" Urban ga optuži. "Što god da uopće jesi, jer Lot nisi! Bojiš se izbora. Bojiš se izgleda. Bježiš od toga. Skrivaš se, i kradeš ga nama ostalima. Bojiš se gubiti. Lote! Nisi ostao. No ja te volim. Znaš to."

On se ukoči, popuštajući napokon zahtjevima bijesnih stanica. <Ubij>

"Urbane, čekaj!" vrištao je Lotov glas. "Urbane, molim te, slušaj me."

On se ukoči. <Ubij!>

Greben je udarao. Urban to osjeti. Kao da je netko posegnuo rukom u njegovu utrobu i snažno je okrenuo. Glavni top opali. Suha vrelina i bijeli užareni cvijet prašine procvjeta u njegovo lice. Ubode ga. On ga pohlepno kuša, no nije nosio smisao, niti svrhu. Bio je prazan, poput početka svijeta.

Poslije je Nikkov duh došao posjetiti kardinale. Kretao se kroz njih, ostavljajući da dvostruke mreže budu razapete preko putova. "Naučili su nas kako da ga pobijedimo. Znaš li to? Stavili su Lota u naš most."

"Istina."

Kapsula je bila udaljena nekoliko stotina kilometara. Urban ju je promatrao chenzemskom jasnoćom kako se polako preoblikovala u široku antenu. Nikko je planirao progorjeti kapsulin greben u jedinom pokušaju da stignu do Granice ništavila. Trebao je ogoljivati svoje duhove na osnovna sjećanja, a čak možda ni tada neće uspjeti. Granica ništavila je bila daleko, a olujno Noćno svjetlo ležalo je između njih, no on će pokušati.

Nikkova se prisutnost kondenzira kao osjećaj laganog pritiskanja na

Urbanovom senzoriju. "Ideš kući, zar ne?" upita.

"Istina", prizna Urban. "Pratit ću Glasnika. Prvo do Vrela Obmane, a onda i do Sol sistema ako se bude činilo korisnim. Možda i dalje. Nemamo ideje što se dogodilo na toj granici."

"Misliš li da tamo nekog ima?"

"Oh, da." Morao je vjerovati da je netko ili nešto preživjelo. "Možda se skrivaju. Vjerojatno ću ih naći kada pokušaju otvoriti moj trup."

"Pravi dosta buke kad se budeš približavao."

"Istina." Sjećao se lažnog susreta s Chenzemima koji je Deneb našla u biblioteci, koji je pokazivao kako komunikacijski časnici tjeraju trojac smrtonosnih lovaca, puštajući kod prepoznavanja. To se moglo dogoditi. Sad je u to vjerovao.

"Ovo doba nam je bilo poput uskog grla, no stvari se otvaraju. Znam to. Otočani neće zauvijek imati oblak za sebe."

"Potražit ću valnu frontu", reče Nikko. "Tad ću znati kako je stvoriti."

"Tada ideš ponovno kod otočana?"

"Da."

"To je dobro. Drago mi je."

"Ne znam. Znamo odakle dolazi kult, no nikada nismo pronašli graditelje brodova."

Urban je pokušavao zamisliti tu chenzemsku frakciju nasuprot kultu. Mogao je razumjeti strah i bijes koji su možda osjećali, gledajući kako taj virus uzima njihov svijet, no nikada neće shvatiti prezir koji su pokazivali prema budućnosti. Programirali su svoje ratne brodove da unište prstenove koji su posadili kult, no trideset milijuna godina koristili su ih i za brisanje bilo koje evolucijske vrste koja bi mogla postati rezervoarom kultnog virusa i usmjeriti prema kraju bezbrojne budućnosti, a možda i njihovu vlastitu. "Mislim da su graditelji brodova mrtvi", reče Urban. "Ili glupi. Ili

izgubljeni u hladnom snu, ili u skrivenom umjetnom svijetu. No, ne mislim da su više dio ovog svijeta. Toliko su ga mrzili, ili su ga se bojali, ili su izgubili kontrolu nad onim što su činili. No, k vragu i s njima i njihovim brodovima."

Nikko se blago nasmije. "Urbane, moram sada ići."

"Nećeš ostaviti duha?"

"Ne. Ne mogu to učiniti."

"Istina." Nikko je imao previše ožiljaka da načini tako bliski savez s Chenzemima. "Tada se pobrini za Clemantine i Hailey. I pobrini se za sebe. Budi sretan."

"I ti također", reče Nikko. "Nikad se nemoj okrenuti od svijeta."

Njegov duh isklizne iz kapsule, a zatim udari naprijed u bljesku radiovala. Dalje, dalje. Prema Granici ništavila.

Urban je slušao tišinu koja je uslijedila. Osjećao se prazno, ali i kao pobjednik. Sad je bio oblikovani entitet, duša vlastitog velikog broda. A ako je taj brod bio strano čudovište, pa, no što je čudovište doli stvorenje nepoznato svijetu?

Mi smo nametnički organizam.

Stanice/greben/čovjek/stroj: iscijeđeni mir među ovim dijelovima će ojačati, jer, Haileyn most ih je nastavio povezivati, u tradiciji nemilosrdne harmonije koju su naučili u Vrelu Obmane.

On starta greben. Otkliže od Noćnog svjetla pramcem okrenutim prema kući. Bit će to stoljetno putovanje. Nije mogao ni zamisliti na što bi na njemu mogao naići.

M. JOHN HARRISON - KENTAURSKA NAPRAVA

M. John Harrison, pisac prilično nepoznat domaćoj publici, rodio se 1945. godine, a prva mu se priča pojavila 1966. godine na stranicama časopisa New Worlds kojem je tada bio urednik Michael Moorcock. Ostao je vezan uz New Worlds sljedećih nekoliko godina, pišući, uz priče, recenzije i kritičke osvrte, a neko je vrijeme bio i urednikom proznog dijela časopisa. Prvi roman. ***The Committed Man*** (1971) nije imao jačeg odjeka, ali je zato privukao pažnju publike i kritičara knjigom ***The Pastel City*** (1971), netipičnim fantasy djelom o gradu Viriconiumu. Tijekom osamdesetih godina prošlog stoljeća vraćao se Viriconiumu i kako sam kaže, sa zbirkom priča ***Viriconium Nights*** (1984.) koja je bila nominirana za 'World Fantasy' nagradu, dovršio je dekonstrukciju fantasyja u svojem stvaralaštvu. Najpoznatiji roman iz serijala. ***In Viriconium*** (1982.) bio je u užem izboru za 'Guardian Fiction Prize'. Za šesti roman, ***Climbers*** (1989.) dobio je 'Boardman Tasker Award', a u devedesetima je objavio još ***The Course of the Heart*** (1992.). ***Signs of Life*** (1997.) i pod pseudonimom Gabriel King. ***The Wild Road*** (1997.) i T***he Golden Cat*** (1999.).

Dvadesetak priča koliko ih je napisao, prikupljeno je u zbirkama ***Machine in Shaft Ten and Other Stories*** (1975.), već spomenutoj ***Viriconium Nights*** (1984.) i ***The Ice Monkey and Other Stories*** (1988.). Pisao je za brojne magazine i novine, a trenutno piše recenzije suvremene književnosti. M. John Harrison živi u južnom Londonu.

Priče: The Macbeth Expiation (1968.). Lamia Mutable (1972.), Absorbing the Miraculous (1974.), The Ice Monkey (1980.). The Luck in the Head (1984.). The Dancer from the Dance (1985.), Anima (1992.), Isobel Avens Returns to Stepney in the Spring (1994.), Empty (1995.), Seven Guesses of the Heart (1996.)

Romani: The Knot Garden (2000.). pod pseudonimom Gabriel King.

THE CENTAURI DEVICE, 1975.

Prijevod: Tvrtko Abramović

A oni, tako savršena je njihova bijeda,
Ne jednom, uvidješe svoje odvratno izobličenje...

John Milton, Comus

JEDAN

TRUCK, TINY I ANGINA SENG

Bilo je predvečerje Sv. Krispina na Sad al Bariju IV kad je kapetan John Truck, prinuđen nečim što je bio prisiljen sebi opisati kao "osjećaj", odlučio posjetiti Spacer's Rave na uglu Proton Alleya i Circlea (toga prohladnog raskrižja gdje viša klasa lučke dame ide tražiti mušterije).

"Ne prihvaćaj nikakav teret", rekao je svojem bos'nu dok se pripremao napustiti My Ella Speed. "Barem dva tjedna. Posebno nemoj prihvatiti ikakvo povrtlarsko sjemenje. Više nikada neću prevoziti bundeve, u bilo kojem obliku."

"Što je bundeva?" upitao je bos'n, koji je bio kromijanski patuljak, a zvao se Fix. Bio je dobar sa sjekirom - barem je tako tvrdio - ali naopako.

"Bundeva je ono što je tvoja glava", John Truck mu objasni samozadovoljno. "Djeca ih nose iz istog razloga iz kojeg si ti isturpijao svoje zube. Ne zaboravi, nikakvo sjemenje." Pozdravivši živahno, napustio je brod.

Došao je do Alleya preko Krušne ulice i East Thinga, dok mu je vlažan vjetar mrsio dugu kosu. Hodao je uvučenih ramena i pognute glave kao da mu je sve dosadilo (što i je, do one mjere koliko i svakom drugome), njegova uska jakna od zmijske kože i veliki kožni šešir kao da potječu izravno iz upitne prošlosti galaksije.

Lučki ulični zabavljači i prostitutke su radili na ulicama cijelim putem od luke do uslužnih dijelova dok su njihovi neobični instrumenti svjetlucali pod zelenom uličnom rasvjetom. Salijetali su ga, ali im je odolijevao. Vidio ih je i prije, kako se tresu od hladnoće i straha od daleke, nepojmljive budućnosti na stotinama svjetova, iščekujući svoje vrijeme u pustim zabitima u tisućama raznih luka. Kasnije će otići domovima, istim masnim vratima i klupama i pustim sobicama, ili se voziti pneumatikom do jutra: otrcani gubitnici za koje nije mogao imati milosti zato što su mu bili toliko slični. Njihova besciljna, ekscentrična srca, njihovi gubitnički mirisi zahtijevali su odgovor koji on nije bio spreman dati - zato jer bi to

bilo priznanje srodnosti.

Nije da su ga činili nesretnim - ili da mu je nedostajalo milosrđa; jednostavno je bio isprazan, ništa ga nikada nije ispunilo.

Od skidanja iz Flote, godinu nakon što je histerija oko incidenta na Canes Venatici spala na istu vrstu stare, izlizane diplomacije koja ga je i započela, radio je po cijelom nebu, putujući sporom trodimenzionalnom arhimedovskom spiralom od Venaticija kroz Crow i Heavy Stars. Vozio je polugusjeničare na Gloamu i Parrotu, gradio ceste na terminalu Jacqueline Kennedy; pjevao je revolucionarne pjesme i dilao metaamfetamine noćnoj smjeni na Morpheusu - ne zato što je na bilo koji način bio predan pobuni koja je na kraju rastrgala planet, već zato što je tamo zapeo bez prebijene pare.

Nakon pet godina završio je na Zemlji, gdje svatko završi, čuvajući teške tvorničke strojeve za Izraelsku Svjetsku Vladu, gdje je bio masno plaćen za svakog Arapa kojeg je ubio, no ne dovoljno - ne dovoljno za prljave poslove. Svaki put kada bi netko zapucao on bi se upišao u hlače (u stvari, to je prošlo nakon nekog vremena, ali je još uvijek prepričavao i taj detalj, ismijavajući samog sebe s puno gesti i smiješnih glasova - posebice lučkim damama), puštajući iz sebe liniju divljaštva koje prije nije bio svjestan. Nije našao nikakvog smisla u tom glupom polu-ratu. Na posljetku, bio je previše zastrašujuće zateći se kako ide kroz sve psihološke retnje potrebne za nastavak bez prateće predanosti. Pustio ga je da ide svojim tijekom, ali na njemu svojstven, neodlučan način. On je otplutao.

Da nije uštedio novac od nagrada i njime kupio My Ella Speed (tada zvan Liberal Power, nešto što ga je nagnalo da počeše glavu) njegov bi sedmogodišnji put od demobilizacije do Sad al Barija IV lagano mogao završiti na periferiji neke luke; dostignute njegovim požudnim palcem, jeftinim glazbalom i šeširom naopako u jarku da primi kruh. Umjesto na njegovoj glavi gdje mu je bilo mjesto.

Čak je i kupnja broda, u danom trenutku, ostavljala dojam sretne slučajnosti. Nenaviknut na etanol - još uvijek jedini legalni opijat na Zemlji - doteturao je do otpada, cereći se i pijan kao majka, negdje u umjerenim zonama; tada se onesvijestio, kada je shvatio na što je potrošio svoj novac. John Truck je bio gubitnik, i gubitnici, unatoč dokazima koji ne idu tome u prilog, preživljavaju zahvaljujući sreći. Nije da je on tada to smatrao srećom, dok je ležao na leđima a u glavi su se vrtjele hrđave, iskrivljene planine

olupina (razmišljajući, o Bože, što ću ja s tim?).

Njegova osobna katastrofa je bilo to što se nije naučio opirati tijeku događaja; nikada nije naučio izboriti vlastiti put.

Proton Alley je hladna kao i bilo koja druga ulica; za bilo koju toplinu koju ste mislili da tamo možete pronaći ispostavi se da je iluzorna nuspojava plinskih reklama. Svi njeni žitelji su tako dobro probavili iskustvo života da im od njega ništa nije ostalo. Svaki dan započnu svježi i naivni, ali vas još uvijek gledaju praznih očiju. Nema topline: ali John Truck je uživao u njezinoj prisnosti, što je vjerojatno prihvatljiva zamjena u bilo kojoj večeri posvećenoj Svecu.

Ispred Spacer's Ravea, prastari Denebijac četvrte generacije s pocrnjelom i izbrazdanom kožom, i kapcima stalno spuštenim radi zaštite od zasljepljujućeg sjaja zvijezde koju nije vidio već dvadeset godina, recitirao je iz drugog pjevanja Borbe kod Finnsburga. Šešir mu je bio pod stopalima. Čizme su mu bile napukle, ali glas mu je bio prihvatljiv, tutnjeći nad glavama prolazećih kurvi i drogiranih Flotaša:

Marty Lingham otkrije pustu,
Orbitu, fuschia patuljak je zarobi,
Perihel na uobičajenih nekoliko
Milijuna: kometi, krematoriji

Pokazao je svoj ružan, stari zub kapetanu Trucku, prepoznajući drugog gubitnika, koliko god dobro prikrivenog. Podigao je svoje užasno lice, namignuo.

"Intelektualac, zar ne, bos'n -" započeo je svoju igru, oprezno kročeći na Truckov put. "Da nije bilo toga". Truck se kasnije kleo. "Možda bi mu i nešto bio dao."

U Raveu je stanje bilo drugačije: unutra je Tiny Skeffern, posljednji veliki glazbenik Galaksije, isisavao svoj mozak kroz svoj instrument kao da je sadržaj kakvog rijetkog jajeta.

John Truck ga je odavno znao. Visok 170 i slabo građen, stojeći u mješavini stroboskopa i kaleidomata, držao je ritam desnom nogom. Kosa mu je bila rijetka, kovrčava i plava - s dvadeset i dvije godine već je imao ćelu. Kada nije svirao, bio je lakonog, skakač; kada je svirao, ostajao je na jednom mjestu minutama, dijeleći rezervirane, ali drske, osmjehe damama. Bio je otprije poznat gubitnik.pun entuzijazma i klimnuo je kada je Truck ušao.

Svirao je na četiri stoljeća starom Fender Stratocasteru sa svim preklopnicima navijenima na najviše, s gomilom Luthos pojačala -

svako s garantiranim izlazom od pola kilovata - i nizom tridesetinčnih Hydrogen Line zvučnika. Na basu je imao pokretljivog denebijanskog pedera, u ružičastom, zarezanih rukava; bubnjar je bio lokalni čovjek, naizmjence otrcan i agresivan, kao i svi dobri bubnjari. Njegov zvuk:

Njegov zvuk je bio dugačak i oštar; spor i jednoličan, pun malih neobjašnjivih poteza i komplikacija. Lovio je denebijanski bas kroz harmonije; proizvodio je zvukove kao razbijajuće staklo i eksplodirajući kvazari, kao mrtvi brodovi i orbitalni sukobi i ere geoloških nestabilnosti; proizvodio je zvukove kao da je Bog.

"Dijete sam ceste", pjevao je, "zato ne poričite moje ime."

Što je bilo kako treba biti.

John Truck je oblizao svoje usne i naručio sladoled u visokoj čaši posut sitnim kristalima tetrahidrokanabinola: pogledao je publiku. Uglavnom su to bili glazbenici iz drugih bendova, ali bilo je i nešto zvjezdaša koji su, kao i John Truck, razumjeli da je muzika umrla godine 2000. i da je Nova Mjuza zapravo ta stara muzika. Samo pobjednici pobjegnu, razmišljao je Truck dok je stari Strat zavijao (natječući se s potpuno izmišljenim vjetrom koji je ipak slao drhtaje želje niz stražnju stranu njegovih listova i bedra: lučki vjetar, sveprisutni vjetar). I nas ostale ponese glazba. Zašto ne?

Te je noći u Spacer's Raveu bila samo jedna žena. Njezino je ime bilo Angina Seng, i tražila je Johna Trucka. To njemu nije bilo znano: mogao joj je vidjeti samo leđa. Kosa joj je bila duga i bakrenasta, a držala se s određenom dramatskom napetošću. Guza joj je izgledala lijepo. I dok je Tiny Skeffern rasturao svojom sjajnom, neprocjenjivom starinom odvojenima, nezadovoljnima i besciljnima cijeloga, prljavog svemira, John Truck se naizmjence u nju zaljubljivao i odljubljivao. Bila je to nepristrana, da-ne strast, za svakom lučkom damom viđenom u prolazu u gomili. Bio je sklon tome.

U stanci između nastupa, Tiny je donio Fendera.

"Zdravo, Truck."

Na kratko se malo njihao, sentimentalno se smiješeći; sjeo. Truck je s naklonosti gledao njegovu čelu, pokrivenu kapljicama znoja.

"Tiny, sviraš sve lošije i lošije. Tko je djevojka?"

Tiny je puhnuo, prešao rukavom preko besprijekornog bijelog polimernog finiša gitare. Slegnuo je ramenima. I kada je Strat bio

isključen, kratki, otvrdnuli prsti njegove lijeve ruke išli su gore-dolje po žicama kao male, nerazvijene životinje koje traže zaklon od vjetra.

"O, hvala. Nije stalni gost. Možeš li vjerovati, ovdje sam već tri prokleta tjedna."

Protrljao je nos.

"Tri tjedna. Možeš li to zamisliti?"

Ponudio se malo Truckovom nedovršenom poslasticom.

"Ne razumijem kako sam to uspio napraviti. Osim da sam bio uhapšen, što nisam. Oprezan sam otkada sam slomio prst na Barfieldu Osam. Tri tjedna u ovoj rupi!"

"Ako trebaš prijevoz odavde", ponudio je Truck.

"Još uvijek imaš Ellu Speed. Koje ime. Nikad ga nisam mogao progutati." Nasmijao se sam sebi.

"Bit ću u blizini kada završiš s gažom", rekao mu je Truck: "Ili je pronađi među dokovima. Nanovo sam je obojio prije nekih godinu dana. Fix, bos'n, je tamo, nadam se."

Tiny je ustao. Energično je zatapkao stopalima, kimnuo i vratio se svojem sastavu. On i Truck se nisu vidjeli od njegovih dana glazbeno nadarenog tinejdžera kada je pjevao po klubovima na Gloamu. Truck se prisjećao da je u pauzama nereda to bilo zabavno. Osmjehnuo se i iščeprkao jezikom nešto THK-a između zuba. Nasmijao se na glas kada se Tiny nagnuo s tijesne pozornice i nešto došapnuo djevojci bakrenaste kose.

Nije mu bilo jasno kako je mogla biti toliko zadovoljna što ga vidi. Kako mu je i moglo biti? Znao je samo da žene u zvjezdanim pristaništima nekada imaju metafizičke gladi koje je teško zamisliti uz njihove uobičajenije apetite. One predstavljaju drukčiji značaj svemira, značaj usamljenosti nepoznat njihovim muškim parnjacima. One su pravi tuđinci. Stoga ju je promatrao s određenom dozom opreza.

"Gospodine Truck, pretraživala sam pristanište u potrazi za vama."

"Nastavite", reče Truck. "To govorite svim zvjezdašima. I 'kapetan' sam. Mogu li što učiniti za vas?"

(Znao je da je to greška, čak i tada. Tiny je vodio svoj sastav kroz prva četiri takta Ima li sutrašnjice? Prepoznao je to kao predznak.)

Rekla mu je svoje ime. Bila je velika, koščata djevojka, ali lice joj je bilo lagano stisnuto oko očiju i usta. To nije bilo samo

obilježje lučke dame - iako su i one napete i suzdržane kao da se stalno bore kako bi zadržale svoju bit da ne ispari u prazninu.

Njezina se odjeća nepravilno sjajila i nestajala kada je kaleidomatska rasvjeta pronašla frekvencije bitne za prozirnost materijala.

"Kapetane Truck, biste li željeli posao?"

Odmahnuo je glavom.

"Vratite se za dva tjedna. Dva tjedna ću ovdje na Sad al Bariju biti drogiran." Demonstrirao je mašući rukama kao avionima. "Ušlagiran. Osim ako Tiny ne postane očajan."

"Nije prijevoznički posao, kapetane. Nećete trebati letjeti."

"To je jedina vrst koju primam. Moram izdržavati kromijanskog bos'na. Stvarno, trebali biste naći nekoga drugoga. Nije da nisam zahvalan na ponudi."

Na trenutak je razmislio.

"Uostalom", rekao je, "niste Vi ta koja nudi posao." Za gubitnika, to je bilo prilično perceptivno.

Nagnula se naprijed, stavila svoje laktove na stol. Igrala se s ostacima njegovog sladoleda, zatim sklopila ruke.

"To je istina. Ali moj sponzor će vam platiti bolje za nekoliko tjedana vašeg vremena nego bilo koji usporedivi prijevoznički posao: a i niste puno zaradili na zadnjem prijevozu sjemenja."

To joj je morao priznati. "Vi", rekao je, "ste razgovarali s nekim. U pravu su. Ali novac mi nije toliko neophodan. Za dva tjedna, da."

"Kapetane Truck", rekla je privlačeći stolicu bliže stolu: "Što ako vam kažem da je ovo vaša prilika da učinite nešto za Galaksiju?"

Uzdahnuo je.

"Rekao bih da ste izabrali gubitnika. Ako je politika, gospođice Seng, odjebite dva puta." Zadovoljno joj se osmjehnuo. Objasnio je: "Vidite, nisam baš političan."

Ustala je bez riječi.

"Ti uopće nisi lučka dama", uzviknuo je za njom dok se probijala kroz publiku do vrata. No nije zapravo govorio njoj.

Večer je tekla, Spacer's Rave se prepunio. Uprava je zatvorila vrata u samoubilačkom potezu da pričepi ruke koje ju hrane. "Protrest ću te dušo", pjevao je Tiny Skeffern, "Trest te cijelu noć -", stara nježnost, i trajna; ali Truck je izgubio interes. Otprilike sat nakon što se Angina Seng iskobeljala van, otišao je potražiti tiho mjesto. Pokvarila mu je doživljaj. Nije mogao zamisliti tko bi ga trebao zbog njega samoga, a ne radi Elle Speed.

Dok je prolazio kroz vrata. Tiny i njegov bubnjar su izmjenjivali tempo, svirajući s psihopatskom nezainteresiranošću i nježnošću.

Vani isti, stari vjetar. East Thing je bila ulica bez očite namjene, glavna ulica puna baraka za jadne vojnike velike komercijalne vojske - skladišta, i poneki ured. Preko dana puna službenika i trgovaca, noću je bila pustoš plinskih svjetiljki; nitko tuda nije išao, osim da dođe do Spacer's Ravea, a većina njih je već bila tamo. Truck ju je volio radi nje same. Moralo se.

Dok je prolazio pokraj duboka ulaza obilježenog visokim brojem nije ništa primijetio, no unatoč tome iz njega se potajno ispružila noga i saplela njegove duge noge. Bolno je udario vlastiti gležanj i pao na zemlju.

"Sranje", rekao je. Netko se cinički nasmijao.

Sjenovita pojava je izašla iz ulaza. Natkriljujući se nad njim dok se on, trljajući jedan lakat, postavio u klečeći položaj. Kratki odsjaj plinskog svjetla je bljesnuo s boksera. Vrat mu je eksplodirao, pomislio je da mu je dušnik zdrobljen. Ali pao je oprezno, s koljenima uvučenim u trbuh.

"Diži se, sinko. Ne namjeravam te nositi. Diži se."

Istraživački udarac u rebra. Truck se usredotočio na bol u vratu.

"Hajde -" Tada, zazivajući tamnu rupu ulaza: "Pomogni mi, povraćat će mi po cipelama."

Još jedan? Još koji i mogli bi ga usmrtiti gužvom, a kamoli što drugo.

Pognuli su se nad njega. Upro se o pločnik radi trenja, i, sa skupljenim nogama, gurnuo pete svojih čizama u najbliža usta.

Lijepo. Čučnut i željan da nekoga osakati, zadovoljno se nasmijao. Moglo je biti shvaćeno kao stenjanje. Pravio se da ustaje, udario u bedra drugog čovjeka, tražeći osjetljivo mjesto. "Tvoj red da padneš."

Uvlačio je nogu u namjeri da je postavi, kad ga nešto udari u bubrege. Zastenjao je. Zateturao je naprijed mašući rukama i sapleo se o svoju originalnu žrtvu. Vrpoljio se pokušavajući vidjeti tko ga tako jako udara, brzo uvukao glavu i otkotrljao se na zaklonjenu stranu čovjeka s bokserom u trenutku kada ga je cipela udarila u prsa. Bila je to visoka cipela s debelim potplatom i metalnom kapicom: činjenica koja ga je toliko iznenadila da je zaboravio da treba izmicati glavu. Sve što je mogao nakon toga je sklupčati se u

loptu i zakloniti lice rukama dok je razmišljao o tome.

Netko vrijeme nije bilo ničega osim tihog pomicanja stopala i isprekidanog zvuka u njegovoj glavi koji mu je govorio da je John Truck tu negdje zasigurno upleten - ali ne i koliko ga je ljudi udaralo. Ili zapravo zašto. Počeo se bojati da neće prestati.

Na posljetku, dvojca od njih su ga uspravili i započeli ga napola podržavati, napola vući prema ulupanom crnom vozilu parkiranom na drugoj strani ulice. Iz Truckova položaja činilo mu se da je velik kao Flotin bojni brod, ali čak su i njih dvojca imala što za raditi pokušavajući ga izviti da bi ga ugurali unutra.

"Mislim da će mi pozliti", rekao je plačnim glasom, ali su ga ignorirali.

Dok su se organizirali, noviji model Lewis/Phoenixa sa svih osam upaljenih farova je izletio iz Krušne ulice i zaustavio se dijagonalno preko East Thinga. "Bolje se požurite, momci", rekao je Truck. Raširio je noge i potpuno se opustio. Udario je laktovima, ugrizao ruku koja se previše približila njegovim očima.

Neke pete su išle tak, tak, tak.

"Ostavite ga na miru", rekla je Angina Seng jasnim i napetim glasom.

S obje ruke je držala ružan Chambers reakcijski pištolj. Da li je zapazio lagani drhtaj u njenom velikom, koščatom tijelu? - nije bio u stanju išta zapaziti. Tamni je kaput bio navučen preko njezine odjeće.

Tišina.

Truck ispljune nešto krvi na cestu.

"Nemoj ih još upucati", promucao je. Unutrašnja strana njegovih usta je natekla, stalno se slučajno ujedao. "Htio bih imati priliku s jednim od njihovih boksera."

Pustili su ga uz mrzovoljne poglede. Smiona Angina Seng ih je promatrala dok su gmizali niz ulicu, idući prema dokovima. Bili su obučeni skoro kao zvjezdaši. Sklonila je Chambers i pomogla mu ući u Phoenix.

"Pa, kapetane Truck, pomislili bi da će barem ostaviti na miru pripadnike svoje vrste. Želite li spušten prozor?"

Truck je šutio. Zabrinjavao ga je jedan od njegovih donjih sjekutića; a između opreznih istraživanja njegovih usta, slušao je vjetar.

"Kako želite." Poticajno mu se osmjehnula.

DVA

DUGAČKA, NERAZUMLJIVA MIGRACIJA "LUČKE ANNIE" TRUCK

"Gdje ste me doveli?" upitao je sumnjičavo. Bilo mu je svejedno. Bio je srcedrapateljni prizor, hrpa na podu lifta sa istaknutom bradom na prsima, zapetljane i prljave kose. "Gdje je moj šešir? Ne mogu nigdje ići bez tog šešira." Drhtao je od reakcije. Imao je natečenu usnu, ogromnu ljubičastu masnicu koja se protezala ispod lijevog uha do ramena, i natečene žlijezde u vratu. Nije da je to bilo išta novo. Mrzovoljno je gurnuo prst kroz veliku poderotinu u jakni od zmijske kože. "Taj šešir je bio sasvim u redu. Isuse, mrzim kada mi je zlo." Angina Seng mu se suosjećajno nasmiješila. Nadao se da je suosjećanje. "Pomislila sam da bi ste možda razgovarali s mojim pokroviteljem nakon onoga što se dogodilo", rekla mu je. " Jedanput kada znate sve činjenice, možda promijenite mišljenje o onom poslu." Bila je to pogrda.

"Činjenice", nasmijao se. "Pokrovitelj. Ha ha."

Zapiljio se u zid iznad njene glave. Spustila se neugodna tišina.

"Kako si postao ovakav?" iznenada je upitala.

Zabij si.

"Ne znam na što misliš", odgovorio je.

Nisu više razgovarali, ali ona nije bila snuždena. Mašući repom i očekujući pohvale pastira, istjerala ga je iz lifta u recepcijski prostor kao ovcu. Tamo je nestala iza neoznačenih vrata, ostavivši ga zaglavljenog u uredskom pejzažu kvaziantiknih sagova koji su bili poput fine, mekane podrumske plijesni, energetskih skulptura mudro zamišljenih da postignu optimalnu bezličnost i kastraciju umjetnosti tog doba, i bez stolica. Nije ga bilo briga da li će ju ikada ponovno vidjeti.

Svi razvlašteni i tvrdoglavi su u strahu od predvorja. Razmišljao je o povratku u Spacer's Rave tamo i tada, ali je znao da je za to vjerojatno prekasno: gravitacijske plime su ga nanijele ovamo i, trenutno, je bio nasukan. Cerio se receptionistici (koja je sjedila za tipkovnicom svog terminala, dugonoga i nepristupačna - gubitnicima - kao i kakva ledena princeza). Pristojno je uzvratila osmjeh, zato što je te godine bilo pristojno da budeš pristojan prema zakinutima. Počešao se po kosi.

U daljini netko je zavikao, "Ne dolazi meni! Rekao sam ti da ne mogu odgovarati za uzorak jata!" Vrata su se otvorila, pa zatvorila. Jasno: "Trči njoj liži čizme."

"Sada možete ući, kapetane Truck", rekla je recepcionistica.

Za sada nitko nije ponudio neki izbor. Iznenada se prisjetivši velikog Chambers pištolja Angine Seng, zapitao se koliko je gravitacijske privlačnosti on uzrokovao. Što ju je zapravo zadržavalo.

"Vidim da nosiš steznik", rekao je. "Tek toliko, gdje sam?"

Njen se smiješak ukiselio: te godine je bilo pristojno da se zakinutima uzvrati pristojnost. "Izraelski konzulat", rekla je. "I mislim da ne biste trebali okolo ljudima govoriti takve stvari."

Ali on je već prolazio kroz neoznačena vrata vičući: "Možete u potpunosti zaboraviti na to, gospođice Seng!" Ona, naravno, nije bila tamo. "K vragu!" Okrenuo se da izađe, ali neki je izdajnički dio njegove konstitucije već zalupio vrata za njim i sučelio ga s drugom osobom u sobi.

General Alice Gaw, u post-menopauzi, ali skoro nimalo oronula: negdašnji vakuum--specijalac, potom Flotna policija, sada vrhovni zapovjednik vojnog dijela ISV-a, bez striktnih naredbi i s odriješenim rukama u bilo kojoj stvari hemiglobalne sigurnosti. Odlikovana i slavljena, bila je jedna od šest zagonetnih "nadstojnika" prekinutog eksperimenta Okolišnog Zatvora - toga centralnog mita zabiti, njegovih prokapljenih tunela punih duhova, komora ispunjenih izgubljenim dušama u gotičkim opadajućim orbitama oko solarne ogromnosti njihove vlastite nevinosti kojim upravljaju Gljivičasti Ljudi s elektrošok-štapovima umjesto ruku i ECT strojevima umjesto glava: i napokon zatvoren, prema glasinama, zahvaljujući gnušanju istih onih u politici ISV-a koji su zahtijevali njegovo uvođenje. Glasine su isto tako govorile da je Alice Gaw bila jedina od Šestorke koja je žalila preseljenje.

Bila je niska i nabijena. Rukave odore Ženske Vojske nosila je stalno zasukane da pokaže izrazito mišićave podlaktice i davala je dojam obične, uvijek spremne na šalu, muške medicinske sestre. Truck ju je znao po ugledu: njezin povez preko oka bio je galaktička zanimljivost, njene su ruke bile debele i četvrtaste. Isijavala je snažno dvosmislenu seksualnu energiju koja je bila uznemirujuća više zbog njene svjesnosti te energije nego njenog stvarnog učinka.

Izravni nasljednik toga karakterističnog izdanka dvadesetog stoljeća, "Upravitelja za nacionalnu sigurnost", njeno shvaćanje ad

hoc politike oduzimalo je dah kao i brzina njenog uspona u hijerarhiji ISV-a. Gledala je u Trucka okom boje betona i rekla:

"Želim razgovarati s tobom, dječače, a to ne mogu dok se ne smiriš i sjedneš."

Nasmiješila mu se i, bez imalo otmjenosti, zavalila u najbližu stolicu kao da ga primjerom poziva - prebacujući jednu nogu preko druge, u potpunosti svjesna koja se ogromna prostranstva njezinih bedara time ukazuju. Imala je proširene vene.

"Što god da je", reče Truck, "ne. Ovoga sam imao dosta u Floti. Imam svoje otpusne papire-". Zatim, nepromišljeno, zato što je suzbijao osjećaj poprilično sličan panici: "Meni ne izgledate kao pripadnik Odabranog Naroda, generale."

Ovo je uspio izgovoriti uz podsmjeh. Međutim, general je samo namjestila povez i uzdahnula. Njezina poblajhana kosa je bila ravnomjerno podrezana u razini ušiju skroz oko glave, njezin nos je bio slomljen tijekom policijske akcije na Weberu II.

"Ni ti se meni ne sviđaš, sinko, ali ja to ne reklamiram. Ovo podbadanje ne radi na meni, pa ga zaboravi. Ja sam jednostavno činovnik Svjetske Vlade, koji radi svoj posao. Ako imaš imalo mozga u glavi, nećeš mi ga otežavati. Da nije apsolutno potrebno, ne bih ti dozvolila prići uredu ni metar."

Mrsko je proučavala njegovu odjeću. "Ne mogu vjerovati da smo te ikada imali u Floti", rekla je. "Bože, koja je to morala biti katastrofa."

Bilo mu je neugodno, unatoč svoj čvrstoći.

"Posjedujete pola svijeta, generale, i to nije ova polovica. Polovicom Zemlje niti upravljate, niti je posjedujete; a na ostatak Galaksije nemate nikakvih prava. To vas čini ranjivima."

"Mi upravljamo civiliziranim svijetom. Mi pazimo na civilizirane kolonije. Bez sigurnosti koju mi predstavljamo, šuge kao ti bi mogle imati manju slobodu govora. Da li bi raspravljao o logici da na mojem mjestu sjedi predstavnik UASR-a? U Galaksiji ima tri stotine milijardi ljudi, i mi činimo samo jedan posto. Brojčano smo slabiji, i imamo ono što oni žele. Sve što se ovdje događa utječe na nas."

Truck se stresao. Događaji će ga nositi: njemu je samo ostalo da otkrije u kojem smjeru. Iznenada, dva odvojena prizora su mu iskrsnula u glavi -

Prisjetio se Negeva, gdje je vruća dosada bila prekidana samo nasilnim sukobima s infiltratorima iz Unije Arapskih Socijalističkih

Republika, tupog štektanja Chambers pištolja, strašnog bijesa koji je izvirao kada je shvatio da na njega pucaju, i vidio je brodove prepune leševa u orbiti Cor Carolia u Canesu Venatici: njihove hladne spektralne linije zažućene slabim mliječnim svijetlom, plastične kutije pune mrtve djece, nanizana tjelesa odraslih bez ikakvih ljesova, rane koje su se sjajile kao oči; mogao ih je namirisati.

"Nastavite", rekao je. "Imate li nešto dobro za pušiti? - Dobro."

"Morat ćeš biti koncentriraniji, dečko."

Pomaknula je nogu, dodirnula stol. Truck je stavio ruke u krilo i rastreseno se njima igrao. Činilo se da će ovo biti dugačko zasjedanje.

Ne znamo puno (započela je General Gaw) o prastanovnicima sustava Kentaur: bili su prvi od takozvanih "civiliziranih" rasa koje su presrele frontalni val ljudske ekspanzije; kao koherentna skupina izbrisani su prije dva stoljeća u onome što su nas od tada naučili da zovemo "Kentaurski genocid". Začepi, Truck. Ne razumiješ ništa u dovoljnoj mjeri da bi mi tvoje mišljenje išta značilo. Tako su to zvali intelektualci toga vremena. Dragi su mi intelektualci kao skupina, ali imam svojih sumnji.

Međutim, to je bilo traumatsko iskustvo za čovječanstvo, to se ne može poreći; i do vremena kada smo prestali svršavati na naš kompleks krivnje, preživjeli Kentauri su pobjegli kao štakori i rasuli se po novim koloniziranim planetima. Relativno su brzo asimilirani - naime, nisu imali volje. Nedostajalo im je kulturološke snage.

Bili su nam dovoljno slični da je zajedničko podrijetlo moguće (već je bilo otkriveno da su dvije od tri međurasne veze plodne ili neka slična odvratna stvar); uopće nisu bili porijeklom iz sustava Kentaur, iako nitko nije otkrio njihove tragove igdje drugdje; čak je bilo i nekih nagovještaja da su možda potekli sa Zemlje, što je stvarno stavilo mačku među golubove.

No, sranje se stišalo i iz njega je potekao barem jedan pristojan primjerak misli. Marshdenova postavka o Nadmetanju Kategorija opisivala je Galaksiju kao ekološki sustav u kojem zasebne rase koje plove svemirom zamjenjuju izdvojene rase pojedinih planetarnih ekosfera. Natjecanje između vrsta čiji su zahtjevi prema okolišu u potpunosti jednaki je neizbježno, prirodno i oštro.

Ako baš želiš znati, da, vjerujem u to. To sada nije važno. Vadi svoje pohlepne male prste iz moje glave.

Odmah.

Zanimljiva stvar u vezi s ratom je ta da ga Kentauri nisu morali izgubiti. Nisu ga mogli dobiti, ali su petnaest godina održavali pat-poziciju; onda, posve iznenada, prestali su presretati MIEV-e i atmosferske uljeze. U roku od tri dana, Kentauri VII je usran. To se jako dobro radilo u to vrijeme.

Ali čuj ovo, Truck: imali smo špijunsku mrežu na planetu, živjeli su kao Kentauri, jadnici - stoji u spisima - i slali su izvještaje sve dok Kentaur VII nije izdahnuo. Pa zašto su počinili samoubojstvo, frajeru, kada su dovršili I&R oružja za koje su mogli očekivati da cijelu pucnjavu završi u njihovu korist?

Razmisli o tome, dok pričamo o tebi.

Rođen si u zabiti Pontisporta na Parrotu, u zahodu pekare. Tvoja je majka bila honorarna kurva, jedna od izbjeglica koje su stigle Carling Lineom u hladnjačama s Webera II. Trošila je adrenokromske aktivatore cijepljene s ribosomima lokalne vrste šišmiša. Tražila je lijek, ali su je lučke vlasti već predbilježile za premještaj kao prognanika. Ne, ne pitam te ništa, već ti govorim - zato što znam više o tebi nego ti sam.

Lučka Annie Truck je poslana na Teške Zvijezde kada si ti imao šest mjeseci. AdAci, naravno, prodiru kroz posteljicu, pa te se moralo skidati s njih. Napustila te. Da li ikada sanjaš o šišmišima?

Ali ono što je važnije o Annie je ovo: bila je punokrvna Kentaurka.

Koliko smo uspjeli statistički pokazati, postoji 94% šanse da je ona zadnji pravi Kentaur u Galaksiji. To te čini mješancem, Truck. Napokon, na tu temu: iz nekog razloga, Annie je imala dominantne gene. Da si ikada u životu pročitao knjigu mogao bi prepoznati da su tvoj kostur i proporcije pretežno kentaurske. Tvoj je otac imao slabe gene, tko god da je bio.

Neće ti biti tako zabavno za koji trenutak, rista.

Vratimo se Kentaurskom ratu. Dobro, genocidu; za mene stvarno nema razlike. To je oružje postojalo. Izvještaji VOS-a su nas tada zabrinjavali, ali sada imamo svoje razloge. Našli smo ga, Truck.

Neki skroz ludi arheolog ga je našao u bunkeru izdubljenom pet kilometara u koru Kentaura VII, jednom od ljepših malih skloništa koje sam vidjela, a vidjela sam ih puno.

Našli smo ga, ali ne znamo njime rukovati. Čak mu se ne možemo ni previše približiti. Ne možemo dobiti nikakva očitanja na instrumentima, i sama sam ga vidjela, i čini se polu-svjesnim. Možeš

li to zamisliti, Truckie - bomba koja ima svijest?

Trebamo tvoje gene. Oni su odustali i predali Kentaur bez da je iskoriste; ali su operativne šifre ugradili u kromosome svojih nerođenih derišta, zato da bi je bili u stanju kasnije pronaći, kao psi plijen. Neće se aktivirati bez Kentaura.

Annie je umrla prije dvadeset godina, i ti si jedini kojeg smo mogli pronaći.

Truck je malo razmišljao o tome. Osjećao je neku iskrivljenu vrst simpatije prema lučkoj dami s Webera II. Bilo je lagano vidjeti njegovo vlastito rođenje kao trenutnu grešku, kao pogrešnu procjenu. Ali: da li je Annie Truck odgovarala na neki nesvjesni poriv na Parrotu? U dijeljenju, da proizvede još jedan vektor, manju sliku same sebe? - kao da bi povećanje broja mogućnosti moglo požuriti dugu, nerazumljivu migraciju; nešto njoj izgubljeno bi moglo biti njemu dostižno.

Misli u tišini koja je uslijedila nakon monologa Generala Gaw, dok ga je njeno zdravo oko probadalo i nije htjelo pustiti. Svi zvjezdaši su nepopravljivi sentimentalci. Nakon nekog vremena, ustao je gledajući je s visoka.

"A što će dobra ta vaša bomba napraviti kada je bacite?" upitao je. Nije bio siguran za čiju dobrobit je pitao. Igrao se s poderotinom na jakni. "Na koga ćete je baciti?"

Kada je rekla, "Očekivala sam to, Truck, predvidljivo je iz načina na koji se oblačiš. Možeš to izostaviti, zato što to ne trebam", okrenuo joj je leđa. Nastavila je: "Otkrili smo dva agenta UASR-a u ekipi koja je otkrila Kentaursku napravu. Postojao je i treći, ali to smo otkrili tek nakon što je zbrisao.

"O tome se radi, pačiću; uvijek o tome."

Nerazgovijetno, zato što je razmišljao o nečemu drugome: "Onda nađite nekog drugoga da aktivira tu stvar, generale."

Došao je do vrata, čak je i dotaknuo kvaku, a onda je ponovno pogledao.

"Bio sam na Morpheusu", rekao je. "Nizao sam ih u grobnu orbitu na Cor Caroliju. Vidio sam arhivske snimke s Webera II. Razumijete li, nije me briga hoćete li se Vi i Arapi raznijeti u komade. Ali punio sam brodove mrtvima koji za vas nikada nisu čuli."

Još uvijek je bila u naslonjaču, bez reakcije i nemarna, njena bedra jaka i ružna, njeno oko sjajno i uvjerljivo. Sve se manje bojao onoga što ta žena predstavlja nego nje same.

"Onaj pokušaj otmice", rekao je: "Da li me je to trebalo uvjeriti da i Arapi žele razgovarati sa mnom? To bi jako olakšalo i uvjerilo me da prihvatim ono što želite od mene, zar ne? Nemojte to ponoviti. Tako mi svega, sljedeću hrpu ću pokušati ubiti. Visoko vezane čizme nosi jedino Flotna policija. Vidite, to vas čini smiješnima. Niti jedan zvjezdaš se ne bi ni mrtav zatekao u takvim čizmama. Arapi su barem dovoljno bistri da svoje ljude obuku za ulogu."

Nasmijala se, živahno i divlje.

"Rekla sam glupoj kuji da neće upaliti. Morat ću razgovarati s njom." Izvukla je svoje noge iz naslonjača i nagnula se naprijed. "Ne mogu reći da ovo nisam očekivala. Trebamo te, bili smo ti spremni platiti - ali sada više nema ponuda."

Truck je otvorio vrata.

"Sada si na mojoj crnoj listi, znaj to. Dajem ti dvadeset i četiri sata da razmisliš, tada ću te privesti. Gdje god bio. Optužba će biti trgovanje Flotinim medicinskim zalihama kada si posljednji put bio na Zemlji, a mogu je i dokazati.

Bit ću ovdje, ako odlučiš biti pristojan. Bok, dečko."

Truck je tiho zatvorio vrata za sobom.

Vratio se u Spacer's Rave, osjećajući se kao da netko iznenada ovisi o njemu. Zašto bi Annie Truck i njena ovisnost o AdAcima bila na njegovoj savjesti? Bio je to čudan obrat: ali pod svjetlima zabiti sve su vrste ovisnosti moguće; ovisnost je postala stvarna, Annie je tada i tamo za njega došla u život, i on ju je prihvatio.

Tiny Skeffern je bez ikakvog plana svoju gažu privodio kraju: Feniciklidinski san, koji je uvijek odsvirao na bis bio je gotov; bas, bubnjevi i većina publike se pokupila i otišla kući, ali je smrtno blijed i ektomorfan zvjezdaš sjedio, glupo se smiješeći, za Raveovim H-Line sintesajzerom, davajući duboke tonove, dok je Tiny meditativnim prstima proizvodio visoke. Samo su drogirani i uporni ostali slušati, pitajući se gdje bi mogli ići, što raditi u pola pet ujutro na dan Sv. Krispina na Sad al Bariju IV.

Dok je i posljednji od njih ispuzao na ulicu, prljavo smeđe svjetlo se probijalo između zgrada, a plinske svjetiljke su bile ugašene. Pokoji je trgovac, očiju punih krmelja i mrzovoljan zbog umora, prolazio pokraj ulaza u Rave na putu u drugi dan. Tiny je sve isključio i nježno polegnuo Fendera u njegovu kutiju. Potapšao je tipa na sintesajzeru, zijevnuo, umorno prodrmao nogama. "O, čovječe."

Postoji vrsta hladnoće specifična za zoru. Svi noćni gubitnici je poznaju i klanjaju se njenim mogućnostima liječenja i stimuliranja. Dršćući i smijući se jedan drugome, Truck i Tiny su se odvukli prema luci i Truckovu brodu. Puhao je sveprisutni vjetar: čekao ih je u zasjedi na križanjima, vukao se oko kutova skladišta da ih dočeka. Kada se to dogodilo, Tiny je krenuo naprijed, mašući Fenderovom kutijom i šutajući smeće u odljevu.

"Hej, pogledaj", rekao je, "Jedan otvoreni."

Gegajući se u jutarnjoj hladnoći, niz Krušnu ulicu je prema njima išao ogromni, teturajući čovjek stopala okrenutih prema van. Nosio je ogrtač boje višnje, glava mu je bila ćelava i okrugla, crte lica stopljene u tkivo, pa su postojale samo naznake usta, nosa, brade. Oči su mu bile omotane duboko unutar gomile tkiva. Ogrtač mu je naprijed bio otvoren.

Bio je otvoreni - jedan od te zanimljive sekte čiji su članovi vjerovali da je iskrenost o funkcijama organizma jedini ispravni način slavljena boga (čije postojanje slobodno i često potvrđuju), a da su te funkcije jednake, vanjskom predodžbom, samim procesima psihe.

Kada je vjetar razmaknuo ogrtač, bio je gol. Njegovo je tijelo bilo obrijano kao i glava, koža mu je bila kao ružičast, sjajan polimer. U njegov trbuh, dušnik i trbuh bili su ugrađeni debeli plastični prozori koje otvoreni ugrađuju kako bi prikazali svoje unutarnje procese. Bili su okruženi debelim žuljavim naborima kože, i ništa ugodno se nije odvijalo iza njih.

Buljio je kada je prolazio Trucka i Tinyja. Oči su mu bile crne i tajnovite. Pojeo je relativno lagan doručak. Njegove su se male, neodređene usne pomaknule u smiješak. Iznenada je kratka, debela ruka iskočila ispod njegova ogrtača (kao da ta radnja ne ovisi o njemu, a ruka pripada nekom patuljku ili majmunu koji se skriva ispod ogrtača. Njegov se osmjeh zadržao), jakom je rukom uhvatio Truckovo rame.

"Pazi", reče Truck. "Skini mi se."

"Dobro jutro, kapetane", rekao je otvoreni. "Ja sam dr. Grishkin. Gospodin je milostiv."

"Molim?"

Truck se, gledajući kroz prozore u sirovu i izvijenu dušu, sjetio da već neko vrijeme nije jeo. Otvoreni je još uvijek držao njegovu ruku. U želucu mu je zakrčalo.

"U ovom trenutku dolazim iz vašeg broda. Vaš bos'n mi je rekao

da ste nedostupni. Drago mi je da je bio u krivu."

"Tako je", promrmljao je Truck, "Nedostupan. Žao mi je."

Dr. Grishkin je jedanput polako klimnuo glavom - dok nije gledao u Trucka kao kakva tužna, debela životinja iz otvora vlastita čela. Bilo je učinjeno, bilo je dramatično. Slobodnom je rukom razgrnuo ogrtač. Trucku je počelo biti mučno.

"Kapetane, otvaram vam se. Usrdno vas molim. Iako po vašoj odjeći vidim da niste jedan od moje razbacane braće, ovo mi govori -", pokucao je na svaki od prozora "-da ste čovjek od principa, čak i milosrđa. Kapetane, molim vas za pomoć koju samo vi možete pružiti."

Truck se stresao. Zagonetne oči dr. Grishkina, pune otkrića organizma, čvrsto su držale njegove. Stisak na njegovoj ruci bio je očinski, nježan, bio je posjednički. Osjetio je izuzetno jak deja vu. Mogao je vidjeti niz Krušnu ulicu preko Grishkinova okrugla ramena, koja je bila prazna i nezainteresirana. Uvalivši ga u ovo, neće ga izvući. Jebeš sve ulice, pomislio je. Znao je da se mora osloboditi: viši cilj ili jednostavna karizma, Grishkin je bio prejak za njega. Bojao se otkriti što otvoreni želi.

Spasila ga je lučka dama. Zanosno se vukući niz ulicu s drogiranim mornarom, maknula je njenu dugačku, prekrasnu kosu iz očiju i hrabro mu namignula. Gledao je njezino njihanje sve dok je bilo samo malo vrpoljenje u žarištu smrtonosne perspektive ulice. Tada je rekao:

"Grishkin, odjebi."

I nastavio je dalje, ostavivši Tinyja Skefferna i otvorenog da zure za njim. Tinyju ništa nije bilo jasno, ali je u Grishkinovu neuvjerljivu oku bio tračak zadovoljstva. Truck je osjetio da nije dobio susret, već ga samo odložio.

Tiny ga je sustigao, mašući kutijom u kojoj je bio Fender. "Mislim da će mi pozliti", Zahihotao se. "Kako može živjeti tako, s vlastitim doručkom?"

Truck se zaustavio i gledao otvorenog kako ga gleda. Bolio ga je vrat, a vjetar mu je iritirao nježnu usnicu. "Tiny", rekao je, "Idem na Zemlju. Nema boljeg mjesta da te uhapse."

"Molim?"

U svemiru su puhali drugi vjetrovi. Dok je zamišljeni Truck mozgao pred vanjskim ekranima, zureći u leteće potoke iluzije koje je proizvodio Ellin nevjerojatan napredak kroz nemoguć medij dina-polja, bos'n Fix je pripremao obroke koje nije jeo.

"Morate jesti, šefe."

Tiny Skeffern je priključio Fendera u komunikacijsku opremu. Odašiljući dina-tok u potresni i iskrivljeni svemir vani - ostavljajući spore trake tahionske buke koje bi mogle biti nekog dana primljene i na nekom nezamislivo udaljenom mjestu dekodirane kao izdužena, strana glazba. Brod je naizmjence polako tapkao, pa padao po nekoliko svjetlosnih godina bliže sudbini svog kapetana.

Nitko nije spomenuo Zemlju dok nije bilo potrebno zbog procedure slijetanja.

U tom trenutku, Trucku je preostalo šest od njegova prvobitna dvadeset i četiri sata.

TRI

NAJDULJA ZABAVA U POVIJESTI SVEMIRA

Zemlja:

ISV i UASR, isprva paraziti na političkom krvotoku, pojeli su ono što je preostalo od njihovih pokrovitelja dvadesetog stoljeća nakon završetka tragičnih i zloglasnih ratova "štakorskih bombi" od 2003. do 2045. kada se sustav klijentskih država, taj nespretan i očinski kompromis između autonomije i carstva, raspao na komadiće.

Nova Arabija je progutala cijeli Kino-sovjetski kontinent, plodnije dijelove Afrike, ali izgubila je svoje izvorno središte u Egiptu. ISV je nabujao i obuhvatio obje Amerike, olupinu neuspješne Europske ekonomske zajednice i obale Sredozemlja.

Između sebe, poharali su Australoaziju, a u svađi oko lansirnih postaja na Antarktiku, zapalili Tihi ocean.

Sada su se sučeljavali preko iskrivljene granice duž Sirijske pustinje i planina Taurus, njemačkog pojasa punog kratera, Beringova mora. Silosi u lokvama radioaktivnog stakla u Katarskoj depresiji su prijetili Nigeru i brodogradilištima Nubije. Oko Crvenog mora su se oprezno natezali, u topovnjačama - od izraelskog nasipa na Sinaju do arapskog cestovnog mosta kod Al Shaabe.

Flote hidrokrilaca, prskajući naftu i polu-polimere u duginim bojama kako bi umirili more ispred sebe, patrolirale su južnim Atlantikom; iznad njih, raketni lovci s posadom su visjeli u krnjim, nesigurnim orbitama; a na vrhu Južne Amerike, Ognjena zemlja, zagonetka i prijetnja pod njenom energetskom kupolom, izvirujući iz Magellanovog prolaza kao kakva ogromna, nasukana strana riba.

Bilo je mnogo bojišta, ali malo sukoba; za to su koristili Galaksiju.

Bilo bi naivno smatrati baštinike Zemlje kao "Židove" i "Arape": to su pravo prodali, i zadržali samo naziv. Milenijska neslaganja koja su motivirala njihove ratove prije posljednje četvrtine dvadesetog stoljeća su nestala; tijekom učvršćivanja preuzetih imperija, ujedinili su tisuće nacionalnosti i religija, a onda izgubili vlastite.

Ono što je, vjerojatno, bilo važnije je to da je svaki od njih napustio svoje samo-određenje radi političko-socijalnih i

ekonomskih principa mrtvih blokova - tako da su bili uhvaćeni u neizbježnom sukobu ideologija koje su već četiristo godina bile zastarjele, kada je svjetlucavi antikvitet Tinyja Skefferna izveo svoj prvi nastup.

2367:

Mohorovičićev diskontinuitet je iskapan s obje strane crvenomorskog rasjeda. Više nije bilo neutralnih zona.

Truck je odlučio posjetiti ženu.

Cor Caroli je bio vidljiv preko napuštenih pristaništa za pregled, Carter Snorta, kada je, nesvjestan svoga položaja kao pokretača entropije, brod spustio usred njih. Znao je da je to zvijezda smrti, ubojica u čoporu Venatici: ali nije očekivao da će je njegova zvijezda nadsjajiti u svakom pogledu.

Morao se svađati s Fixom, kromijanskim bos'nom, koji je tvrdoglavo stajao na utovarnoj rampi My Elle Speed, kašljući u prljavom zimskom zemaljskom zraku i govoreći: "Uzet ću sjekiru, šefe."

Truck je odmahnuo glavom.

"Ostani ovdje, Fix. Tiny će ti reći ako su me uhvatili. Brod je tvoj dok ti se ponovno ne javim."

Fix se neugodno nasmiješio. Njegovi zubi su bili poput pilane. "Trebate dobru zaštitu tamo, šefe. Ja ću samo -" Krenuo je prema kutu prostora za teret u kojem je držao svoje stvari.

"Fix, ostavi tu prokletu stvar gdje je. Ti ne ideš."

"Zabole me."

"Žao mi je."

I bilo mu je žao. Zakopčao je svoju drugu najbolju jaknu, tešku smeđu kožnatu, obrubljenu sivim krznom s nekog mjesta gdje nikada nije bio. Nešto njegove kose je zapelo u ukrasnom zatvaraču; zatvarači su te godine bili popularni u zabitima, kao i Tiny Skeffern, a i iz sličnih razloga. Slegnuo je ramenima. Spustio se niz rampu.

Tiny je još uvijek bio u brodu. Čuvši Truckove odlazeće korake, promolio je glavu kroz prednju komoru i, kao silueta ispred svjetla kabine, izdahnuvši ektoplazmu u hladnu noć.

Povikao je: "Bit ću u Boot Palaceu na Sauchihallu ako me zatrebaš."

"Hvala, Tiny."

Sentimentalno gledajući natrag, preko svoga ramena, Truck se sapleo na hrpe pirevine koja se probila kroz raspuknuti beton uzletišta. "Vidimo se."

Otresao se i odgegao u prazne, deprimirane ulice Carter Snorta.

Najsjevernija od pet glavnih zona Megaluke Albion (Tih 60000 kvadratnih km kompleksa bunker-dokova, brodogradilišta, teretnih terminala i skladišta koji su nekada bili zvani "Velika Britanija"), Snort je prvi od domino slagalica koji je pao u recesiji post-kolonijalnog perioda, i jedini koji se nikada nije oporavio.

Tu se više nije prekrcavalo teret, i nitko nije gradio brodove - iako je nekoliko brodogradilišta još uvijek imalo dizalice, koje kao da pokušavaju maskirati nemoć. Samo su rezači prosperirali, oslanjajući se na trgovinu rezervnim dijelovima, a taleći ono što nisu mogli prodati u velikim pećima, koje su pretvarale betonske noćne arkade Carter Snorta u zagasito crveni labirint.

Dok se originalno stanovništvo raselilo u potrazi za poslom, zona je brzo prošla kroz onaj proces kulturnog opadanja specifičnog za luke, privlačeći siromahe, skitnice, okrutne - i napokon umjetničke i jeftine intelektualne elemente, ne samo ISV-a, već i zvijezda. Jedina glazba koju ste mogli čuti u Carter Snortu bila je Nova Mjuza. Njezine noge su imale čizme. Bila je to zabit svih zabiti.

Truck, koji je tamo jednom prilikom živio dovoljno dugo da napravi jednu od osnovnih pogrešaka, skupio je ramena i krenuo na istok. Na trenutak je zastao i promotrio slomljenu kobilicu broda-hladnjače koja je izvirivala iz vlastitih hrđajućih rebara, njegovo lice obasjano crvenim svjetlom plazma-rezača: njihovi zaštitni viziri tamni i sveprisutni, rezači su mu se osmjehnuli, rasa ljubaznih Vandala.

SVUGDJE BESPLATNO, govorili su grafiti sa zidova tamnih oronulih skladišta: SUSQUEMADELION ŽIVI, I IMA LI ŽIVOTA PRIJE SMRTI? Truck se nasmijao; sviđali su mu se; osjećao se kao kod kuće. Uzdigao je okovratnik i ignorirao nekoliko oštrih pahulja snijega koje su mu grizle lice kada se okrenuo u vjetar.

Ruth Berenici Truck je živjela u području rezača pored rijeke. Stajao je na ulici gledajući njezine prozore i pitajući se, ne zašto je došao, već koji je njegov dio to prvi predložio. Gluhe eksplozije svjetla iz škvera; zatim zvonjava velikog nosača dok se savijao i padao.

Zidovi su bili njegov rukopis kada je još uvijek spavao ovdje: sve do njezinog kata, slali su mu poruke iz njegove mlade, strane, glave.

IDI KUĆI TRUCK.

Nije se sjećao da je taj napisao.

Ruth Berenici je stajala ispred svojih vrata, radi nervoze pokazujući samo svoj lijevi profil, savršen i miran. Bila je visoka i mršava, kretala se vrlo polako. Njezine su oči bile sive (premda lišene hladnoće), njezina kosa je bila puna sijedih; čeljust joj je bila malo prejaka.

"Ruth."

"Vidjela sam te na ulici."

Ruth Berenici je svemiru dopustila da je rani kada god je to moguće: zbog toga, nije posjedovala ništa osim tužne otmjenosti, popustljivog unutarnjeg mira. Truck je ispružio ruku da dotakne njezin desni obraz. Zatvorila je oči, a lijeva strana njezinih usta se osmjehnula.

"Još uvijek je tu, Johne."

Oklijevajući okret glave: cijelo lice otkriveno: ugrizao je unutarnju stranu obraza u svojevrsnom seksualnom šoku.

"Zašto drhtiš", zapitao je. Iskusio je kratko sjećanje nje kao se penje stepenicama na tavan u Boot Palaceu prije nekoliko godina: djelomični prikaz u slaboj difuznoj rasvjeti zore u Carter Snortu. Našao je jednu od njezinih dugih ruku, uzeo je.

"Ima trenutaka kada -" povukla je ruku, raširila prste, pritisnula ih na njegova prsa. "Poznajem te." Odmahnula je glavom. Izrazite modrice oko njezinih očiju, oznake vječne žrtve. "Ne, nećeš ući -"

Ruka se maknula, ne ostavljajući nikakve modrice na njegovoj drugoj najboljoj koži, nikakve tragove.

"- osim ako ovaj put i ne ostaneš."

Ruth je znala važnost trenutaka. Bila je to njezina jedina obrana.

"Ovaj put ostajem", lagao je. Soba se promijenila, ali je našao jedan od svojih šešira u ormariću. "Lijepo si ga uredila. Mislio sam da si možda otišla negdje drugdje."

Kasnije, stavljajući ruku na njezine sitne grudi: "Ovdje."

Ruth je radila na recepciji rezača Bayleya u Olovnoj aleji; po noći mu je donosila zabavne poklone drpljene iz Bayleyevih zaliha. Cijeli dan je boravio u sobi zato što je znao da bi je povrijedilo ako bi se ona vratila i otkrila da ga nema. Puno je spavao. Pokušao je ostrugati mraz na prozoru s unutarnje strane; buljio, malo iznenađen otkrićem da je još uvijek slobodan.

Prepirali su se, stisnuti u njezinom malom krevetu.

"Gdje si otišao?", iznenada pomaknuvši nogu, gledajući ga

ozbiljno. I: "Sada bi trebali moći razgovarati o tome."

"Stvarno ne znam. Hajde."

"Ne, samo trenutak, trebali bi biti u stanju razgovarati o takvim stvarima."

Zamrmljao je u strop, okrenuo se na trbuh. "A, dobro." Ustao je iz kreveta, bezvoljno češući dlake ispod pazuha. Kako nije imao što raditi cijeli dan, postao je željan sna, vječno pospan. Osjećao se kao da ga je sloj spužve odvajao od stvari, od poda.

"Moram se preseliti. Upoznati nove ljude. Ja volim ljude."

Pratila ga je po sobi, govoreći preko njegova ramena, uzimajući stvari i ponovno ih spuštajući natrag.

"Apstraktno, apstraktno. Voleći svakoga držiš pojedince dalje od sebe. Ako se možeš osjećati odgovornim za nekog lučkog gubitnika, zašto ne možeš i za mene?"

"O, to je malo pojednos-"

"Baš." Privinula se uz njega, sva ta divna bijela koža, s nijansom plave u svim njenim oblinama. "Ponovno ćeš otići. Biti ću povrijeđena, ali ću još uvijek biti ovdje. Ovo će uvijek biti ovdje, čekajući te."

Zgrabila je njegovu ruku, primorala ga da dotakne njezin desni obraz, njen trbuh i bedra.

Slegnuo je ramenima. "Ne vjerujem da je tako." Uzeo je jaknu i počeo pretraživati džepove.

Na krevetu je Ruth zašmrcala. "Oprosti." Okrenula se prema zidu. "Onda se samo urokaj."

Četiri dana.

Nitko nije došao.

Nitko ga nije uhitio (osim Ruth: što je duže ostajao, to se ona sve više bojala njegovog eventualnog odlaska - bila je to rastuća spirala ovisnosti). Stalno je bio kod prozora, promatrajući kako se snijeg pretvara u susnježicu, pa u kišu. U području rezača plazmatske baklje su siktale; cijela polja čelika su košena i sječena; gnomi crnih vizira su skakutali i smijali se.

Zarobljen između Ruthine nemogućnosti da osjeti išta osim boli i nesigurnosti vlastita položaja, Truck je postajao sve nervozniji i zlobniji. Nije razumio kako su ga general Gaw i njezina policija mogli promašiti. Trebao je informacije. S Ruth je zlovoljno raspravljao kada je došla kući s posla - na kraju je obukao jaknu i izašao iz kuće.

Tiny Skeffern mu ništa nije mogao reći.

"Nešto se miče ispod svega toga", rekao je, pušući u svoje prste da bi ih ugrijao. Bilo je poslijepodne za vježbanje u Boot Palaceu, ali ostatak njegova sastava se nije pojavio. "Ali nitko ne spominje tvoje ime."

Čučao je na prašnjavoj pozornici, prčkajući po pojačalima. Boot Palace je bio taman i hladan, mirišući po ustajaloj publici. Prljave krivulje fluorescentne boje su lagano svjetlucale na udaljenim zidovima, ostaci satorija od prethodne noći.

"Policija za narkotike se sprema prekinuti uvozni posao Chalice Veronice. Ti s tim nemaš veze, zar ne?"

Uključio je gitaru. Ništa se nije dogodilo.

"Htio bih vidjeti Veronicu. Ima plaćene doušnike."

Tiny je udario pojačalo. "Hej, prokleto sranje, radi." Ostavio ga je. "Idemo se napiti", predložio je. "Do Veronice možemo svratiti kasnije.

"Trebao bih reći Ruth", rekao je Truck. Ali već je bila pala noć kada je došao do područja rezača.

Negdje između Three Jump Housea i Spastic Quasara ukrao je veliko, ružičasto vulpekulansko voće kao poklon za Ruth. On i Tiny su trčali kroz kišu na suprotnim stranama ulice, nabacujući se s ogavnom stvar između sebe sve dok nije pokazivalo znakove neizbježne ofucanosti. Hihotali su se. Tiny je puno padao.

"Tiho", prošaputao je Truck dok su se šuljali uz stepenice.

IDI KUĆI TRUCK, govorili su zidovi.

Promašio je stepenicu. Ruthin poklon je odletio u tamu kao da je glupi duh, svjetleći i ružičast. "Uhvati ga, Tiny!"

Pokucao je na vrata.

"Ruth?"

Bez odgovora.

Tiny se smijuljio. "Odletjelo je skroz dolje." Pokušavao je balansirati voće na jednom prstu. "Neće te pustiti unutra, prijatelju. Uuups."

"Ruth?"

Bez odgovora.

Truck se oprezno spustio, sjeo leđima naslonjenim na vrata. Slabi zvukovi nečijeg plakanja su dopirali kroz njih. Dolazili su iz velike udaljenosti, i jako ga uznemirili. "Ruth, žao mi je." Razvedrio se. "Pusti nas unutra i dat ćemo ti nešto."

Tiny je ispustio voće. "Da."

"Samo odlazi", rekla je Ruth sa druge strane vrata. "John, samo

idi."

Ostavio je voće. Slegnuo je ramenima. Na pola puta niz stepenice se previo preko ograde na stubištu i povraćao. Suze su mu potekle na oči.

"Tiny", rekao je, "mi smo gubitnici. Zašto radimo sve ovo?"

Dok je Ruth Berenici sjedila na svojemu uskom krevetu, visoka i siva i prekrasna, povlačeći vrške prstiju preko ožiljka koji je nepokretnom učinio desnu stranu njezine glave, ispod oka do mjesta gdje se vrat spaja s ramenom. Bilo bi naivno da se Truckova polovica te neskladne, trajne afere smatra milosrđem.

Vrlo je lako moglo biti obrnuto.

Chalice Veronica, intelektualni kralj dilera, živio je u pregrađenom petokatnom skladištu, sablasnom i prastarom spomeniku iza pristaništa za poštanske brodove u Renfield Streetu.

Ispod pristaništa, radio je svoj zanat, u nizu cisterni za gorivo napuštenih tijekom domino recesija. Tamo je ogromna količina uzbuđenja Galaksije rezana, pohranjena, pakirana i slana (kako su kružile glasine) od stotinu golih denebijanskih teškaša koji su odrađivali zagonetni dug Kralju. Miljama u svakom smjeru, tlo je bilo isprepleteno zamkama, tunelima i putevima za bijeg.

Iznad zemlje, u dvadeset ogromnih prostorija, najduža zabava u povijesti svemira još uvijek je trajala. Ljudi su se rađali, ljudi su umirali tamo; za neke je rečeno da su svoj cijeli život proveli ondje. Znala je usporiti, ali se nikada nije zaustavila; droga je bila dobroćudna, doze malene - i, uz vješto podmićivanje, Kralj je sve svoje goste činio sigurnim od zla i uhićenja.

Nije mogla još dugo trajati.

Svakih šest mjeseci svaka je soba nanovo uređivana u stilu Važnog Trenutka: sada je trenutak bio dvadeseto stoljeće. Kapetan John Truck (donekle oporavljen od njegove nedavne boljke) i Tiny Skeffern ušli su u Kraljev posjed kroz vaginu obloženu kromom, u plastično predvorje gdje su vrijedni umjetnički predmeti - komora za naknadno izgaranje i sklop stražnjeg ventilatora GEYj93-ce, u presjeku tako da se vide V-upornice i turbina niskog pritiska; originalni otisci Binga Crosbya i Johnnya Wintera; prva izdanja Ethel M. Dell uvezena u teleću kožu, numerirana i potpisana od autorice - bili razbacani uz njihov put.

Iza, u sobi punoj obojenog dima, gdje su stroboskopi skakali i poskakivali s jedne valne duljine na drugu i zvuk Tinyja Skefferna izlazio u cjelinama iz originalne kvadrofonske opreme, Chalice

Veronica osobno se izležavao u naslonjaču noseći heklane široke hlače.

"Zdravo", rekao je Tiny Skeffern, šetkajući okolo. "Doveo sam prijatelja."

"To je tako lijepo", tiho je rekao Kralj. Tromo se ustao i nasmiješio Trucku. Njegova je ruka bila ledena; koža mu je odavala osjećaj i boju akvarela, vlažna i praškasta; bio je star, i njegov glas slab, uništen; arcus senilis, žuta traka raspadanja je iskrivljavala njegove oči. Bilo je opće poznato da je znao sve osim dana vlastite smrti.

"Trebaju mi neke informacije", reče Truck.

Kralj se nasmijao. "Vrlo je izravan, zar ne?" rekao je Tinyju Skeffernu. "Ali volim slavnu osobu. Tako lijepo da ste obojica došli."

Proučavao je Trucka, i bilo je kao da te mjeri Smrt.

"Jako puno čujem o tebi. Ali ovdje si siguran. Nitko te ovdje neće uznemirivati." Nagnuo je njegovu tupu, guštersku, glavu na jednu stranu, "Iako bi mnogi to željeli. Što na Zemlji si mogao učiniti?"

Truck je zakopčao jaknu. "Hvala. To je sve što sam želio znati. Bolje da idem. Tiny mi kaže da očekujete raciju."

Chalice Veronica je uspravio ruku u duhu starog pozdrava šefa kartela, mirne nadlaktice, raširenog dlana.

"Neće biti racije", promrmljao je. "Zabava se neće zaustaviti. Ostanite. Hodajte. Neki od najboljih umova galaksije su ovdje. Umjetnici, intelektualci, revolucionari. Kriminalci. Ostanite."

Truck je pogledao Tinyja. Tiny je klimnuo sumnjičavo.

"Bilo bi nam drago", rekao je. "No, samo za kratko."

Chalice Veronica se nezainteresirano osmjehnuo. Počeo je frkati rukav. Netko mu je donio pladanj slatkih kolačića. "Za Trenutak", razmišljao je na glas, "lijepa izreka. Da, uvijek za Trenutak."

Dok su ulazili u sljedeću sobu, Tiny je rekao: "Ove godine pokazuje svoju starost. Više se ne može suočiti sa činjenicama. Ali trebali bi biti u redu neko vrijeme."

"A, Hermann Goering! To je bio pravi Romantičar, omalovažavan i klevetan u svom dobu. Uvijek sudbina inovatora." U dugačkoj galeriji na petom katu, biološka kiparica Horst-Sylvia je pokazivala svoju najnoviju životinju, nešto maleno i multimorfno. "Takvo uzbuđenje, takvo -" Uznemirena bukom, otapkala je preko voštanog prikaza Nixona i Brežnjeva i drugih velikih

zemljoposjednika dvadesetog stoljeća kako dobroćudno gledaju svoje seljake i kmetove. Zaskvičalo je. "- Gaw ga lovi, koliko čujem." "Dim?" Brzo mijenjajući oblik, postalo je maleni albino majmun, pauk, zlatni salamander. Nestalo je u nabore Sylvijine haljine.

"Tinyjeva glazba je tako... pa... i ne mogu je opisati. Vidiš, samo glazba ti može pokazati." "To je ljepota neverbalnog." Na posljetku, uzelo je oblik crnog psa mješanca, koji se šuljao okolo i urinirao na svačije cipele, "-vraćajući se optimizmu - Romantizmu - Hladnoga Rata, najavi tehnologije!" netko je našao komad kože za ogrlicu, ali je pas uginuo. Bio je to veliki uspjeh.

"Naravno, ne traju dugo", rekla je Horst-Sylvia.

John Truck, zadržavajući se u tamnom odjeljku ispod nejasne slike XB-70 ("tako karakterističnog za maštu tog vremena"), zlovoljno je kopao nos. Tiny je odlutao da čuje što to je njegovoj glazbi davalo tako istančan osjet estetske hitrine.

"Što je stara budala rekla o umovima?" rekao je Truck sebi u bradu.

"U Carter Snortu ste, kapetane", nizak glas, koji se očito zabavljao, oglasio se negdje iz odjeljka, "ne isplati se previše očekivati."

Truck se zagledao u tminu, siguran da je udubina bila prazna kada je ušao. Poskočio je. Sjenovita pojava zamotana u crni plašt se odvojila od zida, očiju skrivenih obodom velikog, mekanog šešira.

"Barem nisu odjeveni kao bedaci."

Isprazan smijeh. Usta su bila zakrivena smiješnim okovratnikom; ispod ogrtača, činilo se da kosti stoje pod neobičnim kutovima.

"Morate igrati svoju ulogu. Kapetane. Pogledajte-"

Mršava bijela ruka je izvirila iz ogrtača, dlanom prema gore: na njemu je ležao jedan zeleni karanfil dugačke stabljike, čitav i lagano mirisav.

"Poslao me Sinclair-Pater. Želi da vam ovo kažem: divi se onome što ste učinili na Morpheusu; sada vam želi pomoći kako god može."

Karanfil je nestao. Opsjenarska gesta. Ponovno se pojavio.

"Što želi od mene? Nemam ništa za prodati. Anarhist sam koliko i Arap."

Paterov glasnik je pucnuo svojim dugim, blijedim prstima. Bio je iznenađujuće visok.

"Ponuda pomoći. Ništa više. Zatrebat će vam prije nego što

mislite."

Skladište Chalicea Veronice se zatreslo. Svjetla su se ugasila. Dugačka, kotrljajuća eksplozija je potresla galeriju. Slabašne baklje za slučaj opasnosti su se upalile. Kraljevi gosti su zapomagali i stenjali u bolesno sivom sumraku, gledajući svoja sablasna lica.

Anarhist je privinuo svoj plašt čvrsto uza se i ušao među gomilu, dok su ga njegove duge noge brzo odnosile. Skoro izvan vidokruga u gužvi, okrenuo se i povikao, "Iz Narkotika, kapetane. Začepili su sve prolaze za bijeg. Pokušajte na krovu."

I nestao je.

Baklje za slučaj opasnosti su se ugasile.

Truck se progurao u znojnu, nemirnu tamu. Netko mu je zario lakat u prepone. Udario je nogom. "Makni se, ti -" Bilo je beskorisno. Chambers je zasvijetlio ispred njega. "Nikada me neće živog dobiti!" Histeričan smijeh.

"OSTANITE NA MJESTU", rekao je miran, jak glas.

Anestetici u spreju su ušli u galeriju.

Nešto je tiho eksplodiralo u pozadini Truckove lubanje i on je skliznuo u duboku rupu. Njegova je zadnja misao bila ta da se čini da svi znaju više o njemu samome nego on sam.

ČETIRI

PREVELIKA GRAVITACIJA

General Gaw, dr. Grishkin, taj čudan svećenik, i Swinburne Sinclair-Pater, Međuzvjezdani anarhist, svatko od njih je uzeo jedan njegov dio. General Gaw je imala ruke. "Odustani, sinko!" govorila je, mašući užasnom žlicom. Dr. Grishkin je vukao njegovu desnu nogu u pokušaju da privuče pažnju. Sinclair-Pater, divlje se smijući, je stavio ruke u Truckovu glavu. "Poznajem te!" rekao je upirući njegovim koščatim prstima. "Svi te mi poznajemo!"

U samim temeljima svemira šepaju i poskakuju zagonetni trigodolitni rezači; milenijima, traže onaj jedan zlatni vijak koji cijelu iznenađujuću napravu drži na okupu: Truck je skoro točno znao gdje se nalazi trenutak prije nego što se probudio u užasu gumene luđačke košulje, u pritvoru West Centrala, Carter Snort.

"Reći ću vam!" zavapio je, pokušavajući se bacati naokolo. Ali svi su otišli kroz stražnja vrata njegove glave.

Jedina novogradnja u Carter Snortu od depresije: pritvor West Central, brzo izgrađen kada je propadanje postalo očito: zamišljen, izgrađen, predodređen da bude oronuo, da dijeli pravdu u zabiti. Nije da je to ikoga unutra zanimalo (što je predstavljeno tako da nije predstavljeno muralom iznad ulaza koji ne zrači dobrodošlicom i ima, izgleda, nešto s kuglama, ravnotežama i munjama. Izuzetno nadahnjujuće, ali jedino što je sigurno je da se osjeti po dezinficirajućem sredstvu): ne, svi su oni duboko u tome betonu da zarade za život. To im pritisne ramena, kao da podupiru cijelu čelikom prošaranu, plosnatu hrpu na svojim leđima.

Ako imaju ćelije za duše, nitko nije kriv.

Izvana, to je odraz Snorta, kojemu navodno služi: tragovi hrđe gdje metal dodiruje zidove; mokro, prljavo i uz rijeku.

Unutra, John Truck. Pa, i prije je bio unutra. Ili na mjestima kao što je ovo.

Bio je sam u energetskoj sobi s jekom vlastitog uzvika pri buđenju, jedina i sva pismenost zabiti urezana i namrljana na svijetlozelene zidove oko njega. Ovdje pišu svoje jedine knjige: Picking Nick je bio ovdje, uhapšen radi spida; Og, uhvaćen zalažući se za prijatelja; svi policajci to rade s njihovim majkama; Angel, ako izađeš, reci Štakoru da ja nisam. Stvari i ševa i ponovno stvari.

Romani bijesa, uzaludni iskazi upućeni odvjetnicima, rođacima i životu; bljuvotina i druge stvari u kutovima; hladna čelična vrata sa zakovicama i samo dojmom boje, od toliko udaraca radi pružanja glupog otpora.

Truck je bio privezan za klupu, lagano mu se vrtjelo od anestetika, blijed i nezainteresiran, pitajući se da li je ga je Gaw uhvatila. S druge strane vrata je dolazio stalan zvuk koraka, čitava vojska prekršitelja je prolazila. Slabi glasovi, poneki povik, neki drogirani gubitnik koji je, ili nije, ovdje: Kraljevi gosti, plaćajući njihove jamčevine bez zabave tuluma. Zora je odavno granula.

Ležao je neko vrijeme, tiho se boreći s ušima u luđačkoj košulji, zureći u strop. Ljudi su dolazili do vrata, predomišljali se, i ponovno dolazili. Angel i Štakor i Fast Harry su davali savjete u nerazgovijetnoj, pogrešno napisanoj prozi, ali je sve već bio pročitao. Kada su se vrata uz škripu otvorila, bio je napola utonuo u san. Zamislite njegovo iznenađenje, kada je vidio dr. Grishkina, debelog svećenika kako se brižno nadvija nad njime.

Zatvoren u Ruthinom stanu s vremenom da promisli o susretu u Krušnoj ulici, počeo je osjećati metafizičku nelagodu, čak i paniku, kad god je pomislio na Grishkina. Bilo bi teško objasniti zašto. No ipak: bila je pojačana, bez pravog razloga, pojavom utjelovljenja tog čovjeka. U pokušaju da odagna nešto od tog straha, gledao je u okruglo, mjesečevo lice gdje se skoro mogao vidjeti u tankom sloju znoja, i promrmljao:

"Nisam li ti rekao da odjebeš?"

Teško da je to bio udarac ispod pojasa (jednog od ovih dana Truck, rekao je sam sebi tužno, netko će otkriti pravog tebe ispod ovog brzog poganog jezika - plišanog medvjedića pogana jezika); i greška je čak i pretpostaviti da nastavljaju prijašnju razmjenu. Doktor je obrnuo svoj ogrtač, ali ne i stav. Crn, sa tankim zlatnim obrubom. Vrlo lijepo.

"Kapetane, malo je složenije. Ako biste se prisilili - ako bi ste mogli surađivati"

Njegove male oči su ekstravagantno sjajile. Nešto, bezlično i sočno se pomicalo amo-tamo iza njegovih prozora kao spori pokreti neke jezgre, centra - nešto stvarno, u bilo kojem ritmu - što je postojalo odvojeno od njegove dobronamjerne i masne vjere: neobjašnjivi porivi psihe odraženi u pokretima crijeva, zahtjevi koje bi, možda, samo Grishkin mogao u potpunosti razumjeti, a Truck u potpunosti ispuniti. Suočen s takvom ambicijom - takvom

zagonetnošću i prisilom - Truckovo razmetanje je malo splasnulo.

"Nemoj mi reći da si drot. Ne vjerujem da bi to mogli napraviti."

Ugnjetavan od ušiju nekog drugog (još uvijek ih nije prihvatio kao svoje, iako su one njega prihvatile - taj vječni nesporazum), zamotan u znojnu gumu, a uz to i na leđima, nije bio najprisebniji; bilo je glupo što je to izgovorio. Ali se dobri doktor samo osmjehnuo. Nije bio drot, i obojica su to znali. Truck je pomaknuo jedno rame.

"Izgovorio sam glupost. No, zašto si ovdje?"

Bilo koja luka tijekom oluje.

Grishkin je sjajio od sreće. Vrlo brzo je odgegao jedan krug po sobi, ponegdje dodirujući zidove, ponegdje kuckajući, po njima.

"Kapetane", govorio je dok se kretao, "I prije ste bili u pritvoru. Niste budala. Za prekršaj poput ovoga, za narkotički prekršaj" - raširio je ruke, dlanova okrenutih prema gore, gledajući spoj zida i stropa - "ne bi bilo razumno očekivati odvjetnika. Ali dvadeset i četvrto stoljeće dopušta vaše pravo na - dapače, na njemu insistira - vjersko zastupanje. Inače, zašto bih ja bio ovdje?" Nekoliko puta je klimnuo sam sebi, ponavljajući "baš tako, baš tako", kao da misli o nečem sasvim drugom.

"Kako si ušao ovdje me ne zanima; prijeđi na stvar, Grishkin."

Otvoreni se unio Trucku u lice. Izgleda da je nedavno probdio duge noći; imao je podočnjake. Oblizao je svoje sitne usne i prošaputao ozbiljno: " Da vam ponudim neke mogućnosti, da-"

"Grishkin, ako ti-"

"-da vam ponudim izlaz iz situacije, kapetane."

Truck je osjetio potpuno razočaranje. Kiselo se nasmijao, misleći na Generala.

Grishkin je nestrpljivo gestikulirao i okrenuo mu leđa. "Kapetane, teško je biti zabrinut za vas!" Kada se ponovno okrenuo, neke hitnosti koje su bile iza njegovih prozora su pobjegle u lice, napućivši mu usta i stvarajući dvije mesnate usne na njegovu čelu.

"Kapetane", rekao je, "postoje pitanja koja su važnija od osobnog zadovoljstva, od ideologije. Treba mi agent; ako želite, prevoditelj; možda čak i nešto više. Da li me razumijete? Vi ste zadnja osoba u Galaksiji koja govori jezik za koji sam ja zainteresiran. Moj doktorat nije iz teologije ili medicine već arheologije: da li vam je jasno?"

Teško dišući, nagnuo se bliže, podupirući svoju veliku težinu s

rukama postavljenim sa svake strane Truckove glave. Ispod znoja, njegova je koža bila zrnasta, bez odsjaja.

"To nije smiješno. Lokalni kazneni sustav se da zaobići. Ako pristanete djelovati za mene, bit će te oslobođeni. Ako ne - narkotički prekršaj, kapetane - govori sam za sebe."

Uspravio se.

Truck? Bio je uvjerljivo u neznanju o svom Mjestu i Vremenu; tek je počeo spoznavati prirodu plima. Cinički se smijuljio. "Možete li zaobići Flotu ISV-a, doktore?" zapitao je. "Možete li zaobići generala Alice Gaw?"

To baš i nije bilo previše smiješno.

"Proklete, ušljive uši!"

Grishkin se trznuo. Opne trbuha su mu se naglo skupile iza prozora njegove duše. Same od sebe, njegove su se debeljuškaste ruke pomaknule sve dok tupi vršci njegovih prstiju nisu dodirivali Truckov vrat. Njegov se ogrtač otvorio i zaklonio svjetlo. Nakon vidljivog napora, svladao je svoje prste i povukao se korak unazad; zagrnuo se svojim ogrtačem i ostao stajati, gledajući Trucka gotovo sa sažalijevanjem.

"Vrijedite više nego mislite, kapetane. Da sam sumnjao da ponavljate stvari koje ne razumijete - ne možete biti naivni kao - ali ne: već ste je vidjeli. Nadao sam se stići na vrijeme. Slegnuo je ramenima. "Dok ne dođe do promjene vaše situacije, moja ponuda će morati biti povučena."

"Tada nećete imati što ponuditi, doktore."

Došlo je do siktanja i zvuka povlačenja automatske brave; servomotori su zacviljeli i vrata energetske sobe su se polako otvorila da propuste dva uniformirana policajca. Grishkin je raširio svoj ogrtač kao ludi čovjek-ptica, podigao pogled k stropu.

"Cijena će biti dobra kada vrijeme dođe, kapetane." Tada, "Otvori se Univerzalnom Principu, sine moj", izmolio je, skoro pjevajući. "Možda ne vjeruješ u Njega, ali On vjeruje u tebe. To je moj savjet. Nauči se povjerenju i poštenju, uberi samo ove cvjetove iz biljnog svijeta u Iznutrici Stvarnosti. Sada ti možda izgledaju monotono, dok su okruženi kričavim laticama iluzije, Ali kasnije, kasnije -"

"A, svjetovna ruka. Otvori se njima, sine moj."

Tada je prekrižio ruke i otišao, klimnuvši policajcima. Ignorirali su ga, a svoja siva lica okrenuli k Trucku. Jedan od njih je imao ključ za košulju. Kada je zvuk Grishkinovih čizama nestao niz

hodnik, pokazao ga je i zlurado se nasmijao. Kada je Truck uzvratio smjeh, njegovo se lice smirilo i ponovno je pospremio ključ.

"Za početak, manje toga." rekao je.

Odveli su ga u prolaz koji je iz energetske sobe vodio u ćeliju i otključali košulju tako da je mogao sjesti za mali, metalom pokriveni stol na kojem je bio raspoređen sadržaj njegovih džepova. Jedan od policajaca je otišao, drugi je stajao iza njega, vrpoljeći se i povremeno uzdišući kao da se nadao da će Truck s njim započeti razgovor.

Pola sata se ništa nije dogodilo. Propuh je donio jak miris dezinfekcijskog sredstva u ćeliju.

Konačno su ušla dva čovjeka: agent IVS-a bez uniforme, koji je nosio plavi plastični fascikl, i sredovječni vodnik civilne (u osnovi, lučke) policije s dugim, jakim licem i zgužvanom uniformom. Sjeli su se sa suprotne strane stola, ne gledajući Trucka. Agent je dao fascikl Truckovu čuvaru. "Odnesi to Whillansu za mene, hoćeš li."

"Whillans je bolestan", rekao je čuvar, "gospodine:"

"Onda ga daj Jansenu." Proučio je Truckove isprave. Činilo se da ga zanima dnevnik My Elle Speed. Izgledao je mladoliko i bio je tamnoput, ali relativno ćelav, a od njegova nosa do krajeva usta protezale su se izrazite bore.

"Znamo da je bio na Morpheusu, štogod rekla BCA", rekao je naredniku. Iznenada se okrenuo prema Trucku i pitao, "Kome prodaješ ovih dana?"

"Ne prodajem", rekao je Truck. Morao im je nešto reći, pa je nastavio, "Priznajem da sam bio kod Veronice, ali samo sam trošio." Imao je premalo vremena za to. "ne prodajem ništa -"

Narednik se bučno ustao i uperio prst u Trucka. Bio je odriješen u trbuhu i ramenima, gdje West Central najviše teži na svojim službenicima. Prstom je odmahivao optužujući.

"Bilo bi bolje da si iskreniji. Do nosa si u zemaljskom heroinu i morfiju. Mogli bismo ti slomiti nogu i nikoga ne bi bilo briga. Ovdje ti možemo polomiti nogu."

Truck je oduvijek izbjegavao derivate opijuma. Nitko nije htio kolonijalni heroin zato što papauer somniforum nije imao "udar" kada je uzgajan izvan Zemlje, a njegovi alkaloidi su uvijek bili ili slabi ili čudni. Oštra kontrola uzgoja od strane IVS-a i UASR-a je ugasila crno tržište - jednostavno nije bilo sirovina: pa je jedina trgovina u pravoj stvari bila siva, kapi pročišćenog i pakiranog materijala ukradenog iz vojnih medicinskih zaliha, koje su putovale

nesigurnim putovima u laboratorije ogromnih zemaljskih monopolista H-a i M-a.

Bili su rijetki, bili su skupi, bili su dovoljno profitabilni da monopolisti ljubomorno čuvaju svoje veze. Truck nikad nije želio da mu prospu mozak.

(Postojao je i drugi razlog, jedan koji se i Trucku činio čudnim. Zvao je to gadljivošću zato što je mislio da nema prava na moralno stajalište. U tome je vjerojatno bio u pravu. Ali ispod njegova kožnatog šešira i čudne odjeće je bio puritanac. Nije vjerovao u prodavanje ičega što ne bi sam koristio. Nikad se nije prestao pitati o tome. Smatrao je to kobnom greškom u svom karakteru.)

"Zemaljski heroin te može ubiti", rekao je. "To znate isto kao i ja."

ISV-ovac je kucnuo stol. "Ne igra pošteno, naredniče", rekao je nezainteresirano. Narednik je sjeo. "Zašto mu ne otežamo stvar?" potužio se, promatrajući svoje nezgrapne, dlakave ruke kao da mu se gade. ISV-ovac je rastreseno gledao strop. "Postoji lakši način i teži način da razjasnimo stvari", složio se. Ponovno je otvorio dnevnik, prelistavao stranice. Počeo je natjerivati Truckove stvari po stolu.

"Johne, ne surađuješ", rekao je. "Pazi, ovo je za tebe osobno moglo biti puno gore, bili smo uviđavni." Njegove su oči bile plave i suzne, besciljne; potpunu je pažnju poklonio bilo čemu na što se usredotočio, kao neka stara životinja. Trepnuo je, sve je za njega bilo jednako. "Znamo da si bio na Morpheusu. nedavno, i dilao amfetamine. Tvoj je posao značajno doprinio Butter Putschu, pa pretpostavljamo da imaš političke veze. Sada si se pojavio u raciji kod Veronice. Zašto ne bi imao i heroinsku vezu?"

"Malo si zaglibio, Johne."

Tih nezrelih dana, lutajući među crnim tvornicama strojeva i ogromnih čeličana, zaokupljen jedino kako zaraditi dovoljno novca da može otplatiti dugove i maknuti se s planeta, Truck nije mogao razlikovati politiku od runde povraćanja. Još uvijek je imao poteškoća.

"Ne znam o čemu govorite.", odgovorio je. "Ne vidim kakve veze H ima s politikom. Ja ni s jednim ni s drugim nikada nisam imao puno veze."

Vodnik je ponovno skočio na noge. Ovaj put se njegova stolica prevrnula. Skupio je dlan u šaku i udario po stolu ispred nosa Johna Trucka. Njegovo se lice jako zacrvenilo. Mali predmeti su se

kotrljali po stolu, pali preko ruba.

"Radiš za Veronicu!" procijedioje. "Ne pokušavaj to zanijekati." Prezirno se osmjehnuo. "Reci mi samo nešto", upitao je: "Što si? Anarhist-sindikalist ili Situacionist? Što si?"

"Bože", rekao je Truck, zaprepašten.

ISV-ovac se trgnuo. Promrmljao je: "Možete li meni prepustiti politički dio, naredniče?" Počeo je kopati po svojim džepovima.

"Pazi", rekao je ISV-ovac, "ovo je stvar Flote, naredniče. Radi se o medicinskim zalihama. Postoji naredba o zadržavanju ovog čovjeka izdana od generala Gaw osobno." Našao je komad papira.

Narednik se doimao impresioniranim. Truck se osjećao kao da riba nastoji pobjeći iz njegovi pluća. Vrpoljio se u stolici, pokušavajući smisliti što će napraviti. Lokalni zakon je dobio svoju mjeru, a zatim je zaobiđen.

"Sve ću vam reći, naredniče!" očajno je uzviknuo. "Ja sam mali zupčanik u velikom stroju. Kemičar na Sad al Bariju planira preplaviti tržište pojačanom mješavinom heroina i AdAca. Podržavaju ga Trockisti i Lenjinisti - ali reći ću vam samo -"

Narednik je prosiktao i nagnuo se preko stola. Izraz trijumfa mu je prekrio lice. "Znao sam!" prošaputao je. Tada je skrušeno odmahnuo glavom. "Oduzeto mi je iz ruku -" tmurno je pogledao ISV-ovca. "Mogao sam postati poručnik."

Truck je skočio na noge i potrčao prema vratima. Namještaj je bučno udario u pod iza njega. Prešao je pola puta Kada ga je ISV-ov agent bez napora udario u tjeme. Udario je glavom u zid. Činilo se da ovih dana stalno pada. Primijetio je da su ga uši prestale ujedati: pretpostavljao je da su napustile brod koji tone.

Ispalo je da se ISV-ovac zove Nodes. Činilo se kao da nema pojam što mu se događa. Čak se formalno predstavio dok je pratio Trucka kroz sterilne, ali masne hodnike West Centrala (hodnici u ustanovama imaju tu osobinu: nasuprot svih izgleda ujedinjuju antiseptizam i prljavštinu, kao da je prastari ciklus dnevnog prljanja i ponoćnog dezinficiranja na zidove nanio glazuru, nekakvu međupatinu.) prema turobnoj zori Carter Snorta.

Rekao je da nema razloga zašto bi njih dvojica imali negativni odnos: rekao je da je ljudsko biće, kao i Truck, budući da je imao ženu i troje djece; inzistirao je da Trucka zove "John", nesvjestan da, pokušavajući izmijeniti njihove tradicionalne uloge, samo ih je dokazivao i pojačavao. Ukratko, bio je policajac. "Ne bi trebali biti stranci", rekao je.

Truck je pokušao uhvatiti njegove vodenaste, staroživotinjske oči.

"Ti si poludio. Znaš tko vodi ovu namještaljku? Znaš li tu general Gaw?"

Nodes se osmjehnuo, gledajući niz hodnik.

"Znaš, to i nije neki doprinos, zar ne, Johne? Iskreno? Ako ti ponudim konstruktivniji odnos nego onaj policajca i uhićenika, trebao bi mi izaći u susret, zar ne?"

"Za ime božje, prestani me tako zvati."

Truck je mislio, trebao sam nastaviti, mogao sam prijeći već pola Galaksije do sada (krećući se prema prokletom rubu). Za to je bilo prekasno. Osjećao je kako se svijet okreće ispod njega, uporno, škripavo, teško. "Prevelika gravitacija."

"Što si rekao, Johne?"

Hodnici su izblijedjeli, ohladili; došli su u svojevrsno predvorje sa širokim staklenim vratima. Pijani zvjezdaš skvrčen na klupi, u bljuvotini; digao je pogled dok je Truck prolazio. "U stvari, bos'ne, trebam jamstvo -" započeo je, trepćući. Vidio je Nodesa, slegnuo ramenima, zatvorio oči i nezainteresirano nastavio povraćati. Vani je lagana siva susnježica padala na nekoliko nezgrapnih, oklopljenih Flotinih vozila parkiranih uz nogostup, razlijećući se preko široke, mokre ulice kada bi ih ponijeli iznenadni naleti vjetra. Flotini strijelci s nauljenim reakcijskim puškama i lagano polariziranim kontaktnim lećama su pokrivali okolni prostor - viseći u dosadi, profesionalno, očiju suženih zbog vjetra.

Tu ga je čekala general Gaw - vidio ju je kroz sloj kondenzacije na staklu. Odbacila je uniformu Ženske Vojske, i nosila crni kombinezon koji je naglašavao njezin mali, ali lijepo oblikovan trbuščić i okrutna bedra. Pod rukom je nosila žutu kacigu. Nasmiješila se kada je Nodes progurao Trucka kroz vrata, nešto rekla jednom od strijelaca. Kratak, metalni smijeh je ispunio tihu ulicu.

"Dobrodošao kući, sinko. Dovoljno hladno da ti smrzne dupe, a?" Truck je oklijevao na ulaštenom nogostupu; vjetar mu je unosio kosu u oči; drhtao je, i igrao se zatvaračem njegove druge najbolje jakne. General je, međutim, bila nedodirljiva klimi. Mrgodno ga je pogledala, kao neka jednooka papiga, glave malo okrenute. Mahnula je kažiprstom.

"O", izvlačeći samoglasnik i pucketajući jezikom, zabavljajući se -" O, ali sada si pogriješio. Da si barem bio razumniji u vezi svega

ovoga, dečko. Mogla sam te poštedjeti -"

Uzela je njegovu ruku u čelični stisak. Flotini krvnici su se neopaženo rasporedili u formaciju najviše sigurnosti, postavljajući se na linije vatre, njihove oštre oči skačući tu i tamo preko Trucka da bi promatrale maglovito križanje na kraju bloka, skliske, vlažne krovove. Susnježica je jače padala, mekana i mokra. "Ti i ja ćemo mirno razgovarati, sinko, negdje na suhom i toplom." Nasmijala se. "Miran razgovor!" ponovila je glasno, smiješeći se strijelcima.

Iznenada jedan od njih je ispustio visok uzvik, promukao i mehanički. Brzo je pleo prstima ispred očiju da namjesti polarizaciju leća, i počeo pucati iz svoga oružja. Pucnji su zaiskrili niz ulicu, potpuno nestali. Na križanju, sivi obrisi su se trgnuli u tami.

General Gaw je snažno odgurnula Trucka i zaderala se, "Vrati ga unutra. Nodes, vrati ga -!" Stavila je žutu kacigu, kao neku okruglu izraslinu, na glavu, okrenula se naglo. "Kasnije ćemo razgovarati, Truck, nakon što zgazim ove štakore."

Kako je nestajala u tamu, glasni udari su protresli ulicu, ispunjavajući zrak komadićima papira, plastike i prašine.

PET

POD SNORTOM S KRALJEM TRENUTKA

U trenutku, susnježica je padala kao blato, lepršajući kao zavjesa u olujnom vjetru kako ju je udarni val eksplozija gurao niz ulicu. Truck je teturao prema vratima West Centrala, dok su mu koljena drhtala, a kosa bila zalijepljena za lice (sitne dlačice neke mokre dobroćudne životinje, škakljajući mu oči i ispunjavajući mu usta). Iznad njega, betonski se simbol zabite pravde raspao u prah i kamenje, te pao kao vodopad, kugle su se rasprsnule, ravnoteža je bila poremećena, ruka nestala. "Prokletstvo!" Gledao je u to, prestrašen.

Komadi su ga udarali u ramena, tjerajući ga, kašljući, u pod. Nodes ga je uvukao u predvorje, ugurao na hladan plastični pod gdje je ležao pokušavajući ignorirati njegove potpuno mokre hlače. Nešto je progorjelo staklo i uguralo se u svjetleću mrlju na suprotnom zidu, isparavajući. Pijani zvjezdaš se trgao iz sentimentalnog razmatranja njegova pritvora, panično gledao oko sebe. Uzviknuo je, "Isuse, kapetane, Petica je ponovno ispustila svoj teret!", zaprepašteno trepnuo i bacio se pod svoju klupu.

Truck se okrenuo da pogleda ulicu. Vidljivost je bila nikakva. Motori su grmjeli dok je Flota pokušavala izvući svoja vozila; spojeno s klizalištem poluotopljenog snijega, manevrirali su u otvorenoj zbrci, brujeći i grmeći. General Gaw je bila nevidljiva u tami, ali joj je mogao čuti glas, povišen bijesom. Spore užarene kuglice su putovale kroz nevrijeme do zajedničke točke nestajanja, a reakcijske puške su kašljucale i hroptale kao bolesni starci.

"Tko je, do vraga, tamo vani?" zahtijevao je od Nodesa.

ISV-ovac je razmislio, dok su njegove umorne oči promatrale zbrku vani. "Rekao bih da je to politički naivno pitanje, čak i od tebe", odgovorio je. Njegove su ruke otkrile mali Chambers pištolj u jednom od džepova. Uperio ga je u Trucka. "Mislim da ćemo biti sigurniji negdje podalje od ovoga, zar ne, Johne?"

Dok su oprezno napuštali predvorje, zvjezdaš se pomaknuo ispod svoje klupe. Negdje u zlostavljanim udubinama njegove lubanje neki je ostatak pomorske emocije tupkao po njegovu mozgu. Započeo je treperavim mezzosopranom, i nakon nekoliko pogrešnih početaka, ispjevao odlomak iz fragmenta Finnsburga:

"Svaki je čovjek svoj mir s Reaganom / učinio i po naredbi, pustio / termovizijske, rakete, oguljene, ogoljene; / Pripremili su svoje nađena zaštitna polja, / Progutali svoje protuosjećajne tablete, / Nadajući se ugledati neprijatelja."

Njegova je izvedba bila ujednačena i uzvišena; naglašeno je uvlačio dahove između stihova i kuckao tempo sa svojim suhim rukama. Zadovoljan akustikom Zapadnog centra, započeo je "Pozdrav Floti!", ali uletio je u mrzovoljnu šutnju nakon tri stiha.

"Bog vas blagoslovio, bos'ne." zazvao je Trucka. Podrigivao je, nezadovoljno gledajući sjajno, prazno predvorje. "Vi ste principijelniji čovjek nego ja!"

Kasnije, Truck je rekao, "Mislim da smo -" Ali, ništa nije dugovao ISV-u. Slijedio je poslušno, osjećajući se jadno i ranjivo, dok je Nodes išao stalno prema dolje, u prohladne i odjeka pune duboke razine za pritvor, gdje se nitko nije potrudio ožbukati zidove. Svake tri ili četiri minute nova je eksplozija - ovdje zamjetljiva jedino kao trajnija vibracija u potplatima cipela - potresla okolicu zgrade.

Kondenzacija je kapala sa spojnih mjesta u stropu, gradeći blijede grumene minerala; curila preko neopločenih podova. Bila je to naseobina pravih kutova: snop cijevi malog promjera je vjerno pratio hodnik, kao veliki sklopovi; prašina je obukla ventilatore. Čudni podzemni vjetrovi su besciljno fijukali po stepeništima. Nodes je izbjegavao dizala, "u slučaju da nestane struje, Johne."

"Slušaj, mislim da nas prate". Truck je napokon rekao. Nježni zvukovi stopala - slabi, nestajući, odjekujući, oklijevajući, isprekidani - su ga uznemirili.

Hodnik je vodio u podzemnu garažu, sjetno sivo svjetlo se razlijevalo kroz ulaznu rampu. Bila je prazna, osim nekoliko pet-tonaša lučke uprave, na dizalicama, bez svih dijelova. Stare krpe i komadići papira su letjeli po uljevitom podu, a u kutovima je bilo malih hrpa prašine.

"To ne bi bilo lijepo, Johne", Nodes je rekao nezainteresirano, krećući se uz zidove, pregledavajući svako vozilo. Zastao je, utrljao malo ulja drugim palcem na ruku kojom je držao pištolj (Chambers je naizmjence prijetio: potpornom stupu, nakupini guma od šezdeset cola; i obavijesti koja je govorila DISCIPLINSKI POSTUPAK ĆE BITI POKRENUT PROTIV SLUŽBENIKA KOJl - ostatak je bio prljav i nečitljiv). "Vidiš, niti jedan od ovih nije u voznom stanju."

Pogledao je uz rampu. "Ti možda nisi koristan generalu u

drugim rukama. Pod tim okolnostima, pretpostavljam da bi bio prava prijetnja sigurnosti."

"Kojim drugim rukama? Daj, Nodes!"

"Johne, iskreno, dobio sam naredbu da te ubijem u slučaju da se to pokaže vjerojatnim." Nodesove oči su postale zainteresirane za stubište koje ih je dovelo u garažu. Truck se brzo udaljavao unazad; nije znao da li iz straha ili gnušanja; mislio je da ima pravo na oboje, ali činilo se da će ih nadvladati bijes.

"Dosta mi te je, Nodes! Dosta mi je biti 'John'! Dosta mi je svega!" Mahao je rukama. Isparavajući znoj mu je hladio kožu. "Isuse, izađete iz svojih rupica i pretvorite čitavu Galaksiju u ludnicu. Čijim rukama?" Maknuo je kosu iz očiju. "A što se tiče proklete generalove ušljive samosvjesne bombe -"

Nodes se okrenuo prema njemu, priseban i napet. Oči stare životinje su se u potpunosti usredotočile na Trucka po prvi put otkada je ušao u sobu za ispitivanje.

"Nemoj nastaviti", rekao je tiho. "Ta je informacija tajna i iznad je mojih ovlasti, i nisam je spreman čuti." Napravio je najhumaniji pokret sa slobodnom rukom. "Samo nam obojci možeš naškoditi davajući informacije koje ja nemam ovlaštenja čuti. Predlažem da -""

Škripa potplata kao zvuk paranja zavoja.

Sjenovita pojava na stubištu.

Nodes se prekasno okrenuo.

Njegov je Chambers izbušio rupu u betonu pod njegovim nogama; odbljesak mu je zapalio nogavice. Vukao se unatrag, pokušavajući tresti obje noge istovremeno, prestravljen. Sikćući i zapomažući kao bijesna mačka - kao Fender Tinyja Skefferna - a zrno od pet milimetara ga je udarilo ravno u prsa i počelo pržiti svoj put prema unutra. Pao je na leđa, uzvikujući "Pucaj! Pucaj!", pokušavajući poslati zadnju, očajničku poruku svojim prstima. Pojava na stubištu se lagano nasmijala, škripućih nogu, kao razderana tkanina, poput fine pamučne tkanine, jedva vidljiva, uništena, prilazila je.

Nodes je ispraznio reakcijski pištolj u strop, pokušavajući pogoditi Trucka. Na koljenu, pokušavajući zakriliti osakaćen prsni koš, gušeći se u smradu i dimu, Truck mu ga je pažljivo oduzeo i bacio ga na drugu stranu garaže. Sletio je zvonko odzvanjajući. Nodes je zastenjao, prstima dotakao mekani, mokri rub užasne rane. "Marijo, imam rijetku krvnu grupu", rekao je, razgovijetno. "O Isuse

Majko Kriste."

"Nisi to trebao učiniti", Truck je rekao, nevoljko se ustajući. "Tako mi svega ti uživaš u tome."

Kralj se tiho nasmijao. Nosio je bijeli kožnati kombinezon čudnoga kroja, uzak oko prepona i pazuha, slobodno viseći s njegova starog kostura. Ruke su mu bile prilično mirne, tragovi igle jasno vidljivi među dlakama, jarko crveni nasuprot sive, odvratne prljavštine duboko u samim stanicama naborane zadebljale kože.

"Domišljatost upropaštava Trenutak, kapetane Truck", prošaputao je. Ne žele vas svi radi vaše cinične amoralnosti. Jeste li poludjeli?"

Kao gušter koji bježi s vruće cigle odgegao je u mračni kutak, gdje je prčkao po prašini u kutu. Dio zida iznad njega je zaškripao i pomaknuo se u stranu. Njegov sve tiši glas je preko garaže stigao do Johna Trucka (zbunjen i povrijeđen i nikada prepoznat po njegovoj pameti), kao dva štapića koje trlja suhi vjetar:

"Za ovakvo nešto sam se davno pripremio - osjetio sam da mi sličan Trenutak šapuće preko godina - H-linije pune beznačajnih programa - Pobjegni iz svake situacije - Sve dolazi k meni ispod uzletišta poštanskih raketa, kapetane – Ja -" Pojačao je glas. "Dođite! Uđite unutra, prijatelji moji! Vratili ste se u područje Kralja, i nitko vam nee može nauditi!"

I nestao je u otvor.

Sa stubišta je došlo tiho komešanje. Bijela lica su provirila u garažu, povukla se, ispitujući zrak tu i tamo. Smijući se histerično, i mrmljajući tiho, ali sve glasnije. Kraljevi gosti izašli su iz kratke utamničenosti u prostorima Zapadnog centra, dok su se njihovi nabrani rukavi vijorili na najmanji poremećaj u zraku.

Truck je stajo kao ludi kamen iznad leša koji se još uvijek dimio, i oni su bježali pored njega, ne gledajući ga, njihove usne razmaknute, sjajnih očiju. Najduža zabava u povijesti svemira je nestala u zemlju. Zbunjeno je gledao za njima. Gurnuo je ruke u džepove i zbio ramena.

Drugi, oštriji koraci su odjekivali u hodnicima iznad njega, drugi glasovi, izvježbani i glasni. Klimnuo je glavom nad mrtvim čovjekom. Potrčao je.

Zabava je prostrujala prije njega, privučena jakim svjetlom i delikatesama laboratorija (među koje se, vjerojatno, može ubrojiti sto Denebijaca koji odrađuju neimenovanu obvezu prema Kralju), Chalice Veronica je bio sam iza svojih tajnih vrata. Njegova

gušterska ruka je nukala Trucka kroz pukotinu; nagnuo je glavu i osluhnuo; povukao je čeličnu polugu koje je zatvarala prolaz.

"Bježite, kapetane!" rekao je. "Napadačka frakcija je posramljena; pripremaju posljednju obranu." krenuo je niskim, slabo osvijetljenim tunelom. Pognut, napredujući polagano, stružući vrhom glave o prastaru smrdljivu ciglu, nogu nevoljko umočenih u desetak centimetara vode, Truck je krenuo za njim.

Prešli su možda četiristo metara od garaže kada je pod propao tridesetak centimetara, a tunel pročistio grlo glasnim, snažnim kašljem. Prašina se vijorila oko njih, svjetla su se ugasila, oni su se držali jedan drugoga u mraku, teturajući da bi održali ravnotežu, kao uživatelji nekog čudnog poroka. U tom neprijatnom zagrljaju, uz Kraljev kiseli zadah na staro smeće u njegovim nosnicama, Truck je osjetio kako se zemlja pomiče i puže u mraku. Oglušio je, a odvratna prašina mu je bila u očima i ustima.

Nakon nekoliko milenija, ili možda sekundi, slijeganje se smirilo. Truck se otrgnuo iz Kraljeva zagrljaja, ispljunuo i protrljao oči.

"Cijeli prokleti Snort je pao na nas", zaključio je.

Veronica je pokazao svoje žute zube u skoro potpunoj tami.

"Ne vjerujem da je to slučaj, kapetane. Ali se netko, možda nenamjerno, pobrinuo da West Central ne drži zvjezdaše neko vrijeme: i izgleda da smo sigurni na Trenutak. Pogledajte!"

Na kraju tunela, plavo je svjetlo sjajilo. Išli su prema njemu, bezuspješno pokušavajući otresti prljavštinu sa svoje odjeće.

"To je Galaksija dilera, kapetane Truck", rekao je Kralj samozadovoljno, jedući kolače s bijelom glazurom, i čineći uobičajeni povez sa četiri stoljeća starom kravatom punom mrlja da bi zaustavio krvarenje gornjeg dijela ruke.

Zabava je oko njih nepovezano tekla i slabila, kao gusto, zemljom okruženo more, dok su oni sjedili u starinskim naslonjačima na napuhavanje (vinila požutjelog od starosti, kao lice starog narkomana, prozirnosti zamagljene) ispod silosa u Renfield Streetu.

"Svako od nas, ISV i UASR, ja, čak i jadan poludjeli Grishkin i gospodari njegove idiotske religije, na svoj naći omogućavamo ljudima zaboraviti bol, ili im umanjiti zbunjenost i bijedu nasuprot ogromnosti Galaksije, ireverzibilnosti njihove vlastite ljudskosti. To je, naravno, stanje koje ne može trajati -" Smijuljio se svojoj domišljatosti, oblizao blijede mrvice sa svojih plavih, anoreksičnih

usana. "Ipak, mi nikada ne zatvaramo, kapetane. Mi vam dajemo ugodu."

Debeli, crvljivi, kablovi su se protezali duž poda napuštene cisterne - jedne od četiri koje

su služile Veronicinom poslu - da bi pokretali sušnice biljaka i kemijske mješače: a redovi svjetiljki obješenih petnaest metara iznad njih su isijavali nevjerojatnu toplinu. Kraljev se dvor kretao sporo i prijazno, utopljen u toplinu, pospan od nje; zabava je postala introspektivna, kao

žaba na suncu.

"Dilersko tržište: a ti si sada tražena roba. Alice Gaw te treba, pa te Arapi moraju imati - o, da! Ne izbjegavajte pitanje, kapetane! - Zašto bi inače Gadaffi ben Barka, ničija budala i oštrouman komandos, poveo besmisleni napad na zastarjeli zatvor u hladnoj zemlji? On je domišljat, ali nije sklon avanturama."

Truck je bio zaprepašten brzinom Kraljeve špijunske mreže. Osamnaest sati je prošlo od bijega iz West Centrala, a on je većinu prospavao. Sada je sisao sladoled iz visoke čaše, lagano se znojeći, i razmišljao o cijeni - pošto je Kralj bio kralj i informacija drugo tržište dilera.

"Nadam se da će se međusobno pobiti", rekao je.

Veronica je pospano zatvorio oči. "Ne vjerujem. Tko god je tamo dolje digao u zrak samog sebe. to nije bio Pukovnik ben Barka, i zapamti: ađutant Alice Gaw je stradao u "slučajnom" bombardiranju Webera II; ona je napustila planet nekih pet sati prije toga -" Kuckao je prstima u sporom taktu vlastite krvi. "Pitam se u vezi Griishkina. Ako je bio tamo kao što kažeš."

"Grishkin!" Truck se podsmjehnuo.

"Aa." Kralj je ponovno otvorio oči. "Čak vas i on želi, kapetane. On je, iskopao - pokretninu - koja vas čini tako vrijednim; medu otvorenima, rečeno mi je, mišljenje je da im to daje pravo prvenstva. Tko će ih zanijekati?" lukavo se nasmiješio. "Stari luđak je već izgradio mit oko toga. Zovu to zavjetnim kovčegom, kapetane. Kako vam se Romantičarski to čini? Jedina iznutrica Živućeg Boga, donijeta sa Zemlje tijekom neke prastare migracije."

"A da li je Grishkin bio lud prije nego što je ušao u bunker na Kentauru, nemam pouzdanih podataka."

"Ali ga nemojte podcijeniti. On je fanatičan koliko i drugo dvoje, ima jednako mnogo za dobiti (i manje za izgubiti), a mreža otvorenih lovi ribu na desetinama planeta." Njegovi kapci su se

spustili, ali nisu zatvorili. Gledao je Trucka kroz dva uska, sjajna otvora. "Poremećeni arheolog", razmišljao je na glas, "I čudna naprava. A vi sa darom jezika. Da li biste mogli voditi križarski rat otvorenih, kapetane? Možete li zamisliti sebe kako prevodite Riječ za doktora Grishkina?"

Njegove su se oči iznenada otvorile.

"Svi oni žele vas, kapetane, ali ste sa mnom sigurni."

Truck nije mogao podnijeti njegov prepreden, stari pogled, ili smisliti nešto za reći. Umjesto toga, zainteresirao se za goste. Tišina se produljila, bijela koža na jadnim kostima. "Pretpostavljam da ću uskoro morati otići", napokon je rekao. Nema odgovora. "Mislim da je netko koga znam tamo. Bila je to neka zabava." Ali gušterove oči su se ponovno zatvorile. Opijati su bili opijati, Kralj je lagano zaspao.

Ustao je i neodlučno stajao minutu ili dvije. Nitko nije obratio pažnju na njegov razgovor s Veronicom. Grickao je nokte, gotovo protiv svoje volje promatrajući Kraljeve osušene udove i stisnuta, zla stara usta u slučaju da audijencija nije završila; ali jest, i on je odlutao, više se ne osjećajući sigurno.

Začuđujuće, vidio je bio nekoga koga zna: Tinyja Skefferna, sjedeći na podu s instrumentom kojeg je negdje ukrao, dok mu se kao šiba tanka lučka dama, očiju kao u iznenađene vjeverice, željno smiješila.

"West Central?" rekao je kada ga je Truck upitao. Odmahnuo je glavom. "Čekaj malo, bilo je - ne - pretpostavljam da sam bio tamo." Osmijeh se polako raširio njegovim licem. "Nakon nekog vremena, sjećaš se samo zabave." Rekao je, gotovo sam sebi, čuđenju suočavajući neopisivo. "Ali ako ti tako kažeš, Truck."

Lučka dame je pokušavala otjerati Trucka s zelenim, neumoljivim pogledom. Diplomatski se zgrbio i odveo Tinyja, uzaludno preko ramena provjeravajući da li ih netko sluša. Svjetla su započela stalno ubadati jedno osjetljivo mjesto na rubu njegovog vidokruga. Osjećaj neugode i nepovjerenja mu je rastao iz trenutka u trenutak.

"Slušaj, mislim da nam Veronica neće dopustiti odlazak. Nisam siguran da znam što učiniti. Ako me iskoristi da sklopi posao s generalom -"

"Ma, on je okej stari momak", rekao je Tiny pristojno, žudeći natrag svojoj dami (koja je Trucku dobacila pogled koji je mogao ogoliti planetu, te ljutito otišla, čak i lopatica našiljenih od pakosti).

"Gledaj što si sada učinio. Pa, dobro."

Na kraju, bilo je bolno, ali ne i preteško. Truck je oklijevao, uvjeren u vlastitu ranjivost, ali se bojao odlučiti sat i više za pokušaj izlaska. Tada je Tiny Skeffern usmjerio Truckovu pažnju na zanimljivu pojavu. Rezervoar za gorivo je postajao nepodnošljivo opresivan, zabava nabujala i nepokretna, beživotna, bez valova; Mrtvo More čovječanstva u kojem su bezizražajna, znojna lica plutala svojeglavo, odlučna da se neće utopiti. Glazba se stišala, zaustavila na nezavršenoj oktavi; ljudi su stajali u mjestu i buljili jedan u drugoga. Truck je osjetio duboka, jaka, podstrujanja; vrući, nadraženi sklopovi.

"Isuse", šaputao je Tiny, "Mislim da je ovog puta stvarno gotova." Proučavao je spore valove. "Krivo je procijenio. Ovdje dolje -" Uzbuđeno je Trucka gurkao laktom. "Ništa izvanjsko je nije moglo zaustaviti, ali ovdje dolje sustav je zatvoren. Pogledaj ta lica! Truck, njima je dosadno!"

Raspad je bio brz i okrutan. Besciljni uzorci su se razvili među gostima dok su tumarali rezervoarom prema nevidljivim taktovima nezadovoljstva; brija je istjecala nezaustavljivo, ugniježđena u šupljinama njihovih ključnih kostiju; odjeća im je postala ljepljiva, zgužvana. Tišina, osim zvuka stopala. Neki od njih su legli, drugi oprezno hodali po njima, očiju uperenih drugdje. Usprkos prevladavajućoj tišini, skupljali su se poput neke galaksije, gravitirajući središtu sobe.

"Izlaz u luku. ako želiš poći", rekao je Tiny. "Tamo." I krenuli su se gurati kroz sve gušći ugrušak mesa. Netko je zgrabio Truckova ramena: Horst-Sylvia, biološka kiparica, s njenim treperećim, obojanim grudima; žute, nepokretne oči su zurile u njegove u pasivnom ispitivanju bez riječi. Njezini su se dragulji sjajili. Otrgnuo se, krenuo dalje.

"Ja..." rekao je netko blizu njega, u užasnim tonovima djelomice gluhih, "Ja... da... da..." Užasna, mucava pauza. "Znam... što mislite. Hermann... Hermann Goering... tako... takav..."

Kraljevi gosti su se očajnički pokušavali uvjeriti - ponovno pokrenuti - sami sebe: ali nikada više nije moglo biti isto. Dozvolili su da se ugasi, bili su odvojeni, zasebni. Šteta je učinjena.

Zidovi rezervoara su treperili u valovima topline. Unatoč snu, osjećao se iscrpljenim. Netko ga je udario u leđa, no kada se, željan krvi, okrenuo, nitko ga nije htio pogledati. Mogao je čuti vlastito disanje. Protrljao je oči, boreći se protiv obamrlosti i histerije koju

su zračili gosti, koji su tiho započeli gurati jedni druge, kao životinje u oboru. Kada je maknuo ruke s očiju, svjetla su mu odmah probola jedino osjetljivo mjesto na zjenici.

Trepnuo je. Izlaz je bio jasno uočljiv. Ali se do njega, kao crni svjetionik, pojavila visoka prilika u šeširu mekanog oboda. Blijeda je ruka dozivala. Mislio je da mu se priviđa. Stajala je pored njegovog puta za bijeg kao Smrt na gozbi. Pokušao se nasmijati, proizveo suh, kašljući zvuk. Bio je to kurir Sinclair-Patera, anarhist u crnom ogrtaču.

"Svi me žele, Tiny", šaputao je. Čizma ga je zaderala po potkoljenici, drobila mu kosti stopala. Pao je. Gosti su počeli mumljati; iznad njega su lebdjela lica kao opadajući mjeseci. Tiny ga je uspravio. Bili su na deset koraka od izlaza kada je, okružen dvojicom ogromnih Denebijaca, Chalice Veronica, svjestan da je zabava gotova, zapriječio njihov put.

Njegovo je lice bilo sivo i užasno, krajevi usta razvučeni visoko i široko, obnaženi žuti zubi i crvene desni, odvratno otkriveni dijelovi lubanje iza njih. Nasmijao se, a slina je potekla niz njegovu bradu.

"Prevelika ste atrakcija da biste otišli, kapetane", rekao je. "Svi vas žele, ali čini se da sam ja uzeo monopol. Zašto se onda ne Zabavite?" podigao je ruke pune tragova igala, velikim pokretom obuhvatio rezervoar. "Sav je život ovdje! Umjetnost, pametovanje, kriminal -!"

"To si mi i prije rekao", odgovorio je Truck neuvjerljivo, "I sve o čemu oni pričaju je taj prokleti Hermann Jedno - ili - drugo."

Kraljevi Denebijci su brzo napredovali, pognuti, ali čovjek u crnom plaštu je bio brži. Od nikuda, postavio se između uznemirenog Trucka i Denebijaca. Njegove su se jasne plave oči sjajile od smijeha; njegove su duge, bijele ruke treperile hipnotički: a savršen, zeleni karanfil dugačke peteljke ležao je uzduž njegova dlana, kapljice vlage kao biserje ležale su u malenim naborima latica.

"Kapetan Truck želi napustiti zabavu, Veronica", rekao je, živahnim glasom, ali hladnim, kao svjež zrak. Pomno je promatrao Kralja. "Zašto biti nepristojan?" Cvijet je nestao, bijela je ruka plesala u zraku, a zatim ga izvadila iza Veronicina uha. "Znaš, mislim da je to moje. Isuse."

"Znaš tko sam ja", rekao je Kralj lagano. "Ne budi budala. Ovdje dolje ja vladam. Ja sam Kralj."

Anarhist se tresao od smijeha. Ispunjavao ga je, širio se u njegove ruke; svaki se prst od njega tresao - lepršao, pucketao, dozvao malu jednokratnu iglu. Pogledao ju je s čuđenjem.

"Znaš, vjerujem da je ovo tvoje." Približio se Veronici i rekao tiho: "Znaš tko me poslao. Znaš što karanfil znači. Pater je u dosegu, Kralju, ma koliko daleko se čini. Pater je uvijek u dosegu."

Njegova su se ramena tresla kao da više nije mogao zadržati svoj smijeh. Igla se slomila u njegovoj šaci. Bacio je ostatke u svjetlost, i nitko ih nikada nije ponovno vidio. Jednu je ruku stavio na Truckovo rame, drugu na Tinyjevo; polako ih je vodio naprijed. Cijeli špil karata se prosuo iz njegova plašta. Kralj se povukao korak unazad, njegovo lice kao senilna maska, prepredeno, i smiješno i uplašeno.

Kako su napuštali rezervoar, dvije žene su se počele bezvoljno tući, valjajući se po podu, nespretnim prstima gnječeći jedna drugu.

Vani, u labirintu ulica iza renfieldskih poštanskih pristaništa (gdje su izašli na zemlju u izmaglici vlastitog daha, tri malene prilike koje trče i sklanjaju se ispod sveprisutne noći, zasjenjeni raketama i tamnim rešetkama prilaznih rampi). Tiny Skeffern se živahno nasmijao i rekao: "Srećom da si naišao, vjerojatno." Protrljao je ruke. "Isuse, ovdje gore je hladno."

"Sreća nije igrala ulogu." Anarhist - njegovi prijatelji su ga zvali Himation, vjerojatno iz osvete budući da je, u mladenačkoj vjeri da bi zabava trebala imati moralnu potku krao njihov novac, a onda ga izvlačio iz najneugodnijih mjesta - promatrao je put kojim su došli. "Ali sam vas, čini se, izvukao na vrijeme. Prije nekoliko sati sam posumnjao da je Veronica sklopio pogodbu s Kravom cijele Galaksije." Pljunuo je u tamu. "Ako je tako, morat će pred nju bez vas, a njegova će zabava zauvijek završiti."

Ubojita zvijezda, Cor Caroli, je sjajila iznad Snorta kroz visoke, magličaste ciruse. Pored rijeke, rezači su bili tihi.

"Zao mi je stare budale."

Himation je pogledao malenog glazbenika. "Ne budi naivan", savjetovao mu je, i naglo stego plašt oko sebe. "Bio si na Avernusu, i vidio one ljude žutih lica aligatorskih cipela, koji prodaju robu u čoporima pod svjetlima luke Egerton. Sliče strvinarima, sliče propovjednicima,

liče na leševe: ali Kralj je gori od desetak njih. On je ujak Smrti, s prstima u komadima torte prljavijim od zemaljskog heroina."

Slegao je ramenima na vlastitu gorljivost.

"Sada se možete vratiti na svoj brod, kapetane", rekao je Trucku, koji je promatrao Cor Caroli kao da mu je nanijela neku duboku, osobnu uvredu, zamišljen o vlastitoj dobrobiti. "Poći ću s vama ako se odlučite prihvatiti Paterovu ponudu. Ako nećete, organiziran mi je drugi prijevoz. Mislim da bi vam se isplatilo razgovarati s njim."

"Razgovarat ću s njim", rekao je Truck. Počeo je gledati samog sebe kao obvezu koju nije u stanju ispuniti. "Ne mogu smisliti što bih drugo napravio." Gledao je tlo. "Zanima me zašto me on treba."

Himation se nije dao izazvati.

"Dobro. Kako ćemo, možda, morati uzeti vaš brod od lučkih Vlasti, trebali bi se požuriti." Krenuo je, njegov se ogrtač vijorio za njim. Na trenutak je toliko sličio dr. Grishkinu da je Truck morao potisnuti drhtaj. Ali kako su brzo došli u područje slabih živinih svjetiljki, dojam je nestao. Ovo je bio drugi put da se nekome dobrovoljno predao.

Tiny, koji je morao trčati da održi korak, upitao je: "Ako je Veronica toliko opasan, zašto nas je tako olako pustio?"

Himation se zabavljao, što se vidjelo u njegovim rukama. Nakratko i sablasno, zeleni se karanfil pojavio među njima.

"Pater mi je rekao što da kažem. Stari me narkić prestrašio, ali zna da mu Pater može presjeći opskrbne putove na tisuću mjesta između Zemlje i ruba Galaksije. Pater je malo fleksibilniji nego Odjel za Narkotike; I, za razliku od ISV-a i UASR-a, nema što izgubiti ako se Veronica potpuno ugasi."

Nisu ga mogli navesti da objasni ovu čudnu optužbu.

"Napravi ono s cvijetom", rekao je Tiny. "Znaš."

ŠEST

MEĐUZVJEZDANI ANARHIST, ESTETSKA AVANTURA, DIO PRVI

Nešto jednodnevnog snijega je ostalo na uzletištu gdje je stajala My Ella Speed. Između zgrada i podzemnih skladišta, nakupine su izdavale neoprezne korake - sloj smeđe bljuzge brzo se smrzavao kako je živa u termometru padala. Uzletište je bilo praktički napušteno; svjetla su bila prigušena; ranije ciruse je vjetar ponio na istok, te ostavio oblake na dvije tisuće metara koji su noć bojali u crninu, poput Himationova šešira.

Truck je, ležeći u bljuzgi petnaestak metara od broda, čekao znak. Bio je mokar od glave do pete, stišćući zube kako ne bi otkrio svoj položaj dvojci policajaca generala Gaw koji su stražarili oko neosvijetljenog broda. Nije bilo traga Fixu, bos'nu, što ga je zabrinjavalo kao i činjenica da se general nije niti potrudila zadržati privid kao da uhićenje provode Lučke vlasti.

Policajci su mahali rukama, lupali nogama, osluhnuli kada je udaljena sirena na trenutak odjeknula pod tihim lukovima, usamljena i sve tiša i tiša. Smrad dokova u dva ujutro se proširio po uzletištu. Bio je to nesigurno vrijeme, kada sve vrste štakora plešu ispod nogostupa, a zrak je gorak, kao olovo u plućima.

Truck je kriomice pogledao lijevo gdje je Himation ležao u sličnoj neugodi. Blijeda se ruka uzdignula i pala, ogrtač mahnuo, kao krilo kormorana.

Truck se uzdigao na noge i krenuo tiho prema svom čovjeku. Prešao je tri četvrtine udaljenosti - a flota je bila potpuno nespremna - kada je Himation precijenio svoju ravnotežu na škakljivoj podlozi, zamahnuo rukama i pao kao crna, prazna, vreća. Truckova predodređena žrtva je odmah viknula i poslala pucanj iz Chambersa u bljuzgu pokraj anarhistove glave. Himation kriknu od boli i poče okolo puzati na rukama i koljenima. Sjene su skakutale na otečenom trupu Elle Speed.

"Pijetao se oglasio, Tiny!" viknuo je Truck. Skočio je, sletio na leđa zaprepaštenog drota, obuhvaćajući nogama njegov struk, desnom rukom gurajući zatiljak, dok je lijevom zahvatio dušnik i vukao ga prema sebi. Objekt napada je pokušao Trucka pogoditi u nogu. Truck mu je savio glavu i ugrizao ga za uho. Pištolj je pao bez

pucnja.

U međuvremenu, Tiny Skeffern je uletio s druge strane broda iz zbrzane zasjede i srušio drugog policajca. Skakao je oko njega, udarajući čizmom, pa poskakujući natrag, proizvodeći zvukove pune entuzijazma. No, nije računao na Flotin arsenal...

Truck je još jednom zakrenuo glavom, spustio se sa domaćina i udario ga dva puta u bubrege. U užasnoj boli, Flotni čovjek se okrenuo da vidi svog napadača: dobio Truckov teški V, tvoren od razmaknutog palca i kažiprsta, izravno u grkljan. Oči su mu se okrenule. Truck je stajao iznad njega, dašćući.

"Isuse!" zatulio je Tiny, gledajući u cijev Chambersa.

Zakon Alice Gaw je bio na nogama, Tiny je bio ukočen. Truck je zakoračio prema njima, trznuo.

Prvi i jedini naboj ispaljen u susretu je još uvijek bezglavo prodirao u blato uzletišta: njegov iščezavajući sjaj je obasjavao brze, ribolike pokrete; s dugačkim nožem koji mu je izvirivao iz vrata, preostali policajac se gušio, gledajući Tinyja, ispustivši svoje oružje. "Oooo", rekao je, padajući na koljena. Polako je padao, smirio se.

Himation je pažljivo ustao. "To je bila prljava prilika dobro iskorištena", rekao je, otirući svoj ogrtač i pregledavajući prljave dlanove.

Truck je progutao slinu, pogledao ga ljuto. "Ako možeš tako nešto izvesti, zašto smo morali proći ovu šaradu?" upitao je. "S tom stvarčicom si ih obojicu mogao skinuti sa sto metara." Jezikom je prešao natečenu donju usnu. Znao je da će razmišljati o onome što je učinio, i onda će mu biti zlo.

Himation je pokupio svoj nož. Naglašeno ga je polizao, dok su njegove plave oči sjajile prema Trucku iznad dvadeset centimetara hladnog čelika. "Ima umjetnosti u ubojstvu", objasnio je. "A spontanosti u Umjetnosti, iako se Pater ne bi složio". U tišini su gledali jedan drugoga (Tiny se trudio ne zamijetiti ih, ruku gurnutih u džepove, proučavajući zakovice na oplati Elle Speed): tada se, odgovarajući na Truckov preziran pogled, lagano naklonio, te otišao do čovjeka koji ga je pokušao ubiti. Lagano je šepao. "Ovaj je isto tako mrtav, kapetane. Bolje bi bilo da u svome srcu to prihvatite."

"Ne znam o čemu govoriš", rekao je Truck. Ali, znao je.

S broda se prosulo svjetlo. Utovarna rampa se spustila, otkrivajući iskrivljenu siluetu Fixa bos'na, raširenih jakih nogu, noseći svoju ružnu sjekiru. "Pomaknite se na svjetlo", rekao je otvarajući svoja nazubljena usta. "Gdje vas mogu vidjeti. Ovo je moj

brod otkad ste odveli kapetana."

Ali uspjeli su ga umiriti i nagovoriti ga da skloni sjekiru, što je i učinio s pažnjom, zamatajući je u neke prljave krpe koje je u tu svrhu sa sobom nosio otkada je pobjegao od kmetstva na Kromu. Deset minuta kasnije, kubična geometrija Carter Snorta je nakratko zasjala zelenkasto dok se Ella Speed uzdizala, uzdrmavajući Zemlju pod sobom.

"Ostavio sam svoju prokletu gitaru!" zavapio je Tiny Skeffern, udarivši se dlanom u čelo.

Anarhist Himation je zabrinuto gledao vanjske ekrane. "Nadam se da ste vješti izmicanju, kapetane."

"Morat ćemo se vratiti. Morat ćemo se vratiti i uzeti je!"

"Čuj, oprosti radi onoga na uzletištu", rekao je Truck, češući potiljak.

Nisu ih pratili (generaličina mašta je bila usredotočena drugdje, a stari nasilni narkić je zaokupljao njeno jedino oko): ali su, uzdižući se, ušli u operacijsku zonu jednoga osamljenog presretača, koji je prekinuo svoju dugu parabolu kroz gornje slojeve neba da ih pogleda.

Oprezan i gladan, lebdeći na rubu vremena kada bi njegov plijen mogao sazrijeti, kao veliki, krhki insekt nasuprot tamnoj površini Zemlje, okretao se i brzao - izvlačeći naoružanje i zadirkujući prijetećim prolazima - a zatim je odletio po složenoj uzdižućoj krivulji, za sobom vukući senzorska krilca, zadovoljan što Ella Speed napušta njegovo lovište.

Gledali su ga s divljenjem. Precizan, kontroliran okret kroz 90 kilometara zračnog prostora, da bi se potom uspeo kao pauk po zidu; da bi nestao - flip! - kao da je zadivljen vlastitom izdržljivošću. "Arogantni idiot", rekao je Truck. Grabežljivac tanke kože u razrijeđenim prostorima, mogao je zbrisati grad. "Jesi li vidio to, Tiny!"

"Misliš da je unutra tip?"

Himation je odmahnuo glavom. "Dječak", odsutno je promrmljao, "Jedino dječak ima potrebne reflekse. Letio sam jednog od tih do svoje trinaeste. Daju ti amfetamine za reflekse: prilično brzo postaneš ovisan. Ništa nije isto kada se spustiš." Gledao je udaljavajuću atmosferu s nekom vrstom ljute želje. "Mnogi se izgube zbog deksedrinske euforije - pokušaju ih odvesti gdje je zrak gušći, pokušaju sletjeti, ali trup izgori."

Nedugo zatim, on je preuzeo kontrole. Brod se zatresao kao da

pokušava slomiti vlastita leđa i počeo svoj teški, spori napredak kroz dina-polja do tajnog odredišta. Bilo je to u potpunosti neotmjeno putovanje, ali kratko, proganjano od prekrasnih gorućih dječaka anarhistove mladosti.

Još uvijek je bio mrzovoljan i povučen kada se dina-pogon Elle Speed ugasio uz tup udarac, a brod ispljunuo u stvarnost kao koštica iz usta punih voća. Brodski je kostur zavijao i svijao se; njezini vanjski ekrani, zbunjeni tahionskim smetnjama, halucinirali su, prikazujući čudne ribe, morske konjiće optočene broncom, puštajući nepoznatu glazbu iz upitne dimenzije. "Vani smo!" rekao je Truck s olakšanjem: jednom prilikom, Elli Speed to neće uspjeti.

"Što -!" kada su se ekrani raščistili..

Ispred njih, u međuzvjezdanom prostoru, lebdio je asteroid promjera možda dvije milje na ekvatoru. Lijepa, samoglava stijena, plava posuta zlatom, ne orbitirajući oko niti jednoga zamjetljivoga većeg tijela. Ostatak Galaksije se činio čudesno udaljen, kao da je ovaj komad naplavine stekao neki apsolutni topološki smjer, ploveći nekim složenim, metafizičkim kursom kojim je bio jednako udaljen od svega drugoga u svemiru. Lebdio je tamo sam, kao neki čudni mjesec, nevjerojatan.

"Tu smo između zvijezda, na gravitacijskoj okosnici Sola i Kentaura", rekao je Himation. "Pater je pronašao ovo mjesto. Isprva ga je nazvao Howell, zato što je to odbjegli—" Nasmijao se njihovoj zbunjenosti, i nije htio objasniti šalu. "U posljednje vrijeme počeo ga je zvati Versailles."

Pokazao je na prednji ekran, ruka zavijena u crno, bijeli prst. "Pogledajte! Pazite na zlatna područja -"

Dvije sjajne mrlje su se odvojile od plavoga oka, brzo se približile, i iznenada postale dva broda - dvije zlatne trkaće krstarice, dugačke skoro kilometar, uskih bokova, nazubljenih i zakrivljenih krilaca i čudnih kupola na donjoj strani trupa. Bijeli plamenovi, nalik na biserje, izgarali su na njihovim krmama; tirkizni ideogrami su prekrivali njihove trupove, jezikom prekrasnih, zapetljanih izdanaka cvijetova. Truck nikada nije vidio ništa slično. Okružili su Ellu Speed; zadrhtao je na zamamne krivulje njihovih trbuha; bile su dosezi zaboravljene planete, bile su zadivljujuće i zagonetne.

"Fastidious i La Vie de Boheme", ponosno je pokazao Himation. "Dva od četrdeset devet. Ali niti izbliza opasni kao moja; moja je Atalanta in Calydon,

"Vuk koji slijedi, lane koje leti."

Ona je tamo, iza horizonta. Ali i ove će dostajati da nas doprate."

Njegovo se dobro raspoloženje ponovno očitovalo u njegovim rukama. Otkrili su malenog, živog guštera iza uha bos'na Fixa. Sjedio je na njegovu dlanu istežući svoje grimizno grlo, i gledao Fixa, žmirkajući.

"Ne bih vjerovao", izjavio je Fix, "da nisam vidio vlastitim očima."

Kasnije, kada je Himation uveo Ellu Speed u pristanište na plavetnoj stijeni, te ju nježno prizemljio, Fix je odbio napustiti brod. "Imam posla, šefe", rekao je. "Izlazi iz dina-polja kao da je trudna patka. To neću dopustiti, pogotovo ako ćemo se vratiti prijevozu tereta kada sve ovo", kimnuo je prema anarhistu, "završi. Pretpostavljam da imaju radionice za one ogromne vilenjačke brodove vani." Tvrdoglavo je stajao do kontrolnih ploča, prekriženih ruku izazivajući Himationa, generala Gaw, UASR, politiku i zatvore. "Moramo je održavati."

"Nikada se ne svađajte sa svojim bos'nom, kapetane", savjetovao je Himation, i uz grandiozne pokrete poklonio guštera Fixu.

"Siguran sam da ne znam što ću s tim", progunđao je Kromijanac, ali se vidjelo da je zadovoljan.

Asteroid je bio šupalj.

Himation je odveo Trucka i Tinyja kroz vanjsku ovojnicu, primum mobile radionica, gdje je vladala buka i galama između golemih liftova i dijelova brodova, koje Truck nije mogao imenovati; gdje su maskirani rođaci rezača iz Carter Snorta mahali svojim plazmatskim bakljama kao vilama, te uživali u sastavljanju stvari onoliko koliko su njihovi rođaci uživali u rastavljanju. Nakon ovog demonskog skakanja i rezanja i zbrke sjena, prošli su kroz oružarnice - prazne i mirne, ispunjene dina-torpedima i cijevima reakcijskih topova koje su podsjećale na orgulje u hladu prastare crkve. "Pater ovdje često dolazi. Zar nisu lijepi?" i napokon, prostor za obitavanje, gdje je zrak bio ispunjen luksuzom: hodnici prekriveni tapiserijama s prizorima lova koje su napravili već dugo mrtvi umjetnici od Oudrya do Desportesa, puni čudno odjevenih anarhista koji su klimali Himationu, ili su zaustavljali njihove poslove da bi poklonili svoju pažnju kristalnim čašama ili namjestili komad odjeće.

Kroz napola otvorena vrata su nazreli sobu čiji su visoki, rešetkasti prozori gledali na blijedo jezero usred hrastova, gdje su visjeli veliki, mokri listovi kukute, melankolično i izazovno, drugu, s ogromnim mramornima pokrovom na kojem je kucao sat oblikovan kao pozlaćeni slon; treća, prazna osim jedne fauteuil-žene koja nosi bijelu haljinu neobično posutu grimizom, koja je polagano premještala prstenje s prstiju lijeve ruke na desnu dok je slušala, neizmijenjena izraza lica, glas čovjeka kojega nisu mogli vidjeti. Himation se nasmiješio. "Hologram", rekao je. "Hotel Pimodan, 1849. Maryx, koja je inspirirala Mignon Arya Scheffera. Sluša Baudelairea. Čekaju Gautiera i ženu-zmiju i ostatak salona." Ušao je u sobu i prošao rukom kroz mlitavo lice. "Vidite? Zar nije prekrasno?"

"Zar si ti profesor povijesti ili nešto slično?" upitao je pristojno Tiny. Truck se cinički smiješio, impresioniran, protiv vlastite volje.

Ali Himation je samo lagano slegnuo ramenima, i malo niže dva puta lagano pokucao na elegantna dvokrilna vrata. Soba u koju ih je uveo je bila veliki, prozračni studio, a činilo se da je osvijetljen zvijezdom sjevernjačom. nestalnom i prolaznom kao i umjetnost koju je imitirala. Na postolju na drugom kraju prostorije je bio slikarski stalak s platnom; na drugom postolju sjedila je djevojka pepeljaste kože sjetnih očiju i sitnih grudi. Njezina je odjeća visjela preko lakiranog paravana, pored nje je bila košara puna heklane robe i zbirka pjesama; I, dok je radila, pjevala je pjesmu o umjetnicima i načinu na koji vole:

Ils aiment si artistement
Ils sont de si artistes gens

Njezine su oči na trenutak pogledale uljeze, mirno, nezainteresirano. Oko nje na zidovima obojanima poput ljuske jajeta visjeli su Hokusaijeve grafike nevjerojatne profinjenosti, postavljene skladno, izdvojeno; prozračne porculanske zdjele s đumbirom, urešene cvijetovima šljive i gloga, počivale su na policama u zanosno preciznom poretku; bilo je svilenih lepeza urešenih nejasnim baletnim oblicima.

Ali nije soba bila to, unatoč sanjivom zazivanju; niti je to bila djevojka. Bio je to čovjek ispred slikarskog stalka, s tubom olovnog bjelila i kistom od praseće dlake.

Bio je malen i dotjeran, čistih, sitnih ruku. Nosio je bijelo laneno odijelo sa zelenim karanfilom u prorezu za dugme lijevog džepa. Njegove su oči bile tamne i oštre; no, istodobno živahne, kao

da se iza njih stalno nanovo otkriva kako ih upotrebljavati. Kosa mu je bila crna i kovrčava s neobičnom sjedim potezom. Njegova je paleta bila mješavina sive i tamno plave. Platno je dodirivao brzim, vještim pokretima, ali je istodobno njima nekako sugerirao ozračje izrazite dokonosti. Bio je lopov i pobunjenik, bio je diskriminiran, bio je vječan. Bio je to Swinburne Sinclair-Pater, estet extraordinaire i Međuzvjezdani anarhist, i kročio je Galaksijom kao sjajni tigar; vrebao samopoštovanje ISV-a i UASR-a; I - klak! Bijeli zubi.

"A, le petit Manteau, au chapeau bizarre!" uzviknuo je, mašući Himationu. "Uđi, dragi dječače! (Heloise, završili smo za danas. Dođi sutra u isto vrijeme.) Kapetane Truck", ispustio je kist i skočio s postolja, pružajući ruku, "kako lijepo od vas što ste došli u šarenoj odjeći." Truck je zlovoljno pogledao svoju odjeću. "Da li vam se sviđa moj studio? Porculan je K'angovski, prekrasan u krhkosti, zar ne? (Hajde, Heloise: van! Van!)" i razmetno je pokazao na vrata. Djevojka mu se sjabo nasmiješila, slegla ramenima, nemarno spustila svoje igle za heklanje i uzela svoju odjeću.

Zaboravio ju je i gnjavio Himationa. "Nezanimljivo vrijeme s kraljicom šalica, a, Manteau? Još uvijek živi u Bijednim Stoljećima? Ali, predao si mu moju poruku. No, idemo u moju dnevnu sobu, hoćemo li?"

Kontrastno, sobe do studija su bile skromne i jednostavne, s malim pamučnim zavjesama, izlizanim parketima prekrivenima turskim sagovima i atmosferom cijenjene izolacije. U dnevnom boravku, do kojeg su došli kroz vrlo nizak prolaz i gotička vrata, bilo je nekoliko malih polica sa starim knjigama, opran kartaški stol i neke tvrde, ali zgodne stolice. Za ukras, zdjela puna ružinih latica stajala je točno u sredini stola. Na zidovima ovoga urednog apartmana bile su dvije slike: jedna glava nekog boga vina, nedokučivog i senzualno okrutnog; druga skica pognutog, mrzovoljnog mladića - mršavog, jake čeljusti, dubokih, blisko smještenih očiju, odjevenih u halje ukinutog reda Više Crkve.

Ovdje su sjeli. Himation je nestao u dubinama prostorije, ubrzo se vrativši da bi prekrio stol svojim ogrtačem (ružine latice su se uskovitlale kao prošlogodišnje lišće, i slab je miris ispunio sobu) i proizveo bocu vina. Digao je ruku - produljio trenutak - i pojavile su se četiri čaše, njihove drške među njegovim prstima. Lagana glazba. Pater se blagonaklono nasmiješio.

John Truck, kao i većina zvjezdaša, bio je bezuvjetno

suvremen. Volio je najnovije stvari. Nije imao neke koristi od povijesti, skoro nikakvo znanje o njoj, osim tamo gdje se podudarala s modom, i apsolutno nikakvu želju da živi u njoj. Sumnjivo je gledao Paterovu zdjelu s ružama, misleći da bi mogao biti predmet neke rijetke intelektualne šale. Patera je gledao s malim neprijateljstvom. Nije mogao razumjeti dualizam karaktera koji su sugerirali luksuzan studio s jedne strane i ova samostanska soba s druge; nije mogao otkriti razlog za to.

Stoga, kada je Pater, gledajući Himationove ruke s neskrivenim divljenjem dok su dijelile čaše po stolu, rekao, "divio sam se vašem trudu na Morpheusu, kapetane", nije znao kako odgovoriti. Zato, nakon nekoliko trenutaka:

"To sam radio samo zbog novca", rekao je otresito. Osjetio je poziv na razgovor, i odlučio je da u njemu neće sudjelovati. "Bilo je to davno, na drugom svijetu; ne sjećam se puno toga; i bio je to posljednji put da sam dilao drogu. Dugo nisam znao da vi i vaši organizirate revoluciju. Vjerojatno to sada ne bih učinio."

Ovo posljednje nije bilo u potpunosti istinito. Uživao je u posljednjim danima na Morpheusu, kada je kroz dim i peckajuće oči postalo jasno da je prevrat uspio. Život među ruševinama od njega nije ništa zahtijevao; I, kao i Himation, anarhisti koji su koristili njegovu dilersku operaciju kao zaštitu, bili su samodovoljni, simpatični, i nisu puno tražili. Ali, ipak, iskoristili su ga. Namrštio se, otvorio usta: ali prije nego što je htio jasno reći da neće dopustiti da ga ponovno iskoriste, Himation ga je prekinuo.

"Hajde, Pater", ukorio ga je. "Tvoj studio je prava stvar u porculanu; Chalice Veronica nema ukusa kada je u pitanju plastični namještaj; i kapetan Truck je junak na Morpheusu", njegove oči su ispod oboda šešira ironično pogledavale Trucka, "htio to on ili ne. Ali je došao sa Zemlje na tvoj poziv: barem mu reci zašto si ga pozvao." Očito je namignuo. Truck je okrenuo glavu.

"U ovom dobu brzog i udobnog putovanja", rekao je Pater zamišljeno, "doći sa Zemlje ne mora odavati jakost karaktera. Iskrenost, s druge strane, to radi, usprkos njenoj odlučnosti da se razotkrije u mojoj dnevnoj sobi - da li mislite da je mene imalo briga koji su umjetnikovi motivi, kapetane?" ogolio je svoje bijele zube i pokazao ih Himationu, koji je sjedio nasuprot. "A što se tiče onog zašto, filisteju, opsjenaru: iz pristojnosti. Iz kojeg drugog razloga? Budući da ćemo ukrasti Kapetanovo rodno pravo od generala Gaw, bradate žene, mislim da bi mu to najprije trebali

reći."

Tiny Skeffern je shvaćao situaciju čak i manje od Trucka, i imao još manje što za reći. Uzdahnuo je i pio rijetko, blago vino. Pitao se gdje bi mogao ukrasti poštenu gitaru. "Opusti se, Truck", rekao je.

John Truck je stao na noge i uhvatio rub stola. Gledao je u Bakhusovu glavu na zidu, zatim u Himationa, anarhista. "Ti si me ovdje doveo", rekao je ogorčeno. "Ti me možeš odvesti natrag do mog broda." Njegov je pogled prešao na Patera (ali je mogao vidjeti samo filmske prizore poveza za oko Alice Gaw i željno sivo lice kralja dilera): "Već mi je zlo to ponavljati", šaputao je. "Možete si zabiti svoju prokletu Kentaursku napravu. Možete si je zabiti!" Vratio se uskim hodnikom, i došao u Paterov studio, naslonio čelo na hladan zid. Čuo je da Tiny žuri za njim, odlučno poklonio pažnju grafici koja je, čini se, prikazivala starca koji stoji uz drvo, tik do provalije. Tiny je otišao.

No, nakon nekog vremena, Pater je ušao u studio.

Popeo se na postolje i gledao platno. Uzeo je kist od praseće dlake, i njime mrljao po platnu. Rezultat je dugo proučavao. "Kapetane, ja ne želim Napravu", rekao je, dok je njegov glas lagano odjekivao u visokoj sobi. "Sve što ja želim, dragi dječače, je oduzeti Napravu generalu Gaw. Razumiješ li? Ako je ona želi, i UASR je želi, dovoljno jako da će se boriti otvoreno, na ulici, za čovjeka koji je može uključiti - ako su spremni na to, tada ne želim da napravu ima itko od njih. Razumiješ li?" uzdahnuo je. "Ne razumiješ."

Truck ga je ignorirao, ali je usprkos sebi odustao od grafike i proučavao vrijedna, bijela, lanena ramena. I dalje slikajući, Pater je nastavio:

"Sigurno ne želim vas. Možda sam svoje sljedbenike okupio među odrpancima, grešnicima i muljatorima, ali oni su barem pristojno obučeni: vi, s druge strane, ličite na jednu od Veronicinih protuha. Nemate smisla za estetiku, a još i manje obrazovanja. Neodgovorni ste čak i za tu stvar, koju je pronašao neki luđak na mrtvoj planeti. Ah! Do sada ste spasili Galaksiju od ogromnog bola samo zbog vlastite sebičnosti! Ako se Gaw dočepa Naprave, i ako je to ono što ona misli da jest, neka ogromna grozota će zasjeniti sam Kentaur: vi niste pokušali osigurati da se to ne dogodi - sve što ste do sada učinili jest bijeg od ljudi koji vam se baš i ne sviđaju."

Okrenuo se prema Trucku, dok mu je neizmjeran prezir iskrivljivao crte lica (na trenutak, Truck je ugledao prekrasnog

mesoždera, i razumio da je, unatoč svemu, moralna životinja); vidio je da ga Truck gleda: nasmijao se.

"Što bi vi i ja mogli imati zajedničkog?"

Namrštio se.

"U vama vidim nešto što nikada neću imati. Snagu, ogromnu i nenadomjestivu vjeru ikonoklasta. Živimo u bolesnoj šali političkih polariteta; smrti, loše umjetnosti i neiskorištenog vremena - sve u cilju ideologija koje su bile zastarjele u njihovu vrhuncu. Osjećam da vi imate u sebi nešto da to prekinete, i da me učinite zastarjelim, kao i Zemlju (zato što ću biti suvišan ako ISV i UASR raskinu svoj smrtonosni zagrljaj). Smiješno, zar ne?"

Spustio se sa postolja.

"Na kraju, kapetane, ipak pogodba! Ako tu stvar uzmem Kučki Cijele Galaksije, i predam je vama, da li ćete prihvatiti svoju odgovornost za njeno odstranjivanje? Uzmite to, dječače. Vi jeste zadnji Kentaur: a ja ću je samo negdje izgubiti ukoliko je vi ne uzmete."

I pružio je ruku.

Vratili su se u dnevnu sobu, gdje je Pater natočio još vina. Himation ih je ubrzo napustio. Pogledao je Trucka ispod svojega šešira i rekao: "Uskoro ćemo krenuti, pa će biti bolje da krenem i naoružam Atalantu. Ali, nadam se, vidjet ćemo se opet, kapetane. Ako ne, sretno. Ako mu budeš dosađivao, Pater, učinit ću da nestaneš u oblaku prljavog dima." Izašao je, dok se njegov plašt vijorio; i dok su ga njegove duge noge nosile niz hodnik, čuli su da je pjevušio,

"Dođite napetih lukova, prazneći tobolce
Djevo savršena, damo svjetla..."

"Dobro mu ide to opsjenarstvo", rekao je Tiny Skefern, podrigujući. "To ću mu priznati."

Međuzvjezdani anarhist se nasmijao. "On je moj sin", tiho je rekao Tinyju, "ali usprkos tome, najbolji zapovjednik krstarice kojega sam ikada imao."

"Isuse", rekao je Truck, zadržavajući nešto vina u ustima. "Ovaj etanol je oštra stara stvar."

Pater se trgnuo.

SEDAM

MEĐUZVJEZDANI ANARHIST, ESTETSKA AVANTURA, DIO DRUGI

Premješta Napravu na Zemlju, kapetane - odluka koju je donijela prije skoro tri dana unatoč savjetima osoblja, kada je mislila da vas ima u Megaluci Albion. Vrlo je željna spojiti vas." Prošlo je nekoliko sati od razgovora u studiju. Truck se okupao, pojeo, čak i malo odspavao, te se sada približavao kraju obilaska Howella (za kojeg je Pater inzistirao da se zove Versailles) na koji ga je Pater poveo.

"Izgleda da naprava ne može podnijeti dina-polja više od nekoliko sekundi u kontinuitetu, pa putovanje koje je trebalo trajati nekoliko sati još uvijek traje. Pošalju transporter u dina-polja i - pop! - on iskoči zbog nekog nedokučivog razloga. Napredovali su tek nekoliko svjetlosnih dana. Ponovo uđe - i tako se kreće. Smiješno napredovanje, ali vrlo privlačno za nas."

Pater je stajao, smiješno uredan i uređen, ispod velike krivulje broda zvanog Driftwood of Decadence, koji se ugurao u jedan od ogromnih dokova asteroida kao crv u jabuku. Na njegovo bijelo odijelo i zeleni karanfil dodao je fantastični slamnati šešir. Ovdje, na rubu Howella, udaljeni od generatora smještenog u centru, umjetna je gravitacija bila slabija: Pater je poskakivao kao da stalno ide na entrechat, palaca zataknutih u džepove prsluka.

"Da bi držala korak sa svojim teretom, Flotna pratnja mora provoditi puno vremena izvan dina-polja. Ako u tom trenutku uhvatimo konvoj, možemo ih osramotiti - lagano smo naoružani, ali ovi brodovi su brži u običnom svemiru, i pokretljiviji od bilo čega što su ISV ili UASR uspjeli poslati na nas."

Truck je škiljio niz sjajnu liniju Driftwood of Decadencea. Plavičaste arabeske su tajanstveno svjetlucale duž boka; miris užarenog metala se oko broda širio kao osjet barbarske, usnule svećenice; svjetlo plazmatskih baklji je bezvučno eksplodiralo na boku i ispunjavalo dok svečanom aurom. Pater - koji mu se svidio unatoč njegovu nerazumljivom humoru i sklonostima - ga je gledao zagonetnim smiješkom. Počešao je glavu. Bio je na kamenom rubu nekog otkrića.

"Tko ih je za tebe projektirao?" promrmljao je, "Tko ih je

sagradio?" ispružio je ruku i dotakao jedno od velikih krilaca; bilo je toplo, vibrirajući lagano. Iznenada, bio je na rubu. "Odakle su došli, Pater?" - I, padajući niz padinu razumijevanja - "Odakle?" Ovo posljednje je bilo poput uzdaha, zato što je za zvjezdaše postojala jedna obredna zagonetka, a on je gledao nešto nevjerojatno.

Pater se nasmijao i uzeo ga pod ruku. "Moglo bi se reći da sam ih našao", predložio je, "ili da su mi dani." Neko je vrijeme proučavao te ideje; činilo se da ga niti jedna ne zadovoljava. "Hoćemo li krenuti natrag? Reći ću ti nešto o tome dok hodamo." Ali nije ništa rekao dok nisu stigli u oružarnice, sferu tišine. Tamo, glave nagnute na stranu, kao da pokušava uhvatiti ostatke crkvene glazbe, gledao je red dugačkih, crnih torpeda i iznenada započeo, "Zamislite, kapetane!"

"Moj brod je bio eksperimentalan. Neka smetnja, neki propust u topologiji - žena koja je nervozno vrtjela stabljiku ljiljana - ga je istrgnuo iz dina-polja. Vrtio se uz prazan rub Galaksije, njegov je dina pogon bio nestao. Zamislite užas s kojim sam promatrao mjesto gdje sam bio, dok sam promatrao nekoliko mikrosklopova kako lebde po motornom odjeljku. Ništa nije ostalo, samo tih nekoliko pahuljica tehnologije - kao da je lunaria annua otpustila svoje sjemenje u beštežinskom stanju!

Očajavajući, pojurio sam prema vanjskim ekranima. Ali tamo -! Iskrica, žeravica, najobičnije tamno, mrtvo sunce! Trebalo mi je dvije godine da dosegnem to mjesto, kapetane. Znao sam da od toga neću imati koristi, vidio sam samo grobnu orbitu: ali što sam drugo mogao??

Postao sam neodlučan, plutajući mjesec dana oko tog ugašenog sunca, brod kao ranjeni ljiljan. Možete li to zamisliti? Tada, kontakt na ekranu: uzbuna za udar! I pojavili su se, njih sedam puta sedam, prolazeći kao kolona kometa koje se bliže afelu. Dozivao sam ih na svim frekvencijama - ignorirali su me; potrošio sam zadnje kapi goriva da ih pretaknem - nisu mijenjali smjer; ušao sam u njih - bili su napušteni.

Ušao sam u svakoga - kako su njihove unutrašnjosti bile sjajne, kako zamršene i strane! - i svi su bili prazni, osim jednog; na zadnjem, otkrio sam njega.

Došao je s mjesta kojeg ja i vi nikada nećemo vidjeti, kapetane. Bio je heraldičan. Njegov je kostur svijetlio tamno zeleno, kao nauljeni metal, krila su mu bila prošarana čudnim zlatnim venama, a njegove očne nakupine su hvatale svjetlo kao kugle neobrađenog

opsidijana. Kompliciranikromožuti simboli su prekrivali njegov oklop!

Umirao je. Umirao je već pedeset godina, izgubljen zajedno sa svojom prekrasnom flotom. Smeđkaste tekućine su sipile iz njegovih zglobova, čudne opekotine su presijecale njegov prsni koš.

Zamislite nas! Mjesecima smo pokušavali komunicirati. Njegove slabe nadlaktice su črčkale po podu, stvarajući besmislene, frustrirajuće uzorke! - No, on je mene razumio daleko prije nego ja njega. Došao je izvana, kapetane; njegovi su brodovi prešli okrutno more između galaksija. Nije mi mogao reći otkuda. Govorio je o milenijskoj potrazi njegove rase za metafizičkom biti svemira; o bolesti ludila koja je na kraju navela njegovu posadu da otvori komore i maše krilima u vakuumu, kao moljac oko svjetla!

Poslao sam ga da se pridruži svojoj posadi onog dana kada je umro. U njegovim posljednjim trzajima neprestano se ubadao, njegov dugački abdomen se koprcao. Očajnički je htio objasniti Intergalaktički pogon - očajnički je htio da netko nastavi potragu. Ali ja nisam mogao shvatiti postavke, osim što sam maglovito dokučio ovo: kontinuum ima osjećaje - a zlatni su brodovi djela Umjetnosti posvećena samom Svemiru!"

Neko je vrijeme Pater duboko razmišljao nad svojim dina torpedima kao da je iscrpljen vlastitom rječitošću, čak su i njegovi pokreti bili mlitavi kako su nastavljali skicirati ili imitirati slabe udove mrtvog, stranog zapovjednika. Kada je Truck upitao, "Ali naučili ste letjeti brodovima u dina-polju?" Pater je nervozno promrmljao, "da, naravno. To nije ni važno. Bilo je lagano: njihov pogon je vrlo sličan našemu; ali čemu korist od takvih motora kada -?" razmišljao je o propuštenoj prilici.

"Nikakva." Složio se Truck, i hodao kroz hodnike Howella - bez riječi, kao što zvjezdaši čine kada promišljaju o tom zagonetnom stupu pred zatvorenim vratima Galaksije; nedostižan, postgalaktički pogon.

Ali pet minuta kasnije Howell se tresao uz zveket alarma:

U "Hotel Pimodan, 1849", laserski hologrami Maryx i Baudelairea su iščezli kao duhovi, zaustavljeni između šapta i značajnog osmjeha, kako je asteroid crpio energiju zbog lansiranja Paterovih gusara;

U radionicama, prljavi, sakati inženjeri su zastali da bi počešali svoja odvratna pazuha i nagađali što je meta:

Posada Driftwood of Decadences je gledala svoj brod i pljuvala,

zlovoljno razmišljajući da Pater nikada neće dopustiti uzlet u takvu stanju;

I, zastajući pred vratima svojega stana, Međuzvjezdani anarhist je pokazao svoje divlje zube i namignuo Johnu Trucku, njegova sjetnost je nestajala dok su sirene zavijale. "Sada! Našli smo ih! Idi po svoje prijatelje, ako se žele pridružiti prljavu poslu: ali brzo! Dođi na Green Carnation u toku pola sata!"

Bilo je lakše reći nego učiniti. Howell je bio prepun anarhista: ludi ljepuškasti topnici koji su nosili uvijene brkove i ogromne zaliske; navigatori, koji su više voljeli kožnate leteće kape i kombinezone zaboravljenog rata; ogromni mehaničari koji su nosili prugaste majice i uske tajice - i svi oni su se kladili na šanse za preživljavanje, ili dobiti, dok su trčali, ispuštajući tarot karte, pjesme i pokeraške kocke, prema svojim brodovima.

Himation, nakratko zamijećen na zakrčenom hodniku: njegova je posada trčala iza njega kao galebovi iza kitolovca crnih jedara. Blijede su se ruke igrale i plesale, ali ludilo je bilo zarazno. Rekao je samo, "Nakon napada, kapetane!", i onda nestao.

Truck je Tinyja pronašao u maloj kvadratičnoj sobi gdje su izblijedjele skice prekrivale smeđu, raspadajuću žbuku. Na njegovu koljenu je bila akustična gitara s izvijenom stražnjom stranom, od ružina drveta; na mjedenom je krevetu sjedila Heloise, model, dok je njezino napeto žućkasto tijelo svijetlilo u sve slabijem svjetlu sjevernjače. Uvrijeđeno je gledala Tinyja i pjevala "Ils sont de si artistes gens" njezinim lijepim prigušenim glasom. "Ne možeš li mu reći da svira manje pratnje?" molila je Trucka. "Pjesma je važna." i ustala je da bi gledala kroz umjetni prozor ateliera Pariz, koji je već odavno raznesen u komadiće tijekom Štakorskih ratova, a njena se mala stražnjica nestašno tresla.

"Za ovu ne trebaš struju", objasnio je Tiny. "Zar to nije prava stvar?"

Truck ga je odvukao u zbrku militantnog Howella. Njihovih je pola sata skoro isteklo, asteroid se tresao uz zvukove motora koji se zagrijavaju, očekujući. "Što s Fixom?" upitao je Tiny, grleći svoju novu svojinu.

"Nema vremena. Samo bi htio ponijeti onu odvratnu sjekiru."

Upali su na Green Carnation. Sirene su se ugasile.

U nastaloj tišini, Swinburne Sinclair-Pater se nasmiješio i namjestio kaput, nagib svojega elegantnog šešira. Podigao je ruku. "Idemo!" zapovjedio je. S razuzdanim uzvikom, strojari su puštali

energiju, navigatori dodirivali svoje sretne predmete: i četrdeset i sedam zlatnih gusara se uzdiglo u eter kao čopor ogromnih bizantinskih pasa, trčeći i poskakujući i tražeći miris. Ali bez obzira koliko pokušavali, niti jedan nije mogao preteći Green Carnation, koji je istrčao ispred njih, kao podražaj, trijumf i tamni, draguljasti plamen.

Na zapovjednom brodu, Truck i Tiny su stajali nepomično, zaprepašteno:

Sivo-plavo prigušeno svjetlo je obasjavalo njegov peterokutni most, poput vatre se spuštajući niz nestalne perspektive izvangalaktičke geometrije, čineći da se strani metal doima staklom, prateći isprepletene uzorke koji su prekrivali unutrašnji trup. Svakih četiri ili pet sekundi zasjali su nizovi stroboskopskih svjetiljki, zamrzavajući i umnožavajući sjenovita područja, ali ne čineći niti jedan oku prepoznatljiv oblik. Ništa nije bilo pravilno niti pouzdano.

Na trenutak zasljepljujući bijela, zatim teško vidljive crne prilike, Paterova posada se s lakoćom kretala kroz ovaj nevezan prostor, brinući se za bizarnu originalnu opremu broda ili skupljajući se oko prepoznatljivih uređaja koji su bili grubo zavareni za palubu. Vukli su kablove iz prijenosnih računala, odgovarajući na pitanja i prijavljujući koordinate u sve glasnijim napjevima. Podzvučni bas je strujao kroz tijela: drugi su glasovi čavrljali i bivali sve tiši, kao govor autistične djece u snu.

Iznad njih, nizovi sklopova su okruživali niz golemih ekrana na kojima je bio vidljiv ostatak flote:

Visili su u veseloj zasjedi, Maupin, Trilby i Les Fleurs du Mai; Whistler, Fastidious i Strange Great Sins. U dva dugačka krila od dvadeset i četiri, postavili su se na "oštrom vršku sadašnjeg trenutka između dvije hipotetske vječnosti" - Madame Bovary i Imaginary Portraits; Syringa i White Jonouil. Kentaur je tu bio bliži, jasan dragulj s desne strane pramca Atalanta in Calydona, s koje je opsjenar Himation vodio drugo krilo. Svemir ih je okruživao dok su čekali svoj pljen, bili su utkani u njega: zlatna narukvica u crnom vulkanskom staklu - Forsaken Garden, Let Us Go Hence i The Melencolia That Transcends All Wit.

"Ovdje počinjemo nagađati o biti svemira", tiho je rekao Pater Trucku. "Naša je paleta pripremljena. Galaksija nam je priskrbila platno, mrtav vilinski konjic nam je ostavio kistove pod rukom. Mi stvaramo svemir. Mi ga definiramo. Pogledaj vani. ISV i UASR tu

vide, u najboljem slučaju, pozornicu za zemaljsko smeće politike. Mi namećemo stvarnost. Ništa od ovoga ne pripada Zemlji niti ideologiji. Ono je nepromjenjivo."

Da dokaže njegovu tvrdnju, svemir ga je ignorirao.

Trucka su u međuvremenu posjetile tajnoviti i čudni emocionalni pokreti. Začuđujuće, ali zapažao je nešto od onoga što je Pater sugerirao, i vidio samog sebe kao stanovnika ovog metamatematičkog ili estetskog prostora, jadnu Annie Truck, gubitnički vektor - njezin život pokretna analogija za tvrdi vakuum, njezina ovisnost o AdAcima, dina-polju glave, on sam posljednji izdanak hipoteze prema nekom, jednom viđenom, mentalnom galakičkom rubu. Postalo mu je neugodno.

"Ne bih znao ništa o tome", rekao je, škiljeći u optičkom labirintu zapovjednog mosta, "ali na ovakvo letenje nisam navikao. Više sliči prolaznoj aferi u Spacer's Raveu."

Što je drugo mogao reći? - bio je glupan.

"Što sada?"

"Čekamo", rekao je Pater (kojeg nije zavarao, i činilo se da ga gleda s nekom vrstom suosjećajne ironije): "Ali ne zadugo."

U tome je imao pravo. Mršav mladi dječak koji je svoju plavu bradu nosio povezanu nauljenom uzicom, skočio je na noge i mahao šakom iznad glave. Njegove čudne naprave su otkrile da nešto napušta dina-polja niti dvjesto tisuća kilometara od njihove zasjede. Nekoliko minuta kasnije, pojavilo se na jednom od prednjih zaslona, idući ravno u njihovu zamku: šest bojnih brodova ISV-a, nalik na crno-žute lubenice, okruživali su međuorbitalno transportno vozilo srednje nosivosti, koje je bilo sačinjeno od paučastih nosača, malenih kuglastih ležajeva i velike srebrne gusjenice - ovo posljednje je bio prostor za teret, koji je mogao držati nekoliko milijuna tona.

Na Green Carnationu se aktivnost podvostručila: svjetla su postala jarka; izboji ultrazvuka su napadali zapovjedni most poput šišmiša; posada je navukla jednosmjerne vizire i udvostručila napore, naglo skačući od uređaja do uređaja u stroboskopskom sjaju, izvikujući "Zeleno je - Smeđe je - Imam te na četiri -"

Himation se javio, pun šuma, na frekvenciji za bojnu komunikaciju, ometan radio smetnjama koje su se čule iza njegova glasa. "Ako želiš, Pater, možemo mu uništiti gondole s motorima", predložio je.

"Brzo onda, Manteau: prije nego što se vrate u Dina. On les

Aura!"

Green Carnation i Atalanta in Calydon su krenuli sa suprotnih strana zasjede, brzajući jedan prema drugome, susreli se u samoubilačkom sjaju retro-motora, napravili zastrašujući okret od devedeset stupnjeva i, bok do boka, bacili se na transporter dok je bijela toplina sjajila na njihovim krmama, a trag osiromašenih i iskorištenih čestica ostajao iza njih.

ISV se probudio; tumarao okolo; izašao iz formacije- "Poslali su nam početnike!" veselo je uzviknuo Himation. I dok je Green Carnation ušao kroz slomljeno okruženje, njezini su stražnji zasloni prikazivali približavanje ostatka flote kao zlatne čeljusti. Dina-torpeda su se iskotrljala iz lansirnih cijevi i započela zbunjujuću vibraciju - ulazila su i izlazila iz Stvarnosti, kao vrški krampova viđenih kroz mutnu vodu, i prošuljala se među bojne brodove.

Pater je osobno preuzeo upravljanje zapovjednim brodom. Okomio se na transportni brod kao luđak dok je sjaj zapovjednog mosta obojio njegov karanfil u crno a njegove zube sjajem čelika. "Torpeda su tako neselektivna, kapetane!" zaderao se u Truckovo uho: "I obožavam ove dugačke reakcijske topove!" Gusjenica je rasla dok nije ispunila zaslone, ogromni registracijski broj na njezinoj srebrnoj koži. I još se povećavala: dok Truck nije zabio nokte u svoje vlažne dlanove; dok Green Carnation nije odzvanjao bliskim alarmima; dok ga Pater nije postavio u vertikalni položaj i pokazao svoje donje topove u širokom luku -.

Jedna za drugom u savršenoj formaciji, dvije su krstarice vibrirale i tresle se, a njihovi topnici se smiješili u crvenom elektro-plazmatskom odsjaju topova - i, iznenada, transporter je bio mrtav kit, njegove pogonske gondole su se odvojile i polako nestajale u živoj ruži žute svjetlosti, njegov prostor za teret uredno odrezan rezačevom bakljom. Prije nego što se ruža raspršila, Atalanta in Calydon i Green Carnation su se izvukli, i u dugačkoj petlji vratili se svojoj posrnuloj lovini.

Prije nego što je taj manevar završio, ostatak je flote mirovao u vakuumu, vježbajući gađanje i kontrolu paljbe na komadima olupina. ISV nije ispalio ni hica: bili su rascijepljeni, prosuli su svoju utrobu po snijegu. Jedan od njih se još uvijek pokušavao povući, uhvaćen u nekom kvaru pogona dok je pokušavao skočiti u dina-polja - siva, nestvarna gumena lopta, i nestao je, praznina boli, niti ovdje niti tamo.

Maleni Tiny Skeffern je cijeli cirkus podnosio zatvorenih očiju i

ruku sklopljenih oko gitare. "Truck, ja nisam za ovako nešto", rekao je. Posjeo se na pod, privukao noge i palcem pokazao na Patera. "Onaj tip, taj je skrenuo." Uspio je izvući mali smiješak. "Sljedeći put kada te vidim, podsjeti me na ovo - čak i tri tjedna na Sad al Bariju počinju djelovati podnošljivo.

Vanjski zasloni su na trenutak gorili zato što je neki topnik raznio ISV-ov brod u komade.

"Sada je imamo. Tiny. Ako Pater održi svoju riječ, možemo tu stvar odnijeti na neko mirno mjesto i izbaciti je iz zračne komore. Sigma-End je lijepo mjesto: mogli bismo otići tamo i piti cijelu godinu - vratiti se zanimanju gubitnika."

Tiny je gledao svoje prste kako plešu po gitari. "Ne moramo ići tamo da bismo to učinili." Pronicavo je primijetio.

Pater je zapovjedni brod predao pilotu, koji se razuzdano nasmiješio, napravio akrobatski pokret jednom rukom i rekao, "Lijepa vožnja, Pater." Pater se naklonio i nasmijao. "Sada možeš pristati", rekao je, "i pazi na umjetničko djelo." Zapovjedni se most opustio, njegovi zanimljivi glasovi su utihnuli. Teretni prostor transportera je ponovno došao u vidokrug, polagano se rotirajući prema M41 u Orionu, cilju za koji je bilo nevjerojatno da će ga dostići u bližoj budućnosti.

"Pripremi se za ukrcavanje, Manteau", rekao je Pater na komunikacijskoj vezi brod-brod. Nastupila je dugačka stanka, puna žamora zvijezda. Netko je namjestio frekvenciju odašiljača, slegnuo ramenima. "Manteau?"

Himation se javio. "Pater", zamišljeno je rekao, "trenutno se ne ukrcavamo nigdje. Baci pogled. Prokleta je Flota stigla."

"Isuse", prošaputao je Tiny Skeffern, i ponovno zatvorio oči.

ISV je izašao iz dina-polja u tri vala, po pedeset u svakome, svaki sferični bojni brod skoro kilometar u promjeru sa dovoljno vatrene moći da uništi Jupiter. Njihovi su otvori za paljbu već bili otvoreni, sijući torpeda kao kišu čeličnih igala. Syringa i Melancolia That Transcends All Wit su nestale u prvoj sekundi sukoba, zarobljene između rastaljenih ostataka razorenog konvoja. New English Art Club je bespomoćno prošao kroz nastajući plazmatski val i izašao okružen vlastitom vatrom; rotirajući se, sudario se sa posljednjim od eskortnih brodova (koji je još uvijek pokušavao nestati), i pridružio mu se, pola u dina-polju, pola izvan, bez spasa.

Na zapovjednom brodu, Swinburne Sinclair-Pater je prešao rukom preko vilice i uvidio da je nemoguće povući se. Zapovjedni je

most zavijao i plakao, posada je skakala i jurila oko stranih uređaja kao lososi u rijeci -

"K vragu sve, zabit ću se", javio se Liverpool Medici, prolazeći postrance ispred Paterova pramca prema tri Flotna broda, i nikada više se nije oglasio. U njegovom trbuhu, topnici su odvratno povraćali i slavili trenutak udara -.

"Makni se s puta i pusti vuka da vidi zečeve!" vikao je White Jonquil Golden Scabu. Primilo je pogodak u most i, dok su njegovi topovi nasumce pucali, bio odbačen trideset tisuća kilometara u aureoli iskrivljenih potpornjaka i oplate. "Vidi što si sada učinio!"

"- i topi se jezgra na Petici", rekao je nejasan, ranjen glas. "Može li itko pomoći -" Otišao je ne predstavivši se, uronjen u more smetnji – i -

Bila je to klaonica.

Jedan po jedan su nestajali, Forsaken Garden, Les Fleurs Du Mai, Whistler i Fastidious. Jureći, Imaginary Portraits se zario u svoj cilj: zajedno su se neskladno vrtjeli, plutajući prema udaljenom Kentauru. Trilby i Strange Great Sins su se sudarili, zagrlili, prošli kroz ISV kao kakav nož.

Udaljeni vapaj, dok se ponovno javio brod sa jezgrom koja se talila, moleći. Himationov glas ga je presjekao dok je Atalanta in Calydon prešla preko Paterovih gornjih zaslona, pokušavajući pobjeći od jata svjetlucajućih torpeda. "Navukli su nas, Pater. Igra je gotova. Ostalo nas je petnaest, i dobivam izvješća o šteti od vlastite posade."

"- ako netko može poslati pomoć. Izgubili smo kontrolu -"

Za pola sata, sve je bilo gotovo. Petnaest se smanjilo na pet nakon pokušaja da razbiju ISV-ovo okruženje: zatim na dva. Tiny Skeffern je odmahivao glavom potišteno gledao Trucka dok su se Pater i Himation šuljali kroz očajne ostatke, s najnužnijim sustavima i u komunikacijskoj tišini da ih se ne bi opazilo. Leševi smrznutih očiju nježno su udarali po trupu Green Carnationa, a brodovi anarhista su lebdjeli po njegovim zaslonima, kao kakve filetirane ribe; dok se iza ostataka, ISV širio - kao skupina debelih paukova - u nevidljivim nitima.

Skupine komandosa u skafanderima su započele pretraživati vanjske olupine za preživjelima. Pilot s jezgrom koja se talila ih je pustio na brod, a tada odustao u pokušaju da je zadrži nestao je u trenutku, posljednji plamičak svijeće. S desne strane zapovjednog broda je bio velik crno-narančasti mjesec, ogoljen do heksagonalnih

paluba, još uvijek ispuštajući energetske vodove u prazninu, kao da su kilometrima dugačke niti; s lijeve strane, Atalanta in Calydon je vrebala, njezin trup zacrnjen i pun ožiljaka, više vuk nego lane.

Zapovjedni most je bio prekriven tišinom, prepun blijedih, bezizražajnih lica, sablasno osvijetljen. Kada je zatvorio oči. Truck je još uvijek mogao vidjeti zamrznute prizore bitke, mršava tijela anarhista okružena bijelim svjetlom, aspekte vjerovanja. Iza njega, Tiny Skeffern se neugode radi, pomaknuo. "Truck, zašto ne pobjegnemo u dina-polje?" Bio je navikao na ulice zabiti, čizme, brzo povlačenje.

Posada se na ovo čeznutljivo nasmijala, gledajući Patera. On se okrenuo od prednjih zaslona, od nekog razmatranja uništavanja i izgubljenih prilika. "Postali smo olupina", govorio je, kao da je otkrio neko dublje značenje u riječima. "Postoji rizik ako sada koristimo ikakvu opremu", objasnio je. "Ako uključimo sustave, mogu nas naći prije nego što izračunamo kurs." Njegovo je lice bilo oronulo. "Ne možemo to napraviti, gospodine Skeffern, čak su i zasloni opasni."

Kao da se na trenutak izgubio. Nakon nešto vremena je nastavio, "dok smo olupina, sigurni smo. Izgleda da su zadržali Napravu, kapetane. Žao mi je zbog toga."

Truck je slegnuo ramenima.

"Vjerojatno ionako ne bih znao što s njom."

"Nije vam jasno."

"Nešto se tamo događa", rekao je Tiny. U daljini, ISV je neodlučno manevrirao, pojedini brodovi su izlazili iz hrpe otpada na izbojima zelenog plamena - dok su drugi brzo kupili svoje postrojbe komandosa. Krila i eskadrile su se posložile, rasle, nagnule prema Kentauru. Ova čudna predstava je trajala nekoliko minuta. Olupine su plutale i okretale se, spuštajući, pa ponovno dižući zavjesu. Pater je otvorio kanal na Flotinoj frekvenciji, ali nitko na mostu nije mogao razlikovati razgovore od pozadinskih smetnji.

Iznenada je Atalanta in Calydon prekinula radio-tišinu. "Pater!" vikao je Himation. "Nešto se događa - Vidim - Isuse!" i počeo se smijati. "Pater, to su Arapi! Posrali su se -" Njegov se brod probudio, otresao, potpalio plamen na krmi. Krenuo je kroz groblje, tegleći veselje. "Pokušat ću dobiti bolj-

Snažno ometanje je prekinulo signal.

"Uključite sve!" naredio je Pater odrješito. Pulsevi plavog i

grimiznog svjetla su im umivali lica, sve slabiji odjeci su se gubili po mostu. "Ta budala!" Flotin bojni brod je prošao pored pod punim potiskom, luđački pucajući na nešto iza njega kao čovjek koji u nevjerici pogledava iza sebe, tražeći progonitelja u mraku. Dobio je čudne plikove i zabio se u olupinu Forsaken Gardena.

Zapovjedni je brod brujao nepoznatim glasovima (a Truck, istisnut iz vlastite glave nekim stranim energijama, je u halucinacijama vidio rimski sunčani sat obasjan jednom zrakom sunca u potonulom vrtu, osjećajući mentu, glikol, mokru dlaku) dok ga je Pater izvlačio iz polja olupina. Izašli su u čist prostor -

Da bi vidjeli neopreznog Himationa kako bježi ispred ISV-a i UASR (Mornarica)-a, potrošenog streljiva, s velikim rupama na trupu.

Možda je, sve u svemu, stiglo stotinjak Arapa, cilindričnih brodova koji su nalikovali ogromnim vijcima i navojima (u stvari imali su i navoje, na koje su se, po želji, mogli umetnuti pogonski i zapovjedni odjeli), crveno-žutih oznaka. Njihova se zasjeda najavila, za razliku od ISV-ove, te raspala na malene okršaje raspršene u skoro sto milijuna kubičnih kilometara svemira.

"U dina!" molio je Pater. "U dina, Manteau!"

Green Carnation je zadrhtao. Gusti dim je počeo ulaziti na most. Pater ju je dovukao uz bok Arapa i pretvorio ga u smeće. Oblak dina-torpeda, ispušteni kao umirući dah - prednje proturaketne baterije su zakašljale jedanput ili dvaput. Nešto ih je otkinulo, a sa njima i topnike koji su se znojili. "Gubimo tlak!" izvijestio je jedan član posade. Brod je ponovno zadrhtao, škripući i zavijajući. Pater se uhvatio i zaletio se Himationu, privlačeći paljbu, cijelo se vrijeme derući "U dina!"

"Pokušavam", mirno je rekao Himation. "Nemoj misliti da ne pokušavam, moj Pateru." Truck i Tiny su plazili po palubi. Ogromna je ruka bacala brod naokolo.

"Ne mogu ga zadržati, Manteau!" očajnički je uzviknuo Pater. "Susret na Howellu! U dina!" Green Carnation je nestajao.

Grčeviti su zvukovi skvičali i cvrkutali iz sklopova koji su se talili, nanoseći užasne opekotine ošamućenoj posadi. Pater je prebacio niz prekidača nadovezanih na tuđinske komande. Uklizao je u dina, ali ga je polje ponovno ispljunulo, dva puta. Njegova je kobilica napukla i svijala se. Dok su po treći puta uranjali, Truck je držao ramena Tinyja Skefferna i molio, gadeći se sam sebi, da će Himation dobiti, a ne oni, a ISV se oglasio na komunikacijskim

kanalima -.

SADA JE TO RAT, DEČKO! MOŽEŠ LI ME ČUTI, TRUCK? KAKO TI SE TO SVIĐA?

ŽELIM TE VIDIETI NAKON ŠTO ZAVRŠIM S OVIM UOBRAŽENIM PSIMA. ČUJEŠ LI ME PATER? ON JE MOJ, A S TOBOM JE GOTOVO.

TRUCK? TO JE RAT --

Potom su bili drugdje.

OSAM

KRAJ UMJETNOSTI I POČETAK ZANATSTVA

Anarhisti na Howellu su promatrali njegov konačni, plameni, luk. Iskočio je iz dina-polja kao umirući komet, okrenut leđima, ispaljujući salve torpeda u njima nevidljivog neprijatelja, dok je njegova krma izgarala u blijedom sjaju. Dugački procjepi su se rastvorili duž njegova boka, pramac je zjapio otvoren kao usta; njegova su zlatna krilca bila svijena i zamrljana, njegove topovske kule rastaljeni batrljci. Padao je na njih u prividu luđaka, ubojice, divljački kočeći: nagnut, vidio se čudan, tup profil. Nešto je puklo, duboko unutra. Prepolovio se. Cijeli sjeverni kvadrant je zasjao bez zvuka, obasjavajući njihova zapanjena lica posmrtnom svjetlošću. Green Carnation je stigao kući.

Četiri sata poslije, spasili su njegov međupalubni dio iz afela vrlo eliptične orbite. Bio je netaknut, pod tlakom dovoljnim za preživljavanje. Spasilačke jedinice su se prikvačile, ušle pomoću plazmatskih baklji, noseći respiratore i Zemaljski morfij, u svojevrsnoj zapanjenosti. Izvukli su trideset tijela i deset preživjelih, svi plavi od anoksije, neki s opeklinama. Velika većina uzroka smrti su bila podzvučna puknuća unutarnjih organa.

Njih dvoje ili troje je još uvijek bilo na nogama, ogledavajući tamnu, prljavu stupicu prepunu ugljičnog dioksida i kuhanog mesa kao da su prešli dugačak i značajan put iz Pakla. I jesu. Swinburne Sinclair-Pater je bio tamo, s rupom veličine dvije šake u njegovu odijelu: ali nije dopustio spasilačkoj ekipi da mu da morfij dok nisu pregledali tu odvratnu tamnicu i našli malenog, ćelavog glazbenika i transportnog pilota u čudnoj odjeći. Bilo im je drago izbjeći njegove jasne, na neki način ponosne oči.

Držao se dvanaest sati, u svojoj spavaćoj sobi u srcu Howella. Zidovi su bili tamni i prekrasni, s plavim i zlatnim kokotima koje je sam naslikao. Nisu mogli skinuti odijelo s njega, zbog opekotina: ali su izvukli pet djelića nekih stranih uređaja, nalik na latice, iz njegovih pluća, gdje su se usadili dok se on zagonetno borio u nebeskim mjestima dina-polja da bi zadržao svoj brod na okupu. Rijetko se budio. Kada se jest probudio, njegove su oči bile umorne, ali vesele.

John Truck i Tiny Skeffern su nelagodno stajali pored njegova

kreveta tijekom posljednjih nekoliko minuta, njihove su opekotine bile previjene, njihova lica zgrožena. Truck se sjećao malo od Paterove vožnje iz noći. Na trenutak, bio je siguran, činilo se da se trup broda topio ili povukao; svi oni, oni koji su se gušili i oni koji su umirali, nosili su obojene staklene maske, ili plivali u besmislenosti, ribe Nemogućeg prostora; svi su čvrsti oblici nestali u nevjerojatnim zavojima i krivuljama, i osjetio je da se njegov dodir s prostorom umanjio, osjetio je kako puzi kroz njega u sporim, svjetlećim ekstazama. Znao je što je osjetio, i da se u tom trenutku to činilo važnim; ali sada je vidio samo zatvoreni most koji je smrdio, i sve što je našao u svojoj glavi je bila čudno, skoro stidljivo suosjećanje za osušenu figuru ispod otisnutog svilenog pokrivača.

Pater se bolno probudio.

"Kapetane?" užasan, iskrivljen šapat, ali sve glasniji: "Rat. jednooka kučka je napokon dobila njen rat." Jedna od njegovih uništenih ruku je pobjegla ispod pokrivača, dodirnula njegov obraz - kratak uzdah. "Desetljećima su iscrpljivali Galaksiju; sada će je rastrgati kao neke zvijeri u divljini. Zaustavite to, kapetane. Ne smiju vas pronaći."

Pridigao se, drščući u naletima; bez prepoznavanja gledao prekrasnu sobu.

"Da li sam -?" uznemiren, tražeći sjećanje. "Cjelokupno zadovoljstvo uništava - kapetane! - U dina-polje!" Pokušao je ovlažiti usne, zagušio se. Tiše: "Nikada to nisam u sebi mogao pronaći. Previše sam volio." Možda potaknut ovim kratkim izletom u sentimentalnost, stari se Pater nakratko vratio, pun nježne zlobe. "Ali imate bogatu, vulgarnu ikonoklastičku snagu, kapetane. Neka vas ubrza."

Ponovno je utonuo u krevet, promatrajući kokote. Tada, nakon duge pauze:

"Bili ste tamo kada je iskrvavio u dina-polja, vidjeli ste njegovu bit kada je gorio kao obredni dokaz budućnosti. Mislim da je tada bio blizu svoje stvarne svrhe. To je naše naslijeđe. Uzmite ga. Ne pripadamo u mulj koji hrani Zemlju. Uzmite ga i sjetite se toga kada dođe vaše vrijeme. Vidjeli ste Prostor."

Namrštio se. "Gdje je Manteau?" začuđeno je upitao. Zatim: "Na trenutak sam brod tamo uputio, kapetane, usprkos mogućnosti umiranja." Njegov je glas zamro.

Truck se nagnuo iznad uništenog lica. "Eksplodirao je, Pater. Što mogu sada učiniti? Više mi ga ne možeš dati, eksplodirao je."

Pater je spavao, ali je soba smrdjela po smrti. Do kraja nije ništa rekao, kada se uspravio u krevetu, trznuo, tresao u straha od nečega iza obojenih zidova. "Još laudanuma, Symons!" povikao je. Uzdahnuo je, a opasna mirnoća je zacaklila njegove oči. "Uništi sve primjerke Lizistrate i sve loše crteže", rekao je u dahu. Pogledao je Trucka i namignuo. "Po svemu što je sveto sve opscene crteže -"

Bila je 2367. Na Sad al Bariju IV vojni su sastavi svirali "Pozdrav Floti!" dok su mladići koji nikada nisu vidjeli zemlju utvrđivali mjesece Gloama i Parotta. Zeleni se karanfil osušio na svojoj stabljici. Howell je postao stijena, njegov je pokretački duh otišao.

"Jadna stara budala", rekao je Tiny Skeffern, vani, u studiju. Lutao je po njemu, nervozno češući zavoje, uzimajući Paterove kineske vaze i lagano ih kuckajući kako bi mogao čuti njihove jasne, lomljive glasove. "Zar ćeš cijeli dan buljiti u tu sliku. Stvarno, Truck, pa ona nije niti završena." Napravio je facu iznad glogova cvijeta. "Znaš da je to druga gitara koju sam izgubio od utorka?"

"Ušuti", grubo mu je rekao Truck. "Bio je dobar momak." Obuzela ga je poznata slabost:, u svojoj je glavi bio kao srušeni brod, kojeg polako privlači gravitacijsko polje sentimenta. Nije mogao definirati svoj odnos s Paterom, ali je znao da je bio dužan neki osjećaj, neko žaljenje ili imao obvezu prema njemu. Nešto je zauvijek nestalo iz Galaksije. "Idemo odavde", ali je odugovlačio, nadajući se čuti od anarhista koji su neprestano ulazili i izlazili iz Paterova stana da se opsjenar Himation vratio.

Odugovlačio je, ali Himation se nije vratio.

"Idemo Tiny, ovdje nema više ničega za nas."

Tiny je sklopio malu svilenu lepezu i stavio je u džep. Bila je to gesta ulice, nepristojna, ali puna poštovanja. "Gdje idemo?"

Hodnici su bili napušteni: većina Howella je bila drugdje, pretražujući tamno crno nebo u potrazi za uništenom flotom, odmahujući glavom. Čak su i radionice bile ošamućene i tihe.

Došli su u Ellu Speed i našli Fixa, bos'na, kako hrani Himationova guštera iz podugačkog, ne baš plitkog reza, na vlastitoj ruci. "Nema potrebe za to, Fix." Truck je stajao iznad navigacijskog računala, promatrajući svoje prste koji su izvodili vlastiti ples. Po prvi put u životu je imao originalnu ideju. Unatoč tome, imala je kiseli okus.

"U tom transporteru nije bilo ničega", ogorčeno je rekao. "Znala je da će Pater nešto pokušati. Čak je i od Veronice saznala da me je

Pater odveo sa Zemlje." Lagano je tipkao po navigacijskoj ploči. "I bila je tamo, čekajući nas. Još uvijek je na prokletom Kentauru, pod zemljom."

Pater.

Borio se protiv obje strane u svom životu, ali na kraju nije dobio ništa. Zbog čega? Osjećaja odgovornosti? "Bio je gubitnik, kao i mi Tiny. Naprava nije niti bila tamo."

Pater, Pater.

"Kakvo je to mjesto gdje idemo, šefe? Upitao je Fix, bos'n. "Hoće li droga biti dobra?"

Ella Speed je napustila svoje pristanište i oprezno se provukla kroz pojas plinovitoga zlata. Iznad nje su se vrtjeli komadi oplate; kilometri kablova su je milovali, kao ukrasi. U prolazu kroz noć: svemir je bio pun plutajućih rebara.

"Zašuti i leti prokletom stvari, Fix. Zar te ne plaćam dovoljno?" Što je bilo poprilično nepravedno. Truck je ostatak putovanja proveo zjapeći u dina-polja, čeprkajući po zaslonima i pitajući se da li je umro na Paterovu posljednjem letu.

"Što radimo ovdje?" upitao je Tiny u nevjerici.

Niti Truck nije znao odgovor na to pitanje. Ali činjenica je bila da mu je Pater dao cilj (svrhu, svježu i novu, nešto na što je bio toliko nenaviknut da nije mogao držati prste podalje), ali ne i sredstvo. Bilo je to jedino mjesto koje mu je palo napamet. Ljudi prolaze ovuda, govorio je sam sebi, i to je moralo biti dovoljno.

Lučka zabit na Golgoti je smještena na rubu pepeljaste pustinje zvane Mudrost u srednjim geografskim dužinama Stomaka (nazvanog po njegovu otkrivaču, duboko u slabo nastanjenom sektoru Efez-Arijadna, iza uzburkanih CH3OH oblaka "Metanske Aleje"). Otvoreni su sagradili Golgotu prije no što je njihova sekta postala poznata. Nisu bili proganjani na Zemlji, ali ipak su došli, 2143., i nekako (iako to nije imalo nikakve veze s očitim iskorištavanjem, ikakvim uputama, biblijom ili Zemaljskim sifilisom) lijepi su hermafroditi Stomaka izgubili vlastitu nevinost, i mnogi su od njih napustili zaravni da bi došli u luku.

Ulice su široke. Na drugim mjestima domoroci destiliraju parfem iz krila insekta; ovdje, od sebe su učinili fetiše: predmete, požude. Vapnenačka brda na drugom kraju Mudrosti su tako čudna, i nitko u stvari ne zna što se događa među njima; ovdje, danonoćno, prašina i pepeo ulaze u kuće i tjelesne otvore na tmurnom, promjenjivom vjetru.

Dvostruki vjetar puše niz avenije Golgote: tanahni duh religije i neljudske nevinosti - pepeo u zraku. Brzi, nježni pokreti domorodaca, koji su samo ogledala vaše želje (tko zna što oni vide u noj, što je ona u njima zamijenila: njihov jezik ima dvjesto tisuća zasebnih, jasno različitih riječi; govorit će ga, ako ih zamolite, u bilo kojem klimaksu koji želite); i otvoreni, u njihovim ogrtačima boje šljive i grimiza, crni i zlatni - čini se kao da su im leđa uvijek okrenuta, da odlaze. Pepeo se kovitla oko njih u zoru i navečer, kada vjetar upućuje male istraživačke nalete ispod vrata.

"Svatko jedanput dođe ovdje", rekao je Truck.

Ali nitko tamo nije išao po drugi put. U doba kada je dekadencija bila zemaljska i sve drugo je bila imitacija, bilo je nešto u ovom mjestu: nešto što vas podsjeća čega ste se dobrovoljno odrekli (i namignuli dok ste to gubili) u drugim zabitima, u korist drugih, ljudskijih bića. Lučke dame su se ubijale na Stomaku: i još uvijek se ubijaju, odlazeći, klonule od AdAca, uvijajući rubac - one imaju okrutniju predodžbu vakuuma.

Čudna se stvar dogodila tijekom nekoliko prvih sati na Stomaku. John Truck će to kasnije smatrati simboličkim (do mjere u kojoj je on išta mogao razložiti na apstraktan način - na kraju se svelo na maleni svrbež dolje u jadnim iskustvenim i intelektualnim pabircima zvjezdaševe glave), ali u tom trenutku ga je ispunjavalo nekom vrstom užasa.

Na Stomak je, očito, došao da bi našao svećenika Grishkina; ali budući da je tog zagonetnog čovjeka posljednji put vidio na Zemlji, nije imao pojma kako bi ga mogao pronaći. Tiny i Fix su bili zlovoljni, pošto su se nadali drogi u nekom poznatom okupljalištu - i tako, bez ideje, osim one da luta po gradu dok ne sretne nekoga tko će ga dovesti do otvorenog, slegnuo je ramenima i ostavio ih same sebi - izašao kroz ulaz koji vodi sa uzletišta u Golgotu, dok se Mudrost na njegovoj lijevoj strani kotrljao u svijetlosivim dinama duž skoro tri tisuće kilometara - a vjetrovi Stomaka već pjeskarili njegove obraze.

Ispred ulaza, dok je prolazio, hermafroditne kurve su se oko njega gurale, kao blago zanemarena djeca: sve u košuljicama i s orhidejama, njihove glave njemu do struka, zazivajući ga mekanim, ispraznim glasovima. Njihove su malene ruke dodirivale njegove noge dok je prolazio; neke su tiho nudile bestidnost, druge su pjevale ili uzdizale ruke da ih se podigne, mnoge su ga jednostavno uhvatile za ruku i gledale ga s najvećim zagonetnim zadovoljstvom.

Kao siva rijeka su tekle niz ulice domorodačke četvrti, ponekad ga vodeći, ponekad ga slijedeći, dok su se cijelo vrijeme smiješile ozbiljno, kao da odražavaju sve aktualne požude.

Nije bilo moguće o njoj misliti kao o "onome".

Pružila mu je ruke, njezin glas je bio šuštanje nevjerojatnih tkanina u udaljenoj, strastvenoj sobi. Nježno ju je podigao ispod pazuha, ne osjećajući težinu, već posebnu toplinu. Nogama ga je obujmila oko struka i pogledala u oči. Razočarane, ostale su se raspršile, proizvodeći tužne vapaje pune sažaljenja.

"Ždralovi zazivaju / Dok prelaze trsku. / Slabo i bespomoćno, / Sada ležim sama", promrmljala je. Mirisala je na parfem od insekta, zdrobljena krila pustinjskog moljca, pripremljen u brdima iza Mudrosti. Kada ju je gledao, ne shvaćajući, njezino se sitno, kao srce oblikovano lice, promijenilo.

"Onda možda možemo razmotriti ogledala", zadirkivala je, a tajni se jezik pojavio u njenim očima. "Vidim da si sa Zemlje." Njene su se malene noge stezale, dok nije zaboljelo. Njezino je tijelo postalo ikona, ili trag - hladan predmet, otkrivenje ili alkemičarski alat.

"Molim?" rekao je Truck osušenih usta. Zaustavio se na sredini vjetrovite ulice.

"K vragu", promrmljala je, otpuštajući noge. "Ti sa mnom sada ševka-ševka veliki zvjezdaš?" spustila se na zemlju. "Zašto ja uvijek dobijem neobrazovane?"

Ali on je već bio izgubljen.

Kilometrima ga je vodila po gradu, kao da ga želi izmoriti. Zbunjujuće četvrti i ulice domorodačke arhitekture. Vjetar je postao hladan što ga je natjeralo da ulazi sve dublje u njezina toplija područja. Kada se žalio, ona je rekla: "To je samo dio, moraš vidjeti barem dio." I vidio je, gledajući nju, pa nesigurne vapnenačke zgrade. U sumrak je počelo kišiti, pepeo je padao kao snijeg, uske su ulice postale tamne i primamljive. Vukla ga je još brže kada su se svjetla upalila; sada je osjećao napetost u mišićima na stražnjem dijelu vrata. "Nije daleko", šapnula je. Da li je razumjela ijednu riječ koju je izrekla?

Njezina je kuća bila topla, i čudna. Kadila su se njihala, moljci letjeli u dimu tamjana. Njegova je zabava završila tamo, među ogledalima. Nije se sjećao ničega što se tamo dogodilo: osim da nikada neće dozvoliti da mu se to ponovno dogodi.

Probudio se rano ujutro u krevetu koji mu je bio premali.

Njegovo je grlo bilo nadraženo i suho, svrbio ga je gornji dio usta. "Gdje mogu naći vode?" upitao je, pokušavajući navlažiti jezik slinom. Ona - ono - nije bila tamo. Mogao je čuti korake vani, u uličici. Došao je do vrata, hladan je zrak zapuhao po njegovim stopalima. Netko je bio u uličici, visok i gojazan, hodajući amo-tamo. Pepeo iz Mudrosti je postao gubav, ispunjavajući uličicu slabim svjetlom, osipajući pojavu u velikom ogrtaču otvorenih. "Što radiš?" upitao je. Kapuljača je bila navučena preko lica. Oko nje se kovitlao pepeo, kao perje.

"Tražio sam -" pojava se okrenula i skinula kapuljaču. Bio je to dr. Grishkin. Truck se uhvatio za vratnicu. Nije mogao izustiti riječ. "Ti", napokon je izustio.

"Vidim da su se okolnosti ponešto promijenile, kapetane Truck", rekao je Grishkin - imao je izvrsno pamćenje, pogotovo nedovršenih razgovora. Nije pokušao uči u kuću, stajao je u oluji pepela, pokazujući svoj uklopljeni osmijeh. "Čini se dobro vrijeme za promjenu cijene -"

Truck je drhtao na vjetru. Sastanak započet na drugom vjetru, na Sad al Bariju IV napokon je počeo. On je samo odložio uvod.

Glupost, razmišljao je (pola sata nakon zore, u zrakoplovu: negdje ispred njega, barem kronološki, ležalo je prozirno srce otvorenosti - grad Unutrašnje Otkrivenje, iza vapnenačkih brda). Za to je bilo prekasno. Zemljin vrtlog ga je usisao. Stomak se ispod njega okretao kao trula jabuka. "Predugo na tavanu."

"Mm?" rekao je Grishkin, raširen preko dva sjedala, njegov ogrtač otvoren, njegovo ogromno žuto tijelo glatko i znojno na mjestima gdje nije bilo stakla. Nije bio ni napola zaspao. Gledao je Trucka kraičkom jednoga zelenog oka.

Truck je slegao ramenima. Pokazao je kroz prozor. To. "Gledaj, Grishkin", rekao je, "Ovo radim samo pod određenim uvjetima. Cijena postoji." Mišići iznad Grishkinova lijevog oka su se nakratko pomakli. "Želim nestati, sakriti se. Ako me sada pronađu Gaw ili ben Barka -"

"To razumijem, sine moj", rekao je Grishkin ironično.

"Drugo, želim znati zašto vas interesira Naprava. Na kraju ću morati znati. Pod tim uvjetima, pristajem njome rukovati za vas - ako se je možete domoći. Sve dok je ne koristite u ovom ratu. Prije ću si prerezati grlo."

Grishkin se nasmiješio, lagano odmahnuo glavom. "Ah, kapetane, kapetane." Podigao se, gledao Trucka. "Rat", promrmljao

je. "Alice Gaw je uvijek željela pravi rat. Od nje se ne može očekivati da stvari vidi s ispravnog stajališta. Slušajući njezin opis -"

"Zašuti, Grishkin. Jesmo li se dogovorili?"

"O da, kapetane, jesmo. Ad internim, razmotrit ću vaš nestanak. Itekako."

Činilo se da je zaspao, i Truck se s tim morao zadovoljiti. Ispod, Stomak se i dalje okretao. Nakon nekog vremena otvorila su se vrata pilotske kabine i izašao je pilot, zijevajući. Nasmiješio se Trucku, nepristojno pokazao na debelog svećenika. "Je li sve u redu?"

"Tko leti prokletim zrakoplovom dok ti postavljaš glupa pitanja?" rekao je Truck. Mrzio je atmosferska vozila. U toliko toga se može zabiti.

"Koji zrakoplov?" Iznenada, udario se po čelu i ludo gledao okolo. "O, Isuse, ovaj zrakoplov!"

"Ha, ha", rekao je Truck. "Jako smiješno."

Iza vapnenačkih brda bilo je samo još više pustinje - ali ružnije od Mudrosti, s ozračjem prihvaćanja i neuspjeha. Spotaknuo se dok je napuštao zrakoplov, podigao se gledajući tmurno nebo, a njegove su ruke bile prekrivene usahlom zemljom. "Koja rupa, Grishkin. Zar ne možeš bolje od ovoga?" U daljini, iza kamenja su tekle rijeke prašine; debele i smeđe, kilometrima široke. Drugdje su malene, tajnovite, ptice svoju okolinu tužno gledale, tresući perje dok su poskakivale između palih, raspadajućih stabala.

Napokon, taj se grad otkrivenja - nekoliko kugličnih ležajeva utisnuto u pijesak - oko Trucka zatvorio kao zamka.

"Rani neuspjeh u kontroli klime", priznao je Grishkin. "Kada smo došli na Stomak, kapetane, bili smo primitivni, iako puni energije." Govorio je kao da je on ovdje bio 2143., što Trucka uopće ne bi iznenadilo. "Vremenom, kao i sve stvari, bit će ispravljeno."

Natjerao je Trucka na tiho mjesto s hladnim, čistim, bijelim zidovima. Prožimao ga je čudan miris ozona i antiseptika. Statički skupljači prašine i ventilatori su bili posvuda, lagano brujeći. Ako se pobliže pogledalo zidove, mogle su se vidjeti zakovice. Ljudi koji su mogli biti otvoreni, ili ne, kretali su se niz prolaze odjeveni u svijetlo zelene halje i plastične rukavice, dok su njihovi koraci odjekivali čudnom, mirnom žurbom.

"Da li si bolestan?" sumnjičavo je upitao Truck. Bilo mu je neugodno u bolnicama. Pomislio je o bijegu natrag u zrakoplov, ali pilot je otišao negdje doručkovati.

"Kapetane, tjeskoba nije potrebna. Svim vašim problemima ovdje je kraj."

"Toga se i bojim."

Grizao je svoje nokte, slučajno progutao, iskašljao.- Zaostajao je, ali ga je Grishkin posesivno uhvatio za ruku. "Što ćete učiniti sa mnom?"

"Hajde, kapetane, prije nego što se pobrinemo za prvi dio naše pogodbe, morate vidjeti nešto od onoga što ovdje radimo." Njegov vražji ili zlobni duh je vrebao iza njegovih kapaka, virkajući van, ali trudeći se da ostane neopažen. "Memorijalni muzej će vam biti zanimljiv. Ali ne smijemo zakasniti." Stvari su fermentirale, raspadale se iza njegovih prozora. Svaki put kada bi došli do protupožarnih vrata u hodniku, gledao je na sat iznad njih. Njegov se stisak pojačao. U stvari, vukao je Trucka.

Pretpostavi li se da Memorijalni muzej prikazuje jednog genija tog pokreta (a ne, recimo, neku nejasnu epizodu iz prošlosti pokreta), on bi morao biti legenda - Minotaur medicine i religije, neka slučajna veza između mozga ludog vivisektora i ruku neprimjerenog upravitelja. Nešto što bi svaki normalni čovjek odbacio bez razmišljanja. Na Stomaku, nitko nije, i njegov je duh ostao:

Bila je to ogromna soba.

Inače, osjetio je Truck, bila bi puna octene svjetlosti koja bi ulazila kroz vitraje visoke deset metara (koji prikazuju što? Otvorenost je eklektička i katolička vjera: bilo je svega, od Lazara koji ustaje iz mrtvih do Mojsija koji silazi: ali Lazar zasigurno nije umro radi carskog reza?). Sada je bila jarko osvijetljena tisućama vata bijelog svijetla. Operateri elektrokortigrama i svirači orgulja su sjedili nad svojim instrumentima dok je zbor, odjeven u boju šljive polagano hodao između masivnih lukova, očiju usmjerenih u strop. Operacijski stol, nedirnut u središtu kamenog poda, bio je oltar od vapnenca. Tajanstveni tonski redovi nekog napjeva dugo su odzvanjali, šuplji i udaljeni, kao da dolaze iz golog zida.

Ruke kirurga su išle cak, pik, tanke i pokretne. "+&-, +&-, +&-", pjevala je elektronska oprema dok su, maskirani i odjeveni u kirurške halje, Truck i dr. Grishkin ušli u unutarnji krug svijetla i mirisa.

"Ovo je jedan od najimpresivnijih događaja u našoj povijesti", šaputao je Grishkin. Pacijent je bio pod lokalnom anestezijom. Šator od kirurškog pokrova mu je prekrivao tijelo. Iznad njega, reflektori i

kablovi su visjeli s kromiranih nosača. Tanke i jasne laserske zrake su se ukrštavale i plesale. Grishkin se naklonio kirurzima, žustro se pomaknuo naprijed - još uvijek držeći Truckovu ruku - i odmaknuo kirurški šator. "Pogledaj -", rekao je uz strahopoštovanje..

Na prvi pogled, bio je to izubijani leš: hrpa žućkastog masnog tkiva, velike krvne žile, plave i crvene: ligamenti i mišići, mokri i ljepljivi, držani na okupu pomoću vreće od ljepljive plastike. Truck je osjetio kao mu se grlo nečim puni. Vratio se u orbitalne bolnice i mrtvačke brodove Canes Venaticia, stavljajući ih u njihove kutije. Pokušao se odmaknuti, ali Grishkin ga je čvrsto držao.

"Po prvi put, kapetane, Veliki meštar Pokreta dostiže potpunu prozirnost -" Bilo je to staklo. Stvar ispod šatora se više nikada neće pomaknuti. Imalo je staklenu kožu. "Njegova je svetost potpuno budna. Želite li razgovarati s njim? Nešto ga upitati?" Grishkin je zračio žestinom, ogromnom energijom. "Ako vam je ovo nevjerojatno, trebate vidjeti što smo učinili s glavom, kapetane!"

Truck se odmaknuo, mašući divlje svojom slobodnom rukom, izvukavši pramen kose ispod higijenske kape. Doktor Grishkin ga je vratio natrag pod kapu, kipteći od zadovoljstva.

Napjev zbora se spustio, viseći na nezavršenoj noti orgulja: "Aleluja!" uzvikivali su, a Grishkin je rekao, "Kristalna lubanja, kapetane! Mozak Otkriven!"

Virilo je kroz stražnju stranu kirurškog šatora, boje ličinki, umrljan rastegnutim područjima grimiza, prošaranim plavocrnim venama. Bilo je prekriveno malenim kvadratićima bijelog papira, svaki s brojem. Otvorilo je oko i pogledalo ga.

"Nešto je krenulo krivo!" viknuo je. "Ubijte to - zar ne vidite!"

"Imali smo nešto problema sa presađivanjem, priznajem", rekao je Grishkin. "ali reakcija na strano tijelo je daleko ispod prihvatljivog minimuma. Ne prigovarajte, kapetane. Pitajte!"

Truck je progutao. "Zašto -" Blage, vodnjikave plave oči, kao ptičja jaja u tom kršu. Pokušavalo mu se nasmiješiti. "Što će vama samosvjesna bomba?" uspio je izustiti. Bio je mahnit: bilo što, samo da Grishkin bude zadovoljan i odvede ga odavde.

Lagani smijeh. "Ti", tiho je rekao Veliki meštar otvorenih. "Ti -"

Grishkin se počeo smijati. Zabacio je glavu i trgao se od smijeha. "O, kapetane! Slušali ste jadnu, nasilnu Alice Gaw. Njen je um kao zavijajuća pustinja. Luda je, sine moj - nema bombe na Kentauru. Prvi sam bio tamo, golim sam rukama prokopao put u posljednji bunker. Ono što je vidjela je u njezinoj glavi, ne u

bunkeru. Zar to nisi shvatio?"

Njegov je smjeh zamro. Obrisao je usta. "Ali ja - ja sam vidio nešto potpuno drugačije. Ispunjavalo je to mjesto, to -" Zadrhtao je. Na njegovim prozorima se pojavila kondenzacija. Strepnja mu je ispunila oči. "Tajna je na dnu Prokopa Deset: prebivalište Duha - i Bog mi se iz njega obratio -" njihao se kao bolestan čovjek, obrisao čelo. "Tražio je vas, kapetane, molio me da mu dovedem Kentaura." Njegove su se usne razmaknule i otkrile zube, na trenutak se činilo da se bori protiv mišića vlastitoga lica, neka bitka - onda se opustio. Njegovi su prsti na Truckovoj ruci ostavili crvene tragove. "Sada, kapetane, ostatak naše pogodbe."

"Mislim da ovo ne želim nastaviti."

Truck je uvijek trčao prema vratima. Ovaj put je uspio, i već je bio u hodniku kada ga je nešto opeklo po vratu. Za nekoga tko ne uzima drogu (trenutno), često gubim svijest, pomislio je.

Sanjao je da je vezanje kukuljice skoro gotovo. Doktor Grishkin ga je prisiljavao da rastegne vrećicu na svojem čelu, da probije krhku opnu čahure. Mrzio je to. No, njegove noge, s previše zglobova, su se kretale po vlastitom nahođenju; njegovo se čelo vuklo o zapreke, smanjilo, ponovno nateklo; ljuštura je pukla, hladan zrak je ušao. Takav možeš ići bilo kuda, rekla je general Gaw. Bilo gdje, sinko. Pokušao se povući. Pustite da ponovno budem ličinka. Ali nisu htjeli. Njegove su antene slabašno mahale, već primajući poruke nove vrste. Postojala je svrha: boreći se da ostane, ipak je ostavio ljušturu, slika potpuno stvorena. Probudio se.

Prestrašen u slučaju da otkrije kakav je insekt.

Čekao je da mu se razbistri glava. Pogledao se. "Ovo nikada nisam tražio, Grishkin. Jednog ću te dana možda ubiti zbog ovoga." Oprezno je ustao s kreveta, trljajući ruke. Njegova je stara odjeća nestala. Djelići sna su još uvijek isparavali u njegovoj glavi. Obukao se u jedinu dostupnu stvar (svjestan Grishkina, prekriženih ruku, koji ga je gledao sa zanimanjem), izbjegavajući zrcala u sobi što je god više mogao.

Ispružio je ruke u bijednom pokušaju otpora, "Jednog dana." Slučajno vidio svoj odraz - zadrhtao.

"Ali, kapetane: željeli ste nestati. Sada ste nevidljivi. Tko će vas pogledati i vidjeti kapetana Johna Trucka, zvjezdaša? Hmm."

Truck je prošao pokraj njega na slijepo i izašao iz sobe, ali ga je Grishkin pratio, "Ja sam svoj dio pogodbe ispunio, kapetane. Oba vaša uvjeta su zadovoljena. Sada ste moji."

Njegov tupi jad je prerastao u paniku. Skoro da je plakao. Izgubio se u labirintu hladnih bijelih hodnika, gdje su mu otvoreni pristojno klimali glavom, a njegov ga je odraz čekao u zasjedi iza svakih staklenih vrata. Počeo je trčati, njegov dah je strugao grlo. Ali svojoj sjeni nije mogao pobjeći. "Priznaj, sine moj -" napokon, našao je danju svjetlost, isteturao van, s Grishkinom odmah iza. Pao je niz stube ravno u sablasne prostore Stomaka.

Ostao je tamo, na rukama i koljenima, teško gutajući.

"General je postavila pola Flote iznad Kentaura VII, kapetane. Trebat će vremena da probijemo njezino osiguranje. Možemo samo čekati prigodnu priliku. Zar ne vidite da u međuvremenu možete poduzeti probno misionarstvo, kao i svaki drugi Novak reda. Bit ćete nevidljivi. To je ono što ste tražili. Priskrbio sam vam, ne samo sigurnost, nego i sredstvo koje će vas podsjećati na našu pogodbu.

"Nisi to trebao učiniti na ovakav način, Grishkine."

Njegov se ogrtač rastvorio. Pogledao je gore. Ispred njega je stajao pilot atmosferskog vozila, začuđenog izraza na njegovu pristojnom, letačkom licu. "U što buljiš, proklet bio!" Ali više nije mogao izbjegavati vlastiti odraz. Bio je u očima tog čovjeka: ogrtač boje šljive, odvratno, golo, koštunjavo tijelo, obrijan, naježen na vjetru; ćelava glava -

I mala staklena ploča usađena u trbušni zid. Gledao je u nju i počeo plakati.

Bilo je odvratno.

Boljelo je.

"Hej", rekao je pilot, pomažući mu da ustane. "Polako,"

Ali to nije bio kraj, iako je shvatio da ogrtač može neupadljivo držati zamotan oko sebe i ignorirati ono što je ležalo ispod, tako da je povratio nešto vlastite pribranosti, kakve, takve, dok je stigao u Golgotu. Klimave. Prihvatio je Paterov nalog ravno u srce, i više nije mogao znati što će biti s njim.

Do tada je već bio mrak. Ella Speed je bila zamračena. Činila se napuštena, ali je u zapovjednoj sobi nabasao na Tinyja Skefferna kako hrče na podu, s ukradenom bocom Paterova etanola pod rukom. Nježno ga je gurnuo nogom. "Tiny? Fix, zašto svjetla nisu uključena?" sam je našao prekidače, razdražljivo ih uključio. "Gdje si, Fix?" Nešto je bilo načrčkano na pregradu drhtavom žutom pastelom:

DRGA ŠEF

DOBJO SM POSO NA TERTNJAKU SA ZEME, A AK GOVIMO O

LOVI, NSAM PLACN VC 6 MESCI

Svi su Kromijanci disleksični od rođenja. Možda je zato njihova kultura još uvijek feudalna. Truck je sjeo u jedan od upravljačkih sjedala i slegnuo ramenima. "Fix, Fix." Nije to bilo ništa što nije zaslužio. Osjećao se neizrecivo umoran.

Tiny se u međuvremenu probudio, protrljao oči i povukao iz prazne boce. "Fix je otišao", rekao je, dignuvši se uz pomoć ruba navigacijskog računala. "Isuse što ova stvar smrdi." Teturao je po kabini tražeći vodu, stalno se spotičući na bocu, koncentriran samo na svoju bol. "Uzeo svoju sjekiru i ostalo."

Napokon, vratio mu se vid.

"Hej, Truck", cinično se nasmijao, "Zar su te preobratili?" Škiljio je preko zapovjedne sobe, dok se veliki, blesavi osmjeh širio na njegovu licu gledajući Truckovu odjeću. "Isuse, što -"

Truck, potaknut strašnim bijesom, skočio je na noge i pokušavao dohvatiti Tinyjevo grlo. Tiny se pametno izmicao. "Truck, ja -"

Truck ga je uhvatio. "Smij se, i otkinut ću ti glavu, Skeffern", iskreno je rekao. "Molim te -" Htio je nekoga povrijediti. Sve je više i više istiskivan, dalje i od minimalnih komfora zabiti. Gurnuo je Tinyja uz pregradu dok njegova rijetka plava kosa nije brisala Fixovu nepismenu molbu za pravednim postupkom. "Hajde", pozivajući uperenim prstima, "reci jednu riječ.""

I tada, zbog svekolike patnje buđenja u Grishkinovu sablasnom gradu: "K vragu, k vragu. Pomozi mi, Tiny!"

Tiny je stajao otvorenih usta i šmrcao.

Truck se bacio u sjedalo i tužno gledao bos'novu glupu, poluizbrisanu poruku (nije bio sposoban brinuti se sam za sebe: samo se tukao s ljudima većim od njega, ili založio je svoju sjekiru). "Što ja to radim, Tiny? Sklopio sam pogodbu s Grishkinom. Bio je to jedini način da se domognem proklete Naprave. Sada nisam tako siguran da to nije planirao cijelo vrijeme. Očekuje da ću ga pokušati prevariti. Otvorio me kao upozorenje. Što to ja radim?

"Bila je to samo šala. Truck, nisam -"

Truck je drhtao i gledao u pregradu.

Goli čelik.

DEVET

POD SVJETLIMA AVERNUSA

2367: bez Trucka da njome rukuje, Kentaurska naprava (bomba ili idol, možda oboje) je ostala u svom bunkeru: počivajući, ali možda u samoći pregledavajući sjećanja ranijeg rata. Ili čak - osjećajući da Truck gravitira prema njoj, približavajući joj se prema vlastitom nahođenju, a ne po želji generala Gaw ili ben Barke ili Grishkina -lagano se meškoljeći iz svoga dvostoljetnog sna.

2367: iznad, na rubu uništene atmosfere Kentaura, lebdjeli su dokazi novog rata - slijepi, crni bojni brodovi, stalno se premještajući u nove obrambene postave, mehanički se bacajući okolo kao zvijeri koje će se međusobno rastrgati ako ne otkriju miris plijena.

2367: Galaksija je započela strašan ples prema Zemljinoj melodiji. Na Sad al Bariju IV adolescentske trupe kobnih, delikventskih lica su nosile ISV-ove odore tijekom vikend dopusta u zabiti, sramežljivo isprobavali svoje nove čizme u uličicama iza Krušne ulice: iz tvornica Parrota je izlazila noćna smjena, trljajući ruke da se probudi od pomanjkanja sna i čestitajući samoj sebi u prebacivanju kvote za dugačke reakcijske topove proizvedene pod sporazumom obostrane pomoći s UASR-om (zloglasni "Salisbury" pakt); dok su svugdje drugdje mlade djevojke jasnih, dražesnih očiju dizale stopala na popularne zemaljske pjesme i suknje elegantnim mladim časnicima za vezu sa Zemljom u kolonijalnim eskadrilama.

2367: kratko zatišje među zvijezdama, dok je sve ulazilo u vrhunac priprema. Tada - usnica raširenih u čuđenju i s mirnim, orošenim osmjehom - dugačak, idiotski, upad u zemaljske prljave poslove.

2367: Unutrašnje Otkrivenje (prije My Ella Speed, s RV Tauri II - Stomaka - teret ništa) je ležao u luci Egerton na Avernusu, toj zloglasnoj planeti na kraju Arijadnine ruke. Ovdje se rat činio udaljenim, ali mogućim.

Luka Egerton je propala prije i nego što je dovršena. Nikada nije iskusila ono stanje duhovnog istraživanja - tijekom kojeg lokalni Ženski Institut vještа zvjezdaša čija je kosa centimetar duža od okovratnika (i čak određuje vrstu okovratnika) - kroz koje

neizbježno prolaze luke na novokoloniziranim planetima; već se preselila izravno iz obične nedovršenosti u dekadenciju poznate luke u zabiti, sve to dok su je graditelji još uvijek ucrtavali u zemlju. Tako, dok su njezine ulice bili ugarci, a zgrade odvratna valovita plastika, srce joj je bilo pokvareno kao Zemljino; i još dok su se velika skladišta razvijala i rasla, razvijao se i žulj koji je zvan Otpad grad.

Prije nego što su graditelji otišli, na svaki je ugao dolazio jedan diler, nudeći sve moguće senzacije, od AdAca do ziapaprotiksena. Kada je John Truck tamo stigao, bilo ih je deset (a ugled mjesta bi ga, da je išao igdje drugdje, osim u krugovima oko Beta-X-Ligoa XVII, uvijek pretekao). Tukli su se kao štakori u žestokoj tmini prostorima Otpad grada, i oni koji su preživjeli, izlazili su u luku: bili su crvenooki dio, bili su to stalno mijenjajući zubi glodavaca i cipele od aligatorske kože Galaksije - bili su tek izbrušene lubanje da bi vas u jednom trenutku pitali da li se savjest ubrizgava ili ušmrkava, a sljedećeg već pitali da li im možete nabaviti kilu ili dvije po dobroj cijeni.

Ali njihovi klijenti su to činili mjestom patnje.

Sjedili su, ili ležali, u skupinama, leđa naslonjenih na tresuće zidove, nalik na fotografije zanemarivane obitelji - igle još uvijek viseći iz ruke, laganog traga krvi iz nosa - Denebijanac, Gignijanac, Kromijanac, Zemljanin, napustili su svaku iluziju da su zvjezdaši ili kurve ili što god da su bili, i postali su ništice naboranih dlanova, užasne odjeće, tankih izgubljenih glasova. Bjeloočnice su im bile sive i iskristalizirane: i što god da je bilo spojeno s očima, isto je tako otišlo. Svaki dan prije zore, neslužbena jedinica, regrutirana od njih samih, očistila bi ulice od onih koji su umrli tijekom noći. Držalo ih je drogiranima.

Tamo je Truck počeo njegovati viziju koja će utjecati na konačnu uporabu Kentaurske naprave. Dan za danom je morao zanemarivati ruke koje mole i aligatorske cipele (kako peru prljave, neprekrivene, betonske podove) ili se provlačiti između slučajeva O/D-a na ulicama. Osjećao je suosjećanje za nekog drugoga, a ne samo sebe, što je bilo neobično - i još: došao je do spoznaje da je zemaljski novac sagradio šupe na Avernusu i da su im vlasnici bili zemaljski špekulanti.

Sjetio se i Sad al Barija, gdje je gledao gubitnike i, u stvari, čestitao sam sebi na bijegu iz svega toga. Ali da li je to bilo išta više od pitanja stupnja? Od smrtonosne ovisnosti o H-u na Avernusu

preko uličnog pjevača na Sad al Bariju do Elle Speed je, možda i bila uzlazna putanja - ali trošio je sa najboljima, a ni aligatorske cipele mu nisu bile strane. Nekako, nikada nije sebe vidio kao dijelom toga - da li će mu biti krivo zbog THC frapea i avantura na Morpheusu?

Ljudi uzimaju djeliće sjećanja u koje žele vjerovati i sagrade kuću od slame: Pater je njegovu zapalio, a Avernus je dolijevao ulje na vatru.

Nije bio uvjerljiv otvoreni, zato što mu je bilo neugodno otvoriti ogrtač kada je bio sam, a kamoli u javnosti; kao Novaku, nije mu bilo dopušteno, niti je htio, slušati ispovjedi; i tako je njegova jedina aktivnost bila dijeljenje literature sekte (smeđe hrpe, tiskane na grubom papiru koji kao da je stalno smrdio po izmetu, ispunjavale su teretni dio broda) između barova i gubavih bordela luke. Bilo je to slabašno zavaravanje i kada je, nakon dva tjedna, sreo poznanika, potpuno je zakazalo.

DESET

"NE ZNA NI KOJA JE GODINA."

Poslijepodne na Avernusu, slabašna kisela kiša miluje plastične zidove. Glavna ulica luke Egerton bila je poplavljena i blatnjava. Ispred Boogie Shufflea svi su bili ovisnici o AdAcima, uglavnom negdašnje lučke dame koje su sanjarile o djevojačkim Barbie lutkama koje su nekada htjele ili kakvi će biti lijepi, mršavi, leševi jednoga dana -njihove su oči bile uperene u niske oblake, a kiša je padala u njihova otvorena usta. Truck je ušao, ispod plinskog natpisa koji je govorio DAJ JOJ I GLEDAJ KAKO TI ODGRIZA PRSTE, te naišao na zabavu mehaničara s nekog vojnog broda u posjeti - proganjani mišlju eksplozivne dekompresije tisućama svjetlosnih godina od doma i već dobrim dijelom naliveni - nespretno plešući na hologram Tinyja Skefferna kako svira Eight Star Crawl u Palaceu. Popeo se na stol.

"Otvorite se univerzalnom principu", šaputao je, nadajući se da ga neće čuti, "moja braćo." Puno uzvika. "Ovdje imam -"

Otvoreni se ne bi trebali tući; pa kada je Legiron Crab - kopač tunela iz sistema Knuckle, koji će ubrzo izgubiti desnu ruku u odvažnom razaranju Seventeenth Susane - odlučio pogledati ispod Truckova ogrtača, Truck je posegnuo za točkom na vratu tako da ne bi bilo previše očito.

"Ej", rekao je Legiron, nesmeten, "miči svoje prste s mog vrata. Ionako nemam živaca (prije nekoliko tjedana, bos'nov pomoćnik, izluđen Legironovom sposobnošću da upropasti bilo što kompliciranije od pranja palube, više ga je puta udario po lubanji jednim od većih ključeva, koji se koriste za učvršćivanje dina-pogonskih motora; i kojeg su deset minuta kasnije odvukli neki časnici dok je još uvijek vikao "Padni, govno jedno, padni", bez ikakva učinka; Legirona su ostavili da se češe po vratu, na putu da postane legenda). "Samo sam htio vidjeti što imaš."

I uhvatio je Truckov zglob, dok se njegova velika, dlakava, podlaktica rastezala kao jedan Univerzalni Mišić. Truck, strahujući od prijeloma, nabio ga je koljenom u osjetljivo mjesto.

"Sada si pretjerao, dečko!" povikao je Legiron, milujući njegove uvrijeđene morale. "Letiš."

Sukladno najavi, Legiron je Trucka bacio preko pola bara van

na glavnu ulicu, dok su njegovi letci putovali zajedno s njim, vijoreći mu se oko glave. I tako se našao među ženskim dijelom gubitnika Avernusa, jedan bok usađen u njegove bubrege, malenih grudi koje su mu grijale uši, dok je gledao u Anginu Seng, špijunku sa Sad al Barija IV

"Kapetane", rekla je, s rukama na kukovima, čudno mu se smiješeći (kao da je stvarno slučajni susret), "Mora da još uvijek radite nešto što se nikome ne sviđa."

Truck je protrljao lice kako bi pokrenuo cirkulaciju u mozgu. Razmišljao je o povratku u Boogie Shuffle i tome da li da ubije Legirona Craba.

"Ne poznajem vas", rekao je, "I nisam kapetan -", prihvatio je njezinu ruku i lukavo dodao "- moja sestro."

Ali nije se dala zavarati. "Neće ići, kapetane Truck. Željela bih razgovarati s vama." Rastreseno je otresla njegovu ogrtač, obrisala nešto blata s njegova obraza. Gledajući njegov prozor: "Isuse, nemojte mi reći da ste postali religiozni!" Sređivao je ogrtač, pucketao jezikom. "Pa, kapetane?"

"O, da", prezirno, "u izraelskoj ambasadi, rekao bih. Možemo lijepo razgovarati s generalom."

"Nema predstavništva ISV-a na Avernusu", odgovorila je, interesirajući se za plinski znak ispred Boogie Shufflea. "I za tu kravu ne radim od našeg posljednjeg susreta." Njeno je lice pokušalo odjednom imati dva izraza: odvratnosti ili prezira; ali nešto drugo iza očiju - ono intimno poznavanje vakuuma kakvo ima samo lučka dama, neka udaljena bol koju se ne može imenovati. Odmaknula je svoju mokru, bakrenastu kosu s lica, njeno tijelo pognuto nad prekriženim rukama. "Nadam se da će -"

Slegnula je ramenima. "Dolazite li?" I krenula je glavnom ulicom. Bio je fasciniran.

Odvela ga je u daščaru na rubu luke i sjela za trošni sklapajući stol, posut izvijenim, napola punim iglama i otvrdnulim komadićima kozmetike dok je on gubio vrijeme tražeći nešto za jelo. Jedno su drugo čekali pod vodenastom rasvjetom. Ona je očetkala kosu, pozorno pregledala lice (s tankim crtama unutrašnje napetosti previše tajne da bude politika ili išta drugo osim usporavajućeg života lučke dame); potajno gledala njegovu zrcalnu sliku kada se on zabavljao oko hladnjaka.

"Što imaš?" upitao je, usta punih nečeg lokalnog. "Drugog sponzora? Isuse! Što je ovo?"

"Mislim da je pokvareno. Dajte da probam. Kako ste znali, kapetane?"

Mala otrcana soba. Gledao je odbačeno donje rublje i otvorene ladice, oguljene zidove. Koliko je imala godina? Je li ovo sve? Previše se približivši njezinoj duši - stalno na putu između ovakvih soba i kašnjenja - zadrhtao je. Zavaravao je samog sebe ako je mislio da zna i pola istine.

"Bila je to šala. Ne želim znati. Bilo je previše bolno prošli put."

"Kapetane, očito je ne želite dati generalu Gaw. Ja je mogu dostaviti u sigurnije ruke. Mogu dogovoriti sastanak."

Nije bio toliko naivan; otprilike tada njegova je naivnost prešla u vrstu podmukle, prepredene svijesti. "Niti ne znaš što je", rekao je. Napućila je usne (pogodak, pogodak!). "Ne, čekaj. Sastat ću se s njim." Hodao je amo-tamo, žvačući. Mogao je barem provjeriti jednu ili dvije stvari.

"Dobro." Spustila je četku za kosu. "Odvest ću te odmah k njemu." Ustala se, izravnala haljinu na trbuhu, preblizu mu stajala, nasmiješila mu se. Bio je dirnut. Ali.

"Ne. Ovdje. Večeras. Dovedi ga ovdje u osam. Imam još nešto za obaviti."

Namrštila se. "Da vi ne radite za generala Gaw, kapetane?"

"Niste baš u tijeku, zar ne?" Duboko dolje, nešto ga je upozoravalo da gubitnici nikada, nikada ne bi trebali donositi odluke. Ignorirao je to, i ono mu se cinično nasmijalo. "Samo pod mojim uvjetima, ovaj put." Bila je to očita glupost. Na vratima je upitao: "Zar vam nije dosta da vas iskorištavaju?" Misleći na starog Nodesa, koji isto tako nije znao što je "to" - niti je htio znati.

Gledala je kroz kišu u njega, kuckajući prstima po jednom od letaka otvorenih (Nekoliko Savjeta Dobre Volje u Doba Nevolja). Kada je nestao iz vida. krenula je drugim smjerom.

"Hoću pištolj", rekao je Truck kada je ušao.

"Isuse." Tiny je čuo o incidentu u Boogie Shuffleu. "Truck, kako možeš upucati frajera samo zato što te je izbacio iz bara?"

Navukao je bokserice, skakućući okolo na jednoj nozi; bio je smiješan. Djevojka u krevetu, glasa prigušenog prekrivačem, rekla je: "Daj ga se riješi, ježim se od njega." Podigla se na jedan lakat, gledajući Trucka. "Tiny, kako može živjeti sa svojim doručkom? Kako možeš živjeti s njim? Ti si umjetnik." Zadrhtala je.

Jasno, Tiny je Trucku pokazao vrata. "Fix je možda nešto ostavio na brodu", predložio je. Namignuo je i palcem pokazao na

vrata. "Ha?"

Fix nije ništa ostavio. Ali Truck je u pretincu na mostu našao dva boksera koje je davno kupio na Morpheusu, a nikada upotrijebio. Navukao ih je i okolo se kretao na prstima, upućivao udarce prema zaslonima i pločama. Nekoliko je sati odspavao u svom starom ležaju, a kada je pao mrak, sakrio je boksere u desnu čizmu (ispod stopala, gdje će biti sigurni od površne pretrage, iako su neudobni), i krenuo prema rubu Egertona. Imao je proljev od slatkiša Angine Seng.

U pola osam, drhtao je u sjeni dvadeset metara od Angininih vrata.

Sveprisutni vjetar je puhao: tjerajući kišu u oči, gurajući gubitnike niz ulice (sve ponovljeni prizori - jedna ruka naslonjena na zid, glava spuštena, bljujući sve, počevši od mozga), i lijepeći Truckov ogrtač za njegovu kožu kao vlažni cement. Nije bio siguran zašto je ovdje: možda da na trenutak zadrži nešto moći nad onima koji bi određivali kurs; da vidi novog sponzora Angine Seng prije nego što on vidi njega.

Uzevši sve ovo u obzir, svatko može predvidjeti katastrofu.

Dvadeset minuta kasnije, zagonetna Angina se pojavila, glave pognute radi vremena, iz smjera Otpad grada i ušla unutra, kriomice se ogledajući dok je vadila ključ. U pretpovijesnoj tami, Truck se cinički smijuljio. Toliko se zabundala protiv kiše da je bila neprepoznatljiva, ali nije mogla prikriti držanje rođene lučke dame. Upalila su se svjetla. Oboje su čekali. Imala je čudan trik pojavljivanja na prozoru, krećući se s desna na lijevo, a tada, minutu kasnije, ponovno se pojavljujući iz istog smjera, kao da po sobi hoda po nekom vlastitom uzorku.

Petnaest ovih izmjena se dogodilo dok se Truck smrzavao i izvijao taban desne noge i pokušavao ignorirati svoj stežući trbuh.

Prilika koja se na posljetku dovukla mogla je biti i Hermann Goering. Truck je odmah otkrio da se postavio predaleko da zamijeti bilo kakvu karakteristiku (osim, recimo, drvene noge) s kojom već nije bio upoznat. Blesavo je izašao iz svoga skrovišta da bolje vidi: još uvijek nije raspoznao ništa osim vodonepropusne odjeće i bijelog lica. Zabrinut zbog iznenadne neprepoznatljivosti, pojurio je natrag u zaklon - samo tren prekasno da bi išta mogao učiniti u vezi neprijateljskih pokreta koji su ispunili tamu iznad njega.

Jedan od UASR-ovih komandosa koji su ga pratili otkada je

napustio Ellu Speed ga je brzo i snažno udario u biceps da bi mu imobilizirao ruke, dok je drugi izvukao Chambers pištolj veličine mrtvačnice i uperio ga u Truckove prepone kao strašno upozorenje. "Stavi ruke na glavu poprilično prokleto brzo", savjetovali su ga. Njihova suha lica puna jamica, bila su obasjana osmjesima dok su ga pretraživali, a tada su se odmaknuli da bi mogao razmišljati o svojoj očitoj budućnosti ako je inzistirao igrati po pravilima pobjednika.

"Imate dobrih razglednica, dečki?" bezobrazno je insinuirao, osjećajući kakva je budala. Hašišini su izmijenili neugodan pogled, očigledno reinterpretirajući njihove naredbe, i krenuli prema njemu.

"Mislili smo da nećete ući, kapetane", rekao je netko iza njega, na vrijeme. "Niste se morali vući po kiši, stari moj - zar vam to gospođica Seng nije objasnila? Mora da ste se smrzli."

Gadaffi ben Barka: mlađi pukovnik ili poglavnik narodne Vojske Maroka - isprva dio UNPF-a, i tako najbliža stvar parnjaku generala Gaw u UASR(M)-u. Bio je visok i vitak, s leđima ravnim poput daske i uredno podrezanim brkovima. Svojom je kićenom palicom potapšao Truckovu ruku. "Mislim da ih sada možete spustiti."

Imao je precizan, lagano zastarjeli naglasak kakav su imali originalni Arapi, koji nisu bili naviknuti na korištenje engleskog od kulturne revolucije 2184. jer se razgovaralo samo arapskim jezicima među užim partijskim činovnicima. Njegovo ime, koje se na engleskom može napisati na više od 400 načina (od Quathafi do Khedaphey) je bilo slavno. Njegova kosa, uvijek ne duža od dva centimetra imala je nijansu sive koja se slagala s njegovom prekrasnom vojnom odorom. Kada se smiješio pokazivao je puno bijelih, i jedan crni zub. Bio je puno simpatičniji od Generala, ali je onaj pokvareni zub kvario sliku.

"Izgleda da ste upali među moje osiguranje. Ispričavam se." U karakteru, hodajući s rukama na leđima, znao je očito što se dogodilo. "Ali da ste jednostavno ušli kroz prednji ulaz", upućujući Trucka kroz ta ista vrata, "kao što smo mi očekivali, bili biste sigurni. Nema štete. Ove se zavrzlame događaju."

Angina Seng ga je ignorirala i gledala kroz prozor. Nadao se da je to radi osjećaja krivnje. Vidljivo šepajući, prošao je pokraj nje i sjeo na krevet. Njegova noga jest boljela kao sam vrag, a trbuh mu je proizvodio napadaje slabosti koji su na njegovu ćelavom skalpu

manifestirali kao hladan znoj. Pogledao je hladnjak. Njegov se ogrtač otvorio. "Otrovala si me", rekao je ramenima Angine Seng. Ona je slegla ramenima.

Kao gospodar neke pustinje koji proučava svoje zemljovide, ben Barka je sjedio za sklopivim stolom, dokono čeprkajući po zanimljivim reljefima osušene kozmetike; možda planirajući fantastične minijaturne pohode između suhih zidova i otkrivenih vrhova - vjetar koji umiruje oči u sumrak; deve nažuljanih kopita i zlovoljne; mitraljez Maxim do osovine ponovno zaglavljen u pijesku, ili se zakočio u trenutku kada stiže vlak, nikada u potpunosti ne ispunjavajući obećanja austrogrčkog trgovca oružjem (mekanih, debelih ruku i visokog ovratnika) koji ga je prokrijumčario motoriziranom kočijom iz Carigrada: neka sablasna ekspedicija da se vrati domovina izgubljena stoljećima pod pijeskom, zatrovanih izvora, kažnjenih žena i sinova koje je zatočio pepeo. Njegove su oči bile pune nasilne prošlosti - ne njegove u nekom osobnom smislu, ali s većim individualnim značenjem od običnog naslijeđa.

Hašišini su se u međuvremenu razmjestili kod vrata, te su izgledali kao da su zapali u stanje neukroćene nepokretnosti, i Trucku su se bezobrazno smiješili i namigivali mu, kopali noseve fanatičnom koncentracijom. Ben Barka je dovršio svoj zadnji jutarnji pohod pod hladnim pustinjskim zidom i rekao. "Vidim da ste nedavno bili na Stomaku, kapetane. Intelektualno, mislim da niste za otvorene - to je neispunjavajuća misao. No, vjera je čudna stvar: u prošlosti, mi Arapi smo imali dovoljno vjerovanja za čitavu Galaksiju, i energije; ali, do sada, nismo imali -"

Zagledao se u nešto na zidu iza Trucka, slegnuo ramenima. "Pretpostavljam da vam je djevojka rekla zašto sam vas pozvao ovdje?"

Truck je prezirno pogledao Anginu Seng. "Što bi ja o tome znao? Mislio sam da je dosegla svoju razinu u ISV-ovom veleposlanstvu na Sad al Bariju." Nije znao što govori. Nakratko je vidio svoj trbuh, zavrtjelo mu se; zamotao se u prokleti ogrtač, crveneći se i prisjećajući se Grishkinova pobjedničkog osmjeha.

"Razumijem. Molim te, Angina, napravi nam čaja od metvice. Izgleda da je kapetanu hladno."

Kod prozora nagao, nestrpljiv pokret. "Oh, za ime božje, Gadaffi, reci mu zašto je ovdje i onda idi. Nema pojma što ima. Stara krava mu očito nikada nije rekla, a pola vremena je toliko

drogiran da ni ne zna gdje se nalazi. Zašto bi mu rekla? Nikada me nije saslušao." Gledala je kišu, prepletenih prstiju, trljajući palce jedan o drugi. "Dosta mi vas je obojice."

"Angina, molim te napravi nam čaja od metvice."

"O, molim te -"

"Angina, molim te napravi nam čaja od metvice."

U jednom je kutu bio mastan sudoper. Počela je u njemu razbijati stvari.

Truck je progutao. "I tebe će prodati, ben Barka. I to radi vježbe."

Pukovnik se sam sebi slabašno nasmiješio. "Nema potrebe da se osjećate pogođenim, kapetane. Ovo je neslužbeni sastanak, bez ikakve prisile." Hašišini su trljali svoje pocrnjele nosove. "Istraživački sastanak, u stvari."

"Nisam mislio na sebe."

"Neće biti izdaje", insistirao je ben Barka, brzo lupkajući svojom palicom po stolu, na trenutak izgledajući iritirano.

"Rekla sam vam da je prokleti idiot", rekla je Angina. "Ne zna ni koja je godina."

"Naš dogovor ima određena osiguranja, kapetane. Vi, od svih ljudi, bi trebali biti znati o čemu govorim. Sam general ih je uvela prije puno vremena. I, naravno, Angina u tom dijelu više i nije baš dobrodošla. Sada - ah, hvala ti. Angina."

Doslovno je bacila dvije male plastične šalice na stol između njih, pune nečega zelenog i vrućeg. Male želatinaste nakupine su se već stvorile na rubu, kao alge na vodenoj liniji napuštenog kanala. Nešto je unutra plutalo. Nešto je plutalo.

Truck se jedva uspravio, očiju punih suza i slijepo krenuo prema vratima, misleći samo na olakšanje. Hašišini su krenuli naprijed da ga presretnu, smiješeći se i mašući rukama kao komadima kamena. Istodobno, ben Barka je nešto uzviknuo, odgurnuo stolicu dižući se, te uperio Chambersa u poznatom vojnom stilu - raširenih nogu, ispruženih ruku, lijeva ruka na desnom zapešću. Da nije odmah zapucao, bilo je manje čudo; ali Trucka nije bilo briga.

Nije ništa od toga vidio. Negdje u mlitavom osobnom sumraku, stenjao je od straha i gađenja, i povraćao cijeli sadržaj svemira. Nakon nekog vremena, osjetio je da se Arapi nadvijaju nad njim. Netko ga je nekoliko puta zazvao. Zadnje što je ispravno razumio je rekla Angina Seng: "Uvijek to radi. E, pa to možete i počistiti prije

nego što odete."

Vukli su ga kroz gustu kišu, trčeći u noći kao da se povlače iz kakve El Bire ili Ein Kerema u mislima. Nagli naleti vjetra su fijukali između crnih zgrada, tjerajući gubitnike Avernusa (tjerajući ih, te nakupine krpa, slabašne imitacije života, iz jednog hladnog kutka u drugi tijekom čitave noći). Svaki put kada je spustio nogu, bol je prošla njegovim tijelom kao struja.

Zaustavili su se, teško dišući i ogledavajući se, nekih tristo metara od Anginine daščare; ugurali ga u nekakvo zemaljsko vozilo; krenuli u noć na podlozi blata i buke prijenosa. Luka Egerton se povukla, ali ne puno. Ben Barka je nervozno vozio, naginjući se naprijed da proviri kroz vodu koja se slijevala niz vjetrobran. Na stražnjim sjedalima, felahi su brisali kondenzaciju s prozora a onda gurali glave tako blizu prozorima da su se ponovno zamaglili.

Kasnije su napustili cestu. Udaljena grmljavina je sijevala s neba uz miris hladnoizvučene čelične žice i magnezijeve šute; auto se naginjao i skakutao na neravninama, te neprestano udarao svoje podvozje o brazde i ostatke uništena pejzaža; izboji bijela svijetla su blijedjela lica hašišina. Na trenutak, Truck je zamišljao Zemlju obješenu između neba i pustinje, te njen rat, koji je kao krvava ruka posezao za Avernusom. Ali kada je pogledom tražio ljubičaste ionizacijske tragove padajućih MIEV-a, nije ništa mogao vidjeti.

Nekoliko puta je obilato povraćao i potom zapao u san, koji je u jednom trenutku bio mora, u drugom miran. Njegova se glava oslonila o rame jednog Arapa. Oni su se preko njega gledali s gnušanjem.

JEDANAEST

BESKORISNO VRIJEME U OTPAD GRADU

Deset minuta kasnije se probudio. Protrljao je usta i nos, kihnuo. Čudne siluete su nastajale i mijenjale se iza zamagljenog vjetrobrana. Uspravio se i pogledao oko sebe. "Što znate?" rekao je, dok se njegovo poštovanje prema ben Barki naglo smanjivalo, a auto se sve više uvlačio u opaku i bešćutnu noć Otpad grada.

"Zašuti", predložio je jedan od hašišina.

Otpad grad, povelik industrijski kompleks koji je prerađivao sirovine iz skladišta luke Egerton tijekom ranih faza kolonizacije se raspadao deset godina nakon, pod sablasnom rasvjetom, gašenja elektrane koja nikada nije u potpunosti zatvorena, dok su kovačnice i tvornice plastike tvorile karike u poznatom lancu koji su koristili dileri u zabiti.

Bio je to uznemirujući prizor, planine šute i tornjevi za hlađenje, srušeni dimnjaci i opljačkane radionice, hladne peći koje su noseće s otvrdnulom rudačom i odljevima, međusobno povezano paukovom mrežom mostića, pokretnih traka i dužnih prijenosnika. Dim i isparavanja su izlazili iz previše upotrebljavanih kondenzatora elektrane, te se vijorili između hrđajućih utovarivača, vukli se uz pepeljastu zemlju do visine struka, da bi se zadržavali smrdeći na terasama otvorenih rudnika.

Isijavanje reaktora je plesalo spektrom, sada bijelo i električno, onda uspavljujuće i grimizno - stalni, nezdravi, treptaj djelomično obuzdane plazme koja se bori protiv napaćenih silnica energije koje su je zadržavale, ispunjavajući vjetar užasnim, modulirajućim, gladnim zavijanjem, kao plime otpada ne nekoj napuštenoj planeti na samom rubu svemira. Stanovnici ovog grada, bijelih očiju i tankih, iskrivljenih kostiju, gledali su kako svijetlo skakuće i pleše duž tamnog horizonta, te se još više šćućurili. Zašto bi oni manje žudili za udobnošću od svojih kupaca? Taj stari, neispravni, stroj im je prijetio, ali oni su ovisili o njemu.

"Bio sam na Kentauru VII, kapetane. Znam što sam vidio kada se Grishkin probio u posljednji bunker. Radio sam na baklji samo nekoliko trenutaka prije nego što je počeo rovati golim rukama. Vidio je i Yusef Karem, ali nešto kasnije, i njegov je izvještaj bio zbrkan; agenti Flote su mu se bili približavali - a već su bili i skuhali

mozak mojeg vodnika i znali da smo tamo."

Ben Barka je imao skrovište u predradnikovoj kućici visoke peći: prašnjava soba ispunjena požutjelim rasporedima prilijepljenima za zid i zbirkom škripavog, izgrebenog namještaja koji se nekako uvijek nalazio na takvim mjestima - dvije ili tri stolice, nešto metalnih polica i nepospremljen sklopivi krevet.

Provjetrivači i odzračivači talionice su se vidjeli kroz malene, zaprljane i masne prozore, položeni preko vanjskog omotača kao ogromni, spori crvi. Nabojne platforme i uvodne cijevi su ležali nakrivo, škripući na slomljenim varovima. Prijenosnici su okruživali njeno podnožje, noseći gomile otpadnih alata nekada namijenjenih plamenu. Ovdje ništa nije građeno da traje; činilo se da sama veličina odaje dojam prolaznosti.

"Ono što sam vidio je vjerojatno najsnažnije propagandno oružje koje je Galaksija ikada vidjela. Zamislite neku vrst psihičkog radija velikog dosega i usmjerenosti, koji može, emitirajući slike izravno u korteks, zaobići interpretativne sposobnosti i ukloniti mogućnost izmicanja -"

Ben Barka je nervozno hodao otrcanom sobicom, lupkajući palicom po svojem otvorenom dlanu lijeve ruke i često gledajući na svoj sat. Činilo se da očekuje još nekoga. "Nema više samonametnutog neznanja, kapetane! Odgovornost će biti ogromna!"

Truck je masirao svoje stopalo, istezao se. Osjećao se odmornim i punim energije, ali oprezan. U luci se divio pustinjskom žaru u ben Barkinim očima; ovo je bilo manje romantično.

"To je odvratna mala fantazija", rekao je. "Ne znam ništa o interpretativnim sposobnostima. Što god da ste vidjeli u bunkeru, general je uvjerena da je to bomba. Ja mislim da ste oboje ludi. Kao i Grishkin. On misli da je to Bog."

Ben Barka je prstom povukao po prozorskom staklu, zatim s interesom proučavao vršak prsta.

"Da li ste se sjetili razmisliti, kapetane, da sada vjerojatno nema uporabljive definicije termina "zdrav" i "lud"? Rat je. Bilo što drugo je gluma, san."

"Onda ga zaustavite. Imate li što za jesti ovdje, umirem od gladi."

"Dajte nam Napravu i prestat će. To vam mogu obećati."

"Naravno. Nije u pitanju predavanje - nikada nisam ni vidio prokletu stvar - a i da je, ja ne bi. Niste mi baš i neka alternativa

generalu Gaw. Samo kada biste klali jedno drugo umjesto nas. Zašto svoj rat ne održite na Zemlji? Prodavat ću karte i pljeskati."

Pukovnik je izgledao smeteno.

"Sada, ako su vaše, te sigurnije ruke na koje je Angina mislila, gubili ste vrijeme. Mogu li sada ići?"

Na ovo, vrata kućice su se škripom otvorila i Europljanin sa Zemlje u odori UASR(M)-a političkog odjela je bučno kročio na prag. Njegova je koža bila siva, ruke prekrivene malim krastama, a manšete košulje izlizane. Pet stoljeća ranije imao bi i mrlje od tinte na prstima, i održavao tajne sastanke u svojem potkrovlju svake srijede.

Očito je prisluškivao. Agresivno je gledao Trucka, stavio palac u usta i divljački grizao nokat, a tada rekao, bez da je pogledao ben Barku, "Ja ću sada preuzeti."

Ben Barka je odložio svoju palicu i stavio ruke na leđa. Klimnuo je glavom. Duge, zakrivljene dine su se vratile u njegove oči, pod bijelim mjesecom. Vlakovi puni sitih kolonijalnih vojnika kretali su s aleksandrijskog kolodvora prema raljama njegove zasjede.

"Radije bi da sjedite u onoj stolici", rekao je OPO. Curio mu je nos. kada je postalo očito da se Truck nije namjeravao opirati, obrisao ga je o rukav i pobjednički se nasmiješio.

"Snagom neprekidne snage i inteligencije", započeo je, u snažnom uvredljivom glasu, "brižni narodi Ujedinjenih Arapskih Socijalističkih Republika su otkrili plan narušavanja njihova suvereniteta koje uključuje nehumano oružje, koje su izgradili dekadenti Kentaura VII u pokušaju da zaustave svoje istrebljenje od jednako pokvarene ekspanzionističke sile, takozvane, Izraelske Svjetske Vlade."

Jako je šmrcnuo. "Pa, svi znamo što se tamo dogodilo", spomenuo je usput.

"Dok bi mi u UASR-u gnušajući se i uz jake prosvjede bili protiv uporabe takve naprave kao nepovoljne po interese onih koji vole slobodu na svim planetima, čini se da postoji mogućnost da bi u rukama ispravno strukturirane Socijalističke demokracije ono ukazivalo na novo doba Socijalističke suradnje: trenutno, mirno, preobraženje Galaksije na pravi Marx-Lenjinizam, kraj klasnih borbi, kraj -"

Zagledao se u Trucka.

"No?"

"Mora li ovaj jebeni klaun biti ovdje?" pitao je Truck. Ali ben Barka, slušajući kako se prašina ljušti sa saharskog kamenja u dalekoj, hladnoj zori, samo je podigao jednu obrvu. Što je on imao s Europom, pitale su njegove oči, u ovom, ili bilo kojem drugom stoljeću?

"Obraćat ćete se meni. Pukovnik nije odgovoran za ispitivanje. Gledajte, kapetane, krenuli smo na krivu stranu. Reći ću vam što ćemo. Prekinut ćemo filozofiju - činjenica je, nije vaša jača strana, to razumijem - i prijeći na stvar, u redu?"

Truck je kruto slegnuo ramenima.

"No, onda, o ovoj propagandnoj napravi: znamo da njome možete rukovati. To vam je u genima." Milo se nasmiješio i ponovio, "vašim genima." Škiljio je, kao da mu to omogućuje da uoči stvarnu deformaciju, dolje, u kostima. "Kapetane", rekao je, "ovlašten sam da vam ponudim čin Heroja UASR-a." Njegove su se oči zaokružile na pomisao o tome. "Isto tako - slušajte sada! - časno profesorsko mjesto na katedri za političku filozofiju sveučilištu u Kairu. Novom Kairu, naravno. Što mislite o tome?"

To je bilo sve što je ikada želio, to vam je valjda jasno.

"Mislim da ste klaun."

"Kapetane, kapetane. Vi ste zvjezdaš. Cionistima niste ništa dužni. Puno ljudi iz zabiti rade u stvaranju Socijalističke Galaksije", bilo je u modi, nekoliko godina prije Nove Mjuze, "čak i vaša žena, kapetane. Bila je član Partije -"

"Sranje." Truck se ustao, u bijesu otišao do ben Barke. "Dosta mi je ovog malog idiota", rekao je. "Mogu li sada ići?"

"Sjedi!" povikao je OPO. Stajao je na vratima, tražeći nešto u svom opasaču, dok mu je nos jako curio.

"Ne. Čuj, ben Barka, zar ti stvarno imaš nečega zajedničkog s ovim odvratnim malim komesarom i njegovim smećem? Reci mi da se ne slažeš sa svim tim."

Pukovnik je trepnuo jedanput, polako. Do sada je postojanje OPO-a potvrdio samo jednim klimanjem glave. Sada je razmišljajući gledao OPO-ovu zgužvanu odoru i ogromne uši. Lagano se nasmiješio. "Da, mislim da se slažem." Nakon nekog vremena: "Da, slažem se." U njegovim očima, ostaci staroga sna, rasplinjujuće oaze, deve i felasi su isparavali u nepostojanje.

"Tada vi i Alice Gaw tvorite lijepi par. Neka vam bog pomogne."

OPO je uspio izvući ogromni Chambers pištolj i njime je mahao

okolo. "Hapsim vas", vikao je, "u ime Naroda Galaksije." Mučan i isprazan, Truck je šepajući izašao van. "Surađivat ćete. Potrebe klasne borbe to zahtijevaju!" Na ulazu, dok su ga zagušivala isparavanja nepouzdanog reaktora, Truck je pogledao natrag preko masne, poskakujuće glave njegova tamničara. Ben Barka je sjedio na sklopivom krevetu. Ništa, osim starog sna. Pješčane dine i stari, prodani san.

Vani, pun gnušanja, pokušao je zatući OPO-a. No, hašišini, koji su stajali u tami, predviđajući baš takav slučaj, nasmijali su se i bacili ga niz stepenice. Bili su pažljivi da ga previše ne povrijede, a Truck je pretpostavljao da su njihove naredbe bile da s njim postupaju dobro, osim ako je bilo vjerojatno da će ga se druga strana dočepati. Bio je to ponovno West Central i Nodes.

Stavili su ga u Cowperovu peć. Netko je odavno iščupao rešetke, odvojio otpušne cijevi i izrezao gruba vrata nekih trideset centimetara iznad zemlje. Ono što je ostalo bila je prekrivena čelična ljuska, svi prolazi, osim jednog, začepljeni i zavareni, a taj je bio previsoko da bi ga se moglo dosegnuti. Iz njega je stizao dašak toplog zraka osvijetljenog nekom čudnom unutrašnjom osobinom uzrokovanom prolaskom preko reaktora, tako da mu je dah imao žućkasti odsjaj dok je oblizivao svoju rascijepljenu usnicu. Bio je previše izmučen da bi mu bilo stalo.

Ako mu je Grishkinova luđačka povreda njegove utrobe u katedrali Iznutričkog Otkrivenja oduzela osjećaje za proporciju - ono što je Pater zvao njegovom finom vulgarnom ikonoklastičkom snagom - ben Barkino maleno prljavo sklonište među otpadom ga je ponovno izgrađivalo. Znao je prepoznati rezalište kada ga je vidio, i sjećao se OPO-a s bezbroj uglova u zabiti: balavog nosa, jedna noga u kanalu, ostavljajući malene tragove zuba na kosti.

Bila je to Galaksija dilera, nije bilo sumnje.

Nakon nekog vremena, razmotrio je svoj položaj. Njegov napad na OPO-a, ma koliko bio izvor zadovoljstva, u osnovi je bio istraživanje; sljedeći put, očekivao je da će dohvatiti Chambers pištolj. Izvadio je boksere iz čizme, protegnuo noge, šepajući i psujući - da bi razradio krutost njegova desnog stopala, a zatim se čučnuo u položaju koji će ga postaviti iza vrata kada se slijedeći put otvore.

Nisu se otvorila skoro tri sata.

Zabrinuo se zato što je trebao tamu, a čini se kako se zora bližila. Zaspao je, probudio se uz trzaj. Njegov je trbuh gunđao,

noge su mu se ukočile. Sjetio se hologramа Howella, i stvorio naglu požudu za žutom Heloise, neokrunjenom kraljicom Estetskog Asteroida. Smiješeći se narančastoj tami, stisnuo je šaku i protrljao hladne čelične boksere o svoj obraz...

Stranice Cowperove peći su lagano odzvanjale dok je netko vani lupao o vrata. Uspravio se, sav u znoju. Bio je samo djelomično ustao kada su se vrata otvorila - dohvatio ih radi potpore, vidio da se zbog toga i dalje otvaraju prema njemu, bolno ga nabivši na zid. Toliko o zasjedi. Hvatajući zrak i žmirkajući, izvukao se i otkotrljao iz sve manjeg procijepa u žutu arenu -

Gdje ga je zabljesnulo bijelo svijetlo, hvatajući ga na ljuskastom podu kao neko dijete uhvaćeno u odvratnoj radnji.

"Pazi, zvjezdašu", rekao je mekan glas. "Što radiš unutra?"

Sjeo je na desnu ruku da sakrije bokser, žmirnuo.

"Hej", zacvilio je, "to boli. Spavao -" Lijevom rukom je prekrio oči. Svjetlo se ugasilo.

"Dovucite ga ovamo", rekao je OPO, koji je, pametno razmišljajući, poslao nekoliko komandosa unutra ispred sebe. Oni su se smiješili jedan drugome, dok su im pištolji nemarno počivali na njihovim tvrdim, debelim prstima, jedan od njih je slegnuo ramenima i krenuo naprijed.

"Samo me ostavite na miru!" molio je John Truck, bojažljivo se odmičući dok je smeđa ruka dosegla njegovo rame, tako da ju je njezin vlasnik morao ispružiti i zagrabiti u posljednjem trenutku. Poremećene ravnoteže, zaljuljao se. "Tako, proklet bio!" viknuo je Truck, te u luku zamahnuo bokserom i udario ga u čeljust. Nešto se slomilo, Arapovi prsti su omlitavili, Truck je uhvatio pištolj prije nego što je pao na pod.

"A sada", rekao je, drhteći od olakšanja i bijesa. Hasishinov je pojas uhvatio lijevom rukom i držao njegovo mlitavo tijelo kao štit. Nepostojano crveno svjetlo je osvijetlilo tamu kada su OPO i preostali Arap počeli pucati svojim Chambersima. Mirisi pečenog mesa u Cowperovoj peći.

"Ne, ne", rekao je OPO.

"O, da", šaputao je Truck, nezaustavljivo se krećući naprijed iza leša koji se dimio i tinjao, "o, da."

Sva trojica su gorjeli kada je Truck napustio komoru, izrazi užasa na njihovim krutim licima. Što je drugo mogao učiniti? Gledao ih je, bez osjećaja, trenutak ili dva, a zatim, opterećen s više pištolja nego što je ikada imao u životu, otrčao u džunglu

željezničkih tračnica i gomila otpada. Hrđavi vlakovi su se kretali ispod njegovih nogu dok je odlazio, kao fosilizirane kosti nemoguće male životinje.

Energetski valovi su tiho i zasljepljujuće rezonirali između litica ogromnih valjaonica; od prijenosnih silnica koje su plesale kao polarno svjetlo iznad grada dolazio je podmukao, usisavajući zvuk; refrakcija toploga zraka je pomakla znane zvijezde, hladni su vjetrovi zavijali prema središtu svega uzduž praznih utovarnih rampi. Izgledalo je kao san požara. Izgledalo je kao Pakao -

Nije baš i znao što napraviti. Zasjenjen, spotičući se, s pištoljem u svakoj ruci, i rezervnim zataknutim u čizmu, krenuo je sjenovitim puteljcima duž velikih korodiranih zidova, privučen tom nužnom duhu koji je kidao okove svoje magnetske boce.

Ijantinsko svjetlo je zapalilo vodove i nosače visokonaponskog sustava; ocrtavalo je Kaldo pretvarače i velike valovite šupe rafinerije boraksa; kao vruće staklo se prolijevalo preko Truckove ćelave, ranjive lubanje dok se okretao da pogleda pustoš iza sebe, te otkrio dvadeset okrutnih prilika kako skaču kroz otpad - potpuni odred smrti felaha - napredujući kroz luđačko svjetlucanje u klasičnom uzorku traganja i uništavanja.

Ben Barka je odlučio smanjiti gubitke.

Truck se spustio na pod i puzao sve dublje u sjenu, držćući. Mogao ih je vidjeti, ali mislio je da oni njega ne mogu. Ukopao je lice u hrđu, ugrizao unutrašnju stranu obraza tako jako da je prokrvarila. Do sada su našli svoje mrtve, kod Cowperove peći. "Isuse", plakao je. Nije imao šanse.

Bježao je niz usku, slijepu rampu, stalno padajući u korita i jame pune mlake, ljepljive vode - na kraju uličice, naslonjen na prazan čelični zid - ponovno je razderao usnicu i ispustio jedan od pištolja.

Uspaničario se.

"O, Isuse, Isuse", gledajući unatrag, otvorenih usta, krvave brade, bez izlaza. Vukao se okolo, otkrivajući zakovice. Našao je vrata.

Obrisao je usnicu o rukav. Raširio je ogrtač da sakrije sjaj, te ispalio pola spremnika Chambersa u hrđavu bravu; zateturao se unatrag od vrućine, dok su mu se na čelu stvarali plikovi, udario vrata i uletio kroz njih uzdišući i smijući se kao luđak, osjećajući zadah viskija, dima i smrti.

Provalio je u opljačkanu pumpnu stanicu, gdje se sastajalo

puno cjevovoda malenog promjera da bi opskrbljivali organskim materijalom jedan veliki vod promjera pet metara. Većina ventila je bila iščupana, ali je u kiselom zraku ostao lagani miris poluprerađenih polimera. Razbijeni inspekcijski otvor je bio put u vod: čim se dovoljno opustio da može okrenuti leđa vratima koja su se brzo hladila - na trenutak relativno siguran da je potjera otišla u nekom drugom smjeru - provirio je kroz otvor i pogledao.

Glavni vod je išao i lijevo i desno, lagano, ali zamjetno, zakrivljen, osvijetljen slabim narančastim žaruljama koje su visjele s istrošenog kabla na stropu - usvojen od stanovnika Otpad grada kao autoput za besmislena putovanja, štakorska cesta obilježena zagonetnim smeđim grafitima i posuta smećem. Stavio je laktove na okvir otvora i pitao se da li će ga negdje odvesti. Lagani propuh je prodirao kroz rascjepe u unutrašnjem omotaču, isušujući znoj na njegovu čelu.

Penjao se unutra, bez obzira na posljedice, kada je čuo korake iz nejasnih dubina voda. Koraci su bili brzi i jasni. Izvukao se natrag u pumpnu stanicu, sve dok zvuk nije došao jako blizu, a tada je gurnuo pištolje kroz otvor i siknuo, "Pomakni se i poslat ću te u pakao!"

Kratak, ironičan smijeh, a tada je ženski glas rekao, "No, onda pucaj."

"Molim?"

"Napravili biste mi uslugu, kapetane."

Provirio je kroz otvor.

Bila je to Angina Seng, duga bakrenasta kosa i dugo tijelo. Stajala je i gledala ga s mučnim, kritičkim izrazom lica. Još jednom, imao je osjećaj da bori beskorisnu bitku kako bi spriječila svoju dušu da napusti glavu i ispari u svemir. Bore oko njezinih usta bile su duboke i crvene.

"Izgleda da vas se ne mogu riješiti, zar ne?" rekla je. "Hoćete li to obaviti, ili mogu ići?"

Bio je zapanjen spoznajom da je njoj zaista bilo svejedno. Uvukao se kroz otvor i agresivno se namrštio. "Imam neriješenih računa s tobom", rekao je, prisjećajući se činjenice.

"Nemam vremena, kapetane. Bolje bi bilo da povučete obarač, ako to mislite, zato što ja više ne namjeravam čekati. Štogod smatrate potrebnim."

I okrenula se na peti i nastavila, prekriženih ruku, pognute glave, izdržavajući neki osobni vjetar u zabiti.

"Hej -" Gledao je njena uzmičuća ramena; pogledao svoje pištolje. Osjećao se lagano blesavo. Požurio je za njom kao neki ludi filozof u vječnoj potrazi za Numenom niz nagib nerazumijevanja. "Zašto se prema meni uvijek odnosiš kao prema djetetu?" Žalio se. "Da si barem jednom iskrena -"

Zaustavila se, okrenula, i po prvi put u njegovim susretima s njom njezine su oči bile sjajne i žive.

"Zato što ništa ne znaš! Zato što ništa ne razumiješ! Zato što su ljudi poput tebe uvijek previše zbunjeni i pristojni da upucaju ljude kao ja. Zbog toga što jeste, kapetane!"

Slegnula je ramenima.

"Ma kakva korist od toga? Truck ti si beba: uvijek te netko štiti i sve čudne male ljude poput tebe - ako želiš da se ja ispričam za tvoju naivnost, onda to možeš zaboraviti!"

I ponovno je krenula, i ovaj put kada ju je stigao izvukao je samo, "Zar ne bi trebali bježati? Pola Arapa u Otpad gradu vas traže."

"U stvari, nadao sam se da ćeš mi ti pomoći", rekao je plašljivo. "Stalno me uvaljuješ u ovakve stvari. Dvaput si me prevarila i mislim da si mi zbog toga dužna."

Izgledala je umorno i suosjećajno. "Vidite?" rekla je. Potom: "Zašto bih vam ja, kapetane, zašto bih vam ja išta dugovala?", dobro ga je pogledala, odmahnula glavom. "Ne vidim zašto bih vam pomogla, kapetane, ne vidim nikakav razlog."

S druge strane, nije učinila ništa što bi ga obeshrabrilo; te ju je jednostavno slijedio, unatoč njegovom naoružanju. Bila je poznata, a njemu ništa bolje nije padalo na pamet. Brzo hodajući, bila je nekih deset metara ispred njega. Uvijek ju je mogao, razmišljao je, upucati u leđa ako se pokaže da je mamac za udicu namijenjenu njemu. Nekako, nije se smatrao sposobnim pucati u nju gledajući je u lice.

Tlo se naginjalo prema dolje. Mrlja zgusnute plastike bilo je na metalnom podu, zadržavajući male sljevove gorke kondenzacije. Ispred se nalazio zavoj od 90 stupnjeva. Pustio je nju, zaustavio se, stavio uho na zid. Bio je dovoljno blizu reaktoru da osjeti njegovu dušu u čeliku i da čuje udaljena zapomaganja prijenosnih silnica: ali osim toga mogao je čuti jedino vlagu kako kaplje, zvuk nalik na kuckanje porculana. Angina se zaustavila. Zakašljala je, tapkala u mjestu.

Truck je provjerio svoje pištolje, neodlučno sisao svoju usnicu.

"Sranje", promrmljao je, i krenuo oko ugla kao oklopni vlak. Ništa ga nije toliko strašilo kao ono što je bilo iza.

Bio je u sjenovitom kutku gdje mu je ustajali, hladni zrak lizao lice kako bolesna životinja. Vod je završavao nekoliko metara dalje u debeloj žicanoj mreži u kojoj su bila vrata od istog materijala. Nejasno svijetlo je ležalo iza njih. U kutku se ništa nije micalo osim Anginine sjenovite pojave. Stajala je nedaleko od njega, s licem pritisnutom na mrežu, kao da pokušava vidjeti kroz nju.

Truck je čučao, znojeći se i spreman nešto ubiti, a zatim se opustio. "Onda, što sada?", upitao je veselo.

"Mi ne radimo ništa, kapetane", zureći kroz mrežu.

"Oprosti što sam se oglasio."

Istraživao je kutak, trljajući bradu s jednim od svojih oružja. "Možda nisi u pravu u pogledu moje sposobnosti da te upucam", rekao je. "Ne kažem da si -" Izgleda da nije bilo drugog izlaza. "Ako ćeš se malo pomaknuti u stranu", rekao je. "Otvorit ću ih za tebe", nišaneći u vrata, "bez imalo napora."

Naglo je udahnula, okrenula se od mreže, dok joj je u očima bila čudna mješavina želje i straha.

"Nemoj!"

Pogledala je preko njegova ramena. Njene su se usnice pomaknule, ali nije ona sablasno šaputala u tami:

"Ne želite ići dalje, kapetane Truck?"

Iznenada se stvorio, bez dojma postojanosti, kao da je čekao malo izvan Truckova vidokruga sve od katastrofe ispod Carter Snorta. Kao da, ako je jedanput zamijećen, nikada neće otići. Njegovo oslabljeno, gušterskо tijelo je ovijalo blijedo, žućkastosmeđe odijelo krojeno u stilu dvadesetog stoljeća; njegove su cipele bile od najbolje aligatorove kože; na njegovoj glavi je bio slamnati panama-šešir, savijen i prljav na obodu od navlačenja na oči. Na prvi pogled je bilo jasno da je pripadao ulicama luke Egerton, da ti može dobaviti što god ti treba: čini se da je sa završetkom najduže zabave u povijesti svemira našao svoj nivo.

"Više nisi kralj, Veronica", rekao je Truck, sužavajući oči. "Nemoj me pokušati zaustaviti."

Osjetio je nešto što je moglo biti suosjećanje. Chalice Veronica nije više bio u milosti. Nestajao je. Ono malo sivog, smrdljivog mesa što je posjedovao se otopilo s kostiju, koje su se vidjele kao svjetlo iza papira; bio je samo oči i bijes, paranoična čeljust i siva dvodnevna bradica; smrdio je na starog, starog dilera koji je

jedanput previše zavukao ruku u zalihe.

"Ti si sitna budala, Truck", prosiktao je. "I volio bih da te nisam nikada vidio. Galaksija još uvijek pripada dobavljačima. Kralj, čak i u izgonu, zna stvari, vidi sve - Vremenske crte šalju Trenutak po Svemiru kao slomljena čelična užad - Aluzije ulaze kroz osjetila kralježnice - Signali H putuju kao heliografi kroz prostor dina-polja - Ja - vidim -", zadrhtao je.

"Ben Barka ili general Gaw, što tebi znači tko je u posjedu tvoga nezrelog mozga?" Nasmijao se. "Vidim da te opet pronašao jedan od mojih malih pasa."

Okrenuo je svoju tupu, bezličnu glavu i - kao da koristi neki drugi osjet, a ne vid, neki usporeni radar za fiks - usredotočio se na Anginu Seng, koja je, ukočena, stajala kod vrata. Otkad se on pojavio, počeli su joj drhtati mišići; njeno lice je bilo napeto i bijelo, njene oči uperene u njega.

"Hoću moju robu, Veronica", rekla je. "Hoću je."

Veronica se nasmiješio Trucku. "Oprostite starcu na sentimentalnosti, kapetane. Kažem moji mali psi, ali ja ih naravno samo hranim. Angini se toliko svidjelo što sam joj dao da je došla meni kada je general povukla njeno pokroviteljstvo. Po Anginu je bilo prilično povoljno što smo oboje - napustili - generala u isto vrijeme. Istog Trenutka, zar ne, Angina?" i okrenuo je svoje gušterske oči, te pokazao tanki obrub bjeline, prokrvljen, nalik malim pukotinama u starom porculanu.

"Hoću moju robu, Veronica, prokletniče jedan", rekla je Angina, a glas joj je bio potpuno bezizražajan.

"Draga, svi želimo svoje stvari. Ali moramo biti strpljivi, zar ne?"

Koraknuo je unazad, u tamu. Samo duh, samo mršavi duh koji se jedva držao, odjek prošlih navika i odumrlog kraljevstva pod zemljom. Truck ga je uhvatio za labavu pjegavu kožu vrata. Bilo je kao da dodiruje mrtav, vlažan list. "Što radiš na Avernusu, Veronica?" Bilo mu je zlo. Njegovi su se prsti tresli od napora držanja toga užasnog mesa. Samo duh: ali čak i u pomrčini te su stare narkićke pore ispuštale smrad mahovine i tame. Žuti zubi su ga pokušali ugristi. Veronica je zakrkljao, glava mu je već bila mrtva.

"Ja sam blagajnik, kapetane. Ben Barka me treba isto koliko me i stara krava ikada trebala. Svi oni trebaju što ja prodajem, da bi njihovi agenti ostali puni poleta i odani. Ponekad, ideologija nije

dovoljna. Zakon, administratori na obje strane, pa oni su neki od mojih najboljih kupaca (rekao bih najstalnijih, ali svi su moji kupci takvi) -"

"Kakvo je to sranje? Što je iza ovih vrata?" Truck ga je pustio, odbacio vreću istrošenih kostiju dalje od sebe. Ona se nasmijala.

"Gotov si, Veronica."

"Ne obećavaj što ne možeš izvršiti, dečko."

Nije niti pokušavao pobjeći. Izvadio je malu kutijicu za tablete od mesinga i ubacio nešto u usta - uz skoro neprimjetni pomak crnog gušterskog jezika. "General je prekinula Angininu opskrbu dan nakon što ste odbili ponuditi svoje usluge na Sad al Bariju, kapetane. Ona je nestrpljiva žena. Što je jadna Angina mogla napraviti?"

Truck je pogledao djevojku. Ona se naslonila na mrežu, stalno ponavljajući, "Hoću moje, hoću moje." Prstima je uhvatila mrežu i uspravila se. Mišići njezina lica su se slamali, slažući potpuno neprimjerene izlaze - sentimentalni osmijeh, lagani flert lučke dame - ali oči su joj bile mirne.

"A sada te nitko ne štiti, Truck. Ja idem gdje fiks vodi. Možeš li iskreno reći da ne znaš? Ovo je pokvarena Galaksija, i ne pripada niti jednom od nas. Taj prokletnik", klimajući i smijući se prema Veronici, "i General i ben Barka su je podijelili između sebe. Ostatke ostavljaju doktoru Grishkinu u zamjenu za odrješenje grijeha. Politika, religija i droga: drže nas sretnima u paklu."

"Veronica, volim te, dođi u mrak sa mnom i mi ćemo - O, Isuse!"

Potrčala je naprijed i, prije nego što se Truck uspio pomaknuti, uzela jedan od njegovih Chambers pištolja. Držala ga je objema rukama, cvilila, i raznijela vrata u komadiće.

Nešto se vuklo u tami. Chalice Veronica se počeo luđački smijati. "Dolje, djevojko!" Izvadio je nešto maleno i crno i s tim pucao u nju. Pogodio ju je između lopatica. Ona je zavrištala i pala, još uvijek se vukući prema iskrivljenoj, rastopljenoj mreži.

Veronica se pobjedonosno vukao za njom. John Truck se postavio između njih i ispalio jedan hitac u Veronicina vlažna, crna usta. Stražnja strana kraljeve glave se rasprsnula kao ljuska pokvarena jajeta, ali njegove su oči znale da je to oduvijek bilo dilersko tržište. Truck je nogom protresao hrpu suhih gušterskih kostiju, zatim kleknuo do Angine Seng. Imala je odvratnu rupu koja se još uvijek dimila, ali je nešto pokušavala reći.

Okrenuo ju je.

Pogledala ga je, sasvim prisebna; trepnula. "Mogla sam pasti na tebe", rekla je. Dotaknula mu je ruku. "Onaj mali gitarist iz Spacer's Ravea je rekao da bi me pojeo. Pitam se bi li?" Krv joj je potekla iz usta. Zastenjala je. Slabašno: "Odrastite, kapetane. Vrijeme je da netko pomogne svima nama. Riješite nas tih prokletnika. Ne izbjegavajte stvar. Nemaju pravo raditi stvari koje nam čine -"

Mislio je da je mrtva. Plakao je. Nakon minute, rekla je: "Ako uđete unutra, nemojte prejako udisati, i ne približavajte se. To je parapitij D-20."

Nakon toga ništa nije rekla. Rekla mu je sve što je mogla. Bio je to čin vjere. Iz nekog razloga, mislio je na Ruth Berenici.

Mirno je razvrgao ostatke vrata.

Ušao je u cilindrični rezervoar visok oko šest metara. Bio je taman i prohladan. Godine izloženosti vrućim reaktorskim vjetrovima su na zidovima stvorile tanke laminae.

Unutra je otkrio nekoliko ljudi kako sjede u polukrugu oko nečega što se činilo nakupinom starih vreća i vune.

Svako malo, neki od njih bi nesigurno ustao, prišao i duboko udahnuo, te zatim ponovno sjeo. On se naslonio na zid i promatrao. Nitko ga nije zamjećivao. Prepoznao ih je s uglova i betonskih uzletišta luka sa poznatih planeta - lica koja ste znali, a da ih nikada prije niste vidjeli.

Nos ga je svrbio.

Nakon nekog vremena, krećući se poput automata (ništa više sposoban za osjećanje, ili se barem tako činilo, od jednog od Paterovih holografskih likova), prišao je bliže da vidi što su ušmrkavali. Obred se nastavljao; digni se, priđi nekoliko koraka, udahni, zadrži dah, vrati se natrag; digni se, priđi, udahni, kao da Truck nije bio tamo. Na neki način, nije bio.

Bila je to umiruća ovca.

Vuna je otpala sa stražnjeg dijela u velikim nakupinama, ako punjenje fotelje koja je ostavljena da trune na kiši; mali crveni plikovi međusobno spojeni tankim povišenim linijama zatrovanih epidermalnih živaca su prekrivali otkrivenu kožu gdje ju je dohvatila infekcija parapitija. Nervozno se pomicala, nastojeći naći ugodni položaj za svoje otečene noge, njuškom vlažeći žuljeve. Tužno ga je pogledala, dok su njene glupe smeđe oči suzile, pune bola, a on je bezosjećajno uzvraćao pogled. Proučavao je ushićena, zanesena lica ovisnika, tragajući za neko ljudsko obilježje, ali i oni

su sličili životinjama.

Započinjući na bližem kraju polukruga, išao je okolo i pucao u jednog po jednog. Nisu proizveli niti zvuka. Bilo je kao pod vodom; tiho, nestvarno.

Vratio se ovci.

Pokušala je ustati i pobjeći, ali bilo je prekasno. "Tiho", rekao je odsutno, "tiho."

Prstima je zahvatio vunu na vratu i gledao neko vrijeme u njene oči, dok je njen sladak, čudan dah grijao njegov obraz. Kada je ustao i pištolj prislonio uz njenu glavu, svjetlo je izgarajućih leševa bacalo njegovu sjenu po ogromnim stranicama rezervoara. Gledao je strvinu, zatupljen i bez misli. Tada je glavu okrenuo k nevidljivim zvijezdama i vrištao sve dok rezervoar nije odzvanjao kao zvono - unutrašnjost njegove glave - ispuštajući sav svoj užas i bijes.

Izvukao je treći pištolj iz čizme i istrčao van, jecajući...

... Parapitijom potaknute slike bijega i potjere, vatre i čelika, u njegovu su se mozgu miješale kao vodene boje. Preduboko je udisao taj zrak, nije znao što mu se događa...

Putovi i mostići su ga vodili preblizu reaktoru, koji je pumpao i zavijao i usisavao u noći s bijesom rasplinutim i neusmjerenim kao i njegov. Teturao je dalje od toga, cmizdreći, prekrivajući oči od elementarnog izboja... s ogrtačem u plamenu, vijorio je kroz duboke hrđajuće kanjone Grada, kao moljac u nepodnošljivu cijanidnom snu. Očajnički je govorio sam sebi: "Bila je to samo ovca", ali znao je da je bio kriv koliko i kod Kralja dilera. Zar nije na Morpheusu nosio aligatorske cipele i kupcima davao robu?... Nadao se da će ga odred smrti ubiti. Dvaput su ga našli, izlazeći kao crvi iz ogromnih lešina kovačnica, i to kada ih je najmanje očekivao, dozivajući jedan drugoga grubim, automatskim glasovima. Prvi put se sakrio u odvodnom kanalu kao štakor u kanalizaciji, obećavajući opscene stvari duhu Angine Seng ako ga zaobiđu... Drugi put, njegove su molitve dozvale ogromnu priliku, odmaknutu među turbinama, koja je od glave do stopala bila zavijena u crni mrtvački pokrov (uzdižući se kao kakav duh iz svjetiljke, kao dim iz dimnjaka nekog grada); pomogla mu je čudnim pištoljem. "Tko si ti?" zazvao je, zabljesnut odsjajem. Njezina se glava nadvijala nad njim. Da li se on smanjio? "Napusti ovaj grad", savjetovala mu je i nasmijala grobnim glasom. "Napusti ovo mjesto", i zamahnula je svojim oružjem u sve užem luku... Ali on je bio izgubljen. Došao je do reaktora s druge

strane. "Ne više!", (pokušavajući pokriti oči, slijep i gluh). Upro se o vjetar od pedeset čvorova, te pucao u njega iz oba svoja pištolja dok nisu bili prazni. Magnetska boca se na trenutak prelijevala u bojama spektra, plazma se uskomešala, ali se ništa nije dogodilo... Odlučio je da ako ne može ubiti Otpad grad, da će ubiti ben Barku; krenuo ga je pronaći; pratio troje ili četvero ljudi koji su mu sličili po mračnim uličicama i hrpama smeća; na svakoga skočio kao bogomoljka, skupljenih ruku. Ali: "Ti nisi on! Ti nisi on!", svaki put. Ipak ih je ubio... Pijano je teturao kroz grad, sam. "Pustite me van!" vikao je, i prijetio šakom tom bezizražajnom, bezosjećajnom licu koje mu je pokazivao…

DVANAEST

BUNKERI KENTAURA VII

Dva sata nakon zore u luci Egerton. U četiri ujutro živa se zamrznula u termometru, a ulični odredi su još uvijek s pločnika žnjeli noćni prinos preminulih od igle i pothlađenosti. U odvodima je bilo smrznutih plastičnih igala a nakupine mraza su se ugnijezdile na prozorima kada je John Truck prešao preko praga utočišta kojeg je dijelio s Tinyjem Skeffernom, te pao na lice, instinktivno pokušavajući trčati i nastojeći izvući oružje.

Bio je prekriven čađom i krvlju. Parapitij se povlačio - a s njim, hvala bogu, i sjećanje na tu užasnu noć - ostavljajući mu jedino nos koji curi i samo najosnovnije pojmove gdje je bio, gdje jest ili kako je tu došao. Uzdigao se na koljena, prelazio rukom po svom izubijanom licu i promrmljao, "Isuse, Tiny, moram pobjeći odavde." Nitko nije odgovorio, pa se ponovno spustio na trbuh i zaspao, dok je oko njega soba i dalje nepopustljivo odzvanjala tišinom.

Kada se probudio padao je mrak, i još uvijek nije bilo znaka od Tinyja. Naslonio se na vratnicu i popio bocu nečega što je našao u hladnjaku. Potom je teturao okolo, kuhajući jaja i proždirući ih dok je nastojao pročitati dvije poruke koje su stigle za njega.

DAGI ŠFE (glasila je prva) DOSO A ZMLE NA TETNJAU GJE KRJ DBRO KD VIDM SARU ELU SPID NA ULETISU JA SM ODLĆO DOĆ NARG SVE U RDU FXX.

Ova poruka, napisana Fixovim kužnim rukopisom na poleđini stare, izgužvane i izderane fakture od poznatog dobavljača, izmamila mu je osmijeh. Lice mu je bilo tupo i ukočeno. S Fixovom sjekirom na njezinom starom mjestu, barem je mogao letjeti prastarom kantom bez bojazni da će se njezini motori prosuti po nebu. To je govorio sam sebi: u stvari, jednostavno mu je mali momak nedostajao.

A druga poruka: "Vrijeme je pravo, kapetane", glasila je, luda, debeljuškasta i poznata. "Dođite svom brzinom. Bog nam se obraća iz bunkera, vama i meni." I dala je petnaesteroznamenkastu brojku za planetarno slijetanje. Isto tako, nije smatrao da će morati kopati po katalozima za planetom u pitanju. Bila je potpisana "Grishkin". Činilo se da je aktiviran kao agent ludog svećenika.

Sjedio je na podu usred hrpe masnih prekrivača i propagande

otvorenih, nastojeći sročiti neki plan. Angina Seng ga je konačno uvjerila da kada aristokrati budu dijelili kolačić uz čaj, neće biti razlike tko među njima drži nož; tko god "dobije" Zemljin rat, ista ekipa će iskoračiti i pružiti tanjure: svađa oko Trucka i Naprave nije bila ništa više nego pristojno razračunavanje među prijateljima tko će dobiti veću krišku.

Ben Barka i Gaw će preživjeti; Veronica će biti zamijenjen; Grishkin će se vući iza: ponovno cijeli trijumvirat droga Trenutnih, Političkih i Duhovnih će plesati i gaziti po leševima zvjezdaša u očajnim ulicama zabiti (ugašenih poput umirućih sunaca, bez njihove dragocjene vatre); plesati po trupovima brodova u kometnim orbitama, punih svježih mladih mrtvaca; i vježbati taktove između ostataka planeta oko dvjesto zvijezda.

Vladari nikada nisu posumnjali što im se radi u vlastito ime; kako bi se usudili?

Ali Truck je znao. Vidio je povez za oko na licu sablasti, i gušterov crni jezik; vidio je nestali san o pustinjama, te drhtao u unutrašnjosti ludila. Vidio je smrt ovce u bogohulnom samostanu ispod zemlje, te nastojao razumjeti poruku njezina svetog daha.

Grishkin je našao način da probije blokadu Kentaura, suoči napravu s čovjekom koji njome može rukovati: ali gdje god je Truck išao, Gaw i ben Barka nisu mogli biti daleko iza. Zalijepili su se za njega i prigrlili jedno drugo u svom plesu, primorani da dižu noge i smiju se i znoje se. Neće imati šanse ako odgovori na svećenikov poziv, jurit će za njim kao psi: ali dugovao je Grishkinu radi poniženja na Stomaku - dugovao je ben Barki za opečeno lice - nekome je dugovao za smrti Angine Seng i Sinclair Patera i svakog pojedinog zvjezdaša čije se meso smrzlo na ulicama Avernusa.

Ustao se i hodao okolo. Bio je potpuni mrak, ali nije se usudio upaliti svjetla u slučaju da je mjesto nadzirano.

Slegnuo je ramenima.

Ipak je odlučio otići na Kentaur.

Možda je Naprava neprimjetno dozivala svog baštinika, možda je stvarno htio sukob. Što je sigurno, izašao je na hladne ulice luke, crn i otrcan u svom ogrtaču, kao ranjena vrana, želio je osvetu; dok se je uvjerio da njegov bijes nije samo osobni prošao je visoku žičanu ogradu koja je okruživala uzletište; i dok je prolazio između pojedinih sletišta pod bijelim svjetlima, vjerovao je da je vrijeme za pasivno očajanje i prihvaćanje svršeno.

Nije bila.

Kada je našao Ellu Speed (nekako je zaboravio novu boju i ime), našao je utovarnu rampu ispruženom, kao jezik nekih ogromnih mehaničkih usta. Bos'n Fix je skvrčen ležao na njoj. Bio je mrtav.

Usnica povučenih sa šiljastih zubi, ležao je u fetalnom položaju oko ogromne abdominalne rane, kao da je njegov posljednji, užasnuti čin bio pokušaj da zadrži nekoliko bočica tekućine koja se stvrdnjavala na rampi pod njim. Njegove su oči bile sužene, prsti isprepleteni; pod svjetlima luke, njegovo je lice bilo sastavljeno od preciznih bijelih površina i tamnih sjena, okrutna, potpuno strana morfologija emocija, ostavština teške smrti.

Truck se (ponovno na koljenima, s rukama u bos'novoj krvi i u mislima na Cor Caroli, gdje je, pod istom bolničkom rasvjetom, barem bilo malo mira, reda među gustim redovima), tresao i povraćao. Obrisao se o Fixovu žutu majicu, iskašljavajući dušu. ("Bundeva", objašnjavao je, "je ono što je tvoja glava. Ne zaboravi, bez sjemenki.") Pošto je njihova vlast polufeudalna, Kromijanci rano ostvare veliku prisnost sa smrću, ali: O, jadni glupane, jadni mali glupane, mislio je. Ovo nije bio poput gubitka Patera, koga je jedva poznavao; ili Angine Seng koja nije sama umrla pod očajnim svjetlima.

Prizori Fixa: tumarajući Galaksijom u potrazi za slobodom i drogom i velikim denebijanskim kurvama, dok su njegova nasmiješena usta željela sve pojesti; dršće i trepće ujutro na stepenicama sudnica, pitajući se gdje se zaputiti nakon uhićenja i noći provedene u pričanju čudnih kromijanskih šala ("- i da li su to bile sise? Nema šanse. Pametne lubenice!", a nitko se od praaznoglavih utamničenih gubitnika nije znao na koji način se smijati ovom seljačini kojoj je sve što je njima staro bilo novo); Fix strašni u tučama u uličicama, s moralom amebe, živahan, živ - mrtav.

"Što mogu učiniti?" šaputao je Truck, držeći glavu u rukama. Nije se mogao prisiliti niti da zatvori oči. Ustao je. Netko će umrijeti. Znatiželjno je gledao duž broda prema zapovjednom mostu, potom je ušao unutra.

My Ella Speed, lagano transportno vozilo klase 'tranzit', registrirano u Carter Snortu, Zemlja, ovlaštena za prijevoz najviše tisuću tona tereta na udaljenosti manje od tisuću svjetlosnih godina: imala je tri dina-pretvarača (svaki snage oko pedeset/gigaton sati po pola tone potrošenog goriva) i "Powerslide" raketni motor za

manevriranje izvan dina-polja, kao, primjerice, za slijetanje; njegov skučen, mali prostor za teret je prenosio štošta, od čistog nitrometana za zanimljive motore Anywherea do pet tisuća genetski modificiranih lasica da bi mogle preživjeti u čudnoj atmosferi Titus-Bodea. Sada, osim nekoliko vezicom blinkiranih "Nekoliko Riječi Dobrog Smisla U Vrijeme Nevolja", bilo je prazno i šuplje, pojačavajući zvuk potplata Johna Trucka dok je pretraživao stvari bos'na Fixa u potrazi za pištoljem.

Tiho je krenuo naprijed kroz taj slatki i prljav brod. U strojarnici, gdje su uređaji svjetlucali i zasloni govorili isključeno uz pomoć obojenih lampica, Fix si je ostavio posljednju poruku: OISTIT VKI PGNSI SOR Truck ju je zgužvao i bacio na pod bez imalo osmijeha. Ramenom se upro o vrata zapovjedne kabine i gurao. Bila je zaključana. Izgubivši strpljenje, pokušao ih je udariti i bio je nagrađen glasom Tinyja Skefferna s druge strane.

"Truck, unutra je neki luđak s pištoljem." Glas kao da mu je dolazio iz bunara, prigušen i udaljen. Truck nije odgovorio. Proklet bio što je stao na put. Zvukovi kretanja. "Kaže da će pucati ako ne uđeš tiho. Mislim da mu je to namjera."

"Kvragu!" Jadan mali Tiny. "U redu." Elektronska brava je zazujala i odzvonila, vrata su se otvorila. Truck je ispustio Fixovu sjekiru, a zvuk se provlačio brodom kao smijeh. "Ubit ću te, gade jedan", rekao je ispruženih ruku da dokaže da su prazne.

Tiny se povukao kutak, ruku visoko iznad glave, oznojene ćele. Plitka posjekotina plavih rubova brazdila mu je lijevi obraz. Optužujući je pogledao Trucka i rekao: "Baš mi se i ne sviđaju tvoji prijatelji." Truck je ušao malo više u kabinu, te otkrio Pukovnika Gadaffija ben Barku naslonjenog na zaslon prilaznog radara, kiselog osmjeha na tankim usnama.

"Nemoj misliti da će ti to pomoći kada dode vrijeme", rekao mu je Truck, klimajući prema vojnom Chambers pištolju koji je nedavno napravio rupu u bos'nu Fixu. "Dužan si mi za sve njegovo, ben Barka. Nitko mi ne prijeti na vlastitom brodu."

Arap je elegantno slegnuo ramenima. Stavio je jednu nogu preko druge, dok je njegovo cijelo tijelo nesvjesno imitiralo divljački stav komandosa odreda smrti. Uniforma mu je bila uredna kao da je na paradi. Ali izgledao je umorno, i pustinja, nikada daleko, izjedala mu je mozak.

"Pucali ste u mojeg bos'na", Truck je bio uporan.

Sjena je prešla preko ben Barkinih mekih, smeđih očiju. Činilo

se da proučava svoj pištolj. "Nemojte misliti da toga nisam svjestan, kapetane. Niti ste vi svjesni koliko je toga na kocki. Sinoć ste dosta ubijali." Još je jedna oaza zametena u dugoj, samotnoj noći. "Napao me nakon što sam ga upozorio. Bio je vrlo hrabar. Mislite da mi je to bilo lagano? Žao mi je ako je tako."

John Truck je patuljka Fixa našao nasukanog u zabiti Gloama - izgubljenog i nepismenog među svodnicima i prostitutkama, bez razumijevanja supkulture sumraka koja ga je progutala nakon bijega sa ladanjskih imanja i hijerarhija na Kromu. Tuča preko dvije tisuće svjetlosnih godina koja je uslijedila je bila Truckova odgovornost: kao i njezin kraj, pod svjetlima Avernusa. Kao i Annie Truck, Fix je bio ovisnik.

"Ispričavate se meni? On nije bio moje vlasništvo. Ispričajte se njemu!"

"Hajde, kapetane -"

"Jednog dana, gade jedan, iscipelarit ću te do smrti."

Pustinja se pomaknula, krenula, proširila granice: napravila je ogromne izlaze od sastanka u predradnikovoj kućici; od sredstva, simpatičnog tla za zamišljene osvete, postala je kraj. Maslinici su se osušili, akvedukti srušili. Kairo i Aleksandrija su bile samo oguljene olupine pod prastarim suncem. Visoko u planinama koje ben Barka nikada nije vidio, raslinje je lomilo dovoljno stijenja da napravi galaktičko pješčano more; pijesak je već izlazio iz njegove lubanje da prekrije sve; u miru, šuljao bi se između oaza u umu, čekajući u zasjedi malene, beskorisne kaznene ekspedicije Stvarnosti -

Napravio je laganu kretnju pištoljem. "Ako biste željeli sjesti za kontrole, kapetane. Vaš je brod zaplijenjen." Njegovi su zubi bili kao kosti ogoljene na suhom vjetru. "Ako zamjećujete, gospodin Skeffern je još uvijek živ i zdrav."

"Makni se od preklopnika ako želiš da brod igdje krene, ben Barka."

Zapovjedna kabina teretnjaka klase 'tranzit' ima udvostručene kontrole i navigacijska pomagala; dva sjedala imaju pristup ovome, a treća se može doklizati do njih na tračnicama. Običaj je teretnih pilota da tu treću ostave na tome mjestu: ben Barka je sjeo u nju i pokazao da Truck i Tiny sjednu u ostale dvije, svaka s jedne njegove strane. Pištolj je približio Tinyjevom uhu.

"Mislim da ionako idete u mojem smjeru, kapetane. Možemo putovati i zajedno."

"O da?" Truck je uključio kontrole. "Gdje to?"

Ben Barka je uzdahnuo i odmahnuo glavom. "Kapetane, kapetane. Pištolj je uperen u krivom smjeru za neiskrenost." Nasmiješio se Tinyju, koji je uvukao ramena kao nomad u pješčanoj oluju. "Onaj nestrpljivi svećenik, Grishkin, je iz inače pouzdanih izvora čuo da je za danas predviđen pokušaj probijanja ISV-ove blokade Kentaura VII od strane Arapa (tamo je u tijeku akcija; dovoljno je opsežna da potpuno zaposli ISV ali nije planirana da bude vojni uspjeh).

"Odmah je shvatio da nije mogao poželjeti bolju diverziju: a rezultat je taj, kapetane, da ste vi primili jasnu poruku od njega rano ujutro. (Mislim da je bila uobičajeno sročena, s obzirom da je od svećenika.) Očekuje da vaše slijetanje prođe neopaženo s moje ili strane dobrog generala Gaw. Možda je i sam tamo, čekajući vas - prije nekih dva sata jedan od naših brodova je prijavio letjelicu s oznakama otvorenih kako se nesposobno šulja rubovima sukoba.

"Ja sam dao informaciju njegovoj jadnoj obavještajnoj službi: nikad je se ne bi dočepali bez pomoći. Uopće se ne čudim što se nije potrudio šifrirati poruku. Pola njegovih ljudi ionako radi za mene ili generala. I tako, idemo na isto mjesto, kapetane. Uvijek smo išli."

Truck je uključio niz prekidača ispod dojavljivača iz strojarnice te zagrijao "Powerslide" za uzlijetanje, pitajući se koliko je ben Barka u sve to uračunao Grishkinov fanatizam i generalovu nemalu prepredenost.

"To ostaje vama, pukovniče."

My Ella Speed je zabrujala i zatresla se. Utovarna rampa se polako uvukla, bacajući tijelo bos'na Fixa u prostor za teret kao balu životinjskih koža. Truck je dobio dozvolu od lučke kapetanije, dajući kao odredište Sad al Bari, a teret prijavljujući kao opremu za rudarenje. Dva ogromna LTOA vozila na gusjenicama su došla i postavila nježno brod na rep. Provjerio je jesu li Tinyjeve komande zaključane, malo razradio raketni motor.

"Mogu krenuti svakog trenutka, pukovniče."

"Kreni."

My Ella Speed, u elementu, zatresla se uzduž kao kučka koja se tjera i skočila u visinu.

Dok ogromne krstarice UASR(M)-a imaju takozvani okoliš "autonomne gravitacije" koji štiti njihovu posadu od teških g učinaka tijekom borbenih manevara, trećerazredni teretnjak razreda 'tranzit' to nema. Sigurni su od inercije samo tijekom dina-skokova; a My Ella Speed, željno bježeći od privlačnosti Avernusa, u kratkom

je vremenu ubrzala od nule do orbitalne brzine.

Višestruki g udar je sinonim za zvjezdašev život: Truck i Tiny, koji su tako živjeli od rođenja - i prije - su ga stoički podnijeli, dok im je g stajala na licima i udarala po rebrima.

Ali ben Barka je bio naviknut na udobnije putovanje. Možda je jednostavno zaboravio. U svakom slučaju, prekasno se sjetio.

Ispustio je Chambers pištolj kada su uzletjeli otprilike dva kilometra. Smiješno je izgledao pokušavajući pomaknuti ruke, dok se obilato znojio. Oči su mu se okrenule, dok je Truck nastavljao. Pokušao je uhvatiti dah; njegova se lubanja uglavila u naslonjač: kada ju je pokušao pomaknuti, Truck, i sam malo omamljen - napravio je ogromni napor, pomaknuo ruku pet centimetara od naslona do komandi, i pustio je da padne na prekidač za potisak u hitnim slučajevima.

My Ella Speed je zavijala i tresla se. Ben Barka je proizveo iznenadan zvuk, kao da se guši. Oči su mu se širom otvorile; iznenada, tamna linija krvi je polagano ispuzala iz lijeve nosnice. Njegov je jezik virio ispod brkova kao sakati prst. Onesvijestio se.

Kapetan John Truck, transportni pilot s puno iskustva, koji je, u tamnoj maternici Annie Truck, prešao zloglasnu Carlingovu liniju u nevođenoj sondi koja jedva da je bila nešto više od limenke s hlađenjem, zadržao je potisak dok se i Tiny Skeffern nije onesvijestio, za svaki slučaj. Tada je ušao u parkirnu orbitu, rekao: "Nikad ne igraj sa profićem na njegovu igralištu, pukovniče", i počeo voditi provjere Ellina zlostavljana trupa. Bio je u težim situacijama. Iz luke Egerton su ga dozivali i pitali se što čudo-od-djeteta-Raketni-as u podrtini od 'tranzita' to namjerava.

Nasmiješio se. "Oprostite zbog toga", rekao im je. "Krivi prekidač." Grubi smijeh preko radija.

Nekoliko minuta kasnije, Tiny se probudio i odvezao se. "To je bilo pomalo zastrašujuće", prigovorio je. Gledao je ben Barku. "O-ho!" rekao je. "Mogu li ga upucati?" pitao je, uzimajući pištolj, koji je bio pao uz sjedalo, mašući njime bezbrižno.

"Ne. Izbacit ću ga kroz stražnju komoru bez skafandera. To mi je baš palo napamet", rekao je Truck ponosno. "Bit će lijepo, kada zađe na noćnu stranu. U stvari to je poprilično umjetnički."

Skromnost, skromnost.

Tiny je razgledavao ben Barkino prokrvljeno lice. "Udario si me", rekao je hladno. Ispružio je ruku i prešao po Arapovu obrazu s cijevi pištolja. "Hajde, Truck", rekao je, "pusti me da ga upucam,

ha?" Umiljato se nasmiješio.

Truck mu je uzeo pištolj, provukao ruke ispod pukovnikovih pazuha, uz poteškoće, odvukao ga otraga, često lupajući mlitavim tijelom o pregrade i komade opreme. "Oprosti, ben Barka." Ben Barka, grdno izgledajući i još uvijek u nesvijesti, nije ništa odgovorio. Truck se cinički zasmijuljio. "U ovome ćeš uživati, ben Barka." i opisao je pukovniku kako će se možda osjećati u grobnoj orbiti, dolje u toj plamenoj putanji. Ali kada je stigao u teretni prostor na trenutak je zaboravio na sve to; i dok je završio s uređivanjem Fixova rastrganog leša, odlučio je ipak staviti ben Barku u skafander. Dat će mu vremena da se probudi i zainteresira se za dugi pad.

Pošao je naprijed, zatvorio pregrade i bez molitve ispraznio teretni prostor. Fix i ben Barka su izletjeli van, u bijeloj mećavi letaka otvorenih. Ben Barkino odijelo je odmah, bez obzira tko sluša, počelo odašiljati pozive na pomoć na svim frekvencijama. "Prokletstvo", rekao je Truck. "Nije li to tipično?"

Iz luke Egerton su se ponovo oglasili. "Zar ćete tu visjeti cijeli dan, Unutrašnje Otkrivenje!"', pitao je dežurni časnik. "Treba nam taj prostor." Potom, sumnjivo: "Je li gore sve u redu? Primam nešto kao SOS."

"To je kvar, stvarno", rekao je Truck.

"Ne sliči kvaru." Nastala je stanka. "Imam ovdje nekoga iz lučke kapetanije. Žele znati zašto brod otvorenih vuče željezariju na Sad al Bari."

"Oops", rekao je Truck.

"- a da ne spominjemo uzlijetanje kao da je u pitanju pola eskadrile. Možete li razjasniti?""

Truck je isključio komunikacije.

"Tiny", rekao je, "uključi dina-pogon. Odlazimo."

Aktivirao je navigacijski sustav i ostavio Ellu Speed da se kao igla trodimenzionalnog kompasa rotira sve dok njen pramac nije bio usmjeren prema Alfa Kentauri (ili mjestu gdje su se spori unutrašnji procesori sjećali da je bio). Tiny je uključio pretvarače i vratio se na most. Vanjski zasloni su sablasno treperili, već istražujući zagonetne prostore svemira.

"Dobro", rekao je Truck. Uključio je dina-pogon, nabio ručicu gasa i stara je Ella Speed zavijorila duž galaktičke autoceste prema Kentauru, pod turbom. "Vrijeme je da nešto našega počinjemo dobivati natrag, Tiny."

Nije bilo nade da će natrag dobiti nešto svoje s ičega što je orbitiralo oko Kentaura VII. Oko tisuću kilometara iznad bezbojnog, sivog lica te ubijene planete, Ella Speed je pramcem ušla u ogromni oblak ostataka. Kao ostatci neke ogromne životinje u nekoj dolini predubokoj da u nju prodre sunce, zaboravljeni u magli smrznutog zraka, mrtvi su brodovi u uzaludnoj zasjedi čekali Vječnost. Bio je to mračan, ustajali pojas, prepun mrtvaca koji su u sporim krivuljama plutali oko staljene opreme, prošaran tamno crvenim truncima otopljenih atomskih jezgri, cijelim strojarnicama, koje su nalikovale nakupinama šute koja se hladi, padajući u tužnim aureolama radio-statike.

Dublje u unutrašnjost, dijelovi groblja su bili puni promjenjivog bjeličastog sjaja, varljive riblje kretnje, dok je nekoliko UASR(M)-ovih krstarica (one koje su sličile vijcima) nepopustljivo izmjenjivalo vatru s ISV-om. Bilo ih je manje, nisu bile u formaciji, ali činilo se da u potpunosti zaokupljaju Flotu - vani nije bilo vakuumskih komandosa, na snazi je bila radio tišina. Truck je isprobavao frekvenciju za frekvencijom, našao smetnje koje su se kao valovi lomile na plaži prepunoj uništenog i hrdajućeg oklopa. Uhvatio je nekoliko nerazumljivih slogova poznatog morpheuskog dijalekta (dovoljno da mu kaže tko vani umire), zapomaganje, pucnjeve kako otvaraju trup, udaljeno, sva slabije, opsesivno.

Ella Speed je njuškala kroz san o nasilju. Niti jedna od zaraćenih strana ju nije primijetila. Iza nje, potpuno nesvjesne jedna druge, krstarice Solomon i Nasser su se šuljale kroz groblje kao dvije štuke za istom udicom. Truck nije posumnjao da bi ga mogli pratiti: možda je bio prezaposlen mladim topnikom s Parrota koji se sporo okretao oko pramca u nekom gravitacijskom vrtlogu, dozivajući Trucka i Tinyja, kao da ih jednom ukočenom rukom poziva da mu se pridruže i s njim podjele hladni mir. Njegova utroba, prekrivena gustim mrazom kondenzacije, polako se izlijevala iz njegova probijena skafandera, ali su mu oznake bile izglancane i sjajne.

Truck nije mogao reći kojoj je strani pripadao.

Kentaur ih je zarobio, ispunio zaslone kao optužba. Samo je jedna planeta ikada ubijena -

Na vrhuncu, tijekom apsolutnog bombardiranja MIEV-ima, kada je obrana bila spomen-krpica na vrućem vjetru, a nebo se treslo od ionizacije, većina površinske vode je isparila s kore kao živa, superzagrijana para. Meta nestane ispod ovojnice tvorene od

oblaka debelih nekoliko kilometara, te dolazi do proporcionalnog porasta albeda - zadnji, očajavajući heliograf boli -

U pet sati poslijepodne, u četvrtak, lipnja 2180. poslije Krista, ovojnica je prekrila Kentaur, i, kao i svaka dobra ovojnica, poštedjela žive od osude mrtvih. Generali Gaw toga doba su napustili svoje bunkere, zadovoljni, sliježući ramenima i zijevajući - možda čak i malo se dosađujući - i sigurno se pitajući kako bi mogli pretvoriti jednu polovicu Zemlje u isti užas, a da drugi ne oštete toliko da postane nenastanjiv ispod minimalne mjere koju su postavili njihovi biolozi. Nakon što je nestao pod milosrdnim pokrovom, Kentaur je postao hrpa smeća koja je mirisala po mokrom pepelu.

Do vremena kada je dr. Grishkin, u poslanju Boga i poznate Galaktičke enciklopedije, došao i zabio prvo svrdlo u potrazi za bunkerima, mlaka kiša je već skoro dvjesto godina podjednako padala na novi pejzaž. Našao je planetarnu močvaru isušenu od velikih sporih rijeka: plitka, mrtva mora, nezamislive površine blatnih nizina i soli - a svaka kap vode puna oštećenog organskog materijala zamrznutog u nekoj točki između raspadanja i rastapanja, neprozirna, ustajala, puna davne smrti. Niti jedan od kontinenata nije sličio onima koje je vidio na kartama od prije genocida: napokon, ispod ljudskog i životinjskog mulja estuarija i delti je otkrio kako se voda cijedi kroz izubijani regolit u malim, tajnim potocima, u tajna skrovišta kilometrima ispod.

Tamo je kopao.

Ako je na početku bio imalo lud, Kentaur je to samo pospješio. Tamo ništa nije bilo živo, osim ako ne uzmete u obzir odzvanjanje vode. Voda i vjetar, mrmljajući nerazgovijetno među raznijetim, zagonetnim stupovima od kamena koji su kroz mulj virili kao prsti koji u zraku traže izvor svoje boli. U stalnom sumraku svijetlila su sablasna svjetla. Nebo je bilo zeleno i sivo, osvijetljeno raspadajućim elementima. Vjetar je kročio među hrpama smeća; mrtva svjetla i voda; nešto je proganjalo Kentaur, a to nisu bili Kentauri -

Oni su bili ispod zemlje, čak je i njihova neizbježna korupcija na neko vrijeme umrtvljena.

John Truck je letio na kraju Ijubičastoplavog traga, ciljajući Grishkinovu petnaesteroznamenkastu točku. Spustio se, uz isparavanja, na nanos blata. Oko broda se je prostirala plošna, neprepoznatljiva, plavna ravnica nekog estuarija, protegnutog

prema istoku. Ništa se nije micalo, ništa nije uzviknulo ili bježalo. Na trenutak, kiša je stala, ali nikoga nije bilo vani da to primijeti.

Nakon nekoliko minuta, Truck i Tiny su izašli iz teretnog prostora, noseći bijele karbonske kacige, staklene zaštitne naočale i respiratore nalik na kratke, debeljuškaste surle. Tamni i sjajni kombinezoni su prekrivali njihova tijela, koja su bila puna proturadijacijskih droga (po receptu) i amfetamina (bez recepta) iz Ellina prepunog medicinskog ormarića. Truckov ogrtač otvorenih je tužno vijorio na vjetru. Stajali su u tišini, povremeno stupajući nogama i gledajući negostoljubljiv pejzaž; pokazivali su u različitim smjerovima i mahali rukama jedan drugom; potom su krenuli niz teško prepoznatljivu obalu začepljenog vodenog toka.

Usprkos amfetaminima, Truck je brzo postao deprimiran - isprva malo zabrinut, a tada opsjednut zagonetnim, vlaknastim sastavom blata. Kada se hrpa tankih kostiju, istrošenih i sjajno bijelih, zapetljala u njegove noge, izmjerio je svoju visinu u blatu. Dok se s gnušanjem okolo bacao, udario je Tinyja - koji je nervozno pokušao pomoći - u prsa. "Onda se izvuci sam." Obrisao se. U blatu je bilo gnijezdo papira, zahrđalog željeza, komada kamena, stvari. Digao se držeći jarko plavu ručku nekog kućanskog aparata. Zadrhtao je i bacio je. Tiny nije razgovarao s njim.

Bio je to jadan izlet. Uzdišući, povučeni, teško su napredovali uz tok, tražeći znak: koji su nakon nekog vremena našli u obliku okna Omega. Do tada, Trucka je sanjarenje uvjerilo da se u mulju još uvijek sve odvija. Počeo se bojati da pred njim leži neki obred inicijacije, neki uvod - neizbježan po rođenju - u čudan raspadnut poluživot rase njegove majke, postojanje koje se odvijalo na način koji si on baš i nije mogao uprizoriti, u razvaljenim kućama medu komadićima i karikaturama ljudskih svaštarija, sakupljenih bez logike nakon što su doplutale niz vodeni tok.

Sakriven nakaznim nanosom zemlje, kompleks zgrada okna Omega - iz kojih je dr. Grishkin započeo iskapanja koja su dovela do otkrića Kentaurske naprave - nalazila se nakupina gotovih betonskih zgrada, blijede boje i prekrivenih neprijatnom vlagom. Služile su da bi se smjestili generatori, pročišćivači zraka i pogon dizala u oknu, skup strojeva koji je, kada je radio, vidno tresao zemlju. Kompleks je bio okružen žičanom ogradom u kojoj je bio vojni kontrolni punkt - kasniji dodatak generala Alice Gaw.

Podrhtavanja iz dubljih razina bušotine su tresla Truckove kosti dok je sa Tinyjem stajao malo izvan dosega svjetala koja su

okruživala kompleks, znojeći se od topline najbližeg ventilacijskog otvora. Malen, zdepast brod je bio parkiran na repu u tami oko sto metara od kontrolnog punkta: trup je bio opržen i iskrivljen radi krive procjene tijekom slijetanja velikom brzinom, motori zaglibljeni nekih četiri metra u mulju. Nije se činilo vjerojatnim da će napustiti ovo mjesto u bližoj budućnosti. Bio je prazan, a zbrzani sloj boje nije mogao sakriti oznake otvorenih. Odavao je dojam da je napušten od vlasnika koji je mislio na nešto drugo.

Truck je neko vrijeme neodlučno stajao, dok se ljudski mulj sušio i gulio s njegova kombinezona. Vrata (kao i cijeli kompleks) su se činila napuštenim. Flotne policije nije bilo za vidjeti, a nije mogao primijetiti nikakav znak vojne aktivnosti. Okrenuo se tamnoj, surlatoj prilici do sebe i pantomimom ukazao da krenu.

"Ja ne idem dolje, stari -"

"O, da, bogme ideš."

Tiny je vukao stopala. U tišini, krećući se polako, kao izvođači neke dekadentne koreografije koji vježbaju bez publike, došli su do kontrolnog punkta. Nitko ih nije dočekao.

Dva mrtva Flotaša su ležala licem prema gore u blatu do vrata, otkinutih respiratora. Njihove su zaštitne naočale bile rasprsnute od iste eksplozije koja je srušila ogradu, ali, osim toga, nisu bili oštećeni. Njihove su oči bile uperene prema nepopustljivom svinjcu Kentaura i teško je bilo otresti se dojma da je nešto izašlo iz tekućih potka mulja i ubilo ih bez zvuka.

TRINAEST

U TUNELIMA

Promislivši, Truck je uzeo njihove pištolje.

Sama bušotina je bila posuta tijelima u odorama ISV-a, odbačenih u krugu od druge eksplozije, u čudnim i krutim i surovim položajima. Truck je pomislio, ovdje je već netko bio. Gledao je u napuštena spremišta, čija su vrata lupala na vjetru, dok su svi uređaji radili bez nadzora. Ponovno je počelo kišiti, tanki sivi zastori su se kretali između zgrada kao duhovi. Truck je pokušao počešati glavu kroz kacigu.

"Svi su gotovi", izvijestio je Tiny Skeffern, krećući se od tijela do tijela, pod utjecajem amfetamina i sretan što se ne mora boriti. "Mislim." Njegov glas, nakon što je prošao opne respiratora, bio je bezličan i sablastan.

"O, molim te, Tiny."

Truck ga je ostavio i krenuo pronaći dizalo. Oko njega je vrh okna brujao kao žica od gitare. Kiša ga je iznenada zasipala iza uglova. Mrlje hrđe na zidovima. Našao je dizalo, obrisao sloj vlage koji je prekrivao kontrolnu ploču.

ISKLJUČI SKLOP 5 I PRITISNI ZA DOLJE.

Ponovno pod zemlju, pomislio je, ponovno pod zemlju. Osjećao se odvojenim, nezainteresiranim. Ništa od pokolja na vrhu oknu nije utjecalo na njega: možda se pripremao za svoj susret s Napravom, zatvarajući nekorisne osjetilne kanale, odbijajući bilo kakvu neproduktivnu stimulaciju.

"Idemo, Tiny."

Zatvorili su vrata dizala. Bilo je pod tlakom. Skinuli su svoje respiratore i započeli spust u koru Kentaura VII.

Truck nije imao nikakav osjećaj da je stigao kući. Dizalo je bilo sporo, nije imao u što gledati, osim Tinyja. Bio je između dvije stvarnosti, lagano se isključivao. Kada su bili četiri kilometra duboko, provjerio je dozimetar da vidi je li pokupio išta od radioaktivnog cezija koji je bio rasut po površini. Pet kilometara, i nesuvislo je zamišljao kako se zemlja oko okna Omega steže i pomiče se i guta ga. To se nije dogodilo. Dahnuo je na zid dizala i napisao svoje ime u kondenzaciji.

"Ideš", rekao je Tiny, pucketajući prstima. "Pod zemljom, koja

ludnica."

Dizalo se lagano zaustavilo. Truck je otvorio vrata.

Okno Nula: ušli su u niz bunkera ("Ostani ovdje i zaustavi bilo koga tko se pokuša spustiti", rekao je Truck Tinyju. "Nema šanse", odgovorio je Tiny, tapkajući na mjestu i paranoično gledajući preko ramena). Skoro odmah su se izgubili u labirintu prolaza za prozračivanje, tunela i svake moguće vrste slijepe ulice.

Kretanja tektonskih ploča tijekom kasnijih faza MIEV bombardiranja su nagnule cijeli sustav, naginjući tunele nekih pet-šest stupnjeva u istočnom smjeru; neki su iznenada završavali u rasjednim linijama, drugi su bili poplavljeni i neprohodni. U ostalima, nestanak struje je ostavio kao jedini način ventilacije prirodno kretanje, te je u njima zrak bio vruć, vlažan i težak. Čudne bijele nakupine lišajeva, debele i gnojne, visjele su sa zidova, dajući pljesniv, pogan miris. I dok je Grishkinova ekipa postavila fluorescentnu rasvjetu u važnije bunkere i neke od hodnika, većina je bila osvijetljena samo slabom fosforescencijom algi koje su kapale iz ventilacijskih otvora kao viseći vrtovi.

Usprkos svim krivim koracima, to je još uvijek bio labirint. Truck i Tiny su ubrzo morali birati smjer nasumce, ponekad gacajući po kilometar kroz dvadesetak centimetara prljave vode pored udubina punih zagonetne, hrđajuće opreme, razbijenih hladnjaka iz kojih je ispala djelomično raspadnuta hrana, i vrata koja se nisu htjela otvoriti. Voda je putovala na istok, ovijajući se oko njihovih stopala da pošalje misteriozne odjeke u tamu ispred: našli su potok koji je bio jači nego ostali i došli na ideju da prate struju - ali ona je samo vodila dublje, da bi se na kraju stropoštala u tamu rasjeda.

"Isuse", prošaputao je Truck, gledajući nazubljene i oštre, isprevrtane komade betona, ogromni kameni pokrov koji Kentauri nikada nisu planirali; dugi pad. Nakon toga, pokušali su u tri veća bunkera; našli su samo hrđajuće konzole i gomile kostiju prekrivene vlažnim zelenim naslagama, svaka zdjelica ili bedrena kost označene uredno bijelom ceduljicom - "žensko", "predadolescentski muškarac", "ženski adolescent" - od strane Grishkinovih arheologa. Čistom snagom volje, ponovno su našli svijetle fluorescentne putove, ali se činilo da niti jedan ne vodi na dno okna Omega.

Tiny je prvi primijetio da nisu sami u labirintu.

Tuneli su bili puni jadnog izvanzemaljskog smeća odbačenog od preživjelih po završetku rata: osobne stvari, bez mjesta i svrhe i

kulturne vrijednosti, teško prepoznatljive u okvirima ljudske spoznaje, kao kopče za remen, police za knjige ili atletske nagrade, što su nesumnjivo bile. Tiny s mozgom čavke i moralnim smislom ličinke na groblju, uzimao je svjetlucave stvari dok je hodao, uzvikujući: "Pogledaj ovo Truck!" i "Hej, netko lupa glavom o zid što je izgubio ovo!"

Kada je našao Chambers pištolj ipak nije ništa rekao; samo je požurio i gurnuo ga Trucku pod nos. Truck, psujući i žmireći od frustracije, očekujući da će svaki novi komad plijena biti džepno nuklearno oružje, pokušao ga je ignorirati. Mahao je nervozno njime. "Truck? Truck?"

"Čuj, Tiny, što pokušavaš?", odguravajući cijev. "Ako se ubrzo odavde ne izvučemo, bit će mrtvih -"

"Našao sam ga na podu."

Truck ga je uhvatio, u duhu samoobrane, i pogledao. "Ispustio si ga."

"Vraga sam ga ispustio. Pogledaj. Pogledaj. Ne možeš mi reći da je već dvjesto godina na dnu ove proklete rupe."

Nije bio.

Pet metara dalje, našli su njegova vlasnika.

Bio je mrtav, hladan na zemlji, jedan od vukova iz jedne od osobnih pustinja ben Barke, grabeći blato s obje šake, upućujući divlji osmijeh vodi koja je tekla kraj njegove glave.

Tišina.

Truck i Tiny su ga, gledali, zaprepašteni.

Tada su koraci, brzi i prigušeni, kao ubojstvo u uličici, proletjeli paralelnim tunelom: netko je držao korak s njima, prateći ih u fosforescentnom mraku.

"Isuse, Tiny, još uvijek je ovdje!"

Naprijed je bilo raskršće.

"Kreni!"

Truck je digao pištolj, poslao svjetlucav pucanj niz prolaz, dok su ga sjene pratile. Nije ništa mogao vidjeti, ali netko je bio tamo. Vukao je Tinyja za sobom, spotičući se i psujući. "Ako nam dođe za leđa, trči, Tiny, trči!"

Došli su do raskrižja i zaustavili se teško dišući - taman da vide kako rub ogrtača boje šljive, izrazito se vijoreći, nestaje u trećem ogranku labirinta -

Niti jedan od njih nije izrazio želju da ga prati. Iznenada, labirint je bio pun uznemirujućih odjeka. Boja šljive je boja

otvorenih.

Ali otvorenost nije kraj.

Petnaest minuta kasnije, naišli su na čitavu jedinicu elitne policije generala Gaw, razbacanih po hodniku kao rasprsnute vreće. Pucanj iz Chambersa je još uvijek svjetlucao u polutami, odajući izraze lica kao u klaonici, obasjavajući neopisivu mješavinu krvi, čađi i izmiješanih udova.

"O, Isuse."

Tiny je nagnuo glavu. "Truck -"

Prigušeni arapski je svuda oko njih odjekivao u jeci složene akustike labirinta, dok se nova zasjeda postavljala njima na pragu. Udaljeno, ali jasno, došao je do njih zvuk izmjene bombi, vršene kroz zemlju i beton; nejasni uzvici i povici. Razaranje je bilo slobodno ispod Kentaura, i bunkeri su bili puni izgubljenih ljudi koji su bezglavo upadali u nevidljive, očajničke sukobe.

Iznenada, blizu: "Unutra je čitavo gnijezdo prokletnika! Živnite, dečki! - Idemo ih srezati! Gdje je taj napalm?"

Truck je zadrhtao. Gusti dim je počeo polako dolaziti niz hodnik, tapšajući leševe oko njegovih nogu. Poznavao je taj glas, taj užasan zanos: ponovno je stajao u središtu, dok se oko njega Galaksija raspadala na komade u ludoj borbi za ravnotežom. "Hajde, Tiny." Oprezno je provirio iza ugla. Mrtvi policajci su uzvraćali pogled, njihove polarizirane leće sive, prljave i nepokretne. "Moram naći tu prokletu stvar prije nego što oni pronađu mene."

Glas generala Gaw je nestao u glasu arapskog protunapada. Truck i Tiny, odvojeni, gacajući bez nade, zalazili su dublje u labirint, skupljenih ramena, dok su bunkeri oko njih oživjeli s nehajnim entuzijazmom plesa. Otvoreni, Arapi, Izraelci, slaveći napuštene prilike i nezasitne obrede nasilja.

Tiny Skefern je previše zaostao u jednom trenutku, i nisu se našli u mraku. Truck je divlje jurio tunelima zazivajući "Tiny! Tiny!", ne vodeći računa o tome tko ga čuje. Odgovorili su mu samo odjeci. Išao je okolo ispucavajući iz jednog od svojih Chambers pištolja u sjene, dok ga klik-klak praznog mehanizma nije vratio u stvarnost. Teško dišući, naslonio se na zid, stavio čelo na staru, vlažnu stijenu. Još je jedan ovisnik zastranio u potpunoj zbrci Okolnosti.

Nakon toga, lutao je uz nagib kao mršava hijena, izbjegavajući veće skupine vojske, te nastojeći iznenaditi manje tako da je iskakao iza uglova, psujući i pokazujući zube. Došao je do područja naizgled

stalnog geološkog nereda, tražeći put kroz ogromne hrpe kamenja i srušenih stropova do ruba rasjedne linije, gdje je gledao kako voda teče preko i prolijeva se u planetarnu pukotinu, ne sasvim siguran u što gleda.

Tada je već Naprava kontrolirala labirint bunkera; Grishkin, koji je kartografirao sustav za ISV prije manje od godinu dana, unutra je lutao u idiotskoj ošamućenosti; Arapi i Izraelci su bili jednako, beznadno zbunjeni: Truck je bio izuzet i voden prema obredu inicijacije kojega se sve vrijeme bojao. Napredovao je duž rasjedne linije, ne razmišljajući ni o čemu.

Dvadeset minuta hoda ga je dovelo do centralnog uporišta, Grishkinovih oznaka i svjetala, predvorja gdje su svjetleće gljivice prekrivale cijevi i kablove, a vjetar je zviždao van, u Kentaur, kao glas.

U predvorju, vrata bunkera, zaglavljena u otvorenom položaju na četvrtini raspona, tvorila su visoki pravokutnik svijetla, čudnog i poskakujućeg, kao da je unutra gorjela nekakva vatra.

Suženih očiju, ušao je.

Više je volio svjetlo od tame. Ako se to čini otrcanim, tada zapamtite da je to odluka donesena davno prije nego što je prešao prag bunkera, i da je doslovno tako mislio. Iako je volio ulice nakon sumraka - hladne, slijepe, zaprljane uličice dokova - svoj je istinski okoliš našao vani, među čudnim spektralnim česticama dina-polja, i udovoljavao svoje želje pod kaleidomatima stotina različitih Spacer's Raveova na isto toliko planeta dok je njegov mozak skakao i rezonirao u taktu njihovih stroboskopa i nepredvidljivih promjena valne duljine. Ništa od toga ga ipak nije pripremilo za Kentaursku napravu.

Napala ga je, čim je ušao, čekićem svjetla i zvuka programiranim da mu otvori glavu poput bundeve, a složene antene njegova centralnog živčanog sustava su iznenada postale prijemnici za sve od epileptičnog titraja na 30 udara u sekundi do ultrazvuka nedefinirane strepnje. Bilo je to kao da se zabijaš u zid - zvukovi, svjetla, radijacija. Njegovom su lubanjom žarili divlji izboji zvuka; bijelo je svjetlo napadalo njegove oči; infracrveni pulsevi su napadali završetke epidermalnih živaca-

Inhibicijski neuronski blokovi CŽS-a su se depolarizirali. Sinapse i izmjenjivači kalij/natrija su se upalili duž svih membrana, počeli luđački raditi, potom se potpuno zatvorivši; razine pregrada su se poremetile, narasle, pale na nulu. Masa nevažnih informacija

je napala osjetilno-motorni korteks, probijajući se kroz talamus i hipotalamus, pobjednički zavijale niz refleksijske putove korteksa slobodnih asocijacija; podražaj živaca je doživio vrhunac kada je nešto zaobišlo prigušni učinak nedostatka iona natrija i postigao se potpuni stalni podražaj; sva su se tri korteksa ugasila kao svijeća na vjetru -

Osjećanje je postalo samo sjećanje. Truck je bio gluh, nijem i slijep, bez osjećaja, bez volje. Njegov je živčani sustav bio zarobljen i porobljen -

U milisekundnom intervalu nakon napada, dok su se potencije membrana vraćale u milivoltni raspon (nakon što su narasle na pune volte i dosegle brzinu širenja impulsa veću od 700 kilometara na sat), Naprava je počela raditi u taktu njegove biologije -

U ograničenom smislu, kapetan John Truck više nije bio tamo, svjestan ili ne: ništa nije mogao osjetiti, nije mogao naređivati svojim udovima, niti je bio svjestan da ima udove kojima može naređivati ili ikakvog "Trucka" koji im može naređivati - postojao je samo kao metafizičko, i problem filozofije. U tome, bio je sretan. Bol je palila sve živce u njegovu tijelu, ušla među stanice i počela odmotavati šećernu spiralnu uvojnicu - nije to osjetio; nokti su strugali uzorke srži njegovih kostiju, probili kralježni kanal i umočili se u cerebrospinalnu tekućinu - nije znao; nevjerojatne metode genetičkog ispitivanja su bile na djelu u njegovoj lubanji, proždirući kao ličinke neke parazitske ose; nije mogao primijetiti.

Nije primijetio. Naprava, pošto je istražila njegovu kemijsku iskaznicu, okrenula se nekoj vrsti psihometrije. Negdje u dvojbenom području gdje se misli vuku bez ijedne moždane stanice da ih usmjerava, Truck je gledao slike. Slike-?

Sve što je najviše želio: tajnu novog pogona ugrađenu na Ellu Speed (koja je sada bila nešto duža i vitkija, urezana uzorcima, s bijelom vatrom na krmi) - ogromni bakreni kotači, koncentrični i ekscentrični, koji bi mu možda omogućili da leti u neotkrivene galaksije; djevojka koju nikada nije vidio, dok je ožiljak Ruth Berenici pokrivao njeno lice; studio Swinburne Sinclair-Patera, pjesma u porculanu; droga; bos'n Fix živ i zdrav, pokazujući svoje nazubljene zube, njegov trbuh uredno zašiven; na kraju, vrlo kratko, prizor iz Spacer's Ravea -

Tiny Skeffern, nepokretan ispod svjetala, drzak osmijeh na njegovim usnama - i nova glazba da zamijeni staru, izbijajući iz H-spremišta u plimnom valu koji će preplaviti Galaksiju -

Divlji, plemenski, tumarajući svemirom i vremenom začuđenog izraza lica s nekoliko predmeta pobranih iz kanala uz put, naselja među ledenjacima, opljačkanih postaja i prekinutih veze, zemaljski homo sapiens nema koristi od razmišljanja, osim za pridobivanje. Stoji na svakoj kapiji s jednom ispruženom rukom, drugom iza leđa, izmišljajući razloge zašto bi ga se trebalo pustiti unutra. Od one prve hrpe banana, svaki njegov spori pokušaj ili neosjetljivi ugriz mentalne aktivnosti je govorio još, još; i njegovo je vrijeme tijekom tisuća godina bilo provedeno u izgradnji i usavršavanju sustava ideja koje će mu omogućiti da opravda, racionalizira i moralizira ispruženu ruku.

Njegovi snovi, te smiješne vizije bez cijene, koje ima o sebi kao biću koje se ne brine samo o materijalnom, nisu ništa više nego izgladnjeli ljudožderi koji tumaraju okolo u neugodnoj magli emocija, pokušavajući pojesti jedan drugoga. Politika, religija, ideologija - očajnički, razdraženi pokušaji da prebaci odgovornost za svoje postupke: abdikacije. Njegove ruke su najviše zastupljene u osjetilnom korteksu, njegova glava najmanje: ali uvijek pokušava sakriti jedno iza drugoga.

Stojeći tamo gdje je sada stajao John Truck, uništen i prevladan od Naprave, doktor Grishkin, Gadaffi ben Barka i, kasnije, general Gaw - sve plaćajući članovi onoga što su voljeli nazivati ljudski rod, zagrabili su, i tijekom grabljenja bez sumnje dokazali svoje podrijetlo. Nikada neće vidjeti ništa drugo.

Dok je Truck, taj mješanac jako sumnjiva porijekla i neuredna izgleda, jednostavno lagano priglupo gledao što je ponuđeno i nije se mogao odlučiti. Kada nije ništa zagrabio objema rukama (niti je pokazao neku sklonost - možda zbog kentaurskog nasljeđa, možda zato što je bio zvjezdaš i gubitnik, želio je sve i ništa), Naprava je povukla svoje sonde i pustila ga. Bio je granični slučaj, ali krv je proradila, i geni stare Annie su svoje obavili.

Truck se cijelom dužinom ispružio na betonu, trzajući se i cvileći. Nakon nekog vremena, dopuzao je do stvari i pogledao je. Ispitala ga je i pustila, te ju je vidio kako su je stvoritelji vidjeli, i znao je da njome može rukovati.

Ali još uvijek nije znao što radi - ali, imao je i oči svoga oca.

Zaspao je iz čistoga psihološkog olakšanja, i bio probuđen nakon neodređenog vremena zvukom pucnjave Chambersa koja je odzvanjala u tunelima. Uzeo je Kentaursku napravu pod ruku i napustio bunker u trku.

Kroz predvorje je prošao slijep i u panici, odbijajući se o zidove, pokušavajući repetirati jednom rukom zadnji pištolj. Zadnja stvar koja mu je trebala je da ga ulove s Napravom. Imao je prljav okus u ustima, znoj se provlačio između njegova plastična odijela i kože. Kada je došao do vanjskih vrata usporio je i osluškivao; gurnuo glavu kroz njih nadajući se da ih nitko neće raznijeti. Potpuna tama u tunelu. Ništa se nije micalo. Tiho pjevušenje se začulo s lijeve strane.

Škiljio je u tamu, vidio samo spore grimizne uzorke kako besciljno plutaju površinom njegova oka. Ponovno zvuk, izviruć iz modrog mjesta na tlu. Njegova prilagodba na tamu je bila polagana nakon udara koji je njegov CŽS podnio u bunkeru. Opsovao je i trepnuo, dok su mu se hladni predosjećaji motali glavom. Drhtao je; zadržao dah; ispustio ga u glasnoj rici i skočio u prolaz uperena pištolja.

Našao je Tinyja Skefferna nekoliko metara niz hodnik, kako leži licem prema zidu.

"Truck, o Truck -"

Tiny je plakao i šmrcao, dok su njegovi tupi mali prsti napredovali prema rupi na prsima, zatim se povlačili kao male prestrašene životinje.

"Truck, ogromna je. Želi mi zlo -" Skupio se, njišući se naprijed-nazad. "Gdje si bio, Truck?" Ispustio je vapaj užasa, gledajući svoje mokre prste. "Isuse, prokleti Kriste, prokleti -"

Truck ga je oprezno položio na njegovu neoštećenu stranu da bi dao priliku neprobijenom plućnom krilu - nije mogao ništa drugo učiniti već čekati da se disanje zaustavi.

"Sve će biti u redu. Tiny", promrmljao je. Trebalo je reći i druge stvari, ali nije mogao. "Ja ću biti u redu."

"Ali to je rupa!" Tiny je drhtao i plakao. "Zašto sam sišao dolje? Sada sam povrijeđen -" Njegove su plave usne otkrivale zube, svaki se mišić u njegovu tijelu napeo i zadrhtao. "Ogrtač!" iznenada je povikao, očiju širom otvorenih: "Ogrtač! Ogrtač!" Bilo je to besmisleno i sablasno. Dugo je vremena bio tiho. Tada je rekao: "Uvijek gubim proklete gitare", iskašljao se i opustio.

Truck je sjedio pored trupla ispustivši Kentaursku napravu. Otkotrljala se od njega. Slabašno ju je pokušao šutnuti u mraku. Bio je sam u pustinji iznutrica i pohlepe, dok je drugi Tiny Skeffern jurio vulpekulansku lubenicu niz stubište Ruth Berenici, na Zemlji prije milijun godina. Prekrio je rukama lice. Između njih je prošao

zvuk.

"Kapetane?"

Ogromna, tamna pojava okrugle, surlate glave je izašla iz jednog od spremišta za opremu koji su se nizali hodnikom.

Grishkin, ludi svećenik, je došao naplatiti, sotonski u njegovu ogrtaču boje šljive i crnom radijacijskom odijelu, dok se cijela njegova ogromna pojava tresla od posljedica nekog nepoznatog napora ili pritiska. Stajao je zureći u Johna Trucka, njegove su oči bile zagonetne iza zadimljenih prozora zaštitnih naočala. Njegov je respirator jednolično šuštao. Da li je Stomak bio samo još jedna odgoda?

Iznenada je priznao: "Stalno sam se vraćao na isto mjesto."

Njegov je glas bio dubok i prigušen. "Znate li, istražio sam ovo mjesto. Nikada se prije nisam bio izgubio." Primaknuo se nekoliko koraka, još uvijek zureći u Trucka. Njegova je ruka poletjela, zgrabila jedno od Truckovih zapešća energijom skoro ispunjene ambicije. "Znao sam da me nećeš iznevjeriti, sine moj. Arka ima posebnu težinu -" Drugu je ruku stavio oko Truckovih ramena. "Moraš mi pomoći, ima", njegov se stisak pojačao, "drugih u bunkeru."

Vidio je Kentaursku napravu.

Protrljao je prstima, nakupinama debelih, masnih kobasica, svoje zaštitne naočale: ostavile su sitne kapi znoja na prozirnim lećama. Tada, tresući se i rušeći se kao svinja u napoju, kleknuo je pred nju. Jedna je debela ruka prtljala ovratnik kombinezona; povukla; otvorila ga da pokaže njegove plastične prozore. Nešto je unutra plivalo, divljački, trijumfalno. Pognute glave, otkrio je stanje svoje duše.

Truck se nervozno nasmijao. "Sišao si s uma, Grishkin." Tada se nečega sjetio. "O, Isuse Kriste", šaputao je: "Ogrtač!"

Okrenuo se na jednoj nozi i sa svom snagom unio vršak druge u Grishkinov vrat. "Ti odvratno staro kopile!" vikao je bijesno: "Zašto si ga ubio?"

Grishkin se prevrnuo, još uvijek u zavjetnom položaju; njihao se naokolo, pokušavajući se ustati, ali Truck je bio na njemu poput zmije, pun otrova i smrti, i zario je jednu ruku u njegov vrat. Na trenutak su se borili u mraku. Truck je pobijedio - odvukao ga do Tinyjeva leša. Bio je iznimno težak. "Ti odvratni gade! Otvori svoju prljavu glavu prema njemu! Hajde, pogledaj ga!" i snažno je iskrenuo desnu ruku otvorenog.

Grishkin je zaskvičao i otrgao se. Ponovno je kleknuo pred Napravu. "Ne", rekao je. "Oprosti mi", molio ju je. "Nisam znao što radim." Plašljivo je pogledao preko svojega ramena, vidio Trucka kako napreduje ispruženih ruku, skvrčenih prstiju.

Uslijedio je groteskni balet u dubinama mrtve planete uz glazbenu pratnju životinjskih zvukova i zavijanja; iznova i iznova, Truck je prisiljavao Grishkina da gleda mrtvog glazbenika, dok se svećenik stalno pokušavao probiti natrag do Naprave, stenjući od žara. Respirator mu je spao. Pokušao se moliti, ali ga je Truck stalno udarao po glavi, vičući, "Moli se njemu!" i "Ti nisi Bog!" Ubrzo, obojica su bila prekrivena krvlju i prljavštinom, teško dišući i proizvodeći nerazgovijetne zvukove. Niti jedan nije mogao steći prednost: a Tiny Skefern je buljio u obojicu.

"Sklopili smo dogovor, kapetane! Sklopili smo dogovor!"

Napokon, Grishkinov je ogrtač spao; ležao je tamo, debeo, znojeći se, s radijacijskim odijelom u dronjcima. Truck je vidio samo ogromnog bijelog puža, prepunog nečega niti ljudskog niti životinjskog. Zgnušan se zagrcnuo i odustao.

"Trebao bih te ubiti, Grishkin."

Grishkin se nasmijao. "Za to je prekasno, kapetane." Ustao je s uperenim Chambers pištoljem u Truckovu glavu.

Truck, naglo miran, skoro i nezainteresiran (shvaćajući da je Stomak bio odgoda, da je sve ovo vrijeme bilo samo jedan način da se završi izmjena započeta u Krušnoj ulici na Sad al Bari ju), pucao je u prozor njegova trbuha.

"Kapetane", rekao je Grishkin.

Truck je izvukao napravu ispod tijela dok je zvuk pucnja još uvijek odjekivao tunelima i obrisao smrdljivu tekućinu s njega ogrtačem otvorenih. Pogledao je Tinyja, odmahnuo glavom. Nije mu preostalo ništa osim da ode u podnožje okna Omega: zbrka ili prokletstvo je, u njegovu slučaju, bila dignuta, te ga je lagano pronašao. Ušao je u dizalo i vratio se na površinu Kentaura, a njegov je um bio takva pustoš da bi se čak i Gadaffi ben Barka u toj pustoši neugodno osjećao.

Na pola puta, njegov je dozimetar izvijestio o laganom trovanju radijacijom.

Bio je to dug povratak do My Elle Speed. Uporno je vukao jednu nogu za drugom kroz blato, dok mu je kiša šibala lice, a cijeli pusti okoliš bio zelenosiva nejasnoća koja se micala i mijenjala kako je voda tekla niz leće zaštitnih naočala. Posrtao je u potoke i vadio

laktove iz blata koje se nije usudio niti pogledati. Bio je vani deset minuta prije nego što se sjetio navući respirator. Užasno je kašljao.

Bio je to dug put, koji na kraju nije ništa donio. Kada se vratio do svog broda, vidio je da je zapovjedna kabina raznesena, ostavljajući za sobom splet kablova i rastaljenih nosača, dok se ostatak nagnuo, pougljen kao mrtvo stablo.

Dva druga broda su sjedila u blatnom nanosu, ogromni i mirni. UASR(M)-ov Nasser, njegovih petnaest milijuna tona napola utopljeno u mulj, nikada predviđeno da dotakne tlo planete - bio je na boku, nosom prema dolje, sve komore otvorene eksplozivom, izvađene utrobe; i ISV-ov Solomon, uglavljen kao crvenocrni mjesec nakon nekog nezamislivog sudara s planetom, otvorenih topničkih otvora. Solomon je sredio ostale, to je bilo jasno: ali i on se činio napuštenim. Stršili su trideset, šezdeset metara u mrtav, vlažan zrak, dok su hrpe mrtvih komandosa bile razasute u ogromnim jezerima sjena ispod njihovih trupova.

Truck je tupo gledao čitav prizor. Nije to mogao shvatiti. Otišao je do ostataka Elle i naslonio se na nju; spustio se u klečeći položaj i omotao se svojim razderanim ogrtačem da bi se zaštitio od kiše. Drhtao je. Bio je u zamci. Tko god je izašao iz skrivenog klanja u bunkerima dobit će njega i Napravu. Sklopio je oči i čekao. Ella je zadrhtala i nagnula se još nekoliko stupnjeva, uglavljujući se u blato. Ništa mu nije ostalo.

Tada je čuo pucnjavu.

Umorno se ustao. U smjeru okna Omega, Nerazgovijetno zbog kiše i udaljenosti, male zlonamjerne prilike su se kretale prema njemu, raširene po plavnoj ravnici, međusobno se boreći dok su napredovali. Ništa nije riješeno. Krenuo im je u susret. Što je drugo mogao napraviti?

"Kapetane", rekao je hladan, živahan glas iza njega, "zar vas je Pater bez veze izvukao iz Snorta -?"

ČETRNAEST

TREĆA BRZINA

Dolje u bunkeru, Kentaurska naprava ga je ubila isto kao i pucanj iz Chambersa: njegovi su refleksi nestali. Očajnički se okrenuo, potežući pištolj, svjestan da ga neće imati vremena upotrijebiti. Ništa ga nije udarilo.

Umjesto toga, duga, blijeda ruka je na trenutak zaplesala kao privid ispred njegova lica. Instinktivno je koraknuo unazad, trepnuo. U tom prolaznom trenutku sljepoće, nešto se izmijenilo; i kada je ponovno otvorio oči, ruka je pripadala nekom koga je znao, sva opasnost je nestala iz prikaze na plavnoj ravnici, a čak je i tamni Kentaur zablistao oko njega.

Na dlanu te brze ruke je ležao zeleni karanfil, duge stabljike i pun draži, dok su se kapljice vlage vidjele u svakom svježem, prekrasnom naboru.

"Mislili smo da si mrtav", je bilo sve što se sjetio reći.

"Možda sam i bio", rekao je Himation, anarhist. "Tko zna?" i onda se nasmijao. Ovratnik njegova crnog plašta je bio dignut, šešir širokog oboda je nosio navučen skroz dolje: sve što je mogao vidjeti od njegova lica su bile sjajne oči. Bile su zabavljene, a u njima je bilo i nešto novoga, kao da je od Paterove smrti slijedio u jednostavnom i ruglu izvrgnutom sjaju sudbinu potpuno drugačiju od one koje je za njega planirana. No, njegove ruke su još uvijek bile pune vještog nestašluka i nepoštenja, te otkrile malenu žabu iza Truckova uha.

"Da li uvijek putujete s tim, kapetane? Aa, nasmijali ste se: jasno sam vidio." Pogledao je Kentaursku napravu, podrugljivo se nasmijao i uzeo Truckovu slobodnu ruku između obje svoje. "Drago mi je da vas vidim."

"Ne djeluje na tebe", rekao je Truck. Poželio je vidjeti u pukotinu između šešira i okovratnika. "Što vidiš da to nosim, Himation?"

"Zašto bih vam rekao?" namignuo je. "Druge stvari su utjecale na mene otkada smo se posljednji put vidjeli -"

Na trenutak, učinilo se da je još nešto htio dodati; ali kada je ponovno progovorio, rekao je:

"Hajde, moramo vas maknuti odavde prije nego vas",

zaklanjajući oči od zamišljenog sunca i gledajući prilike koje su napredovali, te se dovoljno približile da su se između nakupina mulja mogli čuti njihovi povici, "uhvate ovi." Linija je sada bila tanja, na mjestima prekinuta; niska, zbijena ženska prilika je neumorno hodala na čelu, opasana nizovima plinskih bombi i držeći pištolj u svakoj ruci.

Himation je zgrabio Truckovu ruku. "Trčite, kapetane!"

"Gdje?"

Ali Truck je znao. Prešli su uzvisinu, Himation je vodio, dok je njegov plašt vijorio iza njega. Ogromni estuarij se prostirao ispred njih, siv i miran, njegove daleke obale izgubljene u kišnoj izmaglici. Na njemu je, nekih pedeset metara od obale, lebdio veliki zlatni brod. Bio je punih petsto metara dug; njegova nazubljena i zakrivljena krilca su se sjajila kao jedra na nekom egzotičnom bizantskom vjetru; glazura se previjala preko njegova vitka trupa, riječi u izgubljenom jeziku ružinih izdanaka.

"Vuk koji prati, lane koje bježi", tiho je rekao John Truck.

"Pogledaj", duga zamotana ruka, dugačak bijeli prst, ekstravagantan okret plašta, "poslali su nam čamac!"

Himation je digao ruke. Igraće karte su se vijorile neveselim zrakom Kentaura, obojene trake su iskočile kao vatromet iz njegovih prstiju; kada se poklonio lijevo i desno, mogle su se vidjeti male životinje kako brzaju po obodu šešira, a ispod njega je pobjeglo nešto crvene kose. Zaprepašten vlastitim genijem, vikao je uz smijeh - u nekoj vrsti posesivne sreće, smijeh koji je trajao i trajao.

Kada je general Gaw prešla uzvisinu, dočekao ju je samo odjek toga smijeha, dok je Atalanta In Calydon, posljednji gusar, otresala vodu zaljeva kao lovački pas i nestala u nebu na stupu bijelog plamena.

"Gdje idemo?"

Kentaur je pokazivao svoje ožiljke kao Ruth Berenici u zoru u Carter Snortu. Atalanta In Calydon je lebdjela dvije tisuće kilometara iznad toga bezbojnog lica, dok je plavo, kobaltno svjetlo obasjavalo njene izvanredne strane krivulje, dok su oko njenog trupa kružili mrtvaci u nezahvalnim, ekscentričnim orbitama. Himation se podigao i okrenuo od promatranja jadnih žeravica bitke. Nitko nije znao što je tamo vidio, ali to ga je učinilo napetim i nervoznim.

"Sto tisuća ljudi je ovdje umrlo", rekao je, ignorirajući Truckovo

pitanje. Igrao se špilom karata. "Mrzim ovo mjesto." Uzdahnuo je nekom vrstom snažne, nestrpljive suosjećajnosti. "Zašto to rade?" Tada, tiho:

"Idete na Zemlju, kapetane. Samo jednu stvar moram obaviti prije -" Oklijevao je, slegnuo ramenima. "Prvo ću vas tamo odbaciti.""

"Ali -"

Truck je gukao u tišini. Očekivao je više: ako ne opsjenarski trik - neko nestajanje - onda barem neko olakšanje odgovornosti. Anarhistova pojava mu je podigla raspoloženje; sada je ono ponovno palo, i osjećao se izdanim. Bespomoćno je slegnuo ramenima. "Ne ideš sa mnom? Što ja sam mogu s tim?"

Naprava je bila zamotana u ostatke njegova ogrtača otvorenih u slučaju da djeluje na Himationovu posadu; bila je teška, i u posljednje vrijeme postala je topla na dodir; lagana rezonancija, udaljen stalni puis vibracije, puzali su ispod njene kože. Je li se automatski aktivirala pri detekciji kentaurskih gena? Ponovno je bio sam s njom, bez nade.

"Trebali bi je izbaciti, Himation. Ravno preko ruba, gdje je nitko neće ponovno naći."

"Mora završiti na Zemlji, gdje sve na kraju završi. Inače će samo biti još ovoga -" Klimnuo je prema orbitalnom groblju vani, dok su leševi plutali kao mokri kartoni na tamnoj vodi.

"Sjećam se kada si se mogao nasmijati ubojstvima. Ti si oblizao nož u Carter Snortu, ne ja. Barem bi mogao doći na Zemlju da mi pomogneš, ako je Zemlja tako važna. Reci mi zašto nećeš."

Alarmi su ispunili brod.

Himation se okrenuo zaslonima, pucketajući prstima posadi mosta. "Kapetane, ja - poslije." Na trenutak je preko ramena pogledao Trucka, značajno slegao ramenima. Razgovarao je sa svojom stanicom za nadzor paljbe.

"Himation, imamo jak trag u 250 kilometarskom pojasu. Podigao se s Kentaura. Borimo li se?"

"Odlazimo."

Atalanta In Calydon je odzvanjala i stenjala zbog povećanja energije. Mliječno plavo svjetlo je ispunilo most. Na zaslonima, slika groblja se zatresla i nestala, dok su te olupine na sjajni trenutak poprimile kričave boje orhideje, oblike zvijeri iz mašte. Ovom pretvorbom, panika je iskočila iz mračne rupe u Truckovoj duši i protresla ga kao što pas trese mrtvog štakora.

"Reci mi zašto!" vikao je preko mosta. "To mi duguješ!"

Glave su se okrenule prema njemu. Atalanta je prešla preko tamnog ruba svemira u dina-polja.

Himation se opustio. Prešao je most i rekao, "U redu kapetane. Teško je - više ne spadam ovdje - Ne možete zamisliti -" Odmahnuo je glavom, napravio pokret otpuštanja jednom rukom. "Sve ovo -" Napokon, je rekao:o:

"Kapetane, otkada smo se zadnji put vidjeli, bio sam izvan Galaksije!" Slušajte kapetane (nastavio je): znate kako je bilo na kraju Paterova posljednjeg boja -"

"Atalanta je bila izgubljena ispred Arapskih topova, bježala kao lane. Čuo sam da Pater viče "U dina-polje!" Mogao sam ga vidjeti kako je sjajio u mojoj brazdi, nastojeći privući njihovu vatru. Ali moj je most eksplodirao luđačkim svjetlom, a reakcijski topovi su probili naš trup. Čulo ga se ponovno, kako sije torpeda, bljuje vatru - "U dina-polje!" - ali njegove su prednje baterije bile raznesene, Green Carnation je bio razrezan duž njegove duljine kao zlatna štuka. Prošao je pored posljednji put, tada sam vidio kako treperi - "U dina-polje!" - i nestaje. Dvaput, tri puta, borio se sa dina-poljima. Bio je savršen: niti jedan drugi čovjek ne bi mogao natjerati tu olupinu u nemogući medij. Valjajući se kao kuja, još uvijek pucajući, nestao je."

"Pokušao sam pratiti. Atalanta je grabila tkanje svemira zastrašujućom energijom, očajna da se progura na čistinu. Njezin je most treperio od ionizacije - metal je bio obasjan vatrom koja ništa nije palila! Znao sam da smo zaglavili kao one jadne olupine koje smo bili vidjeli ranije u bitci, sjene uhvaćene na granici dvije hipotetske vječnosti. Tada sam je proveo - flip! - kao košticu grožđa kroz zatamnjenu bolničku sobu. Znojio sam se; kapetane, kunem se, molio sam se od olakšanja. Ali kada sam primijetio sklopove na mostu, znao sam da više ne upravljam: bili su rastopljeni! Moja je posada bila bespomoćna -"

"Atalanta je preuzela."

"Ništa od naše opreme nije radilo; umjesto toga, strani uređaji su drhtali jarkim bijelim svjetlom. Činilo se da se trup topi i rasplinjuje - plivali smo bez osjećaja - svi su čvrsti oblici nestali u nevjerojatnim okretima i uvijanjima: a kada smo, zgroženi, pogledali jedan drugoga, više nismo bili ljudi! Svemir je nekako ušao u brod, te je puzao kroz nas u sporim, svjetlećim valovima. Bili smo uronjeni u njega: bili smo rajske ptice, nosili smo maske

pozlaćenih riba u nekom besplimnom oceanu, bili smo staklene prilike sa neizmjerno tankim, istanjenim udovima"

"Znao sam da ćemo umrijeti, ako već nismo bili mrtvi (i zarobljeni zauvijek u nekoj nezamislivoj postavi nestvarnosti). Ali kako se misao stvarala, svemir nas je iskašljao -"

"U tamu!"

"Oko trupa se ništa nije micalo. Požurio sam k zaslonima - bili su crni; popravili smo naše sklopove, ali ostali su crni. Izbacili smo senzore i sonde - one su zabilježile užasno dalek trag; obnovili smo snagu, okrenuli je kao iglu kompasa da ga suočimo -"

"Ispred nas je lebdjela Galaksija, prozirna kao slika koja se vuče preko mrtvačeva oka!"

"Vidjeli smo je kapetane, izvana. Na Atalanti, vidjeli smo ih sve: Andromedu, M32, NGC205 tijekom našeg prvog, oklijevajućeg putovanja - a kasnije druge, tako nevjerojatno daleke da nemaju imena. Postoj treća razina Svemira, kapetane; Treća Brzina. Razgovarao sam s njenim stanovnicima, i saznao slavu moljca u svjetiljci - možete li razumjeti zašto mrzim ovu hrpu smeća, s njenim sporim mozgom i stopalima od olova? Bio sam preko!"

"Od toga dana Atalanta In Calydon je letjela sama od sebe: mi jednostavno vršimo navigaciju. Nakon toga prvog leta smo je trijumfalno doveli natrag na Howell - samo da bismo našli Patera mirnog i hladnog u njegovoj pijetlovoj sobi, vi otišli, nitko nije znao kuda. Taj hirovit princ! - njegov je život bio najčišća izmišljotina Umjetnosti, te najpozlaćenije laži - ali sam ga volio. Namjestili smo Driftwood of Decadence kao njegov samrtni krevet; napunili smo ga slikama i porculanom i lepezama najvećeg umijeća; sav se Howell skupio da ga prati na njegovu posljednjem vatrometnom skoku u nepoznato. Otišao je kao uzdah, kao šapat, kao san nenaviknute ljepote."

"Još uvijek putuje, kapetane, u Trećoj Brzini; Pater je već možda dosegnuo rub svemira. Ništa manje nije zaslužio."

"Nakon toga, sve što sam mogao napraviti je krenuti u potragu za vama -"

"Našao sam vam trag na Stomaku, sjećanje u očima dvospolne kurve. Ali trag je bio hladan. Proveo sam tjedan dana vrebajući u gradu Unutrašnjem Otkrivenju, odjeven u ukraden ogrtač otvorenih. Od tamo, pratio sam vas na Avernus. Avernus! - najgore mjesto u svemiru! Ali prestao sam se bojati za vas kada sam čuo da je neki ludi novak otvorenih s pištoljem izbrisao Chalice Veronicu i njegovu

cijelu operaciju s parapitijom u jednoj noći. A ja sam bio u parkirnoj orbiti - ne sam - i gledao kako otvarate komore i izbacujete ne jedno, već dva tijela."

"Izgleda da ste postali neka vrst neprijatelja, kapetane -"

"Jedan od njih je bio Fix", rekao je Truck. Bio je bijesan: radi Patera, radi sebe, zbog toga što je zamalo postigao na tom posljednjem letu u smrt, s Green Carnationom, raspuknuta srca, dok se raspadao oko njih; i što je dobio zauzvrat - mrtve prijatelje, i Napravu kao breme na leđima.

"Ubili su Fixa, a sada i Tinyja. Nitko mi nije ostao." Himation je nešto spasio iz noći, ali Truckove su čizme bile pune olova. Htio je plakati, ali. "Dužan sam im za to", rekao je, s koliko je god mogao prkosa. "I ako sam udesio ben Barku, drago mi je. I htio sam."

"Ali niste, kapetane. Bojim se da je ta parkirna orbita bila poprilično zakrčena: i svi su gledali vas. Nasser, Solomon, Atalanta - o, bili smo lijepa povorka, prateći vas prema Kentauru. Ben Barku je pokupio vlastiti zapovjedni brod. Bio je u bitci koja je uništila Nasser i Ellu Speed; bio je u bunkerima. Kao General, on preživljava."

Trucka je boljela svaka kost, zbog umora ili njegova neliječena trovanja, nije znao, niti mario. Sjeo je na palubu. Stavio je napravu pokraj sebe, istegnuo noge i gledao svoje ruke. Što je mogao učiniti? Cijelo vrijeme njegovo prkošenje je bilo sirovo i besplodno. Očajnički je gledao anarhista.

"Progonit će me do smrti, Himatione."

Nema odgovora.

"Što ti misliš da ću postići na Zemlji? Ne znam ni što ta stvar radi."

Himation se nervozno pomaknuo, gledajući trup iznad Truckove glave. "Ništa od toga mi nije toliko važno otkada sam bio vani. Svemir je navika." Njegove su se oči zamaglile, prodirući izvan trupa. "Pater je u vama vidio nešto, neku snagu koju niti on niti ja ne posjedujemo. Želio je da uzmete Napravu i s njom učinite što hoćete. Mislio je da će ta radnja, sama za sebe, koja god namjena te stvari, biti dovoljna. Razumijete li? Vaša važnost je uvijek ležala u vašem skepticizmu."

"I htio je da je odnesete na Zemlju. To je jedini razlog zašto sam se vratio. Mrzim ovo mjesto nakon onoga što sam vidio izvan."

"Ali što si vidio?" rekao je Truck ljutito. "To mi reci." Ali nije htio objasniti, i neko vrijeme obojica su bila zaokupljeni sami

sobom - Truck je nervozno trljao ruke, prepun samosažaljenja, dok je anarhist gledao leteće potoke iluzije na Atalantinim zaslonima, njegovu posadu - bilo što, osim Truckova lica.

Napokon, Truck je rekao: "Ne znaš da je Pater bio u pravu. Čak ni ne znaš što je mislio. Nitko od nas ne zna. Nisam siguran da je on sam znao."

Himation je priznao. "Ne."

Truck je zadrhtao. Nije mogao vladati rukama; nezavisne, nježno su se pomakle prema Napravi, mjereći njen stalan, tajni puls. "Himation, želim ići s tobom", skoro je nečujno šapnuo. Ustao je. "Molim te. To mi duguješ. Koristiš me, Pater me koristio, kao i svi ostali -!"

Ali Himation se okrenuo, i pravio se da ne čuje; da li iz obzira ili nelagode, nije bilo jasno.

Ponoć u njemačkom pojasu. Sav istinski život je pobjegao odavde s ratovima štakorskih bombi. Teški mraz i mjesečev očaj je ležao na zemlji južno od Lübecka južno prema Plauenu. Coburg i Marburg, Dresden i Magedeburg - bijele ruševine ispod hladnog neba; Hanover i Hamburg, imena na hektarima hrđe i betona, stara platforme za oružja, međusobno spojene jame i krateri. Negdje kroz sve to je prolazila stara, izgubljena granica.

Ispod sjajnog mjeseca, John Truck je s Himationom, anarhistom, stajao na nižim brdašcima Brockena. U sjeni planine - potvrde staroga očaja - ležala je Atalanta In Calydon. Sjeveroistočni vjetar, pun trunaka leda i mirisa hladne, sive baltičke slane vode, lepršao je Himationovim plaštem kao kabanicom.

"Ovo je najbliže što vas mogu približiti Gottingenu." Vjetar se derao na golom kamenju iznad, ukrao njegov glas i zavijao s njim prema smrznutoj mori Thuringena.

"Barem ima ljudi. Niste mogli očekivati da se spustim u Albion."

Truck je puhao na svoje skupljene ruke. "Ne." Okrenuo je leđa vjetru - pustit će da ga nosi: kada je učinio drugačije? - i uvukao ramena, gledajući niz dolinu. "Bolje da krenem prije nego što se smrznem do smrti." Ništa se nije micalo na vjetru. Kamenje ili zgrade, sve je bilo prekriveno vergalsom i smrznutim snijegom.

"Čuj", rekao je Himation, pružajući ruku, "žao mi je ako se ovo čini okrutnim -"

Truck se kiselo nasmijao. "Okrutno je", rekao je. "I ne vrijedi mi govoriti da te ne krivim, pošto te krivim. Ali", nasmiješio se, "i sam

bih tako postupio." Nakratko je dotaknuo anarhistovu ruku i brzo krenuo, prije nego što dođe u iskušenje reći išta više. Prešao je desetak koraka kada je Himation zazvao "Čekaj!"

Vratio se.

Himation je skinuo plašt i šešir. Bio je vitak i slabih prsa, mlađi nego što ga je Truck zamišljao, možda devetnaest ili dvadesetogodišnjak. Njegov veliki šok crvene kose i mrtvački bijelog lica su bili u zaprepašćujućoj suprotnosti s njegovim sjajnim, plavima očima. Drhteći i poskakujući, zamotao je svoju odjeću i pružio je.

"Hladno je vani, a ja je više neću trebati."

Iznenada je izgledao plašljivo i dječački.

Truck ih je uzeo. "Ne sličiš baš svome ocu", rekao je.

Himation se nesigurno nasmiješio. "Mojem ocu? O, Pateru." Nasmijao se. "Zar vam je rekao da mi je otac?"

Truck je slegao ramenima.

"Nije važno." Pokazao je odjeću. "Da li će raditi trikove za mene?"

"Tko zna?"

Himation se stidljivo nasmiješio. Ispružio je ruku i izvadio zeleni karanfil iza Truckova uha. "Bolje da si ovo vratim. Zbogom, kapetane."

Krenuo je prema brodu: pognut, vitak, pun energije, kao da je upravo oslobođen iz nekog zatvora. Oko njega se vijorila minijaturna mećava, kao pratnja iluzije.

"Recite im da me traže u Andromedi", viknuo je.

Podigao je ruku. Iz nje je pao cvijet, i odnio ga vjetar.

Truck je omotao plašt oko sebe, zakopčao ovratnik i navukao šešir. Uzeo je Kentaursku napravu iz male lokve koju je napravila u snijegu, i krenuo u tamu doline, sam. Iza njega, čuo je kako se Atalanta In Calydon diže u nebo.

"Vuk koji prati, lane koje bježi."

Nije se usudio okrenuti.

Možda četiri sata kasnije, izmoren i prekriven snijegom, naišao je na stanicu za rano upozoravanje ISV-a negdje u porušenim predgrađima Gottingena. "Došao sam se predati", rekao je, i gledao u sumrak operacijske sobe, dok ga je koža lica zaboljela radi iznenadne topline.

Mršava, neprirodna lica su škiljila u njega kroz izmaglicu duhanskog dima, osvijetljenog zelenim sjajem ploče i ultrasonične

mape: crvenooki, jezoviti i prestrašeni, kao podzemne životinje koje trepću u skrovištu -

Nakon mjesec dana u jednom od tih mjesta, čekajući da započne rat, operater započinje vidjeti stvari na hladnim prilazima Vogelsburga, gdje se ništa nije pomaklo već tri stoljeća; pričinjavaju mu se ogromni pokreti vojske duž potopljenih podruma Braunshweiga i Salzigera; otkrivao je uljeza u svakom padu žbuke u napuštenom gradu. Nosi pet ključeva oko vrata - upotrijebljeni u pravilnom slijedu, ubit će svijet.

Nakon dva mjeseca, jedva se sjeća kojim ih redoslijedom ne upotrebljava -

Na pola puta kroz noćnu smjenu, umoran i bolestan među odlagalištima plastičnih čaša, sve što su vidjeli bila je prijeteća prilika bez lica, u tamnom plaštu, vjetar se vijori iza nje; a ispod njene lijeve ruke neodređen, prevrtljiv predmet koji je nekako strugao njihove nadražene oči. Sve što su čuli je izjava: "Došao sam -"

Chambers pištolj je zaštektao u tami.

Sjene su se bacile prema zidovima, naglo i panično.

"Prokletnici!" zaderao se John Truck, i uhvatio se u zaprepaštenju. Izvukao je svoj pištolj iz čizme i bacio se iza radarskog modula.

Bila je to kratka razmjena. U dvadeset i petoj, i manje, bojažljivi od svjetla i s čirevima od kisele odgovornosti koji su izjedali njihovu utrobu, već su bili starci. Sve ih je ubio; na trenutak je ležao iza konzole, plačući. Kada je izašao, vidio je da neki od njih grčevito drže svoje ključeve, dok su drugi jednostavno gledali u strop s olakšanjem, zavrnutih rukava, poprskanih krvlju - svaki od njih zahvalan, možda, da je to bila samo njegova smrt, a ne i svjetska.

Truck je zastenjao. Vidio je u polubojama. "Trebali ste mi pružiti priliku", promrmljao je, pridržavajući se okvirom vrata.

Vani, vjetar je u naletima rastao do snage osam. Iza zgrade je bila malena VTOL platforma. Na pola puta do nje, srušio se; ležao iznenađen pod gadljivo sporim okretanjem ultrasoničnih antena, te pregledavao ranu. Pucanj je ušao u njegova rebra, nisko dolje na desnoj strani. Vatra se ugasila, ali nešto je curilo iz rupe veličine šake.

"O, Bože", molio se. "O, Isuse."

Uzdigao se na jednom laktu u bljuzgi i povraćao od straha.

Dolje nije ništa osjećao, niti bol, ništa. Obrisao je usta, pogledao gore. Jedan je zrakoplov bio na platformi. Teško se dovukao do njega, naglo uvlačeći zrak svaki put kada bi njegova desna strana dodirnula zemlju, iz straha da će nešto ući u ranu.

Niti na trenutak nije ispustio stvar pod njegovom rukom. Sada je već bila dovoljno topla da ga ugrije i pruži mu utjehu u divljoj noći.

PETNAEST

POSLJEDNJI ANARHIST

Bilo je 6 sati ujutro, Božić, u Carter Snortu kada je John Truck doletio s ukradenim VTOL-om u poštanska pristaništa Renfield Streeta. Snijeg je prekrivao zemlju, Sauchihall je bio prepun krep-papira koji se vijorio na vjetru; u toplim ulazima i pljesnivim hodnicima, lučke dame su pjevale božićne pjesme svojim mušterijama.

Teško je prizemljio, ne uspijevajući zaustaviti pravocrtno kretanje vozila. Pijano se okrenulo na betonu, da bi se na posljetku zaustavilo, uz iznenađujući udar, na postolju stare lansirne platforme. Minutu ili dvije se vrtjelo u škripućem, opsesivnom krugu oko prepreke, kao slijep, umirući rak na praznoj plaži. Tada je motor odustao, i ostalo je samo šištanje puknutog niskotlačnog voda u krilu.

U mraku, kotači podvozja su se otkotrljali prema rubu uzletišta, poskakujući i vrteći se kao bačeni novčići.

Truck je naslonio čelo na zaslon računala za slijetanje. Buncao je, pun morfija i amfetamina iz paketa prve pomoći male letjelice; njegova donja prsa su bila nezgodna, napuhana vreća boli; vizije su dolazile i odlazile kao minute budnosti u tjednima sna. "Uspjeli smo, Pater", promucao je.

Nakon nekog vremena, podigao je glavu, osjećajući kako ga pecka radijacija na stražnjoj strani vrata. Nije mogao vidjeti Cor Caroli, ali znao je da je negdje gore, zlo oko koje zlobno trepće gledajući sva ta ubojstva i smrt. Cor Caroli, pas na vuka. Razmišljao je o svojoj transmigraciji, završenoj negdje između Sad al Barija i Kentaura VII. Gdje li je otišlo njegovo staro tijelo. Sada mu je bilo zlo, ali bio je vuk.

Naprava mu je hitno šaptala. Koliko god je to mogao, ignorirao ju je, povremeno mašući jednom prezaposlenom, nestrpljivom rukom ispred lica kao da nastoji rasplinuti stalne groznice koje su tresle njegovu lubanju. Pokazivala mu je filmove okna Omega. Lice mu je bilo sivo, izgarao je. Trebalo mu je stoljeće napora da se izvuče iz kabine. Civilizacije su se uzdizale i propadale dok je on teturao Renfield Streetom, nastojeći se sjetiti tko je.

"Dolazim", rekao je mrzovoljno. "Ne požuruj me."

Snort se zaigrano skrivao od njega u labirintu pokrajnjih ulica, iskočivši iza ugla bez ikakva upozorenja: Truck se ogradio od toga - neon, isparenja žive, susnježice koja se spuštale od negdje iznad zgrada, da bi zablistala u svijetlu prozora barova - ali ga je ipak uhvatilo, toplo i živo u naletima sveprisutnog vjetra, i vodilo ga kroz sumrak duž prometnica koje su vodile na mjesta u koja on nije htio ići. Teturao je, plavih usana i anoksičan; na svakom uglu, kod svake značajnije zgrade, kupio je putnike koji su se vozili na donjim palubama njegove lubanje -

Bot Palace na Sauchihallu: prazan i mučan, proganjan slabašnim odjekom glazbe. Zidovi su svjetlucali. Tiny Skeffern je stajao tamo, u sjenci, udarajući pojačalo u sablasnom gnjevu; slegnuo ramenima, popeo se, kao da je Truck neka biološka Ella Speed koja će ga izvući iz toga mjesta. "Trebat će nam dobra zaštita, šefe." i posjeo se unutra da gleda kroz Truckove suzne oči -

Pritvor West Centrala: vlažan i prljav i uz rijeku. Na ulici, među ruševinama - možda čak u nadi da će biti uhapšen i odveden gdje će mu biti ugodno - nalazi se prastari pijanac. Pjevajući i hodajući neravno: "Izgledate kako se ja osjećam, kap'tne." Okrenuo se u onom klasičnom stavu od 6 ujutro, jedna ruka na zidu radi uporišta, glave spuštene dolje da bi povraćala ništa. "Povezi nas, bos'ne, e?" i on se popeo, klimajući i namigujući. Iza njega su došli Picking Nick i Angel i Og - uhvaćeni kako čuvaju za prijatelja, skitnicu i ekscentrika - suđen, osuđen i poslan da postane grafit na zidu -

Rezač Bayely: vjetar se kretao među slomljenim kobilicama, lanci su zveckali, ali tamo su prikaze bile toliko nježne da ga povrijede u područjima ispod njegova bunila. Angina Seng se nasmiješila i trznula -

"Mogla sam pasti na vas." Među ogromnim metalom, Annie Truck, lučka dama od davnina, dostojanstveno se gegala prema njemu, ista kao i on, pojavljujući se među slomljenim rebrima hladioničkog broda. Gdje god je pogledao, ovčje oči pune sažaljenja su ga gledale -

Došli su k njemu, bez obzira poznavao ih on ili ne, sve dok nije mislio da će mu koža puknuti od pritiska njihova bivanja: svaki gubitnik, svaki zvjezdaš koji je ikada poletio s planete; svaki umorni, nijemi izbjeglica koji je ikada prošao Carlingovom linijom; zbunjeni, optuženi, zlostavljani - duhovni, moralni i metafizički bolnički slučajevi iz punih dvije stotine godina. Gurali su se - njihovi mirisi gubitka, sva njihova prtljaga, njihove značke očaja - u

prostoru iza njegovih očiju, da bi pasivno i nijemo gledali na zabit svih zabiti: izgubljeni, osramoćeni, uhićeni, odbačeni i nenaoružani, svi njegovi dugogodišnji ovisnici su dolazili kući na to neizbježno križanje nakon neshvatljivog mučnog puta preko godina i svjetlosnih godina -

Novi Kentauri.

Kod zatvora se naslonio na ogradu mosta. Rijeka je nestala ispod njega, uljevita i magična, stalno se obnavljajući. Ništa im nije dugovao, i sve im je dugovao, a oni su još uvijek ulazili. Znao je da je iscrpljen, pretvoren u praznu i pročišćenu posudu da bi primio točno ovu dozu, ovaj posjet - "Što želite?" Ali jednostavno su gledali. Što im je mogao dati? Koliko dugo se mogao zadržavati na okupu? Samo se je mogao odvući od mosta i ponovno krenuti ulicama, idući - gdje?

Četiri sata poslije, Ruth Berenici Truck, kasno se ustajući nakon samotne noći - okrećući drugu stranu lica, bez ožiljaka, prema svijetu dok je otvarala vrata - našla ga je na pragu. Što je drugo sada mogao biti? Bio je omotan oko svoje rane, ili Kentaurske naprave, a snijeg je bio na njegovim obrazima.

Pogledao ju je s toliko jakom boli, dovoljno snažnom da probudi svu njenu i jasno rekao, "Ništa više. Napunjen sam. Povrijeđen sam, Ruth. Možemo li ući?"

"Sve što moraš napraviti je roditi se", rekao je kasnije, pokušavajući se opravdati. A kada ona nije pokazala da je razumjela (zato što moraš biti lud da živiš u općem a ne pojedinačnom), "Osjećam ih u sebi. Svi mi gubitnici smo Kentauri."

Ruth Berenici je uzdahnula. Odnijela je klor-heksadinski sprej, sulfat-nilamidski prašak i natopljene zavoje. "Što moram učiniti da uđem unutra?" pitala je iz kuhinje. Pojavila se u prolazu, lagano pognuta, ruku prekriženih na trbuhu: "Umrijeti?" Otišla je do Kentaurske naprave i namrštila se, nastavila je skoro nezainteresirano, "Ima li mjesta za žive u tvojoj lijepoj maloj koloniji?"

"Ruth."

"Žao mi je. Truck, što je ova stvar?"

"Što god vidiš." Nasmijao se, zakašljao. "To je usmjerivač entropije."

Vani, bilo je poslijepodne: sivilo. Oblaci su brzali nebom. Uzdigao se na jednoj strani tereta, gdje je boravio otkada ga je uvukla unutra (mlitavog, punog isprika, ništa novo).

Kašalj se nastavljao i nastavljao, kao rezač papira koji radi u njegovoj prsnoj šupljini. Začepila je rupu, ali metak je još uvijek bio unutra: odbio se o rebro, prošao donjim dijelom jednog plućnog krila i zaglavio se u gornjem dijelu abdomena, gdje se mogao vidjeti stisnut uz izgrebenu plastiku jednog od njegovih prozora (kada ga je prvi put vidjela, Ruth je jednostavno stisnula usne i odmahnula glavom - još jedan smiješan šešir). Kako je nestajalo morfija, bol je postajala neizdrživom. Pitao se da li su je mogli osjetiti i duhovi u njegovoj glavi.

"Kasne", napokon je rekao, dok je gledao kako se sumrak spušta iz tamnih kutaka sobe.

Čekao je cijelo poslijepodne, nepokretan, dok su njegove umorne oči pratile Ruth Berenici a ona se uznemireno kretala po sobi. Pokušavao je iznaći načina da joj se ispriča što je on - čak i sada, kada su oboje očajnički trebali da on bude netko drugi.

Malo je spavao. Kada je imao napad, pridržavala ga je; kada se stenjajući probudio, "Mogao bi otići u bolnicu", molila ga je. "Svi me iskorištavaju!" derao se. Koristiti i biti dužan: je li to jedini jezik? "Ne plači, Ruth." Okrenuo se na leđa, bojažljivo gledao strop; ponovno zaspao, da ponovno vidi Paterov posljednji let, Cowperovu peć, Središnji bunker - da nabroji sve ljesove u kojima je bio.

"Johne!"

Svinje su skvičale u nekom snu, izvijajući se u smiješnom, mlohavom strahu od noža, kao ludi Grishkin u bunkeru: ali cviljenje koje ga je probudio proizvele su kočnice, na ulici. Desetak oklopnih vozila je stiglo pod prozor Ruth Berenici - vrata su lupala, turbine divljale, potom se ugasile.

"Johne!"

Zatvorena su oba kraja ulice. Iz hodnika se začuo čudan prigušeni udar kada je mali eksplozivni naboj izbio vanjska vrata sa šarki. Stubište je odzvanjalo krhotinama, začuli su se koraci. Kamion s pojačalom od dvjesto vata je počeo davati zapovjedi u noć.

"Johne!"

Isprva nije znao što se događa. Ustao je iz kreveta, a usta su mu bila vruća i gumena. Prešao je jezikom po njima, trepćući prema stropu, gdje je ulična rasvjeta napravila asimetričan prikaz. Ruthina tamna prilika se nadvila nad njim, uhvatila ga za ramena. "Johne!" Otresao je glavu. Nije se htjela raščistiti. Tada, na drugom dijelu stubišta, netko je izmislio prikazu otpora iz sjena - ispucao svoj

Chambers pištolj.

"ISV!" povikao je Truck. "Isuse!"

Odmakao je Ruthine ruke i odgurnuo je. Bacio se na krevet i otkotrljao preko poda, hvatajući Kentaursku napravu dok se kretao. Ruth je tiho jecala negdje kod prozora a činilo se da je zabit oko njega puna sirena: slabih, udaljenih, neosobne namjere; jače i slabije na sveprisutnom vjetru kao strepnja na rubu samospoznaje.

Dok mu se znoj slijevao u oči, a zubi cvokotali, odvukao se do mjesta gdje se mogao nasloniti leđima na zid i okrenuti se prema vratima. Ruth je očajno gledala niz ulicu. "Truck?" molila je. Bio je na rubu tamne rupe. "Ruth, ja -" Bili su na prilazu, udarajući nogama zid dok su čekali naredbu. "Ruth -" Bilo je prekasno za to.

Ugrizao je usnicu.

Vrata su se srušila.

"Obećala sam ti da ćemo se ponovno vidjeti, sinko", mirno je rekla Alice Gaw.

Stajala je na vratima, zbijena i brutalna, dok su se prašina i isparenja od eksplozije dolje penjala uz stepenice da bi se spustili oko nje. Činilo se da je zaokupljena. "Isuse, kakva je ovo gubava rupa." Ponovno je bila u kratkoj crnoj suknji njene odore ŽV-e, dok joj je trbuh visio preko kožnog pojasa koji je držao njen tok pištolja.

Zabavljeno je na trenutak gledala sobu, tada ušetala unutra i maknula se u stranu: Flotini policajci su brzo prošli pored nje i počeli sustavno ići kroz sobu, trgajući namještaj opreznom učinkovitošću. Truck je užasno kašljao, dok je rezač papira ponovno radio u njegovim plućima. Sada kada se to dogodilo, osjetio se čudno odsutan. General ga je pogledala, nasmijala se.

"Vidim da su te malo udesili u Gottingenu." Odmahnula je glavom. "Da li je vrijedilo? Ovaj put si mogao započeti pravi rat. Ako boli, dovest ću doktora čim završimo ovaj mali poslić."

"Ne morate, generale, preživjet ću."

Ignorirala ga je, nezainteresirano gledala kako Flotaši trgaju neke labave daske. "Budite oprezni, dečki", opomenula ih je, "ili ću to sama napraviti. Nemate cijeli dan." Opustila se. Još uvijek ga ne gledajući: "Nisam sigurna da hoćeš, Truck. A ni ja nemam toliko vremena." Njeno jedno oko se iznenada usredotočilo na njega. "Iskreno, otežao si mi položaj kod ljudi kojima odgovaram. Šalju me u pojas da raščistim nered koji si tamo prouzročio -"

Povukla je ruku kroz kosu. Njena je pažnja šetala. "Truck, ljubavi, zašto nas nisi upoznao?"

I nasmiješila se Ruth Berenici -

- Koja se, izranjajući iz neke osobne more pronađene na ulici, samo našla u jednoj više, te javnijoj, "Tko ste vi? Kako možete samo tako upasti unutra -! Životinjo!"

Alice Gaw je nagnula glavu na stranu kao mala, deformirana ptičica. "Oo", rekla je. Stala je pred Ruth, i gledala ju s izrazom hladne intimnosti. "Čuj, ljubavi", započela je jednostavno, "Sviđaš mi se. Sviđala si mi se čim sam te vidjela. Da nisam, ovo bi me moglo naljutiti."

Polako je pružila ruku i uhvatila Ruthinu čeljust. Proizvela je zvukove simpatije.

"To je gadan ožiljak. Ne, nemoj se sramiti. Daj da vidim."

I dok su mišići njezine podlaktice lagano treperili, natjerala je Ruthin ozlijeđen profil na svjetlo.

"Znaš, stvarno je gadan", mekano je rekla. "Slušaj, patkice", promrmljala je puna povjerenja, "Reći ću ti što: imam pedeset i šest godina, a na nogama sam cijelu noć. Ostani na mojoj dobroj strani i ja ću ostati na tvojoj. Ha?"

Truck je tiho rekao, "Ostavite je na miru, generale."

Od njegova puta preko tvrdog poda, boljelo ga je disanje, govor - čak i koncentracija. Topla, smeđa magla se uzdigla dok nije pazio i ispunila sobu: događaji su kroz nju prolazili do njega samo nakon zanimljive odgode. Imao je slan okus u ustima.

"Sada je možete ostaviti na miru."

General ju je pustila. Ruth Berenici se odmaknula i cmizdreći pobjegla prema vratima, dok se njeno dugo tijelo nezgrapno izvijalo od straha. Uhvatio ju je jedan od Flotaša. "Samo pazi da se ne povrijedi, dečko", rekla je Alice Gaw. Umorno, gledajući kroz prozor: "U redu Truck - gdje je?"

Postalo mu je teško držati oči otvorene - neka prašina mu se uvukla pod kapke. Izvukao je Kentaursku napravu ispod plašta, oprezno skinuo izgorene i krvave krpice drugog odjevnog predmeta s nje i stavio je u krilo. Nije bila bogzna što.

"Što vidite, generale?" upitao je. Bezbolno je slegnuo ramenima. "Mislim da u stvari ne želim znati. Ne - ja bih ostao miran da sam na vašem mjestu. Razgovarate s Kentaurom."

Razgovarala je.

Njegove su se oči zatvorile. Pojedinačno i u parovima, nošene preko bezračnih prostora vjetrom kojeg nitko nije mogao imenovati, prelazeći dug put iz postaja na rubu Galaksije, još uvijek su ulazili u

njegovu glavu, gurali se uz razbijene prozore da na trenutak vide tu važnu sobu - izravna, neizbježna veza između Kentaurskog genocida i smrti svih njegovih prijatelja.

Svi mi gubitnici smo Kentauri - i ta misao je njegovo podrijetlo ustanovilo bolje nego ikakva biokemija. Ponovno otvorenih očiju, vidio je da general Gaw škilji preko sobe prema njemu.

"To ćeš požaliti, sinko", obećala je. I: "Ne sliči onome što sam vidjela u bunkeru."

"Mislim da se aktivirala kada sam je uzeo. Vi ste vidjeli samo njen neaktivni stadij."

Nešto ga je uhvatilo za grlo: progutao je, kašljao, ponovno okusio krv - a ovaj put stezanje njegovih mišića dijafragme je prouzrokovalo brz, nekontroliran grč u njegovoj donjoj utrobi - pomaknuo je Chambers metak i on je ušao negdje u nered iza njegova prozora. "O", prošaputao je. "Sranje."

Tada, čuvši brz udisaj, topot stopala. "Mogu je aktivirati bilo kada, generale!" Polako je digao glavu. Približila se nekoliko metara i stajala pred njim u opuštenoj, profesionalnoj pozi. "Zašto mislite da biste bili bliže vlasništvu kada biste pronašli svog Kentaura?"

Pokazala je zube.

"Odustani, Truck. Ja sam ti jedina prilika. Od smrada ovdje, rekla bih da je netko jednog zabio ravno tebi u utrobu. Zašto jednostavno ne bi čekala? Umrijet ćeš, Truck."

"Obećajem da ću je ispaliti ako se to čini vjerojatnim, generale. Nije mi puno ostalo za izgubiti."

Zbunjena, povukla se; i kroz sve gušću maglu gledao je kako se savjetuje sa jednim od njenih policajaca, koji je na to klimnuo glavom i napustio sobu.

"Ruth?" rekao je Truck, ali ona ga nije čula. Rukom je obrisao usta, i bila je mokra i zaprepašćujuća. Jedna za drugom, oluje straha i boli i vrtoglavice su prolazile kroz njega, svaka od njih ga je ostavljala slabijim - dok je Kentaurska naprava, visokog, električnog glasa, vibrirala u svakoj stanici njegova mozga.

Tamo gore nije ostalo puno od njega - linija sjećanja, mali čudni komad osobnih stvari. Na kraju se svelo na lica i ulice, komadići koji su ga još uvijek određivali, iščezavajući signal iz zabiti. Bio je zamjenik, rasklopna kutija -

"Reći ću ti što ja mislim, Truckie."

Skoro je zaspao. Škiljio je po sobi. Bio je smrtno umoran.

"Mislim da čekaš svoje ciganske prijatelje da te izvuku iz ovoga.

Ako je tako: zaboravi. Dovedite ga. dečki!"

Kada je "ga" došao, pod budnim očima Flote, jako se bio promijenio. Ispunjavajući isti prostor koji je on ispunjavao, istodobno, ali razdvojen, dišući, ako se moglo reći da diše - isti zrak koji je on udisao, stigao je njegov dugogodišnji privid.

Ravne i pozorne površine njegova lica su jednostavno ukazivale na izbijeljenu lubanju bez čeljusti ispod, sipajući fini pijesak iz očnih duplji, generatorom i epicentrom svih pustinja; nastanjeni u srži njegove kralježnice bili su drugi kralješci - rasuti ispod mrtvog drveta, ulašteni, u žalosti; dok se kretao, otresao je krhke odjeke izgubljenih pustinja i najave Pustinje koja Dolazi. A u njegovim tekućim smeđim očima - slomljeni bijeli stupovi, kao odsjaji u padajućem rezervoaru -

Ben Barka. Duh ga je obavijao. Nosio je njegovu odoru bez žalbe.

"Generale -" Nagovještaji suhog vjetra. "Ja sam ratni zarobljenik. Ovo je predstava. Protivim se sudjelovanju u njoj.""

"Prekini, Gadaffi", savjetovala je General Gaw. "Poznajem te." I uputila mu je prolazan osmijeh. On je nezamjetno slegnuo ramenima i činilo se da ju je zaboravio "Ono što ne znam, Truck", nastavila je, "je koju ste pogodbu vas dvije šuge sklopile u parkirnoj orbiti Avernusa -"

Ben Barka se kiselo nasmijao. "Generale -"

"Odgovaraj samo kada ti se obraćam, ben Barka. Truck, poričeš li da si ga odveo u susret s Nasserom u onoj tvojoj limenci?"

"Nije bilo pogodbe, generale. Nije bilo susreta. Ubio je mog prijatelja." Truck nije mogao razumjeti što je pokušavala. "Mora da ste ludi."

Ali nije vrijedilo. Njen se glas pojačavao i stišavao, neprekidno, optužujući, daleko od pitanja; ben Barkina pustinjska olupina je odgovarala suhom pjesmom skakavaca; jači od njih, električni, kristalni, anđeoski - glas kentaurske naprave ga je podsjećao kako bi trebalo raditi određene stvari, nosio ga, česticu ljudskog mulja, niz duge, spore vodene tokove Kentaura VII.

Gdje je na posljetku mogao biti uveden u taj čudan život ispod mulja, u čekanju čistilišta rase njegove majke -

Iznenada se probudio, u panici zato što je mislio da Flotaši guraju ben Barku iz sobe. "Čekajte!" povikao je. "Generale, dajte mi ponudu!"

Približila se dok je zadrijemao, napetih, ispruženih ruku. Sada

ga je gledala u čudu. "Ti si taj koji je lud, pačiću. Sada te imamo, osim ako ne učiniš nešto jako brzo -", zvučala je kao da joj je skoro bilo stalo. "Pitam se da li ćeš imati petlje upotrijebiti tu prokletu stvar?"

Truck je nestrpljivo zastenjao.

"Generale", šaputao je, "sada je vrijeme. Želite Napravu, i mene da njome rukujem. Ništa se nije promijenilo. Recite mi zašto. Recite mi kako će ona - gledajte, samo mi recite kome će biti bolje!"

Ovaj put, znao je za koga pita: čekali su - kao što su uvijek čekali, u lukama, stanicama pneumatika, raskuženim barakama i redovima za milostinju; u masnim uredima sudova i izbjegličkih logora i pritvora - umorni i prljavi i drogirani: pitao je za patuljka, glazbenika, mrtvu kentaursku kurvu, za sve koji nisu imali gdje spavati noću, novi stanovnici njegova mozga -

Otvorila je usta.

Tri uzastopne eksplozije su zatresle ulicu.

Nakratko je cijela soba bila preplavljena jarkim, zloslutnim crvenim sjajem. Ruth Berenici je jauknula i bacila se prema Trucku: jedan d njenih čuvara je oprezno ispružio nogu i sapleo je. Zgrada se zatresla, žbuka je padala sa stropa. Niži časnik flote, krvava i izubijana lica, pojavio se na vratima.

"Na krovu!" viknuo je, razrogačenih očiju. "Generale! Dva odreda, i jedan na ulici!"

"Isuse, ben Barka, ovo ćeš požaliti", mirno je rekla Alice Gaw. Okrenula se časniku. "Zadržite ih. Treba mi pet minuta. Dovucite potporu. Kako su uspjeli uopće doći do ovdje?"

"Sve ometaju, generale; ne možemo dobiti Flotu -"

Alice Gaw je izvukla svoj Chambers iz toka i ugurala cijev u mekano mjesto pod obrazom ben Barke. "Zadržite ih!" zavrištala je na časnika. "Rista, raznijet ću ti glavu čim se ovdje pojavi netko od tog smeća -" Povukla mu je glavu slobodnom rukom.

Namjestio je ravnotežu, zgrabio njenu ruku, raširenih, praznih očiju; nekoliko sekundi su šetkali okolo u krugu, zarobljeni u iskazu Plesa. Grubi, mehanički uzdisaji i jecaji, jezovit, opsesivni topot stopala.

Odgurnula ga je i podigla pištolja, dišući s velikim, glasnim pauzama. Njen povez za oko se skinuo, i sirov, otečeni užas je gledao iz rupe u njezinoj glavi.

"Mislim da ću to sada učiniti -"

Prozori su se rasprsnuli prema unutra, zalutali pucanj s ulice se

zabio u zidu nasuprot, pucketajući i proizvodeći zvukove kao bijesna mačka. Lom stakla, iznenadna tišina. U kojoj je John Truck rekao:

"Sada ili nikada, generale. Brzo! Dajte nam ponudu!"

Jama u njezinu licu je zjapila iznad njega. Njezina je brada bila mokra.

"Rast", izustila je, a on je jedva prepoznao njen glas. Progutala je. "Slobodno tržište. Zakon i napredak. Mir i čast. Znaš sve to." Unijela se u njegovo lice. Šminka je bila zapečena u njezinim borama. Pitao se koliko stvarno ima godina. "Truck? Moramo ih zaustaviti! Oni su prijetnja svakoj isplativijoj ljudskoj vrijednosti!" rekla je.

"Sloboda i dostojanstvo, Truck, koliko oni vrijede?" pitala ga je, dok se njezino jedno oko sjajilo. "Imao si ih cijeli život zato što smo te mi čuvali -!"

S vjetrovitih betonskih ravnica Anywherea, tmurnih industrijskih kompleksa Parrota i radioaktivnih pustinja Webera II, od prljavih, osvijetljenih uličica Snorta, novi Kentauri - razvlašteni siromaštvom, branjeni od djelovanja zakonom, dilersko tržište - gurali su se u tu rasklopnu kutiju između prijašnjih i sadašnjih užasa koji su tvorili lubanju Johna Trucka.

Ništa nisu govorili.

"Pa, Truck?" u očekivanju se nadvila nad njega, kao da je osjećala djelić onoga što je on u tom trenutku predstavljao. Znao je da ne osjeća.

"Daj da ben Barka da ponudu", je bilo sve što je rekao. Odmahnula je rukama u gađenju.

"Dječače, na trenutak sam se nadala da nisi potpuno poludio -"

Na stubištu su izbile borbe dok su se ben Barkini odredi smrti probijali s krova. Prašina i dim su ulazili u sobu; zbrka oko trećeg međukata na četvrtom nizu stuba je postala sukob, bitka, opsada; vriskovi, goruće meso, i uzvici iz kamiona s pojačalom. Netko na ulici je donio mali lanser raketa i s njim je vrijedno pretvarao gornje katove zgrade u ruševine.

Truck sada ništa nije mogao vidjeti osim ako nije bilo odmah ispred njegovih očiju. Osjećao je kako njegova bit isparava u prostranstvo radi napora da zadrži sebe protiv dvojnog pritiska Naprave i njezinih nasljednika.

"Pusti ga da govori!" zasiktao je.

Sada, ben Barka je došao svojevoljno. Generalova policija je

nestala da podrži odstupnu akciju na stubama, ali on nije pokušavao pobjeći. Ravnodušno je proučavao Truckovo bijelo, mršavo lice. Otresao je nešto što je moglo biti fini pijesak, izravnao nabor u odori.

"Što mi točno nudite, kapetane?" upitao je. Podigao je ruku. "Ne generale Gaw. Razmotrite: što ijedno od nas ima izgubiti? Naš položaj", slabašni smiješak, "se čini jednakim." Ždrijelo pištolja se zanjihalo, spustilo. "Kapetane?"

"Priliku da govoriš, ben Barka."

"Dobro onda. " Pogledao je Alice Gaw radi potvrde. Ona je klimnula, slegla ramenima, napućila usne. "To ti ništa neće pomoći, pačiću. Kažem ti."

Ben Barka je prekrižio ruke na leđima.

"Kapetane: ISV siluje i pljačka, bezobzirno iskorištava radnu snagu Galaksije. Uporabljena u službi prave Socijalističke revolucije Naprava će donijeti zadovoljštinu, stabilnost, mir - i jednak udio u zaradi i avanturi toj radnoj snazi."

Pogledao je prema vratima, pitajući se o razvoju sukoba. "Socijalne sile rade kao i prirodne, kapetane - slijepo, snažno, erozivno. Znam što hoćete. Ako ćemo biti isplativa alternativa ISV-u, moramo biti vruć, šibajući vjetar - skidajući sloj tla gdje moramo, nanovo oblikujući -"

Truck je zatvorio oči.

"Nemate pojma što ja želim. Niti jedno od vas. Ono što je čudno je to što se čini da vas oboje stvarno vjerujete u te stvari. Čuli smo dovoljno."

Brz, prestrašen pokret u magli: Ruth Berenici, izubijana i prljava, nesposobna da shvati. Ugurala se između Alice Gaw i Pukovnika i, klečući, dotaknula jednu Truckovu ruku.

"Johne, ovo je ludost! Umireš! Zašto je važno kojem od njih to daš, kada te bilo koji može odvesti liječniku?"

Gledao ju je u tišini. Sada jednostavno nije ostalo dovoljno od njega da joj išta odgovori. "Zar ja ne smijem dati ponudu?" molila je. "Kakvu korist itko od nas ima od tebe ako si mrtav?"

"Žao mi je, Ruth."

"Žao? Johne, ja sam unutra!" Tada, tiho: "Proklet bio. Proklet bio što si gubitnik."

Napuštali su ga istim putem koji su došli, kroz neka stražnja vrata u njegovu mozgu; isparavali u polja i mijene suptilnije od ikojih kakve može stvoriti dina-polje. Njima dogma ništa ne znači.

Osobne veze nalaze gdje mogu, i uvijek ih gube negdje između Desnog i Lijevog, negdje u spaljenom polju, u mirisu urina neke tranzitne stanice ili stanici podzemne željeznice.

Na kraju se sve svodi na ožiljke i prazne trbuhe. Svodi na tupe mozgove i mučni put.

Kada su otišli - izbjeglice iz života i smrti, idući natrag svjetlosnim godinama i stoljećima, skupljeni protiv vječnog Sveprisutnog Vjetra - nasmiješio se od strašnog razočaranja. Ponovno je jasno vidio. Vidio je što znači šešir i plašt. Koliko bolje bi to mogli izreći Himation ili Pater.

"Nije dovoljno", odlučio je. "Tako ipak meni ostaje ova stvar."

"Slušajte, generale. Geni Kentaura su se razasuli po Galaksiji već prije dvije stotine godina. U svakoj skitnici koji je ikada uzletio sa planete ima preživjelih od Genocida."

"Ali još: svi mi ovdje dolje smo preživjeli nekog osobnog užasa, čak i ako je to samo naše rođenje."

"Pukovniče - vas oboje - dosta nam je ideologije. Izgleda da za nas ne radi, samo za vas. Gledate nas kako puzimo po svijetu - zato što ništa za nas ne možete učiniti - i vidite u nama odsjaje sna koji nije vrijedan riječi da ga se opiše; svugdje, otkrivate simbole vlastite opsesije, kodificirane ali nestvarne - baš kao što ste ih otkrili u bunkeru na Kentauru."

Dotakao je stvar u svom krilu. Činilo se da raste pod njegovim rukama.

"Ovo je jedina stvar koja nam je ikada pripadala. Kada smo povrijeđeni, prodajete nam nešto da ublaži bol. Ovo je snaga da kažemo, Više ne kupujemo, i ne kupujemo od niti jednog od vas."

"Hajdemo vidjeti što radi, hoćemo li?"

Vani, ulica gori tihim plamenom. Snort gori. Da li je sada važno? Ionako ništa nije vrijedio.

Stari Zemaljski diplomatski osmijeh se pojavio, te otkrio skele od kosti.

Soba se okrene kao zvrk i odvrti dalje. Ruth Berenici, nedostižna topla padina, ranjena, iščezavajuća, pada dalje. Iza nje, Arap i Izraelac, otrgnuti još nenahranjeni, padaju s krvavog stubišta.

"Isuse, Gadaffi, zaustavi ga!" zavrišti General.

- Mogu se zauvijek bacati naprijed, ispruženih ruku, otvorenih dlanova, obuzeti vječnim nadnaravnim strahom -

Da bi se zaustavili, dok je zrakom zujao mrtvi kukac, dok se

John Truck pretvarao, posljednji Stari Kentaur i prvi Novi, dozvolio tom drugom glasu, električnom, da ispuni njegovo unutarnje uho.

Njegove se ruke kreću: precizno, elegantno.

Stvar na njegovu krilu se kao životinja diže da ih dočeka.

Ništa nije izgubljeno

nešto otrgne svijet.

EPILOG

Tako nam malo preostaje. Dok ovo nije puka fikcija - budući da je, kao što je čitalac sigurno shvatio, dramatiziran prikaz nekih događaja prije Sol-Kentaur hipernove 2367., i stvaranja onoga što je u zabiti još uvijek poznato kao Truckov procjep - vrela je malo i raspršena su: nekolicina tajnih zapisa koji se odnose na zagonetnu Kentaursku napravu pronađenih u ambasadama ISV-a i UASR-a na Sad al Bariju IV, Avernusu I, začuđujuće, uzevši u obzir njegov zabačeni položaj, Gloamu; zapisi šifriranih poruka slanih s krstarica Solomon i Nasser prije bitke za Kentaur VII, i zapisi komunikacija flote sve do nestajanja; I, možda ne tako očiti, ali ništa manje nezanemarivi dokazi, koji tjeraju na razmišljanje, sakupljeni tijekom godina - i u teškim uvjetima - od zvjezdaša koji su poznavali ili razgovarali s kapetanom Johnom Truckom.

Nemamo zapisa o načinu funkcioniranja Kentaurske naprave - ovdje pratimo (lagano netočno, na žalost, da bi završili zadovoljavajućom dramom) najpopularniju od trenutnih "vidovitih" teorija, i ništa, čak niti neograničena mašta, može objasniti taj prostorni prekid koji je progutao sve u promjeru od deset svjetlosnih godina u toj, Zemlji najvažnijoj, godini: Sol je uništen, kao i Kentaur, da bi se dobila snaga za ovo ogromno nestajanje; lanci Zemaljske politike su slomljeni; ništa više se ne može reći. Nadalje, nemamo pojma kako izgleda Naprava u njezinom aktiviranom stanju - jedini opisi koji postoje su oni što je viđeno u oknu Omega od dr. Grishkina i njegova arheološkog tima, generala Gaw i dvoje njezinih policajaca i UASR-ovog agenta, pukovnika ben Barke. Naša namjera nije bila da provodimo nova istraživanja, ili rasvijetlimo ove događaje, nego da se bavimo onime što je važnije u ljudskom poimanju.

Zlatnom brodu Atalanta In Calydon od tada nema traga. Nedugo prije se zaustavio u Paterovoj tajnoj bazi, i evakuirao onaj dio posade koji je htio otići. Mnogi anarhisti su odlučili ostati u Galaksiji. Oko osamdeset njih je spušteno na noćnu stranu Avernusa nekoliko sati prije hipernove, i od njih dolaze opisi "Treće brzine", asteroida Howell i njegovog hirovitog princa, i Himationovih posljednjih riječi kapetanu Trucku. Da li je zaustavljanje Atalante In Calydon imalo ikakve veze s nesrećom u reaktoru koja je na

posljetku uništila područje poznato kao Otpad grad, nije poznato. No, ti su događaji bili nesumnjivo istodobni.

Ali mi bi se najviše trebali baviti sa najvećom zagonetkom: karakterom kapetana Johna Trucka.

Recite što htjeli o njemu: da su njegova prijateljstva bila plitka i neosjetljiva; da je imao moralni smisao kretena ili male životinje; da su njegova zanimanja bila bezvrijedna. Recite da je prodavao drogu na devet planeta i zloupotrebljavao je na još devedeset; da se prljavo tukao, bez časti u svakoj uličici Galaksije, iskazujući samo hrabrost iz očaja. Recite da je bio mlad i nezreo i neobrazovan, i da je dubinu njegove naivnosti dosezala samo razina njegove preuranjene ogorčenosti -

Ali priznajte da, iako je nalazio život neugodnim, smrt smatrao gorom. Gadilo mu se ubijanje i svjesno nanošenje boli, licemjerje i isprazni govor, i jeftinu govoranciju kao rješenje ljudske patnje koje je nudila ideologija - ali nije mogao naći sredstva da iskaže to gađenje. Ova, najiskrenija od svih neiskrenosti, je jedino mogla naći izražaja u mrzovolji, razmetanju, u trajnoj potrazi za nestalnim zaboravom. Unatoč svemu tome, on je u stvari imao, nevinosti. Samo je ta nevinost ili krepost je omogućila njegov čin: samo nevinost ikada omogućuje, ili čini prihvatljivim, takve postupke.

Da li je on svoju čin vidio kao zakašnjelu osvetu za užas Kentaura? Da li se jednostavno gadila nevažnost politike toga vremena prema stvarnosti? Ovu ulogu su mu dodijelile prijašnje priče, i obje su stvarni motivi. Ali, ponovo: jednostavnija, izravnija osveta za ubojstva koja je vidio, ili sudjelovao u njima, tijekom posljednjih nekoliko tjedana njegova života su ga mogla potaknuti - ili je možda jednostavno greškom aktivirao Napravu, dok je bio u bunilu od ozljeda koje je zadobio u stanici za rano upozoravanje u Gottingenu.

Čak i ima temelja za onaj čudan i poetičan mit lučke supkulture - vjera da je John Truck uništio Zemlju kao zamjenu za "nove Kentaure", te legendarne stanovnike podzemlja sirotinjskih četvrti i dina-polja, koji će se jednoga dana pojaviti kao pravi baštinici Galaksije. Čitatelj mora sam odlučiti.

GEORGE R.R. MARTIN - LUTAJUĆI VITEZ

George R. R. Martin (rođen 1948.), čest gost na stranicama Monolitha, započeo je pisati vrlo rano. prodavajući horror priče vršnjacima u susjedstvu za nekoliko pennyja - dramatsko čitanje bilo je uključeno u cijenu. U srednjoj školi postao je velik ljubitelj i kolekcionar stripova, započevši pisati za brojne strip-fanzine. Svoju prvu priču prodao je s 21 godinom, 1970., magazinu Galaxy. Priča ***The Hero***, objavljena je u broju od veljače 1971. Sljedećih nekoliko godina, Martin je radio kao novinar, da bi se od 1979. u potpunosti posvetio pisanju. Preselio se u Hollywood 1986. i započeo raditi kao urednik priča za serijal Zona sumraka u produkciji CBS-a. Radio je na još nekim projektima za televiziju, no trenutno živi u Santa Feu i piše četvrti nastavak serijala 'A Song of Ice and Fire', ***A Dance with Dragons***. Za novelu ***Pjesma za Lyu*** (1974.) dobio je 'Huga', za priču ***Kraljevi pijeska*** (1979.), koja je 1995. pretočena u dvosatni TV film, 'Huga' i 'Nebulu', za kratku priču ***Put križa i zmaja*** (1979.) 'Huga', 'Nebulu' za novelu Portreti njegove djece (1985.), 'World Fantasy Award' 1988. za novelu ***Razmjena kože***, objavljenu u prošlom broju Monolitha i 'Huga' 1997. za novelu ***Zmajska krv*** iz koje je nastao serijal 'A Song of Ice and Fire'. Novela ***Lutajući vitez*** dijelom je tog serijala, a bila je napisana posebno za Silverbergovu zbirku Legends...

THE HEDGE KNIGHT, A TALE OF THE SEVEN KINGDOMS, 1998.

Prijevod: Mario Jović

Proljetne kiše omekšale su zemlju pa Dunk nije imao problema pri kopanju groba. Odabrao je mjesto na zapadnoj padini malog brežuljka zato što je starac oduvijek volio gledati zalaske sunca. "Završava još jedan dan." uzdahnuo bi, "a tko zna što će nam jutro donijeti, ha, Dunk?" Pa, jedno je jutro donijelo kiše koje su ih natopile do kostiju, iduće je donijelo mokre burne vjetrove, a sljedeće mraz. Starac je četvrtog dana bio preslab za jahanje. I sada ga više nije bilo. Prije samo nekoliko dana pjevao je dok su jahali, staru pjesmu o odlasku u Gulltown u posjetu lijepoj djevi, ali umjesto o Gulltownu pjevao je o Ashfordu. Prema Ashfordu posjetiti lijepu djevu, haj-ho, haj-ho, tužno je mislio Dunk dok je kopao.

Kad je rupa bila dovoljno duboka podigao je starčevo tijelo i odnio ga do nje. Bio je sitan čovjek, mršav; skinuo mu je oklop od veriga, kacigu i pojas s mačem, činilo se da nije teži od vreće lišća. Dunk je bio previsok za svoje godine, trapav, čupav šesnaest ili sedamnaestogodišnji dječak (nitko nije bio siguran koliko) krupnih kostiju, bliži visini od dvjesto deset nego dvjesto centimetara, a tek se počeo razvijati. Starac je često hvalio njegovu snagu. Oduvijek je bio velikodušan u pohvalama. Bilo je to sve što je mogao dati.

Položio ga je na dno groba i neko vrijeme stajao nad njim. Miris kiše ponovno je bio u zraku i znao je da treba zatrpati rupu prije no što počne padati, ali bilo je teško baciti zemlju na to staro izmučeno lice. Ovdje bi trebao biti svećenik da izgovori nekoliko molitvi, ali on je imao samo mene. Starac je naučio Dunka sve što je znao o mačevima, oklopima i kopljima, ali nikad nije bio dobar u podučavanju jezika.

"Ostavio bih vam mač, ali bi u zemlji zahrđao", rekao je na posljetku, kao ispriku. "Bogovi će vam dati novi, pretpostavljam. Želio bih da niste umrli, gospodine." Zastao je, nesiguran što bi još trebao reći. Nije znao niti jednu molitvu, ne cijelu; starac nikad nije bio pristaša molitvi. "Bili ste istinski vitez i niste me tukli kad to nisam zaslužio", napokon je uspio reći, "osim onog puta u Djevičanskom jezercu. Dječak iz gostionice je pojeo udovičinu pitu, ne ja, rekao sam vam. Sada to nije važno. Neka vas bogovi čuvaju, gospodine." Šutnuo je zemlju u rupu, a onda je počeo metodično puniti, ne bacajući uopće pogled na biće na dnu. Dugo je živio, pomislio je Dunk. Sigurno je bio bliži šezdesetima nego pedesetima,

a koliko ljudi to može reći? Barem je doživio da vidi još jedno proljeće.

Sunce je zalazilo dok je napajao konje. Bila su tri; njegovo gegavo skakutalo, starčev jahaći konj i Grom, njegov bojni konj kojeg je jahao samo na turnirima ili u borbi. Veliki smeđi pastuh nije bio hitar ili brz kao nekoć, ali je još uvijek imao sjaj u očima i vatreni duh, a bio je vrjedniji od cjelokupne Dunkove imovine. Ako prodam Groma i Riđana, uz to sedla i uzde, dobio bih dovoljno srebra za... Dunk se namrštio. Jedini život kojeg je znao, bio je život lutajućeg viteza koji jaše od utvrde do utvrde, radi za ovog ili onog gospodara, bije njihove bitke i jede u njihovim blagovaonicama sve dok rat ne završi, a onda nastavlja put. S vremena na vrijeme također je bilo turnira, iako malo rjeđe, a znao je da su se neki lutajući vitezovi pretvarali u razbojnike tijekom neuspješnih zima, iako starac nikad nije. Mogao bih pronaći nekog lutajućeg viteza kojem treba štitonoša koji bi se brinuo o njegovim životinjama i čistio mu opremu, pomislio je, ili bih možda mogao otići do nekog grada, Lannisporta ili Kraljevog Dolaska i pridružiti se gradskoj straži. Ili bih mogao...

Sakupio je starčeve stvari pod hrastom. Platnena torbica sadržavala je tri srebrnjaka, devetnaest bakrenjaka i okrnjeni granat; kao i u većine lutajućih vitezova glavnina ovozemaljskog bogatstva bila je uložena u konje i oružje. Dunk je sada posjedovao oklop od veriga s kojeg je ribao hrđu tisućama puta. Željeznu polukacigu s širokim nosnim štitnikom i udubljenjem na desnoj sljepoočici. Pojas za mač od ispucane smeđe kože i dugi mač u koricama od drveta i kože. Bodež, britvu i brusni kamen. Štitnike za potkoljenice i vrat, dva i pol metra dugo bojno koplje od tokarenog jasena s oštrim čeličnim vrhom i hrastov štit s izubijanim metalnim rubom koji je nosio znamenje ser Arlana od Pennytreeja: krilati kalež, srebrno na smeđem.

Dunk je pogledao štit, podigao pojas za mač i ponovno pogledao štit. Pojas je bio napravljen za starčeve koščate kukove. Nikad mu ne bi pristajao, baš kao ni oklop. Privezao je korice na komad užeta od konoplje, vezao ga oko struka i izvukao mač.

Oštrica je bila ravna i teška, od kvalitetno iskovanog čelika, drška drvo omotano mekom kožom, balčak sjajno uglačani crni kamen.

Običan kakav je bio, mač mu je dobro ležao u ruci i Dunk je znao kako je oštar jer ga je mnogo puta brusio i brisao nauljenom krpom prije spavanja. Leži mi u ruci dobro kao što je ležao i njemu, pomislio je, a na Ashfordskoj poljani je turnir.

Lakonoga je imala lakši korak od starog Riđana, ali Dunk je ipak bio nažuljan i umoran kad je pred sobom pokraj potoka spazio gostionicu, visoku drvenu građevinu premazanu ilovačom. Toplo žuto svjetlo koje se rasipalo kroz njene prozore izgledalo je tako privlačno da ga nije mogao odbiti. Imam tri srebrnjaka, rekao je sam sebi, dovoljno za dobar obrok i piva koliko mi srce želi.

Kad je silazio s konja, goli je dječak izašao iz potoka i počeo se brisati grubim smeđim plastom, "Jesi li ti konjušar?" upitao ga je Dunk. Dečko nije djelovao starije od osam ili devet, bljedunjavo mršavo stvorenje, bose su mu noge bile prekrivene blatom do gležnjeva. Njegova je kosa bila najneobičnija stvar. Uopće je nije imao. "Želim da istimariš moju kobilu. I svima trima daj zobi. Možeš li se pobrinuti za njih?"

Dječak ga je drsko pogledao. "Mogao bih. Kad bih htio."

Dunk se namrštio. "Kome ti to? Ja sam vitez, to nek' ti bude jasno."

"Ne izgledate kao vitez."

"Izgledaju li svi vitezovi isto?"

"Ne, ali također ne izgledaju poput vas. Pojas vašeg mača napravljen je od užeta."

"Sve dok drži mač, dobar je. Sada se pobrini za moje konje. Dobit ćeš bakrenjak ako to dobro napraviš, a u suprotnom za uho." Nije ostao vidjeti reakciju konjušara na ovo, nego se okrenuo i prošao kroz vrata.

U ovo doba očekivao bi krcatu gostionicu, ali prostorija je bila gotovo prazna. Mladi plemić u novom ogrtaču od damasta bio je onesviješten za jednim stolom, tiho je hrkao u lokvici prolivenog vina. Osim njega nije bilo nikog drugog. Dunk je nesigurno gledao oko sebe sve dok se iz kuhinje nije pojavila debela, niska,

bljedunjava žena i rekla: "Sjednite kamo želite. Želite li pivo ili hranu?"

"Oboje." Dunk je sjeo pokraj prozora, prilično daleko od spavača.

"Ima dobre janjetine, zapečene s korom od biljaka i malo patke koju je moj sin ulovio. Što ćete?"

Pola godine ili duže nije jeo u gostionici. "Oboje."

Žena se nasmijala. "Pa, dovoljno ste krupni za to." Natočila je vrč piva i donijela ga do njegovog stola. "Želite li također prenoćište?"

"Ne." Dunk ništa ne bi želio više od mekog slamnatog madraca i krova nad glavom, ali morao je biti oprezan s novcem. "Nešto hrane, nešto piva, pa krećem za Ashford. Koliko još ima do njega?"

"Dan jahanja. Skrenite na sjever na raskrižju kod spaljenog mlina. Brine li se moj mali za vaše konje ili je ponovno pobjegao?"

"Ne, tamo je", rekao je Dunk. "Izgleda da nemate puno posla."

"Pola grada je otišlo gledati turnir. I moji bi također otišli da im dozvolim. Ostat će im ova gostionica kad me više ne bude, ali mali bi radije visio s vojnicima, a mala se okreće s uzdahom i smiješkom kad god kakav vitez projaše. Kunem se da vam ne mogu reći zašto. Vitezovi su isti poput svih ostalih ljudi i nikad nisam čula da je viteški dvoboj promijenio cijenu jaja." Radoznalo je pogledala Dunka; njegov mač i štit govorili su joj jedno, a pojas od špage i dronjava tunika nešto sasvim drugo. "I vi ste krenuli na turnir?"

Otpio je gutljaj piva prije no što je odgovorio. Bilo je kestenjastosmeđe boje, bogatog okusa, onakvo kakvo je volio. "Aha", rekao je. "Namjeravam postati pobjednikom."

"Stvarno?" odgovorila je prilično pristojno gostioničarka.

Na drugoj strani prostorije plemić je podigao glavu iz lokvice vina. Lice mu je imalo pepeljast, nezdrav izgled ispod razbarušene kose boje smeđastog pijeska, a plave čekinje izbijale su mu na bradi. Protrljao je usta, zatreptao prema Dunku i rekao: "Sanjao sam te." Ruka mu je podrhtavala kad ju je ispružio prema njemu. "Makni se

od mene, čuješ li me? Samo se makni od mene."

Dunk ga je nesigurno pogledao. "Gospodine?"

Gostioničarka se nagnula naprijed. "Ne obraćajte pažnju na njega, gospodine. Sve što čini je pijenje i pričanje o vlastitim snovima. Idem se pobrinuti za hranu." Odgegala se.

"Hrana?" Plemić je izrekao riječ kao nešto opsceno. Teturajući se podigao na noge, oslanjajući se jednom rukom na stol da spriječi pad. "Povratit ću", izjavio je. Prednja strana njegove tunike bila je crvena od starih mrlja vina. "Želio sam kurvu, ali ovdje se nijedna ne može pronaći. Sve su otišle na Ashfordsku poljanu. Bogovi nek' se smiluju, trebam vina." Nesigurno je oteturao iz prostorije, a Dunk ga je čuo kako se uspinje stubama, tiho pjevajući.

Jadno stvorenje, pomislio je Dunk. Ali zašto je pomislio da me zna? Na trenutak je uz pivo razmišljao o tome.

Janjetina je bila dobra kao i sva ostala koju je jeo, a patka je bila još bolja, pečena s trešnjama i limunom i ni blizu tako masna kao većina. Gostioničarka je također donijela grašak s maslacem i zobeni kruh koji je još uvijek bio vruć. Ovo znači biti vitez, rekao je sam sebi dok je glodao posljednji komadić mesa s kosti. Dobra hrana i pivo kad ga god zaželim i nitko da me vuče za uši. S hranom je popio drugi vrč piva, treći da zalije obrok, četvrti zato što nije bilo nikoga tko bi mu rekao da ne smije, a kad je završio i platio ženi srebrnjakom, još uvijek je dobio natrag šaku bakrenjaka.

U doba kad je Dunk izašao bila je mrkla noć. Želudac mu je bio pun, a torbica s novcem malo lakša, ali osjećao se dobro dok je hodao prema konjušnici. Ispred sebe je čuo rzanje konja. "Polako, momče", rekao je dječakov glas. Dunk je pružio korak, mršteći se.

Našao je konjušara na Gromu, odjevenog u starčev oklop. Oklop je bio duži od njega, a kacigu je na svojoj ćelavoj glavi morao nagnuti unatrag jer bi mu inače pokrila oči. Izgledao je potpuno usredotočeno i potpuno apsurdno. Dunk je zastao na vratima konjušnice i nasmijao se.

Dječak je podigao pogled, zacrvenio se i skočio na zemlju.

"Gospodine nisam mislio -"

"Lopove", rekao je Dunk pokušavajući zvučati prijekorno. "Skidaj taj oklop i budi sretan što te Grom nije bubnuo u tu ludu glavu. On je bojni konj, a ne dječji poni."

Dječak je skinuo kacigu i bacio je na slamu. "Mogu ga jahati isto tako dobro kao i vi", rekao je odvažno.

"Zatvori usta, ne želim više slušati tvoje drskosti. Verižnjaču također, skidaj je. Što si mislio da radiš?"

"Kako vam mogu reći sa zatvorenim ustima?" Dječak je izmigoljio iz oklopa i pustio ga da padne.

"Možeš otvoriti usta da odgovoriš", rekao je Dunk. "Sada podigni taj oklop, otresi prljavštinu i vrati ga gdje si ga našao. I kacigu također, jesi li nahranio konje kao što sam ti rekao? I istimario Lakonogu?"

"Da", rekao je dječak dok je tresao slamu s oklopa. "Idete u Ashford, zar ne? Povedite me sa sobom, gospodine."

Gostioničarka ga je upozorila na ovo. "A što bi tvoja majka na to rekla?"

"Moja majka?" Dječak se namrštio. "Moja je majka mrtva, ne bi ništa rekla."

Bio je iznenađen. Nije li gostioničarka njegova majka? Možda je samo njen šegrt. U Dunkovoj je glavi bilo pomalo maglovito od piva. "Jesi li ti siroče?" pitao je nesigurno.

"Jeste li vi?" dobacio je dječak.

"Bio sam nekoć", priznao je Dunk. Sve dok me starac nije prihvatio.

"Ako me uzmete, mogao bih vam biti štitonoša."

"Ne trebam štitonošu", rekao je.

"Svaki vitez treba štitonošu", rekao je dječak. "Vi izgledate kao da vam stvarno treba."

Dunk je prijeteći podigao ruku. "A ti izgledaš kao da ti treba jedna za uho, čini mi se. Napuni mi vreću zobi. Krećem za Ashford... sam."

Ako je dječak bio prestrašen, dobro je to prikrio. Na trenutak je prkosno stajao prekriženih ruku i baš kad je Dunk htio odustati mali se okrenuo i pošao prema zobi.

Dunk je osjetio olakšanje. Šteta što ne mogu... ali ovdje u gostionici ima dobar život, bolji od onog koji bi imao kao štitonoša lutajućeg viteza. Da ga povedem, ne bih mu učinio uslugu.

Ipak je još uvijek mogao osjetiti dječakovo razočaranje. Dok je uzjahivao Lakonogu i uzimao Gromove uzde, Dunk je pretpostavio da bi ga bakrenjak mogao udobrovoljiti. "Evo ti, momče, za tvoj trud." Sa smiješkom mu je bacio novčić, ali ga dječak nije ni pokušao uloviti. Pao je u prašinu između njegovih nogu gdje ga je ostavio ležati.

Pokupit će ga čim odem, rekao si je Dunk. Okrenuo je konja i izjahao iz konjušnice vodeći preostala dva konja. Stabla su svjetlucala na mjesečini, nebo je bilo bez oblaka i istočkano zvijezdama. Ipak, dok je jahao putem mogao je osjetiti kako mu dječak gleda leđa, mrzovoljan i tih.

Poslijepodnevne sjene su se produživale kad je Dunk stigao do široke Ashfordske poljane. Šezdesetak šatora već je bilo podignuto na travnatom polju. Neki su bili mali, neki veliki; neki četvrtasti, neki okrugli; neki od platna za jedra, neki od lanenog platna, neki od svile; ali svi su bili jarko obojeni, s dugim stjegovima na središnjim stupovima koji su izbijali iz njihovih središta, jarči od polja prepunog divljeg cvijeća bogate crvene i sunčano žute boje, bezbrojnih nijansi zelene i plave, zagasito crne, sive i purpurne.

Starac je jahao s nekima od ovih vitezova; ostale je Dunk znao iz priča po gostionicama i oko logorskih vatri. Iako nikad nije naučio magiju čitanja i pisanja, starac je bio ustrajan kad se radilo o učenju heraldike, često ga je podučavao dok su jahali. Slavuji su pripadali lordu Caronu od Močvara, podjednako vještom u sviranju harfe i borbi kopljem. Okrunjeni pastuh bio je znamenje ser Lyonela Baratheona, Nasmiješene Oluje. Dunk je zamijetio Tarlyja lovca, purpurnu munju kuće Dondarrion, crvenu jabuku Fossowayjevih. Tamo je urlao i lav Lannistera, zlatan na grimiznom, a morska kornjača Estermontsa plivala je svijetlozelenim poljem. Smeđi šator ispod crvenog pastuha mogao je pripadati samo ser Othu Brackenu kojeg su zvali Zvijer od Brackena otkako je prije tri godine na turniru u Kraljevom Dolasku ubio lorda Quentina Blackwooda. Dunk je čuo da je ser Otho tupom bojnom sjekirom udario tako snažno da je smrskao vizir kacige lorda Blackwooda, a i lice pod njim. Također je vidio i zastave Blackwoodovih, na zapadnom dijelu polja, što je moguće dalje od ser Otha. Marbrand, Mallister, Cargyll, Westerling, Swann, Mullendore, Hightower, Florent, Frey, Penrose, Stokeworth, Darry, Parren, Wylde; čini se da je svaka plemićka kuća zapada i juga poslala viteza ili dva u Ashford da vide lijepu djevu i bore se na turniru njoj u čast.

Ipak, kako god njihovi šatori bili lijepi za gledanje, znao je kako tamo za njega nema mjesta. Iznošeni vuneni plašt bit će noćas njegova jedina zaštita. Dok će lordovi i veliki vitezovi večerati kopune i svinjetinu, Dunkova će večera biti tvrd, žilav komad usoljene govedine. Jako je dobro znao da bi kad bi se utaborio na tom kićenom polju trebao otrpjeti i tihi prijezir i otvoreno podrugivanje. Nekoliko bi ih možda bilo ljubazno, pa ipak je to na neki način bilo gotovo još i gore.

Lutajući vitez mora držati do svog ponosa. Bez njega nije ništa više od najamnika. Moram zaslužiti svoje mjesto u tom društvu. Ako se budem dobro borio neki me lord možda primi u svoju svitu. Onda ću jahati u otmjenom društvu, svako veće u dvorcu jesti svježe meso i na turnirima podizati vlastiti šator. Ali najprije se moram dobro boriti. Nevoljko je okrenuo leđa turnirskom polju i odveo konje među drveće.

Na rubu velike poljane, dobrih pola milje od grada i dvorca naišao je na mjesto gdje je potok formirao duboko jezerce. Gusti šaš rastao je oko njegove obale, a nad sve se nadnosio visoki prolistali brijest. Proljetna trava bila je zelena poput viteške zastave i meka na dodir. Bilo je to lijepo mjesto i nitko ga još uvijek nije prisvojio za sebe. Ovo će biti moj šator, rekao si je Dunk, šator s krovom od lišća, zeleniji čak i od stjegova Tyrellovih i Estermontovih.

Konji su bili prvi na redu. Nakon što se pobrinuo za njih skinuo se i ušao u jezerce da ispere prašinu od puta. "Istinski vitez je čist, a uz to i bogobojazan", uvijek je govorio starac, ustrajući da se od glave do pete operu sa svakom pojavom mjeseca, bez obzira jesu li bili prljavi ili ne. Sada kada je bio vitez, Dunk se zakleo da će raditi isto.

Sjedio je gol pod brijestom dok se brisao, uživajući u toplini proljetnog zraka na tijelu dok je gledao vretence kako lijeno leti među šašem. Zašto bi ga nazvali zmajskom mušicom? pitao se. Uopće ne sliči zmaju. Nije da je Dunk ikad vidio zmaja. Ipak, starac jest. Dunk je priču čuo stotinama puta, kako je ser Arlan bio tek dječak kad ga je djed poveo u Kraljev Dolazak i kako su tamo vidjeli posljednjeg zmaja godinu prije no što je uginuo. Bila je to zelena ženka, mala i zakržljala, krila su joj se sasušila. Nijedno od njezinih jaja nikad se nije izleglo. "Neki su rekli kako ju je kralj Aegon otrovao", rekao bi starac. "To bi bio treći Aegon, ne otac kralja Daerona, nego onaj kojeg su nazvali, ili Aegon Nesretni. Bojao se zmajeva jer je vidio kako mu je zvijer njegovog strica prožderala vlastitu majku. Ljeta su postala kraća otkad je posljednji zmaj uginuo, a zime duže i žešće."

Zrak je postajao svježiji kako je sunce zalazilo za vrhove drveća. Kad se Dunk naježio po rukama, istresao je tuniku i hlače o deblo brijesta da bi se riješio najgore prljavštine i ponovno ih odjenuo.

Ujutro će potražiti meštra igara i prijaviti se, ali večeras se morao pobrinuti za druge stvari ako se nadao natjecati.

Nije morao pogledati vlastiti odraz u vodi da bi znao kako baš ne izgleda poput viteza, pa je preko leđa prebacio štit ser Arlana da bi pokazao grb. Vezavši konje Dunk ih je ostavio da pasu bogatu zelenu travu pod brijestom dok se on pješice uputio prema turnirskom polju.

U normalna vremena poljana je služila kao zajednički pašnjak puku grada Ashforda preko rijeke, ali sada je bila izmijenjena. Drugi je grad izrastao preko noći, grad od svile umjesto kamena, veći i ljepši od svog starijeg brata. Desetine trgovaca postavile su štandove duž ruba polja, prodajući filc i voće, remenje i čizme, krzna, kože i kuke, lončariju, drago kamenje, kositreno posuđe, začine, perje i raznovrsnu drugu robu. Žongleri, lutkari i mađioničari lutali su gomilom tražeći mušterije... kao i kurve i džepari. Dunk je za svaki slučaj ruku držao na novcu.

Kad je osjetio miris kobasica koje su se krčkale na zadimljenoj vatri, počela mu je curiti slina. Kupio je jednu bakrenjakom iz torbice, i rog piva da je ispere. Dok je jeo, gledao je kako se obojeni drveni vitez bori s obojenim drvenim zmajem. Lutkarica koja je upravljala zmajem također je privlačila pogled; upio je njenu visoku figuru maslinaste kože i crne kose stanovnice Dorne. Bila je vitka poput koplja, bez grudi vrijednih spomena, ali Dunku se sviđalo njeno lice i način na koji je prstima uvjetovala vijuganje i škljocanje zuba zmaja na kraju uzica. Bacio bi djevojci bakrenjak da je imao koji viška, ali sada mu je sav novac bio neophodan.

Medu trgovcima su se nalazili oružari, baš kako se i nadao. Tyroshi s račvastom plavom bradom prodavao je ornamentirane kacige, predivne fantastične stvari iskovane u obliku ptica i zvijeri, ukrašene zlatom i srebrom. Na drugom je mjestu pronašao trgovca koji je nudio jeftine čelične mačeve, i drugog čiji je rad bio mnogo bolji, ali mač nije bilo ono što mu je nedostajalo.

Čovjek kojeg je tražio bio je skroz na kraju reda, oklop od kvalitetnih veriga i crvene čelične rukavice bili su izloženi na stolu ispred njega. Dunk ih je pažljivo pogledao. "Dobro radiš", rekao je.

"Najbolje." Zdepast čovjek, kovač nije bio viši od metar i pedeset, ali je u prsima i ramenima bio širok poput Dunka. Imao je crnu bradu, ogromne ruke i ni trunka skromnosti.

"Trebam oklop za turnir", rekao mu je Dunk. "Dobru verižnjaču, štitnik za vrat, štitnike za potkoljenice i kacigu." Starčeva polukaciga pasala bi mu na glavu, ali želio je bolju zaštitu za lice od one koju je mogao pružiti samo nosni štitnik.

Oružar ga je pogledao od glave do pete. "Krupan si, ali radio sam oklope i za krupnije." Izašao je iza stola. "Klekni, želim izmjeriti ta ramena. Aha, i taj tvoj debeli vrat." Dunk je kleknuo. Oružar mu je položio komad kožne trake s čvorovima na ramena, promumljao, omotao mu je oko vrata, ponovno promumljao. "Podigni ruku. Ne, desnu." Promumljao je po treći put. "Sada možeš ustati." Unutarnja strana noge, obim lista i struka izmamili su nova mumljanja. "Imam neke dijelove u svojim kolima koji bi ti mogli poslužiti", rekao je čovjek kad je završio. "Ništa što je uljepšavano ni zlatom ni srebrom moram reći, samo dobar čelik, čvrst i običan. Izrađujem kacige koje sliče na kacige, ne krilate svinje i čudno strano voće, ali moja će ti bolje poslužiti ako dobiješ koplje u lice."

"To je sve što želim", rekao je Dunk. "Koliko?"

"Osamsto srebrnjaka, zato što se osjećam velikodušno."

"Osamsto?" Bilo je to više nego što je očekivao. "Ja... ja bih mogao zamijeniti stari oklop, napravljen za manjeg čovjeka... polukacigu, čeličnu verižnjaču..."

"Steely Pate prodaje samo vlastite proizvode", izjavio je čovjek, "Ali možda bih mogao upotrijebiti metal. Ako nije prehrđav, uzet ću ga i opremiti te za šesto."

Dunk bi mogao preklinjati Patea da mu oklop da na povjerenje, ali znao je kakav bi odgovor na takav zahtjev najvjerojatnije dobio. Dovoljno je dugo putovao sa starcem da bi naučio kako su trgovci zloglasno nepovjerljivi prema lutajućim vitezovima od kojih su neki bili tek malo bolji od razbojnika. "Sada ću ti dati dva srebrnjaka, a oklop i ostatak novca sutra."

Oružar ga je na trenutak pogledao. "Dva srebrnjaka ti kupuju dan. Nakon toga prodajem svoj rad onom tko naiđe."

Dunk je izvadio srebrnjake iz džepa i položio ih na oružarev žuljevit dlan. "Dobit ćeš sve. Ovdje namjeravam pobijediti."

"Stvarno?" Pate je zagrizao jedan novčić. "A ovi ostali, pretpostavljam da su te došli samo bodriti?"

Mjesec je već bio vrlo visoko kad je krenuo natrag do svog brijesta. Ashfordska poljana blistala je od svjetla baklji. Zvukovi pjesme i smijeha širili su se travom, ali njegovo vlastito raspoloženje bilo je sumorno. Mogao je smisliti samo jedan način da dođe do novca za oklop. A ako bude poražen... "Jedna pobjeda je sve što trebam", promrmljao je na glas. "To nije tako nedostižno."

Ipak, starac se tome nikad ne bi nadao. Ser Arlan nije jahao na turniru od dana kad ga je iz sedla zbacio Princ od Zmajskog Kamena u Olujinom Završetku, prije mnogo godina. "Ne može se svaki čovjek pohvaliti kako je slomio sedam kopalja protiv najboljeg viteza Sedam Kraljevina", rekao bi. "Nikad se ne bih mogao nadati boljem, pa zašto bih onda pokušavao?"

Dunk je sumnjao kako ser Arlanove godine imaju s tim više nego Princ od Zmajskog Kamena, ali se nikad nije usudio to reći. Starac je bio ponosan, čak i na kraju. Brz sam i snažan, uvijek je to govorio, što je za njega bila istina mora biti istina i za mene, rekao si je tvrdoglavo.

Hodao je visokom travom, u glavi pretresajući svoje šanse, kad je vidio treperenje vatre kroz grmlje. Što je ovo? Dunk nije zastao da razmisli. Mač mu je odjednom bio u ruci i jurio je travom.

Iskočio je vičući i psujući, samo da bi se naglo ukopao na mjestu kad je pokraj vatre vidio dječaka. "Ti!" Spustio je mač. "Što radiš ovdje?"

"Pečem ribu", rekao je ćelavi dječak. "Želite li malo?"

"Mislio sam, kako si došao ovamo? Jesi li ukrao konja?"

"Došao sam kolima, s čovjekom koji je dopremao janjce za stol gospodara Ashforda."

"Pa, bolje da odeš vidjeti je li već otišao ili da pronađeš druga kola. Ne želim te ovdje."

"Ne možete me natjerati da odem", drsko je rekao dječak. "Ona mi je gostionica dosadila."

"Neću više trpjeti tvoj neposluh", upozorio ga je Dunk. "Trebao bih te smjesta prebaciti preko konja i odvesti te kući."

"Trebali biste jahati sve do Kraljevog Dolaska", rekao je dječak. "Propustili biste turnir."

Kraljev Dolazak. Dunk se na trenutak zapitao šali li se on s njim, ali dječak nikako nije mogao znati da je on također rođen u Kraljevom Dolasku, još jedan bijednik iz Buhine Guzice, najvjerojatnije, i tko ga može kriviti što želi pobjeći iz tog mjesta?

Osjećao se blesavo stojeći s mačem u ruci pred osmogodišnjim siročetom. Spremio ga je, mrko ga gledajući tako da dječak zna kako neće trpjeti bezobrazluk. Najmanje što bih trebao učiniti jest dobro ga istući, pomislio je, ali dijete je izgledalo tako jadno da se nije mogao natjerati da ga udari. Bacio je pogled po bivaku. Vatra je veselo gorjela u skladnom krugu kamenja. Konji su bili istimareni, odjeća je visjela na brijestu i sušila se nad plamenom. "Što ona tamo radi?"

"Oprao sam je", rekao je dječak. "I istimario sam konje, upalio vatru i ulovio ovu ribu. Podigao bih i vaš šator, ali ga nisam mogao pronaći."

"Ovo je moj šator". Dunk je mahnuo rukom iznad glave, prema granama visokog brijesta koji se nadvio nad njima.

"To je stablo", rekao je dječak, nimalo dojmljen.

"To je šator kojeg istinski vitez treba. Radije bih spavao pod vedrim nebom nego u nekom zagušljivom šatoru."

"Što ako padne kiša?"

"Stablo će me zaštiti."

"Stabla prokišnjavaju."

Dunk se nasmijao. "Tako je. Pa, istinu govoreći, nedostaje mi novca za šator. A tebi bi bilo bolje da preokreneš tu ribu ili će s jedne strane biti ugljen, a s druge sirova. Nikad ne bih mogao biti kuharev pomoćnik."

"Bih, kad bih htio", rekao je dječak, ali je preokrenuo ribu.

"Što ti se dogodilo s kosom?" pitao ga je Dunk.

"Gospodari su je odrezali." Iznenada svjestan ćelavosti, dječak je navukao kapuljaču svog tamnosmeđeg plašta prekrivajući glavu.

Dunk je čuo kako to ponekad čine, kao lijek protiv ušiju, buha i određenih bolesti. "Jesi li bolestan?"

"Ne", rekao je dječak. "Kako se zovete?"

"Dunk", rekao je.

Nesretni se dječak glasno nasmijao kao da je to najsmješnija stvar koju je ikad čuo. "Dunk?' rekao je. "Ser Dunk? To nije ime za viteza. Je li to skraćenica za Duncan?"

Je li? Starac ga je zvao samo Dunk otkako je pamtio, a prije toga nije pamtio baš puno. "Duncan, da", rekao je. "Ser Duncan od..." Dunk nije imao drugog imena, ni kuću; ser Arlan ga je pronašao kako živi kao divljak u bludištima i uličicama Buhine Guzice. Nikad nije poznavao majku ili oca. Što bi trebao reći? "Ser Duncan od Buhine Guzice" nije baš zvučalo viteški. Mogao bi uzeti Pennytree, ali što ako ga pitaju gdje je to? Dunk nikad nije bio u Pennytreeju, niti je starac puno pričao o njemu. Na trenutak se namrštio, a onda izlanuo: "Ser Duncan Visoki." Bio je visok, nitko to nije mogao poreći, a i zvučalo je moćno.

Iako mali vražićak nije tako mislio. "Nikad nisam čuo za nekog ser Duncana Visokog."

"Znaš li ti onda svakog viteza u Sedam Kraljevina?"

Dječak ga je odvažno pogledao. "One dobre."

"Ja sam dobar poput ostalih. Nakon turnira, svi će to znati. Imaš li ti ime, lopove?"

Dječak je oklijevao. "Egg", rekao je.

Dunk se nije smijao. Glava mu uistinu sliči jajetu. Djeca mogu biti

okrutna, a i odrasli također. "Egg," rekao je, "trebao bih te namlatiti k'o stoku i poslati te kući, ali istina je da nemam šator, ni štitonošu također. Ako se zakuneš da ćeš činiti što ti se kaže, dopustit ću ti da mi služiš tijekom turnira. Nakon toga, pa vidjet ćemo. Ako odlučim da si vrijedan truda, imat ćeš što za obući i čime napuniti želudac. Odjeća može biti gruba, a hrana usoljena govedina i slana riba, a s vremena na vrijeme možda nešto divljači, kad u blizini ne bude bilo lovočuvara, ali nećeš biti gladan. I obećavam ti da te neću tući, osim kad to zaslužiš."

Egg se nasmiješio. "Da, moj gospodaru."

"Ser", ispravio je Dunk. "Ja sam samo lutajući vitez." Pitao se gleda li ga starac s nebesa. Naučit ću ga umjetnosti bitke, isto kao što ste vi naučili mene, ser. Izgleda kao dobar dečko, možda jednog dana od njega bude vitez.

Riba je u unutrašnjosti još uvijek bila pomalo sirova kad su je jeli, a dječak nije uklonio sve kosti, ali je ipak imala neopisivo bolji okus od tvrde usoljene govedine.

Egg je ubrzo zaspao pokraj tinjajuće vatre. Dunk je legao na leđa u blizini, stavivši svoje velike ruke pod glave, i promatrao noćno nebo. Mogao je čuti prigušenu glazbu s tutnirskog polja udaljenog oko kilometar. Zvijezde su bile posvuda, tisuće i tisuće njih. Jedna je pala dok je gledao, blistavo zelena pruga koja je zasjala tminom, a onda nestala.

Zvijezda padalica donosi sreću onome tko je vidi, pomislio je Dunk. Ali ostali su sada u svojim šatorima, gledaju svilu umjesto neba. Znači da je sreća samo moja.

Ujutro ga je probudilo kukurikanje pijetla. Egg je još uvijek bio tamo, skutren pod starčevim drugim najboljim plastom. Pa, dječak nije pobjegao tijekom noći, to je početak. Gurnuo ga je nogom da ga probudi. "Ustaj. Ima posla." Dječak je brzo ustao trljajući oči. "Pomozi mi da osedlam Lakonogu", rekao mu je Dunk.

"Što je s doručkom?"

"Ima usoljene govedine. Nakon što završimo."

"Prije bih pojeo konja", rekao je Egg. "Ser."

"Pojest ćeš moju šaku ako ne učiniš kako ti je rečeno. Donesi četke. U torbi na sedlu su. Da, u toj."

Zajedno su iščetkali kobilu, prebacili joj preko leđa ser Arlanovo najbolje sedlo i čvrsto ga privezali. Egg je bio dobar radnik kad je to htio, primijetio je Dunk.

"Pretpostavljam da me neće biti cijeli dan", rekao je dječaku dok je uzjahivao. "Ti ostani ovdje i sredi tabor. Pripazi da drugi lopovi ne dođu njuškati ovuda."

"Mogu li dobiti mač da ih otjeram njime?" pitao je Egg. Imao je plave oči, primijetio je Dunk, vrlo tamne, gotovo ljubičaste. Njegova ćelava glava činila ih je nekako ogromnima.

"Ne", rekao je Dunk. "Nož je dovoljan. I bolje ti je da budeš ovdje kad se vratim, čuješ li me? Opljačkaj me i pobjegni, lovit ću te, kunem se da hoću. S psima."

"Nemate pse", istaknuo je Egg.

"Nabavit ću ih", rekao je Dunk. "Samo za tebe." Okrenuo je Lakonogu prema poljani i krenuo brzim galopom, nadajući se kako će prijetnja biti dovoljna da dječak ostane pošten. Osim odjeće na sebi, oklopa u torbi i konja pod sobom, sve što je Dunk na ovom svijetu posjedovao ostalo je u taboru. Velika sam budala što toliko vjerujem dječaku, ali i starac je isto učinio u mom slučaju, prisjetio se. Sigurno mi ga je Majka poslala tako da platim svoj dug.

Dok je prelazio poljanom čuo je zvonjavu čekića s obale, gdje su tesari izrađivali ograde i podizali otmjenu tribinu. Nekoliko novih šatora se također podizalo, dok su se vitezovi koji su ranije stigli odmarali od noćašnje zabave ili sjedili i doručkovali. Dunk je mogao namirisati dim, i šunku također.

Na sjeveru poljane tekla je rijeka Cockleswent, pritoka moćnog Mandera. Iza plitkog gaza ležali su grad i dvorac. Dunk je vidio mnogo trgovačkih gradova tijekom putovanja sa starcem. Ovaj je bio ljepši od većine; bijelo ožbukane kuće s krovovima od crvenih crjepova djelovale su nekako privlačno. Kad je bio manji često se pitao kako bi bilo živjeti u takvom mjestu; svake noći spavati s krovom iznad glave i svakog se jutra buditi s istim zidovima oko sebe. Možda ću uskoro saznati. Aha, i Egg također. Može se dogoditi. Neobičnije se stvari svakodnevno događaju.

Dvorac Ashford bio je kamena građevina u obliku trokuta, s okruglim tornjevima koji su se iz svakog vrha uzdizali deset metara u visinu i debelim nazupčanim zidovima između njih. Narančasti stjegovi vijorili su na grudobranima, s bijelim znamenjem sunca i roga njihovog gospodara. Stražari u narančasto-bijelim odorama stajali su pred vratima s helebardama, gledajući ljude kako dolaze i odlaze, naoko više usredotočeni na šalu s lijepom mljekaricom nego na čuvanje straže. Dunk se zaustavio pred niskim, bradatim čovjekom za kojeg je pretpostavio da je kapetan i pitao za meštra igara.

"Trebaš Plummera, on je ovdje nadzornik. Pokazat ću ti."

U dvorištu je konjušar preuzeo Lakonogu. Dunk je preko ramena prebacio ser Arlanov izubijani štit i pratio kapetana straže od konjušnice do kule izgrađene u kutu dvorišta. Strme kamene stube vodile su gore. "Došao si prijaviti gospodara za turnir?" pitao je kapetan dok su se uspinjali.

"Prijavit ću sebe."

"Stvarno?" Je li se čovjek podrugljivo cerio? Dunk nije bio siguran. "Ona vrata tamo. Napuštam te jer se moram vratiti na svoje mjesto."

Kad je Dunk otvorio vrata nadzornik je sjedio za stolom i perom

grebao komad pergamenta. Imao je rijetku prosijedu kosu i usko izmučeno lice. "Da?" rekao je podižući pogled. "Sto želiš, čovječe?"

Dunk je zatvorio vrata, "Jeste li vi nadzornik Plummer? Došao sam zbog turnira. Želim se prijaviti."

Plummer je napućio usne. "Turnir mog gospodara je za vitezove, jesi li ti vitez?"

Kimnuo je, pitajući se jesu li mu uši crvene.

"Vitez s imenom, možda?"

"Dunk." Zašto je to rekao? "Ser Duncan Visoki."

"I, otkuda ste, ser Duncane Visoki?"

"Odasvud. Bio sam štitonoša ser Arlana od Pennytreeja od svoje pete ili šeste. Ovo je njegov štit." Pokazao ga je nadgledniku. "Dolazio je na turnir, ali se prehladio i umro, pa sam ja došao umjesto njega. Učinio me vitezom prije no što je preminuo, svojim vlastitim mačem." Dunk je izvukao mač i položio ga na izgrebeni drveni stol između njih.

Meštar igara jedva je bacio pogled na mač. "To je mač, definitivno. Ipak, nikad nisam čuo za tog Arlana od Pennytreeja. Bio si njegov štitonoša, kažeš?"

"Uvijek mi je govorio kako želi da budem vitez, kao što je on bio. Kad je umirao, izvukao je mač i rekao mi da kleknem. Jednom mi je dodirnuo desno rame, jednom lijevo i izgovorio neke riječi, a kad sam ustao, rekao mi je da sam vitez."

"Hm." Plummer je protrljao nos. "Svaki vitez može nekoga proglasiti vitezom, točno je, ali je uobičajenije bdijenje i pomazanje od svećenika prije polaganja prisege. Je li bilo svjedoka tvom proglašenju?"

"Samo crvendać u grmlju. Čuo sam ga dok je starac izgovarao riječi prisege. Zapovjedio mi je da budem dobar i pravedan vitez, da poštujem sedam bogova, branim slabe i nevine, vjerno služim gospodara i branim kraljevstvo svim svojim silama, a ja sam se

zakleo u to."

"Nema sumnje." Plummer se nije udostojio nazvati ga ser, Dunk nije mogao ne primijetiti. "Morat ću se konzultirati s lordom Ashfordom. Hoćete li ti ili tvoj pokojni gospodar biti poznati nekom od ovdje okupljenih dobrih vitezova?"

Dunk je na trenutak razmislio. "Tamo je šator sa stijegom kuće Dondarrion? Crn, s purpurnom munjom?"

"To je ser Manfred, iz te kuće."

"Ser Arlan je služio njegovog gospodina oca u Dorneu, prije tri godine. Ser Manfred bi me se mogao sjećati."

"Savjetujem ti da razgovaraš s njim. Ako će jamčiti za tebe, sutra ga dovedi ovamo, u ovo isto vrijeme."

"Kako kažete, gospodine." Krenuo je prema vratima.

"Ser Duncane", rekao je nadzornik za njim. Dunk se okrenuo.

"Svjesni ste", rekao je čovjek, "da poraženi na turniru predaju svoje oružje, oklop i konja pobjednicima i moraju ih otkupiti natrag?"

"Znam."

"A imate li novca da platite takav otkup?"

Sada je znao da su mu uši crvene. "Novac mi neće trebati", rekao je, moleći se da je to istina. Sve što trebam je jedna pobjeda. Ako pobijedim u prvom krugu, imat ću oklop i konja poraženog, ili njegovo zlato tako da mogu pretrpjeti vlastiti gubitak.

Polako je sišao stubama, oklijevajući učiniti iduće što mora. U dvorištu je pozvao jednog od konjušara. "Moram razgovarati s glavnim konjušarom lorda Ashforda."

"Pronaći ću vam ga."

U konjušnici je bilo svježe i mračno. Nepokorni sivi pastuh pokušao ga je ugristi dok je prolazio, ali Lakonoga je samo lagano zarzala i

gurnula mu ruku kad ju je podigao do njenog nosa. "Ti si dobra cura, zar ne?" promrmljao je. Starac je uvijek govorio da vitez nikad ne smije voljeti konja, zato što će ih pod njim najvjerojatnije nekoliko stradati, ali također nikada nije poslušao vlastiti savjet. Dunk ga je često vidio kako troši posljednji bakrenjak na jabuku za starog Riđana ili na zob za Lakonogu i Groma. Riđan je bio ser Arlanov jahaći konj i neumorno ga je nosio tisućama milja, uzduž i poprijeko Sedam Kraljevina. Dunk se osjećao kao da izdaje starog prijatelja, ali kakav je izbor imao? Riđan je bio prestar da bi nešto vrijedio, a Grom ga mora nositi na turniru.

Prošlo je neko vrijeme prije no što se glavni konjušar udostojao pojaviti. Dok je čekao. Dunk je čuo zvuk truba sa zidina i glasove u dvorištu. Znatiželjan, poveo je Lakonogu do vrata konjušnice da vidi što se događa. Velika grupa vitezova i strijelaca na konjima nagrnula je kroz vrata, najmanje stotinu ljudi, neki su jahali najveličanstvenije konje koje je Dunk ikada vidio. Stigao je neki veliki plemić. Zgrabio je za ruku konjušara koji je hitao mimo njega. "Tko su oni?"

Dječak ga je čudno pogledao. "Zar ne vidite stjegove?" Izmigoljio se i otrčao.

Stjegovi... Dok je Dunk okretao glavu, nalet vjetra podigao je crni svileni stijeg na dugačkom koplju i izgledalo je kao da razjareni troglavi zmaj kuće Targaryen širi krila i riga grimizni plamen. Nosač stijega bio je visok vitez u bijelom oklopu obrubljenom zlatom, potpuno bijeli plašt padao mu je niz ramena. Još su dva jahača bila od glave do pete oklopljena u bijelo. Vitezovi Kraljeve garde s kraljevskim stijegom. Nije ni čudo što su lord Ashford i njegovi sinovi trčeći došli iz dvorca, i lijepa djeva također, niska djevojčica plave kose i okruglog rumenog lica. Meni se ne čini tako lijepom, pomislio je Dunk. Lutkarica je bila ljepša.

"Dečko, ostavi tu ragu i pobrini se za mog konja."

Jahač je sjahao pred konjušnicom. Meni govori, shvatio je Dunk. "Ja nisam konjušar, gospodaru."

"Nisi dovoljno pametan?" Govornik je nosio crni plašt obrubljen grimiznim satenom, ali ispod je bila odora jarka poput plamena, sva

u crvenom, žutom i zlatnom. Vitak i uspravan poput bodeža, ali samo osrednje visine, bio je negdje Dunkovih godina. Kovrčava srebrnozlatna kosa uokvirivala je isklesano zapovjedničko lice; visoko čelo i šiljate jagodične kosti, ravan nos, blijeda, glatka, savršena koža. Oči su mu bile tamnoljubičaste. "Ako se ne možeš pobrinuti za konja, donesi mi malo vina i zgodnu djevojčuru."

"Ja... moj gospodaru, oprostite. Ja također nisam ni sluga. Imam čast biti vitez."

"Viteštvo je spalo na niske grane", rekao je princ, ali onda je dotrčao jedan od konjušara, i on se okrenuo da bi mu predao uzde svog konja, veličanstvenog čistokrvnog pastuha. Dunk je u trenutku bio zaboravljen. S olakšanjem se povukao u konjušnicu da bi pričekao glavnog konjušara. Osjećao se dovoljno nelagodno među plemićkim šatorima, a kamoli u razgovoru s princem.

Nije uopće sumnjao da je prelijepi mladac princ. Targaryeni su bili krv izgubljene Valyrije preko mora, njihova srebrnozlatna kosa i ljubičaste oči izdvajali su ih od običnih ljudi. Dunk je znao da je princ Baelor stariji, ali mladić je mogao biti jedan od njegovih sinova: Valarr koji je često bio nazivan "Mladi Princ" da bi ga se razlikovalo od oca, ili Matarys, "Još Mlađi Princ", kako ga je luda lorda Swanna jednom nazvala. Bilo je još prinčeva, naravno, rođaka Valarra i Matarysa. Dobri kralj Daeron imao je četiri odrasla sina, trojica su imala vlastite sinove. Loza zmajskih kraljeva zamalo je izumrla tijekom dana njegovog oca, ali bilo je opće poznato da su je Daeron II. i njegovi sinovi osigurali za sva vremena.

"Ti. Čovječe. Tražio si me." Glavni konjušar lorda Ashforda imao je crveno lice koje je bilo još crvenije od narančaste odore i osoran način govora. "Što je? Nemam vremena za -"

"Želim prodati ovog konja", brzo je rekao Dunk, prije no što ga čovjek otpravi. "To je dobar konj, siguran na nogama -"

"Nemam vremena, kažem ti." Čovjek je jedva bacio pogled na Lakonogu. "Moj gospodar Ashford ne treba takve konje. Vodi je u grad, možda će ti Henly dati srebrnjak ili dva." Već se počeo okretati.

"Hvala vam, gospodine", rekao je Dunk prije no što je uspio otići. "Moj gospodine, je li kralj došao?"

Glavni mu se konjušar nasmijao. "Ne, hvala bogovima. Ova navala prinčeva dovoljna je muka. Gdje ću pronaći mjesta za sve ove životinje? I krmu?" izašao je van vičući na konjušare.

Kad je Dunk napuštao konjušnicu, lord Ashford je već otpratio svoje prinčevske goste u dvorac, ali dva viteza Kraljeve garde u bijelim oklopima i snježnobijelim plaštevima još su uvijek bila na dvorištu i razgovarala s kapetanom straže. Dunk se zaustavio ispred njih. "Moja gospodo, ja sam ser Duncan Visoki."

"Drago mi je što smo se upoznali, ser Duncane", odgovorio je krupniji od bijelih vitezova. "Ja sam ser Roland Crakehall, a ovo je moj brat po zakletvi, ser Donnel od Duskendalea."

Sedmorica junaka Kraljeve garde bili su najmoćniji ratnici Sedam Kraljevina, osim možda samog prestolonasljednika, princa Baelora Kopljoloma. "Jeste li se došli prijaviti na turnir?" zabrinuto je upitao Dunk.

"Ne bi bilo prigodno da jašemo protiv onih koje smo se zakleli braniti", odgovorio je ser Donnel, crvenokosi riđobradi muškarac.

"Princ Valarr ima čast biti jednim od junaka lady Ashford," objasnio je ser Roland, "a njegova dva rođaka misle ga izazvati. Mi ostali smo ovdje samo kao gledatelji."

Dunk je s olakšanjem zahvalio bijelim vitezovima na njihovoj ljubaznosti i izjahao kroz vrata dvorca prije no što mu se još jedan princ odluči obratiti. Tri princa, razmišljao je dok je okretao konja prema ulicama grada Ashforda. Valarr je bio najstariji sin princa Baelora, drugi po redu nasljednik Željeznog trona, ali Dunk nije znao koliko je očeve čuvene vještine s kopljem i mačem mogao naslijediti. O ostalim Targaryenskim prinčevima znao je još manje. Što ću učiniti ako budem morao jahati protiv princa? Hoće li mi ikad biti dopušteno izazvati nekog tako visokog roda? Nije znao odgovor. Starac je često govorio kako je glup k'o stup, a upravo sada se tako i osjećao.

Henlyju se Lakonoga jako sviđala sve dok nije čuo da je Dunk želi prodati. Tada je vlasnik konjušnice na njoj vidio samo nedostatke. Ponudio je tristo srebrnjaka. Dunk je rekao da traži tri tisuće. Nakon mnogo svađe i proklinjanja složili su se na sedamsto pedeset. Taj je iznos bio bliži Henlyjevoj početnoj cijeni nego Dunkovoj, pa se zbog nagodbe osjećao kao gubitnik, ali konjušar nije želio dati više, tako da na kraju nije imao drugog izbora do popustiti. Druga je svađa izbila kad je Dunk izjavio da cijena nije uključivala sedlo, a Henly je ustrajao na suprotnom.

Sve je na posljetku bilo dogovoreno. Kad je Henly otišao po novac, Dunk je pogladio Lakonogu po grivi i rekao joj da bude hrabra. "Ako pobijedim, vratit ću se i otkupiti te, obećavam." Nije sumnjao kako će svi nedostaci kobile iščeznuti u nadolazećim danima i da će vrijediti dvostruko više od ovoga danas.

Konjušar mu je dao tri zlatnika i ostatak u srebru. Dunk je zagrizao jedan zlatnik i nasmiješio se. Nikad prije nije okusio zlato, niti ga držao u ruci. Ljudi su dukate nazivali "zmajevima" jer su na jednoj strani imali troglavog zmaja kuće Targaryen. Na drugoj je bio lik kralja. Dva zlatnika koja mu je Henly dao nosila su lik kralja Daerona; treći je bio stariji, izlizan, s likom drugog čovjeka. Ime mu je pisalo pod glavom, ali Dunk nije mogao pročitati slova. Zlato je također bilo izlizano i na rubovima, primijetio je. Istaknuo je ovo Henlyju, i to glasno. Konjušar je progunđao, ali je dodao još nekoliko srebrnjaka i šaku bakrenjaka da nadoknadi težinu. Dunk je vratio nekoliko srebrnjaka i kimnuo prema Lakonogoj. "Ovo je za nju", rekao je. "Pobrinite se da joj večeras date zobi. Da, i jabuku također."

Sa štitom pod rukom i vrećom sa starim oklopom prebačenom preko ramena, Dunk se pješice uputio sunčanim ulicama grada Ashforda. Težina svog tog novca u džepu uzrokovala je da se osjeća neobično; s jedne strane gotovo nepromišljeno, s druge zabrinuto. Starac mu nikada nije vjerovao s više od novčića ili dva istovremeno. S ovoliko novca mogao bi živjeti godinu dana. I što ću kad ga potrošim, prodati Groma? Taj je put završavao u prosjačenju i razbojništvu. Ovakva prilika više se nikada neće pojaviti, moram sve riskirati.

U doba kad je prešao gazom na južnu obalu Cockleswenta, jutro je već gotovo prošlo i turnirsko polje još je jednom oživjelo. Prodavači vina i kobasica dobro su trgovali, dresirani medvjed gegao se u ritmu svirke svog gospodara dok je pjevač pjevao "Medo, medo i plavokosa djeva", žongleri su žonglirali, lutkari su upravo dovršavali još jednu borbu.

Dunk je zastao pogledati smrt drvenog zmaja. Kad mu je lutka viteza odrubila glavu, a crvena se piljevina rasula travom, glasno se nasmijao i dobacio djevojci dva bakrenjaka. "Jedan je za sinoć", viknuo je. Uhvatila je novčiće u zraku i dobacila mu najdražesniji osmijeh koji je ikada vidio.

Je li se nasmiješila meni ili novcu? Dunk nikada nije bio s djevojkom, a i činile su ga nervoznim. Jednom, prije tri godine, kad je starčeva vrećica bila puna novca nakon pola godine služenja slijepog lorda Florenta, rekao je Dunku kako je vrijeme da ga odvede u bordel i učini muškarcem. Bio je pijan, u stvari, a kad se otrijeznio nije se sjećao. Dunku je bilo previše neugodno da bi ga podsjetio. U svakom slučaju, nije bio siguran želi li kurvu. Ako nije mogao imati djevu visoka roda poput pravog viteza, želio je neku koja će ga barem voljeti više od njegovog srebra.

"Jesi li za rog piva?" upitao je lutkaricu dok je sakupljala crvenu piljevinu natrag u zmaja. "Sa mnom, mislim? Ili kobasicu? Sinoć sam jeo kobasicu i bila je dobra. Mislim da su od svinjetine."

"Zahvaljujem vam, gospodine, ali imamo još jednu predstavu." Djevojka je ustala i otrčala do srdite debele Dornišanke koja je upravljala lutkom viteza, dok je Dunk stajao tamo osjećajući se budalasto. Ipak, sviđalo mu se kako je trčala. Lijepa djevojka, i visoka. Ne bih morao kleknuti da je poljubim. Znao se ljubiti. Djevojka iz gostionice u Lannisportu mu je jedne noći pokazala, prije godinu dana, ali bila je tako niska da je morala sjediti na stolu da bi mu dosegla usne. Od sjećanja su mu se zacrvenile uši. Kakva je velika budala bio. Trebao je misliti o turniru, ne ljubljenju.

Stolari lorda Ashforda krečili su drvene pregrade koje će odvajati borce. Dunk je neko vrijeme gledao kako rade. Bilo je pet staza, u smjeru sjever-jug tako da nitko od natjecatelja neće jahati sa suncem u očima. Na istočnoj strani polja podignuta je tribina s tri

reda sjedala, s narančastom nadstrešnicom koja će zaštiti lordove i dame od kiše i sunca. Većina će sjediti na klupama, ali u središte platforme postavljene su četiri stolice s visokim naslonima, za lorda Ashforda, lijepu djevu i prinčevske goste.

Na istočnom kraju poljane postavljen je stup za vježbu na kojem je treniralo dvanaest vitezova, prečka bi se zavrtjela svaki put kad bi pogodili rastrgani oklop obješen na jednom kraju. Dunk je gledao kako Životinja od Brackena dolazi na red, a onda lord Caron od Močvara. Nemam tako dobar stav kao oni, nelagodno je pomislio.

Drugdje su ljudi trenirali pješice, borili su se drvenim mačevima dok su njihovi sluge stajali i davali nepristojne savjete. Dunk je gledao pokušaje zdepastog mladića da se obrani od mišićavog viteza koji se činio okretnim i brzim poput planinskog lava. Obojica su na štitovima imala crvenu jabuku Fossowayevih, ali mladićev je ubrzo bio rascijepan i rastrgan na komadiće. "Ovo je jabuka koja još nije zrela", rekao je stariji dok je udarao u kacigu mlađeg. Mlađi Fossoway je bio modar i krvav kad se predao, no njegov je suparnik bio jedva zadihan. Podigao je vizir, pogledao uokolo, ugledao Dunka i rekao: "Vi tamo. Da, vi krupni. Vitez od krilatog kaleža. Je li mač to što nosite?"

"S pravom je moj", rekao je Dunk u svoju obranu. "Ja sam ser Duncan Visoki."

"A ja sam ser Steffon Fossoway. Želite li se ogledati sa mnom, ser Duncane Visoki? Bilo bi dobro ukrstiti mač s nekim novim. Moj rođak još uvijek nije zreo, kao što ste vidjeli."

"Učinite to, ser Duncane", nagovarao je pobijeđeni Fossoway dok je skidao kacigu. "Možda ja još nisam zreo, ali moj je dobri rođak truo do srži. Izbijte koštice iz njega."

Dunk je zatresao glavom. Zašto ga ovi plemići miješaju u svoju prepirku? Nije želio sudjelovati u njoj. "Zahvaljujem vam ser, ali imam posla." Bilo mu je nelagodno što nosi toliko novca. Što prije plati Steelyju Pateu i uzme svoj oklop bit će sretniji.

Ser Steffon ga je prezirno pogledao. "Lutajući vitez ima posla." Pogledao je uokolo i ugledao jednog mogućeg suparnika kako

besposličari u blizini. "Ser Grance, budite pozdravljeni. Dođite se ogledati sa mnom. Znam svaki jeftini trik kojeg je moj rođak Raymun svladao, a izgleda kako se ser Duncan mora vratiti lutanju. Dođite, dođite."

Dunk se iskrao crvenog lica. Sam nije znao puno trikova, jeftinih ili drugačijih, i nije želio da ga itko vidi kako se bori prije turnira. Starac je uvijek govorio da što bolje poznaješ svog protivnika lakše ćeš ga pobijediti. Vitezovi poput ser Steffona bili su vješti u zapažanju čovjekovih slabosti pri samo površnom pogledu. Dunk je bio snažan i brz, a njegova težina i visina išle su mu u korist, ali ni na trenutak nije vjerovao da su njegove vještine jednake vještinama ostalih. Ser Arlan ga je podučio najbolje što je mogao, ali starac nikada nije bio veliki vitez, čak ni kao mladić. Veliki vitezovi nisu život provodili u lutanju, ili umirali pokraj blatnjavog puta. To se meni neće dogoditi, zakleo se Dunk. Pokazat ću im da mogu biti više od lutajućeg viteza.

"Ser Duncane." Mlađi je Fossoway požurio da ga sustigne. "Nisam vas trebao nagovarati da se ogledate s mojim rođakom. Bio sam ljut zbog njegove arogancije, a vi ste tako krupni, mislio sam... pa, to nije bilo u redu. Ne nosite oklop. Slomio bi vam ruku ako bi došao u priliku, ili smrskao koljeno. Voli namlatiti ljude pri vježbanju, tako da kasnije budu izubijani i ranjivi, ako se s njima susretne na turniru."

"Vas nije polomio."

"Ne, ali ja sam njegove krvi, iako je njegova sa starije grane stabla jabuke, na što me ne prestaje podsjećati, ja sam Raymun Fossoway."

"Drago mi je što smo se upoznali. Hoćete li vi i vaš rođak jahati na turniru?"

"On hoće, to je sigurno. A ja bih, da mogu. još sam uvijek samo štitonoša. Rođak mi je obećao da će me učiniti vitezom, ali ustraje kako još uvijek nisam zreo." Raymun je imao četvrtasto lice, tubast nos i kratku rudlavu kosu, no osmijeh mu je bio zarazan. "Imate izgled izazivača, čini mi se. Čiji štit namjeravate udariti?"

"Nije važno", rekao je Dunk. To ste trebali reći, iako je to bilo

najvažnije na svijetu. "Neću se prijaviti sve do trećeg dana."

"A do tada će nekoliko prvaka biti poraženo, da", rekao je Raymun. "Pa, neka vam se Ratnik nasmiješi, ser."

"I vama." Ako je on samo štitonoša, kako onda ja mogu biti vitez? Jedan od nas je lud. Srebro u Dunkovom džepu sa svakim je korakom zveckalo, ali je znao kako ga u trenu može izgubiti. Čak mu niti pravila ovog turnira nisu bila naklonjena, čineći malo vjerojatnim da će susresti neiskusnog ili slabog protivnika.

Postojalo je na desetke raznih oblika turnira, ovisno o zamisli lorda koji ga je organizirao. Neki su bili lažne bitke među timovima viteza, drugi divljačke borbe gdje je slava išla borcu koji jedini ostane stajati na nogama. Kad su u pitanju bile pojedinačne borbe, parovi su ponekad određeni ždrjebanjem, a ponekad ih je određivao meštar turnira. Lord Ashford održavao je ovaj turnir u čast kćerinog trinaestog rođendana. Lijepa djeva sjedit će pokraj oca kao vladajuća Kraljica ljubavi i ljepote. Pet junaka koji će nositi njene darove branit će je. Svi ostali moraju nastupiti kao izazivači, ali bilo tko porazi nekog od junaka zauzet će njegovo mjesto i sam stati na stranu junaka, sve dok ga neki drugi izazivač ne svlada. Na kraju trodnevnih viteških dvoboja, petorica koja će ostati odlučit će hoće li lijepa djeva zadržati krunu Ljubavi i ljepote, ili će je umjesto nje nositi neka druga.

Dunk je zurio u travnato polje i prazna mjesta tribine i mozgao o svojim izgledima, jedna pobjeda bila je sve što mu je potrebno; onda bi se mogao nazvati jednim od junaka Ashfordske poljane, barem na sat vremena. Starac je živio skoro šezdeset godina i nikad nije bio junak. To nije tako nedostižno, ako bogovi budu dobri. Prisjetio se svih pjesama koje je čuo, pjesama o slijepom Simeonu Zvjezdanim Očima i plemenitom Serwynu od Staklenog Štita, o princu Aemonu Zmajskom Vitezu, seru Ryamu Redywneu i Florianu Ludi. Svi su oni u bitkama pobijedili neprijatelje koji su bili mnogo strašniji od svih s kojima će se on susresti. Ali oni su bili veliki junaci, hrabri ljudi plemenita roda, osim Floriana. A što sam ja? Dunk od Buhine Guzice? Ili ser Duncan Visoki?

Pretpostavio je kako će vrlo skoro saznati. Namjestio je vreću s oklopom i okrenuo se prema štandovima trgovaca, u potrazi za

Steelyjem Pateom.

Egg je odlučno radio u taboru. Dunk je bio zadovoljan; napola se bojao da će njegov štitonoša ponovno pobjeći.

"Jeste li dobili dobru cijenu za kobilu?" pitao je dječak.

"Kako znaš da sam je prodao?"

"Odjahali ste, a dopješačili ste natrag, da su je ukrali bili biste puno bjesniji nego što jeste."

"Dobio sam dovoljno za ovo." Dunk je izvadio novi oklop da bi ga pokazao dječaku. "Ako ćeš ikada postati vitez morat ćeš znati razlikovati dobar čelik od lošeg. Pogledaj ovamo, ovo je kvalitetan rad. Ova verižnjača je dvostruko vezana, svaka karika povezana je s druge dvije, vidiš? To daje bolju zaštitu od jednostruko vezane. A kaciga, Pate je zaoblio vrh, vidiš kako je zaobljen? Mač ili sjekira će skliznuti tamo gdje bi mogli probiti kacigu ravnog vrha." Dunk je položio kacigu na glavu. "Kako izgleda?"

"Nema vizira", istaknuo je Egg.

"Postoje rupe za zrak. Viziri su slabe točke." Steely Pate je tako rekao. "Kad bi znao koliko je viteza dobilo strijelu u oko kad su podigli vizir da bi udahnuli svježeg zraka, nikad ga ne bi htio", rekao je Dunku.

"Također nema perjanice", rekao je Egg. "Obična je."

Dunk je skinuo kacigu. "Obično je dobro za ovakve poput mene. Vidiš kako je čelik sjajan? Tvoj će zadatak biti da ga održiš takvim. Znaš kako čistiti verižnjaču?"

"U bačvi pijeska," rekao je dječak, "ali vi nemate bačvu. Jeste li također kupili šator, ser?"

"Nisam dobio tako dobru cijenu." Dječak je preodvažan za vlastito dobro, trebao bih ga batinama odučiti od toga. Ipak, znao je da neće. Odvažnost mu se sviđala. I on sam je morao biti odvažniji. Moj je štitonoša hrabriji od mene, i pametniji. "Napravio si dobar posao ovdje, Egg", rekao mu je Dunk. "Sutra ujutro poći ćeš sa

mnom. Pogledati turnirsko polje. Kupit ćemo zob za konje i svježi kruh za sebe. Možda i malo sira, prodavali su dobar sir na jednom od štandova."

"Neću morati ići u dvorac, zar ne?"

"Zašto ne? Jednog dana namjeravam živjeti u dvorcu. Nadam se da ću se izboriti za mjesto pod suncem prije no što izgubim."

Dječak nije ništa rekao. Možda se boji ući u lordov dvorac, zaključio je Dunk. Drugo se nije moglo ni očekivati. S vremenom će to prerasti. Vratio se divljenju svom oklopu, i razmišljanju koliko će ga dugo nositi.

Ser Manfred bio je mršav čovjek kisela izraza lica. Nosio je crni plašt s purpurnom munjom kuće Dondarrion, ali Dunk bi ga u svakom slučaju prepoznao po raščupanoj grivi crvenozlatne kose. "Ser Arlan je služio vašeg gospodina oca kad su on i lord Caron protjerali Strvinarskog Kralja iz Crvenih planina, ser", rekao je, klečeći na jednom koljenu. "Onda sam bio samo dječak, ali bio sam mu štitonoša. Ser Arlanu od Pennytreeja."

Ser Manfred se namrštio. "Ne. Ne znam ga. Ni tebe, dječače."

Dunk mu je pokazao starčev štit. "Ovo je bilo njegovo znamenje, krilati kalež."

"Moj gospodin otac poveo je osamsto vitezova i gotovo četiri tisuće pješaka u planine. Ne može se očekivati da se sjećam svakog od njih, ni štitova koje su nosili. Može biti da si bio s nama, ali..." ser Manfred je slegnuo ramenima.

Dunk je na trenutak ostao bez teksta. Starac je bio ranjen u službi vašeg oca, kako ste ga mogli zaboraviti? "Neće mi dopustiti da se natječem osim ako neki vitez ili lord ne jamče za mene."

"I kakve to veze ima sa mnom?" rekao je ser Manfred. "Poklonio sam vam dovoljno svog vremena, ser."

Ako se vrati u dvorac bez ser Manfreda, izgubljen je. Dunk je pogledao purpurnu munju izvezenu na crnoj vuni ser Manfredovog plašta i rekao: "Sjećam se kako je vaš otac u taboru pričao kako je vaša kuća dobila znamenje, jedne olujne noći, dok je prvi iz vaše loze nosio poruku preko Dorniških močvara strijela je ubila konja pod njim i zbacila ga na zemlju. Dvojica Dornišana izronila su iz tame u verižnjačama i kacigama s perjanicama. Mač mu se slomio pod njim kad je pao. Kad je to shvatio, pomislio je da je izgubljen. Ali kad su se Dornišani približili da ga sasijeku, s neba je bljesnula munja. Bila je blistavo purpurna, rascijepila se pogađajući Dornišane u čelik, ubivši obojicu na mjestu. Poruka je Olujnom Kralju omogućila pobjedu nad Dornišanima, a glasnika je u znak zahvalnosti proglasio lordom. On je bio prvi lord Dondarrion, pa je za svoje znamenje uzeo purpurnu munju na crnoj pozadini posutoj zvijezdama."

Ako je Dunk mislio da će priča impresionirati ser Manfreda nije mogao biti više u krivu. "Svaki paž i konjušar koji je služio mog oca prije ili kasnije čuje tu priču. To što je znate ne čini vas vitezom. Otiđite, ser."

Dunk se u dvorac Ashford vratio teška srca, pitajući se što bi mogao reći tako da mu Plummer da pravo izazivača. Ipak, nadglednik nije bio u svojoj odaji u kuli. Stražar mu je rekao kako ga može pronaći u Velikoj dvorani. "Da čekam ovdje?" pitao je Dunk. "Koliko ga dugo neće biti?"

"Otkud da ja znam? Radite kako hoćete."

Velika dvorana nije bila tako velika, kad smo već kod toga, ali Ashford je bio mali dvorac. Dunk je ušao na pokrajnja vrata i odmah spazio nadglednika. Stajao je s lordom Ashfordom i tucetom drugih ljudi na kraju dvorane. Krenuo je prema njima, uz zid prekriven vunenim tapiserijama s motivima voća i cvijeća.

"- više zabrinut da su tvoji sinovi, kladim se", govorio je ljutiti muškarac dok je Dunk prilazio. Njegova ravna kosa i podrezana brada bile su tako svijetle da su u tmini dvorane izgledale bijele, ali kad je prišao, vidio je da su u stvari blijedosrebrne boje prošarane zlatnom.

"Daeron je ovo i prije radio", odgovorio je drugi. Plummer je stajao tako da je Dunku zaklanjao pogled na govornika. "Uopće mu nisi trebao zapovjediti da se prijavi na turnir. On ne pripada turnirskom polju isto kao ni Aerys ili Rhaegel."

"Time misliš da bi prije uzjahao kurvu nego konja", rekao je prvi čovjek. Krupno građen i snažan, princ - sigurno je princ - nosio je kožnu tuniku prekrivenu srebrnim zakovicama ispod crnog plašta obrubljenog hermelinom. Ožiljci od boginja prekrivali su mu obraze, samo djelomično skriveni srebrnastom bradom. "Ne treba me podsjećati na nedostatke mog sina, brate. Ima samo osamnaest godina. Može se promijeniti. Promijenit će se, bogovi da su prokleti, ili ću ga vidjeti mrtvog, kunem se."

"Ne budi totalna budala. Daeron je ono što jest, ali je još uvijek tvoja krv, i moja. Ne sumnjam da će ga ser Roland pronaći, a i Aegona."

"Možda, kad turnir završi."

"Aerion je ovdje. U svakom slučaju, bolji je s kopljem od Daerona, ako je turnir to što te brine." Dunk je sada mogao vidjeti govornika. Sjedio je na stolici na podiju, u ruci je imao svežanj pergamenata, lord Ashford je stajao iza njega. Čak i kad je sjedio izgledao je za glavu viši od ostalih, sudeći po ispruženim dugim, snažnim nogama. Njegova kratko podšišana kosa bila je tamna, prošarana sjedinama, brada obrijana. Nos mu je izgledao kao da je bio slomljen više nego jednom. Iako je bio odjeven vrlo obično, zelena tunika, smeđi plašt i iznošene čizme, bilo je nešto u njemu, osjećaj moći i snage.

Dunku je sinulo da je naišao na nešto što nikako nije trebao čuti. Bolje da odem i vratim se kasnije, kad završe, odlučio je. Ali već je bilo prekasno. Princ sa srebrnom bradom iznenada ga je primijetio. "Tko si ti, i s kojim se pravom ovdje nalaziš?" strogo je zahtijevao.

"On je vitez kojeg je naš dobri nadglednik očekivao", rekao je čovjek koji je sjedio, smiješeći se Dunku na način koji mu je govorio da je cijelo vrijeme bio svjestan njegovog prisustva. "Ti i ja smo ovdje uljezi, brate. Priđite, ser."

Dunk se pomaknuo naprijed, nesiguran što se od njega očekuje. Pogledao je Plummera, ali tu nije bilo pomoći. Nadglednik uskog lica koji je jučer bio tako moćan sada je u tišini stajao, proučavajući kameni pod. "Moja gospodo", rekao je, "zamolio sam ser Manfreda Dondarriona da jamči za mene tako da se mogu prijaviti na turnir, ali je odbio. Kaže da me ne poznaje. Ipak, ser Arlan ga je služio, kunem se. Imam njegov mač i štit, ja -"

"Štit i mač ne čine viteza", izjavioje lord Ashford, krupni ćelavi čovjek okruglog, crvenog lica. "Plummer me izvijestio o tebi. Čak i da prihvatimo da je ovo oružje pripadalo tom ser Arlanu od Pennytreeja, vrlo lako može biti da si ga pronašao mrtvog i okrao ga. Osim ako nemaš bolju potvrdu svoje priče, nešto napismeno ili -"

"Ja se sjećam ser Arlana od Pennytreeja", tiho je rekao čovjek u stolici na podiju, "koliko ja znam nikad nije osvojio turnir, ali se također nije ni osramotio. U Kraljevom Dolasku prije šesnaest godina srušio je lorda Stokewortha i Kopile od Harrenhala u dvoboju, a mnogo godina ranije u Lannisportu je srušio samog Sijedog Lava. Lav onda nije bio tako sijed, to je sigurno."

"Pričao mi je o tome puno puta", rekao je Dunk.

Visoki ga je čovjek pogledao. "Ne sumnjam da ćeš se onda sjetiti pravog imena Sijedog Lava."

Na trenutak u Dunkovoj glavi nije bilo ničega. Tisućama je puta starac pričao tu priču, tisućama puta, lav, lav, njegovo ime, njegovo ime, njegovo ime... Bio je blizu očaja kad se iznenada prisjetio. "Ser Damon Lannister!" povikao je. "Sijedi Lav! On je sada lord Casterly Rocka."

"Tako je", rekao je prijazno visoki čovjek, "i on će se sutra prijaviti na turnir." Pregledao je svežanj papira u ruci.

"Kako se uopće možeš sjetiti nekog nevažnog lutajućeg viteza koji je prije šesnaest godina slučajno srušio Damona Lannistera?" rekao je princ srebrne brade, mršteći se.

"Običaj mi je o neprijateljima saznati sve što mogu."

"Zašto bi se udostojio boriti na turniru s lutajućim vitezom?"

"Bilo je to prije devet godina u Olujinom Završetku. Lord Baratheon održavao je turnir povodom rođenja unuka. Ždrijeb je odlučio da ser Arlan bude moj protivnik u prvom krugu. Slomili smo četiri koplja prije no što sam ga na posljetku srušio."

"Sedam", ustrajao je Dunk, "i to je bilo protiv princa od Zmajskog Kamena!" Nije ni izgovorio riječi kako treba, a već ih je želio povući. Tupan Dunk, glup-k'o stup, mogao je čuti starčev prijekor.

"Tako je." Princ slomljenog nosa blago se nasmiješio. "Priče se prepričavanjem uveličavaju, znam. Nemoj loše misliti o svom starom gospodaru, ali bila su samo četiri koplja, bojim se."

Dunk je bio zahvalan što je dvorana u polumraku; znao je da su mu uši crvene. "Moj gospodine." Ne, to je također krivo. "Vaša Visosti." Spustio se na koljena i pognuo glavu. "Kako vi kažete, četiri, nisam mislio ništa... nikad... Starac, ser Arlan, je običavao govoriti da sam tup k'o stup i blesav k'o bizon."

"I snažan k'o bizon, sudeći po tvojoj građi", rekao je Baelor

Kopljolom. "Nikakva šteta nije učinjena, ser. Ustanite."

Dunk se podigao na noge, pitajući se treba li glavu držati pognutom ili mu je dopušteno pogledati princa u lice. Razgovaram s Baejorom Targaryenom, princom od Zmajskog Kamena, Kraljevom Rukom i prvim nasljednikom Željeznog trona Aegona Osvajača. Što bi se lutajući vitez usudio reći takvoj osobi. "V-vi ste mu vratili konja i oklop bez otkupnine, sjećam se", zamucao je. "Starac - ser Arlan, rekao mi je da ste duša viteštva, i da će jednog dana Sedam Kraljevina u vašim rukama biti sigurne."

"Molim se da se to ne dogodi još puno godina", rekao je princ Baelor.

"Ne", rekao je prestravljeno Dunk. Zamalo je rekao: Nisam mislio da kralj treba umrijeti, ali se na vrijeme zaustavio. "Žao mi je, gospodine. Vaša Visosti, mislim."

Zatečeno se prisjetio da je krupni čovjek srebrne brade nazvao princa Baelora bratom. On je također zmajske krvi, kako sam glup. On može biti samo princ Maekar, najmlađi od četvorice sinova kralja Daerona. Princ Aerys je učenjak, a princ Rhaegel šašav, nježan i boležljiv. Nijedan od njih ne bi prešao pola kraljevstva da bi nastupao na turniru, ali za Maekara se pričalo kako je i sam strašan ratnik, iako uvijek u sjeni najstarijeg brata.

"Želiš se prijaviti na turnir, zar ne?" pitao je princ Baelor. "Ta odluka ostaje meštru igara, ali ne vidim razloga da ti se zabrani."

Dunk je pokušao promucati zahvalu, ali ga je princ Maekar prekinuo. "Vrlo dobro, ser, zahvalni ste. Sada otiđite."

"Morate oprostiti mom plemenitom bratu, ser", kazao je princ Baelor. "Dvojica njegovih sinova su zalutala na putu ovamo, i on se brine zbog njih."

"Proljetne kiše su napunile mnoge potoke", rekao je Dunk. "Možda su prinčevi samo spriječeni."

"Nisam ovamo došao po savjete lutajućeg viteza", izjavio je princ Maekar bratu.

"Možete ići, ser", rekao je ljubazno princ Baelor Dunku.

"Da, gospodine." Naklonio se i okrenuo.

Ali prije no što se mogao udaljiti princ ga je pozvao. "Ser. Još jedna stvar. Vi niste ser Arlanove krvi?"

"Da, gospodine. Mislim, ne. Nisam."

Princ je kimnuo prema izubijanom štitu kojeg je Dunk nosio i prema krilatom kaležu na njegovom naličju. "Po zakonu samo pravi sin može naslijediti vitezovo znamenje. Morate pronaći novi znak, ser, vaše vlastito znamenje."

"Hoću", rekao je Dunk. "Ponovno vam se zahvaljujem, Vaša Visosti. Hrabro ću se boriti, vidjet ćete." Hrabro poput Baelora Kopljoloma, kako je starac često znao reći.

Trgovci vinom i kobasicama dobro su poslovali, kurve su besramno hodale između štandova i šatora. Neke su bile vrlo lijepe, osobito jedna crvenokosa djevojka. Nije si mogao pomoći i ne buljiti u njezine grudi koje su ljuljale pod uskom tunikom dok je prolazila kraj njega. Pomislio je na srebro u torbici. Mogao bih je imati, da hoću. Jako bi joj se sviđalo zveckanje mojeg novca, mogao bih je odvesti u tabor i imati je, cijelu noć ako hoću. Nikad nije bio sa ženom, a koliko je znao, mogao je umrijeti u prvom jurišu. Turniri mogu biti opasni... ali kurve također mogu biti opasne, starac ga je upozorio na to. Može me opljačkati dok spavam, i što ću onda? Kad je crvenokosa djevojka preko ramena bacila pogled na njega. Dunk je zatresao glavom i odšetao dalje.

Pronašao je Egga na lutkarskoj predstavi, sjedio je na zemlji prekriženih nogu s kapuljačom plašta skroz navučenom na glavu da sakrije ćelavost. Dječak se bojao ući u dvorac, što je Dunk u istim količinama pripisao stidljivosti i sramežljivosti. Ne smatra se dostojnim za društvo lordova i dama, a kamoli velikih prinčeva. Isto je bilo i s njim kad je bio mali. Svijet izvan Buhine Guzice izgledao je zastrašujuć isto koliko i uzbudljiv. Eggu treba vremena, to je sve. U ovom je trenutku bilo bolje dječaku dati nekoliko bakrenjaka i pustiti ga da uživa među štandovima nego ga protiv njegove volje vući u dvorac.

Ovog su jutra lutkari prikazivali priču o Florianu i Jonquil. Debela Dornišanka upravljala je Florianom u oklopu načinjenom od šarenih krpa, dok je visoka djevojka držala Jonquiline uzice. "Ti nisi vitez", rekla je dok su se lutkina usta pomicala gore dolje. "Poznajem te. Ti si Florian, dvorska luda."

"lesam, moja gospo", odgovorila je druga lutka kleknuvši. "Najveća luda koja je ikad postojala, a također i najveći vitez."

"Luda i vitez?" rekla je Jonquil. "Nikad nisam čula nešto takvo."

"Dražesna gospo," rekao je Florian, "svi su muškarci lude, i svi su muškarci vitezovi kad se radi o ženama."

Bila je to dobra predstava, tužna i smiješna istovremeno, sa živahnim mačevanjem na kraju i lijepo obojenim divom. Kad je

završila, debela se žena spustila u publiku da pokupi novac dok je djevojka spremala lutke.

Dunk je pokupio Egga i prišao joj.

"Gospodine?" rekla je, letimično ga pogledavši i blago mu se nasmiješivši. Bila je za glavu niža od njega, ali još uvijek viša od bilo koje druge djevojke koju je vidio.

"To je bilo dobro", oduševljeno je rekao Egg. "Sviđa mi se kako ih pokrećete, Jonquil, zmaja i sve ostale. Prošle sam godine gledao lutkarsku predstavu, ali sve su se trzavo pomicale. Vaše su puno prirodnije."

"Hvala ti", pristojno je odvratila dječaku.

Dunk je rekao: "Vaše su lutke također dobro izrađene. Osobito zmaj. Zastrašujuća zvijer. Sami ih izrađujete?"

Kimnula je. "Moj ujak ih izrađuje. Ja ih bojim."

"Možeš li naslikati nešto za mene? Imam novca da ti platim." Skinuo je štit s ramena i okrenuo ga da joj ga pokaže. "Trebam nešto naslikano preko kaleža."

Djevojka je bacila pogled na štit, a onda na njega. "Što želiš da naslikam?"

Dunk o tome nije razmišljao. Ako ne starčev krilati kalež, što? Glava mu je bila prazna. Tupan Dunk, glup k'o stup. "Ne... nisam siguran." Uši su mu počinjale crvenjeti, shrvano je zamijetio. "Sigurno me smatraš totalnom ludom."

Nasmiješila se. "Svi su muškarci lude, i svi su muškarci vitezovi."

"Koje boje imaš?" pitao je, nadajući se kako bi mu to moglo dati ideju.

"Mogu ih pomiješati tako da dobijem koju god boju želiš."

Starčeva smeđa Dunku je oduvijek izgledala monotono. "Pozadina treba biti boje zalaska sunca", iznenada je rekao. "Starac je volio

zalaske sunca. A znamen..."

"Stablo brijesta", rekao je Egg. "Veliki brijest, poput onog pokraj jezerca, sa smeđim deblom i zelenim granama."

"Da", rekao je Dunk. "To će poslužiti. Stablo brijesta... ali sa zvijezdom padalicom iznad njega. Možeš li to naslikati?"

Djevojka je kimnula. "Daj mi štit. Oslikat ću ga noćas i vratiti ti ga sutra." Dunk joj je dao štit. "Mene zovu ser Duncan Visoki."

"Ja sam Tanselle", nasmiješila se. "Tanselle Previsoka, tako su me dječaci običavali zvati."

"Nisi previsoka", izlanuo je Dunk. "Visoka si baš za..." Shvatio je što se spremao reći i žestoko se zacrvenio.

"Za?" rekla je Tanselle, upitno nakrivivši glavu.

"Lutke", dovršio je neuvjerljivo.

Prvo jutro turnira svanulo je vedro i sunčano. Dunk je kupio punu vreću hrane, tako da za promjenu mogu pojesti guščja jaja, kruh i šunku, ali kad je hrana pripremljena otkrio je da nema teka. Želudac mu je bio tvrd poput kamena, iako je znao kako danas neće jahati. Pravo prvog izazova dodijeljeno je vitezovima višeg roda i veće slave, lordovima i njihovim sinovima i junacima s ostalih turnira.

Egg je blebetao tijekom doručka, pričajući o ovom u i onom čovjeku i kako bi mogli proći. Nije mi se podsmjehivao kad mi je rekao da zna sve dobre vitezove u Sedam Kraljevina, pomislio je shrvano Dunk. Bilo je sramotno tako koncentrirano slušati dječakove riječi, ali Eggovo znanje možda će mu poslužiti bude li se susreo s jednim od tih ljudi u dvoboju.

Poljana je bila krcata ljudima, svi su se pokušavali laktovima izboriti za bolje mjesto. Dunk se laktario dobro kao i oni, a bio je krupniji od većine. Gurao se prema uzvisini nekih šest jardi od ograde. Kad se Egg požalio da su jedino što može vidjeti guzice, Dunk je dječaka posjeo na ramena. Na drugoj strani polja tribinu su ispunjavali lordovi i dame, nekoliko bogatih građana i mnoštvo vitezova koji se danas nisu odlučili natjecati. Nije bilo ni traga princu Maekaru, ali prepoznao je princa Baelora uz lorda Ashforda. Sunce se reflektiralo u zlatnoj kopči koja mu je držala plašt i tankoj kruni na njegovoj glavi, ali inače je bio odjeven puno jednostavnije nego ostali lordovi. Ne izgleda kao istinski Targaryen s tom tamnom kosom. Dunk je to rekao i Eggu.

"Priča se da je više na majku", podsjetio ga je dječak. "Ona je bila dorniška princeza."

Petorica su junaka podigla svoje šatore na sjevernom kraju polja, s rijekom iza njih. Najmanja dva bila su narančasta, štitovi ispred njih bili su ukrašeni bijelim suncem i rogom. To su bili sinovi lorda Ashforda, Androw i Robert, braća lijepe djeve. Dunk uopće nije čuo kako ostali vitezovi pričaju o njihovoj vještini, što je značilo da će oni najvjerojatnije biti prvi koji će pasti.

Pokraj narančastih šatora stajao je jedan tamnozeleni, puno veći. Zlatna ruža Highgardena vijorila je iznad njega, a isto se znamenje

nalazilo na velikom zelenom štitu ispred ulaza. "To je Leo Tyrell, lord Highgardena", rekao je Egg.

"Znam to", rekao je Dunk iznervirano. "Starac i ja smo služili u Highgardenu prije no što si se ti rodio." I sam se jedva sjećao te godine, ali je ser Arlan često pričao o Leu Dugom Trnu, kako su ga ponekad zvali; nije mu bilo ravnog u dvobojima, unatoč sjedinama u kosi. "Ono pokraj šatora je sigurno lord Leo, vitak sjedobradi muškarac u zelenom i zlatnom."

"Da", rekao je Egg. "Jednom sam ga vidio u Kraljevom Dolasku. On nije taj kojeg bi trebalo izazvati, ser."

"Dječače, ja ne trebam tvoj savjet koga ću izazvati."

Četvrti šator bio je sastavljen od crvenih i bijelih komada platna oblika dijamanta. Dunk nije znao boje, ali Egg je rekao da pripadaju vitezu iz Doline Arryna po imenu ser Humfrey Hardyng. "Osvojio je veliki turnir u Djevičanskom jezercu prošle godine, ser, srušio je ser Donnela od Duskendalea i lordove Arryna i Roycea u dvoboju."

Posljednji šator pripadao je princu Valarru. Bio je od crne svile, s nizom šiljastih grimiznih stjegova koji su izgledali poput dugih crvenih plamenova. Štit je bio sjajne crne boje, sa znamenjem troglavog zmaja kuće Targaryen. Jedan od vitezova Kraljeve garde stajao je pokraj njega, njegov blistavobijeli oklop u kontrastu s crnilom šatora. Vidjevši ga tamo, Dunk se zapitao noće li se itko od izazivača usuditi dotaknuti štit sa zmajem. Valarr je na posljetku bio kraljev unuk, i sin Baelora Kopljoloma.

Nije se trebao brinuti. Kad su se začule trube koje su pozvale izazivače, svih pet djevinih junaka pozvano je da je brani. Dunk je mogao čuti žamor uzbuđenja gomile kad su se izazivači jedan po jedan pojavili na južnom kraju polja. Najavljivači su izviknuli ime svakog pojedinog viteza. Zastali su ispred tribine da bi spustili koplja u čast lordu Ashfordu, princu Baeloru i lijepoj djevi, onda odjahali do sjevernog kraja polja da bi odabrali svoje protivnike. Sijedi Lav Casterly Rocka udario je štit lorda Tyrella, dok je njegov nasljednik zlatne kose, ser Tybolt Lannister, izazvao starijeg sina lorda Ashforda. Lord Tully od Riverruna dodirnuo je štit ser Humfreyja Hardynga s dijamantnim uzorkom, ser Abelar Hightower

dodirnuo je Valarrov štit, a mlađeg je Ashforda izazvao ser Lyonel Baratheon, vitez kojeg su zvali Nasmiješena Oluja.

Izazivači su odjahali natrag na jug pričekati svoje suparnike: ser Abelar u srebrnim i sivim bojama, kamena kula stražara na njegovom štitu, okrunjena vatrom; dvojica Lannistera u grimiznom, sa zlatnim lavom Casterly Rocka; Nasmiješena Oluja sjajan u zlatnom, s crnim jelenom na prsima i štitu, i nizom željeznih parožaka na kacigi; lord Tully nosio je prugasti plavo-crveni plašt kojeg su na ramenima držale srebrne pastrve. Usmjerili su svoja četirimetarska koplja u nebo, stjegovi su vijorili pod naletima burnih vjetrova.

Na sjevernom kraju polja štitonoše su držale bojne konje junaka u blistavoj opremi. Stavili su kacige, uzeli koplja i štitove, raskošne kao i oni njihovih suparnika: Ashfordi u valovitoj narančastoj svili, ser Humfrey u crveno-bijelim dijamantima, lord Leo na bijelom konju s ormom od zelenog satena s uzorkom zlatnih ruža, i naravno, Valarr Targaryen. Konj Mladog Princa bio je crn poput noći, u skladu s njegovim oklopom, kopljem, štitom i ormom. Na vrhu njegove kacige sjajio je troglavi zmaj raširenih krila, obojen tamnocrveno; njegov je blizanac bio oslikan na crnoj površini štita. Svaki od izazvanih oko ruke je imao vezan komadić narančaste svile, znamenje lijepe djeve.

Dok su junaci zauzimali položaje, Ashfordskom poljanom vladao je gotovo potpuni muk. Onda se oglasio rog, i muk je gotovo u trenu prerastao u metež. Deset pari pozlaćenih mamuza zabilo se u bokove deset velikih bojnih konja, tisuće glasova počelo je vriskati i urlati, četrdeset željezom potkovanih kopita zatutnjilo je i počelo razbacivati zemlju i travu, deset kopalja spustilo se i usmjerilo, izgledalo je kao da se polje trese, junaci i izazivači susreli su se u gromovitom sudaru drva i čelika, jahači su u trenutku prošli jedni pokraj drugih i okretali se za novi prolaz. Lord Tully je zateturao u sedlu, ali se uspio održati na njemu. Kad su gledatelji shvatili da je svih deset kopalja polomljeno, prolomio se gromoglasan uzvik odobravanja. Bio je to sjajan predznak uspješnosti turnira i pohvala vještine natjecatelja.

Štitonoše su borcima dali nova koplja da zamijene slomljena koja će baciti i mamuze su se još jednom duboko zabile. Dunk je mogao

osjetiti kako se zemlja pod njegovim nogama trese. Na njegovim ramenima Egg je veselo vriskao i lamatao svojim koščatim rukama. Mladi je princ prolazio najbliže njima. Dunk je vidio kako je vrh njegovog koplja poljubio kulu stražaru njegovog suparnika i skliznuo da bi ga udario u prsa, čak i dok se ser Abelarovo vlastito koplje raspadalo na komadiće pri udaru u Valarrov oklop za prsa. Sivi pastuh u srebrno sivoj ormi uzdigao se na stražnje noge od snage udara, ser Abelar Hightower podignut je sa sedla i vrtoglavo se strmoglavio prema zemlji.

Lord Tully također je bio dolje, srušio ga je ser Humfrey Hardyng, ali istog je trenutka skočio na noge i izvukao mač, a ser Humfrey je odbacio svoje koplje - neslomljeno - i sjahao kako bi pješice nastavio njihov dvoboj. Ser Abelar nije bio tako živahan. Njegov je štitonoša dotrčao, olabavio mu kacigu i pozvao pomoć, pa su dvojica slugu uhvatila omamljenog viteza za ruke kako bi mu pomogla pri povratku u šator. Na polju su šestorica vitezova koja su ostala na konjima jahala u treći nalet, još je kopalja slomljeno, a ovog puta lord Leo Tyrell usmjerio je svoj vrh tako vješto da je skinuo kacigu s glave Sijedog Lava. Gologlavi lord Casterly Rocka podigao je ruku u znak pozdrava i sjahao, predajući dvoboj. Do tada je ser Humfrey natjerao lorda Tullyja na predaju, pokazujući da je i s mačem vješt kao i s kopljem.

Tybolt Lannister i Androw Ashford jahali su jedan protiv drugog još tri puta prije no što je ser Androw na posljetku u istom trenutku izgubio štit, konja pod sobom i dvoboj. Mlađi je Ashford trajao čak i duže, slomivši ništa manje nego devet kopalja protiv ser Lyonela Baratheona, Nasmiješene Oluje. Obojica, i junak i izazivač u desetom su jurišu izbačena iz sedla samo da bi zajedno ustala i nastavila borbu, mač protiv buzdovana. Na posljetku je izubijani ser Robert Ashford priznao poraz, ali na tribini je njegov otac izgledao sve, samo ne potišten. Obojica sinova lorda Ashforda izbačena su iz redova junaka, istina, ali dostojno su se suprotstavila dvojici od najboljih vitezova Sedam Kraljevina.

Ipak, ja moram biti bolji, pomislio je Dunk dok je gledao kako pobjednici i poraženi zajedno zagrljeni napuštaju polje. Za mene nije dovoljno dobro se boriti i izgubiti. Moram pobijediti barem u prvom izazovu ili ću sve izgubiti.

Ser Tybolt Lannister i Nasmiješena Oluja sada će zauzeti svoje mjesto među junacima, zamjenjujući ljude koje su pobijedili. Narančasti šatori su se već rušili. Nekoliko stopa dalje, Mladi je Princ lagodno sjedio u stolici ispred svog crnog šatora. Skinuo je kacigu. Kosa mu je bila tamna poput očeve, ali je kroz nju prolazio svijetli pramen. Sluga mu je donio srebrni pehar i iz njega je otpio gutljaj. Voda, ako je pametan, pomislio je Dunk, vino, ako nije. Shvatio je kako razmišlja je li Valarr uistinu naslijedio očevu vještinu, ili je naišao na najslabijeg protivnika.

Trube su najavile da su se pojavila tri nova izazivača. Najavljivači su izvikivali njihova imena. "Ser Pearse iz kuće Caron, lord od Močvara." Štit mu je resila srebrna harfa, iako je njegov plašt imao uzorak sa slavujima. "Ser Joseth iz kuće Mallister, iz Seagarda." Ser Joseth je nosio krilatu kacigu; na njegovom je štitu srebrni orao letio modrim nebom. "Ser Cawen iz kuće Swann, lord Stonehelma na Rtu Bijesa." Par labudova, bijeli i crni, žestoko su se borili na njegovim rukama. Oklop lorda Gawena, plašt i konjske orme bili su crno-bijeli, kao i korice mača i koplje.

Lord Caron, harfist, pjevač i znani vitez vrhom koplja dodirnuo je ružu lorda Tyrella. Ser Joseth udario je dijamante ser Humfreyja Hardynga. Crno-bijeli vitez, lord Gawen Swann izazvao je crnog princa s bijelim čuvarom. Dunk je protrljao bradu. Lord Gawen je bio stariji čak i od starca, a starac je bio mrtav. "Egg, koji je od ovih izazivača najmanje opasan?" pitao je dječaka na svojim ramenima koji je tako puno znao o ovim vitezovima.

"Lord Gawen", odmah je rekao dječak. "Valarrov protivnik."

"Princa Valarra", ispravio je. "Štitonoša mora paziti na jezik, dječače."

Trojica izazivača su zauzela položaje dok su tri junaka uzjahivala. Svuda oko njih ljudi su sklapali oklade i uzvikivali ohrabrenja svojim izabranicima, ali Dunk je imao oči samo za princa. U prvom prolazu strahovito je udario štit lorda Gawena, tupi vrh koplja kliznuo je u stranu kao i kod ser Abelara Hightowera, samo je ovog puta odbijen na drugu stranu, u zrak. Vlastito koplje lorda Gawena slomilo se na prinčevim prsima i na tren je izgledalo kako će Valarr pasti, ali je uhvatio ravnotežu.

U drugom naletu Valarr je prebacio koplje na lijevu stranu, usmjerivši ga prema prsima suparnika, ali je umjesto njih pogodio rame. Udarac je ipak bio dovoljan da stari vitez izgubi koplje, jedna je ruka lamatala da povrati ravnotežu i lord Gawen je pao. Mladi Princ je kliznuo iz sedla i izvukao mač, ali starac mu je mahnuo i podigao vizir. "Predajem se, Vaša Visosti", viknuo je. "Izvrsna borba." Lordovi na tribini su mu poput jeke klicali: Izvrsna borba! Izvrsna borba!" dok je Valarr kleknuo da bi sjedokosom lordu pomogao da ustane.

"Nije uopće", požalio se Egg.

"Šuti ili se možeš vratiti u tabor."

Malo dalje, ser Josetha Mallistera su onesviještenog odnosili s polja, dok su lord harfe i lord ruže žestoko napadali jedan drugoga tupim bojnim sjekirama, na opće zadovoljstvo gromoglasne gomile. Dunk je bio tako zaokupljen Valarrom Targaryenom da ih je jedva vidio. On je dobar vitez, ali ništa više od toga, pomislio je. Protiv njega bih imao šanse. Ako bogovi budu dobri, možda ga čak i srušim, a kad budemo pješaci, moja težina i snaga će reći svoje.

"Sredi ga!" veselo je vikao Egg, uzbuđeno poskakujući na Dunkovim ramenima. "Sredi ga! Udari ga! To! Eno ga tamo, eno ga tamo\" Izgledalo je kao da navija za lorda Carona. Harfist je sada svirao drugačiju vrstu glazbe, tjerajući lorda Lea na uzmak dok je čelik odzvanjao na čeliku. Publika je izgledala ravnopravno podijeljena u navijanju, tako da su se bodrenje i psovke isprepletali na jutarnjem zraku. Komadići drveta i boje letjeli su sa štita lorda Lea dok je sjekira lorda Carona otkidala latice njegove zlatne ruže, jednu za drugom, sve dok se štit na posljetku nije raspao. Ali u tom trenutku sjekira je na trenutak zapela u drvetu... i sjekira lorda Lea srušila se na dršku oružja njegovog suparnika, lomeći je ni stopu od njegove ruke. Odbacio je svoj slomljeni štit i odjednom je on bio u napadu. Vitez harfist u trenu je bio na koljenima i ispjevao svoju predaju.

Ostatak jutra i do duboko u poslijepodne sve je većinom bilo isto, izazivači su izlazili na poljanu po dvojica, trojica, a ponekad i petorica odjednom. Trube su trubile, najavljivači su izvikivali imena izazivača, bojni konji su jurišali, gledatelji su klicali, koplja su se lomila poput grančica, mačevi su zveckali udarajući u kacige i

oklope. Bio je to, i građani i plemići su se složili, veličanstven turnirski dan. Ser Humfrey Hardyng i ser Humfrey Beesbury, hrabar mladi vitez u odori sa crno-žutim prugama s tri pčele na štitu, polomili su ništa manje od dvanaest kopalja svaki, u epskom okršaju kojeg su građani ubrzo počeli zvati "Bitka Humfreyja". Ser Jon Penrose srušio je ser Tybolta Lannistera koji je pri padu slomio mač, ali borio se samo sa štitom i dobio dvoboj i ostao junak, jednooki ser Robyn Rhysling, sjedokosi stari vitez sivo-crne brade, izgubio je kacigu pod udarom koplja lorda Lea u prvom naletu, a ipak se odbio predati, još su tri puta jurišali jedan na drugoga, vjetar je šibao kosu ser Robyna dok su komadići slomljenih kopalja letjeli oko njegovog nezaštićenog lica poput drvenih noževa, što je Dunk smatrao još izvanrednijim nakon što mu je Egg rekao da je ser Robynu oko izbio komadić slomljenog koplja prije manje od pet godina. Leo Tyrell je bio preveliki vitez da bi ponovno usmjerio koplje prema nezaštićenoj glavi ser Robyna, ali bez obzira na to, Dunk je bio zapanjen Rhyslingovom tvrdoglavom hrabrošću (ili je to bila glupost?). Na posljetku je lord Highgardena snažno pogodio ser Robyna u predio srca i pokosio ga na zemlju.

Ser Lyonel Baratheon također se borio u nekoliko odličnih dvoboja. Protiv slabijih protivnika često bi prasnuo u glasan smijeh u trenutku kad bi oni dodirnuli njegov štit, smijao bi se cijelo vrijeme dok je uzjahivao, jurišao i izbacivao ih iz njihovih sedala. Ako su njegovi izazivači nosili bilo kakvu vrstu perjanica na kacigi, ser Lyonel bi ih otkinuo i bacio u publiku. Perjanice su bile ukrašeni predmeti, izrađene od rezbarenog drveta ili oblikovane od kože, ponekad pozlaćene i emajlirane ili čak izrađene od čistog srebra, tako da ljudi koje je pobjeđivao nisu cijenili ovu njegovu naviku, iako ga je to učinilo velikim ljubimcem građana. Nije prošlo puno i izazivali su ga samo ljudi bez perjanica. Koliko god bio glasan i koliko god izazivača odsmijao. Dunk je ipak mislio kako današnja počast treba ići ser Humfreyju Hardyngu koji je porazio četrnaest vitezova, a svaki je bio impresivan.

U međuvremenu, Mladi Princ je sjedio ispred svog crnog šatora, pio iz srebrnog pehara i s vremena na vrijeme ustajao da bi uzjahao konja i porazio još jednog neuglednog protivnika. Ostvario je devet pobjeda, ali Dunku su sve one izgledale isprazno. Pobjeđuje starce i štitonoše koji su proglašeni vitezovima, i nekoliko lordova visoka

roda i male vještine. Stvarno opasni ljudi jašu pokraj njegovog štita kao da ga ne vide.

U kasno poslijepodne bronča fanfara najavila je novog izazivača, jahao je ogromnog crvenog pastuha čija je crna orma bila razrezana tako da se ispod mogla nazreti žuta, grimizna i narančasta. Kad se približio tribini da bi pozdravio plemiće, Dunk je vidio lice pod podignutim vizirom i prepoznao princa kojeg je upoznao u konjušnici lorda Ashforda.

Eggove noge oko njegovog vrata su se skupile. "Prekini s tim", razdraženo je rekao Dunk šireći mu noge. "Misliš li me udaviti?"

"Princ Aerion Jarki Plamen", povikao je najavljivač, "iz Crvene citadele u Kraljevom Dolasku, sin Maekara princa od Summerhalla iz kuće Targaryen, unuk Daerona Dobrog, drugog tog imena, kralja Andala, Rhoynara i Prvih Ljudi, i gospodara Sedam Kraljevina."

Aerion je nosio troglavog zmaja na štitu, ali bio je obojen puno življim bojama od Valarrovog; jedna je glava bila narančasta, jedna žuta, jedna crvena, a plamen koji su rigale imao je zlatni sjaj. Njegov je plašt bio vrtlog dima i vatre, a crna kaciga bila je okružena krunom crvenih sjajnih plamenova.

Nakon stanke za pozdrav kopljem princu Baeloru, stanke tako kratke da je bila gotovo površna, odgalopirao je na sjeverni kraj polja, pokraj šatora lorda Lea i Nasmiješene Oluje, zastajkujući tek kad se približio šatoru princa Valarra. Mladi Princ je ustao i ukočeno stajao uz svoj štit, a Dunk je na trenutak bio siguran da će ga Aerion udariti... ali onda se nasmiješio i odjahao, udarivši snažno vrhom koplja po dijamantima ser Humfreyja Hardynga. "Izađi, izađi, mali viteže," pjevušio je jasno i glasno, "vrijeme je da se susretneš sa zmajem."

Ser Humfrey ukočeno je nakrenuo glavu prema suparniku dok su dovodili njegovog pastuha, onda ga je ignorirao dok je uzjahivao, namještao kacigu i uzimao koplje i štit. Gledatelji su se utišali dok su dva viteza zauzimala položaje. Dunk je čuo kling kad je princ Aerion spustio vizir. Truba se oglasila.

Ser Humfrey je kretao polako, povećavajući brzinu, no njegov je

suparnik žestoko mamuzama potjerao crvenog pastuha i munjevito krenuo. Eggove su se noge ponovno stisnule. "Ubij ga!" iznenada je povikao. "Ubij ga, tamo je, ubij ga, ubij ga, ubij ga!" Dunk nije bio siguran kojem vitezu viče.

Koplje princa Aeriona, zlatnog vrha, obojeno crvenim, narančastim i žutim prugama spustilo se dolje. Nisko, prenisko, pomislio je Dunk čim je vidio. Promašit će jahača i pogoditi ser Humfreyjevog konja, mora ga podignuti. Onda je s rastućom stravom počeo sumnjati da Aerion nema tu namjeru. Ne misli valjda...

U posljednjem mogućem trenu, ser Humfreyjev pastuh odskočio je unatrag izmičući se nadolazećem vrhu, očiju koje su kolutale od strave, ali prekasno. Aerionovo koplje pogodilo je životinju tik iznad oklopa koji joj je štitio prsa i izbilo kroz vrat u vodoskoku svijetle krvi. Urlajući, konj se srušio na bok, rušeći pritom drvenu ogradu. Ser Humfrey je pokušao skočiti s konja, ali mu je stopalo zapelo u stremenu i začuo se njegov krik dok mu se noga lomila pritiješnjena između palog konja i polomljene ograde.

Cijela je Ashfordska poljana vikala. Ljudi su istrčali na polje da izvuku ser Humfreyja, ali se pastuh, koji je ugibao u agoniji, ritao dok su prilazili. Aerion koji je veselo projahao uz pokolj do kraja poljane, okrenuo je konja i dogalopirao natrag. Također je vikao, ali Dunk nije mogao razaznati riječi od gotovo ljudskog vrištanja umirućeg konja. Iskočivši iz sedla, Aerion je izvukao mač i krenuo prema svom palom protivniku. Njegovi vlastiti štitonoše i jedan ser Humfreyjev morali su ga odvući. Egg se migoljio na Dunkovim ramenima. "Spusti me dolje", rekao je dječak, "Jadni konj, spusti me dolje."

Dunku je također bilo slabo. Što bih ja učinio da takva sudbina zadesi Groma? Vojnik sa sjekirom likvidirao je ser Humfreyjevog pastuha, prekinuvši stravično vrištanje. Dunk se okrenuo i progurao kroz gužvu. Kad je došao na otvoreno, spustio je Egga s ramena. Dječakova je kapuljača bila skinuta, a oči su mu bile crvene. "Stravičan prizor, aha," rekao je malom, "ali štitonoša mora biti jak. Bojim se da ćeš vidjeti i gore nezgode na drugim turnirima."

"Nije to bila nezgoda", rekao je Egg, usne su mu podrhtavale. "Aerion je to namjeravao učiniti. Vidjeli ste."

Dunk se namrštio. I njemu je također tako izgledalo, ali bilo je jako teško prihvatiti da bi ikoji vitez mogao biti tako nepošten, pogotovo jedan koji je bio zmajske krvi. "Vidio sam viteza zelenog poput proljetne trave kako gubi kontrolu nad kopljem", rekao je tvrdoglavo, "i ne želim više razgovarati o tome. Mislim da je turnir za danas gotov. Dođi, dječače."

Bio je u pravu u vezi s krajem natjecanja tog dana. U času kad je kaos sređen, sunce je bilo nisko na zapadu i lord Ashford je proglasio kraj.

Dok su sjene večeri puzile poljem, stotine baklji osvjetljavale su štandove trgovaca. Dunk si je kupio rog piva i pola roga dječaku, da ga razveseli. Neko su vrijeme tumarali uokolo, slušajući veselu svirku gajdi i bubnjeva, pogledavši lutkarsku predstavu o Nymeriji, ratničkoj kraljici s deset tisuća brodova. Lutkari su imali samo dva broda, ali su ipak uspjeli prikazati žestoku pomorsku bitku. Dunk je želio pitati Tanselle je li završila s oslikavanjem njegovog štita, ali vidio je da je zauzeta. Pričekat ću dok ne završi za večeras, odlučio je. Možda će onda biti žedna.

"Ser Duncane", pozvao je glas iza njega. A onda ponovno: "Ser Duncane." Dunk se naglo prisjetio da je to on. "Danas sam vas vidio u gledalištu, s tim dječakom na ramenima", rekao je Raymun Fossoway dok je smješkajući se prilazio. "Stvarno, vas je dvojicu bilo teško ne primijetiti."

"Dječak je moj štitonoša. Egg, ovo je Raymun Fossoway." Dunk je morao dječaka povući naprijed, a Egg je čak i onda pognuo glavu i buljio u Raymunove čizme dok je mumljao pozdrav.

"Drago mi je momče", veselo je rekao Raymun. "Ser Duncane, zašto niste gledali s tribine? Svi su vitezovi tamo dobrodošli."

Dunku je bilo ugodno među običnim ljudima i slugama; pomisao na zauzimanje mjesta među lordovima, damama i vitezovima sa zemljom činila ga je nervoznim. "Ne bih želio bolji pogled na posljednju borbu."

Raymun se nacerio. "Ni ja. Lord Ashford proglasio je ser Humfreyja pobjednikom i dodijelio mu pastuha princa Aeriona, ali unatoč tome neće moći nastaviti. Noga mu je slomljena na dva mjesta. Princ Baelor poslao je vlastitog liječnika da se brine o njemu."

"Hoće li ser Humfreyjevo mjesto zauzeti novi junak?"

"Lord Ashford namjeravao je mjesto dati lordu Caronu, ili možda

drugom ser Humfreyju, onom koji se tako veličanstveno borio protiv Hardynga, ali princ Baelor mu je rekao kako u danim okolnostima ne bi bilo dolično ukloniti ser Humfreyjev šator. Vjerujem da će nastaviti s četvoricom junaka umjesto petorice."

Četiri junaka, pomislio je Dunk. Leo Tyrell, Lyonel Baratheon, Tybolt Lannister i princ Valarr. Prvog je dana vidio dovoljno kako bi znao koliko bi malo šansi imao protiv prve trojice. Što je ostavljalo samo...

Lutajući vitez ne može izazvati princa. Vallar je drugi u liniji za Željezni tron. On je sin Baelora Kopljoloma, njegova krv je krv Aegona Osvajača i Mladog Zmaja i princa Aemona Zmajskog Viteza, a ja sam samo dječak kojeg je starac pronašao iza trgovine posuđem u Buhinoj Guzici.

Glava ga je boljela već od samog razmišljanja o tome. "Koga vaš rođak misli izazvati?" pitao je Raymuna.

"Ser Tybolta, ako bude sve u redu. Podjednaki su. Moj rođak ipak pažljivo gleda svaku borbu. Bude li itko sutra ranjen, ili pokaže znake iscrpljenosti ili slabosti, Steffon će mu brzo zakucati na štit, na to možete računati. Nitko ga nikad nije optužio za pretjerano viteštvo." Nasmijao se, kao da je poželio otupiti oštrinu vlastitih riječi. "Ser Duncane, hoćete li mi se pridružiti na čaši vina?"

"Imam posla kojeg moram obaviti", rekao je Dunk, osjećajući se nelagodno zbog pomisli na prihvaćanje gostoprimstva koje ne može uzvratiti.

"Ja mogu pričekati ovdje i donijeti vam štit kad završi lutkarska predstava, ser", rekao je Egg. "Kasnije će izvesti predstavu o Simeonu Zvjezdanim Očima, a također i bitku sa zmajem."

"Eto vidite, vaš je posao sređen, a vino nas čeka", rekao je Raymun. "To je također arborska berba. Kako me možete odbiti?"

Ostavši bez izgovora, Dunk nije imao izbora nego poći, ostavljajući Egga na lutkarskoj predstavi, jabuka kuće Fossoway lepršala je iznad zlatno obojenog šatora u kojem je Raymun služio rođaka. Iza njega, dvojica slugu su na maloj vatri premazivala jare medom i

biljkama. "Ima i hrane, također, ako ste gladni", rekao je Raymun nemarno, pridržavajući Dunku krilo šatora. Kotao sa žarom osvjetljavao je unutrašnjost i ugodno zagrijavao zrak. Raymun je vinom punio dva pehara. "Kažu da je Aerion bijesan na lorda Ashforda jer je njegovog pastuha dodijelio ser Humfreyju," komentirao je dok je lijevao, "ali kladim se da je to savjetovao njegov stric." Dodao je Dunku pehar s vinom.

"Princ Baelor je častan čovjek."

"Kao što Blistavi princ nije?" nasmiješio se Raymun. "Nemojte izgledati tako nervozno, ser Duncane, ovdje nema nikoga osim nas. Nije tajna da je Aerion loš. Bogu hvala što je dosta daleko u nasljednoj liniji."

"Vi uistinu vjerujete da je htio ubiti konja?"

"Ima li neke sumnje u to? Da je princ Maekar ovdje, sve bi bilo drukčije, to vam jamčim. Aerion je sav nasmijan i kulturan kad ga otac gleda, ako je vjerovati pričama, ali kad ga nema..."

"Vidio sam da je stolica princa Maekara prazna."

"Napustio je Ashford u potrazi za sinovima, zajedno s Rolandom Crakehallom iz Kraljeve garde. Kruži priča o divljim vitezovima razbojnicima, ali ja se kladim da je princ ponovno pijan."

Vino je bilo ukusno i pitko, najbolje koje je ikad probao. Mućkao ga je u ustima, progutao i rekao: "Koji je to sada princ?"

"Maekarov nasljednik. Ime mu je Daeron, po kralju. Zovu ga Daeron Pijani, doduše ne tako da njegov otac čuje. Najmlađi sin je također bio s njim. Zajedno su napustili Summerhall, ali nisu nikad stigli u Ashford." Raymun je ispraznio svoj pehar i položio ga na stranu. "Siroti Maekar."

"Siroti?" zapanjeno je rekao Dunk. "Kraljev sin?"

"Kraljev četvrti sin," rekao je Raymun, "ne baš tako hrabar kao princ Baelor, ni pametan kao princ Aerys, ni dobroćudan kao princ Rhaegel. I sada mora trpjeti i gledati vlastite sinove zasjenjene bratovima. Daeron je pijandura, Aerion je tašt i okrutan, treći je sin

tako malo obećavao da su ga dali u Citadelu kako bi od njega načinili svećenika, a najmlađi - "

"Ser! Ser Duncane!" Egg je zadihan uletio. Kapuljača mu je spala i svijetlo iz kotla blistalo je u njegovim velikim tamnim očima. "Morate požuriti, povrijedit će je!"

Dunk je zbunjen skočio na noge. "Povrijediti? Koga?"

"Aerion!" vikao je dječak. "Povrijedit će je. Lutkaricu. Požurite." Hitro se okrenuo i šmugnuo natrag u tminu.

Dunk je krenuo za njim, ali ga je Raymun uhvatio za ruku. "Ser Duncane. Rekao je Aerion. Princ zmajske krvi. Budite oprezni."

Bio je to dobar savjet, znao je. Starac bi rekao isto. Ali nije mogao poslušati. Otrgnuo se iz Raymunova zahvata i istrčao iz šatora. Mogao je čuti viku iz smjera u kom su se nalazili trgovci. Egg je zamalo nestao s vidika. Dunk je potrčao za njim. Njegove su noge bile duge, dječakove kratke; brzo ga je sustigao.

Zid promatrača sakupio se oko lutkara. Dunk se progurao kroz njih ignorirajući njihove psovke. Naoružani čovjek u kraljevskoj odori stupio je naprijed da ga zaustavi. Dunk mu je na prsa položio veliku ruku i gurnuo ga, šaljući ga unatrag sve dok dupetom nije bubnuo u prašinu.

Lutkarski štand bio je prevrnut. Debela Dornišanka bila je na zemlji, uplakana, jedan naoružani čovjek u ruci je držao lutke Floriana i Jonquil dok ih je drugi potpaljivao bakljom, još trojica ljudi su otvarala škrinje, rasipala lutke na zemlju i gazila ih. Lutka zmaja nalazila se posvuda oko njih, slomljeno krilo tamo, glava, ovdje, rep mu je bio u tri dijela. A u središtu svega toga stajao je princ Aerion, blistav u odori od crvenog baršuna s dugim rukavima, i objema rukama uvijao Tansellinu. Ona je bila na koljenima, preklinjala ga. Aerion ju je ignorirao. Silom joj je otvorio jednu ruku i uhvatio jedan prst. Dunk je samo glupavo stajao ne vjerujući u ono što gleda. Onda je čuo krak i Tanselle je vrisnula.

Jedan od Aerionovih ljudi ga je pokušao zgrabiti, ali je odletio. Tri duga koraka, onda je Dunk zgrabio princa za rame i snažno ga

okrenuo. Zaboravio je na mač i bodež, zajedno sa svim ostalim što ga je starac ikad naučio. Šakom je srušio Aeriona na zemlju, a vrhom čizme udario u princev trbuh. Kad je Aerion posegnuo za bodežom, Dunk mu je stao na ruku i onda ga ponovno šutnuo, točno u usta. Možda bi ga tada i tamo do smrti izudarao, ali princevi su ljudi navalili na njega. Na svakoj je ruci imao čovjeka, a još jedan ga je lupao po leđima. Nije se dobro ni oslobodio jednog čovjeka, a dvojica novih su navalila na njega.

Na posljetku su ga srušili na zemlju i čvrsto mu držali ruke i noge. Aerion je ponovno bio na nogama. Princeva usta bila su krvava. Prstom je opipao njihovu unutrašnjost. "Rasklimao si mi jedan zub", požalio se, "pa ćemo početi tako što ću ja tebi polomiti sve do jednog." Maknuo je kosu s očiju. "Izgledaš mi poznato."

"Zamijenili ste me s konjušarom."

Aerion se zlobno nacerio. "Sjećam se. Odbio si uzeti mog konja. Zašto si odbacio svoj život? Zbog ove kurve?" Tanselle je bila zgrčena na zemlji, gladila je svoju osakaćenu ruku. Gurnuo ju je vrhom čizme, "Jedva da je toga vrijedna. Izdajnica. Zmaj nikada ne bi trebao izgubiti."

On je lud, pomislio je Dunk, ali još je uvijek princev sin, i namjerava me ubiti. Možda bi se onda pomolio, da je znao cijelu molitvu, ali nije bilo vremena, jedva da je bilo vremena za strah.

"Nemaš više ništa za reći?" rekao je Aerion. "Od vas mi je dosadno ser." Ponovno je dodirnuo svoja krvava usta. "Donesi malj i razbij mu sve zube, Wate," zapovjedio je, "a onda ćemo ga razrezati i pokazati mu boju njegovih crijeva."

"Ne!" rekao je dječakov glas. "Nemojte ga povrijediti!"

Bogovi neka budu milostivi, dječak, hrabri blesavi dječak, pomislio je Dunk. Borio se protiv ruku koje su ga držale, ali nije bilo svrhe. "Drži jezik za zubima, glupi dječače. Bježi. Povrijedit će te!"

"Ne, neće." Egg se približio. "Ako to učine, odgovarat će mom ocu. I stricu, također. Pustite ga, rekao sam. Wate, Yorkel, poznajete me. Učinite kako sam rekao."

Ruke koje su držale njegovu lijevu su nestale, a onda i ostale. Dunk nije shvaćao što se događa. Naoružani ljudi su se udaljavali, jedan je čak kleknuo. Onda se gomila razišla za Raymuna Fossowayja. Odjenuo je oklop i kacigu, ruka mu je bila na maču. Njegov rođak, ser Steffon, tik iza njega, već je izvadio svoj mač, a s njima je bilo i pola tuceta naoružanih ljudi sa znamenjem crvene jabuke prišivenim na grudima.

Princ Aerion nije obraćao pažnju na njih. "Drski mali bijedniče", rekao je Eggu, ispljunuvši puna usta krvi pred dječakove noge. "Što ti se dogodilo s kosom?"

"Odrezao sam je, brate", rekao je Egg. "Nisam želio izgledati poput tebe."

Drugi dan turnira bio je oblačan, puhao je olujni zapadnjak. Na dane poput ovog trebalo bi biti manje ljudi, pomislio je Dunk. Bilo bi im lakše pronaći mjesto pokraj ograde da izbliza gledaju borbe. Egg bi mogao sjediti na ogradi, dok bih ja stajao iza njega.

Umjesto toga, Egg će sjediti na tribini, odjeven u svilu i krzno, dok će Dunkov pogled biti ograničen na četiri zida ćelije u kuli u koju su ga bacili ljudi lorda Ashforda. Prostorija je imala prozor, ali je gledao na pogrešnu stranu. Dunk se ipak skutrio pokraj njega kad se pojavilo sunce i potišteno zurio na grad, polje i šumu. Uzeli su njegov pojas za mač od konoplje, s njime mač i bodež, a također su mu uzeli srebro. Nadao se da će se Egg ili Raymun sjetiti Riđana i Groma.

"Egg", promrmljao je tiho u bradu. Njegov štitonoša, jadni dječak koji je pobjegao s ulica Kraljevog Dolaska, je li ikad ikoji vitez bio napravljen takvom budalom? Tupan Dunk, glup k'o stup, blesav k 'o bizon.

Nije mu bilo dopušteno razgovarati s Eggom budući da su ih vojnici lorda Ashforda sve zajedno pokupili kod štanda lutkara. Ni s Raymunom, ni s Tanselle, ni s kim, čak ni sa samim lordom Ashfordom. Pitao se hoće li ikoga od njih ponovno vidjeti. Koliko je znao, namjeravali su ga držati u ovoj maloj prostoriji dok ne umre. Što sam mislio da će se dogoditi? pitao se s gorčinom. Srušio sam prinčevog sina i napucao ga u glavu.

Ispod ovih sivih oblaka lepršavi ukrasi plemića i velikih junaka neće baš izgledati tako veličanstveno kao dan ranije. Sunce, sakriveno iza oblaka, neće dodirnuti njihove kacige svojim sjajem, niti će obasjati njihove zlatne i srebrne ukrase, ali ipak, Dunk je poželio biti dolje u publici i gledati turnir. Bio bi to dobar dan za lutajuće vitezove, za ljude u običnim oklopima na konjima bez orme.

Barem ih je mogao čuti. Trube najavljivača dobro su se čule, s vremena na vrijeme uzvici gomile rekli su mu da je netko pao, ili ustao, ili učinio nešto posebno odvažno. Također je čuo slabašan topot konja, a jednom i zveket mačeva ili lom koplja. Dunk je zadrhtao kad god bi čuo ovo posljednje; podsjetilo ga je na zvuk pucanja Tanselleinog prsta kad ga je Aerion slomio. Također je bilo

i drugih zvukova, bližih: koraci u hodniku ispred njegovih vrata, topot kopita u dvorištu, uzvici i glasovi koje je čuo kroz zidove dvorca. Ponekad bi nadglasali turnir. Dunk je pretpostavljao kako je tako bolje.

"Lutajući vitez najistinskiji je od svih vitezova, Dunk", govorio mu je starac, davno, davno prije. "Ostali vitezovi služe lordove koji ih uzdržavaju, ili koji im daju zemlju, ali mi služimo gdje želimo, ljude u čije ciljeve vjerujemo. Svaki vitez priseže da će braniti slabe i nevine, ali mislim kako mi najbolje poštujemo prisegu." Čudno kako je sjećanje na to bilo tako jasno. Dunk je gotovo posve zaboravio te riječi. A možda i starac također, na kraju.

Jutro se pretvorilo u poslijepodne. Udaljeni zvukovi turnira počeli su jenjavati i nestajati. Sumrak se uvlačio u ćeliju, ali Dunk je još uvijek sjedio pokraj prozora i gledao nadolazeću tminu pokušavajući ignorirati prazan želudac.

Onda je začuo korake i zveckanje ključeva. Uspravio se i ustao dok su se vrata otvarala. Ušla su dva stražara, jedan je nosio uljnu svjetiljku. Pratio ih je sluga s poslužavnikom hrane. Iza je išao Egg. "Ostavite svjetiljku i hranu i otiđite", rekao im je dječak.

Učinili su kako im je zapovjedio, iako je Dunk primijetio da su ostavili teška drvena vrata odškrinutima. Miris hrane natjerao ga je da shvati kako je izgladnio. Bilo je vrućeg kruha i meda, posuda graška i ražnjića s prženim lukom i reš-pečenim mesom. Sjeo je pokraj poslužavnika, rukama otkinuo kruh i ubacio zalogaj u usta. "Nema noža", primijetio je. "Misle li da ću te ubosti, dječače?"

"Nisu mi rekli što misle." Egg je bio odjeven u usku crnu vunenu tuniku dugih rukava obrubljenih crvenim satenom. Na prsima mu je bio prišiven crveni zmaj Targaryjenovih. "Moj stric kaže da moram ponizno moliti vaš oprost zato što sam vas zavarao."

"Tvoj stric", rekao je Dunk. "To bi bio princ Baelor."

Dječak je izgledao nesretno. "Nikad nisam namjeravao lagati."

"Ali jesi. O svemu. Počevši od tvog imena. Nikad nisam čuo za princa Egga."

"To je skraćenica od Aegon. Moj brat Aemon me nazvao Egg. On je sada u Citadeli, uči da postane svećenik. I Daeron me ponekad također zove Egg, kao i moje sestre."

Dunk je podigao ražnjić i zagrizao meso. Jaretina, začinjena nekim plemićkim začinom koji nikad ranije nije probao. Mast mu se cijedila bradom. "Aegon", ponovio je. "Naravno da je Aegon. Poput Aegona Zmaja. Koliko je Aegona bilo kraljem?"

"Četiri", rekao je dječak. "Četiri Aegona."

Dunk je žvakao, progutao i otkinuo još kruha. "Zašto si to učinio? Je li to bila neka šala, napraviti ludu od glupog lutajućeg viteza?"

"Ne." Dječakove su se oči ispunile suzama, ali odvažno je stajao tamo. "Trebao sam biti Daeronov štitonoša. On je moj najstariji brat. Naučio sam sve što treba naučiti da se bude dobar štitonoša, ali Daeron nije baš dobar vitez. Nije želio jahati na turniru, pa smo se iskrali našoj pratnji nakon što smo napustili Summerhall, samo što je on krenuo ravno prema Ashfordu, misleći kako nas tu nikada neće tražiti, umjesto da smo se vratili natrag. On mi je obrijao glavu. Znao je da će naš otac poslati ljude da nas traže. Daeron ima običnu kosu, nekako svijetlosmeđu, ništa posebno, ali moja je poput Aerionove i očeve."

"Zmajska krv", rekao je Dunk. "Srebrnozlatna kosa i ljubičaste oči, to svatko zna." Glup k'o stup, Dunk.

"Da. Pa ju je Daeron obrijao. Planirao je da se skrivamo dok turnir ne završi. Samo što ste me vi onda zamijenili za konjušara i..." Spustio je pogled. "Nisam mario hoće li se Daeron boriti ili ne, ali želio sam biti nečiji štitonoša. Žao mi je, ser. Uistinu."

Dunk ga je zamišljeno pogledao. Znao je kako je željeti nešto tako jako da se izrekne i strahovita laž samo da se do toga dođe. "Mislio sam da si poput mene", rekao je. "Možda i jesi. Samo ne onako kako sam mislio."

"Obojica smo još uvijek iz Kraljevog Dolaska", rekao je dječak, pun nade.

Dunk se morao nasmijati. "Da, ti s vrha Aegonovog brda, a ja iz podnožja."

"To nije tako daleko, ser."

Dunk je zagrizao luk. "Trebam li te zvati gospodine ili Vaša Visosti ili nešto slično?"

"Na dvoru," priznao je dječak, "ali inače me možete nastaviti zvati Egg ako želite. Ser."

"Što će učiniti sa mnom, Egg?"

"Moj stric vas želi vidjeti. Nakon što završite s jelom, ser."

Dunk je odgurnuo poslužavnik i ustao. "Onda sam sada gotov. Već sam jednog princa napucao u glavu, nemam namjeru ostaviti drugog da me čeka."

Lord Ashford ustupio je vlastite odaje princu Baeloru tijekom njegovom boravka, tako da ga je Egg - ne, Aegon, mora se početi privikavati na to - odveo u lordov staklenik. Baelor je čitao pod svjetlom voštane svijeće. Dunk je kleknuo ispred njega. "Ustanite", rekao je princ, "jeste li za vino?"

"Kako vi želite, Vaša Visosti."

"Nalij ser Duncanu pehar dorniškog slatkog crnog vina, Aegone", zapovjedio je princ. "Nastoj ga ne proliti po njemu, već si mu učinio dovoljno zla."

"Dječak neće proliti, Vaša Visosti", rekao je Dunk. "On je dobar dječak. Dobar štitonoša. I nije mi mislio zlo, znam to."

"Netko ne mora namjeravati zlo da bi ga učinio. Aegon je trebao doći k meni kad je vidio što njegov brat radi onim lutkarima. Umjesto toga, otrčao je k vama. To nije bilo dobro djelo. Ono što ste učinili, ser... pa, i ja bih na vašem mjestu možda učinio isto, ali ja sam princ kraljevstva, a ne lutajući vitez. Nikad nije mudro u bijesu udariti kraljevog unuka, bez obzira na razlog. "

Dunk je žalosno kimnuo. Egg mu je ponudio srebrni pehar pun vina.

Uzeo ga je i otpio dug gutljaj.

"Ja mrzim Aeriona", rekao je strastveno Egg. "I morao sam otrčati po ser Duncana striče, dvorac je bio predaleko."

"Aerion je tvoj brat," strogo je kazao princ, "a svećenici kažu da moramo voljeti svoju braću. Aegone, sada nas ostavi, želim nasamo razgovarati sa ser Duncanom."

Dječak je spustio vrč vina i ukočeno se naklonio. "Kako želite, Vaša Visosti." Izašao je kroz vrata staklenika koja je iza sebe tiho zatvorio.

Baelor Kopljolom dugo je gledao Dunka u oči. "Ser Duncane, dopustite da vas pitam ovo - koliko ste uistinu dobar vitez? Koliko ste vješti s oružjem?"

Dunk nije znao što bi rekao. "Ser Arlan me naučio rukovati mačem i štitom, a s kopljem sam vježbao na obručima i lutki."

Princ Baelor je izgledao zabrinut odgovorom. "Moj brat Maekar vratio se u dvorac prije nekoliko sati. Pronašao je svog nasljednika pijanog u gostionici dan jahanja na sjever. Maekar to nikad ne bi priznao, ali vjerujem kako se potajno nadao da bi njegovi sinovi mogli zasjeniti moje na ovom turniru. Umjesto toga, obojica su ga posramila, ali što tu može učiniti? Oni su krv njegove krvi. Maekar je ljutit i mora pronaći metu za iskaljivanje svog bijesa. Izabrao je vas."

"Mene?" nesretno je rekao Dunk.

"Aerion je već napunio očeve uši. A ni Daeron vam također nije pomogao. Da opravda vlastiti kukavičluk, rekao je mom bratu kako je ogromni vitez razbojnik kojeg su slučajno sreli na putu nestao s Aegonom. Bojim se da ste vi u ulozi tog viteza razbojnika, ser. Prema Daeronovoj priči, on je proveo sve ove dane u potjeri za vama da vrati brata."

"Ali Egg će mu reći istinu. Mislim, Aegon."

"Egg će mu reći, nema sumnje," rekao je princ Baelor, "ali dječak je također poznat po laganju, kao što se s dobrim razlogom možete

sjetiti. A što se tiče onih lutkara, do vremena kad Aerion prestane s iskrivljavanjem priče, postat će to veleizdaja. Zmaj je znamen kraljevske kuće. Prikazati kako jednog ubijaju, crvena piljevina mu šiklja iz vrata... pa, to nesumnjivo nije bilo zlonamjerno, ali je daleko od mudrog. Aerion to zove prikrivenim napadom na kuću Targaryen, pozivom na pobunu. Maekar će se lako složiti. Moj brat ima nezgodnu narav i sve je svoje nade položio u Aeriona, budući da ga je Daeron tako gorko razočarao." Princ je otpio gutljaj vina, a zatim pehar odložio na stranu. "Što god moj brat vjerovao ili ne vjerovao, jedna je istina nepobitna. Digli ste ruku na zmajsku krv. Za taj zločin će vam se suditi, presuditi i bit ćete kažnjeni."

"Kažnjen?" Dunku se prizvuk toga nije dopadao.

"Aerion bi volio vašu glavu, sa zubima ili bez njih. Neće je dobiti, obećajem vam to, ali ne mogu mu uskratiti suđenje. Budući da je moj otac kralj udaljen stotinama milja, moj brat i ja moramo donijeti presudu, zajedno s lordom Ashfordom, čije je ovo vlastelinstvo, i lordom Tyrellom iz Highgardena, njegovim feudalnim suverenom. Posljednji put kad je netko proglašen krivim za udaranje nekoga kraljevske krvi, odlučeno je da mu se odreže ruka kojom je to učinio."

"Moja ruka?" rekao je Dunk zapanjeno.

"I vaša noga. Također ste ga šutnuli, zar ne?"

Dunk je zanijemio.

"Da budemo sigurni, preporučit ću svojim kolegama sucima da budu milostivi. Ja sam Kraljeva Ruka i nasljednik trona, moja riječ ima neku težinu. Ali i riječ mog brata također. Tu postoji rizik."

"Ja", rekao je Dunk, "ja... Vaša Visosti, ja..." Nisu pomišljali na izdaju, to je bio samo drveni zmaj, nikad nije trebao predstavljati princa, želio je reći, ali sve su ga riječi odjednom napustile. Nikad nije bio dobar s riječima.

"Ipak, imate drugi izbor", tiho je rekao princ Baelor. "Je li to bolji ili gori izbor ne mogu reći, ali podsjećam vas da svaki vitez optužen za zločin ima pravo zahtijevati kušnju borbom. Zato vas ponovno

pitam ser Duncane Visoki - koliko ste dobar vitez? Uistinu?"

"Kušnja sedmorice", rekao je princ Aerion, smiješeći se. "Vjerujem da je to moje pravo."

Princ Baelor je namršten lupkao prstima po stolu. Na njegovoj lijevoj strani, lord Ashford je lagano kimnuo. "Zašto?" zahtijevao je princ Maekar naginjući se prema sinu. "Zar se bojiš sam suprotstaviti ovom lutajućem vitezu i dopustiti bogovima da odluče o istinitosti tvojih optužbi?"

"Bojim?" rekao je Aerion. "Ovakvih poput njega? Nemoj govoriti gluposti, oče. Ja mislim na svog voljenog brata. Daeronu je ovaj ser Duncan također nanio nepravdu i on prvi ima pravo tražiti njegovu krv. Kušnja sedmorice omogućuje obojici da mu se suprotstavimo."

"Nemoj mi činiti usluge, brate", promrmljao je Daeron Targaryen. Najstariji sin princa Maekara izgledao je još gore nego onda kad ga je Dunk prvi put sreo u gostionici. Ovog je puta izgledao trijezan, crveno-crna tunika nije bila umrljana vinom, ali oči su mu bile krvave, a čelo sjajno od znoja. "Zadovoljit ću se time da te bodrim kad ubiješ lupeža."

"To je tako lijepo od tebe, voljeni brate," rekao je princ Aerion, nasmiješen od uha do uha, "ali bilo bi sebično od mene uskratiti ti pravo dokazivanja tvojih riječi uz rizik vlastitog života. Moram ustrajati na kušnji sedmorice."

Dunk je bio izgubljen. "Vaša Visosti, moja gospodo", rekao je okupljenima. "Ne razumijem. Što je to kušnja sedmorice?"

Princ Baelor se nelagodno meškoljio u stolici. "To je još jedan oblik kušnje borbom. Drevan, rijetko tražen. Došao je preko mora s Andalima i njihovih sedam bogova. U svakoj kušnji borbom, tužitelj i tuženi traže od bogove da riješe njihovu razmiricu. Andali su vjerovali da će se, ako se na svakoj strani bori sedam junaka, bogovi, kojima je tako odana počast, lakše umiješati i pobrinuti da se ostvari pravda."

"Ili su možda jednostavno voljeli mačevanje", rekao je lord Leo Tyrell s ciničnim osmijehom na licu. "Bez obzira na sve, ser Aerion je u pravu. Bit će to kušnja sedmorice."

"Znači, moram se boriti protiv sedam Ijudi?." pitao je beznadno Dunk.

"Ne sami, ser", rekao je princ Maekar nestrpljivo. "Nemojte izigravati budalu, to vam neće upaliti. Mora biti sedam protiv sedam. Morate pronaći još šest vitezova koji će se boriti na vašoj strani."

Šest vitezova, pomislio je Dunk. Isto su mu tako mogli reći da pronađe šest tisuća. Nije imao braće, ni rođaka, ni starih prijatelja koji su uz njega stajali u borbi. Zašto bi šest stranaca riskiralo vlastite živote u obrani lutajućeg viteza od dvojice prinčeva? "Vaša Visosti, moja gospodo," rekao je, "što ako nitko neće stati na moju stranu?"

Maekar Targaryen ga je hladno pogledao. "Ako je stvar pravedna, dobri će se ljudi boriti za nju. Ako ne možete pronaći junake, ser, to je zato što ste krivi. Može li išta biti jasnije?"

Dunk se nikad nije osjećao usamijenije nego tada kad je prošao kroz vrata ashfordskog dvorca i iza sebe čuo zveckanje spuštanja željezne rešetke. Padala je slaba kiša, laka poput rose, ali je ipak drhtao na njen dodir. Preko rijeke, obojeni su koluti okruživali šatore oko kojih su još uvijek gorjele vatre. Ponoć je već prošla, pretpostavio je. Zora će doći za nekoliko sati. A sa zorom dolazi smrt.

Vratili su mu mač i srebro, ali misli su mu ipak bile sumorne dok je prelazio gaz. Pitao se očekuju li da će osedlati konje i pobjeći. Mogao bi, kad bi htio. To bi sigurno bio kraj njegovog viteštva: od tada ne bi bio ništa više od odmetnika, sve dok ga jednog dana neki lord ne bi uhvatio i odrubio mu glavu. Bolje je umrijeti kao vitez nego tako živjeti, rekao si je tvrdoglavo. Mokar do koljena prolazio je praznim poljem. Većina šatora bila je u mraku, njihovi su vlasnici već odavno spavali, ali tu i tamo gorjele su svijeće. Dunk je iz jednog čuo prigušeno stenjanje i usklike zadovoljstva. To ga je natjeralo na razmišljanje hoće li umrijeti, a da nije bio sa ženom.

Onda je čuo rzanje konja, rzanje koje je, nekako je znao, pripadalo Gromu. Okrenuo se i potrčao, našao ga je vezanog zajedno s Riđanom ispred okruglog šatora iznutra osvijetljenog slabašnom zlaćanom svjetlošću. Ispred je visio mokri stijeg, ali Dunk je ipak mogao razaznati oblinu jabuke Fossowayjevih. Bila je to nada.

"Kušnja borbom", rekao je Raymun tmurno. "Bogovi neka budu milostivi, Duncane, to znači bojna koplja, buzdovane, bojne sjekire... mačevi neće biti istupljeni, shvaćaš li to?"

"Raymun Neodlučni", našalio se njegov rođak ser Steffon. jabuka od zlata i granata držala je njegov žuti plašt. "Ne moraš se bojati, rođače, ovo je viteška borba. Budući da ti nisi vitez, tvoja koža nije u opasnosti. Ser Duncane, imate barem jednog Fossowayja. Zrelog. Vidio sam što je Aerion učinio onim lutkarima, ja sam uz vas."

"I ja", ljutito je odbrusio Raymun. "samo sam mislio..."

Rođak ga je prekinuo. "Tko se još bori s nama, ser Duncane?"

Dunk je bespomoćno raširio ruke. "Ne poznajem nikog drugog. Pa, osim ser Manfreda Dondarriona. On nije čak ni htio jamčiti da sam vitez, nikad ne bi riskirao život za mene."

Ser Steffon nije izgledao nimalo smeteno. "Znači, trebamo još pet dobrih ljudi. Na sreću, imam više od pet prijatelja. Leo Longthorn, Nasmiješena Oluja, lord Caron, Lannisteri, ser Otho Bracken... aha i Blackwoodi također, iako nikada nećete vidjeti Blackwoode i Brackene na istoj strani polja. Otići ću i porazgovarati s nekima."

"Neće biti sretni što ih budiš", prigovorio je njegov rođak.

"Odlično", izjavio je ser Steffon. "Ako su bijesni žešće će se boriti. Možete se osloniti na mene, ser Duncane. Rođače, ako se ne vratim prije zore, donesi mi moj oklop i pobrini se da Bijes bude osedlan i spreman za mene. Naći ćemo se kod položaja izazivača." Nasmijao se. "Ovo će biti dan koji će se dugo pamtiti, siguran sam." Dok je izlazio iz šatora izgledao je gotovo sretan.

Ne i Raymun. "Pet vitezova", rekao je sumorno nakon što je njegov rođak otišao. "Duncane, nerado ti ubijam nadu, ali..."

"Ako tvoj rođak može dovesti ljude koje je spominjao..."

"Leo Longthorn? Životinja od Brackena? Nasmiješena Oluja?" Raymun je ustao. "On ih sve poznaje, u to ne sumnjam, ali nisam tako siguran da oni poznaju njega. Steffon ovo vidi kao priliku za

slavu, ali to znači tvoj život. Ti bi sam trebao pronaći ljude. Pomoći ću ti. Bolje ti je imati previše junaka nego premalo.". Zvuk izvana natjerao je Raymuna da okrene glavu. "Tko ide?" zahtijevao je, kad se dječak uvukao u šator, praćen mršavim čovjekom u kišom natopljenom crnom plastu.

"Egg?" Dunk je ustao. "Što radiš ovdje?"

"Ja sam vaš štitonoša", rekao je dječak. "Trebat će vam netko tko će vas naoružati, ser."

"Zna li tvoj otac da si napustio dvorac?"

"Bogovi neka su milostivi, nadam se da ne zna." Daeron Targaryen otpustio je kopču plašta i pustio ga da sklizne s koščatih ramena.

"Ti? jesi li poludio dolazeći ovamo?" Dunk je izvukao nož. "Trebao bih ti ovo zabiti u trbuh."

"Najvjerojatnije", priznao je princ Daeron. "Iako bih radije da mi natočiš pehar vina. Pogledaj mi ruke." Pružio je jednu i dopustio svima da pogledaju kako se trese.

Dunk mu je namršteno prišao. "Ne zanimaju me tvoje ruke. Lagao si o meni."

"Morao sam reći nešto kad je moj otac zahtijevao da sazna kamo je nestao moj mali brat", odgovorio je princ. Sjeo je zanemarujući Dunka i njegov nož. "Istinu govoreći, nisam ni znao da je Egg nestao. Nije bio na dnu mog pehara s vinom, a ja nisam pogledao nigdje drugdje, pa..." Slegnuo je ramenima.

"Ser, moj otac će se pridružiti sedmorici tužitelja", uskočio je Egg. "Preklinjao sam ga da to ne čini, ali nije me želio slušati. Rekao je kako je to jedini način da se povrati Aerionova čast, i Daeronova."

"Nije da sam ja tražio povrat časti", rekao je kiselo princ Daeron. "Što se mene tiče, tko god da je ima, može je zadržati. Pa ipak, tu smo. Ako vam to nešto vrijedi, ser Duncane, mene se nemate razloga bojati, jedina stvar koju mrzim više od konja su mačevi. Teške stvari, opako oštre. Učinit ću sve da u prvom jurišu izgledam odvažno, ali nakon toga... pa, možda me možete lagano udariti po

strani kacige. Neka zazvoni, ali ne preglasno, ako shvaćate što želim reći. Moja su braća puno bolja od mene kad se radi o borbi, plesanju, razmišljanju i čitanju knjiga, ali nijedan od njih nije mi ravan kad treba onesviješten ležati u blatu."

Dunk je mogao samo zuriti u njega i pitati se radi li princ od njega budalu. "Zašto ste došli?"

"Da vas upozorim na ono što vas čeka", rekao je Daeron. "Moj je otac zapovjedio Kraljevoj gardi da se bori s njim."

"Kraljeva garda?" upitao je Dunk zapanjeno.

"Pa, trojica koja su ovdje. Bogovima hvala što je stric Baelor ostavio preostalu četvoricu u Kraljevom Dolasku s našim djedom kraljem."

Egg je nabrojio imena. "Ser Roland Crakehall, ser Donnel od Duskendalea i ser Willem Wylde."

"Oni nemaju puno izbora", rekao je Daeron. "Prisegnuli su štititi živote kralja i kraljevske obitelji, a moja braća i ja smo zmajske krvi, bogovi nam pomogli."

Dunk je prebrojio na prste. "To je šest. Tko je sedmi čovjek?"

Princ Daeron je slegnuo ramenima. "Aerion će naći nekoga. Ako treba, kupit će junaka. Ne manjka mu zlata."

"Koga vi imate?" pitao je Egg.

"Raymunova rođaka ser Steffona."

Daeron se trgnuo. "Samo jednog?"

"Ser Steffon je otišao po neke prijatelje."

"Ja mogu dovesti ljude", rekao je Egg. "Vitezove. Mogu."

"Egg," rekao je Dunk, "borit ću se s tvojom vlastitom braćom."

"Ipak, nećete povrijediti Daerona", rekao je dječak. "Rekao vam je da će pasti. A Aerion... sjećam se, kad sam bio manji, običavao je

noću dolaziti u moju sobu i stavljati mi nož među noge. Ima previše braće, rekao bi, možda me jedne noći učini svojom sestrom, tako da me može oženiti. Također je bacio moju mačku u bunar. Kaže da nije, ali uvijek laže."

Princ Daeron je umorno slegnuo ramenima. "Egg govori istinu. Aerion je pravo čudovište. Misli da je zmaj u ljudskom obličju, shvaćate. Zato je bio tako ljutit na lutkarskoj predstavi. Šteta što nije rođen kao Fossoway, onda bi mislio da je jabuka i svi bi bili puno sigurniji, ali što je tu je." Sagnuo se, podigao svoj plašt i s njega otresao vodu. "Moram se ušuljati natrag u dvorac prije no što se moj otac zapita zašto mi je potrebno toliko vremena da naoštrim mač, ali prije nego što odem, volio bih nasamo popričati s vama, ser Duncane. Hoćete li poći sa mnom?"

Dunk je na trenutak sumnjičavo pogledao princa. "Kako želite. Vaša Visosti." Spremio je bodež. "Također moram uzeti svoj štit."

"Egg i ja ćemo potražiti vitezove", obećao je Raymun.

Princ Daeron je zakopčao plašt oko vrata i navukao kapuljaču. Dunk ga je pratio na laganu kišu. Hodali su prema štandovima trgovaca.

"Sanjao sam vas", rekao je princ.

"To ste rekli u gostionici."

"Jesam li? Pa, tako je. Moji snovi nisu poput vaših, ser Duncane. Moji su istiniti. Zastrašuju me. Vi me zastrašujete. Sanjao sam vas i mrtvog zmaja, shvaćate. Ogromna zvijer, divovska, krila tako velikih da su mogla prekriti ovu poljanu. Pao je na vas, ali vi ste bili živi, a zmaj je bio mrtav."

"Jesam li ga ja ubio?"

"To ne mogu reći, ali vi ste bili tamo, kao i zmaj. Mi smo nekoć bili gospodari zmajeva, mi Targaryeni. Sada su svi nestali, ali mi smo ostali. Ne bojim se da ću danas umrijeti. Samo bogovi znaju zašto, ja ne znam. Zato mi učinite uslugu, ako ste voljni, i pobrinite se da moj brat Aerion bude taj koga ćete ubiti."

"Ni ja se ne bojim umrijeti", rekao je Dunk.

"Pa, ja vas neću ubiti, ser. Ja bih također povukao svoju optužbu, ali to neće ničemu poslužiti ako Aerion ne povuče svoju." Uzdahnuo je. "Može biti da sam vas ubio svojom laži. Ako je tako, žao mi je. Očekuje me nekakav pakao, znam to. Najvjerojatnije onaj bez vina." Zadrhtao je i tu su se rastali, na prohladnoj laganoj kiši.

Trgovci su svoja kola odvukli na zapadni kraj poljane, u šumarak jasena i breza. Dunk je stajao pod stablima i nemoćno gledao prazno mjesto gdje su stajala kola lutkara. Otišli. Bojao se da bi moglo biti tako. I ja bih također pobjegao, da nisam glup k'o stup. Pitao se što će sada bez štita. Imao je srebra za kupovinu jednog, pretpostavio je, ako pronađe koji na prodaju...

"Ser Duncane", zazvao je glas iz tame. Dunk se okrenuo da bi ugledao Steelyja Patea kako stoji iza njega i drži željeznu svjetiljku. Ispod kratkog kožnog plašta oružar je bio gol do pojasa, njegova široka prsa i masivne ruke bili su prekriveni dlakom. "Ako ste došli po štit, ostavila a je kod mene." Pogledao je Dunka od glave do pete. "Dvije ruke i dvije noge, vidim. Znači it će to kušnja oružjem, zar ne?"

"Kušnja sedmorice. Kako znate?"

"Pa, mogli su vas izljubiti i proglasiti lordom, ali to nije izgledalo vjerojatno, a da je bilo drugačije, nedostajali bi vam neki dijelovi tijela. Pratite me sada."

Njegova je kola bilo lako prepoznati po maču i nakovnju naslikanim na stranama. Dunk je za Pateom ušao unutra. Oružar je objesio svjetiljku na kuku, izmigoljio se iz mokrog plašta i navukao grubo pletenu tuniku preko glave. Okovana daska spuštena je sa jednog zida kako bi poslužila kao stol. "Sjedite", rekao je gurnuvši prema njemu nisku stolicu.

Dunk je sjeo. "Kamo je otišla?"

"Otišli su za Dome. Djevojčin ujak, to je mudar čovjek. Otiđi i zaboravit će te. Ostani i budi viđen, i zmaj će se najvjerojatnije sjetiti. Uostalom, smatrao je da ona ne treba vidjeti kako umirete." Pate je otišao do daljeg kraja kola, prekopavao u mraku i vratio se sa štitom. "Vaš je obrub bio stari jeftini čelik, loman i hrđav", rekao je. "Napravio sam vam novi, dvostruko deblji i stavio nekoliko traka preko pozadine. Sada će biti teži, ali također i čvršći. Djevojka ga je oslikala."

Napravila je bolji posao nego što se ikada mogao nadati. Čak i pod

svjetlom svjetiljke sunčane su boje bile bogate i sjajne, stablo visoko, jako i plemenito. Zvijezda padalica bila je blistava pruga boje preko zagasitozelenog neba. Ipak, sada kad ga je Dunk držao u ruci, sve je izgledalo pogrešno. Zvijezda je padala, kakav je to znamen? Hoće li i on tako brzo pasti? A suton je vjesnik noći. "Trebao sam ostaviti kalež", rekao je potišteno. "Barem je imao krila za odletjeti. A ser Arlan je govorio kako je kalež pun vjere i prijateljstva i dobrih stvari za piti. Na ovom je štitu oslikana samo smrt."

"Brijest je živ", istaknuo je Pate. "Vidite li kako mu je lišće zeleno? Ljetno lišće, sigurno, ja sam vidio štitove oslikane lubanjama, vukovima, gavranima, čak i obješenim ljudima i okrvavljenim glavama. Dobro su služili, a i ovaj će. Znate li staru pjesmu o štitu? Hraste i željezo, dobro me čuvajte..."

"... ili sam mrtav i u paklu proklet", dovršio je Dunk. Godinama nije pomislio na tu pjesmu. Starac ga je naučio, nekad davno, davno. "Koliko želite za novi obrub i sve ostalo?" pitao je Patea.

"Od vas?" Pate se počešao po bradi. "Bakrenjak."

Kiša je potpuno prestala kad je prvo slabašno svjetlo obasjalo nebo na istoku, ali je napravila svoje. Ljudi lorda Ashforda uklonili su pregrade i turnirsko polje postalo je velika bara sivosmeđeg blata i uništene trave. Vitice magle vijugale su iznad tla poput bljedunjavih bijelih zmija kad se Dunk vraćao prema polju. Steely Pate išao je s njim.

Tribina se već počela popunjavati, lordovi i dame su čvrsto stegnuli plašteve oko sebe štiteći se od jutarnje hladnoće. Građani su također dolazili na polje, na stotine njih već je stajalo pokraj ograde. Tako ih je mnogo došlo vidjeti kako umirem, pomislio je ogorčeno Dunk, ali ih je krivo prosudio. Nekoliko koraka dalje, žena je povikala: "Sretno vam bilo." Starac je prišao da bi mu stisnuo ruku i rekao: "Neka vam bogovi daju snagu, ser." Onda je lutajući svećenik u dronjavoj halji blagosjovio njegov mač, a djeva ga je poljubila u obraz. Oni su za mene. "Zašto?" pitao je Patea. "Što sam ja njima?"

"Vitez koji nije zaboravio svoje zavjete", rekao je kovač.

Pronašli su Raymuna ispred mjesta za izazivače na južnom kraju polja, čekao je s rođakovim i Dunkovim konjem. Grom je nervozno poskakivao pod težinom oklopa od teške verižnjače. Pate je pregledao oklop i proglasio ga kvalitetnim, čak iako ga je netko drugi iskovao. Otkud god oklop došao, Dunk je bio zahvalan.

Onda je ugledao ostale: jednookog čovjeka sivocrne brade, mladog viteza u prugastom, žuto-crnom plaštu s pčelama na štitu. Robyn Rhysling i Humfrey Beesbury, zapanjeno je pomislio. I ser Humfrey Hardyng, također. Hardyng je jahao Aerionovog crvenog pastuha, sada u ormi s crveno-bijelim dijamantima.

Prišao im je. "Serovi, vaš sam dužnik."

"Dug je Aerionov", odgovorio je ser Humfrey Hardyng, "i namjeravamo ga naplatiti."

"Čuo sam da vam je noga slomljena."

"Točno ste čuli", rekao je Hardyng. "Ne mogu hodati. Ali dok god mogu sjediti na konju, mogu se boriti."

Raymun je poveo Dunka na stranu. "Nadao sam se kako će se Hardyng ponovno htjeti suprotstaviti Aerionu i bio sam u pravu. Ispada da je drugi Humfrey njegov rođak po supruzi. Egg je odgovoran za ser Robyna kojeg zna s drugih turnira. Tako vas sada ima petorica."

"Šestorica", rekao je Dunk začuđeno, pokazavši rukom. Vitez je prilazio, štitonoša je iza njega vodio njegovog pastuha. "Nasmiješena Oluja." Za glavu viši od ser Robyna i visok gotovo kao i Dunk, ser Lyonel je nosio zlatni plašt s okrunjenim jelenom kuće Baratheon i držao svoju kacigu s perjanicom pod rukom. Dunk je ispružio ruku. "Ser Lyonel, ne mogu vam dovoljno zahvaliti za vaš dolazak, a ni ser Steffbnu što vas je doveo."

"Ser Steffon?" Ser Lyonel ga je zbunjeno pogledao. "Vaš štitonoša je došao po mene. Dječak, Aegon. Moj vlastiti momak ga je pokušao otjerati, ali mu je šmugnuo kroz noge i na glavu mi izlio vrč vina." Nasmijao se. "Kušnje sedmorice nije bilo već više od stotinu godina, znate li to? Ne želim propustiti prigodu da se borim protiv vitezova Kraljeve garde i usput zavrnem nos princu Maekaru."

"Šestorica", rekao je Dunk pun nade Raymunu Fossowayju dok se ser Lyonel pridružio ostalima. "Tvoj će rođak sigurno dovesti posljednjeg."

Žamor se prolomio gomilom. Na sjevernoj strani poljane iz riječne magle pojavila se grupa vitezova. Trojica iz Kraljeve garde izronila su prva, poput duhova u svojim sjajnim bijelim oklopima, bijeli plaštevi vijorili su iza njih. Čak su i njihovi štitovi bili bijeli, bez ičega, čisti poput svježe napadalog snijega. Iza njih su jahali princ Maekar i njegovi sinovi. Aerion je jahao pjegavog sivca, narančasto i crveno svjetlucalo je ispod razrezanog konjskog oklopa pri svakom koraku. Pastuh njegovog brata bio je manji konj, oklopljen u crno-zlatne krljušti. Zelena svilena perjanica vijorila je s Daeronove kacige. Ipak, njihov je otac bio taj koji je izgledao najstrašnije. Crni zakrivljeni zmajski zubi prekrivali su mu ramena, stražnji dio kacige i spuštali se niz leđa, a ogroman šiljasti buzdovan privezan na sedlu izgledao je kao najsmrtonosnije oružje koje je Dunk ikad vidio.

"Šest", iznenada je rekao Raymun. "Ima ih samo šest."

To je bilo točno, primijetio je Dunk. Tri crna viteza i tri bijela. I njima također nedostaje čovjek. Je li moguće da Aerion nije uspio pronaći sedmog čovjeka? Što će to značiti? Hoće li se boriti šestorica ako nijedna strana ne pronađe sedmog?

Egg mu se prišuljao dok je pokušavao riješiti tu zagonetku. "Ser, vrijeme je da stavite svoj oklop."

"Hvala ti, štitonošo. Hoćeš li biti tako dobar?"

Steely Pate je pomogao malom. Verižnjača i štitnik za vrat, štitnici za potkoljenice i rukavice, potkaciga i štitnik za genitalije, pretvorili su ga u čelik, provjeravajući svaku kariku i kopču po tri puta. Ser Lyonel je sjedio i oštrio mač dok su Humfreyji tiho razgovarali, ser Robyn se molio, a Raymun Fossoway nervozno šetkao, pitajući se gdje je njegov rođak.

Dunk je bio u potpunosti oklopljen kad se ser Steffon napokon pojavio. "Raymune," pozvao je, "moj oklop, molim te." Preodjenuo se u podstavljenu tuniku koju će nositi pod oklopom.

"Ser Steffone," rekao je Dunk, "što je s vašim prijateljima? Treba nam još jedan vitez da nas bude sedmorica."

"Bojim se da vam trebaju dva", rekao je ser Steffon. Raymun je zavezao stražnji dio verižnjače.

"Gospodine?" Dunk nije shvaćao. "Dvojica?"

Ser Steffon je uzeo rukavicu od kvalitetnog kaljenog čelika i gurnuo lijevu ruku u nju, pružajući prste. "Ovdje vidim petoricu", rekao je dok mu je Raymun pričvršćivao pojas s mačem. "Beesbury, Rhysling, Hardyng, Baratheon i vi."

"I vi", rekao je Dunk. "Vi ste šesti."

"Ja sam sedmi," rekao je ser Steffon, smiješeći se, "ali za drugu stranu. Borim se uz princa Aeriona i tužitelje."

Raymun je upravo rođaku trebao dodati kacigu. Zastao je kao gromom pogođen. "Ne."

"Da." Ser Steffon je slegnuo ramenima. "Ser Duncan shvaća, siguran sam. Imam obvezu prema svom princu."

"Rekao si mu da se osloni na tebe." Raymun je problijedio.

"Jesam li?" Uzeo je kacigu iz rođakovih ruku. "Nema sumnje da sam u tom trenutku bio iskren. Dovedi mi mog konja."

"Dovedi si ga sam", rekao je Raymun ljutito. "Ako misliš da želim sudjelovati u ovome, onda si glup koliko i podao."

"Podao?" Ser Steffon je coknuo jezikom. "Pripazi na jezik, Raymune. Obojica smo jabuke s istog stabla. I ti si moj štitonoša. Ili si zaboravio na vlastite zavjete?"

"Ne. Jesi li ti zaboravio svoje? Prisegnuo si da ćeš biti vitez."

"Bit ću više od viteza prije no što dan završi. Lord Fossoway. Sviđa mi se kako to zvuči." Smijući se, navukao je drugu rukavicu, okrenuo se i prišao svom konju. Iako su ga ostali prezrivo gledali, nitko se nije ni pomaknuo da ga zaustavi.

Dunk je gledao ser Steffona kako vodi svog pastuha preko polja. Ruke su mu se zgrčile u pesti, ali grlo mu je bilo presuho da bi govorio. Ionako nikakve riječi ne mogu ganuti ovakve poput njega.

"Proglasite mene vitezom", Raymun je položio ruku na Dunkovo rame i okrenuo ga. "Ja ću zauzeti mjesto svog rođaka. Ser Duncane, proglasite me vitezom." Spustio se na jedno koljeno.

Mršteći se, Dunk je rukom krenuo prema maču, a onda počeo oklijevati. "Raymune, ja... ja, neću."

"Morate. Bez mene ste samo petorica."

"Momak govori istinu", rekao je ser Lyonel Baratheon. "Učinite to, ser Duncane. Svaki vitez može nekoga proglasiti vitezom."

"Sumnjate li u moju hrabrost?" pitao je Raymun.

"Ne", rekao je Dunk. "Nije to, nego..." još je uvijek oklijevao.

Trubljenje truba rasparalo je magloviti jutarnji zrak. Egg je dotrčao do njih. "Ser, lord Ashford vas zove."

Nasmiješena Oluja nestrpljivo je mahnuo glavom. "Idite do njega, ser Duncane. Ja ću štitonošu Raymuna proglasiti vitezom." Izvukao je mač iz korica i ramenom odgurnuo Dunka u stranu. "Raymune iz kuće Fossoway," počeo je svečano, dodirnuvši mačem štitonošino desno rame, "u ime Ratnika zavjetujem vas da budete odvažni." Mač se s desnog ramena preselio na lijevo. "U ime Oca zavjetujem vas da budete pravedni." Natrag na desno. "U ime Majke zavjetujem vas da štitite mlade i nevine." Lijevo. "U ime Djevice zavjetujem vas da štitite žene..."

Dunk ih je ostavio tamo, osjećajući i olakšanje i krivnju. Još nam uvijek nedostaje jedan, pomislio je dok mu je Egg držao Groma. Gdje ću pronaći još jednog čovjeka? Okrenuo je konja i polako odjahao prema tribini gdje je lord Ashford stojeći čekao. Sa sjevernog kraja polja, princ Aerion ga je došao presresti. "Ser Duncane", rekao je veselo, "Izgleda da imate samo pet junaka."

"Šest", rekao je Dunk. "Ser Lyonel proglašava Raymuna Fossowayja vitezom. Borit ćemo se šestorica protiv sedmorice." Znao je da su ljudi pobjeđivali i s gorim odnosima.

Ali lord Ashford je zatresao glavom. "To nije dozvoljeno, ser. Ako ne možete pronaći još jednog viteza koji će stati na vašu stranu, morat ćete biti proglašeni krivim za zločine za koje ste optuženi."

Kriv, pomislio je Dunk. Kriv što sam rasklimao zub, i zbog toga moram umrijeti. "Moj lorde, molim za malo vremena."

"Imate ga."

Dunk je polagano jahao pokraj ograde. Tribina je bila ispunjena vitezovima. "Moji lordovi," viknuo je prema njima, "zar se nijedan od vas ne sjeća ser Arlana od Pennytreeja? ja sam bio njegov štitonoša. Mnogima od vas smo služili, jeli za vašim stolovima, spavali na vašim dvorovima. "Vidio je Manfreda Dondarriona kako sjedi u najgornjem redu. "Ser Arlan je ranjen u službi vašeg lorda oca." Vitez je rekao nešto dami pokraj sebe, ne obraćajući pažnju. Dunk je bio prisiljen krenuti dalje. "Lorde Lannister, ser Arlan vas je jednom srušio na turniru." Sijedi Lav zagledao se u svoje ruke u rukavicama, odbijajući podići pogled. "Bio je dobar čovjek i naučio me kako biti vitez. Ne samo mač i koplje, nego i čast. Vitez brani nevine, rekao je. Ja sam to i učinio. Trebam još jednog viteza da se bori uz mene. jednog, to je sve. Lorde Carone? Lorde Swanne?" Lord Swann se tiho nasmiješio kad mu je lord Caron nešto prošaptao u uho.

Dunk se zaustavio ispred ser Otha Brackena i spustio glas. "Ser Otho, svi vas znaju kao velikog junaka. Pridružite nam se, preklinjem vas. U ime starih bogova, i novih. Moj je cilj pravedan."

"Može biti," rekao je Životinja od Brackena, koji je barem imao pristojnosti odgovoriti, "ali to je vaš cilj, ne moj. Ja te ne poznajem, dječače."

Dunk je potišteno okrenuo Groma i projahao dva puta ispred tribina punih blijedih promrzlih ljudi. Očaj ga je natjerao na viku. "ZAR MEĐU VAMA NEMA ISTINSKIH VITEZOVA?"

Samo je tišina odgovorila.

S druge strane polja, princ Aerion se nasmijao. "Zmajeve se ne ismijava", povikao je.

Onda se začuo glas. "Ja ću stati na ser Duncanovu stranu."

Crni pastuh je izronio iz riječne magle, na leđima mu je bio crni vitez. Dunk je vidio zmajski štit i crvenu emajliranu perjanicu na kacigi s tri glave razjapljenih ralja. Mladi Princ. Bogovi neka su milostivi, je li to zbilja on?

Lord Ashford napravio je istu pogrešku. "Prinče Valarr?"

"Ne." Crni je vitez podigao vizir kacige. "Nisam se namjeravao prijaviti na turniru u Ashfordu pa nisam ponio svoj oklop. Moj sin je bio tako ljubazan i posudio mi svoj." Princ Baelor se nasmiješio gotovo žalosno.

Tužitelji su bili zbunjeni, Dunk je to mogao vidjeti. Princ Maekar potjerao je konja naprijed. "Brate, jesu li ti vrane mozak popile?" Usmjerio je oklopljeni prst prema Dunku. "Ovaj je čovjek napao mog sina."

"Ovaj je čovjek štitio nemoćne, kao što svaki istinski vitez mora", odgovorio je princ Baelor. "Neka bogovi odluče je li bio u pravu ili krivu." Trgnuo je uzdama, okrenuo Valarrovog ogromnog pastuha i odjahao na južni kraj polja.

Dunk je dojahao do njega, a ostali su se okupili oko njih; Robyn Rhysling i ser Lyonel, Humfreyji. Sve dobri ljudi, ali jesu li dovoljno dobri? "Gdje je Raymun?"

"Ser Raymun, molim te." Dogalopirao je do njih, sablasni smiješak

obasjavao mu je lice pod kacigom s perjanicom. "Ispričavam se, serovi. Morao sam uvesti male izmjene svog znamenja tako da ne budem zamijenjen za svog nečasnog rođaka." Svima je pokazao štit. Sjajno zlatno polje ostalo je isto, i jabuka Fossowayjevih, ali ova je jabuka bila zelena umjesto crvena. "Bojim se da još uvijek nisam zreo... ali bolje i zelen nego crvljiv, ha?"

Ser Lyonel se nasmijao, a Dunk se unatoč svemu nacerio. Čak je i princ Baelor izgledao odobravajuće.

Svećenik lorda Ashforda izašao je pred tribinu i podigao svoj kristal da bi okupljene pozvao na molitvu.

"Poslušajte me svi", tiho je rekao Baelor. "Tužitelji će biti naoružani teškim bojnim kopljima za prvi nalet. Koplja od jasenovine, duga dva i pol metra, pojačana protiv lomljenja, s čeličnim vrhovima dovoljno oštrima da uz težinu bojnih konja iza sebe probiju oklop."

"Mi bismo trebali koristiti isto", rekao je ser Humfrey Beesbury. Iza njega svećenik je pozivao Sedmoricu da spuste poglede, presude ovu nesuglasicu i pobjedu dodijele ljudima čiji je cilj pravedan.

"Ne", rekao je Baelor. "Mi ćemo se naoružati turnirskim kopljima, ne bojnim."

"Turnirska su koplja napravljena da se lome", prigovorio je Raymun.

"Ali su također napravljena tri i pol metra dugačka. Ako naši vrhovi pogode cilj, njihovi nas ne mogu ni taknuti. Gađajte kacigu ili prsa. Na turniru je galantno slomiti koplje o suparnikov štit, ali ovdje to vrlo lako može značiti smrt. Ako ih možemo srušiti, a sami ostati u sedlu, prednost je na našoj strani." Bacio je pogled na Dunka. "Ako ser Duncan pogine, smatra se da su ga bogovi proglasili krivim i kušnja je završena. Ako obojica njegovih tužitelja poginu ili povuku optužbe, vrijedi isto. U svakom drugom slučaju, sva sedmorica jedne strane moraju poginuti ili se predati da bi kušnja završila."

"Princ Daeron se neće boriti", rekao je Dunk.

"Ne dobro, u svakom slučaju", nasmijao se ser Lyonel. "Ali zato nam se s druge strane suprotstavljaju trojica Bijelih Mačeva."

Baelor je to smireno primio. "Moj je brat pogriješio kad je zahtijevao da se Kraljeva garda bori za njegovog sina. Njihova im prisega zabranjuje da povrijede princa zmajske krvi. Na sreću, ja sam taj." Lagano im se nasmiješio. "Maknite mi ostale dovoljno dugo s leđa i ja ću se pobrinuti za Kraljevu gardu."

"Moj prinče, je li to viteški?" pitao je ser Lyonel Baratheon dok je svećenik završavao molitvu.

"Bogovi će nam omogućiti da saznamo", rekao je Baelor Kopljolom.

Napeta tišina iščekivanja nadvila se nad Ashfordsku poljanu.

Sedamdeset metara dalje, Aerionov sivi pastuh nemirno je poskakivao i toptao po blatnjavoj zemlji. Grom je za usporedbu bio vrlo miran; on je bio stariji konj, veteran pedesetak borbi, znao je što se od njega očekuje. Egg je Dunku dodao štit. "Neka bogovi budu s vama, ser", rekao je dječak.

Pogled na brijest i zvijezdu padalicu ulio mu je hrabrost. Provukao je lijevu ruku kroz omču i njome stegnuo dršku. Hraste i željezo, dobro me čuvajte ili sam mrtav i u paklu proklet. Steely Pate mu je donio koplje, ali Egg je ustrajao da on mora biti taj koji će ga Dunku predati u ruke.

S obje strane njegovi su suborci uzeli vlastita koplja i raširili se u dugu liniju. Princ Baelor bio mu je s lijeve strane, a ser Lyonel s desne, ali mali prorez za oči na kacigi ograničavao mu je pogled u stranu. Tribina je nestala, kao i građani nagurani uz ogradu; tamo je bilo samo blatnjavo polje, blijeda vijugava magla, rijeka, grad, dvorac na sjeveru i princ na sivom pastuhu s plamenovima na kacigi i zmajem na štitu. Dunk je gledao kako Aerionu štitonoša dodaje bojno koplje, dva i pol metra dugo i crno poput noći. Zabit će mi ga u srce ako dobije priliku.

Oglasio se rog.

Dunk je na trenutak bio skamenjen poput muhe u jantaru, iako su se svi konji kretali. Tračak panike prošao je kroz njega. Zaboravio sam, bezglavo je pomislio, sve sam zaboravio, osramotit ću se, sve ću izgubiti.

Grom ga je spasio. Veliki smeđi pastuh znao je što treba učiniti, pa makar njegov jahač nije. Krenuo je laganim kasom. Dunkovo je znanje onda preuzelo. Lagano je pritisnuo mamuzama i pripremio koplje. U isto vrijeme, namjestio je štit tako da mu je prekrivao većinu lijeve strane. Držao ga je pod nagibom, da odbije udarce od sebe. Hraste i željezo, dobro me čuvajte ili sam mrtav i u paklu proklet.

Buka gomile nije bila ništa više nego lom udaljenih valova. Grom je

počeo galopirati. Dunku su zubi cvokotali od siline koraka. Nagnuo je pete unatrag, svom svojom snagom skupio noge i pustio da mu tijelo postane dio kretnji konja ispod njega. Ja sam Grom, Grom je ja, mi smo jedna zvijer, mi smo sjedinjeni, mi smo jedno. Zrak u kacigi već je bio tako vruć da je jedva mogao disati.

Na turnirskom dvoboju njegov bi protivnik bio s njegove lijeve strane, na drugoj strani ograde, pa bi trebao koplje prebaciti preko Gromove glave. Kut je povećavao vjerojatnost lomljenja koplja pri udaru. Ali ovo danas bila je smrtonosnija igra. Bez ograda koje bi ih odvojile, bojni su konji jurišali jedan na drugoga. Veliki crni pastuh princa Baelora bio je puno brži od Groma i Dunk je kroz kut proreza kacige vidio kako napreduje. Ostale je više osjetio nego vidio. Oni nisu važni, samo je Aerion važan, samo on.

Gledao je kako zmaj prilazi. Blatne grude frcale su pod kopitima sivca princa Aeriona, Dunk je mogao vidjeti širenje konjevih nozdrva. Crno je koplje još uvijek bilo usmjereno u zrak. Vitez koji drži koplje visoko i spušta ga u posljednji trenutak uvijek riskira da ga spusti prekasno, rekao mu je starac. Spustio je vlastito koplje usmjerivši ga prema prinčevim prsima. Moje je koplje dio moje ruke, rekao si je. Ono je moj prst, drveni prst. Sve što trebam jest dodirnuti ga svojim dugim drvenim prstom.

Pokušao je ne gledati oštri željezni vrh na kraju Aerionovog crnog koplja, koji je svakim korakom postajao veći. Zmaj, gledaj zmaja, pomislio je. Velika troglava zvijer prekrivala je prinčev štit, crvena krila i zlatna vatra. Ne, gledaj samo tamo gdje ćeš udariti, naglo se prisjetio, ali koplje mu se već počelo pomicati s pravca. Dunk ga je pokušao izravnati, ali bilo je prekasno. Vidio je kako njegov vrh udara Aerionov štit, pogađajući zmaja između dvije glave izdubivši grudicu obojenog plamena. Uz prigušeni krak, osjetio je kako je Grom pod njim ustuknuo, drhteći od siline sudara, a tren kasnije nešto je strahovitom snagom udarilo njegov štit. Konji su se žestoko sudarili, oklop se lomio i zvonio dok je Grom teturao pri čemu je koplje ispalo Dunku iz ruke. Onda je prošao pokraj protivnika, grčevito držeći sedlo u očajničkom pokušaju da ostane na konju. Grom je u klizavom blatu zateturao u stranu. Dunk je osjetio kako mu stražnje noge gube oslonac. Klizali su se, vrtjeli, a onda je pastuhov stražnji kraj bubnuo na tlo. "Ustaj!" galamio je Dunk

udarajući mamuzama. "Ustaj, Grome!" I stari je bojni konj nekako stao na noge.

Mogao je osjetiti oštar bol u rebrima, lijeva ruka mu je visjela. Aerion je svoje koplje zabio kroz hrast, vunu i čelik; metar polomljenog jasena i oštrog željeza virio mu je iz boka. Dunk je posegnuo desnom rukom, zgrabio koplje tik ispod vrha, stisnuo zube i jednim ga divljačkim potezom iščupao iz tijela. Pojavila se krv, tekla je kroz karike njegovog oklopa da bi mu zacrvenila tuniku. Svijet je zaplesao i umalo je pao. Nejasno je, kroz bol, mogao čuti glasove koji su izgovarali njegovo ime. Njegov prelijepi štit sada je bio neupotrebljiv. Bacio ga je u stranu, brijest, zvijezdu padalicu, slomljeno koplje, sve, i izvukao mač, ali tako ga je boljelo da nije bio siguran hoće li moći zamahnuti njime.

Okrenuvši Groma u malom krugu pokušao je shvatiti što se događa na ostatku polja. Ser Humfrey Hardyng držao se za vrat svog konja, očito ranjen. Drugi ser Humfrey nepomično je ležao u lokvi okrvavljenog blata, slomljeno koplje stršilo mu je iz trbuha. Vidio je kako princ Baelor galopira uz njega, još uvijek cijelog koplja, i ruši iz sedla jednog od Kraljevih gardista. Još je jedan bijeli vitez već bio na tlu, a Maekar je također bio srušen. Treći pripadnik Kraljeve garde odbijao je nasrtaje ser Robyna Rhyslinga.

Aerion, gdje je Aerion? Gromoglasna buka kopita iza njega natjerala je Dunka da naglo okrene glavu. Grom je zarzao i podigao se na stražnje noge, prednje su uzaludno lamatale dok se Aerionov sivi pastuh punom brzinom sudario s njim.

Ovog puta nije bilo nade za ostajanjem u sedlu. Mač mu je, vrteći se, odletio iz ruke, zemlja se uzdigla da ga dočeka. Prizemljio se uz bolan udar koji ga je protresao do kostiju. Bol mu je jurnula tijelom, tako oštra da je jauknuo. Sve što je u tom trenutku mogao učiniti bilo je ostati ležati. Okus krvi ispunio mu je usta. Tupan Dunk, mislio je kako može biti vitez. Znao je kako mora ponovno ustati ili će umrijeti. Stenjući se podigao na ruke i koljena. Nije mogao disati, ni gledati. Prorez za oči na kacigi bio je ispunjen blatom. Slijepo skačući na noge, Dunk je oklopljenim prstima izbacivao blato. Tamo, to je...

Kroz prste je vidio tračak zmaja u letu i bodljikavi buzdovan kako

se vrti na kraju lanca. Onda je imao osjećaj kao da mu se glava raspada na komadiće.

Kad su mu se oči otvorile, ponovno je bio na zemlji, ispružen na leđima. Sve blato mu je bilo skinuto s kacige, ali sada je jedno oko bilo zatvoreno krvlju. Iznad nije bilo ničega osim tamnosivog neba. Lice ga je boljelo, mogao je osjetiti hladan mokri metal pritisnut uz obraz i sljepoočicu. Razbio mi je glavu, umirem. Bilo je još gore zbog ostalih koji će umrijeti s njim. Iznevjerio sam ih. Ja nisam junak. Nisam čak ni lutajući vitez, ja sam ništa. Sjetio se kako se princ Daeron hvalio da nitko ne može bolje od njega ležati onesviješten u blatu. Ipak, nikad nije vidio tupana Dunka, zar ne? Sramota je bila gora od bola.

Zmaj se pojavio nad njim.

Imao je tri glave i krila blistava poput plamena, crvena, žuta i narančasta. Smijao se. "Još nisi mrtav, lutajući viteže?" pitao je. "Moli za predaju i priznaj svoju krivnju, i možda ću tražiti samo ruku i nogu. Oh, i te zube, ali što je nekoliko zuba? Čovjek poput tebe godinama može živjeti na kaši." Zmaj se ponovno nasmijao. "Ne? Pojedi onda ovo." Šiljasta kugla vrtjela se i rotirala nebom, pa se spustila prema njegovoj glavi brzo poput zvijezde padalice.

Dunk se zakotrljao.

Gdje je pronašao snagu nije znao, ali ju je pronašao. Zakotrljao se Aerionu u noge, zgrabio ga oko koljena oklopljenom rukom, psujući ga povukao u blato i bacio se na njega. Nek' sad maše svojim vražjim buzdovanom. Princ je pokušao rubom štita udariti Dunka, ali njegova oštećena kaciga primila je glavninu udarca. Aerion je bio snažan, ali Dunk je bio snažniji, također krupniji i teži. Zgrabio je štit objema rukama i okretao ga dok trake nisu pukle. Onda ga je spustio na prinčevu kacigu, opet i opet i opet, drobeći emajlirane plamene na perjanici. Štit je bio deblji od Dunkovog, jaka hrastovina pojačana željezom. Plamen se slomio. Onda još jedan. Princ je ostao bez plamena puno prije no što je Dunk ostao bez udaraca.

Aerion je na posljetku pustio dršku svog neupotrebljivog buzdovana i počeo rovariti u potrazi za bodežom na opasaču. Izvukao ga je iz

korica, ali kad ga je Dunk štitom zviznuo po ruci, nož je odletio u blato.

Mogao je pobijediti ser Duncana Visokog, ali ne Dunka od Buhine Guzice. Starac ga je naučio borbi i rukovanju mačem, ali ovu je vrstu borbe naučio prije, u mračnim uličicama i opasnim prolazima gradske kanalizacije. Dunk je odbacio oštećeni štit i zgrabio vizir Aerionove kacige.

Vizir je slaba točka, prisjetio se riječi Steelyja Patea. Princ se gotovo prestao odupirati. Oči su mu bile okrvavljene i ispunjene stravom. Dunk je iznenada dobio želju da iščupa jedno i smrska ga između dva čelična prsta, ali to ne bi bilo viteški. "PREDAJ SE!" povikao je.

"Predajem se", prošaputao je zmaj, blijede usne jedva su se pomicale. Dunk je trepnuo prema njemu. Na trenutak nije mogao povjerovati što su njegove uši čule. Znači, gotovo je? Polagano je okrenuo glavu s jedne strane na drugu, pokušavajući vidjeti. Njegov prorez za oči bio je djelomično zatvoren udarcem koji je smrskao lijevu stranu kacige. Ugledao je princa Maekara, s buzdovanom u ruci, kako se pokušava probiti do sina. Baelor Kopljolom ga je sprečavao.

Dunk je skočio na noge i za sobom povukao princa Aeriona. Petljajući po kopčama kacige strgnuo ju je s glave i odbacio u stranu. Odjednom je bio preplavljen prizorima i zvukovima; stenjanjima i psovkama, uzvicima gomile, jedan je pastuh vrištao dok je drugi jurio poljem bez jahača. Posvuda je čelik zvonio o čelik. Raymun i njegov rođak zamahivali su jedan na drugoga ispred tribine. Štitovi su im bili rastrgani otpaci, zelena i crvena jabuka sasjeckane na kriške, jedan od vitezova Kraljeve garde odnosio je ranjenog brata s polja. Obojica su izgledala isto u bijelim oklopima i bijelim plastovima. Treći bijeli vitez bio je na zemlji i Nasmiješena Oluja pridružio se princu Baeloru protiv princa Maekara. Buzdovan, bojna sjekira i mač sudarali su se i odzvanjali, zveketali o kacige i štitove. Maekar je dobivao tri udarca za svaki koji je zadao, i Dunk je shvatio da će uskoro biti gotovo. Moram to prekinuti prije no što nas izgine još više.

Princ Aerion naglo se bacio prema svom buzdovanu. Dunk ga je šutnuo u leđa i srušio na lice, onda ga je zgrabio za jednu nogu i

počeo ga vući preko polja. Kad je stigao do tribine gdje je sjedio lord Ashford, Blistavi princ bio je prljav poput svinje. Dunk ga je povukao na noge i protresao ga, istresavši nešto blata na lorda Ashforda i lijepu djevu. "Reci mu!"

Aerion Jarki Plamen iz usta je ispljunuo travu i blato. "Povlačim svoju optužbu."

Dunk poslije nije bio u stanju reći je li otišao s polja na vlastitim nogama ili mu je trebala pomoć. Sve ga je boljelo, neka mjesta gore od drugih. Ja sam sada uistinu vitez? prisjetio se kako se zapitao. Jesam li junak?

Egg mu je pomogao pri skidanju štitnika za potkoljenice i vrat, Raymun također, čak i Steely Pate. Bio je suviše omamljen da bi ih razlikovao. Pate je bio onaj koji je zanovijetao, Dunk je to znao. "Pogledajte što je učinio od mog oklopa", rekao je. "Sav je ulubljen, izudaran i izgreben. Aha, pitam ja vas, zašto se trudim? Bojim se da ću morati sjeći taj oklop da ga skinem s njega."

"Raymune". rekao je Dunk zabrinuto, pritišćući prijateljeve ruke. "Ostali. Kako su prošli?" Morao je znati, "Je li netko poginuo?"

"Beesbury", rekao je Raymun. "Ubio ga je Donnel od Duskendalea u prvom naletu. Ser Humfrey također je teško ranjen. Ostali su izubijani i krvavi, ništa više. Osim tebe."

"A oni? Tužitelji?"

"Ser Willem Wylde iz Kraljeve garde onesviješten je odnesen s polja, i mislim da sam polomio nekoliko rođakovih rebara. Barem se nadam."

"A princ Daeron?" izlanuo je Dunk, "Je li preživio?"

"Kad ga je ser Robyn srušio, ostao je ležati tamo gdje je pao. Možda je slomio nogu. Vlastiti je konj gazio po njemu dok je slobodan trčao poljem."

Omamljen i zbunjen kakav je bio, Dunk je osjetio ogromno olakšanje. "Njegov san onda nije bio točan. Mrtvi zmaj. Osim ako Aerion nije mrtav. Ipak nije, zar ne?"

"Ne", rekao je Egg. "Poštedjeli ste ga. Zar se ne sjećate?"

"Pretpostavljam." Njegova sjećanja na borbu već su se miješala i blijedjela, "Jedan se čas osjećam pijano. U drugom tako žestoko boli da znam da umirem."

Polegli su ga na leđa i pričali iznad njega dok je on zurio u uskovitlano sivo nebo. Dunku je izgledalo kao da je još uvijek jutro. Pitao se koliko je dugo borba trajala.

"Bogovi neka budu milostivi, vrh koplja ugurao je verige duboko u tijelo", čuo je Raymuna kako govori. "Zagnojit će se osim ako..."

"Napijte ga i ulijte u ranu nešto ključalog ulja", netko je predložio. "Tako to rade liječnici."

"Vino." Glas je imao šuplji metalni prizvuk. "Ne ulje, to će ga ubiti, ključalo vino. Poslat ću liječnika Yormwella da ga pregleda čim bude gotov s mojim bratom."

Visoki vitez stajao je iznad njega, u crnom oklopu ulubljenom i izgrebenom mnogim udarcima. Princ Baelor. Grimizni zmaj na njegovoj kacigi izgubio je glavu, oba krila i veći dio repa. "Vaša Visosti," rekao je Dunk, "Ja sam vaš čovjek. Molim vas, vaš čovjek."

"Moj čovjek." Crni vitez položio je ruku na Raymunovo rame da uhvati ravnotežu. "Trebam dobre ljude, ser Duncane. Kraljevina..." Glas mu je zvučao čudnovato nejasno. Možda se ugrizao za jezik.

Dunk je bio vrlo umoran. Bilo je teško ostati budan. "Vaš čovjek", ponovno je promrmljao. Princ je polagano okrenuo glavom lijevo i desno. "Ser Raymune... moja kaciga, ako biste bili tako dobri. Vizir... vizir je napukao, moji prsti... prsti su mi kao od drveta..."

"Odmah, Vaša Visosti." Raymun je s obje ruke uhvatio princevu kacigu i zastenjao. "Pate, dobri čovječe, pomozi."

Steely Pate dovukao je stolicu za uzjahivanje. "Ulubljen je na stražnjem kraju, Vaša Visosti, na lijevoj strani. Smrskan je prema vratnom štitniku. Dobar je to čelik kad je zaustavio takav udarac."

"Bratov buzdovan, najvjerojatnije", rekao je Baelor promuklo. "Snažan je." Trgnuo se. "To... izgleda čudno, ja..."

"Evo ga." Pate je podigao izubijanu kacigu. "Bogovi neka budu milostivi. Oh bogovi oh bogovi oh bogovi pomozite..."

Dunk je ugledao nešto crveno i vlažno kako ispada iz kacige. Netko

je vrištao, prodorno i prestravljeno. Ispod tmurnog sivog neba teturao je visoki, visoki princ u crnom oklopu sa samo pola glave. Mogao je vidjeti crvenu krv i blijedu kost ispod, i nešto drugo, nešto plavosivo i kašasto. Čudan zabrinuti pogled preletio je licem Baelora Kopljoloma, poput oblaka koji je prošao ispred sunca. Podigao je ruku i dodirnuo pozadinu glave s dva prsta, oh, tako nježno. A onda je pao.

Dunk ga je ulovio, "Ustaj." rekli su kako je rekao, baš kao i Gromu u borbi, "ustaj, ustaj." Ali nikad se poslije nije mogao prisjetiti toga, a princ nije ustao.

Baelor iz kuće Targaryen, princ Zmajskog Kamena, Kraljeva Ruka, Zaštitnik Kraljevine, nasljednik Željeznog trona Sedam Kraljevina Westerosa, predan je vatri u dvorištu ashfordskog dvorca na sjevernoj obali rijeke Cockleswent. Ostale velike kuće mogu odlučiti predati svoje mrtve tamnoj zemlji ili ledenom plavetnilu mora, ali Targaryeni su zmajske krvi i njihovi su završeci pisani u plamenu.

Bio je najbolji vitez svog doba, i neki su prigovorili kako je na svoj susret s tminom trebao otići odjeven u oklop, s mačem u ruci. Ipak, na kraju su prevladale želje njegovog oca kralja, a Daeron II. bio je miroljubive naravi. Kad je Dunk prošao pokraj prinčeve lomače, princ je bio odjeven u crnu baršunastu tuniku s troglavim zmajem izvezenim na prsima grimiznim koncem. Oko vrata je imao masivni zlatni lanac. Mač mu je bio u koricama pokraj njega, ali nosio je kacigu, tanku zlatnu kacigu s otvorenim vizirom tako da mu ljudi mogu vidjeti lice.

Valarr, Mladi Princ, bdio je u podnožju odra. Bio je niža, vitkija, zgodnija verzija oca, bez dva puta slomljenog nosa koji je Baeloru davao više ljudski nego kraljevski izgled. Valarrova je kosa bila smeđa, ali u njoj se nalazio svijetli srebrnozlatni pramen. Taj ga je prizor podsjetio na Aeriona, ali znao je kako to nije pravedno. Eggova je kosa ponovno rasla, svijetla poput bratove, a Egg je bio pristojan dečko, za princa.

Kad se s nelagodom zaustavio da bi izrazio sućut okićenu zahvalama, princ Valarr je trepnuo hladnim plavim očima prema njemu i rekao: "Moj je otac imao samo trideset i devet. Imao je u sebi sposobnost biti dobar kralj, najveći od Aegona Zmaja. Zašto su bogovi uzeli njega, a ostavili vas?" zatresao je glavom. "Odlazite, ser Duncane. Odlazite."

Dunk je bez riječi odšepao iz dvorca do tabora pokraj zelenkastog jezerca. Nije imao odgovor na Valarrovo pitanje. Ni na pitanja koja si je sam postavljao. Liječnici i ključalo vino učinili su svoje, rana je uredno zacjeljivala, iako će imati dug ožiljak između lijeve ruke i bradavice. Nije mogao pogledati ranu i ne pomisliti na Baelora. Jednom me spasio mačem, a jednom riječju, iako je bio mrtav čovjek dok je stajao tamo. Svijet nije imao smisla kad je veliki princ umro da bi lutajući vitez mogao živjeti. Dunk je sjedio pod svojim

brijestom i turobno gledao nogu.

Kad su se četvorica stražara u kraljevskim odorama pojavila u taboru kasno jednog dana, bio je siguran kako su ga na posljetku ipak došli ubiti. Preslab i preumoran da posegne za mačem, sjedio je leđima prema brijestu i čekao.

"Naš princ vas moli za razgovor u četiri oka."

"Koji princ?" pitao je Dunk oprezno.

"Ovaj princ", rekao je osoran glas prije no što je kapetan mogao odgovoriti. Maekar Targaryen pojavio se iza brijesta.

Dunk je polagano ustao. Što on sada hoće od mene?

Maekar je mahnuo i stražari su nestali iznenada kao što su se i pojavili. Princ ga je dugo gledao, onda mu okrenuo leđa i stao pokraj jezerca gledajući svoj odraz u vodi. "Poslao sam Aeriona u Lys", iznenada je izjavio. "Nekoliko godina u Slobodnim Gradovima možda ga promijene na bolje."

Dunk nikad nije bio u Slobodnim Gradovima, pa nije znao što na to reći. Bilo mu je drago što je Aerion otišao iz Sedam Kraljevina i nadao se kako se nikada neće vratiti, ali to nije bila stvar koju biste rekli ocu za njegovog sina. Stajao je i šutio.

Princ Maekar se okrenuo i pogledao ga. "Neki će ljudi reći kako sam htio ubiti brata. Bogovi znaju da to nije istina, ali slušat ću šapat do dana svoje smrti. Moj je buzdovan nanio koban udarac, u to ne sumnjam, jedini ostali protivnici s kojima se borio bila su trojica iz Kraljeve garde, ali njima je njihov zavjet zabranio da čine išta drugo osim da se brane. Znači, to sam bio ja. Čudno je to reći, ali ne sjećam se udarca koji mu je razbio glavu. Je li to milost ili kletva? Pomalo od oboje, mislim."

Po načinu na koji je gledao Dunka, činilo se da princ želi odgovor. "Ne mogu reći, Vaša Visosti." Možda bi trebao mrziti Maekara, ali umjesto toga osjećao je čudnu sućut prema njemu. "Vi ste zamahnuli buzdovanom, gospodine, ali ja sam taj zbog koga je princ Baelor poginuo. Znači, ja sam ga također ubio, u istoj mjeri kao i vi."

"Da", priznao je princ. "I vi ćete ih također čuti kako šapću. Kralj je star. Kad umre, Valarr će se umjesto oca uspeti na Željezni tron. Svaki put kad bitka bude izgubljena, ili propadnu usjevi budale će reći: 'Baelor to ne bi dopustio, ali ubio ga je lutajući vitez.'"

Dunk je shvatio da je to istina. "Da se nisam borio, odsjekli bi mi ruku. I nogu. Ponekad sjedim pod ovim stablom, gledam u noge i pitam se nisam li mogao žrtvovati jednu. Kako moja noga može vrijediti više od prinčevog života? I od života ostale dvojice također, Humfreyja, oni su također bili dobri ljudi." Ser Humfrey Hardyng prošle je noći podlegao ranama.

"I kakav vam odgovor daje vaše stablo?"

"Nikakav koji bih mogao čuti. Ali starac, ser Arlan, svakog bi dana u sumrak rekao: 'Pitam se što će donijeti jutro.' Nikad nije znao, kao ni mi. Pa, možda će jednom doći jutro kad će mi ta noga trebati? Kad će kraljevina trebati tu nogu, čak i više od prinčevog života?"

Maekar je neko vrijeme razmišljao o tome, usana stisnutih pod blijedosrebrnom bradom koja je njegovo lice činila tako četvrtastim. "Nije tako prokleto vjerojatno", rekao je grubo. "Kraljevina ima lutajućih vitezova koliko ima i putova, i svi oni imaju noge."

"Ako vaša visost ima bolji odgovor, želio bih ga čuti."

Maekar se namrštio. "Možda bogovi imaju sklonost prema okrutnim šalama. A možda i nema bogova. Možda sve ovo nema nikakvo značenje. Pitao bih Vrhovnog svećenika, ali kad sam posljednji put bio kod njega, rekao mi je kako nijedan čovjek ne može u potpunosti shvatiti djela bogova. Možda bih trebao pokušati spavati pod stablom." Nacerio se. "Moj najmlađi sin vas je izgleda jako zavolio, ser. Vrijeme mu je da postane štitonoša, ali rekao mi je kako neće služiti nijednog viteza osim vas. On je tvrdoglav dječak, kao što ste mogli primijetiti. Hoćete li ga primiti?"

"Ja?" Dunkova su se usta otvorila, zatvorila i ponovno otvorila. "Egg... Aegon, mislim... on je dobar dječak, ali, Vaša Visosti, znam da mi odajete počast, ali... ja sam samo lutajući vitez."

"To se može promijeniti", rekao je Maekar. "Aegon se vraća u moj

dvorac u Summerhallu. Tamo ima mjesta za vas, ako želite. Vitez moje kuće. Prisegnut ćete mi svoj mač i Aegon vam može biti štitonoša. Dok ga učite, moj meštar od oružja može dovršiti vašu vlastitu obuku." Princ ga je oštroumno pogledao. "Vaš ser Arlan za vas je učinio sve što je mogao, ne sumnjam u to, ali još uvijek morate puno učiti."

"Znam, gospodine." Dunk je pogledao oko sebe. Zelenu travu i šaš, visoki brijest, valove na površini suncem obasjanog jezerca, još jedna zmajska mušica lepršala je iznad vode, ili je to možda bila ona ista. Što će biti, Dunk? pitao se. Zmajske mušice ili zmajevi? Prije nekoliko dana, istog bi trena odgovorio. Bilo je to sve o čemu je sanjao, ali sada kad je prilika bila tu, prestravljivala ga je. "Baš prije no što je princ Baelor umro, prisegnuo sam da ću biti njegov čovjek."

"Uobraženo od vas", rekao je Maekar. "Što je on rekao?" "Da kraljevina treba dobre ljude."

"To je istina. Što s tim?"

"Uzet ću vašeg sina za štitonošu. Vaša Visosti, ali ne u Summerhallu. Ni na godinu ili dvije. Vidio je već dovoljno dvoraca, pretpostavljam. Uzet ću ga samo ako ga mogu povesti sa sobom u lutanja." Pokazao je na starog Riđana, "Jahat će mog konja, nositi moj stari plašt, oštrit će moj mač i čistiti oklop. Spavat ćemo u gostionicama i konjušnicama, a tu i tamo na dvoru nekog viteza sa zemljom ili manjeg plemića, a možda i pod vedrim nebom, kad budemo morali."

Princ Maekar ga je s nevjericom pogledao. "Je li vam kušnja oduzela pamet, čovječe? Aegon je princ kraljevine. Zmajska krv. Prinčevi nisu stvoreni za spavanje u jarcima i jedenje tvrde usoljene govedine." Vidio je Dunkovo oklijevanje. "Što mi se bojite reći? Recite što god želite, ser."

"Kladim se kako Daeron nikad nije spavao u jarku," rekao je Dunk vrlo tiho, "a sve meso koje je Aerion u životu pojeo bilo je debelo, slabo pečeno i krvavo, zar ne?"

Maekar Targaryen, princ od Summerhalla, dugo je gledao Dunka od

Buhine Guzice, usta su mu se tiho pomicala pod srebrnom bradom. Na posljetku se okrenuo i otišao ne progovorivši ni riječ. Dunk je čuo kako je odjahao sa svojim ljudima. Kad su otišli, nije bilo ni zvuka osim slabašnog zujanja krila zmajske mušice koja je lebdjela nad vodom.

Dječak je došao idućeg jutra, baš kad je sunce izlazilo. Nosio je stare čizme, smeđe hlače, smeđu vunenu tuniku i stari plašt. "Moj štovani otac je rekao da vas moram služiti."

"Služiti vas ser", podsjetio ga je Dunk. "Možeš početi time što ćeš osedlati konje. Riđan je tvoj, budi pažljiv prema njemu. Ne želim te pronaći na Gromu osim ako te ja ne stavim tamo."

Egg je otišao po sedla. "Kuda idemo, ser?"

Dunk je na trenutak razmislio. "Nikad nisam bio iza Crvenih planina. Bi li želio pogledati Dorne?"

Egg se nacerio. "Čujem da tamo imaju dobre lutkarske predstave", rekao je.

FRITZ LEIBER - ADEPTOV GAMBIT

Fritz Leiber je uz J. R. R. Tolkiena, Ursulu K. LeGuin, Roberta E. Howarda i Michaela Moorcoocka, peti član moćne gomilice fantasy pisaca koji su oblikovali taj danas vrlo popularan žanr. Rodio se 1924., i za razliku od brojnih drugih pisaca koji se u sumrak karijere opuste i žive od ponosa ili pišu blijede imitacije svojih ranijih radova, Fritz je stvarao nova, izazovna djela sve do samog kraja 1992. godine. U svojoj plodnoj karijeri, Leiber se bavio svim i svačim prije no što se pronašao kao pisac. Bio je župnik anglikanske crkve od 1932. - '33, šekspirijanski glumac, 1934. - '36., urednik u Consolidated Book Publishers u Chicagu, 1937. - '41., instruktor govora i drame na Occidental Collegu u L.A.-u. 1941. - '42., inspektor u Douglas Air Craft Company, 1942. - '44., urednik u Science Digest magazinu, 1944. - '56. da bi se od tada u potpunosti posvetio pisanju. Leiber je jedan od nagrađivanijih SF pisaći s osvojenih nekoliko 'Huga', tri 'Nebule' (dobio je i 'Nebula Grandmaster Award'); dobitnik je 'Bram Stokera', 'World Fantasy Award' za životno djelo i niza drugih, manje poznatih nagrada.

Prvi je roman, ***Conjure Wife***, za koji se kritičari i danas slažu da je jedan od njegovih najboljih, objavio 1943. Negdje u isto vrijeme započeo je i serijal ***Gather Darkness***, u kojem je iscrtao socijalne i političke događaje Teokracije, sustava u kojem države koriste znanost kako bi utjerale strah, u svojevrsnu populaciju seljaka i kontrolirale je.

Pripovijesti o nerazdvojnom dvojcu pustolova, Fafhrdu i Sivom Mišaru, u kojima su uzbudljivi doživljaji začinjeni specifičnim humorom, predstavljaju jedno od najistaknutijih klasičnih djela žanra mača i magije. Taj par vrsnih mačevatelja i njihov čudesni grad Lankhmar zamislio je Harry Otto Fischer 1936. Zajedno s Leiberom, napisao je polovicu jedne priče i potom cijelu stvar prepustio Leiberu, koji je tijekom četrdesetak godina ispisao dulje i kraće pripovjetke prikupljene u sedam knjiga (onu Fischerovu, ***Gospodare Quarmalla***, dovršio je tek nakon 25 godina).

ADEPT'S GAMBIT, 1947.

Prijevod: Marko Fančović

U svojim gambitima, šahist žrtvuje pijuna ili figuru da bi matirao protivnika. Ali u svojim gambitima, mag crne magije, da bi trijumfirao, moze žrtvovati žive figure i čak i samog sebe, igrača.

1. TIR

O ponižavajućoj začaranosti koja je lišila Fafhrda i Sivog Mišara svih djevojaka, osim Chloe, razroke Grkinje. I kako se Mišar zaljubio, premda ne u Chloe.

Dogodilo se, dok su se Fafhrd i Sivi Mišar opuštali u jednoj vinariji blizu Sidonske luke u Tiru, gdje su sve vinarije sumnjive, da se jedna dugonoga žutokosa Galaćanka koja se valjala u Fafhrdovom krilu iznenada pretvorila u ogromnu krmaču. Bio je to jedinstven događaj, čak i u Tiru. Mišarove obrve su se uzdigle kad su Galaćankine grudi, otkrivene krećanskom haljinom koja se baš tad vratila u modu, postale najgornji par obješenih bijelih vimena, i promatrao je cijeli događaj nehinjenom zainteresiranošću.

Sljedećeg su se dana četiri trgovca devama, koja su pila samo vodu raskuženu kiselim vinom, i dvojica bojadisara ruku purpurnih do lakata, koja su bila vinarova svojta, kleli da nije bilo nikakvog pretvaranja, i da nisu vidjela ništa, ili bar ništa neuobičajeno. Ali trojica pijanih vojnika kralja Antioha i četiri žene s njima, kao i potpuno trijezni armenski žongler, posvjedočili su o događaju sa svim detaljima. Neki egipatski krijumčar mumija na tren je privukao pažnju tvrdnjom da je čudno odjevena krmača tek privid, ili utvara, i mračno spomenuo vizije koje ljudima daju životinjski bogovi njegove domovine, ali, budući da je prošla jedva godina dana otkako su Seleukidi odagnali Ptolomejeviće iz Tira, brzo je nadglasan. Neki odrpani putujući predavač iz Jeruzalema iznio je još nategnutiju tezu, tvrdeći da krmača nije bila krmača, pa čak ni privid, već samo privid privida krmače.

Fafhrd, međutim, nije imao vremena za takve metafizičke komplikacije. Kad je, s urlikom gađenja ne bez primjesa užasa, odbacio rokćućU strahotu preko polovice sobe tako da je s velikim pljuskom pala u spremnik za vodu, ona se opet pretvorila u dugonogu Galaćanku i to veoma ljutitu, jer je ustajala voda u koju je krmača pljusnula promočila njezinu odjeću i zalizala joj žutu kosu (Mišar je promrmljao: "Afrodita!"), a od krmačine razlivene

tjelesine pukao je usko skrojeni krećanski struk. Ponoćne zvijezde virile su kroz svjetlarnik iznad spremnika, i vino je mnogo puta natočeno u čaše, prije nego što je njena ljutnja zgasnula. Tada, baš kad je Fafhrd utiskivao cjelov pomirbe na njene smeksane usne, osjetio je kako ponovo postaju slinave i pune kljova. Ovaj put je ona ustala između dvije vinske bačve i, ignorirajući vrisku, uzbuđene komentare i zbunjene poglede kao tek dio nepristojne mistifikacije koja je dospjela predaleko, izišla s amazonskim dostojanstvom iz prostorije. Zastala je tek jednom, na mračnom i izlizanom pragu, i to samo da baci na Fafhrda malen bodež, koji je on odsutno skrenuo naviše svojim mjedenim peharom, tako da se zabio ravno u usta jednog drvenog satira na zidu. dajući tom božanstvu izgled nekoga tko zamišljeno čačka zube.

Fafhrdove oči, zelene poput mora, također su postale zamišljene dok se pitao koji se to čarobnjak umiješao u njegov ljubavni život. Polako je razgledao sve mušterije u vinariji, jedno po jedno podmuklo lice, zastajući sumnjičavo kad je došao do visoke, tamnokose djevojke iza spremnika za vodu, konačno se vrativši na Mišara. Tu je stao, i određena sumnjičavost mogla mu se primijetiti u pogledu.

Mišar je prekrižio ruke, namrštio svoj prćasti nos, i uzvratio pogled podrugljivom pristojnošću dostojnom partskog veleposlanika. Naglo se okrenuo, zagrlio i poljubio razroku Grkinju koja je sjedila pokraj njega, nijemo se nasmiješio Fafhrdu, otresao sa svog grubo tkanog sivog svilenog ogrtača antimon koji je otpao s njenih očnih kapaka, i ponovo prekrižio ruke.

Fafhrd je počeo polako lupkati dnom pehara u svoj dlan. Njegov široki, čvrsto stegnuti kožni remen, mokar od znoja koji je umrljao njegovu bijelu lanenu tuniku, tiho je škripao.

U međuvremenu, žamor nagađanja o osobi odgovornoj za bacanje čini na Fafhrdovu Galaćanku raširio se po stolovima i konačno nesigurno zaustavio na visokoj, tamnokosoj djevojci, vjerojatno zato što je ona sjedila sama i stoga se nije mogla priključiti sumnjičavom šaputanju.

"Ta je čudna", povjerila se Chloe, razroka Grkinja, Mišaru. "Šutljivom Salmacis je zovu, ali ja slučajno znam da joj je pravo ime Ahura."

"Perzijanka?" upitao je Mišar.

Chloe je slegnula ramenima. "Već godinama je tu, mada nitko ne zna gdje točno živi i što radi. Nekad je bila vesela, brbljava

curica, mada nikad nije izlazila s muškarcima, jednom mi je dala amulet, da me zaštiti od nekoga, rekla je - još uvijek ga nosim. No onda je neko vrijeme nije bilo", nastavila je Chloe pričljivo, "i kad se vratila bila je baš takva kakvu je sad vidiš - stidljiva, i šutljiva kao riba, s izrazom na licu kao netko tko viri kroz pukotinu u zidu javne kuće."

"Ah", rekao je Mišar. Pogledao je tamnokosu djevojku, i nastavio je gledati, čak i kad ga je Chloe povukla za rukav. Chloe se u sebi šibala po tabanima što je bila toliko glupa da muškarcu skreće pažnju na drugu djevojku.

Fafhrdovu pažnju nisu odvukle te usputne igre. Nastavio je zuriti u Mišara kamenom usredotočenošću cijele avenije egipatskih kolosa. Kotao njegovog bijesa počeo je vriti.

"Šljamu podvalama opterećene kulture," rekao je, "smatram samim dnom najniže podlosti što na meni iskušavaš svoje bljuvotine od čaranja."

"Polako, čovječe čudnih sklonosti", umiljato je odvratio Mišar. "Ta žaljenja vrijedna nezgoda pogađala je i druge osim tebe, među njima i jednog gorljivog asirskog ratnika čija je suložnica pretvorena u pauka medu plahtama, i jednog drskog Etiopljanina koji se našao dignutim nekoliko hvati u zrak, ljubeći žirafu. Doista, za onog tko je načitan, nema ništa novo u analima magije i opsjenarstva."

"Štoviše," nastavio je Fafhrd, čiji je duboki glas odzvanjao u tišini, "smatram dodatnom izdajom to što na meni uvježbavaš svoja svinjska čaranja dok se ja nimalo ne sumnjajući bavim užicima."

"A čak i kad bih odabrao čarolijom omesti tvoje bludničenje." hipotetizirao je Mišar, "ne bih rekao da je žena ta koju bih pretvorio."

"Nadalje," mrštio se Fafhrd, naginjući se naprijed i stavljajući ruku na veliki bodež koji je ležao u koricama pokraj njega na klupi, "osuđujem kao nepodnošljivu i izravnu osobnu uvredu što si odabrao Galaćanku, pripadnicu rase koja je rod mojoj."

"Ne bi to bio prvi put", primijetio je Mišar zlokobno, uvlačeći prste u svoj ogrtač, "da sam se morao boriti s tobom zbog neke žene."

"Ali bi bio prvi put", ustvrdio je Fafhrd, još zlokobnije, "da si se morao boriti sa mnom zbog svinje!"

Na trenutak je ostao u ratobornom položaju, glave pognute, vilice isturene, očiju suženih. A onda se počeo smijati.

Fafhrdov je smijeh bio nešto posebno. Počeo je njištavim hihotom kroz nozdrve, a onda izbio kroz stisnute zube, postajući niz drhtavih grohota, brzo prerastao u tutanj zbog kojeg se barbar morao učvrstiti, širom raširenih nogu, zabačene glave, kao u oluji. Bio je to smijeh vjetrom šibane šume ili mora, smijeh koji je prizivao velike vizije, koji kao da je stizao iz drevnijeg, sočnijeg, bujnijeg doba. Bio je to smijeh Starih Bogova koji promatraju svoje djelo, čovjeka, i primjećuju propuste, promašaje i greške.

Mišarove usne počele su se trzati. Pokušavao je zadržati ozbiljan izraz lica, nastojeći izbjeći zarazu. A onda se pridružio.

Fafhrd je zastao, udahnuo, dograbio vrč s vinom, iskaplo ga.

"Svinjočaranje!" zaurlao je, i opet se počeo ispočetka smijati.

Tirski olož u čudu je zijevao na njih - zapanjeno, zaprepašteno, mutno potaknute mašte.

Među njima, međutim, bila je jedna osoba čija je reakcija bila vrijedna pažnje. Tamnokosa djevojka je gorljivo zurila u Fafhrda, upijajući zvuk, s najčudnijom vrstom gladi i zbunjene znatiželje - i proračunatosti - u svojim očima.

Mišar ju je primijetio i prestao se smijati da je pogleda. U sebi je Chloe žestoko ošinula šibom svoje gole, vezane tabane.

Fafhrdov je smijeh utihnuo. Nijemo je ispuhao njegove zadnje tragove, normalno udahnuo, zadjenuo palčeve za remen.

"Zvijezde zore su provirile", napomenuo je Mišaru, naginjući glavu da pogleda kroz svjetlarnik. "Vrijeme je da se pobrinemo za poslić."

I bez mnogo buke, on i Mišar napustili su krčmu, odgurnuvši s puta jednog novopridošlog i veoma pijanog trgovca iz Pergama, koji je zbunjeno pogledao za njima, kao da pokušava procijeniti jesu li oni visoki bog i njegov patuljasti sluga, ili mali čarobnjak i veliki, mišićavi automaton koji ga sluša.

Da je tu stvar stala, nakon dva tjedna Fafhrd bi tvrdio da je incident u vinariji bio tek pijani san koji je sanjalo više osoba odjednom - koincidencija s kojom nije bio neupoznat. Ali nije. Nakon "poslića" (za koji se ispostavilo da je mnogo kompliciraniji od očekivanog, pretvarajući se od prilično jednostavnog slučaja sa sidonskim krijumčarima u blistavu intrigu prepunu kilikijskih gusara, otete kapadokijske kneginje, falsificiranog kreditnog pisma za jednog sirakuškog bankara, pogodbe s jednom ciparskom trgovkinjom robljem, sastanka koji se pretvorio u zasjedu, nekih neprocjenjivih iz groba opljačkanih egipatskih dragulja koje nitko

na kraju nije ni vidio, i bande idumenskih razbojnika koji su dogalopirali iz pustinje i svima pomrsili račune) i nakon što su se Fafhrd i Sivi Mišar vratili mekim zagrljajima i ugodnom višejezičju lučkih dama, svinjske čini još jednom su zadesile Fafhrda, ovaj put završavajući borbom bodežima s nekim ljudima koji su mislili da spašavaju lijepu Bitinijku od slanog i usmrđenog utapanja u rukama ubilački raspoloženog crvenokosog diva - Fafhrd je inzistirao da zamoči curu, još uvijek pretvorenu, u bačvu tekućine preostale od usoljene svinjetine. Taj incident dao je Mišaru ideju za shemu koju nikad nije priopćio Fafhrdu: naime, da uposle voljnu djevojku, Fafhrd je pretvori u svinju, odmah je prodaju mesaru, onda je prodaju zaljubljenom trgovcu kad pobjegne od zbunjenog mesara kao razljućena cura, onda se Fafhrd odšulja za trgovcem i opet je pretvori u svinju (do tada bi to valjda već toliko uvježbao da bi bilo dosta da je samo pogleda), onda je opet prodaju drugom mesaru i počnu ispočetka. Niske cijene, brza zarada.

Neko je vrijeme Fafhrd tvrdoglavo nastavljao sumnjati na Mišara, koji se vječito petljao s crnom magijom i nosio kutiju od sive kože punu bizarnih instrumenata izdžeparenih raznim čarobnjacima i dubokoumnih knjiga pokradenih po kaldejskim knjižnicama - premda je dugogodišnje iskustvo naučilo Fafhrda da je Mišar rijetko kad uopće čitao dalje od predgovora većine knjiga (mada ih je često razmatao i čitao ulomke uz pratnju prodornih pogleda i zajedljivih primjedbi) i da nikad nije bio u stanju dobiti isti rezultat dvaput za redom u svojim bacanjima čini. Da uspije pretvoriti dvije Fafhrdove ljubaznice, bilo je jedva moguće; da oba puta dobije baš krmaču, bilo je nezamislivo. Osim toga, to se dogodilo više od dvaput: u stvari, nije bilo prilike da se nije dogodilo. Štoviše, Fafhrd nije zbilja vjerovao u čarolije, a ponajmanje Mišarove. A ako je ostalo imalo sumnje u njegovim mislima, ona je iščezla kad se jedna tamna egipatska ljepotica baršunaste kože u Mišarovom zagrljaju pretvorila u divovskog puža. Mučnina Sivog zbog balavih tragova na njegovoj svilenoj odjeći bila je nepatvorena, i nije umanjena kad su dvojica svjedoka, putujući konjski liječnici, ustvrdili da nisu vidjeli nikakvog puža, ni divovskog ni običnog, i složili se da Mišar pati od opskurne vrste gnojne upale koja izaziva halucinacije kod svojih žrtava, i za koju su spremni ponuditi rijedak medijski lijek po povlaštenoj cijeni od samo devetnaest drahmi za vrčić.

Fafhrdovo radovanje nevolji njegovog prijatelja bilo je

kratkotrajno jer, nakon cijele noći očajničkih i dalekosežnih pokusa koji su, kažu neki, razvukli od Sidonske luke do Melkartovog hrama trag puževih bala koji je sljedećeg jutra zbunio sve gospođe i polovicu muževa Tira, Mišar je otkrio nešto na što je cijelo vrijeme sumnjao, ali se nadao da nije sasvim točno: naime, da je samo Chloe imuna na čudnu boleštinu koju su njegovi poljupci širili.

Ne treba ni spomenuti da je to bilo na Chloino veliko veselje. Arogantno samozadovoljstvo blistalo je poput dva ukrštena mača iz njenih razrokih očiju i mazala je samo najskuplja mirisna ulja na svoja jadna, u mislima išibana stopala - i ne samo zamišljena ulja, budući da je brzo unovčila svoj položaj izvukavši od Mišara dovoljno zlata da kupi robinju čije su se dužnosti uglavnom sastojale od toga. Više se nije trudila izbjeći skrenuti Mišarovu pažnju na druge žene, već je čak i uživala u tome, i sljedeći put kad su naišli na tamnokosu djevojku koju su zvali Ahura ili Šutljiva Salmacis, dok su ulazili u krčmu znanu kao Volujska školjka, drage volje mu je pružila dodatne obavijesti.

"Ahura nije baš neko nevinašce, znaš, unatoč tome što se drži za sebe. Jednom je otišla s nekim starcem - to je bilo prije nego što mi je dala amajliju - a jednom sam čula kako jedna vrlo dotjerana perzijska gospođa viče na nju: 'Što si napravila od svog brata?' Ahura nije odgovorila, samo ju je gledala hladno kao zmija, i nakon nekog vremena žena je pobjegla. Brr! Da si joj samo vidio oči!"

Ali se Mišar pretvarao da nije zainteresiran.

Fafhrd bi nesumnjivo mogao dobiti Chloe da je lijepo pitao, a ona je bila više nego voljna na taj način proširiti i učvrstiti svoju kontrolu nad njima dvojicom. Ali Fafhrdov ponos mu ne bi dopustio da prihvati takvu uslugu od svog prijatelja, a i često je, štoviše, proteklih dana rogoborio protiv Chloe kao dekadentne i neprivlačne promatračice vlastitog nosa.

Tako da je silom prilika živio redovničkim životom i trpio prezrive ženske poglede preko stola u krčmi i tjerao od sebe našminkane dječake koji su pogrešno tumačili njegovo ženomrstvo i jako se živcirao zbog sve raširenijeg trača glede toga da je postao potajni Kibelin svećenik-eunuh. Tračevi i nagađanja su već fantastično iskrivili istinitije priče o onom što se odigralo, a tome je pridonijelo i to što su cure koje su bile pretvorene sve nijekale iz straha da bi im to moglo naškoditi u poslu. Nekim ljudima je palo na pamet da je Fafhrd počinio gadni grijeh bestijalnosti i zagovarali su njegovo gonjenje na javnom sudu. Drugi su ga opisivali kao

sretnika kojeg je posjetila jedna ljubavna božica u obliku svinje, i koji se sad gnuša svih ovozemaljskih cura. Dok su opet treći šaputali da je on Kirkin brat i da obično obitava na plovećem otoku u Tirenskom moru, gdje drži okrutno pretvoreno u svinje cijelo krdo lijepih brodolomki. Njegov smijeh više se nije čuo i tamni su se krugovi pojavili na bijeloj koži pod njegovim očima i počeo se oprezno propitivati među vješcima u nadi da će naći nekakve čini izlječenja.

"Mislim da sam našao lijeka tvojoj sramotnoj boljki", rekao je Mišar bezbrižno jedne večeri, odlažući list iskrzanog smeđeg papirusa. "Naišao sam na njega u ovoj opskurnoj raspravi, 'Demonologiji Izaije ben Elhaza'. Čini se da, kakva god bila promjena u ženi koju voliš, moraš nastaviti voditi ljubav s njom, uzdajući se u snagu svoje strasti da će je vratiti u prvotni oblik."

Fafhrd je prestao oštriti svoj veliki mač i upitao: "A zašto onda ti ne probaš ljubiti puževe?"

"Bilo bi nezgodno, a, za onog tko ne pati od barbarskih predrasuda, tu je uvijek Chloe."

"Bah! S njom si samo da održiš svoje samopoštovanje. Znam te. Već sedam dana ne misliš ni na koga osim na onu curu Ahuru."

"Slatka mala, ali nije po mom ukusu", rekao je Mišar ledeno. "Ima biti da je tvoj pogled zapeo za nju. Međutim, zbilja bi trebao probati moj lijek; siguran sam da ćeš se u tome pokazati toliko dobar da će te skičeći proganjati sve krmače na svijetu."

Na što je Fafhrd otišao tako daleko da je čvrsto držao ispruženom rukom sljedeću krmaču stvorenu njegovom nagomilanom strašću, i hranio je spirinama u nadi da će ljubaznošću postići nešto. Ali je na kraju morao ponovo priznati poraz i smiriti srebrnim atenskim didrahmama s otisnutom sovom histeričnu ljutnju jedne skitske djevojke kojoj je bilo jako zlo. Tada se zbilo da je jedan nepromišljeni radoznali mladi grčki filozof napomenuo sjevernjaku da je jedino duša ili unutarnji oblik voljene stvari ono što je bitno, a da vanjski oblik nema dubljeg značenja.

"Ti pripadaš Sokratovoj školi?" upitao je Fafhrd blago.

Grk je klimnuo glavom.

"Sokrat je bio filozof koji je mogao popiti neograničenu količinu vina, a da ni ne trepne?" Ponovo je Grk spremno kimnuo.

"To je bilo zato što je njegova razumna duša bila jača od njegove životinjske duše?"

"Vrlo ste učeni", odgovorio je Grk uz jednako spremno, ali

poštovanja punije, kimanje.

"Nisam još gotov. Smatraš li se u svakom pogledu pravim sljedbenikom svog učitelja?"

Ovaj put je Grka njegova spremnost odvukla predaleko. Kimnuo je glavom, i dva dana kasnije iznijeli su ga iz vinarije njegovi prijatelji, koji su ga našli kako spava skupljen u razbijenoj bačvi, poput prilično neuobičajenog novorođenčeta u kolijevci. Danima je ostao pijan, što je bilo dovoljno da nastane omanja sekta koja je povjerovala da je on reinkarnacija Dioniza i štovala ga kao takvog. Sekta se raspala kad se on napola otrijeznio i održao prvi propovjedni govor, koji je za temu imao sva zla pijanstva.

Jutro nakon obogotvorenja brzopletog filozofa, Fafhrd se probudio kad su prve zrake sunca pale na ravni krov koji su on i Mišar odabrali za prenoćiti. Bez glasa ili pokreta, potiskujući potrebu da zastenje da mu netko donese vreću snijega s bijelih vrhova Libanonskog gorja (preko kojeg je sunce provirivalo) da ohladi bolnu glavu, otvorio je oko i ugledao ono što je u svojoj mudrosti i očekivao: Mišara kako čuči i gleda na more.

"Sine čarobnjaka i vještice," rekao je, "čini se da još jednom moramo pribjeći krajnjoj mjeri."

Mišar nije okrenuo glavu, ali je kimnuo njome jednom, odmjereno.

"Prvi put nismo izvukli živu glavu", nastavio je Fafhrd.

"Drugi put su nam dušu uzela Vanjska Stvorenja", dodao je Mišar, kao da pjevaju pjesmu zore Izidi.

"A zadnji put smo bili otrgnuti od blistavog sna Lankhmara."

"Može nas prevariti da popijemo napitak, i da se ne probudimo još petsto godina."

"Može nas poslati u smrt i da ne budemo reinkarnirani još dvije tisuće", nastavio je Fafhrd.

"Može nam pokazati Pana, ili nas ponuditi Starijim Bogovima, ili nas baciti iza zvijezda, ili nas poslati u podzemlje Quarmalla", dovršio je Mišar.

Uslijedila je stanka od nekoliko trenutaka.

Tada je Sivi Mišar prošaputao: "Pa ipak, moramo posjetiti Ninguablea Od Sedam Očiju."

I istinu je zborio jer, kao što je Fafhrd pogodio, duša mu je lebdjela nad morem sanjajući o tamnokosoj Ahuri.

2. NINGUABLE

O posjeti dvojice junaka Tračeru Bogova, ne bi li našli lijeka za čini koje su ih lišile djevojaka. O manevriranju u ratu riječima između Ninguablea i Mišara, sa spominjanjem četiri zloglasne Ištarine dvorjanke i patuljka koji je bio bogato obeštećen za svoju nakaznost, prileţnice za petak satrapa Filipa, i sličnih stvari.

I tako su prešli zasniježeno Libanonsko gorje i ukrali tri deve, čestito odabravši da opljačkaju bogatog gazdu koji je tjerao svoje napoličare da muzu stijene i zasiju obale Mrtvog mora, jer nije mudro Tračeru Bogova prići previše zaprljane savjesti. Nakon sedam dana klaćenja i klimanja po pustinji, paklenih dana od kojih je Fafhrd psovao vatrene bogove Muspelheima, u koje nije vjerovao, stigli su do Pustinjskih Češljeva i Velikih Pješčanih Virova i, oprezno se provukavši pokraj njih dok su se samo lijeno okretali, popeli se na Kameni Otočić. Gradoljubac Mišar proklinjao je Ninguableovu sklonost prema "zabitoj rupi usred pustinje", premda je sumnjao da Trgovac Vijestima i njegovi agenti dolaze i odlaze mnogo udobnijim putem od onog koji je na raspolaganju posjetiteljima, i iako je znao isto tako dobro kao i Fafhrd da Hvatač Glasina (naročito lažnih, koje su dragocjenije) mora živjeti isto toliko blizu Indije i beskrajnih vrtova žute rase kao i barbarske Britanije i marširajućeg Rima, jednako udaljen od bujnih podetiopskih džungli kao i od misterija osamljenih platoa i planina koje deru nebo iza Kaspijskog mora.

S velikim očekivanjima sapeli su deve, uzeli baklje, i neustrašivo ušli u Bezdane Pećine, jer nije toliko u posjeti Ninguableu pogibelj počivala, koliko u varljivoj privlačnosti njegovih savjeta, koja je bila tolika da ih se moralo slijediti ma kamo vodili.

Pa ipak je Fafhrd rekao: "Potres je progutao Ninguableovu kuću i zapela mu je u grlu. Nadam se da neće štucati."

Dok su prelazili Drhtavi Most preko Jame Konačne Istine, koja bi mogla progutati svjetlost deset tisuća baklji bez da postane iole manje crna, susreli su i bez riječi se provukli pokraj šutljivog tipa s kacigom kojeg su prepoznali kao daleko dospjelog Mongola. Nagađali su je li i on posjetitelj Tračera, ili špijun - Fafhrd nije imao

vjere u vidovite moći sedam očiju, tvrdeći da su one samo prijevara za ostavljanje dojma na budale, a da Ninguableove obavijesti prikuplja četa torbara, prosjaka, robova, fakina, eunuha i babica, koja je brojnija od velikih vojski desetine kraljeva.

Stigli su do druge strane s olakšanjem i prošli desetke otvora tunela, koje je Mišar zagledao veoma čežnjivo.

"Možda bismo trebali nasumce odabrati jedan", promrmljao je, "i potražiti još neki svijet. Ahura nije Afrodita, čak ni Astarte - baš."

"Bez Ningovih uputa?" odvratio je Fafhrd. "I da ponesemo svoje kletve sa sobom? Idemo naprijed!"

Konačno su vidjeli slabo svjetlo koje je treptalo na stropu od stalaktita, odraženo s razine iznad njih. Uskoro su se naporno penjali prema njemu po Stubištu Greške, nakupini velikih grubih stijena. Fafhrd je protezao svoje duge noge; Mišar je skakao mačjim koracima. Malena bića koja su im trčkarala oko nogu, češala im ramena u sporom letu, ili samo pokazivala svoje žute, nezasitno radoznale oči iz pukotina ili s kamenih izbočina, množila su se po broju: jer, približavali su se Arhiprisluškivaču.

Malo kasnije, ne gubeći vrijeme na izviđanje, stajali su pred Velikim Vratima, čiji su željezom okovani gornji krajevi izlazili izvan svjetla malene vatre. Nisu, međutim, vrata bila ono što ih je zanimalo, već njihov vratar, čudovišno trbušasto stvorenje koje je sjedilo na podu pokraj ogromne hrpe glinenih krhotina, i čiji je jedini pokret bio trljanje onog za što je izgledalo da su mu ruke. Držao ih je pod iznošenim, ali prostranim ogrtačem koji mu je također potpuno pokrivao glavu. Na trećini udaljenosti do poda, visjela su dva velika šišmiša.

Fafhrd je pročistio grlo.

Pokreti pod ogrtačem su nestali.

Onda se ispod vrha vijugavo izmigoljilo nešto što je sličilo na zmiju, samo što je umjesto glave imalo svjetlucavi dragulj s tamnom točkom u sredini. Svejedno, na kraju bi se moglo procijeniti da je zmija, da nije također podsjećalo na egzotičan cvijet debele peteljke. Neumorno se okretalo tamo-amo dok nije pokazivalo prema dvojici stranaca. Tada se ukočilo i kuglasti ekstremitet kao da je jače zablistao. Začulo se tiho predenje i pet sličnih peteljki se brzo izvilo ispod kukuljice i poravnalo sa svojim predvodnikom. Onda se šest crnih zjenica raširilo.

"Ti debeli trgovce tračevima!" nervozno ga je pozdravio Mišar. "Moraš li uvijek izvoditi istu predstavu?"

Jer nikako se nije moglo zanemariti početnu nelagodu koja se javljala pri susretu s Ninguableom Od Sedam Očiju.

"To je nepristojno, Mišaru", zapištao je glas ispod kukuljice. "Nije dobro za ljude koji dolaze tražeći mudar savjet da pred sebe hitaju poruge. Svejedno, danas sam u lijepom raspoloženju i saslušat ću vaše probleme. Da vidimo, sad, s kog ono svijeta ti i Fafhrd dolazite?"

"Sa Zemlje, kao što dobro znaš, ti kralju ulomaka laži i komada dvoličnosti", odvratio je Mišar nesigurno, zakoračivši bliže. Tri su oka pomno pratila njegovo napredovanje, dok je četvrto motrilo na Fafhrda.

Istodobno: "Još nepristojnosti", promrmljao je Ninguable tužno, odmahujući glavom tako da su se peteljke očiju zatresle. "Mislite li da je lako voditi računa o vremenima i prostorima i svjetovima bez broja? A govoreći o vremenu, nije li doista vrijeme da me prestanete uznemirivati, samo zato što ste mi jednom nabavili nerođenu utvaru da je mogu ispitati o njenim roditeljima? Ta usluga meni je bila ništavna, prihvaćena samo da bih vama udovoljio; a ja sam je, imena mi Boga Bez Traga, isplatio bar dvadeset puta."

"To su gluposti, Babice Tajni", odvratio je Mišar, koraknuvši prisno naprijed, skoro povrativši svoju veselu bezobraznost. "Znaš isto tako dobro kao i ja da duboko u svojoj velikoj tjelesini drhtiš od zadovoljstva što imaš priliku izricati svoje znanje pred dvojicom slušatelja koja ga cijene kao nas dvojica."

"To je onoliko daleko od istine koliko sam ja daleko od Sfingine tajne", prokomentirao je Ninguable, čija su četiri oka pratila Mišarovo napredovanje, jedno motrilo na Fafhrda, dok je šesto napravilo krug oko kukuljice da bi se pojavilo s druge strane i sumnjičavo pogledalo iza njih.

"Ali, Drevni Donosioče Priča, siguran sam da si ti bio bliži Sfingi od bilo kojeg od njenih kamenih ljubavnika. Vrlo je vjerojatno da je ona dobila svoju bijednu zagonetku iz tvoje velike zalihe."

Ninguable je zadrhtao poput hladetine na to uliziČko laskanje.

"Svejedno," propištao je, "danas sam u lijepom raspoloženju i saslušat ću vaše probleme. Ali zapamtite da će oni skoro sigurno biti preteški za mene."

"Znamo za tvoju veliku snalažljivost pred nerješivim preprekama", dodao je Mišar odgovarajuće umirujućim tonom.

"Zašto tvoj prijatelj ne priđe bliže?" pitao je Ninguable, najednom ponovo svadljiv.

Fafhrd je čekao na to pitanje. Uvijek ga je mučilo što se mora ponašati srdačno prema nekome tko je sebe zvao Najmoćnijim Magičarom kao i Tračerom Bogova. Ali da Ninguable objesi na svoj ogrtač dva šišmiša i nazove ih Huginom i Muninom kao otvoreno ismijavanje Odinovih gavrana, bilo je previše za njega. Bila je to za Fafhrda više patriotska, nego religiozna stvar. Vjerovao je u Odina samo u trenucima sentimentalne slabosti.

"Pogubi šišmiše ili ih pošalji od sebe, ali ne prije toga", ustvrdio je.

"Sad vam neću reći ništa," rekao je Ninguable ćudljivo, "jer, kao što znate, moje zdravlje ne dopušta mi prepiranje."

"Ali, Učitelju Neistine," zapreo je Mišar, ubilački pogledavši Fafhrda, "to je zbilja za žaljenje, budući da sam bio nestrpljiv da te razgalim jednim istančanim skandalom koji je prileţnica za petak satrapa Filipa prešutjela čak i svojoj osobnoj robinji."

"No dobro," popustio je Mnogooki, "vrijeme je da se Hugin i Munin odu nahraniti."

Šišmiši su oklijevajući raširili krila i lijeno odletjeli u tamu.

Fafhrd se pomaknuo i krenuo naprijed, trpeći promatranje od strane većine očiju, za kojih je svih šest sjevernjak smatrao da su vješto pomicane lutke. Sedmo nijedan čovjek nije vidio, niti se hvalio da ga je vidio, osim Mišara, koji je tvrdio da je to Odinovo drugo oko, ukradeno od mudrog Mimera - ne zato što je u to vjerovao, nego da živcira svog sjevernjačkog sudruga.

"Pozdrav tebi, Zmijooki", zatutnjio je Fafhrd.

"O, ti li si to, Gromado?" rekao je Ninguable nemarno. "Sjedite, obojica, i podijelite toplinu moje skromne vatrice."

"Zar nećemo biti pozvani iza Velikih Vrata da podijelimo i tvoje bajne užitke?"

"Nemoj mi se rugati, Sivče. Kao što svatko zna, ja sam siromašni, štedljivi Ninguable."

I tako se s uzdahom Mišar spustio u čučanj, jer je dobro znao da Tračer iznad svega cijeni reputaciju siromaštva, čednosti, poniznosti i štedljivosti, stoga igra ulogu vlastitog vratara, osim na određene dane kad bi Velika Vrata prigušivala cilik vragolastih čegrtaljki i lascivni cijuk frule i hihot onih koji su zauzimali poze u kazalištu sjena.

Ali sad se Ninguable žalobno nakašljao i kao da je zadrhtao i

grijao je svoje umotane udove na vatri. A sjene su slabašno treptale po željezu i kamenu, i malena bića su šuškajući prišla, šireći oči da bolje vide i ćuleći uši da bolje čuju; a na svojim ritmički zaljuljanim, isprepletenim stabljikama šest očiju je pulsiralo. Povremeno bi Ninguable pokupio, naizgled nasumce, krhotinu s velike gomile i brzo pročitao poruku naškrabanu na njoj, ne prekidajući ritam očnih stabljika niti, činilo se, nit svoje pažnje.

Mišar i Fafhrd su čučali na petama.

Kad je Fafhrd htio progovoriti, Ninguable je žurno upitao: "A sad, djeco moja, imali ste mi nešto za ispričati glede priležnice za petak -"

"Ah, da, Umjetniče Neistine", brzo ga je prekinuo Mišar. "Ticalo se ne toliko priležnice koliko tri Kibelina svećenika-eunuha i robinje sa Samosa - poslastica od afere prekrasne složenosti, za koju mi moraš dati dopuštenje da je polako iskuham u umu, ne bih li ti je servirao odmašćenu od bilo kakvog sala pretjerivanja i namirisanu istančanim začinima istinitih detalja."

"A dok čekamo da lonac Mišarovih misli zakuha," dodao je Fafhrd nemarno, konačno shvativši kako stvari stoje, "moglo bi nam brže proći vrijeme ukoliko nas posavjetuješ oko jednog sitnog problema." I ispričao je sočnu priču o njihovoj izluđujućoj začaranosti djevama pretvorenim u krmače i puževe.

"I kažete da se samo Chloe pokazala imunom na čini?" upitao je Ninguable zamišljeno, odbacujući jednu krhotinu na drugi kraj hrpe. "Sad me to podsjetilo na -"

"Na naročito neobičnu primjedbu na kraju Diotimine četvrte poslanice Sokratu?" prekinuo ga je Mišar veselo. "Zar nisam u pravu, Oče?"

"Nisi", odgovorio je Ninguable ledenim tonom. "Kao što sam htio primijetiti, kad se ovaj krpelj intelekta pokušao zavući pod kožu mog uma, mora postojati nešto što stvara zaštitno ozračje oko Chloe. Znate li za nekog boga ili demona u čijoj je ona posebnoj milosti, ili neko prizivanje ili runu koju redovno izgovara, ili neki uočljiv talisman, amajliju ili amulet koji obično nosi ili ispisuje na tijelu?"

"Jest spomenula jednu stvar", priznao je Mišar posramljeno nakon jednog trenutka. "Amulet koji joj je godinama ranije dala neka perzijska, ili grčko-perzijska djevojka. Nesumnjivo sitnica koja nije vrijedna spomena."

"Nesumnjivo. Sad, kad se dogodila prva promjena u krmaču, je

li se Fafhrd smijao svojim smijehom? Jest? To nije bilo mudro, kao što sam vas mnogo puta upozorio. Dovoljno često ističite svoju vezu sa Starijim Bogovima i možete biti sigurni da će nekakav pohlepni istraživač iz ponora..."

"Ali što je naša veza sa Starijim Bogovima?" pitao je Mišar gorljivo, ali bez mnogo nade. Fafhrd je posprdno frknuo.

"O tim stvarima je bolje ne govoriti", ustanovio je Ninguable. "Je li bilo nekoga tko je pokazao posebnu zainteresiranost za Fafhrdov smijeh?"

Mišar je oklijevao. Fafhrd se nakašljao. Potaknut time, Mišar je priznao: "Oh, bila je tamo jedna cura koja je pokazala malo više interesa od drugih za njegovo revanje. Perzijanka. U stvari, koliko se sjećam, ista ona koja je dala amulet Chloi."

"Zove se Ahura", rekao je Fafhrd. "Mišar se zaljubio u nju."

"Ma to je bajka!" zanijekao je Mišar nasmiješeno, prostrijelivši Fafhrda praznovjernim ljutitim pogledom. "Uvjeravam te, Oče, da je ona veoma stidljiva, glupa djevojka, koja ne može biti ni na koji način umiješana u naše nevolje."

"Naravno, budući da ti tako kažeš", primijetio je Ninguable, glasa ledeno opominjućeg. "Međutim, ovoliko vam mogu reći: onaj koji je bacio ponižavajuće čini na vas je, onoliko koliko spada u ljude, muškarac..."

(Mišaru je laknulo. Bilo je neugodno misliti na tamnokosu, vitku Ahuru podvrgnutu određenim načinima ispitivanja za koje se pričalo da ih Ninguable koristi. Bio je ljut na vlastitu nespretnost u pokušaju da odvrati Ninguableovu pažnju od Ahure. Kad je ona bila u pitanju, njegova pamet nije mu bila od pomoći.)

"... i adept", dovršio je Ninguable. "Da, sinovi moji, adept - majstor u prakticiranju najcrnje magije bez i najmanjeg treptaja svjetla."

Mišar se trgnuo. Fafhrd je zastenjao: "Opet?"

"Opet", potvrdio je Ninguable. "Premda, zašto biste, osim vaše povezanosti sa Starijim Bogovima, vi uopće zanimali te najkompliciranije stvorove, ne mogu ni pretpostaviti. Oni nisu ljudi koji bi voljno zakoračili na blistavo osvijetljenu pozornicu povijesti. Njima treba -"

"Ali tko je to?" upao mu je Fafhrd u riječ.

"Budi tiho, Obogaljitelju Retorike. Njima treba mrak, i to svakako iz dobrog razloga. Oni su slavni amateri velike magije, koji odbacuju praktične ciljeve, brinući samo za zadovoljavanje svojih

nezasitnih znatiželja, i stoga dvostruko opasniji. Oni su..."

"Ali kako mu je ime?"

"Tišina, Gazitelju Lijepih Rečenica. Oni su na svoj način neustrašivi, nevjernički se smatrajući ravnima sudbini i imajući samo prezir prema Poluboginji Šanse, Vilenjaku Sreće, i Demonu Nevjerojatnosti. Ukratko, oni su protivnici pred kojima biste svakako trebali drhtati i čijoj ćete se volji neupitno pokoriti."

"Ali njegovo ime, Oče, njegovo ime!" povikao je Fafhrd, a Mišar je, s drskošću ponovo u usponu, dobacio: "To je onaj od Sabihoona, zar ne, Oče?"

"Nije. Sabihooni su neuk narod ribara koji nastanjuje bližu obalu dalekog jezera i štuje zvjerskog boga Wheena, niječući sve druge", što je bio odgovor koji je zaintrigirao Mišara jer je, koliko je on znao, upravo izmislio Sabihoone.

"Ne, njegovo ime je..." Ninguable je zastao i počeo hihotati. "Skoro sam zaboravio da vam ne smijem ni pod kojim uvjetima reći njegovo ime."

Fafhrd je bijesno skočio na noge. "Što?"

"Da, djeco", rekao je Ninguable, najednom ukrutivši svoje zureće očne stabljike, strogo i neumoljivo. "I moram vam nadalje reći da vam ne mogu ni na koji način pomoći u toj stvari..." (Fafhrd je stisnuo šake) "... i da mi je veoma drago zbog toga..." (Fafhrd je opsovao) "... jer mi se čini da se ne bi mogla smisliti prikladnija kazna za vaše odurno bludničenje, koje sam tako često oplakivao..." (Fafhrdova ruka krenula je prema drški njegovog mača) "... u stvari, da je na meni da vas ukorim zbog vaših mnogobrojnih poroka, odabrao bih baš takve čini..." (Ali je sad otišao predaleko; Fafhrd je zastenjao: "A, znači, ti si taj koji stoji iza toga!", izvukao mač i počeo polako napredovati prema zakukuljenom liku) "... Da, djeco moja, morate prihvatiti svoj usud bez pobune ili gorčine..." (Fafhrd je nastavio napredovati) "... Mnogo je bolje da se poput mene povučete od svijeta i prepustite meditaciji i pokajanju..." (Mač je, trepereći na svjetlu vatre, bio na samo metar od njega) "... Mnogo je bolje da proživite ostatak ove inkarnacije u samoći, svaki okružen svojim vjernim krdom krmača ili puževa..." (Mač je dodirnuo otrcani ogrtač) "... posvećujući svoje preostale godine promicanju boljeg razumijevanja između čovječanstva i nižih životinja. Međutim -" (Ninguable je uzdahnuo i mač je zastao) "... ako je još uvijek vaša čvrsta i brzopleta nakana da krenete na tog adepta, pretpostavljam da vam moram pomoći s ono malo savjeta koje

mogu dati, premda vas upozoravam da će vas to uvaliti u vrtlog nevolja i natovariti vam zavjete od čijeg ćete ispunjenja posijedjeti i usput biti način vaše pogibije."

Fafhrd je spustio mač. Tišina u tamnoj pećini postala je teška i zlokobna. Tada je, glasom udaljenim, ali zvučnim, poput zvuka koji se čuo iz kipa Memnona u Tebi kad bi prve zrake sunca pale na njega, Ninguable počeo govoriti.

"Javlja mi se, zbrkano, kao prizor u zahrdalom zrcalu; pa ipak, javlja se, i stoga: Morate prvo doći u posjed nekih sitnica. Pokrova Ahrimanovog, iz tajnog svetišta kod Perzepolisa -"

"A što je s Ahrimanovim užasnim mačevaocima. Oče?" dometnuo je Mišar. "Ima ih dvanaest. Dvanaest, Oče, i svi su jako užasni i s njima nema dogovora."

"Zamišljaš li ti da ja zadajem baci-donesi zadatke za nedorasle štence?" zašištao je Ninguable ljutito. "Da nastavimo: Morate kao drugo dobaviti prah mumije Demonskog Faraona, koji je vladao tijekom tri grozne i u povijesti nezabilježene ponoći nakon Ekhatonove smrti -"

"Ali, Oče," pobunio se Fafhrd, blago pocrvenivši, "znaš tko posjeduje prah te mumije, i što ona zahtijeva od svaka dva muškarca koja je posjete."

"Ššš! Stariji sam od tebe, Fafhrde, i to eonima stariji. Kao treće, morate dobaviti Čašu iz koje je Sokrat popio kukutu; četvrto, izdanak prvobitnog Drveta Života, i na kraju..." Zastao je kao da ga sjećanje izdaje, pokupio jednu krhotinu s hrpe, i pročitao s nje: "I na kraju, morate dobaviti ženu koja će doći kad bude spremna."

"Koju ženu?"

"Ženu koja će doći kad bude spremna." Ninguable je bacio krhotinu natrag, pokrenuvši omanju lavinu.

"Hrđavih mu Lokijevih kostiju!" opsovao je Fafhrd, a Mišar je rekao: "Ali, Oče, nijedna žena ne dođe kad je spremna. Ona uvijek čeka."

Ninguable je zadovoljno uzdahnuo i rekao: "Ne budite utučeni, djeco. Zar je ikad bio običaj vašeg dobrog prijatelja Tračera da daje jednostavne savjete?"

"Nije", rekao je Fafhrd.

"Pa, kad budete imali sve te stvari, morate otići do Izgubljenog Grada Ahrimanovog koji leži istočno od Armenije - nemojte mu prošaptati ime -"

"Je li Khatti?" prošaptao je Mišar.

"Nije, Mušice. I štoviše, zašto me prekidaš kad bi trebao naporno razmišljati da se prisjetiš detalja skandala o priležnici za petak, tri svećenika-eunuha i robinji sa Samosa?"

"O, zbilja, Uhodo Neizrecivog, mislim o tome dok mi se um ne umori i počne lutati, a sve to iz ljubavi prema tebi." Mišaru je bilo drago što je Ninguable postavio to pitanje, jer je zaboravio na tri svećenika-eunuha, što ne bi bilo nimalo mudro, budući da nitko pri zdravoj pameti ne bi pokušao uskratiti Tračeru ni najmanji djelić obećane neistine.

Ninguable je nastavio: "Kad dođete u Izgubljeni grad, morate potražiti srušeno crno svetište, i postaviti ženu pred veliki grob, i omotati pokrov Ahrimanov oko nje, i dati joj da popije prah mumije iz čaše za kukutu, rastopivši ga u vinu koje ćete naći gdje i mumiju, i staviti joj u ruku izdanak Drveta Života, i pričekati zoru."

"A onda?" zatutnjio je Fafhrd.

"A onda zrcalo postaje skroz crveno od hrđe. Ne mogu vidjeti dalje, osim da će se netko vratiti s mjesta koje je protuzakonito napustiti, i da se morate čuvati žene."

"Ali, Oče, sve to prikupljanje magijskih tričarija je teška tlaka", pobunio se Fafhrd. "Zašto ne bismo odmah otišli do Izgubljenog Grada?"

"Bez zemljovida na pokrovu Ahrimanovom?" promrmljao je Ninguable.

"I još nam ne možeš reći ime adepta kojeg tražimo?" usudio se dometnuti Mišar. "Čak niti ime žene? Zadaci za štence, baš! Damo ti kučku od problema, Oče, a kad nam je vratiš, još je i okotila cijelo leglo."

Ninguable je vrlo lagano odmahnuo glavom, šest očiju se povuklo pod kukuljicu i postalo zlokobno višestruko svjetlucanje, a Mišar je osjetio kako mu trnci prolaze kralježnicom.

"Zašto nam, Prodavaču Zagonetki, uvijek daš samo polovicu znanja?" bio je uporan Fafhrd. "Je li to zato da u zadnjem trenu naše oštrice udare sa samo pola snage?"

Ninguable je zahihotao.

"To je zato što vas predobro poznajem, djeco. Da sam rekao još jednu riječ, Gromado, ti bi navalio svojim velikim mačem - na pogrešnu osobu. A tvoj mačkasti sudrug bi zakuhao svoje dječje čini - pogrešne dječje čini. Nije jednostavno biće ono koje tako lakomisleno tražite, ne jedinstvena osoba već privid, kamena stvar koja je ukrala krv i tvar života, noćna mora koja je ispuzala iz sna."

Na trenutak se činilo kao da se, u dalekim zakucima te zamračene pećine, pomaklo nešto što je čekalo. A onda je nestalo.

Ninguable je zadovoljno promrmljao: "A sad imam par besposlenih trenutaka koje ću, ne bih li vam udovoljio, provesti osluhnuvši priču koju mi je Mišar nestrpljivo čekao ispričati."

I tako je, budući da izlaza nije bilo, Mišar otpočeo, prvo objasnivši da se samo površina priče dotiče prileţnice, tri svećenika, i robinje; dublji dijelovi odnose se uglavnom, premda ne sasvim, na četiri zloglasne dvorjanke Ištarine i patuljka koji je bio bogato obeštećen za svoju nakaznost. Vatra je utihnula i jedan maleni, lemuroliki stvor privukao se bliže da je podloži, i sati su se protegli, jer Mišar bi se uvijek unio u svoje priče. Bilo je stvari od kojih je Fafhrd izbuljio oči od zaprepaštenja, i još nekih na koje se Ninguableov trbuh zatresao poput male planine u potresu, ali je konačno priča došla svom kraju, iznenada, i naizgled u sredini, poput neke strane glazbe.

Tad su oproštaji izrečeni i odgovori na konačna pitanja odbijeni, i dvojica tragača krenula su natrag putem kojim su i došla. A Ninguable je počeo u svojoj glavi sortirati detalje Mišarove priče, još je više cijeneći zbog toga što je znao da je improvizirana, budući da je njegova omiljena poslovica bila: "Tko laže umjetnički, prilazi bliže istini nego što će sam ikad doznati."

Fafhrd i Mišar su stigli skoro do dna stubišta od stijena kad su začuli tiho kuckanje i okrenuli se da bi ugledali Ninguablea kako viri s vrha, podupirući se nečim što je sličilo na štap dok je drugim takvim kuckao.

"Djeco," zazvao je, a glas mu je bio tanak poput zvuka usamljene svirale u Baalovom hramu, "sjetio sam se da nešto u dalekim prostranstvima žudi za nečim u vama. Morate dobro paziti na ono što obično ne treba čuvati."

"Da, Krstitelju Mistifikacija."

"Pazit ćete?" zapištao je glas. "Vaša bića ovise o tome."

"Da, Oče."

I Ninguable im je jednom mahnuo i odšepao natrag. Malena bića njegove velike tame su ga slijedila, no da li da podnose izvješća i primaju naredbe ili samo da ga razgaljuju svojim nježnim igranjem, u to nitko nije mogao biti siguran. Neki su govorili da su Ninguablea stvorili Stariji Bogovi da bi ljudi nagađali o njemu i tako izoštrili svoju maštu za još teže zagonetke. Nitko nije znao ima li on dar vidovitosti, ili samo priprema pozornicu za buduće događaje

takvom zbunjujućom lukavošću da bi samo neki ifrit ili adept mogao izbjeći odigrati ulogu koja mu je dodijeljena.

3. ŽENA KOJA JE DOŠLA

Kako su po Ninguableovom savjetu i ne bi li napravili čaroliju koja će ih oporaviti, Fafhrd i Mišar krenuli u višestruku potragu za pokrovom Ahrimanovim, afrodizijačkom mumijom Demonskog Faraona, Čašom iz koje je Sokrat popio kukutu, izdankom prvobitnog Drva Života, i Ženom Koja Će Doći Kad Bude Spremna.

Nakon što su Fafhrd i Sivi Mišar izašli iz Bezdanih Pećina na zaslijepljujuće danje svjetlo, njihov trag se na neko vrijeme gubi. Materijal koji se odnosi na njih su, uglavnom, iščitavali ljetopisci, budući da su oni bili junaci na previše zlu glasu za klasičan mit, previše zagonetno neovisni da bi dopustili da ih se poveže s nekim narodom, previše prevrtljivi i nevjerojatni da bi njihove pustolovine zadovoljile povjesničara, prečesto upetljani s ološem dvojbenih demona, razriješenih čarobnjaka i diskreditiranih božanstava - pravim polusvijetom natprirodnog. A postaje dvostruko teže pratiti njihove aktivnosti tijekom razdoblja u kome su se bavili krađama koje su zahtijevale skrivenost, tajnovitost, i namjerno brkanje tragova. Povremeno, međutim, dade se naići na pečat koji su utisnuli na tu godinu.

Na primjer, jedno stoljeće kasnije svećenici Ahrimana pjevali su, premda su sami bili previše inteligentni da u to povjeruju, o čudu Ahrimana koji je sam uzeo vlastiti posvećeni pokrov. Jedne je noći dvanaest užasnih mačevalaca vidjelo crno išarani pokrov kako se diže poput upredene paučine s oltara, podiže više od smrtnog čovjeka, premda se oblik pod njim doimao čovjekolikim. Tada je Ahriman progovorio iz pokrova, i oni su mu se klanjali, a on je odgovorio opskurnim izrekama i konačno divovskim koracima izašao iz tajnog svetišta.

Najbistriji od onih svećenika stoljeće kasnije primijetio je: "Rekao bih da je to bio čovjek na hoduljama, ili čak - " (sretno li pogođene pretpostavke!) "- jedan čovjek na ramenima drugog."

A tu su bile i stvari koje je Nikri, osobna robinja zloglasne Lažne Laodiceje, ispričala kuharici dok je vidala modrice od svojih zadnjih batina. Stvari su se ticale dvojice stranaca koja su posjetila njenu gospodaricu, i veselice koju im je njena gospodarica predložila, i kako su izbjegli crnim eunusima sa sabljama koje je

namjestila da ih pogube kad veselica bude gotova.

"Bili su čarobnjaci, obojica," ustvrdila je Nikri. "jer su na vrhuncu događanja pretvorili moju gospu u užasnu krmaču slinavih ticala, odurnu himeru puža i svinje. Ali to nije bilo najgore, jer su ukrali njenu škrinju s afrodizijačkim vinima. Kad je otkrila da je nestala demonska mumija kojom se nadala potaknuti žudnju Ptolomejevu, vrištala je od bijesa i istukla me svojom četkom za češanje leđa. Joj, kako to boli!"

Kuharica se samo nasmiješila.

Ali tko je to posjetio Hijeronimusa, pohlepnog poreznika i kolekcionara iz Antiohije, i u kom obličju, ne možemo biti sigurni, jednog jutra nađen je u svojoj riznici obamrlih udova i hladan, kao od kukute, i na njegovom debelom licu bio je izraz užasa, a čuvena čaša iz koje je često lokao je nedostajala, premda su pred njim na stolu bile okrugle mrlje. Oporavio se, ali nikad nije htio ispričati što se dogodilo.

Svećenici koji su se brinuli za Drvo Života u Babilonu bili su malo komunikativniji. jedne večeri odmah nakon zalaska sunca vidjeli su kako se najviše grane tresu u sutonu i čuli škljocanje kalemarskog noža. Svud oko njih, bez ikakvog zvuka ili pokreta, protezao se opustjeli grad, iz kojeg je stanovništvo odvedeno u obližnju Seleukiju prije tri četvrt stoljeća i u koji su svećenici dolazili samo uz veliki strah da izvrše svoje svete dužnosti. Odmah su se pripremili, neki od njih da se popnu na Drvo naoružani kaljenim zlatnim srpovima, drugi da obore strelicama zlatnih vrhova svakog bogohulnika koji bude istjeran, kad je najednom veliki sivi šišmišasti lik poletio s Drveta i nestao iza jednog polusrušenog zida. Naravno, moglo se pomisliti da je to bio samo čovjek u sivom ogrtaču zakvačen tankim, jakim konopcem, ali se previše toga šaputalo o bićima koja noću lepršaju po ruševinama Babilona da bi se svećenici usudili krenuti u potjeru.

Konačno su se Fafhrd i Sivi Mišar ponovo pojavili u Tiru, i tjedan dana kasnije bili su spremni poći na zadnji dio svoje potrage. Doista, već su bili izvan gradskih vrata, zadržavajući se na Aleksandrovom molu, vrhu rastuće prevlake. Gledajući je, Fafhrd se sjetio kako mu je jednom neki stranac koji se nije predstavio ispričao priču o dvojici legendarnih pustolova koja su svojski pomogla u unaprijed izgubljenoj odbrani Tira od opsade Aleksandra Velikog prije više od sto godina. Veći je bacao teške kamene blokove na brodove napadača, dok je manji ronio i raščom kidao

lance kojima su bili usidreni. Njihova imena, rekao je stranac, bila su Fafhrd i Sivi Mišar. Fafhrd to nije prokomentirao.

Bila je skoro večer, dobro doba da se zastane u pustolovinama, prisjeti prošlih pogibelji, da se usudi maglovito, ludo, ružičasto nagađati o onome što će doći.

"Mislim da će svaka žena poslužiti", inzistirao je Mišar tvrdoglavo. "Ninguable je samo pokušavao biti tajnovit. Povedimo Chloe."

"Kad bi samo ona došla kad je spremna", rekao je Fafhrd, napola se smješkajući.

Sunce je zalazilo, zlatno i crveno, u namreškano more. Prodavači koji su postavili pultove na kopnenoj strani da bi prvi došli do seljaka i trgovaca iz unutrašnjosti na sajmeni dan, skupljali su robu i sklapali nadstrešnice.

"Svaka će žena na kraju doći kad je spremna, čak i Chloe", uzvratio je Mišar. "Morali bismo samo ponijeti za nju svileni šator i par sitnica da joj bude udobno. Uopće ne bi bio problem."

"Da", rekao je Fafhrd. "Vjerojatno nam za sve ponijeti ne bi trebalo više od jednog slona."

Većina Tira bila je tamno ocrtana naspram zalaska sunca, premda je bilo odbljesaka s krovova tu i tamo, a pozlaćeni vrh Melkartovog hrama bacao je na vodu mali svjetlosni trag koji se sretao s onim većim od sunca. Ocvala fenička luka činila se začaranom, sanjajući o prošloj slavi, samo napola slušajući današnje novosti o rimskom nezadrživom napredovanju na istok, i tome kako je Filip V Makedonski izgubio prvu rundu u Bitci Psećih Glava, i sad se Antioh spremao za drugu, s Hanibalom koji mu je došao pomoći iz Tirove velike pale sestre Kartage preko mora.

"Siguran sam da će Chloe doći ako čekamo do sutra", nastavio je Mišar. "Morat ćemo čekati u svakom slučaju, jer je Ninguable rekao da žena neće doći dok ne bude spremna."

Hladan povjetarac dopro je iz pustoši koja je bila Stari Tir. Prodavači su požurili; neki od njih su već kretali kući duž mola, s robovima koji su izgledali kao grbavci i druga izobličena čudovišta zbog svežnjeva na ramenima i glavama.

"Ne," rekao je Fafhrd, "krenut ćemo. A ako žena ne dođe kad je spremna, onda ona nije žena koja će doći kad je spremna ili, ako jest, onda će morati malo požuriti da nas sustigne."

Tri konja dvojice pustolova su se nemirno pomakla i Mišarov je zanjištao. Samo je velika deva, na koju su bile natovarene mješine s

vinom, razne škrinjice, i čvrsto umotano oružje, stajala mrgodno nepomična. Fafhrd i Mišar gledali su u jedan lik na molu koji se kretao suprotno od niza onih usmjerenih prema kućama; nisu bili baš sumnjičavi, ali nakon prošlogodišnjih aktivnosti nisu mogli zanemariti mogućnost smrtonosnih progonitelja, bilo u obliku užasnih mačevalaca, crnih eunuha sa sabljama, babilonskih svećenika sa zlatnim oružjem, bilo najamnika kakve bi Hijeronimus iz Antiohije mogao angažirati.

"Chloe bi došla na vrijeme, samo da si mi pomogao uvjeriti je", tvrdio je Mišar. "Ti joj se dopadaš, a siguran sam da je ona bila ta na koju je Ninguable mislio, jer ima onaj amulet koji štiti od adepta."

Sunce je bilo zasljepljujući zarez na rubu mora, a onda je utonulo. Svi su mali bljeskovi i svjetlucanja na krovovima Tira nestali. Melkartov se hram tamno uzdizao prema sve mračnijem nebu. Zadnja je nadstrešnica sklopljena i većina prodavača već je bila na pola puta duž mola. još se uvijek samo jedan lik kretao prema obali.

"Zar ti sedam noći s Chloe nije bilo dovoljno?" pitao je Fafhrd. "Osim toga, nije ona ta koju ćeš htjeti kad ubijemo adepta i riješimo se čini."

"Kako jest da jest", odvratio je Mišar. "Ali ne zaboravi da prvo moramo uhvatiti tog našeg adepta. A nisam ja jedini koji bi imao koristi od Chloinog društva."

Udaljen uzvik privukao je njihovu pažnju preko sve tamnijeg mora do mjesta gdje je trgovački brod uplovljavao u Egipatsku luku. Na tren su pomislili da se kopneni kraj mola ispraznio. A tad se lik koji se udaljavao od grada ocrtao jasno i crno naspram mora, tanan lik, ne opterećen poput robova.

"Još jedna budala napušta lijepi Tir u krivi čas", primijetio je Mišar. "Samo pomisli što bi žena značila u tim hladnim planinama u koje idemo, Fafhrde, žena koja priprema poslastice i miluje ti čelo."

Fafhrd je rekao: "Nije tvoje čelo, maleni, ono na što misliš."

Hladni je povjetarac ponovo stigao i utabani pijesak zastenjao je na njemu. Tir kao da je bio pognut poput zvijeri pred prijetnjama tame. Posljednji prodavač žurno je pretraživao tlo zbog neke izgubljene stvarčice.

Fafhrd je položio ruku na leđa svog konja i rekao: "Hajdemo."

Mišar je dodao zadnju primjedbu. "Mislim da Chloe ne bi ustrajala da povede robinju koja bi joj mazala stopala uljem, naime,

ako to izvedemo kako treba."

Onda su vidjeli da ona još jedna budala koja napušta lijepi Tir ide prema njima, i da je to žena, visoka i vitka, odjevena u ruho koje kao da se topilo u ugasloj svjetlosti, tako da se Fafhrd zapitao dolazi li zbilja iz Tira ili iz nekog kraljevstva u zraku čiji žitelji mogu kročiti na zemlju samo u sumrak. Tada su, dok se nastavila približavati laganim, mekim korakom, vidjeli da joj je lice lijepo, a kosa vrana: i Mišarovo je srce jače zakucalo i pomislio je da je to savršen kraj njihovog čekanja, da nazoči rođenju Afrodite, ne iz pjene već iz sumraka: jer to je zbilja bila njegova tamnokosa Ahura iz vinarija, koja više nije zurila s hladnom, stidljivom znatiželjom, već se srdačno osmjehivala.

Fafhrd je, ne baš nedirnut sličnim osjećajima, polako rekao: "Znači ti si žena koja je došla kad je spremna?"

"Da," dodao je Mišar veselo, "a znaš li da bi za još samo koju minutu zakasnila?"

4. IZGUBLJENI GRAD

O opreznom udvaranju naših junaka plahoj, podmukloj Ahuri. O jazu koji je ona zlobno iskopala između njih. O putovanju koje su poduzeli sve troje zajedno. O Mišarovoj pretpostavci o Anurinom spolu, i kako ju je smatrao oborenom u trenu kad ju je dokazao. O spasonosnom vjetru, šišmišu-glasniku i pravljenju velike magije.

Tijekom sljedećeg tjedna, dok su polako putovali prema sjeveru duž ruba pustinje, malo su toga doznali o motivima ili povijesti svoje tajanstvene družice što bi bilo više od dvojbenih djelića obavijesti koje im je Chloe pružila. Kad bi je pitali zašto je došla, Ahura bi odgovorila da ju je Ninguable poslao, da Ninguable nije imao veze s tim i da je sve to bilo slučajnost, da su joj određeni mrtvi Stariji Bogovi poslali viziju u snu i da traži brata izgubljenog u potrazi za Izgubljenim Gradom Ahrimanovim; a često je jedini njen odgovor bila šutnja, šutnja koja se ponekad činila podmuklom, a ponekad mističnom. Međutim, dobro je podnosila teškoće, pokazala se neumornom jahačicom, i nije se bunila što spava na tlu umotana samo u veliki ogrtač. Poput neke posebno osjetljive ptice selice, činilo se da ima još veću potrebu od njih da nastavi putovanje.

Kad god bi se pružila prilika, Mišar bi joj uporno udvarao, ograničen samo strahom od pretvaranja u puža. Ali nakon nekoliko dana tog tantalskog užitka, primijetio je da se i Fafhrd zagrijao. Veoma su brzo dvojica sudruga postala suparnicima, utrkujući se tko će prvi ponuditi Ahuri pomoć u onim rijetkim prilikama kad joj je bila potrebna, trudeći se nadmašiti jedan drugog u bezobrazno hvalisavom prepričavanju nevjerojatnih pustolovina, stalno pazeći da onaj drugi ne bi ugrabio koji trenutak nasamo. Takva bujica galantnosti nikad prije nije viđena tijekom njihovih pustolovina. Ostali su dobri prijatelji - i bili su svjesni toga - ali vrlo kivni prijatelji - čega su također bili svjesni. A Ahurina stidljiva, ili podmukla, šutnja ohrabrivala ih je obojicu.

Pregazili su Eufrat južno od ruševina Karšemisa, i krenuli prema izvorištu Tigrisa, presijecajući ga, ali skrećući istočno od puta Ksenofona i Deset tisuća. Tu je njihova mrzovolja donijela ploda. Ahura je odlutala malo dalje, puštajući svog konja da pase

suhu travu, dok su njih dvojica sjedila na jednoj stijeni i prepirala se šapatom; Fafhrdov prijedlog bio je da se obojica prestanu udvarati djevojci dok njihova potraga ne bude okončana, a Mišar se tvrdoglavo uhvatio za svoje pravo prvenstva. Njihov šapat postao je tako žučljiv da nisu ni primijetili bijelog goluba koji je letio prema njima dok se nije lepećući krilima spustio na jednu od ruku koje je Fafhrd raširio kako bi naglasio svoju spremnost da odustane od djevojke - samo ako to i Mišar učini.

Fafhrd je trepnuo, a onda skinuo komadić pergamenta s golubove noge, i pročitao: "U djevojci leži opasnost. Obojica je se morate odreći." Maleni pečat bio je otisak sedam isprepletenih očiju.

"Samo sedam očiju!" primijetio je Mišar. "Oho, kako smo skromni!" I na tren je zašutio, pokušavajući zamisliti ogromnu mrežu neznanih niti kojima je Tračer prikupljao svoje obavijesti i obavljao svoje poslove.

Ali je ova neočekivana podrška Fafhrdovom prijedlogu konačno izvukla od njega nevoljnu suglasnost, i svečano su se zavjetovali da neće doticati djevojku, niti na drugi način tjerati vodu svaki na svoj mlin, dok ne nađu adepta i pobrinu se za njega.

Sad su bili u zemlji bez gradova koju su karavani izbjegavali, zemlji poput Ksenofonove, punoj prohladnih maglovitih jutara, zasljepljujućih podneva, i izdajničkih sumraka, s nagovještajima o stidljivim, ubojitim planinskim plemenima koji su prizivali sveprisutne legende o "malom narodu", onoliko različitom od ljudi koliko su mačke od pasa. Ahura naizgled nije bila svjesna naglog prestanka pažnje koja joj je ukazivana, ostajući isto toliko primamljivo stidljiva i neshvatljiva kao i uvijek.

Mišarov je stav prema Ahuri, međutim, počeo prolaziti kroz postupnu, ali duboku promjenu. Je li to bila ogorčenost njegovom potisnutom strašću, ili pronicavije uočavanje uma ne više uzavrelog od smišljanja laskanja i duhovitosti, ali počeo je sve više i više smatrati da je Ahura koju je volio samo slabašna iskra skoro izgubljena u tami strankinje koja je svakog dana postajala sve zagonetnija, dvojbenija i čak, na kraju, odbojnija. Sjetio se drugog imena kojim je Chloe nazvala Ahuru, i zatekao se u neobičnom razmišljanju o legendi o Hermafroditu koji se kupao u karskoj fontani i sjedinio u jedno tijelo s nimfom Salmacis. Sad kad bi pogledao Ahuru, mogao je vidjeti samo gorljive oči koje skrivećki promatraju svijet kao da vire kroz pukotinu. Počeo je pomišljati

kako ona tiho hihoće noću zbog zbunjujućih čini koje su bačene na njega i Fafhrda. Postao je obuzet Ahurom na sasvim drugačiji način i počeo ju je špijunirati i proučavati njen izraz lica kad nije bila svjesna da je gleda, kao da se nadao na taj način proniknuti u njezinu zagonetku.

Fafhrd je to primijetio i istog trena posumnjao da Mišar razmišlja o kršenju svog zavjeta. Obuzdao je s naporom svoje negodovanje i poduhvatio se promatranja Mišara jednako pomno kao što je Mišar motrio Ahuru. Više nijedan od njih bio voljan sam ići u lov kad se trebalo pobrinuti za hranu. Opuštena srdačnost njihovog prijateljstva bila je narušena. Tada se, kasno jednog poslijepodneva dok su prolazili sjenovitom gudurom istočno od Armenije, jedan sokol naglo obrušio i zario pandže Fafhrdu u rame. Sjevernjak je ubio pticu u kovitlacu crvenog perja prije nego što je primijetio da i ona nosi poruku.

"Pripazi na Mišara", bilo je sve što je pisalo, ali, povezano s ogrebotinama na ramenu koje su pekle, to je bilo sasvim dovoljno za Fafhrda. Prišavši Mišaru dok se Ahurin konj propinjao dalje od komešanja, saopćio mu je sve svoje sumnje i upozorio ga da bi bilo kakvo kršenje njihovog sporazuma odmah okončalo njihovo prijateljstvo i uvuklo ih u smrtonosni sukob.

Mišar je slušao poput čovjeka u snu, još uvijek zamišljeno promatrajući Ahuru. Volio bi da je mogao reći Fafhrdu svoje prave motive, ali je sumnjao da ih može učiniti razumljivima.

Štoviše, bio je ozlojeđen što je pogrešno shvaćen. Tako da, kad je Fafhrdova tmurna tirada završila, nije imao nikakav komentar. Fafhrd je to shvatio kao priznanje krivnje i bijesno nastavio jahati.

Sad su se približavali onoj krševitoj visoravni s koje su se Medijci i Perzijanci sjurili u Asiriju i Kaldeju i gdje će, ako je vjerovati Ninguableovom zemljopisu, naći zaboravljenu jazbinu Gospodara Vječnog Zla. U početku se starinski zemljovid na pokrovu Ahrimanovom pokazao više izlučujućim nego korisnim, ali je, nakon nekog vremena, djelomično razjašnjen jednim Ahurinim neobično rječitim nagovještajem, postao uznemirujuće smislen, pokazujući im dubok klanac tamo gdje bi ih prethodni teren navodio da očekuju uzdignuto brdo, i dolinu gdje bi trebala biti planina. Ukoliko zemljovid ostane pouzdan, dospjet će do Izgubljenog Grada za samo nekoliko dana.

Cijelo to vrijeme, Mišarova se opsesija produbljivala, i na kraju je poprimila konačan i zapanjujući oblik. Smatrao je da je Ahura

muško.

Bilo je veoma čudno da prisnost logorskog života i Mišarovo vlastito marljivo uhođenje nisu odavno urodili konkretnim dokazom ili opovrgavanjem te jasno uobličene pretpostavke. Svejedno, kao što je Mišar shvatio nakon prisjećanja svih događaja, nisu. Točno, Ahurina građa i pokreti, sve njene sitne kretnje bile su kretnje žene, ali se mogao sjetiti našminkanih i preobučenih mezimaca, privlačnih, ali ne i izvještačenih, koji su isto toliko dobro glumili ženstvenost. Apsurdno - ali bilo je tu. Od tog trenutka njegova opsesivna znatiželja postala je neodoljivo naprezanje i udvostručio je svoje promišljeno promatranje, na veliku ljutnju Fafhrda, koji je počeo udarati rukom po dršci svog mača u neočekivanim trenucima, ali ni to nije skretalo Mišarov pogled. Svaki je na svoj način ostao jednako tako mračno prkosan kao i deva koja je pokazivala sve više i više natmurene ćudljivosti zbog tog apsurdnog udaljavanja od zdrave pustinje.

Bili su to tjeskobni dani za Sivca, dok su napredovali sve bliže kroz sumorne klisure i preko stjenovitih vrhova do pradrevnog Ahrimanovog svetišta. Fafhrd se činio poput zlokobnog diva bijelog lica koji ga je podsjećao na nekoga koga je poznavao u budnom životu, a cijela njihova potraga na slijepo koračanje među podzemnijim stazama sna. Još uvijek je htio reći divu u što sumnja, ali se nije mogao prisiliti, zbog čudovišnosti toga i činjenice da je div volio Ahuru. A cijelo vrijeme Ahura mu je izmicala, utvara koja je bila zamalo na dohvatu: premda je, kad je prisilio svoj um na usporedbu, shvatio da se njeno ponašanje nije ni u čemu izmijenilo, osim pojačavanja poriva da se nastavi dalje, poput lađe koja se približava matičnoj luci.

Konačno je stigla noć kad više nije mogao podnijeti svoju mučilačku znatiželju. Iskoprcao se ispod planine nezapamćenih pritišćućih snova i, podignut na lakat, pogledao oko sebe, tih poput stvorenja po kojem je prozvan.

Bilo bi hladno da nije bilo tako mirno. Vatra je dogorjela do žeravice. Više je mjesečina bila ono što mu je pokazivalo Fafhrdovu raskuštranu glavu i lakat koji su virili iz čupavog ogrtača od medvjeđe kože. Mjesečina je bila i ono što je obasjavalo Ahuru ispruženu pokraj žeravice, mirnog lica sklopljenih očiju usmjerenog prema zenitu, disanja jedva primjetnog.

Dugo je čekao. Tada je, ne praveći zvuka, odložio svoj sivi ogrtač, podigao mač, obišao vatru, i kleknuo kraj nje. Onda je još

neko vrijeme nepristrano promatrao njeno lice. Ali ono je ostalo hermafroditska maska koja je namučila njegove budne sate - ukoliko je još mogao sa sigurnošću razlučiti javu i san. Najednom su mu ruke posegnule za njom - i isto tako naglo stale. Ponovo je dugo ostao nepomičan. Tada je, pokretima odmjerenim i naizgled uvježbanim poput mjesečara, ali tišim, razgrnuo njezin vuneni ogrtač, izvadio nožić iz svoje torbice za pojasom, podigao njenu haljinu za vrat, pazeći da joj ne dodirne kožu, i prorezao je do koljena, postupivši jednako s njezinim hitonom.

Dojke, bijele poput bjelokosti, za koje je znao da ih neće biti, bile su tamo. A ipak, umjesto da njegov košmar nestane, produbio se.

Bilo je to nešto previše duboko da bi iznenadilo, to potpuno neočekivano novo shvaćanje. Jer. dok je klečao tamo, zamišljeno proučavajući, znao je sa sigurnošću da je i to bjelokosno tijelo tek maska, isto tako lukavo izrađena kao i lice i u isto toliko zastrašujuće neshvatljivu svrhu.

Bijeli očni kapci nisu se pomakli, ali su se rubovi zubi ukazali u nečem što je smatrao namjernim, promišljenim osmijehom.

Nikad nije bio sigurniji nego u tom trenu da je Ahura muško. Žeravica je zapucketala iza njega.

Okrećući se, Mišar je vidio samo prugu sjajnog čelika dignutog iznad Fafhrdove glave, nepomičnu na tren, kao da nadljudskom milošću neki bog daje svojem stvorenju šansu prije nego što pusti munju.

Mišar je izvukao svoj tanki mač na vrijeme da blokira udarac. Od drške do vrha, dvije oštrice su zavrištale.

A kao odgovor na taj vrisak, stapajući se s njim, nastavljajući i dopunjujući ga, dopro je iz apsolutne mirnoće zapada divovski nalet vjetra od kojeg se Mišar zateturao naprijed, a Fafhrd ustuknuo natrag, i Ahura zakotrljala preko mjesta na kome je bila žeravica..

Skoro isto tako naglo, vjetar je zamro. Dok je zamirao, nešto je poput šišmiša zalepršalo prema Mišarovom licu i dograbilo ga. Ali to nije bio šišmiš, čak niti veliki suhi list. Na dodir je bilo poput papirusa.

Žeravica se, otpuhnuta u busen suhe trave, razbuktala u vatru. Prema njenom treptavom svjetlu podigao je tanki list koji je dolepršao s beskrajnog zapada.

Užurbano je mahnuo Fafhrdu, koji se pokušavao ispetljati iz grma smreke.

Na listu je bilo, tintom poput sipinog crnila, ispisano velikim slovima iznad isprepletenog pečata:

"Tako vam bilo kojih bogova koje štujete, odustanite od te svađe. Krenite odmah dalje. Slijedite ženu."

Postali su svjesni da Ahura viri preko njihovih spojenih ramena. Mjesec se blistavo pojavio iza male crne krpe oblaka koja ga je na tren zaklonila. Ona ih je pogledala, spojila rubove hitona i haljine, podvezala ih ogrtačem. Pokupili su konje, izvukli palu devu iz grupe trnovitih grmova u kojima se ona zadovoljno mučila, i krenuli.

Nakon toga je Izgubljeni Grad nađen skoro prebrzo: činilo se kao klopka ili djelo opsjenara. Jednog trena im je Ahura ukazivala na gromadama osutu stijenu: sljedećeg su gledali dolje u usku dolinu krcatu pijano naherenim, od mjeseca srebrnim monolitima i njihovim suučesničkim sjenama.

Od početka je bilo očito da je "grad" pogrešan naziv. Svakako ljudi nikad nisu obitavali u tim ogromnim kamenim šatorima i kolibama, premda su se tu možda molili. Bilo je to naselje za egipatske kolose, za kamene automatone. Ali Fafhrd i Mišar imali su malo vremena da ga promotre u cijelosti, jer je bez upozorenja Ahura podbola svog konja u kotrljanje i klizanje niz padinu.

Nakon toga je sve bilo pogibeljni, pijani galop, u kojem su njihovi konji ulijetali u sjene, a deva bila teturava sablast, kroz šume grubo klesanih stupova, pokraj nagnutih pojedinačnih ploča dovoljno velikih da budu zid palače, pod dovratke za slonove, stalno slijedeći izmičući topot kopita, nikad ga ne sustižući, dok nisu najednom izbili na čistu mjesečinu i doprli do otvorenog prostora između velikog, sarkofagu nalik, sanduka ili kutije do koje su vodile stube, i primitivnog čovjekolikog monolita.

Ali jedva da su počeli razaznavati stvari oko sebe kad su postali svjesni da Ahura nestrpljivo gestikulira. Sjetili su se Ninguableovih uputa, i shvatili da samo što nije svanulo. Pa su istovarili razne zavežljaje i kutije s drhtave, živčane deve, i Fafhrd je razmotao tamni, paučinasti pokrov Ahrimanov i omotao ga oko Ahure dok je ona stajala nijemo okrenuta prema grobu, s licem poput mramornog portreta čežnje, kao da je iznikla iz kamena oko sebe.

Dok se Fafhrd bavio ostalim stvarima, Mišar je otvorio škrinju od ebanovine koju su ukrali od Lažne Laodiceje. Uhvatilo ga je suludo raspoloženje i, plešući trupkavo, oponašajući eunuha iz posluge, ukusno je aranžirao na jednom ravnom kamenu sve vrčiće

i lončiće i malene amfore koje su bile u škrinji. Odgovarajućim falsetom je pjevao:

"Postavih stol za Seleuka Velikog,
Naslagah mu blaga svakojakog:
Očito sam mu za oko zapeo,
jer zastenjao je kad se najeo:
'Za kaznu mi ovog kastrirajte.'

"Vidiš, Fafhlde," protepao je, "čovjek je bio kastlilan kao dječak, pa zato to uopće nije bila kazna. Zbog plethodne kastlacije-"

"Kastrirat ću ja tebi tu tvoju ludorija punu glavu", dreknuo je Fafhrd, podižući sljedeće sredstvo magije, ali se na vrijeme predomislio.

Onda mu je Fafhrd dodao Sokratovu čašu i, još uvijek skakućući i piskajući, Mišar je odmjerio u nju prah mumije, dodao vino i promiješao ih i, plešući raskalašeno prema Ahuri, ponudio joj čašu. Kad se ona nije pomakla, podigao ju je do njenih usana i ona ju je pohlepno iskapila ne skidajući pogled s groba.

Onda je Fafhrd prišao s izdankom babilonskog Drveta Života, koji mu je na dodir još bio čudesno svjež i čvrstog lišća, kao da ga je Mišar odsjekao trenutak ranije. I nježno je rastvorio njene stisnute prste i stavio izdanak među njih i opet ih sklopio.

Tako spremni, čekali su. Nebo se zacrvenilo na rubu, na tren kao da je postalo tamnije, zvijezde su poblijedjele i mjesec je postao mutan. Rašireni afrodizijaci su se ohladili, ne dajući svoj miris noćnom lahoru. A žena je nastavila gledati u grob, a iza nje, naizgled gledajući grob kao da je njena fantastična sjena, uzdizao se monolit ljudskog oblika, na koji je Mišar povremeno bacao nelagodne poglede preko ramena, ne mogavši odrediti je li on primitivno grube izrade ili nešto čemu su ljudi s naporom uklonili lice zbog njegova zla.

Nebo je postajalo sve bljeđe dok Mišar nije počeo razaznavati čudovišne reljefe na stranama sarkofaga - ljude poput kamenih stupova i životinje poput planina - i dok Fafhrd nije mogao vidjeti zelenu boju listova u Ahurinoj ruci.

Tada je ugledao nešto zapanjujuće. U trenutku su listovi usahli i izdanak je postao zgrčeni pocrnjeli štap. Istog trena Ahura je zadrhtala i postala još bljeđa, blijeda kao snijeg, i Mišaru se činilo da joj se oko glave stvara tanki crni oblak, da zagonetni stranac kojeg je mrzio isparava uvis poput duha iz njenog tijela, boce.

Debeli kameni poklopac sarkofaga zaškripao je i počeo se

dizati.

Ahura je krenula prema sarkofagu. Mišaru se činilo da je oblak vuče za sobom poput crnog jedra.

Poklopac se micao sve brže, kao da je gornja čeljust kamenog krokodila. Mišaru se činilo da se crni oblak trijumfalno napinje prema sve širem otvoru, vukući bijeli pramen za sobom. Poklopac se širom otvorio. Ahura je stigla do vrha i onda ili zavirila unutra ili. kako je to Mišar vidio, bila povučena skupa s crnim oblakom. Snažno se zatresla. Tada se njeno tijelo srušilo kao prazna haljina.

Fafhrd je zaškrgutao zubima, zglob je zakrckao u Mišarovom zapešću. Drške njihovih mačeva, nesvjesno izvučenih, žuljale su im dlanove.

Tada, poput lijenčine nakon dana izležavanja u sjeni, indijskog princa poslije dosadnog dvorskog protokola, filozofa od zbunjujuće rasprave, jedan lik uzdigao se iz groba. Udovi su mu bili odjeveni u crno, tijelo u srebrnu kovinu, kosa i brada bile su mu vrane i svilenkaste. Ali ono što je prvo upadalo u oči, poput grba na štitu maskiranog ratnika, bilo je prelijevajući bljesak njegove mladenačke maslinaste puti, srebrnasti sjaj koji bi skretao misli na riblje trbuhe i gubu - to, i stanovita prisnost.

Jer lice tog crnog i srebrnog stranca bilo je nedvojbeno slično Ahurinom.

5. ANRA DEVADORIS

O kicoškom strancu nazvanom Mračni Poklon Demona. O najnapornijoj borbi mačevima u dvobojima obilujućem životu Sivog Mišara. O strančevoj prljavoj postelji.

Oslanjajući svoje duge ruke na rub groba, novopridošlica ih je ljubazno promotrio i klimnuo glavom kao da su stari prijatelji. Tada je s lakoćom preskočio rub i zakoračio niz stube, gazeći po pokrovu Ahrimanovom bez da je bacio i pogled na Ahuru. Odmjerio je njihove mačeve. "Očekujete pogibelj?" upitao je, uljudno gladeći bradu koja nije, činilo se Mišaru, mogla narasti tako gusta i svilenkasta nigdje osim u grobu

"Ti si adept?" odvratio je Fafhrd, malo se spotičući oko izgovaranja tih riječi. Stranac je zanemario to pitanje i sagnuo se da sa smiješkom razgleda poredanu zbrku afrodizijaka.

"Dragi je Ninguable", promrmljao je, "svakako otac svih sedmookih Bludnika. Pretpostavljam da ga dovoljno dobro poznajete da pogodite da vam je zadao da pokupite te igračke zato što ih želi za sebe. Čak ni u njegovom dvoboju sa mnom, ne može odoljeti iskušenju zarade sa strane. Ali se ovaj put stari svodnik možda, ne znajući, poklonio sudbini. Barem se nadajmo tome."

I s tim riječima otkopčao je svoj pojas i nemarno ga odložio, skupa s čudesno tankim mačem srebrne drške. Mišar je slegnuo ramenima i vratio svoje oružje u korice, dok je Fafhrd samo zagunđao.

"Ne sviđaš mi se", rekao je. "Jesi li ti taj koji je bacio svinjsku kletvu na nas?"

Stranac ga je zabavljeno promatrao.

"Vi tražite uzrok", rekao je. "Želite znati ime jednog posrednika za kojeg smatrate da vas je uvrijedio. Planirate pustiti svoj gnjev s lanca čim doznate. Ali iza svakog uzroka je još jedan uzrok, i iza zadnjeg posrednika je još jedan posrednik. Niti besmrtnik ne bi dospio pogubiti ni djelić njih. Vjerujte meni, koji sam slijedio taj trag dalje od drugih i koji imam ponešto iskustva s posebnim preprekama stavljenim na put onog tko želi živjeti izvan ograničenja svoje lubanje i bijedne sadašnjosti - klopkama koje su mu postavljene, titanskim neprijateljstvima koja pobuđuje. Preklinjem vas da još malo pričekate prije nego što zaratite, kao što

ću ja pričekati prije nego što odgovorim na vaše drugo pitanje. To da sam adept ću drage volje priznati."

Na tu zadnju izjavu Mišar je osjetio još jedan praznoglavi poriv da se ponaša lakomisleno, ovaj put izigravajući čarobnjaka. Tu je bilo rijetko biće na kojem može iskušati runu protiv adepata u svojoj torbici! Zaželio je promrmljati smrtonosne čini kroz zube, zamahati rukama u gesti prizivanja, pljunuti na adepta i triput se okrenuti u krug na lijevoj peti. Ali je i on odlučio pričekati.

"Uvijek postoji jednostavan način da se nešto kaže", rekao je Fafhrd zlokobno.

"Ali u tome se ne slažem s vama", odvratio je adept, skoro živahno. "Nema načina da se izreknu određene stvari, a druge je tako teško reći da čovjek vene i umire prije nego što prave riječi budu pronađene. Mora se posuditi fraze s neba, riječi s one strane zvijezda. Ili bi sve bilo neznalačko, okivajuće neznanje."

Mišar je zurio u adepta, najednom svjestan čudovišnog nesklada u svezi s njim - kao kad bi se uočio nagovještaj dvoličnosti na Solonovim usnama, ili kukavičluka u Aleksandrovom pogledu, ili imbecilnosti na licu Aristotela, jer premda je adept bio očito vješt na riječima, samouvjeren i moćan, Mišar nije mogao ne pomisliti na dijete morbidno gladno iskustava, pitomog, bolno radoznalog dječačića. A Mišar je bio još zbunjeniji osjećajem da je to tajna zbog koje je tako dugo uhodio Ahuru.

Fafhrdova ruka s mačem se napela i činilo se da će izreći neki još sočniji komentar. Ali je umjesto toga vratio mač u korice, otišao do žene, na tren stavio prste na njeno zapešće, a onda je umotao u svoj ogrtač od medvjeđe kože.

"Njen duh nije otišao daleko", rekao je. "Uskoro će se vratiti. Što si joj to napravio, ti crno-srebrni kicošu?"

"Kakve veze ima što sam napravio njoj ili vama, ili sebi?" odgovorio je adept, skoro namrgođeno. "Ovdje ste, a ja imam posla s vama." Zastao je. "Ovo je, ukratko, moj prijedlog: učinit ću vas adeptima poput mene, dijeleći s vama sve znanje koje su vaši umovi sposobni shvatiti, uz jedini uvjet da se nastavite podvrgavati onim činima koje sam bacio ili bih mogao ubuduće baciti na vas, kako bismo produbili naše znanje. Što kažete na to?"

"Stani, Fafhrde!" zavapio je Mišar, dograbivši svog prijatelja za ruku. "Nemoj još nasrnuti. Da pogledamo kip sa svih strana. Zašto si, velikodušni čarobnjače, odabrao dati tu ponudu nama, i zašto si nas doveo ovamo da nam to ponudiš, umjesto da svoje da ili ne

dobiješ u Tiru?"

"Adept!" urlao je Fafhrd, vukući Mišara za sobom. "Nudi da mene učini adeptom! I za to bih trebao i dalje ljubiti svinje! Ma, idi pljuni Fenrisu u usta!"

"Što se tiče razloga zbog kojeg sam vas doveo ovamo," rekao je adept hladnokrvno, "postoje određena ograničenja moje moći kretanja, ili u najmanju ruku mojih moći da u zadovoljavajućoj mjeri komuniciram. Postoji, štoviše, i poseban razlog, koji ću vam otkriti čim zaključimo našu pogodbu - premda vam već mogu reći da ste mi, ne znajući to ni sami, već pomogli."

"Ali zašto se okomili baš na nas? Zašto?" ustrajao je Mišar, pokušavajući stati dok ga je Fafhrd vukao.

"Poneka zašto, ako ih slijedite dovoljno daleko, vode preko ruba stvarnosti", odgovorio je odjeveni u crno i srebrno, "Ja sam tražio znanje s one strane snova običnih ljudi: zašao sam daleko u tamu koja okružuje umove i zvijezde. Ali sad, usred zakrivljenih vijuganja tog zastrašujućeg labirinta, našao sam se odjednom na kraju svog povjesma. Tiranske sile koje neznalački čuvaju tajnu univerzuma ne znajući što ona jest nanjušile su me. Ti kleti čuvari čiji je Ninguable puki agent, a čak i Ormudz samo zamućen simbol postavili su svoje zamke i podigli svoje zapreke. A moje najbolje baklje su se ugasile, ili se pokazale previše treperavima i slabima. Potrebne su mi nove staze spoznaje."

Usmjerio je na njih pogled očiju koje kao da su se pretvarale u dvije rupe u zastoru. "Ima nešto u vašoj najdubljoj srži, nešto što ste vi, ili drugi prije vas, pažljivo čuvali stoljećima. Nešto što vam dopušta da se smijete onako kako su se samo Stariji Bogovi ikad smijali. Nešto što vas navodi da vidite neku vrstu šale u užasu i razočaranju i smrti. Mnogo se mudrosti može osvojiti raspredanjem toga nečega."

"Smatraš li nas lijepim vunenim šalovima koje će tvoji vješti prsti rasplesti?" zarežao je Fafhrd. "Ne bi li produljio taj konopac na čijem kraju visiš, i popeo se skroz dolje do Niflheima?"

"Svaki adept mora rasplesti sebe, prije nego što može rasplesti druge", izrekao je stranac ne smiješeći se. "Vi ne znate kakvo je blago ono što držite djevičanskim i beskorisnim u sebi, ili prosipate u besmislenom smijehu. Mnogo je bogatstva u njemu, mnogo kompleksnosti, konaca sudbine koji vode s onu stranu neba do nedosanjanih kraljevstava." Glas mu je postao ubrzan i zazivajući.

"Zar nemate poriv za razumijevanjem, potrebu za većim

pustolovinama od vratolomija za dječake? Dat ću vam bogove za protivnike, zvijezde za škrinju s blagom, ako samo učinite što vam zapovjedim. Svi će ljudi biti vaše životinje; oni najbolji, vaš lovni čopor. Ljubiti puževe i svinje? To je tek početak. Veći od Pana, plašit ćete narode, silovati svijet. Univerzum će drhtati od vaše požude, ali ćete ovladati njome i potisnuti je. Taj drevni smijeh dat će vam moć -"

"Gnusni svodniče! Laskavče krastavih usana! Prekini!" zaurlao je Fafhrd.

"Samo se pokorite meni i mojoj volji", nastavio je adept zaneseno, otvarajući usta tako da mu se brada ritmično trzala. "Sve ćemo stvari svijati i mučiti, znati im uzrok. Bludničenje bogova utrti će put kojim ćemo pregaziti vjetrova punu tamu dok ne nađemo onog koji se krije u lubanji besvjesnog Odina vukući konce koji pokreću živote vaše i moj. Sve će znanje biti naše, sve za nas trojicu. Samo odbacite svoju volju, pokorite se meni!"

Na tren je Mišar bio hipnotiziran nagovještajem odurnih čuda. Tad je osjetio da se Fafhrdov biceps, koji se opustio u njegovom stisku - kao da je i Sjevernjak počeo popuštati - naglo napinje, a sa svojih usana čuo je riječi hladno izgovorene u odjekujućoj tišini.

"Zar misliš da je jedna pjesmica dostatna da nas pridobije za tvoja pokvarena iskušenja? Misliš li da nas je briga za tvoje visokoparno rovanje po blatu? Fafhrde, ovaj slinavac me uvrijedio, na stranu prošla zla koja nam je nanio. Ostaje samo da odlučimo koji će ga se od nas riješiti. Žudim za tim da ga raspletem, počevši od rebara."

"Zar ne razumijete što sam vam ponudio, razmjere onog što biste osvojili? Zar se ne možemo naći na zajedničkom tlu?"

"Samo da bismo se borili. Prizovi svoje demone, čarobnjače, ili se prihvati oružja."

Nezemaljska se strast povukla, nestajući iz adeptovih očiju i ostavljajući samo smrtonosnost. Fafhrd je dograbio Sokratovu čašu, ispustio je za ždrijeb, opsovao kad se zakotrljala prema Mišaru, čija je mačje brza ruka mekano dohvatila dršku tankog mača zvanog Skalpel. Saginjući se, adept je naslijepo pipao iza sebe i dohvatio svoj pojas i korice, izvlačeći iz njih oštricu koja je izgledala istančana i spretna poput igle. Stajao je, gipka i ledena drskost, na crvenilu izlazećeg sunca, dok se crni antropomorfni monolit uzdizao iza njega kao njegov sekundant.

Mišar je tiho izvukao Skalpel iz korica, prstom pomilovao mač

po duljini, i čineći to primijetio natpis crnim krejonom koji je glasio: "Ne odobravam ovaj korak koji poduzimaš. Ninguable." S nervoznim šištanjem Mišar je obrisao poruku o bedro i usredotočio pogled na adepta - toliko zaokupljen da nije primijetio da se oči ispružene Ahure s treptajem otvaraju.

"A sada, Mrtvi Čarobnjače," rekao je Sivac vedro, "moje ime je Sivi Mišar."

"A moje je Anra Devadoris."

Istog je trena Mišar sproveo u djelo svoj pažljivo odvagnuti plan: da napravi dva brza skoka naprijed i krene svojim tijelom koje je završavalo oštricom na adeptov mač, koji je trebao biti odgurnut, i adeptovo grlo, koje je trebalo biti prerezano. Već je vidio krv kako šiklja kad je, usred drugog skoka, vidio kako mu se, zviždeći poput strijele, očima primiče adeptov mač. Napornim izvijanjem trbuha uspio se pomaknuti u stranu i naslijepo parirati. Adeptova oštrica pohlepno je zavijugala oko Skalpela, ali dovoljno daleko samo da zakvači i zareže kožu na Mišarovom vratu. Mišar je povratio ravnotežu u čučnju, sasvim otvoren za napade, i samo ga je skok unatrag spasio od drugog zmijolikog udarca Anre Devadorisa. Dok se pribirao da odgovori na sljedeći napad, zapanjeno je zinuo, jer nikad prije u životu nije bio suočen s nadmoćnijom brzinom. Fafhrdovo lice bilo je sasvim bijelo. Ahura se, međutim, glave uzdignute iz čupavog ogrtača, nasmiješila sa slabašnim i nepovjerljivim, ali zlobnim užitkom - otvoreno pokvarenim užitkom potpuno različitim od njenih prijašnjih podmuklih, neodredivih nagovještaja okrutnosti.

Ali Anra Devadoris se nasmiješio šire i kimnuo Mišaru nadmoćnom zahvalnošću prije nego što je uklizao. A sad je mač Igla bio taj koji se pomakao u neužurbanom munjevitom napadu, a Skalpel onaj koji je blokirao u paničnoj obrani. Mišar se povlačio trzavim, kružnim kretanjem, lica oznojenog, grla suhog, ali srca ushićenog, jer se nikad nije borio toliko dobro - čak ni onog zagušljivog jutra kad je, s glavom u vreći, eliminirao perverzno okrutnog egipatskog otmičara.

Neobjašnjivo je osjećao da su mu se sad isplatili oni dani provedeni u uhođenju Ahure.

Igla je skliznula prema njemu i na tren Mišar nije mogao odrediti s koje strane Skalpela se njezina oštrica nalazi pa je skočio unatrag, ali nedovoljno brzo da izbjegne ubod u bok. Gadno je zasjekao prema adeptovoj ruci koja se povlačila - i jedva uspio

trgnuti svoju ruku dalje od blokirajućeg uboda.

Gadnim glasom tako tihim da ju je Fafhrd jedva čuo, a Mišar uopće nije, Ahura je dobacila: "Pauci su ti lagano škakljali meso dok su trčali, Anra."

Možda je adept zastao skoro neprimjetno, ili mu je možda samo pogled postao za nijansu prazniji. U svakom slučaju, Mišar nije dobio onu priliku, koju je očajnički tražio, da započne protunapad i izvuče se iz smrtonosne vrtoglavice svog kružnog povlačenja. Ma koliko koncentrirano gledao, nije mogao uočiti prorez u mačem istkanoj čeličnoj mreži koju je njegov protivnik neumorno bacao na njega, niti je mogao naslutiti bilo kakvu izdajničku grimasu na licu iza te mreže, bilo kakav treptaj oka koji bi nagovijestio sljedeći smjer napada, bilo kakvo širenje nosnica ili zategnutost usana koji bi pokazali dašćuću iscrpljenost sličnu njegovoj. Bilo je neljudsko, neživo, maska stroja kojeg je sagradio nekakav Dedal, ili leprozno srebrnog automatona koji je izišao iz mita. A poput stroja, Devadoris kao da je dobivao na snazi i brzini samim ritmom koji je njegovu slabio.

Mišar je shvatio da mora prekinuti taj ritam protunapadom, bilo kakvim protunapadom, ili će pasti žrtvom brzine koja je postala zaslijepljujuća.

A onda je shvatio još i da prilike za taj protunapad nikad neće biti, da će uzalud čekati na i najmanje popuštanje napada njegovog protivnika, da mora sve staviti na kocku pogađanja.

Grlo mu je gorjelo, srce mu je tuklo po rebrima tražeći zraka, a žareći, otupljujući otrov umora kolao mu je udovima.

Devadoris je krenuo s fintom, ili smrtonosnim zamahom, prema njegovom licu.

Istodobno, Mišar je čuo Ahuru kako se ruga: "Pleli su mreže po tvojoj bradi, a crvi su ti upoznali intimne dijelove, Anra."

Pogodio je - i zasjekao prema adeptovom koljenu.

Ili je točno pogodio, ili je nešto drugo zaustavilo adeptov smrtonosni zamah.

Adept je lako blokirao Mišarov potez, ali ritam je bio razbijen i brzina mu je opala.

Ponovo je razvio brzinu, ponovo je u zadnji mogući tren Mišar pogodio. Ponovo se Ahura sablasno narugala: "Ličinke su ti napravile ogrlicu, a svaki prolazeći kukac zastao je da ti zaviri u oko, Anra."

Svaki put iznova se dogodilo, brzina, pogađanje, bizarno

ruganje, ali svaki je put Mišar dobio samo prolazni trenutak odmora, nikad priliku da počne dulji protunapad. Njegovo kružno povlačenje nastavilo se tako neprekinuto da je osjećao kao da je uhvaćen u vir. Svakim okretom, neki nepomični orijentiri bi mu ušli u vidno polje: Fafhrdovo poblijedjelo zgrčeno lice; ogromni grob; Ahurin od mržnje iskrivljen, podrugljiv izraz lica; izbrazdani crni, tmurni monolit, sa svojim pridruženim kamenim vojnicima i njihovim divovskim kamenim šatorima; opet Fafhrd...

A sad je Mišar znao da ga snaga konačno potpuno izdaje. Svaki pogođeni protunapad donio bi mu manje predaha, bio kraće zaustavljanje adeptove brzine. Orijentiri su se vrtoglavo okretali, potamnjeli. Bilo je to kao da je uvučen u središte vira, kao da ga crni oblak koji je zamišljao da izlazi iz Ahure vampirski obavija, gušeći mu dah.

Znao je da će biti u stanju izvesti još samo jedan protuudar, i da stoga mora sve baciti na kocku ubodom prema srcu.

Pripremio se.

Ali je čekao predugo. Nije mogao prikupiti potrebnu snagu, prizvati neophodnu brzinu. Vidio je kako adept priprema munjeviti udarac smrti.

Njegov vlastiti udarac bio je poput pokreta paraliziranog čovjeka koji se pokušava podići iz postelje.

Tada se Ahura počela smijati.

Bio je to užasan, histeričan smijeh: hihotav, podrugljiv smijeh; smijeh od kojeg se on tupo zapitao zašto bi ona našla toliki užitak u njegovoj smrti; a ipak, i pored svih razlika, smijeh koji je zvučao kao kreštava, izobličena verzija Fafhrdovog ili njegovog vlastitog.

Zbunjen, primijetio je da ga Igla još nije probola, da Devadorisov munjeviti zamah usporava, usporava, kao da omrznuti smijeh pada u sapinjućim krpama oko adepta, kao da svaki užasni hihot stavlja lance oko njegovih udova.

Mišar se naslonio na svoj mač i srušio, prije nego zamahnuo, prema naprijed.

Začuo je Fafhrdov drhtavi uzdah.

Onda je shvatio da pokušava izvući Skalpel iz adeptovih prsa i da je to skoro nesavladivo težak zadatak, premda je oštrica ušla lagano kao da je Anra Devadoris šuplji čovjek. Ponovo je povukao, i Skalpel je izišao, ispao iz njegovih obamrlih prstiju. Koljena su mu klecnula, glava mu je klonula i sve je preplavila tama.

Fafhrd je, obliven znojem, gledao adepta. Ukočeno tijelo Anre

Devadorisa zaljuljalo se kao kameni stup, tanki rođak monolita iznad njega. Usne su mu bile ukočene u smrznutom, proročanskom osmijehu. Ljuljanje se pojačalo, ali još neko vrijeme, kao da je oličenje strašnog njihala smrti, nije pao. Tada se nagnuo previše naprijed i pao poput stupa, bez slijeganja. Začuo se užasan šupalj udar kad mu je glava udarila u crni pločnik.

Ahurin histerični smijeh ponovo je nahrupio.

Fafhrd je potrčao naprijed dozivajući Mišara, zabrinuto prodrmao klonuli lik. Odgovorilo mu je hrkanje. Poput nekog iznemoglog tebanskog falangista koji drijema uz svoje koplje u sumrak bitke, Mišar je spavao snom potpune iscrpljenosti. Fafhrd je našao Mišarov sivi ogrtač, umotao ga u njega, i nježno ga spustio.

Ahura se grčevito tresla.

Fafhrd je pogledao palog adepta, koji je ležao doslovno opružen, poput prevrnutog grobnog kipa. Devadorisova vitkost bila je kao u kostura, jedva da je krvario iz rane koju mu je zadao Skalpel, ali mu je čelo bilo smrskano poput ljuske jajeta. Fafhrd ga je dodirnuo. Koža je bila hladna, mišići tvrdi kao kamen.

Fafhrd je viđao da se ljudi ukoče odmah nakon smrti - Makedonci koji su se borili previše očajnički i predugo. Ali oni bi postali slabi i teturavi pred kraj. Anra Devadoris je održao privid lakoće i savršene kontrole do samog kraja, i pored otrova koji su mu morali kolati žilama skoro istiskujući krv. Tijekom cijelog dvoboja, prsa jedva da su mu se raširila.

"Odina mu raspetog!" promrmljao je Fafhrd. "Bio je pravi muškarac, premda je bio adept."

Jedna ruka položena je na njegovu. Okrenuo se s trzajem. Bila je to Ahura koja mu je prišla s leđa. Raskolačila je oči. Nasmiješila mu se iskrivljeno, onda podigla znalačku obrvu, stavila prst na usta, i najednom pala na koljena pokraj adeptovog trupla. Nježno je dotakla baršunasto glatku površinu malenog ugruška krvi na adeptovim grudima. Fafhrd je, primjećujući iznova sličnost između mrtvog i poludjelog lica, zadržao dah. Ahura je odskočila poput preplašene mačke.

Najednom se smrzla poput plesačice i pogledala natrag u njega, i likujuća, nadmoćna osvetoljubivost ukazala joj se na licu. Mahnula je Fafhrdu. Onda je lagano potrčala uz stube do groba i pokazala unutra i opet mahnula. Sjevernjak se sumnjičavo približio, gledajući u njeno napregnuto i nezemaljsko lice, prelijepo poput ifritovog. Polako se popeo stubama.

Onda je pogledao dolje.

Pogledao, da bi osjetio da je čvrsti svijet samo pokorica na praiskonskim opačinama. Shvatio je da je ono što mu ona pokazuje nekako bilo njeno krajnje poniženje i krajnje poniženje stvari koja je sebe zvala Anra Devadoris. Sjetio se bizarnih poruga koje je Ahura dobacivala adeptu tijekom dvoboja. Sjetio se njezinog smijeha, i njegov se um vrtio po rubu sumnji na nedoličnosti okoćene iz ponora i opscene intimnosti, jedva je i primijetio da je Ahura nalegla na zid groba, bijelih ruku obješenih prema dolje kao da pokazuje sa svih deset vitkih prstiju u klonulom užasu. Nije znao da crno zbunjene oči najednom probuđenog Mišara gledaju u njega.

Prisjećajući se, shvatio je da su ga elegancija i uredan izgled Devadorisa naveli da misli o grobu kao ekscentričnom ulazu u nekakvu raskošnu podzemnu palaču.

Ali sad je vidio da nema vrata u toj tijesnoj ćeliji u koju je zavirio, niti pukotina koje bi ukazivale na tajne prolaze. Što god je izašlo odatle, živjelo je tu, gdje su suhi kutovi bili puni paučine, a po podu gmizali crvi, kukci i dlakavi crni pauci.

6. PLANINA

O demonskom vrhu koji je vrebao nad selom i demonskom dvorcu na tom vrhu. O glupostima junaka i nastavljenoj potrazi.

Možda je neki hihoćući demon, ili sam Ninguable, isplanirao to tako. U svakom slučaju, dok je Fafhrd silazio stubama, noge su mu se uplele u pokrov Ahrimanov i luđački se prodrao (Mišar je to zvao "blejanjem") prije nego što je primijetio uzrok, koji je do tad bio poderan u krpe.

Onda ih je Ahura, uzbuđena vikom, bacila u kratkotrajnu paniku vrišteći da crni monolit i njegova vojska marširaju na njih da ih smrve pod svojim kamenim nogama.

Skoro neposredno nakon toga Sokratova im je čaša na tren zaledila krv u žilama time što se zakotrljala u polukrugu, kao da je njen učeni vlasnik pokušava nevidljivo dohvatiti, možda da ovlaži grlo nakon duge prašnjave rasprave u podzemnom svijetu. Od uvelog izdanka Drveta Života nije bilo ni traga, premda je Mišar poskočio istom brzinom i plašljivošću kao neki od njegovih imenjaka kad je vidio velikog crnog kukca-štapičara kako puzi s mjesta gdje je izdanak mogao pasti.

Ali je deva bila ta koja je uzrokovala najveću zbrku, počevši najednom poskakivati na nimalo karakterističan opsjednut način, konačno gorljivo naskočivši s dvije noge na kobilu, koja je brže-bolje utekla ispod nje, očajno njišteći. Kasnije se ispostavilo da se deva dočepala afrodizijaka, jer je jedna od bočica bila smrskana kao papkom, sa samo oblizanim mjestom tamo gdje se njezin sadržaj prosuo, a dva manja glinena vrčića su potpuno nestala. Fafhrd je krenuo za dvjema životinjama na jednom od preostalih konja, dozivajući kao lud.

Mišar je, ostavši nasamo s Ahurom, stavio svoju frivolnost na kušnju spašavajući njen razum bujicom čavrljanja, uglavnom paprenih tirskih tračeva, ali uključujući i potpuno izmišljenu priču o tome kako su se on i Fafhrd i pet etiopskih dječačića jednom igrali svibanjske vrteške s očnim stabljikama potpuno pijanog Ninguablea, ostavljajući ga da gleda u najneobičnijim smjerovima. (Mišar se pitao zašto nema glasa od njihovog sedmookog mentora. Nakon pobjeda Ninguable je bio izuzetno brz u isticanju svojih zahtjeva za

plaćanjem; a i veoma iscrpan - ustrajat će na točnom obračunu zbog tri nestale posude s afrodizijacima.)

Od Mišara bi se moglo očekivati da iskoristi tu priliku za udvaranje Ahuri i, ukoliko je moguće, uvjeri se da je sad potpuno oslobođen kletve puževa. Ali, na stranu njeno histerično stanje, osjećao se čudno stidljiv s njom, kao da je sad, premda je to bila Ahura koju je volio, sreće prvi put. Svakako je ovo bila potpuno različita Ahura od one s kojom su putovali do Izgubljenog Grada, i sjećanje na to kako je postupao s tom drugom Ahurom mu je vezalo ruke. Tako da joj se ulagivao i tješio je kao što bi i neku usamljenu tirsku siroticu, konačno vadeći iz svoje torbice dvije smiješne lutke-rukavice i puštajući da je one zabavljaju u njegovo ime.

A Ahura je jecala i zurila i drhtala, i činilo se da jedva i čuje gluposti koje je Mišar izgovarao, pa ipak se stišala i pogled joj je postao razumniji i činila se utješenom.

Kad se Fafhrd konačno vratio s još uvijek narajcanom devom i vrlo nervoznom kobilom, nije ih prekidao, već je ozbiljno slušao, dok mu je pogled lutao po mrtvom adeptu, crnom monolitu, kamenom gradu, ili dolini koja se spuštala prema sjeveru. Visoko iznad njihovih glava jato ptica letjelo je u tom smjeru. Najednom su se raštrkale na sve strane, kao da je među njih uletio orao.

Fafhrd se namrštio. Trenutak kasnije začuo je zujanje u zraku. Mišar i Ahura su također digli pogled, na tren primijetili nešto usko kako juri dolje. Ustuknuli su. Začuo se prasak kad se duga bijela strijela zabila u pukotinu pločnika na manje od pola metra od Fafhrdove noge i ostala tamo vibrirajući.

Nakon jednog trena Fafhrd ju je dotakao svojom drhtavom rukom. Strijela je bila skorena od leda, pera krutih kao da je, nevjerojatno, letjela dugo kroz ledeni zrak daleko iznad zemlje. Nešto je bilo čvrsto svezano oko strijele. Odvojio je i razmotao od leda krti list papirusa, koji je omekšao na njegov dodir, i pročitao: "Morate krenuti dalje. Vaša potraga nije gotova. Vjerujte predznacima. Ninguable."

Još uvijek drhteći, Fafhrd je počeo gromoglasno kleti. Zgužvao je papirus, istrgnuo strijelu, prelomio je i odbacio dijelove. "Prokleti nakot eunuha, sove i hobotnice!" dovršio je. "Prvo pokuša s neba od nas napraviti ražnjiće, a onda nam još i kaže da naša potraga nije gotova - baš kad smo je završili!"

Mišar je, dobro znajući takav bijes koji bi Fafhrda znao spopasti nakon bitke, naročito bitke u kojoj nije mogao sudjelovati, zaustio

hladnokrvno komentirati. Tad je vidio da bijes naglo nestaje iz Fafhrdovog pogleda, ostavljajući za sobom divlji sjaj koji mu se nije sviđao.

"Mišaru!" rekao je Fafhrd gorljivo. "Na koju sam stranu odbacio strijelu?"

"Pa na sjever", rekao je Mišar ne razmišljajući.

"Da, a i ptice su letjele na sjever, a strijela je bila skorena od leda!" Divlji sjaj u Fafhrdovim očima postao je manijački bljesak. "Predznaci, rekao je? Onda ćemo vjerovati predznacima! Idemo na sjever, na sjever, pa još na sjever!"

Mišarovo je srce klonulo. Sad će biti posebno nezgodan trenutak za borbu protiv Fafhrdove davne želje da ga odvede "u te predivne hladne krajeve gdje samo snažni muškarci vrele krvi mogu preživjeti i to ubijajući velike, dlakave životinje" - što je duboko uznemirivalo ljubitelja vrelih kupki, sunca, i južnjačkih noći.

"Ovo je prilika nad prilikama", nastavio je Fafhrd, zapijevajući poput skalda. "Ah, natrljati svoju golu kožu snijegom, skočiti poput morža u ledom prekrivenu vodu. Oko Kaspijskog mora i preko još većih planina od ovih ide put kojim su ljudi moje rase išli. Torovih mu crijeva, kako će ti se to svidjeti! Nema vina, samo vrela medovina i sočno pečeno meso, za odjeću krzna koja snaže kožu, noću hladan zrak od kojeg su snovi čisti i oštri, i velike žene snažnih bokova. Tad se diže jedro na zimskom brodu i smije u ledenoj olujnoj pjeni. Zašto smo toliko oklijevali? Dođi! Ledenog mu uda kojim je Odin začet, moramo krenuti smjesta!"

Mišar je potisnuo stenjanje. "Ah, brate moj krvni," zapjevušio je, s ništa manje smjelosti u glasu, "moje srce skače od radosti još više nego tvoje pri pomisli na snijeg koji oživljava živce i sve ostale ljepote muževnog života koje sam odavno žudio iskusiti. Ali" - tu mu se glas tužno prelomio - "zaboravili smo na ovu dobru ženu, koju u svakom slučaju, makar zanemarili Ninguableovu zapovijed, moramo odvesti na sigurno do Tira."

Osmjehnuo se u sebi.

"Ali ja se ne želim vratiti u Tir", dobacila je Ahura, dižući pogled od lutaka s vragolanstvom tako djetinjastim da je Mišar proklinjao sebe što je ikad postupao s njom kao djetetom. "Ova usamljena točka izgleda jednako udaljeno od svih gradskih mjesta. Sjever je isto tako dobar smjer kao i bilo koji drugi."

"Tijela mu Freyinog!" zaurlao je Fafhrd, šireći ruke. "Jesi li čuo što kaže, Mišaru? Iduna mu, zbori kao prava snježna žena! Ni jedan

tren ne valja propustiti, namirisat ćemo medovinu prije kraja godine. Frigge mu, žena! Mišaru, ti što valjaš za tako malenog, jesi li primijetio kako je to lijepo rekla?"

I tako je došlo do toga da se užurbaju i spakiraju i (zasad, barem, popustio je Mišar) neizbježno krenu prema sjeveru. Škrinja s afrodizijacima, čaša i poderani pokrov privezani su natrag na devu, koja je još uvijek željno bacala poglede na kobilu i mljackala svojim velikim kožastim ustima. A Fafhrd je poskakivao i vikao i pljeskao Mišara po leđima kao da oko njih nisu eonima mrtvi kameni grad i beživotni adept koji leži na suncu.

Za nekoliko trenutaka kaskali su niz dolinu, a Fafhrd je pjevao pjesme o snježnim mećavama i lovu i čudovištima velikim poput ledenih brjegova i divovima velikim poput zaleđenih planina, dok se Mišar kiselo zabavljao zamišljanjem vlastite smrti u rukama neke previše privržene "velike žene snažnih bokova".

Uskoro je put kojim su išli postao manje jalov. Makija i nagib doline skrili su grad iza njih. Osjećaj olakšanja koji je Mišar jedva primijetio prožeo ga je kad je zadnji kameni stražar nestao s vidika, naročito crni monolit ostavljen da tmurno stražari nad adeptom. Okrenuo je pozornost na ono što je bilo pred njima - stožasta planina koja se ispriječila na kraju doline, s velikom kapom magle, usamljeni vrh koji je njegova mašta oblikovala u nevjerojatne kule i tornjeve.

Najednom su se njegove pospane misli razbudile. Fafhrd i Ahura su stali i zurili u nešto potpuno neočekivano - nisku drvenu kuću bez prozora stisnutu među kržljavim drvećem, s nekoliko uzoranih polja iza nje. Grubo istesani duhovi-čuvarkuće na četiri kuta krova i strehi izgledali su kao nešto perzijsko, ali perzijsko očišćeno od svih južnjačkih utjecaja - drevno perzijsko.

A drevno perzijske su bile i uske crte lica, ravan nos i crna prošarana brada starca koji ih je gledao iskosa stojeći na niskim vratima. Činilo se da je Ahurino lice ono koje najviše gleda - ili pokušava gledati, budući da ju je Fafhrd uglavnom zaklanjao.

"Pozdrav, Oče", zazvao je Mišar. "Nije li ovo lijep dan za jahanje, a vaša zemlja dobra za prolaz?"

"Jest", odgovorio je starac sumnjičavo, koristeći zahrđalo narječje. "Mada ne prolazi nitko, ili malo tko."

"To je dobro, biti daleko od zlih smrdljivih gradova", upao je Fafhrd srdačno. "Poznaješ li onu planinu naprijed, Oče? Postoji li pored nje neki put koji bi vodio na sjever?"

Na riječ "planina" starac je ustuknuo. Nije odgovorio.

"Da li nešto nije u redu s putem kojim idemo?" upitao je Mišar brzo. "Ili je nešto zlo u toj maglovitoj planini?"

Starac je počeo slijegati ramenima, ostavio ih skupljena, opet pogledao putnike. Prijaznost kao da se borila sa strahom na njegovom licu, i pobijedila, jer se nagnuo naprijed i žurno rekao: "Upozoravam vas, sinovi, da ne idete dalje. Što vrijedi čelik vaših mačeva, brzina vaših konja, protiv - ali zapamtite" - podigao je glas - "nikoga ne optužujem." Brzo se osvrnuo, "Ja se nemam na što žaliti. Meni je planina velika korist. Moj otac se vratio ovamo jer ovu zemlju izbjegava i lopov i pošten. Na ovu zemlju se ne plaća danak - nema poreza u novcu, ja ništa ne pitam."

"No, dobro, Oče, mislim da nećemo ići dalje", uzdahnuo je Mišar lukavo. "Mi smo tek besposleni momci koji idu po svijetu za svojim nosom. I ponekad nanjušimo čudnu priču. A to me podsjeća na jednu stvar u kojoj biste vi mogli nama darežljivim momcima biti od pomoći." Zazveckao je novcem u svojoj kesi. "Čuli smo priču o demonu koji obitava ovdje - mladom demonu odjevenom u crno i srebrno, blijedom, s crnom bradom."

Dok je Mišar to govorio, starac se povlačio natrag i na kraju je zamakao unutra i zalupio vrata, premda ne prije nego što su vidjeli da ga netko vuče za rukav. Istog trena su se čuli prigušeni ljutiti protesti izrečeni djevojačkim glasom.

Vrata su se s trijeskom otvorila. Čuli su starca da kaže: "... navući na sve nas." Onda je djevojka od oko petnaest godina istrčala pred njih. Lice joj je bilo zarumenjeno, pogled nervozan i uplašen.

"Morate se vratiti!" dobacila im je trčeći. "Nitko ne ide na planinu osim zlih stvari - ili osuđenih. A u magli se krije užasni veliki dvorac. I moćni, usamljeni demoni žive tamo. A jedan od njih -"

Uhvatila se za Fafhrdov stremen. Ali baš kad su se njeni prsti stisnuli oko nje. pogledala je iza njega ravno u Ahuru. Izraz beskrajnog užasa pojavio joj se na licu. Zavrištala je: "On! Crna brada!" i srušila se na zemlju.

Vrata su se zalupila i čuli su kako zasun pada na mjesto.

Sjahali su. Ahura je brzo kleknula pokraj djevojke, pokazala im nakon jednog trena da je ona samo onesviještena. Fafhrd je prišao zakračunatim vratima, ali se ona nisu otvarala na kucanje, molbe ili prijetnje. Konačno je riješio zagonetku tako što ih je razvalio nogom. Unutra je vidio: starca kako se skupio u mračnom kutu:

ženu koja je pokušavala sakriti bebu u gomilu slame; jako staru ženu koja je sjedila na tronošcu, očito slijepa, ali se svejedno uplašeno okretala; i mladića koji je držao sjekiru drhtavim rukama. Obiteljska sličnost bila je izrazita.

Fafhrd se izmakao mladićevom slabašnom udarcu sjekirom i nježno mu oduzeo oružje.

Mišar i Ahura unijeli su djevojku unutra. Ahurina pojava izazvala je još užasnutog uzmicanja.

Polegli su djevojku na slamu, i Ahura je uzela vode i počela joj prati glavu.

U međuvremenu je Mišar, igrajući na kartu užasnutosti njene obitelji i praktički se predstavivši kao planinski demon, uspio da mu odgovore na pitanja. Prvo ih je pitao za kameni grad. Bilo je to mjesto drevnog štovanja vraga, rekli su, mjesto koje treba izbjegavati. Da, vidjeli su crni monolit Ahrimana, ali samo izdaleka. Ne, oni nisu štovali Ahrimana - vidite posvećeno ognjište koje drže u čast njegovog protivnika Ormadza? Aii su se užasavali Ahrimana, a kamenje u vražjem gradu živjelo je nekim svojim životom.

Onda ih je upitao za zamagljenu planinu, i ustanovio da mu je teže dobiti zadovoljavajuće odgovore. Oblak je stalno krio vrh, ustrajali su. Premda je jednom pred sumrak, priznao je mladić, mislio da je vidio luđački nagnute zelene kule i izvijene minarete. Ali tamo gore je bilo opasnosti, užasne opasnosti. Kakve opasnosti? Nije mogao reći.

Mišar se okrenuo starcu. "Rekao si mi", počeo je strogo, "da moja braća demoni ne uzimaju od vas porez u novcu za ovu zemlju. Kakav onda danak uzimaju?"

"Živote", prošaputao je starac, još jače razrogačivši oči.

"Živote, ha? Koliko? I kad dolaze po njih?"

"Nikad ne dolaze. Mi idemo. Možda svakih deset godina, možda svakih pet, pojavi se žutozeleno svjetlo na vrhu planine noću, i snažan zov u zraku. Ponekad nakon takve noći nekog od nas ne bude - nekog tko je bio predaleko od kuće kad je zeleno svjetlo došlo. Biti u kući s drugima pomaže da se odupre zovu. Ja nikad nisam vidio svjetlo osim s naših vrata, s vatrom koja gori iza leđa i nekim tko me držao. Moj brat je otišao kad sam bio dječak. Onda se mnogo godina poslije svjetlost nije pojavljivala, pa sam se i ja počeo pitati je li to legenda iz djetinjstva ili opsjena.

Ali prije sedam godina," nastavio je drhtavo, zureći u Mišara, "dojahali su kasno jednog poslijepodneva, na dva mršava i na smrt

umorna konja, starac i mladić - ili prije oblik starca i mladića, jer sam znao bez da mi je rečeno, znao dok sam čučao drhteći iza vrata, vireći kroz otvor, da se gospodari vraćaju u Dvorac Zvan Magla. Starac je bio ćelav kao strvinar i nije imao bradu. Mladić je imao paperje svilenkaste crne brade. Bio je odjeven u crno i srebrno, i bio je veoma blijed. Crte lica su mu bile poput -" Tu je njegov pogled na tren uplašeno trepnuo prema Ahuri. "Jahao je ukočeno, mršavo tijelo se ljuljalo tamo-amo. Izgledao je kao da je mrtav.

Odjahali su dalje prema planini, ne bacajući niti jedan pogled u stranu. Ali sve od tad zelenkastožuta svjetlost javlja se skoro svake noći na vrhu planine, i mnoge naše životinje su odgovorile na poziv - a i divlje, sudeći po tome što ih je sve manje. Mi smo bili pažljivi, uvijek smo se držali blizu kuće. Tek je prije tri godine moj najstariji sin otišao. Odlutao je predaleko loveći i pustio da ga tama zatekne.

A mi smo vidjeli crnobradog mladića mnogo puta, obično izdaleka, kako hoda obzorom ili stoji pognute glave na nekoj stijeni. Premda je jednom kad je moja kćer prala rublje na potoku digla pogled od posla i vidjela njegove mrtve oči kako vire kroz trsku. A jednom ga je moj najstariji sin, goneći ranjenog snježnog leoparda u gustiš, zatekao kao razgovara s tom životinjom. A jednom kad sam rano ustao, u doba žetve, vidio sam ga kako sjedi pokraj bunara, gledajući u naša vrata, premda se činilo da mene nije vidio kako izlazim. I starca smo viđali, premda ne tako često. A tijekom zadnje dvije godine smo malo ili nimalo viđali ijednog od njih, sve dok -" I opet je njegov pogled bespomoćno skrenuo prema Ahuri.

U međuvremenu se djevojka vratila svijesti. Ovaj put njen strah od Ahure nije bio toliko izražen. Nije imala što dodati starčevoj priči.

Pripremili su se za polazak. Mišar je primijetio određenu prikrivenu osvetoljubivost prema djevojci, naročito u očima žene s djetetom, zato što ih je htjela upozoriti. Pa se okrenuo na vratima i rekao: "Ako djevojci bude falila makar samo dlaka s glave, vratit ćemo se, i crnobradi s nama, i zelenim svjetlom da nas osvijetli dok se budemo užasno osvećivali."

Bacio je nekoliko zlatnika na pod i otišao.

(I tako je premda je, ili prije zbog toga što je, njena obitelj gledala na nju kao na saveznicu demona, djevojka od tada živjela lagodnim životom, i počela smatrati svoju krv plemenitijom od njihove, i besramno iskorištavala njihov strah od Mišara i Fafhrda i

Crne brade, i konačno ih natjerala da joj daju sve zlatnike, i njima kupila zavodljivu odjeću nakon sretnog dolaska u daleki grad, gdje je vještim spletkama postala satrapova supruga i živjela u raskoši sretno i zadovoljno - što je često sudbina romantičnih ljudi, samo ako su dovoljno romantični.)

Izlazeći iz kuće, Mišar je zatekao Fafhrda kako ulaže svesrdne napore da povrati svoje prijašnje manijačko raspoloženje. "Požuri, ti pripravniče za demona!" pozdravio ga je. "Idemo na sastanak s dobrom zemljom snijega i ne možemo ljenčariti usput!"

Kad su uzjahali, Mišar se dobronamjerno usprotivio: "Ali što je s devom, Fafhrde? Ne možeš je povesti u zemlju leda. Umrijet će od zime."

"Nema razloga zbog kojeg snijeg ne bi bio jednako tako dobar za deve kao i za ljude", odvratio je Fafhrd. Onda je, podižući se u sedlu i okrećući natrag, povikao: "Dečko! Ti što si držao sjekiru! Kad u godinama koje dolaze u kostima osjetiš čudnu žudnju, okreni lice prema sjeveru. Tamo ćeš naći zemlju u kojoj zbilja možeš postati muškarac."

Ali u srcima su obojica znala da je taj razgovor samo pretvaranje, da im drugi planeti sad vladaju horoskopima - naročito jedan koji je sjajio zelenkastožutom svjetlošću. Dok su nastavljali dolinom, čija su tišina i odsustvo životinja i kukaca sad bili zlokobni, osjećali su da misteriji lebde posvuda. Neki su, znali su, bili zatvoreni u Ahuri, ali su se obojica suzdržali od ispitivanja, potaknuti neodređenim suosjećanjem zbog stravičnih potresa kroz koje je njen um prošao.

Konačno je Mišar izgovorio ono što im je obojici bilo u mislima: "Da, prilično se bojim da je Anra Devadoris, koji je od nas htio napraviti svoje šegrte, i sam bio tek šegrt i sklon, kako već šegrti jesu, pripisati sebi zasluge za rad svog majstora. Crnobradog više nema, ali je bezbradi ostao. Što je ono Ninguable rekao?... nije jednostavno biće, već zagonetka?... ne jedinstvena osoba već privid?"

"Pa, tako mi svih buha koje grizu velikog Antioha, i svih mi krpelja što škakljaju njegovu ženu!" dobacio je kreštav, bezobrazan glas iza njih. "Vas dvojica zlosretne gospode već znate što je u ovom pismu koje sam vam donio."

Okrenuli su se. Stojeći pokraj deve - mogao je prije toga biti skriven, istina, iza obližnje stijene - kesio se preplanuli fakin, toliko tipično aleksandrijski kao da je ovog trena iskoračio iz Rakotisa s

mršavim mješancem koji mu njuška pete. (Mišar je napola očekivao da se i takav pas pojavi u sljedećem trenutku.)

"Tko te poslao, dječače?" htio je doznati Fafhrd. "Kako si dospio ovamo?"

"A što misliš, tko i kako?" odgovorio je fakin. "Hvataj." Dobacio je Mišaru voštanu pločicu. "Čujte, vas dvojica, poslušajte moj savjet i okrenite natrag dok još možete. Mislim da, što se vaše ekspedicije tiče, Ninguable diže ruke i zatvara dućan. Uvijek je bio pravi prijatelj kad zagusti, moj dragi poslodavac."

Mišar je raskinuo vrpce na pločici, otvorio je i pročitao:

"Pozdrav vama, hrabri pustolovi moji. Dosad ste bili dobri, ali najbolje tek treba obaviti. Odgovorite na poziv. Slijedite zelenu svjetlost. Budite veoma oprezni poslije toga. Volio bih da vam mogu biti od veće pomoći. Pošaljite pokrov, čašu i škrinju natrag s dječakom, kao prvi obrok plaćanja."

"Taj Lokijev sin! Reginov nakot!" prasnuo je Fafhrd. Mišar je digao pogled i vidio fakina kako se ljulja natrag prema Izgubljenom Gradu na leđima oduševljeno žustre deve. Njegov bezobrazni smijeh začuo se kreštavo u daljini.

"I tako", rekao je Mišar, "odlazi velikodušnost siromašnog, štedljivog Ninguablea. Sad znamo što ćemo s devom."

"Bah!" rekao je Fafhrd. "Nek' mu bude i ta zvijer i te igračke. Bože nas oslobodi i njega i njegovog tračanja!"

"Nije baš previsoka planina," rekao je Mišar sat vremena kasnije, "ali je dovoljno visoka. Pitam se, tko je uklesao ovu lijepu malu stazu i tko je održava?"

Dok je govorio, namatao je lagano na rame dugačak, tanak konopac kakav koriste planinari, s kukom na kraju.

Sunce je zalazilo, i suton im je bio za petama. Stazica, koja se pojavila iz ničega, postupno se otkrivajući, sad ih je krivudavo vodila oko velikih stijena i duž vrhova još strmijih kamenitih padina. Razgovor, koji je bio samo oprezna koprena, doticao se metoda Ninguablea i njegovih agenata - komuniciraju li jedan s drugim izravno, iz uma u um, ili malenim zviždaljkama koje ispuštaju ton previsok da ga ljudsko uho čuje, ali koji može u drugoj takvoj zviždaljki ili uhu šišmiša izazvati drhtaj.

Bio je to trenutak kad se činilo da je cijeli univerzum stao. Sablasno zeleno svjetlo blistalo je na oblacima prekrivenom vrhu pred njima - ali to je svakako bio samo odraz zalazećeg sunca. U zraku je bio nagovještaj nekakvog sveprožimajućeg zvuka, jakog

gunđanja malo ispod praga čujnosti, kao da vojska nevidljivih kukaca uštimava svoja glazbala. Ti osjećaji bili su neopipljivi kao i sila koja ih je vukla naprijed, sila toliko slaba da su znali da bi je mogli prekinuti kao nit paučine, a ipak su odabrali to ne učiniti.

Poput odgovora na neku neizgovorenu riječ, i Fafhrd i Mišar okrenuli su se prema Ahuri. Pod njihovim pogledima ona kao da se mijenjala u trenu, otvarala poput noćnog cvijeta, postajala još više nalik djetetu, kao da neki majstor hipnoze otkida vanjske, kasnije latice njenog uma, ostavljajući samo bistro jezerce iz čijih su se neslućenih dubina, međutim, mutno dizali mračni mjehuri.

Osjetili su kako njihova zanesenost iznova pulsira, ali sapeta stidljivošću. A njihova su srca utihnula poput zaklonjenih visova nad njima, kad je ona rekla: "Anra Devadoris bio je moj brat blizanac."

7. AHURA DEVADORIS

Ispričana priča o Blistavom Poklonu Demona. O tiraniji intimnijoj i apsolutnijoj od one koju čarobnjak ima nad svojom priležnicom-pripravnicom. O miješanju magije i kurvanja. O jednoj orgiji u Tiru i njenom zastrašujućem kraju.

"Nikad nisam upoznala svog oca. Umro je prije nego što smo se rodili. Tijekom jednog od rijetkih napadaja pričljivosti, moja mi je majka rekla: Tvoj je otac bio Grk, Ahura, veoma ljubazan i učen čovjek. Često se osmjehivao.' Sjećam se kako je strogo izgledala dok je to govorila, više nego kako lijepa je bila, sa suncem koje je blistalo na njenoj ukovrčanoj, u crno obojenoj kosi. Ali mi se činilo da je malo previše naglasila riječ 'tvoj'. Vidite, još tad sam se pitala o Anri. Pa sam pitala kućanicu Staru Bereniku za to. Ona mi je rekla da je vidjela majku kako nas rađa, oboje iste noći.

Stara Berenika mi je nastavila pričati o tome kako je moj otac umro. Skoro devet mjeseci prije nego što smo rođeni, pronađen je jednog jutra pretučen na smrt na ulici pred našim vratima. Jedna banda egipatskih lučkih radnika koja je silovala i pljačkala noću navodno je to učinila, ali nikad nisu bili izvedeni pred lice pravde - to je bilo onda kad su Ptolomejevići držali Tir. Bila je to užasna smrt. Bio je skoro samljeven u kašu na kamenju pločnika.

Jedan drugi put mi je Stara Berenika rekla nešto o mojoj majci, nakon što me natjerala da se zakunem Atenom i Setom i Molohom koji će me pojesti ako nekom kažem, da nikom neću reći. Rekla mi je da majka potječe iz perzijske obitelji čijih su pet kćeri u staro doba sve bile svećenice, posvećene od rođenja da budu žene jednog zlog perzijskog boga, kojima su zabranjeni zagrljaji smrtnika, osuđene da provode noći same s kamenim obličjem tog boga u samotnom hramu 'na pola puta preko svijeta', rekla je. Majka nije bila kod kuće taj dan i Stara Berenika me odvukla dolje u mali podrum pod majčinom spavaćom sobom i pokazala mi tri nepravilna siva kamena usađena među cigle i rekla mi da su oni iz tog hrama. Stara me Berenika voljela plašiti, premda se na smrt bojala moje majke. Naravno da sam istog trena otišla i ispričala to Anri, kao što sam uvijek činila."

Stazica je sad skretala oštro gore, duž ruba jednog grebena. Konji su im išli hodom, prvo Fafhrdov, pa Ahurin, i na kraju

Mišarov. Bore na Fafhrdovom licu su se izgladile, premda je još uvijek bio veoma oprezan, a Mišar je izgledao skoro kao starmalo dijete.

Ahura je nastavila: "Teško je objasniti vam moj odnos s Anrom, jer je bio toliko blizak da ga čak i riječ 'odnos' kvari. Imali smo jednu igru koju smo igrali u vrtu. On bi zatvorio oči i pogađao u što ja gledam. U drugim igrama smo mijenjali strane, ali u toj nikad.

Izmišljao je svakojake varijante te igre i nije htio igrati nijednu drugu. Ponekad bih se ja popela uz stablo masline na crijepom pokriveni krov - Anra to nije mogao - i gledala sat vremena. Onda bih sišla i rekla mu što sam vidjela - neke bojadisare koji su širili mokru zelenu tkaninu da bi je sunce načinilo purpurnom, procesiju svećenika oko Melkartovog hrama, galiju iz Pergama koja širi jedro, grčkog dužnosnika koji nestrpljivo objašnjava nešto svom egipatskom pisaru, dvije gospe ruku obojenih kanom kako se hihoću na neke mornare u kiltovima, jednog tajanstvenog i usamljenog Židova - a on bi mi rekao kakvi su to ljudi i što su mislili i što su planirali. Bila je to veoma posebna vrsta mašte, jer kasnije, kad sam počela ići van, ustanovila sam da bi obično bio u pravu. Sjećam se da sam u to vrijeme mislila da je to kao da on gleda u slike u mom umu i vidi više nego što ja mogu. To mi se sviđalo. Bio je to tako blag osjećaj.

Naravno da je naša bliskost nastala dijelom zato što nas majka, naročito nakon što je promijenila način života, nije uopće puštala da idemo van ili da se družimo s drugom djecom. Bilo je i drugih razloga za to osim njene strogosti. Anra je bio jako osjetljiv, jednom je slomio zapešće i ono je dugo zarastalo. Majka je pozvala roba koji je bio vješt u takvim stvarima, i on je rekao majci da se boji da Anrine kosti postaju previše krte. Ispričao joj je o djeci čiji su se mišići i tetive polagano pretvarali u kamen, tako da su postali živi kipovi. Majka ga je udarila po licu i istjerala iz kuće - čin koji ju je koštao dobrog prijatelja, jer je on bio vrlo bitan rob.

A čak i da je Anri bilo dopušteno da ide van, ne bi mogao. Jednom sam ga, nakon što sam počela izlaziti, uvjerila da pođe sa mnom. Nije htio, ali sam mu se smijala, a nikad nije mogao podnijeti podsmijeh. Čim smo se popeli preko vrtnog zida pao je onesviješten i nisam ga mogla osvijestiti, premda sam se trudila i trudila. Na kraju sam se popela natrag da mogu otvoriti vrata i uvući ga unutra, i Stara Berenika me opazila i morala sam joj reći što se dogodilo. Pomogla mi je unijeti ga, ali me poslije išibala jer je

znala da se neću usuditi reći majci da sam ga povela van. Anra se osvijestio dok me ona šibala, ali je bio bolestan još tjedan dana. Mislim da mu se poslije toga više nikad nisam smijala, do danas.

Zarobljen u kući, Anra je većinom provodio vrijeme u učenju. Dok sam ja gledala s krova ili se trudila izmoliti priče od Stare Berenike i drugih robova, ili kasnije izlazila da prikupim obavijesti za njega, on bi ostao u očevoj knjižnici, čitajući ili učeći neki novi jezik iz očevih gramatika i prijevoda. Majka nas je oboje naučila čitati grčki, a ja sam pokupila govorno znanje aramejskog i ulomaka drugih jezika od robova i prenijela ga njemu. Ali Anra je bio mnogo vještiji od mene u čitanju. Volio je slova isto onoliko strasno koliko sam ja voljela ići van. Za njega, ona su bila živa. Sjećam se da mi je pokazivao neke egipatske hijeroglife i govorio mi da su sve to životinje i kukci. A onda mi je pokazao neke egipatske hierote i demote i rekao mi da su to iste životinje, no prerušene. Ali hebrejski je, rekao je, najbolji od svih, jer je svako slovo čarolija. To je bilo prije nego što je naučio staroperzijski. Ponekad bi prošle godine dok bismo saznali kako izgovarati jezike koje je naučio. To je bio jedan od mojih najhitnijih zadataka kad sam počela izlaziti van za njega.

Očeva knjižnica je ostavljena baš onakvom kakva je bila kad je on umro. Uredno složeni u kanistre bili su svi cijenjeni filozofi, povjesničari, pjesnici, retorici i gramatičari. Ali bačeni u kut s krhotinama posuda i komadićima papirusa kao da su smeće bili su svitci sasvim druge vrste. Na poleđini svakog od njih moj je otac naškrabao, sigurna sam posprdno, svojim krupnim impulzivnim rukopisom: 'Tajna mudrost!' Oni su bili to što je od prve privuklo Anrinu znatiželju. Čitao bi poštovane knjige u kanistrima, ali uglavnom zato da bi se mogao vratiti natrag i uzeti neki krti svitak iz kuta, otpuhnuti prašinu s njega, i razjasniti još nešto.

Bile su to veoma čudne knjige koje su me plašile i bile mi odvratne i činile da želim hihotati u isti mah. Mnoge od njih bile su napisane jeftinim i ignorantskim stilom. Neke od njih su kazivale što snovi znače i davale upute za pravljenje čarolija - svakojake gadne stvari koje je trebalo skuhati skupa. Druge su - židovski svitci na aramejskom - bile o kraju svijeta i divljim pustolovinama zlih duhova i izmiješanih, skrpanih čudovišta - stvorenja s deset glava i kotačima od dragulja umjesto nogu, takve stvari. Onda je tu bilo kaldejskih zvjezdanih knjiga koje su govorile kako su sva svjetla na nebu živa i što ti ona rade. A jedan trzavi, polupismeni svitak na grčkom je govorio o nečem užasnom, što dugo nisam mogla

razumjeti, u svezi s jednim klipom kukuruza i šest sjemenki šipka. U jednom od tih senzacionalističkih grčkih svitaka je Anra prvi put doznao za Ahrimana i njegovo vječno carstvo zla, i nakon toga je jedva čekao da svlada staroperzijski. Ali nijedan od staroperzijskih svitaka u očevoj knjižnici nije bio o Ahrimanu, pa je morao pričekati dok ja nisam mogla vani ukrasti takve stvari za njega.

Moje izlaženje je počelo nakon što je majka promijenila svoj način života. To se dogodilo kad mi je bilo sedam godina. Bila je uvijek vrlo smrknuta i zastrašujuća žena, mada bi ponekad neko vrijeme bila vrlo umiljata prema meni, i stalno je mazila i tetošila Anru, premda izdaleka, preko robova, skoro kao da ga se bojala.

Sad su njena raspoloženja postajala sve crnja i crnja. Ponekad bih je iznenadila dok je užasnuto gledala ni u šta, ili se udarala po čelu dok su joj oči bile sklopljene i njeno prelijepo lice sve zategnuto, kao da silazi s uma. Imala sam osjećaj da je došla do kraja nekog podzemnog tunela i mora naći vrata koja vode van, ili će izgubiti razum.

Onda sam jednog popodneva zavirila u njenu spavaću sobu i vidjela je kako gleda u svoje srebrno zrcalo, jako, jako dugo je proučavala svoje lice u njemu, a ja sam je gledala ne puštajući ni glasa od sebe. Znala sam da se nešto važno događa. Konačno se činilo kao da je uložila nekakav težak napor iznutra i bore živčanosti i strogosti i straha nestale su joj s lica, ostavljajući ga glatkim i prelijepim poput maske. Onda je otključala ladicu u koju ja nikad prije nisam zavirila i izvadila svakakve vrčiće i lončiće i četke. Njima je obojila i pobijelila lice, pažljivo natrljala tamni, sjajni prah oko očiju i namazala usne narančastocrveno. Cijelo to vrijeme meni je srce lupalo i grlo mi se stezalo, nisam znala zašto. Onda je odložila četke i spustila svoj hiton i zamišljeno opipala vrat i grudi i podigla zrcalo i pogledala se s hladnim zadovoljstvom. Bila je veoma lijepa, ali to je bila ljepota koja me užasavala. Dosad sam uvijek mislila o njoj kao tvrdoj i strogoj izvana, ali mekoj i punoj ljubavi iznutra, ako se samo uspiješ uvući u tu jezgru. Ali sad je bila sva izokrenuta. Prigušujući jecaje, otrčala sam reći Anri i saznati što to znači. Ali ovaj ga je put njegova pamet izdala. Bio je isto toliko zbunjen i uznemiren kao i ja.

Odmah poslije toga je postala još stroža prema meni i, premda je još izdaleka nastavila maziti Anru, držala nas je zatvorene od svijeta više nego ikad. Nije mi bilo dopušteno čak ni govoriti s novom robinjom koju je kupila, ružnom, podrugljivo nasmiješenom

curom mršavih nogu po imenu Phryne koja bi je masirala i ponekad svirala frulu. Sad su svakojaki posjetitelji dolazili navečer u kuću, ali Anra i ja smo uvijek bili zaključani u našoj maloj spavaćoj sobi gore kod vrta. Čuli bismo ih kako viču kroz zid i ponekad vrište i lupaju po unutarnjem dvorištu uz zvuke Phrynine frule. Ponekad bih ležala cijele noći bulјeći u mrak u neobjašnjivom bolesnom užasu. Pokušala sam na svaki način navesti Staru Bereniku da mi kaže što se događa, ali je ovaj put njezin strah od majčinog bijesa bio prevelik. Samo bi mi se nacerila.

Konačno je Anra isplanirao kako da saznamo. Kad mi je prvi put rekao, odbila sam. To me užasnulo. Sve dotad su stvari koje sam radila za njega bile dio igre u kojoj sam ja uživala koliko i on. Nikad nisam mislila o sebi kao sluškinji koja sluša zapovijesti. Ali sad kad sam se pobunila, ustanovila sam ne samo da moj blizanac ima neku opskurnu moć nad mojim udovima, tako da sam ih jedva mogla pomicati, ili sam zamišljala da ne mogu, ako on to ne želi, već i da ne mogu podnijeti pomisao da on bude nesretan ili frustriran.

Sad shvaćam da je on došao do prve od onih kriza u svom životu kad mu je put bio prepriječen, i bez milosti je porivima svoje nezajažljive znatiželje žrtvovao svoju najdražu pomoćnicu.

Pala je noć. Čim su nas zaključali, pustila sam upletenu vrpcu s malog visokog prozora, izmigoljila se i spustila dolje. Onda sam se popela po stablu masline na krov. Puzala sam po crjepovima dolje do četvrtastog svjetlarnika unutarnjeg dvorišta i uspjela se provući preko ruba - skoro sam pala - u uzak, paučinasti prostor između stropa i crijepa. Čuo se blag žamor razgovora iz blagovaonice, ali je dvorište bilo prazno. Ležala sam tiho poput miša i čekala."

Fafhrd je ispustio prigušen uzvik i zaustavio svog konja. I ostali su učinili isto. Jedan kamenčić se otkotrljao niz padinu, ali jedva da su ga čuli. Činilo se da iz visina iznad njih dolazi i štoviše ispunjava cijelo zatamnjeno nebo, nešto što nije bilo baš zvuk, nešto što ih je vuklo kao glasovi sirena okovanog Odiseja. Neko su vrijeme s nevjericom slušali, a tada je Fafhrd slegnuo ramenima i opet krenuo naprijed, a oni su ga slijedili.

Ahura je nastavila: "Dugo se ništa nije događalo, osim što bi povremeno robovi žurno prošli unutra ili van s punim i praznim posuđem, i bilo je smijeha, i čula sam Phryninu frulu. Onda je najednom smijeh postao glasniji i prešao u pjevanje, i začuo se zvuk odguravanja ležaljki i bat koraka, i u dvorište je ušla dionizijska

povorka.

Phryne je, gola, predvodila ostale svirajući frulu. Moja majka ju je slijedila, smijući se, ruku pod ruku s dvojicom rasplesanih mladića, no stišćući na grudima veliku srebrnu posudu s vinom. Vino je pljuskalo i obojilo purpurom bijeli svileni hiton oko njezinih dojki, ali se ona samo smijala i još življe naginjala. Za njima su došli mnogi drugi, muškarci i žene, mladi i stari, svi pjevajući i plešući. Jedan gipki mladić poskakivao je visoko, kuckajući petama, a jedan debeli stari nasmijani tip je dahtao i morale su ga vući cure, ali su prešli tri puta oko dvorišta prije nego što su se bacili na ležaljke i jastuke. Onda je, dok su čavrljali i smijali se i ljubili i grlili i šalili i gledali golu djevojku ljepšu od Phryne kako pleše, moja majka ponudila uokolo posudu da u nju urone svoje čaše za vino.

Bila sam zapanjena - i opčinjena. Skoro sam umrla od straha, očekujući ne znam kakve okrutnosti i užase. Umjesto toga, ono što sam vidjela bilo je u cijelosti ljupko i prirodno. Sinula mi je spoznaja: 'Znači to je ta divna i važna stvar koju ljudi rade.' Moja me majka više nije plašila. Premda je još nosila na sebi svoje novo lice, više nije bilo nikakve tvrdoće u njoj, izvana ili iznutra, samo radosti i ljepote. Mladići su bili tako duhoviti i veseli da sam morala nabiti šaku u usta da ne vrisnem od smijeha. Čak je i Phryne, koja je čučala na petama poput mršavog dječaka dok je svirala, izgledala prvi put nezlobno i simpatično, jedva sam čekala da ispričam Anri.

Postojao je samo jedan uznemirujući prizvuk, a to je bilo tako neznatno da sam ga jedva primijetila. Dvojica muškaraca koja su prednjačila u šalama, jedan crvenokosi mladić i jedan stariji tip s licem poput mršavog satira, kao da su imala nešto u rukavu. Vidjela sam da se došaptavaju s nekim drugima. A jednom se mlađi nasmijao majci i doviknuo: 'Znam nešto o tebi od davno prije!' A jednom joj je stariji podrugljivo dobacio: 'Znam nešto o tvojoj prabaki, ti Perzijanko stara!' Svaki put bi se majka nasmijala i posprdno odmahnula rukom, ali sam mogla vidjeti da je duboko u sebi uznemirena. I svaki put su neki od drugih zastali na tren, kao da nagovještavaju nešto, ali ne žele to odati. Konačno su se ona dvojica sklonila, i od tada ništa nije kvarilo zabavu.

Plesanje je postalo živahnije i teturavije, smijeh glasniji, više je vina proliveno nego popijeno. Onda je Phryne odbacila frulu i zatrčala se i bacila debelom u krilo trzajem koji mu je skoro izbio dah. Četvoro ili petoro drugih je popadalo.

Upravo u tom trenutku začula se lupa i glasno cijepanje drveta,

kao da se razvaljuju vrata. Istog su se trena svi ukipili poput mrtvaca. Netko se trgnuo i jedna se svjetiljka ugasila, bacajući pola dvorišta u sjenu.

Tada su glasni, tresući koraci, poput dva kamena bloka koja hodaju, odjeknuli kućom, dolazeći sve bliže.

Svi su bili smrznuti, zureći u vrata. Phryne je još držala ruku debelom oko vrata. Ali se na majčinom licu vidio zbilja nepodnošljiv užas. Povukla se do preostale svjetiljke i tamo pala na koljena. Raskolačila je oči. Počela je ispuštati kratke, brze krikove, poput psa uhvaćenog u klopku.

Tada je kroz vrata stupio veliki čovjek od kamena, grubih rubova, četvrtastih udova, visok preko dva metra. Lice su mu bili samo bezizražajni prorezi u ravnoj površini, a pred njim je stršio veliki kameni ud. Nisam mogla podnijeti pogled na njega, ali sam morala. Došao je odjekujućim koracima do majke, povukao je gore za kosu dok je ona i dalje vrištala, i drugom joj rukom strgnuo vinom umrljani hiton. Onesvijestila sam se.

Ali se to izgleda okončalo time jer, kad sam se osvijestila, osjećajući mučninu od užasa, čula sam kako se svi gromoglasno smiju. Nekoliko njih je bilo nagnuto nad majkom, istodobno je umirujući i ismijavajući, među njima i dvojica koja su izašla, a s jedne je strane bila razbacana hrpa tkanine i tankih dasaka, oblijepljenih žbukom. Iz onog što su rekli razumjela sam da je crvenokosi nosio užasnu krinku, dok je satiroliki pravio odjek koraka ritmično lupajući po podu ciglom, i simulirao razbijanje vrata skočivši na poduprtu dasku.

"Sad nam samo probaj zanijekati da je tvoja prabaka bila udana za nekog glupog kamenog demona tamo u Perziji!" podrugivao se srdačno, mašući prstom.

Tada je uslijedilo nešto što me mučilo poput zahrđalog bodeža i užasnulo me, na jako miran način, jednako koliko i onaj lik. Premda je bila bijela kao mlijeko i jedva u stanju teturati, majka se potrudila najbolje što je mogla pretvarati da je grozni trik koji su izveli na njoj tek lukava šala. Znam zašto. Užasno se bojala da će izgubiti njihovo prijateljstvo i učinila bi bilo što samo da ne ostane sama.

Njeno je pretvaranje uspjelo. Premda su neki od njih otišli, ostali su popustili njenom nasmijanom moljakanju. Pili su dok se nisu ispružili i zahrkali. Čekala sam skoro do zore, onda prizvala svu svoju hrabrost, natjerala ukočene mišiće da me povuku na

crjepove, hladne i skliske od rose i, onim što se mi činilo zadnjim ostatkom snage, dovukla se natrag u našu sobu.

Ali ne da bih spavala. Anra je bio budan i žudio je čuti što se dogodilo. Molila sam ga da me ne tjera, ali je bio uporan. Morala sam mu reći sve. Slike onog što sam vidjela pojavljivale su se u mom očajno umornom umu tako vjerno da se činilo da se sve ponovo događa. Pitao me svakakva pitanja, nije mi dopuštao da propustim ni najmanji detalj. Morala sam ponovo proživjeti prvu uzbudljivu spoznaju radosti, sad uprljanu saznanjem da su ti ljudi uglavnom bili podmukli i okrutni.

Kad sam došla do dijela o kamenom liku, Anra je postao strašno uzbuđen. Ali kad sam mu rekla da je sve to bila gadna šala, izgledao je razočarano. Postao je ljut, kao da sumnja da lažem.

Konačno me pustio da spavam.

Sljedeće sam se noći vratila u svoju rupu pod crjepovima."

Ponovo je Fafhrd zaustavio svog konja. Magla koja je pokrivala vrh planine najednom je počela svijetliti, kao da izlazi zeleni mjesec, ili kao da je vulkan koji izbacuje zeleni plamen. Boja je oblila njihova uzdignuta lica. Mamila je poput nekog ogromnog zamućenog dragulja. Fafhrd i Mišar razmijenili su poglede fatalističkog čuđenja. Onda je sve troje nastavilo duž sve užeg grebena.

Ahura je nastavila: "Klela sam se svim bogovima da to nikad neću učiniti. Rekla sam sebi da bih radije umrla. Ali... Anra me natjerao.

Po danu sam lutala okolo kao zaglupljena mala sablast-robinja. Stara Berenika je bila zbunjena i sumnjičava, a jednom ili dvaput sam pomislila da se Phryne pronicavo nasmiješila. Konačno je čak i majka primijetila i ispitala me i poslala po liječnika.

Mislim da bih se zbilja razboljela i umrla, ili poludjela, samo što sam tada, u početku iz očaja, počela ići van. I otvorio mi se cijeli jedan novi svijet."

Dok je nastavljala govoriti, podižući glas u prigušenom uzbuđenju na to sjećanje, ocrtala se u umu Fafhrda i Mišara slika čarobnog grada kakvim se Tir morao činiti djetetu - luka, bogatstva, gužva trgovine, šum ogovaranja i smijeha, brodovi i stranci iz dalekih zemalja.

"Ti ljudi koje sam gledala s krova - mogla sam ih dotaknuti skoro svugdje. Svaka osoba koju sam srela činila se predivnim misterijem, nečim čemu se može osmjehnuti i pročavrljati.

Odijevala sam se kao dijete-robinja, i najrazličitiji ljudi su me upoznali i očekivali moj dolazak - drugi robovi, cure po krčmama i prodavači poslastica, ulični trgovci i pisari, teklići i brodari, švelje i kuharice. I sama sam bila korisna, prenosila sam poruke, s užitkom slušala njihove beskrajne razgovore, prepričavala tračeve koje sam čula, dijelila hranu koju sam ukrala kod kuće, postala miljenica. Činilo mi se da se nikad neću zasititi Tira. Trčkarala sam od jutra do mraka. Obično bi bio sumrak prije nego što bih se popela natrag preko vrtnog zida.

Nisam mogla prevariti Staru Bereniku, ali sam nakon nekog vremena našla način da izbjegnem njeno šibanje. Zaprijetila sam da ću reći majci da je ona bila ta koja je rekla crvenokosom i satirolikom za kameni lik. Ne znam jesam li pogodila ili ne, ali prijetnja je uspjela. Nakon toga, ona bi samo otrovno mrmljala kad god bih se ušuljala poslije zalaska sunca. A što se tiče majke, ona se cijelo vrijeme sve više udaljavala od nas, živa samo noću, danju izgubljena u uplašenim sumornim mislima.

Onda bi, svake večeri, došao još jedan užitak. Ispričala bih Anri sve što sam vidjela i čula, svaku novu pustolovinu, svaki sitni trijumf. Poput svrake sam ponavljala za njega sve jarke boje, zvukove i mirise. Poput svrake sam ponavljala za njega zbrku stranih jezika koje sam čula, ulomke učenih razgovora koje sam načula od svećenika i učenjaka. Zaboravila sam što mi je učinio. Opet smo igrali igru, najdivniju od svih verzija. Često mi je pomagao, predlažući nova mjesta za otići, nove stvari za potražiti, a jednom me čak spasio da me ne otmu dvojica očaravajuće primamljivih aleksandrijskih trgovaca robljem na koje bi svatko osim mene posumnjao.

Bilo je čudno kako se to dogodilo. Njih su mi se dvojica počela diviti, obećavajući mi slatkiše ako odem s njima nekamo blizu, kad mi se učinilo da čujem Anrin glas kako šapuće: 'Nemoj'. Smrzla sam se od straha i pobjegla u jednu uličicu.

Činilo se da je Anra sad u stanju povremeno vidjeti slike u mom umu čak i kad sam daleko od njega. Osjećala sam mu se još bliskijom.

Ludo sam željela da i on izađe sa mnom, ali rekla sam vam što se dogodilo onaj jedini put kad smo pokušali. Kako su godine prolazile, činilo se da postaje još vezaniji za kuću. Kad je jednom majka neodređeno spomenula selidbu u Antiohiju, razbolio se i nije se oporavio dok nije obećala da nećemo nikad, nikad otići.

U međuvremenu je izrastao u vitkog i zgodnog mladića. Phryne ga je počela pomnije promatrati i tražiti izgovore da dođe u njegovu sobu. Ali on je bio uplašen i odbio ju je. Međutim, mene je nagovarao da se sprijateljim s njom, da budem blizu nje, čak i da dijelim njen krevet u onim noćima kad je majka nije htjela. Činilo se da mu se to sviđa.

Znate nemir koji se javlja u djetetu kad sazrijeva, kad traži ljubav, ili pustolovine, ili bogove, ili sve troje. Taj se nemir javio u Anri, ali njegovi jedini bogovi bili su u onim prašnjavim, dvojbenim svitcima koje je moj otac obilježio 'Tajna mudrost!', jedva sam više uopće znala što on radi danju, osim da su čudne ceremonije i pokusi bili izmiješani s njegovim učenjem. Neke od njih izvodio je u malom podrumu u kojem su bila tri siva kamena. Pritom bi tražio da čuvam stražu. Više mi nije govorio što čita ili misli, a ja sam bila toliko zaposlena u svom novom svijetu da sam jedva uočila razliku.

A ipak sam mogla vidjeti nemir kako raste. Slao me na duže i teže misije, zahtijevao da se raspitujem za knjige za koje pisari nikad nisu čuli, pronalazim svakojake astrologe i vidovnjakinje, tražio od mene da ukradem ili kupim sve čudnije i čudnije sastojke od travara. A kad bih mu uspjela dobaviti takve dragocjenosti, samo bi ih bez užitka zgrabio od mene i bio dvaput potišteniji sljedeće večeri. Nestali su dani radovanja kao kad sam mu donijela prve perzijske svitke o Ahrimanu, prvi magnetni kamen, ili ponovila svaki slog koji sam čula prisluškujući riječi čuvenog filozofa iz Atene. Sad je zašao iznad svega toga. Ponekad jedva da je slušao moje detaljne izvještaje, kao da ih je već pregledao i znao da ne sadrže ništa što bi ga zanimalo.

Postao je ispijen i bolježljiv. Njegov nemir dobio je oblik grozničavog šetkanja. Podsjećalo me na moju majku zarobljenu u onom blokiranom podzemnom hodniku. Boljelo me srce što ga vidim takvog. Željela sam mu pomoći, podijeliti s njim svoj novi uzbudljivi život, dati mu tu stvar koju tako očajnički želi.

Ali nije moja pomoć bila ono što mu je trebalo. Krenuo je u mračnu, tajanstvenu potragu koju ja nisam shvaćala, i stigao je do gorke, proždiruće slijepe ulice iz koje sa svojim iskustvom nije mogao dalje.

Trebao mu je učitelj."

8. STARAC BEZ BRADE

Ahurina čudna priča završava. O čarobnjaku, njegovom učeniku, i njihovom izopačenom gradivu. O naročito tijesnom sužanjstvu koje je pretrpjela Ahura.

Bilo mi je petnaest godina kad sam srela Starca Bez Brade. Zvala sam ga tako i još uvijek ga zovem tako, jer nema drugih uočljivih osobina koje bi moj um uspio uhvatiti i zadržati u pamćenju. Kad god pomislim na njega, čak i kad pogledam u njega, njegovo lice se izgubi u gomili. To je kao kad bi vrhunski glumac, nakon što je odigrao sve vrste likova koji na svijetu postoje, iznašao najjednostavniji i najsavršeniji način prerušavanja. A o onom što se krilo iza tog previše običnog lica - onom što možete ponekad osjetiti, ali jedva shvatiti - sve što mogu reći jest da je to zasićenost i praznina koja nije od ovog svijeta."

Fafhrdu je zastao dah. Došli su do kraja grebena. Nagib slijeva se najednom nagnuo na gore, postao jezgra planine. Istovremeno se nagib zdesna protezao na dolje i izvan pogleda, ostavljajući nepregledni crni ponor. Između njih, staza se nastavljala uvis, kamena vrpca široka jedva par metara. Mišar je umirujuće dodirnuo namotaj konopca na svom ramenu. Na tren su njihovi konji zastali. Tada su, kao da su blijedi zeleni sjaj i neprestano mrmljanje koji su ih preplavljivali bili neraskidiva mreža, bili privučeni dalje.

"Bila sam u jednoj vinariji. Upravo sam prenijela poruku jednom od muških prijatelja Grkinje Chloe, jedva starije od mene, kad sam ga primijetila kako sjedi u kutu. Pitala sam Chloe o njemu. Rekla je da je on grčki korist i pjesnik-najamnik kojeg je sreća izdala, ili ne, on je egipatski gatar, opet se predomislila, pokušala se sjetiti što joj je neki samoski svodnik rekao o njemu, zbunjeno ga pogledala, ustvrdila da ga uopće ne poznaje i da nije važno.

Ali upravo me njegova praznina zaintrigirala. Tu je bila nova vrsta misterija. I nakon što sam ga neko vrijeme promatrala, on se okrenuo i pogledao u mene. Imala sam dojam da je bio svjestan mog upitnog pogleda od samog početka, ali ga je ignorirao kao pospan čovjek zujavu muhu.

Nakon tog jednog pogleda klonuo je natrag u prijašnji položaj, ali kad sam izašla iz vinarije hodao je uz mene.

'Ti nisi jedina koja gleda kroz tvoje oči, je li?' rekao je tiho.

Bila sam tako zapanjena njegovim pitanjem da nisam znala kako odgovoriti, ali on to nije ni tražio od mene. Lice mu se razvedrilo bez da je postalo išta osobnije i odmah je počeo šarmantno i duhovito razgovarati sa mnom, premda njegove riječi nisu ni najmanje otkrivale tko je on ili što radi. Međutim, shvatila sam iz nagovještaja koje je izrekao da posjeduje nešto znanja o onim čudnim stvarima koje su oduvijek zanimale Anru i tako sam ga drage volje pratila, držeći ga za ruku.

Ali ne zadugo. Put nas je vodio uz usku vijugavu uličicu, i vidjela sam sa strane sjaj u njegovom oku, i osjetila kako mu se ruka steže oko moje na način koji mi se nije sviđao. Počela sam se pomalo bojati i očekivala sam svakog trena znak opasnosti od Anre.

Prošli smo jednu stambenu zgradu opakog izgleda i zastali kod naherene drvene dvokatnice naslonjene na nju. Rekao je da je njegov stan na vrhu. Vukao me prema ljestvama koje su služile kao stube, a još uvijek nije bilo upozorenja na opasnost.

Tad mu je ruka počela puzati prema mom zapešću i više nisam čekala, već sam se otrgnula i pobjegla, sve prestrašenija sa svakim novim korakom.

Kad sam stigla kući, Anra je šetkao poput leoparda. Žudjela sam za tim da mu ispričam o svom bijegu u zadnji čas, ali me stalno prekidao tražeći detalje o Starcu i bijesno trzao glavom zato što sam mu mogla ispričati tako malo. Onda, kad sam stigla do trenutka kad sam pobjegla, zapanjujući izraz izmučene izdaje iskrivio mu je crte lica, podigao je ruke kao da će me udariti, a onda se bacio na ležaj, jecajući.

Ali kad sam se zabrinuto nagnula nad njega, jecanje je prestalo. Pogledao me preko ramena, lica blijedog, ali sabranog, i rekao: 'Ahura, moram znati sve o njemu.'

U tom jednom trenu shvatila sam sve što sam previđala godinama - da je moja lijepa prozračna sloboda puka prijevara - da nije Anra bio sapet, već ja - da igra nije bila igra, već zatočeništvo - da je on, dok sam ja išla naokolo tako otvorena i žustra, usredotočena samo na zvuk i boju, oblik i pokret, razvijao onu stranu za koju ja nisam imala vremena, intelekt, svrhu, volju - da sam mu ja bila samo oruđe, robinja koju će slati na zadatke, produžetak njegovog tijela koji ne osjeća, pipak koji bi mogao izgubiti i ponovo će mu izrasti, kao hobotnici - da je čak i moja tuga zbog njegovog grozničavog razočaranja, moja voljnost da učinim bilo što da mu udovoljim, bila samo još jedna poluga za pritisak na

mene - da je i sama naša bliskost, to što smo bili dvije polovice jednog uma, za njega bila tek još jedna taktička prednost.

Došao je do druge velike krize u svom životu, i opet je bez oklijevanja žrtvovao svoje najbliže.

Radilo se o nečem još ružnijem čak i od toga, kao što sam mu mogla vidjeti u očima čim je bio siguran da me ima. Mi smo bili kao braća i sestre kraljevi u Aleksandriji ili Antiohiji, drugovi u igri od djetinjstva, suđeni jedno drugom, ali ne znajući to, a dječak sakat i impotentan - a sad, prerano i užasno, svadbena noć je stigla.

Završilo je tako da sam otišla natrag u usku uličicu, do zgrade opakog izgleda, naherene drvene kuće, ljestava, drugog kata, i Starca Bez Brade.

Nisam se predala bez borbe. Čim sam izašla iz kuće opirala sam se svakim centimetrom puta. Sve do sad, čak i u rupi pod crjepovima, trebala sam samo špijunirati i promatrati za Anru. Nisam morala raditi stvari.

Ali je na kraju bilo svejedno. Dovukla sam se do zadnje prečke ljestava i zakucala na iskrivljene daske vrata. Otvorila su se na moj dodir. Unutra, u zadimljenoj sobi, za velikim praznim stolom, pri svjetlu samo jedne slabe svjetiljke, očiju ne trepćućih poput ribljih i usmjerenih na mene, sjedio je Starac Bez Brade."

Ahura je zastala, i Fafhrd i Mišar osjetili su kako im se vlaga uvlači pod kožu. Gledajući gore, vidjeli su kako se s vrtoglavih visina na dolje šire, poput utvara zmija udava ili lijana iz džungle, tanki pramenovi zelene magle.

"Da," rekla je Ahura, "uvijek ima nekakve magle ili dima tamo gdje je on.

Tri dana kasnije vratila sam se Anri i sve mu ispričala - truplo koje svjedoči pred svojim ubojicom. Ali u ovom slučaju sudac je uživao u svjedočenju, a kad sam mu rekla za stanoviti plan koji je Starac imao na umu, nezemaljski užitak zatreperio mu je na licu.

Starac će biti zaposlen kao tutor i liječnik za Anru. To je bilo lako srediti, budući da se majka uvijek slagala s Anrinim željama i možda još pothranjivala nekakvu nadu da će ga vidjeti izvučenog iz povučenosti i zatvorenosti. Štoviše, Starac je posjedovao mješavinu neupadljivosti i moći za koju sam sigurna da bi mu donijela ulazak bilo kamo. Za nekoliko tjedana je tiho uspostavio vlast nad svima u kući - nekima, kao majkom, samo da bi je ignorirao; drugima, kao Phryne, da bi ih na kraju iskoristio.

Uvijek ću pamtiti Anru na dan kad je Starac stigao. To je trebao

biti njegov prvi kontakt sa stvarnošću iza vrtnog zida, i mogla sam vidjeti da je užasno prestrašen. Dok su sati čekanja prolazili, povukao se u svoju sobu, i ja mislim da je uglavnom ponos bio ono što ga je spriječilo da otkaže cijelu stvar. Nismo čuli Starca kako dolazi - samo je Stara Berenika, koja je vani brojala srebro, prestala mrmljati. Anra se bacio na ležaljku u najdaljem kutu sobe, stišćući rub rukama, fiksirajući vrata pogledom. Tamo se dovukla jedna sjena, koja je postala tamnija i određenija. Tada je Starac spustio na prag dvije torbe koje je nosio i pogledao iza mene u Anru. Trenutak kasnije su bolni uzdasi mog blizanca zamrli u tihom šištanju ispuštenog daha. Onesvijestio se.

Te je večeri počelo njegovo novo obrazovanje. Sve što se dogodilo bilo je, kako to već ide, ponovljeno na dubljoj, čudnijoj razini. Bilo je jezika za naučiti, ali ne jezika koji se mogu naći u ljudskim knjigama; rituala za izgovoriti, ali ne nekim bogovima koje bi obični ljudi štovali; čarolija za pripraviti, ali ne s travama koje sam ja mogla kupiti ili ukrasti. Svakodnevno je Anra dobivao pouku o putovima unutarnje tame, bolestima i nepoznatim moćima uma, eonima zakopanim emocijama koje su morale nastati od nečistih primjesa koje su bogovi previdjeli u glini od koje su napravili čovjeka. Tiho i postupno, naš je dom postao hram užasnog, samostan nečistog.

Pa ipak, nije bilo ničeg nalik prljavoj orgiji, zlom pretjerivanju u njihovim djelima. Što god su radili bilo je činjeno uz strogu samodisciplinu i mističnu koncentraciju. Nije bilo opuštenosti nigdje blizu njih. Ciljali su na znanje i moć, istina od tame rođene, ali za koje su bili voljni sami sebe žrtvovati koliko god je potrebno. Bili su religiozni, uz ovu razliku: njihov ritual je bio poniženje, njihov cilj svjetski kaos na kojem će kao na slomljenoj liri svirati njihovi umovi, njihov bog suština zla, Ahriman, konačni ponor.

Kao da je izvode mjesečari, uobičajena rutina našeg doma se nastavila. Doista, ponekad sam se osjećala kao da smo svi mi, osim Anre, tek snovi iza praznih očiju Starca - glumci u namjernoj noćnoj mori u kojoj ljudi glume zvijeri; zvijeri, crve; a crvi, slinu.

Svako sam jutro izlazila i po svom običaju obilazila Tir, čavrljajući i smijući se kao i prije, ali prazno, znajući da nisam ništa slobodnija nego da sam vidljivim lancima vezana za kuću, lutka pomicana iza vrtnog zida. Samo na rubu namjera mojih gospodara usuđivala sam se usprotiviti im se čak i pasivno - jednom sam prošvercala djevojci Chloi zaštitni amulet jer sam pomislila kako

razmatraju da je podvrgnu onakvim pokusima kakve su iskušali na Phryni. A svakog se dana rub njihovih namjera širio - doista, odavno bi i sami napustili kuću, da nije bilo Anrine zatočenosti u njoj.

Problemu raskidanja te zatočenosti sad su se posvetili u potpunosti. Nije mi rečeno kako se nadaju da će u tome uspjeti, ali sam uskoro shvatila da ću ja odigrati ulogu.

Usmjeravali su mi blistava svjetla u oči i Anra bi pjevušio dok ne bih zaspala. Satima, ili čak i danima kasnije, probudila bih se i ustanovila da sam nesvjesno obavljala svoje svakodnevne poslove, a moje tijelo bilo je sluga Anrinih zapovijedi. U drugim prilikama Anra bi nosio tanku kožnu masku koja mu je prekrivala cijelo lice, tako da je mogao gledati, ako je uopće mogao gledati, samo kroz moje oči. Moj osjećaj jedinstva s mojim blizancem rastao je stalno, kao i moj strah od njega.

Onda je došlo razdoblje u kojem sam bila strogo zatočena, kao u nekom divljačkom uvodu u zrelost ili smrt ili rođenje, ili sve troje. Starac je rekao nešto o 'ne vidjeti sunce niti dotaći zemlju'. Opet sam čučala satima u rupi pod crjepovima ili na trščanim prostirkama u malom podrumu. A sad su moje oči i uši bile pokrivene, a ne Anrine. Satima ja, koju su prizori i zvukovi hranili više od jela, ne bih mogla vidjeti ništa osim izlomljenih sjećanja na dijete-Anru bolesnog, ili Starca u zadimljenoj sobi, ili Phryne koja puzi na trbuhu i šišti poput zmije. Ali najgora od svega bila je moja odvojenost od Anre. Prvi put od našeg rođenja nisam mogla vidjeti njegovo lice, čuti njegov glas, osjetiti njegov um. Venula sam poput drveta kojem su sokovi presahli, životinje kojoj su živci ubijeni.

Konačno je došao dan ili noć, ne znam što je bilo, kad mi je Starac najzad svukao masku s lica. Jedva da je bilo više od tračka svjetla, ali moje dugo zamračene oči razaznavale su svaki detalj malog podruma s bolnom jasnoćom. Tri siva kamena bila su izvučena iz temelja. Pokraj njih je ničice ležao Anra, ispijen, blijed, jedva dišući, izgledajući kao da samo što nije umro."

Troje penjača je stalo, suočeno sa sablasnim zelenim zidom. Uska staza je izbila na ono što je moralo biti ravni vrh planine. Pred njima se protezala ravan povrh tamne stijene, zaklonjena maglom nakon prvih nekoliko metara. Bez riječi su sjahali i poveli svoje uzdrhtale konje naprijed u vlažno područje koje je, osim činjenice da je voda bila bez težine, najviše podsjećalo na blago fosforescentno morsko dno.

"Srce mi je poskočilo od sažaljenja i užasa zbog mog blizanca. Shvatila sam da ga i pored sve tiranije i mučenja ipak volim više od svega na svijetu, volim ga kao što rob voli svog slabog, okrutnog gospodara koji u svemu ovisi o tom robu, volim ga kao što zloupotrebljavano tijelo voli despotski um. I osjećala sam se bliže povezana s njim, života i smrti međusobno ovisnijih, nego da smo spojeni sponama od mesa i krvi, kao što neki rijetki blizanci jesu.

Starac mi je rekao da ga mogu spasiti od smrti ako hoću. Za početak mu moram samo govoriti na svoj uobičajeni način. To i jesam, gorljivošću rođenom u danima bez njega. Osim povremenog blagog pomicanja njegovih upalih vjeđa, Anra se nije micao, a ipak sam osjećala da me nikad prije nije slušao tako pažljivo, nikad prije me nije razumio tako dobro. Činilo mi se da su svi moji prijašnji razgovori s njim bili nezgrapni u usporedbi s tim. Sad sam se sjetila i ispričala mu svakakve stvari koje su promakle mom sjećanju ili se činile previše istančanima da se jezikom iskažu. Pričala sam i pričala, nasumce, kaotično, brzo prelazeći s lokalnih tračeva na povijest svijeta, zalazeći u mnoštvo doživljaja i osjećaja, od kojih nisu svi bili samo moji.

Prošli su sati, moguće i dani - Starac je možda bacio neke čini sna ili gluhoće na druge stanovnike kuće da nas sačuva od upadica. Povremeno bi mi se grlo osušilo i davao bi mi piti, ali sam se jedva usuđivala zastati zbog toga, budući da sam bila užasnuta laganom, ali stalnom promjenom na lošije koja se odvijala u mom blizancu i postala sam obuzeta idejom da je moje govorenje spona između života i Anre, da ono stvara kanal između naših tijela, preko kojeg moja snaga može teći i oživjeti ga.

Oči su mi suzile i mutile se, tijelo mi je drhtalo, glas mi je prešao raspon od promuklosti sve do skoro nečujnog šapata. Usprkos svojoj odlučnosti, onesvijestila bih se da Starac nije držao pred mojim licem goruće mirisne trave koje bi učinile da se s trzajem probudim.

Konačno više nisam mogla govoriti, ali to nije bilo olakšanje, jer sam nastavila grčiti svoje ispucale usne i misliti još i još u nadirućoj grozničavoj bujici. Bilo je to kao da čupam i bacam iz dubina svog uma mrvice ideja iz kojih je Anra vukao onaj sićušni život koji mu je preostao.

Jedan se prizor stalno ponavljao - umirući Hermafrodit koji prilazi Salmacisinom jezercu, u kojem će postati jedno s nimfom.

Sve dalje i dalje sam kročila duž razgovorom stvorenog kanala

između nas, sve bliže i bliže sam se primicala Anrinom blijedom, istančanom, mrtvačkom licu dok se nije, kad sam s očajničkim naporom bacila svoju zadnju snagu na njega, uzdizalo poput zeleno zasjenjene bjelokosne stijene koja pada da me proguta -"

Ahurine riječi bile su prekinute užasnutim uzdahom. Sve troje se ukočilo i zagledalo naprijed. Jer uzdižući se pred njima u sve gušćoj magli, toliko blizu da su se osjećali kao da su upali u zasjedu, bila je velika kaotična struktura od bijelog, blago požutjelog kamena, kroz čije je uske prozore i širom otvorena vrata izbijala bolesna zelena svjetlost, izvor fosforescentnog sjaja magle. Fafhrd i Mišar pomislili su na Karnak i njegove obeliske, na svjetionik na Farosu, na Akropolu, na Ištarina vrata u Babilonu, na ruševine Knattija, na Izgubljeni Grad Ahrimanov, na one zlokobne privide kula koje pomorci vide tamo gdje su Scila i Haribda. Uistinu, arhitektura te čudne strukture varirala je tako naglo i do toliko nezemaljskih krajnosti da je bila dignuta u suludo stilističko područje samo za sebe. Uvećane maglom, njene krivudave zidine i vrhovi, poput rastezljivog lica u noćnoj mori, uzdizale su se prema tamo gdje su zvijezde trebale biti.

9. DVORAC ZVAN MAGLA

O ogromnoj građevini koja je živa ili se proteže u druge dimenzije. Nebrojeni užasi. Kraj Ahurine priče. Sudbina Starca. Konačni dvoboj i konačno otkriće. Lankhmar opet na vidiku.

"Ono što se sljedeće dogodilo bilo je toliko čudno da sam bila sigurna da sam pobjegla iz grozničave jave u svježe utočište maštovitog sna", nastavila je Ahura kad su, sapevši konje, krenuli širokim stubištem prema onim otvorenim vratima koja su se rugala i naglom jurišu i pažljivom izviđanju. Njena priča nastavila se s istim mirnim i drogiranim fatalizmom kao i njihovo napredovanje korak po korak.

"Ležala sam na leđima pored tri kamena i gledala svoje tijelo kako se kreće po malom podrumu. Bila sam užasno slaba, nisam mogla pomaknuti ni mišić, a ipak sam se osjećala divno osvježenom - sve suho grebanje i bol u mom grlu su nestali. Lagano, kao što se radi u snu, proučavala sam svoje lice. Činilo se da se trijumfalno smiješi, za što sam pomislila da je vrlo lakomisleno. Ali kad sam ga nastavila proučavati, strah se počeo nametati u mom ugodnom snu. Lice je bilo moje, ali je na njemu bilo nepoznatih izraza. Tada se ono, postajući svjesno mog pogleda, prezrivo iskrivilo i okrenulo i reklo nešto Starcu, koji je potvrdno kimnuo. Namećući strah me obuzeo. S ogromnim naporom uspjela sam pomaknuti oči prema dolje i pogledati svoje pravo tijelo, ono koje je ležalo na podu.

Bilo je Anrino."

Ušli su kroz vrata i našli se u velikoj kamenoj sobi s mnogo zakutaka i niša - premda naizgled ništa bliže krajnjem izvoru zelenog sjaja, osim što je tu zamagljeni zrak svijetlio od njega. Okolo su bili raštrkani kameni stolovi i stolci i klupe, ali glavna odlika tog mjesta bio je veliki dovratak naprijed, od kojeg su se kameni lukovi granali prema gore zbunjujućim obiljem. Fafhrdov i Mišarov pogled istog su se trena usmjerili na glavni kamen luka, i zbog njegove veličine i zato što je na njegovom vrhu bila čudna mračna udubina.

Tišina je bila zloslutna, nagnavši ih da nelagodno dohvate svoje mačeve. Nije bilo u pitanju samo to što je primamljiva glazba prestala - tu u Dvorcu Zvanom Magla nije bilo doslovno nikakvog zvuka, osim onog koji je uzalud dopirao od njihovih vlastitih

lupajućih srca. Umjesto toga postojala je maglom ograničena koncentracija koja se ledila u čula, kao da su unutar uma divovskog mislioca, ili kao da je samo kamenje udubljeno u misli.

Tada su, budući da se činilo nezamislivim čekati u toj tišini kao što je izgubljenim lovcima nezamislivo stajati nepomično na hladnoći zime, prošli ispod dovratka i nasumce krenuli jednom od rampi koje su vodile naviše.

Ahura je nastavila: "Bespomoćno sam promatrala kako vrše određene pripreme. Dok je Anra skupljao neke male zavežljaje rukopisa i odjeće, Starac je svezao skupa tri žbukom oblijepljena kamena.

Možda je u tom trenutku pobjede odbacio uobičajene predostrožnosti. U svakom slučaju, dok je još bio nagnut nad kamenima, moja je majka ušla u prostoriju. Vrisnuvši: 'Što ste mu učinili?' bacila se k meni i uplašeno me opipala. Ali to se Starcu nije svidjelo. Zgrabio ju je za ramena i grubo povukao natrag. Ležala je zgrčena pokraj zida, raširenih očiju, cvokoćući zubima - naročito kad je vidjela Anru, u mom tijelu, kako groteskno diže povezano kamenje. U međuvremenu je starac podigao mene, u mom novom, okopnjelom obliku, na rame, pokupio zavežljaje, i popeo se kratkim stubištem.

Prošli smo unutrašnjim dvorištem, posutim laticama ruža i punim majčinih namirisanih, vinom polivenih prijatelja, koji su zurili u nas sa zbunjenom zaprepaštenošću, i van iz kuće. Bila je noć. Pet robova je čekalo s natkrivenom nosiljkom u koju me Starac stavio. Posljednje što sam vidjela bilo je majčino lice, boje razlivene suzama, kako užasnuto viri kroz poluotvorena vrata."

Rampa je završavala na višoj razini i našli su se kako besciljno lutaju kroz isprepleteni niz prostorija. Ne bi imalo svrhe ovdje zabilježiti stvari koje su mislili da su vidjeli kroz zasjenjene dovratke, ili mislili da čuju kroz metalna vrata s velikim složenim zasunima u čije se otvaranje nisu usudili proniknuti. Našli su jednu neurednu knjižnicu visokih polica, u kojoj se činilo da su se neki svitci pušili i dimili, kao da sadrže u svojem papirusu i tinti sjeme holokausta; u kutovima su bili naslagani kanistri od zelenkastog kamena i od starosti pozelenjele brončane tablice. Bilo je instrumenata koje se Fafhrd čak nije ni potrudio upozoriti Mišara da ne dotiče. Iz još jedne sobe dopirao je gadan životinjski smrad; na njenom klizavom podu primijetili su pokrov od kratkih, nevjerojatno debelih crnih čekinja. Ali jedino živo stvorenje koje su

pri tom ugledali bila je mala bezdlaka stvar koja je izgledala kao da je jednom htjela postati mladunče medvjeda; kad se Fafhrd sagnuo da bi je pomilovao, pobjegla je cvileći. Bila su jedna vrata triput šira nego viša, a visoka jedva čovjeku do koljena. Bio je jedan prozor koji se otvarao na crninu koja nije bila ni magla ni noć, a ipak se činila beskrajnom; zavirivši u njega, Fafhrd je mogao nazrijeti zahrđale željezne rukohvate koji su vodili uvis. Mišar je razmotao svoj penjački konopac do pune duljine i zamahnuo njime unutar prozora, bez da je kuka udarila bilo u što.

Ali najčudniji dojam koji je ta zlokobno prazna utvrda potakla u njima bio je onaj najsuptilniji, koji su svaka nova prostorija ili krivudavi hodnik pojačavali - osjećaj arhitektonske nedovoljnosti. Činilo se nemoguće da su stupovi dovoljni za ogromnu težinu velikih kamenih podova i stropova, toliko nemoguće da su skoro postali uvjereni da ima potporanja i nosećih zidova koje nisu mogli vidjeti, ili nevidljivih ili postojećih u nekom sasvim drugom svijetu, kao da je Dvorac Zvan Magla samo djelomično izronio iz neke nezamislive vanjštine. Neka od zakračunatih vrata kao da su vodila tamo gdje mjesta nije moglo biti, dodajući tom nagovještaju.

Lutali su kroz prolaze toliko izobličene da su, premda su precizno zapamtili orijentire, izgubili svaki osjećaj za smjer.

Konačno je Fafhrd rekao: "Ovo nas ne vodi nikuda. Što god da tražimo, što god čekamo - Starca ili demona - moglo bi isto tako biti u onoj prvoj prostoriji s velikim dovratkom."

Mišar je klimnuo glavom i krenuli su natrag, a Ahura je rekla: "U najmanju ruku tamo nećemo biti u lošijem položaju. Ištare mi, kako je Starčev stih točan! 'Svaka je soba ždrijelo što zijeva, sa svakih vrata zub čeljusti sijeva.' Uvijek sam se jako bojala ovog mjesta, ali nikad nisam mislila da ću naći zagonetnu jazbinu koja sigurno poput smrti ima kameni um i kamene pandže.

Nikad me nisu odlučili dovesti ovamo, znate, i od noći kad sam napustila kuću u Anrinom tijelu, bila sam živi leš, koji je mogao biti ostavljen ili odnesen kamo oni žele. Ubili bi me, mislim, barem je bilo trenutaka kad Anra bi, samo što je bilo neophodno da netko bude u Anrinom tijelu - ili mom pravom tijelu kad je on bio izvan njega, jer je Anra mogao ponovo ući u svoje vlastito tijelo i hodati u njemu ovdje u Ahrimanovom području. U tim prilikama ja sam držana drogiranom i bespomoćnom u Izgubljenom Gradu. Vjerujem da je nešto učinjeno tom tijelu u to vrijeme - Starac je govorio o tome kako će ga učiniti neranjivim - jer kad sam se vratila u njega,

zatekla sam ga praznijim i okamenjenijim nego prije."

Idući natrag niz rampu, Mišar je pomislio da čuje odnekud naprijed, kroz užasnu tišinu, sasvim tiho stenjanje.

"Uspjela sam upoznati tijelo svog blizanca vrlo dobro, jer sam bila u njemu većinu vremena tijekom sedam godina u grobu. Negdje u tom crnom razdoblju sav užas i strah su nestali - postala sam naviknuta na smrt. Po prvi put u životu moja volja, moja hladna inteligencija, imale su vremena rasti. Fizički sputana, postojeći skoro bez osjećaja, zadobila sam unutrašnju snagu. Počela sam uočavati ono što prije nikad nisam mogla vidjeti - Anrine slabosti.

Jer me nikad nije mogao potpuno odvojiti od sebe. Lanac koji je iskovao između naših umova bio je prejak za to. Koliko god daleko otišao, koje god zaštite podigao, mogla sam uvijek vidjeti neki dio njegovog uma, mutno, poput prizora na kraju dugog, uskog, mračnog hodnika.

Vidjela sam njegov ponos - srebrom oklopljenu ranu. Gledala sam njegovu ambiciju kako vreba među zvijezdama kao da su one dragulji usađeni u crni baršun njegove buduće riznice. Osjećala sam, skoro kao da je moja, njegovu gušeću mržnju prema tupim, škrtim bogovima - svemoćnim očima koji zaključavaju tajne univerzuma, smješe se na naše molbe, mršte, odmahuju glavom, zabranjuju, grde; i njegov rastući bijes zbog okova prostora i vremena, kao da je svaki hvat koji ne može vidjeti i korakom premjeriti jedan srebrni okov na njegovom zapešću, kao da je svaki trenutak prije ili poslije njegovog vlastitog života srebrni čavao za razapinjanje. Hodala sam kroz vjetrom metene hodnike njegove usamljenosti i vidjela ljepotu koju je on cijenio - sjenolike, blistave oblike koji su sjekli dušu poput noževa - a jednom sam naišla na podzemnu tamnicu njegove ljubavi, gdje nije dopiralo svjetlo da pokaže da se tu leševi miluju i kosti ljube. Pronikla sam u njegove želje, koje su tražile univerzum čudesa koji nastanjuju neskriveni bogovi. I njegovom požudom, koja je drhtala zbog svijeta kao zbog žene, grozničavo želeći upoznati svaki skriveni dio.

Srećom sam, jer sam ga najzad naučila mrziti, primijetila kako on, premda ga posjeduje, ne može koristiti moje tijelo onako lako i hrabro kao ja. Nije se mogao smijati, ili voljeti, ili usuditi na bilo što. Umjesto toga morao se povlačiti, viriti, skupljati usne, odstupati."

Na više od pola puta niz rampu, Mišaru se činilo da se stenjanje

ponavlja, glasnije, zviždavije.

"On i Starac započeli su novi ciklus učenja i stjecanja iskustava koji ih je odveo, ja mislim, u sve zakutke svijeta i za koji su bili uvjereni, sigurna sam, da će im otvoriti ona crna područja u kojima će njihove moći postati beskrajne. U strahu sam iz svoje skučene perspektive gledala kako njihova potraga donosi zrele plodove koji su tada, na moje veselje, istrunuli. Njihovi ispruženi prsti promašili su sljedeći rukohvat u mraku. Bilo je nečega što je kod obojice nedostajalo. Anra je postao ogorčen, optuživao Starca za nedostatak uspjeha. Svađali su se.

Kad sam vidjela da Anrin neuspjeh postaje konačan, rugala sam mu se svojim smijehom, ne s usana nego iz uma. Odavde do zvijezda tome nije mogao pobjeći - tad me je htio ubiti. Ali se nije usuđivao dok sam bila u njegovom tijelu, a sad sam imala moć da ga spriječim u tome.

Možda je jedva čujni smijeh mog uma bio ono što je njegov očajnički um okrenulo vama i tajni smijeha Starijih Bogova - to, i njegova potreba za magijskom pomoći u ponovnom zadobivanju vlastitog tijela. Neko vrijeme sam se skoro bojala da je našao novi način bijega - ili napredovanja - dok nisam ovog jutra pred grobom, s čistim okrutnim užitkom, vidjela kako pljujete na njegovu ponudu, izazivate ga i, uz pomoć mog smijeha, ubijate. Sad je ostao samo Starac kojeg se trebamo plašiti."

Prolazeći ponovo ispod masivnog višestrukog dovratka s njegovim čudno uvučenim glavnim kamenom, još jednom su začuli zviždavo stenjanje, a ovaj put nije bilo dvojbe da je stvarno, da je blizu, i iz kog smjera dopire. Požurivši do mračnog i naročito zamagljenog kuta prostorije, razaznali su unutarnji prozor postavljen u ravnini s podom, a u tom prozoru vidjeli su lice koje kao da je bestjelesno lebdjelo u gustoj magli. Njegove crte izmicale su prepoznavanju - moglo je biti sažetak svih starih, razočaranih lica na svijetu. Nije bilo brade pod upalim obrazima.

Prilazeći onoliko blizu koliko su se usudili, vidjeli su da možda nije sasvim bestjelesno i nepoduprto. Postojao je sablasni nagovještaj ostataka odjeće ili mesa koji se gubio, pulsirajuća vrećica koja je mogla biti plućno krilo, i srebrni lanci s kukama ili pandžama.

Tada se jedno oko preostalo na tom sramotnom fragmentu otvorilo i pogledalo Ahuru, i usahle usne su se iskrivile u karikaturu osmijeha.

"Kao i tebe, Ahura," promrmljao je fragment visokim falsetom, "i mene je poslao na zadatak koji nisam htio obaviti."

Kao jedan, potaknuti strahom koji se nisu usudili uobličiti, Fafhrd i Mišar i Ahura napola su se okrenuli i provirili preko ramena u maglom zaklonjena vrata koja su vodila van. Zurili su tijekom tri, četiri otkucaja srca. Tada su, jedva čujno, čuli jednog od konja kako njišti. Na što su se skroz okrenuli, ali ne prije nego što se bodež, bačen Fafhrdovom još neuzdrhtalom rukom, zario u otvoreno oko izmučene stvari u unutarnjem prozoru.

Stajali su bok uz bok, Fafhrd s divljim pogledom u očima, Mišar napet, Ahura s izrazom nekoga tko se, uspješno se popevši na liticu, poskliznuo na samom vrhu.

Vitki sjenoviti oblik pojavio se u svjetlucanju pred vratima.

"Smij se!" zapovjedio je Fafhrd promuklo Ahuri. "Smij se!" Prodrmao ju je, ponavljajući zapovijed.

Njezina se glava klimala s jedne na drugu stranu, tetive u vratu su se trzale, usne su joj se grčile, ali s njih je stizalo samo suho krkljanje. Napravila je očajničku grimasu.

"Da," primijetio je glas koji su svi prepoznali, "postoje vremena i mjesta u kojima je smijeh oružje koje je lako otupiti - isto toliko bezopasno kao i ona oštrica koje me jutros probola."

Smrtno blijed kao i uvijek, s malim ugruškom krvi iznad srca, smrskanog čela, crne odjeće prašnjave od puta, Anra Devadoris stajao je pred njima.

"I tako se vraćamo na početak," rekao je polako, "ali sad širi krug čeka pred nama."

Fafhrd je pokušao progovoriti, nasmijati se, ali riječi i smijeh zastali su mu u grlu.

"Sad ste naučili nešto o mojoj povijesti i mojoj moći, kao što sam i htio da naučite", nastavio je adept. "Imali ste vremena odvagnuti i razmisliti. Još uvijek čekam vaš odgovor."

Ovaj put je Mišar bio taj koji je pokušao progovoriti, ili se nasmijati, i nije uspio.

Na trenutak ih je adept nastavio promatrati, samouvjereno se smiješeći. Onda mu je pogled odlutao iza njih. Najednom se namrštio i zakoračio naprijed, progurao se pored njih, kleknuo kraj unutarnjeg prozora.

Čim se okrenuo leđima, Ahura je povukla Mišara za rukav, pokušala nešto prošaputati - ali neuspješno poput nekog gluhonijemog.

Čuli su adepta kako jeca: "On je bio moj najljepši."

Mišar je izvukao bodež, spremajući se navaliti na njega otraga, ali ga je Ahura povukla natrag, pokazujući u sasvim drugom smjeru.

Adept se okrenuo prema njima. "Budale!" povikao je. "Zar nemate unutarnje oko za gledanje čudesa tame, osjećaj za veličinu užasa, za potragu prema kojoj sve druge pustolovine blijede u ništavnost, da tako uništite moje najveće čudo - pogubite mog najdražeg proroka? Dozvolim vam da dođete ovamo u Maglu, siguran da ću vas njenom moćnom glazbom i prekrasnim izgledom pridobiti za svoje nazore - a ovako mi vraćate. Ljubomorne sile, neznalice, okružuju me sasvim - vi ste moja iznevjerena velika nada. Bilo je nepovoljnog znamenja dok sam hodao od Izgubljenog Grada. Bijeli, idiotski sjaj Ormadza slabašno je zaprljao crno nebo. Čuo sam u vjetru senilni hihot Starijih Bogova. Bilo je petljanja nadaleko i naširoko, kao da je čak i nesposobni Ninguable, zadnji i najgluplji od lovnog čopora, konačno uspio pristići. Imao sam čaroliju u pričuvi da ih odbijem, ali mi je trebao Starac da je prenosi. Sad se oni približavaju na konačni udarac. Ali još ima nekih ostataka moći u meni i nisam još sasvim bez saveznika. Premda sam osuđen na propast, još ima onih koji su vezani za mene takvim sponama da mi moraju odgovoriti ako se pozovem na njih. Vi nećete vidjeti kraj, ako kraja bude." S tim je pustio glas u snažnom sablasnom poviku: "Oče! Oče!"

Odjeci još nisu zamrli kad je Fafhrd navalio na njega, mašući svojim velikim mačem.

Mišar bi postupio istovjetno da nije, upravo kad je otresao Ahuru sa sebe, shvatio što to ona tako uporno pokazuje.

Udubinu u glavnom kamenu iznad velikog dovratka.

Ne oklijevajući, razmotao je svoj penjački konopac i, trčeći lagano preko prostorije, zabacio ga.

Kuka se zakvačila u udubini. Ruka po ruku, popeo se gore.

Iza sebe je čuo očajnički zveket mačeva, a čuo je još jedan zvuk, daleko udaljeniji i dublji.

Ruka mu je dohvatila rub udubine, povukao se gore i zavukao glavu i ramena, oslanjajući se na bok i lakat. Nakon jednog trena slobodnom je rukom izvukao svoj bodež.

Iznutra, udubina je bila šuplja poput zdjele. Bila je ispunjena smrdljivom zelenom tekućinom i skorena od svjetlucajućih minerala. Na dnu, prekriveno tekućinom, bilo je nekoliko predmeta - tri kvadratna, ostali nepravilno okrugli koji su ritmički pulsirali.

Podigao je bodež, ali na tren nije htio, nije mogao, udariti. Na njega se navalila prevelika težina stvari kojih se trebalo sjetiti i koje je trebalo shvatiti - ono što mu je Ahura rekla o ritualnom vjenčanju u obitelji njene majke - njene sumnje da, premda su ona i Anra rođeni zajedno, njih dvoje nisu djeca istog oca - kako je njen otac Grk umro (a sad je Mišar mogao pogoditi pod nogama čega) - čudna sklonost kamenu koju je rob liječnik primijetio u Anrinom tijelu - ono što je rekla o operaciji izvedenoj na njemu - zašto ga ubod u srce nije ubio - zašto mu se lubanja razbila tako šupljikavo kao ljuska jajeta - nije se nikad vidjelo da diše - stare legende o drugim čarobnjacima koji su sebe učinili neranjivima skrivajući svoja srca - iznad svega, srodnost koju su svi oni osjetili između Ahure i ovog poluživog dvorca - crni monolit u obliku čovjeka u Izgubljenom Gradu -

Vidio je Anru Devadorisa, nabijenog na Fafhrdov mač, kako prilazi sve bliže duž oštrice, i Fafhrda kako očajnički odbija Iglu bodežom.

Kao prikovan noćnom morom, bespomoćno je slušao zveket mačeva kako se uzdiže do klimaksa, čuo kako ga prigušuje drugi zvuk - divovski kameni bat koji kao da je slijedio njihov trag uz planinu, poput potresa koji progoni -

Dvorac Zvan Magla počeo se tresti, a on još nije mogao udariti -

Tada, kao da buja preko beskraja od onog najdaljeg ruba iza kojeg su se Stariji Bogovi povukli, prepuštajući svijet mlađim božanstvima, začuo je moćan, zvjezdotresni smijeh koji se smijao svim stvarima, čak i ovom; i bilo je moći u tom smijehu, i znao je da je ta moć dana njemu da je iskoristi.

Zamahom svoje ruke naniže zario je bodež u zelenu tekućinu kroz od kamena skorene srce i mozak i pluća i crijeva Anre Devadorisa.

Tekućina se zapjenila i uzavrela, dvorac se zaljuljao toliko da je on skoro ispao iz udubine, smijeh i kameni bat pojačali su se do pandemonija.

Tada su, naizgled u trenu, svi zvuci i kretnje stali. Mišarovi mišići postali su slabi. Napola je pao, napola spuznuo na pod. Gledajući ošamućeno oko sebe, ne pokušavajući se dići, vidio je kako Fafhrd čupa svoj mač iz palog adepta i glavinja unatrag dok njegova pipava ruka nije našla oslonac u ploči jednog kamenog stola, vidio Ahuru, koja je još uvijek hvatala dah od smijeha koji ju je obuzeo, kako ustaje i kleči kraj svog brata i stavlja njegovu

smrskanu glavu na svoja koljena.

Nitko nije izrekao ni riječ. Vrijeme je prolazilo. Činilo se da se zelena magla polako prorjeđuje.

Tada je mali crni oblik uletio u prostoriju kroz jedan visoki prozor i Mišar se nasmiješio.

"Hugine", zazvao je primamljivo.

Oblik se poslušno spustio na njegov rukav i ostao visjeti tu, glavom nadolje. Skinuo je sa šišmiševe noge maleni komad pergamenta.

"Ma zamisli, Fafhrde, ovo je od zapovjednika naše pozadinske zaštite", izjavio je veselo. "Slušaj:

'Mojim agentima Fafhrdu i Sivom Mišaru, pogrebni pozdravi! Sa žaljenjem sam odbacio svaku nadu u vaš spas, ali ipak - kao znak moje velike privrženosti - riskiram svog vlastitog dragog Hugina da bih vam dostavio ovu zadnju poruku. Usput, Hugin će se, ukoliko mu se pruži prilika, vratiti meni iz Magle - što je nešto za što se bojim da vama neće uspjeti. Pa ako, prije nego što umrete, vidite bilo što zanimljivo - a siguran sam da hoćete - budite dobri da mi to na brzinu napišete. Sjetite se poslovice: Znanje je važnije od smrti. Zbogom na dvije tisuće godina, najdraži prijatelji. Ninguable.'"

"Ovo se mora zaliti", rekao je Fafhrd i izašao u tamu. Mišar je zijevnuo i protegnuo se. Ahura se pomakla, spustila cjelov na voštano lice svog brata, podigla ništavnu težinu njegove glave iz svog krila i nježno je položila na kameni pod. Odnekud iz gornjeg dijela dvorca začuli su udaljeno pucketanje.

Uskoro se Fafhrd vratio, hodajući žustrije, s dva vrča vina pod miškom.

"Prijatelji," izjavio je. "mjesec se podigao, i pri njegovoj svjetlosti ovaj dvorac počinje izgledati izuzetno maleno. Mislim da je magla morala biti posuta nekakvom zelenom drogom od koje smo pogrešno vidjeli veličine. Sigurno smo bili drogirani, kunem se, jer nismo vidjeli nešto što stoji jasno kao dan na dnu stubišta s nogom na prvoj stubi - crni kamen koji je brat blizanac onog u Izgubljenom Gradu."

Mišar je podigao obrvu. "A ako bismo se vratili u Izgubljeni Grad...?" upitao je.

"Ma," rekao je Fafhrd, "mogli bismo ustanoviti da su oni glupi perzijski seljaci, koji su priznali da mrze tu stvar, oborili kip i razbili ga, i sakrili dijelove." Zašutio je na tren. Onda: "Evo vina", zagunđao je, "da nam ispere zelenu drogu iz grla."

Mišar se nasmiješio. Znao je da će od tad nadalje Fafhrd spominjati njihovu trenutnu pustolovinu kao "onda kad smo bili drogirani na vrhu planine".

Sve troje sjeli su na rub stola i počeli u krug dodavati dva vrča. Zelene se magla razišla u tolikoj mjeri da je Fafhrd, ignorirajući svoju tvrdnju o drogi, počeo tvrditi da je čak i ona samo iluzija. Puckanje odozgor postalo je glasnije: Mišar je pretpostavio da su vatreni svitci u knjižnici, ne više zaštićeni vlagom, buknuli u plamen. Tome u prilog bilo je što se nesuđeni medvjedić, kojeg su sasvim zaboravili, uplašeno dogegao niz rampu. Tragovi izniklih dlačica već su se pojavili na njegovoj goloj koži. Fafhrd mu je prolio malo vina na njuškicu i podigao ga prema Mišaru.

"Želi da ga se poljubi", zabubnjao je.

"Poljubi ga sam, u znak sjećanja na svinjske čini", odgovorio je Mišar.

Spominjanje ljubljenja skrenulo im je misli na Ahuru. Zaboravivši suparništvo, barem za sad, nagovorili su je da im pomogne odrediti jesu li čarolije njenog brata sasvim razbijene. Skroman broj zagrljaja je to jasno dokazao.

"Što me podsjetilo," rekao je Mišar veselo, "sad kad je naš posao ovdje završen, zar nije vrijeme, Fafhrde, da krenemo prema onom tvom snažnom sjeveru i okrepljujućem snijegu?"

Fafhrd je ispio jedan vrč do dna i podigao drugi.

"Sjever?" preživao je. "Što je to osim bojišta sitnih kraljeva smrznutih brkova koji ne znaju za životne udobnosti. Zato sam i otišao odande. Da se vratim? Smrdljivog mi Torovog kožuha, neću!"

Mišar se iskusno nasmiješio i otpio iz preostalog vrča. Onda je, primijetivši šišmiša koji mu je još visio na rukavu, izvadio pero, tintu i komadić pergamenta iz svoje kese i, s Ahurom koja mu je hihotala preko ramena, napisao:

"Mom ostarjelom bratu u sitnim monstruoznostima, pozdrav! S najdubljim žaljenjem moram vas izvijestiti o bezobrazno sretnom i potpuno nepredvidljivom bijegu dvojice nepristojnih i antipatičnih tipova iz Dvorca Zvanog Magla. Prije odlaska, izrazili su preda mnom namjeru da se vrate do nekog po imenu Ninguable - vi se zovete Ninguable, gospodine, zar ne? - i odrežu šest od njegovih sedam očiju sebi za uspomenu. Pa, smatram da bi bilo pošteno upozoriti vas. Vjerujte mi, želim vam dobro, jedan od tih tipova bio je veoma visok i povremeno bi se činilo da njegovi urlici podsjećaju na govor. Poznajete li ga? Drugi je bio odjeven u sivo i obilovao je

duhovitošću i osobnom ljepotom, sklon da..."

Da je netko od njih promatrao truplo Anre Devadorisa u tom trenu, vidio bi blago trzanje donje vilice. Konačno su se usta otvorila, i iz njih je iskočio maleni crni miš. Medvjedoliki stvor, kojem su Fafhrdovo češkanje i vino usadili začetke samouvjerenosti, zamahnuo je pijano prema njemu, i miš je cijučući počeo bježati prema zidu. Vinski vrč, koji je bacio Fafhrd, razbio se oko pukotine u koju je miš zamaknuo: Fafhrd je vidio, ili mu se činilo da je vidio, neprirodno mjesto s kojeg je miš izašao.

"Miševi u ustima", zaštucao je. "Kakvo odsustvo higijene kod tako elegantnog mladića! Gadan, ponižavajući posao, to kad umisliš da si adept."

"Sjetio sam se", rekao je Mišar, "što mi je jedna vještica ispričala o adeptima. Rekla je da se, ako adept slučajno umre, njegova duša reinkarnira u miša. Ako, kao miš, uspije ubiti štakora, njegova duša pređe u štakora. Kao štakor, mora ubiti mačku; kao mačka, vuka; kao vuk, panteru; i kao pantera čovjeka. Onda može nastaviti svoje adeptiranje. Naravno, rijetko se dogodi da netko uspije proći cijeli niz do kraja, a u svakom slučaju za to treba jako mnogo vremena. Pokušavati ubiti štakora je sasvim dovoljno da se svaki miš predomisli i bude zadovoljan s onim što ima."

Fafhrd je svečano zanijekao mogućnost takve budalaštine, a Ahura je plakala dok nije procijenila da će biti miš prije zanimati nego obeshrabriti njenog čudnog brata. Još vina je popijeno iz preostalog vrča. Pucketanje odozgor postalo je urlik vatre, i jarko crveni sjaj odagnao je tamne sjene. Troje pustolova pripremilo se da ode odatle.

U međuvremenu je onaj miš, ili drugi vrlo sličan njemu, izvirio glavom iz pukotine i počeo lizati krhotine vlažne od vina, uplašeno bacajući poglede na sve u sobi, ali naročito na malog pretendenta na medvjeda.

Mišar je rekao: "Naša potraga je okončana, ja bih krenuo prema Tiru."

Fafhrd je rekao: "Ja glasam za Ningov prolaz i Lankhmar. Ili je to bio san?"

Mišar je slegnuo ramenima. "Možda je Tir samo san. Lankhmar zvuči jednako dobro."

Ahura je rekla: "Može li i cura s vama?"

Veliki nalet vjetra, hladnog i čistog, otpuhnuo je zadnje ostatke Magle. Kad su prošli kroz vrata vidjeli su, raširene iznad njih,

samoustrajne zvijezde.

WALTER JON WILLIAMS - TATIN SVIJET

Walter Jon Williams rodio se 1953. u Minnesoti, a sada živi u Balenu, New Mexico. Priče je objavljivao u gotovo svim žanrovskim časopisima, a prikupljene su u zbirkama ***Facets i Frankensteins and Other Foreign Devils***. Najpoznatiji su mu romani ***Pod naponom*** (1986.). ***Glasovi oluje*** (1987.) - koji uz ***Solip: System*** (1989.) čine serijal ***'Pod naponom' - Knight Moves*** (1985.) i ***Aristol*** (1992.). Roman ***Metropolitan***, 1995.) prikupio je brojne pohvale kritičara, a bio je jedna od najčešće spominjanih knjiga u 1996. godini. Nastavak ***City of Fire*** (1997.) prošao je podjednako dobro, kao i njegov posljednji roman, ***The Rift*** (1999.). Williams je pisac kojeg se ne može svrstati u neki strogi podžanrovski okvir što pokazuje njegov vrlo raznolik opus - pisao je gotovo sve, često pretačući postulate jednog u drugi, stvarajući osebujne mješavine - od nekih istaknutijih priča alternativne povijesti iz 80-tih do žestokog cyberpunka i inventivnih space-opera. No, veliku većinu djela jedva se može svrstati u neku od kategorija jer su originalni literarni hibridi. Činjenica je, niti jedna Williamsova priča nije nalik nekoj drugoj... što u svakom pogledu vrijedi za ***Tatin svijet*** - fascinantnu i uznemirujuću priču u kojoj je zamagljena granica između čovjeka i stroja, u kojoj nešto umjetno stvoreno poprima neobične obrise ljudskosti.

Priče: ***Side effects*** (1985), ***Video Star*** (1986.), ***Dinosaurus*** (1987.), ***No Spot of Ground*** (1989.), ***Elegy for Angels and Dogs*** (1990.), ***Foreign Devils*** (1996.), ***Argonautica*** (1999.)

Romani: ***Ambassador of Progress*** (1984.), ***Elegy for Angels and Dogs*** (1990.), ***Wall, Stone, Craft*** (1993.)

DADDY'S WORLD, 1999.

Prijevod: Mario Jović

Jednoga dana Jamie je s obitelji otišao na novo mjesto, mjesto koje prije nije postojalo.

Ljudi koji su tamo živjeli zvali su se Zvrkavci, bili su to visoki, vitki ljudi šiljatih glava. Imali su duge ruke, kad su razgovarali mahnito su gestikulirali, a kad bi se uzbudili raširili bi ruke i vrtjeli se poput zvrkova pri čemu ih niste mogli jasno vidjeti. Luđački bi se vrtjeli zelenom travom pod narančastozlatnim nebom Zemlje Zvrkavaca, ponekad bi se međusobno sudarili uz uznemirujući zvuk, ali nikad nisu bili povrijeđeni, samo bi se odbili i odvrtjeli u drugom pravcu.

Ponekad bi se neki od njih tako jako zavrtjeli da bi se ukopali ravno u zemlju i naglo se zaustavili, zatrpani do ramena, s izrazom zabrinutog očaja, Jamie nikad nije vidio nešto tako smiješno. Smijao se i smijao.

Njegova mlađa sestra Becky također se smijala. Jednom se smijala tako jako da se srušila na zemlju, a tatica ju je podigao i zavrtio kao da je i ona sama Zvrkavac, oboje su se cijelo vrijeme smijali.

Nakon toga, kad su čuli zvono za večeru, tatica je rekao kako je vrijeme za odlazak kući. Nakon što su pozdravili Zvrkavce, Becky i Jamie su hodali travnatim brežuljcima prema kući držeći mamicu za ruke, narančastozlatno nebo polako je prelazilo u plavo.

Put kući vodio ih je uz El Castillo. El Castillo je izgledao poput fantastičnog mjesta, dvorac s tornjevima, kupolama i minaretima koji bliješte na suncu. Glazba je lepršala iznutra, brza, složena glazba mnogih gitara, a Jamie je mogao čuti brzo lupkanje peta, uzvike i smijeh sretnih ljudi.

Ali Jamie nije pokušavao ući. Pokušao je ranije i otkrio da El Castillo čuva La Duchesa, krupna, opasna žena sva u crnom, s visokim češljem u kosi. Kad je Jamie pitao može li ući, La Duchesa ga je pogledala i rekla: "Ne primam nikoga tko ne zna španjolske nepravilne glagole!" To je bilo sve što je ikada govorila.

Jamie je pitao taticu što su španjolski nepravilni glagoli - imao je poteškoća s izgovorom riječi - a tatica je rekao: "Jednog dana ćeš naučiti i La Duchesa će te pustiti u svoj dvorac. Ali sada si premlad

za učenje španjolskog."

To je bilo u redu što se ticalo Jamieja. Bilo je puno stvari koje je mogao raditi i bez odlaženja u El Castillo. A nova mjesta, poput zemlje u kojoj su živjeli Zvrkavci, ponekad su se pojavljivala ni iz čega i bila su dovoljna za istraživanje.

Boja neba izblijedjela je iz narančaste u plavu. Čupavi bijeli oblaci jedrili su iznad dvokatnice. Gospodin Vrištalo, koji je sjedio na gredi, veselo je vrisnuo i kroz zrak pojedrio prema njima.

"Jamie je kod kuće!" veselo je pjevao. "Jamie je kod kuće i doveo je svoju prelijepu sestricu!"

Gospodin Vrištalo imao je oblik dijamanta, poput zmaja, s glavom u jednom kutu, rukama na stranama i malim smiješnim krivim nogama smještenim na dnu. Bio je jarkocrven. Poput zmaja, mogao je letjeti, i obrušavao se u nizu koluta u zraku dok je jedrio prema Jamieju i društvu.

Becky je pogledala Gospodina Vrištala i nasmijala se od čiste radosti, "Jamie," rekla je, "živiš na najboljem mjestu na svijetu."

Noću, kad bi Jamie ležao u krevetu sa svojom žirafom, Selena bi na zraci blijedog svjetla dojahala od Mjeseca do Zemlje i sjela pokraj Jamieja. Bila je blijeda žena, lagano providna, sa srebrnim polumjesecom na obrvi. Pogladila bi Jamiejevo čelo hladnom rukom i pjevala mu sve dok mu kapci ne bi postali teški i dok mu se san ne bi prikrao.

"Blistaj, blistaj, zvijezdo mala,

što si, tko si, rad' bih znala.

Visoko gore vidim te ja,

kao dragulj ti svjetlost sja."

Kad god se Jamie tijekom noći probudio Selena je bila tamo da ga utješi. Bilo mu je drago što Selena uvijek pazi na njega jer je ponekad još imao noćne more da je u bolnici. Kad bi noćne more došle, ona je uvijek bila tamo da ga utješi, da ga pogladi, da mu otpjeva uspavanku.

Noćne su more ubrzo počele blijedjeti.

Princeza Gigunda je uvijek vodila Jamieja u školu. Bila je krupna žena, viša od tatice, raščupane kose, velikih bosih nogu, s krunom koja joj nikako nije mogla pravilno stajati na glavi. Bila je priprosta, tužnog lica koje je istovremeno bilo i ružno i dražesno. Dok se gegala pokraj Jamieja vodeći ga na nastavu, princeza Gigunda se žalila kako je bole noge, kako je krupna i neprivlačna, kako se nikada neće udati.

"Ja ću se oženiti s tobom kad narastem", odano je rekao Jamie, a princezino priprosto lice se iskrivilo u izraz blještavog zadovoljstva.

Jamie je imao razne sate s raznim ljudima. Gđa Winkle, dolje u školi od crvene cigle, učila ga je abecedu. Trener Žabac - on je to i bio - podučavao ga je sportskim igrama u kojima je trčao, skakao i bacao protiv raznih ljudi i životinja. Gospodin McGillicuddy, ljubazan stariji čovjek sa zulufima koji je nosio crvene papuče s otvorima odostraga, pokazao mu je svoju čarobnu kuglu. Kad bi Jamie stavio prst bilo gdje na kuglu začule bi se trube i mogao je

vidjeti što se događa tamo gdje je dodirnuo kuglu, a gospodin McGillicuddy bi ga poveo na put i pokazao mu zanimljive stvari. Građevine, kipove, slike, parkove, ljude. "Ovo je Nome", rekao bi. "Možeš li reći Nome?"

"Nome", ponovio bi Jamie oblikujući usta oko nepoznate riječi, a gospodin McGillicuddy bi se nasmiješio, kimnuo glavom i izgledao zadovoljno.

Kad bi Jamie dobro učio, dobio bi dodatno vrijeme kod Zvrkavaca, ili u zoološkom vrtu, ili s gospodinom Čupavim u Pandazemlji. Sve dok se zvono za večeru ne bi oglasilo i došlo vrijeme za odlazak kući.

Jamie je gotovo svaki dan dobro učio.

Kad bi ga princeza Gigunda dovela kući s nastave, gospodin Vrištavi poletio bi s grede da ga dočeka i kaže mu da je njegova obitelj spremna da ga vidi. I onda bi mamica, tatica i Becky mahali s prozora kuće, te bi im on potrčao u susret.

Jednom, kad je u dnevnoj sobi obitelji pričao o posljednjem putovanju kroz čarobnu kuglu gospodina McGillicuddyja i počeo s entuzijazmom skakutati uokolo i mahati rukama poput Zvrkavca, iznenada je primijetio kako nitko ne obraća pažnju. Da tatica, mamica i Becky gledaju nešto drugo, njihova lica zamrznuta na različitim stupnjevima pristojne pažnje.

Jamie je osjetio dodir jeze na vratu.

"Mamice?" rekao je Jamie. "Tatice?" Mamica i tatica nisu odgovarali. Lica su im bila nepomična. Tatino je lice bilo neobično mutno, kao da je uhvaćeno u pola pokreta.

"Tatice?" Jamie je prišao i pokušao oca povući za rukav. Bio je tvrd poput kamena i njegovi ga prsti nisu mogli obuhvatiti. Paklenska mu je strava zahvatila srce.

"Tatice?" vrisnuo je Jamie. Pokušao je povući jače. "Tatice! Probudi se!" Tatica nije odgovorio. Potrčao je do mamice i povukao je za ruku. "Mamice! Mamice!" Njena je ruka bila poput ruke kipa. Nije se

micala bez obzira kako snažno Jamie povlačio.

"U pomoć!" zavrištao je Jamie. "Gospodine Vrištavi! Gospodine Čupavi! Pomozite mojoj mamici!" Suze su mu tekle licem dok je trčao od Becky do mamice, pa do tatice, vukući i drmajući ih, omatajući ruke oko njihovih krutih nogu, pokušavajući ih povući prema sebi. Istrčao je van, ali sve je bilo neobično mirno. Nije bilo nimalo vjetra. Gospodin Vrištavi sjedio je na gredi, na licu mu je kao i obično bio široki smiješak, ali je također bio smrznut i nije odgovarao na Jamiejeve pozive.

Strava ga je pratila natrag u kuću. Ovo je bilo daleko najgore od svega što mu se dogodilo u bolnici, gore čak i od bola. Jamie je utrčao u dnevnu sobu gdje je njegova obitelj bila nepomična poput kipova, a onda prestravljeno odskočio. Stranac je ušao u sobu - ili bolje rečeno dijelovi stranca, par ruku u crnim rukavicama s čudnim srebrnim kružnim uzorcima i čudnim svjetlećim opaloscentnim licem s crnim naočalama koje su na njemu izgledale poput crte.

"Interface se srušio, u redu", rekao je stranac, kao nekome koga Jamie nije mogao vidjeti, Jamie je vrisnuo. Potrčao je u zaklon iza maminih nogu.

"Oh, sranje", rekao je stranac. "Klinac još uvijek jurca." Značajno je počeo micati ruke kao da bode zrak. Jamie je bio siguran da je to neka vrsta stravičnog napada, magija koja će ga pretvoriti u kamen. Pokušao je pobjeći, sapleo se o Beckyne nepomične noge i kao pokošen pao na pod, a onda otpuzao, tepih u hodniku gužvao mu se pod rukama i nogama dok je puzio, vlastito vrištanje zvonilo mu je u ušima...

... Sjedio je u krevetu, vrištao. Hladni noćni zrak štipao mu je kožu. Osjetio je Seleninu ruku na čelu i trnuo se uz vrisak.

"Nešto nije u redu?" stigao je Selenin smireni glas. "jesi li ružno sanjao?" Pod blještavim polumjesecom na njezinoj obrvi, Jamie je u njenim očima mogao vidjeti zabrinutost.

"Gdje su mamica i tatica?" povikao je Jamie.

"Oni su dobro", rekla je Selena. "Spavaju u svojoj sobi. Je li to bio ružan san?"

Jamie je zbacio pokrivače i iskočio iz kreveta. Potrčao je hodnikom, podne daske bile su hladne pod njegovim nogama. Selena je lebdjela za njim na svoj mirni, zabrinuti način. Naglo je otvorio vrata spavaće sobe roditelja i upalio svjetlo, a onda vrisnuo kad ih je vidio skutrene ispod pokrivača. Bacio se na majku i zajecao od olakšanja kad je otvorila oči i okrenula se prema njemu.

"Nešto nije u redu?" rekla je mamica. "Ružan san?"

"Ne!" jecao je Jamie. Pokušao je objasniti, ali čak je i on znao da njegove riječi nemaju smisla. Tatica je podigao glavu s jastuka ozbiljno gledajući Jamieja, a onda se okrenuo i rukom mu prošao kroz kosu.

"Zvuči kao prilično ružan san, kompa", rekao je tatica. "Ajd' da te spremimo natrag u krevet."

"Ne!" Jamie je gurnuo lice u majčin zagrljaj. "Ne želim se vratiti u krevet!"

"U redu, Jamie", rekla je mamica. Potapšala je Jamieja po leđima. "Možeš spavati ovdje s nama. Ali samo noćas, u redu?"

"Želim ostati ovdje", promrmljao je Jamie.

Zavukao se pod pokrivače između mamice i tatice. Oboje su ga poljubili i tatica je ugasio svjetlo. "Samo spavaj, kompa", rekao je. I1 ne brini. Od sada ćeš imati lijepe snove."

Selena je tiho sjedila u kutu i blago svjetlucala u tami. "Da pjevam?" pitala je.

"Da, Selena", rekao je tatica. "Molim te, pjevaj nam."

Selena je počela pjevati,

"Blistaj, blistaj, zvijezdo mala,

što si, tko si, rad' bih znala.

Visoko gore vidim te ja,

kao dragulj ti svjetlost sja."

Ali Jamie nije spavao. Unatoč pjevanju, tmini noći, ritmičnom disanju roditelja i umirujućoj toplini njihovih tijela.

To nije bio san, znao je. Njegova je obitelj stvarno bila smrznuta.

Nešto, ili netko ih je pretvorio u kamen. Najvjerojatnije ta zla glava bez tijela i ruke. A sada, iz nekog razloga, njegovi se roditelji nisu sjećali.

Netko je učinio da zaborave.

Jamie je zurio u tamu. Što, pomislio je, ako ovo nisu njegovi roditelji? Ako su njegovi roditelji još uvijek kamen, sakriveni negdje? Što ako su ove zamjene zli ljudi - otmičari ili nešto gore - ljudi koji izgledaju poput njegovih pravih roditelja? Što ako su to zli ljudi koji samo čekaju da on zaspi, a onda će se pretvoriti u čudovišta, sa zubima i kandžama i stravičnim svjetlom u očima, pa će ga rastrgati na komade ovdje u krevetu...

Pandže panike obuhvatile su Jamiejevo srce. Selenina pjesma odjekivala mu je u ušima. Neće zaspati! Neće!

A onda ipak jest. Nije to bilo ništa nalik normalnom snu - bilo je to kao da mu je san nametnut, kao da je nešto zapovjedilo njegovom umu da spava. Bilo je to poput vala koji se nadnio nad njega, nezaustavljiva sila, zamutila mu je osjećaje, tijelo, um...

Neću spavati! pomislio je prkosno, ali su onda njegove misli bile ugašene.

Kad se probudio, bio je ponovno u svom krevetu, bilo je jutro i gospodin Vrištavi lebdio je pred prozorom. "Jamie je budan!" pjevao je. "Jamie je budan i spreman za novi dan!"

A onda su njegovi roditelji banuli unutra, ljubili ga, mazili i odveli ga dolje na doručak.

Njegovi su strahovi izgledali blesavo sada, po danu, s gospodinom

Vrištavim koji je vani plesao po zraku i veselo pjevao.

Ali bi ponekad, noću kad je Selena pjevušila uz njegovo uzglavlje, bacio pogled u tamu i osjetio navalu straha.

I nikada nije zaboravio, ne potpuno.

Nekoliko dana kasnije, Don Quijote dolutao je u svijet, vitki čovjek koji je često padao sa svog vitkog konja uz zveckanje oklopa iz kućne radinosti. Davao je besmislene primjedbe na engleskom i svom vlastitom jeziku, koji je bio španjolski.

"Možeš li me naučiti španjolske nepravilne glagole?" pitao je Jamie.

"Si, naturalmente", rekao je Don Quijote. "No morat ću te također naučiti još španjolskog." Izgledao je osobito tužno. "Počnimo s corazón. To znači 'srce'. Mi corazón", rekao je uz uzdah, "je slomljeno od ljubavi prema Dulcineji."

Nakon nekoliko poduka s Don Quijoteom - pomiješanih s mnogo uzdisaja zbog corazóna i Dulcineje - Jamie se ohrabrio, otišao do El Castilla i razgovarao s La Duchesom. "Pierdo, sueño, haría, ponto!" povikao je.

La Duchesine oči raširile su se od iznenađenja, kad se nagnula prema Jamieju njezino je strogo lice postalo gotovo ljubazno. "Ti si očito vrlo inteligentan dječak", rekla je. "Možeš ući u moj dvorac."

I tako su Don Quijote i La Duchesa zajedno počeli podučavati Jamieja španjolski. Ako je dobro učio bilo mu je dopušteno ići u dijelove dvorca gdje su glazbenici svirali i plesači lupkali petama, gdje su se hrabri castilijanski vitezovi borili na viteškom turniru, a senor Esteban pričao priče na španjolskom, uvijek pažljivo upotrebljavajući riječi koje je Jamie već znao.

Jamie nije mogao ne primijetiti kako se Don Quijote ponekad čudno ponašao, jednom kad je Jamie posjetio Zvrkavce Don Quijote je dojurio na svom konju, mašući mačem i vičući kako će spasiti Jamieja od zloduha koji su ga napadali. Prije no što je Jamie uspio objasniti kako su Zvrkavci bezopasni, Don Quijote je dogalopirao u napad. Zvrkavci su se, uznemireni, zavrtjeli u zemlju gdje su bili sigurni, a Don Quijote je pao s konja pokušavajući na jednog zamahnuti mačem. Nakon što je siroti Don Quijote nekoliko puta pao s konja, Jamie je morao spašavati Dona, a ne on njega.

Bilo je to nekako tužno i istovremeno šaljivo. Svaki put kad se Jamie zbog toga počeo smijati vidio je Don Quijoteovo tužno lice i

njegov je smijeh postao nelagoda.

Nakon nekog vremena, Jamiejeva sestra Becky počela je učiti zajedno s njim. Pridružila se njemu i princezi Gigundi na putu do male školske zgrade, učila čitati i računati od gđe Winkle, a onda, nakon male Jamiejeve i Don Quijoteove poduke, odmarširala do La Duchese izvikivati nepravilne glagole i dobila pristup u El Castillo.

Negdje u to vrijeme Marko Tulije Ciceron pojavio se da ih oboje odvede u Forum Romanum, novi dio svijeta koji je nastao južno od teritorije Zvrkavaca. Ali Ciceron i ljudi iz Foruma, sve trgovci i političari, nisu podučavali latinski na način na koji je Don Quijote podučavao španjolski, objašnjavajući što nove riječi znače na engleskom oni su jednostavno međusobno razgovarali na latinskom očekujući da Jamie i Becky razumiju. Što, na posljetku i jesu. Španjolski je pomogao, Jamie je u latinskom bio malo bolji od Becky, ali objasnio joj je da je to zato što je stariji.

Becky je bila ta koja se zainteresirala za rješavanje problema princeze Gigunde. "Moramo pronaći nekog koga će voljeti", rekla je.

"Ona voli nas", rekao je Jamie.

"Nemoj biti smiješan", rekla je Becky. "Ona želi dečka."

"Ja sam njezin dečko", inzistirao je Jamie.

Becky je izgledala pomalo nestrpljivo. "Uostalom," rekla je, "to je zagonetka. Poput La Duchese i njenih glagola."

Ovo do sada nije sinulo Jamieju, ali sada kada je Becky to spomenula, pomisao se činila očitom. U okolini je bilo mnogo zagonetki, od kojih su se neke neprestano rješavale, i ljubavni život princeze Gigunde, sada je to uvidio, bio je jedna od njih.

I tako su krenuli u potragu za dečkom princeze Gigunde. Ovo ih je zaokupljalo nekoliko dana, razgovarali su s nekoliko kandidata i odbacili ih. Nisu pronašli odgovore sve dok nisu otišli na utrku kola u Circus Maximus. Bila je to prva utrka uopće, zato što se mjesto upravo pojavilo s druge strane Palatina, nasuprot Forumu, i bilo je

jako puno jako uzbuđenih gledatelja.

Imena vozača bojnih kola su objavljena dok su se kretali prema startu. Oglasile su se trube, kola su izletjela sa starta dok su vozači bičevali konje, Jamie je očarano gledao dok su obilazili spinu za prvi krug, a onda iznenađeno povikao kad je ugledao Don Quijotea kako galopira u Circus Maximus vičući kako će zaustaviti ovu skupinu podivljalih demona od uništavanja zemlje i postavlja se direktno na put nadolazećim kolima, Jamie je zajedno s gledateljima povikao Donu da se skloni s puta prije no što pogine.

Na sreću, Quijoteov konj je imao više pameti od njega, jer je mršava životinja ugledavši nadolazeća kola odskočila, zbacujući svog jahača, jedna od kola prešla su ravno preko jadnog Quijotea i začulo se stravično zveketanje, ali nakon što su kola prošla Quijote je sjeo, očito neozlijeđen. Oklop ga je spasio.

Jamie je skočio sa svog sjedala i namjeravao potrčati dolje da pomogne Don Quijoteu, naravno, ali Becky ga je zgrabila za ruku. "Čekaj," rekla je, "netko drugi će se pobrinuti za njega, imam ideju."

Objasnila je kako bi Don Quijote bio savršen čovjek za princezu Gigundu.

"Ali on voli Dulcineju!"

Becky ga je strpljivo pogledala, "Je li itko ikada vidio Dulcineju? Sve što moramo učiniti je uvjeriti Don Quijotea da princeza Gigunda jest Dulcinea."

Nakon utrka saznali su da su Don Quijotea uhitili liktori i odveli u Lautumiae, što je bio rimski zatvor. Nije im dopušteno da vide zatvorenika, pa su otišli potražiti Cicerona koji je bio odvjetnik i mogao je osloboditi Quijotea iz Lautumiae uz obećanje kako više nikada neće posjetiti Rim.

"Iz dubine duše žalim što me taj uvjet priječi da uništim one demone", rekao je Quijote dok je napuštao područje grada Rima.

"Nemojmo ulaziti u to", rekla je Becky. "Želimo ti reći da smo pronašli Dulcineju."

Starčeve oči su se ozarile radošću. Stavio je ruku na svoje oklopljeno srce. "Mi amor! Gdje je? Moram smjesta otići do nje."

"Ne odmah", rekla je Becky. "Moraš znati da je promijenjena. Ne izgleda kao prije."

"Je li to učinio neki zli čarobnjak?" zahtijevao je Quijote.

"Da!" uskočio je Jamie. Bilo mu je krivo što je Becky sve preuzela, pa je želio dati vlastiti doprinos planu. "Čarobnjak je imao samo glavu!" povikao je. "Lebdeća glava i dvije ruke! Nosio je tamne naočale i nije imao tijelo!"

Stravični trnci prošli su mu tijelom kad se sjetio zlokobne lebdeće glave, ali sjećanje na stari strah nije zaustavilo bujicu njegovih riječi.

Becky ga je čudno pogledala. "Aha", rekla je. "Tako je."

"Srušio je interface!" povikao je Jamie, riječi su mu došle u sjećanje.

Don Quijote na ovo nije obratio pažnju, ali ga je Becky ponovno pogledala.

"Nisi glup kao što izgledaš, Brojko", rekla je.

"Baš me briga za Dulcinejin izgled," objavio je Don Quijote, "volim samo dobrotu koja ispunjava njen corazón."

"Ona je princeza Gigunda!" povikao je Jamie poskakujući od entuzijazma. "Ona je cijelo vrijeme bila princeza Gigunda!"

I tako su djeca pratila Don Quijotea koji je zveckajući otrčao do Jamiejeve kuće gdje je princeza Gigunda čekala, kleknuo i počeo ljubiti princezinu ruku i plakati. Princeza je, izgleda, ovime bila pomalo iznenađena sve dok joj Becky nije rekla kako je ona u stvari dugo izgubljena Dulcinea, koju je u diva promijenio zli čarobnjak, iako se ona toga najvjerojatnije ne sjeća jer je to također dio čarolije.

I dok su se Don i princeza grlili, ljubili i zaljubljeno gugutali, Becky se okrenula prema Jamieju.

"Kakve su to priče o lebdećoj glavi?" pitala je. "Otkud ti to?"

"Nemam pojma", rekao je Jamie. Nije želio pričati o sjećanju na obitelj pretvorenu u kamen, zlokobnom svjetlucavom liku koji lebdi ispred njih. Nije se želio sjetiti kako su svi rekli da je to bio samo san.

Nije želio pričati o sumnjama koje se nikada nisu do kraja raspršile. "To su bile čudne stvari, Brojko", rekla je Becky. "Naježila sam se. Obavijesti me prije no što ponovno počneš pričati o takvim stvarima."

"Zašto me zoveš Brojka?" pitao je Jamie.

Becky se nacerila. "Nema razloga", rekla je.

"Jamie je kod kuće!" glas gospodina Vrištavog treperio je s neba. Jamie je podigao pogled da bi ugledao gospodina Vrištavog kako gore radi vesele kolute. "Gospodar Jamie je napokon kod kuće!"

"Kuda ćemo ići?" pitao je Jamie.

Njihova dnevna nastava bila je gotova i on i Becky su napuštali malu crvenu školu. Becky je, kao i obično, dobro svladala gradivo, bolje od starijeg brata, i Jamie se osjećao sve nervoznije. Barem je još uvijek bio bolji u latinskom i informatici.

"Nemam pojma", rekla je Becky. "Kuda ti želiš ići?"

"Što kažeš na Pandazemlju? Možemo se voziti na Fiju stroju."

Becky se namrštila. "Umorna sam od tih dječjih stvari", rekla je.

Jamie ju je pogledao. "Ali ti i jesi dijete."

"Nisam mala poput tebe, Brojko", rekla je Becky.

Jamie ju je prodorno pogledao. Ovo je bilo previše. "Ti si moja mlađa sestra! Ja sam stariji od tebe!"

"Ne, nisi", rekla je Becky. Stajala je ispred njega, ogorčeno je raširila ruke. "Daj napokon nešto primijeti, hoćeš li?"

Jamie se malo ohladio i pogledao, i vidio da je Becky uistinu viša od njega. I izgledala je starije. Njegov blijedeći bijes zamijenila je zbunjenost.

"Kako si tako narasla?" pitao je Jamie.

"Ja rastem. Ti nisi rastao. Barem ne tako brzo."

"Ne razumijem."

Becky se ugrizla za usnu. "Pitaj mamu ili tatu. Samo ih pitaj." Lice joj se skamenilo. "Samo im nemoj vjerovati sve što ti kažu."

"Kako to misliš?"

Becky je na trenutak izgledala ljutilo, a onda se smirila. "Gledaj," rekla je, "jednostavno otiđi u Pandazemlju i zabavi se, u redu? Za to me ne trebaš. Želim otići i nazvati prijatelje."

"Koje prijatelje?"

Becky je ponovno izgledala ljutito. "Svoje prijatelje. Nije važno tko su oni!"

"U redu!" viknuo je Jamie. "Mogu se zabavljati i sam!"

Becky se okrenula i počela hodati kući preko zelene trave, Jamie je bijesno gledao za njom, a onda se okrenuo i počeo hodati prema Pandazemlji.

Radio je sve svoje omiljene stvari, vozio se na vrtuljku i Fiju stroju, gledao Rizzija Snažnog i klaune. Uživao je, ali uživanje je djelovalo isprazno. Shvatio je da gleda, gleda sebe kako se igra, gleda sebe kako uživa u vožnjama.

Gleda sebe kako ne raste brzo poput mlađe sestre.

Gleda sebe kako se pita treba li ili ne treba pitati roditelje zašto je to tako.

Imao je dojam da mu se odgovori neće sviđati.

Nakon toga nije puno viđao Becky. Zajedno bi učili, a onda bi se Becky zaključala u svoju sobu kako bi telefonirala prijateljima.

Ipak, Becky nije imala telefon u svojoj sobi. Pogledao je jednom kad nije bila tamo.

Nakon nekog vremena, Becky je prestala dolaziti na nastavu. Bila je bolja od njega u svemu osim u latinskom, i Jamieju je bilo teško držati korak.

Nakon toga jedva da je uopće i viđao Becky. Ali kad ju je vidio primijetio je kako još uvijek brzo raste. Odjeća joj je bila drugačija, i frizura. Počela se šminkati.

Nije znao voli li je još uvijek ili ne.

Bio je Jamiejev rođendan. Punio je jedanaest godina i mamica, tatica i Becky su došli na proslavu. Don Quijote i princeza Gigunda pjevali su serenadu pod prozorom uz pratnju La Duchese na španjolskoj gitari. Imao je veliku tortu s jedanaest svjećica. Mamica je Jamieju poklonila kartu zvijezda. Kad bi dotaknuo zvijezdu, začuo bi se glas koji bi Jamieju pričao o njoj i pojavile bi se crte koje bi pokazivale sazviježđe kojem je zvijezda pripadala. Tatica mu je poklonio auto, minijaturni mercedes kabriolet prilagođen Jamiejevom uzrastu kojim se može vozikati uokolo i kojeg može koristiti u Circusu Maximusu kad se ne održavaju utrke. Sestra mu je dala neku vrstu stalka za svjetiljku koji projicira svjetlost i pokretne uzorke na zidovima i stropu kad je svjetlo ugašeno. "Slušaj glazbu kad ga koristiš", rekla je.

"Hvala ti, Becky", rekao je Jamie.

"Becca", rekla je. "Sada se zovem Becca. Pokušaj zapamtiti."

"Dobro", rekao je Jamie. "Becca."

Becky - Becca - je pogledala mamicu. "Rikavam za cigaretom", rekla je. "Mogu li, uh, na minutu izaći?"

Mamica je oklijevala, ali tatica je izgledao bijesno. "Becca," rekao je, "ovo je Jamiejev rođendan. Ovdje smo da ga proslavimo. Zašto ne bismo pojeli malo torte i zabavili se?"

"To čak ni nije prava torta", rekla je Becca. "Nema okus prave torte."

"To je fina torta", inzistirao je tatica. "Zašto o tome ne bismo razgovarali kasnije? Zabavimo se zbog Jamieja."

Bečka je ustala od stola. "Zbog Brojke?" rekla je. "Zašto se zabavljamo zbog Jamieja? On čak ni nije stvarna osoba!" Udarila se u prsa. "Ja sam stvarna osoba!" povikala je. "Zašto se nikad ne zabavljamo zbog mene?"

Ali tatica je u tom trenutku bio na nogama i vikao je, mamica je pokušavala sve utišati, Becca je vikala i odjednom je njeno lice poprimilo odlučan izraz i jednostavno je nestala - iznenada više nije bila tamo, ostao je samo zrak.

Jamie je počeo plakati. I mamica također. Tatica se prešetavao i psovao, a onda je rekao: "Idem je dovesti." Jamie se bojao da će i on nestati poput Becce i očajnički je kriknuo, ali tatica nije nestao, izašao je iz blagovaonice i za sobom zalupio vrata.

Mamica je privukla Jamieja u krilo i zagrlila ga. "Ne brini, Jamie", rekla je. "Becky je to učinila iz zlobe."

"Što se dogodilo?" pitao je Jamie.

"Ne brini zbog toga." Mamica ga je pogladila po kosi. "Bila je to samo zla šala."

"Ona raste", rekao je Jamie. "Narasla je brže od mene, a ja to ne razumijem."

"Čekaj da se tatica vrati," rekla je mamica, "razgovarat ćemo o tome."

Ali tatica očito nije bio raspoložen za razgovor kad se vratio, bez Becce. "Mi ćemo se zabavljati", procijedio je kroz zube i zgrabio nož da razreze tortu.

Torta je u Jamiejevim ustima imala okus pepela. Kad su Don i princeza Gigunda, gospodin Vrištavi i Rizzio Snažni došli u blagovaonicu i zapjevali "Sretan rođendan" Jamie je jedva zadržao suze.

Nakon toga odvezao se svojim novim autom u Circus Maximus i vozio najbrže što je mogao dugom ovalnom stazom. Auto u stvari nije mogao ići brzo. Tribine s obje strane bile su prazne, kao i plavo nebo.

Možda je to zagonetka, pomislio je, poput ljubavnog života princeze Gigunde. Možda je sve što treba učiniti pratiti pravi trag i sve će biti u redu. Čemu ga pokušavaju poučiti? pitao se.

Ali mogao se jedino vrtjeti u krug, okolo-naokolo praznog stadiona.

"Hej, Brojko. Probudi se."

Jamie se iznenada probudio uz prigušen krik. Soba je rotirala oko njega. Zatreptao je i shvatio kako rotacija potječe od obojenih svjetala koja je projicirao njegov rođendanski poklon, Beccin stalak za svjetiljku.

Becca je sjedila na stolici s cigaretom u ruci. Njene noge u čizmama s čeličnim vrhovima koje je u posljednje vrijeme nosila bile su ispružene na krevetu.

"Jamie, jesi li budan?" Bio je to Selenin glas. "Želiš li da ti otpjevam uspavanku?"

"Odjebi, Selena", rekla je Becca. "Odlazi odavde. Gubi se."

Selena je bacila tužan pogled na Beccu, onda odlebdjela unatrag, kroz prozor, odjahavši na zraci mjesečine do svog blijedog doma na nebu. Jamie ju je gledao kako odlazi i osjećao kako s njom odlazi i dio njega, dio koji više nikada neće vidjeti.

"Selena i ostali moraju raditi što im kažeš, uglavnom", rekla je Becca. "Naravno, mama i tata ti to ne bi rekli."

Jamie je pogledao Beccu. "Što se događa?" pitao je. "Kuda si danas otišla?"

Obojena svjetla kupala su Beccino lice. "Žao mi je što sam ti upropastila rođendan, Brojko, jednostavno sam se umorila od laži, shvaćaš? Ubili bi me da znaju da sam sada ovdje, da razgovaram s tobom." Becca je povukla dim cigarete, sekundu ili dvije zadržala dah, a onda ispuhnula dim. Jamie nije vidio ni osjetio nikakav dim.

"Znaš li što su željeli od mene?" rekla je. "Da nosim tijelo djevojčice, tako da ne bih izgledala starija od tebe, da ti pravim društvo u onoj glupoj školi sedam sati dnevno." Zatresla je glavom. "Nisam to željela učiniti. Vikali su i urlali, ali bila bih prokleta da sam to učinila."

"Ne razumijem."

Becca je otresla nevidljivi pepeo cigarete i dugo gledala Jamieja. Onda je uzdahnula.

"Sjećaš li se kad si bio u bolnici?" rekla je.

Jamie je kimnuo. "Bio sam strašno bolestan."

"Ja sam onda bila jako mala, ne sjećam se toga baš dobro", rekla je Becca. "Ali stvar je u tome -" Ponovno je uzdahnula. "Stvar je u tome što ti nije bilo bolje. Zato su odlučili -" Zatresla je glavom. "Tata je iskoristio svoj položaj na sveučilištu i činjenicu da je bio veliki donator. Vršili su istraživanje UI, a neurološki odjel bavio se modeliranjem mozga, trebao im je pokusni kunić i - Pa, stvar je u tome što su dobili malo tvog tkiva i kad su te klonirali i aktivirali stavili su te natrag u -" Ugledala je Jamiea kako zuri, a onda zatresla glavom. "Pojednostavit ću, u redu?"

Skinula je noge s kreveta i nagnula se prema Jamieju. Trnci su mu prošli kičmom zbog izraza njenog lica. "Napravili su tvoju kopiju. Elektroničku kopiju. Skenirali su tvoj mozak i izradili njegov holografski model u kompjutoru i stavili ga u virtualni krajolik i -" Naslonila se i povukla dim cigarete. "I evo te", rekla je.

Jamie ju je pogledao. "Ne razumijem."

Obojena svjetla blistala su u Beccinim očima. "Ti si u kompjutoru, u redu? I ti si program. Znaš što je to, zar ne? S informatike? I program je neka vrsta oblika tvog uma. Don Quijote i princeza Gigunda su također programi. I gđa Winkle iz škole je obično program, ali ako treba podučavati nešto složenije onda je jedan od profesora sa sveučilišta."

Jamie se osjećao šuplje, iza njegovih rebara nalazila se praznina. "Ja nisam stvaran?" rekao je. "Ja nisam osoba?"

"Netočno", rekla je Becca. "Ti si stvaran, u redu. Ti si blago naših roditelja." Glas joj je bio ispunjen gorčinom. "Programi su stvarne stvari," rekla je, "a tvoj je stvarno prava stvar, znaš, luđački složeno i napredno tehno sranje. I kompjutor u kojem se nalaziš je također stvaran - sada sam spojena s njim, dolje u dnevnoj sobi - moramo nositi odijela sa senzorima i kacige sa skenerima i slično, jebeno se

nadam da neće čuti kako ovdje razgovaram s tobom."

"Ali što -" Jamie je progutao knedlu. Kako može gutati ako je samo niz kodova. "Što mi se dogodilo? Pravom meni?"

Becca je izgledala hladnokrvno. "Pa," rekla je, "imao si rak. Umro si."

"Oh." Šuplji vjetar puhao je prazninom u njemu.

"Vratit će te natrag. Čim kloniranje proradi - ali ovaj kompjutor u kojem si je vladin, i još uvijek postoje mnoštva vladinih restrikcija o kloniranju -" Zatresla je glavom. "Gledaj, Brojko", rekla je. "Stvarno trebaš znati ove stvari, dobro?"

"Razumijem." Jamie je želio zaplakati. Ali samo su stvarni ljudi plakali, pomislio je, a on nije stvaran. On nije stvaran.

"Program koji upravlja virtualnim krajolikom je ogroman, u redu, i ti si veliki program, a kompjutor sveučilišta koristi se za mnoga istraživanja, i mnoga istraživanja imaju veći prioritet od tebe. Zato ne radiš u realnom vremenu - zato ja rastem brže od tebe. Provodim više sati kao ja od tebe. A roditelji -" Zakolutala je očima. "Oni ovo uopće ne olakšavaju, sa svojim naglaskom na normalnom obiteljskom životu."

Povukla je dim cigarete, a onda je ugasila u nečem nevidljivom. "Vidiš, žele da budemo normalna obitelj. Zato svakog dana zajedno doručkujemo i večeramo, provodimo večeri u Zoou ili Pandazemlji ili negdje. Ali večera koju s tobom jedemo je virtualna, nema nikakav okus - subvencije su potrošene prije no što su usavršili taj dio interfacea - zato jedemo fast-food sranja prije susreta s tobom, a onda ponovno večeramo s tobom... Ima li ovo ikakvog smisla? Zato što tata radi, mama radi, ja idem u školu i imam prijatelje i obveze, pa uistinu ne možemo svake večeri biti zajedno. Onda jednostavno zatvore tvoj program, ugase te kad ne mogu biti s tobom u "obiteljskoj jedinici', kako to tata naziva, a to znači mnogo sati, ponekad dana, kad ne radiš, možeš gotovo uistinu biti mrtav-" Trepnula je. "Oprosti", rekla je. "U svakom slučaju, svi mi starimo puno brže od tebe i to nije fer prema tebi, tako ja mislim. Pogotovo zato što kompjutor na sveučilištu brže radi noću, zato što ga ljudi

onda ne koriste tako puno, pa si onda uglavnom u stvarnom vremenu, tako da dolazak tebi može biti gotovo normalan, ali mama i tata onda spavaju, zato što danju rade, a ne mogu dopustiti da ovdje radiš bez nadzora, u ime Božje, misle kako nije sigurno ili nešto..."

Zastala je, onda posegnula u džep košulje po još jednu cigaretu. "Gledaj," rekla je, "bolje je da se izgubim odavde prije no što shvate da razgovaram s tobom. A onda će poništiti moje pristupne kodove ili tako nešto." Ustala je i nešto otresla s traperica. "Nemoj roditeljima odmah reći o ovim stvarima. Inače bi te mogli izbrisati i učitati rezervu koja ništa ne zna. U redu?"

I nestala je, kao tog poslijepodneva.

Jamie je sjedio u krevetu obgrlivši koljena. Mogao je osjetiti otkucaje vlastitog srca u tami. Kako program može imati srce, pitao se.

Zora je postupno svladala noć, a onda se pojavio gospodin Vrištavi, radeći lijene kolute u zraku. Njegovo je crveno lice provirilo kroz prozor.

"Jamie je budan!" rekao je. "Jamie je budan i spreman za novi dan!"

"Odjebi", rekao je Jamie i zabio glavu u pokrivače.

Jamie je poželio naučiti više o kompjutorima i programiranju. Možda, pomislio je, tamo može pronaći tragove, može riješiti zagonetku. Njegovi su se roditelji složili, presretni što mu mogu dopustiti da slijedi svoje interese.

Nakon nekoliko tjedana preselio se u El Castillo. Nikome nije rekao da ide, stavio je samo neke stvari u auto, odvezao ih u toranj i bacio na krevet koji je tamo našao. Majka ga je pošla tražiti kad se nije pojavio na večeri.

"Jamie, vrijeme je za večeru", rekla je. "Nisi li čuo zvono?"

"Neko ću vrijeme ostati ovdje", rekao je Jamie.

"Ogladnit ćeš ako ne dođeš kući na večeru."

"Ne trebam hranu", rekao je Jamie.

Majka se vedro nasmiješila. "Trebaš hranu ako želiš u stopu pratiti Zvrkavce", rekla je.

Jamie ju je pogledao. "Više ne marim za te dječje stvari", rekao je. Kad se njegova majka na posljetku okrenula i otišla, Jamie je primijetio da se kreće poput starice.

Nakon nekog vremena privikao se na glad koja je bila programirana u njemu. Uvijek je bila tamo, uvijek je bio svjestan gladi, ali ju je nakon nekog vremena naučio ignorirati.

Ali nije mogao ignorirati potrebu za snom. Ona je bila ugrađena u program, i na posljetku se, iako je pokušao, morao predati.

Otkrio je kako može zapovijedati ljudima u dvorcu i zabavljao se tjerajući ih da stoje u nezgodnim pozama, ili da pjevaju stojeći na glavama, ili da satima i satima tvore ljudske piramide.

Ponekad bi ih natjerao da se potuku, ali nisu bili vični tome.

Ipak, gđu Winkle u školi nije mogao natjerati da čini ono što on želi, kao ni bilo kojeg čovjeka koji ga je trebao podučavati. Kad je bilo vrijeme za nastavu princeza Gigunda bi se pojavila. Ne bi

poslušala njegove zapovijedi, jednostavno bi ga podigla i odnijela do male crvene škole i spustila na njegovo mjesto.

"Ti nisi stvarna!" vikao je i ritao se. "Ti nisi stvarna! Ja također nisam stvaran!"

Ali natjerali su ga da uči o svijetu koji je stvaran, zemljopis, geologiju i povijest, iako ništa od navedenog ovdje nije bilo važno.

Nakon prvih nekoliko puta što je Jamie bio odvučen na nastavu, otac se našao s njim pred školom na kraju zadnjeg sata.

"Trebaš malo stege", rekao je. Izgledao je bijesno. "Ti si dio obitelji. Spadaš k nama. Više nećeš ostajati u dvorcu, imat ćeš normalan obiteljski život."

"Ne!" povikao je Jamie. "Dvorac mi se sviđa!"

Otac ga je zgrabio za ruku i počeo vući kući. Jamie ga je nazvao pendejo i fellator. "Kaznit ću te ako treba", rekao je otac.

"Kako ćeš to učiniti?" zahtijevao je Jamie. "Izbrisat ćeš moj file? Učitati rezervu?"

Zapanjeni izraz preletio je očevim licem. Tijelo mu je zahvatila drhtavica, stisak oko Jamiejeve ruke postao je mlitav. Onda mu se lice zajapurilo od gnjeva. "Kako to misliš?" zahtijevao je. "Tko ti je to rekao?"

Jamie se istrgnuo iz očevog slabašnog zahvata.

"Sam sam to shvatio", rekao je Jamie. "Nije bilo teško. Više nisam dijete."

"Ja -" Njegov je otac trepnuo, a onda mu se lice skamenilo. "Ipak ideš kući."

Jamie je ustuknuo. "Želim neke promjene!", rekao je. "Ne želim biti stalno isključivan."

Očeva usta su formirala tanku crtu. "Becky ti je ovo rekla, zar ne?"

Jamie je osjetio inspiraciju. "Bio je to gospodin Vrištavi! Postoji pogreška u njegovom programu! Odgovara na svako pitanje koje mu postavim!"

Jamiejev se otac nije činio uvjeren. Ispružio je ruku. "Idemo kući", rekao je. "Moram razmisliti o ovome."

Jamie je oklijevao. "Nemoj me izbrisati", rekao je. "Nemoj učitati rezervu. Molim te. Ne želim dvaput umrijeti."

Očevo se lice smekšalo. "Neću."

"Želim odrasti", rekao je Jamie. "Ne želim vječno biti klinac."

Otac je ponovno ispružio ruku. Jamie je na trenutak razmislio i onda prihvatio ruku. Hodali su zelenom travom prema bijeloj kući na brežuljku.

"Jamie je kod kuće!" Gospodin Vrištavi lebdio je iznad njih radeći salta u zraku, "Jamie je napokon kod kuće!"

Drhtaj bijesa prošao je Jamiejem kad je ugledao budalasti smiješak. Pokazao je tlo ispred sebe.

"Sruši se ovdje!" zapovjedio je. "Smjesta!"

Gospodin Vrištavi obrušio se s izrazom komične strave na licu i zabio se u zemlju tamo gdje je Jamie pokazao, naizgled zdrobljenog tijela, i nasmijao se. "Jamie je napokon kod kuće!" rekao je gospodin Vrištavi.

Čim je mogao, Jamie je zatražio od jednog programera na sveučilištu da mu napravi program za letenje poput onog koji je koristio gospodin Vrištavi. Obrušavao se i jedrio, hujao nebom poput superheroja, radio akrobacije medu tornjevima El Castilla i jedrio iznad podignutih, zapanjenih lica u Forumu.

Činilo mu se da ne ide brzo koliko je želio. Kad bi počeo povećavati brzinu, sve ispod bi na sekundu ili dvije zastalo, a onda krenulo uz trzaj. Program nije mogao dovoljno brzo osvježiti krajolik da ga prilagodi njegovoj brzini. To je bilo čudno jer je tijekom leta mogao osjetiti vjetar na licu. Znači zato, pomislio je, njegov auto nije mogao ići brzo.

Zato se odlučio uspeti visoko. Okrenuo je lice prema modrom nebu i krenuo gore. Svijet je nestao, smanjio se. Mogao je vidjeti Dvorac, brežuljke zemlje Zvrkavaca, ispunjeni Forum, veliki oval Circusa Maximusa. Izgledao je poput zelene ploče, s čupavim, magličastim obzorom tamo gdje je počinjalo nebo.

I točno u središtu nalazila se mala dvokatnica u kojoj je odrastao.

Bio je prostrt pod njim poput krajolika u staklenoj kugli.

Nakon nekog vremena prestao se uspinjati. Trebalo mu je malo da zamijeti, zato što je još uvijek osjećao vjetar na licu, ali svijet ispod njega prestao se smanjivati.

Pokušao je ići brže. Vjetar je hujao odozgo, ali njegov položaj nije se promijenio. Dosegao je granice svog svijeta. Nije mogao ići više.

Jamie je odletio do ruba svijeta, do obzora. Bez obzira kako tjerao svoj program na kretanje, nije mogao otići iz svog svijeta.

Bio je zarobljen unutar staklene kugle iz koje nije bilo izlaza.

Prošlo je prilično vremena prije no što je Jamie ponovno vidio Beccu. Tražila je put kroz labirint ispod El Castilla do njegove sobe s prijestoljem, a Jamie se polagano materijalizirao na prijestolju od lubanja. Nije izgledala iznenađeno.

"Vidim da se zabavljaš u ulozi zlog vladara", rekla je.

"Ubija mi vrijeme", odgovorio je Jamie.

"A sve one rupe, šiljci i zamke?"

"Smrtonosne zamke."

"Trebala mi je vječnost da stignem ovamo, Brojko. Stalno su me resetirali."

Jamie se nasmiješio. "To je bit svega."

"Zvrkavci kao oružje." Kimnula je. "To je dobra ideja. Prvi su put probušili rupu kroz mene."

"Budući da sam prisiljen živjeti u ovom svijetu," rekao je Jamie, "pretpostavio sam da mogu odlučivati kako će izgledati. Neki od studenata sveučilišta pomogli su mi s nekim guba efektima."

Vrištanje je odjeknulo prijestolnom dvoranom. Vatre su buknule iz rupa iza njega. Plamenovi su obasjali lik Marka Tulija Cicerona, koji je razapet visio iznad vatrenog mora. "O tempora, o mores!" zajaukao je Ciceron.

Becca je kimnula. "Simpa", rekla je. "Nije baš prizor za mene, ali simpa."

"Budući da ne mogu otići", rekao je Jamie, "želim odlučivati tko može doći u posjetu. Znači, ili čekaš dok nisam spreman razgovarati s tobom, ili riskiraš sa smrtonosnim zamkama."

"Pa, izgleda da ti je onda dobro."

Jamie je slegnuo ramenima. Plamen je suknuo u zrak. "Postaje mi dosadno. Možda ga jednostavno izbrišem i izgradim novo mjesto za život. Ne mogu ti ni reći broj bitaka koje sam dobio, broj kraljevstava koje sam pregazio. U ovoj stvarnosti i ostalima. Sve je nakon nekog vremena isto." Pogledao ju je. "Narasla si."

"Ti također."

"Nakon što je glava obitelji napokon odlučila to dopustiti." Nasmiješio se. "Još uvijek ponekad zajedno večeramo, u staroj kući.

Obična normalna obitelj, kako tata kaže. Samo što se ja ponekad pojavim kao vukodlak, ili div ili tako nešto."

"Aha, rekli su mi."

"Prednost toga što sam program jest što mogu izgledati kako god želim. Ali to je također nedostatak jer ne mogu stvarno postati netko drugi, još sam uvijek samo... ja. Mogu nositi drugi program kao krinku, ali sam u unutrašnjosti još uvijek isti program, a još uvijek nisam tako dobar programer da se petljam u to." Jamie je skočio s prijestolja i nervozno obišao krug oko sestre. "I, što te dovodi u stari kvart?" pitao je. "Starci su rekli da si na selu u posjeti kod ujne Maddy."

"Protjerana, mislili su. Bila sam napumpana i nakon abortusa su me poslali k Maddy. Trebala me držati pod kontrolom, ali ipak nije." Čupnula je nevidljivu nit s veste. "I sada sam se vratila." Pogledala ga je. "Preskočila sam većinu priče, ali pretpostavljam da te neće zanimati."

"Ima li veze sa seksom?" pitao je Jamie. "Nekako sam zainteresiran za seks, iako ga ne mogu prakticirati, a ne vjerujem ni da će mi dopustiti."

" Dopustiti?"

"To bi zahtijevalo puno novog softwarea i slično. Bio sam pred pubertetom kad su moji mozgovni uzorci skenirani i program nije kreiran da me učini zaposlenom odraslom osobom, s požudama odrasle osobe itd. Nitko u to vrijeme nije razmišljao o mom starenju. A administracija sveučilišta rekla mi je kako je mala vjerojatnost da će im netko dati novac da bi kompjutorski program mogao prakticirati seks." Jamie je slegnuo ramenima. "Ne fali mi, pretpostavljam. Ali sam nekako znatiželjan."

Iznenađenje se pojavilo na Beccinom licu. "Ali postoje razne vrste simulacija i..."

"One u mom slučaju ne rade, zato što moj um nije strukturiran da na taj način može doseći zadovoljstvo. Mogu manipulirati programima, ali to je uzbuđujuće kao kad radiš s virtualnim štapom

za maslac." Jamie je ponovno slegnuo ramenima. "Ali to je u redu. Mislim, ne fali mi. Ako želim, uvijek si mogu poslati podražaj u centar za zadovoljstvo."

"Nije ista stvar", rekla je Becca. "Probala sam oboje."

"Ne bih znao."

"Pričat ću ti o seksu ako želiš," rekla je Becca, "ali to nije razlog zbog kojeg sam ovdje."

"Da?"

Becca je oklijevala. Liznula je usne. "Pretpostavljam da je bolje jednostavno to reći, ha?" rekla je. "Mama umire. Rak jetre."

Jamie je osjetio kako se u njegovom umu gomila tuga. Samo elektroni, pomislio je, kreću se s jednog mjesta na drugo. To nije ništa stvarno. Programiran je osjećati analogiju bola, i to je sve.

"Meni izgleda normalno", rekao je, "kad je vidim." Ali to nije ništa značilo: njegova je majka odabirala ono što je željela da vidi, baš kao što je i on odabirao masku - vukodlak, div - za nju.

I u oba slučaja krinka nije ništa značila, jer je iza vukodlakove bio program koji nije mogao promijeniti svoje parametre, a iza druge neizlječivi oblik raka.

Becca ga je gledala poluzatvorenim očima. "Tata želi da je se skenira, da dođe ovamo. Tako da možemo biti normalna obitelj čak i nakon što ona umre."

Jamie je bio prestravljen. "Reci joj ne", rekao je. "Reci joj da ne može doći!"

"Mislim da ne želi. Ali tata jako navaljuje."

"Vječno će biti ovdje! To će biti užasno."

Becca je pogledala uokolo. "Pa, neće se puno miješati u tvoju ulogu zlog vladara, to je sigurno. Sigurna sam kako Sauronova majka nije visjela oko Mordora i zanovijetala mu o neproduktivnom načinu

provođenja vremena."

Vatre su buknule. Zemlja se zatresla. Stalaktiti su padali poput strijela.

"Nije stvar u tome", rekao je Jamie. "Ona ne želi biti ovdje bez obzira što ja radio, bez obzira gdje ja živio. Zato što je ovo mjesto zatvor, kako god se činilo." Jamie je pogledao sestru. "Ne želim da mi majka bude u zatvoru."

Razbuktali plamen svjetlucao je u Beccinim očima. "Ti možeš promijeniti svijet u kojem živiš", rekla je. "To je više nego što ja mogu učiniti."

"Ali ne mogu", rekao je Jamie. "Mogu promijeniti njegov izgled, ali ne mogu promijeniti ništa stvarno, ja sam program, a program je umjetna tvorevina, ja sam proizvod tehnologije, ja sam simulacija, sa simuliranim osjetilnim organima koji su u interakciji sa simuliranim okolišem - mogu biti u interakciji samo s drugim umjetnim tvorevinama. Ništa od toga nije stvarno. Ne znam kako pravi svijet izgleda, što su osjećaji, što su okusi, znam samo što mi simulacije kažu kakve bi te stvari trebale biti. I ne mogu promijeniti nijedan od svojih parametara osim ako se ne petljam u tehnologiju, a to ne mogu učiniti dok se programeri ne slože, a čak i da se to dogodi, još sam uvijek umjetan kao što sam bio i prije. A kompjutor u kojem sam je star i raspada se i ubrzo nitko više neće upravljati mojim operativnim sustavom, i onda neću biti samo umjetna tvorevina, bit ću muzejski primjerak."

"Čujem da postoje i druge umjetne inteligencije", rekla je Becca. "Stalno slušam o njima."

"Razgovarao sam s njima. Većina je vrlo zanimljiva - kao da pričaš s psom, ili s vrlo inteligentnom mikrovalkom. Skenirali su i neke ljude, ali to su odrasli, i jedino što žele učiniti kad uđu unutra je pobjeći. Neki su poludjeli."

Becca se nakreveljila. "Bila sam ti tako zavidna, znaš. Živio si u tom lijepom svijetu bez zagađenja, bez nasilja, bez govana na ulicama."

"Integra mens augustissima possessio", rekao je Ciceron.

"Zaveži!" rekao mu je Jamie. "Koji kurac ti znaš?"

Becca je zatresla glavom. "Gledala sam te stare filmove, znaš? Gdje se netko pretvori u kompjutorski program, a onda je odjednom u svakom kompjutoru na svijetu i svime upravlja?"

"I ja sam ih također gledao. Ha, ha. Jako smiješno. Pokazuju ti što ljudi znaju o programima."

"Aha. Pokazuju ti što znaju."

"Razgovarat ću s mamom", rekao je Jamie.

Velike suze tekle su iz maminih očiju i putovale dijelom njenog lica, a onda nestale. Skeneri su puno pažnje obraćali očima i ustima zbog prenošenja izraza lica, ali nisu uvijek prenosili bitne stvari.

"Žao mi je", rekla je. "Nismo mislili da će biti ovako."

"Možda ste trebali bolje razmisliti", rekao je Jamie.

To nije tuga, ponovno si je rekao. To je samo kretanje elektrona.

"Bio si tako lijepa beba." Donja usna joj je podrhtavala. "Nismo te željeli izgubiti. Rekli su da će proći samo nekoliko godina prije no što će moći usaditi tvoja sjećanja u klona."

Jamie je sada sve to znao. Znao je da je tehnologija čitanja sjećanja ispala puno, puno jednostavnija od njihovog umetanja - otkriveno je da umetanje mora biti obavljeno dok mozak još uvijek raste. O vladinoj zabrani ljudskog kloniranja koja je učinila testove gotovo nemogućima, o razlazu tima koji je započeo ovaj projekt prije mnogo godina, neki su otišli na bolje plaćene poslove, neki u mirovinu, neki su se okrenuli vlastitim omiljenim projektima. O tome kako je njegov otac upotrijebio sav mogući utjecaj koji je imao na sveučilištu pokušavajući sve održati na okupu. O tome kako je nekad davno nabavio ili kupio patente i prava za cijeli projekt, osim za Jamiejev program, koji je još uvijek bio zajedničko vlasništvo sveučilišta i njegovih roditelja.

Suze su se pojavile na donjem dijelu maminog lica i kapnule joj s brade. "Moguće je da je puno novca u igri, znaš. Ljudi žele podizati savršenu djecu. Skloniti ih od loših utjecaja, osigurati im odrastanje daleko od nasilja."

"Znači žele kontrolirati djetetov okoliš", rekao je Jamie.

"Da. Učiniti ga sigurnim. I cjelovitim. I..."

"Baš poput normalnog obiteljskog života", dovršio je Jamie. "Nema pelena, nema povraćanja, nema nereda. Nema kontakta s djetetom kad su roditelji umorni. A onda klinca samo učitaš u odraslo tijelo, daš mu diplomu i izbaciš ga iz kuće. A sebe nazivaš savršenim roditeljem."

"A tu su i religiozni ljudi..." Mama je liznula usne. "Tvoj je otac razgovarao s njima. Oni žele podizati djecu u okolišima koji u potpunosti odražavaju njihova vjerovanja. Na mjestima gdje nema iskušenja, grijeha. Nema znanosti ili ideja koje su u suprotnosti s njihovim vlastitim

"Ali tata nije religiozan", rekao je Jamie.

"Ti ljudi imaju novca. Mnogo novca."

Mama je posegnula i uhvatila ga za ruku. Jamie je pomislio na kod koji joj je to omogućavao, koji je oboma omogućavao da osjete dodir nestvarnog tkiva na nestvarnom tkivu.

"Učinit ću što želiš, naravno", rekla je. "Nemam takvu želju za besmrtnošću poput tvog oca." Zatresla je glavom. "Ali ne znam što će tvoj otac učiniti kad dođe njegovo vrijeme."

Svijet je bio disk promjera sto metara, prekriven otpadom: stare rimske ruševine, kipovi popadali sa zidina dvorca, slomljena kočija, razbijeno zvono. Iza ruba svijeta nebo je bilo crno, potpuno crno. bez nabora ili zvijezda.

U središtu svijeta stajala je neka vrsta metalnog stabla s dvije račvaste, zupčaste ruke.

"Bog, Brojko", rekla je Becca.

Prigušeno treperavo svjetlo zabljesnulo je na metalnom stablu kao da reflektira krvavi zalazak sunca.

"Bog, sister", reklo je.

"Pa", rekla je Becca. "Sada smo sami."

"Čuo sam o tatinoj smrti. Nadam se da nikome nisam nedostajao."

"Meni si nedostajao, Brojko", uzdahnula je Becca. "Vjerovao ili ne."

"Žao mi je."

Becca je nervozno šutnula komad otpada, felgu starog minijaturnog auta. Zazveketala je dok se kotrljala do novog mjesta u kršu. "Možeš li se pojaviti kao osoba?" pitala je. "Bit će lakše razgovarati s tobom."

"Završio sam s time", rekao je Jamie. "Morao bih uskrsnuti previše mrtvog programa. Smanjio sam svijet na gotovo ništa. Riješio sam se tijela, otkucaja srca, osjeta dodira."

"Svih ljudskih dijelova", tužno je rekla Becca.

Prigušeno crveno svjetlo klizilo je metalnim stablom poput kapi krvi. "Svega osim spavanja i snova. Ispada da san i snovi imaju previše utjecaja na način ljudskog procesuiranja sjećanja. Ne mogu ih se riješiti, ne bez prevelikog uništavanja vlastitog uma." Stablo je ispustilo čudni, bestjelesni smijeh. "Sanjao sam te prije neki dan. I Cicerona. Razgovarali smo na latinskom."

"Zaboravila sam sav latinski koji sam ikad znala." Becca je zabacila kosu i usiljeno se nasmiješila. "I, što radiš ovih dana?"

"Uglavnom sam prijenosnik podataka. Sveučilište me koristi kao istraživačkog pauka, i to mi ne smeta jer mi ubija vrijeme. Samo što ja zauzimam puno više memorije nego bilo koji pravi istraživački pauk, a ne radim baš puno bolji posao. A podaci koje pronalazim i nemaju puno veze sa mnom - svi su o stvarnom svijetu. Svijetu koji ne mogu dodirnuti." Metalno stablo krvarilo je boju.

"Uglavnom sam", rekao je, "čekao da tata umre. I sada se to dogodilo."

Nastupio je trenutak tišine prije no što je Becca progovorila. "Znaš da se tata skenirao prije no što je umro."

"Oh, aha. Znam."

"Osnovao je nekakvu čudnu zakladu kojoj ja ne pripadam, sa svojim pacijentima i programima i tako dalje, sa vlastitim novcem i novcem drugih ljudi."

"Bolje mu je da se ne pojavljuje ovdje."

Becca je zatresla glavom. "Neće. Barem ne bez tvog dopuštenja. Zato što sam ovdje ja glavna. Ti - tvoj program - nisi dio zaklade. Tata je nije mogao dobiti cijelu, zato što sveučilište ima interesa, kao i obitelj." nastupio je trenutak tišine. "A sada sam ja obitelj."

"Znači ti si me... naslijedila", rekao je Jamie. Ledeni prezir cijedio mu se iz riječi.

"Tako je", rekla je Becca. Čučnula je medu krš i položila dlanove na koljena.

"Što želiš da učinim, Brojko? Što mogu učiniti da ti bude bolje?"

"Nitko me to nikad nije pitao", rekao je Jamie.

Nastupila je još jedna duga tišina.

"Ugasi ga", rekao je Jamie. "Zatvori file. Izbriši ga."

Becca je progutala knedlu. Suze su joj bljesnule u očima, "Jesi li siguran?" pitala je.

"Da. Siguran sam."

"A ako usavrše kloniranje? Ako bi te mogli napraviti..." Uzdahnula je. "Osobom?"

"Ne. Prekasno je. To... nije nešto što još uvijek želim."

Becca je ustala. Provukla je ruku kroz kosu. "Voljela bih kad bi mogao upoznati moju kćer", rekla je. "Zove se Christy. Prava je ljepotica."

"Mogla bi je dovesti", rekao je Jamie.

Becca je zatresla glavom. "Ovo bi je mjesto samo uplašilo. Ima samo tri godine. Dovela bih je kad bi mogli imati..."

"Stari okoliš", dovršio je Jamie. "Pandazemlju. Gospodina Vrištavog. Zemlju Zvrkavaca."

Becca se usiljeno nasmiješila. "To su bili sretni dani", rekla je. "Uistinu jesu. Bila sam ljubomorna na tebe, znaš, ali kad se osvrnem na to vrijeme..." Rukom je obrisala suze. "Bilo je fenomenalno."

"Virtualni krajolici su lijepa mjesta za posjet, pretpostavljam", rekao je Jamie. "Ali ne želiš živjeti u nekom. Ne vječno."

Becca je spustila pogled na krš. "Pa", rekla je. "Ako si siguran u to što želiš."

"Jesam."

Podigla je pogled na metalni lik i podigla ruku. "Zbogom, Jamie", rekla je.

"Zbogom", rekao je. Iščeznula je iz svijeta.

A s vremenom su i svijet i stablo također iščeznuli.

S rukom u ruci, tatica i Jamie hodali su prema zemlji Zvrkavaca. Jamie nikada prije nije vidio Zvrkavce, smijao se i smijao dok su se Zvrkavci vrtjeli ispod narančastog neba.

Zvonjava je odjekivala zelenim brdima. "Vrijeme je za večeru, Jamie", rekao je tatica.

Jamie je Zvrkavce pozdravio mahanjem i on i tatica su hitro hodali novoizraslom zelenom travom prema kući.

"Jesi li sretan, Jamie?" pitao je tatica.

"Da, tatice!" kimnuo je Jamie. "Samo bih želio da mamica i Becky mogu biti ovdje s nama."

"Uskoro će doći."

Kad, pomislio je, usavrše rad simulacija.

Zato što ovog puta, pomislio je, neće biti pogrešaka. Zaklada koju je osnovao prije smrti napokon je kupila dio Jamiejevog programa u vlasništvu sveučilišta - financirali su nekoliko stipendija, to je bilo sve što je na posljetku trebalo. U kompjutorskom odjelu nije više bilo nikoga tko je posjedovao udio u vlasništvu.

Jamie je učitan iz stare rezerve - bilo je besmisleno koristiti pokvareni file koji je Jamie postao, onaj koji se pretvorio u stablo, za ime Božje.

Stari je svijet bio tu i radio je, uz nekoliko poboljšanja. Zaklada je kupila vlastiti kompjutor - stari, tako da nije bio skup - u kojem će program raditi non-stop. Neka druga djeca mogla bi biti skenirana tako da se Jamie ima s kime igrati i družiti.

Ovog će puta raditi, pomislio je tatica. Zato što je ovoga puta i tatica također bio program bit će tu svakog trenutka i brinuti se da je okoliš ispravan i da sve ide točno po planu. Da on i Jamie i svi ostali imaju normalan obiteljski život, savršen, idiličan i siguran.

A ako kloniranje ikad profunkcionira ponovno će doći u stvarni svijet. A ako učitavanje u klonove nikada ne bude usavršeno, ostat

će ovdje.

S virtualnim okolišem je sve u redu. To je dobro mjesto. Poput normalnog obiteljskog života. Samo vječnog.

A kad ovo proradi financijeri zaklade - dobri ljudi, makar su imali neke čudne religiozne ideje - imat će vlastite funkcionalne okoliše. S crkvama, anđelima, a možda i s prisutnošću Boga

"Pogledaj!" rekao je tatica pokazujući. "To je gospodin Vrištavi!"

Gospodin Vrištavi poletio je s krova i veselo se obrtao u zraku dok je ponirao prema Jamieju. Jamie je ispustio tatinu ruku i smijući se potrčao pozdraviti prijatelja, "Jamie je kod kuće!" vrisnuo je gospodin Vrištalo, "Jamie je napokon kod kuće!"

JAMES PATRICK KELLY - 10^{16}:1

James Patrick Kelly objavio je prvu priču, ***Dea Ex Machina***, 1975. godine postavši jednim od osebujnijih pisaca koji su se pojavili na pozornici SF u posljednjih dva desetljeća. Premda je imao uspjeha s romanima, naročito posljednjim, ***Wildlife*** (1994), Kelly se etablirao prvenstveno kao pisac priča. Gotovo svaka priča koju je napisao od druge polovice osamdesetih bila je nominirana za neku od značajnijih žanrovskih nagrada, a ***Razmišljaj kao dinosaur*** (1995.) i ***10^{16}:1*** (1999.) osvojile su 'Huga'.

Prvi roman, ***Planet of Whispers*** (1984.), i publika i kritika su uglavnom ignorirali. Drugi, ***Freedom Beach*** (1985.) kojeg je napisao s johnom Kesselom, nije prošao puno bolje. Četiri godine kasnije, Kelly je ponovo samostalno objavio roman. ***Look into the Sun*** (1989.) nastavak je njegovoga prvog romana, s kojima je stvorio serijal ***'Messenger Chronicles'*** - o Zemlji koja postaje dijelom međuzvjezdanoga trgovačkog konzorcija i ljudima koji se moraju priviknuti na nove tehnologije, nepoznate kulture i neobične religije i filozofije što ih radikalno mijenja.

James Patrick Kelly rodio se 1951. u Mineoli u državi New York, SAD, a živi u Nottinghamu, New Hampshire sa svojom obitelji.

10^{16}:1, uznemirujuća je priča o iznimno teškom izboru koji je igrom slučaja pao na pleća dječaku. Odluka koju će donijeti, ako bude kriva, može uništiti život na Zemlji…

Priče: Saint Theres of the Aliens (1984.). Solstice (1985.), The Prisoner of Chillon (1986.). Stakleni oblak (1987.), Dancing with the Chairs (1989.), Mr. Boy (1990), Standing in Line with Mister Jimmy (1991.), Why the Bridge Stopped Singing (1996.). Feel the Zaz (2000.)

10^{16} TO 1, 1999.

Prijevod: Željko Bijelić

No najbolji dokaz koji imamo da putovanje kroz vrijeme nije moguće, i da nikada neće ni biti, jest taj da nismo preplavljeni hordom turista iz budućnosti.

- Stephen Hawking, "Budućnost svemira"

Sjećam se kako sam bio usamljen kad sam sreo Crossa. Nisam nikom govorio o tome, jer biti sam u ono me vrijeme nije činilo posebno nesretnim. Osim toga, bio sam klinac. Mislio sam da je to moja krivica. Izgledalo je kao da imam prijatelje. Te 1962. godine bio sam u plivačkoj ekipi i izabran sam za zamjenika vođe patrole u izviđačkoj Vučjoj patroli. Kad bi se birali igrači za nogomet pod odmorom, obično sam biran kao četvrti ili peti. Nisam bio najbolji đak u šestom razredu Osnovne škole John Jay - bila je to Betty Garolli. Ali bio sam bistar i druga djeca bi me zadirkivala zbog toga. Zato sam i prestao dizati ruku kad sam znao odgovor i pazio sam kako se izražavam. Sjećam se kako sam jednom prilikom rekao oličenje na nastavi i zbog toga su me zafrkavali još tjednima. Grupice djevojčica bi mi prilazile na igralištu. "Oh, Ray!" zazvale bi me, a kad bih se okrenuo zavikale bi "Oliči nas! Oliči nas!" i pobjegle, grcajući od smijeha.

Nije da sam htio biti popularan ili nešto slično. Sve što sam želio bio je prijatelj, jedan prijatelj, prijatelj od kojeg ništa ne bih morao skrivati. A onda se pojavio Cross, i tome je došao kraj.

Jedan je od problema bio taj što smo živjeli tako daleko od svega. U to doba, Westchester County nije bio baš predgrađe. Naša je kuća bila duboko u šumi u malom Willoughbyju, New York, na samom kraju ceste za Cobb's Hill. Zimi, mogli bismo vidjeti tjesnac Long Island, srebrnu iglu preko horizonta okrenutu prema gradu. Ali škola je bila udaljena pola sata vožnje, a najbliži klinac živio je u Ward's Hollowu, pet kilometara niz cestu i bio je glupi četvrtaš.

I tako, nisam imao pravih prijatelja. Ali imao sam znanstvenu fantastiku. Mama se stalno žalila da sam opsjednut. Gledao bih reprize Supermana svaki dan poslije škole. Petkom navečer otac bi mi dopuštao da gledam Zonu sumraka, ali te jeseni CBS ju je privremeno otkazao. Vratila se na ekrane u siječnju nakon što se sve već zbilo, ali više nikad nije bila ista. Subotom bih gledao stare SF filmove na televiziji. Najdraži su mi bili Zabranjeni planet i Dan kad je Zemlja stala. Mislim da je to bilo zbog robota. Odlučio sam da ću svakako kupiti jednog, kad odrastem u budućnosti, i tako više neću biti sam.

Ponedjeljkom ujutro dobivao bih svoj tjedni džeparac - dvadeset i pet centi. Obično bih još istog popodneva sišao iz školskog autobusa u Ward's Hallowu kako bih mogao otići u Village Variety. Za taj bih novac kupio dva stripa i kutijicu slatkiša. Posebno sam volio DC-jevu Green Lantern, Marvelovu Fantastičnu četvorku i Nevjerojatnog Hulka, ali kupovao bih gotovo sve superheroje. Sve SF knjige iz knjižnice sam pročitao dvaput, iako me majka stalno gnjavila da pokušam i s nečim drugim. No više od svega volio sam časopis Galaxy. Otac je bio pretplaćen i kad bi ga pročitao, dao bi ga meni. Majci se to nije sviđalo. Uvijek bih ih čitao na tavanu ili u kolibici koju sam napravio u šumi. Poslije bih ih spremao ispod svog kreveta u skloništu. Znao sam da nakon atomskog rata neće biti ni televizije ni radija ni ičeg drugog čime bih se zabavio kad se neću boriti protiv mutanata.

Te 1962. godine bio sam još premlad da bih shvatio mamin problem s pićem. Zamjećivao bih da je sva vesela i prpošna preko noći, no ujutro je uvijek bila na nogama da mi spremi doručak prije škole. Kad bih se vratio, čekali bi me krekeri od grahama i kikiriki maslac, ponekad tost s cimetom. Otac je govorio kako ne smijem tražiti od majke da idemo u šetnju nakon pet popodne jer je jako umorna od spremanja kuće za nas dvojicu. Prodavao je Andersen prozore i bio je često na putu, pa sam većinu vremena samovao. No svakog prvog utorka u mjesecu bio je kod kuće kako bi me mogao odvesti na sastanak izviđača u 19:30.

Sve u svemu, gledajući unatrag, ne mogu stvarno reći da sam imao nesretno djetinjstvo - sve dok nisam sreo Crossa.

Sjećam se, bilo je toplo subotnje listopadsko popodne. Lišće koje je pokrilo zemlju još je bilo svježe i mirisom ispunjavalo zrak. Bio sam u svojoj kolibici koju sam napravio togprolječa, uglavnom radi uvježbavanja povezivanja okomitih i dijagonalnih greda za izviđače. Čitao sam Galaxy. Čak se sjećam i priče: "Balada o izgubljenoj C'mell" Cordwainera Smitha. Vjeverice su žvrgoljile već neko vrijeme, no ja sam bio suviše zaokupljen problemima Lorda Jestocosta da bi ih zamjećivao. A onda sam začuo slabašno krckanje niti tri metra od sebe. Ukočio sam se, osluškujući. Krc, krc... zatim tišina. Mogao je to biti neki pas, samo što psi nisu lutali tako duboko u šumi. Nadao sam se jelenu - nikad nisam vidio jelena u Willoughbyju, iako sam čuo da su ih lovci znali ustrijeliti. Ispružio sam se tiho preko prljavog poda i provirio kroz isprepletene grane.

Isprva nisam ništa primjećivao, što me začudilo. Šuma nije bila gusta i lišće s nižih grana je već odavno otpalo. Pitao sam se nije li mi se sve skupa samo pričinilo; ne bi to bilo prvi put. A onda sam čuo kako je pukla grančica niti pola koraka od mene. Zid se zatresao kao da ga je nešto očešalo, ali vani nije bilo ničega. Ničega. Htio sam vrištati, ali mi se grlo počelo stezati. Čuo sam nešto ispred kućice, što god to bilo. Užasnut, gledao sam žir kako pod težinom nečega biva utisnut u meko tlo. Odvukao sam se u najdalji kut. Tada sam primijetio da gledam malo u stranu, zrak oko mjesta na kojem je nevidljivi stvor trebao biti je svjetlucavo treperio.

Užad koja je povezivala kolibicu je zaškripala, kao da se stvor saginjao da vidi što je uhvatio, spremajući se da me odvuče, vrišteći na sunce i...

"O, jebi ga..." reče visokim paničnim glasom i pojuri u šumu.

U tom sam trenutku doživio preobražaj - a pretpostavljam da se i povijest također promijenila zauvijek. Nekako, nečime, tog je stvora uplašila moja žgoljava dvanaestogodišnja malenkost! No, još je važnije bilo ono što je biće reklo. Vrlo dobro sam bio svjestan postojanja riječi jebati i prije toga, no nikad se nisam usudio i upotrijebiti je, niti sam čuo da je izgovaraju odrasli. Fakin poput Murphyja znao ju je izgovoriti u pola glasa, ali teško da se to može računati. Uvijek sam o tome imao predodžbu jezične atomske bombe; adekvatno upotrijebljena, ta riječ bi čovjeku osušila mozak,

rasturila bubnjiće. Ali kad je nevidljivi stvor rekao jebi ga i pobjegao, pokazao se ranjivim, što me navelo da se ponašam neoprezno i pomalo glupo.

"Hej, stanite!" potrčao sam za njim.

Nisam imao nikakvih problema goneći ga. Stvor nije bio nikakav Davy Crockett; bio je glasan i nespretan i spor. Mogao sam dobro vidjeti njegov treperavi obris dok je glavinjao kroz šumu. Približio sam mu se na nekih pet metara i zatim morao usporiti, inače bih ga bio sustigao. Nisam imao pojma što dalje. Trčali smo sve sporije i sporije i na posljetku sam jednostavno stao.

"Čekajte," zazvao sam ga, "što tražite?" Stavio sam ruke na kukove i savio se u struku kao da hvatam dah, iako nisam imao potrebe.

Stvor se također zaustavio, ali nije odgovorio. Umjesto toga, uvlačio je zrak isprekidano dahćući. Bilo ga je teže zamijetiti sad kad je stajao, ali imao sam dojam da se okrenuo prema meni.

"Jeste li dobro?" rekoh.

"Ti si dijete", progovorio je čudnim cvrkutavim naglaskom. "Dijete" je zvučalo kao di-je-ete.

"Idem u šesti razred." Izravnao sam se i ispružio ruke ispred sebe da pokažem kako mu nisam prijetnja. "Kako se zovete?" Nije odgovorio. Prišao sam mu jedan korak i čekao. Još uvijek nije reagirao, ali bar nije zbrisao, "ja sam Ray Beaumont", rekoh na posljetku. "Živim tu prijeko", pokazah. "Kako to da vas ne mogu vidjeti?"

"Koji je datum?" izgovorio je kao da-tu-um.

U prvi tren mi uopće nije bilo jasno što me pita. Nisam znao što da odgovorim. Nisam želio da pomisli kako sam samo neko glupo derle. "Ne znam", rekoh oprezno. "Dvadeseti listopada?"

Stvor se zamislio, a onda postavio pitanje od kojeg mi je stao dah. "A koja je godina?"

"Oh, Bože", rekoh. U tom trenutku ne bih bio iznenađen da je Rod

Serling izašao iza prvog stabla i počeo se obraćati nevidljivom TV gledateljstvu. To bi moglo uključivati i mene, samo što se ovo uistinu dešavalo. "Znate li što ste upravo... što znači kad netko..."

"Što, što?" glas mu se uzbunjeno podigao.

"Nevidljivi ste i ne znate koja je godina? Svi znaju koja je godina! Vi ste... vi niste odavde."

"O, jesam, jesam. 1962., naravno. Sada je 1962 godina." Zastao je. "I nisam nevidljiv." Stisnuo je oko šest slogova u "nevidljiv". Začuo se zvuk poput cijepanja papira. "Ovo je samo kao flaša." Ili mi je bar tako zazvučilo.

"Kao flaša?"

"Ne, kamuflaža." Zrak preda mnom je zatitrao i skliznuo s tamnog lica. "Nisi čuo za kamuflažu?"

"Oh, da, kamuflaža."

Pretpostavljam da me stvor otkrivajući se htio umiriti, ali učinak je bio upravo suprotan. Da, imao je dva oka, nos i usta. Ispod svučene kamuflaže ukazalo se fino izglačano sivo trodijelno poslovno odijelo, bijela košulja i crveno-plava prugasta kravata. Noću, na prepunoj ulici na Manhattanu, samo bih prošao pokraj njega - otac me učio da ne buljim u čudake na ulici. Ali na popodnevnom svjetlu, primijetio sam sve što je bilo pogrešno na njegovoj krinki. Kosa, na primjer. Umjesto na uredno podšišan travnjak, više je podsjećala na strnjiku, kao brada gospodina Rudowskog nakon par dana nebrijanja. Stvor je bio pretanak, koža mu je bila presjajna, prsti predugi, a lice - izgledalo je kao lice neke Barbike.

"Jeste li vi dječak ili djevojčica?" upitao sam.

"Nešto nije u redu?"

Nakrivio sam glavu na stranu. "Možda je stvar u očima. Čini se da su prevelike. Nosite li šminku?"

"Ja sam muškog roda", promrmljao je dok je izlazio iz kamuflažnog odijela. "Oči nemaju spola".

"Ako vi tako kažete." Uvidio sam da će mu trebati pomoć da se snađe, no činilo sa da on to nije znao. Nadao sam se da će se razotkriti, uputiti me u misiju. Čak sam imao i ideju kako da stupimo u kontakt s predsjednikom Kennedyjem ili s kim se već trebao naći. Gospodin Newell, vođa izviđača, bio je pukovnik u vojsci - sigurno je znao nekog generala koji je mogao kontaktirati Pentagon. "Kako se zovete?" rekoh.

Savio je odijelo preko ruke. "Cross."

Čekao sam na ostatak imena dok je savijao odijelo na pola. "Samo Cross?"

"Ime koje mi je dano je Chitmansing", glas mu je zatreperio kao da doziva ptice.

"U redu," rekoh, "neka bude, gospodin Cross."

"Kako želite, gospodine Beaumont". Preklapao je odijelo ponovo i ponovo i ponovo.

"Hej!"

Nastavio ga je presavijati.

"Kako ste to napravili? Mogu li pogledati?"

Predao mi ga je. Kamuflažno odijelo sad je bilo još nevjerojatnije nego dok je bilo nevidljivo. Smanjio ga je na petnaestocentimetarsku pravokutnu karticu, tanku i savitljivu poput pikove dame. Presavio sam je još na pola. Suprotne strane kao da su se stopile; savršeno bi mi stala u novčanik. Pitao sam se da li je Cross bio svjestan koliko mi je malo falilo da zbrišem s njegovom malom napravom. Nikad me ne bi uhvatio. Već sam zamišljao naslovnice koje me opisuju kao novog superheroja. Zapanjujuće priče predstavljaju: podrijetlo Kamuflažnog klinca! Prevrtao sam karticu na sve moguće načine, pokušavajući je ponovno razmotati. Nije bilo nikakvog ruba, nikakvog zatvarača. Kako bih je mogao iskoristiti ako je ne mogu razmotati? "Zgodno", rekoh. Nevoljko mu vratih rukavicu.

Osim toga, pravi superheroji ne kradu svoje moći.

Promatrao sam kako Cross sprema karticu u džep na prsluku. Nisam ga se bojao. Ono što me plašilo bilo je da bi svakog časa mogao otići iz mog života. Morao sam naći načina da mu objasnim da sam na njegovoj strani, koja god to bila.

"Živite negdje u blizini, gospodine Cross?"

"Ja sam s otoka Mauricijusa."

"Gdje je to?"

"U Indijskom oceanu, gospodine Beaumont, blizu Madagaskara."

Znao sam gdje se nalazi Madagaskar iz igranja Rizika, pa sam mu to i rekao, no nisam znao što bih mu još mogao kazati. Na posljetku, morao sam nešto izbrbljati - bilo što - samo da prekinem tišinu. "Lijepo je ovdje. Stvarno tiho, znate... Izdvojeno."

"Istina. Nisam mislio da ću ikoga sresti." I on je djelovao izgubljeno. "Moram obaviti jedan posao u New Yorku 26. listopada."

"New York, to je poprilično daleko".

"Je li? Koliko daleko po vašem mišljenju?"

"Devedesetak kilometara, možda čak i sto. Imate li auto?"

"Ne, ja ne vozim, gospodine Beaumont. Trebao bih ići vlakom."

Najbliža stanica bila je New Canaan, Connecticut. Mogao sam propješačiti do tamo za oko pola dana. Za par sati past će mrak. "Ako je vaš posao tek 26. trebat će vam neko mjesto za noćenje."

"Plan je da uzmem sobu u hotelu na Manhattanu."

"To baš i nije jeftino."

Otvorio je novčanik i pokazao mi snop potpuno novih novčanica. Na trenutak sam pomislio da se zasigurno radi o krivotvorinama; nikad prije nisam vidio ni jednu novčanicu na kojoj je slika Bena Franklina. Cross se samo blesasto smiješio. Bilo mi je jasno da će ga u New Yorku živog pojesti i ispljunuti kosti.

"Sigurni ste da želite odsjesti u hotelu?" upitah.

Namrštio se. "Zašto ne?"

"Gledajte, vama je potreban prijatelj, gospodine Cross. Ovdje su stvari bitno drugačije nego... nego na vašem otoku. Ponekad ljudi znaju raditi ružne stvari, znate. Pogotovo u gradu."

Kimnuo je i spremio novčanik. "Svjestan sam opasnosti, gospodine Beaumont. Uvježban sam da ne privučem pažnju na sebe. Posjedujem odgovarajuću opremu." Lupnuo se po džepu u kojem je bilo kamuflažno odijelo.

Nisam mu naglasio da sav njegov trening i oprema nisu spriječili jednog dvanaestogodišnjaka da ga uhvati. "Svakako. Samo... gledajte, imam mjesto na kojem možete ostati, ako želite. Nitko neće saznati."

"Vaši roditelji, gospodine Beaumont..."

"Moj otac je u Massachusettsu do petka. Često putuje, znate, on prodaje prozore. A majka sigurno neće saznati."

"Kako može ne znati da ste pozvali potpunog stranca u kuću?"

"Ne u kuću", rekoh. "Otac nam je sagradio sklonište. Tamo ćete biti sigurni, gospodine Cross. To je najsigurnije mjesto koje znam."

Sjećam se kako se činilo da je Cross izgubio svako zanimanje za mene, svoju misiju i cijelo dvadeseto stoljeće onog trena kad je stupio u sklonište. Samo je sjedio cijelu nedjelju, izbjegavajući moje pokušaje da ga izvučem van. Činio se odsutnim, kao da sluša neki razgovor koji ja nisam mogao čuti. Kad ne bi govorio igrali smo razne igre. U početku smo kartali: uglavnom uno i sedmice. Popodne sam otišao do kuće i donio šah i Monopoly. Usprkos činjenici da nije obraćao previše pažnje, neprestano je pobjeđivao. Ni u jednoj igri mu se nisam niti približio. No ono što me najviše smetalo bilo je ovo: vjerovao sam da je taj čovjek došao iz budućnosti, a ja sam gradio hotele na Aveniji Baltic.

U ponedjeljak sam morao u školu. Mislio sam da će se Cross usprotiviti mom planu da ga zaključam i odnesem i mamin i svoj ključ sa sobom, ali nije rekao ni riječ. Objasnio sam mu da je to jedini način da ga majka slučajno ne pronađe. Zapravo, čisto sam sumnjao da bi se mama uopće i došetala do tamo. Nakon što ju je otac prvi put uveo unutra, držala se podalje od skloništa; marila je za nuklearni rat baš kao i za znanstvenu fantastiku. Ipak, nisam bio siguran čime se mama bavi dok nisam kod kuće. Nisam mogao riskirati. Osim toga, bio je to i dobar način da mi Cross ne zbriše.

Otac je sagradio sklonište umjesto da ode na ljetovanje 1960., one godine kad je Kennedy pobijedio Nixona. Bilo je ukopano tridesetak metara od kuće. Ništa posebno - mali podrum iznad kojeg ništa nije bilo sagrađeno. Ulaz je bila metalna pregrada koja je vodila pet stuba niže do drugih metalnih vrata. Unutrašnjost je bila pretrpana; par ležaljki, slivnik i sanitarna školjka. Gotovo pola prostora bilo je ispunjeno namirnicama i opremom. Nije bilo prozora i zrak je bio pomalo ustajao, ali volio sam se tamo skrivati i pretvarati da padaju bombe.

Kad sam otvorio vrata skloništa nakon škole tog ponedjeljka, Cross je ležao upravo onako kako sam ga ostavio večer ranije, izvaljen preko ležaljke, bulјeći u prazno. Sjećam se da sam se malo zabrinuo; pomislio sam da mu je pozlilo. Stao sam kraj njega, a on i dalje nije odavao da me primijetio.

"Je li sve u redu, gospodine Cross?" upitah. "Donio sam Riziko". Postavio sam ga tik do njega na krevet i gurnuo vrhom kutije da ga

probudim, "Jeste li jeli?" Sjeo je, skinuo poklopac s kutije i počeo čitati pravila.

"Predsjednik Kennedy će se obratiti naciji", rekao je, "večeras u devetnaest sati."

Na trenutak sam pomislio da je pogriješio. "Kako znate?"

"Najavili su to još sinoć." Primijetio sam da mu se naglasak jako popravio. Najavili je imala samo pet slogova. "Proučavao sam radio."

Prišao sam radiju, koji je stajao na polici odmah do slivnika. Otac je govorio kako ga moramo ostavljati odspojenog od struje - zbog nekakvog strujnog udara uslijed bombardiranja. Bio je to potpuno novi Heathkit s više valnih područja, kojeg sam mu pomogao napraviti. Kad sam ga uključio, ženski su glasovi istog trena počeli pjevati o kupovini: Gdje vrijednost ide gore, gore, gore! A cijene idu dolje, dolje, dolje! Ugasio sam ga.

"Učinite mi uslugu, može?" rekoh. "Sljedeći put kad ga ugasite, hoćete li, molim vas, izvući utikač? Mogao bih imati neprilika, ako ga ovako ostavite." Sagnuo sam se da bih ga odspojio.

Kad sam se uspravio, držao je list papira. "Trebat će mi neke stvari za sutra, gospodine Beaumont. Bio bih vam zahvalan ako biste mi mogli pomoći."

Letimično sam bacio pogled na popis. Očito je bilo da ga je otipkao, samo u skloništu nije bilo pisaćeg stroja.

Kupiti:

- jedan General Electric radio-tranzistor sa slušalicom

- jedna General Electric rezervna slušalica

- dvije Eveready Heavy Duty baterije od devet volta

- jedan New York Times, utorak, 23. listopada

- Rand McNally mapu New Yorka i okolice

Nabaviti kovanice:

- dvadeset od 5 centi

- deset od 10 centi

- dvanaest od 25 centi

Kad sam podigao pogled, mogao sam osjetiti promjenu u njemu. Pogled mu je bio naelektriziran; činilo se kao da mi živci pucaju. Bio sam siguran da od mog sljedećeg postupka zavisi puno toga. "Ne razumijem", rekoh.

"Ima li nekih netočnosti?"

Pokušao sam zavlačiti. "Radi se o tome, da ćete platiti gotovo dvostruko više ako kupimo radio-tranzistor u Ward's Hollowu. Morat ću ga kupiti u Village Variety. Pričekajte par dana - u Stamfordu ćemo ga nabaviti puno jeftinije."

"Moje potrebe su trenutne." Ispružio je ruku i nagurao nešto u džep na mojoj košulji. "Uvjeren sam da će ovo pokriti troškove."

Bilo me strah pogledati, iako sam znao o čemu se radi. Dao mi je novčanicu od stotinu dolara. Pokušao sam mu je vratiti, ali on se povukao korak unatrag i novčanica se zavrtjela prema podu između nas. "Ne mogu to potrošiti."

"Morali biste čitati što piše na vašem novcu, gospodine Beaumont." Podigao je novčanicu i okrenuo je prema svjetlu koje je dolazilo od žarulje na stropu. "Ova novčanica je legalno sredstvo plaćanja za sva dugovanja, javna i privatna."

"Ne, ne, ne razumijete. Klinac poput mene ne dolazi u Village Variety sa stotinu dolara. Gospodin Rudowski bi to javio mojoj majci."

"Ako je to vama neprikladno, potrepštine ću si osigurati sam." Ponovno mi je ponudio novac.

Da se nisam složio, Cross bi vrlo vjerojatno otišao i više ga nikad ne bih vidio. Počinjao me ljutiti. Sve bi bilo puno lakše da je samo

priznao ono što smo obojica znali o njemu, tko je on zapravo. Tada bih čiste savjesti napravio sve što je tražio. Umjesto toga, on je sve tajio i ponašao se zaista čudno. Zbog toga sam se osjećao pokvareno, kao da pomažem nekom pervertitu. "Što se zapravo događa?" upitao sam.

"Ne znam kako da odgovorim, gospodine Beaumont. Imate listu. Pročitajte i molim vas, recite koji vam artikl predstavlja problem."

Zgrabio sam njegovih sto dolara i strpao ih u džep hlača. "Zašto mi ne vjerujete?"

Zgrčio se kao da sam ga udario.

"Našao sam vam sklonište. Nikome nisam ništa rekao. Morate mi dati bar nešto, gospodine Cross."

"Ako je tako..." činilo se da mu je nelagodno. "Zamolit ću vas da zadržite kusur."

"E, pa baš vam hvala", progunđao sam. "Dobro, dobro, kupit ću sve što trebate odmah sutra poslije škole."

Nakon toga, kao da je ponovo izgubio interes. Kad smo otvorili kartu Rizika pokazao mi je gdje je njegov otok, jedino što ga se nije vidjelo jer je bio premali. Odigrali smo tri igre i sva tri puta me pomeo. Sjećam se, u zadnjoj sam igri s nevjericom promatrao kako na sjeveru Afrike završava zid svoje osvajačke armade. Južna Amerika, moj posljednji kontinent, bila je osuđena na propast. "Izgleda da ste opet pobijedili", promrmljah. Zamijenio sam svoje posljednje kartice za novu vojsku i pokrenuo uzaludni protunapad. Kad me pobijedio, nakratko se zagledao u kartu.

"Čini se da Riziko nije prava simulacija, gospođine Beaumont. Da vodimo ovakav rat, obojica bismo izgubili."

"To je ludost", rekoh. "Nemoguće je da obje strane izgube."

"Ali moguće je", izgovorio je tiho. "Ponekad se dešava da pobjednici zavide mrtvima."

Te me večeri, po prvi put koliko se sjećam, zasmetalo što majka razgovara s televizorom. Ponekad sam i ja to radio. Kad je Buffalo Bob pitao koje je vrijeme, zavrištao bih Vrijeme je za Howdy, Doody baš kao i svi ostali klinci u Americi.

"Dragi moji sugrađani," rekao je predsjednik Kennedy, "neka nitko ne posumnja u težinu i opasnost zadatka koji smo si postavili." Izgledao je pomalo umoran kao gospodin Newell trećeg dana kampiranja. "Nitko ne može sa sigurnošću predvidjeti kakav će biti konačni ishod i kolika će biti cijena, kolike će izazvati žrtve."

"Blagi Bože!" zavrištala je majka. "Sve ćeš nas pobiti!"

Usprkos činjenici da joj je bilo vrijeme za spavanje i da se derala na Predsjednika Sjedinjenih Američkih Država, majka je izgledala prekrasno. Nosila je sjajnu crnu haljinu i nisku bisera. Uvijek bi se uređivala za večernje sate, bez obzira da li je otac bio kod kuće ili ne. Pretpostavljam da većina djece ne primjećuje kako im majke izgledaju, ali svi bi uvijek primjećivali koliko je lijepa. A kako je i otac mislio isto, slagao sam se s tim - sve dok ne bi otvorila usta. Problem je bio u tome što je moja majka većinu vremena pričala besmislice. Kad god bi me osramotila nije mi bilo važno da li je lijepa ili nije. Samo bih se htio zavući iza kreveta.

"Mama!"

Dok se naginjala prema televizoru, martini iz njezine čaše opasno se približio rubu.

Predsjednik Kennedy ostao je miran. "Put koji smo danas odabrali pun je opasnosti, kao i svi putovi - ali ovaj je najviše u skladu s našim karakterom i hrabrošću kao nacije i našom obvezom spram cijelog svijeta. Cijena slobode uvijek je visoka - ali Amerikanci su je uvijek plaćali. I jedini put kojim nikada nećemo kročiti je put predaje i pokoravanja."

"Umukni! Prekini, blesane!" povikala je iz svoje fotelje i nešto martinija se pritom i prolilo. "Oh, k vragu!"

"Mama, smiri se!"

"Zar ne razumiješ?" Spustila je čašu i uzela par papirnatih maramica iz kutije na kraju stola. "On želi započeti Treći svjetski rat!" Pokušavala je upiti martini s haljine kad je zazvonio telefon.

"Mama, nikom nije do Trećeg svjetskog rata!"

Ignorirala me, očešala se o mene na putu do telefona i javila nakon trećeg zvona.

"Hvala Bogu", prozborila je. Po njezinom sam glasu shvatio da razgovara s ocem. "Znači, čuo si ga?" Ugrizla se za usnu dok ga je slušala. "Da, ali..."

Dok sam joj gledao lice, zažalio sam što sam u šestom razredu. Bilo bi mi draže da sam ponovo glupi mali klinac koji misli da odrasli znaju sve. Pitao sam se da li je i Cross čuo govor.

"Ne, Dave, ne mogu. Ne!" Pokrila je slušalicu rukom. "Raymie, ugasi taj televizor!"

Mrzio sam kad me tako zvala pa sam samo stišao zvuk.

"Moraš odmah doći kući, Dave. Ne, ti slušaj mene. Zar ne vidiš, taj tip je opsjednut? To što je u zavadi s Castrom ne daje mu za pravo da..."

S utišanim tonom, voditelj je izgledao kao da govori na vlastitom sprovodu. "Ne idem unutra bez tebe."

Tata je zasigurno vikao jer je mama odmaknula slušalicu od uha. Pričekala je da se smiri i rekla: "A neće ni Raymie. Ostat će u kući sa mnom."

"Daj mi da razgovaram s njim." Skočio sam s kreveta. Kad me pogledala, stao sam kao ukopan.

"Zašto?" obratila se ocu. "Ne, završit ćemo ovaj razgovor. Davide, čuješ što ti govorim?"

Slušala ga je nekoliko trenutaka. "Dobro, u redu. Ali da se nisi usudio spustiti slušalicu." Dozvala me rukom i tutnula mi slušalicu kao da sam ja postavio rakete na Kubu. Odšuljala se u kuhinju.

Imao sam toliku potrebu za nekim odraslim da sam se gotovo rasplakao kad sam začuo tatin glas. "Ray," rekao je, "majka ti je prilično uznemirena."

"Znam."

"Želio bih doći kući - doći ću kući - ali sad još ne mogu. Ako sad dignem sidro, dobit ću otkaz."

"Ali, tata..."

"Ti si glavni dok se ja ne vratim, jasno, sine? Ako kucne čas, sve ovisi o tebi."

"Da, gospodine", prošaptah. Shvatio sam ono neizgovoreno - majka nije bila dorasla svemu ovome.

"Želim da večeras odeš do skloništa. Pričekaj dok ti majka zaspi. Pripremi zalihe vode. Prebaci sav benzin iz garaže i smjesti ga uz generator. Ali najvažnije je sljedeće. Znaš gdje su vreće s rižom? Odvuci ih na stranu, isto tako i paletu. Ispod njih je poklopac, ključ od zračne brave će ga otvoriti. Unutra je oružje i hrpa municije. Revolver je Magnum .357. Budi oprezan s njim, Ray, jer može izbušiti rupu kroz automobil, ali je težak za ciljanje. Dvocijevkom je puno lakše nišaniti ali moraš biti dovoljno blizu da bi napravio štetu. I hoću da doneseš Gamemaster iz mog ormara i pištolj .38 iz ladice kraj kreveta." Govorio je kao da sutra ne postoji; zatim je zastao da dođe do daha. "Sve ovo je samo za svaki slučaj. Samo da znaš."

Nikad u životu nisam bio tako prestrašen.

"Ray?"

Trebao sam mu tada reći za Crossa, ali mama je ušetala u sobu. "Jasno, tata", rekoh. "Evo je."

Mama mi se nasmiješila. Bio je to iskošeni smiješak kojim me pokušala ohrabriti, ali nije imao nekog naročitog uspjeha. Imala je novu čašu i bila je puna. Ispružila je ruku i dao sam joj slušalicu.

Sjećam se kako sam čekao gotovo do deset sati te noći, čitajući uz bateriju ispod pokrivača. Fantastična četvorka napala je Latveriju da bi porazila Doktora Dooma; Superman je nadmudrio gospodina Mxyzptlka time što ga je natjerao da ponovo izgovori svoje ime unatrag. Kad sam otvorio vrata spavaće sobe svojih roditelja, čuo sam mamu kako hrče. To me prestrašilo; nisam znao da i žene to rade. Razmišljao sam kako da se prišuljam do pištolja, no odlučio sam to ostaviti za sutra.

Iskrao sam se do skloništa, okrenuo ključ u bravi i povukao pregradna vrata. Nisu se pomakla. To nije imalo nikakvog smisla, pa sam ih jako trznuo. Čelična vrata su glasno zazvečala, ali se nisu otvorila. Zrak je počeo mrznuti, a zvuk se prolomio kroz tu hladnoću. Zadržao sam dah osluškujući kako mi srce lupa. Kuća je ostala u mraku, sklonište tiho kao kamen. Nakon nekoliko trenutaka, pokušao sam posljednji put, prije nego što sam si priznao što se uistinu dogodilo.

Cross se zabarikadirao u skloništu.

Vratio sam se u svoju sobu, ali nisam mogao zaspati. Stalno sam se vraćao k prozoru, promatrajući nebo iznad New Yorka, očekujući bljesak smrtonosnog svjetla. Bio sam potpuno siguran da će grad biti spaljen termonuklearnom vatrom još iste te noći i da ćemo mama i ja ubrzo potom umrijeti strašnom smrću, lupajući na nepomična čelična vrata našeg skloništa. Tata me postavio za glavnog i ja sam ga iznevjerio.

Nisam shvaćao zašto se Cross zaključao. Ako je znao da počinje nuklearni rat, možda je želio cijelo sklonište samo za sebe. Ali to bi značilo da je čudovište, a ja ga još uvijek nisam smatrao takvim. Govorio sam samom sebi kako je zasigurno zaspao i nije me čuo kad sam lupao po vratima - no to nije moglo biti točno. Što ako je došao spriječiti rat? Rekao je da ima nekog posla u gradu u četvrtak; možda je radio nešto futurističko tamo unutra, nešto što ja nikako nisam smio vidjeti. Ili je, možda, imao nekakvih problema. Možda su ga naše bakterije iz dvadesetog stoljeća sredile, kao što su pobile Marsovce u priči H. G. Wellsa.

Zasigurno sam sastavio i razmontirao stotinu različitih ideja te noći,

između nelagodnih šetnji do prozora i pogledavanja na sat. Zadnji put kad sam bacio pogled bilo je petnaest do četiri. Pokušavao sam ostati budan i suočiti se s krajem, ali nisam uspio.

Kad sam se probudio idućeg jutra, još sam bio živ pa sam morao u školu. Mama mi je spremila zobene pahuljice kad sam se dovukao do stola. Iako je bila sva vedra i čila, osjećao sam kako me pogledavala dok je nisam gledao. Uvijek bi znala kad nešto nije bilo u redu. Pokušavao sam joj ništa ne pokazati. Nije bilo vremena da se ponovo iskradem do skloništa; jedva sam stigao i pojesti prije no što me ugurala u autobus.

Odmah nakon jutarnjeg zvona, gospođa Toohey tražila je da otvorimo Priču o državi New York, sedmo poglavlje, "Sirovine i proizvodi", i čitamo svatko za sebe. Zatim je napustila učionicu. Pogledali smo se s čuđenjem. Čuo sam kako je Bobby Coniff nešto prošaputao. Najvjerojatnije neku prostotu; neka djeca su se zacerekala. Sedmo poglavlje započinjalo je sa simbolima raznih proizvoda. Dvije sićušne krave pasle su blizu Binghamtona. Rochester je imao zupčanik i par naočala. Elmira je bila predstavljena zbrajalicom, Oswego jabukom. Iznad Nijagarinih vodopada stajala je munja. Tata je obećao da će nas jednom odvesti onamo. Imao sam ružan predosjećaj da nećemo imati priliku. Gospođa Toohey bila je blijeda kad se vratila, što je nije spriječilo da nam zada diktat. Postigao sam devedeset pet. Riječ koju sam krivo napisao bila je enigma. Za topli obrok imali smo američki chop-suey, štrucu, salatu i puding za desert. Popodne smo radili razlomke.

Nitko nije govorio o skorom kraju svijeta.

Odlučio sam sići iz autobusa u Ward's Hollovvu, kupiti stvari koje je Cross tražio i praviti se da ne znam da se sinoć zaključao. Ako to bude spomenuo, glumit ću iznenađenje. Ako ne bude... nisam znao što ću.

Village Variety bio je odmah do Warren's Esso i preko puta pošte. Nekoć su to bile dvije odvojene prodavaonice smještene u istoj zgradi, no kad je gospodin Rudowski kupio zgradu, srušio je pregradni zid. Na zabavnijoj strani bile su olovke i papiri, razglednice, časopisi, stripovi, novine i slatkiši. S druge strane su bili alati i sitni pribor.

Gospodin Rudowski je telefonirao kad sam ušao no on bi uvijek telefonirao dok je radio. Mogao vam je prodati čekić ili paketić baseball kartica, ispričati vic, pitati kako vam je obitelj, žaliti se na vrijeme i još uvijek držati zadovoljnim tipa s druge strane linije. Ovaj put se, kad me vidio, okrenuo, prebacivši telefonsku žicu

preko ramena.

Brzo sam prošao kroz trgovinu i našao sve što je gospodin Cross tražio. S radio-prijamnika sam morao otpuhnuti prašinu, ali baterije su izgledale nove. Ostao je samo jedan New York Times: naslov je bio toliko velik da je djelovao zastrašujuće.

SAD NAMEĆU ORUŽANU BLOKADU KUBI
ZBOG PRONAĐENIH RAKETNIH POSTROJENJA;
KENNEDY SPREMAN ZA OBRAČUN SA SOVJETIMA
Brodovi moraju stati Predsjednik zabrinut Spreman riskirati rat

Stavio sam svoju robu na pult ispred gospodina Rudowskog. Nagnuo je glavu na stranu, oslanjajući slušalicu na rame, i promotrio me. Novine su bile ispod svega ostalog.

"Od kad ti to čitaš Times, Ray?" Ukucao je cijenu u blagajnu i izbacio račun. "Baš sam dobio novu Fantastičnu četvorku." Ladica na blagajni se glasno otvorila.

"Možda sutra", rekoh.

"Dobro, to je sve skupa dvanaest dolara i četrdeset sedam centa."

Dao sam mu novčanicu od sto dolara.

"Što je ovo, Ray?" Zagledao se u nju, a zatim u mene.

Imao sam spremnu priču. "To je rođendanski poklon moje bake iz Detroita. Rekla je da ga mogu potrošiti na što god hoću, pa sam se odlučio počastiti. Ostatak ću staviti u banku."

"Kupuješ radio? Od mene?"

"Pa, znate, mislio sam kako bi bilo dobro imati jedan uz sebe dok se sve ovo događa."

Na trenutak nije ništa rekao. Samo je izvukao papirnatu vrećicu odozdo i stavio sve stvari u nju. Ramena su mu bila zgrbljena; pomislio sam kako ga grize što previše naplaćuje za radio. "Trebao bi slušati glazbu, Ray", rekao je tiho. "Voliš Elvisa? Sva djeca vole Elvisa. Ili možda onog obojenog, onog koji svira tvist."

"O, da. oni su skroz u redu."

"Suviše si mlad da bi se brinuo zbog vijesti. Razumiješ? Ti političari..." Zatresao je glavom. "Sve će biti u redu, Ray. Ja ti kažem."

"Svakako, gospodine Rudowski. Da li biste mi mogli uzvratiti pet dolara u kovanicama?"

Osjećao sam kako me promatra dok sam sve te stvari stavljao u školsku torbu. Bio sam uvjeren da će nazvati moju majku, ali nikad

to nije napravio. Kuća je bila pet kilometara uzbrdo, na Cobb's Hillu. Stigao sam za četrdeset minuta. Rekord.

Sjećam se da sam počeo trčati kad sam ugledao rotirajuća svjetla. Policijsko vozilo ostavilo je tragove kočenja na šljunku na našem prilazu.

"Gdje si bio?" Mama je izletjela iz kuće dok sam prelazio travnjak. "Za Boga miloga, Raymie, poludjela sam od brige." Snažno me zagrlila.

"Sišao sam s autobusa u Ward's Hollowu." Malo je falilo da me uguši; izmigoljio sam se: "Što se dogodilo?"

"To je dječak, gospođo?" Policajac nam je polako prilazio. Imao je skoro identičan šešir kao i gospodin Newell, vođa izviđača.

"Da, da! Oh, hvala Bogu!"

Policajac me potapšao po glavi kao da sam kakav izgubljeni psić: "Jako si zabrinuo svoju majku, Ray."

"Raymie, trebao si mi reći."

"Neka mi netko konačno kaže što se dogodilo", rekoh.

Drugi policajac je došao sa zadnje strane kuće. Gledali smo kako nam se približava. "Nema nikakvih tragova uljeza." Izgledao je kao da se dosađuje. Poželio sam vrištati.

"Uljeza?" procijedih.

"Provalio je u sklonište", reče mama. "Znao je kako se zovem."

"Nema nikakvih znakova nasilnog ulaska", primijeti drugi policajac. Opazio sam kako razmjenjuje pogled sa svojim kolegom. "Ništa nije oštećeno, koliko sam mogao primijetiti."

"Nije imao vremena", reče mama. "Kad sam ga zatekla u skloništu, pobjegla sam u kuću i uzela pištolj tvog oca iz spavaće sobe."

Pomisao na mamu s tridesetosmicom me prestravila, ja sam imao svoju izviđačku značku iz preciznog gađanja, ali ona nije znala razliku između čekića i obarača.

"Nisi ga valjda upucala?"

"Nisam." Zatresla je glavom. "Imao je dovoljno vremena da pobjegne, ali je još uvijek bio tamo kad sam se vratila. Tada me oslovio mojim imenom."

Nikad nisam bio toliko ljut na nju. "Ti nikad ne ideš u sklonište."

Imala je onaj zbunjeni pogled kakav bi imala svaku večer. "Nisam mogla naći svoj ključ. Morala sam upotrijebiti onaj koji otac ostavlja iznad ulaznih vrata."

"Što vam je točno rekao, gospođo? Provalnik."

"Rekao je: "Gospođo Beaumont, ja vam ne predstavljam nikakvu opasnost". Pitala sam: "Tko ste vi?", a onda mi je prišao i čini mi se da je rekao "Margaret' i ja sam počela pucati."

"Ipak si ga upucala!"

Oba službenika su zasigurno primijetila paniku u mom glasu. Prvi me upitao: "Ti znaš nešto o tom čovjeku, Ray?"

"Ne, ja... ja... bio sam u školi cijeli dan i stao sam kod gospodina Rudowskog..." Osjetio sam kako mi oči gore. Bio sam tako posramljen; znao sam da ću se svakog trena rasplakati pred njima.

Mami je očito zasmetalo što su joj policajci prestali poklanjati pažnju. "Pucala sam u njega. Tri, četiri puta. Ne znam ni sama. Sigurno sam promašila jer je samo stajao tamo i buljio u mene. Činilo se poput vječnosti. Zatim je prošao pored mene uz stepenice kao da se ništa nije dogodilo."

"Da li je išta rekao?"

"Ni riječi."

"Nešto me muči," reče drugi policajac. "Iz pištolja je pucano četiri puta, ali u skloništu nema nikakvih rupa od metaka niti tragova krvi."

"Mogu li vas pitati jedno osobno pitanje, gospođo Beaumont?"

progovori prvi policajac.

Zarumenila se: "Pitajte."

"Da li ste pili, gospođo?"

"Ah, to!" kao da joj je laknulo. "Nisam. Hoću reći, nakon što sam vas nazvala, natočila sam si malo. Samo da smirim živce. Brinula sam se jer mi je sin toliko kasnio... Raymie, što ti je?"

Osjećao sam se tako malenim. Suze su mi se slijevale niz lice.

Nakon što su policajci otišli, sjećam se da je majka ispekla kolačiće dok sam gledao Supermana. Želio sam izaći i potražiti Crossa, no već je bio sumrak i nije postojao izgovor koji sam mogao smisliti da se izvučem iz kuće. Osim toga, i čemu? Otišao je, otjerala ga je moja majka. Imao sam priliku pomoći čovjeku iz budućnosti da promijeni prošlost, možda i spriječiti Treći svjetski rat, i upropastio je. Moj je život bio uništen.

Te noći nisam bio gladan, ni kolačića ni špageta ni ničega, ali majka je napravila onaj coktavi zvuk dok sam gurkao večeru po tanjuru pa sam pojeo nekoliko zalogaja samo da je ušutkam. Bio sam iznenađen koliko ju je lako bilo zamrziti, koliko je to bio lijep osjećaj. Naravno, bila je zaboravljiva, ali ujutro bi primijetila ako sam bio nepažljiv. Nakon večere, gledala je vijesti, a ja sam otišao gore čitati. Omotao sam jastuk oko glave dok se derala na Davida Brinkleya. Ugasio sam svjetlo u 20:30, ali nisam mogao zaspati. Malo nakon toga i ona je otišla u svoju sobu.

"Gospodine Beaumont?"

Zasigurno sam zadrijemao, ali kad sam čuo njegov glas istog trena sam bio potpuno budan.

"To ste vi, gospodine Cross?" buljio sam u tamu. "Kupio sam vam stvari koje ste tražili." U sobi je intenzivno zaudaralo, kao kad se majka dovezla pod ručnom kočnicom.

"Gospodine Beaumont," rekao je, "ja sam oštećen."

Skliznuo sam s kreveta, tapkajući u mračnoj sobi, zaključao sam vrata i upalio svjetlo.

"Blagi Bože!"

Presamitio se preko stola kao lutka. Sjećam se kako sam pomislio da Cross nije ljudsko biće, da možda čak nije ni živ. Njegove su proporcije bile poremećene: uho, rame i obje noge su se ovjesile kao da su rastopljene. Mali tračci pare ili nečeg sličnog su izlazili iz njega; to je bio onaj smrad. Sva koža mu je izgubila sjaj i tvrdoću, kao i njegovo poslovno odijelo. Pitao sam se zašto nikad nije skidao

sako i sad sam znao. Njegova odjeća je bila dio njega. Srednji prsti njegove desne ruke grčevito su udarali o dlan.

"Gospodine Beaumont," prozborio je, "proračunao sam da su vam šanse 10l6:l."

"Šanse za što?" upitah ga. "Što vam se dogodilo?"

"Morate me saslušati vrlo pažljivo, gospodine Beaumont. Moje odstupanje je vrlo loše za povijest. Sad je na vama da promijenite vjerojatne tijekove vremena."

"Ne razumijem."

"Vaša vlada suviše precjenjuje arsenal nuklearnog naoružanja Sovjetskog Saveza. Ako inicirate prvi udar, Sjedinjene Države će postići veličanstvenu pobjedu."

"Da li Predsjednik zna za to? Moramo mu reći!"

"John Kennedy neće biti oduševljen tom informacijom. Ako započne ovaj rat, bit će odgovoran za smrt desetaka milijuna ljudi, i Rusa i Amerikanaca. Ali on ne može pojmiti sutrašnjicu obilježenu utrkom u naoružanju. Rat se mora dogoditi sada, jer oni koji dođu nakon ovog Predsjednika nagomilavat će sve više i više oružja dok na posljetku ne budu posjedovali arsenale dovoljne za višestruko svjetsko uništenje. Ljudi nisu sposobni razmišljati dugoročno kad su u pitanju takva oružja. Umore se od ideje o uništenju i otupe na nju. Nagomilavanje se usporava, ali se ne zaustavlja i na kraju si čestitaju na tome što su preživjeli. Ali još uvijek je previše oružja koje nikada neće nestati. Treći rat doći će iznenada. Prvi rat je nazvan ratom koji će skončati sve ratove. Treći rat je jedini rat koji je sposoban za to, gospodine Beaumont, jer će taj rat skončati sve. Povijest prestaje 2009. godine. Razumijete li? Godinu dana kasnije, života više nema. Sve je mrtvo, svijet je užarena pusta kugla."

"Ali vi...?"

"Ja sam ništa, samo tvorevina. Gospodine Beaumont, molim vas, šanse su 10^{16}:1", reče. "Znate li kolika je ta vjerojatnost?" Njegov smijeh zazvučao je poput štucanja. "Ali za dobrobit onih nekoliko

dragocjenih vremenskih linija, moramo nastaviti. Postoji čovjek, političar, u New Yorku. Ako umre u četvrtak navečer, doći će do incidenta koji će primorati Kennedyja na djelovanje."

"Umre?" Danima sam žarko želio da progovori. Sad mi je jedina želja bila da me nema. "Ubit ćete nekoga?"

"Svijet će preživjeti Treći rat koji počinje u petak, 22. listopada 1962."

"A što je sa mnom? Mojim roditeljima? Da li ćemo i mi preživjeti?"

"Nemam pristup toj vremenskoj liniji. Nemam siguran odgovor za Vas. Molim Vas, gospodine Beaumont, taj političar će umrijeti od srčanog udara za manje od tri godine. Nije učinio velik doprinos povijesti no njegovo umorstvo može spasiti svijet."

"Što želite od mene?"

"U četvrtak navečer održat će vrlo rječit govor u Ujedinjenim narodima. Nakon toga večerat će s prijateljicom, Ruth Fields. Oko 22:00 sata vratit će se u svoju rezidenciju u Waldorf Towers. Ne hotel Waldorf Astoria nego Waldorf Towers. Poći će liftom do apartmana 42 A. On je američki ambasador pri Ujedinjenim narodima. Njegovo ime je Adlai Stevenson."

"Dosta! Umuknite! Ne želim čuti više ništa..."

Kad je uzdahnuo, njegov dah bio je oblak otrovne pare. "Postavio sam svoj proračun tijeka vremena na osnovu dva ključna podatka, gospodine Beaumont, koja sam otkrio u vašem skloništu. Prvi je revolver Magnum .357, koji se nalazi ispod vreća s rižom. Pretpostavljam da znate za to oružje?"

"Da", prošaptah.

"Drugi je zbirka časopisa koja se nalazi ispod vašeg ležaja. Čini se da u vama postoji sklonost prema onome što će se tek dogoditi, gospodine Beaumont, i to bi vam moglo dati potrebnu hrabrost da spriječite katastrofu ovog vremenskog tijeka. Morate znati da ne postoji samo jedna budućnost. Postoji beskonačan broj budućnosti u kojima su izražene sve mogućnosti, beskonačan broj Raymonda

Beaumonta."

"Gospodine Cross, ja ne mogu..."

"Možda ne," reče, "ali vjerujem da jedan od vas može."

"Ne razumijete..." Gledao sam prestravljen kako mu je mjehur na desnoj strani lica prsnuo ispuštajući opaki mlaz žute pare. "Što?"

"O, jebi ga..." Bile su to njegove posljednje riječi.

Skliznuo je na pod - zapravo više je sličio truplu u tom trenutku. Novi mjehuri i novo prskanje. Otvorio sam sve prozore u sobi i izvukao ventilator iz ormara. Dan-danas mi nije jasno kako mamu nije probudio smrad. Kroz sljedećih nekoliko sati na neki je način ispario.

Kad je sve bilo gotovo, na podu je ostala ljepljiva tamna mrlja veličine mojeg jastuka. Pomakao sam tepih s jednog kraja na drugi kako bi je sakrio. Nisam imao nikakvih dokaza da je Cross uistinu postojao, osim radija, para baterija, slušalice, i osamdeset sedam dolara i pedeset tri centa.

Možda bih drugačije postupio da nisam imao cijeli dan za razmišljanje. Ne sjećam se što je bilo u školi te srijede, s kim sam razgovarao, što sam jeo. Grozničavo sam pokušavao smisliti što da radim i kako da to izvedem. Odgovore nisam mogao dobiti od nikoga, ni od gospođe Toohey, ni od roditelja, ni iz Biblije, ni iz Izviđačkog priručnika, a pogotovo ne iz Galaxyja. Što god napravio, odluka je morala biti moja. Te večeri sam s majkom gledao vijesti. Predsjednik Kennedy je naredio vojsci najviši stupanj pripravnosti. Bilo je vijesti o tome da su se neki ruski brodovi počeli vraćati kući, dok su drugi nastavili prema Kubi. Otac je nazvao i rekao da mu se put skratio i da će već sutra biti kod kuće.

No to je bilo prekasno.

Kad se tog četvrtka ujutro pojavio autobus, sakrio sam se iza kamenog zida. Gospodin Johnson je zatrubio nekoliko puta, a zatim nastavio. Krenuo sam prema New Canaanu, noseći svoju torbu s knjigama, u kojoj je bio radio, baterije, sitniš, plan New Yorka i Magnum .357. Ostatak Crossovog novca bio je u novčaniku.

Trebalo mi je više od pet sati hoda da stignem do željezničke stanice. Očekivao sam da će me biti strah, ali cijelo vrijeme osjećao sam se laganim poput zraka. Neprestano sam razmišljao o onom što je Cross rekao o budućnosti, da sam ja samo jedan od milijuna i milijuna Raymonda Beaumonta. Većina njih bila je u školi, crtajući, pišući i gledajući kako gospođa Toohey grize nokte, ja sam bio onaj posebni, onaj koji je kročio u povijest, ja sam bio junak. Sjeo sam na vlak u 14:38, presjeo u Stamfordu i stigao na Grand Central oko četiri sata popodne. Imao sam još šest sati. Kupio sam vrući perec i coca-colu i pokušavao smisliti kuda ću. Nisam mogao samo tako sjediti u hotelskom predvorju cijelo to vrijeme; privukao bih previše pažnje. Odlučio sam otići na vrh Empire State Buildinga. Iskoristio sam Crossov sitniš da se javim kući.

"Halo?" Nisam očekivao da će mi se javiti tata. Bio bih spustio slušalicu, ali znao sam da možda više nikad neću razgovarati s njim.

"Tata, ovdje Ray. Sve je u redu, ne brini."

"Sine, gdje si?"

"Ne mogu sada pričati. Na sigurnom sam, ali neću večeras doći kući. Ne brini se."

"Ray!" bio je van sebe. "Što se događa?"

"Žao mi je."

Prekinuo sam; morao sam. "Volim te", rekoh jednoličnom zvuku u slušalici.

Mogao sam zamisliti izraz na tatinom licu, dok će objašnjavati mami što sam rekao. Zasigurno će se početi prepirati zbog svega ovoga. On će vikati, ona će zaplakati. Dok sam liftom išao gore, naljutio sam se na njih. Nije on trebao dići slušalicu. Trebali su me zaštititi od Crossa i budućnosti iz koje je došao. Bio sam u šestom razredu, nije bilo u redu da se ovako osjećam. Vidikovac je bio gotovo napušten. Obišao sam uokolo, promatrajući grad koji se protezao ispod mene u svim pravcima. Bio je sumrak; zgrade su bile samo sjenke u nestajućem svjetlu. Nisam se više osjećao kao Ray Beaumont; on je bio moj tajni identitet. Sad sam bio superheroj Bomb Boy; imao sam moć da izazovem nuklearni rat. Kud god bih bacio svoj strašni pogled, auti su se topili, a ljudi pretvarali u buktinje.

I bilo mi je super.

Bilo je mračno kad sam se spustio s Empire State Buildinga. Pojeo sam pizzu s kobasicama i popio još jednu coca-colu u 47. ulici. Dok sam jeo, stavio sam si slušalicu u uho i slušao radio. Tražio sam vijesti, jedan spiker je objavio kako rasprava u Vijeću sigurnosti još uvijek traje. Naš je ambasador ispitivao ambasadora Zorina. Slušao sam tu stanicu neko vrijeme nadajući se da ću mu čuti glas. Znao sam kako izgleda. Naime. Adlai Stevenson se kandidirao za predsjednika u nekoliko navrata dok sam bio još sasvim mali. Ali nisam se mogao sjetiti njegovog glasa. Mogao mi se obratiti, pitati što radim u njegovom hotelu; htio sam biti spreman na to.

Pred Waldorf Towers stigao sam oko devet sati. Izabrao sam plišani ljubičasti stolac koji je imao direktan pogled na lift i sjedio tamo nekih desetak minuta. Nitko to nije primijetio, ali bilo mi je izuzetno teško mirno sjediti. Konačno, ustao sam i otišao u toalet.

Uzeo sam svoju torbu sa sobom, ušao u kabinu, zatvorio se i izvukao .357. Revolver je bio težak i znao sam da će imati jak povratni udar. Vjerojatno ću ga morati držati s obje ruke. Oslobodio sam osigurač, vratio ga u torbu i pustio vodu.

Kad sam izašao iz toaleta, prestao sam vjerovati kako ću ikoga upucati, da to zaista mogu. Ali morao sam to otkriti, zbog Crossa. Ako sam zaista bio predodređen da spasim svijet, morao sam biti u pravo vrijeme na pravom mjestu. Vratio sam se do svog stolca i pogledao na sat. Bilo je devet i dvadeset.

Počeo sam razmišljati o nekom drugom Rayu, o onome koji će povući okidač. U čemu je bila razlika između nas? Da li je on možda pročitao neku priču u Galaxyju koja je meni promakla? Možda zbog nekih problema s mamom? Ili tatom? Možda je on pravilno napisao enigma; možda je Cross živio još sljedećih trideset sekundi u njegovom kontinuumu. A možda je on bio ono najbolje što sam ja ikad mogao biti.

Bio sam tako umoran od svega. Propješačio sam više od pedeset kilometara od jutra, a već danima nisam pošteno spavao. U predvorju je bilo toplo. Ljudi su se smijali i zamorili. Vrata lifta su meko zazvonila. Pokušao sam ostati budan i suočiti se s poviješću, ali nisam mogao, ja sam bio Roy Beaumont, ali bio sam i samo dvanaestogodišnji klinac.

Sjećam se kako me vratar probudio u jedanaest sati. Tata se dovezao skroz u grad po mene. Kad smo stigli kući, mama je već bila u skloništu.

Samo što Treći svjetski rat nije počeo te noći. Niti sljedeće.

Nisam smio gledati televiziju mjesec dana.

Za većinu ljudi mojih godina, najtraumatičnija uspomena na odrastanje je 22. studeni 1963. godine, (ubojstvo J. E Kennedyja, op. prev.) Ali datum koji ja pamtim je 14. srpnja 1965., dan kad je Adlai Stevenson pao mrtav od srčanog udara u Londonu.

Pokušao sam napraviti što sam mogao da ispravim propust one noći. Radio sam i borio se za cilj gdje god sam stigao. Pripadnik sam CND-a i SANE i Prijatelja Zemlje, bio sam aktivan i u pokretu za zamrzavanje nuklearnog naoružavanja. Mislim da je Stranka zelenih (www.greens.org) jedina politička organizacija vrijedna vašeg glasa. Ne znam da li će išta od svega toga promijeniti strašnu Crossovu vjerojatnost; možda ćemo preživjeti u nekoliko drugih vremenskih tijekova.

Kad sam bio klinac, nije mi smetalo što sam usamljen. Sada je teško, znajući to što znam. Oh, imam ja mnoštvo prijatelja, predivnih ljudi, ali ljudi koji me poznaju kažu da postoji jedan dio mene koji nikad nikom ne pokazujem. U pravu su. Ne vjerujem da ću ikad biti u stanju ikome reći što se dogodilo s Crossom, što sam napravio one noći. Ne bi bilo pošteno prema njima.

Osim toga, što god da se desi, vrlo vjerojatno je moja krivica.

CORDWAINER SMITH - PLANET IMENOM SHAYOL

Podjednako cijenjen koliko je i nepoznat, pisac Cordwainer Smith je ostavio iza sebe neke od najupečatljivijih SF djela ikad napisanih. Dr. Paul Myron Anthony Linebarger što je bilo pravo ime toga američkog autora, rodio se 1913. godine, a odrastao je u Japanu, Kini. Francuskoj i Njemačkoj. Govorio je šest jezika, bio stručnjak za nekoliko istočnih i zapadnih kultura te doktorirao političke znanosti na sveučilištu 'John Hopkins' s dvadeset i tri godine. Tijekom Drugoga svjetskog rata bio je obavještajac u Kini, a prikupljena iskustva je pretopio u udžbenik 'Psihološko ratovanje' koji se i danas smatra jednim od kapitalnih djela na tu temu. Bio je savjetnik Britanaca u Malaji i Amerikanaca u Koreji, ali je kao savjetnik predsjednika Kennedyja odbio pružiti stručnu pomoć za Vijetnam, smatrajući američko prisustvo u toj zemlji pogrešnim.

Prvo djelo s kojom je Linebarger ušao u SF pod pseudonimom Cordwainer Smith bila je priča ***Skeneri žive uzaludno***, objavljena 1949. iako je napisana četiri godine ranije. U alegorijskoj priči o dolasku Novog Zavjeta, Smith je otkrio vrlo sofisticirano znanje o biblijskoj naraciji i tipologiji kao i teološkim i filozofskim uvjerenjima kršćanstva.

Njegove priče odlikuju se neuobičajenim, vrlo poetskim naslovima [***Golden the Ship Was -Oh! Oh! Oh!*** (1959). ***Alpha Ralpha Bulevar*** (1961.), ***Mother Hitton's Littul Kittons*** (1961.'). ***The Ballad of Lost C'Mell*** (1962.), ***The Dead Lady of Clown Town*** (1964.)], neobičnom narativnom strukturom, često preuzetom iz kineske pripovjedačke tradicije, i briljantnim vizionarskim pojedinostima. Većina njegovih priča i jedini roman, ***Norstrillia*** (1975.), spadaju u veliki ciklus o "Instrumentalitetu", djelima o usponu ljudske rase, širenju po zvijezdama, dekadenciji i ponovnom otkrivanju ljudskosti. Na samom kraju ciklusa Smith se pozabavio zloglasnim mjestom kazne iz mnogih priča poput ***The Crime and the Glory of Commander Suzdal*** (1964.), planetom bez povratka gdje su gospodari "Instrumentaliteta" slali prijestupnike i svoje neprijatelje …

Priče: The Burning of the Brain (1958.), The Fife of

Bodidharma (1959.), The Lady Who Sailed the Soul (I960.), Think Blue, Count Two (1963.), The Store of Heart's Desire (1964.), The Queen of the Afternoon (1978.)

A PLANET NAMED SHAYOL, 1961.

Prijevod: Marko Fančović

1

Postojala je ogromna razlika između putničkog broda i trajekta u pogledu Mercerovog tretmana. Na putničkom brodu, poslužitelji su se izrugivali kad bi mu donijeli hranu.

"Vrišti lijepo i glasno", rekao je jedan stjuard štakorskog lica, "pa ćemo znati da si to ti kad budu emitirali zvukove kažnjavanja na Imperatorov rođendan."

Drugi, debeli, stjuard prešao bi jednom vrhom svog vlažnog, crvenog jezika preko punih, purpurno crvenih usana i rekao: "To ti je razumno, čovječe. Da vas stalno boli, svi biste vi pomrli. Nešto prilično dobro se mora događati, skupa s tim kakosevećzove. Možda postaneš žensko. Možda postaneš dvoje ljudi. Čuj, kompa, ako je to stvarno luda zabava, daj mi javi..." Mercer nije rekao ništa. Mercer je imao sasvim dovoljno svojih nevolja da se još i čudi sanjarenjima gadnih ljudi.

Na trajektu je bilo drugačije. Biofarmaceutsko osoblje bilo je vješto, bezlično, brzo u uklanjanju njegovih okova. Skinuli su svu njegovu zatvorsku odjeću i ostavili je na putničkom brodu. Kad se ukrcao na trajekt, nag, pogledali su ga kao da je rijetka biljka ili tijelo na operacijskom stolu. Bili su skoro ljubazni u kliničkoj spretnosti svog dodira. Nisu s njim postupali kao s kriminalcem, već kao s uzorkom.

Muškarci i žene, odjeveni u svoje medicinske kute, gledali su u njega kao da je već mrtav. Pokušao je govoriti, jedan čovjek, stariji i autoritativniji od ostalih, rekao je čvrsto i jasno: "Ne trudite se govoriti, ja ću razgovarati s vama vrlo skoro. Ono što sad radimo su preliminarnosti, da odredimo vaše tjelesno stanje. Okrenite se, molim."

Mercer se okrenuo, jedan bolničar trljao mu je leđa vrlo jakim antiseptikom.

"Ovo će peći," rekao je jedan od tehničara, "ali nije ništa ozbiljno ili bolno. Određujemo tvrdoću različitih slojeva vaše kože."

Mercer je, iritiran tim neosobnim odnosom, progovorio baš kad ga je oštar sitan ubod opekao iznad šestog slabinskog kralješka: "Zar ne znate tko sam ja?"

"Naravno da znamo tko ste", rekao je jedan ženski glas. "Imamo sve to u dosjeu u kutu. Glavni liječnik razgovarat će o vašem

zločinu kasnije, ukoliko želite pričati o tome. Sad budite tiho. Obavljamo test kože, i osjećat ćete se mnogo bolje ako nas ne navedete da ga produljimo."

Poštenje ju je potaklo da doda još jednu rečenicu: "A i dobit ćemo bolje rezultate."

Nisu uopće gubili vrijeme pri kretanju na posao.

Zavirio je postrance da bi ih pogledao. Ništa u vezi s njima nije ukazivalo da su oni ljudski vragovi u predvorju samog pakla. Ništa nije ukazivalo da je to satelit Shayola, konačnog i krajnjeg mjesta pokore i srama. Izgledali su poput medicinskih ljudi iz njegovog života prije nego što je počinio zločin bez imena.

Promijenili su jednu rutinu u drugu, jedna žena s kirurškom maskom mahnula je rukom prema bijelom stolu.

"Popnite se na to, molim vas."

Nitko nije Merceru rekao "molim vas" otkad su ga stražari zgrabili na rubu palače. Krenuo ju je poslušati a onda je vidio podstavljene lisice na vrhu stola. Zastao je.

"Požurite, molim vas", zatražila je. Dvoje ili troje drugih okrenulo se i pogledalo ih.

To drugo "molim vas" ga je potreslo. Morao je progovoriti. To su bili ljudi, a on je opet bio osoba. Osjetio je kako mu se glas podiže, skoro puca do kreštanja kad ju je zapitao: "Molim vas, gospođo, hoće li kažnjavanje početi?"

"Ovdje nema kažnjavanja", rekla je žena. "Ovo je satelit. Lezite na stol. Dat ćemo vam prvo ojačavanje kože prije nego što razgovarate s glavnim liječnikom. Onda možete njemu reći sve o vašem zločinu -"

"Vi znate za moj zločin?" upitao je, pozdravljajući to skoro kao susjeda.

"Naravno da ne," rekla je ona, "ali za sve ljude koji prolaze ovuda smatra se da su počinili zločine. Netko misli tako ili oni ne bi bili ovdje. Većina njih želi pričati o svojim osobnim zločinima. Ali nemojte me usporavati, ja sam tehničarka za kožu, a dolje na površini Shayola trebat će vam ono najbolje što mi možemo obaviti za vas. A kad budete spremni razgovarati sa šefom imat ćete još o čemu pričati osim o vašem zločinu." Poslušao je.

Još jedna maskirana osoba, vjerojatno djevojka, uzela je njegove ruke hladnim, nježnim prstima i namjestila ih u lisice na način koji nikad prije nije osjetio. Do sad je mislio da poznaje svaki stroj za ispitivanje u cijelom carstvu, ali ovo nije bilo nalik ni

jednom od njih.

Bolničar je odstupio. "Sve je spremno, gospodine i doktore."

"Što vam je draže?" upitala je tehničarka za kožu. "Mnogo bola ili par sati nesvijesti?"

"Zašto bih htio bol?" odvratio je Mercer.

"Neki uzorci ga žele", rekla je tehničarka, "kad dođu do nas. Pretpostavljam da to ovisi o onom što su im ljudi radili prije nego što su došli ovamo. Pretpostavljam da vi niste dobivali kažnjavanje snovima."

"Ne", rekao je Mercer. "To sam propustio." U sebi je pomislio: nisam znao da sam bilo što propustio.

Sjetio se svog zadnjeg suđenja, kad je bio povezan žicama i prikopčan na klupu za svjedoke. Prostorija je bila visoka i mračna, jarko plavo svjetlo obasjavalo je suce, čije su sudačke kape bile fantastična parodija biskupskih mitri iz davnih vremena. Suci su razgovarali, ali ih on nije mogao čuti. Na tren je izolacija popustila i čuo je jednog od njih kako kaže: "Pogledajte to bijelo, đavolje lice. Takav čovjek kriv je za sve. ja glasam za Konačni Bol." "A ne za planet Shayol?" rekao je drugi glas. "Mjesto dromozoa", dodao je treći glas. "To bi mu trebalo odgovarati", rekao je prvi glas. jedan od sudskih tehničara tada je očito primijetio da zatvorenik protuzakonito sluša. Isključili su ga. Mercer je tad smatrao da je prošao sve što okrutnost i inteligencija čovječanstva mogu smisliti.

Ali ova žena rekla je da je propustio kažnjavanje snovima. Može li u univerzumu biti ljudi kojima je još gore nego njemu? Mora biti mnogo ljudi dolje na Shayolu. Nikad se nisu vraćali.

On će biti jedan od njih: hoće li mu se oni hvaliti onim što su učinili, prije nego što su bili prisiljeni doći tu?

"Tražili ste ovo", rekla je tehničarka. "To je samo običan anestetik. Nemojte paničariti kad se probudite. Koža će vam biti podebljana i ojačana kemijski i biološki."

"Boli li to?"

"Naravno", rekla je. "Ali si to izbijte iz glave. Mi vas ne kažnjavamo. Bol ovdje je samo običan medicinski bol. Svatko bi ga mogao osjetiti ako mu je potrebno mnogo kirurgije. Kazna, ako je tako želite zvati, je dolje na Shayolu. Naš jedini posao je da se pobrinemo da ste u stanju preživjeti nakon što se spustite. U neku ruku, mi vam unaprijed spašavamo život. Možete biti zahvalni za to ako želite biti. U međuvremenu, prištedjet ćete sebi mnogo nevolje ako shvatite da će vaši završeci živaca reagirati na promjenu u koži.

Bolje vam je da očekujete da će vam biti jako neugodno kad se probudite. Ali opet, i tu vam možemo pomoći." Spustila je jednu ogromnu polugu i Mercer je izgubio svijest.

Kad se osvijestio, bio je u običnoj bolničkoj sobi, ali nije to primijetio. Činilo mu se da leži u vatri. Podigao je ruku da vidi ima li na njoj plamenova. Izgledala je kao i uvijek, osim što je bila pomalo pocrvenjela i natečena. Pokušao se okrenuti u krevetu. Vatra je postala pržeći oganj koji ga je zaustavio usred pokreta. Nekontrolirano je zastenjao.

Začuo se glas: "Spremni ste za malo ublaživanja bola."

Bila je to djevojka bolničarka. "Držite glavu mirno", rekla je, "i dat ću vam pola ampa užitka. Tad vas koža neće više mučiti."

Navukla mu je mekanu kapu na glavu. Činilo se da je od metala, ali je osjećaj bio poput svile.

Morao je zariti nokte u dlan da se ne bi koprcao po krevetu.

"Vrištite ako želite", rekla je. "Mnogi vrište. Potrajat će samo minutu-dvije dok kapa pronađe pravi režanj vašeg mozga."

Koraknula je u kut i učinila nešto što nije mogao vidjeti. Začuo se škljocaj prekidača.

Vatra nije nestala iz njegove kože. još uvijek ju je osjećao; ali najednom više nije bila bitna. Um mu je bio pun predivnog užitka koji mu je kuckao prema van iz glave i kao da mu je pulsirao dolje kroz živce. Posjećivao je palače užitaka, ali nikad prije nije osjetio nešto takvo.

Poželio je zahvaliti djevojci, i okrenuo se u krevetu da bi je vidio. Mogao je osjetiti kako mu cijelo tijelo sijeva od bola, ali je bol bio daleko. A pulsirajući užitak koji mu je izbijao iz glave, niz leđnu moždinu i u živce bio je tako intenzivan da se bol probio samo kao udaljeni, nebitni signal.

Ona je stajala veoma mirno u kutu.

"Hvala vam, bolničarko", rekao je.

Nije rekla ništa.

Pogledao je pozornije, premda je bilo teško gledati dok mu je ogromni užitak pulsirao tijelom poput simfonije ispisane porukama živaca. Fokusirao je oči na nju i vidio da i ona nosi meku metalnu kapu.

Pokazao je na nju. Pocrvenjela je sve do vrata.

Progovorila je sanjivo: "Činili ste mi se kao fin čovjek. Nisam pomislila da biste me odali..."

Uputio joj je ono za što je mislio da je ljubazan osmjeh, ali uz

bol u koži i užitak koji mu je pucao u glavi, nije imao nikakvu predodžbu kakav bi mu izraz zbilja mogao biti na licu. "To je protiv zakona", rekao je. "To je užasno protiv zakona. Ali lijepo je."

"Kako zamišljate da mi podnosimo ovo ovdje?" rekla je bolničarka. "Vi uzorci dolazite ovamo govoreći kao normalne osobe, a onda idete dolje na Shayol. Užasne stvari događaju vam se na Shayolu. Onda površinska postaja šalje dijelove vas, uvijek iznova. Možda ću vidjeti vašu glavu deset puta, smrznutu i spremnu za sječenje, prije nego što isteku moje dvije godine. Vi zatvorenici trebali biste znati kako mi patimo," pjevušila je, još uvijek opuštena i sretna od naboja užitka, "trebali biste umrijeti čim stignete dolje i ne gnjaviti nas svojim mukama. Možemo vas čuti kako vrištite, znate. Nastavite zvučati kao ljudi čak i nakon što Shayol počne raditi na vama. Zašto to radite, g. Uzorku?" Glupo se zahihotala. "Povrjeđujete i naše osjećaje. Nije ni čudo što cura kao ja mora dobiti poneki naboj tu i tamo. Zbilja je, zbilja kao u snu i ne smeta mi pripremati vas za odlazak dolje na Shayol." Doteturala je do njegovog kreveta. "Svucite mi ovu kapu, hoćete li? Meni nije ostalo dovoljno snage volje da podignem ruke."

Mercer je vidio kako mu ruka drhti kad je posegnuo za kapom.

Njegovi prsti dotakli su djevojčinu meku kosu kroz kapu. Dok je pokušavao zavući palac pod rub kape, da bi je skinuo, shvatio je da je to najljepša djevojka koju je ikad dodirnuo. Osjećao je da ju je oduvijek volio, da će je vječno voljeti. Njena kapa je pala s glave. Stajala je uspravno, malo se teturajući dok nije našla stolac da se uhvati za njega. Zatvorila je oči i duboko disala.

"Samo minutu", rekla je svojim normalnim glasom. "Za minutu ću biti s vama. Jedina prilika kad mogu dobiti naboj ovog je kad jedan od vas posjetitelja dobiva dozu za prebolijevanje problema s kožom."

Okrenula se sobnom zrcalu da namjesti kosu. Govoreći okrenuta leđima, rekla je: "Nadam se da nisam rekla ništa o donjem katu."

Mercer je još imao kapu. Volio je tu prelijepu djevojku koja ju je stavila na njega. Bio je spreman zaplakati na pomisao da je ona osjetila istu vrstu užitka koji je on još osjećao. Ni za cijeli svijet ne bi rekao nešto što bi povrijedilo njene osjećaje. Bio je siguran da ona želi da joj se kaže kako nije rekla ništa o "donjem katu" - vjerojatno njihovom žargonskom izrazu za površinu Shayola - pa ju je srdačno umirio: "Niste rekli ništa. Baš ništa."

Došla je do kreveta, nagnula se i poljubila ga u usta. Poljubac je bio udaljen kao i bol; nije osjećao ništa; Niagara pulsirajućeg zadovoljstva koja mu je tekla glavom nije ostavljala mjesta za druge osjećaje. Ali sviđala mu se srdačnost toga. Tmurni, razumni kut njegovog uma prošaputao mu je da je to vjerojatno posljednji put da će ikad poljubiti ženu, ali to kao da nije bilo bitno.

Vještim prstima je namjestila kapu na njegovoj glavi. "Evo, tako. Vi ste baš sladak tip. Pretvarat ću se da sam zaboravila i ostavit ću kapu na vama dok doktor ne dođe."

S vedrim osmjehom stisnula mu je rame.

Žurno je otišla iz sobe.

Bjelina njene suknje je lijepo zablistala dok je prolazila kroz vrata. Vidio je da ima doista lijepo oblikovane noge.

Bila je lijepa, ali kapa... ah, kapa je bila ono bitno! Zatvorio je oči i pustio da kapa nastavi stimulirati centre užitka u njegovom mozgu. Bol u koži još je bio tu, ali nije bio ništa bitniji od stolca u kutu. Bol je bio samo nešto što se slučajno našlo u sobi.

Čvrst dodir po ruci nagnao ga je da otvori oči.

Stariji čovjek autoritativnog izgleda stajao je kraj njegovog kreveta, gledajući ga sa zagonetnim smiješkom.

"Opet je to učinila", rekao je starac.

Mercer je odmahnuo glavom, pokušavajući ukazati da mlada bolničarka nije učinila ništa loše.

"Ja sam doktor Vomact", rekao je starac, "i skinut ću vam ovu kapu. Tada ćete ponovo iskusiti bol, ali mislim da neće biti toliko loše. Možete dobiti kapu još nekoliko puta prije nego što odete odavde."

Brzim, čvrstim pokretom strgnuo je kapu s Mercerove glave.

Mercer se istog trena zgrčio od naleta vatre iz kože. Počeo je vrištati, a onda vidio da ga doktor Vomact mirno promatra.

Uzdahnuo je: "Sad je - lakše."

"Znao sam da će biti", rekao je doktor. "Morao sam skinuti kapu da bih razgovarao s vama. Morate izabrati između nekih stvari."

"Da, doktore", prodahtao je Mercer.

"Počinili ste ozbiljan zločin i idete dolje na površinu Shajola."

"Da", rekao je Mercer.

"Želite li mi pričati o svom zločinu?"

Mercer je pomislio na bijele zidove palače okupane vječnim suncem, i tiho mijaukanje malih stvari kad je dopro do njih. Napeo je ruke, noge, leđa i čeljust. "Ne," rekao je, "ne želim govoriti o

tome. To je zločin bez imena. Protiv carske obitelji..."

"Fino", rekao je doktor. "To je zdrav pristup. Zločin je prošlost. Okrenite se budućnosti. Sad, mogu vam uništiti um prije nego što odete dolje - ukoliko tako želite."

"To je protuzakonito", rekao je Mercer.

Doktor Vomact nasmiješio se srdačno i povjerljivo. "Naravno da jest. Mnoge stvari su protiv ljudskih zakona, ali postoje i zakoni znanosti. Vaše tijelo, dolje na Shayolu, služit će znanosti. Meni nije bitno ima li to tijelo um Mercera ili um zaostale školjke. Moram ostaviti dovoljno uma da tijelo i dalje funkcionira, ali mogu izbrisati povijesnog vas i dati vašem tijelu bolju šansu da bude sretno. Izbor je vaš, Merceru. Želite li biti vi ili ne?"

Mercer je odmahnuo glavom. "Ne znam."

"Riskiram", rekao je doktor Vomact, "time što vam dajem ovoliko prostora za odluku, ja bih to učinio da sam na vašem mjestu. Dosta je gadno tamo dolje."

Mercer je pogledao u puno, okruglo lice. Nije vjerovao tom opuštenom osmjehu. Možda je to bio trik da se poveća njegovo kažnjavanje. Careva okrutnost bila je poslovična. Gle samo što je učinio udovici svog prethodnika, Gospi Udovi Da. Bila je mlađa od samog cara, a on ju je poslao na mjesto gore do smrti. Ako je on osuđen na Shayol, zašto se ovaj liječnik petlja u pravila? Možda je liječnik i sam bio kondicioniran, i nije znao što nudi.

Doktor Vomact pročitao je Mercerov izraz lica. "U redu. Odbijate. Želite ponijeti svoj um dolje sa sobom. To je u redu što se mene tiče. Ja vas nemam na svojoj savjesti. Pretpostavljam da ćete odbiti i sljedeću ponudu. Želite li da vam izvadim oči prije nego što odete dolje? Bit će vam mnogo bolje bez vida. To znam, po glasovima koje snimamo za emitirano upozorenje. Mogu spržiti optičke živce tako da ne bude šanse da ikad ponovo progledate."

Mercer se ljuljao naprijed-natrag. Žestoki bol postao je sveopći svrab, ali bol njegovog duha bila je veća od nelagode njegove kože.

"I to odbijate?" rekao je liječnik.

"Mislim da je tako", rekao je Mercer.

"Onda je sve što trebam učiniti samo pripremiti vas. Možete dobiti kapu još neko vrijeme, ako hoćete."

Mercer je rekao: "Prije nego što stavim kapu, možete li mi reći što se događa tamo dolje?"

"Jedan dio", rekao je doktor. "Postoji jedan poslužitelj. Čovjek je, ali nije ljudsko biće. On je homunkul izrađen od stočnog

materijala. Inteligentan je i veoma savjestan. Vas uzorke puštaju na površinu Shayola. Dromozoe su poseban oblik tamošnjeg života. Kad se one smjeste u vaše tijelo, B'dikkat - to je poslužitelj - ih vadi s anestetikom i šalje ih ovamo gore. Zamrznemo kulture stanica, i one su kompatibilne sa skoro svim vrstama života zasnovanim na kisiku. Pola kirurških popravaka koje vidite u cijelom univerzumu dolazi od pupova koje šaljemo odavde. Shayol je vrlo zdravo mjesto, što se opstanka tiče. Nećete umrijeti."

"Hoćete reći", rekao je Mercer, "da dobivam vječno kažnjavanje."

"Nisam to rekao", rekao je doktor Vomact. "Ili ako jesam, pogriješio sam. Nećete umrijeti skoro. Ne znam koliko ćete dugo živjeti tamo dolje. Zapamtite, koliko god vam neugodno bilo, uzorci koje B'dikkat šalje gore pomoći će tisućama ljudi na svim naseljenim svjetovima. Sad uzmite kapu."

"Radije bih razgovarao", rekao je Mercer. "Ovo mi je možda posljednja šansa za to."

Doktor ga je čudno pogledao. "Ako možete podnijeti bol, samo naprijed, pričajte."

"Mogu li počiniti samoubojstvo tamo dolje?"

"Ne znam", rekao je liječnik. "Nikad se nije dogodilo. A sudeći po glasovima, reklo bi se da žele to."

"Je li se bilo tko ikad vratio sa Shayola?"

"Ne, otkad je pristup zabranjen prije nekih četiri stotine godina."

"Mogu li razgovarati s drugim ljudima tamo dolje?"

"Da", rekao je doktor.

"Tko me kažnjava tamo dolje?"

"Nitko vas ne kažnjava, glupane", povikao je doktor Vomact. "To nije kažnjavanje. Ljudima se ne dopada dolje na Shayolu, i bolje je, pretpostavljam, uzeti osuđenike umjesto dobrovoljaca. Ali uopće nema nekog tko bi bio protiv vas."

"Nema čuvara?" upitao je Mercer cvilećim glasom.

"Nema čuvara, nema pravila, nema zabrana. Samo Shayol, i B'dikkat da se brine o vama. Želite li još uvijek svoj um i svoje oči?"

"Zadržat ću ih", rekao je Mercer. "Došao sam dovde i baš i mogu prijeći i ostatak puta."

"Onda dajte da vam stavim kapu za drugu dozu", rekao je doktor Vomact.

Doktor je namjestio kapu isto onako lagano i istančano kao i

bolničarka; učinio je to brže. Nije bilo znaka da će uzeti drugu kapu za sebe.

Nalet užitka bio je poput divlje opijenosti. Njegova goruća koža povukla se u daljinu. Doktor je bio prostorno blizu, ali ni doktor nije bio bitan. Mercer se nije bojao Shayola. Pulsiranje sreće u njegovoj glavi bilo je preveliko da ostavi mjesta za strah ili bol.

Doktor Vomact ispružio je ruku.

Mercer se zapitao zašto, a onda shvatio da divni, ljubazni davatelj kape nudi rukovanje. Podigao je svoju ruku. Bila je teška, ali i ruka je bila sretna.

Rukovali su se. Bilo je neobično, pomislio je Mercer, osjetiti rukovanje kroz dvostruku razinu cerebralnog užitka i dermalnog bola.

"Zbogom, g. Mercer", rekao je doktor. "Zbogom i laku noć..."

2

Trajektni satelit bio je gostoprimljivo mjesto. Stotine sati koji su uslijedili bili su poput dugog, čudnog sna.

Još dva puta mlada bolničarka uvukla se u sobu s njim kad mu je davana kapa i stavljala je kapu s njim. Bilo je kupki koje su mu otvrdle cijelo tijelo. Pod jakim lokalnim anesteticima izvađeni su mu zubi i zamijenjeni nehrđajućim čelikom. Bilo je ozračivanja pod blistavim svjetlom, koja su mu uklonila bol iz kože. Bilo je posebnih obrada njegovih noktiju na rukama i nogama. Postupno su se promijenili u zastrašujuće pandže; jedne večeri zastrugao je njima po aluminijskom krevetu i vidio da su ostavili dubok trag. Um mu se nikad nije potpuno razbistrio.

Ponekad je mislio da je kod kuće sa svojom majkom, da je opet mali, i da ga boli. U drugim prilikama, pod kapom, smijao se u krevetu na pomisao da ljude šalju na to mjesto za kaznu kad je sve to tako strašno zabavno. Nije bilo suđenja, ni ispitivanja, ni sudaca. Hrana je bila dobra, ali nije mnogo razmišljao o njoj; kapa je bila bolja. Čak i kad je bio budan, bio je pospan.

Konačno su ga, s kapom na glavi, stavili u adijabatičku kapsulu - projektil za jedno tijelo koji se mogao ispustiti s trajekta na planet. Bio je sasvim zatvoren, osim lica.

Doktor Vomact kao da je uplivao u sobu. "Vi ste snažni, Merceru," povikao je doktor, "veoma ste snažni! Možete li me čuti?"

Mercer je klimnuo glavom.

"Želimo vam sve najbolje. Merceru. Što god se dogodilo, zapamtite da vi pomažete drugim ljudima ovdje gore."

"Mogu li ponijeti kapu sa sobom?" rekao je Mercer.

Namjesto odgovora, doktor Vomact je svojom rukom skinuo kapu. Dva čovjeka zatvorila su poklopac kapsule, ostavljajući Mercera u potpunoj tami. Um mu se počeo bistriti, i panično se zakoprcao u svojim ovojima.

Uslijedio je urlik grmljavine i okus krvi.

Sljedeće čega je Mercer bio svjestan je da je u svježoj, svježoj prostoriji, mnogo hladnijoj od spavaonica i operacijskih sala na satelitu. Netko ga je nježno dizao na stol.

Otvorio je oči.

Ogromno lice, četiri puta veće od bilo kojeg ljudskog lica koje

je Mercer ikad vidio, gledalo je u njega. Velike smeđe oči, nalik kravljim sa svojom nježnom blagošću, kretale su se tamo-amo dok je veliko lice razgledalo Mercerove ovoje. Bilo je to lice zgodnog muškarca srednjih godina, glatko izbrijanog, kestenjastosmeđe kose, sa senzualnim, punim usnama i divovskim ali zdravim žutim zubima izloženim u poluosmjehu. Lice je vidjelo da se Merceru otvaraju oči, i progovorilo dubokom ljubaznom tutnjavom.

"Ja sam tvoj najbolji prijatelj. Ime mi je B'dikkat, ali to ne moraš koristiti ovdje. Samo me zovi Prijatelju, i ja ću ti uvijek pomoći."

"Boli me", rekao je Mercer.

"Naravno. Boli te posvuda. Velik je to pad", rekao je B'dikkat.

"Mogu li dobiti kapu, molim", moljakao je Mercer. Nije to bilo pitanje; bio je to zahtjev; Mercer je osjećao da cijela njegova osobna unutarnja vječnost ovisi o tome.

B'dikkat se nasmijao, "Ja ovdje dolje nemam kape. Mogao bih ih i sam koristiti. Ili tako oni misle. Imam druge stvari, mnogo bolje. Ne boj se, momče, ja ću te srediti."

Mercer je dvojio. Ako mu je kapa pružala sreću na trajektu, bit će potrebna barem električna stimulacija mozga da poništi mučenja, kakva god bila, koja je površina Shayola imala na raspolaganju.

B'dikkatov smijeh ispunio je sobu poput poderanog jastuka,

"Jesi li ikad čuo za kondamin?"

"Ne", rekao je Mercer.

"To je narkotik toliko jak da farmakopejama nije dopušteno spomenuti ga."

"Imaš to?" upitao je Mercer s nadom.

"Nešto bolje. Imam super-kondamin. Nazvan je po gradu Nove Francuske gdje su ga napravili. Kemičari su ubacili još jednu molekulu vodika. To mu je dalo pravu jačinu. Da ga uzmeš u svom sadašnjem obliku, bio bi mrtav za tri minute, ali te tri minute činile bi se unutrašnjosti tvog uma kao tri tisuće godina sreće." B'dikkat je izražajno prevrnuo svoje smeđe kravlje oči i oblizao pune crvene usne enormno dugim jezikom.

"A kakav je onda korist od njega?"

"Ti ga možeš uzeti", rekao je B'dikkat. "Možeš ga uzeti nakon što budeš izložen dromozoama izvan ove kabine. Dobiješ sve dobre učinke i nikakve loše. Hoćeš vidjeti nešto?"

Kakav bi odgovor postojao umjesto da, pomislio je Mercer namrgođeno; misli li on da imam hitan poziv na čajanku?

"Pogledaj kroz prozor", rekao je B'dikkat, "i reci mi što vidiš."

Atmosfera je bila bistra. Površina je bila poput pustinje, đumbir-žuta s prugama zelenog tamo gdje su rasli lišajevi i nisko grmlje, očito zakržljalo i izobličeno zbog jakih, suhih vjetrova. Krajolik je bio jednoličan. Dvije do tri stotine metara dalje bilo je krdo svijetloružičastih stvari koje su se činile živima, ali ih Mercer nije mogao dovoljno dobro vidjeti da ih jasno opiše, još dalje, na krajnjem desnom rubu njegovog vidnog polja, bio je kip ogromnog ljudskog stopala, velikog poput šesterokatnice. Mercer nije mogao vidjeti na što je stopalo spojeno. "Vidim jedno veliko stopalo," rekao je, "ali -"

"Ali što?" pitao je B'dikkat, poput ogromnog djeteta koje skriva poantu jako osobne šale. Ma koliko velik bio, bio je patuljast prema bilo kojem prstu na toj ogromnoj nozi.

"Ali to ne može biti stvarno stopalo", rekao je Mercer.

"Stvarno je", rekao je B'dikkat. "To je kreni-kapetan Alvarez, čovjek koji je pronašao ovaj planet. Nakon šest stotina godina još je u odličnom stanju. Naravno, sad je već uglavnom dromozootičan, ali mislim da još ima neke ljudske svijesti u njemu. Znaš što ja radim?"

"Što?" pitao je Mercer.

"Dajem mu šest kubičnih centimetara super-kondamina i on mi frkne. Zbilja sretni mali frktaji. Stranac bi pomislio da je to vulkan. To ti super-kondamin može učiniti. A ti ćeš ga dobiti dosta. Ti si sretan, sretan čovjek, Merceru. Imaš mene za prijatelja, i moju iglu za poslasticu, ja obavljam sav posao, a tebi pripada sva zabava. Zar to nije lijepo iznenađenje?"

Mercer je pomislio: Ti lažeš! Lažeš! Otkud dolazi sve ono vrištanje koje smo svi čuli emitirano u znak upozorenja na Dan kažnjavanja? Zašto je liječnik ponudio da mi uništi mozak ili izvadi oči?

Čovjek-krava gledao ga je tužno, s povrijeđenim izrazom lica. "Ti mi ne vjeruješ", izgovorio je veoma žalosno.

"Nije baš to," rekao je Mercer pokušavajući biti srdačan, "ali mislim da izostavljaš nešto."

"Ne mnogo", rekao je B'dikkat. "Poskočiš kad dromozoe udare na tebe. Bit ćeš uznemiren kad ti počnu rasti novi dijelovi - srca, bubrezi, ruke. Imao sam tu jednog tipa kojem je izraslo trideset šest ruku u samo jednoj seansi vani. Sve sam ih skinuo, zamrznuo i poslao gore. Ja se dobro brinem za svakoga. Vjerojatno ćeš vrištati

neko vrijeme. Ali zapamti, samo me zovni Prijatelju, i ja imam najbolju poslasticu u univerzumu koja te čeka. Sad, želiš li možda pržena jaja? Ja sam ne jedem jaja, ali većina pravih ljudi ih voli."

"Jaja?" rekao je Mercer. "Kakve veze imaju jaja s tim?"

"Nikakve. To je samo poslastica za vas ljude. Staviš nešto u želudac prije nego što odeš van. Bolje ćeš prebroditi prvi dan."

Mercer je, s nevjericom, gledao kako veliki čovjek vadi dva jajeta iz rashladne škrinje, vješto ih razbija u tavicu i stavlja tavicu na grijaće polje na sredini stola na kojem se Mercer probudio.

"Prijatelj, ha?" nasmijao se B'dikkat. "Vidjet ćeš da sam ja dobar prijatelj. Kad izađeš van, zapamti to."

Sat vremena kasnije, Mercer je izašao van.

Čudno pomiren sa sobom, stajao je na vratima. B'dikkat ga je gurnuo na bratski način, pritisnuvši ga dovoljno nježno da to bude ohrabrenje.

"Nemoj me tjerati da oblačim svoje olovno odijelo, momče." Mercer je vidio odijelo, veličine cijele jedne obične kabine svemirskog broda, kako visi na zidu druge sobe. "Kad ja zatvorim ova vrata, vanjska će se otvoriti. Samo išetaj van."

"Ali što će se dogoditi?" rekao je Mercer, kojem se strah okretao u želucu i iznutra mu posezao za vratom.

"Nemoj opet počinjati s tim", rekao je B'dikkat. Sat vremena je odbacivao Mercerova pitanja o onom vani. Karta? B'dikkat se nasmijao na tu pomisao. Hrana? Rekao mu je da ne brine. Drugi ljudi? Bit će tamo. Oružje? Za što, odgovorio je B'dikkat. Stalno iznova, B'dikkat je ustrajao da je on Mercerov prijatelj. Što će se dogoditi Merceru? Isto ono što se dogodilo svima drugima.

Mercer je iskoračio.

Ništa se nije dogodilo. Dan je bio svjež. Vjetar se nježno kretao uz njegovu ojačanu kožu. Mercer je s iščekivanjem pogledao oko sebe.

Planinoliko tijelo kapetana Alvareza zauzimalo je dobar dio krajolika s desne strane. Mercer nije imao želje petljati se s tim. Pogledao je natrag u kabinu. B'dikkat nije gledao kroz prozor. Mercer je krenuo polako, ravno naprijed.

Pojavio se bljesak na tlu, ne sjajniji od odbljeska sunca na komadiću stakla. Mercer je osjetio ubod na bedru, kao da ga je blago dotaklo nešto oštro. Prešao je rukom preko tog mjesta.

Bilo je kao da se nebo srušilo.

Bol - bilo je to više od bola; bilo je to živo kucanje - mu je išao

od kuka do stopala s desne strane. Kuckanje mu je stiglo do prsa, oduzimajući mu dah. Pao je, i zemlja ga je zaboljela. Ništa u bolnici-satelitu nije bilo takvo. Ležao je na otvorenom, pokušavajući ne disati, ali svejedno je disao. Svaki put kad je udahnuo, kuckanje bi se pomaklo s njegovim torzom. Ležao je na tlu, gledajući u sunce. Konačno je primijetio da je nebo ljubičasto-bijelo.

Nije koristilo ni pomisliti na dozivanje. Nije imao glasa. Pipci nelagode uvijali su se u njemu. Pošto nije mogao prestati disati, usredotočio se na uzimanje zraka na način koji ga je najmanje bolio. Udisaji su bili preteški. Mali, sitni gutljaji zraka su ga najmanje boljeli.

Pustinja oko njega bila je prazna. Nije mogao okrenuti glavu da pogleda u kabinu, je li to to? Pomislio je. Je li vječnost ovog kazna na Shayolu?

Začuli su se glasovi blizu njega.

Dva lica, groteskno ružičasta, pogledala su ga. Mogla su biti ljudska. Muškarac je izgledao sasvim normalno, osim što je imao dva nosa jedan do drugog. Žena je bila nevjerojatna karikatura. Izrasla joj je po jedna dojka na svakom obrazu i grozd golih prstiju nalik bebinima mlitavo joj je visio s čela.

"Baš je krasan," rekla je žena, "ovaj je novi."

"Dođi", rekao je muškarac.

Podigli su ga na noge. Nije imao dovoljno snage za oduprijeti se. Kad je pokušao progovoriti, grub kreštav zvuk, poput glasanja neke ružne ptice, izašao mu je iz usta. Vješto su se kretali s njim. Vidio je da ga odvlače do krda ružičastih stvari.

Kad su se približili, vidio je da su to ljudi. Točnije, vidio je da su nekad bili ljudi, jedan čovjek s kljunom plamenca kljucao je svoje vlastito tijelo, jedna žena ležala je na tlu; imala je samo jednu glavu, ali pored onog što je izgleda bilo njeno originalno tijelo, imala je golo tijelo dječaka koje joj je raslo sa strane iz vrata. Dječačko tijelo, čisto, novo, paralitički bespomoćno, nije se pokretalo osim plitkog disanja. Mercer je pogledao uokolo, jedini u grupi koji je nosio odjeću bio je jedan muškarac s kaputom navučenim postrance. Mercer se zagledao u njega, konačno shvaćajući da čovjek ima dva - ili su to bila tri? - želuca koji su mu rasli van trbuha. Kaput ih je držao na mjestu. Prozirna trbušna maramica izgledala je krhko.

"Novi", rekla je njegova zarobljivačica. Ona i čovjek s dva nosa položili su ga na zemlju.

Grupa je ležala na tlu, raštrkana.

Mercer je tupo ležao među njima.

Glas jednog starca je rekao: "Mislim da će nas uskoro nahraniti."

"Oh, ne!" "Prerano je!" "Ne opet!" Protesti su odjeknuli u grupi.

Glas starca je nastavio: "Gledajte, blizu palca planine!"

Očajnički žamor u grupi svjedočio je njihovom potvrđivanju onog što je on vidio.

Mercer je pokušao pitati o čemu se uopće radi, ali je istisnuo samo kriještanje.

Jedna žena - je li to bila žena? - dopuzala je do njega na rukama i koljenima. Pored svojih uobičajenih ruku, bila je prekrivena šakama po cijelom tijelu i na pola bedara. Neke od ruku izgledale su staro i usahlo. Druge su bile svježe i ružičaste poput dječjih prstića na licu njegove zarobljivačice. Žena mu je povikala, premda nije bilo neophodno vikati.

"Dromozoe dolaze. Ovaj put to boli. Kad se navikneš na ovo mjesto, možeš se ukopati -" Mahnula je prema grupi humki koja je okruživala krdo ljudi. "Oni su ukopani", rekla je. Mercer je opet zakriještao.

"Ne brini se", rekla je šakama prekrivena žena, i uzdahnula kad ju je bljesak svjetla dodirnuo.

Svjetla su stigla i do Mercera. Bol je bio poput prvog kontakta ali prodorniji. Mercer je osjetio kako mu se oči šire od čudnih osjećaja u tijelu koji su vodili neizbježnim zaključcima: ta svjetla, te stvari, ta što god da jesu, hranila su ga i izgrađivala.

Njihova inteligencija, ako su je imali, nije bila ljudska, ali njihovi motivi bili su jasni. Između uboda bola osjećao je kako mu pune želudac, stavljaju vodu u krv, izvlače vodu iz bubrega i mjehura, masiraju mu srce. Pomiču pluća.

Svaka pojedina stvar koju su činili bila je dobronamjerna i korisna u namjeri.

I svaka pojedina stvar je boljela.

Odjednom, poput uzlijetanja oblaka kukaca, nije ih više bilo. Mercer je bio svjestan buke negdje vani - bezumne, urlajuće poplave ružne buke. Počeo je gledati okolo. 1 buka je prestala.

Bio je to on sam koji je vrištao. Vrištao ružnim zvucima psihotika, užasnutog pijanca, životinje koja je izbačena iz razumijevanja ili razuma.

Kad je prestao, ustanovio je da mu se govor vratio.

Jedan muškarac mu je prišao, nag kao i drugi. Kroz glavu mu je stršio kolac. Koža je zacijelila oko njega s obje strane. "Zdravo, momče", rekao je čovjek s kolcem.

"Zdravo", rekao je Mercer. Bila je to glupo svakodnevna stvar za izreći na takvom mjestu.

"Ne možeš se ubiti", rekao je čovjek s kolcem kroz glavu.

"Možeš, možeš", rekla je žena prekrivena šakama.

Mercer je ustanovio da mu je prvi bol nestao. "Što mi se događa?"

"Dobio si dio", rekao je čovjek s kolcem. "Stalno stavljaju dijelove na nas. Nakon nekog vremena B'dikkat dođe i odsječe ih većinu, osim onih koji trebaju još malo rasti. Kao ona", rekao je, klimnuvši glavom prema ženi koja je ležala s dječačkim tijelom izraslim iz vrata.

"I to je sve?" rekao je Mercer. "Ubodi za novi dio i žarenje za hranjenje?"

"Ne", rekao je čovjek. "Ponekad pomisle da smo previše hladni i napune nam nutrinu vatrom. Ili misle da smo prevrući i smrznu nas, živac po živac."

Žena s tijelom dječaka je dobacila: "A ponekad misle da smo nesretni, pa nas pokušaju prisiliti da budemo sretni. Ja smatram da je to najgore do svega."

Mercer je promucao: "Jeste li vi ljudi - mislim - jeste li jedino krdo?"

Čovjek s kolcem se nakašljao umjesto smijanja. "Krdo! To je smiješno. Zemlja je puna ljudi. Većina ih se ukopa. Mi smo oni koji još mogu govoriti. Držimo se skupa zbog društva. Tako dobijemo više turnusa s B'dikkatom."

Mercer je zaustio postaviti još jedno pitanje, ali je osjetio da mu ponestaje snage. Bilo je previše toga za jedan dan.

Tlo se zaljuljalo poput broda na vodi. Nebo se zacrnjelo. Osjetio je kako ga netko hvata dok je padao. Osjetio je kako ga polažu ispruženog na tlo. A tada, milosrdno i čarobno, zaspao je.

3

Tijekom tjedan dana dobro je upoznao grupu. Bila je to rastresena skupina ljudi. Nitko od njih nije znao kad bi neki dromozoon mogao bljesnuti i dodati još jedan dio. Mercer nije ponovo uboden, ali rez koji je zadobio ispred kabine je otvrdnjavao. Kolcoglavi ga je pogledao kad je Mercer stidljivo raskopčao remen i spustio rub hlača da oni mogu vidjeti ranu. "Imaš glavu", rekao je. "Cijelu glavu bebe. Gore će im biti drago da to dobiju kad je B'dikkat odsječe s tebe."

Grupa mu je čak pokušala srediti društveni život. Upoznali su ga s djevojkom krda. Njoj je izraslo jedno tijelo za drugim, kukovi su postajali ramena i kukovi ispod njih opet ramena dok nije bila pet ljudi duga. Lice joj je bilo netaknuto. Pokušala je biti ljubazna s Mercerom.

Bio je toliko šokiran njom da se ukopao u meku suhu izmrvljenu zemlju i ostao tamo toliko da je to izgledalo kao stotinu godina. Kasnije je doznao da je to bilo manje od jednog punog dana. Kad je izašao, duga mnogotijela djevojka ga je čekala.

"Nisi morao izlaziti samo zbog mene", rekla je.

Mercer je otresao zemlju sa sebe.

Pogledao je uokolo. Ljubičasto sunce je zalazilo, i nebo je bilo isprugano plavim, tamnoplavim i tragovima narančastog zalaska.

Pogledao je natrag u nju. "Nisam izišao zbog tebe. Nema smisla ležati tamo, čekati sljedeći put."

"Želim ti pokazati nešto", rekla je. Pokazala je na nisku humku. "Iskopaj to."

Mercer ju je pogledao. Izgledala je blagonaklono. Slegnuo je ramenima i navalio na zemlju svojim snažnim pandžama. S debelom kožom i jakim noktima za kopanje na prstima, ustanovio je da mu je lako kopati poput psa. Zemlja se urušavala pod njegovim brzim rukama. Nešto ružičasto pojavilo se dolje u rupi koju je iskopao. Nastavio je pažljivije.

Znao je što će to biti.

I bilo je. Bio je to čovjek, koji je spavao. Dodatne ruke rasle su mu s jedne strane tijela u urednom nizu. Druga strana izgledala je normalno.

Mercer se okrenuo natrag mnogotijeloj djevojci, koja je

dopuzala bliže.

"To je ono što mislim da jest. Zar ne?"

"Da", rekla je. "Doktor Vomact spržio mu je mozak. I izvadio oči."

Mercer je sjeo na tlo i pogledao djevojku. "Rekla si mi da to učinim. Sad mi reci zašto."

"Da te pustim da vidiš. Da ti dam do znanja. Da te pustim misliti."

"To je sve?" rekao je Mercer.

Djevojka se okrenula iznenađujućom hitrinom. Cijelom dužinom njenog niza tijela, njena prsa su se podizala. Mercer se zapitao kako zrak stiže do svih njih. Nije osjećao sažaljenje prema njoj; nije osjećao sažaljenje za nikoga osim sebe. Kad je grč prošao, djevojka mu se ispričavajuće osmjehnula.

"Upravo su mi dodali novi dio."

Mercer je namrštено kimnuo.

"Što sad, ruku? Čini se da imaš dovoljno."

"Oh, ovi", rekla je, pogledavši svoja mnoga torza. "Obećala sam B'dikkatu da ću ih pustiti da narastu. On je dobar. Ali taj čovjek, stranče. Pogledaj ovog čovjeka kojeg si iskopao. Kome je bolje, njemu ili nama?"

Mercer je gledao u nju. "Zato si mi rekla da ga iskopam?"

"Da", odgovorila je ona.

"Očekuješ da odgovorim?"

"Ne", odvratila je. "Ne sad."

"Tko si ti?" pitao je Mercer.

"Nikad to ne pitamo ovdje. Nije bitno. Ali pošto si nov, reći ću ti. Nekad sam bila Gospa Da - careva pomajka."

"Ti!" uzviknuo je.

Nasmiješila se žalosno. "Toliko si svjež da misliš da je to bitno! Ali imam ti nešto bitnije za reći." Ugrizla se za donju usnu.

"Što?" ustrajao je. "Bolje mi reci prije nego što dobijem još jedan ugriz. Neću moći misliti ili govoriti tad, ne za dulje vrijeme. Reci mi sad."

Primakla je svoje lice njegovom. Bilo je to još uvijek lijepo lice, čak i u zamirućoj narančastoj boji zalaska ljubičastog sunca. "Ljudi nikad ne žive vječno."

"Da", rekao je Mercer. "Znao sam to."

"Vjeruj u to", zapovjedila je Gospa Da.

Svjetla su zablještala preko tamne ravnice, još uvijek u daljini.

Ona je rekla: "Ukopaj se, ukopaj se za noćas. Mogli bi te promašiti."

Mercer je počeo kopati. Pogledao je preko na čovjeka kojeg je iskopao. Tijelo bez uma, kretnjama polaganim poput morske zvijezde pod vodom, uvlačilo se natrag pod zemlju.

Pet ili sedam dana kasnije, krdom se razlegla vika.

Mercer se upoznao s jednim polučovjekom, koji nije imao donji dio tijela i čiji su organi držani na mjestu nečim što je podsjećalo na prozirni plastični zavoj. Polučovjek mu je pokazao kako da legne mirno kad dromozoe dođu sa svojim neizbježnim dobročinstvima.

Polučovjek je rekao: "Ne možeš se boriti s njima. Napravili su Alvareza velikim poput planine, tako da se nikad ne miče. Sad pokušavaju nas usrećiti. Hrane nas i čiste nas i zaslađuju nas. Lezi mirno. Ne brini zbog vrištanja. Svi mi vrištimo."

"Kad dobivamo drogu?" pitao je Mercer.

"Kad B'dikkat dođe."

B'dikkat je došao taj dan, gurajući nekakve saonice na kotačima pred sobom. Saonice su klizale preko brežuljaka; kotači su išli po površini.

Još i prije nego što je stigao, krdo je počelo furioznu akciju. Svugdje su ljudi iskopavali spavače. Kad je B'dikkat stigao do mjesta gdje su ga čekali, krdo je otkrilo dvostruko veći broj spavajućih ružičastih tijela od svog broja - muškarce i žene, stare i mlade. Spavači nisu izgledali ništa bolje ni lošije od budnih.

"Požuri!" rekla je Gospa Da. "Nikad ne daje nikom od nas injekciju dok nisu svi spremni."

B'dikkat je nosio svoje teško olovno odijelo.

Podigao je ruku u prijateljski pozdrav, poput oca koji se vraća kući s poslasticama za djecu. Krdo se naguralo oko njega, ali ga nije stiskalo.

Posegnuo je u saonice. Tamo je bila pričvršćena boca koju je prebacio preko svojih ramena. Otkopčao je kopče na vrpcama. Iz boce je visjela cijev. Na sredini cijevi bila je mala potisna pumpa. Na kraju cijevi bila je blistava igla za injekcije.

Kad je bio spreman, B'dikkat im je mahnuo da priđu bliže. Došli su zračeći od sreće. Prošao je kroz njihove redove i mimo njih, do djevojke kojoj je dječak rastao iz vrata. Njegov mehanički glas zagrmio je iz zvučnika na vrhu odijela.

"Dobra cura. Dobra, dobra cura. Dobivaš velik, velik poklon." Zabio je iglu u nju toliko dugo da je Mercer mogao vidjeti mjehurić zraka kako se penje iz pumpe u bocu.

Tad se pomakao natrag medu ostale, tu i tamo protutnjivši koju riječ, krećući se nevjerojatnom vještinom i brzinom usred ljudi. Njegova igla je blistala dok im je davao injekcije pod pritiskom. Ljudi su se spuštali u sjedeći položaj ili lijegali na tlo kao da su napola zaspali.

Prepoznao je Mercera. "Zdravo, momče. Sad možeš dobiti zabavu. U kabini bi te ubila. Imaš li nešto za mene?"

Mercer se spleo, ne znajući na što B'dikkat misli, i dvonosi je odgovorio umjesto njega. "Mislim da ima lijepu bebinu glavu, ali još nije dovoljno velika da je uzmeš."

Mercer nije primijetio iglu koja mu je dotakla ruku.

B'dikkat se okrenuo sljedećoj grupi ljudi kad je super-kondamin uhvatio Mercera.

Pokušao je potrčati za B'dikkatom, da zagrli olovni skafander, da kaže B'dikkatu da ga voli. Spotaknuo se i pao, ali to nije boljelo.

Mnogotijela djevojka ležala je blizu njega. Mercer joj se obratio.

"Zar nije predivno? Ti si prelijepa, prelijepa, prelijepa. Tako sam sretan što sam ovdje."

Žena prekrivena rastućim šakama došla je i sjela pokraj njih. Zračila je toplinom i ljubaznošću. Mercer je pomislio da ona izgleda veoma otmjeno i šarmantno. Izvukao se iz svoje odjeće. Bilo je glupo i snobovski nositi odjeću kad je nitko od tih divnih ljudi ne nosi.

Dvije žene su blebetale i gugutale mu.

Jednim kutom svog uma znao je da one ne govore ništa, samo izražavaju euforiju droge toliko snažne da ju je poznati univerzum zabranio. Većinom svog uma bio je sretan. Pitao se kako bi netko imao toliko sreće da posjeti ovako lijep planet. Pokušao je to reći Gospi Dai, ali riječi nisu bile baš suvisle.

Bolan ubod udario ga je u trbuh. Droga je krenula za bolom i progutala ga. To je bilo poput kape u bolnici, samo tisuću puta bolje. Bol je nestao, premda je prvi put bio obarajući.

Prisilio se biti određen. Gurnuo je um u fokus i rekao dvjema damama koje su ležale ružičasto gole pokraj njega u pustinji: "Ovo je bio dobar ugriz. Možda će mi izrasti još jedna glava. To će učiniti B'dikkata sretnim!"

Gospa Da podigla je prednje od svojih tijela u uspravan položaj. Rekla je: "I ja sam jaka. Mogu govoriti. Zapamti, čovječe, zapamti. Ljudi nikad ne žive vječno. I mi možemo umrijeti, možemo umrijeti

kao stvarni ljudi. Tako jako vjerujem u smrt!"

Mercer joj se nasmiješio kroz svoju sreću.

"Naravno da možeš. Ali zar nije ovo lijepo..."

S tim je osjetio kako su mu usne zadebljale i um se opustio. Bio je sasvim budan, ali mu se nije radilo ništa. Na tom predivnom mjestu, među svim tim druželjubivim i privlačnim ljudima, sjedio je i smiješio se.

B'dikkat je sterilizirao svoje noževe.

Mercer se pitao koliko dugo mu je super-kondamin potrajao. Izdržao je opsluživanje dromozoa bez vrištanja i pokreta. Agonije živaca i svrab kože bili su fenomeni koji su se događali negdje blizu njega, ali nisu značili ništa. Gledao je svoje vlastito tijelo s odvojenom, nemarnom zainteresiranošću. Gospa Da i šakama prekrivena žena ostale su blizu njega. Nakon dosta vremena polučovjek se dovukao do grupe na svojim snažnim rukama. Kad je došao, namignuo im je pospano i ljubazno, i vratio se u odmarajuću tromost iz koje je došao. Mercer je vidio da se sunce diže u jednom trenu, načas sklopio oči, i otvorio ih da vidi zvijezde kako sjaje. Vrijeme nije imalo značenja. Dromozoe su ga hranile na svoj tajanstveni način: droga je ukinula njegovu potrebu za tjelesnim ciklusima.

Konačno je primijetio povratak unutrašnjosti bola.

Bolovi se nisu promijenili: on jest.

Znao je sve događaje koji se mogu desiti na Shayolu. Sjećao ih se dobro iz svog sretnog razdoblja. Ranije ih je primjećivao - sad ih je osjećao.

Pokušao je pitati Gospu Da koliko dugo su imali drogu, i koliko će još morati čekati dok je ne dobiju opet. Ona mu se nasmiješila dobroćudnom, udaljenom srećom; očito su njena mnoga tijela, ispružena na tlu, imala veći kapacitet zadržavanja droge od njegovog. Htjela mu je dobro, ali nije bila u stanju smisleno govoriti.

Polučovjek je ležao na tlu, a arterije su lijepo pulsirale iza poluprozirne opne koja je štitila njegovu trbušnu šupljinu.

Mercer mu je stisnuo rame.

Polučovjek se probudio, prepoznao Mercera i uputio mu zdrav pospan smiješak.

" 'Dobro ti bilo jutro, dječače moj.' To je iz jednog komada, jesi li ikad vidio komad?"

"Komad čega?"

"Ne," rekao je polučovjek, "nešto kao oko-stroj, samo što su likovi pravi ljudi."

"Nikad to nisam vidio," rekao je Mercer, "ali ja -"

"Ali me želiš pitati kad će se B'dikkat vratiti s iglom."

"Da", rekao je Mercer, pomalo posramljen što je bio tako očit.

"Uskoro", rekao je polučovjek. "Zato spominjem komade. Svi mi znamo što će se dogoditi. Svi znamo kad će se to dogoditi. Svi znamo što će učiniti tupani -" pokazao je prema humkama u koje su bili uvučeni dekortizirani ljudi - "i svi znamo što će novi ljudi pitati. Ali nikad ne znamo koliko će prizor trajati."

"Što je 'prizor'?" pitao je Mercer. "Je li to ime za iglu?"

Polučovjek se nasmijao nečim bliskim pravom humoru. "Ne, ne, ne. Lijepe stvari su ti u mozgu. Prizor je samo dio komada. Hoću reći da znamo red kojim se stvari dešavaju, ali nemamo satova i nikog nije dovoljno briga da broji dane i napravi kalendar i ovdje nema baš mnogo klimatskih promjena, pa nitko od nas ne zna koliko nešto traje. Bol se čini kratkim a užitak se čini dugim. Ja sam sklon misliti da oboje traju po dva zemaljska tjedna."

Mercer nije znao što je to 'zemaljski tjedan', pošto nije bio načitan prije svoje osude, ali taj put nije doznao ništa više od polučovjeka. Polučovjek je primio dromozoičko usađivanje, pocrvenio u licu, i besmisleno se izvikao na Mercera: "Izvadi ga, budalo jedna! Izvadi ga iz mene!"

Dok je Mercer bespomoćno gledao, polučovjek se prevrnuo na bok, okrećući svoja ružičasta prašnjava leđa Merceru, i promuklo i tiho plakao za sebe.

Sam Mercer nije mogao odrediti koliko je prošlo dok se B'dikkat nije vratio. Moglo je to biti nekoliko dana. Moglo je biti nekoliko mjeseci.

Još jednom se B'dikkat kretao među njima poput oca; još jednom su se okupili poput djece. Ovaj put se B'dikkat ljubazno nasmiješio na glavicu koja je izrasla iz Mercerovog bedra - glavicu zaspalog djeteta, prekrivenu svijetlom kosicom na vrhu i s malim obrvama nad sklopljenim očima. Mercer je dobio blaženu iglu.

Kad je B'dikkat odrezao glavu s Mercerovog bedra, osjetio je nož kako struže po hrskavici koja je držala glavu uz njegovo tijelo. Vidio je kako dječje lice pravi grimasu dok je glava odsijecana; osjetio je daleki, hladni bljesak nebitnog bola, kad je B'dikkat premazao ranu korozivnim antiseptikom koji je odmah zaustavio krvarenje.

Sljedeći put su to bile dvije noge koje su mu izrasle iz prsa.

Onda je to bila još jedna glava uz njegovu.

Ili je to bilo poslije tijela i nogu djevojčice, od struka do nožnih prstiju, koji su mu izrasli iz boka?

Zaboravio je kojim redom.

Nije vodio računa o vremenu.

Gospa Da mu se često smiješila, ali nije bilo ljubavi na tom mjestu. Izgubila je dodatna tijela. Između teratologija, ona je bila lijepa i dobro građena žena; ali najljepša stvar njihovog odnosa bio je njen šapat njemu, ponavljan tisućama puta, ponavljan uz osmjehe i nadu: "Ljudi nikad ne žive vječno."

Njoj je to bilo veoma utješno, premda Mercer to nikad nije baš previše razumio.

Tako su se događaji nizali, i žrtve mijenjale u izgledu, i novi stizali. Ponekad bi B'dikkat uzeo nove, koji su se odmarali u vječitom snu svojih sprženih glava, na kamion da ih doda drugim krdima. Tijela u kamionu su se trzala i jaukala bez ljudskog govora kad bi ih dromozoe pogodile.

Konačno je Mercer uspio slijediti B'dikkata do vrata njegove kabine. Morao se boriti s blaženstvom super-kondamina da to učini. Samo ga je sjećanje na raniju povrijeđenost, začuđenost i zbunjenost učinilo sigurnim da ukoliko ne upita B'dikkata kad je on, Mercer, sretan, odgovor neće biti raspoloživ kad mu bude potreban. Boreći se protiv samog užitka, molio je B'dikkata da provjeri zapise i kaže mu koliko dugo je tu.

B'dikkat je nevoljko pristao, ali nije izašao na vrata. Govorio je kroz kutiju razglasa ugrađenu u vrata njegove kabine, i njegov divovski glas zatutnjio je praznom ravnicom, tako da se ružičasto krdo razgovarajućih ljudi blago pomaklo u svojoj sreći i zapitalo što bi im to njihov prijatelj B'dikkat htio reći. Kad je rekao, smatrali su to izrazito dubokoumnim, premda nitko od njih nije to razumio, budući da je to bilo samo vrijeme koje je Mercer proveo na Shayolu:

"Standardne godine - osamdeset četiri godine, sedam mjeseci, tri dana, dva sata, jedanaest i pol minuta. Dobra ti sreća, momče."

Mercer se okrenuo.

Tajni mali kut njegovog uma, koji je ostao razuman kroz sreću i bol, naveo ga je da se zapita o B'dikkatu. Što je uvjerilo čovjeka-kravu da ostane na Shayolu? Je li B'dikkat bio ludi rob vlastite dužnosti ili je bio čovjek koji nadao da će se jednog dana vratiti na svoj planet, okružen obitelji malih kravoljudi nalik na njega?

Mercer je, i pored svoje sreće, pustio par suza zbog B'dikkatove čudne sudbine. Vlastitu je prihvatio.

Sjetio se posljednjeg puta kad je jeo - prava jaja iz prave tave. Dromozoe su ga držale na životu, ali nije znao kako to čine.

Oteturao je natrag do grupe. Gospa Da, naga na prašnjavoj ravnici, mahnula mu je za dobrodošlicu i pokazala mu da kraj nje ima mjesta za sjesti. Bilo je kvadratnih kilometara i kilometara nezauzetog prostora za sjedenje oko njih, ali zbog toga on nije ništa manje cijenio ljubaznost njene geste.

4

Godine, ako su to bile godine, prolazile su. Zemlja Shayola se nije mijenjala. Ponekad bi žuboreći zvuk gejzira dopro izdaleka preko ravnice do krda ljudi; oni koji su mogli govoriti proglašavali su to disanjem kapetana Alvareza. Bilo je noći i dana, ali nije bilo sijanja usjeva, nije bilo mijene godišnjih doba, nije bilo generacija ljudi. Vrijeme je stajalo nepomično za te ljude, a njihov tovar užitka bio je toliko izmiješan sa šokovima i bolom od dromozoa da su riječi Gospe Da poprimile vrlo udaljeno značenje. "Ljudi nikad ne žive vječno."

Njena izjava bila je nada, a ne istina u koju su mogli vjerovati. Nisu imali pameti da prate kretanje zvijezda na nebu, da razmjene imena jedan s drugim, da požanju svačija iskustva za mudrost svih. Nije bilo snova o bijegu za te ljude. Premda su vidjeli staromodne kemijske rakete kako se dižu s polja iza B'dikkatove kabine, nisu kovali planove da se sakriju među smrznutom žetvom transmutiranog mesa.

Veoma davno, neki zatvorenik koji nije spadao među ove pokušao je napisati pismo. Njegov rukopis bio je na jednom kamenu. Mercer ga je pročitao, kao i neki drugi, ali nisu mogli odrediti tko je to učinio. Niti ih je bilo briga.

Pismo, ugrebeno u kamen, bilo je poruka kući. Još uvijek su mogli pročitati početak: "Jednom, bio sam poput vas, izlazio iz svog prozora na kraju dana, i puštao da me vjetrovi nježno odnesu do mjesta gdje sam živio, jednom sam, kao i vi, imao jednu glavu, dvije ruke, deset prstiju na rukama. Prednji dio moje glave zvao se lice, i mogao sam njime govoriti. Sad mogu samo pisati, a i to samo kad izađem iz bola. Jednom sam, kao i vi, jeo hranu, pio tekućine, imao ime. Ne mogu se sjetiti imena koje sam imao. Možete ustati, vi koji dobijete ovo pismo, ja ne mogu čak ni ustati. Samo čekam svjetla, da stave hranu u mene molekulu po molekulu, i da je opet izvade. Nemojte misliti da sam ja još kažnjen. Ovo mjesto nije kazna. Ono je nešto drugo."

Među ružičastim krdom, nitko od njih nije nikad odredio što je bilo "nešto drugo".

Znatiželja je odavno umrla među njima.

Onda je došao dan malih ljudi.

Bilo je to vrijeme - ne sat, ne godina; period negdje između toga - dok su Gospa Da i Mercer sjedili bez riječi od sreće i ispunjeni užitkom super-kondamina. Nisu imali što reći jedno drugom; droga je namjesto njih sve govorila.

Od neugodne grmljavine iz B'dikkatove kabine blago su se pomakli. To dvoje, i dvoje drugih, pogledalo je prema zvučniku razglasa.

Gospa Da nagnala se da progovori, premda je ta stvar bila neizrecivo nebitna. "Rekla bih", primijetila je ona, "da smo to nekad zvali Ratnom uzbunom." Pospano su utonuli natrag u svoju sreću.

Čovjek s dvije rudimentarne glave koje su rasle pored njegove dopuzao je do njih. Sve tri glave izgledale su veoma sretno, i Mercer je smatrao da je veoma dražesno od njega što se pojavio u tako neobičnom obliku. Pod pulsirajućim sjajem super-kondamina, Mercer je zažalio što nije iskoristio vrijeme dok mu je um bio bistar da ga upita tko je nekad bio. On im je pružio odgovor na to pitanje. Sileći čistom snagom volje očne kapke da mu se otvore, pozdravio je Gospu Da i Mercera lijenim ostatkom vojnog pozdrava i rekao: "Suzdal, damo i gospodine, bivši zapovjednik krstarice. Zvali su na uzbunu. Želim izvijestiti da ja... ja... ja nisam sasvim spreman za borbu."

Zaspao je.

Nježna autoritativnost Gospe Da ponovo mu je otvorila oči. "Zapovjedniče, zašto taj zov ovdje? Zašto ste došli nama?"

"Vi, gospodo, i gospodin s ušima izgleda najbolje razmišljate u cijeloj našoj grupi. Pomislio sam da biste vi mogli imati zapovjedi."

Mercer je pogledom potražio gospodina s ušima. Bio je to on. U to vrijeme lice mu je bilo skoro sasvim prekriveno žetvom svježih malih ušiju, ali nije obraćao pažnju na njih, osim što je očekivao da će ih B'dikkat sve otkinuti kad dođe vrijeme i onda će mu dromozoe dati nešto drugo.

Buka iz kabine pojačala se do intenziteta od kojeg su pucali bubnjići. Među krdom, mnogi ljudi su se pomakli.

Neki su otvorili oči, pogledali okolo, promrmljali: "To je nekakva buka", i vratili se blaženoj pospanosti sa super-kondaminom. Vrata kabine su se otvorila.

B'dikkat je istrčao, bez svog odijela. Nikad ga nisu vidjeli vani bez njegovog zaštitnog metalnog odijela.

Dotrčao je do njih, panično pogledao uokolo, prepoznao Gospu Da i Mercera, pokupio ih, po jedno pod svako pazuho, i otrčao s

njima natrag do kabine. Bacio ih je kroz dvostruka vrata. Pali su s kostolomnim trijeskom, i našli da je jako zabavno što su tako jako udarili u pod. Od nagiba su se otkotrljali unutra. Trenutak kasnije, B'dikkat je ušao za njima.

Zaurlao je na njih: "Vi ste ljudi, ili ste bili ljudi. Vi razumijete ljude; ja ih samo slušam. Ali ovo neću poslušati. Pogledajte to!"

Četvoro prelijepe ljudske djece ležalo je na podu. Dvoje najmlađih su izgleda bili blizanci, stari oko dvije godine. Bila je i djevojčica od pet godina i dječak od otprilike sedam. Svi su imali tanke crvene crte oko sljepoočnica i kosa im je bila obrijana, što je pokazivalo da su im mozgovi uklonjeni.

B'dikkat je, ne obraćajući pažnju na opasnost od dromozoa, stao pokraj Gospe Da i Mercera, vičući:

"Vi ste pravi ljudi. Ja sam samo krava. Ja obavljam svoju dužnost. Moja dužnost ne uključuje ovo. To su djeca."

Mudri, preživjeli zakutak Mercerovog uma registrirao je šok i nevjericu. Bilo je teško zadržati ta čuvstva, jer je super-kondamin preplavljivao njegove osjećaje poput velike plime, čineći da sve izgleda krasno. Većina njegovog uma, preplavljena drogom, govorila mu je: "Zar ne bi bilo lijepo da s nama budu i djeca!" Ali neuništeni dio njegovog uma, zadržavajući čast koju je poznavao prije nego što je došao na Shayol, šaputao je: "Ovo je zločin gori od bilo kojeg zločina koji smo mi počinili. A Carstvo je to učinilo."

"Što si učinio?" pitala je Gospa Da. "Što možemo učiniti?"

"Pokušao sam zvati satelit. Kad su shvatili o čemu govorim, prekinuli su mi vezu. Na kraju krajeva, ja ne spadam u ljude. Glavni liječnik rekao mi je da samo radim svoj posao."

"Je li to bio doktor Vomact?" pitao je Mercer.

"Vomact?" rekao je B'dikkat. "Umro je prije stotinu godina od starosti. Ne, novi doktor me prekinuo. Ja nemam ljudske osjećaje, ali sam na Zemlji rođen, zemaljske sam krvi. Imam svoje osjećaje. Čiste stočne osjećaje! Ovo ne mogu dopustiti."

"Što si učinio?"

B'dikkat je podigao pogled prema prozoru. Lice mu je bilo obasjano odlučnošću koja je, čak i više od rubova droge koja je činila da ga vole, činila da izgleda kao otac ovog svijeta - odgovoran, častan, nesebičan.

Nasmiješio se. "Ubit će me zbog toga, mislim. Ali aktivirao sam Galaktičku uzbunu - svi brodovi ovamo."

Gospa Da, koja je sjedila na podu, izjavila je: "Ali to je samo za

nove napadače! To je lažna uzbuna." Sabrala se i podigla na noge. "Možeš li odsjeći ove stvari s mene, sad odmah, za slučaj da ljudi dođu? I nađi mi haljinu. I imaš li nešto što će poništiti učinak superkondamina?"

"To je ono što sam htio!" povikao je B'dikkat. "Ja neću uzeti tu djecu. Vi ćete me povesti."

Tog trena i tamo, na podu kabine, podrezao ju je do normalnih proporcija ljudskosti.

Korozivni antiseptik uzdigao se poput dima u kabini. Mercer je smatrao da je sve to jako dramatično i ugodno, i povremeno bi zadrijemao tijekom toga. Ali je osjetio da B'dikkat reže i njega. B'dikkat je otvorio jednu jako dugu ladicu i stavio uzorke u nju; po hladnoći u sobi to je morao biti rashladni spremnik.

Oboje ih je naslonio na zid.

"Razmišljao sam", rekao je. "Nema lijeka protiv superkondamina. Tko bi to htio? Ali mogu vam dati injekcije iz mog čamca za spašavanje. One trebaju oporaviti osobu, ma što se dogodilo toj osobi vani u svemiru."

Začulo se zujanje iznad krova kabine. B'dikkat je šakom izbio prozor, provukao glavu van i pogledao gore.

"Uđite", povikao je.

Začuo se trijesak broda koji se brzo prizemljuje. Vrata su zazujala. Mercer se zapitao, opušteno, zašto se ljudi usuđuju spustiti se na Shayol. Kad su ušli unutra vidio je da to nisu ljudi; bili su to carinski roboti, koji mogu putovati brzinama što ih ljudi nikad ne bi mogli podnijeti. Jedan je nosio oznake inspektora.

"Gdje su napadači?"

"Nema -" počeo je B'dikkat.

Gospa Da, carska po svom stavu premda je bila potpuno naga, rekla je savršeno jasnim glasom: "Ja sam bivša carica, Gospa Da. Prepoznajete li me?"

"Ne, g'đo", rekao je robot inspektor. Izgledao je onoliko nelagodno koliko robot može izgledati. Od droge je Mercer pomislio da bi bilo lijepo imati robote za društvo, vani na površini Shayola.

"Proglašavam ovo Vrhovnom Hitnošću, drevnim riječima. Razumijete li me? Povežite me s Instrumentalitetom."

"Ne možemo -" rekao je inspektor.

"Možete zatražiti", rekla je Gospa Da.

Inspektor se povinovao.

Gospa Da okrenula se B'dikkatu. "Sad daj Merceru i meni te

injekcije. Onda nas stavi ispred vrata da dromozoe mogu popraviti ove ožiljke. Unesi nas čim veza bude uspostavljena. Umotaj nas u tkaninu ako nemaš odjeću za nas. Mercer može podnijeti bol."

"Da", rekao je B'dikkat, odvraćajući pogled od četvoro djece i njihovih praznih očiju.

Injekcija je pekla kao što nijedna vatra nije. Morala je biti u stanju izboriti se sa super-kondaminom, jer ih je B'dikkat stavio van kroz otvoreni prozor, da bi uštedio na vremenu prolaska kroz vrata. Dromozoe su, osjetivši da im treba popravaka, bljesnule na njih. Ovaj put je super-kondamin imao nešto drugo što se borilo protiv njega.

Mercer nije vrištao, ali je ležao uza zid i plakao deset tisuća godina; u objektivnom vremenu, to je moralo biti nekoliko sati.

Carinski roboti su snimali fotografije. Dromozoe su bljeskale i na njih, ponekad u cijelim rojevima, ali ništa se ne bi dogodilo.

Mercer je čuo glas komunikatora u kabini kako glasno doziva B'dikkata. "Kirurški satelit zove Shayol. B'dikkate, javi se!"

On očito nije odgovarao.

Začuli su se tihi povici iz drugog komunikatora. onog koji su carinici unijeli u sobu. Mercer je bio siguran da oko-stroj radi i da ljudi na drugim svjetovima po prvi put gledaju Shayol.

B'dikkat je izašao kroz vrata. Otkinuo je navigacijske karte iz svog čamca za spašavanje. Njima ih je omotao kao ogrtačima.

Mercer je primijetio da je Gospa Da neznatno prilagodila nabore svog ogrtača i najednom izgledala kao veoma važna osoba.

Ponovo su ušli u kabinu.

B'dikkat je prošaputao, pun strahopoštovanja: "Uspostavljen je kontakt s Instrumentalitetom, i jedan Gospodar Instrumentaliteta govorit će s vama."

Nije bilo nikakvog posla za Mercera, pa je sjeo u kut sobe i promatrao. Gospa Da, zaliječene kože, stajala je blijeda i nervozna na sredini poda.

Soba se ispunila bezmirisnim neopipljivim dimom. Dim se zgusnuo. Puni komunikator bio je uključen.

Ljudski lik se pojavio.

Žena, odjevena u odoru radikalno konzervativnog kroja, suočila se s Gospom Da.

"To je Shayol. Vi ste Gospa Da. Zvali ste me."

Gospa Da pokazala je na djecu na podu. "Ovo se ne smije dogoditi", rekla je. "Ovo je mjesto kažnjavanja, kako je dogovoreno

između Instrumentaliteta i Carstva. Nitko nije spominjao djecu."

Žena na zaslonu pogledala je djecu.

"Ovo je djelo luđaka!" povikala je.

Pogledala je optužujuće Gospu Da: "Jeste li vi carski?"

"Bila sam Carica, gospođo", rekla je Gospa Da.

"I dopuštate ovo!"

"Dopuštam?" povikala je Gospa Da. "Nisam imala veze s tim." Oči su joj se raširile. "I ja sam zatvorenica ovdje. Razumijete li?"

Žena-lik je odbrusila: "Ne, ne razumijem."

"Ja sam", rekla je Gospa Da, "uzorak. Pogledajte krdo tamo vani. Došla sam iz njega prije nekoliko sati."

"Namjestite me", rekla je žena-lik B'dikkatu. "Da vidim to krdo." Njeno tijelo je, stojeći uspravno, jurnulo kroz zid u blistavom luku i bilo postavljeno u samo središte krda.

Gospa Da i Mercer su je gledali. Vidjeli su čak i lik kako gubi svoju ukočenost i dostojanstvo. Žena-lik je mahnula rukom da pokaže da je treba vratiti u kabinu. B'dikkat ju je doveo natrag u sobu.

"Dugujem vam ispriku", rekao je lik. "Ja sam Gospa Johanna Gnade, jedna od gospodara Instrumentaliteta."

Mercer se naklonio, izgubio ravnotežu i morao šeprtljavo ustati s poda. Gospa Da odgovorila je na predstavljanje kraljevskim pokretom glave. Dvije žene pogledale su jedna drugu.

"Istražit ćete ovo," rekla je Gospa Da, "a kad završite istragu, molim vas da nas sve usmrtite. Vi znate za drogu?"

"Nemojte je spominjati," rekao je B'dikkat, "nemojte čak ni reći njeno ime preko komunikatora. To je tajna Instrumentaliteta!"

"Ja sam Jnstrumentalitet", rekla je Gospa Johanna. "Boli li vas? Nisam mislila da je bilo tko od vas živ. Čula sam za kirurške banke na vašem zabranjenom planetu, ali sam mislila da roboti njeguju dijelove ljudi i šalju nove presatke raketom. Ima li ljudi s vama? Tko je nadležan? Tko je učinio ovo djeci?"

B'dikkat je stupio pred kameru. Nije se naklonio, "Ja sam nadležan."

"Vi ste od podljudi!" povikala je Gospa Johanna. "Vi ste krava!"

"Bik, gospodo. Moja je obitelj zamrznuta dolje na samoj Zemlji, i službom od tisuću godina ja zaslužujem njihovu slobodu i svoju vlastitu. Vaša druga pitanja, gospođo, ja obavljam sav posao. Dromozoe ne utiču mnogo na mene, premda moram odsjeći dio sebe tu i tamo. Te dijelove bacam. Oni ne idu u banku. Znate li za

tajnu ovog mjesta?"

Gospa Johanna je porazgovarala s nekim iza sebe na drugom svijetu. Onda je pogledala B'dikkata i zapovjedila: "Samo nemojte reći ime droge ili pričati previše o njoj. Recite mi ostatak."

"Imamo", rekao je B'dikkat vrlo formalno, "tisuću tristo dvadeset i jednu osobu na koje se još može računati da snabdijevaju dijelovima koje im dromozoe usađuju. Ima ih još oko sedam stotina, uključujući kreni-kapetana Alvareza, koje je planet toliko potpuno apsorbirao da ih je beskorisno požeti. Carstvo je uspostavilo ovo mjesto kao točku krajnjeg kažnjavanja. Ali je Instrumentalitet dao tajnu zapovijed da se lijek -" čudno je naglasio tu riječ, misleći na super-kondamin - "dijeli da bi kažnjavanje bilo neutralizirano. Carstvo nam daje osuđenike. Instrumentalitet distribuira kirurški materijal."

Gospa Johanna podigla je desnu ruku u gesti šutnje i suosjećanja. Pogledala je po sobi. Njen pogled vratio se na Gospu Da. Možda je naslutila koliko je napora Gospa Da ulagala da ostane uspravna dok su se dvije droge, super-kondamin i droga iz čamca, borile u njenim venama.

"Vi ljudi možete se odmoriti. Sad ću vam reći da će sve što bude moguće biti učinjeno za vas. S Carstvom je gotovo. Onaj Temeljni sporazum, kojim je Instrumentalitet predao Carstvo prije tisuću godina, stavljen je izvan snage. Nismo znali da vi postojite. S vremenom bismo doznali, ali mi je žao što nismo doznali prije. Postoji li nešto što možemo odmah učiniti za vas?"

"Vrijeme je sve što imamo", rekla je Gospa Da. "Možda čak ne možemo ni napustiti Shayol, zbog dromozoa i lijeka. One su opasne, a za njega se ne smije doznati."

Gospa Johanna Gnade pogledala je po sobi. Kad je njezin pogled stigao do njega, B'dikkat je pao na koljena i podigao svoje ogromne ruke u položaj potpune zamolbe.

"Što hoćete?" rekla je.

"Oni", rekao je B'dikkat, pokazujući unakaženu djecu. "Naredite da prestanu s djecom. Neka prestanu sad!" Zapovjedio joj je svojim zadnjim uzvikom, i ona je prihvatila njegovu zapovijed. "I, Gospo -" zastao je kao da se srami.

"Da? Nastavite."

"Gospo, ja nisam u stanju ubiti. To nije u mojoj prirodi. Raditi, pomoći, ali ne ubiti. Što da radim s njima?" Pokazao je na četvoro nepokretne djece na podu.

"Zadržite ih", rekla je ona. "Samo ih zadržite."

"Ne mogu", rekao je. "Nema načina da se živ ode s ovog planeta. Nemam hrane za njih u kabini. Umrijet će za nekoliko sati. A vladama", dodao je mudro, "treba veoma, veoma mnogo vremena da učine nešto."

"Možeš li im dati lijek?"

"Ne, ubilo bi ih da im to dam prije nego što su dromozoe učvrstile njihove tjelesne procese."

Gospa Johanna Gnade ispunila je sobu zvonkim smijehom koji je bio veoma blizu plača. "Glupani, glupani, a ja još gluplja! Ako se super-kondamin može uzeti samo poslije dromozoa, koja je svrha tajne?"

B'dikkat se digao na noge, uvrijeđen. Namrštio se, ali nije mogao naći riječi kojima bi se branio.

Gospa Da, bivša carica palog carstva, obratila se drugoj gospi ceremonijalno i snažno: "Stavite ih van, da budu dotaknuta. Boljet će ih. Neka im B'dikkat da drogu čim bude smatrao da je to sigurno. Ispričavam se, moja gospo..."

Mercer ju je morao uhvatiti da ne padne.

"Svima vam je bilo dosta", rekla je Gospa Johanna, "Jurišni brod s teško naoružanim trupama je na putu prema vašem trajektnom satelitu. Oni će uhititi medicinsko osoblje i ustanoviti tko je počinio taj zločin nad djecom."

Mercer se usudio progovoriti. "Hoćete li kazniti liječnika krivca?"

"Vi govorite o kažnjavanju", povikala je ona. "Vi!"

"To je pošteno. Ja sam kažnjen zato što sam učinio krivo. Zašto on ne bi bio?"

"Kazne - kazne!" rekla mu je. "Izliječit ćemo tog liječnika. A izliječit ćemo i vas, ako budemo mogli."

Mercer je počeo plakati. Pomislio je na oceane sreće koje mu je super-kondamin donio, zaboravljajući užasni bol i izobličenja na Shayolu. Zar neće biti sljedeće igle? Nije mogao pogoditi kakav bi život bio izvan Shayola. Zar više neće biti nježnog, očinskog B'dikkata koji dolazi sa svojim noževima?

Ona se okrenula od njega, potaknuta ogromnim sažaljenjem. Njene sljedeće riječi bile su upućene B'dikkatu. "Vi ste mudar i dobar, makar niste od ljudskih bića. Dajte im svu drogu koju mogu podnijeti. Instrumentalitet će odlučiti što će učiniti sa svima vama. Nadzirat ću vaš planet robotima vojnicima. Hoće li roboti biti

sigurni, kravočovječe?"

B'dikkatu se nije svidjelo neuviđavno ime kojim ga je oslovila, ali joj to nije uzeo za zlo. "Roboti će biti dobro, gospodo, ali će dromozoe biti uzbuđene ako ih ne mogu nahraniti i zaliječiti. Pošaljite što manje možete. Ne znamo kako dromozoe žive i umiru."

"Što manje mogu", promrmljala je ona. Podigla je ruku za zapovijed nekom tehničaru na nezamislivoj udaljenosti. Bezmirisni dim uzdigao se oko nje i lik je nestao.

Piskavi veseli glas je progovorio: "Popravio sam vam prozor", rekao je carinski robot. B'dikkat mu je odsutno zahvalio. Pomogao je Merceru i Gospi Da proći kroz vrata. Čim su izašli van, ubole su ih dromozoe. To im nije bilo bitno.

I sam B'dikkat je izašao, noseći četvoro djece u svoje dvije divovske, nježne šake. Položio je mlitava tijela na tlo blizu kabine. Gledao je dok su se tijela počela grčiti s naletom dromozoa. Mercer i Gospa Da vidjeli su da su njegove smeđe kravlje oči crvene po rubovima i da su njegovi veliki obrazi orošeni suzama.

Sati ili stoljeća.

Tko bi ih mogao razlikovati?

Krdo se vratilo svom uobičajenom životu, osim što su razmaci između igala bili mnogo kraći. Negdašnji zapovjednik, Suzdal, odbio je iglu kad je čuo vijesti. Kad god je mogao hodati, slijedio je carinske robote okolo dok su fotografirali, uzimali uzorke tla, i prebrojavali tijela. Bili su posebno zainteresirani za planinu kreni-kapetana Alvareza i izjavili da nisu sigurni ima li tu organskog života ili ne. Planina je naizgled reagirala na super-kondamin, ali nisu mogli naći krv i otkucaje srca. Vlaga koju su prenosile dromozoe je, čini se, zamijenila nekad ljudske tjelesne procese.

5

A tada, rano jednog jutra, nebo se otvorilo.

Brod za brodom se spuštao. Ljudi su izašli, noseći odjeću.

Dromozoe su ignorirale pridošlice. Mercer, koji je bio u stanju blaženstva, konfuzno je pokušao to razmotriti dok nije shvatio da su brodovi krcati do vrha komunikacijskim strojevima; "ljudi" su bili ili roboti ili likovi ljudi na drugim mjestima.

Roboti su brzo okupili krdo. Koristeći tačke, dovezli su stotine bezumnih ljudi do oblasti spuštanja.

Mercer je čuo glas koji je poznavao. Bila je to Gospa Johanna Gnade. "Postavite me visoko", zapovjedila je.

Njen oblik se uzdizao dok nije bio velik poput četvrtine Alvareza. Glas joj je postao jači.

"Probudite ih sve", zapovjedila je.

Roboti su se kretali među njima, prskajući ih plinom koji je bio i mučan i sladak. Mercer je osjetio kako mu se um bistri. Superkondamin mu je još djelovao u živcima i venama, ali područje mozga bilo je očišćeno. Razmišljao je jasno.

"Donosim vam", povikao je suosjećajni ženstveni glas divovske Gospe Johanne, "presudu Instrumentaliteta za planet Shayol.

Prvo: kirurške zalihe bit će održavane i dromozoe neće biti uznemirivane. Dijelovi ljudskih tijela bit će ostavljeni ovdje da rastu, a izdanke će skupljati roboti. Ni čovjek ni homunkul neće više živjeti ovdje.

Drugo: podčovjek B'dikkat, stočnog podrijetla, bit će nagrađen povratkom na Zemlju istog trena. Bit će mu plaćeno dvostruko više od očekivanog iznosa za tisuću godina."

Glas B'dikkata, bez pojačavanja, bio je skoro isto toliko glasan kao i njen iz pojačala. Povikao je u znak protesta: "Gospo, Gospo!"

Pogledala je dolje u njega, čije je ogromno tijelo dosezalo do visine nogu u njenoj dugoj halji, i rekla veoma neslužbenim tonom: "Što hoćeš?"

"Dajte da prvo završim svoj posao", povikao je tako da su svi mogli čuti. "Dajte da se do kraja pobrinem za ove ljude."

Uzorci koji su imali razum pažljivo su slušali. Bezumni su se pokušavali ukopati natrag u meku zemlju Shayola, koristeći svoje snažne pandže u tu svrhu. Kad god bi netko od njih počeo nestajati,

robot bi ga dohvatio za jedan od udova i izvukao natrag.

"Treće: cefaloktomije će biti izvršene na svim osobama čiji se um ne može oporaviti. Njihova tijela bit će ostavljena ovdje. Njihove glave bit će odnesene i ubijene onoliko ugodno koliko možemo postići, vjerojatno prevelikom dozom super-kondamina."

"Zadnji veliki nalet", promrmljao je zapovjednik Suzdal, koji je stajao blizu Mercera. "To je sasvim pošteno."

"Četvrto: za djecu je ustanovljeno da su bili posljednji nasljednici Carstva, jedan prerevni dužnosnik poslao ih je ovamo da bi spriječio da ona počine izdaju kad odrastu. Liječnik je poštivao zapovjedi ne preispitavši ih. I dužnosnik i liječnik su izliječeni i njihova sjećanja na to su izbrisana, da ne bi morali osjećati sram ili žaljenje zbog onog što su učinili."

"To je nepošteno!" povikao je polučovjek. "Treba ih kazniti kao što smo mi bili kažnjeni!"

Gospa Johanna Gnade pogledala je dolje na njega. "Kažnjavanje je završeno. Dat ćemo vam što god želite, ali ne bol drugih. Nastavit ću.

Peto: budući da nitko od vas ne želi nastaviti sa životom kakav ste prethodno vodili, premještamo vas na jedan drugi planet u blizini. Sličan je Shayolu, ali mnogo ljepši. Tamo nema dromozoa."

Na to je u krdu izbio nemir. Vikali su, plakali, psovali, molili. Svi su željeli iglu i, ako moraju ostati na Shayolu da je dobiju, ostat će.

"Šesto," rekao je divovski lik gospe, nadjačavajući njihovu galamu svojim snažnim, ali ženstvenim glasom, "nećete imati super-kondamin na novom planetu, jer bi vas bez dromozoa on ubio. Ali će biti kapa. Sjetite se kapa. Pokušat ćemo vas izliječiti i od vas ponovo napraviti ljude. Ali ako odustanete, nećemo vas siliti. Kape su veoma snažne: uz medicinsku pomoć možete živjeti pod njima mnogo godina."

Grupa se utišala. Na svoje različite načine, pokušavali su usporediti električne kape koje su im stimulirale režnjeve za zadovoljstvo s drogom koja ih je tisuću puta preplavila užitkom. Njihov žamor zvučao je kao slaganje.

"Imate li pitanja?" rekla je Gospa Johanna.

"Kad dobivamo kape?" reklo je nekoliko njih. Bili su dovoljno ljudski da se nasmiju vlastitoj nestrpljivosti.

"Uskoro", odgovorila je ona umirujuće. "Vrlo uskoro."

"Vrlo uskoro", ponovio je B'dikkat, smirujući one za koje je bio

zadužen premda više nije imao kontrolu.

"Pitanje", povikala je Gospa Da.

"Moja Gospo...?" rekla je Gospa Johanna, obraćajući se bivšoj carici odgovarajuće uljudno.

"Hoće li nam biti dozvoljeno stupanje u brak?"

Gospa Johanna izgledala je zapanjeno. "Ne znam." Nasmiješila se. "Ne znam nijedan razlog zbog kojeg ne bi -"

"Tražim za sebe ovog čovjeka Mercera", rekla je Gospa Da. "Kad su droge bile najdublje, i bol bio najveći, on je taj koji je uvijek pokušavao misliti. Mogu li ga dobiti?"

Mercer je smatrao da je taj postupak samovoljan, ali je bio toliko sretan da nije ništa rekao. Gospa Johanna ga je pogledala i onda kimnula. Podigla je ruke u gestu blagoslova i pozdrava.

Roboti su počeli okupljati ružičasto krdo u dvije grupe. Jedna grupa će izmjenjivati šapate u brodu na putu za novi svijet, nove probleme i nove živote. Druga grupa, ma koliko se njeni pripadnici nastojali zavući u zemlju, bila je okupljena za zadnju počast koju je čovječanstvo moglo odati njihovoj ljudskosti.

B'dikkat je, napuštajući sve ostale, lagano otrčao sa svojom bocom preko ravnice da pruži planini-čovjeku Alvarezu posebno veliki dar užitka.

PAT MURPHY - ZALJUBLJENA RACHEL

Pat Murphy (1955.-) živi u San Franciscu, trenira Kenpo karate - ima položen prvi dan crnog pojasa - ali i piše SF za koji je višestruko nagrađivana. Prvi roman. ***The Shadow Hunter*** (1982.) u kojem se čovjek iz kamenog doba suočava s okrutnom budućnosti zahvaljujući vremenskom stroju, bio je nominiran za 'Locusovu' nagradu, ali je već sljedeći, ***The Falling Woman*** (1986.) osvojio 'Nebulu' 1987. Iste godine. Pat je osvojila 'Nebulu' i za kratku priču ***Zaljubljena Rachel*** (1986.). Nagradu 'Philip K. Dick' je odnijela zbirkom priča ***Points of Departure*** (1990.). a za novelu ***Bones*** (1990.) uručena joj je 'World Fantasy Award'. Kada ne piše SF Pat Murphy radi za Exploratorium Quarterly, tromjesečnik muzeja znanosti, umjetnosti i percepcije 'Exploratorium', smještenog u San Franciscu. Brojni detalji vezani uz umjetnost koji se pojavljuju u njezinoj trećoj knjizi. ***The City, Not Long After*** (1988.) inspirirani su umjetnošću i umjetnicima Exploratoriuma.

Od 1995. do 1998. godine, Pat Murphy je predavala pisanje znanstvene fantastike u sklopu Programa kreativnog pisanja na sveučilištu Stanford.

Priče: Dead Man on TV (1988.), Love and Sex Among the Invertebrates (1990.), Traveling West (1991.), An american Childhood (1993.). Points of Departure (1995.). The True Story (1997.)

Romani: Nadya - The Wolf Chronicles (1996.), There and Back Again (1999.)

RACHEL IN LOVE, 1987.

Prijevod: Mario Jović

Nedjeljno je jutro, ljeto, i mala smeđa čimpanza po imenu Rachel sjedi na podu dnevne sobe osamljenog ranča na rubu Obojene pustinje. Na televiziji gleda film o Tarzanu. Svoje dlakave ruke omotala je oko koljena potiskujući uzbuđenje. Zna da bi joj otac rekao kako je prestara za takvu dječju zabavu - ali budući da Aaron još uvijek spava, ne može je koriti. Na televiziji, Tarzana je u kavez od bambusa zatočila grupa zlih Pigmejaca. Rachel se boji kako on neće uspjeti pobjeći na vrijeme da spasi Jane od švercera slonovačom koji su je zarobili. Film prikazuje Jane koja je vezana u stražnjem kraju džipa i Rachel lagano jauče. Zna kako je bolje da ne urla: ranije je zavirila u očevu sobu i on je još uvijek bio u krevetu. Aaron ne voli da urla dok on spava.

Kad se film prekida zbog reklame Rachel odlazi u očevu sobu. Spremna je za doručak i želi da ustane. Na prstima prilazi krevetu vidjeti spava li.

Oči su mu otvorene i gledaju u prazno. Lice mu je blijedo, a usne su purpurne boje. Dr. Aaron Jacobs, čovjek kojeg Rachel zove ocem, ne spava. Mrtav je, umro je tijekom noći od srčanog udara.

Kad ga je Rachel protresla, glava mu se zaljuljala naprijed-natrag u ritmu njene trešnje, ali

oči ne trepću i ne diše. Polaže mu ruku na čelo, poziva ga da se probudi i pogladi je. Ne miče se. Dok se naginje prema njemu, ruka mu klizi s kreveta i nastavlja mlitavo visjeti.

Tanke vlasi sijede kose koju je svakog jutra pažljivo češljao preko ćelavog dijela trepere i vijore na povjetarcu koji ulazi kroz otvoreni prozor spavaće sobe, otkrivajući golu glavu. U drugoj sobi slonovi trube jureći džunglom da spase Tarzana. Rachel tiho cvili, ali njezin se otac ne miče.

Rachel se odmiče od očevog tijela. U dnevnoj sobi Tarzan se kreće džunglom skačući po lijanama, ide spasiti Jane. Rachel ignorira televiziju. Tumara kućom kao da traži utjehu – ulazi u svoju malu spavaću sobu, luta očevim laboratorijem. Iz kaveza postavljenih uza zid prostorije bijeli štakori bulje u nju vatrenocrvenim očima. Zec skakuće po svom kavezu, serija polaganih

tromih skokova, poput jastuka od perja koji pada niz stube.

Misli kako možda griješi. Možda njen otac samo spava. Vraća se u spavaću sobu, ali ništa se nije promijenilo. Njezin otac otvorenih očiju leži na krevetu. Dugo vremena skutreno stoji pokraj njegovog tijela i drži ga za ruku.

On je jedina osoba koju je ikada poznavala. On je njezin otac, njezin učitelj, njezin prijatelj. Ne može ga napustiti.

Poslijepodnevno sunce sja kroz prozor, a Aaron se još uvijek ne miče. Tama obavija sobu, ali Rachel ne pali svjetla. Čeka da se Aaron probudi. Mjesec se pojavljuje i njegova srebrna svjetlost prolazi kroz prozor bacajući na zid sjajni pravokutnik.

Vani, negdje u ogoljenom kamenjaru koji okružuje ranč, kojot podiže glavu prema izlazećem mjesecu i zavija, slabašan zvuk usamljen poput vlaka koji tuli pri prolasku kroz napuštenu stanicu. Rachel se pridružuje očajničkim urlikom usamljenosti i očaja. Aaron nepomično leži i Rachel zna da je mrtav.

Kad je Rachel bila mlađa, imala je omiljenu priču za laku noć. - Odakle sam došla? pitala bi Aarona koristeći pojednostavljenu verziju jezika gluhonijemih. - Ispričaj mi ponovno.

"Prestara si za priče", rekao bi Aaron.

Molim te - pokazala bi - ispričaj mi priču.

Na kraju je uvijek popustio i ispričao joj. "Jednom davno živjela je djevojčica po imenu Rachel", rekao je. "Bila je lijepa djevojčica, duge zlatne kose poput princeze u bajci. Živjela je s roditeljima i bili su vrlo sretni."

Rachel bi se udobno smjestila pod pokrivačima. Priča je, poput svih dobrih bajki, imala elemente tragedije. U priči je Rachelin otac radio na sveučilištu proučavajući rad mozga i bilježeći električna polja koja su proizvodili živčani impulsi aktivnog mozga. Ali ostali istraživači na sveučilištu nisu razumjeli Rachelinog oca; nisu vjerovali u njegovo istraživanje i uskratili su mu sredstva. (Tijekom ovog dijela priče u Aaronovom se glasu mogla osjetiti gorčina.) Zato je napustio sveučilište i poveo suprugu i kćer u pustinju, gdje će moći raditi u miru.

Nastavio je s istraživanjem i zaključio da svaki mozak stvara jedinstvena polja, karakteristična poput otisaka prstiju. (Ovaj je dio priče za Rachel bio prilično dosadan, ali Aaron je inzistirao na njegovom uključivanju.) Oblik tog "električnog uma", kako ga je nazvao, bio je određen uobičajenim uzorcima misli i emocija. Snimi električni um, pretpostavio je, i možeš snimiti nečiju osobnost.

Onda su jednog sunčanog dana doktorova supruga i kći otišle na vožnju automobilom. Kamionu koji se spuštao strmom cestom niz liticu otkazale su kočnice i frontalno se sudario s autom, ubivši i djevojčicu i njenu majku. (Tijekom ovog dijela priče Rachel bi se priljubila uz Aaronovu ruku, prestrašena iznenadnom zlom srećom.)

Ali iako je Rachelino tijelo umrlo, nije sve bilo izgubljeno. U svojoj pustinjskoj laboratoriji doktor je snimio električne uzorke koje je stvarao mozak njegove kćeri. Eksperimentirao je s uporabom vanjskih magnetnih polja za prijenos uzoraka s jedne životinje u

mozak druge. Iz uzgajališta životinja uzeo je mladu čimpanzu. Upotrijebio je smjesu prijenosnih supstancija baziranih na norepinephrinu kao katalizator ubrzanja razvoja mozga kod čimpanze i onda je prenio uzorak misli svoje kćeri u mozak te mlade čimpanze, spajajući to dvoje po svojoj želji, spašavajući kćer na svoj vlastiti način. U čimpanzinom mozgu nalazilo se sve što je ostalo od Rachel Jacobs.

Doktor je čimpanzu nazvao Rachel i odgojio je kao vlastitu kćer. Zbog ograničenosti čimpanzinih glasnica koje su govor činile vrlo problematičnim, naučio ju je jezik gluhonijemih. Naučio ju je čitati i pisati. Bili su najbolji prijatelji, nerazdvojni.

Do ovog dijela priče Rachel je obično već spavala. Ali to nije bilo važno - znala je kraj. Doktor po imenu Aaron Jacobs i čimpanza po imenu Rachel živjeli su dugo i sretno.

Rachel je voljela bajke i sretne završetke. Imala je um tinejdžerice, ali nevino srce mlade čimpanze.

Ponekad, kad bi Rachel pogledala svoje kvrgave smeđe prste, izgledali su joj strano, neprirodno. Sjećala se kako je imala male, bijele, nježne ruke. Sjećanja se talože na sjećanja, sloj na sloj, poput sedimentnih stijena pustinjskih brežuljaka.

Rachel se sjeća plavokose žene lijepog tena koja je mirisala na slatkasti parfem. Na Noć vještica, nekad davno, ta žena (koja je u ovim sjećanjima Rachelina majka) namazala je Racheline nokte jarkocrvenim lakom jer je Rachel bila odjevena poput Ciganke, a Cigani vole crveno. Rachel se sjeća ženinih ruku: bijele ruke s jedva vidljivim venama skrivenim tik ispod kože, uredno podrezani nokti namazani ružičastim lakom.

Ali Rachel se također sjeća druge majke i drugog vremena. Njena je majka crna i dlakava, ima slatkasti miris prezrelog voća. Ona i Rachel živjele su u metalnom kavezu ispunjenom čimpanzama i ona je uvijek Rachel privijala na grudi kad bi bilo kakvi ljudi ušli u prostoriju. Majka ju je neprestano čistila, nježno je pretraživala krzno u potrazi za buhama koje nikada nije pronašla.

Sjećanja na sjećanjima: isprepletena i zbunjujuća, poput raznih fotografija izrezanih iz časopisa, šareni kolaž koji nema smisla. Rachel se sjeća kaveza: hladne bijele žice pod nogama, miris straha oko nje. Muškarac u bijeloj kuti uzeo ju je iz ruku njene dlakave majke i bockao je iglama. Mogla je čuti majku kako zavija, ali nije mogla pobjeći od muškarca.

Rachel se sjeća maturalnog plesa gdje je nosila novu haljinu: satima je stajala u mračnom kutu dvorane za tjelesni pretvarajući se kako se divi papirnatim ukrasima zato jer se previše sramila u gužvi potražiti prijatelje.

Sjeća se kad je bila mlada čimpanza: skutrila se s pet odraslih čimpanzi u teretnom odjeljku vlaka, prestrašena stranim mirisima i zvukovima.

Sjeća se satova tjelesnog: sivih ormarića i ružnih dresova koji su otkrivali njene koščate noge. Nastavnik je sve natjerao da igraju odbojku, čak i Rachel koja je bila nesportski tip i bolesno sramežljiva. Rachel je servirala stojeći u kutu terena, bila je

prestravljena što je u centru pažnje. "Polako", rekla joj je kolegica, neprijazna djevojčica koja se kretala u lošem društvu i uvijek je smrdjela po cigaretama. Kad je Rachel servirala i promašila loptu svi ostali su zrak ispunili zlobnim smijehom.

Rachelina su sjećanja nježna i neuhvatljiva poput mrvica peludi i leptira koji lepršaju oko grmlja i kadulja. Sjećanja na njeno djetinjstvo nikada se ne zadržavaju, na trenutak zastanu, a onda odlebde ostavljajući Rachel napuštenom i usamljenom.

Rachel ostavlja Aaronovo tijelo tamo gdje jest, ali mu zatvara oči i navlači pokrivač preko glave. Ne zna što drugo učiniti. Svakog dana zalijeva vrt i bere malo zelenja za zečeve. Svakog se dana brine za štakore i zečeve, donosi im hranu i dopunjava posude s vodom. Vrijeme je prohladno i Aaronovo tijelo ne smrdi previše, iako se krajem tjedna pojavljuje široka kolona mrava koja vodi od kreveta do otvorenog prozora.

Krajem prvog tjedna, u noći obasjanoj mjesečinom, Rachel odlučuje pustiti životinje. Pušta jednog po jednog zeca, penje se ljestvama da posegne u kavez i izvadi sve spokojne zečeve. Svakog nosi do stražnjih vrata, na trenutak ga drži i gladi meko toplo krzno. Onda životinju spušta dolje i gurka je u pravcu zelene trave koja raste oko ograđenog vrta.

Štakori su puno problematičniji. Uspjela je skinuti teški kavez s police, ali je teži nego što je očekivala. Iako mu je ublažila pad, bubnuo je na pod i štakori su se žestoko uznemirili. Gura kavez linoleumom, kroz hodnik, preko praga i na stražnju verandu. Kad je otvorila vrata kaveza, štakori su izletjeli van poput kokica, bijeli na mjesečini, i raštrkali se u svim mogućim smjerovima.

Jednom, dok je Aaron spavao, Rachel je šetala putem koji je vodio do glavne ceste. Nije planirala daleko otići. Samo je željela vidjeti kako izgleda cesta, možda se sakriti u blizinu poštanskog sandučića i gledati kako auti prolaze. Vanjski svijet budio je u njoj znatiželju, a njena djelomična zbrkana sjećanja nisu je zadovoljavala.

Bila je na pola puta do sandučića kad je Aaron dojurio u svom starom džipu. "Ulazi u auto", viknuo je na nju. "Smjesta!" Rachel ga nikada nije vidjela tako bijesnog. Šćućurila se na suvozačevom sjedalu, prekrivena prašinom s puta, nesretna što je Aaron tako uznemiren. Nije progovorio sve dok se nisu vratili na ranč, a onda je rekao tihim glasom, ispunjenim gorčinom i potisnutim bijesom.

"Ne želiš ići tamo van", rekao je. "Tamo vani ti se ne bi sviđalo. Svijet je ispunjen sitničavim, zaostalim, glupim ljudima. Ne bi te razumjeli. Sve što ne razumiju žele povrijediti. Mrze svakoga tko je drugačiji. Da znaju da si drugačija kaznili bi te, povrijedili te. Zatvorili bi te i nikada te ne bi pustili."

Gledao je ravno naprijed kroz prljavo vjetrobransko staklo. "To nije poput serija na televiziji, Rachel", rekao je blažim glasom. "Nije poput priča u knjigama."

Onda ju je pogledao, a ona je mahnito znakovima pokazala: - Žao mi je. Žao mi je.

"Tamo vani te ne mogu zaštititi", rekao je. "Ne možeš biti sigurna."

Rachel je objema rukama uhvatila njegovu. Onda je popustio, pogladio je po glavi. "Nemoj to nikad više učiniti", rekao je. "Nikad."

Aaronov je strah bio zarazan. Rachel više nikada nije hodala putem i ponekad je sanjala o lošim ljudima koji je žele zatvoriti u kavez.

Dva tjedna nakon Aaronove smrti crno-bijeli policijski auto polako se dovezao do kuće. Kad su policajci pokucali na vrata Rachel se sakrila iza kreveta u dnevnoj sobi. Ponovno su pokucali, probali okrenuti kvaku, a onda otvorili vrata koja nije zaključala.

Iznenada prestrašena, Rachel je iskočila ispod kreveta i potrčala prema stražnjim vratima. Iza sebe je čula kako je jedan od muškaraca povikao: "O Bože! To je gorila!"

Dok je izvlačio pištolj, Rachel je protrčala kroz vrata u pravcu brda. S brda je gledala kako dolazi hitna pomoć i kako dva muškarca u bijelom odnose Aaronovo tijelo. Čak i nakon što su hitna i policija otišle, Rachel se bojala vratiti do kuće. Vratila se tek nakon zalaska sunca.

Sljedećeg jutra, tik prije zore, budi je zvuk kamiona koji trucka prašnjavim putem. Viri kroz prozor i vidi svijetlozeleni kombi. Na vratima su traljavo napisane riječi: CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE PRIMATA. Rachel oklijeva dok se kombi zaustavlja pred kućom. Dok se odlučuje na bijeg, dvojica muškaraca izlaze iz kombija, jedan od njih ima pušku.

Istrčava kroz stražnja vrata i kreće u brda, ali tek je na pola puta do skloništa kad čuje zvuk poput oštrog udisaja i osjeća bolan udarac u rame. Odjednom joj noge popuštaju i kotrlja se niz pješčani nagib, prašina joj prekriva crvenkastosmeđe krzno, njen urlik postaje jecaj,

a onda potpuno prestaje. Tone u tamu sna.

Sunce je izašlo. Rachel leži u kavezu na stražnjem kraju kombija. Djelomično je svjesna i osjeća peckanje u rukama i nogama. Zlo joj je. Boli je cijelo tijelo.

Rachel jedino može treptati očima, ostatak tijela je nepokretan. S mjesta na kojem leži može vidjeti samo žičanu mrežu i stranicu kombija. Kad je pokušala okrenuti glavu peckanje kože se pojačalo. Leži mirno, želi vrisnuti, ali ne može izustiti ni glas. Može samo polako treptati, pokušavati ublažiti bol. Ali peckanje i nelagoda u trbuhu ostaju.

Kamion se trese po putu, a onda zaustavlja. Ljulja se dok muškarci izlaze. Vrata se s treskom zatvaraju. Rachel čuje kako se stražnji dio otvara.

Ženski glas: "Je li to životinja koju je šerif želio da pokupimo?" Žena zaviruje u kavez. Nosi bijelu kutu, smeđa kosa joj je vezana u rep. Oko očiju joj Rachel može vidjeti male bore, nastale od godina života u pustinji. Žena ne izgleda zlo. Rachel se nada kako će je spasiti od muškaraca iz kombija.

"Aha. Trebala bi biti umrtvljena još barem pola sata. Gdje je želite?"

"Odnesite je u laboratorij gdje su rezus majmuni. Držat ću je tamo dok ne nađem prazan kavez u odjelu za razmnožavanje."

Rachelin kavez grebe po podu kombija. Osjeća svaku neravninu i trešnju kao novi bol. Čovjek prebacuje kavez na kolica i žena ih gura niz betonski hodnik. Rachel gleda zidove kako prolaze nekoliko centimetara od njenog nosa.

Laboratorij sadrži nizove kaveza u kojima se male životinje pospano miču. U naglom bljesku svjetla fluorescentnih lampi oči štakora svjetlucaju crveno.

Uz pomoć jednog od muškaraca iz kombija žena prebacuje Rachel na stol. Metalna površina je hladna i tvrda, bolna u dodiru s Rachelinim tijelom. Ono nije pod njezinom kontrolom: udovi joj ne reagiraju. Još je umrtvljena sredstvom za uspavljivanje, može gledati, ali to je sve. Ne može protestirati ili moliti za milost.

S rastućom stravom Rachel gleda kako žena navlači gumene rukavice i puni injekciju prozirnom otopinom. "Zabilježite da joj dajem standardni test na tuberkulozu; ovaj očni kapak mora biti provjeren prije no što je stavimo s ostalima. Dodat ću joj thiabendazole u hranu u nekoliko sljedećih dana da se očiste bilo kakvi crvi u probavnom traktu. I pretpostavljam da je također možemo pošpricati protiv buha", govori žena. Muškarac nešto promumlja u znak odgovora.

Žena stručno zatvara jedno Rachelino oko. Otvorenim okom Rachel gleda prilazak igle. Osjeća oštar bol u kapku. U glavi urla, ali jedini zvuk kojeg može proizvesti je tihi uzdah.

Žena odlaže injekciju i počinje metodično sprejati Rachelino krzno hladnom, smrdljivom tekućinom. Kap upada u Rachelino oko i peče. Rachel trepće, ali ne može podignuti ruku da protrlja oko. Žena se prema Rachel odnosi s ležernom ravnodušnošću, brblja s muškarcem dok joj širi noge i spreja genitalije. "Izgleda prilično zdravo. Bit će dobra za rasplod."

Rachel uzdiše, ali nijedna osoba to ne primjećuje. Napokon završavaju s mučenjem, stavljaju je u kavez i napuštaju prostoriju. Ona zatvara oči i tama se vraća.

Rachel sanja. Ponovno je kod kuće na ranču. Noć je i sama je. Vani kojoti urlaju i zavijaju. Kojot je glas pustinje, zavija kao što i vjetar zavija kad se pokušava provući kroz uski prolaz između dvije stijene. Starosjedioci ove zemlje pričaju priče o Kojotu, bogu koji je varalica, nepouzdan, prevrtljiv, živahan.

Rachel je nemirna, zabrinuta, obeshrabrena zavijanjem kojota. Traži Aarona. U snu zna da nije mrtav, pretražuje kuću u potrazi za njim, luta njegovom zakrčenom spavaćom sobom, kroz svoju malu sobu do laboratorija s podom od linoleuma.

U laboratoriju je kad začuje kako nešto lupka: tiho suhonjavo grebanje, poput grane kojom vjetar lupka u prozor, iako nikakvo drvo ne raste u blizini kuće i noć je mirna. Oprezno podiže zavjesu da pogleda.

Gleda u vlastiti odraz: blijedo ovalno lice, duga plava kosa. Ruka

koja drži zavjesu je glatka i bijela s uredno podrezanim noktima. Ali nešto nije u redu. S odrazom je pomiješano još jedno lice koje gleda kroz staklo: par tamnosmeđih očiju, čimpanzino lice s crvenosmeđim krznom i povećim ušima. Vidi vlastiti odraz i traži uljeza: dva lika se spajaju i zamućuju. Prestrašena je, ali ne može pustiti zavjesu da majmunsko lice nestane.

Ona je čimpanza koja gleda kroz hladni, blještavi prozor; ona je djevojčica koja gleda van; ona je djevojčica koja gleda unutra; ona je majmunica koja gleda van. Prestrašena je, a kojoti posvuda zavijaju.

Rachel otvara oči i trepće sve dok se svijet ne izoštri. Bol i peckanje su se povukli, ali još joj je uvijek slabo. Boli je lijevo oko. Kad ga je protrljala osjeća kvržicu na kapku gdje ju je žena ubola. Leži na podu žičanog metalnog kaveza. U prostoriji je vruće i zrak je zasićen mirisom životinja.

U kavezu pokraj njenog nalazi se još jedan čimpanza, starija životinja s naboranim tamnosmeđim krznom. Sjedi s rukama omotanim oko koljena, ljulja se naprijed-natrag, naprijed-natrag. Glava mu je spuštena. Dok se ljulja mrmlja sam sebi, besmisleni zvukovi koji traju i traju. Na glavi mu Rachel može vidjeti bljesak metala: trajno umetnuta elektroda strši s obrijanog dijela. Rachel proizvodi tihi zvuk pitanja, ali drugi čimpanza ne podiže glavu.

Rachelin kavez je velik otprilike jedan kvadratni metar. U jednom je kutu posuda majmunske hrane. Boca s vodom visi na drugoj strani kaveza. Rachel ignorira hranu, ali pohlepno pije.

Sunce se probija kroz prozore, izrezano na male trake žičanom mrežom kojom su prekriveni prozori. Provjerava vrata kaveza, najprije ih nježno povlači, zatim jače. Dobro su zaključana. Otvori u žici su preuski da bi provukla ruku. Ne može dosegnuti zasun.

Drugi čimpanza se nastavlja ljuljati naprijed-natrag. Kad je Rachel protresla žicu kaveza i zaurlala, umorno je podigao glavu i pogledao je. Njegove zakrvavljene oči gledaju u prazno; ne može biti sigurna da je vidi.

Zdravo - pokušava gestikulirati. - Što nije u redu?

Trepće na prigušenom svjetlu. - Boli - pokazuje jezikom gluhonijemih. - Podiže ruku da bi dotaknuo elektrodu, dirajući kožu koja je već oderana stalnim češanjem.

Tko te povrijedio? - pita. Tupo bulji u nju i ona ponavlja pitanje. - Tko?

Ljudi, pokazuje.

Kao da je to signal, čuje se zvuk otvaranja vrata laboratorija. Bradati muškarac u bijeloj kuti ulazi unutra ispred obrijanog

muškarca u odijelu. Bradati izgleda pokazuje onom drugom laboratorij. "... samo preliminarno testiranje, za sada", govori bradati muškarac. "Spriječio nas je nedostatak čimpanzi uvježbanih jeziku gluhonijemih." Dvojica muškaraca zastaju ispred kaveza starijeg čimpanze. "Ovaj stari dečko je iz centra u Oregonu. Financiranje programa učenja jezika je prekinuto i neke od životinja su prebačene na druge programe." Stari čimpanza se skutrio u pozadini kaveza i sumnjičavo gleda bradatog muškarca.

Gladan? - bradati pita starog čimpanzu. Drži naranču gdje je ovaj može vidjeti.

Daj naranču - kaže stari čimpanza. Ispruži ruku, ali ne prilazi žici ništa više nego što mora da bi dosegao naranču. S voćem u ruci se povlači u pozadinu kaveza.

Bradati nastavlja: "Ovaj projekt dat će nam prve prave podatke o živčanoj aktivnosti tijekom upotrebe jezika gluhonijemih. Ali stvarno nam treba više čimpanzi u naprednom stadiju učenja jezika. Ljudi se tako vraški zaštitnički ponašaju prema svojim životinjama."

"Je li ovo jedna od vaših?" pita obrijani muškarac pokazujući Rachel. Povukla se u stražnji dio kaveza, što je dalje mogla.

"Ne, nije moja. Očito je bila nečija ljubimica. Šerif nam je rekao da je pokupimo." Bradati se zagledava u njen kavez. Rachel se ne miče; boji se da će netko nekako pretpostaviti kako zna jezik gluhonijemih. Zuri u njegove ruke i zamišlja kako joj te ruke u glavu stavljaju elektrodu. "Mislim da će je prebaciti na odjel za rasplod", rekao je bradati i okrenuo se.

Rachel ih gleda kako odlaze, pitajući se kakvi su to grozni ljudi. Aaron je bio u pravu: žele je kazniti, staviti joj elektrodu u glavu.

Nakon što su ljudi otišli, pokušava nagovoriti starog čimpanzu na razgovor, ali on ne odgovara. Ignorira je dok jede naranču. Onda se vraća starom položaju, sakriva glavu i ljulja se naprijed-natrag.

Rachel, nakon svega ipak gladna, uzima hranu. Ima čudan okus po lijekovima i ona je vraća u posudu. Mora mokriti, ali nema toaleta, a ne može pobjeći iz kaveza. Na posljetku, jer se ne može suzdržati,

mokri u jednom kutu kaveza. Urin teče kroz žičanu mrežu da bi ga pijesak upio, smrad vruće mokraće ispunjava joj kavez. Ponižena, prestrašena, boli je glava, koža je svrbi od spreja protiv buha, Rachel gleda kako se sjene produžavaju.

Dan prolazi. Rachel ponovno proba hranu, ali je odbija jer joj je draža glad od neobičnog okusa. Crnac dolazi i čisti kaveze zečeva i štakora. Rachel se povlači u pozadinu kaveza i oprezno ga gleda, u strahu da će je i on povrijediti.

Kad je pala noć nije bila umorna. Vani zavijaju kojoti. Mjesečina se probija kroz visoke prozore. Privlači noge na prsa i odmara se s rukama omotanim oko koljena. Njezin je otac mrtav, a ona je zatočenica na nepoznatom mjestu. Neko vrijeme tiho jeca, nadajući se kako će se probuditi iz ove noćne more i naći se kod kuće u krevetu. Začuvši zvuk ključa u bravi još se više zgurila.

Čovjek u zelenom kombinezonu u prostoriju gura kolica ispunjena priborom za čišćenje. S kolica uzima metlu i počinje mesti betonski pod. Preko nizova kaveza može mu vidjeti vrh glave koji se ljulja u ritmu metenja. Radi polako i metodično, saginje se da bi pažljivo pomeo ispod svakog niza kaveza, stvarajući uredne hrpice prašine, izmeta i ostataka hrane na sredini prolaza.

Domarovo ime je Jake. On je gluhonijemi čovjek srednjih godina koji je u Centru za istraživanje primata zaposlen proteklih sedam godina. Radi u noćnoj smjeni. Šefu osoblja Centra za istraživanje primata Jake se sviđa jer popunjava državnu kvotu hendikepiranih djelatnika, i zato što pet godina nije tražio povišicu. Bilo je nekih žalbi na Jakea - njegov je rad često traljav - ali ne dovoljno da bi uvjetovale njegovo otpuštanje.

Jake je neambiciozan, pomalo tupav čovjek. Sviđa mu se Centar za istraživanje primata jer radi sam, što mu omogućuje da pije na poslu. On je prostodušan čovjek, voli životinje. Ponekad im donosi neke poslastice, jednom ga je asistent u laboratoriju uhvatio kako daje jabuku trudnoj rezus majmunici. Majmunica je bila dio eksperimenta učinka dijetalnog režima prehrane na razvoj mozga fetusa i asistent je upozorio Jakea da će biti otpušten ako ga ponovno ulovi kako se petlja oko životinja, Jake i dalje hrani životinje, ali sada je mnogo pažljiviji kad to čini i više ga ne uspijevaju uloviti.

Dok Rachel gleda, stari čimpanza pokazuje Jakeu znakovima. - Daj bananu - traži. - Molim te bananu. - Jake na trenutak prestaje s metenjem i poseže na donju policu kolica. Vraća se s bananom i nudi je starom čimpanzi. Čimpanza uzima bananu i naslanja se na žicu kaveza dok ga Jake češka po leđima.

Kad se Jake vratio metenju, ugledao je Rachel i primijetio da ga gleda. Ohrabrena njegovom dobrotom prema starom čimpanzi, Rachel mu bojažljivo pokazuje znakovima: - Pomozi mi.

Jake oklijeva, a onda je pažljivije zagleda. Oba oka su mu prošarana finim crvenilom. Nos mu je prepun ispucanih krvnih žilica kao kod nekoga tko se s bocom družio previše godina. Potrebno mu je brijanje. Ali kad se nagnuo naprijed, Rachel je osjetila miris viskija i duhana. Mirisi su je podsjetili na Aarona i ohrabrili je.

Molim te, pomozi mi - pokazala je Rachel. - Ja ne pripadam ovamo.

Jake je posljednjih sat vremena neprestano pio. Njegov je pogled na svijet pomalo zamućen. Tupavo bulji u nju.

Rachelin strah da će je povrijediti zamijenjen je strahom da će je ostaviti zaključanu i usamljenu. Očajnički je ponovno pokazala: - Molim te molim te molim te. Pomozi mi. Ja ne pripadam ovamo. Molim te, pomozi mi da odem kući.

Gleda je i razmišlja o situaciji. Rachel se ne miče. Strah ju je da će ga bilo kakav pokret otjerati. Veličanstvenom brzinom uzrokovanom pijanstvom Jake je naslonio metlu na niz kaveza iza sebe i ponovno prišao Rachelinom kavezu. - Ti pričaš? - pokazao je.

Pričam - pokazala je.

Odakle si došla?

Iz očeve kuće - pokazala je. - Dvojica muškaraca su došla, ustrijelila me i stavila me ovamo. Ne znam zašto. Ne znam zašto su me stavili u zatvor.

Jake je pogledao uokolo, želeći biti sućutan, ali zbunjen njezinim spominjanjem zatvora. - Ovo nije zatvor - pokazao je. - Ovo je mjesto gdje znanstvenici uzgajaju majmune.

Rachel je ogorčena. - Ja nisam majmunica - pokazala je. - ja sam djevojčica.

Jake je pogledao njeno dlakavo tijelo i velike uši. - Izgledaš poput majmunice.

Rachel je zatresla glavom. - Ne. Ja sam djevojčica.

Rachel je rukom prešla preko glave, izuzetno ljudska gesta nervoze i potištenosti. Tužno je pokazala - Ja ne pripadam ovamo. Molim te, pusti me van.

Jake se premještao s noge na nogu, pitajući se što učiniti. - Ne mogu te pustiti. Imat ću velikih problema.

Samo malo? Molim te?

Jake je bacio pogled na svoja kolica. Mora dovršiti ovu prostoriju i dva hodnika u uredskom dijelu prije nego što se može početi odmarati.

Ne idi - pokazala je Rachel, pogađajući mu misli.

Imam posla.

Pogledala je kolica, a onda gorljivo predložila - Pusti me van i pomoći ću ti.

Jake se namrštio. - Ako te pustim van, pobjeći ćeš.

Ne, neću pobjeći. Pomoći ću. Molim te, pusti me van.

Obećavaš da ćeš se vratiti?

Rachel je kimnula.

Oprezno je otvorio kavez. Rachel je iskočila van, zgrabila metlu i počela revno mesti komadiće hrane i izmeta pod kavezima. - Hajde - pokazala je Jakeu s kraja prolaza. - Pomoći ću.

Kad je Jake izgurao kolica iz prostorije ispunjene kavezima, Rachel ga je u stopu pratila. Gumeni kotači kolica tiho šume podom od linoleuma. Prolaze kroz metalna vrata u hodnik na čijem je podu tepih, a zrak miriši po kredi i papiru.

Uredi ispunjavaju hodnik, svaki je mala prostorija opremljena stolom, policama za knjige i pločom, Jake pokazuje Rachel kako isprazniti kante sa smećem u vreću za smeće. Dok on briše ploče ona luta od ureda do ureda vukući za sobom vreću punu smeća.

Ispočetka Jake pomno promatra Rachel. Ali nakon što je obrisao ploče, zastaje da bi gucnuo viski iz kartonske čaše. Na kraju hodnika ponovno se zaustavlja da napuni čašu iz boce viskija koju drži zaglavljenu između sanitara i sredstva za pranje prozora. U trenutka kad ispija prvu polovicu druge čaše već se ponaša prema njoj kao prema staroj prijateljici, govori joj da se požuri pa da mogu večerati.

Rachel radi brzo, ali ponekad zastaje da bi bacila pogled kroz prozore ureda. Vani mjesečina sjaji po pješčanom krajoliku, tu i tamo je istočkana grmljem.

Na kraju hodnika je veća prostorija u kojoj se nalazi nekoliko

stolova i pisaćih strojeva. U jednoj kanti za smeće, zatrpan memorandumima i omotnicama čokolade, pronalazi časopis. Zove se Ljubavne ispovijedi, a na naslovnici je fotografija muškarca i žene koji se ljube. Rachel proučava naslovnicu, onda uzima časopis i stavlja ga na donju policu kolica.

Jake si ulijeva još jednu čašu viskija i gura kolica do idućeg hodnika. Sada radi sporije, dok radi mumlja, nemelodični zvukovi koje osjeća samo kao ugodne vibracije. Nekoliko posljednjih ploča je traljavo obrisano i Rachel, završivši s kantama za smeće, čisti mjesta koja je Jake propustio.

Večeraju u domarovom skladištu, zagušljivoj prostoriji bez prozora opremljenoj starim kaučem prepunim masnih mrlja, crno-bijelim televizorom u stanju raspadanja i policama punim sredstava za čišćenje. S police Jake uzima papirnatu vrećicu u kojoj je njegov obrok: sendvič s kobasicom, vrećica pečenog krumpira i kutija biskvita od vanilije. Iza velikih posuda sa sredstvom za čišćenje vadi časopis. Pali cigaretu, nalijeva si još jednu čašu viskija i smješta se na kauč. Nakon kratkog oklijevanja nudi piće Rachel, ulijevajući viski u okrhnutu porculansku šalicu.

Aaron nikada nije dopuštao Rachel da pije viski, oprezno ga proba. Isprva je miris tjera na kihanje, ali je opčinjena načinom na koji joj piće grije grlo i ispija još malo.

Dok piju, Rachel priča Jakeu o ljudima koji su je ustrijelili i ženi koja ju je bockala iglom, a on kima. - Ljudi su ludi - pokazuje.

Znam - odvraća, misleći na staru čimpanzu s elektrodom u glavi. - Nećeš im reći da mogu pričati, zar ne?

Jake kima. - Neću im ništa reći.

Ophode se sa mnom kao da nisam stvarna - tužno pokazuje Rachel. Onda obgrli koljena, prestrašeno pomislivši kako je i ona zatočenica ludih ljudi. Razmišlja o planiranju bijega: nije u kavezu i sigurna je kako je brža od Jakea. Dok razmišlja o tome, ispija čašu viskija. Alkohol ublažuje njen strah. Sjeda blizu Jakea na kauč, miris dima njegove cigarete podsjeća je na Aarona. Po prvi puta nakon Aaronove smrti osjeća se ugodno i sretno.

Zajedno s Jakeom jede biskvit i krumpir i lista časopis Ljubavne ispovijedi koji je uzela iz smeća. Prva priča koju čita je o ženi po imenu Alice. Naslov glasi: "Postala sam striptizeta da bih isplatila kockarske dugove svog supruga, a on sada želi prodavati moje tijelo."

Rachel suosjeća s Aliceinom usamljenošću i patnjom. Alice je, kao i Rachel, usamljena i neshvaćena. Dok Rachel polagano čita, ispija još jednu šalicu viskija. Priča je podsjeća na bajku: dobri muškarac koji Alice spašava od groznog supruga zamjenjuje lijepog princa koji spašava princezu. Rachel baca pogled na Jakea i pita se hoće li je on spasiti od zlih ljudi koji su je zaključali u kavez.

Dovršila je drugu šalicu viskija i pojela polovicu njegovog biskvita kad je Jake rekao kako se mora vratiti u svoj kavez. Nevoljko odlazi noseći časopis sa sobom. Obeća joj kako će iduće noći ponovno doći po nju, mora se zadovoljiti time. Stavlja časopis u jedan kut kaveza i sprema se na spavanje.

Budi se u rano poslijepodne. Čovjek u bijeloj kuti gura niska kolica u laboratorij.

Rachel od pijanstva boli glava i zlo joj je. Zgurila se u jednom kutu kaveza, čovjek zaustavlja kolica pokraj nje. "Drži se", promrmlja u njenom pravcu, a onda prebacuje kavez na kolica.

Čovjek je vozi dugim hodnicima zidova obojenih prljavozelenom bojom. Rachel se nesretno skutrila u kavezu pitajući se kuda ide i hoće li je Jake ikada moći pronaći.

Na kraju dugog hodnika čovjek otvara debela metalna vrata i val toplog zraka zapuhuje Rachel. Smrdi po čimpanzama, izmetu i istrunuloj hrani. Na jednoj strani hodnika nalaze se metalne štange i žičana mreža. Iza mreže Rachel može vidjeti tamne dlakave sjene. U jednom kavezu pet odraslih čimpanzi se ljulja i igra. U druga dva dvije ženke se grle i trijebe od buha. Čovjek usporava dok prolazi pokraj kaveza u kojem veliki mužjak šakom udara po mreži, uzrokujući njenu zvonjavu i klepetanje.

"Hej, Johnsone", govori čovjek. "Smiri se. Budi dobar. Dovodim ti lijepu novu curu."

Nizom kuka čovjek povezuje Rachelin kavez s kavezom pokraj Johnsonovog i otvara vrata. "Hajde, curo", rekao je. "Pogledaj lijepo voće." U novom kavezu se nalazi posuda narezanih jabuka s dodatkom neizbježnog roja muha.

U početku Rachel ne želi prijeći u novi kavez. Skutrila se u kavezu na kolicima nadajući se kako će je čovjek odlučiti vratiti natrag u laboratorij. Gleda ga kako uzima crijevo i priključuje ga na hidrant. No ne shvaća njegovu namjeru sve dok ne usmjeri mlaz vode prema njoj. Hladan vodeni udar pogađa je u leđa i ona urla bježeći u novi kavez da izbjegne hladnu vodu. Čovjek zatvara vrata, odvaja kavez i žurno odlazi.

Pod je goli beton. Njen je kavez na kraju hodnika, dva zida su betonski blokovi. Vrata u jednom betonskom bloku vode van. Druga dva zida su žičana mreža: jedan gleda na hodnik; drugi u Johnsonov kavez.

Johnson, tih sada kada je čovjek otišao, njuška oko vrata u žičanoj mreži koja spaja njihove kaveze. Rachel ga zabrinuto gleda. Njena sjećanja na ostale čimpanze su udaljena, izblijedjela od vremena. Sjeća se majke; jedva se sjeća igranja s drugim čimpanzama svojih godina. Ali ne zna kako reagirati na Johnsona kad je počinje vrlo pomno gledati i glasno dahtati. Gestikulira mu jezikom gluhonijemih, ali on je samo gleda i ponovno počinje dahtati. Iza Johnsona može vidjeti druge kaveze i druge čimpanze, tako puno da joj žičana mreža počinje mutiti pogled pa ne može vidjeti drugi kraj hodnika.

Da izbjegne Johnsonovom pomnom istraživanju prolazi kroz vrata i izlazi van, u žičani kavez na temeljima od bijelog betona. Vani je goli pijesak i nisko grmlje. Poslijepodnevno sunce je visoko i svi su vanjski prostori prazni sve dok se Johnson ne pojavljuje u prostoru pokraj njenog. Njegova pažnja joj smeta i ona se vraća natrag unutra.

Povlači se u dio kaveza najudaljeniji od Johnsona. Grubo napravljena drvena platforma pruža joj mjesto za sjedenje. Omotavši ruke oko koljena pokušava se opustiti i ignorirati Johnsona. Malo zadrijema, ali se budi zbog komešanja u hodniku.

U kavezu preko puta nalazi se čimpanza koja se tjera. Rachel prepoznaje miris iz vremena kad se ona sama tjerala. Dvojica čuvara otvaraju kavez koji dijeli ženkin kavez od susjednog, gdje stoji mužjak i s velikim zanimanjem gleda. Johnson trese žičanu ogradu i urla dok gleda.

"Mike je djevac, no Susie zna što radi", govori jedan čuvar drugom. "Znači, sve će ići glatko. Ali pripremi crijevo."

"Aha?"

"Ponekad se potuku. Koristimo crijevo da ih razdvojimo ako postane stvarno gadno. U principu je sve u redu."

Mike ulazi u Susien kavez. Čuvari spuštaju pregradu zatvarajući obje čimpanze u istom kavezu. Susie ne izgleda zabrinuto. Nastavlja jesti komad naranče dok joj Mike njuška genitalije sa svim pokazateljima velikog zanimanja. Naginje se naprijed kako bi

dopustila Mikeu da joj prstima dodirne ružičasti otvor, znak želje za parenjem.

Rachel stoji pokraj žice i muklo stenje. Može vidjeti Mikeovu erekciju i čuti njegove grlene krikove. Čučnuo je na pod Susienog kaveza gestikulirajući joj. Rachelini su osjećaji zbrkani: fascinirana je, prestrašena, zbunjena. Nastavlja misliti o opisu seksa iz priče u Ljubavnim ispovijedima: kad je Alice osjetila Dannyjeve usne na svojima, bila je svladana požudom. Uzeo ju je u ruke i njena je koža treperila kao da je naelektrizirana.

Susie se nagnula i Mike je penetrirao u nju s potmulim uzdahom, žestoko pokrećući kukove. Susie je oštro vrisnula i naglo odskočila rušeći Mikea. Rachel gleda, opčinjena. Mike, sada opuštenog penisa, polako prati Susie do kuta kaveza gdje je počinje pažljivo trijebiti. Rachel otkriva da se porezala na žičanu ogradu gdje ju je prečvrsto primila.

Noć je i vrata hodnika se škripeći otvaraju. Rachel je istog trenutka uzbunjena, viri kroz žicu pokušavajući vidjeti kraj hodnika. Lupa po žici. Dok Jake prilazi, ona ga pozdravlja mahanjem.

Kad je Jake posegnuo za polugom koja će podići vrata Rachelinog kaveza, Johnson se zaletio prema njemu, urlajući i mašući rukama iznad glave. Nabija šakama po žici, urla i ceri se Jakeu. Rachel ignorira Johnsona i žurno odlazi za Jakeom.

Rachel ponovno pomaže Jakeu u čišćenju. U laboratoriju pozdravlja starog čimpanzu, ali životinju više zanima banana koju je Jake donio nego razgovor. Čimpanza ne želi odgovoriti na njena pitanja i nakon nekoliko pokušaja odustaje.

Dok je Jake usisavao tepihe u hodniku, Rachel je praznila kante sa smećem i u istoj kanti za smeće u kojoj je pronašla Ljubavne ispovijedi našla časopis po imenu Moderna romansa.

Kasnije, u domarovom skladištu, Jake puši, pijucka viski i lista jedan od vlastitih časopisa. Rachel čita ljubavne priče iz Moderne romanse.

Svako malo preko Jakeovog ramena gleda pomalo mutne fotografije golih žena sa širom raširenim nogama. Jake dugo vremena promatra sliku plavuše s velikim grudima, crvenim noktima i kapcima obojenim u ljubičasto. Žena leži na leđima i smiješi se dok gladi ružičasti otvor među nogama. Fotografija na idućoj stranici prikazuje je kako si gladi grudi, štipajući tamne bradavice. Posljednja fotografija prikazuje je kako gleda preko ramena. Nalazi se u pozi koju je Susie zauzela kad je bila spremna za penetraciju.

Rachel preko Jakeovog ramena gleda časopis, ali ne postavlja pitanja. Jakeov miris se počinje mijenjati čim otvori časopis; miris znoja nervoze miješa se s aromama duhana i viskija. Rachel pretpostavlja da pitanje sada ne bi bilo baš dobrodošlo.

Na Jakeovo inzistiranje vraća se u kavez prije zore.

Cijelog idućeg tjedna sluša razgovore ljudi koji dolaze i odlaze, donoseći hranu i perući kaveze. Iz razgovora ljudi saznala je da je Istraživački centar za primate u osnovi centar za razmnožavanje čimpanzi i raznih vrsta majmuna za istraživanja. Također ima i vlastiti istraživački tim. Ljudi pričaju o stravičnim stvarima nezainteresiranim tonom. Odraslim čimpanzama na kraju hodnika daju hranu s visokim stupnjem kolesterola da se odrede njegovi učinci na krvožilni sustav. Grupi trudnih ženki ubrizgavaju se muški hormoni da se vidi kako će to utjecati na žensku mladunčad. Grupa mladunaca je na hrani s manjkom proteina da se vide štetni utjecaji na razvoj njihovog mozga.

Ljudi gledaju kroz nju kao da nije stvarna, kao da je dio zida, kao da je nitko i ništa. Ne može razgovarati s njima, ne može im vjerovati.

Jake je svake noći pušta iz kaveza i ona mu pomaže čistiti. On donosi poslastice: pečene krumpire, svježe voće, čokoladu i kolače. Prema njoj se ponaša nježno, kao što bi se netko ponašao prema prerano sazrelom djetetu. I razgovara s njom.

Noću kad je s Jakeom, Rachel gotovo može zaboraviti stravu kaveza, nelagodu gledanja Johnsona kako šeće tamo-amo, nestvaran osjećaj koji prati i najjednostavniji postupak. Bila bi zadovoljna kad bi mogla vječno ostati s Jakeom, jesti brzu hranu i čitati časopise s ispovijedima. Izgleda da mu se sviđa njeno društvo. Ali svakog jutra Jake inzistira da se vrati u stravu kaveza. Krajem prvog tjedna počinje planirati bijeg.

Kad god Jake zaspi od viskija, nešto što se događa tri puta u pet noći, Rachel sama istražuje centar, kradom sakuplja stvari koje će trebati za preživljavanje u pustinji: plastičnu bocu punu vode, plastičnu vrećicu s hranom, veliki ručnik za plažu koji će joj služiti kao pokrivač u studenim pustinjskim noćima, bačenu najlon vrećicu u kojoj može nositi ostale stvari. Njeno najbolje otkriće je karta na kojoj je Centar za istraživanje primata označen crveno. Zna adresu Aaronovog ranča i pronalazi ga na karti. Proučava ceste i planira put kući. Da bi došla na ranč kroz divljinu će, uz pretpostavku kako se neće izgubiti, morati proputovati oko osamdeset kilometara. Ove stvari sakriva iza jedne od polica u domarovom skladištu.

Njeni planovi za bijeg i odlazak kući prekinuti su idejom da je zaljubljena u Jakea, pomisao koja joj dolazi polako, uzrokovana pričama iz časopisa s ispovijedima. Kad je Jake nesvjesno gladi ispunjena je neobičnom uzbuđenošću. Žudi za njegovim društvom, nedostaje joj vikendima kad ne radi. Sretna je samo kad je s njim, prati ga hodnicima centra, njuška aromu duhana i viskija koja je njegov parfem. Iz kutije mu je ukrala cigaretu i sakrila je u svom kavezu, gdje po želji može uživati u njenom mirisu.

Voli ga, ali ne zna kako učiniti da joj uzvrati ljubav. Rachel zna malo o ljubavi: sjeća se srednjoškolske ljubavi kad je bila zaljubljena u dječaka čiji je ormarić bio pokraj njenog, ali iz toga nije ništa saznala. Čita časopise s ispovijedima i kolumnu Ann Landers u novinama koje Jake sa sobom donosi svake večeri, i iz ovih izvora saznaje o romansi. Jedne noći kad je Jake zaspao, natipkala je Ann pismo puno pravopisnih pogrešaka. U pismu je objasnila svoju situaciju i zatražila savjet što učiniti da je Jake zavoli. Ubacila je pismo u vreću obilježenu riječima "Pošta" i idući tjedan čitala Anninu kolumnu s povećanim zanimanjem. Ali njezino se pismo nikad nije pojavilo.

Rachel odgovore traži u fotografijama u časopisu koje tako fasciniraju Jakea. Proučava gole žene, posebno ženu s velikim grudima i ljubičastim mrljama oko očiju.

Jedne je noći u tajničinom stolu pronašla plastičnu kutiju sjenila za oči. Ukrala ga je i odnijela u svoj kavez. Sljedeće večeri, čim se Centar utišao, okrenula je metalnu posudu za hranu naopako i gledala svoj odraz na sjajnom dnu. Čučnuvši, balansirala je kutiju sjenila na koljenima i proučavala njezin sadržaj: mala četkica za nanošenje i tri nijanse sjenila - INDIJSKO PLAVA, ŠUMSKO ZELENA i STRASTVENO LJUBIČASTA. Rachel se odlučila za nijansu označenu sa STRASTVENO LJUBIČASTA.

Koristeći jedan prst da drži desno oko zatvoreno, pažljivo je četkicom nanijela sjenilo ostavljajući na svojoj smeđoj koži zagasito ljubičastu mrlju. Kritički je proučila mrlju, a onda razmazala boju ispod kapka sve dok nije nestala u njenom smeđem krznu. Boja je njenom oku dala karnevalski bljesak, luđačku vedrinu. Pažljivo radeći, postigla je isti učinak na drugoj strani i onda se sama sebi nasmiješila u ogledalu, koketno namignuvši.

U drugom kavezu, Johnson pokazuje zube i trese žicu. Ona ga ignorira.

Kad ju je Jake došao pustiti, namrštio se zbog njenih očiju. - Jesi li se povrijedila? - pitao je.

Ne - rekla je. Onda, nakon pauze. - Ne sviđa ti se?

Jake je čučnuo pokraj nje i zagledao joj se u oči. Rachel mu je stavila ruku na koljeno i srce joj je brže zakucalo zbog vlastite hrabrosti. - Ti si vrlo neobična majmunica - pokazao je.

Rachel se boji pomaknuti. Njena ruka na njegovom koljenu stišće se u pesnicu; lice joj se grči od bola, bora se oko očiju.

Onda je, uspravljajući se rekao: - Tvoje su mi se oči više sviđale prije.

Sviđaju mu se njezine oči. Kimnula je, ne skidajući pogled s njegovog lica. Kasnije je isprala lice u ženskom toaletu ostavljajući tamne mrlje boje modrica na nizu papirnatih ručnika.

Rachel sanja. Hoda Obojenom pustinjom sa svojom čupavom smeđom majkom, prateći kanjon od crvenkastog kamenja koji će je nekako, Rachel zna, odvesti do Centra za istraživanje primata. Njena majka zaostaje: ne želi ići u Centar; boji se. U sjeni stijene Rachel zastaje kako bi majci objasnila da moraju ići u Centar jer je Jake u Centru.

Rachelina majka ne razumije jezik gluhonijemih. Gleda Rachel tužnim očima, onda se penje stijenama kanjona ostavljajući Rachel. Rachel se penje za majkom, dolazi na vrh točno na vrijeme da vidi drugu čimpanzu koja tumara crvenkastim stijenjem i pijeskom šibanim vjetrom.

Rachel kreće za majkom i dok trči urla poput napuštene male čimpanze, izražava svoju bol. Lik njene majke povija se u daljini, treperi od vrućine koja se diže iz pijeska. Lik se mijenja. Crvenkastim pijeskom trči blijeda plavokosa žena odjevena u ljubičastu trenirku i tenisice, majka koje se Rachel sjeća po slatkastom mirisu. Žena se okreće i smiješi se Rachel. "Nemoj urlati poput majmuna, kćeri", viče. "Reci mama."

Rachel trči u tišini, trčanje u snu ne vodi je nikuda. Pijesak joj žari stopala, sunce joj prži glavu. Plavokosa žena nestaje u daljini i Rachel je sama. Ruši se na pijesak, jeca jer je sama i uplašena.

Osjeća nježan dodir prstiju na krznu, i na trenutak, još uvijek napola u snu, vjeruje kako joj se njena dlakava majka vratila. U snu, otvara oči i gleda par tamnosmeđih očiju, od nje odvojenih žičanom mrežom. Johnson. Posegnuo je kroz rupu u mreži da bi je pogladio. Dok joj provlači prste kroz krzno, tiho se glasa nježnim, umirujućim zvukovima.

Još uvijek napola u snu, ona ga gleda i pita se zašto je tako uplašena. On izgleda nije loš. Neko je vrijeme gladi, a onda sjeda u blizini gledajući je kroz mrežu. Ona uzima komadić jabuke iz svoje posude s hranom i nudi mu je. Slobodnom rukom pokazuje znak za jabuku. Kad ju je uzeo, ona je ponovno pokazala znak: jabuka. On nije baš osobito brz učenik, ali ona ima vremena i puno komada jabuke.

Sve Racheline pripreme su završene, ali ne može se prisiliti da napusti Centar. Napuštanje Centra znači napuštanje Jakea, napuštanje krumpira i viskija, napuštanje sigurnosti. Za Rachel je pomisao na ljubav uvijek povezana s toplim okusom viskija i krumpira.

U nekim noćima kad Jake spava odlazi do velikih staklenih vrata koja vode van. Otvara vrata i stoji na stubama gledajući dolje, u pustinju. Ponekad zec sjedi na stražnjim nogama u pravokutnicima svjetla koje izlazi kroz staklena vrata. Ponekad vidi skočimiševe kako skakuću po mjesečini poput gumenih loptica na betonskim pločnicima, jednom je kojot protumarao, bacivši preziran pogled u njenom pravcu.

Pustinja je usamljeno mjesto. Prazno. Hladno. Misli o Jakeu koji lagano hrče u domarovom skladištu. I uvijek zatvara vrata i vraća mu se.

Rachel vodi dvostruki život: noću je domarova pomoćnica, zatvorenica i učiteljica danju. Poslijepodneva provodi u drijemanju na suncu i učenju Johnsona novim znakovima.

U topla poslijepodneva Rachel sjedi vani, izležava se na suncu. Johnson je unutra, ostale čimpanze su tihe. Gotovo da može zamisliti kako je opet na očevom ranču, sjedi u vlastitom dvorištu. Drijema i sanjari o Jakeu.

Sanja da mu sjedi u krilu na starom kauču. Ruke su joj na njegovim prsima: glatke bijele ruke s noktima obojenim crvenim lakom. Kad pogleda tamni ekran televizora može vidjeti svoj odraz. Ona je mršava tinejdžerica plave kose i plavih očiju. Gola je.

Jake je gleda i smiješi se. Rukom joj prelazi preko leđa i ona zatvara oči u ekstazi.

Ali nešto se mijenja kad zatvara oči. Jake je gladi kako ju je majka običavala gladiti, pretražuje njeno krzno u potrazi za buhama. Otvara oči i vidi Johnsona, njegovi marljivi prsti pretražuju joj krzno, njegove smeđe oči koncentrirano je gledaju. Odraz na televizijskom ekranu pokazuje dvije čimpanze u zagrljaju.

Rachel se budi da bi otkrila da se tjera po prvi puta otkada je došla u Centar. Koža oko njenih genitalija je natekla i ružičasta.

Ostatak dana je nemirna, šeće se tamo-amo kavezom. Na svojoj strani žičanog zida Johnson je jednako nemiran, prati je kada ide van, dugo i pažljivo njuši kod ruba barijere koja ga dijeli od nje.

Te noći Rachel željno odlazi pomoći čistiti Jakeu. Prati ga u stopu, ne ispušta ga iz vida. Kad on mete, ona ga prati s lopaticom, zamalo je dva puta pao preko nje. Ona nastavlja čekati da on zamijeti njezino stanje, ali on izgleda odsutan duhom.

Dok radi, pije viski iz šalice. Uzbuđena, pije više no obično, popila je dvije pune šalice. Piće je čini pomalo dezorijentiranom, tetura dok prati Jakea do domarovog skladišta. Zgurila se blizu njega na kauču. On se opušta s rukama prebačenima preko glave, noge su mu ispružene. Ona se pomiče da se priljubi uz njega.

On se proteže, zijeva i trlja vrat kao da se pokušava riješiti ukočenosti. Rachel poseže iza njega i počinje mu nježno masirati vrat, uživajući u dodirivanju njegove kože, njegovoj kosi na rukama. Misli koje joj dolijeću i odlijeću su zbunjujuće. Ponekad joj se čini da je kosa koja je škaklja po rukama Johnsonova; ponekad zna da je Jakeova. A ponekad izgleda kao da to nije važno, jesu li uistinu tako različiti? Nisu tako različiti.

Masira mu vrat, ne znajući što dalje učiniti. U časopisima s ispovijedima ovo je mjesto gdje muškarac uzima ženu u strastveni zagrljaj. Rachel se penje Jakeu u krilo, čeka da je strastveno zagrli. On pospano trepće. Gladi je napola spavajući, a ruka mu prolazi u blizini njezinih genitalija. Priljubljuje se uz njega, ispuštajući iz grla prigušeni zvuk. Protrlja kukom po njegovom međunožju, sada svjesna male promjene u njegovom mirisu, u ritmu njegovog disanja. Ponovno trepće, sada malo manje pospan. Ona pokazuje zube smiješeći se i naginje glavu unatrag da bi mu liznula vrat. Može osjetiti njegove ruke na ramenima, odguruju je, ona zna što on želi. Klizi mu iz krila i okreće se pokazujući mu svoje ružičaste genitalije, spremna za odnos, spremna da prodre u nju. Stenje u iščekivanju, prigušeni pozivajući zvuk.

Ne prilazi joj. Pogleda preko ramena, a on još uvijek sjedi na kauču,

gleda je poluzatvorenim očima. Poseže rukom za časopisom ispunjenim fotografijama golih žena. Druga mu ruka pada na međunožje i izgubljen je u vlastitom svijetu.

Rachel urla poput novorođenčeta koje je izgubilo majku, ali on ne podiže pogled. Zuri u fotografiju plavokose žene.

Rachel trči mračnim hodnicima do svog kaveza, jedinog doma koji ima. Kad stiže u hodnik, zadihana je i tiho jeca. U slabo osvijetljenom hodniku na trenutak oklijeva, gleda u Johnsonov kavez. Mužjak spava. Sjeća se njegovih dodira dok ju je gladio.

Iz hodnika podiže vrata koja vode u Johnsonov kavez i ulazi. Budi se na zvuk otvaranja vrata i njuši zrak. Kad ugleda Rachel, kreće prema njoj požudno njuškajući. Ona mu dopušta da joj prstima dodiruje genitalije, duboko udiše njezin miris. Penis mu je u erekciji i dahće od uzbuđenja. Okreće mu se i namješta se, on navaljuje i prodire duboko u nju. Dok prodire, ona na trenutak misli na Jakea i mršavu tinejdžericu po imenu Rachel, ali samo na trenutak. Gotovo je protiv svoje volje kriknula, prodoran usklik dobrodošlice i gubitka.

Nakon što je izvukao penis, Johnson ju je nježno dodirivao, njuškao joj genitalije i nježno gladio krzno. Pospana je i zadovoljna, ali zna da ne smiju oklijevati.

Johnson je nesklon napuštanju svog kaveza, ali Rachel ga uzima za ruku i vodi do domarovog skladišta. Njegova prisutnost daje joj hrabrost. Sluša kod vrata i čuje Jakeovo jednolično disanje. Ostavlja Johnsona u hodniku i šulja se u prostoriju, Jake leži na krevetu, časopis mu je raširen na nogama. Rachel uzima opremu koju je sakupila i na trenutak stoji i gleda usnulog čovjeka. Bejzbol kapa visi na naslonu polomljene stolice i ona je uzima da ga se po nečemu sjeća.

Rachel vodi Johnsona praznim hodnicima. Skočimiš koji je sakupljao sjemenke u osušenoj travi blizu ulaza radoznalo gleda dok Rachel vodi Johnsona niz stube. Rachel nosi najlon vrećicu prebačenu preko ramena. Negdje u daljini zavija kojot, dug tužan urlik. Njegovom se kriku pridružuju drugi, zbor na mjesečini.

Rachel uzima Johnsona za ruku i vodi ga u pustinju.

Konobarica koja se s posla u Flagstaffu vozi kući u Winslow, vidjela je dva majmuna kako pretrčavaju cestu, žure se pobjeći od blještavih zraka njenih farova. Nakon borbe sa zdravim razumom (ne želi biti optužena da pije na poslu) obavještava šerifa.

Reporter lokalnih novina, gorljiv mladić koji je tek završio novinarstvo, dobiva priču od policije i intervjuira konobaricu. Polaskana entuzijazmom izazvanim njenom pričom i očarana što je naišla na nekoga tko želi slušati, govori mu detalje koje je zaboravila spomenuti policiji: jedan od majmuna nosio je bejzbol kapu i nešto što je izgledalo poput najlon vrećice.

Reporter piše kratki humoristični članak za jutarnje izdanje, i počinje istraživanje za članak koji će biti objavljen tijekom tjedna. Zna kako će novine, željne vijesti u mrtvoj sezoni, dobro platiti humanu priču - priču tipa Lassie se vraća kući, samo sa čimpanzama.

U cik zore počinje lagano kišiti, prva proljetna kiša. Rachel traži skrovište i pronalazi malu pećinu koju su formirale tri srušene stijene. Štitit će ih od kiše i sakriti od pogleda slučajnih prolaznika. Dijeli hranu i vodu s Johnsonom. Cijele ju je noći u stopu pratio, očigledno preplašen tamom i zavijanjem kojota u daljini. Prema njemu gaji zaštitničke osjećaje. Istovremeno, njegova prisutnost joj daje snagu. On zna samo nekoliko znakova jezika gluhonijemih, ali ne treba pričati. Njegova prisutnost je dovoljna utjeha.

Johnson se skutrio u pozadini pećine i brzo zaspao. Rachel sjedi na ulazu i gleda sjaj zvijezda na nebu. Kiša šušti po pijesku, umirujući zvuk. Misli na Jakea. Bejzbol kapa na njenoj glavi još uvijek miriši po njegovim cigaretama, ali on joj ne nedostaje. Uistinu. Dodiruje kapu i pita se zašto je mislila kako voli Jakea.

Kiša jenjava. Oblaci se u daljini razilaze poput dvoraca iz bajke i izlazeće sunce ih boji u ružičasto i zlatno i dajući im plamenocrvene barJake. Rachel se prisjeća mladosti kad joj je Aaron čitao priču o Pinnochiju, malom lutku koji je želio biti pravi dječak. Na kraju njegovih pustolovina Pinnochiju, koji je bio hrabar i pošten, želja je ispunjena. Postao je pravi dječak.

Rachel je na kraju priče plakala i kad je Aaron pitao zašto, protrljala je oči dlakavim rukama. - Želim biti prava djevojčica - pokazala mu je. - Prava djevojčica.

"Ti jesi prava djevojčica", rekao joj je Aaron, ali mu nekako nikada nije povjerovala.

Sunce se podiže i osvjetljava polomljene stijene pustinje. Ima neke magije u ovoj pustoj zemlji skromne veličanstvenosti. Neke kulture šalju svoje mlade pripadnike u pustinju u potragu za vizijama i vodiljama, za istinskim razmišljanjem prouzročenim otvorenošću mjesta, usamljenošću, ljepotom ništavila.

Rachel upija tople sunčeve zrake i sanja viziju koja ima bistrinu istine. U snu, njen otac dolazi. "Rachel", govori joj, "nije važno što netko misli o tebi. Ti si moja kći."

Želim biti prava djevojčica - pokazuje ona.

"Jesi prava", veli njezin otac. "I nije ti potreban neki zaostali pijani domar da bi ti to dokazao." Zna da sanja, ali također zna kako njen otac govori istinu. Toplo joj je i sretna je, Jake joj uopće nije potreban. Sunce je grije, gušter je gleda sa stijene i hitro bježi u zaklon kad se ona pomakne. Pokupi kamenčić s poda pećine. Dokono grebe tamnocrveni zid pećine. Nesimetrično srce. Unutar njega je nespretno napisano: Rachel i Johnson. Između toga znak plusa. Ponovno prelazi preko slova, i još jednom ostavljajući niz finih crta na glatkoj površini kamena. Onda, u kasno jutro, spava umirena toplinom dana.

Ubrzo nakon zalaska sunca rančer u kamionetu primjećuje dva majmuna u udaljenom dijelu svog ranča. Oni bježe i gube se među stijenjem, ali ne prije no što ih je dobro pogledao. Nazvao je policiju, novine i Centar za primate.

Reporter dolazi u rano jutro, intervjuira rančera i prati ljude iz Centra za istraživanje primata dok traže dokaz prolaska čimpanzi. U blizini pećine pronalaze majmunsko govno potvrđujući da su bjegunci uistinu u blizini. Novinar, gorljiv i znatiželjan mladić, na trbuhu se uvlači u pećinu i otkriva imena napisana na njenom zidu. Zuri u njih. Možda bi ih odbacio kao bezvezno dječje šaranje, samo

što imena odgovaraju imenima odbjeglih čimpanzi. "Ej", pozvao je svog fotografa, "pogledaj ovo."

Idućeg jutra novine prikazuju Rachelina nespretno izgrebana slova. U kratkom intervjuu rančer je spomenuo kako su čimpanze nosile vrećice. "Izgledale su poput zaliha", rekao je. "Činilo se kao da je pred njima dug put."

Trećeg dana Rachelina je voda nestala. Krenula je prema malom gradiću označenom na karti. Stigli su tamo u rano jutro - žeđ ih je natjerala na putovanje danju. Kod ranča na osami pronašla je slavinu. Punila je bocu kad je Johnson zamumljao u znak uzbune.

Tamnokosa žena gledala je s trijema kuće. Nije krenula prema majmunima i Rachel je nastavila puniti bocu. "U redu je, Rachel", rekla je žena koja je pratila priču u novinama. "Pij koliko god želiš."

Iznenađena, ali još uvijek sumnjičava Rachel je začepila bocu gledajući ženu i napila se iz slavine. Žena je ušla u kuću. Rachel je pokazala Johnsonu da učini isto, signalizirajući mu da požuri i pije. Zatvorila je slavinu kad je završio.

Spremali su se otići kad je žena izašla iz kuće noseći poslužavnik s tortillama i kutiju jabuka. Spustila ih je na rub trijema i rekla: "Ovo je za vas."

Žena je gledala kroz prozor kako Rachel pakira hranu u vrećicu. Rachel je spremila i posljednju jabuku u vrećicu i ženi mahnula hvala. Kad žena nije odgovorila na jezik gluhonijemih Rachel je uzela štap i pisala u pijesku dvorišta. "HVALA VAM", naškrabala je Rachel, mahnula u znak pozdrava i uputila se u pustinju. Zbunjena je, ali sretna.

Idućeg jutra novine su donijele intervju s tamnokosom ženom. Opisala je kako je Rachel otvorila slavinu i zatvorila je kad je bila gotova, kako je čimpanza uredno pospremila jabuke u vrećicu i štapom pisala po prašini.

Reporter je također intervjuirao direktora Centra za istraživanje primata. "To su životinje", ljutito je objasnio direktor. "Ali ljudi ih žele tretirati kao male dlakave ljude." Opisao je Centar kao "prvenstveno središte za razmnožavanje s nekoliko odjela za medicinsko istraživanje". Reporter je postavio nekoliko oštrih pitanja o tome kako su nabavili Rachel.

Ali najveća priča je istraživački članak. Reporter je otkrio da je pronašao odvjetnika Aarona Jacobsa i saznao da je Jacobs ostavio oporuku. U toj je oporuci svu svoju imovinu u naslijeđe ostavio -

uključujući kuću i pripadnu zemlju - "Rachel, majmunici koju priznajem za svoju kćer."

Reporter se sprijateljio s jednom mladom službenicom u Istraživačkom centru koja mu je ispričala uredski trač: ljudi su sumnjali kako je čimpanze mogao pustiti gluhonijemi domar, koji je nakon toga otpušten zbog nemara. Reporter je, u društvu prijatelja koji je znao komunicirati jezikom gluhonijemih, pronašao Jakea u njegovom stančiću u centru Flagstaffa.

Jake, koji je neprestano pio nakon što je otpušten, osjećao se izdanim od Rachel, od Centra, od svijeta. Nadugo se žalio na Rachel: bili su prijatelji, a onda je ona uzela njegovu bejzbol kapu i pobjegla, jednostavno nije razumio zašto je pobjegla na takav način.

"Mislite, ona može pričati?" pitao je reporter pomoću prevoditelja.

Naravno da može pričati - nestrpljivo je pokazao Jake. - Ona je pametna majmunica.

Naslovi su glasili: "Inteligentna čimpanza naslijedila bogatstvo!" Naravno, Aaronova ostavština nije stvarno bila bogatstvo i ona nije bila samo čimpanza, ali ovo je bilo dovoljno blizu. Borci za prava životinja ustali su u Rachelinu obranu. O slučaju je raspravljano na državnoj televiziji. Ann Landers prijavila je primitak pisma od čimpanze po imenu Rachel; mislila je kako je to prevara koju su smislili dečki s Yalea. Američka udruga za prava građana angažirala je odvjetnika za slučaj.

Danju su Rachel i Johnson spavali u bilo kojem skloništu koje su našli: pećina; zaklon sagrađen za prikupljanje stoke; napušteni stari auto, rđav od dugih godina u pustinjskoj vododerini. Rachel ponekad sanja o tmini džungle, kojoti u daljini postaju dijelom njenih snova, njihova zavijanja postaju krikovi drugih majmuna.

Pustinja i putovanje su je promijenili. Mudrija je, prošla je kroz vatrenu ljubav mladosti i izašla s druge strane. Jednog dana sanja o ranču. U snu ima dugu plavu kosu i blijedu bijelu kožu. Oči su joj crvene od plača i nervozno luta kućom, traži nešto što je izgubila. Kad začuje zavijanje kojota pogleda kroz prozor u tamu. Lice koje je gleda ima velike uši i kovrčavu kosu. Kad ugleda lice klikne u znak prepoznavanja i otvori prozor da se pusti unutra.

Putuju noću. Stijene i pijesak su hladni pod Rachelinim nogama dok hoda prema svom ranču. Na televiziji političari i znanstvenici raspravljaju o grananju njenog slučaja, opisuju tehnologiju otkrivenu istraživanjem dosjea Aarona Jacobsa. Njihove debate nemaju učinka na njezino postojano napredovanje prema njenom ranču ili na zvijezde koje cvjetaju na nebu iznad nje.

Noć je kad se Rachel i Johnson približavaju kući. Rachel njuši vjetar i namiriši ispuh iz automobila i nepoznate ljude. S brda može vidjeti mali kamp pokraj bijelog kombija s imenom lokalne televizijske postaje. Oklijeva, razmišlja o povratku u sigurnost pustinje. Onda uzima Johnsona za ruku i kreće niz brdo. Rachel ide kući.

WALTER M. MILLER, Jr. - VELIKA GLAD

Služivši kao vezist i mitraljezac u letećoj tvrđavi. Walter M. Miller je u Drugom svjetskom ratu odradio 53 misije bombardiranja nad Italijom i Balkanom. Pohod uništenja na samostan Monte Cassino ostavio je dubok psihološki ožiljak na Millera što se u priličnoj mjeri ocrtava u njegovom najpoznatijem djelu i jedinom romanu. ***Canticulum za Leibowitza*** (1959.) koji je više nego zasluženo osvojio 'Huga'.

Priče je počeo objavljivati pedesetih godina – prva, ***Secret of the Death Dome*** (1951.) je izašla na stranicama časopisa Amazing Stories. Godine 1955., Miller je dobio 'Huga' za priču ***The Darfsteller*** u kojoj je vrlo jednostavnom fabulom propitao ljudsku kreativnost i rizike ulaska masovne proizvodnje na pozornicu umjetnosti - u svijetu u kojem kazalište kontrolira stroj Maestro i upravlja lutkama na pozornici, bivši glumac potajno uzima mjesto jedne od lutaka kako bi odigrao svoju posljednju veliku ulogu...

Tijekom svojega plodnog spisateljskog perioda, Miller je objavio oko četrdesetak priča od kojih je barem desetak izmijenilo konvencionalne SF teme etičkim pitanjima, propitivanjem odnosa čovjeka, tehnologije i povijesti.

Život si je okončao samoubojstvom 9. siječnja 1996. godine. Njegov drugi roman, ***Saint Leibowitz and the Wild Horse Woman*** izašao je posthumno 1997. godine a dovršio ga je Terry Bisson dodavši knjizi još, otprilike petinu teksta.

Priče: Conditionally Human (1952.), Crucifixus Etiam (1953.), Death of a Spaceman (1954.), The Triflin' Man (1955.), The Song of Marya (1957.), Venegeance for Nikolai (1957.)

THE BIG HUNGER, 1952.

Prijevod: Marko Fančović

Slijep sam, a ipak znam put do zvijezda. Svemir je moja harfa, i blago ga dotičem čeličnim prstima. Svemir pjeva. Njegova glazba drhti u nacrtima fluksa, stiže puzeći duž krivulje pozitronske struje, dolazi šaputati u staklene uši. Čujem. Ajee! Premda sam bez očiju, vidim zvijezde upletene u mreže svojih polja, upletene u jedno, ja sam pauk koji trči po toj mreži. Pauk sam koji plete, koji ispreda svemir tamo gdje zvijezda nema. I svirač sam blijedog, ponositog Gospodara. On me gradi, i hrani me gorivom koje jedem, i vodi me na vožnju svemirom koji ja stvaram, sve do blještavila nekog drugog sunca. A kad je gotov sa mnom, ležim na kiši i hrđam. Moj metal s vremenom trune, i more preplavi kopno i uzme me dok spavam. Moj Gospodar zaboravi. Gospodar otkida komadiće kamena, praveći kamenu sjekiru. Zabavlja se bubnjevima i krvavim oltarima; pleše s izvijenom zmijom u ustima, prizivajući kišu.

Onda - nakon mnogo vremena - on se sjeti. Izgradi još jednog mene. I ja sam isti jer, kao i Duša njega koji me gradi, moje načelo nalazi se izvan pojedinačnog mesa. Kad se moje načelo zaodjene čelikom, ponovo krećemo u lutanja, ja sam minstrel, a Čovjek je kralj.

Počujte pjesmu njegove gladi, pjesmu njegove beskrajne žeđi.

Bio jednom čovjek po imenu Abe Jolie, i on se u tami lijeno naslonio na mene jednom rukom, dok je nježno pričao i smijao se sa ženkom svoje vrste.

"Gotov je, June Bug. Napravili smo ga", rekao je.

I djevojka je gledala u mene zelenim očima dok su iza zida pjevali cvrčci, a pokreti njihovih stopala tiho odjekivali u velikom hangaru.

"Gotov," promrmljala je. "To je tvoj uspjeh, Abe."

"I moj, i uspjeh mnogih drugih! I vladinog novca."

Poigravala se ovratnikom njegovog kombinezona, nasmijala i rekla: "Hajdemo ga ukrasti i pobjeći."

"Pssst!" Nervozno se osvrnuo, ali stražara nije bilo na vidiku. "I za manje od toga mogli bi te strijeljati", upozorio je. "T.P nema smisla za šalu."

"Abe..."

"Što?"

"Poljubi me."

Poljubio ju je.

"Kad će i to biti protuzakonito?" prošaputala je.

On ju je smrknuto pogledao, a ona je odgovorila na vlastito pitanje. "Čim budu usvojeni eugenički zakoni, Abe. Abe Jolie, koji je stvorio svemirski pogon, genetski nepoželjan."

"Nemoj!"

Tiho su disali stojeći u tami, i u njihovim grlima bila je mržnja.

"Pa?"

Opet se osvrnuo i prošaputao: "Nađimo se ovdje u jedanaest sati, June Bug."

Razišli su se uz zvuk laganih koraka.

U jedanaest sati lav je zarikao u hangaru. U jedanaest sati, čelični moloh probio je zid hangara i zastao na betonskoj rampi, dok su se meci odbijali od njegove školjke. Tad je prva svemirska kočija kresnula okomiti stup plamena u noći. Grmljavina je hodala uspravno na hoduljama od ognja, dok su ljudi ljutito vikali. Kad smo se našli sami u zrakopraznom, zvijezdama osutom, suncima poderanom crnilu, pomilovao sam mrežu svemira, i slušao tihe note. Kad melodija bude zapamćena, ja progovorim. Usprotivim se. Odbijam univerzum.

Muškarac i žena su otišli. Ali, plan je ostao na Zemlji. Moje načelo zadržalo se na crtačkim stolovima i u snovima ljudi - ljudi koji su govorili da im je zlo od ratova i politike i lajanja kolektivističkih šakala. Drugima je bilo zlo od sitničavog mira i jeftinoće i govora za Dan državnosti i korporacijskih šakala koji su odurno cmizdrili o različitim slobodama.

Oni su htjeli jednu Veliku Slobodu. Opet su me napravili, ti ponositi blijedi dvonošci, ta djeca Majmuna-Kneza koji je hodao poput Boga. Spakirali su se u cilindre od čelika i čuda, jašući prema zvijezdama na onom žaru srca koji ih je nekad svojom pjesmom skinuo sa stabala i poslao u haranje ravnicom s batinom i bakljom. Čahura zemlje otvorila se, prosipajući svoje sjeme u smjeru svemira. To je bilo vrijeme velike eksplozije, velikog rađanja. Carstva su drhtala na buri.

Svemirske kočije skakale su gore i nestajale iza ruba atmosfere. Prerijske škune svemira nosile su one nemirne, one prezrive, one gladne, one ponosite. A ja sam ih vodio putem koji se proteže oko svemira. Svijet je uzavreo, i carstva su propadala, i nastajala nova carstva, čija je svrha bila gradnja svemirskih kočija.

Mladi muškarci, mlade žene, galamili su na vratima lansirnih polja. Oni koji su bili odabrani s očekivanjem su se osmjehivali zvijezdama. Ukrcavali su se u gomilama i napuštali Zemlju. Bili su tvrdih osmjeha, crvenih pjega i krupnih šaka. Nosili su razmjernike za pasom poput mačeva, i prisno spominjali Schwartzschildove linijske elemente i Riemann-Christofelove tenzore. Njihove žene bile su neumorne pričalice, krupne žene blistavih bijelih zuba. Zadirkivale su muškarce, a ruke su im bile snažne i preplanule.

Pjesnici su pristigli - i neprilagođeni, i sveci, grješnici, poljodjelci. Inženjeri su došli, i oni koji djecu porađaju, borci, utopisti, i sanjari s Božjim svjetlom koje je blistalo u njihovim očima uprtim u zvijezde.

"Zašto su nas učili moliti se oborenog pogleda?" pitali su. "Kad se moliš, gledaj u zvijezde, gledaj u Boga na sjevernom kraju univerzuma."

Čovjek je bio vjetar prema zvijezdama, sjeme gorčice, pramen Brahminog daha ispuhnut preko svemira.

Našli su dva trupla u orbiti oko Arcturusa. Trupla su bila zaleđena i led je polako sublimirao u svemirsku paru. jedno truplo imalo je u džepu iskaznicu Inženjerskog sindikata. Na njoj je pisalo ime Abe Jolie. Drugo truplo bilo je djevojka. I, zato što im je to truplo dalo planove koji su vodili do svemira, uvukli su ga u brod skupa s

djevojkom. Netko je otpjevao Kyrie i netko je izgovorio: "Ja sam Uskrsnuće i Život." Tad su poništili orbitalnu brzinu i pustili trupla da se spuste prema Arcturusu, prema gorućem sunčevom grobu gdje će njihovo svjetlo vječno blistati.

Bilo je onih koji su ostali iza. To su bili oni koji su Zemlju učinili svojim poslom i ostali doma. Njihova plemena brojila su dvije milijarde duša. I bili su nekako različiti od svemiraca. Voljeli su sjediti u svojim stolcima za ljuljanje. Voljeli su dražesnost i dolar od sto centi. Glasali su za Konzervativnu stranku. Ukinuli su centralizaciju. Konačno su ukinuli i vladu. I, prvi put otkad bilo tko pamti, bio je mir na Zemlji, dobra volja među ljudima.

Moj gospodar bio je gladan zemlje. Moj Gospodar tražio je nove svjetove. I našli smo ih.

Bilo je jedno žuto sunce u Serpensu zvano 27 Lambda, koje je ležalo osam parseka prema središtu galaksije i sedam parseka sjeverno prema galaktičkom polu. Bujni zeleni planet lebdio je na sto i dvadeset megamilja od prijateljskog sunca-zvijezde i pobudio nostalgične misli kod lutajućeg dvonošca. Zastali smo u svemirskoj crnini, pogledali, spustili se na jezičcima munje iz vedrog neba da postave mlazne vatre u travnatu ravnicu blizu rijeke i šume.

Čovjek je bio presađeno sjeme.

Odlutao je od svemirske kočije i pio iz lokve u džungli. Velika zvijer s nekoliko nogu i parazitskim jahačem došla je, ričući svoju glad za blijedim dvonošcem. Njene kosti izbijeljele su na suncu, a njeni potomci naučili su da je lakše ostati živ ako ignoriraju dvonošca s neba.

Ležao sam hrđajući na kiši. Kuće od balvana i kamenja nikle su na obroncima brda. Polako su se smrvile u ruševine. Čovjek u krznenom ruhu došao je i sagradio oltar pokraj mojih nogu. Spalio je svoju najstariju kćer na njemu dok je pjevao ratnu pjesmu i plesao, plesao pobjedu pod stranim nebom.

Sinovi ljudi oblikovali su glinu i klesali vrhove za strijele i ložili vatre. Starci su im pričali legende o bogu koji kroči svemirom, i te priče postale su njihova predanja. Otimali su kćeri susjeda, spoznavali žene i množili se.

Glečer je došao i smrvio me u prah. Mileniji su prošli, i svaki prorok imao je svog Hazara.

Jedan od proroka napisao je energetsku jednadžbu. Ljudi su razapeli jednog agitatora na telegrafski stup. Etnički su očistili jednu manjinu. Razbili su atom urana na atome stroncija i ksenona. Napisali su besmrtne stihove kojima su oplakivali ratove, smišljajući bolje načine za voditi ih. Ponovo su izgradili tijelo za moje životno načelo, za tenzorske transforme koji čine moju dušu. Opet su me uzjahali u nebeskoj prerijskoj škuni, jer su bili umorni od

posvećenog revanja.

Bilo je režećih stupova plavobijele vatre u noći, i režećih glasova nemirnih masa ljudi. Čovjek je jurnuo putem oko svemira.

Čovjek je otišao prema drugim zvijezdama. Ali, nakon tisuću godina, mnogi su ostali na rodnom planetu - kućevni ljudi i filmske zvijezde i pogrebnici, ovisnici o nembutalu i zagovornici svjetske vlade.

Kad su oni nemirni, oni svemirci divljeg pogleda otišli, ovisnici su postali religiozni a federalisti se preobratili u mirne anarhiste i parlamenti su izglasali vlastito ukidanje. I bio je mir na trećem planetu 27 Lambde Serpentis, i dobra volja među žiteljima dotičnog. Vodili su ljubav i izučavali sociologiju pod prijateljskim suncem, pod ugodnim plavim nebom, zauvijek.

Na putu oko svemira, moj gospodar gladovao je za zemljom.

I bilo je jedno žuto sunce u području Škorpiona, i jednom se zvalo 18 Scorpii, ali su ga sad prozvali Ba'Lagan. Bilo je malo južnije od Serpensa, malo bliže središtu galaksije. Nazvali su njegove planete Albrasa i Nynfi, a bili su blizanci. Albrasa je već bila nastanjena klanom zubatih kosmatih intelektualaca s crvkutavim glasovima. Njima se sviđao okus ljudskog mesa, lako su ga probavljali.

Čovjek je sišao na nebeskoj grmljavini. Čovjek je sišao hoditi zemljom i posjedovati je. Ja sam ležao tiho hrđajući na kiši.

Čovjek je naučio svog unuka kako djevičanski bakar iskovati u gadnu bojnu sjekiru, i naučio ga mističnom receptu za pečenje dlakavog intelektualca. Bilo je zabranjeno skuhati mladog intelektualca u mlijeku njegove majke, ali ga je bilo dopušteno ispeći živog i podsjetiti ga da su se njegovi oci drznuli napasti dvonožnog boga.

Čovjekov unuk izrastao je snažan i podmukao. Izvršio je genocid nad dlakavim domorocima i koristio njihove kože za deke. Smrskao im je lubanje i u njihovim hramovima podigao svoje oltare. Na jednom od oltara zaklao je osamdesetogodišnjaka, jer je starac dao glup prijedlog da svom bogu žrtvuju savršeno zdravu mladu

djevicu. Mlada djevica promatrala je ceremoniju tiho likujućim pogledom; zatim se udala za prvosvećenika i izrodila mu mnogo djece.

Dvonožac je batinama pokorio planet. Uvjeravao je sebe da je Odabrano Dijete Najvišeg. Izgradio si je prijestolje i sjedio na njemu - slušajući komentatora koji je opisivao borbe mlažnjaka iznad sjevernog pola. Stoljeća su promicala, odjevena u kričave halje. I bio je rat s Nynfijem između svjetova.

A tad se još jedan Abraham Jolie nagnuo nad crtaći stol. I još jedna posada ljudi krupnih šaka obmotala je čelično meso oko mog načela, još jedna ljudska rasa pljunula je svoj prezir na tlo - tlo koje je pilo krv njihovih očeva, osjetilo vatru sunaca kad su rakete krenule u nebo, noseći moje tijelo i tijela mojih Gospodara.

Ljudi su bili čelikom obmotane trunke mesa koje jure među zvijezdama. Ljudi su bili poput prašine koja se kotrlja prerijom galaksije - komadići maslačkovog sjemenja uskovitlani podižućom olujom što ih nosi duž kraka galaktičke spirale i prema unutra, uvijek unutra. Pogled im je počivao na Herkulu i udaljenim globularnim skupinama. Zastao je na Nu Lupi i na I5 Sagite i bezimenom žutom suncu u Ophiuchiju gdje je susreo domorodačku rasu koja se drznula biti dvonožna. Slomio ju je brzo.

Uvijek bi bilo onih koji su ostali iza, zadržali se na planetu gdje su se njihovi preci borili. Gledao sam ih svojim zadnjim očima, dok je posljednji brod jurio u svemir. Gledao sam, i vidio kako žudnja nestaje iz njih, vidio kako postaju poput kotla skinutog s vatre. Njihovo vrenje postajalo je kuhanje, a onda bi se ohladili. Uvijek su nalazili mir kad bi svemirci otišli.

To nikad nisam razumio, ja, stroj, pauk svemira, ne mogu razumjeti. Ali sam vidio to - egzodus gladnih, spuštanje mira na one koji su odlučili ostati. Gladni piju svemirsku prazninu, i njihova glad raste. Mirni jedu iz zemlje, i nalaze mir, ali ipak - čini se da pomalo umru.

Sve dublje su navaljivali zvjezdani brodovi, dublje u Strijelca i Škorpiona, i Lupusa, Ophiuchi, Sagitu. Tu i tamo su zastajali kolonizirati i osvajati, jedan planet progutao je šačicu ljudi i mučio ih svojim biološkim napravama. No ljudi su odrasli i porobili divlji planet nakon dugih doba, natjerali ga plaćati danak kralju, još jednom su poželjeli zvijezde, još jednom jurnuli prema nebu, ostavljajući oklijevajuću braću u miru.

Napisali su jednu pjesmu. Nazvali su je "Deset parseka do Raja". Pjevali su je kao da vjeruju u nju. To nikad nisam razumio.

Uvijek je bilo deset ili dvanaest parseka do još jednog sunca sa spektrom G klase, s planetom čedno zaodjevenim u zelene šume i bijele oblake. Tamo se spuštao ponovo graditi, brazdati plodnu zemlju, ljuljati se u ljuljački na verandi u smiraj dana, sišući svoju lulu i zamišljeno zureći u zvijezde dok se njegovi unuci prebacuju poput mladih čimpanza na svježem travnjaku.

Zaboravio je Zemlju - taj starac - njegova rasa zaboravila je svoju povijest. Ali, ponešto je znao. Poznavao je ciklus odlaska do zvijezda - spuštanje zvjezdanih brodova, povratak u divljaštvo, bolno ponovno izgrađivanje, okrutnost, ponovno učenje, ponosni egzodus. Znao je te stvari jer je čovjek naučio održati djelić prošlosti netaknutim kroz cikluse. Nije se više srozavao na to da izrađuje vrhove za strijele. Sad je uspijevao ponovo početi u doba bronce ili mekog željeza. I unaprijed je znao da će neukroćenu divljinu oblikovati u moćne industrije.

Ali je starac bio tužan dok je sjedio na verandi. Tako je malo znao o Velikoj Svrsi. Zašto njegovo sjeme mora jurišati na zvijezde? Znao je da mora - ali mu je nedostajao razlog. Njegovi unuci igrali su se u sumraku, igrali se svemirskih igara, premda još nije bilo svemirskog broda na planetu.

Na travnjaku je bio jedan dječačić koji je pokušao zadirkivati djevojčice, ali su djevojčice navukle maske nadmoćne profinjenosti i nisu se osvrtale na malog muškarca. On je mrzovoljno digao pogled i vidio starca kako sanjari na verandi.

"Djedicu je uhvatilo zvjezdano ludilo! Vidi, kako se djed uozbiljio!

Bljaak! Djedicu je uhvatilo zvjezdano ludilo!"

Zvonki smijeh zatitrao je nad tratinom. Starac je zahihotao, privrženo, ali sjetno. Bili su mladi, ali su znali za zvjezdanu žeđ.

Planet je bio mlad, premlad za zvjezdane brodove, premda su svećenici sačuvali zapise i znanstvene knjige u hramovima. Planet je znao za svemir i htio ga. Ipak, ta djeca će sva biti mrtva prije nego što se prvi zvjezdani brod otisne.

Smjeh na tratini je utihnuo. Najstarije dijete, nezgrapna i pjegava osmogodišnjakinja, dovukla se uz stube da sjedne uz stup i šutke zuri u njega u mraku. Osjetio je da u njenoj šutnji vreba pitanje. Prijateljski ju je bocnuo u rebra nožnim palcem.

"Kakva te to teška stvar muči, Nari?" pitao je ljubazno.

"Zašto jest zvjezdano ludilo, djede?"

Na trenutak se zamišljeno ljuljao. "Zašto ima ljudi da ga osjete?" uzvratio je.

Dijete je šutjelo.

"Znam samo ono što svećenici kažu, Nari," rekao joj je blago. "Kažu da je čovjek jednom imao rajski planet, i da je pobjegao tražeći bolji. Kažu da je naljutio Gospoda Biona. 1 gospod je sakrio raj, i osudio čovjeka da vječno luta, dotaknuo mu srce vječnom gladi za mjestom koje je izgubio."

"Hoće li ga ljudi opet naći, djede?"

"Nikad - tako kažu svećenici. Glad mu je sudba, Nari."

"To nije pošteno!" rekla je djevojčica.

"Što to nije pošteno, dijete moje?"

"Zvjezdano ludilo. Sinoć sam vidjela jednu tetu kako plače. Samo je stajala tamo i gledala u nebo."

"Gdje?"

"Na ulici. Na stanici motobusa."

"Koliko je bila stara?"

Nari je zastrugala petama i nesigurno promrmljala: "Bilo je dosta mračno."

Djed se umirujuće nasmijao. "Kladim se da joj nije bilo više od četrnaest godina. Kladim se da je bila još dijete. Zvjezdano ludilo uhvati curice otprilike u vrijeme kad se počnu zanimati za dječake. I obratno. Ali ga prerasteš, Nari. S dvadeset godina više te ne čini tužnim. Daje ti cilj. Daje svakome cilj. Nešto za što se vrijedi potruditi. Nešto za čim čezneš i za što se boriš. Zvijezde - htjeti ćeš ih dati svojim unucima."

"A ja neću otići?"

"Nikad, Nari."

Opet su zamukli, i starac je provirio gore u duboko crnilo s bezbrojnim mnoštvom sunaca koja su poput kvočki sjedila na svojim gnijezdima planeta, jedva da je vjerovao u legendu o izgubljenom rajskom planetu, ali bila je to dobra priča za pričati djevojčicama. Ipak, činila ga je tužnim, i oživljavala malo zaboravljenog nemira njegove mladosti. Da je samo mogao živjeti dva stoljeća kasnije -

Ali tad je nalet vjetra donio slatki miris tek pokošene trave s polja istočno od kuće, i taj miris mu je izmamio osmijeh. Polje će sutra trebati pograbljati, i sijeno unijeti u sjenik. Mnogo je takvih stvari trebalo učiniti prije nego što se zvjezdani brodovi opet podignu. A svaki napregnuti mišić pomagao je konačnom cilju. Sijeno je hranilo životinje čije je meso hranilo ljude koji su radili alate za gradnju tvornica koje će proizvoditi još kompliciranije alate - i to je bilo putovanje, dugim putem natrag do svemira.

Starac nije znao zašto se tim putem mora ići, niti mu je bilo zbilja stalo. Put je bio tamo, i mamio je, i davao je svrhu životu, jer svakako je Gospod Bion manje okrutan tvorac iskušenja nego što su Ga svećenici ponekad proglašavali. Sigurno je bilo još nečeg osim očajanja na kraju tog dugog, dugog puta.

Starac je ostario, i umro mirno, i njegov pepeo rasut je poljima koje je obrađivao od dječaštva. Njegova djeca, i njegovi unuci, slijedili su njegove strpljive stope, a njihov pepeo izmiješao se s njegovim prije nego što je prvi blistavi nebeski brod bljesnuo zvjezdanim plamenom u noći.

Kad je nebeski brod konačno zatutnjio prema gore, gomila je zagrmjela trijumfalnim urlikom, gomila okupljena da vidi završetak svog truda, i truda svojih predaka. Ljudi su hodali uspravnih ramena i od ponosa blistavih lica. Ponovo su nadvladali sile koje su ih držale vezanima za zrno pijeska u nebu. Ponovo su presjekli čvor koji ih je držao u mreži kontinuuma, i odbacili utege koji su ih vukli za noge.

Primijetio sam suptilnu razliku kod onih koji su ostali. Više nisu ostali svojom voljom. Više nisu bili tražitelji mira i oni pitomi. Bili su oni koji nisu mogli otići jer su bili stari, ili bolesni, ili zato što su industrije bile napola napuštene i nije ostao nitko tko bi sagradio brodove, još uvijek su za mračnih noći čežnjivo gledali gore.

"Učinit ćemo to ponovo," obećali su. "Obnovit ćemo stanovništvo i učiniti to ponovo."

Ali snašla ih je gorčina njihove sudbe, osjećaj poraza i gorčine. Divljački su se borili među sobom. Pali su u feudalnim ratovima, dok se val prema zvijezdama udaljavao.

Ja sam akolit svemirskog svećenika, sluga blijedog ponosnog dvonošca. Vodio sam ga naprijed preko praznine, do skupine Herkula, i iza nje do neobilježenih predjela mimo oblaka prašine do Velikog procjepa, u zvijezdama krcato središte galaktičke jezgre gdje su druge rase iskušavale svoja svemirska krila i kušale veliku slobodu. Gledao sam ga, i osjetio sam životnu auru njegove čežnje. I pitao sam se. Što mu je cilj? Gdje je odgovor na njegovu glad?

Moja neutralna kola nisu od mesa. Moja kola su od stakla i čelika. Moja misao je raširena struja elektrona. Ali sam se molio, ja, pauk koji gradim oko svemira, molio sam se bogu dvonošca kojeg služim. Molio sam se Bogu Sjevernog Kraja Svemira. Pitao sam: "Gdje je njegov mir?"

Odgovora nije bilo.

Vidio sam kako se moj Gospodar mijenja.

Dvonožac je bio grmljavina širom galaksije. Dvonožac je bio hitro i čelikom okovano koplje koje je bezobzirno jurilo naprijed. Nije sklapao prijateljstva, jer je dolazio kao biće koje posjeduje zvijezde, i usput je uzimao što je htio. Ostavljao je svoje sjeme da iznova izraste. Biće žestokog ponosa! I još žešće žudnje. Gazio je bez mržnje one rase na koje je naišao. Smrvio bi ih, ili ih upregnuo u svoj plug, ili posudio njihova kola živaca za svoje bio-kompjutere. Ponekad se borio protiv svoje vlastite rase, ljudi koji su putovali drugim putem do središta galaksije. Kad se čovjek borio protiv čovjeka, borio se s mržnjom i okrutnošću i gorčinom - ali nikad s prezirom. Čovjek je vidio kralja suparnika u čovjeku. Protiv drugih rasa, zadavao je samo hladan prezir i vrelu smrt.

Ponekad bi neki promišljeni starac rekao: "Meni se čini da oni imaju isto toliko prava na život kao i mi. Meni se čini da sva inteligentna bića imaju neki zajednički nazivnik. Boga, možda." Ali bi to promrmljao tiho, uopćeno. Čak i ako je vjerovao u to, nikad se nije usprotivio brzom napadu iz zasjede na tuđinski brod, ili razaranju tuđinskog grada, jer dvonožac je vrebao na novoj granici. Pleme majmuna šuljalo se preko polja gdje opasnost vreba. Tek što je sišao s grana stabala, još se nije naučio na ravnicu, kako je mogao riskirati da ponudi mir čupavoj zvijeri koja je čučala u visokoj

travi? Mogao je samo odvagnuti šanse - a onda udariti ili pobjeći.

Uzeo je planete žutih sunaca - duboko u središtu galaksije. Skakao je od jednog do drugog skokovima onoliko dugim koliko bi mu potrajalo strpljenje. Osvojio je sferične skupine. Nastanjivao bi svaki planet nekoliko generacija. Gradio je brodove, i borio se sa svojom braćom za pravo da se ukrca. Mnogi su bili ostavljeni. Oni bi obnovili stanovništvo nakon egzodusa, lansirali drugi let, i treći - dok oni koji konačno ne ostanu doma nisu bili oni kojima je nedostajala inicijativa velike gladi.

Ti bez inicijative tražili su svoj mir. Oblikovali bi ugodno mjesto za život i namnožili se. Ili bi se gnušali ugode i napravili sebi bojno polje.

Moj gospodar je Nomad, ispijen i visok. Moj Gospodar škrguće zubima zagledan u zvijezde, i oči mu se stisnu i ovlaže. Ja sam odrazio njegovu glad, pustio njegovu životnu auru da se uvuče u moj hladni čelik i vrelo staklo, odrazio njegove misli u svojim kolima. Ponekad se on pita jesam li ja živ. Ali se tad sjeti da me on napravio. Napravio me da mislim, ne da budem živ. Možda ja nisam živ, već samo zrcalo koje odražava malo života mog Gospodara. Vidio sam ga kako se mijenja.

Vršne grupe neumoljivo su prodirale blistavom tminom, i svaka generacija postajala je nemirnija od prethodne. Nemirni su kretali naprijed. Zadovoljni su ostali doma. Svaki egzodus bio je razdvajanje, i odabir nezadovoljnika.

Dvonožac je počeo vjerovati svojim svećenicima. Vjerovao je u legendu o izgubljenom domu. Vjerovao je da ga je Bion dotaknuo kletvom gladi. Kako su drugačije mogli objasniti uporni krik srca? Kako su mogli tumačiti bučnost mladosti, suze - osim kao Božansku Žeđ?

Zvjezdano ludilo, beskrajna potraga.

Iza središta je bio jedan zeleni planet, i bio je zreo za pucanje čahure svog ljudskog zvjezdanog sjemena. Bilo je lansirno polje, i brod, i uzavrela gomila, i ograda sa stražom da spriječi drugima ući. Muškarac i djevojka stajali su kraj ograde, i bila je skoro zora.

On joj je dodirnuo ruku i zagledao se u sjene na lansirnom mjestu.

"Nećemo ga naći, Marka," rekao je tiho. "Nikad ga nećemo naći."

"Ti vjeruješ u legendu, Terise?" prošaputala je.

"U Nebeski Planet? Tamo je gore. Ali ne možemo ga nikad naći."

"Pa zašto onda morate tražiti?"

"Prokleti smo, Marka."

Tišina je potrajala, a tad je ona uzdahnula: "Može ga se naći. Gospod Bion je obećao -"

"Gdje to piše, Marka?" podrugnuo se hladno.

"U srcu žene."

Teris se glasno nasmijao. "Što taj srčani zapis kaže?"

Ona se okrenula i zagledala u tamnu sjenu broda naspram posivjelog neba. "Kaže: 'Kad Čovjek bude zadovoljan - bez svog izgubljenog raja - kad se pomiri sa sudbinom - Bion će mu oprostiti, i pokazati nam put kući'."

Žestoko je zamahnuo rukom prema blijedećim zvijezdama na zapadu.

"Naše, Marka. Naše su! Mi smo ih osvojili."

"Želiš li ih?"

Ljutito se ukrutio i namrštio na sjenu na njenom licu. "Ti... zlo mi je od tebe. Ti si oklijevalo."

"Ne!" Žestoko je odmahnula glavom. "Ne!" Uhvatila ga je za ruku kad je koraknuo unatrag. "Voljela bih da mogu ići. Želim ići, čuješ li me?"

"Čujem," odbrusio je. "Ali ne možeš, pa nema smisla govoriti o tome. Nije ti dobro. Marka. Drugi te ne bi pustili ukrcati se." Ustuknuo je još jedan korak.

"Volim te," rekla je očajnički.

Okrenuo se i oteturao prema nebeskoj kočiji.

" Volim te!"

Počeo je trčati, a onda jurnuo u sprint. On se boji, pomislila je likujući. Boji se da će se okrenuti natrag. Da je previše voli.

"Nikad ga nećeš naći!" vrištala je za njim. "Ne možeš ga naći tamo gore! Ovdje je - baš ovdje!"

Ali se on izgubio u gomili koja se naguravala oko broda. Brod je otvorio vrata za ukrcaj. Brod je gutao ljude, dvoje po dvoje. Brod je progutao Terisa i svemirsku posadu. Onda je zatvorio usta i zarigao plamen iz svojih raketa.

Ona je uzdahnula i klonula uz stup ograde. Držala se tamo, jecajući, dok je jedan stražar nije otjerao.

Raketa je urlala pjesmu svemira. Djevojka je otrgla svoju vjenčanu narukvicu i bacila je u jarak. Onda je otišla kući pripremiti doručak djeci.

Ja sam tkač svemira, ja sam trgovac novim tkaninama u fluksnim obrascima za pet-svemirske kontinuume. Služim dvonošca koji me sagradio, premda mu je srce ogrezlo u paklu.

Jednom u svemiru, jedan čovjek me pogledao i tiho promrmljao: "Ti si križ na kojem mi sebe razapinjemo."

No velika glad ga je gurala dalje - dalje naprijed prema krajevima svemira. I sreo je svjetove na kojima su njegovi preci živjeli, i gdje su njegovi mirni rođaci još živjeli u simbiozi sa svojim susjedima. Neki od svjetova bili su civilizirani, neki barbarski, a neki su bili arheološka groblja. Moji nomadi, nosili su uklet izraz lica ponovo istražujući rubove galaksije gdje je čovjek već hodio, ostavljajući svoje stope i svoju miroljubivu djecu. Galaksija je bila puna.

Kamo je sad mogao otići?

Vidio sam panični očaj na njihovim licima kad su se, nakon

spuštanja, domoroci pojavili i uljudno ih pozdravili, ili ih pokušali ubiti, ili im se klanjali, ili samo pobjegli sakriti se. Nomadi su vrebali blizu svojih brodova. Planet s prepunim gradovima nije bio mjesto za lutalicu. Gledali su mnoga lica civilizacije gorkim, usamljenim pogledom.

Gdje su bili novi planeti?

Preko velike praznine do galaksije Andromede? Predaleko za brodove. Van u Magellanove oblake? Već posjećeni.

Kuda onda?

Slijepo je pipao, taj dvonožac. Zaboravio je trag kojim su njegovi preci došli, i stalno ga je presijecao, shvativši da vijuga posvuda. Mogao je samo gurati besciljno dalje, i kad dođe do granica svog goriva - spustiti se. Ako mu domoroci nisu mogli dati gorivo, morao bi ostati, i pokušati proći još jedan ciklus rasta prema zvijezdama na već naseljenom svijetu. Ali bi ciklus rijetko bio završen. Nomadi su se ženili lokalnim stanovništvom; djeca, hibridna djeca, bila su manje ogrezla u glad od svojih otaca. Ponekad su gradili brodove u ekonomske svrhe, za trgovinu i razmjenu - ali nikad za histerično širenje prema zvijezdama. Nisu čuli glazbu Sjevernog Kraja Svemira, ni sirenski zov iz praznine. Njihova želja je polako gasnula.

Došli su do jednog planeta. Domoroci su ga zvali "Zemlja". Napustili su ga obliveni hladnim znojem, i svemirski zapovjednik prosuo si je mozak da odagna to sjećanje. Onda su našli drugi planet koji je sebe zvao "Zemljom" - i još jedan i još jedan. Ponovo su se smiješili, znajući da nikad neće znati koji je pravi dom čovjeka.

Osjetili su blizinu kraja.

Više nisu pjevali stare pjesme o zaboravljenom raju. I nije bilo svećenika medu njima. Osvrnuli su se na Mliječni Put, i bila je to njihova kraljevska staza. Pogledali su naprijed, gdje su ih samo rasute zvijezde odvajale od međugalaktičke pustoši - oceana praznine i smrti. Nisu se mogli predati njegovom konačnom zagrljaju. Predugo su se borili, prenaporno radili da se voljno predaju izumiranju.

Ali pehar njihovog života bio je slomljen. I došli su na posljednju granicu kopna.

Našli su planet s jednim mjesecom, sa zelenim šumama, s tankim oblacima koji su omatali njegovo zlatno i plavo tijelo na sunčevom svjetlu. Dah snježnog kralja bio je bijel na njegovim ledenim kapama, i njegova mora bila su mirno zelena. Spustili su se. Nasmiješili su se kad su domoroci nazvali planet "Zemljom". Mnogi planeti polagali su pravo na titulu rodnog mjesta čovjeka.

Među domorocima je bio jedan zdepasti profesorčić - još uvijek ljudski, premda blago evoluiran. U noći nakon spuštanja nomada, sjedio je sklupčan u naslonjaču, zureći u ispijenog nomadskog diva čija je ćelava glava skoro dodirivala strop profesorove knjižnice. Profesor je polako odmahnuo glavom i uzdahnuo.

"Ne mogu razumjeti vas ljude."

"Niti ja vas", odtutnjio je nomad.

"Ovdje je Zemlja - a vi ipak nećete povjerovati u to!"

Div je prezrivo otpuhnuo. "Koga je briga? Je li ova mrvica u svemiru ispunjenje sna?"

"Sanjali ste o izgubljenom raju Zemlje."

"Tako smo mislili. Ali tko zna pravu čežnju sna? Gdje mu je kraj? Njegov cilj?"

"Mi smo svoj našli ovdje na Zemlji."

Div je prezirno iskrivio usta. "Niste našli ništa osim vlastite samozadovoljne egzistencije. Vi ste zmija koja guta svoj rep."

"Jeste li sigurni da vi niste to isto?" zapreo je znanstvenik.

Div je stavio šake na bokove i namršti se na njega. Profesorčić je problijedio.

"To je neistina", zatutnjio je. "Nismo pronašli ništa. I gotovi smo. Barem smo otišli tražiti. Sad smo gotovi."

"Ne vi. Posao je gotov. Možete živjeti ovdje. I biti ponosni na dobro

obavljen posao."

Div se namrštio. "Posao? Koji posao?"

"Pa, ograđivanje zvijezda. Naseljavanje galaksije."

Krupni je zurio u njega s užasnutom zapanjenošću.

"Pa," ustrajao je znanstvenik, "uspjeli ste, znate. Tko sad naseljava galaksiju?"

"Ljudi poput tebe."

Djelovanje tih žežućih riječi izvuklo je od profesorčića bolan uzdah. Trebao mu je jedan dug trenutak dok nije shvatio njihovo puno značenje. Klonuo je. Utonuo je dublje u naslonjač.

Od nomadovog smijeha najednom se zatresla soba. Okrenuo se od svoje žrtve i poslužio čašom žestokog pića. Iskapio ga je jednim gutljajem i iscerio se profesoru. Stavio je njegovu bocu pod pazuho, gizdavo mahnuo za zbogom, i odgegao se u noć.

"Moja boca od brušenog kristala," pobunio se profesorčić šapatom.

Otišao je u krevet i ležao tiho cvileći u polusnu. Bojao se sutrašnjica koje su ga čekale.

Nomadi su se naselili na planetu zbog nedostatka goriva. Žalili su se na klimu i uporno odbijali povjerovati da je to Zemlja. Bili su svadljiva, bučna gomila, i često im je trebala psihoanaliza zbog njihovih raznih zločina. Privremena vlada je postavljena zbog hvatanja u koštac s tim problemom. Domoroci su zaboravili na vlade, i zvali su je "komisija za socijalni rad".

Nomadi koji su bili samci oteli su domorodačke žene. Ponekad bi oteli nekoliko, budući da su bili od pohotnijih. Začeli su mnogo djece, i hibrid treće generacije postao je prvi diktator sjevernog kontinenta.

Ležim hrđajući na kiši. Nikad više neću služiti svog svećenika ovdje na Zemlji. Nuklearno gorivo je rijetko. Potrebno je za atomske bojeve glave koje sad jure tamo-amo preko Sjevernog Pola. Pjesnik -

jedan od hibrida - napisao je besmrtne stihove oplakujući rat; a ti stihovi ispisani su na posthumno odličje koje su dali njegovoj udovici.

Trojica zdepastih idealista sagradila su svemirski brod, ali su ih uhvatili i objesili zbog izdaje. Odvjetnik trometraš koji ih je branio također je obješen.

Lice svijeta je tužno razvučeno; a zvijezde zazivajući trepere. Ali malo ljudi sad gleda gore. Stvari su vjerojatno isto toliko loše i na sljedećem nastanjenom planetu.

Ja sam pauk koji je prohodio oko svemira, ja, svirač blijedog ponosnog Gospodara, vidio sam veliku glad, okusio njen crveni sjaj odražen u mojim kolima. Još uvijek ne mogu razumjeti.

Ali osjećam da ima onih koji razumiju. Vidio sam ponos na njihovim licima. Oni hodaju poput kraljeva.

POUL ANDERSON - KRALJICA ZRAKA I TAME

Poul Anderson je rođen 1926. godine, počeo je objavljivati SF 1947., a pisao je i pod pseudonimima Winston P. Sanders i Michael Karageorge. Tijekom karijere osvojio je brojne nagrade - osam 'Huga', tri 'Nebule' i nagradu 'Gandalf Grand Master'. Prema brojnim mišljenjima, kako publike, tako i kritičara, Anderson spada među najbolje SF pisce, bok uz bok s Alfredom Besterom ili Ursulom LeGuin. Pisao je doslovce sve - fantasy, SF horror - priče, pjesme, romane, eseje i kritike.

Njegova razmišljanja o žanru, koja je produktivno iznosio u esejima, značajno su utjecala na njegov stil i pristup SF-u. "SF ima jednu vrlinu, lekciju kojom poučava: prihvaćanje znanosti kao jedne od osnovnih ljudskih aktivnosti; pokušaj propitivanja stanja čovječanstva u radikalno promjenljivim uvjetima, pod svjetlom radikalno novog znanja", napisao je, i svoja brojna djela oblikovao prema tom načelu ukazujući na valjanost te tvrdnje.

U svojim je djelima uvijek težio postići ravnotežu između 'tvrdih', prirodnih znanosti i 'mekih', društvenih stvarajući tekstove u kojima temeljito propituje obje.

I konačno na kraju, Anderson s lakoćom prolazi onaj jedini istinski test dobrog autora - da je u stanju ispričati dobru priču.

QUEEN OF AIR AND DARKNESS, 1971.

Prijevod: Mario Jović

Posljednji odsjaj posljednjeg zalaska sunca zadržat će se gotovo do polovice zime. No više neće biti dana, i sjeverne su se zemlje radovale. Pupoljci su se otvarali, ukrašavajući stabla plamentrna, plavičasto čelikcvijeće izdiglo se iz šipražja i kišnog bilja koje je prekrilo sve brežuljke, neljupci su se sramežljivo bijeljeli dolinama. Lepršavci zujahu među njima na krilima duginih boja, krunojelen je tresao rogovima i trubio. Između obzora, nebo se mijenja od purpurnog do tmastog. Oba mjeseca su izašla, gotovo puna, obasjavši lišće ledenim, vodu vatrenim sjajem. Njihove sjene bile su zamućene zorom, ogromnom vijugavom zavjesom svjetlosti preko pola neba. Iza nje su izašle najranije zvijezde.

Dječak i djevojčica sjedili su na Wolundovom humku tik ispod dolmena koji je nosio. Njihova kosa koja je padala do polovice leđa, upadljivo se isticala, izbijeljena ljetom. Tijela su im se, još uvijek potamnjela od tog godišnjeg doba, stapala s tlom, grmljem i kamenjem jer su bili odjeveni samo u vijence. On je svirao frulu od kosti, a ona je pjevala. Nedavno su postali ljubavnici. Imali su oko šesnaest godina, ali to nisu znali, smatrali su se Vanjskima i zbog toga nepodložnima vremenu, sjećali su se malo ili nimalo iz vremena kad su obitavali u zemlji ljudi.

Njegove su note zvučalo hladno oko njenog glasa:

"Čaroliju baci,

i u nju ubaci

rosu i prah

i noć i svoj dah."

Potočić pokraj humka s grobom odgovorio je svojim brzacima, noseći mjesečinu do rijeke skrivene brdom, jato paklomiševa proletjelo je, crno ispred zore.

Oblik se nadnio nad Cloudmoor. Imao je dvije ruke i dvije noge, ali noge su bile dugačke i imale su pandže, a perje ga je prekrivalo do kraja repa i po širokim krilima. Lice je bilo napola ljudsko, oči su dominirale njime. Da je Ayoch bio u stanju stajati potpuno

uspravno, dosegnuo bi do dječakovog ramena.

Djevojčica je ustala. "Nosi nešto", rekla je. Njene oči nisu bile namijenjene sumraku kao u sjevernih stvorenja, ali naučila je koristiti svaki znak koji su joj njeni osjeti pružali. Uz činjenicu da bi pook obično letio, u njegovoj je žurbi bilo pritiska.

"Dolazi s juga." Uzbuđenje je zahvatilo dječaka, iznenadno poput zelenog plamena koji je prelazio zviježđem Lyrth. Potrčao je niz humak. "Hej, Ayoch!" povikao je. "Ja sam, Maglopastir!"

"I Sjena Sna", djevojčica se nasmijala, prateći ga.

Pook se zaustavio. Disao je glasnije od vjetra koji je hujao raslinjem ispod njega. Miris zgnječenih biljaka podizao se s mjesta gdje je stajao.

"Budite pozdravljeni na rođenju zime", prozviždao je. "Možete mi pomoći ovo odnijeti u Carheddin."

Pokazao je što je nosio. Oči su mu bile žuti fenjeri. Micalo se i jecalo. "Što, dijete", rekao je Maglopastir.

"Kao što si i ti bio, sine moj, kao što si i ti bio. Ho, ho, koja otmica!" pohvalio se Ayoch. "Bilo ih je dvadeset u taboru pokraj Fallowwooda, naoružanih, a uz stražarske strojeve imali su i velike ružne pse koji su se izvalili u snu. Ipak, došao sam odozgo, uhodio ih sve dok nisam primijetio da je grupa prašinara -"

"Jadno stvorenje." Sjena Sna uzela je dječaka i privila ga na svoje male grudi, "Još si uvijek jako pun sna, zar ne?" Slijepo je tražio bradavicu. Nasmijala se kroz koprenu kose. "Ne, ja sam još uvijek premlada, a ti si već prestar. Ali dođi, kad se probudiš u Carheddinu pod planinom, pogostit ćeš se."

"Yo-ah", rekao je vrlo tiho Ayoch. "Izašla je, čula je i vidjela. Ona dolazi." Čučnuo je skupljenih krila. Nakon nekoliko trenutaka Maglopastir je kleknuo, a zatim Sjena Sna, iako nije ostavila dijete.

Kraljičin visoki lik prekrio je mjesece. Nekoliko je trenutaka promatrala trojku i njihov plijen. Zvukovi brda i pustopoljine povlačili su se iz njihove svijesti sve dok im se nije učinilo da mogu

čuti šištanje sjeverne svjetlosti.

Ayoch je na posljetku prošaptao. "Jesam li dobro postupio, Zvjezdomajko?"

"Ako si bebu ukrao iz tabora prepunog strojeva," rekao je predivan glas, "onda su oni ljudi s dalekog juga, koji to neće otrpjeti pitomo poput seljaka."

"Ali što mogu učiniti, Snjegostvoriteljice?" pitao je pook. "Kako nas mogu pratiti?"

Maglopastir je podigao glavu i ponosno progovorio. "Oni su sada također prema nama osjetili strahopoštovanje."

"I tako je dražestan", rekla je Sjena Sna. "A mi trebamo još takvih poput njega, zar ne, Gospo Neba?"

"Moralo se dogoditi jednog sumraka", složila se ona koja je stajala gore. "Ponesite ga i brinite se o njemu. Ovim znakom", kojeg je napravila, "postao je Stanovnik."

Njihovo je veselje bilo nesputano. Ayoch se prekobacivao u zraku sve dok nije stigao do drhtolista. Uspentrao se uz njegovo deblo do grane i, napola skriven nemirnim blijedim lišćem, smjestio se i kriješ tao. Dječak i djevojčica nosili su dijete prema Carheddinu laganim korakom koji je gutao razdaljinu i njemu dopuštao sviranje, a njoj pjevanje:

"Wahaii, wahaii!

Wayala, laii!

Let o vjetru

visoko nad nebom,

oštar krik,

kroz kapi kiše,

okret kroz vrtlog,

sve do mjesec-stabala i od sna teških sjena pod njima,

i ljuljanje, postati jedno sa zvonkim valom jezera gdje zrake zvijezda tonu.

Kad-je ušla, Barbro Cullen je kroz svu tugu i bijes osjetila očaj. Prostorija je bila neuredna. Dnevnici, kazete, diskete, CD-i, kutije s dosjeima i ispisani papiri bili su nagomilani na svakom stolu. Prašina je prekrivala većinu polica i kutova. Uz jedan zid stajala je laboratorijska oprema, mikroskop i analitičke sprave. Znala je da je kvalitetna i učinkovita, ali to nije bilo ono što biste očekivali u uredu, kao ni kemijska isparenja u zraku. Sag je bio grubo pleten, pokućstvo trošno.

To je njena posljednja prilika?

Onda je prišao Eric Sherrinford. "Dobar dan, gospođo Cullen", rekao je. Glas mu je bio jasan, stisak ruke čvrst. Njegovo izblijedjelo odijelo nije je uznemirivalo. Nije se morala brinuti o vlastitom izgledu osim u posebnim prigodama. (Hoće li ikad opet dobiti jednu, ako ne vrati Jimmyja?) Ono što jest primijetila, bili su njegovi mačji pokreti.

Iz bora oko njegovih očiju sijao je smiješak. "Ispričavam se zbog svog samačkog održavanja prostora. Na Beowulfu imamo - imali smo, u svakom slučaju, strojeve za to, tako da nikad nisam stekao naviku, a ne želim da mi unajmljena posluga preraspoređi alat. Zgodnije mi je raditi iz apartmana nego imati posebni ured. Želite li sjesti?"

"Ne, hvala. Ne mogu", promumljala je.

"Shvaćam. Ispričavam se, ali ja najbolje funkcioniram u opuštenom položaju."

Uskočio je u fotelju, jedna duga noga bila je prekrižena preko druge. Izvukao je lulu i napunio je iz vrećice. Barbro se pitala zašto uzima duhan na tako drevan način. Nije li Beowulf trebao imati vrhunsku opremu čiju si gradnju još uvijek nisu mogli priuštiti na Rolandu? Pa, normalno je da stari običaji ipak mogu opstati. U kolonijama općenito i jesu, prisjećala se kako je pročitala. Ljudi su putovali prema zvijezdama u nadi kako će sačuvati tako zastarjele stvari poput materinjeg jezika ili ustavnih vlada ili racionalno tehnoloških civilizacija...

Sherrinford ju je izvukao iz zbunjenosti umora: "Morate mi reći detalje vašeg slučaja, gospođo Cullen. Samo ste mi rekli kako je vaš sin otet i da mjesno redarstvo nije ništa poduzelo. Inače, znam samo nekoliko očitih činjenica, niste razvedeni nego ste mlada udovica; kći ste doseljenika u Zemlju Olge Ivanoffe, koja ipak održava tijesnu telekomunikacijsku vezu s Christmas Landingom; bavite se nekom od bioloških profesija; u terenskom radu imali ste stanku od nekoliko godina sve dok nedavno niste ponovno počeli."

Zagledala se u lice visokih jagodica, orlovskog nosa, crne kose i sivih očiju. Njegov je upaljač škripnuo i planuo plamenom za koji se činilo da ispunjava prostoriju. Ovako visoko iznad grada obitavala je tišina, zimski sumrak uvlačio se kroz prozore. "Kako, za ime kozmosa, to znate?" čula se kako izgovara.

Slegnuo je ramenima i upao u predavački način pričanja, po čemu je bio poznat. "Moj posao ovisi o opažanju detalja i njihovom uklapanju u cjelinu. U više od sto godina na Rolandu, težeći skupini ovisno svom podrijetlu i navikama, ljudi su razvili regionalne naglaske. Imate prizvuk olganskog grlenog r, ali samoglasnike izgovarate kroz nos u stilu ovog područja, iako živite u Portolondonu. To dokazuje stalnu izloženost govoru metropole u djetinjstvu. Bili ste dio Matsuyamine ekspedicije, rekli ste mi, i poveli sina sa sobom. Ne bi to dopustili nijednom običnom tehničaru; zbog toga morate biti vrlo vrijedni da bi vam to prošlo. Ekipa je izvodila ekološko istraživanje; znači morate se baviti biološkim znanostima. Iz istog razloga morali ste imati prijašnje iskustvo na terenu. Ali vaša je koža svijetla, nema ni traga isušenosti koja se javlja pri dugom izlaganju ovom suncu. Prema tome, morali ste većinom biti u zatvorenom prije no što ste krenuli na svoje nesretno putovanje. Što se tiče toga da ste udovica - nikad mi niste spomenuli supruga, ali imali ste čovjeka kojeg ste tako puno cijenili da još uvijek nosite i vjenčani i zaručnički prsten koje vam je dao."

Oči su je zapekle i pogled se zamutio. Te posljednje riječi prizvale su Tima; krupnog, zabavnog, veselog i nježnog. Morala se okrenuti od ove druge osobe i zuriti van. "Da," uspjela je reći, "u pravu ste."

Apartman je zauzimao vrh brežuljka iznad Christmas Landinga. Ispod njega grad se protezao u zidovima, krovovima, staromodnim

dimnjacima i osvijetljenim ulicama, sablasnim svjetlima vozila, do luke u širokom Venture Bayju, brodovi za i s otoka Sunward i udaljenije regije Borealskog oceana koji je sjajio poput žive u odbljesku Charlemagnea. Oliver se ubrzano uzdizao, pjegavi narančasti disk širok cijeli stupanj; bliže zenitu kojeg nikad neće doseći sijat će bojom leda. Aide, polovica prividne veličine, bio je tanki spori luk u blizini Siriusa koji je bio u blizini Sunčevog sustava, prisjetila se, ali Sunce niste mogli vidjeti bez teleskopa -

"Da", rekla je kroz bol u grlu, "moj suprug je mrtav oko četiri godine. Bila sam trudna kad ga je ubio pobješnjeli monocerus. Bili smo tri godine u braku. Upoznali smo se kad smo oboje bili na Sveučilištu - proračun iz školske centrale dostatan je samo za osnovnu naobrazbu, shvaćate - Osnovali smo vlastitu ekipu za ekološke studije pod ugovorom - znate, može li određeno područje biti naseljeno uz održavanje prirodne ravnoteže, koji će usjevi uspijevati, koji su rizici, takve stvari - Pa, nakon toga sam radila u laboratoriju za ribarsku tvrtku u Portolondonu. Ali monotonija... zatvorenost... me izjedala. Profesor Matsuyama ponudio mi je posao u ekipi koju je organizirao za ispitivanje Zemlje Povjerenika Haucha. Pomislila sam, Bože, pomozi mi, pomislila sam kako će za Jimmyja - Tim ga je želio nazvati James kad su testovi pokazali da će biti dječak, po svom ocu i zbog 'Timmy i Jimmy' i - oh, pomislila sam kako će Jimmy biti na sigurnom ako pođe s nama. Ne bih podnijela da ga mjesecima ostavim, ne u toj dobi. Mogli smo se osigurati da nikad ne odluta iz tabora. Što bi ga u njemu moglo povrijediti? Ja nikad nisam vjerovala u priče o Vanjskima koji kradu ljudsku djecu. Pretpostavljala sam kako su roditelji od sebe samih pokušavali sakriti činjenicu da su bili neoprezni, dopustili su da im se dijete izgubi u šumi ili da ga napadne čopor satana ili - pa, ispalo je drugačije gospodine Sherrinford. Roboti čuvari su prevareni, psi su bili drogirani, a kad sam se probudila Jimmy je nestao."

Pogledao ju je kroz dim lule. Barbro Engdahl Cullen bila je krupna žena tridesetih godina (rolandske godine, podsjetio se, devedeset pet posto zemaljske, ne kao beowulfske godine), širokih ramena, dugih nogu, punih grudi, gipkog koraka; lice joj je bilo široko, nos ravan, izravne kestenjaste oči, pune živahne usne; kosa joj je bila crvenkastosmeđa, podrezana ispod ušiju, glas promukao, odjeća

obična, svakodnevna. Da umiri njene nervozne prste, skeptično je upitao: "Vjerujete li sada u Vanjske?"

"Ne. Samo više nisam sigurna kao prije." Okrenula se i pogledala ga pomalo ljutito. "Pronašli smo tragove."

"Fosilne ostatke", kimnuo je. "Nekoliko rukotvorina neolitske vrste. Ali očito drevnih, kao da su oni koji su ih izradili davno izumrli. Intenzivna potraga nije uspjela dati nikakve stvarne dokaze o njihovom postojanju."

"Koliko intenzivna može biti potraga oko Sjevernog pola u doba ljetnih oluja i zimskog sumraka?" zahtijevala je. "Gdje smo, koliko nas je, milijun ljudi na cijelom planetu, pola nas je nagurano u ovaj grad?"

"A ostala polovica nagurana je na ovaj naseljivi kontinent", istaknuo je.

"Arktika prekriva pet milijuna četvornih kilometara", uzvratila je. "Područje arktičke zone pokriva četvrtinu toga. Nemamo industrijsku podlogu za postavljanje satelitskih postaja za nadgledanje, izgradnju letjelica u koje možemo imati povjerenja u tim oblastima, ne možemo izgraditi ceste kroz vražje predjele tmine i postaviti stalne baze, upoznati ih i pripitomiti. Isuse Kriste, generacije usamljenih doseljenika pričale su priče o Graymantleu, a zvijer sve do prošle godine nije vidio pravi znanstvenik!"

"Ipak, vi nastavljate sumnjati u postojanje Vanjskih?"

"Pa, što je s tajnim sektama ljudi, rođenima u izolaciji i neznanju, sakrivenih u divljini, koje kradu djecu kad mogu za -" Progutala je. Glava joj je klonula. "Ali vi biste trebali biti stručnjak."

"Iz onog što ste mi rekli preko vidifona, portolondonsko redarstvo sumnja u točnost izvješća koje je vaša skupina predala, misle kako ste svi vi histerični, tvrde da ste zanemarili sigurnosne mjere, pa je dijete odlutalo i izgubilo se."

Njegove suhe riječi iz nje su izvukle stravu. Zacrvenjevši se, odbrusila je: "Poput djeteta nekog od kolonista? Ne. Jednostavno

nisam vrištala. Konzultirala sam bazu podataka. Zabilježeno je malo previše takvih slučajeva kao nesreća da bi to bilo zadovoljavajuće objašnjenje. Trebamo li u potpunosti zanemariti zastrašujuće priče o ponovnom pojavljivanju? Ali kad sam se vratila u redarstvo sa svojim činjenicama, otpilili su me. Sumnjam kako to nije u potpunosti zbog manjka ljudstva. Mislim da su i oni također zastrašeni. Novače ih među dječacima iz divljine, a Portolondon leži na rubu nepoznatog."

Njena je energija iščeznula. "Roland nema središnju policijsku upravu", dovršila je sumorno. "Vi ste mi posljednja nada."

Muškarac je otpuhnuo dim u sumrak s kojim se stopio, prije nego što je glasom blažim nego prije rekao: "Molim vas, nemojte se previše nadati, gospodo Cullen. Ja sam jedini privatni istražitelj na ovom svijetu, nemam nikoga osim sebe, a uz to sam ovdje novi."

"Koliko ste ovdje?"

"Dvanaest godina, jedva sam se uspio malo upoznati s relativno civiliziranim priobaljem. Vi kolonisti od stoljeća ili više - koliko toga čak ni vi ne znate o unutrašnjosti Arktike?"

Sherrinford je uzdahnuo. "Preuzet ću slučaj, neću naplatiti više nego što moram, uglavnom zbog iskustva", rekao je. "Ali samo ako ćete mi vi biti vodič i suradnica, koliko god vam to bilo bolno."

"Naravno! Užasava me iščekivanje. Ipak, zašto ja?"

"Unajmljivanje nekog drugog tako kvalificiranog bilo bi izuzetno skupo na pionirskom planetu gdje svatko ima tisuće hitnih poslova za obaviti. Pored toga, vi imate motiv. A to će mi trebati. Kao netko rođen na drugom svijetu potpuno različitom od ovog i Majke Zemlje, ja sam zastrašujuće svjestan naše hendikepiranosti."

Noć se spustila na Christmas Landing. Zrak je ostao blag, ali svjetlom osvijetljene trake magle koje su vijugale ulicama imale su hladan izgled, a drhtava svjetlost između mjeseca bila je još hladnija. Žena se približila muškarcu u sve tamnijoj sobi, sigurno nesvjesna toga, sve dok nije uključio fluoroploču. Ista spoznaja samotnosti Rolanda obuzela ih je oboje.

Jedna svjetlosna godina nije puno kad se radi o galaktičkim udaljenostima. Mogli biste je prohodati za oko 270 milijuna godina, s početkom na sredini pretpovijesti kad su dinosauri pripadali dalekoj budućnosti i nastaviti do današnjih dana kad su svemirski brodovi prelazili i veće udaljenosti. Ali zvijezde u našem susjedstvu udaljene su prosječno devet svjetlosnih godina, i jedva jedan posto ima planete koji su naseljivi, a brzine su ograničene na one manje od radijacije. Oskudna pomoć dana je relativističkim ugibanjem vremena i hibernacijom tijekom puta. Ovo je uvjetovalo da putovanja izgledaju kratka, ali u međuvremenu povijest ne stoji.

Zbog toga će putovanja od sunca do sunca biti malobrojna. Kolonisti će biti oni koji imaju vrlo posebne razloge za put. Ponijet će zametke u plazmi za egzogenetsku kultivaciju domicilnih biljaka i životinja - i ljudske zametke kako bi populacija rasla dovoljno brzo da se izbjegne smrt zbog genetičkog razilaženja. Uostalom ne mogu računati na daljnju imigraciju. Dva ili tri puta u stoljeću može navratiti brod iz drugih kolonija. (Ne sa Zemlje. Zemlja je odavno pala pod tuđinske interese.) Njegovo podrijetlo bit će stara kolonija. Nove nisu u položaju da grade i upravljaju međuzvjezdanim letjelicama.

Sam je njihov opstanak, a kamoli eventualna modernizacija, upitan. Osnivači su morali ponijeti ono što su mogli, u svemir ne osobito stvoren za čovjeka.

Uzmite na primjer Roland. On je među rijetkim sretnim otkrićima, svijet gdje ljudi mogu živjeti, disati, jesti hranu, piti vodu, hodati neodjeveni ako žele, sijati usjeve, napasati životinje, kopati rudnike, graditi domove, podizati djecu i unuke. Vrijedilo je prijeći tri četvrtine svjetlosnog stoljeća zbog očuvanja određenih sentimentalnih vrijednosti i polaganja novih korijena u tlo Rolanda.

Ali zvijezda Charlemagne je tipa F9, četrdeset posto jača od Sunca, jača i u opakom ultraljubičastom spektru, a još jača u vjetru nabijenih čestica koji izlaze iz nje. Planet ima ekscentričnu orbitu. Sredinom kratkog ali furioznog sjevernog ljeta, koje uključuje periastron, potpuna insolacija je više nego dvostruka od one na Zemlji; u jeku duge sjeverne zime jedva je manja od zemaljskog prosjeka.

Domicilni život je posvuda obilan. Ali u nedostatku složenih strojeva jer ih još nisu ekonomski sposobni konstruirati osim za nekoliko stručnjaka ljudi mogu izdržati samo na velikim visinama. Aksijalni nagib od deset stupnjeva, zajedno s orbitom znači da sjeverni dio arktičkog kontinenta provodi pola godine na neprestanom suncu. Oko južnog pola leži prazan ocean.

Druge razlike u odnosu na Zemlju površinski mogu izgledati važnije, Roland ima dva mjeseca, mali ali blizu, koji uzrokuju opake plime. Rotira svaka trideset dva sata što je beskrajno i podmuklo uznemirujuće za organizme koji su milijardama godina evoluirali sporijim ritmom. Vrijeme je u potpunosti nezemaljsko. Planet je promjera 9500 kilometara; površinska gravitacija je 0,42 x 980 cm/ s2; tlak na morskoj razini je malo viši od jedne zemaljske atmosfere. (U stvari Zemlja je hir prirode i čovjek postoji zato što je kozmička nesreća otpuhala većinu plina koje je tijelo te veličine trebalo zadržati, poput Venere.)

Ipak, homo se uistinu može zvati sapiensom kad prakticira svoju specijalnost nespecijaliziranosti. Njegovi stalni pokušaji odgovaranja na sva moguća pitanja o kulturi ili ideologiji, ili kako to već nazivao, konstantno su donosili propast. Dajte mu pragmatičan posao preživljavanja i to će mu obično dobro ići. Prilagođuje se, unutar širokih ograničenja.

Ova ograničenja čine faktori poput njegove potrebe za sunčevom svjetlošću i njegovim bićem, neophodno i uvijek, život koji ga okružuje i duhovno stvorenje u njemu.

Portolondon smjestio je dokove, brodove, strojeve i skladišta u zaljev Polaris. Iza njih nagurane su nastambe njegovih stalnih 5000 stanovnika: betonski zidovi, skloništa od oluje, visoki šiljasti krovovi od crijepa. Vedrina njihovih boja među svjetiljkama izgledala je bijedno; ovaj je grad ležao na rubu arktičkog kruga.

Unatoč tome Sherrinford je primijetio: "Veselo mjesto, ha? To je razlog zbog kojeg sam došao na Roland."

Barbro nije odgovorila. Dani u Christmas Landingu, dok se pripremao, su je iscrpili. Gledala je van kroz kupolu taksija koji ih je vozio prema centru od hidrofolije kojom su došli i pretpostavila kako misli na bujnost šume i potoka pored ceste, sjajne boje i fluorescentnost cvijeća u vrtovima, šuštanje krila odozgo. Za razliku od zemaljske flore u hladnim klimama, arktička vegetacija provodila je svaki sat dana u mahnitom rastu i pohrani energije. Sve dok ljetna žega ne popusti pred blagom zimom ne cvjeta i ne daje plodove; životinje koje spavaju ljetni san izlaze iz brloga, ptice selice vraćaju se kući.

Prizor je bio predivan, morala je priznati; iza stabala ravnica se uzdizala prema udaljenim uzvisinama srebrno sivim od mjesečine; jutarnja svjetlost; raspršen bljesak sunca tik ispod obzora.

Predivno poput sotone u lovu, pomislila je, i stravično. Ta divljina je otela Jimmyja. Pitala se hoće li barem moći pronaći njegove sićušne kosti i odnijeti ih do njegovog oca.

Odjednom je shvatila da su ona i Sherrinford u hotelu i da je on pričao o gradu. Pošto je to bio drugi grad po veličini iza prijestolnice, sigurno ga je često posjećivao. Ulice su bile prepune i glasne; reklame su treperile, glazba je treštala iz trgovina, taverni, restorana, sportskih centara, plesnih sala; vozila su kretala brzinom puža zbog gužve; uredske zgrade visoke nekoliko katova bile su osvijetljene. Portolondon je povezivao golemu unutrašnjost s vanjskim svijetom. Niz rijeku Gloria dolazile su splavi drvene građe, ruda, uroda s farmi čiji su vlasnici polako mijenjali život Rolanda i natjerali ga da im služi, meso i bjelokost i krzna sakupljena od graničara u planinama iza Troll Scarpa. S mora su dolazili brodovi, ribarska flota, proizvod otoka Sunward, plijen cijelih kontinenata

dalje na jugu gdje su lutali odvažni ljudi. U Portolondonu se svađalo, smijalo, galamilo, dogovaralo, pljačkalo, propovijedalo, žderalo, lokalo, patilo, sanjarilo, žudilo, gradilo, uništavalo, umiralo, rađalo se, bilo sretno, bijesno, tužno, pohlepno, vulgarno, zaljubljeno, ambiciozno, humano. Ni sunčev sjaj negdje drugdje ni polugodišnji sumrak ovdje - potpuna tmina na polovici zime - neće zaustaviti ljudsku ruku.

Barem su tako svi govorili.

Svi osim onih koji su se naselili u tmini. Barbro je običavala uzimati zdravo za gotovo da razvijaju čudne običaje, legende i praznovjerja, koja će umrijeti kad pustoš bude u potpunosti kartografirana i kontrolirana. U posljednje vrijeme počela se pitati. Možda su Sherrinfordove opaske o promjeni vlastitog odnosa uzrokovane njegovim preliminarnim istraživanjem bile zaslužne.

Ili je možda jednostavno trebala nešto za razmišljanje pored onog kako je Jimmy dan prije nestanka, kad ga je pitala želi li raženi ili francuski kruh za sendvič, s velikom ozbiljnošću odgovorio - počela ga je zanimati abeceda - "Daj mi krišku onog što mi ljudi nazivamo F kruh."

Jedva je registrirala izlazak iz taksija, prijavu na recepciji, ulazak u primitivno namještenu sobu. Ali, nakon što se raspakirala, prisjetila se kako je Sherrinford predložio povjerljiv razgovor. Otišla je hodnikom i pokucala na njegova vrata. Kucanje joj se učinilo tiše od otkucaja njenog srca.

Otvorio je vrata, s prstom na usnama i pokazao joj kut sobe. Planula je kad je primijetila lik glavnog redarstvenika Dawsona na vidifonu. Sherrinford ga je sigurno nazvao i sigurno ima razlog da je drži van dometa skenera. Sjela je u stolicu i gledala, nokti su joj se zabadali u koljena.

Detektivova vitka duljina se razmotala. "Oprostite na prekidu", rekao je. "Netko je pogriješio broj. Pijanac, najvjerojatnije."

Dawson se nacerio. "Imamo puno takvih." Barbro se prisjetila njegove privrženosti čavrljanju. Potegnuo je bradu koju je pustio kao da je izvana, a ne iz grada. "Od njih nema nikakve opasnosti.

Imaju samo puno energije za trošenje, nakon tjedana ili mjeseci u zabiti."

"Shvatio sam da taj okoliš - različit u milijunima krupnih i milijunima sitnih stvari od onog koji je stvorio čovjeka - shvatio sam da čini čudne stvari s psihom." Sherrinford je napunio lulu. "Naravno, znate da je moj posao bio ograničen na gradska i prigradska područja. Izolirane enklave rijetko trebaju privatne istražitelje. Sada se situacija izgleda promijenila. Pozvao sam vas da mi date savjet."

"Bit će mi drago pomoći", rekao je Dawson. "Nisam zaboravio što ste učinili za nas u istrazi oko de Tahoe umorstva." Oprezno: "Radije mi najprije objasnite vaš problem."

Sherrinford je kresnuo upaljač. Dim koji je nastao nadjačao je zelene mirise - čak i ovdje, nekoliko asfaltiranih kilometara od najbliže šume - koji su iznad buke prometa u suton lebdjeli kroz prozor. "Ovo je više znanstvena misija nego potraga za skrivenim dužnikom ili industrijskim špijunom", rekao je otežući s izgovorom. "Imam dvije mogućnosti: da je organizacija, kriminalna ili religiozna ili kakva god bila, već dugo aktivna i krade novorođenčad; ili da su Vanjski iz narodne predaje stvarni."

"Ha?" Barbro je na Dawsonovom licu mogla pročitati istu količinu straha i iznenađenja. "Ne mislite ozbiljno!"

"Ne?" Sherrinford se nasmiješio. "Nekoliko generacija izvješća ne mogu se samo tako odbaciti. Pogotovo kad s vremenom postaju sve češća i dosljednija, a ne suprotno. Niti možemo ignorirati dokumentirane nestanke beba i male djece, koji su se do sada popeli iznad sto, i nikad nije pronađen nikakav trag. Niti otkrića koja dokazuju da je inteligentna vrsta nekoć nastanjivala Arktiku i možda još uvijek nastanjuje unutrašnjost."

Dawson se nagnuo naprijed kao da želi izaći iz ekrana. "Tko vas je angažirao?" zahtijevao je. "Ona Cullenica? Žalimo je, naravno, ali nije smisleno zvučala, i kad je postala nasilna -"

"Nisu li njene kolege, ugledni znanstvenici, potvrdili njezinu priču?"

"Nije bilo priče za potvrditi. Gledajte, mjesto su okružili detektorima i alarmima, imali su i mastife. Standardna procedura u zemlji gdje mogu navratiti gladni sauroidi ili što god. Ništa nije moglo neopaženo ući."

"Sa zemlje. A letač koji bi se spustio u središte tabora?"

"Čovjek u heliću probudio bi sve živo."

"Krilato biće bilo bi tiše."

"Živi letač koji može podići trogodišnjeg dječaka? Ne postoji."

"Nije u znanstvenoj literaturi, to mislite, redarstvenice. Sjetite se Graymantlea; sjetite se kako malo znamo o Rolandu, planetu, cijelom svijetu. Takve ptice postoje na Beowulfu - i na Rustumu, čitao sam. Napravio sam proračun iz lokalnog stupnja gustoće zraka i gravitacije, i da, i ovdje također postoji neznatna mogućnost. Dijete je moglo biti nošeno na kratku udaljenost prije no što su se krilni mišići umorili i stvorenje moralo spustiti."

Dawson je šmrknuo. "Najprije se spustilo i ušetalo u šator gdje su majka i dječak spavali. Onda se odšetalo, noseći ga nakon što više nije moglo letjeti. To vam zvuči poput ptice grabljivice? A žrtva nije vikala, psi nisu lajali!"

"U stvari," rekao je Sherrinford, "te su nelogičnosti najzanimljivije i najuvjerljivije činjenice u cijelom događaju. U pravu ste, teško je shvatiti kako bi ljudski otmičar mogao proći neprimijećen, a stvorenje poput orla ne bi radilo na taj način. Ali ništa od toga ne odnosi se na inteligentno krilato biće. Dječak je mogao biti omamljen. Psi su definitivno pokazali znakove drogiranja."

"Psi su pokazali znakove previše spavanja. Ništa ih nije uzbunilo. Dječak koji prolazi ne bi ih uzbunio. Ne moramo pretpostaviti ni jednu prokletu stvar osim prvo, da je bio nemiran, i drugo, da su alarmi bili traljavo postavljeni - uvidjevši kako mu iz tabora ne prijeti nikakva opasnost - i pustili ga van. I treće, nije mi drago pričati na ovaj način, ali moramo pretpostaviti da je siroti klipan umro od gladi ili je ubijen."

Dawson je zastao prije no što je dodao: "Da imamo više ljudi mogli bi slučaju posvetiti više vremena. I bi, naravno. Pretražili smo područje iz zraka, pri čemu smo riskirali živote pilota, koristeći instrumente koji bi otkrili dječaka bilo gdje u radijusu od pedeset kilometara, osim ako je mrtav. Znate kako su osjetljivi termalni analizatori. Nismo dobili baš nikakav signal. Imamo važnijih poslova nego tragati za razbacanim ostacima leša."

Osorno je završio. "Ako vas je gospođa Cullen angažirala, moj vam je savjet da izmislite izgovor i odustanete. Bolje za nju, također. Mora se pomiriti sa stvarnošću." Barbro je zaustavila urlik ugrizavši se za jezik.

"Oh, ovo je samo posljednji nestanak u seriji", rekao je Sherrinford. Nije mogla shvatiti kako može održati ležeran ton kad je Jimmy izgubljen. "Temeljitije zabilježeno nego bilo koje prije, što će reći puno značajnije. Obitelji iz divljine obično se daje žalosno, ali nedetaljno izvješće o njihovom djetetu koje je nestalo i najvjerojatnije ga je ukrao Stari Narod. Ponekad, godinama kasnije, pričat će o siluetama koje su sigurno bile odraslo dijete, koje više nije uistinu čovjek, zaklinjat će se kako je protrčavalo u sumrak ili virilo kroz prozor ili im radilo psine. Kao što kažete, ni vlasti ni znanstvenici nemaju ni osoblja ni sredstava za pokretanje prave istrage. Ali ja kažem da je stvar vrijedna istrage. Možda privatna osoba poput mene može doprinijeti."

"Slušajte, većina nas redarstvenika odrasla je u divljini. Ne idemo samo u patrole i odgovaramo na hitne pozive; tamo se vraćamo za praznike i na godišnjice. Ako ijedna grupa... ljudi koji prinose žrtve postoji mi bi znali."

"To mi je jasno. Također mi je jasno da ljudi od kojih potječete imaju rašireno i duboko usađeno vjerovanje u neljudska bića s natprirodnim moćima. Mnogi u stvarnosti održavaju obrede i nude im žrtve da ih udobrovolje."

"Znam što smjerate", planuo je Dawson. "To sam već prije čuo, od stotine senzacionalista. Domoroci su Vanjski. O vama sam imao bolje mišljenje. Sigurno ste posjetili muzej ili dva, sigurno ste pročitali literaturu s planeta koje imaju urođenike - ili do vraga i bestraga, jeste li ikad upotrijebili tu svoju logiku?"

Zamahnuo je prstom. "Razmislite", rekao je. "Što smo u stvari otkrili? Nekoliko komada obrađenog kamena; nekoliko monolita koji mogu biti umjetni; ogrebotine na kamenju koje izgledaju kao da prikazuju biljke i životinje, iako ne na način na koji bi ih bilo koja ljudska civilizacija prikazala; tragove vatre i slomljene kosti; druge komadiće kosti koji izgledaju kao da bi mogli pripadati inteligentnim stvorenjima, kao da su bili unutar prstiju ili oko velikih mozgova. Ipak, ako je tako, vlasnici uopće nisu sličili čovjeku. Ili anđelima kad smo već kod toga. Ništa! Najbliža čovjekolika rekonstrukcija koju sam vidio prikazuje neku vrstu dvonogog krokagatora."

"Čekajte, dozvolite mi da dovršim. Priče o Vanjskima - oh, i ja sam ih također čuo, jako puno. Vjerovao sam u njih kad sam bio dijete - priče govore o tome kako postoje razne vrste, neke krilate, neke ne, neke poluljudske, neke u potpunosti ljudske samo što su prelijepe - To je ponovno Stari Narod s drevne Zemlje. Zar ne? Jednom sam se zainteresirao i kopao po mikrodosjeima Biblioteke nasljeđa, i neka sam proklet ako nisam pronašao gotovo identične bajke koje su seljaci pričali stoljećima prije svemirskih letova."

"Ništa od toga ne podudara se s oskudnim relikvijama koje imamo, ako su relikvije, ili s činjenicom da nijedno područje veliko poput Arktike ne može dati dvanaest različitih inteligentnih vrsta, ili... prokletstvo čovječe, ili s načinom na koji bi se domorodci po našem zdravom razumu trebali ponašati kad su ljudi došli!"

Sherrinford je kimnuo. "Da, da", rekao je. "Nisam siguran poput vas da je zdrav razum neljudskih bića u potpunosti poput našeg. Vidio sam previše varijacija kod ljudi. Ali moram priznati da su vaši argumenti čvrsti. Rolandovih premalo znanstvenika imaju hitnijih poslova na dnevnom redu nego otkrivanje podrijetla nečega što je kako ste ga vi nazvali oživljeno srednjovjekovno praznovjerje."

Objema je rukama držao lulu i zurio u mali žar. "Možda me najviše zanima", rekao je tiho, "zašto su - kroz mnoga praznine stoljeća, kroz barijeru civilizacije strojeva i njenog potpuno antagonističkog pogleda na svijet - ipak bez ikakvog kontinuiteta u tradiciji - zašto su trezveni, tehnološki orijentirani, prilično dobro obrazovani kolonisti ovdje iz groba izvukli vjerovanje u Stari Narod."

"Pretpostavljam kako će na posljetku, ako sveučilište ikad razvije psihološki odjel o kojem neprestano pričaju, pretpostavljam kako će netko izvući zaključak iz vaših pitanja." Dawson je pričao škripavim glasom, i progutao je knedlu kad je Sherrinford odgovorio.

"Predlažem da počnemo sada. U Zemlji Povjerenika Haucha, pošto je to mjesto gdje se odigrao posljednji incident. Gdje mogu unajmiti vozilo?"

"Uh, može biti teško -"

"Hajde, hajde. Žutokljunac ili ne, znam bolje. U ekonomiji nestašice malo ljudi posjeduje tešku opremu. Ali, pošto je potrebna, uvijek se može unajmiti. Želim kamp kućicu s pogonom pogodnim svakoj vrsti terena. I želim ugrađenu određenu opremu koju sam donio, dio s ceradom zamijenjen s pokretnim tornjem koji se može kontrolirati s vozačevog sjedišta. Ali ja ću osigurati oružje. Osim mojih pušaka i pištolja, sredio sam posudbu artiljerije iz policijskog arsenala Christmas Landinga."

"Kako? Zar se uistinu spremate na... rat... protiv mita?"

"Recimo da se osiguravam, što nije strašno skupo, protiv neznatne mogućnosti. A sada, pored kamp kućice, što je s lakim avionom koji se može nositi za izviđanje?"

"Ne." Dawson je zvučao sigurnije nego prije. "Time tražite katastrofu. Možemo vas većim avionom prebaciti u bazni tabor kad vremensko izvješće bude vrlo povoljno. Ali pilot se odmah mora vratiti, prije no što se vrijeme ponovno pogorša. Meteorologija na Rolandu je nerazvijena; zrak je u ovo doba godine osobito prevrtljiv, a nismo opremljeni za proizvodnju aviona koji će preživjeti svako iznenađenje." Duboko je udahnuo. "Imate li ideju kojom brzinom vrtivrti može udariti, ili koje veličine stijena mogu pasti iz vedrog neba, ili -? Kad jednom dođete tamo, čovječe, ostanite na tlu." Oklijevao je. "To je važan razlog zašto su naši podaci o divljini tako oskudni, a njeni stanovnici tako izolirani."

Sherrinford se pokajnički nasmiješio. "Pa, pretpostavljam da, ako su detalji ono što tražim, u svakom slučaju moram se kretati polako."

"Potrošit ćete puno vremena", rekao je Dawson, "da ne spominjem novac vaše klijentice. Slušajte, ne mogu vam zabraniti lov na sjenke, ali -"

Diskusija se nastavila još gotovo sat vremena. Kad se ekran na posljetku zacrnio, Sherrinford je ustao, protegnuo se i prišao Barbro. Ponovno je zamijetila njegov osobiti korak. Došao je s planeta koji je imao gravitaciju za četvrtinu veću od Zemljine na planet koji je imao manje od polovice. Pitala se je li sanjao letenje.

"Ispričavam se što sam vas onako otpilio", rekao je. "Nisam očekivao da ću ga dobiti iz prve. Bio je stvarno iskren u pogledu svoje zaposlenosti. Ali kad sam dobio vezu nisam ga želio previše podjsećati na vas. Moj projekt može smatrati jalovom fantazijom koju ću ubrzo napustiti. Ali bi se u potpunosti sledio, možda bi nam postavio i zapreke, da je preko vas shvatio koliko smo odlučni."

"Zašto bi se brinuo?" pitala ga je s gorčinom.

"Strah od posljedica, još veći jer je nepriznat - strah od posljedica, još gori jer su nepredvidljive." Sherrinfordov pogled prešao je s ekrana kroz prozor do jutarnje svjetlosti koja je neopisivo visoko i daleko pulsirala ledeno plavo i bijelo. "Pretpostavljam da ste vidjeli kako razgovaram s prestravljenim čovjekom. Ispod svoje konvencionalnosti i podrugljivosti on vjeruje u Vanjske - oh, da, vjeruje."

Maglopastirove noge lebdjele su iznad yerbe i prestizale vjetrom nošene grančice. Pored njega, crn i bezobličan, nadnosio se nicor Nagrim, čija je ogromna težina ostavljala trag smrvljenih biljaka. Iza su svjetlucavi pupoljci plamentrna blistali kroz vijugavi, prugasti obris Morgarela utvare.

Cloudmoor se ovdje dizao u nizu brežuljaka i šumaraka. Zrak je bio miran, tu i tamo je donio daljinom prigušeni urlik zvijeri. Bilo je mračnije nego obično na rođenju zime, mjeseci su zašli, jutarnja svjetlost bila je slabašno svjetlucanje iznad planina na sjevernom kraju svijeta. Ali to je zvijezde učinilo vatrenijima, njihovo je mnoštvo ispunjavalo nebo, Put Duhova blistao je među njima kao da je, poput lišća na tlu, okupan rosom.

"Tamo!" proderao se Nagrim. Pokazivao je sa sve četiri ruke. Grupa je došla na vrh. U daljini se vidjelo svjetlucanje. "Hoah, hoah! Oć'mo ih odma' fino zgazit', il' ćemo ih fino polako sredit' jednog po jednog?"

Nećemo učiniti ništa slično, šupljoglavče, Morgarelov odgovor kliznuo je njihovim umovima. Osim ako nas ne napadnu, što neće ako im ne obznanimo svoje prisustvo, a njena je zapovijed da saznamo koje su im nakane.

"Gr-r-rum-m-m. Ja znam njihove nakane. Posjeći stabla, zabiti plugove u zemlju, zasaditi njihovo prokleto sjeme u grumenje i tlo. Osim ak' ih ne otjeramo u gorku vodu, i to brzo, brzo, postat će prejaki za nas."

"Ne prejaki za Kraljicu!" šokirano je protestirao Maglopastir.

Ipak, izgleda kao da imaju nove moći, podsjetio ga je Morgarel. Moramo ih oprezno promatrati.

"Možemo li ih onda oprezno zgazit'?" pitao je Nagrim.

Pitanje je izmamilo smiješak iz Maglopastirove zabrinutosti. Pljesnuo je ljuskava leđa. "Ti, nemoj pričati", rekao je. "Od toga me bole uši. Ni razmišljati; od toga te boli glava. Dođi, trči!"

Smiri se, prekorio je Morgarel. Imaš previše života u sebi, ljudsko

rođeni.

Maglopastir se namrštio na utvaru, ali poslušao tako što je usporio i birao put kroz ono malo zaklona što ih je teren pružao, zato jer je putovao u ime Najpravednije, saznati što je dovelo par smrtnika ovamo.

Jesu li tražili dječaka kojeg je Ayoch ukrao? (Neprestano je plakao za majkom, iako sve manje i manje od kad je vidio čuda Carheddina.) Možda. Letjelica je ostavila i njih i njihov auto u sada napuštenom logoru iz kojeg su se kretali u sve širim spiralama. Ali, kad nisu pronašli ni traga mladuncu unutar razumne udaljenosti, nisu pozvali letjelicu da ih vrati kući. A to nije bilo zato što je vrijeme sprečavalo putovanje valovima dalekogovora, kao što je bio čest slučaj. Ne, umjesto toga par se uputio prema planinama Moonhorna. Njihov će ih put provesti pokraj nekoliko izoliranih imanja uljeza i dalje u kraljevstva u koja njihova rasa nije kročila.

Znači, ovo nije bilo uobičajeno razgledavanje. Što je to onda?

Maglopastir je sada shvatio zašto je ona koja je vladala učila svoju usvojenu smrtnu djecu, željela da ne zaborave, nezgrapan jezik njihovih predaka. Mrzio je to učenje, u potpunosti strano navikama Stanovnika. Naravno, poslušali biste je, i s vremenom biste uvidjeli kako je bila mudra...

Sada je ostavio Nagrima iza stijene - nicor bi bio koristan samo u borbi - i otpuzao od grma do grma sve dok nije ležao u blizini ljudi. Kišna biljka nadnosila se nad njim, lišće mu je nježno dodirivalo golu kožu i odjenulo ga u tamu. Morgarel je odlebdio do krune drhtolista čije će treperenje bolje prikriti njegov slabašan obris. Ni on neće biti od velike pomoći. To je najviše uznemirivalo, najviše zastrašivalo. Utvare su bile medu onima koji ne samo da su mogli čitati i slati misli, nego i stvarati iluzije. Morgarel je izvijestio kako se ovog puta njegove moći odbijaju od nevidljive hladne barijere oko auta.

Izuzevši to, muškarac i žena nisu postavili nikakve stražarske strojeve i nisu imali pse. Vjerojatno su pretpostavili kako im ništa od toga neće trebati jer su spavali u dugačkom vozilu. Ali takav prezir prema Kraljičinim moćima ne smije se tolerirati, zar ne?

Metal je blago svjetlucao pod svjetlom vatre. Sjedili su oko nje, omotani kaputima zbog hladnoće koju je Maglopastir, gol, smatrao blagom. Muškarac je pio dim. Žena je pored njega zurila u sumrak koji su njene oči zaslijepljene vatrom sigurno vidjele kako totalnu tminu, jasno se vidjela pod treperavim svjetlucanjem. Da, sudeći po Ayochovoj priči, ona je roditeljica novog mladunca.

Ayoch je također želio poći, ali Najljepša je zabranila. Pookovi ne mogu ostati dovoljno dugo mirni za ovakvu misiju.

Muškarac je povlačio dim iz lule. Zbog toga su mu se obrazi uvukli u sjenu dok je svjetlost plesala nosom i obrvama, uznemirujuće je podsjećao na škarokljuna koji se sprema baciti na plijen.

"-Ne, ponovno ti kažem Barbro, nemam teorija", govorio je. "Kad su činjenice nedostatne teoretiziranje je u najboljem slučaju smiješno, u najgorem pogrešno."

"Ipak moraš imati neku ideju što radiš", rekla je. Bilo je jasno da su o ovome prije često raspravljali. Ni jedan Stanovnik ne bi mogao biti uporan poput nje, ili smiren poput njega. "Ta oprema koju si spakirao - onaj generator koji neprestano radi -"

"Imam jednu ili dvije radne pretpostavke koje su sugerirale koju opremu trebam ponijeti."

"Zašto mi ne želiš reći te pretpostavke?"

"One same indiciraju da to u sadašnjem trenutku ne bi bilo mudro, još uvijek lutam labirintom. I nisam imao prilike povezati sve konce. U stvari, jedino smo zaštićeni od takozvanog telepatskog utjecaja -"

"Što?" Počela je. "Misliš li... one legende o tome kako također mogu čitati misli -" Ostala je bez riječi, a pogledom je potražila tamu iza njegovih ramena.

Nagnuo se naprijed. Glas mu je izgubio oštru naglost i postao iskren i blag. "Barbro, uništavaš se. A to neće pomoći Jimmyju ako je živ, pogotovo ako možda kasnije budeš neophodno potrebna. Pred nama je dug put i bolje ti je da se smiriš."

Trzavo je kimnula i na trenutak zagrizla usnu prije no što je odgovorila. "Pokušavam."

Nasmiješio se oko lule u ustima. "Očekujem da ćeš uspjeti. Ne djeluješ mi poput nekoga tko odustaje, ili jadikuje ili uživa u očajanju."

Spustila je ruku do pištolja za pojasom. Glas joj se promijenio; izlazio je iz njenog grla poput noža iz korica. "Kad ih pronađemo, znat će što sam. Što su ljudi."

"Također zaboravi na bijes", rekao je muškarac. "Ne možemo si priuštiti emocije. Ako su Vanjski stvarni, a rekao sam ti da je to početna pretpostavka, bore se za svoje domove." Nakon kratke pauze rekao je: "Želim misliti kako ljudi ne bi kolonizirali Roland da su prvi istraživači našli žive domoroce. Ali sada je prekasno. Ne možemo otići, ni kad bismo htjeli. To je borba do smrti, protiv neprijatelja tako lukavog da je od nas sakrio činjenicu da ratuje s nama."

"Stvarno? Mislim, uhođenje, otimanje ponekog djeteta -"

"To je dio mojih pretpostavki. Sumnjam kako to nije uznemirivanje; to je taktika upotrijebljena u zastrašujuće profinjenoj strategiji."

Vatra je zapucketala i zaiskrila. Muškarac je neko vrijeme pušio mozgajući, sve dok nije nastavio:

"Nisam ti želio buditi nadu, ili te bezrazložno uzbuđivati dok si me morala čekati u Christmas Landingu, a onda u Portolondonu. Nakon toga smo bili zaposleni uvjeravanjem da je Jimmy odveden dalje od tabora nego što bi mogao odlutati prije no što bi se srušio od umora. Znači sada ti samo kažem kako sam temeljito proučio dostupni materijal o... Vilama. Pored toga, u početku sam išao principom eliminacije svakog mogućeg scenarija, kako god apsurdan bio. Nisam očekivao ništa osim konačnog opovrgnuća. Ali prošao sam sve, rukotvorine, analize, povijest, novinske članke, monografije; razgovarao sam s ljudima iz divljine koji su se našli u gradu i sa znanstvenicima koji su pokazali bilo kakav interes u vezi toga. ja sam brz učenik. Hvalim se jer sam postao veliki stručnjak - iako Bog zna da ima vrlo malo materijala za stručnjaka. I dalje, ja

sam, kao relativni stranac na Rolandu, možda na problem gledao drugačijim okom. I ukazao mi se uzorak."

"Ako su domoroci izumrli, zašto nisu ostavili više tragova? Arktika nije beskrajna, plodna je za rolandski život. Sigurno je uzdržavala populaciju čije su se rukotvorine morale nagomilati tijekom milenija. Tako su, čitao sam, na Zemlji pronađeni doslovno deseci tisuća sjekira iz paleolita, više srećom nego arheologijom."

"U redu. Recimo da su rukotvorine i fosili namjerno uklonjeni, u razdoblju između odlaska posljednje istraživačke grupe i dolaska prvog kolonizacijskog broda. Nisam naišao na neku potvrdu toga u dnevnicima prvotnih istraživača. Bili su previše zaokupljeni provjeravanjem naseljivosti planeta da bi katalogizirali primitivne građevine. Ipak, njihove natuknice indiciraju da su vidjeli puno više nego oni koji su došli kasnije. Recimo da je ono što smo pronašli nešto što su previdjeli prilikom uklanjanja, ili nisu stigli ukloniti."

"To dokazuje razvijen način mišljenja, razmišljanje o budućnosti, zar ne? Što za uzvrat dokazuje da Stari Narod nisu bili samo lovci ili neolitski farmeri."

"Ali nitko nikada nije vidio građevine ili strojeve ili nešto slično", prigovorila je Barbro.

"Ne. Domoroci najvjerojatnije nisu prošli kroz metalursko-industrijsku revoluciju poput naše. Mogu zamisliti druge putove kojima su išli. Njihova potpuno razvijena civilizacija mogla je početi, prije nego završiti, biološkim znanostima i tehnologijom. Možda je razvila potencijale živčanog sustava koji mogu biti razvijeniji u njihovoj vrsti nego kod ljudi. Shvaćaš da i mi do određenog stupnja posjedujemo te sposobnosti. Rašljar, na primjer, uistinu osjeća varijacije lokalnog magnetskog polja uzrokovane vodom. Ipak ti su talenti kod nas luđački rijetki i varljivi. Zato smo se posvetili drugim stvarima. Tko treba biti telepat, recimo, kad ima vidifon? Stari Narod je to možda vidio drugačije. Rukotvorine njihove civilizacije možda su bile, i još uvijek možda jesu, neshvatljive ljudima."

"Ipak, mogli su se pokazati ljudima", rekla je Barbro. "Zašto nisu?"

"Mogu smisliti desetke razloga. Recimo da su imali loša iskustva s međuzvjezdanim posjetiteljima ranije tijekom povijesti. Teško da je naša rasa jedina koja ima svemirske brodove. Uostalom, rekao sam ti da ne teoretiziram ispred činjenica. Nemojmo reći ništa više nego da je Stari Narod, ako postoji, stran za nas."

"Za strogog mislioca barataš s previše teorija."

"Priznao sam kako je ovo u potpunosti provizorno." Zaškiljio je prema njoj kroz oblak dima. "Ti si došla k meni, Barbro, na sav glas ustrajući da je tvoj sin otet, ali tvoja vlastita priča o kultu otmičara je smiješna. Zašto si tako nevoljna priznati mogućnost postojanja ne-ljudi?"

"Unatoč činjenici da Jimmyjev život najvjerojatnije ovisi o tome", uzdahnula je. "Ne znam."

Drhtaj. "Možda se ne usudim priznati."

"Do sada nisam rekao ništa o čemu se nije nagađalo u tisku", rekao joj je. "Otrcana nagađanja, istina. Sto godina nitko nije pronašao čvrst dokaz da Vanjski nisu ništa više od praznovjerja. Ipak, nekoliko je ljudi izjavilo kako postoji vrlo mala mogućnost da su inteligentni domoroci raštrkani divljinom."

"Znam", ponovila je. "Ipak, nisam sigurna što je tebe natjeralo da preko noći te argumente uzmeš za ozbiljno."

"Pa, kad sam jednom počeo razmišljati, sinulo mi je da Rolandovi stanovnici divljine nisu u potpunosti izolirani srednjovjekovni seljaci. Imaju knjige, telekomunikacije, alate na struju, motorna vozila; iznad svega imaju moderno znanstveno utemeljeno obrazovanje. Zašto bi postali praznovjerni? Nešto mora biti uzrok." Zastao je. "Bolje je da ne nastavim. Moje ideje idu dalje od ovog; ali ako su točne, opasno ih je glasno izgovarati."

Maglopastirovi trbušni mišići su se napeli. Bilo je opasnosti u toj škarokljunoj glavi, sigurno. Nositeljica Vijenca mora biti upozorena. Na trenutak je razmišljao o pozivanju Nagrima da ubije ovo dvoje. Ako bi ih nicor brzo zaskočio, njihovo vatreno oružje ne bi im bilo od koristi. Ali ne. Možda su ostavili poruku kod kuće, ili - Nastavio

je prisluškivati. Tema razgovora se promijenila. Barbro je mrmljala, "- zašto si ostao na Rolandu?"

Muškarac se sumorno nasmiješio. "Pa, život na Beowulfu za mene nije imao izazova. Heorot je - ili je bio; ovo je bilo desetljećima u prošlosti, sjećaš li se - Heorot je bio gusto naseljen, savršeno organiziran, dosadno jednoličan. To je bila djelomična zasluga niske granice, sigurnosnog ventila koji je otpuhivao nezadovoljne. Ali meni je tamo dolje nedostajala tolerancija ugljičnog dioksida da bih zdravo živio. Pripremala se ekspedicija koja će obići brojne kolonizirane svjetove, posebno one koji nisu imali opremu za održavanje laserske veze. Prisjetit ćeš se njene najavljene svrhe, potraga za novim idejama u znanosti, umjetnosti, sociologiji, filozofiji, što god se moglo pokazati vrijednim. Bojim se kako su na Rolandu pronašli malo od značaja za Beowulf. Ali ja, koji sam na prijevaru dobio mjesto, za sebe sam vidio mogućnosti i odlučio se ovdje nastaniti."

"Jesi li i tamo također bio detektiv?"

"Da, u službenoj policiji. U mojoj obitelji imamo tradiciju tog posla. Nešto od toga došlo je s Cherokee strane obitelji, ako ti ime nešto znači. Uostalom, također se smatramo neizravnim potomcima jednog od prvih zabilježenih privatnih istražitelja u prošlosti na Zemlji prije svemirskih letova. Zanemarivši koliko u tome može biti istine, prihvatio sam ga kao koristan uzor. Shvaćaš, uzor -"

Muškarac je zašutio. Tjeskoba mu je preletjela licem "Bolje je da odemo na spavanje", rekao je. "Sutra ujutro nas očekuje dug put."

Pogledala je divljinu. "Ovdje nema jutra."

Povukli su se. Maglopastir je ustao i oprezno razgibao mišiće. Prije povratka Sestri Lyrtha riskirao je pogled kroz prozor automobila. Kreveti su bili napravljeni jedan pored drugoga i u njima su ležali ljudi. Ipak, muškarac je nije dodirnuo iako je imala poželjno tijelo, a ništa što se među njima odigralo nije sugeriralo da to namjerava.

Stravični ljudi. Hladni i bez duše. I oni će zavladati prelijepim divljim svijetom? Maglopastir je zgađeno pljunuo. To se ne smije dogoditi. To se neće dogoditi. Ona koja vlada zaklela se u to.

Posjed Williama Ironsa bio je ogroman. Razlog toga ležao je u tome što je imanje trebalo opskrbljivati njega, njegovu rodbinu i stoku domicilnim usjevima čiji je uzgoj još uvijek bio malo razumljiv. Također je uzgajao i neke zemaljske biljke, ljeti i u staklenicima. Ipak, one su bile luksuz. Stvarno osvajanje Arktike ležalo je u yerba travi, bathyriza stablima, pericoupu i glycophyllonu, i eventualno, kad se tržište raširi s populacijom i industrijom, chalcanthemumom za gradske cvjećare i krzno prelaca uzgajanih u kavezima za gradske krznare.

To je bila sutrašnjica koju Irons nije očekivao doživjeti. Sherrinford se pitao očekuje li čovjek da će to itko doživjeti.

Prostorija je bila topla i osvijetljena. Vatra je veselo pucketala u kaminu. Svjetlost fluoroploča blistala je s rukom rezbarenih škrinja, stolica i stolova, s raznobojnih zavjesa i posuđa na policama. Čovjek je trezveno sjedio u svojoj visokoj stolici, krupno građen, brada mu se spuštala niz prsa. Njegova žena i kćeri donijeli su kavu, čiji se miomiris stopio s zaostalim aromama obilne večere, njemu, njegovim gostima i njegovim sinovima.

Ali vani je vjetar hujao, munje su bjesnjele, gromovi su tutnjili, kiša je udarala po krovu i zidovima i slijevala se da bi stvarala vrtloge na popločenom dvorištu. Hangari i štale nagomilani su ispred ogromne praznine. Stabla su zavijala, a nije li se zlokobni prizvuk smijeha začuo kroz mukanje zaplašene krave? Gomila kamenčića udarala je po pločama poput mnogorukog kucanja.

Mogli ste osjetiti koliko su vaši susjedi udaljeni, pomislio je Sherrinford. A ipak su to bili ljudi koje ste najčešće viđali, obavljali dnevne poslove preko vidifona (kad solarna oluja nije njihove glasove pretvorila u trabunjanje, a lica u kaos) ili licem u lice, zabavljali se s njima, ogovarali i spletkarili s njima, ženili sinove i udavali kćeri; na kraju to su bili ljudi koji će vas pokopati. Svjetla priobalnih gradova bila su nevjerojatno daleka.

William Irons bio je snažan čovjek. A ipak sada kad je govorio u njegovom je glasu bio strah. "Stvarno ste prešli preko Troll Scarpa?"

"Mislite li na Hanstein Palisadese?" odgovorio je Sherrinford, više

izazivajući nego postavljajući pitanje.

"Nijedan stanovnik divljine ne zove ga drugačije osim Troll Scarpa", rekla je Barbro. A kako je takvo ime uskrsnulo, svjetlosnim godinama i stoljećima od srednjeg vijeka na Zemlji?

"Lovci, traperi, nadglednici - vi ih zovete graničari - putuju tim planinama", izjavio je Sherrinford.

"Određenim dijelovima", rekao je Irons. "To je dopušteno, nekoć postignutim dogovorom među čovjekom i Kraljicom kad je pomogao brdskom mužjaku kojeg je satan povrijedio. Gdje god raste plumablanca ljudi mogu ići, ako ostave ljudske proizvode na kamenim oltarima kao plaću za ono što odnose iz zemlje. Drugdje -" jedna šaka sklopila se oko naslona stolice i ponovno opustila "- nije mudro ići."

"To se radilo, zar ne?"

"Oh, da. I neki su se vratili zdravi, ili su tako tvrdili, iako sam čuo da poslije toga nikad nisu imali sreće. A neki nisu; nestali su. Neki koji su se vratili trabunjali su o čudima i stravičnim stvarima, i ostali su maloumnici do kraja života. Već dugo vremena nitko nije bio toliko nepromišljen da prekrši dogovor i prijeđe granicu." Irons je gotovo preklinjući pogledao Barbro. Njegova žena i djeca gledali su je isto tako, okamenjeni poput kipova. Vjetar je hujao iza zidova i tresao rolete. "Nemojte ni vi."

"Imam razloga vjerovati kako je moj sin tamo", odgovorila je.

"Da, da, rekli ste i žao mi je. Možda se nešto može učiniti. Ne znam što, ali bit će mi drago, oh, položiti dvostruko darova na Unvarov humak u sredini zime, i izmoliti molitvu urezanu u tlo kremenim nožem. Možda ga vrate." Irons je uzdahnuo. "Ipak, nisu učinili takvu stvar koliko sjećanje čovjeka seže. A moglo bi biti i gore. Sam sam ih primijetio kako kao ludi trče sumrakom. Izgledaju sretniji od nas. Možda ne bi bila dobrota da vašeg sina vrate kući."

"Kao u Arvidovoj pjesmi", rekla je njegova žena.

Irons je kimnuo. "M-hm. Ili druge, kad smo već kod toga."

"Što je ovo?" pitao je Sherrinford. Osjećao se strancem puno jače nego prije. Bio je dijete gradova i tehnologije, prije svega dijete skeptične inteligencije. Ova obitelj je vjerovala. Bilo je neugodno vidjeti više od tračka njihovog prihvaćanja u Barbrinom polaganom kimanju.

"Imamo istu baladu u Zemlji Olge Ivanoffe", rekla mu je, glas joj je bio manje smiren od riječi. "To je jedna od tradicionalnih - nitko ne zna tko ih je napisao - koje se pjevaju da daju ritam prstenastom plesu na poljani."

"Primijetila sam multiliru u vašoj prtljazi, gospođo Cullen", rekla je Ironsova žena. Bila je očito revna skrenuti s eksplozivne teme istraživanja u prkos Starom narodu. Pjesma bi mogla pomoći. "Želite li nas zabaviti?"

Barbro je zatresla glavom, bijela oko nosnica. Najstariji dječak hitro je, prilično važno, rekao: "Pa, naravno, mogu ja, ako naši gosti žele čuti."

"Uživao bih u tome, hvala." Sherrinford se izvalio u stolici i napunio lulu. Da se ovo nije dogodilo spontano, odveo bi razgovor prema sličnom ishodu.

U prošlosti nije imao poticaja za proučavanje folklora u divljini, niti je imao puno prilike za čitanje oskudnih podataka otkad mu je Barbro na vrat natovarila svoju nevolju. Ipak sve je više i više bio uvjereniji kako mora pronaći razumijevanje - ne antropološku studiju, nego pravi osjećaj - u odnosu između Rolandovih doseljenika i onih koji su ih opsjedali.

Uslijedilo je komešanje, premještanje, priprema za slušanje, šalice su ponovno napunjene s kavom, konjak je poslužen kao dodatak. Dječak je objasnio: "Posljednji stih je refren. Svi se pridružite, u redu?" Očito se i on također nadao da će malo popustiti napetost. Katarza kroz pjesmu? Sherrinford se pitao i dodao sam sebi: Ne; egzorcizam.

Djevojčica je prebirala po žicama gitare. Dječak je pjevao uz melodiju koja je nadglasala buku oluje:

Graničar to bješe Arvid
hitao je domu svom
kroz sjenovit srebrolist
i zvonki cvijet u gaju tom.
Plete ples pod plamentrnom
Oko njega lahor je noćni
nosio miris milja i srda
oba mjeseca visoko bjehu
i rosa je padala na brda.
Plete ples pod plamentrnom
Sanjareći o onoj ženi
što pod suncem čeka na njega,
stao je, zvijezdama obasjan,
i to ga je koštalo svega.
Plete ples pod plamentrnom
Jer tamo ispod brda
što prema mjesecu se diže
Vanjski je plesao narod
u staklu i sjaju, sve bliže.
Plete ples pod plamentrnom
Vanjski je plesao narod,
poput vjetra, vode i vatre

uz glazbu harfi od leda

lagano, kao da snatre.

Plete ples pod plamentrnom

Tada je prišla ona

Arvidu plesom obuzetom

Kraljica Zraka i Tame

Sa zvijezdama u pogledu svom.

Plete ples pod plamentrnom

Zvijezdama, ljubavlju i strahom

što pogleda njenog su moći

Kraljica Zraka i Tame."

"Ne!" Barbro je skočila sa stolice. Šake su joj bile zgrčene, suze su joj vlažile obraze. "Ne možete - se praviti da - o stvorovima koji su oteli Jimmyja!" Istrčala je iz prostorije gore do svoje gostinske sobe.

Ali sama je završila pjesmu. To je bilo nekih sedamdeset sati kasnije, u taboru na strminama gdje se graničari nisu usuđivali ići.

Ona i Sherrinford nisu puno rekli Ironsovoj obitelji nakon odbijenih bezbrojnih preklinjanja da ostave zabranjenu zemlju na miru. Niti su u početku razmijenili puno zapažanja tijekom vožnje na sjever. Ipak, polako je počinjao izvlačiti pojedinosti iz njenog života. Nakon nekog vremena gotovo je zaboravila tugovati kroz prisjećanje na dom i stare susjede. Ovo je nekako dovelo do otkrića - da je on, ispod svog profesionalnog ponašanja, gurman i ljubitelj opere, te da cijeni njenu ženstvenost; da se još uvijek može smijati o pronaći ljepotu u divljoj zemlji oko sebe - i shvatila, s malim osjećajem krivnje, da se život sastoji od puno više nade nego i samo spašavanje sina kojeg joj je Tim dao.

"Uvjerio sam se kako je živ", rekao je detektiv. Namrštio se.

"Iskreno, žao mi je što sam te poveo, očekivao sam kako će ovo biti samo putovanje za sakupljanje činjenica, ali ispada da je više. Ako imamo posla s pravim stvorenjima koja su ga otela, znači da mogu biti uistinu opasna. Trebao bih se vratiti do najbližeg imanja i pozvati avion da te odvede."

"To samo možete napraviti u ludilu, gospodine", rekla je. "Trebaš nekoga tko poznaje uvjete u divljini, i ja sam bolje kvalificirana od većine."

"M-m-m... to bi uključilo i značajan zastoj, zar ne? Uz veliku udaljenost tako i tako ne mogu poslati signal nijednoj zračnoj luci prije nego što se trenutačni učinak solarne interferencije ne smanji."

Sljedeće "noći" raspakirao je preostalu opremu i postavio je. Prepoznala je neku, poput termalnih detektora. Ostale su joj stvari bile nepoznate, kopirane na njegovu narudžbu s naprednog stroja njegovog matičnog svijeta. Nije joj želio reći puno o njima. "Objasnio sam ti svoje sumnje da oni koje tražimo posjeduju telepatske sposobnosti", rekao je u ispriku.

Oči su joj se raširile. "Misliš da to može biti istina, Kraljica i njen narod mogu čitati misli?"

"To je dio fame koja okružuje njihovu legendu, zar ne? U stvari nema ništa zastrašujuće u vezi tog fenomena. Proučavan je i prilično dobro definiran stoljećima ranije, na Zemlji. Usuđujem se reći da su činjenice dostupne u znanstvenim mikrodosjeima u Christmas Landingu. Vi s Rolanda ih jednostavno nemate prilike potražiti, kao što isto tako nemate prilike potražiti kako izgraditi strujni dalekobacač ili svemirski brod."

"Pa, kako onda telepatija radi?"

Sherrinford je shvatio kako njeno pitanju ne traži samo utjehu nego i činjenice, pa je progovorio s namjernom suhoparnošću: "Organizam stvara radijaciju izuzetno velikih valnih duljina koje mogu, u načelu, biti modulirane živčanim sustavom. U praksi, slabost signala i niska razina njihovog prijenosa podataka čini ih neuhvatljivima, teškima za detekciju i mjerenje. Naši praljudski preci oslanjali su se na puno pouzdanije osjete, poput vida i sluha. Telepatske primopredaje koje mi radimo u najboljem slučaju su marginalne. Ali istraživači su pronašli nezemaljske vrste koje imaju evolucijsku prednost u daljnjem razvoju sustava, u njihovim osobitim okruženjima. Pretpostavljam da bi takve vrste mogle ubrajati onu koja se malo izlaže direktnoj sunčevoj svjetlosti - u stvari, kriju se od danje svjetlosti. Čak može postati tako sposobna da unutar malog dometa može uhvatiti slabe ljudske emisije i učiniti da čovjekova primitivna osjetila reagiraju na njegove jače emisije."

"Time bi se puno objasnilo, zar ne?" rekla je Barbro tiho.

"Sada sam opremio naš auto sa zaštitnim poljem", rekao joj je

Sherrinford, "ali domet mu je samo nekoliko metara od šasije. Iza toga njihov bi izviđač mogao biti upozoren tvojim mislima, ako točno shvaćaš što pokušavam učiniti. Imam izvrsno izvježbanu podsvijest koja se brine da o ovome razmišljam na francuskom kad sam vani. Komunikacija mora biti strukturirana tako da je razumljiva, shvaćaš, a to je dovoljno različita struktura od engleskog. Ali engleski je jedini ljudski jezik na Rolandu i Stari narod ga je sigurno naučio."

Kimnula je. Iznio joj je glavni plan, koji je bio preočit za prikrivanje. Problem je bio u uspostavljanju kontakta s tuđincima, ako postoje. Do ovog trenutka samo su se pokazali, u rijetkim intervalima, jednom ili nekolicini trapera u istom trenutku. Sposobnost stvaranja halucinacija pomogla im je u tome. Ostat će dovoljno daleko od bilo koje velike ekspedicije koja eventualno prolazi njihovim teritorijem, možda zato što na nju ne mogu tako lako telepatski utjecati. Ali dvoje ljudi koji krše sve zabrane ne bi trebali izgledati tako opasno za prići. I... ovo će biti prva ljudska ekipa koja ne samo da je radila pod pretpostavkom da su Vanjski stvarni, nego je bila opremljena modernom policijskom tehnologijom koja nije bila s ovog planeta.

U tom taboru se nije ništa dogodilo. Sherrinford je rekao kako nije ni očekivao nešto takvo. Stari Narod bio je oprezan ovako blizu nekog imanja. Na vlastitoj zemlji su sigurno odvažniji.

Do iduće "noći" vozilo je dobro ušlo u tamošnju zemlju. Kad je Sherrinford zaustavio auto na poljani i ugasio motor tišina se dovaljala poput vala.

Izašli su van. Pripremila je obrok na kuhalu dok je on sakupljao drva tako da se kasnije mogu opustiti pored vatre. Često je bacao pogled na zapešće. Nije nosio sat - umjesto njega imao je radiom kontrolirani brojčanik koji će mu reći što su instrumenti na vozilu registrirali.

Kome ovdje treba sat? Spora zviježđa valjala su se iza blještave jutarnje svjetlosti. Mjesec Aide nalazio se iznad snježnog vrha dajući mu srebrnu boju, iako je ovo mjesto bilo na pozamašnoj visini. Ostatak planina bio je skriven šumom koja je rasla u blizini. Stabla su većinom bila drhtolistovi i paperjasto bijela plumablanca,

poput utvara među sjenama. Nekoliko je plamentrnova svjetlucalo, nagomilani prigušeni fenjeri, a trava je bila gusta i imala je slatkast miris. Mogli ste vidjeti iznenađujuće daleko kroz plavi sumrak. Negdje u blizini žuborio je potok, a ptica je cvrkutala.

"Ovdje je lijepo", rekao je Sherrinford. Ustali su nakon večere i još uvijek nisu ponovno sjeli ili rasplamsali vatru.

"Ali neobično", tiho je odgovorila Barbro. "Pitam se je li to uistinu za nas. Možemo li se stvarno nadati kako ćemo posjedovati ovaj planet."

Njegova je lula pokazala prema zvijezdama. "Čovjek je putovao na neobičnija mjesta od ovog."

"Je li? Ja... oh, pretpostavljam da su to samo ostaci mog djetinjstva u divljini, ali znate li da kad sam ispod njih o zvijezdama ne mogu misliti kao o loptama plina čije su energije izmjerene, čijim su planetima hodale svakidašnje noge. Ne, one su male, hladne i čarobne; naši su životi povezani s njima; nakon što umremo šapću nam u našim grobovima." Barbro je spustila pogled. "Shvaćam da je to besmislica."

U sumraku je mogla vidjeti kako mu se lice napelo. "Ne, uopće nisu", rekao je. "Emotivno gledano, fizika može biti veća besmislica. I na kraju, shvaćate, nakon dovoljnog broja generacija, misli prate osjećaje. Čovjek nije racionalan u srcu. Mogao bi prestati vjerovati u znanstvene priče ako bi one izgubile osjećaj istinitosti."

Zastao je. "Ona balada koja se nije dovršila u kući", rekao je ne gledajući ju. "Zašto te tako pogodila?"

"Nisam mogla podnijeti kako ih, pa, veličaju. Ili je tako izgledalo. Ispričavam se zbog meteža."

"Pretpostavljam da je balada tipičan predstavnik velikog mnoštva."

"Pa, nikad ih nisam pomislila zbrajati. Kulturalna antropologija je nešto za što na Rolandu nemamo vremena, ili bolje rečeno nije nam pala na pamet uz sve ostale poslove koje treba obaviti. Ali - sad kad si to spomenuo, da, iznenađena sam koliko puno pjesama i priča u

sebi imaju motiv Arvida."

"Možeš li je uspjeti izrecitirati?"

Uspjela je skupiti snagu za smiješak. "Ma daj, mogu i bolje od toga ako želiš. Čekaj da donesem multiliru i nastupam."

Ipak je izostavila hipnotički refren dok su note odzvanjale, osim na kraju. Gledao ju je kako stoji ispred mjeseca i zore.

"- Kraljica Zraka i Tame

prozborila je u noći.

Siđi, Arvide graničaru

i Vanjski sa nama budi.

Ne treba više ti teret

što nose smrtni ga ljudi.

Drznuo se odgovor joj dati:

meni se odavde bježi

čeka me djeva jedna

u zemlji što pod suncem leži,

i čeka me družina moja

posao koji ostavit neću

Što bio bi graničar Arvid

da sve to proda za sreću?

Sad baci čini, ti Vanjska

i pusti bijes što te prati

život mi uzeti možeš

ali zatočit se neću dati.
Kraljica Zraka i Tame
bila je strašna, visoka
u ljepoti sjevernog svjetla
što nije za smrtna oka.
Poput glazbe se nasmijala
i rekla mu umjesto zbogom:
nisu mi potrebne čini
da tugom te ispunim ovom:
domu ću poslat te sad
ponesi do te tvoje žene
sjećanje na glazbu Vanjskih
i mjesec i rosu i mene,
i to će te pratiti uvijek,
sunčevom svjetlu brana
i lijegat u postelju s tobom
u smiraj svakoga dana.
U radu, igri, veselju
od bola uvijek se tresi
kad sjetiš se što si mogao biti
i što umjesto toga jesi.
Toj glupoj, običnoj ženi

ti budi dobar muž,

puzi sad doma, Arvide,

kao smrtnik i običan puž

s treptajem i zvonom smijeha

ona mu mir duše uze,

nestali su, a on je ostao

i do zore ronio suze.

Plete ples pod plamentrnom."

Položila je liru u stranu. Vjetar je šuštao lišćem. Nakon duge tišine Sherinford je rekao: "I ovakve priče su dio svačijeg života u divljini?"

"Pa, možeš to tako reći", odgovorila je Barbro. "lako nisu sve pune natprirodnih događanja. Neke su o ljubavi i junaštvu. Tradicionalne teme."

"Ja mislim da se vaša osobita tradicija nije sama rodila od sebe." Glas mu je bio tmuran. "U stvari, mislim kako većinu vaših pjesama i priča nisu napisali ljudi."

Stisnuo je usne i o tome više nije želio reći ni riječi. Rano su otišli u krevet. Satima kasnije probudio ih je alarm.

Zujanje je bilo tiho, ali u trenu ih je probudilo. Spavali su odjeveni kako bi bili spremni za uzbunu. Odsjaj neba osvjetljavao ih je kroz ceradu. Sherrinford je skočio sa svog ležaja, navukao cipele i stavio opasač s pištoljem. "Ostani unutra", zapovjedio je.

"Što je vani?" Bilo joj je tutnjilo.

Zaškiljio je prema brojčanicima instrumenata i provjerio ih u svjetlucavoj spravi na ruci. "Tri životinje", prebrojio je. "I to nisu navratili stanovnici divljine. Jedna je velika, toplokrvna, sudeći po infracrvenom, miruje u blizini. Druga... hm, niska temperatura,

difuzna i nestabilna emisija, kao da se prije radi o... o roju stanica koordiniranih nekako... feromonalno?... također se zadržava na odstojanju. Ali treća je praktički pokraj nas, kreće se kroz grmlje; i taj uzorak izgleda ljudski."

Vidjela je kako podrhtava od nestrpljenja, više nije izgledao kao profesor. "Pokušat ću uhvatiti jednu", rekao je. "Kad budemo imali subjekt za ispitivanje - budi me spremna ponovno hitro pustiti unutra. Ali ti sama nemoj riskirati, što god se dogodilo. I neka ovo bude otkočeno." Dodao joj je napunjenu pušku za krupnu divljač.

Njegov visoki lik uspravio se pored vrata i odškrinuo ih. Zrak je nagrnuo unutra, hladan, vlažan, prepun miomirisa i mrmljanja. Mjesec Oliver sada je također bio vani; svjetlost oba mjeseca bila je nestvarno jarka, zora je ključala u bijelom i ledeno plavom.

Sherrinford je ponovno bacio pogled na spravicu. Sigurno je pokazivala položaje promatrača među onim šarenim lišćem. Naglo je iskočio van. Protrčao je pored pepela vatre i nestao među stablima. Barbrina ruka se grčila na kundaku njenog oružja.

Nastao je metež. Dvoje boraca banulo je na poljanu. Sherrinford je čvrsto držao manji ljudski lik. Kroz srebrni sjaj i svjetlost duginih boja mogla je razaznati da je drugi gol, muškarac, dugokos, vitak i mlad. Borio se poput demona, pokušavao je upotrijebiti zube, noge i duge nokte, a cijelo je vrijeme urlao poput satana.

Odjednom je shvatila: Promijenjeni, otet u djetinjstvu i odrastao među Starim Narodom. Ovo stvorenje je ono što će napraviti od Jimmyja.

"Ha!" Sherrinford je zavrtio svog protivnika i zabio mu ukrućene prste u solarni pleksus. Dječak je uzdahnuo i klonuo: Sherrinford ga je vodio prema autu.

Iz šume je izašao div. I sam je mogao biti stablo, crn i čvornat, imao je četiri velike kvrgave grane; ali zemlja se tresla i odjekivala pod njegovim nogama-korijenjem, a njegova hrapava rika parala je zrak i lubanje.

Barbro je vrisnula. Sherrinford se hitro okrenuo. Potegao je pištolj,

pucao i pucao, tupi praskovi u polumraku. Slobodnom rukom je čvrsto držao klinca. Divovski obris posrnuo je pod udarima metaka. Oporavio se i nastavio prilaziti, sporije, opreznije, kružeći da mu presiječe put prema autu. Nije se mogao dovoljno brzo kretati kako bi to izbjegao osim ako ne pusti zarobljenika - koji je bio njihov jedini mogući vodič do Jimmyja -

Barbro je skočila van. "Nemoj!" povikao je Sherrinford. "Za ime Božje, ostani unutra!" Monstrum je zagrmio i zamahnuo prema njoj. Povukla je obarač. Povratni udar tresnuo ju je u rame. Kolos je zateturao i pao. Nekako se podigao na noge i zabauljao prema njoj. Ustuknula je. Opet je pucala, i opet. Stvorenje je zarežalo. Počela mu je teći krv i uljasto svjetlucati među kapima rose. Okrenulo se i otišlo, lomeći grane, u tamu koja se ugnijezdila u šumi.

"Idi u zaklon!" povikao je Sherrinford. "Ne nalaziš se u zaštitnom polju!"

Odozgo je dolebdjela maglica. Jedva ju je primijetila prije no što je ugledala novi lik na rubu poljane. "Jimmy!" kriknula je.

"Majko." Raširio je ruke. Mjesečina je sjala u njegovim suzama. Bacila je oružje i potrčala prema njemu.

Sherrinford je krenuo za njom. Jimmy je šmugnuo u guštik. Barbro se probijala za njim zapinjući i lomeći grančice. Onda ju je nešto zgrabilo i odnijelo.

Stojeći iznad svog zarobljenika Sherrinford je povećao intenzitet neonki sve dok nije blokirao pogled na divljinu iz auta. Dječak se meškoljio pod bezbojnim blještavilom.

"Progovorit ćeš", rekao je čovjek. Unatoč divljem izgledu govorio je tiho.

Dječak je zurio kroz zapletenu kosu. Na licu mu se pojavljivala modrica. Zamalo je uspio pobjeći dok je Sherrinford ganjao i izgubio ženu. Detektiv ga je jedva uhvatio pri povratku. Nije bilo vremena za nježnosti pošto je pojačanje Vanjskih moglo stići svakog trenutka. Sherrinford ga je onesvijestio i dovukao unutra. Sjedio je vezan u stolici.

Pljunuo je. "S tobom da pričam, čovječe?" Ali tijelo mu je bilo orošeno znojem, oči su mu nervozno šarale tamo amo po metalu koji ga je okruživao.

"Reci mi svoje ime."

"A hoćeš li me začarati?"

"Ja sam Eric. Ako mi ne daš drugi izbor morat ću te zvati... m-m-m... Wuddikins."

"Što?" Koliko god jezovito, vezano stvorenje i dalje je bilo ljudsko dijete. "Dobro, Maglopastir." Ritmički izgovor njegovog engleskog nekako je naglašavao njegovu sumornost. "To nije zvuk, samo značenje. U svakom slučaju, to je moje govorno ime, ništa više."

"Ah, skrivaš tajno ime koje smatraš pravim?"

"Ona ga skriva, ja ne znam kako glasi. Ona zna svačije pravo ime."

Sherrinford je podigao obrve. "Ona?"

"Koja vlada. Neka mi oprosti, ne mogu napraviti pobožni znak kad su mi ruke vezane. Neki uljezi zovu je Kraljicom Zraka i Tame."

"A tako." Sherrinford je uzeo lulu i duhan. Dopustio je tišini da djeluje dok je pripaljivao. Na posljetku je rekao:

"Priznajem da me Stari Narod iznenadio. Nisam očekivao tako moćnog člana u vašoj grupi. Sve što sam mogao naučiti pokazivalo je da se s mojom rasom - i tvojom, momče - bore pomoću nevidljivosti, varke i iluzije."

Maglopastir je divljački kimnuo. "Nedavno je stvorila prve nicore. Nemoj misliti kako na repertoaru ima samo varke."

"Ne mislim. Ipak, metak s čeličnom navlakom također dobro djeluje, zar ne?"

Sherrinford je nastavio pričati, tiho, uglavnom sam sebi: "Još uvijek vjerujem kako su, ah, nicori - sve vaše poluljudske vrste - uglavnom namijenjene da ih se vidi, ne koristi. Moć slanja priviđenja sigurno je vrlo ograničena djelokrugom i svrhom, kao i brojem pojedinaca koji je posjeduju. Inače ne bi trebala raditi tako polako i prikriveno kao što radi. Čak i izvan naše mentalne barijere, Barbro - moja kolegica - mogla se oduprijeti, mogla je ostati svjesna da je ono što god da je vidjela nestvarno... da je bila manje potresena, manje uspaničena, manje tjerana potrebom."

Sherrinford je zavrtio glavom kroz dim. "Nije važno što sam ja iskusio", rekao je. "Nije moglo biti isto kao kod nje. Mislim da nam je dana zapovijed, 'Vidjet ćete kako ono što na svijetu najviše želite bježi od vas u šumu.' Naravno, nije prešla puno metara prije no što ju je nicor zgrabio. Nisam se nadao kako ću ih moći pratiti; ja nisam arktički traper, a pored toga bilo bi im lako da me zaskoče. Vratio sam se tebi." Mrko: "Ti si moja veza s vrhovnicom."

"Misliš kako ću te ja voditi u Starhaven ili Carheddin? Pokušaj me natjerati, čovječe."

"Želim se pogoditi."

"Sumnjam da želiš više od toga." Maglopastirov odgovor sadržavao je iznenađujuću oštroumnost. "Što ćeš reći kad se vratiš kući?"

"Da, to uistinu predstavlja problem, zar ne? Barbro Cullen i ja nismo preplašeni stanovnici divljine. Mi smo iz grada. Donijeli smo instrumente za snimanje. Bit ćemo prvi u našoj vrsti koji su zabilježili susret sa Starim Narodom, a to će izvješće biti detaljno i

vjerodostojno. Prouzročit će akciju."

"Znači shvaćaš da se ne bojim smrti", izjavio je Maglopastir, iako su mu usta pomalo drhtala. "Ako ti dopustim da dođeš i mom narodu učiniš svoje ljudske stvari ne bi više imao zbog čega živjeti."

"Nemaš se razloga bojati", rekao je Sherrinford. "Ti si samo mamac." Sjeo je i pogledao dječaka kroz masku smirenosti. (U unutrašnjosti je vrištalo: Barbro, Barbro\) "Razmisli. Tvoja mi Kraljica ne može dopustiti povratak i dovođenje zarobljenika, i prikazivanje izvješća. Mora to nekako zaustaviti. Mogao bi se pokušati probiti borbom - ovaj je auto bolje naoružan nego što misliš - ali to ne bi nikoga oslobodilo. Umjesto toga ostajem ovdje. Njene nove snage doći će ovamo čim prije budu mogle. Pretpostavljam da se neće slijepo baciti pred strojnicu, haubicu i fulgurator. Najprije će pregovarati, bile njihove namjere poštene ili ne. Tu ću ostvariti kontakt kojeg tražim."

"Što planiraš?" Mumljanje je sadržavalo strepnju.

"Najprije ovo, kao neku vrstu poziva." Sherrinford je preklopio prekidač. "Eto. Spustio sam štit protiv čitanja misli i stvaranja iluzija. Usuđujem se reći kako će barem vođe moći osjetiti kako ga nema. To bi im trebalo uliti sigurnost."

"A onda?"

"Onda ćemo čekati. Želiš li nešto pojesti ili popiti?"

Tijekom vremena koje je uslijedilo Sherrinford je pokušao razveseliti Maglopastira, saznati nešto o njegovom životu. Ono malo odgovora koje je dobio bili su pristojni. Prigušio je unutarnja svjetla i smjestio se da bi virio van. To su bili dugi sati.

Završili su dječakovim radosnim poklikom koji je napola bio jecaj. Iz šume je izašla grupa Starog Naroda.

Neki su sjajili puno sjajnije nego što bi mjeseci, zvijezde i sjeverna svjetlost mogli uzrokovati. Vođa je jahao bijelog jelena čiji su rogovi bili ukrašeni vijencima. Njegov je lik bio ljudski, ali neprirodno lijep, srebrno plava kosa okruživala je ponosno lice

ispod kacige s perjanicom. Plašt na njegovim leđima vijorio je poput krila. Oklop boje mraza zveckao je dok se približavao.

Iza njega, lijevo i desno, jahala su dvojica s mačevima s kojih su svjetlucali i treperili mali plamičci. Iznad se leteće jato smijalo, zabavljalo i izvodilo vratolomije na povjetarcu. U njihovoj blizini lebdjela je poluprozirna izmaglica. Drugi koji su bili među stablima iza svog poglavice bili su teži za razaznavanje. Ali kretali su se elegantnošću živog srebra, kao u ritmu harfi i truba.

"Lord Luighaid." Blaženstvo je ispunilo Maglopastirov glas. "Njen gospodar Znanja - osobno."

Sherrinford nikad nije učinio težu stvar od sjedenja pred glavnom kontrolnom pločom, s prstom blizu dugmeta generatora štita, ali ga nije ni dodirnuo. Spustio je dio cerade kako bi mogao čuti. U lice ga je udario nalet vjetra, noseći mirise ruža iz vrta njegove majke. Iza njegovih leđa, u glavnom dijelu vozila Maglopastir je napinjao konopce sve dok nije ugledao dolazeću skupinu.

"Pozovi ih", rekao je Sherrinford. "Pitaj ih hoće li razgovarati sa mnom."

Nepoznate, milozvučne ritmične riječi letjele su tamo-amo. "Da", preveo je dječak. "On hoće, Lord Luighaid. Ali mogu ti reći kako te nikada neće pustiti. Nemoj se boriti protiv njih. Predaj se. Dođi s nama. Nećeš znati što znači biti živ sve dok ne budeš živio u Carheddinu pod planinom."

Vanjski su se približili.

Jimmy je zasvjetlucao i nestao. Barbro se nalazila u snažnim rukama, na masivnim prsima, a ispod sebe je osjetila kretanje konja. Mora biti konj, iako ih je samo malo ostalo na imanjima, i to samo iz posebnih razloga ili ljubavi. Mogla je čuti šum trave, šuštanje vegetacije preko koje su prelazili i udar kad bi kopito udarilo u kamen; toplina i osjećaj života bujali su oko nje u tmini.

Onaj koji ju je nosio blago je rekao: "Ne boj se, draga. To je bila vizija. Ali on nas čeka, idemo njemu."

Na neodređeni je način bila svjesna kako bi trebala osjećati stravu ili očaj ili nešto slično. Ali njena su sjećanja ležala iza nje - nije uopće bila sigurna kako se našla ovdje - rođena je u znanju da je voljena. Smirena, smirena, uljuljana u spokojnom iščekivanju radosti...

Nakon nekog vremena šuma se otvorila, u kojoj su stijene stajale sivo bijele od mjesečine, sjene su im treperile u tamnim nijansama koje je zora bacala na njih. Lepršavci su poput sićušnih kometa plesali iznad cvijeća. Ispred je blistala planina čiji je vrh bio u oblacima.

Barbrine su oči bile usmjerene naprijed. Vidjela je glavu konja i s tihim iznenađenjem pomislila: "Ma joj, to je Sambo, imala sam ga kad sam bila djevojčica." Podigla je pogled na muškarca. Nosio je crnu tuniku i plašt s kukuljicom koja mu je u velikoj mjeri zaklanjala lice. Ovdje nije mogla glasno vikati. "Time", prošaptala je.

"Da, Barbro."

"Sahranila sam te -"

Njegov je smiješak bio beskrajno nježan. "Misliš li da nismo ništa više od onog što je položeno natrag u zemlju? Jadna moja ljubavi. Ona koja nas je pozvala je Liječnica Svega. Sada se odmaraj i sanjaj."

"Sanjaj", rekla je, i na trenutak se borila da ustane. Ali pokušaj je bio slab. Zašto bi vjerovala u blijede priče o... atomima i energiji,

ništa drugo da ispuni prazninu... priče kojih se nije mogla prisjetiti... kad ju je Tim, na konju kojeg joj je dao otac, vodio Jimmyju? Nije li druga stvar bila noćna mora, a ovo je prvo tromo buđenje iz nje?

Kao da joj je čuo misli promrmljao je: "Postoji pjesma u zemljama vanjskih. Pjesma Ljudi:

"Jedra svijeta

puni vjetar neviđen.

Svjetlo se kovitla uz bokove.

Trag mu je noć.

Ali Živući takve tuge nemaju."

"Ne razumijem", rekla je.

Klimnuo je. "Ti puno toga ne razumiješ ljubavi, i ne mogu te ponovno vidjeti sve dok ne spoznaš te istine. Ali u međuvremenu ćeš biti s našim sinom."

Pokušala je podići glavu i poljubiti ga. Spriječio ju je. "još ne", rekao je. "Nisi primljena među Kraljičine ljude. Nisam trebao doći po tebe, samo što je ona premilostiva da bi to zabranila. Nasloni se, nasloni se."

Vrijeme je letjelo. Konj je neumorno galopirao uz planinu ni jednom se ne popiknuvši. U jednom je trenu primijetila skupinu koja je jahala dolje i pomislila kako idu u posljednju neobičnu bitku u šumi protiv... koga?... onoga što leži umotano u željezo i tugu - Kasnije će se pitati ime onoga koji ju je doveo u zemlju Stare Istine.

Na posljetku su se tornjevi veličanstveno uzdigli među zvijezdama, koje su male i čarobne, čiji šapat nas tješi nakon što umremo. Ujahali su u dvorište gdje su svijeće mirno gorjele, fontane prskale i ptice pjevale. Zrak je nosio miris broka i pericoupa, rutvica i ruža, jer nije sve što je čovjek donio bilo stravično. Stanovnici su u svoj svojoj ljepoti stajali kako bi joj iskazali dobrodošlicu. Iza njihove mirnoće pookovi su skakutali kroz sjaj; među drvećem trčkarala su

djeca; veselje pjesme stopilo se sa svečanom glazbom.

"Stigli smo -" Timov je glas iznenada, neshvatljivo, postao kreštav. Barbro nije bila sigurna kako je sjahao noseći ju. Stajala je ispred njega i zamijetila kako je zateturao.

Obuhvatio ju je strah, "Jesi li dobro?" Uhvatila mu je obje ruke. Bile su hladne i grube. Kuda je nestao sambo? Njene oči su tražile pod kukuljicom. Pod ovim jačim svjetlom trebala bi jasno vidjeti lice svog čovjeka. Ali ono je bilo zamućeno, neprestano se mijenjalo. "Što nije u redu, oh, što se dogodilo?"

Nasmiješio se. Je li to bio smiješak koji je obožavala? Nije se u potpunosti mogla sjetiti, "Ja, ja moram ići", promucao je, tako tiho da ga je jedva mogla čuti. "Naše vrijeme još nije došlo." Izvukao joj se iz ruku i naslonio na lik u plaštu koji se pojavio pored njega. Iznad njihovih glava treperila je zamućenost. "Ne gledaj me kako odlazim... natrag u zemlju", preklinjao je. "To je za tebe smrt. Dok naše vrijeme ne otpočne - tamo, naš sin!"

Morala je skrenuti pogled. Kleknula je i raširila ruke. Jimmy se zaletio u nju poput tople, čvrste topovske kugle. Raskuštrala mu je kosu; poljubila ga u vrat; smijala se i plakala i lupetala gluposti; ovo nije bio duh, sjećanje koje joj je ukradeno dok nije gledala. Tu i tamo dok je pažnju posvećivala sljedećoj nesreći koja bi ga mogla snaći - glad, bolest, strah - i ne pronašavši ni jednu bacala bi pogled na okoliš. Vrtovi su nestali. Nije bilo važno.

"Tako si mi nedostajala, majko. Ostani?"

"Odvest ću te kući, najdraži."

"Ostani. Ovdje je zabavno. Pokazat ću ti. Ali ostani."

Iz sumraka se začulo uzdisanje. Barbro je ustala. Jimmy joj se priljubio uz ruku. Suočili su se s Kraljicom.

Vrlo je visoka bila u haljini vezenoj od sjevernih svjetlosti, i zvjezdanoj kruni i vijencima visibaba. Njeno je lice prizvalo Afroditu iz Rimskog muzeja čiju je fotografiju često viđala u kraljevstvima ljudi, samo što je Kraljičino bilo ljepše, u njemu i u

crno-plavim očima bilo je puno

više veličanstvenosti. Oko nje vrtovi su se budili u novu stvarnost, dvor Stanovnika i nebeski visoke tornjeve.

"Dobrodošli da ste", progovorila je, govor je bio pjesma, "zauvijek."

Kroz strahopoštovanje Barbro je rekla: "Majko Mjeseca, dopusti nam da odemo kući."

"To biti ne može."

"U naš svijet, malen i voljen," Barbro je sanjala kako preklinje, "kojeg smo sami izgradili za našu djecu."

"U zatvorske dane, noći bijesa, poslove koji propadaju u treptaju oka, ljubavi koje trunu, pretvaraju se u kamen ili maglu, gubitak, tugu i jedinu sigurnost u neizbježno ništavilo. Ne. Ti također, što bit ćeš Lutajuća Noga, bučno ćeš slaviti kad stjegovi Vanjskog Svijeta zavijore u posljednjim gradovima i ljudi budu potpuno živi. Sada idite s onima koji će vas učiti."

Kraljica Zraka i Tame podigla je ruku pozivajući. Zastala je i nikakav odgovor došao nije.

Jer se ponad fontana i melodija izdiglo stravično režanje. Vatre su planule, gromovi zatutnjili. Njeni su se domaćini vrišteći razbježali ispred čelične stvari koja je grmjela uz planinu. Pookovi su nestali u zamahu zaplašenih krila. Nicori su bacili svoja tijela pred neživog uljeza i bili progutani sve dok im njihova Majka nije viknula da se povuku.

Barbro je Jimmyja bacila na tlo i sebe na njega. Tornjevi su se zaljuljali i isparili. Planina je stajala ogoljena pod ledenim mjesecima, osim stijena, grebena i udaljenog ledenjaka u čijim je dubinama svjetlost zore pulsirala plavo. Otvor pećine zatamnio je greben. Tamošnji je narod potrčao, tražeći sigurnost pod zemljom. Neki su bili ljudske krvi, neki groteske poput pookova, nicora i utvara; ali većina je bila vitka, ljuskava, dugorepa, dugokljuna, nimalo slični ljudima ili Vanjskima.

Na trenutak, čak i dok je Jimmy plakao na njenim grudima - možda

uglavnom jer je čarolija bila razbijena jer je bio prestrašen - Barbro je sažalijevala Kraljicu koja je stajala usamljena u svojoj ogoljenosti. Onda je i ona također pobjegla i Barbrin svijet se raspao na komadiće.

Oružje se utišalo; vozilo je zazujalo i zaustavilo se. Iz njega je iskočio dječak koji je divljački vikao: "Sjeno Sna, gdje si? To sam ja, Maglopastir, oh, dođi, dođi!" - prije no što se sjetio kako jezik kojim su odgojeni nije ljudski. Vikao je na njemu sve dok djevojčica nije ispuzala ispod grma u kojem je bila skrivena. Zurili su jedno u drugo kroz prašinu, dim i svjetlost mjeseca. Potrčala je prema njemu.

Novi glas povikao je iz auta: "Barbro, požuri!"

Christmas Landing poznavao je dan; kratak u ovo doba godine, ali sunčan, plavetnog neba, bijelih oblaka, svjetlucave vode, slanih povjetaraca na prepunim ulicama i kontroliranog nereda dnevne sobe Erica Sherrinforda.

Prekrižio je i razmotao noge, pućkao lulu kao da želi napraviti zavjesu i rekao: "Jesi li sigurna da si se oporavila? Ne smiješ riskirati i previše se naprezati."

"Dobro sam", odgovorila je Barbro Cullen, iako je njen glas bio ravnodušan, "još sam uvijek umorna, da, to i pokazujem, nema sumnje. Ne doživiš tako nešto i oporaviš se za tjedan dana. Ali tu sam i funkcioniram. I da budem iskrena moram znati što se dogodilo, što se događa, prije no što se počnem odmarati kako bi u potpunosti povratila snagu. Nigdje u vijestima nema ni riječi."

"Jesi li s nekim pričala o tome?"

"Ne. Posjetiteljima sam jednostavno rekla kako sam preumorna za priču. Nisam čak ni lagala. Pretpostavljam kako postoji razlog za cenzuru."

Sherrinforda je zahvatilo olakšanje. "Dobra djevojka, ja sam želio tako. Možeš zamisliti senzaciju kad se ovo objavi u javnosti. Vlasti su se složile kako im treba vremena za proučavanje činjenica, razmišljanje i diskutiranje u mirnom okruženju, smišljanje dolične politike koju će iznijeti pred glasače kojj će u početku sigurno biti prilično histerični." Usne su mu se polako nakrivile prema gore. "Štoviše, tvoji i Jimmyjevi živci imat će vremena za oporavak prije no što se novinarska oluja obruši na vas. Kako mu je?"

"Prilično dobro. Nastavlja me maltretirati kako bi se išao igrati s prijateljima na Prelijepom Mjestu. Ali u njegovim godinama, oporavit će se - zaboravit će."

"Možda će se s njima ipak sresti kasnije."

"Što? Nismo -" Barbro se promeškoljila u svojoj stolici, "Ja sam također zaboravila, jedva se mogu prisjetiti događaja posljednjih sati. Jesi li doveo neke od otetih ljudi?"

"Ne. Šok bi ipak bio prevelik, trebalo bi ih hitno smjestiti u... instituciju. Maglopastir, koji je u osnovi pametan mladi dečko, uvjerio me kako će se u svakom slučaju snaći, barem što se tiče osnovica za preživljavanje dok se ne postignu dogovori." Sherrinford je oklijevao. "Nisam siguran kakav će dogovor biti. Nitko nije, u sadašnjem trenutku. Ali očito će uključiti one ljude - ili puno njih, posebno one koji nisu potpuno zreli - za povratak ljudskoj rasi. Iako se u civilizaciji možda nikad neće osjećati kao kod kuće. Možda je na neki način to i najbolje, pošto trebamo neku vrstu obostrano prihvatljivog dogovora sa Stanovnicima."

Njegova bezličnost tješila je oboje. Barbro je uspjela reći: "Jesam li ispala velika budala? Ne sjećam se kako sam urlala i nabijala glavom po podu."

"Ma ne." Na nekoliko je sekundi razmišljao o krupnoj ženi i njenom ponosu, a onda ustao, prišao joj i položio ruku na rame. "Namamili su te i uhvatili vještom varkom koristeći tvoje najskrivenije pobude u trenutku potpune noćne more. Nakon toga, dok te ranjeni monstrum odnosio, očito je došla druga vrsta stvorenja, jedna koja te mogla prožeti bliskim neuropsihičkim moćima. Uz to moj je dolazak, nagli brutalni prekid svih iluzija, sigurno bio razarajući. Nije ni čudo što si urlala od boli. Prije nego što si počela, sposobno si uvela Jimmyja u auto i uopće se nisi miješala u moj posao."

"Što si ti radio?"

"Ah, odvezao sam se što sam brže mogao. Nakon nekoliko sati vrijeme se dovoljno smirilo tako da sam mogao nazvati Portolondon i ustrajati na hitnom dolasku aviona. Nije da je to bilo vitalno. Kakvu je šansu neprijatelj imao da nas zaustavi? Nisu čak ni pokušali - Ali brzi prijevoz svakako je bio od pomoći."

"Pretpostavila sam da se tako dogodilo." Barbro je uhvatila njegov pogled. "Ne, mislila sam kako si nas pronašao u divljini?"

Sherrinford se malo odmaknuo od nje. "Moj zarobljenik bio mi je vodič. U stvari, mislim kako nisam ubio ni jednog Stanovnika kad su došli do auta riješiti moj problem. Nadam se da nisam. Auto se jednostavno probio kroz njih, nakon nekoliko pucnjeva upozorenja, a nakon toga sam im umakao. Čelik i gorivo naspram tijela nije baš

pošteno. Na ulazu u pećinu morao sam ustrijeliti nekoliko onih divovskih stvorenja, na to nisam ponosan."

Stajao je u tišini. Na posljetku: "Ali ti si bila zarobljena", rekao je. "Nisam mogao biti siguran što će ti učiniti, tko će me prvi napasti." Nakon još jedne pauze: "Ne tražim još nasilja."

"Kako si dječaka... nagovorio... na suradnju?"

Sherrinford je prišao prozoru kroz kojeg je gledao Borealski ocean. "Isključio sam štit protiv čitanja misli", rekao je. "Dopustio sam njihovoj skupini da se približi, u punom sjaju iluzije. Onda sam ponovno uključio štit i obojica smo vidjeli njihov pravi izgled. Dok smo putovali na sjever, objasnio sam Maglopastiru kako su on i njegova vrsta bili zavarani, iskorišteni, prisiljeni živjeti u svijetu koji u stvarnosti nikad nije bio tamo. Pitao sam ga želi li da on i ostali za koje mari nastave živjeti i umru poput stoke - da, kretali su se u ograničenoj slobodi pravim brdima, ali uvijek su bili pozvani u štalu snova." Lula mu je jarko gorjela. "Neka nikad više ne vidim takvo ogorčenje. Učili su ga da misli kako je slobodan."

Tišina se vratila iznad bučnog prometa. Charlemagne se spremala zaći; istok se već zatamnio.

Barbro je napokon rekla: "Znaš li zašto?"

"Zašto su djeca otimana i tako odgajana? Djelomično zato što je to bio uzorak kojeg su Stanovnici kreirali; djelomično za proučavanje i eksperimentiranje na pripadnicima naše vrste - umovima u stvari, ne tijelima; djelomično zato što ljudi imaju posebne moći koje su korisne, poput mogućnosti života pod dnevnom svjetlošću."

"Ali što je bila krajnja svrha toga?"

Sherrinford se prešetavao. "Pa," rekao je, "naravno, krajnji motivi domorodaca su nejasni. Ne možemo učiniti ništa osim nagađati kako razmišljaju, a pogotovo kako osjećaju. Ali naše ideje očito se uklapaju u podatke."

"Zašto se kriju od ljudi? Pretpostavljam kako oni, ili bolje rečeno njihovi preci - jer oni nisu jaki, shvaćaš; također su smrtni i griješe -

pretpostavljam kako su domoroci u početku samo bili oprezni, oprezniji od ljudskih primitivaca, iako su se neki od njih na Zemlji također kasno otkrili ljudima. Uhođenje, mentalno prisluškivanje, Rolandovi Stanovnici sigurno su pokupili dovoljno jezika kako bi zaključili koliko se ljudi razlikuju od njih, i koliko su moćni; zaključili su kako će doći još brodova s kolonistima. Nije im sinulo palo na pamet kako imaju pravo zadržati svoje zemlje. Možda su još uvijek više teritorijalni od nas. Odlučni su za borbu, na njihov vlastiti način. Usuđujem se reći da, kad jednom počnemo dobivati uvid u njihov misaoni proces, naše će psihološke znanosti doživjeti revoluciju."

Obuzeo ga je entuzijazam. "To također nije jedina stvar koju ćemo naučiti", nastavio je. "Sigurno posjeduju vlastitu znanost, neljudsku znanost rođenu na planetu koji nije Zemlja. Zato što su nas proučavali intenzivnije nego što smo mi ikad sami sebe proučavali; smislili su plan protiv nas, plan za čije bi provođenje trebalo cijelo stoljeće ili više. Pa, što još znaju? Kako održavaju svoju civilizaciju bez vidljive agrikulture ili građevina na površini ili rudnika ili bilo čega? Kako uopće mogu stvoriti novu inteligentnu vrstu? Milijuni pitanja, deseci milijuna odgovora!"

"Možemo li učiti od njih?" tiho je pitala Barbro. "Ili ih jedino možemo pregaziti, čega se po tebi i boje?"

Sherrinford je zastao, položio ruku na okvir kamina, prigrlio lulu i odgovorio: "Nadam se kako ćemo pokazati više milosti prema poraženom neprijatelju. Oni to jesu. Pokušali su nas pokoriti i nisu uspjeli, i sada smo mi na neki način obavezni pokoriti njih, pošto će se morati pomiriti s civilizacijom strojeva, radije nego da je gledaju kako hrđa što i žele. Ipak, nikad nam nisu nanijeli tako okrutnu bol kao što smo mi u prošlosti nanosili sami sebi. I, ponavljam, mogu nas naučiti čudesnim stvarima: i mi njih također možemo naučiti, jednom kad nauče biti tolerantniji prema drugačijem načinu života."

"Pretpostavljam kako ih možemo smjestiti u rezervate", rekla je i nije znala zašto se on nacerio i tako grubo odgovorio:

"Odajmo im počast koju su zaslužili! Borili su se kako bi zaštitili svijet kakav su oduvijek znali od toga - "mahnuo je prema gradu- "i možda bi i nama bilo bolje bez nekih njegovih dijelova."

Malo je klonuo i uzdahnuo: "Ipak pretpostavljam, da su Vilinske zemlje pobijedile, ljudi na Rolandu bi na posljetku - spokojno, čak i sretno - izumrli. Živimo sa svojim uzorima, ali možemo li živjeti po njima?"

Barbro je zatresla glavom. "Žao mi je, ne razumijem."

"Što?" Pogledao ju je s iznenađenjem koje je preplavilo sjetu. Nakon smiješka: "Glupo od mene. Objasnio sam ovo tolikim političarima, znanstvenicima, povjerenicima i Bog zna kome proteklih dana pa sam zaboravio kako tebi nisam. To je moja prilično neodređena ideja o kojoj sam razmišljao većinu vremena kad smo putovali, a ja ne volim preuranjeno raspravljati o idejama. Sad kad smo sreli Vanjske i vidjeli kako rade, siguran sam."

Istresao je duhan. "U ograničenoj mjeri", rekao je, "koristio sam uzor tijekom svog cijelog radnog vijeka. Racionalni detektiv. Nije to bila svjesna poza - u potpunosti - to je jednostavno bio ideal koji je odgovarao mojoj osobnosti i profesionalnom stilu. Ali od određenih ljudi izvlači odgovarajući odgovor, bez obzira jesu li ili nisu ikad čuli za original. Fenomen nije neuobičajen. Srećemo osobe koje u raznim stupnjevima podsjećaju na Krista, Buddhu ili Majku Zemlju, ili recimo na širem planu Hamleta ili d'Artagnana. Povijesne, zamišljene i mitske, takve osobe kristaliziraju bazne aspekte ljudske psihe, i kad se stvarno susretnemo s njima naša reakcija ide dublje od svijesti."

Ponovno je zašutio: "Čovjek također stvara uzore koji nisu individualni. Anima, Sjenka - i izgleda Vanjski Svijet. Svijet magije, ili opsjena - koji u osnovi znači čaroliju - poluljudskih bića, nekih poput Ariela i nekih poput Calibana, ali svi oslobođeni strahova i tuga smrtnika - te zbog toga možda nepromišljeno okrutni, izuzetno prepredeni; stanovnici sumraka i mjesečine, ne stvarni bogovi, ali pokorni vladarima koji su dovoljno tajanstveni i moćni da postoje - Da, naša Kraljica Zraka i Tame dobro je znala koje prizore pokazati usamljenim ljudima, koje iluzije s vremena na vrijeme splesti oko njih, koje pjesme i legende pustiti u opticaj među njih. Pitam se koliko su ona i njen narod saznali iz ljudskih bajki, koliko su sami izmislili, koliko je čovjek sam ponovno stvorio, sve nesvjesno, dok je osjećaj o životu na rubu svijeta ulazio u njih."

Sjene su se prikradale sobom. Postajalo je hladnije, zvuci prometa su jenjavali. Barbro je promuklo pitala: "Ali što to može učiniti?"

"Na mnogo načina," odgovorio je Sherrinford, "stanovnici divljine ponovno su u srednjem vijeku. Imaju nekoliko susjeda, čuju oskudne vijesti iza obzora, rintaju zbog preživljavanja na zemlji koju samo djelomično shvaćaju i koja svake noći može poslati nepredviđene katastrofe na njih, vezani su beskrajnom divljinom. Civilizacija strojeva koja je dovela njegove pretke ovamo je u najboljem slučaju krhka. Mogao bi je izgubiti pod naletom srednjeg vijeka kao što su izgubljeni Grčka i Rim, kao što je izgleda izgubljena i cijela Zemlja. Neka ga uzorna Divljina obrađuje, dugo, postojano, prepredeno sve dok u kostima ne počne vjerovati kako je magija Kraljice Zraka i Tame veća od energije strojeva; i prvo će je njegova vjera, a na kraju i postupci, slijediti. Oh, to se neće dogoditi preko noći. U idealnom slučaju, to bi se događalo presporo da bude primijećeno, posebno kod samozadovoljnih gradskih ljudi. Ali, kad bi se na kraju pustoš vratila onome što je bila, kako bi preživjeli?"

Barbro je udahnula: "Rekla mi je, bučno će se slaviti kad njihovi stjegovi zavijore u našim posljednjim gradovima."

"Mislim da onda i bi", priznao je Sherrinford. "Ipak, vjerujem u samostalan odabir sudbine."

Stresao se kao da zbacuje teret. Očistio je lulu i protegnuo se, mišić po mišić. "Pa,", rekao je, "to se neće dogoditi."

Gledala je ravno u njega. "Zahvaljujući tebi."

Njegovi mršavi obrazi su se zacrvenjeli. "S vremenom, siguran sam, netko drugi bi - Važno je što ćemo sljedeće učiniti, i to je velika odluka za jednog pojedinca ili jednu generaciju."

Ustala je. "Osim ako je odluka osobna, Eric", predložila je, i sama na licu osjetivši crvenilo.

Bilo ga je neobično vidjeti sramežljivog. "Nadam se da ćemo se ponovno sresti."

"Hoćemo."

Ayoch je sjedio na Wolundovom humku. Zora je tako jarko blistala u izuzetno širokim opovima svjetlosti kao da želi sakriti bezbojne mjesece. Plamentrnovi pupoljci su otpali; nekoliko ih je još uvijek svjetlucalo oko korijenja stabala, među suhim brokom koji je pucketao pod nogama i zaudarao poput nagorjelog drveta. Zrak je ostao topao, ali na obzoru gdje je zalazilo sunce nije bilo svjetlucanja.

"Zbogom, nek' vam je sa srećom", viknuo je pook. Maglopastir i Sjena Sna nisu se ni okrenuli. Kao da se nisu usuđivali. Nestali su iz vidokruga, prema ljudskom taboru čija su svjetla stvarala novu neskladnu zvijezdu na jugu.

Ayoch je odugovlačio. Osjećao je kako bi se trebao oprostiti od one koja mu se nedavno pridružila, a sada je spavala u dolmenu. Ovdje se najvjerojatnije više nitko neće sresti zbog ljubavi ili magije. Ali mogao se prisjetiti samo jedne stare pjesme koja bi mogla biti prikladna. Ustao je i zapjevao:

"Iz grudi njenih

rascva se cvijet taj.

Ljeto ga sprži.

Pjesmi je kraj."

Onda je raširio krila za dugi let.

ŽARKO MILENIĆ - PJEŠAK

Žarko Milenić se rodio u Brčkom 1961. godine, a započinje pisati SF 1976. Iste godine s bratom Draganom i dvojicom prijatelja osniva (neregistrirani) SF klub "Mladi fantasti". U tijeku dvije godine postojanja kluba, Milenić je bio glavnim urednikom fanzina objavljujući priče, kritike, igrokaze i eseje. U legendarnom Siriusu objavio je dvije priče. Prozu, poeziju, drame, književne kritike i eseje objavljuje u nizu listova i časopisa, te na radiju. Uglavnom prati recentnu hrvatsku književnost i znanstveno-fantastičnu literaturu. Objavio je šest knjiga proze i poezije od kojih u SF žanr spadaju zbirka ***Nezavršene priče*** (Sarajevo. 1988.) i romani ***Pojela ih kiša*** (Zagreb. 1995.) i ***Zaboravljena planeta*** (Rijeka, 1999.). Priča ***Pješak*** ratna je minijatura u kojoj glavni lik s najegzistencijalnijim problemom od svih, upada u apsurdnu situaciju.

PJEŠAK, 2001.

Stalno upaljeno crveno svjetlo, a na putu niti jednog vozila.

Čekao je.

Boja se nije mijenjala. Mogao je čekati do sudnjeg dana.

Koliko je bilo prošlo? Pet minuta? Deset?

Nije imao sat. Čekajući u skloništu, bio je izgubio osjećaj za vrijeme.

Zakoračio je.

Semafor je zatulio. Tiha, mala sirena.

Nije se obazirao na upozorenje. Produžio je.

Na pola puta ispriječila se Kutija. Nije se dokotrljala jer nije imala kotače. Kao čarobnim štapićem. On je bio zaboravio da kutije i postoje.

- Prošli ste kroz crveno - rekla je Kutija. Ili bolje rekao je. Glas je bio muški.

- Čekao sam. Crveno nikako da se ugasi.

- Zeleno je za pješake.

- Znam. Ali nikako da dočekam to zeleno. Čini se da je semafor pokvaren.

- Semafor je ispravan. Ne može se pokvariti.

- I što ćemo sada?

- Platit ćete kaznu za prekršaj. Ubacite novčani iznos u moj, za to predviđen prorez. Piše koliko se plaća za ovakav prekršaj. Hoćete li da vam ja kažem?

- Nije potrebno. Ne mogu platiti. Nemam para.

- Vašu osobnu iskaznicu, molim.

- Nemam.

- Pritisnite desnim kažiprstom ovo crveno dugme. Prema otisku, na ekranu će se pojaviti vaši podaci …

- Slušajte, ja sam izašao iz skloništa da …

- Izašli ste iz skloništa prije prestanka znaka za prestanak opasnosti! To je još jedan prekršaj!

- Gladan sam. Ne mogu više izdržati. Više nam ne dopremaju hranu …

- I gdje ste mislili pronaći hranu?

- U nekoj prodavaonici.

- Kako ćete kupiti kad nemate novaca?

- Neću kupit'. Uzet ću …

- Ukrast ćete?

- Pa …

- To je još jedan prekršaj.

- Možda neće biti prekršaj. Možda ništa neću moć' naći.

- I namjera da se krade, makar se ne ostvarila, kažnjava se kao i sama krađa!

- Ja sam čovjek. Ne mogu trpit' glad! - prvi put je povisio glas.

- To nije bitno. Morat ću vas privesti u najbližu policijsku postaju.

- Imal' tamo što za jest'?

- Nema.

- Onda neću ić'!

- Nećete?

- Neću.

- Pozvat ću policajca. Čovjeka. S njim nećete moći razgovarati kao sa mnom. On komunicira samo palicom. To po vas neće biti nimalo nježno!

- Zovnite ga.

- Stići će za pet minuta, još nije kasno da se predomislite. Upozorio sam vas na posljedice.

- Neka dođe.

Kutija se oglasila. Bio je zvuk nalik zviždaljki kakvu su koristili davnašnji policajci. Krenuo je na drugu stranu, zaobilazivši Kutiju.

- Stanite. Ne smijete se micati dok policajac ne dođe! - oglasila se Kutija. - To će biti gore po vas. Tretirat će vas kao bjegunca!

- Svejedno mi je. Gladan sam. 'Oću jest. Ništa drugo me ne zanima. Ni rat. Samo moj želudac. Moram ga nečim napunit'.

- Pojam "rat" ne postoji u mojem programu.

- Čudno. Mislio sam da vi kutije sve znate. Ovo je Četvrti svjetski rat. Izginulo je strahovito mnogo ljudi. I, ako nisi znala, mnogo je kutija uništeno.

- Uništeno? Sto znači "uništeno"?

- Za ljude se kaže da ginu, za strojeve da su uništeni …

- Ljudi?

- Ja sam čovjek, a ti si stroj.

- Što znači "stroj"?

- Ja imam mozak, a ti imaš program.

- Što znači "program"?

- Dosadna si. Nemam volje odgovarat na tvoja glupa pitanja. Idem

po hranu. Gladan sam. Ako ništa ne nađem, pojest ću tebe - razvukao je usta. ali to nije sličilo osmjehu.

- Što znači "hrana".

Shvatio je da policajac neće doći. Ima posla na nekom frontu. Htio je potrčati. Ali nije imao snage. Kutija ga slijedila. Pitala:

- Što znači...?

Zastala je. Zaboravili su je kao što su zaboravili i na njega.

Pomisli kako će i on zastati negdje ako ne nađe hranu. Zastat će negdje i čekati da ga nešto pogodi.

Bolje i to nego umrijeti od gladi.

TIHOMIR MRAOVIĆ - OGLEDALO & KROZ

Tihomir Mraović prisutan je na hrvatskoj literarnoj sceni već dugi niz godina objavljujući romane, drame, novele, priče, pjesme i pišući filmske i strip scenarije. Djela je objavljivao na stranicama Poleta, Studentskog lista, Večernjeg lista, Vjesnika, Plime. Quoruma... Kratke romane ***Suton*** i ***Posljednji valcer*** objavio je u nastavcima u Vikendu i Večernjem listu. Uredio je i priredio zbornike ***Umjetnost hodanja, Katalog snova, jednostavne vizije, Zemlja vječnosti***, a izvedeni su mu kazališni tekstovi ***Ispovijest, Svirač na vratima zore, Vilenjak zvan Heroj, Jedna duša cijelog svijeta, Zamisli život u ritmu muzike za ples i Ofelijin san***. Izlagao je i objavljivao stripove s grupom Madcap, a radio je i s renomiranim crtačima Mesudom Bužimkićem i Žarkom Bekerom. Skladao je pjesme za pop-grupu Santorius Santorius. a kao scenarist, redatelj i glumac sudjelovao je u radu filmske družine Fantastic World of Fantasy. Napisao je scenarije, za kratkometražni film ***Play photo*** u režiji Bogdana Žižića i animirani film ***Rastanak*** koji je realiziran u produkciji Zagreb-filma. U izdanju Književnog kluba Ivanić Grad i Narodnog sveučilišta Ivanić Grad objavio je zbirku priča ***Priče iz paralelnog svemira*** (1994.), a u izdanju općine Križ i Naklade MD zbirku pripovijetki i drama ***Slaganje bika*** (1995.). Najnovija knjiga iz pera Tihomira Mraovića je ***Tajna povijest 21. stoljeća*** koja sadrži dva kratka romana - ***Deset početaka*** i ***Drugi dolazak***.

OGLEDALO, 2001.; KROZ, 2001.

OGLEDALO

Spremao sam se na počinak, no otegnulo se jer knjiga koju sam čitao bila je toliko zanimljiva; konačno sam došao i do zadnjeg odlomka; ne mičući se i gotovo ne trepćući, čitao sam: U to vrijeme svijet ogledala i svijet ljudi nisu bili odijeljeni jedan od drugoga kao danas. Oba kraljevstva, ljudsko i kraljevstvo ogledala živjeli su skladno; u ogledala se moglo ući i iz njih izaći, jedne je noći narod ogledala napao ljude. Njihova snaga bijaše velika, ali na kraju krvavog sukoba prevladahu magijske moći Žutog cara. Odbio je napadače, zatvorio ih u ogledala i nametnuo im breme da kao u snu odražavaju čovječji svijet. Ipak, doći će dan kada će se osloboditi čarolije. Neki vjeruju da ćemo prije napada čuti iz dubine ogledala zveket oružja...

Fantastična, fantastična priča! Gotovo sam zapljeskao koliko sam se uživio. U mašti sam proživljavao taj svijet ogledala. Već sam tonuo u san, kada sam shvatio da nisam obavio svoje uobičajeno brijanje. Kako sam to mogao zaboraviti - knjiga me u potpunosti obuzela. Bio sam jako pospan i gotovo odlučio da se brijem ujutro. A ako mi se ne bude dalo ujutro, pomislio sam, kako ću izgledati na poslu, što će misliti o meni, da sam nemaran? Ne, rekoh sebi i krenuh na brijanje.

Kada sam vidio svoj odraz u ogledalu sjetio sam se knjige i rekao svojem odrazu: - Niste bili dobri pa sad morate odražavati naš svijet umjesto da živite svoj... Uživao sam u tome kako moj odraz ponavlja pokrete, nanosi pjenu za brijanje, povlači britvicom po licu. Odjednom mi je nešto bilo sumnjivo.

Kao da je moj odraz počeo kasniti, kao u nekoj usporenoj filmskoj sceni, moji su pokreti kasnili. Protrljao sam oči, pomislio kako sam zaspao stojećki, ali nije bilo zabune; moj odraz u ogledalu tek je sada trljao oči i otvorio ih kada su moje već odavno bile otvorene!

Pitao sam se što se događa. Sanjam li? Uštipnuo sam se i shvatio da ne sanjam, a potom na svoj veliki užas vidio da odraz ne slijedi moje pokrete... On se nekako sablasno iskezio i odjednom nestao, da nestao. Gledao sam u čudu, gledao sam lijevo, desno u ogledalo. Odraza nije bilo. Pomislio sam da možda netko radi nekakav eksperimentalni film ili izvodi nešto s kakvim ludim

ogledalima. Ne zbija li netko šalu sa mnom? Najluđe od svega bilo je to što sam mislio da kada bih htio gurnuti ruku u ogledalo, da bih to mogao i učiniti. Da bi moja ruka s lakoćom uronila...

Kada sam to odlučio učiniti, iznenada se začuo zveket oružja i lanaca. Ogledao sam se i upitao otkuda dolaze zvukovi. Prestrašen sam shvatio da dopiru iz mojeg ogledala. U tom trenutku su iz ogledala izronili koplje i mač; oštrice su promašile moje lice i grudi za milimetar.

Što da vam kažem, izjurio sam iz kupaonice glavom bez obzira... Od tada nisam bio u svojem stanu. Živim kod prijateljice, rekavši joj da prekrije ili ukloni ogledala... Poslušala me je. Upotrebljava malo ogledalo koje nosi u torbi - ja bježim kada ga uzima u ruke... Ne želim čuti riječ "ogledalo"... Ne znam, nitko drugi mi nije rekao da je uočio bilo što slično. Ali ja znam, ja znam - ljudi iz svijeta ogledala odlučili su se pokrenuti, odlučili su izaći iz ogledala i kao izlaz odabrali su moje ogledalo. Kud baš moje?

Savjetovao bih vam nešto. Poslušajte me, molim vas! Klonite se, čuvajte se ogledala, ili još bolje... Razbijte ih, razbijte ih sve, molim vas, molim vas...

KROZ

Ugledao sam djevojku koja je prolazila kroz zidove kao duh. Zaprepastio sam se. Nisam mogao vjerovati očima. Vjerojatno bi ih trljao do besvijesti da se ona nije ponovno pojavila iz obližnjeg zida i pozvala me da joj se pridružim, da je pratim u njenom pohodu kroz zidove. Nestala je u zidu, a ja sam krenuo za njom. Koja sam ja budala bio. Mislio sam da se radilo o nekom triku, da je riječ o nekakvoj materiji kroz koju se može proći, ali sam na svoje veliko razočarenje shvatio da je zid onakav kakvim sam ga dosada doživljavao. Na žalost, osjetio sam tu spoznaju na vlastitom čelu i nosu. I dok sam ja tako ležao poluonesviješten, djevojka se pojavila iz zida, s remena uzela nekakvu bočicu i malo tekućine iz nje sasula u moje grlo. Potom me pridigla i pozvala da je slijedim u njezinom putovanju kroz zidove.

Panično sam odmahnuo glavom i već mislio pobjeći kada me ona svom snagom gurnula prema jednom zidu. Koja gruba cura - stigao sam pomisliti dok sam čekao sudar mojih kostiju i zida, no, čekanje se odužilo. Pitao sam se što se događa kada sam shvatio da se nalazim s druge strane zida; djevojku više nisam vidio. Kako, je li u pitanju nekakav trik? Krenuo sam rukom prema zidu. Na moj veliki užas, ruka mi je utonula - prošla kroz zid. Privukao sam ruku brzinom munje, a potom je drhteći ponovno počeo polako približavati zidu. Nije više bilo sumnje, prsti su mi ulazili u zid, utonuli u čvrstu pregradu kao u vodu. Nije bilo nikakvog otpora...

Ostao sam paf! Krenuo sam kroz zid čitavim tijelom. Što da vam kažem, koji osjećaj... Gledati unutrašnjost zida, prolaziti kroz. Našao sam se s druge strane. Djevojka me čekala. Bila je nasmiješena. Shvatio sam da je stvar u napitku - od njega sam dobivao neke magične sposobnosti kojima sam mogao kao i djevojka nasuprot mene - prolaziti kroz zidove...

Prolazili smo zajedno kroz zidove kuća, zgrade, nebodere, kroz drveće i planine. Osjećao sam se neopisivo - prolaziti kroz...

Kada smo stigli do jedne kuće, djevojka je iznenada nestala u njenoj utrobi. Kada sam kroz najbliži zid krenuo za njom - bila je to već rutina - dogodilo se nešto. Kao da je djelovanje napitka oslabilo, ostao sam zaglavljen u zidu. Ruke, noge i lice su prošli ali mi je torzo ostao zaglavljen. Nisam se mogao do kraja provući, postao

sam sastavni dio zida. Čini se da je napitak u potpunosti prestao djelovati.

Ispred sebe sam vidio djevojku. Objasnio sam joj što se događa. Rekao sam joj da mi da još malo čarobne tekućine kako bih mogao izaći iz zida. Krenula je to učiniti. Prinijela mi je bočicu s napitkom gotovo tik do usana - mogao sam osjetiti njegov omamljujući miris. Zatim je, gledajući me ravno u oči, namjerno prolila sadržaj bočice. Nasmijala se i razbila bočicu o zid nedaleko mene. Tada sam shvatio da se nalazim u njenoj kući, vrlo vjerojatno u njenoj posebnoj sobi.

Prostorija je bila puna mladića koji su prošli slično kao i ja. Bolje da kažem, nisu prošli... Ostali su zaglavljeni u zidu. Djevojku je to silno zabavljalo. Razgolitila se na krevetu izazivajući nas...

Gledao sam je i pomislio - hej, to i neće biti tako loše kao što sam mislio, ali sam užasnut na jednom dijelu zida te velike sobe ugledao kosti, lubanju i smežurano tijelo nesretnika koji je izdahnuo od pritiska zida na tijelo ili gladi - nisam bio siguran, no...

Sledio sam se...

VIKTORIA FAUST - TEŠKO JE BITI VAMPIR

Viktoria Faust, rođena je u Požegi i objavljuje horror i SF priče i romane od 1996. ritmom koji bi mogao posramiti i najproduktivnije strane pisce. Voli izluđivati ljude preopširnim romanima i pričama koje naizgled nemaju završetak, radnju ili štoviše smisao. Priča se po kuloarima da je upravo završila nastavak vampirskog romana koji je, na sreću čitatelja, duplo kraći od prvog i pun je posve sirove, vampirske krvi. Navodno je postala plavuša (zlonamjernici tvrde da je to oduvijek i bila). Ti isti zlonamjernici tvrde kako se pričom ***Teško je biti vampir*** narugala samoj sebi. Autorica i dalje ne komentira sve te šuškave tvrdnje već samo mudro izjavljuje: vrijeme će pokazati. Što time želi reći ne znamo, naročito ako je poznato da autorica sama tvrdi kako je vrijeme vrlo relativna stvar. Do sada je objavila priče: ***Koridor užasa - Plima*** (1996.), ***Beskrajna melodija*** - zbirka Kvantni portali imaginacije (1997.), ***Čovjek s osmerokutnom kutijom*** - Plima (1997.), ***Metempsihoza*** - Studentski list (1998.), ***Reciklant*** - Futura (1998.), ***Skica za umiranje*** - Plima (1998.), ***Narcis*** - Futura (1998.), ***Jigarkhwar*** - Futura (1999.), ***Galerija užasa*** - dorađena verzija - Monolith 002 (1999.). ***Posve kratka skica umjetnika*** - Plima (1999.), ***Psiho-faktor*** - Via Galactica (1999.), ***Leptrica*** - Futura (1999.), P***seudonim, Škrtac, Slika: čovjek jede meso*** - Plima (1999.); knjige: ***Vampiri - legenda koja ne umire*** (1999.) i ***Vještice, knjiga sjena*** (2000.); te roman ***U anđeoskom liku zvijeri*** (2000.).

TEŠKO JE BITI VAMPIR, 2001.

Jednom, jedne strašne noći...

No, dobro. Noć baš i nije bila nešto strašna, a kad smo već kod toga nije ni bila noć, bio je više sumrak. Ono vrijeme kad tama još nije posve zavladala gradom, kad se nebom provlače sive slutnje zašlog sunca. Izašao je iz prilaza jednoj zgradi i, nekako pijano teturajući, sudario se sa Sandrom koja se rasula pločnikom koliko je duga i široka. A to je bilo o-ho-ho.

- Hej! Što ne paziš kuda ideš! - zarežao je na nju - Debela!

Krila njegovog dugog, crnog kaputa vijorila su se za njim dok je odlazio ulicom praćen samo pogledom Sandrinih uplašenih očiju. A onda je iznenada nestao. Sandra se zagrcne, ne vjerujući vlastitim očima. Učinilo joj se kao da je u jednom trenutku vidjela kako se pretvorio u oblačić magle. Naravno, to je mogao biti samo privid.

Ona se ustane s pločnika teško dišući. Onih osamdesetak kila previše svakim danom su joj predstavljali sve veći problem. U ovakvim bi se situacijama osjećala kao kornjača izvrnuta na leđa.

Popravila je svoju dugu crnu haljinu, uprljanu snijegom i blatom.

- Kreten - rekla je više za sebe, ali se za svaki slučaj osvrnula oko sebe da provjeri nije li je čuo. Nikoga nije bilo u blizini.

Nešto slično se dogodilo nekih tjedan dana nakon toga. Situacija je bila sljedeća: ona je žurila vukući za sobom onog nesretnog psa nove žene svoga oca, a pas je te večeri izgleda odlučio da mu nije stalo do šetnje, pa ga je jednostavno morala vući dok se on sa sve četiri uporno opirao.

- Pa, dobro, zar ti nemaš oči?! - uzviknuo je neznanac kad se leđima sudarila s njim, na što je on zateturao kao da ga je pogodila čekićem posred čela - Što nisi ostala doma kad ne znaš pristojno hodati ulicom?

- Hej, ne moraš biti tako grub! Nisam ja kriva! - uzviknula je, ali neznanac je samo načinio grimasu i odmahnuo rukom, i žustrim se korakom spustio ulicom. No, ovog puta imala ga je prilike bolje promotriti. I ono što je bilo najgore, zaključila je, bilo je to da je tip,

bez obzira koliko neugodan i grub bio, bio ujedno i vraški zgodan. Bio je visok i vitak, duge, kovrčave crne kose koja mu je sezala sve do ramena, i imao je lijepo lice, mada ponešto bljedunjavo, a ulična svjetlost koja je padala na to lice ostavljalo je dojam kao da mu koža svjetluca na neki posve neobičan i neprirodan način. No, u svakom slučaju, zaključila je Sandra, neznanac joj se sviđao. Trebalo je detaljnije ispitati njegovu nenadanu pojavu u njenom kvartu.

Sljedeće večeri sjedila je na stubama kada je prošao, ponovno istim putem, ponovno u isto vrijeme.

- Hej, ti živiš ovdje ili što? - uzviknula je za njim. Nije se udostojio ni pogledati je. Sandra je posegnula u vrećicu s gumenim bombonima i utrpala u usta još nekoliko medeka i guštera i zmija jagodasto-limunsko-mentolnog okusa. No, dobro, pomislila je. Samo se ti pravi važan, ja ne odustajem tako lako.

Večer nakon toga čekala ga je na uglu na kojemu ga je, prije više od tjedan dana, vidjela da se pretvorio u oblačić magle. Ovaj puta je bila dovoljno blizu da shvati da je ni prvi puta oči nisu prevarile. Mladić se doista, kad je stigao do križanja, zaustavio, pogledao s lijeva na desno ne promatra li ga tko (Sandra je bila skrivena u jednom povećem, naglašavamo – povećem; žbunju u vrtu prve kuće na križanju), pa se zatim cijelo njegovo tijelo pretvorilo prvo u magličastu viziju njega samog, da bi se vizija raščinila u trakove obojene magle koji su na posljetku postali sivi i u jednom žustrom kovitlacu nestali put neba i put grada.

Sandra nije bila glupa. Znala je što se događa. Dapače, čitala je ona o takvim stvarima. Doduše, sve do sada nije vjerovala da tako što stvarno postoji, ali čovjek uči dok god je živ.

Sljedeće noći čekala ga je na istom mjestu u isto vrijeme. Ali ovaj puta kad se počeo preobražavati u magličasti oblak ona je iskočila iz grma u kojemu se skrivala i pobjedonosno uzviknula:

- Ha! Sad te imam!

To je uzrokovalo jednu čudnu pojavu. Njegovo tijelo i dalje se nastavilo pretvarati u maglu samo su njegove oči, dvije crne špekule, ostale zaprepašteno buljiti u nju, pa kad je njegova transformacija došla do kraja pred Sandrom je bio taj čudni oblak koji je u nju gledao s dva zaprepaštena crna oka. Zatim je oblak zahvatio kovitlac zraka, pa su, i oblak i oči, ponovno nestali put grada.

Sljedeće noći on je bio taj koji je čekao.

- I dobro, sada kada znaš, što ćeš učiniti? - rekao je naslonjen na stube. Sandra je stajala u vrhu stubišta razmišljajući da li je pametno da sići dolje i proći pored njega. Njena hrabrost brzo se topila.

- Pa, mogu što me volja - rekla je, razmišljajući pri tom: to ti je za ono "debela".

- Ali ti nećeš napraviti "što me je volja" - rekao je oponašajući njen glas - Jer da si to htjela već bi to učinila.

- Možda - rekla je i spustila se nekoliko stuba prema njemu. Osjećala je kako od njega dolazi neka neobična, neprirodna hladnoća. Promatrao ju je onim svojim nepomičnim tamnim očima, izazivajući u njoj jezu. Dobro je znala da ne može prikriti svoje osjećaje.

- Ti nešto hoćeš. Reci mi sada: što?

Spustila se sve do sredine stubišta i tamo zastala grizući usnu. On je postajao sve nestrpljiviji.

- Hajde, hajde, nemam cijelu noć na raspolaganju stajati tu i čekati da se ti odlučiš progovoriti. Gukni!

- Pa - zamucnula je ona - ja sam čitala o takvima kao što si ti.

- I? Čitale su i tisuće, milijuni drugih.

- Nisam znala da je to stvarno.

- Oh, poštedi me! Nitko danas ne vjeruje u vampire, ne?

- Ja vjerujem. Sada.

- Pa? Čuj, daj požuri malo. Osjetim kako mi kruli u želucu. A kad mi počne kruliti u želucu ja postajem opaka osoba.

- Znam - rekla je - Znaš... - ponovno je zastala lomeći prste - ja sam odlučila. Izvio je obrve kao da ih želi pretvoriti u dva upitnika.

- Odlučila? Što?

- Želim postati to što si ti. Život i onako nema smisla.

Prvo je zastao kao da ne može vjerovati u to što je rekla, a onda se poče grohotom smijati.

- Ti hoćeš da te ja pretvorim u vampira?! Ha. ha, haaaa! Zamisli samo tebe kao šišmiša! Puf, paf, paf, paf, puf! - počeo je mahati rukama oponašajući poveći primjerak te leteće životinje -To ne bi bio šišmiš! To bi bila tovljena pura!

Duboko se uvrijedila.

- Mogu ja i smršaviti! - nesretno je uzviknula.

- Aha! Mo'š mislit'! - rekao je udaljavajući se ulicom.

- Ako smršavim hoćeš li razmisliti o tome? - povikala je za njim.

- Ako smršaviš - rekao je on tonom koji je jasno govorio o tome da je on jednu takvu mogućnost smatrao jednako mogućom kao i činjenicu da njega samoga nakon smrti čeka mjesto za rajskim stolom, i onda se pretvorio u oblačić magle i nestao prema gradu.

- Dobro. To ćemo još vidjeti - odlučno je rekla djevojka mada su joj se u uglovima očiju počele skupljati suze i glas joj je neobično drhtao. No, odluka je pala i prokleta bila ako nije svoj plan mislila provesti do kraja.

Sljedeća dva-tri mjeseca provela je u teretanama, saunama, na masažama, isprobavajući raznovrsne vrste dijeta i dijetnih preparata. Začudo, salo se topilo kao od šale. Imala je cilj i imala je tako snažnu želju da je potreba za slatkišima, bombonima, salamom i pečenjem bila najobičnija tričarija. Svakim danom sve više i više je nestajala.

Njen otac se zabrinuo kad mu je njegova žena rekla da misli da Sandra pati od anoreksije.

- Daj me nemojte maltretirat'! Anoreksija, nego šta! Odlučila sam postati kvalitetno ljudsko biće, a ne tamo neki debeli šišmiš, hoću reći, puran!

I odlučila sam postati jedna zgodna vampirica, pomislila je, ali im to, naravno, nije mogla reći.

Četiri mjeseca kasnije ponovno ga je srela. U ta četiri mjeseca uporno je izbjegavala izlaske noću kako bi ga mogla na posljetku iznenaditi svojim novim bokom. Sjedila je na stubama kao i prošli put, a on je bacio pogled prema njoj, ali je nije prepoznao.

- Hej, sjećaš me se ? - uzviknula je za njim. On se osvrnuo i zbunjeno namrštio. Ona se ustade i počne mahati rukama.

- Puf, paf, paf, paf, puf! - reče ona. On se osmjehne, sjetivši se.

- Gle, gle, gle, gle! Dakle, uspjela si.

- I? Kako ti se sviđam sada? - bila je odjevena u crnu mini haljinicu sa velikim dekolteom koji je naglašavao njene lijepe grudi. Preko ramena je nosila, nemarno zabačenu, bundicu od umjetnog krzna.

- Znaš, već neko vrijeme razmišljam o tome da pronađem dostojnu suputnicu.

- I?

- I to bi mogla biti upravo ti. Dođi - pozvao ju je rukom. Ona se nasmiješi i hitro mu priđe. Osjećala se laka kao perce.

- Zaista želiš proći kroz sve to? - upitao ju je.

- Naravno! Zar misliš da bi sve ovo napravila za bilo koga?

- Ne, naravno da ne - pomirljivo je odvratio.

- Kuda idemo? - upitala je.

- Prvo ti želim pokazati što te čeka da vidiš da li ćeš moći činiti sve što je potrebno da bi opstala. U redu?

- U redu - rekla je ona smatrajući da je to više nego fer.

Pronašao je nekog skitnicu i, ugrizavši ga za vrat, počeo mu ispijati krv. Bili su u nekoj maloj slijepoj uličici i nitko ih nije mogao vidjeti. Sandra je stajala sa strane, zureći u njega i njegovu žrtvu.

- Misliš da ćeš to moći? - upitao je on ispuštajući mrtvo tijelo skitnice.

- Bez ikakvih problema - odvratila je ona - Čuj, vampiri se od krvi ne debljaju, zar ne? Mislim, hoću li i dalje morati biti na nekoj dijeti ili...?

Glasno se nasmijao.

- Ne, nećeš morati biti na dijeti. I moći ćeš piti krvi koliko god budeš htjela. Vampir ostaje u onom obliku u kojemu umre i nikada se ne mijenja.

- Super! - radosno je uzviknula. Već joj je bio pun nos dijeta. On se sagne do nje i nježno je poljubi u vrat.

- Čuj, ja ti ni ime ne znam.

- Alfonzo - promrmlja on grickajući joj kožu na vratu.

- Bok, Alfonzo. ja sam Sandra - reče ona, a on zagrize u njen vrat. Odjednom, vampir ispusti zastrašujući krik i počne se raspadati u njenim rukama.

- Alfonzo! Što se događa?! - krikne Sandra i odmakne se od njega.

Sada je mogla vidjeti da je u njegove grudi zaboden kolac, a krv je šikljala na sve strane, po prljavom pločniku slijepe uličice i po njenoj lijepoj haljinici i obnaženom dekolteu i bundici od umjetnog krzna.

- Alfonzo!

Ali već pri kraju njezina uzvika, vampir je bio prah.

Iza njega stajala su dva gospodina u crnim odijelima, jedan od njih držao je u ruci rezervni glogov kolac kao da se boji da bi se vampir mogao ponovno sastaviti iz praha i ustati.

- Fraülein, jeste li dobro? - upita stariji gospodin prosjede kose.

- Oh, Bože, Bože, što se događa?! - vriskavo je uzvikivala Sandra.

- Sve u redu, Fraülein. Mi, lofci na vampire, pronašli smo und ubili zločesta Dracula! Spašeni ste!

- Alfonzo, Alfonzo! Ovo nije moguće! Ovo se ne događa!

- Fraülein... - stariji gospodin pokušavao ju je umiriti - Ništa se ne brinula, Fraülein. Vidjela? Nema više ožiljak. Nestala, kako nestala zločesta Dracula!

- Aaaaa! Miči ruke s mene ti stari perverznjače! - vrisnula je i odgurnula ga kad je dotaknuo njen vrat pokazujući joj kako su s njega nestali ožiljci Alfonzovog ugriza.

- Fraülein? - samo je začuđeno uzviknuo "lofac na vampire", a ona se okrenula i počela trčati. Što dalje od njih.

Trčala je tako dugo dok nije došla do jedne kavanice koja je radila do kasno u noć. Tu uđe, sjedne za jedan od stolova i poče gorko plakati.

- Ljubavni problemi? - upita konobarica. Sandra samo šmrcne i kimne glavom. Bila je svjesna da je sva poprskana krvlju, ali je odlučila da će, ako je tko pita, reći da je imala problema s obilnom menstruacijom.

- Čokolada rješava sve probleme - rekla je konobarica sućutno. Sandra šmrcne i pogleda je kroz veo suzama razmrljane maškare. Odjednom joj se to činilo iznimno dobrom idejom.

- Počni nositi - reče - Kad ispraznim prvi tanjur želim da se novi pojavi na njegovom mjestu. I nemoj prestati nositi sve dok ti ne kažem.

- Dogovoreno - reče konobarica.

I tako je Sandra te noći pojela cijelu čokoladnu tortu s orasima, bademima i ukrašenu tučenim vrhnjem. Kasnije joj je bilo tako zlo da je mislila da će vlastitu utrobu ispovraćati, ali onda je pojela kilogram sladoleda od jagoda i odmah joj je bilo bolje.

Ono što se kasnije s njom događalo predstavlja veliku tragediju. S velikom sigurnošću možemo tvrditi da nikada više nije srela vampira. A to je bilo posve u redu jer i onako kroz sve ono više nije imala snage prolaziti. Uostalom, bila je zaključila da su svi muškarci isti i da će je svaki od njih, bio vampir ili ne, na posljetku iznevjeriti. I zato je odlučila ostati zauvijek vjerna svojoj prvoj i jedinoj ljubavi: punom frižideru. Frižider je nikada nije iznevjerio. I tako su živjeli dugo i sretno, sve dok Sandra nije bila pojela neku salamu koja je dugo vremena stajala u uglu frižidera i koja se u međuvremenu pokvarila. Kad joj je pozlilo Sandra je već bila predebela da dopuže do telefona i pozove hitnu pomoć, pa je tako umrla ugušivši se u vlastitom izbljuvku.

KRAJ

Endnote

copyright - published in agreement with author and authors c/o Ralph M. Vicinanza, Ltd.

vretence - konjic, konjska smrt, vilin konjic; na engleskom ovaj se kukac naziva dragonfly - zmajska mušica; prim. prev.

dunk - eng. umočiti, umakati; prim. prev.

egg - eng. jaje; prim. prev.